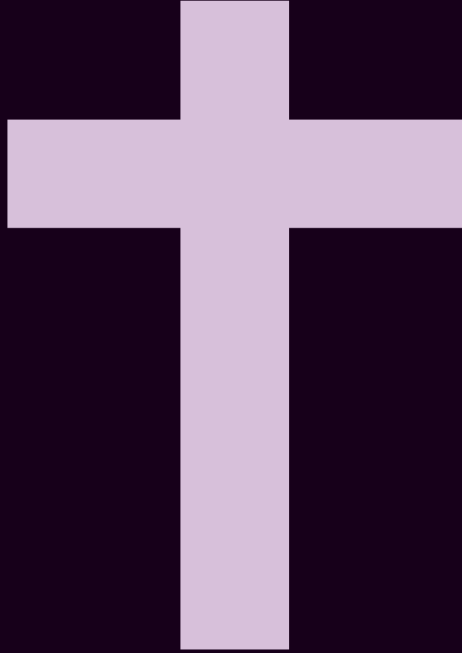

Desano

Desano: Goãmũ Yare Wereripũ New Testament

Desano

Desano: Goãmu Yare Wereripu New Testament

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Desano

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 30 Apr 2025 from source files dated 1 May 2025
17771afc-c309-57fd-9ff3-2d5a0cd59ff1

Contents

SAN MATEO	1
SAN MARCOS	71
SAN LUCAS	113
SAN JUAN	183
HECHOS	234
ROMANOS	295
1 CORINTIOS	324
2 CORINTIOS	353
GALATAS	371
EFESIOS	382
FILIPENSES	392
COLOSENSES	398
1 TESALONICENSES	405
2 TESALONICENSES	411
1 TIMOTEO	414
2 TIMOTEO	422
TITO	427
FILEMÓN	430
HEBREOS	432
SANTIAGO	454
1 PEDRO	462
2 PEDRO	470
1 JUAN	475
2 JUAN	482
3 JUAN	483
JUDAS	484
APOCALIPSIS	487

San Mateo

Jesucristo Goãtm̄ maḡ ãgm̄ acawererã iribojegue majarã erã waĩre were go-jamãhtañumi Mateo

¹ Jesucristo ñec̄ s̄marã iribojegue majarã árĩñuma. Eropiḡ ãgm̄ ñec̄ m̄r̄ iribojegue majaḡ Davi waĩc̄gm̄ árĩm̄rĩñumi. ãgm̄ árĩboro core erã ñec̄ Abrahã waĩc̄gm̄ árĩm̄rĩñumi.

² Abrahã Isaa paḡ árĩñumi. Isaa Jacobo paḡ árĩñumi. Jacobo Judá sã paḡ árĩñumi.

³ Judá porã Fares Zara sã árĩñuma. Erã pago Tamar waĩc̄go árĩñumo. Fares Esrom paḡ árĩñumi. Esrom Aram paḡ árĩñumi.

⁴ Aram Aminadab paḡ árĩñumi. Aminadab Naasón paḡ árĩñumi. Naasón Salmón paḡ árĩñumi.

⁵ Salmón Booz paḡ árĩñumi. ãgm̄ pago Rahab árĩñumo. Booz Obed paḡ árĩñumi. ãgm̄ pago Rut árĩñumo. Obed Isaí paḡ árĩñumi.

⁶ Isaí Davi paḡ árĩñumi. Davip̄ Israe majarã tauro op̄ árĩñumi. ãgm̄ Uria waĩc̄gm̄ m̄r̄ marapore ãgm̄ marapoc̄ra p̄hr̄ Salomo waĩc̄gure porãc̄ñumo igo.

⁷ Salomo Roboam paḡ árĩñumi. Roboam Abías paḡ árĩñumi. Abías Asa paḡ árĩñumi.

⁸ Asa Josafat paḡ árĩñumi. Josafat Joram paḡ árĩñumi. Joram Uzías paḡ árĩñumi.

⁹ Uzías Jotam paḡ árĩñumi. Jotam Acaz paḡ árĩñumi. Acaz Ezequia paḡ árĩñumi.

¹⁰ Ezequia Manase paḡ árĩñumi. Manase Amón paḡ árĩñumi. Amón Josia paḡ árĩñumi.

¹¹ Josia Jeconia sã paḡ árĩñumi. Erã árĩrisubure Israe yeba majarãre Babilonia majarãp̄ ñeagãñuma erã ya yebague peresu iimorã.

¹² Eropi Babilonia yeba erã ejara p̄hr̄, Jeconia marapo Salatire porãc̄ñumo. Salatire Zorobabe paḡ árĩñumi.

¹³ Zorobabe Abiud paḡ árĩñumi. Abiud Eliaquim paḡ árĩñumi. Eliaquim Azor paḡ árĩñumi.

¹⁴ Azor Zadoc paḡ árĩñumi. Zadoc Aquim paḡ árĩñumi. Aquim Eliud paḡ árĩñumi.

¹⁵ Eliud Eleazar paḡ árĩñumi. Eleazar Matán paḡ árĩñumi. Matán Jacobo paḡ árĩñumi.

¹⁶ Jacobo José paḡ árĩñumi. José María marap̄ árĩm̄rĩñumi. Mariap̄ Jesu pago árĩmo. Jesup̄ masare taubu árĩgm̄ Cristo erã arĩ piyudiḡ árĩmi.

¹⁷ Eropirã Abrahãre mari queon̄gac̄, ne Daviguere mari queotuc̄, oã árĩpehrerã árĩrã catorce cururi gohra árĩñuma. Eropirã mari dipaturi Davire queoc̄, ne Babiloniague Israe majarãre erã aĩgãboro core queotuc̄ catorce cururi gohra dipaturi árĩñuma. Eropiituhaja Babiloniague erã ejara p̄hr̄ mari queon̄gac̄ ne Cristo ãgm̄ masa dehyoac̄gue mari queotuc̄ catorce cururi gohra árĩñuma daja.

Jesucristo ãgm̄ masa dehyoarare wereñumi Mateo

Lc 2.1-7

¹⁸ Eropiḡ Jesucristo õpa masa dehyoap̄. ãgm̄ pago Mariap̄ José mera mojoto diribo árĩpo. Eropigo igo ãgm̄ mera marap̄c̄b̄oro core Espĩritu Santo ãgm̄ turari mera majiḡ bocapo. Eropigo igo basi majiḡ opawahḡrĩñere masipo igo.

¹⁹ Eropigu José igore mojoto diribodigu irire masigu, diaye árĩrere ĩgu iigu árĩgu igore cóãbu iiripũ. Iгоре гũhyasiuro iidiabigu, masa erã masibiricũ ta igore cóãbu iiripũ.

²⁰ Irire ĩgu pepirisubu Goãmũ anyupũ quẽroque Josere dehyoagu, õpa arĩpũ.

—José, Davi mũrũ pãrami, María mera gũhyasiuro mariro mojoto dirique. Igo Espĩritu Santo ĩgu turari mera ne nijipo árĩ wahgãrigo ãhrimo. Eropigu gũhyasiuro mariro igore mojoto dirique.

²¹ Igo porãcugocumo. ĩgu igo magũ ta ĩgu ya maca majarãre erã ñeri iira dipuwajare taubu árĩgũcumĩ. ĩgu eropa taubu árĩcũ Jesu waĩyegũca mũhũ ĩgũgãre, arĩpũ anyu Josere.

²² I árĩpehreri eropa wayoro iribojegue majagu Goãmũ ya weremũhtadigu ĩgu arĩ gojadiro dopa ta. Irire ĩgũre Goãmũ gojadoreñumi. Õpa arĩ gojamũriñumi Goãmũ yare:

²³ Nómoe mũmũ mera árĩbigo, majigũgãre bocago porãcugocumo igo magũgãre. Eropigu Emanuel waĩcũgũcumĩ ĩgũgã, arĩ gojañumi Goãmũ yare gojayudigũgue.

Emanuel arĩdiaro “Goãmũ mari mera ta ãhrimi,” arĩdiaro iiaa.

²⁴ Goãmũ yagu anyu Josere eropa arĩ werera pũhrũ Joserũ wahgã anyu ĩgu dorediro dopa ta María mera mojoto diripũ.

²⁵ Igo magũgãre igo porãcuboro core Joserũ igo mera árĩnibiripũ. Igorũ porãcũpo pare. Eropigu ĩgũpũ igo magũgãre Jesu waĩyerũ.

2

Abe mũririro majarã õaro masirã Jesure ĩarã ejañuma

¹ Judea yeba árĩri maca Belén waĩcũri maca Jesu masa dehyoapũ. Irisubu Herode Judea yeba majarã erã tauro opũ árĩpũ. ĩgu eropa masa dehyoara pũhrũ necãre buherã necãre õaro masirã abe mũririrorpũ majarã ahri, Jerusaléngue erañorã.

² Eropa erarã, masare ero majarãre serẽpiñorã:

—¿Judio masa erã tauro opũ árĩbu dohpaguere nohogue masa dehyoayuri ĩgu? Abe ĩgu mũririro majarãgue árĩrã, ne necãmũ dehyoacũ ĩabũ. Eropa ĩgu dehyoacũ ĩha “Opũ masa dehyoagu iicumĩ,” arĩ masiabũ gũa. Eropa ĩgu ne dehyoacũ ĩarã gũa yujuro mera ĩgũre umupeorã arirã ĩabũ õgue, arĩ wereñorã necãre buheri masa masare.

³ Erã eroparĩcũ pee erã opũre Herodere irire wererã wañorã. Eropigu gajigu opũ masa dehyoarare erã werecũ peegu Heroderũ guñaricũpũ. Eropirã árĩpehrerã Jerusalén majarã sã ĩgu iro dopa ta guñaricũñorã erã sã.

⁴ Eropigu Heroderũ árĩpehrerã pahia oparãre, judio masare buherã sãre sihupehocãpũ. ĩgu sihubeorã pũhrũ erã gamenerepehrecũ ĩha, erãre serẽpipũ ĩgu:

—¿Nohogue masa dehyoagũcuri Goãmũ beyedigũ Cristopũ mũa pepicũ? arĩ serẽpipũ ĩgu erãre.

⁵ Õpa arĩ wereñorã erã ĩgũre:

—Belén, Judea yebague árĩri macague Cristo masa dehyoagũcumĩ. Õpa arĩ gojamũriñumi Goãmũ yare weremũhtadigu:

⁶ Belén waĩcũri macague yujugũ opũ dehyoagũcumĩ. ĩgu Goãmũ yarãre Israe majarãre dorebu árĩgũcumĩ. Eropiro Belén Judea yeba árĩri macari watope bu árĩri maca árĩquerero gaji macari tauro árĩroca, arĩ gojamũriñumi Goãmũ yare gojayudigũgue, arĩ wereñorã erã Herodere.

⁷ Erã eropa arĩra pũhrũ Herode masa erã peebirogue abe mũririropũ arinirãre sihubeopũ. Īgũ pohrogue erã ejara pũhrũ, erãre ĩgũ serẽpira pũhrũ, erã necãmũre erã ĩaranũre wereñorã erã ĩgũre.

⁸ Erã eropa werera pũhrũ Herodepũ erãre Belẽngue obeogu õpa arĩpũ erãre:

—Īgũgãre õaro amaque. Īgũgãre mũa bocajara pũhrũ yũ sãre wererã arique mũa. Īgũgãre umupeogu wabu iiaa yũ sã, arĩ were obeoripũ erãre Herodepũ.

⁹ Īgũ eropa arĩra pũhrũ, erã waha wañorã. Erã eropa wacũ abe mũririropũ erã ĩadiru necãmũpũ erã core wamũhtaniguicãyoro. Eropiro majigũgã ĩgũ arĩro weca dujanũgaja wayoro iriru necãmũ.

¹⁰ Eropirã necãmũ dujanũgajacũ ĩarã, bũrigã mucubiriñorã erã.

¹¹ Majigũgã ĩgũ arĩri wihigue eja, ñaja wañorã erã. Eropa ñajajarã majigũgãre ĩgũ pago mera arĩgũre ĩañorã erã. Eropirã erã mereja, ĩgũre umupeoñorã. Umupeotuhaja, erã ya comorire aĩbeo, pãgũñorã erã ĩgũgãre aĩgãrirare omorã. Eropirã orore, buirire, poresuri sãre aĩwiu, ĩgũgãre waja mariro oñorã.

¹² Irire otuhara pũhrũ carĩa wañorã erã. Erã eropa carĩcũ quẽroque Goãmũ werepũ erãre: “Herode pohro dujabiricãque,” arĩ werepũ Goãmũ erãre quẽroguere. Īgũ eropa arĩ werera pũhrũ, erãpũ wahgãñorã. Erã eropa wahgãra pũhrũ gaji mague erã ya yebague dujarã dujaa wañorã.

José sã Jesugãre aĩ duhrigã wañuma Egiptogue

¹³ Erã eropa wara pũhrũ Goãmũ yagũ anyu quẽroque Josere dehyoagũ, õpa arĩ werepũ:

—Wahgãque. Herodepũ majigũgãre wejẽbu amagũcumi dohpaguere. Eropigũ majigũ sãre ĩgũ pago sãre Egiptogue duru aĩ duhrigãque. Eroguere yũ dipaturi mũre werecũgue dujarique, arĩ werepũ anyu Josere.

¹⁴ Īgũ eroparĩcũ peegu, Josẽpũ ñami ta wahgã, majigũ sãre ĩgũ pago sãre Egiptogue aĩ duhrigã wapũ.

¹⁵ Egiptogue eja, Herode ĩgũ ojocaripõ ta eroguerẽ arĩñorã erã. Eropa wayoro iribojegue majagũ Goãmũ ya weremũhtadigũ ĩgũ arĩ gojadiro dopa ta. Irire ĩgũre Goãmũ gojadoreñumi. Õpa arĩ gojamũriñumi Goãmũ yare gojayudigũgue: “Egiptogue arĩgũre yũ magũre sihubeoabũ,” arĩ gojamũriñumi Goãmũ yare weremũhtadigũgue.

Herode majirãre wejẽdoreñumi

¹⁶ Eropigũ necã buherã erã duhri dujaacũ peegu Herodepũ guatariacãpũ. Eropigũ Belén majarãre, iri maca pohro majarã sãre erã porãre ũa porãgãre wejẽpehocãdorepũ ĩgũ. Ne dehyoarãre wejẽnũgadore pe bojori oparãre wejẽtudorepũ ĩgũ. Nere necãre buheri masa necãmũre erã ĩaranũre wereñorã Herodere. Erã eroparĩcũ peegu ĩgũ Jesu masa dehyoarĩnũre masigũ, “I nũcũ bojori ta ĩgũ opacumi,” arĩgũ majirãre pe bojori oparãre wejẽtudorepũ.

¹⁷ Īgũ eropiicũ iribojegue majagũ Jeremia Goãmũ yare weremũhtadigũ ĩgũ arĩ gojadiro dopa ta eropa wayoro. Õpa wereyu gojañumi ĩgũ:

¹⁸ “Ramã waĩcũroque bũsũro carabũ. Bũrigã bũjawererĩ mera orerã carama. Raquel acawererã Israe masa marasã nome erã porãre bũrigã orerãcoma. Erã porã sĩricũ ĩarã ne bũjawere duhusome,” arĩ gojañumi iribojeguere Herode majirãre wejẽdoreboro core.

¹⁹ Eropi Herode ĩgũ sĩrira pũhrũ Egiptogue arĩdigũre Josere Goãmũ yagũ anyu quẽroque dehyoapũ daja. Eropa dehyoagũ õpa arĩpũ Josere:

²⁰ —Majigũgãre wejẽdianirã mũra sĩria wahãma. Eropigũ ĩgũ majigũre, ĩgũ pago sãre Israe yebague aĩ dujaaque mũhũ, arĩ werepũ anyu Josere.

²¹ Īḡu eropa arīra p̄hr̄u wahgã, majigugãre ĩḡu pago mera ta Israe yebague aĩ dujaa wap̄u.

²² Arquelao Herode magu ĩḡu pagure gohrotodigu ĩḡu árĩcũ pee, Josép̄u Judea yeba árĩḡu güip̄u. Eropigu dipaturi ta Goãmu quëroque ĩḡure werenemop̄u. ĩḡure Judeague dipaturi dujadorebirip̄u. ĩḡu eropa werera p̄hr̄u erã Galilea yebague waha wañorã.

²³ Iri yebaguere Nazare waĩc̄uri macague eja árĩñorã erã. Eropa iiñorã erã Goãmu yare werem̄htanirã erã gojadiro dopa ta. Ōpa arĩ wereyum̄riñuma: “ ‘Cristo Goãmu beyedigu Nazare majagu ta ãhrimi,’ arĩrãcoma masa,” arĩ gojam̄riñuma iribojegue majarã.

3

Ñu waĩyeḡu masare wereñumi
Mr 1.1-8; Lc 3.1-9, 15-17; Jn 1.19-28

¹ Eropi irisubure Ñu Goãmu yarãre waĩyeri masu árĩp̄u. Judea yeba masa mariroque ĩḡu Goãmu yare werenugap̄u.

² Ōpa arĩ werep̄u masare ĩḡu pohro ejarãre.

—M̄ua ñero iirare b̄jawere duhucãque. Ūmaro majagu Goãmu m̄ua op̄u ĩḡu árĩboro merogã duhyaa, arĩ werep̄u ĩḡu Ñu.

³ Iribojegue majagu Isaia Goãmu yare werem̄htadigu Ñu eropa waburire ōpa arĩ gojayuñumi:

Masa mariroque werenigui gaguinigu ōpa arĩ buheḡucumi ĩḡu: “Mari Op̄u ĩḡu ariburi mare amuro dopa ta ĩḡu ariboro core ōarã árĩyuque m̄ua ĩḡure peemorã,” arĩ wereniguiḡucumi, arĩ gojañumi Isaia.

⁴ Ihĩ Ñu camello ya gasirire suhri sañagu, waibuḡu ya gasirodare tuãdiudigu árĩp̄u. Eropigu poreroare bam̄rip̄u. Eropárĩcũ nuḡu majarã momere bap̄u.

⁵ Jerusalén maca majarã, árĩpehrero Judea yeba árĩrã, dia Jordán waĩc̄uriya pohro árĩrã sã ĩḡure peerã wañorã.

⁶ Erã eropa pee, erã ñero iirare b̄jawere, Goãmure irire weretarim̄riñorã erã. Erã eropa werecũ peeḡu dia Jordán waĩc̄uriyague Ñu erãre waĩyer̄u.

⁷ Eropigu bajarã fariseo masa, saduceo masa sã ĩḡure waĩyedorerã ejacũ ĩagu Ñu werep̄u erãre:

—M̄ua ñero iiric̄urã ãhraa m̄ua. “Goãmure gua ñeri dipuwaja moabiric̄aporo,” arĩrã, ¿m̄ua yure waĩyedorerã ahriri?

⁸ ĩḡu m̄ua ñero iira dipuwajare moabiric̄ũ ōpa iique m̄ua. Diaye ta m̄ua ñeri iirare b̄jowererã árĩrã, ōarire gohrotorã árĩrã, ōarire iique m̄ua.

⁹ Ōpa arĩ pepibiric̄aque: “Abrahã mari ñec̄u m̄ur̄u árĩm̄rip̄u. Eropirã Goãmu mera ōhaa,” arĩ pepibiric̄aque m̄ua. M̄uare arĩḡu tiiaa. Abrahã p̄amerã m̄ua árĩri duh̄piburi árĩbeaa. Goãmu gameḡu i ut̄ayeri mera gajirãre iimasimi Abrahã acawererãre. Eropirã Abrahã p̄amerã m̄ua árĩri bu gohra ta ãhraa.

¹⁰ Ōpa ãhraa: Mari masa yuc̄u iro dopa ãhraa. Goãmup̄u come opaḡu iro dopa ãhrimi. Eropigu ñeri d̄ucac̄uri yuc̄ure pa cohã, iri nuguri sãre tabetaḡucumi. Tabetatuhaja, peamegue cóãḡucumi ĩḡu iri yuc̄ure, iri nuguri sãre. Eropa ta iiḡucumi m̄ua sãre ĩḡure gamebirãre.

¹¹ Ȳu p̄hr̄u ȳu tauro turagu ariḡucumi. Ōtariagu ãhrimi. ĩḡu iro dopa ōagu árĩbeaa ȳup̄u. Eropigu ĩḡure pepigu “Ȳu tamera bu gohra árĩḡu ãhraa,” arĩ pepia ȳuh̄u. M̄ua ñero iirare b̄jowerera p̄hr̄u, ȳup̄u deco mera waĩyea. Ȳu p̄hr̄u ariḡup̄u

yuhũ tauro iigucumi. Espíritu Santore ogucumi masa mera árñiguibure. Eropigu peamegue ïgu ñerire soewearo dopa ta ïgũpũ mãã ñero iirire coegucumi.

¹² Yũ pũhrũ arigũ trigo gasirire cóãgũ iro dopa ãhrimi. Gasirire cóãgũ ïgu sihburu mera árĩpehreri trigo yeri gasirire sũha weami. ïgu eropa sũha weara pũhrũ trigo gohra yeripũre ïgu diburi wihigue dibugucumi. ïgu sũha weara gasiripũre ïgu soegucumi. Őpa ii beyegucumi yũ pũhrũ arigũpũ. Őarire gohrotonirãpũre ïgu mera árñiguicũ iigucumi. Erã ñerire bũjawerebirãpũre peamegue yaribiri peamegue cóãgucumi, arĩ werepũ Ñũ.

Ñũ Jesure waĩyeñumi

Mr 1.9-11; Lc 3.21-22

¹³ Pũhrũ Jesu Galileague árĩdigũ wapũ. Jordán waĩcũriyague ejapũ Ñũre “Yũre waĩyeque,” arĩgũ.

¹⁴ Negohraguere Ñũ ïgũre waĩyediabiriripũ.

—Cue, mãpũ yũ tauro turagũpũre yũre mã waĩyecũ õaboaya. Mũre waĩyebu árĩbeaa yuhũ, arĩ yũhripũ Ñũ Jesure.

¹⁵ Jesupũ yũhripũ ïgũre:

—Yũre waĩyeque. Mari õpa iirã Goãmũ ïgu dorediro dopa ta iirã iiaa, arĩpũ Jesu. ïgu eroparĩcũ peegũ,

—Áũ, arĩ yũhripũ Ñũ.

¹⁶ Eropa arĩtuhaja Jesure waĩyepũ. Waĩyetuhajacũ Jesu diague niguidigũ majanũgajapũ. ïgu majanũgajacũ ta, umusi ïgũre pãrima wayoro. Eropigu Goãmũ yagu Espíritu Santo buja iro dopa bejagu ïgu weca ïgu dijaricũ ïapũ ïgu basi.

¹⁷ Eropiro umarogue wereniguiro cariyoro:

—Ihĩ yũ magũ yũ mahigũ ãhrimi. ïgu mera bũrigã mucubiria, arĩro cariyoro umarogue.

4

Watĩ ñerire iidoreriñumi Jesure

Mr 1.12-13; Lc 4.1-13

¹ Eropi Espíritu Santopũ Jesure masa marirogue wadorepũ erogue watĩ ïgũre ñerire iidoreboro dopa.

² Erogue ejagũ, cuarenta nãri gohra baro mariro arĩpũ Jesu. Eropiro pũhrũguere ïgũre oa pũriyoro pare.

³ ïgu oaboacũ ïagu watĩpũ ïgu pohrogue ejagũ õpa arĩpũ:

—Mũhũ Goãmũ magũ arĩgũ õpa ïhmuque. Iyerire utãyerire bari poyacũ iique, arĩripũ ïgu Jesure.

⁴ ïgu eroparĩcũ peegũ Jesu gamebiripũ. Eropigu Jesu õpa arĩ yũhripũ:

—Goãmũ yare erã gojarapũ õpa ãhraa: “Masare bari mera dihta ojocaribiro gahmea. Árĩpehreri Goãmũ ïgu ya wereniguiro mera arĩro gahmea,” arĩmi Goãmũ, arĩ yũhripũ Jesu watĩre.

⁵ ïgu eropa arĩ yũhrira pũhrũ watĩpũ Jerusalén waĩcũri macague Jesure aĩgãpũ. Erogue eja, Goãmũ ya wihĩ wecague Jesure aĩ mãrijapũ ïgu.

⁶ Aĩ mãrijatuha, ïgũre õpa arĩripũ:

—¿Diaye ta Goãmũ magũ gohra ta ãhriri mãhũ? Goãmũ yare erã gojarapũ õpa ãhraa:

“Goãmũ ïgu yarã anyuare mãre ïhadibudoregucumi. Eropirã erãpũ mãre ïhadiburãcoma mãgue utãye weca mehbejajari arĩrã,” arãã ïgu gojarapũ.

Erã mure eropa ìhadibumorã áricũ mũhũ Goãmũ magũ ta árigũ õgue buhrima dija ìhmuque yũre. Mure erã itamucũ ìhmuñata yũre, arĩripũ watĩpũ.

⁷ Ìgũ eroparĩcũ peegũ gamebiripũ Jesu. Òpa arĩ yũhripũ ìgũre:

—Goãmũ yare erã gojarapũ òpa arãa: “Goãmũ mũa Opũ ìgũ arĩrare ‘¿Diaye ta ãhriri?’ arĩ masidiarã Goãmũre ii ìhmudoremaabiricãque,” arãa Goãmũ yare erã gojarapũ, arĩpũ Jesu.

⁸ Ìgũ eropa arĩ yũhrira pũhrũ umadigũgue utãgũgue Jesure aĩ mũriapũ daja. Irigũ wecague mũri bejaja, áripẽhreri macarire i umũ majare ìhmupũ Jesure. Erã opari sãre ìhmupũ.

⁹ Eropa ìhmugũ Jesure òpa arĩpũ:

—Yũre mereja, “Mũhũ yũ opũ ãhraa,” arĩ umupeoque mũhũ yũre. Mũhũ yũre eropa iicũ mure áripẽhreri i macarire mure ogũra, arĩ wereripũ watĩ.

¹⁰ Ìgũ eroparĩcũ Jesu òpa arĩ yũhripũ daja:

—Satana, waque mũhũ. Òpa arãa Goãmũ yare erã gojarapũ: “Mũ Opũ Goãmũ dihtare umupeoque. Ìgũ ya doreri dihtare iique,” arãa Goãmũ yare erã gojarapũ, arĩpũ Jesu watĩre.

¹¹ Ìgũ eroparĩcũ peegũ watĩ waha wapũ. Ìgũ wara pũhrũ anyuapũ eja, Jesure itamuñorã. Ìgũre barire oñorã.

Galilea yeba Jesu buhenũgañumi

Mr 1.14-15; Lc 4.14-15

¹² Eropi Ñure peresu erã iicũ peegũ, waha wapũ Jesu. Galilea yebague ejarũ.

¹³ Ero arĩri macague Nazaregue waha, tarigã, Capernaum waĩcũri macague ejarũ. Galilea waĩcũri ditaru pohro áribũ Capernaum. Iri maca Zabulón yeba pohro, Neftalí yeba pohro áribũ Capernaum. Erogue eja arĩpũ Jesu.

¹⁴ Eropa ta iipũ Jesu iribojegue majagũ Goãmũ yare weremũhtadigũ Isaia ìgũ arĩ gojadiro dopa ta. Òpa arĩ gojajuñumi:

¹⁵ Zabulón yeba pohro, Neftalí yeba pohro, ditaru waro, Jordán waĩcũriya gajipũ masegue Galilea yeba ãhraa. Iri yeba judio masa áribirã ya yeba ãhraa.

¹⁶ Ero majarã Goãmũ yare òaro masibeamã. Eropa masibiriqererã ta õagũre ìarãgue masirãcoma. Erãpũ Goãmũre ne masibeamã. Eropirã peamegue wamorã ta arĩrimã. Eropigũ yujugũ erãre Goãmũ yare masicũ iigũcumĩ, arĩ gojañumi Isaia Jesu eraboro coregue.

¹⁷ Erogue árigũ Goãmũ yare werenũgapũ Jesu:

—Mũa ñeri iirare bũjawereque. Eropa iirã òaripũre gohrotoque. Ñmaro majagũ Goãmũ áripẽhrerã tauro ìgũ opũ áriboro merogã dũhyaa, arĩ werenũgapũ ìgũ.

Wapicũrã wai wejẽrãre ìgũ mera majarã arĩmorãre sihuñumi Jesu

Mr 1.16-20; Lc 5.1-11

¹⁸ Eropi Galilea waĩcũri ditaru turogue ejagũ, Simore, ìgũ pagũ magũ Andre mera bocajapũ Jesu. Simo ta Pedro erã arĩ piyugũ arĩpũ. Erã wai wejẽri masa arĩñorã. Erã ya wejẽri yucũre mehyurã iñorã iri ditaru wũari ditarugue.

¹⁹ Erãre boca òpa arĩpũ Jesu:

—Yũ mera majarã arĩmorã ariqũ mũa. Yũ mera mũa aricũ waire ñehã gameneorã mũa arĩro dopa ta, Goãmũ yarã arĩmorãre masare sihu gameneomorã áricũ iigũra mũare. Yũ mera mũa aricũ eropa iimorãre amugũra mũare. Eropirã yũ mera ariqũ, arĩpũ ìgũ erãre.

²⁰ Eropa ìgũ aricũ peerã ta erã ya wejẽdi yucũre apicãa, Jesu mera waha wañorã.

²¹ Eropirã erã Jesu mera tarigã, Santiagore ïgu pagu magu Ñu sãre bocañañorã daja. Erã Zebedeo porã árĩñorã. Erã yaru dohodirugue erã pagu mera erã sã erã ya wejedi yucure amurã iñorã. Erã perãre ïgu sihubeopu.

²² ïgu eropa sihubeocũ pee, erãpu erã pagure, dohodiru sãre api Jesu mera waha wañorã.

Bajarã masare buheñumi Jesu

Lc 6.17-19

²³ Eropi árĩpehrerogue Galilea yebare Jesu buhe curipu. Judio masa gu buheri wirigue ðari buherire, umaro majagu ïgu opu árĩricurire buheru. Eropigu dorecurãre ðarã iigu árĩpehreri dorecurire cóãpu ïgu.

²⁴ ïgu eropa iicũ peerã Siria yeba majarã árĩpehrerogue iri yeba árĩrã ïgure masinugañorã. Eropa masirã, gajiropa árĩri dore oparãre, watãa ñajasunirãre, pũriri dorecurãre, sũriri mura dorecurãre, dupu turabirã sãre aĩ ejañorã Jesu pohrogue. Eropigu árĩpehrerãre erãre ðarã wacũ iipu Jesu.

²⁵ ïgu eropa iicũ ïarã, Galilea yeba majarã Decapoli yeba majarã, Jerusalén majarã, Judea yeba majarã, Jordán waĩcuriya gajipu masepu majarã, bajarã masa ïgu mera wañorã.

5

Utãgugue mæria, ero buheñumi Jesu masare

¹ Masa bajarã ïgu pohro erã ejacũ ïagu Jesu utãgugue mæriapu. Mærija, ero doajapu. Ero ïgu doacũ ïgu buherã ïgu pohrogue ejañorã.

² Erã ejacũ ïagu ðpa arĩ buhenugapu:

Õpa árĩrã ãhrima mucubirirã, arĩ buheñumi Jesu

Lc 6.20-23

³ —Erã ñerire bujawererã, Goãmure gamerã mucubirirã ãhrima. Umaro majagu erã opu árĩroguere warãcoma erã. Umaro maja erã ya ãhrea. Eropirã burigã mucubirirãcoma.

⁴ “Orerã sã mucubirirã ãhrima. Erãre mucubiricũ iimi mari Pagu. Eropirã mucubirirã árĩrãcoma.

⁵ “Gajirãre tarinugadiabirã eropa árĩca arĩbirã mucubirirã ãhrima. Goãmũ “Ogura,” ïgu arĩrare oparãcoma. Eropirã erã sã mucubirirã árĩrãcoma.

⁶ “Goãmũ ïgu dorero dopa iidiarã, ðarire iidiarã mucubirirã ãhrima. Goãmũ ïgu itamucũ erã ðarire ii ojogorocurãcoma. Eropirã mucubirirã árĩrãcoma.

⁷ “Gajirãre mojomoro ïarã mucubirirã ãhrima. Erã eropa mojomoro ïacũ Goãmũ erã sãre mojomoro ïagucumi. Eropirã mucubirirãcoma.

⁸ “Erã ñerire cóãnirã, mucubirirã ãhrima erã. Goãmure ïarãcoma erã. Eropirã mucubirirãcoma.

⁹ “Gajirãre gamequeãcũ bosarã mucubirirã ãhrima. Erãre “Yu porã ãhrima,” arĩgucumi Goãmũ. Eropirã mucubirirãcoma.

¹⁰ “Goãmũ dorerire erã iira waja gajirã mera ñero tarinirãpu umaro majagu erã opu árĩroguere ïgu yare oparãcoma erã. Eropirã mucubirirãcoma.

¹¹ “Yahare mua iira waja gajirã muare erã turiquerecũ ta mucubirirã ãhrea mua. Muare erã ñero iicũ mucubirirã ãhrea mua. Yaharã mua árĩri waja muare árĩpehreri ñeri quere goroweoquecũ ta mucubirirã ãhrea mua.

¹² Goãmũ yare weremãhtanirãre mua core árĩnirãre erãguere ta ñero iimãhtañuma. Mua sãre erãre iidiro dopa iicũ mucubirique. Óaro sĩporãcũque. Eropigu umarogue mua ejacũ wãaro óaro iigucumi muare Goãmũ. Eropirã mucubirique mua, arĩ wereru Jesu.

Moa iro dopa, boyoro iro dopa āhrima Jesu yarā, arī buheñumi
Mr 9.50; Lc 14.34-35

¹³ Eropi Jesu buhenemopu:

—Moa waibugū dihire iri ñero wabiricū iiro dopa ta mupū yaharāpū árīpehrerā gajirāre ñerire erā iidiabiricū iiaa. Moa ñeri wacū dipaturi ōari iimasiya mara. Iri moa ne ōabeaa. Iri eropa wacū iri moare cóãcāro gahmea. Irire cóāra pūhrū weca ejama. Ne duhpiburi árībeaa iri erā cóāra. Iri duhpiburi árībiro dopa ta árībiricāque mūa. Goāmū yapūre iiniguicāque, arī werepū Jesu.

¹⁴ Eropi ĩgū buhenemopu:

—Boyoro marire ĩhamasicū iiro dopa ta mupūre yaharāpūre i yeba majarāre Goāmū yare wererā erāre masicū iiro gahmea. Ūtāgū weca árīri macare duhmasiya mara.

¹⁵ Eropi sihāgodirure masa sihāgorā gajino docague dibubeama. Irure sihāgoḡū umarogue duhpomi iri wihi majarā árīpehrerā erā ĩaboro dopa.

¹⁶ Eropirā mūa sā mūa Goāmūre mūa umupeorire dibubiricāque. Ōaro wereque. Eropirā ōarire iique. Mūa eropa iicū ĩarā masa erā mari Pagū umaro majagūre umupeorācoma. “Īgū turagū, ōagū āhrimi,” arīrācoma, arī werepū Jesu.

Goāmū ĩgū dorerire ĩgū gojarare wereñumi Jesu

¹⁷ Eropā arītuhaja, erāre werenemopu:

—Ire mūa masicū gahmea yūhū. Goāmū ĩgū dorerire Moisere ĩgū apirare, ĩgū yare weremūhtanirā erā gojara sāre cóāgū arigū iibiribū. Iri dorerire mūare ōaro were amugū arigū iibū. Goāmū yare erā werediro dopa ta iigū aribū.

¹⁸ Diaye ta mūare arīgū iiaa. I yeba umaro árīropē ta ĩgū doreri sā árīroca. Goāmū ĩgū dorerare iipehogucumi.

¹⁹ Eropirā iri dorerire yujurāyeri tarinūgarā, gajirāre eropa ta iidorerā bu árīrā árīrācoma. Ūmaro majagū opu ĩgū árīroque bu árīrā iro dopa árīrācoma. Yujuñe doreriñe árīquerecū ta erā tarinūgarā bu árīrā iro dopa árīrācoma erā. Gajirāpū ĩgū dorerire ōaro iirā, gajirāre erā iiro dopa iidorerā umaro majagū ĩgū opu árīroque oparā iro dopa árīrācoma erā.

²⁰ Mūare arīgū tiiaa yūhū. Masare buherā, fariseo masa sā Goāmū gamerire queoro iibeama. Erā tauro Goāmū gamerire iique mūa. Mūa eropa iibirā, ĩgū opu árīroguere ne ejasome mūa, arī werepū Jesu.

Papūrire wereniguirire wereñumi Jesu
Lc 12.57-59

²¹ Eropā arītuhaja erāre werenemopu:

—Iribojegue majarā ōpa arī wererare ta peenirā árīribū mūa: “Masare wejēbiricāque. Masare wejēdigū erā dipuwaja moabu āhrimi,” erā arīrare peenirā árīribū mūa.

²² I erā werera tauñariro mupūre werenemogura. Īgū acaweregū mera papūridigūpū masure wejēdigū iro dopa ta āhrimi. Eropigū erā dipuwaja moabu āhrimi ĩgū sā. Īgū acaweregūre gameturigū dipuwaja moadorerā pohro erā aīgābu ta āhrimi ĩgū sā. “Ñegū pee masibigū āhraa mūhū,” ĩgū acaweregūre arīgūre peamegue wama gūhyataria ĩgūre.

²³ “Mūa acaweregū mūare ĩgū ĩhaturicū ĩgū mera amumūhtaque Goāmūre serēboro core. Eropirā Goāmū wihigue mūa Goāmūre umupeorā waboro core, waibugūre mūa oboro core ōpa iique.

²⁴ Goāmūre mūa oburire duhcānique dohpa. Mūa acaweregū pohroque waha, “Dipaturi ĩhaturibiricārā. Irire iripēta duhurā,” irire arīque ĩgūre. Mūa eropa amura pūhrū Goāmūre umupeorā waque daja ĩgū ya wihigue.

²⁵ “Gajigũ mũare weresãdiagũ, dipuwaja moadoreri wihigue mũare ãgũ aĩgãdiacũ, ãgũ mera guaro mariro árĩque. Dipuwaja moadoregũ pohrogue ãgũ aĩ ejaboro core ãgũ mera ðaro ahmu wereniguique. Mũa eropa iicũ ãgũ mũare weresãbiribocumi. Mũa eropa iibiricũ eroguerẽ mũare aĩ ejacũ ãgũ dipuwaja moadoregũ weresãgũcumi. ãgũ eropa weresãcũ, beyegũpũ peresu iirãguere mũare ogũcumi. Eropirã erã mũare peresu iirãcoma.

²⁶ Erogue árĩniguirãca mũa. Ne erã wajayedorerare mũa wajayephocũgue wirirãca mũa, arĩ werẽpũ Jesu.

Gajigũ marapo mera ñero iirire wereñumi Jesu

²⁷ Õpa arĩ werenemopũ Jesu:

—Iribojegue majarã õpa erã arĩ wererare peenirã árĩribũ mũa. “Gajigũ marapo mera ñero iibiricãque,” erã arĩrãre peenirã árĩribũ mũa.

²⁸ I erã werera tauñariro mũare ipũre werenemogũra: Nomeore ñeabiriqueregũ ta yujugũ igo mera árĩdiagũ igore ñero ãaribejagũ ñero guña pepigũ ñero iituhami igo mera.

²⁹ “Eropirã mũa cuiru diayepũ árĩdiru mera ñero iirã irirure mũa gorawea cóãbodiropũ dopa ta iri ñerire duhucãque. Irire duhubirã peamegue warãca. Mũa cuirure cóãcũ iri cuiru dihta dederea. Mũa ñerire duhubirãpũ peamegue waha ñetariaro tarirãca. Eropirã iri ñerire duhucãque.

³⁰ Eropirã mũa mojoto diayepũ maja mojoto mera ñero iirã iri mojtore tabeta cóãbodiropũ dopa ta iri ñerire duhucãque. Irire duhubirã peamegue warãca. Mũa mojtore mũa cóãcũ iri mojoto dihta dederea. Mũa ñerire duhubirãpũ peamegue waha ñetariaro tarirãca. Eropirã iri ñerire duhucãque, arĩ werẽpũ Jesu.

Erã marasã nomere cóãrĩre wereñumi Jesu

Mt 19.9; Mr 10.11-12; Lc 16.18

³¹ Õpa arĩ werenemopũ Jesu:

—Iribojegue i sãre arĩñuma: “ãgũ marapore cóãdiagũ ãgũ cóãburire wereripũ mera igore cóãmasimi,” arĩñuma iri bojeguere.

³² I erã werera tauñariro mũapũre ire weregũra: Yujugũ ãgũ marapo ãmũ mera ñero iibiriquerecũ ta igore cóãbocumi. ãgũ eropa cóãdigo gajigũ mera marapũcũgo ñero iigo iicũmo gajigũ mera árĩgo. Eropigũ igo marapũ igore cóãdigũ igore gajigũ mera ñero iicũ iimi. Eropigũ ãgũ cóãdigo mera marapocũgũ igo mera ñero iigũ iimi ãgũ sã, arĩ werẽpũ Jesu.

Waĩpeo arĩrãre wereñumi Jesu

³³ Õpa arĩ werenemopũ Jesu:

—Iribojegue majarãre erã õpa arĩ wererare peenirã árĩribũ mũa: “Mũa arĩdiropũ dopa ta eropa iique. ‘Goãmũ mera diaye ta eropa iigũra,’ mũa arĩdiropũ dopa ta iique,” erã arĩ wererare peenirã árĩribũ mũa.

³⁴ I erã werera tauñariro mũare weregũra. “Õmaro mera diaye ta arĩgũ iiaa,” arĩ õmaro mera arĩ waĩpeo arĩbiricãque. Õmaropũ mari Opũ ãgũ árĩro ãhraa. Bu árĩro árĩbeaa. Ero eropa árĩro árĩcũ ãarã eropa arĩmaabiricãque.

³⁵ I yeba mera ne waĩpeo arĩbiricãque. I yeba sã Goãmũ ya yeba ta ãhraa. Ero eropa árĩro árĩcũ ãarã eropa arĩmaabiricãque. Jerusalén mera ne waĩpeobiricãque. Turagũ mari Opũ ya maca ãhraa Jerusalén. Bu árĩro árĩbeaa. Eropirã eropa arĩmaabiricãque.

³⁶ “Yũ dipuru mera diaye arĩgũ iiaa,” arĩ waĩpeobiricãque. Mũa poari borecũ iimasibea mũa. Iri ñiri wacũ sãre iimasibea mũa. Eropã iimasibirã árĩrã “Yũ dipuru mera diaye arĩgũ iiaa,” arĩ waĩpeobiricãque.

³⁷ “Iirãra,” arĩrã waĩpeoro mariro diaye ta irire arĩniguicãque. “Iisome,” arĩrã sã waĩpeoro mariro arĩniguicãque. Mũa waĩpeo arĩrã watĩ ñegũ ãgũ dorero dopa ta iirã iica, arĩ werepũ Jesu.

Erã basi gamediarire wereñumi Jesu

Lc 6.29-30

³⁸ Ōpa arĩ werenemopũ daja Jesu:

—Iribojegue ōpa erã arĩ wererare peenirã árĩribũ mũa. “Mũre gajigũ mũ cuirure ãgũ patĩadiro dopa ta mũ sã ãgũre patĩa gameque. Mũ gũcũrĩrũre ãgũ panuadiro dopa ta mũ sã ãgũre ãgũ gũcũrĩrũre panua gameque,” erã arĩ wererare peenirã árĩribũ mũa.

³⁹ Erã werera tauñariro weregũra daja mũare. Mũare ñero iidigũre eropa ãacãque. Yujupũ mũ wayuporãre pacũ, “Gajipũ sãre padiagũ paque,” arĩque ãgũre.

⁴⁰ Gajigũ mũre dipuwaja moagũre ãgũ weresãcũ, ãgũ dipuwaja moagũpũ mũhũ camisa mera mũre weresãdigũre wajayedorebocumi. ãgũ eropa wajayedorecũ ãgũre oque. Iriñere otuhaja mũ weca majañe suhriro sãre onemoque ãgũre.

⁴¹ Yujugũ surara gajinore yuju kilómetro mũre aĩgãbasadorecũ, gajĩ kilómetro aĩgãnemobasaque daja ãgũre.

⁴² Mũre serẽdigũre ãgũ serẽropẽ ta oque ãgũre. Eropigũ gajigũ mũre wayudorecũ wayuque ãgũre ãgũ wayudorerare, arĩ werepũ Jesu.

Mũare ãhaturirãre mahique, arĩ wereñumi Jesu

Lc 6.27-28, 32-36

⁴³ Ōpa arĩ werenemopũ daja Jesu:

—Masa ōpa arĩmũrima: “Mũa mera majarãre mahique. Eropirã mũare ãhaturirãpũre ãhaturi gameque daja,” erã arĩrãre peenirã árĩribũ mũa.

⁴⁴ Erã werera tauñariro weregũra mũare daja: Mũare ãhaturirãre mahi umu-peoque. Mũare ñero iirãre ōaro árĩdoreque. Mũare ãhaturirãre ōaro iique. Eropirã mũare ñero wereniguirãre mũare ñero iirã sãre “Erã sã ōaro árĩporo,” arĩrã Goãmũre serẽbasaque.

⁴⁵ Mũa eropa iirã mari Pagũ umaro majagũ Goãmũ porã ãhraa mũa. Goãmũpũ yujuropa ta iimi masare. Ñerãre, ōarã sãre abere asicũ iimi ãgũ. Eropigũ Goãmũ ãgũ dorerire iirã sãre, iibirã sãre deco merecũ iimi ãgũ. Masare yujuropa ãgũ iiro dopa ta mũa sã masare iique.

⁴⁶ Mũare umupeorã dihtare mũa umupeocũ ne duhpiburi árĩbeaa iri. Ñerã masa wajasea corerã sã eropa ta iima. Eropirã árĩpehrerãre umupeoque.

⁴⁷ Mũa acawererã dihtare mũa ōaro bocatĩricũ ne duhpiburi árĩbeaa iri. Goãmũre masibirã sã eropa ta iima. Eropirã árĩpehrerãre ōaro bocatĩrique.

⁴⁸ Ñeri marirã árĩque mũa. Mari Pagũ umaro majagũ ãgũ ñeri marigũ ãgũ árĩdiro dopa ta mũa sã ñeri marirã árĩque, arĩ werepũ Jesu.

6

Ōari iirire wereñumi Jesu

¹ Dipaturi ãgũ werenemopũ:

—Goãmũ ya árĩburire ōarire iirã árĩrã, “Goãmũ yare iipehorã ãhraa gũa,” arĩ werebircãque gajirãre. Mũa eropa arĩ wererã mũa ōaro iira ne duhpiburi árĩbeaa. Eropigũ Goãmũ umaro majagũ ōarire mũa iira wajare mũare osome.

² “Eropirã mojomorocũrãre itamurã, irire masare ii ãhmubircãque. Masa erã ãbiro itamuque erãre. Gajirã iro dopa iibircãque. Erã masa bajarã watope mojomorocũrãre itamura. Mague niguirã watope mari buheri wirigue árĩrã watope sãre ii ãhmuma. Erã eropa iiquererã erã mari pũrũpũrũre ñero iicorerã ãhriima.

Eropa masa watope ðarire ii ïhmurã erã, “Õarã àhrama erã,” masare arïdorerã iima. Erã eropa iirã masa umupeori mera wajatatuhama. Eropigũ Goãmũrũ ne wajayesome erãre.

³ Eropirã mojomorocũrãre itamurã, irire yayarogã iique. Mũa wapi mera árïquererã ta ïgũ ïabiro irire iique.

⁴ Masa erã ïabirogue mojomorocũrãre itamuque. Masa ïabirogue mũa itamuquerecũ Goãmũrũ ïhami. Eropigũ mari Pagũrũ mũare wajayegũcumi, arï wererũ Jesu.

Goãmũre serẽriñere buheñumi Jesu

Lc 11.2-4

⁵ Dipaturi ïgũ werenemopũ:

—Goãmũre serẽrã, mari pũrũrũ ñero iicorerã iiro dopa iibiricãque mũa. Erã mari buheri wirigue nigui, mague sãre nigui, Goãmũre serẽ ïhmuma erã masare. Eropa serẽ ïhmurã diaye masa erãre umupeori mera erã mucubirituhama. Eropigũ Goãmũ erãrũre umupeosome.

⁶ Mũarũ Goãmũre serẽmorã mũa ya taribugue biha ñajaque. Biha ñaja mari Pagũ ïasũya marigũre serẽque. Mũa eropa iicũ masa erã ïabiro árïquerecũ ta mari Pagũrũ mũare ïagũcumi. Eropa peegũ mũare ðaro iigũcumi ïgũ.

⁷ “Eropirã Goãmũre serẽrã, pepiro mariro mũa serẽrare ta dipaturi serẽ maji dujabiricãque. Eropa ta iima Goãmũre masibirã. “Bajasuburi yuju disiro ta gũa serẽcũ gũare peegũcumi,” arï pepima erã.

⁸ Erã iiro dopa iibiricãque. Mũa serẽboro core mari Pagũ mũa gamerire masituhami.

⁹ Eropirã ðpa arï serẽro gahmea Goãmũre.

Gũa Pagũ umaro majagũ mũ ðagũ árïrere árïpehrerã umupeoporo.

¹⁰ Dohpaguere árïpehrerã weca opũ árïque. ðmaroguere mũ dorero dopa ta erã iiro dopa ta i yeba majarã sã eropa iiporo.

¹¹ Eropigũ mũrũ nũcũ gũa baburire oniguicãque gũare.

¹² Gajirã gũare erã ñero iirare gũa cãdijiro dopa ta mũ sã gũa ñero iirare cãdijique.

¹³ Eropigũ gũa ñero iiborare cãhmotaque. Eropigũ gũare ñerire iibiricãcũ iique. Mũhũ gũa Opũ turagũ eropa árïniguigũca. Árïpehrerã mære eropa umupeoniguicãrãcoma, arï serẽque Goãmũre, arï wererũ Jesu.

¹⁴ “Gajirãre mũare erã ñero iirare mũa cãdijicũ ïagũ, mari Pagũ umaro majagũ mũa ñero iira sãre cãdijigũcumi.

¹⁵ Gajirã mũare erã ñero iirare mũa cãdijibiricũ mari Pagũ mũa ñero iira sãre cãdijisome, arï wererũ Jesu.

Goãmũre umupeomorã ba duhurire buheñumi Jesu

¹⁶ Eropigũ ïgũ erãre werenemopũ:

—Goãmũre umupeomorã ba duhurã bũjawererã iro dopa ii ïhmubiricãque. Eropa iima mari pũrũrũ ñero iicorerã. Erã erã diaporire bũjawererã iro dopa àhrama. Erã eropárĩcũ erã ba duhucũ ïha masima masa. Diaye ta mũare arïgũ iiaa. Masa erãre umupeocũ gahmema erã. Eropirã erãre umupeocũ ïarã mucubirituhama. Eropigũ Goãmũrũ erãre ðaro iisome. Eropirã erã iiro dopa ii ïhmubiricãque mũa.

¹⁷ Mũa sã ba duhurã mũa árïniguiro dopa ta árïque. Mũa ya dipure mũrũ mera sũcã ðaro mũarocãque. Mũa diapori sãre coecãque.

¹⁸ Mũa eropa iicũ mũa ba duhucũ ïha masisome masarũ. Goãmũ dihta ïha masigũcumi. Mũa seyaro mũa árĩcũ ïgũrũ mũa mera àhrimi. Eropa ïagũ ïgũ mũare ðaro iigũcumi, arï wererũ Jesu.

*Umaro majare guñadoreñumi Jesu**Lc 12.33-34*

¹⁹ Jesu werenemopu daja:

—I yeba majare aĩ gameneobiricãque. Ô maja boa waboca. Iri boabiricũ yajari masu aĩbocumi irire. Igũ yajabiricũ mega tuabocoma. Eropiro i yeba maja dederema guhya ãhraa. Eropirã i yeba majare burigã gamebiricãque.

²⁰ Umaro majapure turaro gameque mua. Umaro majare mega tuamasibeama. Eroguere mua opaburi ne boabeaa. Eroguere yajari masu ne aĩmasibeami.

²¹ Eroguere mua opaburi iri árĩcũ, umaro majare Goãmu yare burigã guñarãca mua, arĩ werepu Jesu.

*Masa erã pepiro dopa ta iima, arĩ wereñumi Jesu**Lc 11.34-36*

²² Eropi buhegu òpa arĩ werenemopu erãre:

—Mua cuiri mua dupure sihãgodiru iro dopa ta ãhraa, arĩ werediacũ òpa ãhraa. Mua pepiro dopa ta iiaa. Mua òaro mera pepirã árĩrã òarire iiaa.

²³ Mua ñerire pepirã árĩrã ñeri dihtare i mua. Umaro majare mega tuamiaa. Eropirã mua ñeri dihtare mua pepiniguicãcũ iri ñeripu ñetariari ãhraa, arĩ werepu Jesu.

*Niyerure gamerã, Goãmupure gamebeama, arĩ wereñumi Jesu**Lc 16.13*

²⁴ Eropigu igu erãre werenemopu:

—Yujugu Goãmupure guñagu niyerupure guñabeami. Niyerupure burigã guñagu Goãmupure guñabeami. Eropigu niyeru dihtare gamegu árĩgu Goãmure mucubiricũ iibeami. Goãmu sãre niyeru sãre peñere gametarimaja masiya mara muare, arĩ werepu Jesu.

*Goãmu igu porãre ñhadibumi, arĩ wereñumi Jesu**Lc 12.22-31*

²⁵ Eropigu erãre werenemopu:

—Eropigu muare ire arĩgu iiaa. Mua árĩricurire mua barire, ihririre, suhri sãre wuaro guñaricubiricãque. Muare deyro moagu bari dihtare bamorãre, suhri sañamorã dihtare Goãmu iibiripu muare. Mua iri dihtare guñacũ gamebeami.

²⁶ Mirimagu porãre Goãmu igu ñhadiburire masique mua. Erã poeri moorã ãhrima. Eropiro erã bari dihburi wiri erãre mara. Mari Pagupu erãre erã baburire ohomi. Mirimagu porã tauro mupure mahimi Goãmu. Eropigu mua sãre ñhadibugucumi igu.

²⁷ Wuaro mua pepiri mera iri muare pagarã wacũ iibeaa. Eropiro mua wuaro pepiri duhpiburi árĩbeaa.

²⁸ “¿Eropirã duhpirã mua suhri sañaburire wuaro guña bujawere pepicãri? Nugu maja gori iri gorire pepique. Iri gori ne iiro mariro òari goricua. Iri gori òari suhri iro dopa òari gori dehyoaa.

²⁹ Salomo opu muru òari suhri opagu igu árĩquerecũ ta iri goripu igu ya suhri tauro òari gori ãhraa.

³⁰ Iri gorire òari gori iimi Goãmupu. Iri gori bajamenurigã árĩra puhru ñaidija pehrea wahaa. Mero ãhri, gajinu peamegue soe cóãcãma. Iri eropa mata pehrequerecũ ta iri gori iri òari gori árĩcũ iimi Goãmu. Eropigu Goãmu iri gorire igu òari gori igu iidiro tauro mua sãre òaro iigucumi. Suhire ogucumi. Goãmure daberogã umupeoa mua.

³¹ Eropirã mua baburire, mua ihriburire, mua suhri sañaburire wuaro guñabiricãque.

³² Goãmure masibirãpũ irire eropa amaniguicãma. Mari Pagũ umaro majagu árĩpehreri mũa gamerire masimi. Ígu eropa masicũ mũa ya árĩburire wũaro guñabiricãque.

³³ Goãmũ mũa Opũ ígu árĩborore gamemũhtaque mũa. Mũa eropa iira pũhrũ Goãmũpũ mũa gameri duhyacũ ogucumi.

³⁴ Eropirã ñamigãre mũa dohpa warocuri arĩ wũaro bũjawere ne pepibiricãque. Dohpagãre mũa ñero tariboro árĩtuhaa. Eropirã dohpagã maja dihtare pepique. Gajinũ majare wũaro bũjawere pepinembiricãque. Goãmũpũ mũaare itamugucumi, arĩ werepũ Jesu.

7

Gajirãre “Ñerã áhrima,” arĩbiricãque, arĩ wereñumi Jesu

Lc 6.37-38, 41-42

¹ Eropigu ígu erãre werenemopũ:

—Gajirãre “Ñerã áhrima,” arĩ erã iirare werewũabiricãque mũa. Mũa eropa arĩ werewũabiricũ Goãmũ mũa sãre “Ñerã áhrima,” arĩsome.

² Gajirãre “Ôaro iibeama,” mũa arĩ pepidiro dopa ta Goãmũpũ mũa sãre eropa ta arĩ íagucumi. Mũa gajirãre beyero dopa Goãmũpũ mũa sãre eropa ta beyegucumi.

³ Mari werenigui queori mera buhecũ òpa iirã áhraa mũa. Mũa acaweregu ígu cuirugue miri pogañegã mehñajacũ iri pogañegãre òaro íhaa mũa. Mũa ya cuiripũre wũarimiji árĩquerecũ ta irimijire ne pepibea mũa. Eropirã gajigũre miri pogañegãre mũa íaro dopa ta mũa acaweregu ígu ñero iiripũre òaro íhaa mũa. Mũa basi turaro ñerire iiquererã ta irire eropa pepicãa mũa. ¿Dohpa árĩronore eropa áhriiri mũa?

⁴ Ôpa arĩ wereniguia mũa acawererãre: “Acaweregu, ñerire iigu iica mũhũ. Eropigu irire duhcãque,” arĩ wereniguia mũa. Eropa ígũre ñerire iidorebiriquererã mũa sã ñerire duhubeaa. ¿Duhpirã irire ñerire iinirã árĩquererã ta irire pee masibeari mũa?

⁵ Eropa iirã masa erã purũpũre ñero iicorerã áhraa mũa. Mũa ñero iiripũre duhumũhtaque. Mũa eropa iira pũhrũ mũa acawererãre “Mũa ñero iirire duhcãque,” arĩ weremasia mũa.

⁶ Diayea iro dopa árĩrãre ñetariarãre Goãmũ ya òatariarire erã umupeobiririre werebiricãque erãre. “Erãgue ñero wereya ñero arĩri,” arĩrã werebiricãque erãre, arĩ werepũ Jesu.

Mari Pagũre mari serẽrere wereñumi Jesu

Lc 11.9-13; 6.31

⁷ Eropigu ígu erãre werenemopũ:

—Goãmure mari Pagũre serẽque mũa. Mũa eropa serẽrã mũa aĩrãca. Mũa serẽrere bocarãca. Goãmure eropa serẽniguicãque mũa. Mũa eropa iicũ ígu mũaare ogucumi.

⁸ Árĩpehrerã Goãmure serẽrã aĩrãcoma. Eropirã erã serẽrere bocarãcoma. Eropigu árĩpehrerã Goãmure eropa serẽniguicãrãre ígu erãre ogucumi.

⁹ “¿Mũa porã barire mũaare serẽcũ utãyepũre obocuri mũa erãre? Obiriboya.

¹⁰ ¿Mũa porã waire mũaare serẽcũ añapũre obocuri mũa erãre? Obiriboya mũa.

¹¹ Mũa ñerã árĩquererã ta mũa porãre òarire omasia mũa. Eropigu mari Pagũ mũa tauro òarire ohomi mũaare ígu porãre ígũre mũa serẽrere.

¹² “Gajirã mũaare òaro iicũ gahmea mũa. Erãre mũa òaro iicũ gamero dopa ta òaro iique erã sãre. Erã òaro iibiriquerecũ ta mũapũ erãre òaro iique. Eropa ta iidorea Moise dorerigũ, Goãmũ yare weremũhtanirã erã gojarague sã, arĩ werepũ Jesu.

*Miri disiporogã queorire wereñumi Jesu**Lc 13.24*

¹³ Eropigũ ĩgu queorire werenemopũ erãre õpa arĩgu:

—Goãmũ pohrogue wadiarã ĩgu yare iiro gahmea mũare. Eropirã ĩgu yare eropa iimaabiricãro gahmea. Miri disiporogãgue mũa wadiacũ diasa ãhraa. Eropiro diasa ãhraa Goãmũ pohrogue mũa wadiacũ. Peamegue masa erã wacũ diasabeaa. Wũari disiporogue mari ñajacũ diasabeaa. Iri disiporogue ta masa erã ñajaboro dopa ta peamegue masa erã wacũ diasabeaa. Eropirã masa bajarã erogue warã iima.

¹⁴ Goãmũ pohrogue wadiacũ diasa ãhraa. Bajamerãgã masa erogue warãcoma. Erogue warã umũri nũcu Goãmũ mera árĩniguirãcoma, arĩ werepũ Jesu.

*Yucũgu dũcare masirã dipagu sãre masiro dopa ta masa erã iirire ĩarã erã árĩcũrĩre masia mari, arĩ wereñumi Jesu**Lc 6.43-44*

¹⁵ Eropigũ ĩgu werenemopũ erãre:

—Õaro pee masique. “Goãmũ yare weremũhtarã ãhraa,” arĩ gũyarãre peebiricãque mũa. Erã õarire iirã iro dopa aririma mũa pohrogue. Erã pepirigue ñerã ãhrima erã.

¹⁶ Erã ñero iicũ ĩarã ñerã erã árĩcũ masirãca mũa. Erã õaro iicũ ĩarã, õarã erã árĩcũ masirãca mũa. Aña poragu dipatõrĩre dũcacũbeaa. Poracũdigũ sã higuera dipure dũcacũbeaa.

¹⁷ Õadigu yucũgu õarire dũcacũ. Ñedigũpũ ñerire dũcacũ.

¹⁸ Yucũgu õadigu ñerire ne dũcacũmasibirica. Eropiro ñedigũ sã õarire dũcacũmasibirica.

¹⁹ Õarire dũcacũbiriri yucũre pa cóãcã, peamegue soecãma. Eropa ta iigũcumi Goãmũ ĩgu gamerire iibirãre.

²⁰ Eropirã “Goãmũ yare weremũhtarã ãhraa,” arĩrã erã gũyacũ õpa masirãca. Erã iiricũrĩre ĩaque. Erã õarire iirã árĩcũ ĩha “Goãmũ ya wereniguirã ta ãhrima,” arĩ ĩha masirãca. Erã ñerire iirã árĩcũ ĩha “Goãmũ ya wereniguirã árĩbeama. Eropirã gũyarã ãhrima,” arĩ ĩha masirãca, arĩ werepũ Jesu.

*“Mũare ne masibeaa,” arĩgũca yũhũ bajarã masare, arĩ wereñumi Jesu**Lc 13.25-27*

²¹ Eropigũ ĩgu erãre werenemopũ:

—Bajarã yũre “Yũ tĩgu,” arĩrã árĩquererã ta umaro majagu Goãmũ ĩgu árĩroguere wasome erã. Yũ Pagũ umaro majagu ĩgu gamerire iirã dihta ĩgu opũ árĩroguere warãcoma.

²² Pehrerinũ árĩcũ bajarã masa õpa arĩrãcoma yũre: “Gũa tĩgu, mũ yare gũa buheabũ. Mũ waĩ mera pũririre, watẽare cóãbũ. Eropirã mũ turari mera baja deyoro moarire iiabũ gũa,” yũre arĩrãcoma.

²³ Erã eropa arĩquerecũ õpa arĩ yũhriũca erãre: “Mũare ne masibeaa. Ñerire iirã ãhraa mũa. Yũ pohro aribiricãque,” arĩgũca yũhũ erãre. Eropirã Goãmũ gamerire iique yũ pohro aridiarã, arĩ werepũ Jesu.

*Pe wihi iira queorire wereñumi Jesu**Lc 6.47-49; Mr 1.22*

²⁴ Eropigũ queori mera werepũ Jesu erãre buhegu:

—Eropi árĩpehrerã i yũ wereniguirire peenirã yũ dorerire iirã, õaro pee masigu wihi iidigu iro dopa ãhrima erã. ĩgu ãhcãri goberire seha, wihire nugunũgapũ.

²⁵ ĩgu wihire ĩgu tuhajara pũhrũ deco bũrigã ahri, dia miritaria wayoro. Miruñe bũrigã weãyoro. Eropa waquerecũ ta iri wihi ãhcãro ĩgu nugura wihi árĩro ne mihrua dijabiriyoro.

²⁶ Eropirã árĩpehrerã yu wereniguirire peenirã árĩquererã ta yu dorerire iibirãpu pee masibigu ïgu wihi iigu iro dopa añhima. Ìgupa ïgu wihire dia turo maja imiporo weca nugu, òaro iibiripũ.

²⁷ Ìgu wihire tuhajara pũhrũ, deco bũrigã ahri, dia miritaria waha, miruñe bũrigã weãyoro. Eropa weãro iri wihire weã mehpicãyoro, arĩ werepũ Jesu.

²⁸⁻²⁹ Ìgu eropa arĩ buhecã peerã, peemaria wañorã masa. “Ìgu marire opu ïgu buhero dopa ta buhemi ïgu. Marire buherã iro dopa buhebeamĩ,” arĩ pepiñorã erã.

8

Jesu camĩ boagũre òagũ wacũ iĩñumi

Mr 1.40-45; Lc 5.12-16

¹ Jesu utãgũgue buhe doadigu dijaa wapũ. Ìgu dijacũ ïarã masa bajarã ïgũre nũrusiañorã.

² Ero ïgu wadiro yujugũ camĩ boagũ mague ïgũre nũrusiaja eja, mereja, ïgũre serẽpũ.

—Gua tĩgu, mũhu yũre òagũ iidiagũ iique, arĩpũ.

³ Ìgu eroparĩcũ peegu ïgu mojoto mera Jesu ïgũre mohmeripũ.

—Áu, mũre òagũ wacũ iiaa, arĩpũ Jesu ïgũre.

Ìgu eroparĩcũ ta iri camĩ boara yarima wayoro.

⁴ Eropa iituhaja Jesu ïgũre arĩpũ daja:

—Yũhu mũre òpa iirare ne gajirãre werebircãque. Mũ ya dupũre òarare pahire ïhmugũ waque, “Òaro añhimi,” arĩdoregũ. Tuhajanugu Moise dorerire Goãmũ ïgu apidiro dopa ta iique. Eropigu Goãmũ ya wihigue mirimagũre asũ wahgã apique mũ dore tarirare masa árĩpehrerã erã masimaja òaro, arĩpũ Jesu.

Surara opu ïgu pohro majagũ dorecũcũ Jesu òagũ iĩñumi ïgũre

Lc 7.1-10

⁵ Ero pũhrũ Jesu Capernaum waĩcũri macague ïgu ejacũ surara opu ïgu pohro eja, ïgũre turaro òpa arĩ serẽpũ:

⁶ —Gua tĩgu, yu pohro majagũ ne buhari mera dorecũgũ wamasibirinijagũ, ïgũre bũrigã pũricũ pepigu yaha wihigue oyacumi ïgu, arĩpũ ïgu Jesure.

⁷ Ìgu eroparĩcũ pee:

—Áu, arĩ, ïgũre ïgu dorecũrĩre taugũ wagũra, arĩpũ Jesu.

Ìgu eroparĩcũ òpa arĩpũ surara opu:

⁸⁻⁹ —Opu, òaroca. Aribita. Ñegũ añhraa yũhu. Yaha wihire mũre ñajaridorebuno árĩbeaa yũhu. Yuju diaye ta mũ turari mera dorebeoque. Mũ eropa iicũ yu pohro majagũ òagũ wagũcumi. Yũre yu weca árĩrã gajirã oparã dorema. Yu sã surarapũre dorea. Yujugũre “Waque,” yu arĩcũ ïgu wahami. Gajigũre “Arique,” yu arĩcũ ahrimi. Yu pohro majagũre “Ire iique,” yu arĩcũ irire iimi. Eropigu mũ ïgũre mũ dorero dopa ta ïgu dorecũgũ tarigũcumi, arĩpũ ïgu.

¹⁰ Jesu ïgu eroparĩcũ pee uca wa bajarã masa ïgu mera nũrusiarãre òpa arĩpũ:

—Diaye ta mũare arĩgu iiaa. Ihĩ surara opu Israe masũ árĩbiriqũregũ Goãmũre bũrigã umupeomi. Ìgu pohro majagũre yu òagũ wacũ iiburire masituhami. Ne Israe masare ihĩ iro dopa umupeorãre ïanibea.

¹¹ Mũare arĩgu iiaa. Bajarã ihĩ iro dopa árĩrã árĩpehrero majarã umaro majagũ ïgu opu árĩroque eja, erogũe árĩrã mera barãcoma. Mũa ñecũ sumarã mũra Abrahã, Isaa, Jacobo mera barãcoma erã.

12 Masa gajirãpũ “Opũ ãgũ árirogue wamorã ãhraa gua,” erã arĩquerecũ ta ñerogue naitĩarogue cóãgãgũcumĩ erãre. Eroque ãgũ cóãnirã burigã ore, bujawereri mera erã gũcũrĩre cũridihurãcoma, arĩ werẽpũ Jesu.

13 Irĩre eropa arĩtuhaja surara opũre arĩpũ:

—Dujaaque mũ ya wihigue. Mũ pohro majagũ tarigũcumĩ. “Diaye ta tarigũcumĩ,” arĩ mũ pepidiro dopa ta tarigũcumĩ, arĩpũ Jesu.

Ãgũ eroparĩcũ ta ãgũ pohro majagũ pũ õha warũ.

Pedro mũñecore dorecũgore tauñumi Jesu

Mr 1.29-31; Lc 4.38-39

14 Pũhrũ Jesu Pedro ya wihigue eja, Pedro mũñeco dorecũcũ ãapũ ãgũ. Nĩmacũri arĩcũ oyapo igo.

15 Igo eropa dorecũcũ ãanĩjagũ igo mojtore mohmerĩpũ. ãgũ eropa mohmerĩcũ ta nĩmacũri taria wayoro. Tarĩcũ pepigo igo pũ wahgã, erãre barire ejopo.

Jesu bajarã dorecũrãre tauñumi

Mr 1.32-34; Lc 4.40-41

16 Eropi ñamicague bajarã watẽa ñajasũnirãre masa aĩ ejañorã Jesu pohrogue. Erã eropa aĩ ejacũ ãagũ mata ãgũ watẽare cóãcũ masa õha wañorã. Eropĩgũ arĩpehrerãre dorecũrãre erã aĩ ejanĩrãre taupehocãpũ Jesu.

17 Eropa ta iĩpũ ãgũ iribojegue majagũ Goãmũ yare weremũhtadĩgũ Isaia ãgũ arĩdiro dopa ta. Õpa arĩ gojañumi: “Mari dorecũrĩre taucãmi ãgũ. Marire pũrĩrĩre cohãmi ãgũ,” arĩ gojañumi Isaia Jesu ariboro coregue.

Yujurãyeri Jesu mera majarã arĩdiarĩñuma

Lc 9.57-62

18 Jesu masa bajarã ãgũ pohro arĩcũ ãagũ,

—Wũariya gajĩpũ masegue ina taribujarã, arĩpũ ãgũ buherãre.

19 Erã taribujaboro core judio masare buhegũ Jesu pohrogue eja, õpa arĩpũ:

—Buhegũ, mũ mera wadĩaa noho mũ waro, arĩpũ.

20 Jesu õpa arĩ yũhrĩpũ:

—Yũ mera arĩcũ diasã ãhraa. Nũgũ majarã diayea erã carĩburi toreri opama. Mirĩmagũ porã sã erã ya suhri opama. Yũpũre Goãmũ ãgũ obeodĩgũpũre ne yaha wĩhi mara. Eropĩrã yũ mera arĩrã ñero tarĩrãca mũa, arĩ yũhrĩpũ Jesu.

21 Eropi gajĩgũ Jesu buhegũ õpa arĩpũ:

—Gũa opũ, yũ pagũ ãgũ sĩrĩcũ yaatuhajagũ mũ mera wagũra, arĩpũ ãgũ Jesure.

22 Jesu yũhrĩpũ:

—Yũre gamebirã sĩrĩnĩrã iro dopa ta ãhriima. Erãpũ sĩrĩnĩrãre yaaporo. Eropĩgũ mũpũ yũ mera majagũ arĩbu arĩque dohparagã, arĩpũ ãgũ.

Jesu mirũñere yũsũdoreñumi

Mr 4.35-41; Lc 8.22-25

23 Eropa arĩtuhaja dohodĩrugue ñajapũ. Eropĩrã ãgũ buherã sã ãgũ mera waha ñajañorã.

24 Ero erã taribujarisubu iriyague mirũñe burigã ariyoro. Eropĩro pãgũri dohodĩrũre miucãriyoro. Eropa mirũñe weãquerecũ ta Jesupũ carĩgũ iĩpũ.

25 Eropa wacũ ãarã erã ãgũre wahgũñorã. Wahgũ õpa arĩñorã:

—Opũ, mirĩmorã iica mari. Mirũñere tauque, arĩñorã.

26 Erã eroparĩcũ Jesu yũhrĩpũ:

—¿Duhpĩrã gũĩmaacãri mũa? Yũre merogã umũpeorã ãhraa mũa, arĩpũ Jesu erãre.

Eropa arĩgu ta wahgãnuḡaja miruñere pãgúri sãre “Yusaque,” arĩpu. Īgu eroparĩcũ miruñe, pãgúri sã yusadijapehrea wayoro.

²⁷ Īgu eropa iicũ ĩha uca, õpa arĩ wereniguiñorã erã basi.

—¿Ñehmãno masu ãhriri ihĩ? I miruñe, pãgúri sã yũhrisũḡu ãhrimi, arĩñorã erã.

Watẽa ñajasũnirãre tauñumi Jesu

Mr 5.1-20; Lc 8.26-39

²⁸ Erãre eropa wara pũhrũ taribujaja, Gerasa majarã ya yebague ejarũ. Eroque erã ejacũ perã uma Jesure bocatĩrĩñorã. Masa goberi watopegue árĩnirã árĩñorã. Erã watẽa ñajasũnirã árĩrã gorowererã ḡahyarã árĩñorã. Eropirã erogue masa ne wabirĩñorã.

²⁹ Īḡure bocatĩri õpa arĩ gaguiniguiñorã:

—¿Mũhu Goãmũ magũ duhpibu ahriri mũhu ḡua pohroguere? ¿ḡuare Goãmũ dorero ejabiriquerecũ ta dipuwaja moagũ ahriri mũhu? arĩ gaguiniguiñorã erã watẽa mera.

³⁰ Ero pohro bajarã yesea ahma barã iĩñorã.

³¹ Erãre ĩanijarã, watẽapũ õpa arĩ burigã serẽñorã Jesure:

—ḡuare oã umare cóãḡu soã yesea pohroque wadoreque ḡuare. Erã mera ḡuare árĩdoreque, arĩ serẽñorã erã Jesure.

³² —Áu, waque, arĩpu Jesu.

Īgu eroparĩcũ watẽa perã masa mera árĩnirã waha, yesea pohroque ejañorã. Erãre ñajacũ ta yesea gorowere, dipatũrugue oma buha, wũariyague yuriñaja yuhria, miri sĩripehrea wañorã.

³³ Erã eropa wacũ ĩarã yeseare ĩhadiburãpu ḡui, omagã wañorã. Macague eja yesea erã mirirare weresiripehocãñorã erã. Watẽa erã ñajasũnirãre Jesu ĩḡu cóara sãre werepehocãñorã erã.

³⁴ Erã eropa weresirira pũhrũ iri maca majarã árĩpehrerã Jesure ĩarã ejañorã. Eropirã ĩḡure ĩara pũhrũ turaro mera wiriadoreñorã ĩḡure erã ya yebare.

9

Dũpu bũhadigũre õagũ wacũ iĩñumi Jesu

Mr 2.1-12; Lc 5.17-26

¹ Erã eropa wadorera pũhrũ Jesu dohodirugue ñaja, wũariyague taribujaa, ĩḡu ya macague ejarũ.

² Eroque gajirã dũpu bũhadigũre pũḡu mera coã aĩ wahgã erañorã Jesu pohro. “Jesu ĩre ĩḡu dorecũrire taricũ iĩḡucumi,” arĩ pepiñorã erã. Erã eropa arĩ pepicũ masigũ Jesu dorecũḡure õpa arĩpu:

—Mucubirique mũhu. Mũ ñero iirare cóãtuhabũ yũhu, arĩpu ĩḡu.

³ Īḡu eroparĩcũ peerã yujurãyeri masare buherã õpa arĩ pepiriñorã erã basi: “Ihĩ eropa arĩ ĩḡu wereniguiñorã mera Goãmũre ñero arĩḡu iimi,” arĩ pepiñorã erã buherã.

⁴ Erã eropa arĩ pepicũ masigũ, õpa arĩpu Jesupũ:

—¿Duhpirã eropa arĩ ñero pepiri mũa?

⁵ “Mũ ñero iirare cóãbũ,” yũ arĩcũ “ḡuyagũ ãhrimi,” arãa mũa masibiriquererã ta. Īḡure “Wahgãnuḡajaque. Curique,” yũ arĩcũ yũ arĩra diaye árĩri arĩcũ mata mũa ĩha masirãca.

⁶ Yũhu masu Goãmũ ĩḡu obeodigũ i yeba majarã erã ñero iirire cóãmasia yũhu. Mũa ire masiborore õpa ta ĩḡu wahgãnuḡacũ iĩḡura, arĩpu Jesu.

Eropa arĩtuhaja dũpu bũhadigũre õpa arĩpu:

—Wahgãnuḡajaque. Mũ pũḡure aĩ, mũ ya wihigue dujaaque, arĩpu ĩḡure.

⁷ Īḡu eroparĩcũ ta peegũ dũpu bũhadigũ wahgãnuḡaja, ĩḡu ya wihigue dujaa warũ.

⁸ Masa ïgu eropa wacũ ïarã güiñorã. Eropirã Jesure Goãmũ ïgu turarire opacũ ïarã Goãmure umupeo, ðaro wereniguiñorã.

Jesu Mateore sihuñumi

Mr 2.13-17; Lc 5.27-32

⁹ Erã eropa iira pũhrũ Jesu erogue árĩdigũ wiria, yũre Mateore bocatĩrimi. Oparã ya árĩburire masare wajasea coregũ árĩribũ. Eropigũ irisubure yũ mohmeri taribugue doabũ. Ero yũ doacũ ïagu, ðpa arĩmi yũre:

—Yũ mera majagũ árĩbu arique, arĩmi yũre Jesu.

Ïgu eroparĩcũ pee, wahgãnũgaja ïgu mera wabũ.

¹⁰ Pũhrũ yaha wihigue Jesu sã barã erama. Bajarã wajasea corerã “ñero iirã” erã arĩrã gũa mera ta bama.

¹¹ Erã mera gũa bacũ ïarã, fariseo masa Jesu buherãre ðpa arĩma:

—¿Duhpigũ mũare buhegũ wajasea corerã ñero iirã mera bahari? arĩma erã gũare ïgu buherãre.

¹²⁻¹³ Erã eroparĩcũ peegu Jesupũ ðpa queori mera yũhrimi:

—Dorecũbirã duhturure amabeama. Dorecũrã dihta duhturure ahmaña. Dorecũrã duhturu amaro dopa ta “Ñerã ãhraa,” arĩrã yũre amarãcoma. Eropigũ “Ñerã ãhraa,” arĩrã dihtare erã ñero iirare bũjaweredore ðaripũre gohrotocũ iigũ aribũ yũhũ. Erã basi “Õarã ãhraa gũa,” arĩ pepirãre itamugũ aribiribũ. Goãmũ ïgu arĩrãre erã arĩ gojarare masique mũa. “Waimũrãre wejẽ soemujurã yũre eropa umupeocũ ne gamebeaa. Gajirãre mũa mojomoro ïacũpũre gahmea,” arĩmi Goãmũ, arĩ gojañumi. I eropa arĩrãre masique mũa. Irire ðaro buhenemorã waque, arĩmi Jesu fariseo masare.

Ba duhurire serẽpiñuma Ñu buherã Jesure

Mr 2.18-22; Lc 5.33-39

¹⁴ Pũhrũ Ñu waĩyegũ ïgu buherã gũa pohro eja Jesure serẽpima:

—Gũa Ñu buherãpũ bajasuburi Goãmũ ya árĩburire iirã ba duhua. Fariseo masa sã eropa ta ba duhuma. ¿Duhpirã mũ buherãpũ ba duhubeari? arĩma erã Jesure.

¹⁵ Jesu erãre ðpa arĩ yũhrimi:

—Õpa ãhraa iri: Mojoto diridigũ ïgu bosenu iicũ ïgu mera majarã bũjawererã ba duhurã árĩbeama. Ïgu mera árĩrã mucubiri barã iima. Eropa ta yũ buherã sã yũ mera árĩrã ba duhumasibeama. Yujunũ yũre Goãmũ aĩcãgũcumĩ. Eropa ïgu yũre aĩra pũhrũ yũ buherã mera árĩsome yũhũ. Irisubugue ta yũ buherã ba duhurãcoma, arĩ yũhrimi Jesu.

¹⁶ Erã iribojegue maja buheri mama buheri mera erã peñe buhemorediacũ ïagu ðpa arĩ werenemomi Jesu erãre:

—Ne mama gasiro suhri gasiro mera mũrañe suhrirore seretu masiya mara. Eropa seretura pũhrũ mama gasiro mari coecũ mũra suhriro árĩro yehguea wa daja, tara gameneo, wũatariaro yehgueacũ iiaa. Eropa ta mũra buheri mama buheri mera wapi moa buhebiricãro gahmea.

¹⁷ Eropirã ne igui deco imisĩri decore waibũgũ gasiro ajuro mũra ajuro mera diyebiricãro gahmea. Eropiicũ igui deco imisĩri pahmura pũhrũ mũra ajurore yeguedija wahaa. Iri ajuro yehguecũ igui deco sã, ajuro sã cohmoa wahaa. Eropirã igui deco waibũgũ gasiro mama ajuro mera diyero gahmea. Eropiicũ igui deco pahmuro ðaro iri ajuro sãraa. Eropa ta mama buheri mũra buheri mera buhebiricãro gahmea, arĩ weremi Jesu erãre.

Jairo magore ðago ii, behreri opaniguigo sãre ðago wacũ iĩñumi Jesu

Mr 5.21-43; Lc 8.40-56

18 Īḡu eropa arī wererisubu gūa judio masa buheri wihi opu Jesu pohrogue erami. Eraa, mereja, ōpa arīmi:

—Yū mago negāgue sīria wahámo. Iгоре mū mojtore duhpeogu arique. Mū eropa iicū masagocumo, arīmi ĩḡu Jesure.

19 Īḡu eroparīcū peegu Jesu wahgānugaja, ĩḡu mera wami. Gūa ĩḡu buherā sā ĩḡu mera wabu.

20 Gūa erogue waniguicū ero nomeo Jesu pūrupū eja, ĩḡu suhriro ojogorore mohmepiñamo. Doce bojori gohra umuri nacu behreniguigo arīpo.

21 Ōpa arī pepipo igo eropa iigo: “Īḡu suhriro dihtare mohmepiñago ōago dujagoca yuhū,” arī pepipo igo. Eropigo igo mohmepicū mata igo di wirira purumujuyoro.

22 Igo eropa iicū masigu Jesu majinugaja, igure arīmi:

—Mucubirique mūhū. Mūhū yūre umupeiōri mera ōago dujaa, arīmi ĩḡu.

Īḡu eroparīcū ta ōha wamo igo.

23 Eropa iituhaja Jesu gūa mera opu ya wihigue ejami sīridigo pohro. Ņajajagu bajarā masa i wihigue arīrā turaro busucū ĩami. Gajirā ñehamere orerāre gaguiniguirāre ĩami. Gajirā igogāre yaaboro core tarisu iro dopa arīrire purirāre ĩami.

24 Erā eropa iicū ĩagu masare ōpa arīmi:

—Wiriaque mūa. Sīribeamo igo. Carīgo iimo, arīmi erāre.

Īḡu eroparīcū peerā, “Eroparīcāgu iimi ihī,” arīrā masa ĩayema ĩḡure.

25 Īḡupū erāre disiporogue wiupehocāmi. Tuhajanugu sīridigo pohrogue eja, igo mojtore ñeapū. Īḡu eropa ñeañacū ta masa bejaja, wahgānugajapo igo.

26 Īḡu eropa iirare peerā, ero majarā masa arīpehrerā masa werewūañorā.

Perā cuiri ĩhajabirāre ĩacū iñumi Jesu

27 Ero arīnirā gūa Jesu mera wacū, perā cuiri ĩhajabirā ĩḡure piyu nūrusiama:

—Opu Davi pārami masare taugu, guare mojomoro ĩaque mūhū, arī gaguiniguima erā.

28 Erā eroparīcū Jesu gaji wihigue ñajami. Īḡu eropa ñajacū masirā cuiri ĩhajabirā ĩḡu pohrogue ñaja wama. Erā eropa ñajacū ĩagu ĩḡupū erāre serēpimi:

—¿Marire ĩacū iigucumi ĩḡu, arī pepiri mūa yūre? arīmi ĩḡu.

—Opu, eropa ta arī pepia gūa, arī yūhrima erā.

29 Erā eropa yūhricū ta erā cuirire ñapeomi. Ņapeogu, ōpa arīmi:

—Yūre “Eropa iigucumi,” mūa arī pepidiro dopa ta eropa ta iigūra, arīmi Jesu.

30 Īḡu eroparīcū ta erā cuiri ōha wabu. Eropi Jesu ōpa arīmi erāre:

—I yū ōpa iirare gajirāre ne werebircāque, arīrimi Jesu.

31 Īḡu eropa arīquerecū ta waha, i yeba majarāre weresirinirā arīma ĩḡu eropa iirare erā.

Wereniguimasibigūre wereniguicū iñumi Jesu

32 Iri wihire erā cuiri ōha wanirā wiriarisubu gohra yujugu wereniguimasibigūre aīgārīma Jesu pohro masa. Watī ĩḡure ñajasūdigū ĩḡure wereniguimasibiricū iidi arīmi.

33 Erā aī ejacū ĩagu watīre Jesu cóāmi. Īḡu eropa watīre cóācū wereniguimasi-biridigupū wereniguia wami. Īḡu eropa iicū ĩarā arīpehrerā ĩhamaria wama.

—Ne i yeba Israe yebaguere ōpa iirāre ĩabirimurabu mari, arī wereniguima masa erā basi.

34 Fariseo masa gajiropa arī wereniguima:

—Watēa opu ĩḡu turari mera watēare cohāmi ihī, arī wereniguima erā.

Masare mojomoro ĩañumi Jesu

³⁵ Eropi árīpehreri macari ero árīri macarire, paga macari sãre buhe curigu wami Jesu gua mera. Ōari buherire erã buheri wirigue buhegu wami ĩgu. Eropigu Goãmũ ĩgu opu árīborore weremi. Árīpehreri dorecũri sãre ero majarãre taumi ĩgu.

³⁶ Erã masa bajarã ñero tarirã, itamuri moorã, oveja dibuya marirã iro dopa erã árĩcũ ĩapu Jesu erãre. Eropa ĩagu Jesu erãre mojomoro ĩami.

³⁷ Eropigu ōpa arĩmi ĩgu guare ĩgu buherãre:

—Ojodũca baja iri bugatuhajacũ baja árĩcũ mohmeri wũaro ãhraa. Mohmeri masapu bajamerãgã ãhrima. Eropa ta ōari buherire peemorã bajarã árĩcũ wũaro ãhraa mari mohmeri. Iri eropa árĩquerecũ ta mari masare buhemorã bajamerãgã ãhraa.

³⁸ Eropirã ōari buherire buhemorãre gajirãre ĩgu obeomorãre serẽque Goãmũre mua, arĩmi Jesu guare.

10

Jesu doce gohra beyẽnumi ĩgu buhedoregu obeomorãre

Mr 3.13-19; Lc 6.12-16

¹ Pũru doce guare ĩgu buherãre Jesu sihubeo, turarire omi guare. Watẽare gua cóãmasiburire, árīpehreri dorere gua taumasiburire omi guare.

² Ōpa waĩcurã árĩbu gua Jesu ĩgu apinirã: Simo arĩmi. ĩgure ta Pedro arĩ piyumi Jesu. Simo pagu magu Andre arĩmi. Santiago ĩgu pagu magu Ñu mera arĩmi. Erã pagu Zebedeo waĩcumi.

³ Felipe, Bartolomé, Toma, yũhu Mateo árĩbu gua. Yũpu oparã ya árĩburire masare wajaseabasa coredigu árĩribu. Gua mera gajigu Santiago arĩmi. ĩgu Alfeo magu arĩmi. Eropigu Lebéo sã arĩmi. ĩgũpu Tadeo erã arĩ piyudigu arĩmi ĩgu.

⁴ Simo celote ya curu majagu, Juda Iscariote sã arĩma. Judapu Jesure ĩhaturirãre ĩhmubu arĩmi.

Jesu ĩgu buherãre buhedoregu obeoñumi

Mr 6.7-13; Lc 9.1-6

⁵ Eropi guare ĩgu buherãre docere obeogu, “Ōpa iique,” arĩ wereseremi guare:

—Judio masa árĩbirã pohroguere wabiricãque. Ne Samaria yeba maja macarigue sãre wabiricãque.

⁶ Israe yeba majarã pohroguere waque. Goãmũre masibirã ãhrima erã.

⁷ “Ūmaro majagu opu árĩboro merogã dũhyaa,” arĩ buheque erãre.

⁸ Eropirã camĩ boarãre, gajĩ baja gajiropa árĩri dore oparã sãre ōarã wacũ iique. Sĩrinirãre masuque. Watẽa ñajasũnirãre cohã wiuque erã watẽare. Mũare iri turarire ogu iiaa. Eropirã mua sã yũ eropa odiro dopa ta masare wajasearo mariro ōarã wacũ eropa iicãque.

⁹ “Mũa warã ne niyerure aĩbiricãque.

¹⁰ Ne mua ajure, ne peñe camisare, ne peba zapaturi sãre aĩgãbiricãque. Mũa buheroguere ero majarãpu mũare barire oporo.

¹¹ “Iri macariguere ejarã, mua carĩborore masa ōaro umupeogu pohroguere amaque. Eropirã ĩgu ya wihi ta dujanique. Ne warãque wiriaque iri wihire.

¹² Eropirã wihigue ñajarã “Ãhriri,” arĩque iri wihi majarãre.

¹³ Mũare erã gamecũ, “Goãmũ mera ōaro árĩque mua,” arĩque erãre. Mũare erã gamebiricũ, “Goãmũ mera ōaro árĩque,” mua arĩbiricãque erãre.

¹⁴ Eropirã mũare erã gamebiricũ, erã mua buherire peediabiricũ ĩarã iri wihire wiria waque. Eropa wiriarã, guburi maja nicure moje siripique erã ĩaro, erã ya dipuwajare ĩhmumorã. Iri maca majarã mũare gamebiricũ eropa ta iique erã sãre.

¹⁵ Diaye ta m̄are ar̄igu tiiaa. I ɔm̄u pehrecũguere Sodoma majarã Gomorra majarã m̄ura burigã dipuwajacurãcoma. Erã eropa dipuwajacuro tauro m̄are gamebirãp̄u dipuwajacurãcoma. ar̄i weremi Jesu guare.

Jesu yarãre gajirã erã ñero iiborore wereñumi Jesu

Eropa ar̄ituha õpa ar̄inemomi guare igu buherãre:

¹⁶ —Yure peeque m̄ua. Oveja iro dopa ar̄irãre m̄are yeea guarã iro dopa ta ñerã ar̄irã watopegue obeogu iiaa. Eropirã m̄ap̄u õaro pee masirã ar̄ique. Eropirã gariboro mariro õaro ar̄ique erã mera.

¹⁷ Õaro iique m̄ua. Masa m̄are erã oparãre orãcoma m̄are dipuwaja moadorerã. Erã buheri wirigue sãre parãcoma m̄are.

¹⁸ Eropirã m̄ua yaharã m̄ua ar̄iri dipuwaja macari majarã oparã pohrogue erã tauro oparã pohrogue sãre aigãrãcoma m̄are dipuwaja moadoremorã. Eropirã m̄are erogue erã aigãcũ judio masa ar̄ibirã oparã sãre õari buherire wererãca m̄ua.

¹⁹⁻²⁰ M̄are oparã pohrogue erã aigãcũ erãre m̄ua wereniguiburire w̄aro pepibiricãque. M̄are erã serẽpicũ ta m̄ua erãre yuhriburire masirãca Goãm̄u mera. Eropa masirã m̄ua irire m̄ua gamero wereniguisme. Goãm̄up̄u mari Pagu igu Espiritu Santo mera m̄are wereniguicũ iigucumi.

²¹ “Irisubure erã tĩrã erã pagu porã Jesu yarã ar̄icũ iha wejẽdore wiarãcoma oparãre. Erã pagu sumarã erã porã Jesu yarã erã ar̄icũ iha wejẽdore wiarãcoma oparãre. Erã porãp̄u erã pagu sumarã erã Jesu yarã erã ar̄icũ iha wejẽdore wiarãcoma oparãre.

²² Eropirã masa ar̄ipehrerã yure m̄ua umupeora dipuwaja ihatuurãcoma m̄are. Erã m̄are erã ñero iiquerẽcũ ta m̄are erã ñero iirare yujuro bojerã yure duhubiricũ Goãm̄u m̄are taugucumi. Eropigu igu pohrogue m̄are opagucumi.

²³ Yuju maca m̄are erã ñero iicũ gajĩ macague duhri wahgãque. Diaye ta m̄are ar̄igu tiiaa. Israe yeba ar̄iri macarire m̄ua buhepehoboro core, yuh̄u masu Goãm̄u igu obeodigu i yebague dujarigura.

²⁴ “Buherã erãre buhegure masi taribeama. Eropigu pohro majagu sã igu opu weca ar̄ibeami.

²⁵ Yujugu buhegure igure weredigũ iro dopa dujaro gahmemi igu. Pohro majagu sãre igu opu iro dopa ta dujami. M̄ap̄u yu buherã ãhraa. Eropirã yure iidiro dopa ta m̄ua sãre iirãcoma. Eropirã yure “Watĩ Beelzebú ãhrimi,” ar̄i weresãrã, m̄ua sãre yaharãre ñero ar̄i wereniguirãcoma erã, ar̄i weremi Jesu guare.

¿Nihinore güicũ õhari? ar̄i wereñumi Jesu

Lc 12.2-7

²⁶ Eropa ar̄ira p̄hru Jesu õpa ar̄inemomi guare:

—Eropirã m̄are erã ñero iidiarãre güibiricãque. Masa erã yayasãrare p̄hru gajirã masirãcoma. Erã dibura sãre gajirã masirãcoma.

²⁷ Eropirã m̄are yayarogã yu wererare bajarã masa watope wereturiaque m̄ap̄u.

²⁸ M̄are wejẽrã m̄ua d̄up̄u dihtare wejẽmasima. M̄ua s̄iporãp̄u s̄iribeaa. Eropirã m̄are wejẽdiarãre güibiricãque. Goãm̄up̄ure güique. Igu m̄ua d̄up̄u m̄ua s̄iporãri sãre peamegue dedeomasimi m̄are. Eropirã igup̄ure güique.

²⁹ “Perã mirua wajamarima. Erã eropa wajamariquerẽcũ ta Goãm̄u õaro mahi ihadibumi erãgãre. Goãm̄u dorebiricũ ne s̄iribeami yujugugã.

³⁰ Eropigu m̄ua poarire ne yuju poadagã d̄uhyaro mariro masipehomi Goãm̄u. Eropa ta m̄ua ar̄iricari sãre masipehomi Goãm̄u. Eropa masigu m̄are ihadibuniguicãmi.

³¹ Miruare igu ihadiburo tauro m̄ap̄ure ihadibumi Goãm̄u. Eropirã w̄aro bujawere guñaricubiricãque m̄ua, ar̄i weremi Jesu.

Jesure m̄ua umupeorire wereque masare, ar̄i wereñumi

Lc 12.8-9

³² Eropiḡu ḡua s̄are werenemomi:

—Yujuḡu “Jesucristo yaḡu āhraa,” masare īḡu ar̄i werec̄ũ ȳu s̄a īḡure “Yahaḡu āhrimi,” ar̄i wereḡura ȳu Paḡu ɯmaro majaḡuḡure.

³³ Yujuḡu masare ḡuiḡu “Jesucristo yaḡu ár̄ibeaa,” masare īḡu ar̄i werec̄ũ ȳu s̄a “Yahaḡu ár̄ibeami īḡu,” ar̄i wereḡura ȳu Paḡuḡure ɯmaro majaḡuḡure, ar̄i weremi Jesu.

Jesu ȳu buhec̄ũ masa er̄a basi game d̄uca warir̄ācoma, ar̄i wereñumi

Lc 12.51-53; 14.26-27

³⁴ Eropa ar̄ituhaja ɔpa werenemomi masare:

—¿Dohpa ar̄i pepiri m̄ua ȳure? ¿Ȳuɯ masare ȳu buheḡu aric̄ũ ȳu buheri mera masa īhaturisome, ar̄i pepiri m̄ua? Eropa ár̄ibeaa. Masa ȳu buherire peer̄a pe curu er̄a basi d̄uca warir̄ācoma. Yujur̄ayeri ȳu buherire peer̄ācoma. Gajir̄ap̄u irire gamebir̄a er̄are īhaturir̄ācoma. Eropir̄a yujuro mera ár̄isome masa.

³⁵ M̄ur̄a ȳu buherire er̄a peera dipuwaja er̄a por̄a er̄are īhaturir̄ācoma. M̄ur̄a nome er̄a ȳu buherire peera dipuwaja er̄a por̄a nome er̄are īhaturir̄ācoma. Er̄a m̄uñecos̄a nome ȳu buherire er̄a peera dipuwaja er̄a bepos̄a nome er̄are īhaturir̄ācoma.

³⁶ Eropir̄a masa er̄a acawerer̄are ȳu buherire peec̄ũ iar̄a er̄are īhaturir̄a ár̄ir̄ācoma.

³⁷ “Ȳure er̄a mahibodiro tauro er̄a paḡu ɯmar̄ap̄ure mahitarin̄ugar̄a yahar̄a ár̄isome er̄a. Ȳure er̄a mahiborono tauro er̄a por̄ap̄ure mahitarin̄ugar̄a yahar̄a ár̄isome er̄a.

³⁸ Eropir̄a crusague ȳu s̄iridiro dopa ta yahar̄a er̄a ár̄ira waja ñero tarir̄ācoma er̄a s̄a. Eropa ñero taridiabir̄a yahar̄a ár̄isome.

³⁹ Masa ȳure guñaro mariro er̄a gamero iir̄a peamegue war̄ācoma er̄a. Yaha ár̄iburip̄ure er̄a guñar̄a ár̄ipehrerin̄ari Gōam̄u mera ɔaro ár̄iniguic̄ar̄ācoma, ar̄i weremi Jesu.

Mari wajataburire wereñumi Jesu

Mr 9.41

⁴⁰ Eropa ar̄ituhaja ɔpa werenemomi ḡua s̄are:

—M̄uare yahar̄are yujuḡu ɔaro mera bocat̄iriḡu, ȳu s̄are bocat̄iriḡu iimi īḡu. Eropiḡu ȳure ɔaro bocat̄iriḡu ȳure obeodiḡu s̄are bocat̄iriḡu iimi.

⁴¹ Eropiḡu Gōam̄u yare werediḡu wajataḡucumi. Īḡure ɔaro iiḡucumi Gōam̄u. Eropiḡu īḡu yahare īḡu wereḡu ár̄ic̄ũ īaḡu yujuḡu īḡure ɔaro bocat̄iriḡu werediḡu iro dopa ta wajataḡucumi īḡu s̄a. Eropi gajiḡu ɔaro iidiḡu wajataḡucumi. Eropiḡu īḡu ɔaro iiḡu īḡu ár̄ic̄ũ īaḡu yujuḡu īḡure ɔaro bocat̄iriḡu ɔaro iidiḡu dopa wajataḡucumi īḡu s̄a.

⁴² “Jesu yaḡuḡa ta āhrimi,” m̄ua ar̄i iar̄a īḡuḡare itamudiar̄a deco ȳusari mera dihta t̄iaquerec̄ũ, diaye ta m̄ua s̄are ɔaro iiḡucumi Gōam̄u, ar̄i weremi Jesu.

11

Ñu waĩyeḡu īḡu buher̄are Jesure ser̄ēpidoreḡu obeoñumi

Lc 7.18-35

¹ Ḡuare īḡu buher̄are īḡu eropa ar̄i werera p̄uhr̄u ero pohro ár̄iri macarigue buheḡu waha wami īḡu.

² Eropiḡu Ñu peresugue ár̄iḡu Jesu īḡu iiric̄urire peebeop̄u. Eropa peeḡu Ñu īḡu buher̄are Jesure ser̄ēpidoreḡu obeop̄u.

³ Eropir̄a ḡua pohroque eja, Jesure ser̄ēpima er̄a Ñu buher̄a.

—Ñu òpa arĩ serēpidoreami mure: “ ‘Yũ pũhrũ gajigu ïgu arigucumi,’ yũ eropa arĩdigũ ta àhriri mũhũ? ¿O gajigũre corerãcuri gũa?” arĩ serēpi doreami Ñu, arĩma erã Jesure.

⁴ Erã eroparĩcũ peegu Jesu yũhrimi:

—Dohpaguere mũa peerare, mũa ïarare Ñure wererã waque.

⁵ Òpa arĩque: “Jesu mera cuiiri ïhajibirã ïhama. Curimasibirã cuhrima. Cami boanirã òarã wahama. Peejabirininã peea wahama. Sĩrinirã masa wahama,” arĩ wereque. Eropirã mojomorocũrãre òari buherire yũ wererare wereque ïgũre. Eropa arĩ weretuhaja òpa arĩ wereque Ñure.

⁶ “Yũre peegu ‘Diaye ta àhraa,’ arĩgu ïgu mucubirigu àhrimi,” arãmi Jesu, arĩ, Ñure wererã waque, arĩmi Jesu.

⁷ Ñu buherã erã wara pũhrũ, Jesu Ñu árĩricũre werenũgami masa bajarãre.

—Masa marirogue Ñu pohrogue warã ero majare taare miru weãcũ ïarã ejabiribũ mũa.

⁸ Òari suhricũgũ sãre ïabiribũ mũa. Òari suhricũrã oparã ya wirigue àhrima.

⁹ Masa marirogue ejarã Goãmũ yare weremũhtadigũpũre ïarã ejabũ mũa. Diaye ta Ñu Goãmũ yare weremũhtagũ àhrimi. Gajirã Goãmũ yare weremũhtanirã tauro árĩgu àhrimi Ñupũ.

¹⁰ Iribojegue Goãmũ yare erã gojarapũ òpa arĩ wereyuyoro Ñure.

Mari Pagũ ïgu magũre òpa arĩpũ. “Mũ core mure wereyubure obeogu iiaa,” arĩmi Goãmũ, arĩ gojañuma Ñure.

¹¹ Mũare diaye ta arĩgu iiaa. Masa árĩpehrerã tauro àhrimi Ñu waĩyegũ. Irisubure ïgu eropa árĩquerẽcũ ta mũarogũre Goãmũ ïgu opũ árĩroguere árĩpehrerã docanũgagũpũ Ñu tauro árĩgucumi.

¹²⁻¹³ “Ñu waĩyegũ ïgu eraboro core Moiserẽ ïgu apira doreri mera Goãmũ marire doremi. Goãmũ ya weremũhtanirã mũra erã gojara sã eropa ta árĩribũ marire dorera. Dohpagũpũre Ñu òari buherire, Goãmũ opũ ïgu árĩrire buhemi. ïgu eropa buhecũ pee masa erã ejatuharo erã turari mera Goãmũ erã opũ árĩcũ bũrigã gahmema.

¹⁴ “Elia arigucumi,” iribojegue erã arĩdigũ ta Ñupũ àhrimi. “Iribojegue majarã erã arĩrare diaye ta àhraa,” arĩdiarã Ñu ïgu erã eropa arĩdigũ árĩcũ masirãca mũa.

¹⁵ Òaro peeque mũa ire, arĩmi Jesu.

¹⁶ Eropigu òpa arĩnemomi masare:

—¿Mũa dohpague majarã masa ñehmarano iro dopa àhriri mũa pepicũ? Mũa majirã iiro dopa òpa àhraa. Doberi duarogue bira doarã, òpa arĩ dũyasoma erãgã erã basi:

¹⁷ “Mũa bayaburire tarisu purirabũ gũa. ¿Duhpirã mũa mucubiri bayarã aribirari? Eropirã gũa bũrigã ñehamere orerabũ. ¿Mũapũ duhpirã gũa mera orebirari?” arĩma dũyasorã. Erã majirã arĩ dũyasorã iro dopa ta iirã òpa iiaa mũa dohpague majarã.

¹⁸ Ñu waĩyegũ Goãmũ ya árĩburire ba duhugu vinore ihribirimi. ïgu eropa ihribiricũ ïarã “Pee masibigu àhrimi,” arĩribũ mũa ïgũre.

¹⁹ Yũpũ masũ Goãmũ ïgu obeodigu árĩgu yũhũ baha, ihria. Yũ eropa iicũ ïarã òpa arãa mũa yũpũre. “Ïaque. Ihĩ wũaro bagũ, merericũgũ sã àhrimi. Wajasea corerã ñero iirã erã wapicũgũ àhrimi ïgu,” arãa mũa yũre. Mũa gamero dopa gũa iibiricũ ero wabeaa mũare. Mũa masibiriquererã ta gũa iirare ïarã, Goãmũ masirire gũa opacũ masirãca mũa, arĩmi Jesu erãre.

*Iri macari majarãre turiñumi Jesu erã ñerire bũjawerebiricũ ïagu
Lc 10.13-15*

²⁰ Puhru ero maja macari majarãre turipu Jesu. Iri macarire gaji macari sãre Goãmu turari mera tauro deyoro moarire ii ihmudi árĩrimi ĩgu. ĩgu eropa ii ihmquerecũ ta erã ñero iirire duhubirinirã árĩma erã. Eropigu erãre õpa arĩpu ĩgu.

²¹ —Corazín maca majarã mua ñero tarirãca. Betsaida majarã mua sã ñero tarirãca. Mua ya macaguere yũhu Goãmu turari mera deyoro moarire iirabu. Mua peebirabu. Iribojegue Tiro waĩcũri macare, Sidón waĩcũri maca sãre yũ deyoro moarire yũ iicũ ĩarã ero majarãpu erã ñerire bujawereboañuma. Eropa iirã õaripũre gohrotoboañuma. Bujawererã bujawereri suhrire saña, erã basi peame witũ mera mohsiripeoboañuma erã ñero iirare bujawere ihmumorã. Mũapũ eropa iibeaa.

²² Eropigu mũare arĩgu tiiaa. Dipuwaja moarinũ árĩcũ, Goãmu Tiro majarã mura, Sidón majarã mura tauro ñerã mua árĩri waja mũare ñero gohra dipuwaja moagũcumi ĩgu.

²³ Mua Capernaum majarã, mua ejatuharo Goãmu pohrogue wadiarabu. Mua Goãmu yare iidiabiricũ mũare Goãmu peamegue cóagũcumi. Mua ya macague Goãmu turari mera deyoro moarire ii ihmurabu. Mua yũre peebirabu. Iribojegue Sodoma waĩcũri macare deyoro moarire yũ eropa iicũ iri macapũ dohpaguere árĩboca.

²⁴ Eropigu mũare arĩgu tiiaa. Dipuwaja moarinũ árĩcũ Goãmu Sodoma maca majarã mura tauro, mũapũre mua ñeri dipuwaja dipuwaja moagũcumi, arĩpu Jesu iri macari majarãre.

Yũ pohrogue soorã arique, arĩñumi Jesu

Lc 10.21-22

²⁵ Irisubu ĩgu Pagũ mera wereniguigu õpa arĩmi Jesu.

—Ahũ, mũhu umaro majarã tauro opu, i yeba majarã tauro opu ahraa. I mũ buherire “Masituhaja gũa,” arĩrãre masicũ iibeaa. Mũ yare masipehobirãpũre masicũ iibabu mũhu. Mũhu eropa iicũ “Õhaa,” arãa yũhu mũre.

²⁶ Eropa ta ahraa, Ahũ. Erã masibirãpũre erã masicũ gahmeabũ mũhu, arĩmi Jesu ĩgu Pagũre.

²⁷ Eropigu masare gũa sãre õpa arĩ werenemomi:

—Yũ Pagũ arĩpehureri yũ iiborore apimi yũre. ĩgu dihta yũre õaro masimi. Yũ sã ĩgũre masia. Yũ beyenirã sã ĩgũre masima yũ ĩgũre masidorerã árĩrã. Erã nũcu ta yũ Pagũre masia gũa.

²⁸ Goãmu mera õaro árĩdiarã baja dorerire iiraa mua. Iri doreri nũcũre omaro iro dopa ta ahraa. Eropirã gariborea wahaa mua iri dorerire iirã. Eropa gariborerã yũre serẽque. Mũare soocũ iigũra.

²⁹ Yũhu pũriro mera doregũ árĩbeaa. Nijiyajaro doregũ ahraa. Eropirã yũ doreripũre iique. Eropa iirã dipuwaja marirã õaro árĩrãca mua.

³⁰ Eropiro yũ itamuri mera yahare iicũ diasabeaa. Eropirã yũ dorerire iirã nũcũre pepiro mariro õaro árĩrãca, arĩmi Jesu.

12

Judio masa erã soorinũ árĩcũ trigo pororire tũrĩñuma Jesu buherã

Mr 2.23-28; Lc 6.1-5

¹ Merogã ĩgu eropa arĩ buhera puhru Sabado árĩcũ gũa Jesu mera trigo otera pohegue ĩha tariabu. Erogue tariarã gũa ĩgu buherã oaboarã, trigo pororire tũrĩ aĩ babũ gũa.

² Gũa eropa iicũ ĩarã, fariseo masa Jesure õpa arĩma:

—Peenique guare. ¿Duhpirã erã mari soorinu áríquerecũ ta mohmeri? Mari dorerire tarinugarã iima erã, arĩma erã.

³⁻⁴ Erã eroparĩcũ peegu Jesu “Yũ buherã tarinugarã iibeama,” arĩgu õpa arĩmi erãre:

—Iribojegue Davi ĩgu mera majarã mera oaboagu Goãmu ya wihigue ñaja, iri wihi árĩri panre bañumi ĩgu mera majarã mera. Iri pan pahia dihtare badorera árĩyoro. Goãmu doreri gajirãre iri panre badorebiriyo. ¿Davi irire ĩgu iirare Goãmu yare erã gojarapũgue buhebirari mua? Davi iri panre bagu Goãmure tarinugagu iibiriñumi. Dohpagãre yũ buherã sã trigo yerire turĩ barã Goãmure tarinugarã iibeama.

⁵ Eropi Goãmu ya wihi mohmerã pahia ne soobeama mari soorinũre. Eropa soobiriquerã Goãmu dorerire tarinugarã árĩbeama. ¿Iri buhebirari mua Goãmu Moiserẽ ĩgu apirapũre?

⁶ Mũare arĩgu tiiaa: Goãmu wihire umupeorã iri wihi mohmerã erã soobiricũ ĩarã “Õhaa,” arãa mua. Erã tauro yũpũre umupeoro gahmea.

⁷ Goãmu yare erã gojarapũ õpa ãhraa: “Waimũrãre wejẽ soerã yũre mua eropa umupeocũ gamebeaa. Gajirãpũre mua mojomoro ĩacũ gahmea yũhũ,” arĩmi Goãmu, arãa ĩgu yare gojarapũre. ĩgu eropa arĩrãre mua õaro masirã, yũ buherãre erã dipuwaja mariquerecũ ta erãre weresãmasibiriboya mua.

⁸ Yũhũ masũ Goãmu ĩgu obeodigu inonũ soorinu sãre masa erã iiburire doremasia, arĩmi Jesu fariseo masare.

Mojoto bũhadigu õaro wañumi

Mr 3.1-6; Lc 6.6-11

⁹ ĩgu eropa arĩra pũhrũ waha guã judio masa buheri wihigue ejabu guã Jesu mera.

¹⁰ Ero mojoto bũhagu árĩmi. Eropirã fariseo masapũ Jesure weresãmorã, ĩgũre serẽpima:

—Sabadonũ mari soorinũre masare õarã wacũ iidorebeami Goãmu. ¿Eropa ta ãhriri mũ pepicũ? arĩ serẽpima erã.

¹¹ Jesu yũhrimi erãre:

—Mua yagu oveja mari soorinu áríquerecũ gobegue ĩgu yuhriñajadigũre ĩgũre aĩ wiurãca mua.

¹² Oveja tauro ãhrimi masapũ Goãmu ĩacũ. Eropiro mari soorinu árĩcũ masũre taucũ õapũrica, arĩ yũhrimi Jesu erãre.

¹³ ĩgu eropa arĩra pũhrũ mojoto bũhagũre õpa arĩmi:

—Mũ mojtore sĩsirãbeoque, arĩmi ĩgu.

ĩgu eroparĩcũ mojoto bũhagũpũ sĩsirãbeomi. ĩgu eropa sĩsirãbeora pũhrũ ta õari mojoto dujabũ.

¹⁴ Erã soorinu ĩgu eropiicũ ĩarã fariseo masa waha, erã basi õpa arĩñorã:

—¿Dohpa ii mari Jesure wejẽrãcuri? arĩñorã erã erã basi.

Isaia Goãmu yare weremũhtadigu iribojegue majagu Jesure weryuñumi

¹⁵ Jesu erã eropa arĩrãre masigu waha wami. ĩgu eropa wacũ bajarã masa ĩgũre nũrsiama. Eropigu ĩgũpũ árĩpehrerã erã mera majarã dorecũrãre õarã wacũ iimi.

¹⁶ Eropigu dorecũnirãre erãre ĩgu taurare gajirãre weredorebirimi ĩgu.

¹⁷ Eropa dorecũrãre õarã wacũ iigu Goãmu yare weremũhtadigu Isaia iribojegue ĩgu arĩ gojadiro dopa ta iigu iimi Jesu. Õpa arĩ gojañumi Isaia mũrũ:

¹⁸ Õpa arĩmi Goãmu: “Ihĩ yũ pohro majagu ãhrimi. ĩgu yũ beyedigu ãhrimi. ĩgũre mahia. Eropigu ĩgu mera mucubiria. Yũ Espĩriture ĩgũre ogũra. Eropigu yũ turari mera árĩpehrerã masare diaye iirire weregũcumĩ ĩgu.

19 Eropigu ĩgu ne game d̄yasosome. Eropigu gaguiniguisome. Eropigu masa bajarã watope ĩgu b̄rigã gaguinigui weresome.

20 Guaro mariro masare mojomorocurãre itamuḡcumu ĩgu. Daberogã ẽjuri peamere yaubiro dopa ta masare turabirãre õaro iiḡcumu ĩgu. S̄porã marirãre õaro s̄porãc̄cũ iiḡcumu. Eropa ta iiniguiḡcumu ĩgu watĩre ĩgu tarinugaboro core.

21 Eropirã masa bajarã ĩgure umupeorãcoma," arĩmi Goãmu ĩgu magu iiburire, arĩ gojañumi Isaia.

Jesu watĩ turarire opami, arĩ weresãñuma masa

Mr 3.19-30; Lc 11.14-23; 12.10

22 Yujunũ watĩ ñajasũdigure masa aĩgãrima gua pohrogue Jesure taudorerã. ĩgupu watĩ ñajasũdigu wereniguimasibirimi. Eropigu cuiri ĩhajabirimi. Erã ĩgure eropa aĩ eracũ ĩha õagũ wacũ iimi Jesu ĩgure. ĩgu eropa iicũ õaro ĩha, wereniguimi pare.

23 ĩgu eropa wacũ ĩarã, masa ĩhamaria wama.

—¿Ihĩ Davi mũru pãrami masare taubu aħriri? arĩma erã erã basi.

24 Erã eroparĩquerecũ Jesu watẽare ĩgu cóãrare peerã fariseo masapu õpa arĩ pepiñorã:

—Beelzebú, watẽa opu, ĩgu turari mera watẽare cohãmi Jesu, arĩ pepiñorã erã.

25 Erã eropa arĩ pepicũ masigu, Jesu õpa arĩ weremi erãre werenigui queori mera:

—Yuju yeba majarã erã basi gamequeãrã iri yeba majarã pehrea wabocoma. Yuju maca majarã erã basi gamequeãrã iri maca majarã pehrea wabocoma. Yuju wihi majarã sã gamequeãrã eropa ta wabocoma.

26 Eropigu Beelzebú watẽa opu yure watẽare cóãdoregu ĩgu basi ĩgu yarãre cóãboñumi ĩgu. Eropirã erã sã wapehrea waboñuma.

27 Őpa arĩ weresãa mũa yure: "Ĩgu Beelzebú itamuri mera watẽare cohãmi," arĩ weresãa mũa yure. Mũa mera majarã sã watẽare cohãma. Eropirã erã "Watĩ ĩgu turari mera erãre cohãa gua," arĩbeamã. "Goãmu ĩgu turari mera watẽare cohãa," arĩma. Eropirã mũa yure "Watĩ turari mera watẽare cohãmi," mũa arĩra diaye arĩbiricũ mũa mera majarã wererãcoma.

28 Eropigu yupu watẽare cóãgu Goãmu ĩgu Espĩritu Santo turari mera cohãa. Yu eropa cóãcũ ĩarã õpa arĩ masirãca mũa: "Goãmu ĩgu opu arĩri i yebaguere arĩtuhajaa dohpaguere," arĩrãca mũa.

29 "Õpa ta aħraa watĩ turagu tarinugari werediãcũ: Wihi opu turagure diribigu yajagu ĩgu ya wihigue ñajaja yajamasibeami. ĩgure ĩgu dirira puhru tamerare yajamasimi ĩgure, arĩ weremi Jesu.

Eropa arĩ weremi watĩre ĩgu tarinugarare weregũ. Watĩ turagu arĩquerecũ ta Jesu ĩgure tarinugami watẽare cóãgu.

Eropa arĩtuhaja õpa arĩ werenemomi Jesu masare gua sãre:

30 —Yujugu yure gamebigu, yure ĩhaturigu aħrimi. Yujugu yure itamubigu, yure teboricũ ĩgu iimi.

31 "Eropigu mũare diaye arĩgu tĩaa yũũ. Arĩpehreri ñerire masa erã iicũ erã wereniguicũ sãre Goãmu cãdijimasimi. Eropa cãdijiqueregu Espĩritu Santore erã ñero arĩ wereniguicũ Goãmu iri tamerare ne cãdijisome.

32 Yu masure Goãmu ĩgu obeodigure erã ñero arĩ wereniguicũ iri ñerire cãdijimasimi Goãmu. Espĩritu Santopure erã ñero arĩ wereniguicũ irire ne cãdijisome Goãmu. Dohpaguere pehrerĩnu puhru sãre erã eropa arĩrãre ne cãdijisome ĩgu, arĩ buhemi Jesu erãre.

Yucũ dũcare masiro dopa ta masa erã wereniguirire peerã erã árĩricũre masia mari, arĩ wereñumi Jesu

Lc 6.43-45

³³ Eropigũ õpa arĩ werenemomi erãre werenigui queori mera:

—Õadigũ yucũgũ õarire dũcacũa. Ñedigũ yucũgũ ñerire dũcacũa. Yucũgũ dũcare masirã “Irigũ dũca ta ãhraa,” arĩ masia mari. Mari eropa masiro dopa ta masa erã wereniguirire peerã erã árĩricũre masia mari.

³⁴ Añaã iro dopa ñerã ãhraa mũa. Mũa ñerã árĩrã, õarire wereniguimasibeaã mũa. Mari guñarigue mari pepidiro dopa ta mari wereniguia.

³⁵ Õagũ õarire pepimi. Eropigũ õarire wereniguimi. Ñegũ ñerire pepimi. Eropigũ ñerire wereniguimi.

³⁶ Mũare arĩgũ iiaa. Õaro pepi wereniguirã árĩque mũa. Õaro wereniguibirinirã dipuwaja moarinũ árĩcũ, mũa eropa arĩmaacãrãre Goãmũre wererãca.

³⁷ Mũa queoro wereniguirare masigũ, “Õarã ãhrima,” arĩ beyegũcumĩ Goãmũ. Eropigũ mũa ñero wereniguirare masigũ, “Ñerã ãhrima,” arĩ beyegũcumĩ ĩgũ daja, arĩmi Jesu erãre.

Masa ñerã Jesure deyoro moarire iidoreñuma

Mr 8.12; Lc 11.29-32

³⁸ ĩgũ eropa arĩra pũhrũ masare buherã, fariseo masa sã ĩgũre õpa arĩma:

—Buhegũ, Goãmũ ĩgũ obeodigũ árĩgũ Goãmũ turari mera ii ĩhmuque gũare, arĩrima erã.

³⁹ Jesu yũhrimi:

—Mũa dohpague majarã ñerã, Goãmũre gamebirã ãhraa. Yũhũ diaye arĩgũ árĩcũ mũa masidiarã Goãmũ turari mera deyoro moarire iidoreraa yũre. Mũa eropa dorequerecũ Goãmũ yare weremũhtadigũ Jona iribojegue majagũ Goãmũ turari mera ĩgũ iira dihtare ĩhmumi Goãmũ mũare.

⁴⁰ Jona ãhrenũ gohra waimũ wũagũ paru pohecaguere árĩñumi. ĩgũ iidiro dopa ta yũ sã masũ Goãmũ ĩgũ obeodigũ ãhrenũ árĩgũca yeba pohecaguere.

⁴¹ Iribojegue majarãpũ Nĩnive maca majarã Jona Goãmũ yare ĩgũ wererare peerã, erã ñero iirare bũjawereñuma. Õarire gohrotoñuma. Dohpague mũa watopegue Jona tauro árĩgũ ãhraa yũhũ. Yũhũ Goãmũ yare mũare werequerecũ ta mũa ñero iirare bũjawerebeaa. Eropirã Nĩnive majarã mũrapũ erã ñero iirare bũjawerenirãpũ dipuwaja moarinũ árĩcũ mũa ñerire bũjawerebirinirãre “Ñerã ãhrima,” arĩ weresãrãcoma mũare.

⁴² Iribojegue majago, sur majago, opo bũro igo sã mũa dohpague majarãre weresãgocumo dipuwaja moarinũ árĩcũ. Igo Salomo opũ ĩgũ masirire peediago yoarogue aridigo Salomo opũre peego ejañumo. Eropigo õaro iigo iĩñumo dohpague majarã tauro. Mũare arĩgũ tiiaa. Dohpague mũa watopegue Salomo tauro masigũ ãhraa yũhũ. Yũhũ mũa mera árĩquerecũ mũa yũ masirire peediabeaa. Mũa eropa peediabirira waja igo opo bũro mũare “Ñerã ãhrima,” arĩ weresãgocumo, arĩmi Jesu erãre.

Watĩ dipaturi masũguere ĩgũ ñajara queorire wereñumi Jesu

Lc 11.24-26

⁴³ Eropigũ dipaturi Jesu queori moa weremi masare.

—Yujugũ watĩ masũ mera árĩdigũ waha, ĩgũ deco mariri yebague cuhri, ĩgũ sooborore amariñumi.

⁴⁴ Eropa bocabigũ õpa arĩ pepiñumi ĩgũ. “Masũre yũ cóãdigũ mera ta dipaturi árĩgũ wagũra,” arĩ pepiñumi ĩgũ. Eropa arĩ pepigũ ĩgũ dujaa waha ĩgũ cóãdigũre ta bocañumi daja. ĩgũ bocaboro core masũpũ õagũ árĩriñumi.

⁴⁵ Eropigu watĩ gajirã siete watẽare ĩgu tauro ñerãre sihugu wañumi. ĩgu eropa sihucũ erã árĩpehrerã ĩgu mera árĩñuma. Masupũ ero core yujugu watĩre opagu ñegu árĩñumi. Pũhrũ bajarã watẽare opagu ñetariagu árĩñumi. Eropa dohpague majarã Goãmure gamebirã, yũ buherire peediabirã ñetariarã ta warãcoma, arĩmi Jesu erãre.

Jesu acawererã ĩgu pohro erañuma

Mr 3.31-35; Lc 8.19-21

⁴⁶ Masare ĩgu eropa arĩ wereniguirisubũ ĩgu pago ĩgu pagũ porã mera disiporo nigui, ĩgure weretamudiañorã.

⁴⁷ Eropigu yujugu Jesure weremi:

—Mũ pago mũ pagũ porã mera disiporo niguima mũre weretamudiarã, arĩmi.

⁴⁸ ĩgu eroparĩcũ peegu ero árĩrãre õpa arĩmi Jesu erãre buhebu:

—¿Noa ãhriri yũ pago gohra? ¿Noa ta yũ pagũ porã gohra ãhriri mũa ĩacũ? arĩmi.

⁴⁹ Eropa arĩgu, guare ĩgu buherãre sĩpu, õpa arĩmi:

—Oã ãhrima yũ pago yũ pagũ porã iro dopa árĩrã.

⁵⁰ Erã yũ Pagũ umaro majagu ĩgu gamerire iima. Eropa iirã yũ pagũ magũ, yũ pagũ mago, yũ pago iro dopa ta ãhrima, arĩmi Jesu erãre.

13

Jesu oteri masũ ya queorire wereñumi

Mr 4.1-9; Lc 8.4-8

¹ Irinũ ta Jesu wihigue árĩgu wiriami gua mera. Wiri, wũariyague waha, iriya tũro pohro doami.

² ĩgu eropa doacũ ĩarã bajarã masa ĩgu pohrogue gamenerema. Eropa cũhñacũ ĩagu dohodirugue ñajaa, irirugue doami ĩgu. Masapũ imiporogue niguima.

³ Eropigu baja queori mera weremi ĩgu erãre. Õpa arĩmi:

—Oteri masũ otegu wañumi.

⁴ ĩgu eropa otecũ gajiyeri ma tũro yuri merejayoro. Ero mehmerejarayerire mirimagũ porã ahri bacãñuma.

⁵ Eropi gajiyeri utã watope yuri merejayoro. Ero utã watope nicu mariñariro árĩro mata puhriyoro.

⁶ Eropa puhriarã árĩquerero, abe ĩgu burigã asicũ, nuguri marinijaro ñaiñaja sĩria wayoro.

⁷ Gajiyeri pora watope yuri merejayoro. Porapũ puhri iri tiataria wa, oterayeripũre wejẽcãyoro.

⁸ Gajiyeri õari yebapũ yurimerejayoro. Õaro puhri dũcacũyoro. Gajisari cien yeri, gajisari sesenta yeri, gajisari treinta yeri dũcacũyoro.

⁹ Irire õaro peeque mũa, arĩmi Jesu.

Jesu werenigui queori mera ĩgu buherire wereñumi

Mr 4.10-12; Lc 8.9-10

¹⁰ ĩgu eropa arĩra pũhrũ gua ĩgu buherã ĩgu pohro eja, serẽpibũ ĩgure:

—¿Ne, duhpigu masare queori mera were buheri mũhũ? arĩ serẽpibũ gua.

¹¹ Jesu yũhrimi:

—Umaro majagu masa tauro opũ ĩgu árĩrere iribojegue majarã erã masibirirare mũare masicũ iimi Goãmũ. Gajirãpũre eropiibeami ĩgu.

¹² Eropigu masirãre masinemocũ iigũcumi ĩgu. Eropirã erãpũ õaro masirãcoma. Masibirãpũre merogã erã masiquerecũ erãpũre masibiricũ iigũcumi ĩgu.

¹³ Eropigu queori mera buhea. Yũ eropiicũ õpa wahaa. Dohpague majarã ãaquererã pee masisome. Eropirã peequererã masibeama. Irire peebirinirã iro dopa ãhrama erã.

¹⁴ Eropa árĩrã Isaia iribojegue majagũ ãgũ arĩ gojadiro dopa ta iima erã. Õpa arĩ gojañumi:

Õpa arĩmi Goãmũ: “Goãmũ yare peerãca mũa. Eropa peequererã ne masisome mũa.

¹⁵ Mũa dipuru bũri ãhraa. Eropirã mũa gamiro goberire bihaa peeri arĩrã. Mũa cuirire cuumitĩa ãhari arĩrã. Eropa iibirã õaro ãarã masiboaya mũa. Eropirã peerã masiboaya mũa. Mũa guñarigue õaro masiboaya. Eropirã yũre Goãmũre gameboaya mũa. Mũa eropa yũre gamecũ mũa ñerire cãdiji, mũare tauboaya,” arĩmi Goãmũ, arĩ gojañumi Isaia, arĩmi Jesu.

¹⁶ Mũarũ peerã masia. Eropirã mucubirirã ãhraa mũa.

¹⁷ Mũare ta arĩgũ iiaa. Dohpague mũa ãarire mũa peerire iribojegue majarã Goãmũ yarã bũrigã ãadiariñorã. Goãmũ yare weremũhtanirã sã irire bũrigã ãadiariñorã. Ne ãabiriñorã. Dohpague mũa peeri sãre bũrigã peedariñorã erã. Ne peebiriñorã. Erã eropa masidiaquerecũ ta Goãmũ erãre masidorebiripũ irisubugure, arĩ weremi Jesu gũare ãgũ buherãre.

Jesu oteri masũ queorire were amuñumi ãgũ buherãre

Mr 4.13-20; Lc 8.11-15

¹⁸ Pũhrũ Jesu gũare werenemomi:

—Peeque mũa. Oteri masũ queorare mũare were amugũra. Yũre peerã õaro masique.

¹⁹ Oteriyeri õari buheri iro dopa ãhraa. Eropiro ma tũro mehmerejarayeri õari buheri iro dopa ta ãhraa. Eropirã masa õari buherire peequererã ta ne masibeama. Eropigu masa õari buherire erã peecũ ãagũ ñegũpũ watĩ ahri, iri buherire õari buherire masidorebeami masare. Mirimagũ porã iriyerire erã dote aĩ badiro dopa ta iimi.

²⁰ Eropi utã watope yuri merejarayeri õari buheri iro dopa ta ãhraa. Eropirã masa õari buherire pee, mucubiriri mera mata irire pee aĩma.

²¹ Eropa pee aĩquererã utã watope árĩri yucũ nuguri mariri yucũ iro dopa ta oã masa sã turabeama. Eropa turabirã yaha õari buherire erã peera dipuwaja gajirã erãre ñero iicũ yahare duhucãma. Gajirã erãre erã ñero iicũ irire yujuro bojebiri, yahare duhucãma.

²² Eropi pora watope yuri merejarayeri õari buheri iro dopa ta ãhraa. Eropirã masa õari buherire peequererã i yeba majare wũaro pepiri mera niyerure gametarima. Erã eropa iicũ iripũ õari buherire cãhmotaa. Iri cãhmotacũ masa Goãmũ gamerire iibeama.

²³ Eropi õari yeba yuri merejarayeri õari buheri iro dopa ãhraa. Eropirã masa õari buherire peerã irire õaro masima. Eropa masirã árĩrã, Goãmũ gamerire iima erã. Yujurãyeri wũaro õarire iima cien yeri dũcacũro dopa ta. Gajirã erã docañariro õarire Goãmũ yare iima sesenta yeri dũcacũro dopa ta. Gajirã merogã õarire iima treinta yeri dũcacũro dopa ta, arĩ weremi Jesu gũare.

Trigo watopegue taa tiara queorire wereñumi

²⁴ Eropi dipaturi gaji queorire gũa sãre weremi Jesu.

—Umaro majagũ ãgũ opu árĩrere werediacũ õpa ãhraa: Pohe opu ãgũ ya pohegue õariyerire ãgũ otediro dopa ta ãhraa umaro majagũ ãgũ opu árĩri.

²⁵ Pohe opu trigo otera pũhrũ arĩpehrerã ãgũ mera majarã sã erã carĩrisubu ãgũre ãhaturigũ ariñumi. Eropa arigũ trigo yeri erã oterayeri watope ñeri taare oteñumi. Otetuhaja waha wañumi.

²⁶ Pũhrũ trigo sari puhri iiriyoro. Eropiro iri dũcacũboro core árĩcũ iri ñeri taa sã puhri iri pohere tiha wacũ iiyoro.

²⁷ Eropirã pohe opũre mohme corerã ĩgũ pohrogue eja serẽpiñuma: “Opũ, ¿õariyeri dihtare mũ ya pohere otequerecũ duhpiro ñeri taa sã tiari iri pohere?” arĩñuma erã.

²⁸ “Yũre ĩhaturigũ ãhrañumi iri taare otegu,” arĩñumi pohe opũ. “¿Taare gũa curacũ gahmeri mũhũ?” arĩñuma ĩgũre mohme corerã.

²⁹ “Taare curabiricãque, taare curanijarã trigopũre curari,” arĩñumi.

³⁰ “Trigo iri ñeri taa mera puhricãniporo. Iri ñairisubu dũca aĩrãre õpa arĩrã: ‘Iri ñeri taare cura gameneopimũhtaque irire soemorã. Pũhrũ trigore tũrĩque. Tũrĩpeho, irire yũ diburi wihigue apique,’ arĩrã erãre,” arĩñumi pohe opũ, arĩmi Jesu queori mera weregũ.

Mostazayegã queorire wereñumi Jesu

Mr 4.30-32; Lc 13.18-19

³¹ Eropi gajĩ queori gũare õpa arĩ buhemi daja.

—Umaro majagũ ĩgũ opũ árĩri werediacũ mostazayegã iro dopa ãhraa. Iriyegã miriyegã gohra ãhraa. Iriyegã yujugũ oteri masũ ĩgũ pohegue oteami.

³² Iriyegãre ĩgũ pohegue otera pũhrũ õaro puhria. Eropiro yucũgũ wũatariadigũ wahaa. Eropa wacũ mirimagũ porã bajarã irigũ dũpũrigue suhri suama. Eropa ta umaro majagũre mari Opũre masirã bajamerãgã erã árĩmũhtaquerecũ ta pũhrũguere erã bajarã warãcoma, arĩ weremi Jesu

Pan bũgari queorire wereñumi Jesu

Lc 13.20-21

³³ Eropi gajĩ queori mera gũare õpa arĩ buhemi daja:

—Umaro majagũ ĩgũ opũ árĩri pan bũgacũ iiburi iro dopa ãhraa. Yujugo nomeo panre iigo pan bũgacũ iiburi pohgare merogã moremo trigo pohga mera. Igo eropa ĩicũ pan bũgacũ iiburi pohga merogã árĩquerero ta trigo pohgare õaro seyapehrea wahaa. Eropa ta umaro majagũre mari Opũre bajarã masa árĩpehrero majarã masirãcoma, arĩmi Jesu.

Queori mera Jesu ĩgũ buherãre wereñumi

Mr 4.33-34

³⁴ I árĩpehreri buherire queori mera weremi Jesu. Queori mariro werebirimi ĩgũ masare.

³⁵ Eropa ta iimi ĩgũ Goãmũ yare weremũhtadigũ ĩgũ arĩ gojadiro dopa ta. Õpa arĩ gojañumi iribojegue:

Queori mera weregũra. Goãmũre i yebare ĩgũ ĩhacũnugura pũhrũ, ne masare ĩgũ werebirirare weregũra, arĩ gojajuñumi Jesu iiborore.

Jesu trigo watopegue ñeri taa tiara queorire were amupehoñumi

³⁶ Eropi masare goeriseregũ, wihigue ñajaa wami Jesu. Eropirã gũa ĩgũ buherã ĩgũ pohrogue eja, serẽpibũ gũa:

—Trigo watopegue ñeri taa tiara queorire werepehoque gũare, arĩbũ gũa ĩgũre.

³⁷ Jesu yũhrimi gũare:

—Pohe opũ õariyerire otediro iro dopa ta ãhraa yũhũ. Yũhũ masũ Goãmũ ĩgũ obeodigũ ãhraa.

³⁸ Poherpũ i yeba iro dopa ta ãhraa. Õariyeri puhriro umaro majagũ ĩgũ opũ árĩrogue árĩmorã iro dopa ta ãhrima. Ñeri taapũ watĩ yarã iro dopa ta ãhrima.

³⁹ Pohe opũre ĩhaturigũ ñeri taare otedigũ watĩ iro dopa ta ãhrimi. Iri ñairisubu pehrerinũ iro dopa ãhraa. Eropirã trigore aĩrã anyua iro dopa ta ãhrima.

⁴⁰ Iri ñeri taare erã curarare soe peamegue cóãdiro dopa ta pehrerinũ árĩcũ watĩ yarãre peamegue cóãrãcoma.

⁴¹ Yũhũ masũ Goãmũ ìgũ obeodigũ yaharã anyuare obeogũra. Yũ obeocũ anyuapũ ñeri iidorenirãre, ñerire iinirãre yũ dorerogue gameneorãcoma.

⁴² Gameneotuhaja peamegue cóãrãcoma erãre. Erogue erã bũrigã ore, bũjawereri mera gũcũri cũridihurãcoma.

⁴³ Eropirã Goãmũ yarã erã Pagũ erã Opũ ìgũ árĩrogue árĩrãcoma. Ero árĩrã, òaro mucubiriri mera árĩrãcoma erã. Ire òaro peeque mũa, arĩ weremi Jesu.

Niyeru wũaro diburare ìgũ bocara queorire wereñumi

⁴⁴ Eropi gaji queori mera weremi daja:

—Ūmaro majagũ ìgũ opũ árĩri niyeru wũaro diburare bocadiro iro dopa ãhraa. Eropigũ yujugũ masũ curigũ wagũ iri niyerure guñaña mariro bocañumi yuju yebague. Eropa bocagũ bũrigã mucubiriñumi ìgũ. Bocatuhaja waha iri yebague dipaturi dujara irire òaro dibunemoñumi. Eropigũ ìgũ bocarare aĩbu iri yebare asũdiañumi. Eropigũ ìgũ yare duapeho, iri yebare asũñumi. Ūmaro majagũ opũ ìgũ árĩri ìgũ bocadiro dopa ta ãhraa. Ìgũ bocarare ìgũ bũrigã gamediro dopa ta ũmaro majagũ masa weca opũre òaro erã masira pũhrũ masa bũrigã gahmema ìgũre, arĩ weremi Jesu.

Waja pagariyere asũra queorire wereñumi

⁴⁵ Eropi gaji queori mera weremi daja:

—Ūmaro majagũ ìgũ opũ árĩri waja pagariye perla waĩcũriyere asũdigũ iro dopa ãhraa.

⁴⁶ Iriyere amagũ òataririyere bocañumi. Bocagũ iriyere gametarigũ árĩpehreri ìgũ yare duapehogũ wañumi. Eropa duatuhaja iriyere waja pagariyere asũñumi. Iriyerire bũrigã ìgũ gamediro dopa ta ũmaro majagũ masa weca opũre òaro erã masira pũhrũ masa bũrigã gahmema ìgũre, arĩmi Jesu.

Wejẽdigũ mehyura queorire wereñumi Jesu

⁴⁷ Eropi gaji queori mera Jesu weremi daja gũa sãre:

—Ūmaro majagũ ìgũ opũ árĩri wejẽdigũ erã mehyudigũ iro dopa ta ãhraa. Irigũ wejẽdigũ mera bajarã waire gajiropa árĩrãre ñeama.

⁴⁸ Irigũ ũjũtura wacũ wai wejẽrãpũ irigũre wejẽdigũre imiporogue tara majaa òarã waire beyema. Ōarãre erã puirigue beye sãma. Ñerã waire cóãcãma.

⁴⁹ Pehrerinũ árĩcũ òpa ta árĩroca. Anyuapũ masare beyerãcoma. Ñerãre beye aĩ wiurãcoma òarã watope árĩrãre.

⁵⁰ Aĩ wiu, erãre peamegue cóãrãcoma. Erogue erã ore, bũrigã bũjawereri mera gũcũri cũridihurãcoma ñerãpũ, arĩ weremi Jesu.

Mũra buherire, mama buheri sãre wereñumi Jesu

⁵¹ Ìgũ eropa arĩ werera pũhrũ gũare serẽpimi ìgũ:

—¿I árĩpehrerire peeri mũa? arĩ serẽpimi ìgũ.

—Peeã gũa, arĩ yũhribũ.

⁵² Gũa eroparĩcũ ìgũ weremi gũare:

—Judio masare buherã watope yujugũ ũmaro majagũ ìgũ opũ árĩrãre buhenugagũ iri mama buherire buhegũ iribojegue maja sãre masigũ weremi. Ìgũ wihi opũ iro dopa ãhrimi. Ìgũ ìgũ ya wihi diburare òarãre aĩ wiugũ, mamare, mũra sãre aĩ wiumi ìgũ, arĩmi Jesu gũare.

Jesu Nazaregue ìgũ ya macague wañumi

Mr 6.1-6; Lc 4.16-30

⁵³ Iri queori bajare ïgu buhera pũhrũ ïgu mera gũa waha wabũ.

⁵⁴ Waha, ïgu masara macague ejabũ. Eroque eja, gũa buheri wihigue buhemi ïgu. ïgu eropa buhecũ peerã, pee Ʃca wama erã.

—¿Nohogue masiyuri ihĩ i buherire? ¿Dohpa ii ïgu i deyoro moarire iimasiri? arĩ wereniguima erã erã basi.

⁵⁵ Ihĩ taboa mohmeri masũ magũ ta ãhrimi ïgu. Eropi ïgu pago María ãhrimo. Eropi Santiago, José, Simo, Juda ïgu pagũ porã ãhrima.

⁵⁶ Dohpague ïgu pagũ porã nome i maca ãhrima. Eropigu ïgu mari iro dopa ta árïgu ãhrimi. ¿Eropa árïqueregu ta nohogue peeyuri i buherire? arĩ wereniguima erã erã basi.

⁵⁷ Eropirã erã ïgũre umupeobirima. Erã eropa umupeobiricũ ïagu õpa arĩmi Jesu erãre:

—Árïpehrerogue Goãmũ yare weremũhtagũre gajirã umupeoma. ïgu ya maca majarã ïgu ya wihi árïrã dihta ïgũre umupeobeama. Eropirã yũre umupeobeaa mũa ohõ yũhũ masadigu árïcũ, arĩmi ïgu erãre.

⁵⁸ Eropigu erã ïgũre umupeobiricũ, iri macare baja deyoro moarire iibirimi Jesu.

14

Ñu waïyegũ sïrirare werera

Mr 6.14-29; Lc 9.7-9

¹ Irisubure Herode Galilea majagu opu Jesu ïgu iirare peebeopũ.

² Eropa peegu õpa arïripũ:

—Ñu waïyeri masũ sïridigu dipaturi masa dehyoagu iicumi. Eropa masadigu árïgu ïgu turarire opami ïgu deyoro moarire iigu, arïripũ Herode ïgu pohro majarãre. Jesure “Ñu mũrũ ta ãhrimi,” arĩ pepiripũ ïgu Ñure ïgu wejẽdorera pũhrũ.

³⁻⁵ Eropigu Ñure ïgu wejẽdoreboro core Herode ïgu pagũ magũ Felipe marapore ehma igo mera marapocũpũ. ïgu eropa iicũ ïagu Ñu waïyegũ Herodepũre õpa arĩ wereniguipũ:

—Mũ pagũ magũ marapore marapocũgu Goãmũ dorerire tarinũgagu iiaa mũhũ, arïripũ Ñu ïgũre. ïgu eropa arïra waja Herode ïgũre wejẽdiaripũ. “ ‘Ñu Goãmũ yare weremũtagũ ãhrimi,’ arĩ pepima judio masa,” arïgu erãpũre gũipũ Herode. “Ñure yũ wejẽcũ erã guabocoma,” arïgu erãre gũipũ. Eropa gũigu Ñure wejẽdiabiriripũ. Eropa wejẽbiriqueregu ta ïgũre ñeha diridore, peresu iipũ. ïgũre eropa iicũ gamepo ïgu marapo Herodia.

⁶ Eropi Herode ïgu masa dehyoaranũ árïcũ bosenu iipũ ïgu. ïgu eropa bosenu iicũ ïgu marapo mago bosenu eranirã erã ïhuro baya ïhmupo igo. Igo eropa baya ïhmucũ Herode mucubiripũ. Eropa mucubirigu igore arïpũ:

⁷ —Goãmũ mera diaye ta arïgu iiaa. Yũre mũ serẽropẽ ta ogũra yũhũ mũre, arïpũ pare Herodepũ ïgu marapo magore.

⁸ ïgu eroparicũ ïgu marapo igo magore igo serẽburire werepo igore. Igo eropa werẽcũ igo magopũ õpa arĩ serẽpo Herodere.

—Ñu waïyegũ dipurure tabetadoreque. Eropigu soropa mera ïgu dipurure yũre oque, arïpo igo.

⁹ Igo eroparicũ peegu Herode burigã bujawerepũ. Masa erã peero “Mũ serẽro mũre ogũra,” arïtuhapũ ïgu. Eropigu ïgu ïgu eropa arïrare gũhyasïrigũ “Mũre osome,” arïmasibiripũ igore. Eropigu igo ïgũre dorero dopa ta Herodepũ ïgu pohro majarãre Ñure wejẽdorepũ.

¹⁰ Eropigu Ñu dipurure tabetadorecãpũ pare peresugue árïgũre.

11 Tabetatuhaja, soropa mera ïgu dipurure aïgãriñorã erã. ïgu marapo magore ïgu dipurure erã ocũ, igopu igo pagoguere aï taupo.

12 Erã eropa iira puhrũ Ñu ïgu buhenirã ïgu dupu mumarore aïgã wañorã. Eropa yaatuhajarã, erã irire Jesure wererã arima.

Cinco mil masare bari oñumi Jesu

Mr 6.30-44; Lc 9.10-17; Jn 6.1-14

13 Ñu sïrirare peegu Jesu gua mera dohodirugue ñaja, masa marirogue sihu wami. Jesu erogue wacũ peerã, masa erã ya macarire wiri, marigue waha ïgu core ejatuhañorã.

14 Eropiro Jesu ïgu wadiru dohodiru tuhajara puhrũ ïgu bajarã masa árïcũ ïha, mojomoro ïami erãre. Eropa mojomoro ïagu erã mera bajarã dorecurãre ðarã wacũ iimi.

15 Ñamicague gua ïgu buherã ðpa arĩbu:

—Ñamicague ãhraa. Ohõ masa marirogue ãhraa. Õgã arĩri macarigue masare wadoreque. Erã baburire asũrã waporo, arĩribu gua ïgure.

16 Jesu yuhrimi guare:

—Wabiricãporo erã. Mua basi ta barire oque erãre, arĩmi guare.

17 —Cinco pan dipurure, perã ta wai sãre iripëta opaa gua, arĩ yuhribu gua.

18 —Irire yure aïgãrique mua, arĩmi guare.

19 Gua irire ora puhrũ, taa weca masare ïgu doadoremi pare. Erã eropa doarisubu cinco pan dipurure aï, perã wai sãre aï, umarogue ïhamuju, ïgu Pagure “Õhaa,” arĩmi. ðpa arĩtuhaja iri pan dipurure nuha, guare ïgu buherãre omi. ïgu eropa ocũ guapu iri barire masare guerebu.

20 Eropirã árĩpehrerã ðaro baha yapia wama. Erã ba duharare doce puiri gohra aï gameneo, ujutu dobobu gua.

21 Ero irire banirã uma dihtare queocũ cinco mil uma arĩma. Nome, majirã sã arĩma.

Jesu deco weca curiñumi

Mr 6.45-52; Jn 6.16-21

22 Puhrũ guare ïgu buherãre Jesu dohodirugue ñajadore wuariyague taribuja yuadoremi masare ïgu goerisererisubu.

23 Goeriseretuhaja, ïgu basi utãguque maria, ïgu Pagu Goãmu mera serëgu wapu ïgu seyaro.

24 Irisubure wuariya deco gohra gua taribujacũ miruñe burigã ahri, pãguri pagari wahgã, dohodirure deco paa ñajabu.

25 Eropa wacũ boyomuririboro core cãreña wahgãrisubu Jesu deco weca cuhrapi wahgãrimi gua pohrogue arigu.

26 Gua pohrogue ïgu aricũ ïarã güibu gua. Eropa güirã gaguiniguiribu.

—Sïridi muru watĩ ãhrimi, arĩ gaguiniguibu gua.

27 Gua eropa güicũ Jesu ðpa arĩmi:

—Ne yure ïha ucabiricãque. Yuhu ta ãhraa. Güibita, arĩmi guare.

28 ïgu eroparicũ peegu Pedro arĩmi ïgure:

—Yu tigu, diaye ta mahu ta arigu, deco weca curi wahgãdoreque yure mu pohrogue, arĩmi ïgu.

29 —Arique, arĩ yuhrimi ïgupu.

ïgu eroparicũ Pedropu dohodirugue arĩdigu wiria, deco weca Jesu pohrogue niguigãrimi.

30 Miruñe iri burigã aricũ ïagu güimi. Eropa güigu diha dija warimi.

—Yure tauque, arĩ gaguiniguimi ïgu Jesure.

³¹ Īḡu eroparīcū ta Jesu ĭḡu mojtore ñeha,
—Merogā umupeoa m̄h̄u ȳre. ¿Duhpiḡu ȳre guñaturabeari m̄h̄u? arīmi ĭḡu Pedrore.

³² Eropa arīra p̄hr̄u dohodirugue ñajama erā. Erā eropa ñajara p̄hr̄u, miruñe taria wab̄u.

³³ Eropirā ḡua ĭḡu buherā dohodirugue árīrā Jesure umupeob̄u.

—Diaye ta m̄h̄u Goām̄u maḡu ta āhraa, arīb̄u ḡua ĭḡure.

Genesare majarā dorecūrāre tauñumi Jesu

Mr 6.53-56

³⁴ Eropi taribujaja, Genesare waīc̄uri yebague ejab̄u.

³⁵ Ero majarā Jesure ĭha masima. Eropa masirā erā pohro árīrāre dorecūrāre aīḡāridorema. Eropirā erā dorecūrāre ĭḡu pohroḡue aī erama.

³⁶ —M̄u suhriro t̄uro dihtare ḡuare mohmepiñadoreque, arī serēma erā Jesure. Eropirā árīpehrerā dorecūrā ĭḡu suhrirore mohmepiñanirā dihta ōarā wama.

15

Masa ñerā wac̄i iirire wereñumi Jesu

Mr 7.1-23

¹ Eropi Jerusalén majarā, fariseo masa, masare buherā mera Jesu pohroḡue erarā, serēpima ĭḡure:

² —¿Duhpirā mari ñec̄u s̄umarā m̄ara erā dorediro dopa iibeari m̄u buherāp̄u? Erā mari dorero dopa ta erā baboro core mojo coe ĭhmubeama, arīma erā Jesure.

³ Jesu ȳhr̄iḡu serēpimi erāp̄ure:

—¿M̄uap̄u duhpirā Goām̄u dorerip̄ure iibeari? ¿Duhpirā m̄ua ya doreri dihtare iiri m̄uap̄u?

⁴ Ōpa arīmi Goām̄u: “M̄ua paḡu s̄umarāre umupeoque,” arīmi. Eropiḡu “Īḡu paḡu s̄umarāre ñero wereniḡui corediḡure erā dipuwaja moarā wejēbu árīḡuac̄umi,” arīmi Goām̄u.

⁵ Īḡu eropa arīquerēc̄u ta m̄uap̄u ōpa arīdorea masare erā paḡu s̄umarāre. “ ‘M̄uare itamumasibea. M̄uare ȳu oborare Goām̄u ya árīburire opehocāb̄u,’ arīque m̄ua paḡu s̄umarāre,” arī buheraa m̄ua.

⁶ M̄ua eropa buherā erā paḡu s̄umarāre erā umupeobiric̄u iiaa m̄ua. M̄ua eropa iirā Goām̄u buherire tarin̄ugarā iiaa m̄ua m̄ua ya doreri dihtare iirā.

⁷ Masa erā ĭabir̄op̄ure ñero iicorerā āhraa m̄ua. Goām̄u ya werem̄htadiḡugue Isaia m̄uare diaye ta were gojam̄ur̄iñumi iribojegure:

⁸ Oā masa ȳre ōaro wereniḡuiquererā ȳre ōaro umupeobeama. Erā ya s̄īporārip̄u gajip̄ugue āhraa.

⁹ Goām̄u ya dorerire arībodirore erā ya wereniḡuiri dihtare buhema erā. Eropirā ȳre umupeo erā s̄ībuipeori duhpiburi árībeaa, arī gojañumi Isaia, arīmi Jesu fariseo masare, masare buherā s̄āre yujuropa ta.

¹⁰ Eropa arītuhaja ĭḡu pohroḡue masare sihubeo, ōpa arīmi:

¹¹ —Peeque m̄ua. M̄ua disir̄orire ñajarip̄u m̄ua barip̄u masare ñerā masa wac̄i iibea. M̄ua wereniḡuirip̄u m̄ua ya disiro wiririp̄u m̄uare ñerā árīc̄u iiaa, arīmi Jesu.

¹² Īḡu eropa arī buhera p̄hr̄u ḡua ĭḡu buherāp̄u ĭḡure wereb̄u:

—M̄u eroparīc̄u peerā fariseo masa guama, arī wereb̄u ḡua ĭḡure.

¹³ Irire pee ōpa arī ȳhr̄imi ḡuare:

—Erā otera iro dopa āhr̄ima. Ȳu Paḡu umaro majaḡu árīpehreri oterare ĭḡu otebirirare nuguri mera ta cura cóḡuac̄umi.

¹⁴ Erāre eropa ĭac̄aque. Erā Goām̄u yare masibirā masa cuiiri ĭhajabirā iro dopa āhr̄ima. Cuiiri ĭhajabirā seyaro erā basi game t̄uaḡa erā perāḡue ta mehtua

yuhridijarâcoma gobegue. Eropa erã Goãmũ yare masibiriquererã ta gajirãre masibirãre buhediarima. Eropirã erã erã buherã sã peamegue warãcoma, arĩmi Jesu.

¹⁵ Īgu eroparĩcũ peegu Pedro arĩmi:

—Ĩne queoriñere erã disiro wiriri queorire werenemoque guare daja, arĩmi ĩgu Jesure.

¹⁶ Jesu yũhrimi:

—¿Ne, peenibeari mua?

¹⁷ Masa erã barire bacũ erã ya disiro ñajaa. Eropiro erã parugue ñajaja, pũhrũ erã dupũpũ ñerire cohãa. Ibu gohra ãhraa. Mari bari marire ñerã wacũ iibea. ¿Ire masibeari mua?

¹⁸ Masa ya disiro wiriri, erã wereniguiripũ erã pepiri ãhraa. Erã ya pepiripũ ñeri árĩro masare ñerã árĩcũ iiaa.

¹⁹ Erã pepirigüe õpa ñeri nũgaa: Ñeri pepiri, masare wejẽri, gajigũ marapo mera ñero iiri, ñero iirã nome mera ñero iiri, yajari, gũyari, masare ñero quere iiri, masa erã pepirigüe nũgaa.

²⁰ Iri ñeripũ masare ñerã árĩcũ iiaa. Masa erã dorerire mũrague erã iimũridiro dopa ta mojoto coebiriquererã ta erã bacũ iri masare ñerã masa árĩcũ iibea, arĩmi Jesu.

Judio maso árĩbigo Jesure umupeoñumo

Mr 7.24-30

²¹ Eropa arĩ buhetuhaja guare sihu waha wami daja. Tiro waĩcũri maca pohrogue Sidón waĩcũri maca pohrogue ejabũ gũa.

²² Gũa erogue ejacũ Canaa yeba majago ero árĩgo Jesu pohrogue eja, turaro mera wereniguimo:

—Opũ Davi pãrami, masare taugũ yũre mojomoro ĩaque mũhũ. Yũ mago watĩ ñajasũdigo ñetariaro tarimo igo, arĩmo.

²³ Igo eropa arĩquerecũ ta Jesu igore yũhribirimi. Īgu eropa iicũ ĩarã gũa ĩgu buherãpũ ĩgure õpa arĩribũ:

—Wadoreque igore. Ñe gariboro bũsũcũmo, arĩribũ gũa.

²⁴ Gũa eroparĩcũ peegu ĩgu yũhrimi igore:

—Israe majarã oveja dederenirã iro dopa árĩrã dihtare itamudoregũ obeomi yũ Pagũ yũre, arĩmi ĩgu.

²⁵ Īgu eroparĩcũ ta Jesu guburi pohro merejamo igo.

—Mũhũ eropa arĩqueregũ itamuque yũre, arĩmo igo.

²⁶ Jesu yũhrimi igore:

—Wihi opũ porã ya barire diayeare ocũ õabeaa. Eropa arĩgũ, Israe masa yare gaji yeba majarãre yũ ocũ õabeaa, arĩ weremi Jesu igore.

²⁷ —Eropa ta ãhraa, Opũ. Eropa arĩquerecũ barisubu dijarire diayea sã bacohrema. Gaji yeba majago yũ arĩquerecũ ta yũ sãre itamuque mũhũ, arĩ yũhrimo igo.

²⁸ Igo eroparĩcũ ĩgu yũhrimi:

—Mũhũ nomeo, yũre bũrigã umupeoa. Mũ gamero dopa ta eropa waroca, arĩmi Jesu igore.

Īgu eroparĩcũ ta igo mago mata õago wapo.

Bajarã dorecũrãre õarã wacũ iĩũumi Jesu

²⁹ Eropa arĩtuhaja guare sihu waha, Galilea waĩcũriya tũro pohrogue sihu ejami daja. Pũhrũ utãgũgue mũria, erogue doajami.

³⁰ Ero ĩgu doacũ masa bajarã erama. Eropirã bajarã dorecũrãre aĩ erama. Curimasibirãre, cuiiri ĩhajabirãre, yujupũ ñero guburucũrãre, apayuriri árĩrãre,

wereniguimasibirãre, bajarã gajirã dorecurãre ïgu pohrogue aĩ erama masa. Eropa aĩ erarã Jesu guburi pohrogã apima erã. Erã eropa duhupira pũhrũ ðarã wacũ iimi Jesu erãre.

³¹ ïgu eropa iicũ ïarã masa ïhamaria wama. Wereniguimasibirinirã erã wereniguicũ ïarã, apayuriri árĩnirã erã ðarã wacũ ïarã, curimasibirinirã erã curicũ ïarã, cuiri ïhajibirinirã erã ïacũ ïarã, ïhamaria wama erã. Eropirã ðpa arĩma:

—Mari Israe majarã mari Opũ Goãmũ turagũ ðagũ àhrimi, arĩ umupeoma erã Goãmũre.

Cuatro mil gohrare masa bajarãre barire oñumi Jesu

Mr 8.1-10

³² ïgu eropa iira pũhrũ Jesu guare ïgu buherãre sihubeo arĩmi:

—Oã masa yũ mera uhrenũ gohra árĩtuhajama. Erãre bari pehrea waca. Eropigũ erãre mojomoro ïhaa. Erã babiriquererã erã ya wirigue dujaacũ gamebirica. Mague warã erã oaboarã turabiribocoma. Eropigũ erãre bari ejotudiaca, arĩmi ïgu.

³³ ïgu eroparĩcũ gua ïgu buherã ïgure serẽpibũ:

—¿Duhpii mari ðguere masa mariroguere barire bocabocuri erã bajarã masare ejoburire? arĩbũ gua ïgure.

³⁴ —¿Dinacũ dipuru pan dipurure opari mũa? arĩmi guare.

—Siete pan dipuru, bajamerãgã waire opaa, arĩ yũhrĩbũ gua.

³⁵ Gua eroparĩcũ peegũ ïgu masare taa weca doadoremĩ.

³⁶ Tuhajanugu siete pan dipurure, waigã sãre aĩ, ïgu Pagure “Õhaa,” arĩ serẽtuhaja, pan dipurure nuha, guare ïgu buherãre omi. Eropirã gua ïgu buherã iri barire masare guerebũ.

³⁷ Eropirã masa irire baha, yapia wama. Erã ba duharare siete puiri gohra aĩ gameneo ujutu dobobũ gua.

³⁸ Ero banirãre uma dihtare queocũ cuatro mil gohra arĩma. Nome, majirãgã sã arĩma.

³⁹ Erã eropa batuhajacũ Jesu masare goerisere, dohodirugue ñaja, Magdala waĩcũri yebague guare sihu ejami.

16

Fariseo masa, saduceo masa sã Goãmũ turari mera deyoro moarire Jesu iicũ ïadiariñuma

Mr 8.11-13; Lc 12.54-56

¹ Eropi fariseo masa, saduceo masa mera Jesu pohrogue erama. “ïgu Goãmũ ïgu obeodigũ árĩbeami,” arĩ ïadiariñuma. Eropirã ïgure Goãmũ turari mera deyoro moarire ïgu ii ïhmucũ gamerima. ïgu ii ïhmumasibiricũ “Goãmũ obeodigũ árĩbeami,” arĩdiarima.

² Erã ïgure deyoro moarire eropa iidorecũ Jesu yũhrimi erãre:

—Ñami wacũ necã ðaro boyocũ ïarã “Õari ñami árĩroca,” arãa mũa.

³ Eropirã boyoropũre ñipicũ ïarã, “Deco ariroca,” arãa mũa. Umarore ïhamemujurã, “Õpa waroca,” arĩ masia mũa. Eropa ðaro masiquererã ta dohpague Goãmũ turari mera mũare yũ ii ïhmuquerecũ ta ne irire ðaro masibea mũa.

⁴ Dohpague majarã ñetariarã Goãmũre gamebirã Goãmũ turari mera ii ïhmurire ïdiarima. Deyoro moarire ii ïhmusome yũhũ. Goãmũ yare weremũhtadigũ Jona mũrũ ïgure wadirore masituhaa mũa. Iri dihtare ïhmugũra mũare, arĩ yũhrimi Jesu. Eropa arĩ weretuhaja guare sihu waha wami daja.

Fariseo masa saduceo masa erã ñeri buherire wereñumi Jesu

Mr 8.14-21

⁵ Wuari ditarugue gua taribujarã panre cãdijicãnirã árĩribu.

⁶ Eropigu Jesu guare weremi:

—Fariseo masa saduceo masa erã pan buƷacũ iiburire ðaro masique mua. Gũhya ãhraa, arĩ weremi guare:

⁷ Ĩgu eroparĩcũ pee wisirã gua basi irire wereniguibu.

—Mari panre mari aĩgãribiricũ ĩagu eropa arĩcumi ĩgu, arĩ pepiribu gua.

⁸ Gua eropa arĩrare masigu, guare serẽpimi:

—¿Duhpirã panre mua cãdijirare guñari mua? Merogã gohra yũre umupeoa mua.

⁹ ¿Masinibeari mua? ¿Cinco mil umare cinco pan dipurure yũ nuha orare guñabeari mua? ¿Erã baha yapira pũhrũ doce puiri gohra mua ujutu doborare guñabeari mua?

¹⁰ ¿Eropirã daja siete pan dipurure nuha, cuatro mil umare yũ ora sãre guñabeari mua? ¿Erã baha yapira pũhrũ dinucũ puiri gohra mua ujutu doborare guñabeari mua?

¹¹ ¿Eropirã pan buƷacũ iiburire yũ werecũ duhpirã ðaro peebeari mua? Eropa arĩgu pan gohrare arĩgu iibeaa. Fariseo masa, saduceo masa erã pan buƷacũ iiburire ðaro iique, arĩgu pan gohrare arĩgu iibeaa, arĩ weremi ĩgu guare.

¹² Ĩgu eropa arĩ werecũ gua masibu. “Pan buƷacũ iiburire,” arĩgu pan gohrare arĩgu iibirimi. Eropa arĩgu fariseo masa, saduceo masa erã buherire arĩgu iidĩ árĩrimi guare. “Erã ya buherire peebiricãque,” arĩgu iimi.

Jesu diaye ta Cristo ĩgu árĩrire wereñumi Pedro

Mr 8.27-30; Lc 9.18-21

¹³ Eropi Jesu mera warã Cesarea Filipino waĩcũri maca pohro árĩri macague ejabu gua. Eropigu iri macague gua ejara pũhrũ Jesu guare ĩgu buherãre serẽpiñami:

—¿Nihino árĩcuri yũhũ masa erã pepicũ? arĩ serẽpimi ĩgu.

¹⁴ —“Ñu waĩyegũ ãhrimi,” arĩma mũre gajirã. Gajirã “Elia ãhrimi,” arĩma. Gajirãpũ “Jeremia árĩbocumi o gajigu Goãmũ yare weremũhtanirã mera majagu árĩbocumi,” arĩma, arĩ yũhribũ gua ĩgure.

¹⁵ —¿Mũapũ pepicũ nihino árĩcuri yũhũ? arĩ serẽpimi ĩgu guare daja.

¹⁶ Simo Pedropũ yũhrimi:

—Mũhũ Cristo Goãmũ obeodigu ãhraa. Goãmũ ojocarigu magũ ãhraa mũhũ, arĩ yũhrimi Simo Pedro.

¹⁷ —Simo, Jona magũ, mũhũ mucubirigu ãhraa. Őpa arĩ mũ yũre yũhrira masa erã werera árĩbeaa. Yũ Pagũ umaro majagupũ irire mũre masicũ iiami.

¹⁸ Mũre arĩgu tiiaa. Mũhũ Pedro waĩcũgu ãhraa. (Pedro arĩgu utãye arĩgu iipũ.) Iye utãye weca wuari wihire yũ iibodiro dopa ta yaharãpũre yuju curu wuari curu árĩcũ ĩgũca yũhũ. Eropigu watĩ ĩgu yarã mera yaharãre tarinũgasome. Eropirã yaharã ne peamegue wasome.

¹⁹ Ūmaro majagu mari Opũ ĩgu árĩro maja sawire mũre ogũra. Eropigu i yebaguere mũ iidorebiricũ yũ sã umarogue arĩgu iidoresome. I yebaguere mũ iidorecũ umarogue yũ sã iidoregũra, arĩmi Jesu.

²⁰ Ĩgu eropa arĩra pũhrũ guare ĩgu buherãre weremi:

—Yũre “Cristo ãhrimi ĩgu,” ne arĩ weresiribiricãque gajirãre, arĩmi guare.

Jesu ĩgu sĩriburiñere, ĩgu masa mũriaburiñe sãre wereñumi

Mr 8.31-9.1; Lc 9.22-27

²¹ Irisubure ta Jesu guare ĩgu buherãre ðaro werepehonũgami:

—Jerusalengue yũre waro gahmea dohpaguere. Eroque majarã, mũrã, pahia oparã, mari masare buherã sã yũre ñero iirãcoma. Eropirã yũre wejẽrãcoma. Eropa

ta ñero tariro gahmea yũre. Eropigu ʉhrenu puhrũ ta masa m̃ariagũca, arĩ weremi guare ĩgu.

²² ĩgu eroparĩcũ peegu Pedropu gajipu ñarigã Jesure aĩgã, ĩgure õpa arĩmi:

—Opũ, eropa arĩbircãque. Mũ arĩro dopa wabircãporo. Mũre erã wejẽbircãporo, arĩrimi ĩgu Jesure.

²³ ĩgu eroparĩcũ peegu Jesu majinũgaja, ĩgure õpa arĩmi:

—Satana iro dopa wereniguigu iiaa mũhu. Eropa arĩbircãque. Mũ pepiri masa ya pepiri aħraa. Goãmu ya pepiri arĩbeaa. Eropigu yũ iiborore cãhmotadiaa mũhu, arĩmi Jesu Pedrore.

²⁴ ĩgu eropa arĩra puhrũ guare weremi:

—Yujugu yũ mera majagu arĩdiagũ, ĩgu gamero iidiarire duhucãgũcumi. Eropigu ĩgu yũ mera majagu arĩri dipuwaja ñero tarigũcumi. Eropa ñero tariqueregu ta yahare iiniguicãgu arĩgũcumi.

²⁵ Yujugu masũ ĩgu ya arĩburi dihtare pepigu ĩgu dederea wagũcumi. Eropigu yujugu masũ yaha arĩburi dihtare iigu arĩpehrerinũri yũ mera ʉmarogue õaro arĩgũcumi ĩgu.

²⁶ Yujugu masũ i yeba majare arĩpehrerire opaqueregu peamegue wagu õarire wajatasome. Eropigu i yebague opaburi dihtare guñagu, ĩgu sĩrigũ waburire guñabigu ĩgu sĩporã mera peamegue dederegũcumi.

²⁷ Yũhu masũ Goãmu obeodigu yaharã anyua mera i yebague dujarigũca. Yũ Pagu ĩgu goesiriri mera dujarigu arĩpehrerã masare erã ñeri iira dipuwaja dipuwaja moagũra. Erã õaripũre erã iicũ õaro iigũra erãre.

²⁸ Diaye arĩgu tiiaa. Yujurãyeri mũa õguere arĩrã mũa sĩriboro core yũre yũ opu arigu arĩcũgue ĩarãca, arĩ weremi Jesu.

17

Jesu ĩgu dupũre gohrotoñumi

Mr 9.2-13; Lc 9.28-36

¹ Eropi seis nũri puhrũ Jesu Pedrore, Santiagore, ĩgu pagũ magũ Ñu sãre ʉmadigu ʉtãgũgue erã dihtare sihumũriapũ.

² ʉmarogue erã mũrijara puhrũ erã ĩhabeoro ĩgu dupũre gohrotopũ. ĩgu diapo abe ʉmũ majagu iro dopa gohra goesiriyoro. Eropiro ĩgu suhri goesiriri suhri õaro boreriñe wayoro.

³ Mata iribojegue majarã Moise mũru Elia mũru sã dehyoãñorã. Eropirã Jesu, Moise, Elia mera ĩgu weretamucũ ĩãñorã erã ʉrerã ĩgu buherã.

⁴ Eropigu Pedro Jesure arĩpu:

—Opũ, mari ohõ arĩcũ õadiaa. Mũ gamecũ ʉhre wihigã iirã. Mũ ya wihigã, Moise ya wihigã, Elia ya wihigã iirã mari, arĩpu.

⁵ ĩgu eropa arĩ wereniguisubu, imica curu õaro goesiriri curu erãre cãhmotacãyoro. Eropa wacũ imica curu pohecague Goãmu ĩgu wereniguiri busũyoro:

—Ihĩ yũ magũ yũ mahigu aħrimi. ĩgu mera mucubiria. ĩgure peeque, arĩri busũyoro.

⁶ Eropa arĩro caricũ peerã ĩgu buherã ʉca mehmereja wañorã.

⁷ Erã eropa wara puhrũ Jesu erã pohrogue eja, erãre buacare ñãhpũ:

—Wahgãnũgajaque mũa. Gũibircãque, arĩpu ĩgu erãre.

⁸ ĩgu eroparĩcũ erã ĩhabeo, Jesu dihtare ĩãñorã. Gajirãre ĩabiriñorã.

⁹ Eropirã ʉtãgũgue erã dijaricũ Jesu erãre turaro mera arĩpu:

—Dohparagã yũre eropa warare gajirãre ne werebircãque. Yũhu masu Goãmu ïgu obeodigu yũhu sĩri masa mũriara pũhrũ irire gajirãre wereque mua, arĩpu Jesu.

10 ïgu buherãpu ïgure serẽpiñorã:

—“Cristo Goãmu beyedigu ïgu ariboro core Eliare arimũhtaro gahmea,” arĩma masare buherã. ¿Dohpa arĩronore eropa arĩri erã? arĩ serẽpiñorã erã ïgure:

11 Jesu yũhrĩpu:

—Diaye ta ãhraa. Eliare arimũhtadoremĩ Goãmu árĩpeherrerire amumũhtabure.

12 Ōpa arĩgu mũare arĩgu iiaa. Elia eraturajami. ïgu eropa eraquerecũ ta erã ïgure ne ïha masibirima. Eropirã erã gamero dopa ñero iinirã árĩma ïgure. Eropa ta iirãcoma yũ masure Goãmu ïgu obeodigure. Erã eropa iicũ ñero tarigũca yũhu, arĩpu Jesu.

13 ïgu eropa arĩ werecũ erã peeñorã. “Elia,” arĩgu, Ñu waĩyegure weregu iipu. Irire masiñorã pare erã.

Jesu ñama sĩriri mũrare dorecũgure tauñumi

Mr 9.14-29; Lc 9.37-43

14 Eropirã utãgũgue mũrijanirã erã urerã Jesu mera دچارarã gũa pohrogue erama bajarã masa árĩrogue. Erã eracũ ïagu yujugu umũ Jesu pohrogue eja, merejami.

15 —Opũ, yũ magure mojomoro ïaque. ïgu ñama sĩriri mũrare dorecũgu ãhrimi. Eropigu ïgu ñetariaro tarimi. Bajasuburi peamegue mehmerejamũrimĩ ïgu. Yujuyerisuburi diaguere yuri ñajamũrimĩ.

16 Eropigu mũ buherã pohrogue aĩ erarabũ. Erã ïgure ðagu wacũ iimasibirama, arĩmi ïgu Jesure.

17 Jesu arĩmi ero árĩrãre:

—Dohpague majarã mua ñerã ãhraa. ¿Yũre ne umupeobirigohracãri? Yoari boje mũare buherabũ yũhu. ¿Dipẽ yoari boje yũre mua garibori? ïgure aĩgãrique yũre, arĩmi Jesu.

18 ïgu majigure erã aĩ eraturajacũ ïha Jesu watĩre tuhri cóãmi. Eropigu mata ðagu wami ïgu magũ.

19 Pũhrũ gũa ïgu buherã gũa seyaro árĩrã Jesure serẽpibũ:

—¿Duhpirã gũarũ ïgu magure watĩre cóãmasibirayuri? arĩ serẽpibũ gũa.

20 Jesu yũhrimi:

—Yũre daberogã umupeoa mua. Diaye ta mũare weregu iiaa. Goãmure “Diaye ta iigu ãhrimi,” mua arĩ umupeorã miriyegã mostazaye pegã mua umupeoquererã irigu utãgure “Sohõgue waque,” mua arĩcũ, waha waroca. Goãmure eropa umupeorã árĩpeherrerire iimasia mua.

21 Ino watĩre mua cóãdiarã Goãmure burigã serẽro gahmea mũare. Eropirã ba duhuro gahmea Goãmure serẽmorã, arĩmi Jesu gũare.

Dipaturi Jesu ïgu sĩriburiñere ïgu masa mũriaburiñe sãre wereñumi

Mr 9.30-32; Lc 9.43-45

22 Eropi Galilea yebague gũa curicũ, Jesu gũare weremi:

—Yũhu masu Goãmu ïgu obeodigu ãhraa. Masa yũre ñeha, gajirãguere yũre wiarãcoma.

23 Eropa yũre erã wiara pũhrũ wejẽrãcoma erã. Eropa erã wejẽdigũ uhrenũ pũhrũ masagũca, arĩmi ïgu gũare.

ïgu eropa arĩ werecũ pee burigã bujawerebũ gũa.

Goãmũ wihi maja wajayeburire serẽpiñuma gajirã

24 Eropirã Capernaum macague gũa ejacũ, Goãmũ wihi maja wajayeburire wajasea corerã Pedro pohrogue eja, ïgure serẽpiñama:

—¿Mũare buhegũ Goãmũ wihi maja árĩburire wajayeri ìgũ? arĩ serēpima erã.

²⁵ —Wajayemi ìgũ, arĩ yũhrimi Pedro.

Ìgũ eropa arĩra pũhrũ wihigue ìgũ ñajacũ ta Jesu Pedrore serēpimũhtami:

—Simo, ¿dohpa arĩ pepiri mũhũ? ¿I yeba majarã oparã ñehmarãpũre waja aĩri mũ pepicũ? ¿Erã mera majarãre wajaseari? ¿O gaji yeba majarãpũre wajaseari? arĩ serēpimi ìgũ Pedrore.

²⁶ —Gaji yeba majarãpũre wajaseama, arĩ yũhrimi Pedro.

Ìgũ eroparĩcũ Jesu weremi:

—Eropigũ opũ ìgũ ya yeba majarãre wajaseabirimũririmi.

²⁷ Eropa árĩquerecũ ta wajasea corerãre guacũ iidabeaa mari. Eropirã wajayerãca. Ditarugue waque. Eroguere eja wejericãrore mehyuque. Eropigũ waimũ bamũhtadigure tara suaque. Eropigũ ìgũ waimũ disirogue niyerusere bocajagũca mũhũ. Irise queoro wajacũroca. Yũre, mũa sãre Goãmũ wihi maja árĩburire erã wajaseacũ òaro queoro sihajaroca irise. Irisere bocajagũ mari wajamoriñere wajayepohogũ waque, arĩmi Jesu Pedrore.

18

Jesu ìgũ buherãre erã weca opũ árĩbure wereñumi

Mr 9.33-37; Lc 9.46-48

¹ Irisubure gũa Jesu buherã ìgũ pohrogue eja serēpibũ ìgũre:

—¿Umãro majagũ ìgũ opũ árĩroguere gũa mera majagũ nihino wabocuri árĩpehrerã weca opũ? arĩ serēpibũ gũa.

² Gũa eroparĩcũ Jesu majigũgãre sihubeo, ìgũgãre gũa watope duhudobomi. Duhudobotuhaja gũare arĩmi.

³ —Diaye mũare were purumujugũra. Oã majirãgã Goãmũre erã opũ gohra pepima. Eropirã mũa sã erã iro dopa ta pepirã, òarire gohrotorã umãro majagũ opũ árĩroguere warãca. Erã iro dopa pepibirã opũ ìgũ árĩroguere wasome mũa.

⁴ Eropigũ umãro majagũ ìgũ opũ árĩroguere eropa pepicãgũ, ihĩ majigũgã dopa pepigũ ta gajirã tauro opũ wahami.

⁵ Eropirã yahare iimorã òpa árĩgũgãre gamerã, yũ sãre gahmea mũa, arĩ weremi Jesu gũare.

Ñerire iicũ gũhya ãhraa arĩ wereñumi Jesu

Mr 9.42-48; Lc 17.1-2

⁶ Eropigũ òpa werenemomi:

—Ìgã dopa árĩgũ yũre ne umupeogũre weregũra mũare. Yujugũ ìgã iro dopa árĩgũre ñerire iidoredigũ ìgũ ñetariaro tarigũcumi. Gajigũre masa ìgũ wũnũgũre wũariye utãye mera dirisiu, wũariyague ìgũre cóãcũ ñero wabocumi ìgũ. Eropigũ ìgã dopa árĩgũre ñerire iidoredigũpũ wũariyague erã cóãdigũ tauro ñero tarigũcumi. Ìgũ turaro dipuwaja moasũgũcumi.

⁷ Masare ñerire iicũ iiri ãhraa. Irire iirã i yeba majarã ñero tarima. Gajirã ñerire iidorema gajirã masare. Erã ñerire iidorenirãpũ erã tauro ñetariaro tarirãcoma.

⁸ “Mũ mojoto mera ñero iigũ iri mojotore mũ tabe cóãbodiropã dopa ta iri ñerire duhuque. Irire duhubigũ peamegue wagũca. Eroguere ne peame yaribeeaa. Mũ mojotore mũ cóãcũ iri dũca dihta cohmoboya. Eropigũ mũpũ epasi árĩqueregũ ta pũhrũ Goãmũ mera árĩgũca. Mũ pe mojoto mera árĩgũre peamegue ìgũ cóãcũ ñetariaro tarigũca. Eropigũ iri ñeri iiripũre duhuque. Mũ guburu mera ñero iigũ iri guburu sãre mũ tabe cóãbodiropã dopa ta iri ñerire duhuque. Irire duhubigũ peamegue wagũca. Eroguere ne peame yaribeeaa. Mũ guburure mũ cóãcũ irisi dihta cohmoboya. Eropigũ epasi árĩqueregũ ta pũhrũ Goãmũ mera árĩgũca. Mũhũ pe

guburu mera árĩgũre mũre peamegue cóãcũ mũ ñetariaro tarigũca. Eropigũ iri ñeri iiripũre duhuque.

⁹ Mũ cuiru mera ñero iigũ irirure mũ gorawea cóãbodiropã dopa ta iri ñerire duhuque. Irire duhubigũ peamegue wagũca. Eroguere ne peame yaribea. Mũ cuirure cóãcũ iriru dihta cohmoboya. Yujupũ cuiru mariquerẽcũ ta pũhrũ Goãmũ mera árĩgũca. Mũre pe cuiru mera árĩgũre peamegue mũre cóãcũ, mũ ñetariaro tarigũca. Eropigũ iri ñeri iiripũre duhucãque, arĩmi Jesu.

Oveja dederedigũ queorire wereñumi Jesu

Lc 15.3-7

¹⁰ Eropigũ gũã sãre werenemomi:

—Ne, oã majirãgãre doobiricãque. Mũare arĩgũ tiiãã. Erãgãre ñhadiburã anyua umarogue yũ Pagũ pohrogue eropa árĩniguima.

¹¹ Yũhũ masũ Goãmũ ñgũ obeodigũ i yebague dederebonirãre taugũ arigũ iibu yũhũ, arĩ weremi Jesu.

¹² Eropa arĩtuha õpa arĩ queorire ahmu wereniguimi.

—Ovejare ñhadibugũ cien ovejare opagũ yujugũ oveja dederea wacũ ñagũ õpa iigũcumi erãre ñhadibugũpũ. Gajirã ovejare noventa y nueve ovejare erã bari campogue duhudobo, dederedigũre amagũ wagũcumi.

¹³ Diaye ta arĩgũ iiaa mũare. ñgũre bocagũ bũrigã mucubirigũcumi ñgũ. Gajirã noventa y nueve dũhyarã mera mucubiridigũ árĩquerẽgũ erã tauro ñgũ bocadigũpũre mucubirigũcumi.

¹⁴ Eropa ta mari Pagũ umaro majagũ oãgã iro dopa árĩrã sãre erã dederecũ gamebeami, arĩmi Jesu.

Mũ acaweregũ mũre ñero iicũ õpa iique, arĩñumi Jesu

Lc 17.3

¹⁵ Eropa arĩtuhaja õpa werenemomi Jesu:

—Mũ acaweregũ mũre ñero iicũ ñgũ mera weretamugũ waque. Mũã seyaro irire weretamuque. Mũ eropa iicũ ñgũ mũre peebocumi. ñgũ peecũ “Mũre dipaturi ne õpa iisome yũhũ,” ñgũ arĩcũ mũ acaweregũre dipaturi wapicũ iigũca mũhũ.

¹⁶ Mũre ñgũ peediabiricũ tamerare yujugũ mera wadiagũ, o perã mera wadiagũ, erãre wapicũgã dipaturi ñgũre wereniguigũ waque daja “Erã sã peeporo,” arĩgũ.

¹⁷ Eropigũ mũ mera majarã sãre ñgũ peediabiricũ árĩpehrerã Jesu yarã mera gamenere ñgũre weresãque. Eropirã Jesu yarã gamenererã sãre ñgũ peediabiricũ ñarã Goãmũre masibigũ ñegũ arĩro dopa iique ñgũre.

¹⁸ “Diaye ta mũare arĩgũ iiaa. I yeba mũã yaharã yaha dorerire oparãca. Eropirã mũã i yebare iidorebirirare yũ sã umarogue árĩgũ iidoresome. I yeba mũã iidorerare yũ sã umarogue iidoregũca.

¹⁹ “Dipaturi mũare ire weregũra daja: Mũã perã Goãmũre serẽrã, yujuro mera pepirã arĩcũ, yũ Pagũ umaro majagũ irire mũare ogũcumi.

²⁰ Perã o urerã yaharã yahare iimorã erã gamenerecũ yũ sã erã mera ãhraa, arĩ weremi Jesu.

²¹ Pũhrũ Pedro Jesu pohrogue eja serẽpimi:

—Opũ, ¿yũ acaweregũ mũ yagũ ñgũ dinũcũsuburi yũre ñero iicũ ñagũ irire cãdijitugũcuri yũhũ? ¿O siete suburi ñgũ iicũ cãdijitugũcuri yũhũ? arĩ serẽpimi Pedro.

²² Jesu yũhrimi:

—Sietesuburi dihta mũre ñgũ ñero iirare mũ cãdijicũ ero wabeaa. Bajasuburi ñgũ mũre ñero iicũ sãre cãdijique, arĩmi ñgũre.

Pohro majagũ gajigũ ñgũ wajamorare ñgũ cãdijidiabirira queorire wereñumi Jesu

²³ Eropigu Jesu òpa werenemomi guare:

—Umaro majagu opa áriri werediacy òpa àhraa. Yujugu opa igu pohro majaràre erà igure wajamorare wajayepheho dorediariñumi.

²⁴ Erà wajamorare igu queonugacy, igure mohme corerāpu wuaro wajamogure igu pohrogue aigāriñuma. Wajamogupu wuaro wajamoñumi opure.

²⁵ Eropigu igu wajayemasibiricy ïagu igu opa igure, igu marapore, igu porā sāre pohro majarā acu, erāre gajirāre duadiariñumi igu wajamofire wajaseagu.

²⁶ Igu eropa duadiacy wuaro wajamogupu mereja, igu opure turaro serēñumi: “Opu, guare gajirāre duabiricāque. Mojomoro ïagu corenique. Mure wajayephehoguca,” arñumi igu igu opure.

²⁷ Igu eroparicy peegu igure mojomoro ïagu, igu wajamorare eropa ta cādijipehocāñumi.

²⁸ “Igu eropa iira puhru wajamodigupu waha, gajigu pohro majagure bocajañumi. Igupu merogā wajamoñumi igure wajamodigupure. Eropa bocajagu yojaro mera ñeañumi igure. “Yure mu wajamorare wajaye purumujuque duru,” arñumi igu igu mera majagure.

²⁹ Igu eroparicy gajigu pohro majagupu mereja igure burigā serēriñumi: “Yure mojomoro ïaque. Merogā corenique. Mure wajayephehogura,” arñumi gajigu pohro majagu igure.

³⁰ Igu eropa arī serēquerecy ta igu yuhribiriñumi. Eropigu igu gajigu pohro majagupure peresu iidoreñumi ne igu wajayephehocūgue.

³¹ Wuaro wajamodigu igure merogā wajamogupure igu eropa iicy ïha papūri, gajirā pohro majarāpu erā opure weresārā wañuma.

³² Erà eropa arī weresācy peegu erā opa erāre weresādigure sihubeo òpa arñumi: “Muhu ñetariagu àhraa. Muhu yure burigā serēcy mu wajamorare cādijipehocārabugy yuhu mure.

³³ Mure yu eropa iiquerecy ta mupu merogā wajamogupure cādijibirayoro muhu. Mu wajamorare yu cādijidiro dopa ta igu sāre mu cādijicy òtariaboya. ¿Duhpigu igure mojomoro ïabirari igure eropa iigu muhu?” arñumi igu opa igure.

³⁴ Eropa arīgu burigā guagu, peresu iñumi igu pohro majagure ne igu wajayephehocūgue, arī weremi Jesu.

³⁵ Eropigu òpa arī i queorire weretumi:

—Eropa ta igucumi yu Pagu umaro majagu mure. Mua arīpehrerā mua acawererā mure ñero iirare òaro mua cādijipehobiricy igu mure dipuwaja moagucumi, arīmi Jesu.

19

Erā marasā nomere erā cóācy òabeaa, arī wereñumi Jesu

Mr 10.1-12; Lc 16.18

¹ Irire igu eropa arī werera puhru igu Galilea arīdigu Judea yebague guare sihu wami. Dia Jordán waicuriya gajipu masegue ejabu.

² Erogue gua wacy bajarā masa guare nurusiagāma. Erā mera majarāre dorecurāre òarā wacy iimi igu.

³ Eropi yujurāyeri fariseo masa gua pohro erama. Jesure weresādiarā, ñero igu wereniguicy peediarā, igure òpa serēpima:

—¿Mari marapore mari gamero cóācy òhari? ¿Mari doreripu eropa ta iidoreri mu pepicy? arī serēpima erā.

⁴ Jesu yuhrimi.

—¿Goãmũ yare erã gojarapũgue ne ire buhebiriniari mũa? Ôpa arĩ gojara ãhraa: “Negohraguere i yebare ñhacũnugudigu mũũ, nomeo sãre iipũ,” arĩ gojañumi Moise.

⁵ Ôpa ãhraa ñgu arĩ gojanemora: “Eropigu mũũ ñgu pagũ sũmarãre cohã wiria, ñgu marapo mera árigũcumi. Eropirã erã perã áriquererã ta yuju dũpũ iro dopa ta áriãcoma,” arĩ gojañumi.

⁶ Eropirã erã perã iro dopa áribeama. Yuju dũpũ iro dopa ta áriã iima. Goãmũ doreri mera mojoto dirima. Eropirã duhubiricãro gahmea erãre, arĩmi Jesu erãre.

⁷ Ñgu eroparicũ fariseo masa serẽpima daja:

—Mũhũ eropa werequerecũ ta ôpa arĩ gojañumi Moisepũ: “Mũ marapore cóãdiagu paperapũgue ñire gojaque. Eropa gojagũ ñripũre mũ marapore mũ ora pũhrũ igore cóãmasia mũhũ,” arĩ gojañumi Moise. ¿Mũ arĩro dopa áriquererã ta duhpigu Moisepũ eropa arĩ gojayuri? arĩ yũhrima erã ñguere.

⁸ Jesu yũhri gamemi erãre:

—Goãmũ dorerire mũa ñecũ sũmarã erã iidiabiricũ ñagu “Eropa ta wacuraporo,” arĩgu, “Mũa marapore cóãmasia,” arĩ gojañumi Moise. Ñgu eropa arĩ gojara áriquererã ta negohraguere mũa marasã nomere cóãcũ gamebiripũ.

⁹ Mũare arĩgu tiiaa: Masũ ñgu marapo igo gajigu mera ñero iibiriquererã ta igore cóãgu, gajigo mera marapocũgu, ñgu gajigo mera ñero iigu iimi. Eropigu ihĩ cóãdigo mera marapocũgu sã igo mera ñero iigu iimi, arĩmi Jesu.

¹⁰ Ñgu eroparicũ peerã, gua ñgu buherãpũ ôpa arĩbũ:

—Eropa mũũ ñgu marapo mera erã game cóãbiricũ, maripũre ne marapo marirã áricũ õaboca guare, arĩbũ gua.

¹¹ Jesu yũhrimi guare:

—Mũa arĩro dopa ta áripehrerã áriãmasibeama. Goãmũ marapocũdorebirinirã dihta eropa áriãmasima.

¹² Ũma marapocũmasibirã yujurãyeri ãhrima. Yujurãyeri mũa ero ta poyari masa mata nomere gamebirã masa dehyoama. Gajirã masa erã ãpiritõ diuri erã weanirãpũ marapocũmasibeama. Gajirã mũa mũmaro majagu erã Opũ yare itamudiarã marapocũbeama. Eropirã oã marapocũdiabirã eropa ta pepicãrã, eropa ta erã arĩ ojogorocũcũ õhaa, arĩmi Jesu guare.

Majirãgã ya áriburire Goãmũre serẽbasañumi Jesu

Mr 10.13-16; Lc 18.15-17

¹³ Eropi masa majirãgãre Jesure mohmepiñadoremorã Jesu pohrogue añ erama. Eropa añ erarã, erã Jesure ñgu mojotore erãgãre mohmepidorediama. Eropirã erãgãre erã õaro áriburire Goãmũre serẽbasadorediama Jesure. Erã eropa iicũ ñarã gua ñgu buherã erãre turiribũ.

¹⁴ Gua eropa turicũ ñagu, guare Jesu ôpa arĩmi:

—Majirãgã yũ pohrogue ariporo. “Waque,” arĩbiricãque erãgãre. Erãgã Goãmũre erã opu pepima. Eropirã ñgu mũmaro majagu ñgu opu áriroguere oãgã iro dopa pepirã ãhrima eroguere, arĩmi Jesu.

¹⁵ Eropa arĩtuhaja erã majirãgãre mohmepituhaja waha wami.

Doberi opagu Jesu mera weretamuñumi

Mr 10.17-31; Lc 18.18-30

¹⁶ Ñgu eropa iira pũhrũ yujugũ masũ mamũ Jesu pohrogue eraa, serẽpimi ñguere:

—Ne mũhũ õagu buhegu ãhraa. ¿Yũ áripehrerinũri Goãmũ mera áriãdiagu, õarire iidiagu dinopũre iibocuri yũhũ? arĩmi ñgu.

¹⁷ —¿Dohpa arĩronore yũre õagu arĩ piyuri mũhũ? Goãmũ dihta õagu ãhrimi. Áripehrerinũri Goãmũ mera áriãdiagu ñgu dorerire iique, arĩmi Jesu.

¹⁸ —¿Di doreripũre arĩgu iiri? arĩ serẽpinemomi ñgu.

Jesu yáhrimi:

—Masare wejëbircáque. Gajigu marapo mera árïbita. Yajabita. Guyabita.

¹⁹ Mú pagu sámaräre umupeoque. Mú basi mahiro dopa ta mú pohro árïgu säre mahique. I dorerire iiro gahmea, arïmi Jesu.

²⁰ —I dorerire ne tarinugabirimurabu yáhu. ¿Ñeheno dúhyari yá iinemoburi yá árïpehrerinári Goámú mera árïdiagu? arïmi ïgu Jesure.

²¹ ïgu eroparïcú peegu Jesu werenemomi:

—Múhu Goámú mera óaro árïdiagu mú yare árïpehrerire duagu waque. Eropa duagu árïpehreri niyerure mú wajatarare mojomorocuräre oque. Mú eropa iicú wúaro mú ya úmaroguere Goámú pohroguere árïyuroca. Mú eropa iira púhru yá mera majagu árïbu arique, arï weremi Jesu.

²² ïgu wúaro opagu árïpú. Eropigu Jesu ïgure eroparïcú peegu ïgu oparire mojomorocuräre odiabigu, turaro bújawere súabiri waha wami.

²³ ïgu eropa wacú Jesu guare ïgu buheräre werenemomi:

—Diaye ta múare arïgu iiaa. Doberi opará Goámure ïgu opu árïroguere erã wadiacú diasa áhraa.

²⁴ Múare werenemogura: Camellopu awiru gobegãgue ïgu ñajatariwereadiacú masiya mara ïgure. Eropa ta doberi opagu Goámú opu ïgu árïroguere wacú diasataria, arïmi ïgu.

²⁵ ïgu eroparïcú gúa ïhamaria wa gúa basi ópa arïbu:

—Yaho. ïgu arïro dopa ta diaye árïcú, ne yujugu masure Goámú taubiribocumi ïgu pohro waborore, arïbu gúa gúa basi.

²⁶ Gúa eroparïcú Jesu guare ïhabeo, ópa weremi:

—Masa erã bocatïuro erã óaro iira mera Goámú pohroguere wamasibeama. Goámupu masare peamegue waboniräre taumasimi. ïgu árïpehrerire óaro iimasipehocãmi, arïmi ïgu guare.

²⁷ ïgu eroparïcú Pedro ïgure arïmi:

—Peenique. Guapu gúa ya árïpehrerire apipehocãbu mú mera warã. ¿Gúa ópa iirã dohra árïrere wajatarãcuri gúa? arïmi ïgu.

²⁸ —Múare diaye arïgu tiiaa: Pehrerinu púhru árïpehreri mama gohrotoroca. Irisubuguere yáhu masú Goámú ïgu obeodigu yá opu doaró goesiriro doagúca yáhu. Yáhu ero doacú múa sã doce gohra árïnirã opará árïri mera doarãca. Eropirã Israe masare doce cururi majaräre beyerãca óarã säre ñerã säre.

²⁹ Eropirã múa árïpehrerã óari buherire yaha árïburire iimorã, múa wirire, múa pagu poräre, múa pagu sámaräre, múa poräre, múa poerire apicãnirã wúaro wajatarãca. Eropirã árïpehrerinári Goámú mera óaro árïrãca.

³⁰ Dohpaguere bajarã opará árïnirã múra irisubuguere bu árïrã dujarãcoma. Eropirã dohpaguere bajarã bu árïnirã múra irisubure opará gohrotorãcoma daja, arï weremi Jesu guare ïgu buheräre.

20

Igui pohe mohmerã queorire wereñumi Jesu

¹ Eropi dipaturi Jesu queorire weremi daja ópa arïgu:

—Úmaro majagu opu ïgu árïri werediacú pohe opu iro dopa áhraa. ïgu pohe opu boyo pári merejacú ïgu pohere mohmemoräre sihugu wañumi.

² “Yujuse niyerusere yujunú mohmeri wajare wajayegúra yujunüre,” arïñumi. “Áu,” arïñuma mohmemorã. Erã eroparïcú pohegue mohmedoregu obeoñumi ïgu eräre.

³ Eropigu umugue nueve árĩcũ doberi duarogue wañumi daja. Eroque ejagu, gajirã mohmebirãre ïañumi.

⁴ Eropa ïagu erãre arĩñumi: “Mũa sã yaha pohere mohmerã waque. Ōaro wajayegũra,” arĩñumi ïgu.

⁵ Eropirã erã pohegue mohmerã wañuma. Eropi pohe opu goeri boje árĩcũ, ñamicague tres árĩcũ sãre gajirãre mohmedoreñumi daja.

⁶ Eropi ñamicague cinco árĩcũgue doberi duarogue ïgu wañumi daja. Eroque eja gajirã mohmeri moorãre ïañumi. Erãre arĩñumi: “¿Ne gajino ïibiriquererã yujunãre ïaniguineacãri mũa?” arĩ serẽpiñumi erãre.

⁷ “Ne gũare mohmeri mara,” arĩ yũhriñuma erã. “Mũa sã yaha pohere mohmerã waque,” arĩñumi erãre. Eropirã ïgu arĩdiro dopa ta ïgu ya pohere mohmerã wañuma.

⁸ “Eropi ñamicague mohme duhurisubugue árĩcũ pohe opu ïgu mohmerãre coregũre õpa arĩñumi: “Mohmerãre sihuque. Erã eracũ erãre wajayeque. Erã pũhrũgue mohmedorenirãre wajayemũhtaque. Erãre wajayetuha, gajirã sãre wajayetuha, yũ mohmedoremũhtanirãre wajaye ojogorocũque,” arĩñumi ïgu.

⁹ Eropigu cinco árĩcũ mohmenũganirãre yujuse niyeruse wajayeyñumi.

¹⁰ ïgu eropa wajayecũ ïarã, “Gũare tauñariro wajayegũcumĩ,” arĩ pepiriñuma ïgu doremũhtanirãpũ. Erã sãre yujuropa ta wajayecãñumi.

¹¹ Eropirã erãre niyerure ïgu wajayetuhajacũ erã opu mera papũri ïgũre arĩñuma:

¹² “Oã gũa pũhrũgue mũ mohmedorenirãpũ yuju hora ta mohmeama. Gũapũ yujunũ õaro mohmeneacarabũ. Ñero abe asiami gũare. Gũa eropa yoari boje mohmequerecũ ta gũa pũhrũgue mohmenũganirã sãre yujuropa wajayecãbũ mũhũ,” arĩ guañuma erã ïgu mera.

¹³ Erã eroparĩcũ peegũ yujugũ erã mera majagũre pohe opu yũhriñumi: “Ne acaweregũ, yujuse niyerusere wajayegũra, arĩrabũ mũare. Yũ eroparĩcũ yũhriabũ mũa. Eropigu yũ arĩdiro dopa ta mũare wajayeabũ yũhũ. Queoro wajayeabũ mũare. Ne yajabirabũ mũare.

¹⁴ Eropigu yũ wajayerare aĩ wihigue dujaaque. Ñre pũhrũ yũ mohmedoredigu sãre mũare yũ wajayedirope ta wajayegũra.

¹⁵ Yaha niyeru ãhraa i. Eropigu yũ gamero dopa ta i mera wajayegũra. ¿Gajirãre tauñariro yũ wajayecũ ïhaturiri mũhũ?” arĩñumi ïgu pohe opu, arĩ weremi iri queorire Jesu.

¹⁶ Eropa arĩgu werenemomi ïgu:

—I queori arĩro dopa ta yaharã árĩmũhtanirãre erã pũhrũ yaharã árĩnirã sãre yujuro mera ogũcumĩ Goãmũ ïgu ya õarire. Eropirã árĩmũhtanirãpũ “Gũare onemogũcumĩ,” arĩmasibeama, arĩ weremi Jesu.

Dipaturi Jesu ïgu sĩriburiñere ïgu masa mũriaburiñere wereñumi

Mr 10.32-34; Lc 18.31-34

¹⁷ Eropi Jerusalengue warã yujuro mera ta waniguirã, gũare ïgu buherãre sihubeotuha, gajipũgue gũare gũa seyarore aĩgãmi Jesu. Gũa seyaro gũa árĩcũ weremi.

¹⁸ —Peeque yũre. Dohpaguere Jerusalengue warã iiaa mari. Eroque yũ masũre Goãmũ ïgu obeodigũre ñeha, gajirãre orãcoma. Pahia oparãre, masare buherã sãre yũre orãcoma. Eropirã yũre wejẽdorerãcoma erã.

¹⁹ Eropa wejẽdorerã judio masa árĩbirãre yũre orãcoma. Erã eropa ora pũhrũ erãpũ yũre wereya, tãrarãcoma. Tuhaja, crusague pabiarãcoma yũre. Eropigu yũ sĩrira pũhrũre uhrenũ waboro gohra masa mũriagũca, arĩ weremi Jesu.

*Santiago, Ñu mera erã pago erãre serēbasapo Jesure
Mr 10.35-45*

²⁰ Eropigo Zebedeo marapo Santiago, Ñu igo porã mera Jesu pohrogue eja, merejapo ïgure serēbo arigo.

²¹ —¿Dohpa yu iicũ gahmeri muhu? arĩpu Jesu igore.

—Muhu opu ñajagu yu porã sare dorerã acunque. Eropa acugu mu pepuri erãre doboque, arĩ serēpo igo porã mera.

²² Jesu õpa arĩpu:

—Mua ñero tariborore masibiriquerã ta eropa serẽa mua. ¿Dohpaguere yu ñero tariboro dopa ta mua sã ñero tarirã yujuro bojebocuri mua? arĩpu Jesu igo porãre.

—Yujuro bojerãca, arĩ yuhriñorã Santiago Ñu mera.

²³ —Diaye ta ãhraa. Yu ñero taridiro dopa ta ñero tarirãca mua sã. Eropa mua tarimorã árĩquerecũ ta yu mera doremorãre muare yuhu beyemasibea. Yu Pagupu amutuhami irire. Eropirã ïgu beyenirã dihta yu diayepure, yu copupure doarãcoma, arĩpu Jesu erãre.

²⁴ Eropirã gua gajirã diez ïgu buherãpu erã oparã árĩburire Jesure serẽcũ Santiago, Ñu sã mera guabu gua.

²⁵ Gua eropa guacũ ïagu Jesu árĩpehrerã ïgu buherãre sihu gameneo, õpa arĩ weremi guare:

—Goãmure masibirã oparãpu masare dorerã, pũriro mera dorema.

²⁶ Muapu eropa iisome mua basi. Mua mera majagu opu árĩdiagu, árĩpehrerã ïgu mera majarãre itamugu árĩporo.

²⁷ Eropigu árĩpehrerãre doregu árĩdiagu pohro majagu iiro dopa ta árĩporo.

²⁸ Eropa árĩgu ta ãhraa yu sã. Masare dorebiragu arigu iibiribu. Yuhu masu Goãmũ ïgu obeodigu árĩqueregu ta i yebaguere masare itamugu arigu iibu. Eropigu bajarã masa erã ñero iira dipuwajare sribasagu arigu iibu. Eropigu masa peamegue wabonirãre taugu arigu iibu, arĩmi Jesu guare.

*Perã cuiri ïhajabirãre ïacũ iĩnumi Jesu
Mr 10.46-52; Lc 18.35-43*

²⁹ Eropi Jericógue árĩnirã gua wacũ bajarã masa Jesure nurusiamã.

³⁰ Eropi Jesu ïgu tarigãcũ perã cuiri ïhajabirã ma turo doanirã peema. Eropa peerã õpa arĩ gaguiniguinemoma:

—Opu Davi muru pãrami, masare taubu, guare mojomoro ïaque, arĩ gaguinima.

³¹ Erã eropa gaguiniguicũ masapu erãre turima.

—Ejarimaricãque, arĩma masa erãre. Erã eropa árĩquerecũ ta erã gaguiniguidiro tauro gaguiniguinemoma daja.

—Opu Davi muru pãrami, guare mojomoro ïaque, arĩ gaguiniguima daja.

³² Erã eroparĩcũ peegu Jesu nũgaja erãre sihubeo serẽpimi,

—¿Dohpa yu muare iicũ gahmeri? arĩ serẽpimi.

³³ —Opu, guare ïacũ iique, arĩ yuhrimã erã.

³⁴ Erã eroparĩcũ Jesu erãre mojomoro ïami. Eropa mojomoro ïagu erã cuirire mohmepimi. ïgu eropa mohmepicũ ta erã õaro ïha wama. Eropa ïanirã ïgure nurusia wahãma.

21

*Jerusaléngue ejañumi Jesu
Mr 11.1-11; Lc 19.28-40; Jn 12.12-19*

¹ Eropi Jerusaléngue gua ejaboro core Betfagé waïcuri macague ejamuhtanibu gua Jesu mera. Betfagé utāgu Olivo waïcudigu gubuye árību. Eroque jagu, guare perāre īgu buherā mera majarāre Jesu īgu core obeomuhtami.

² Ōpa doremi erāre:

—Si macague waque. Eroque ejarā, mata burrore īgu magugā mera erā dirinugudigure bocajarāca. Erāre boca, īgure diriradarire pāa aīgāribasaque yare.

³ Mua eropa iicū īagu, burro opa “¿Duhpimorā burrore pāri mua?” īgu arīcū peerā ōpa arī yuhrique: “Mari tīgu burrore gamebeoniami dohpa. Eropigu dohparagā wiagucumi īgu,” arī yuhrique īgure, arīdore obeomi Jesu perā īgu buherāre.

⁴ Eropa iimi Goāmū yare weremuhtadigu īgu arī gojadiro dopa ta. Ōpa arī gojañumi iribojegue:

⁵ Jerusalén majarāre ōpa arī wereque: “Īaque mua. Mua Opu mua pohroque ahrimi.

Īgu ta masare ōaro iigu āhrimi. Burro magugā weca arigucumi,” arī wereque Jerusalén majarāre, arī gojañumi iribojegure.

⁶ Jesu īgu obeonirā perā iri macague eja, īgu iidoreldiro dopa ta iinorā erā.

⁷ Burragore igo magugā sāre aīgārima. Aīgārituhaja gua weca maja suhrire tuwea aī, erā weca peobu gua. Gua eropa iira pūhrū Jesu īgugā weca mūribejami wabu.

⁸ Mūribejatuha, īgugā weca Jerusaléngue wami. Īgu eropa aricū ĩarā masa bajarā īgu wari maha deco erā ya weca maja suhrire tuwea aī, sēopi muhtama Jesure umupearā. Gajirāpū pūricuri dūpūrire mare apimuhtama “Īgu wari maha ōari maha árīporo,” arīrā.

⁹ Eropirā īgu core warā, īgu pūhrū nūrusiarā mera ōpa arī gaguiniguima:

—Davi mūru pāramire marire itamubure umupearā. Ihī Goāmū īgu obeodigu ōaro ariporo. Ūmaro majagure “Turagu āhrimi,” arī umupearā, arī gaguiniguima masa.

¹⁰ Eropirā Jerusaléngue erā eropa ejacū ero majarāpū ĩhamaria wama.

—Cue, ¿nihino āhriri ihī? arī game serēpima erā basi.

¹¹ Gajirā masa yūhrima:

—Ihī Goāmū yare weremuhtagu Nazare majagu Jesu waicugu āhrimi, arī werema erā masare.

Goāmū wihigue ejañumi Jesu

Mr 11.15-19; Lc 19.45-48; Jn 2.13-22

¹² Pūhrū Goāmū wihigue ejami Jesu gua mera. Iri wihigue eja ñaja wami. Ñajaja masa duadoarāre asūrā sāre bocajagu erāre cohā wiucāmi iri wihigue. Eropigu niyerure game gohroto doarā ya mesarire yomemuju, aī majipi beomūrimi. Bujare duarā erā doari pērori sāre eropa ta iimi.

¹³ Eropa iigu ōpa arīmi:

—Goāmū yare erā gojarapū ōpa āhraa: Goāmū arīmi: “Yaha wihi Goāmū mera wereniguri wihi waicuroca,” arīmi Goāmū, āhraa īgu gojarapū. Mūrapū i wihire Goāmū wihire duadoarā game yajarā iiaa, arīmi īgu erāre.

¹⁴ Īgu eropa iira pūhrū cuirī ĩhajabirā, curimasibirā sā Goāmū wihiguere īgu pohroque erama. Erā eropa eracū erāre ōarā dujacū iimi īgu.

¹⁵ Eropa ōarire īgu iicū ĩarā, pahia oparā, masare buherā sā guama īgu mera. Eropirā majirāgā sā Jesure, “Davi mūru pārami, masare itamubu, turagu āhraa mūhū,” erā arī umupearā peerā guanemoma dipaturi erā.

¹⁶ Eropa guarā ōpa arīma Jesure:

—¿Erā eroparīcū peebeari mūhū? Eropa arībiricāporo, arī dorema erā Jesure.

—Erā eroparīcū peea. ¿Goāmū yare erā gojarapūre ire ne buhebiriri mua?

Majirāgāre Goāmūre ōaro umupearā iibu mūhū, āhraa Goāmū yare erā gojarapū, arīmi Jesu erāre.

17 Eropa arĩtuha erãre cóãgã, Betania waĩcuri macague eja, iri ñamire ero arĩmi.

Jesu yucugure higuerağure sĩridoreñumi

Mr 11.12-14, 20-26

18 Gajinu boyorogue Jerusalengue ɣua dujaacũ, oaboami Jesu.

19 Eropa oaboagu, ma turo niguidigu higuerağure ñhanijağũ, irigu ducare omagu warimi. Dũca maribu iriguɣũ. Pũri dihta arĩbu. Dũca maricũ ñagu Jesu õpa arĩmi:

—Irigũ yucugũ ne dipaturi dũcacusome, arĩmi ñgu.

Ñgu eroparĩcũ iriguɣũ mata ñaidija wabu.

20 Irigu eropa wacũ ñarã, ɣua ñgu buherã ñhamaria wabu.

—¿Duhpiro mata irigu ñaidija wahãri? arĩ serẽpibu Jesure.

21 Jesu yũhrimi:

—Ire ɣuñaque mũa. Goãmũre õaro ɣuñatura umupeoque. “Diaye ta eropa ta iigucumi ñgu,” arĩrã, “Goãmũ iisome,” arĩbirã, yũhu irigure iidiro dopa ta iimasirãca mũa sã. Eropirã irigure yũ sĩridoreldiro dopa ta tauro diasarire doremasirãca mũa Goãmũre ɣuñatura umupeorã. Irigu utãɣũ sãre “Dua aĩ, wũariyague cóãdigũ arĩporo,” Goãmũre mũa arĩcũ irigu utãɣũ dija waroca.

22 Goãmũ irigu diague dijacũ iigucumi. Goãmũre mũa umupeocũ,” Yũ serẽro dopa ta eropa waroca,” mũa arĩ ɣuñacũ, mũa serẽldiro dopa ta Goãmũ iigucumi, arĩmi Jesu.

Jesure doredigũre serẽpiñuma pahia oparã, masare buherã, mũrã mera

Mr 11.27-33; Lc 20.1-8

23 Eropi Goãmũ wihigue dujaja buhemi ñgu. Ñgu eropa buhecũ pahia oparã, masare buherã, mũrã mera ñgu pohrogue eraa serẽpima:

—¿Noa doreri mera ire eropa iigu iiri mũhu? ¿Noa mũre Goãmũ wihigue arĩnirãre cóãdoreari? arĩ serẽpima erã.

24 Erã eroparĩcũ Jesu yũhrimi:

—Mũare yũhu sã serẽpigũra. Õaro mũa yũre yũhricũ yũ sã mũare yũhri gameğura.

25 ¿Ñũ masare ñgu waĩyecũ noano ñguere waĩyedoremãriyuri mũa pepicũ? ¿Goãmũ doreyuri? ¿O masapũ doremãriyuri mũa pepicũ? arĩ serẽpimi Jesu erãre.

Ñgu eroparĩcũ erãpũ erã basi game wereniguima:

—¿Dohpa arĩ yũhrirãcuri mari? “Goãmũ Ñũre doreñumi,” mari arĩcũ, “¿Goãmũ Ñũre ñgu dorequerecũ ta duhpĩrã ñgu wererare peebirari mũa?” arĩbocumi Jesu marire.

26 Oã masapũ “Diaye ta Ñũ Goãmũ yare weremũhtadigu arĩmi,” arĩ pepima erã. Erã eropa pepirã “Ñũ ñgu waĩyecũ Goãmũ ñguere dorebiriñumi,” mari arĩcũ peerã masapũ ɣuarãcoma mari mera, arĩma erã erã basi.

27 Erã eropa arĩ werenigui amura pũhrũ Jesure yũhrima erã.

—Ñũre waĩyedoredigũre ɣua masibea, arĩma erã.

Erã eroparĩcũ peegũ õpa arĩmi Jesu:

—Irisubu tamerare yũ sã mũa serẽpirare werebeaa mũare. Yũ iirire doreğure werebeaa mũare, arĩmi ñgu erãre.

Yujugũ porã iira queorire wereñumi Jesu

28 Ñgu eropa arĩra pũhrũ Jesu queori moa werenemomi erãre:

—¿Dohpa arĩ pepirãcuri yũ õpa arĩ werecũ? arĩmi Jesu erãre. Perã pagũ arĩñumi. Tĩɣupũre õpa arĩñumi erã pagũ: “Mahũ, pohegue mohmegũ waque,” arĩñumi.

29 “Wabeaa,” arĩ yũhririñumi ñgu magũ negohrare. Eropa arĩquereğũ ta pũhrũguere pohegue wadiariñe arĩyoro daja ñguere. Eropigu wañumi ñgu.

³⁰ Eropigu erã pagu ïgu magu dũhyagu pohrogue eja, ïgu tĩgure ïgu arĩdiro dopa ta pohegue wadoreriñumi. “Áu,” arĩriñumi dũhyagupũ. Eropa arĩqueregu ta wabiriñumi ïgu.

³¹ ¿Nihinopũ ïgu pagu ïgu dorediro dopa ta iiyuri? arĩ serẽpimi Jesu.

—Ïgu tĩgupũ iĩñumi, arĩ yũhrima erã.

Erã eroparĩcũ Jesu weremi:

—Mũare diaye arĩgu tĩaa. “Ñetariarã áhrima,” mũa arĩnirãpũ Goãmũ opũ ïgu arĩroguere mũa wabodiro arĩquerecũ ta erãpũ warãcoma.

³² Ñu waĩyeri masũ buhegu arigu mũare “Õaro iirã arĩque,” arĩ wererimi. Eropa ïgu werequerecũ ta ïgure peebiribũ mũa. Eropirã ïgu dorerire yũhribiribũ. Erã ñerã arĩnirãpũ wajasea corerãpũ, nome ñero iiricunirãpũ ïgure peenirã arĩma. Erã eropa pee gohrotorare ïabũ mũa. Mũa eropa ïaquererã ta mũapũ ne gohrotodiabirabũ. Eropirã peebirabũ mũa, arĩmi Jesu pahia oparãre, mũrã sãre.

Ñerã mohme corerã queorire wereñumi Jesu

Mr 12.1-12; Lc 20.9-19

³³ Eropi Jesu dipaturi ïgu pepiri mera õpa arĩ queorire moa erãre buhenemomi:

—Gajisubũ mũare werenigui queoriñere yũ werecũ peeque daja, arĩmi. Yeba opũ arĩñumi. Ïgu ya pohere iguidarire oteñumi. Otetuha, sãrĩrore nugu, iguire erã cũhra bujuburi gobere seañumi. Pohe decogue umari wihigã sãre iĩñumi ïhadibumaja õaro. Eropigu gajirãre ïgu ya pohe deco mera apiñumi erã mohme corera waja. Eropigu iri pohere erãre mohme coredoretuhaja gaji yebague waha wañumi ïgu.

³⁴ Igui ñirisubũ arĩcũ opũ ïgu pohro majarãre ïgu ya pohe mohme corerã pohrogue obeoñumi. Pohe maja ïgu oteri dũcare ïgu ya sero maja dũcare aĩdoregu obeoriñumi.

³⁵ Eropirã pohere mohme corerãpũ ïgu pohro majarãre ñero iĩñuma. Yujugũre turaro paa, gajigũre wejẽ, gajigũre utã mera deañuma.

³⁶ Pũhrũ pohe opũ dipaturi ïgu pohro majarãre ïgu obeomũhtanirã tauñariro arĩri curu majarãre obeoriñumi daja. Eropirã pohere mohme corerã mũraro ta iĩñuma erã sãre daja.

³⁷ “Eropigu ïgu obeotudigu ïgu magu arĩñumi. “Yũ magupũre umupeorãcoma,” arĩgu ïgure obeoriñumi.

³⁸ Ïgu eropa arĩ pepiquerecũ ta pohere mohme corerã ïgu magu ïgu aricũ ïarã, õpa arĩñuma: “Pohe opũ magu ahrimi ïgu. Ïgure wejẽ cóãcãrã mari. Eropiro i pohe mari ya pohe dujaroca,” arĩriñuma erã basi.

³⁹ Eropa arĩrã ïgure ñeha pohe tũrogue aĩgã, wejẽcãñuma erã ïgure, arĩmi Jesu erãre. Eropa arĩtuhaja Jesu erãre serẽpimi:

⁴⁰ —¿Pohe opũ arigu dohpa iigũcuri ïgu ya pohere mohme corerãre? arĩ serẽpimi Jesu pahia oparãre, mũrã sãre.

⁴¹ —Ïgu gajirãre pohere mohme coremorãre gohrotogũcumi. Arĩmũhtanirãre ñetarianirãre wejẽgũcumi. Ïgure dũcare queoro wiamorãpũre mohmedoregũcumi, arĩ yũhrima erã.

⁴² Erã eroparĩcũ Jesu werenemomi erãre:

—¿Goãmũ yare erã gojarapũ ire yũre ïgu arĩ gojarare buhebiriri mũa?

Ïhĩ Cristo utãye iro dopa ta áhrimi. Masa Cristore gamebirãcoma. Erã gamebiri-
querecũ Goãmũ ïgure beye opũ acumi. Goãmũpũ irire iimi. Ïgu eropa iicũ
ïarã “Õataria,” arĩ pepia mari, arĩ gojañuma iribojegũre.

¿Irire ne buhebiriri mũa?

⁴³ Eropigu mũare arĩgu tiiãa yũhũ. Goãmũ ãgu dorerire iirã ãgu ðari orire opaboya mũa. Mũa iibiricũ ãha gajirãpũre ogũcumi Goãmũ. Gajirã masapũ ãgu dorero dopa ta iirãcoma.

⁴⁴ Yũre gamebirãpũ yũ dipuwaja moamorã ñero tarirãcoma, arĩmi Jesu pahia oparãre, mũrã sãre.

⁴⁵ Iri pohe opũ queorire ãgu arĩcũ peerã, “Ãgu iri queori mera ‘Ñerã mohme corerã iro dopa ãhrima,’ marire arĩgu weresãgu iicumĩ ãgu,” arĩ pepiñorã erã.

⁴⁶ Eropa arĩ pepirã, ãgũre ñeadiariñorã oparãpũ. Masapũ Jesure umupeo “Goãmũ yare weremũhtadigu ãhrimi ãgu,” arĩmũriñorã erã. Erã eropa arĩrã arĩcũ pahia oparã sã masare gũirã, Jesure ñeabiriñorã.

22

Wũari bosenu queorire wereñumi Jesu

¹ Eropi dipaturi gaji queori mera erãre buhenũgami Jesu:

² —Umaro majagu ãgu opũ arĩri werediacũ i queori iro dopa ãhraa. Yuju yeba majagu tauro opũ arĩñumi. Eropigu ãgu magu ya arĩburi bosenu iĩñumi. ãgu mojoto diriri bosenu arĩyoro.

³ Eropigu opũ ãgu pohro majarãre bosenu ãarã arimorãre sihudore obeoriñumi. Erãpũ aridiabiriñuma.

⁴ Eropigu gajirãre sihudoregu obeoriñumi daja ãgu pohro majarãre. “Yũ sihubeorãre ðpa arĩ wereque. ‘Mari baburire iituhama. Wecũare, wecũagã ðaro diicũrãre wejẽ amutuhajama. Eropiro arĩpehreri bosenu majare iituhajama. Eropirã bosenu majare barã arique,’ arĩ wereque erãre,” arĩ obeoriñumi ãgu opũ ãgu pohro majarãre.

⁵ Erã eropa werera pũhrũ ãgu sihubeonirã eropa pepicãñuma. Bosenure ãarã wabiriñuma. Yujugũ ãgu pohegue waha, wañumi. Gajigu ãgu mohmerire ãagu wañumi.

⁶ Gajirãpũ ãgu pohro majarãre erãre wererã eranirãre ñeha, erãre ñero iĩñuma. Eropii wejẽcãñuma.

⁷ Erã eropa iicũ peegu, opũpũ guañumi. Gua, erã eropa wejẽra dipuwaja dipuwaja moadoregu ãgu surarare obeoñumi. Eropirã surara erãre wejẽpehocã, erã ya macare soecãñuma.

⁸ Erã eropa iira pũhrũ, opũ ãgu pohro majarãre ðpa arĩñumi: “Bosenu majare amutuharama. Yũ sihumũhtanirã yũ bosenure ãabonirã aribeama. Ñerã ãhrima erã.

⁹ Eropirã macare wari marigue mũa bocajarãre bosenure ãamorãre sihuque,” arĩñumi ãgu ãgu pohro majarãre.

¹⁰ ãgu eroparĩcũ ãgu pohro majarã marigue waha, arĩpehrerã erã bocajarãre, ñerãre, ðarãre wereñuma. Erã eropa sihura pũhrũ ejañuma erã bajarã. ðaro bosenu erã iiri taribure masa mũtũritaria wañuma.

¹¹ “Ero erã doacũ opũpũ yujugũre mojoto diririnũ majañe suhriro sañabigũre ãañumi.

¹² “Ne, acaweregu, ¿duhpigu mojoto diririnũ majañe suhrirore sañabiriqueregu ñajarari mũhũ?” arĩ serẽpiñumi opũ. ãgu eropa serẽpicũ masũpũ werebiriñumi.

¹³ ãgu eropa werebiricũ ãagu ãgu pohro majarãre ðpa arĩñumi opũpũ: “Ãre ñeha ãgu mojotorire dirique. ãgu guburi sãre dirique. Dirituha aĩ wiria, disiporogue naitãarogue ãgũre cõaque. Erogue ãgu turaro ore, bũjawereri mera gũcũri cũridihugũcumĩ,” arĩñumi opũ, arĩ weremi Jesu.

¹⁴ ãgu eropa arĩra pũhrũ ðpa arĩtumi ãgu:

—I queori wadiro dopa ta Goãmũ bajarã masa ïgũ sihubeonirã áriquererã ta bajamerãgã ïgũ mera dujarãcoma, arĩ weretumi Jesu.

Oparã ya wajare wajayeburire gajirã serëpiñuma Jesure

Mr 12.13-17; Lc 20.20-26

¹⁵ ïgũ eropa arĩra pũhrũ fariseo masa waha, ïgũre weresãburire erã basi weretamuñorã erã. Erã ïgũre baja serëpiri mera erãre ïgũ gajiropa yũhricũ weresãmorã iiriñorã.

¹⁶ Eropirã erã mera majarãre, Herode ya curu majarã sãre, Jesure serëpidorerã oboeñorã. Erãpũ gũa pohrogue eraa, Jesure serëpima:

—Buhegũ, diaye wereniguigu gũyari marigu mũ áricũ masia gũa. Eropigu opũ áricũ sãre bu árigũ ïgũ áricũ sãre mũhũ yujuropa ïhaa. Eropigu Goãmũ yare diaye mũ werecũ sãre gũa masia. Masa sũacũ sãre erã sũabiricũ sãre queoro werea.

¹⁷ Eropigu gũare wereque. ¿Roma majarã áripehrerã tauro opũ árigũre gobierno majare marire wajayero gahmeri mũ pepicũ? ¿Mari doreripũ irire wajayedoreri? arĩ serëpima Jesure.

¹⁸ Jesupũ erã ïgũre ñero weresãdiarire masigu õpa arĩ yũhrimi:

—Gũyaricũrã áhraa mũa. ¿Duhpirã yũ ñero wereniguicũ peediarĩ mũa?

¹⁹ Dohparagã niyerusere oparã yare wajayeburisere aĩrique. Irisere ïarã, arĩmi ïgũ.

ïgũ eroparicũ peerã niyerusere aĩgãrima erã.

²⁰ Erã irisere aĩ eracũ ïagũ ïgũ serëpimi erãre:

—¿Nihino gohra masũ waĩcũgũ tuhyari irisere? ¿Noa waĩ tuhyari? arĩ serëpimi ïgũ.

²¹ —César waĩcũgũ masa tauro opũ masũ ïgũ waĩ sã tuhyami iriseguere, arĩ yũhrima erã.

Erã eroparicũ peegũ Jesu weremi:

—Irisubu tamera masa tauro opũ yare ïgũre oque. Goãmũ yare Goãmũpũre oque, arĩmi Jesu.

²² ïgũ eroparicũ peerã, pee uca wa, waha wama.

Saduceo masa Goãmũ ïgũ sĩrinirãre masurire serëpiñuma Jesure

Mr 12.18-27; Lc 20.27-40

²³ Eropi irinũ ta yujurãyeri saduceo masa Jesure ïarã erarã gũa pohrogue erama. Saduceo masa “Goãmũ sĩrinirãre masusome,” arĩ pepirã árima. Eropirã õpa arĩma erã ïgũre:

²⁴ —Buhegũ, õpa arĩ gojañumi Moise: “Yujugũ ïgũ tĩgũ marapocũgũ porã mariquerẽgũ ta ïgũ sĩricũ ïgũ pagũ magure ïgũ tĩgũ marapo áridigore marapocũro gahmea. Eropigu ïgũ tĩgũ mũrũ ïgũ porãcũbodiropã dopa ta porãcũro gahmea ïgũ pagũ magure. Eropirã igo porã ïgũ tĩgũ mũrũ porã iro dopa ta árirãcoma,” arĩ gojañumi Moise, arĩma erã saduceo masa.

²⁵ Irire eropa arĩ weretuha i queorire werenemoma erã Jesure:

—Yujugũ porã siete gohra áriñorã. Erã tĩgũpũ marapocũ, porã marigu ta sĩria wapũ. Eropigu gajigu ïgũ pagũ magũ sã ïgũ tĩgũ marapo áridigore marapocũpũ.

²⁶ ïgũ eropa marapocũra pũhrũ ïgũ sã ïgũ tĩgũ mũrũ iro dopa ta porã mariquerẽgũ ta sĩria wapũ. Eropigu ïgũ pagũ magũ ïgũ tĩgũ mũrũ iro dopa ta porã mariquerẽgũ ta sĩria wapũ. Eropã dihta wañorã yujugũ porã gohra. Ne porã mariquererã ta sĩripehrea wañorã erã.

²⁷ Erã marapo sã erã pũhrũ sĩria wapõ pare, arĩ õpa serëpima Jesure:

28 ¿Ne, Goãmu árïpehrerãre ïgu sïrïnirãre masucã nihino marapo árïgocuri igo? Erã siete árïpehrerã igore marapocunirã árïñorã. ¿Eropigo nihino marapo gohra árïgocuri igo? arï serëpima erã.

29 Jesu yuhrimi erãre:

—Goãmu yare erã gojarapũ wereniguirire ne masibea mũa. Eropirã Goãmu ïgu turari sãre ne masibea mũa. Eropiro mũa pepiripũ ne diaye árïbeaa.

30 Sïrïnirã erã masa mურიara puhrũ erã anyua iro dopa ãhrima. Erã ume nome mera marapocubeama eroguer.

31 Sïrïnirã mura erã masa mურიaboropure weregara. ¿Goãmu iribojegue ïgu arïrãre ne buhebiriri mũa? Õpa arïñumi ïgu:

32 “Yuhũ Abrahã, Isaa, Jacobo erã opu ãhraa,” arï wereñumi Goãmu iribojegue. Erã sïrira puhrũgue “Erã opu ta ãhraa,” arï wereñumi Goãmu. Eropirã erã sïrïnirã mura ïgu masunirã árïrã erã ojocarirã ãhrima, arïmi Jesu.

33 ïgu eropa arï buhecã peerã bajarã masa pee uca wama.

Õatariariñere doreriñere wereñumi Jesu

Mr 12.28-34

34 Eropi saduceo masa Jesure erã yuhrimasibiricũ peerã, fariseo masapu gua pohrogue gamenerema daja.

35 Eropigu erã mera majagu, masare buheguwu Jesu ïgu ñero arïcũ peediagu guya serëpirimi ïgure.

36 —Buhegu, ¿Goãmu ya doreri õatariaro doreripu diñe doreripu ãhriri? arï serëpimi ïgu.

37 Jesu ïgure yuhrimi:

—“Buriã mũa sïporã mera, mũa turari mera, mũa õaro guñari mera Goãmure mũa Opure mahique,” arïmi Goãmu.

38 Iñe doreriñe õatariariñe ãhraa.

39 Iñe doreriñe puhrũ gajïñe doreriñe sã õataria: “Mu basi mahiro dopa ta mũ pohro árïrã sãre mahique,” arïmi Goãmu.

40 Iñe peñe doreriñere iirã árïpehreri gajï dorerire iipehorã iiaa mari. Goãmu yare weremũtanirã iribojegue erã gojara sãre iirã iiaa mari eropa iirã, arï weremi Jesu.

¿Noano acaweregu ãhriri Cristo? arï serëpi ïañumi Jesu

Mr 12.35-37; Lc 20.41-44

41 Eropi fariseo masa ero gamenererã erã arïcũ Jesu erãre serëpimi:

42 —“Cristo mari Pagu ïgu obeodigu ãhrimi,” arãa mũa. ¿Nihino ãhriri ïgu ñecu iribojegue majagu, mũa pepicũ? arïmi ïgu.

—Cristo Davi muru pãrami árïgucumi, arï yuhrima erã.

43 Jesu weremi:

—¿Davipu Cristo ñecu árïqueregu ta duhpigu opuãturiayuri Cristore? ¿Duhpigũ eropa opuãdoreyuri Espiritu Santo ïgure? Õpa arïñumi Davi muru:

44 Goãmu yu opure õpa arïmi: “Ohõ yu diayepũ dorebu doaque. Eropigu mure ïhaturirãre mure tarinugabasagura yuhũ mũ pohro majarã dopa árïmorãre,” arïmi Goãmu yu opure, arï gojañumi Davi muru.

45 Eropa arï gojagu ta Davi muru opuãñumi Cristore. Cristo Davi muru opu ãhrimi. ¿Eropigu Davi muru Cristo ñecu árïqueregu duhpigu opuãyuri Cristore? arï weremi Jesu.

46 ïgu eropa arï werecã erã ïgure ne yuhrimasibirima. Eropirã iripëta serëpi duhcãma erã ïgure. Eropirã ïgure güirã dipaturi serëpi ïabirima ïgure pare.

23

Masare buherã, fariseo masa sã erã ñero iirire wereñumi Jesu

Mr 12.38-40; Lc 11.37-54; 20.45-47

¹ Eropi masa bajarãre gũa sãre Jesu weremi daja.

² —Masare buherã, fariseo masa sã Goãmũ doreri Moisere ïgũ apirare wererã ãhrima erã.

³ Erã eropa wererã árĩcũ mũare erã dorerare iipehoque mũa. Eropa iiquererã ta erãre ïhacũbircãque mũa. Erã buhero dopa ta iibeama erã.

⁴ Masare baja dorema erã bocatĩubiririre. Eropa dorequererã ta erã dorero dopa ta masa erã iimasibiriquerecũ ïarã erãre itamubeama.

⁵ Masa erã ïacũ dihta õaro ii ïhmuma erã. Goãmũ yare erã gojarapũri erã duhsãri comogãre pagañari comogãre erã diaporire dirituma masare erãre ïadorerã. Erã dũca sãre dirituma iri comogãre. Eropirã erã suhri sãre gajirã ya tauro yoari árĩriñe ahmu sañama, “Gũa Goãmũre umupeotaria,” arĩ ïadorerã.

⁶ Eropirã bosenuri árĩcũ oparã erã doarigue doadiama. Eropirã mari buheri wirigue sãre õari doari dihtare doadiama erã.

⁷ Eropirã doberi duarogue gajirã õaro umupeori mera erãre bocatĩri serẽcũ gahmema erã. Erãre “Buhegũ,” arĩ piyucũ gahmema.

⁸ “Mũapũre “Buhegũ,” arĩ gajirã piyucũ iibircãque. Mũa árĩpehrerã yuju curu majarã ãhraa. Eropigũ mũare buhegũ yũhũ yujugũ ta ãhraa.

⁹ Eropirã i yeba majarãre “Mari pagũ,” arĩrã erãre umupeorã iica. Ne eropa arĩ iibircãque. Õmaro majagũ dihta mari Pagũ ãhrimi. ïgũ dihtare umupeoro gahmea marire.

¹⁰ Eropirã masure “Opũ,” arĩbircãque. Mũa opũ yũhũ Cristo yujugũ ta ãhraa.

¹¹ Pohro majagũ iro dopa mũare itamugũ ïgũ ta árĩgũcumĩ opũ árĩbu.

¹² Yujugũ opũ árĩdiagũ docanũgaja árĩcorecãro gahmea. Eropigũ docanũgagũ “Bu árĩgũ ãhraa yũhũ,” arĩ pepigũ ïgũ ta árĩgũcumĩ opũ árĩbu, arĩ weremi Jesu.

Judio masare buherã, fariseo masa mera erã gũyarire wereñumi Jesu

¹³ ïgũ eropa arĩra pũhrũ erãre werenemomi:

—Mũa masare buherã, fariseo masa sã ñero tarirãca. Gũyaricũrã ãhraa mũa. Gajiropa mũa arĩ buhecũ peerãpũ Goãmũ ïgũ opũ árĩroguere wasome. Mũa sã eroguere wasome. Eropa arĩ buherã eroguere wadiarãre cãhmotaa mũa.

¹⁴ “Mũa masare buherã, fariseo masa sã ñero tarirãca. Gũyaricũrã ãhraa mũa. Wapeweyarã nome erã wajamocũ ïha erã ya wirire emacãa mũa erã nomere. Eropa erãremojomoro ïabiriquererã masa erã ïhuro yoari boje Goãmũre serẽ ïhmuraa mũa masare. Mũa eropa iira dipuwaja gajirã tauro dipuwaja moagũcumĩ mũare.

¹⁵ “Mũa masare buherã, fariseo masa sã ñero tarirãca. Gũyaricũrã ãhraa mũa. Wũariyague taribuja, yoaro maja macarigue wahaa mũa mũa dorerire iibure omarã. Mũa dorerire iibure boca, ïgũre buhea. Mũa eropa iicũ ïgũpũ mũa tauro ñero iinũgagũcumĩ. Eropirã ïgũre peamegue wabu árĩcũ iiaa mũa.

¹⁶ “Mũa ñero tarirãca. Cuirĩ ïhajabirã erã ïhajabiro dopa ta masibirã ãhraa mũa. Eropa árĩquererã ta gajirãre buheraa mũa. Õpa arĩ buheraa mũa: “ ‘Goãmũ wihi mera iigũra,’ arĩ wãĩpeogũ ïgũ arĩdiro dopa ta iibircũ õaroca,” arĩ buheraa mũa. “ ‘Goãmũ ya wihi maja oro mera iigũra,’ arĩ wãĩpeodigũpũre ïgũ arĩdiro dopa ta ii ojogorocũro gahmea,” arĩ iri sãre buheraa mũa.

¹⁷ Cuirĩ ïhajabirã erã ïhamasibiro dopa ta masibirã ãhraa mũa. Pee masibirã ãhraa. ¿Dinopũre umupeoro gahmeri? Orore umupeobircãro gahmea. Goãmũpũ iri orore ïgũ ya wihi árĩcũ õari iimi irire. Eropirã ïgũ ya wihipũre umupeoro gahmea mũare. Eropiro mũa buheripũ queoro wabeaa.

18 I sãre buheraa mũa: “ ‘Goãmũ wihi maja mesa mera iigũra,’ arĩ waĩpeodigu ĩgũ arĩdiro dopa ta ĩgũ iibiricũ õacãroca,” arĩ buheraa mũa. “ ‘Iri mesa weca mari aĩgã apira ta mera iigũra,’ arĩ waĩpeodigũpũre ĩgũ arĩdiro dopa ta ii ojogorocũro gahmea,” arĩ buheraa mũa queoro buhebirã.

19 Cuirĩ ĩhajabirã erã ĩhamasibiro dopa ta masibirã ãhraa mũa. ¿Dipũ iri gohra ãhriri mũa pepicũ? Goãmũre masũ ĩgũ ora mũa iri gohra árĩbiriñaria. Iri mesa weca Goãmũre ĩgũ ocũ, õari wahaa iri mesa weca árĩri. Eropiro iri mesa bu árĩri mesa árĩbeaa. Goãmũre erã ora weca tauro õari mesa ãhraa.

20 Eropigũ “Goãmũ wihi maja mesa mera iigũra,” yujugũ arĩ waĩpeogũ, iri mesa weca apira mera ĩgũ eropa arĩgũ iicumĩ. Eropiro mũa buheripũ queoro wabeaa.

21 Goãmũ ĩgũ ya wihi majagũ ãhrimi. Eropigũ “Goãmũ wihi mera eropa iigũra,” arĩ waĩpeogũ diaye ta Goãmũ waĩ mera eropa arĩgũ iicumĩ.

22 Goãmũ umaro majagũ ãhrimi. Eropigũ “Umãro mera iigũra,” yujugũ arĩ waĩpeogũ, Goãmũ mera ta eropa arĩgũ iicumĩ. Eropiro mũa buheripũ queoro wabeaa.

23 “Mũa masare buherã, fariseo masa sã ñero tarirãca. Gũyaricurã ãhraa mũa. Bari sũricũ iirisarire menta, anis, comina waĩcũrisarire aĩ deara pũhrũ diez quẽri iiaa. Eropa iira pũhrũ yujuquẽ ta aĩgã apia Goãmũ wihigue Goãmũ dorerire iimorã. Mũa eropa iri dorerire iiquererã ta tauro õaro iirire guñabeaa mũa. Diaye iirire, mojomoro ĩarire, Goãmũre umupeorire ne guñabeaa mũa. Dũcare mũa aĩrare merogã Goãmũ wihire apicũ õhaa. Eropa iirã õpa iinemoque: Diaye iirire, mojomoro ĩarire, Goãmũre umupeorire iique.

24 Cuirĩ ĩhajabirã erã ĩabiro dopa ta diaye majare masibirã ãhraa mũa. Õpa iiaa mũa. Mũa dorerire iidorerã árĩpehrerire õaro iidiaa yujuñegã dũhyaro mariro. Mũa eropa iiquererã ñeripũre duhubeaa.

25 “Mũa masare buherã, fariseo masa sã ñero tarirãca. Gũyaricurã ãhraa mũa. Mũa dorero dopa ta mũa soroparire, mũa ihriri parire mũa coeweaa mũa õarire ii ĩhmurã. Eropa coequererã ta mũa sĩporãripũre coebeaa. Eropirã mũa árĩricũre mũa pepiripũre ne õarire gohrotobea. Gajirã yare yajadiarã, mũa basi dihta pagarire aĩdiarã árĩrã, eropa dihta pepia mũa.

26 Cuirĩ ĩhajabirã erã ĩhajabiro dopa ta masibirã ãhraa mũa fariseo masa. Mũa pepirire gohrotomũhtaque mũa. Eropirã õaripũre iique. Mũa eropa iirã masa erã ĩhuro sãre õarã gohra árĩrãca pare mũa.

27 “Mũa masare buherã, fariseo masa sã ñero tarirãca. Gũyaricurã ãhraa mũa. Masa comorore boreri mera erã sũhuma. Eropirã masa iri comorore erã ĩacũ õari comoro dehyoa. Iri comoro eropa õaro deyoquerecũ ta, poheca majague ĩgũ boara gõariguere ĩaya mara.

28 Eropa ta mũa sã masa erã ĩhabeoro õarã dehyoa mũa. Eropa õarã deyorã mũa árĩquerecũ ta mũa pepiriguere ñeri gũyaricurã árĩtariacã boanirã iro dopa, arĩ weremi Jesu.

Judio masare buherã, fariseo masa sãre ĩgũ dipuwaja moaborore wereñumi Jesu

Eropa arĩtuhaja õpa arĩnemomi daja:

29 —Mũa masare buherã, fariseo masa sã ñero tarirãca. Gũyaricurã ãhraa mũa. Goãmũ yare weremũhtanirã iribojegue majarã erã masa goberire õaro amuraa mũa. Eropirã iribojegue majarãre õaro iinirã mũrare erã wéanugunirã mũrare õaro amuraa mũa.

30 Eropa iirã õpa arĩ wereniguiraa mũa: “Iribojegue mari ñecũ sũmarã mũrague erã iidiro dopa gũapũ iibiriboya. Irisubugue árĩnirãre Goãmũ yare weremũhtanirãre gũapũ wejẽbiriboya,” arĩ wereniguiraa mũa.

³¹ Eropa arĩrã árĩrã, mua ñecu sumará mura Goãmũ yare weremũhtanirã murare erã wejênirã erã árĩcũ wererã iica. Erã wejênirã pãramerã mua árĩri sãre mua basi weresãrã iica mua.

³² Mua ñecu sumará mura iidiro dopa ta ii ojogorocũque.

³³ “Añaã iro dopa ñerã ãhraa mua. Añaã porã iro dopa ãhraa mua. Goãmũ mua ñeri dipuwajare ãgu peamegue ãgu cóãboro core duhrimasibeaã mua.

³⁴ Eropigu Goãmũ yare weremũhtarãre, gajirã masirãre, gajirã muare buhemorãre mua pohro obeogura. Yu eropa obeocũ muapu yujurãyeri erãre wejẽrãca. Gajirãre crusague pabiarãca. Gajirãre mua buheri wirigue tãrarãca. Erãre macari nucũ nurũsuarãca.

³⁵ Mua eropa iirã árĩpehrerã ñeri marirãre mua wejẽra dipuwaja dipuwajacurãca. Abel murure Cain ãgu wejẽra dipuwajare dipuwajacurãca muapu. Árĩpehrerã ãgu puhru árĩnirãre ðarãre erã wejẽra dipuwaja sãre dipuwajacurãca mua sã. Eropirã Goãmũ wihi pohro waimurãre mua soeburi mesa pohro Zacariãre mua acawererã mura wejẽñorã. ãgupu Berequias magu árĩpu. Eropirã ãgu sãre erã wejẽra dipuwaja dipuwajacurãca mua.

³⁶ Diaye muare weregũ ta iiaa. Erã árĩpehrerãre erã wejẽra dipuwaja dohpague majarã dipuwajacurãcoma, arĩ weremi Jesu.

Jerusalén majarãre burigã bujawereñumi Jesu

Lc 13.34-35

³⁷ Eropa arĩtuhaja ðpa werenemomi Jerusalén majarãre bujawere ãagu:

—Mua Jerusalén majarã, mua acawererã mura Goãmũ yare weremũhtanirãre wejẽmurinirã árĩma. Eropirã Goãmũ obeonirãre, utã mera deamurininirã árĩma. Cãreña buro igo igo porãre igo quẽdupuri mera igo coã oyaro dopa ta bajasuburi opadiarabu muare. Muapu irire ne yare gamebirabu.

³⁸ Dohpaguere mua árĩri maca cóãra maca árĩroca.

³⁹ Diaye muare arĩgu tiiaa. Puhrugue dujarigũca daja yũhu. Eropa yu dujaricũ ãarã mua yure “Goãmũ turari mera arĩgu ðaro ariporo,” arĩrãca. Yure mua irire arĩboro core, dipaturi yure ãasome mua, arĩmi Jesu.

24

Goãmũ wihi cóãra wihi árĩroca arĩñumi Jesu

Mr 13.1-2; Lc 21.5-6

¹ Eropi Goãmũ wihire Jesu ãgu wiriara puhru gũã ãgu buherã iri wihi maja wirire ãarã,

—Ôatariari wiri ãhraa. ãaque mu sã, arĩbu gũã ãgure.

² Jesu yũhrimi:

—I wihi majare dohpaguere ãaraa mua. Muare weregũ tiiaa. I wihi árĩpehreri mua ãara i utã sã cohmopehrea waroca. Ne yujuye utãye dujasome, arĩmi ãgu guare.

I mũtu pehburiñere wereñumi Jesu

Mr 13.3-23; Lc 21.7-24; 17.22-24

³ Puhru Olivo waĩcudigu utãgũgue eja, erogue doami Jesu. Ero ãgu doacũ gũã ãgu buherã gũã seyaro ãgu pohrogue eja serẽpibu.

—Wereque guare. ¿Dohpãricũ eropa warocuri mu arĩdiro dopa waro? ¿Pehrerinu coregã mu dujariboro coregã dohpa wanugacũ ãarãcuri gũã? arĩ serẽpibu gũã.

⁴ Jesu yũhrimi:

—Ôaro iyuque mua. Eropirã gajirã muare erã guyarire peebiricãque.

⁵ Bajarã masa “Cristo ãhraa yũhu,” arĩ guyarã arĩrãcoma. Erã eropa guyacũ peerã bajarã masa Goãmũ yare duhurãcoma.

⁶ Mũa pohrogã gajirã masa erã gamewejęcũ peerãca mũa. Eropirã yoarogue majarã erã sã erã gamewejęcũ peebeorãca. Eropa peequererã ta ne wũaro irire pepibiricãque. Eropa ta wamũhtaroca. Eropa wacũ pehburinũ duhyaniroca dohpa.

⁷ Irisubure yuju yeba majarã gajirã yeba majarã mera gamewejęcũ. Eropirã yujugũ opũ yarã gajigũ opũ yarã mera gamewejęcũ. Eropirã masa bajarã oa mera sãrirãcoma. Gajirã dorecũ ñero tarirãcoma. Eropiro bajasuburi i yeba ñohmeroca.

⁸ Eropa ñero tariquererã i yeba majarãre tauro erã ñero tariboro duhyaa dohpa. Ñero tarinirãcoma dohpa.

⁹ “Irisubure gajirã mũare ñeha ñero iidorerã orãcoma mũare gajirã oparãre. Erã eropa ocũ mũare wejęcũ. Yaharã mũa árĩri dipuwaja árĩpehrerã mũare ñaturirãcoma.

¹⁰ Irisubure bajarã yaharã árĩnirã yũre cóarãcoma. Eropirã erã mera majarãre Jesu yarãre erã ñaturirãcoma. Eropirã erã mera majarã erã árĩquerecũ ta ñaturirãcoma. Eropirã erã mera majarã erã árĩquerecũ ta erãre ñero iimorãre erãre orãcoma.

¹¹ Irisubure bajarã “Goãmũ yare weremũhtarã ãhraa,” arĩ gũyarã árĩrãcoma. Eropirã bajarã masa erã gũyarire peerã árĩrãcoma.

¹² Irisubure ñetariaro iirãcoma masa. Eropirã erã mera majarãre mahinemosome.

¹³ Eropirã mũare erã ñero iiquerecũ ta mũare erã ñero iirare yujuro bojerã yũre duhubiricũ Goãmũ mũare taugũcumi. Eropigũ ñũ pohrogue mũare opagũcumi.

¹⁴ Eropiro i õari buheri árĩpehreroguerẽ i yebaguerẽ erã wereburi buheri árĩroca. Goãmũ ñũ opũ árĩrĩre árĩpehrerãre wererãcoma árĩpehrerã iri buherire erã masiboro dopa. Eropa werera pũhrũ pehrerĩnũ ñugaroca.

¹⁵ “Ñetariagũ Goãmũ yare goroweogũ aribure weremũriñumi iribojegue Daniel mũrũ Goãmũ yare weremũhtadigũ. Irisubure ñũ ñetariagũ Goãmũ wihigue ñũ nigũicũ ñarãca mũa. (Irire buhegũ peeporo.)

¹⁶ Ero ñũ nigũicũ ñarã, Judea yeba árĩrãpũ utã yucũgue oma duhriporo.

¹⁷ Irisubure masa ñero tarirãcoma. Eropirã yojaro mera duhrirã waporo. Irisubure erã wiri weca maja pũurĩgue árĩrã wihĩ pohecague erã yare aĩrã ñajabiricãporo.

¹⁸ Eropirã irisubure gajirã erã poerĩgue árĩrã erã ya suhrĩre wihigue árĩri suhrĩre aĩrã pĩhabiricãporo.

¹⁹ Irisubure nijiposã nome, erã porãre mĩhrĩrãre oparã nome sã mojomorocũrã nome dujarãcoma.

²⁰ Eropirã Goãmũre õpa arĩ serẽque: “Puhiró árĩcũ gũa judio masa soorĩnũ árĩcũ sãre gũa oma duhriburĩnũ árĩbiricãporo,” arĩ serẽque mũa Goãmũre.

²¹ Irĩnũrĩre masa ñero tarirãcoma. I yebare ñũ ñhacũnugura pũhrũ masa ñero tarĩmũriñuma. Iri eropa árĩquerecũ ta árĩpehrerĩ pũrĩri erã ñero tarĩdiro tauro ñetariaro tarirãcoma masa pehburĩnũ coregãre. Eropa ñero erã tarĩra pũhrũ, dipaturĩ eropa ñero tarĩsome i yeba pare.

²² Eropigũ Goãmũ irĩnũrĩre bajamenũrigã árĩcũ iigũcumi. Ñũ eropa iibiricũ ne yujugũ masũ tarĩbirĩbocumi. Eropigũ ñũ beyenĩrã erã tarĩborore bajamenũrigã ñero tarĩburĩnũrĩre apĩgũcumi Goãmũ.

²³ Irisubure gajirãre pee masĩ ñaque: “Ñaque. Ohõ ãhrĩmi Cristo,” erã arĩcũ erãre peebrĩcãque. “Ero ãhrĩmi Cristo,” erã arĩcũ sãre peebrĩcãque.

²⁴ “Cristo ãhraa,” arĩ gũyarã, “Goãmũ yare weremũhtarã ãhraa,” arĩ gũyarã árĩrãcoma irisubure. Eropirã Goãmũ ñũ beyenĩrãre gũyarã, erã deyorõ moarĩre iĩ ñhmũrãcoma. Goãmũ yare erãre cóacũ iĩdiarã iirãcoma erã gũyarĩ masa.

²⁵ I árĩpehrerĩre wereyũmũhtaa mũare iri eropa waborõ core. Eropirã õaro pee masĩyũque mũa.

26 Gajirã masa mũare òpa arĩcũ, “Masa marirogue ãhrimi Cristo,” erã arĩcũ eroguerẽ ãarã wabiricãque. Eropirã erã “Ohõ iri wihigue ãhrimi ãgu,” erã arĩcũ sãre erãre peebiricãque.

27 Yũhũ masũ Goãmũ ãgu obeodigũ guñaña mariro dujarigũra. Bupu ãgu miacũ umarore, abe mũririrogue, abe ñajarogue yojaro mera ãgu miabeoro dopa ta eropa ta dujarigũra yũhũ.

28 Masa erã ñeri erã iinigiurogue erogue Goãmũ erãre erã ñeri dipuwaja dipuwaja moagũcumĩ erãre, arĩ weremi Jesu.

Cristo i yebague ãgu dujariborore wereñumi ãgu
Mr 13.24-37; Lc 21.25-33; 17.26-30, 34-36

29 Eropigũ gũare werenemomi:

—Masa ñero erã tariranũri pũhrũ abe umũ majagũ, ñami majagũ sã boyo duhurãcoma. Erã eropa wacũ necã dipu yuri dijariroca. Eropiro umaro maja sã yeba sã burigã ñohmeroca.

30 Irisubu ta yũhũ masũ Goãmũ ãgu obeodigũ yũ dehyoacũ masa ãarãcoma. Eropirã árĩpehreri cururi majarã orerãcoma. Eropirã yũ turari mera, yũ gosesiriri mera, umaro maja imica curu weca i yebaguere yũ dujaricũ ãarãcoma masa.

31 Corneta bũsũroca. Eropigũ yaharã anyuare árĩpehrero i yebaguere obeogũra. Eropirã árĩpehreroguerẽ yaharãre yũ beyenirãre erã aĩ gameneorãcoma.

32 “Higueragũ irigũ waricũrire masia mũa. Irigũ yucũgũ pũcũcũ ãarã, “Bojori merogã dũhyaa,” arĩ masia mũa.

33 Eropa ta irigũ waro dopa ta masique mũa. I árĩpehreri yũ arĩra eropa wacũ ãarã, “Cristo dujariboro merogã dũhyaa,” arĩ masique mũa.

34 Diaye arĩgũ tiiaa mũare. Irisubu majarã erã sĩriboro core árĩpehreri yũ arĩdiro dopa ta eropa waroca. Umaro i yeba sã pehrea waroca.

35 Yũ wereniguiripũ ne pehresome. Árĩpehreri yũ arĩdiro dopa ta eropa waha ojogorocũroca.

36 “Irinũre yũ dujariburinũre, iri hora sãre masibea yũhũ. Anyua sã irire masibeama. Masa sã ne masibeama. Yũ Pagũ dihta irire masimi.

37 “Noé ãgu árĩrasubu majarã erã arĩdiro dopa ta i yeba majarã yũ dujariboro coregã eropa ta arĩrãcoma.

38 Yeba miriboro core masa baha, ihri, iĩũma. Eropirã mojoto diriũma. Noé sã erã wũadiru dohodirugue erã ñajaboro core mũraro ta iimũririũma masa.

39 Mata turaro deco ahri, guñaña mariro yeba miria wayoro. Masa sã miripehrea waũma. Guñaña mariro ero miridiro dopa ta, yũhũ masũ Goãmũ ãgu obeodigũ i yebaguere guñaña mariro dujarigũca.

40 Irisubure yũre umupeorãre beye gameneodoregũca. Eropigũ poheguere perã mohmerã arĩcũ yujugũre aĩrãcoma yũ mera árĩbure. Eropigũ gajigũ ero dujagũcumĩ.

41 Irisubure nome perã nome erã yujuro erã ojodũcare erã biurã arĩcũ yujugore aĩrãcoma. Eropigo gajigo ero ta dujagocumo.

42 “Õaro guñamasi coreque. Yũhũ mũa opũ yũ dujariburinũre ne masibea mũa.

43 Ire guñaque. Yajari masũ ãgu wihigue ãgu ñajaa ãgu yajaborore wihi opũ masigũ, iri ñamire ãgu carĩbiriboñumi yajari masũre coregũ. Eropigũ yajari masũre ãgu ya wihire ñajaridorebiriboñumi.

44 Wihi opũ ãgu ya wihire corero dopa ta mũa sã yũ ariburire core árĩque. Yũhũ masũ Goãmũ ãgu obeodigũ i yebare dujarigũ guñaña mariro arigũca. Eropirã yahare eropa iiniguirã yũre coreque, arĩmi Jesu.

Yujugũ mohme coregũ ïgũ opũre ðaro umupeorire, gajigũ ïgũ ðaro umupeobiriri sãre wereñumi Jesu

Lc 12.41-48

⁴⁵ Eropi Jesu ðpa arĩ queorire moami buhenemobu:

—Mohme coregũ ïgũ opũre umupeogũ pee masigũ ðpa ta ãhrimi. Opũ curigũ wagũ, mohme coregũre ïgũ wihire apimi. ïgũ apigũpũ doregũ árĩgũcumĩ. Eropigũ barisubu árĩcũ mohme coregũ gajirã mohmeri masare barire gueremi.

⁴⁶ Eropigũ opũ ïgũ ya wihi dujarami. ïgũ dujaracũ ïagũ mohme coregũ ïgũ opũ ïgũ dorediro dopa ta iipehogũ árĩgũ, mucubirigũ árĩgũcumĩ.

⁴⁷ Diaye mũare arĩgũ tiiaa. ïgũ eropa iicũ ïagũ ïgũ opũ árĩpehreri ïgũ yare ïhadibugũ apigũcumĩ ïgũre.

⁴⁸⁻⁴⁹ Ñegũ mohme coregũpũ ðpa ta ãhrimi. “Yũ opũ yoja deyobeami,” arĩgũ, gajirã mohme corerãre paa, wũaro baha, ihri, mererã mera meregũcumĩ.

⁵⁰ ïgũ eropa iirisubu ïgũ opũ guñaña mariro dujaragũcumĩ. ïgũ dujararinũre ne masibeami mohme coregũ.

⁵¹ Eropa dujaragũ ñegũ ïgũ iirare pee ïgũre turaro dipuwaja moagũcumĩ. Eropigũ gũyaricũrã erã warogue ïgũre cóãgũcumĩ. Eroguere ïgũ turaro ore, bũjawereri mera ïgũ gũcũri cũridihugũcumĩ, arĩmi Jesu.

25

Diez nome iira queori mera buheñumi Jesu

¹ Eropi Jesu dipaturi ðpa arĩ queorire weremi buhenemogũ daja:

—Umaro majagũ ïgũ opũ árĩri diez nome erã wadiro dopa ãhraa: Diez nome árĩñuma. Yuju ñami erã, erã sihãgori dipuru mera mojoto diridigũre bocatĩrirã wañuma.

² Erã mera majarã nome cinco nome pee masibirã nome árĩñuma. Gajirã nomepũ cinco nome pee masirã nome árĩñuma.

³ Pee masibirã nomepũ erã sihãgori dipurure yũ dicũri dipurure aĩquererã erã gohrotoburire aĩabiriñuma.

⁴ Pee masirã nomepũ erã sihãgori dipurure dicũri dipurure aĩ gaji yũ dipuru sãre erã gohrotoburire aĩañuma.

⁵ Eropirã mojoto diridigũ ïgũ yoja deyobiricũ erã nome wũja pũricũ carĩa wañuma.

⁶ Eropiro ñami deco gaguinigũ carĩñumi: “Peeque, mojoto diridigũ arigũ carimi. ïgũre bocatĩrirã arique,” arĩ gaguiniguigũ carĩñumi.

⁷ ïgũ eroparĩcũ peerã erã nome wahgã, erã sihãgori dipurure amuñuma.

⁸ Eropirã pee masibirã nomepũ, gajirã nomere pee masirã nomere ðpa arĩñuma: “Gũa sihãgori dipuru yariro iiaa. Eropirã merogã mũa ya yũre oque gũare,” arĩ serẽriñuma erã nome.

⁹ Erã eropa arĩ serẽquerecũ ta pee masirã nomepũ ðpa yũhriñuma: “Gũa ya yũ mũare ocũ árĩpehrerãre sihajabiriboca. Eropirã yũ duarã pohro mũa basi asũrã waque,” arĩ yũhriñuma pee masirã nomepũ.

¹⁰ Eropirã pee masibirã nome asũrã wañuma. Erã eropa wara pũhrũ mojoto diridigũ erañumi. ïgũ eracũ ïha, erã amutuhanirã nome pee masirã nome ïgũre bocatĩriñuma. ïgũ mojoto diriri bosenugue ïgũ mera ïarã wañuma. Eropirã erã bosenu erã iri wihigue ñajara pũhrũ, disiporore biacãñumi.

¹¹ Pũhrũgue pee masibirã nomepũ erariñuma. “Opũ, gũare pãgũque,” arĩriñuma erã nome.

¹² “Diaye mũare arĩgũ tiiaa. Mũare masibea yũhũ,” arĩñumi ïgũ erã nomere.

¹³ Yũ dujariburinũre iri hora sãre ne masibea mũa. Eropirã pee masirã nome erã yare ðaro amutuha erã coreldiro dopa ta ðarã, ñeri marirã ãhri coreque mũa sã, arĩ weremi Jesu.

Niyeruseri oroseri queorire wereñumi Jesu

¹⁴ Eropa arĩ weretuha ðpa arĩ queorire moa buhenemomi daja gũa sãre:

—Irisubu yũ dujariburinũ ãgũ wihi opũ iidiro dopa árĩroca. Wihi opũ árĩñumi. ãgũ gajipague curigũ wagũ, ãgũre mohme corerãre sihubeoñumi. Eropigũ erãre ãgũ yare coreldoreñumi.

¹⁵ Eropa coreldoregũ erã dibu masiopẽ erãre niyeruserire wajapagariserire oñumi. Yujugũre cinco mil seri oroserire oñumi. Gajigũre pe mil seri oñumi. Gajigũre yuju mil seri oñumi. Erãre otuha waha wañumi.

¹⁶ Eropigũ cinco mil seri ãgũ odigũ mata iriseri mera gajinore asũñumi. ãgũ asũra mera duagũ gaji cinco mil seri wajatanemoñumi ãgũ. Eropigũ diez mil seri mera dujañumi.

¹⁷ Eropigũ pe mil seri ãgũ odigũ mata ãgũ ora pũhrũ ta iriseri mera gajinore asũñumi. ãgũ asũra mera duagũ gaji pe mil seri wajatanemoñumi. Eropigũ wapicũri mil seri opañumi.

¹⁸ Yuju mil seri ãgũ odigũ gobe seha, iri gobegue dibuñumi iriserire dibugũ.

¹⁹ “Pũhrũ yoara pũhrũ erã opũ goerañumi. Eropa eragũ ãgũ niyeruseri mera erã wajatanemorare queobu ãgũre mohme corerãre sihubeoñumi.

²⁰ Eropigũ cinco mil seri ãgũ odigũ ãgũ opũ pohrogue eja, diez mil seri wiañumi ãgũre. “Cinco mil seri yũre ohabũ mũhũ. Ñañatagũ. Iriseri mera gaji cinco mil serire wajatanemoabũ,” arĩñumi ãgũre.

²¹ “Õaro iiaya mũhũ. Mũhũ ðagũ yũ dorediro dopa ta iidigũ ãhraa. Eropigũ dohpaguere wũaro mũ mohmeborore apigũra. Eropigũ yũ mera mucubirique,” arĩñumi ãgũ opũ ãgũre.

²² Eropigũ pe mil serire aĩdigũ sã ãgũ opũ pohrogue eja, wereñumi ãgũre: “Pe mil seri yũre ohabũ mũhũ. Ñañatagũ. Iriseri mera gajiseri pe mil seri wajatanemoabũ,” arĩñumi ãgũ.

²³ “Õaro iiaya mũhũ. Mũhũ ðagũ yũ dorediro dopa ta iigũ ãhraa. Merogãre ðaro iiaya mũhũ. Eropigũ dohpaguere wũaro mũ mohmeborore apigũra. Eropigũ yũ mera mucubirique mũhũ,” arĩñumi ãgũ opũ.

²⁴ “Eropigũ yuju mil serire aĩdigũ, ãgũ opũ pohrogue eja, wereñumi ãgũre: “Opũ, mũhũ turaro mohmedoregũ ãhraa. Eropigũ gajirãre mohmedorequeregũ oteri moogũ árĩqueregũ ta mũ dihta iri ðucare aĩa.

²⁵ Mũhũ eropa árĩgũ árĩcũ mũre gũiabũ. Eropa gũigũ gobe seha, iri gobegue mũ niyeruserire dibucãbũ. Ñañatagũ. Ohõ ãhraa mũ ya niyeruseri,” arĩñumi ãgũ ãgũre.

²⁶ “Mũhũ ñegũ butagũ ãhraa. Yũre, ‘Mũhũ gajirãre mohmedorequeregũ mũ dihta iri ðucare aĩa,’ arãa mũhũ yũre.

²⁷ ¿Mũhũ yũre eropa árĩqueregũ ta, duhpigũ yũ óraserire niyeru diburi wihigue dihburari mũhũ? Mũ erogue dibugũ iriseri mera wũaro wajatanemoboaya. Irire mũhũ iicũ dujaragũ wajatanemoboaya yũhũ,” arĩñumi opũ ãgũre.

²⁸ Eropa árĩgũ gajirã ãgũre mohme corerãre coreldoreñumi ãgũ: “Niyeruserire emaque ãgũre. Diez mil seri opagũpũre oque.

²⁹ Árĩpehrerã baja oparãre onemogũra. Moorãpũre merogã erã opaquerẽcũ ta erãre emapehocãgũra.

³⁰ Ihĩ mohme coregũ duhpibu árĩbeami. Naitĩarogue ñerogue cóãcãque ãgũre. Erogue ãgũ turaro ore, bujawereri mera ãgũ gũcũri cũridihugũcumi,” arĩñumi opũ, arĩ weremi Jesu.

Dipuwaja moaborore wereñumi Jesu

³¹ Eropi Jesu werenemomi:

—Yuhũ masũ Goãmũ ãgu obeodigu árĩpehrerã anyua mera doregu dujarigũca. Eropa dujarigu opũ doarogue yũ gosesiriri mera doagũca.

³² Eropa yũ doacũ, yaharã anyua i yeba majarãre árĩpehrerãre yũ pohro gameneorãcoma. Erãre gameneora pũhrũ pe curu dũca wagũra erãre. Oveja ãhadibugũ ãgu iiro dopa ãgu cabrare ãgu dũca waro dopa ta masare dũca wa dobogũra.

³³ Eropa dũca wagũ oveja dopa árĩrãre ðarãre yũ diayerũ dobogũra. Eropigu cebra dopa árĩrãre, ñerãre yũ copũrũ dobogũra.

³⁴ Yũ eropa iira pũhrũ yuhũ árĩpehrerã tauro opũ yũ diayerũ doarãre ðpa arĩ weregũra: “Yũ Pagũ mũare ðaro iigũcumi. I yebare ãhacũnugudigũgue ta mũa ya árĩburire ãgu opũ árĩrore amuyutuhami Goãmũ. Eropirã dohpagũre ãgu amuyudiroguere árĩrã arique.

³⁵ Yũ oaboacũ ãarã mũa yũre barire obũ. Yũ ñemesibucũ mũa yũre tĩabũ. Mũa pohro yũ curicũ yũre ãha masibiriquererã yũre ðaro bocatĩribũ mũa.

³⁶ Suhri marigu yũ árĩcũ ãarã mũapũ yũre suhrire sãbũ. Dorecũcũ mũa yũre ãarã aribũ. Peresu yũ árĩcũ sãre yũre ãarã aribũ,” arĩgũra ðarãre.

³⁷ Yũ eroparĩcũ peerã ðarãrũ yũre serẽpirãcoma: “Opũ, ¿dohpárĩcũ mũ oaboacũ mũre barire ori gũa? ¿Dohpárĩcũ mũ ñemesibucũ mũre tĩari gũa?

³⁸ ¿Dohpárĩcũ mũre ãha masibiriquererã ðaro bocatĩriri gũa? ¿Dohpárĩcũ mũ suhri marigu mũ árĩcũ mũre suhri sãri gũa?

³⁹ ¿Dohpárĩcũ mũ dorecũcũ o peresugue mũ árĩcũ sãre mũre ãarã ejari gũa?” arĩrãcoma yũre.

⁴⁰ Erã eropa arĩ serẽpicũ peegũ yuhũ ðpa erãre yũhrigũca: “Diaye mũare arĩgu tĩaa. Oã yaharã mera majagu bu arĩgu arĩquerecũ ta, mũa ãgũre eropa ta ðaro iibũ. Eropa arĩgũre eropa iirã, yũre iiro dopa iirã tĩaa mũa,” arĩ weregũra erãre.

⁴¹ “Õarãre yũ eropa arĩ werera pũhrũ, copũrũ árĩrãre ñerãre yũ árĩpehrerã tauro opũ ðpa arĩgũra: “Goãmũ ãgu dipuwaja moamorã ãhraa mũa. Yũ mera dujabiricãque. Peamegue waque mũa. Iri peame ne yaribea. Watĩ, ãgu yarã anyua sã erã árĩborore iri peamere ãmi Goãmũ.

⁴² Yũ oaboacũ mũa yũre barire obiribũ. Yũ ñemesibucũ mũa yũre tĩabiribũ.

⁴³ Mũa pohro yũ curicũ yũre masibirã bocatĩribiribũ. Eropa ãacãbũ. Suhri marigu yũ arĩquerecũ ta, yũre suhri sãbiribũ mũa. Dorecũgu yũ árĩcũ, peresu yũ árĩcũ sãre eropa ãacãbũ mũa yũre,” arĩ weregũra erãre ñerãre.

⁴⁴ Yũ eroparĩcũ peerã erã yũre serẽpirãcoma: “Opũ, ¿mũ oaboacũ, mũ ñemesibucũ, gũa masibigu mũ árĩcũ, suhri marigu mũ árĩcũ, dorecũgu mũ árĩcũ, peresugue mũ árĩcũ, dohpárĩcũ gũapũ mũre itamubiriri?” arĩ serẽpirãcoma yũre.

⁴⁵ Erã eropa arĩ serẽpicũ yuhũ erãre ðpa arĩ weregũra: “Diaye mũare arĩgu tĩaa. Oã yaharã mera majagũre bu arĩgũre mũa ne itamubiribũ. Eropa arĩgũre mũa itamubirã, yũre ta itamubeaa mũa,” arĩ weregũra erãre.

⁴⁶ Eropigu erãre eropa dipuwaja moaniguicãgũcumi Goãmũ. Erã eropa dipuwajacũri ne pehresome. Eropirã ðarãrũ mũari nũcũ ðaro árĩrãcoma, arĩ weremi Jesu.

26

Pahia oparã, mũrã mera Jesure wejẽdiañuma
Mr 14.1-2; Lc 22.1-2; Jn 11.45-53

¹ Iri árĩpehrerire ãgu buhera pũhrũ Jesu gũare ãgu buherãre weremi:

² —Penụ pũhũ Pascua árĩroca. Irire mũa masia. Irisubure yũhũ masũre Goãmũ ĩgũ obeodigũre ñearãcoma. Ñeha yũre crusague wejẽrãcoma, arĩmi ĩgũ guare.

³ Irisubu ta pahia oparã, mũrã sã gamenereñorã. Caifa pahia opũ ya wihi gamenereñorã erã.

⁴ Ero gamenere, erã gũyari mera Jesure ñeha erã wejẽburire game weretamurã iĩñorã.

⁵ —Bosenũ árĩcũ ĩgũre ñeabiricãrã. Masa gua ĩgũre ñeacũ ĩarã gua gamenereni-jarã gamequeãbocoma, arĩrã iĩñorã erã erã basi.

Nomeo povesuri mera Jesure pipeopo

Mr 14.3-9; Jn 12.1-8

⁶ Irisubure Simo cami boadigũ ya wihi árĩmi Jesu. Gua sã árĩbũ. ĩgũ árĩri maca Betania waĩcũri maca árĩbũ.

⁷ Iri wihi ĩgũ baro watope yujugo nomeo povesuri aĩgãri, Jesu dipuru weca pipeomo. Iri povesuri alabastro waĩcũdiru dicũri deco, igo pipeori deco wajapagari deco árĩbũ.

⁸ Igo eropa pipeocũ ĩarã gua Jesu buherã guarã õpa arĩnũgabũ:

—¿Duhpigo igo irire eropa iisirimaacãri?

⁹ Iri povesurire duaboañumo. Eropa duago wũaro niyerure wajataboañumo. Eropa wajatago, mojomorocũrãre iri niyerure oboañumo, arĩbũ gua ĩgũ buherã.

¹⁰ Gua eroparĩcũ ĩagũ, Jesu guare weremi:

—¿Duhpirã eropa arĩri mũa igore? Yũre õaro iigo iimo.

¹¹ Mojomorocũrãpũ mũa mera eropa árĩniguirãcoma. Eropirã mũa erãpũre omasia. Yũpũ i yebare mũa mera eropa árĩniguisome.

¹² Yũre erã yaaboro core yũ dũpũre amuyugo, povesuri mera sũhumo yũre.

¹³ Eropigũ diaye ta mũare arĩgũ iiaa. Árĩpehrero i yebaguere õari buherire erã wererogue igo õpa iirare wererãcoma. Erã eropa werecũ peerã masa bajarã igore guñarãcoma, arĩ weremi Jesu guare.

Juda Iscariote Jesure ĩhaturirãre ĩgũ ĩhmuburire erã mera weretamuñumi

Mr 14.10-11; Lc 22.3-6

¹⁴ Irisubure yujugũ gua mera majagũ Juda Iscariote pahia oparã pohrogue ejarũ.

¹⁵ Eja, erãre serẽpipũ.

—¿Jesure mũare yũ ĩhmucũ dipẽ wajayerãcuri yũre mũa? arĩ serẽpipũ erãre.

Ĩgũ eroparĩcũ, erã ĩgũre treinta seri plataserire oñorã.

¹⁶ Erã eropa ocũ Judapũ Jesure ĩgũ ĩhmuburinãre corenipũ.

Jesu ĩgũ buherã mera ĩgũ baturinũ árĩyoro

Mr 14.12-25; Lc 22.7-23; Jn 13.21-30; 1Co 11.23-26

¹⁷ Eropi bũgabiriri panre erã baburinũ bosenũ árĩnũgarinũ árĩbũ. Eropirã gua Jesu buherã ĩgũ pohrogue waha serẽpibũ ĩgũre:

—¿Nohonogue bosenũ mari baburire amudoregũ obeori mũhũ guare? arĩbũ ĩgũre.

¹⁸ Gua eroparĩcũ ĩgũ guare weremi:

—Jerusalengue waque. Ero mũa bocagũre õpa arĩ wereque: “Marire buhegũ mũre õpa arĩ weredoreami: ‘Yũ ñero tariboro merogã dũhyanijaa. Pascua árĩcũ yũhũ, yũ buherã mera mũ ya wihi gua barãca,’ arĩ weredore obeomi guare,” õpa arĩ wereque iri wihi opũre, arĩ obeomi Jesu guare.

¹⁹ Eropirã guare ĩgũ dorediro dopa ta iirã, Pascua árĩcũ gua baburire amubũ gua.

²⁰ Eropi iri ñamire gua mera doce ĩgũ buherã mera bagũ árĩmi Jesu.

²¹ Gua barisubu ĩgũ guare weremi:

—Diaye ta mũare arĩgũ iiaa. Yujugũ mari mera majagũ ta yũre ĩhaturirãre ĩhmugũcumĩ yũre, arĩ weremi ĩgũ guare.

22 Īḡu eroparīcū peerā ḡarū būrigā būjawererā, ĩḡure serēpinūgabū ḡua yu-jurāyeri.

—Opū, ḡyū āhriri mure ĩhmubu? arī serēpibū.

23 ḡua eropa arī serēpicū ĩḡu yūhrimi:

—Yū baripare yū mera yoso bagū ta āhrimi yure ĩhaturirāre ĩhmubu.

24 Iribojegue erā yure arī gojadiro dopa ta yūhū masū Goāmū ĩḡu obeodigū sīrigūca. Yure ĩhaturirāre ĩhmudigūpū ñetariaro tarigūcumī. Eropiro ĩḡurūre ĩḡu masa dehyoabiricū ōaboya. Ñero taribiriboñumi, arīmi Jesu.

25 Īḡu eroparīcū ĩḡure ĩhaturirāre ĩhmubu Juda ĩḡure serēpimi:

—Buheḡū, ḡmure ĩhmubu āhriri yūhū? arī serēpimi ĩḡū.

—Ū ū. Mūhū ta āhraa, arīmi.

26 Eropa arī weretuhaja ḡua barisubū Jesu panre aī, Goāmure “Ōhaa,” arīmi. Eropa arītuha irire nuha ḡure ĩḡu buherāre gueremi.

—Ire aī, baque. I yū dūpū āhraa, arīmi ĩḡū.

27 Eropa arītuha ĩḡu ihriripare aī, Goāmure “Ōhaa,” arī, ḡure omī.

—Mūa árīpehrerā ire ihrique.

28 I yū di āhraa. Bajarā ñero erā iirare cóābū sīrigūca. Eropigū yū di cóāḡūca. Eropa sīrigū Goāmū yū Pagū “Masare ōaro iigūra,” ĩḡu arīdiro ñi ojogorocūḡūca.

29 Mūare arīḡū tiiaa. Yū Pagū ĩḡu opu árīroḡue mūa mera igui deco mama decore ihrigūca. Mari erogue ihriboro core i igui deco core dipaturi ihrinemosome yūhū, arīmi Jesu ḡure.

Pedro “Jesure masibea,” ĩḡu arī ḡuyaburiñere wereñumi Jesu

Mr 14.26-31; Lc 22.31-34; Jn 13.36-38

30 Eropirā yujuñe Goāmure bayariñere bayatuhajarā wiriabū. Ūtāḡū Olivo waīcūdigūḡue wabū ḡua.

31 Erogue ḡua ejacū Jesupū ḡure weremi:

—Dohpagā ñami mūa árīpehrerā yure cóāḡārāca. Mūa yure cóāborore ōpa ta arī gojañuma Goāmū yare erā gojarapū: “Ovejare ĩhadibugūre erā wejēcū iigūca. Yū eropa iicū oveja ĩḡu yarā ĩḡure cohāḡā wasiria warācoma,” arī gojañuma.

32 Eropigū Goāmū yure ĩḡu masura pūhrū mūa core Galileague wamūhtagūca, arīmi ĩḡū.

33 Īḡu eroparīcū peegū Pedro ōpa arīrimi:

—Yū mera majarā árīpehrerā erā mure cóāḡāquerēcū ta yūpū mure ne cóāsosome, arīmi ĩḡū.

34 Jesu yūhrimi:

—Diaye arīḡū tiiaa mure. Dohpagā ñami cāreña ĩḡu wereboro core ūhresubū “Yūhū Jesure masibea,” arīḡūca mūhū, arīmi ĩḡū Pedrore.

35 Īḡu eropa arīquerēcū ta Pedro ōpa arī yūhrimi:

—Mū mera yure erā wejēquerēcū ta, “Jesure masibea,” ne arīsome yūhū, arī yūhririmi Pedro.

Eropirā ḡua sã gajirā ĩḡu buherā Pedro ĩḡu arīro dopa ta arīribū ḡua Jesure.

Getsemanique Goāmure serēñumi Jesu

Mr 14.32-42; Lc 22.39-46

36 Eropi Getsemaní waīcūri gorogue Jesu ḡua ĩḡu buherā mera waha, erogue eja, ḡure arīmi:

—Ohō doayuque. Mūa ohō doaropē sohōḡue Goāmū mera wereniguigū wagū iiaa, arīmi ĩḡū ḡure.

37 Eropa arītuha Pedrore, perā Zebedeo porāre, erā ūrerāre sihugāmi. Eropigū ĩḡu turaro būjawere, ñero sīporācūpū.

38 Eropa bujaweregu ĩgu mera majarãre ĩgu sihugãnirãre arĩpu:

—Bũrigã ñero sĩporãcua yũhũ. Yũre turaro pũriro dopa ta pepigu iiaa. Sohõñari wanigu iiaa. Ohõ dujanique mua. Eropirã yũ mera ta tũyũque mua sã, arĩpu ĩgu erãre.

39 Eropa arĩtuha ero core merogã wanemo, yeba mereja, Goãmũre arĩpu:

—Ahũ, yũ ñero tariburire iidiabigu iibiricãque. Yũ eropa arĩquerecũ ta yũ gamero dopa iibita. Mũpu masia. Mũ gamero dopa iique, arĩpu ĩgu Goãmũre.

40 Eropa arĩtuha, urredã ĩgu buherã pohrogue eranijagu erã carĩ oyarãre ĩapu. Erãre ĩagu Pedrore õpa arĩpu:

—¿Yuju hora gohra yũ mera ta tũyũtamubirari?

41 Ōaro iique mua. Mua pepiri mera õarire iidiaraa mua. Mua seyaro irire iidiaquererã ta irire bocatũbeaa. Eropirã Goãmũre serẽniguique ñero mua iibiriboro dopa, arĩ werepu Jesu.

42 Eropa arĩtuha dipaturi waha, Goãmũre serẽpu daja:

—Ahũ, yũ ñero tariburire iidiagu iique yũre. Mũ gamero dopa ta iique, arĩpu ĩgu.

43 ĩgu buherã pohrogue urredã pohrogue dipaturi erapu daja. Eropa eragu carĩ oyarãre ĩapu daja. Wũja pũritaricãyoro erãre.

44 Eropigu dipaturi erãre apicã dipaturi waha, Goãmũ mera wereniguipe daja. ĩgu ero core ĩgu arĩdiro dopa ta arĩpu.

45 Eropa arĩtuha ĩgu buherã pohrogue eraa, erãre arĩpu:

—¿Mua carĩrã soorã iiri dohpa? arĩpu ĩgu. Eropa arĩtuha masa erã aricũ ĩagu õpa arĩpu:

—Iripẽta ahraa. Dohparagã yũ masure Goãmũ ĩgu obeodigure ñerãre orãcoma yũre.

46 Wahgãque. Ina warã. ĩaque. Yũre ĩhaturirãre obu ohõ ahrimi, arĩpu ĩgu.

Jesure ĩhaturirã ĩgũre peresu iĩũuma

Mr 14.43-50; Lc 22.47-53; Jn 18.2-11

47 ĩgu eropa arĩ wereniguirisubũ gũa mera majagu mũrupũ Judapu erami. Eropirã masa bajarã ñoserimijiri yucũ dũcari opanirã ĩgu mera yujuro mera erama. Erã pahia oparã, erã mũrã sã erã obeonirã árĩma.

48 Negohrare Jesure ĩhaturirãre wiabu õpa arĩ wereseretuhapu Juda: “Yũhũ wayuporãre mimigu ĩgu ta árĩgũcumi mua ñeabu. ĩgũre yũ mimira pũhrũ ñeaque,” arĩpu Juda erãre.

49 Eropigu eragu Jesu pohrogue mata wapurumujumi.

—Buhegu, ¿ahriri mũhũ? arĩ ĩgũre wayuporã mimimi.

50 ĩgu eropa mimicũ Jesu õpa arĩmi:

—Yũ mera majagu, ¿duhpigu õguere ahriri mũhũ? arĩmi ĩgũre.

Eropirã erã Jesure ñeama.

51 Erã eropa iicũ ĩagu Jesu mera majagu ĩgu matamijire tũãwea aĩ, pahi opu pohro majagũre ĩgu gamirore tabe corodijucãmi.

52 ĩgu eropa iicũ ĩagu Jesu ĩgũre weremi.

—Mũ matamijire dibuque. Gajirãre ñosenirã árĩrã, erã ñose gamecũ sĩrirãcoma.

53 Yũ Pagũre yũ itamudorecũ ĩgũpu bajarã anyuare doce cururire yũ pohro obeobocumi. ¿Irire masibeari mua?

54 Eropa itamubodiro arĩqueregu ta ĩgũre yũre itamudoresome yũhũ. Yũ eropa dorebiricũ Goãmũ yare erã gojarapũ arĩdiro dopa ta eropa waroca, arĩmi ĩgu.

55 Eropa arĩtuha masare weremi ĩgu:

—¿Múa ñoserimijiri mera, yucu ñucari mera arirã yajari masure iro dopa mua yure ñearã arirã iari? Umari nucu Goãmũ wihigue yuhũ muare buhe doacũ, mua yure ne ñeabiribũ.

⁵⁶ Dohpaguere mua yure eropa iirã i árĩpehreri Goãmũ yare weremuhtanirã erã arĩ gojadiro dopa ta iiaa mua, arĩmi Jesu erãre.

Ígure eropa ñeacũ iarã gua ígu buherã árĩpehrerã ígure cohã omagã wabũ gua.

Judio masa oparã Jesure serẽpiñuma

Mr 14.53-65; Lc 22.54-55, 63-71; Jn 18.12-14, 19-24

⁵⁷ Eropi ígure ñeanirã pahi tauro opũ Caifa waĩcũgu ya wihigue aĩ ejañorã ígure. Iri wihi ta masare buherã, murã sã gamenereñorã.

⁵⁸ Pedropũ yoarogue erãre íhanurũsiapũ. Eropa íhanurũsiagu Caifa ya wihire cãhmotara sãrirore eja, iri sãriro pohecague ñajaa wapũ. Ñajaja, iri wihire corerã surara mera doapũ. “Jesure duhpĩicũ íagura,” arĩgu doapũ Pedro.

⁵⁹ Eropirã pahia oparã, gajirã oparã mera gamenererã Jesure wejẽdoreciarã, guayari mera erã ígure ñero dipuwaja moaborore guñamaariñorã.

⁶⁰ Erã eropa weresãburire guñabocabiriñorã. Eropa guñabocabiriquererã ta masa bajarã ígure eropa weresãmorã amañorã. Eropirã perã ígure weresãmorã erañorã. Òpa arĩñorã:

⁶¹ —Íhĩ òpa arĩmi: “Goãmũ wihire cóãmasia. Eropa cóãgu uhrenũ pũhrũ iri wihire dipaturi iigura,” ígu arĩcũ peebũ gua, arĩ weresãmaacãñorã Jesure.

⁶² Erã eropa arĩra pũhrũ pahia tauro opũ wahgãnũgaja, Jesure serẽpipũ:

—¿Oã mure weresãquerecũ ta erãre yuhri gamebeari mũhũ? ¿Mure erã weresãrire dohpa arĩ yuhri gahmeri mũhũ? arĩpũ opũ.

⁶³ Ígu eroparĩcũ peequeregu ta Jesu eropa pepicãpũ. Ígu eropa yuhribiricũ íagu pahia tauro opũ ígure dipaturi serẽpipũ daja:

—Goãmũ ojocaríniguicãgu mera diaye arĩque mũhũ. Mũhũ eropa arĩbiricũ mure ígu dipuwaja moagucumi. Wereque guare. ¿Cristo Goãmũ magũ ta ãhriri mũhũ? arĩ serẽpipũ daja.

⁶⁴ Ígu eroparĩcũgue ta Jesu yuhripũ:

—Ígu ta ãhraa. Muare diaye weregu tiiaa. Pũhrũ yuhũ masũ Goãmũ ígu obeodigu Goãmũ yũ Pagũ turagu pohro ígu diayepũ doacũ iarãca mua. Eropirã umaro maja imica weca yũ dujaricũ sãre iarãca, arĩ yuhripũ Jesu.

⁶⁵ Ígu eroparĩcũ peegu pahia opũ, ígu basi ígu sañarañe suhrirore yeguecãpũ gajirãre “Guatariacãmi,” arĩdoregu.

—Íre weresãrãre gajirãre gamebeaa pare. Ígu basi Goãmũre ígu ñero wereniguicũ peea mari. Eropirã ígu ñero iira dipuwajare masituhaa mari.

⁶⁶ ¿Eropirã dohpa iirãcuri mari dohpaguere íre? arĩ serẽpipũ ígu gajirã oparãre.

—Ígu ñeri dipuwaja wejẽcãro gahmea, arĩ yuhriñorã erã.

⁶⁷ Erã eropa arĩra pũhrũ ígu diapore disico ehosũ, ígure pañorã erã.

⁶⁸ Gajirã ígu cuirire diricãhmota òpa arĩ wereyañorã ígure:

—¿Noa mure pari? Cristo Goãmũ beyedigũ arĩgu íabiriqueregu ta wereque guare, arĩ pañorã erã.

—Ígure masibea, arĩ guyañumi Pedro Jesure

Mr 14.66-72; Lc 22.56-62; Jn 18.15-18, 25-27

⁶⁹ Eropi iri wihi pohro arĩri pũ òari pũ Pedropũ doapũ. Ígu eropa doacũ íago pahia opũ pohro majago ígu pohrogu erago òpa arĩpo:

—Mũ sã Jesu Galilea majagu mera ãhrabũ, arĩpo igo.

⁷⁰ Igo eroparĩcũ peegu Pedro òpa arĩpũ:

—¿Dohpa arĩmaacãgo iiri mũhũ? Mũ arĩgũre ne masibea yũhũ, arĩpũ Pedro arĩpehrerã erã peero.

⁷¹ Igo eropa arĩra pũhrũ iri pũũ maja sãriro disiporo pohrogue wapũ Pedro. Ero ĩgũ arĩcũ gajigo pohro majago ĩgũre ĩago, ero arĩrãre õpa arĩpo igo sã:

—Jesu Nazare majagũ mera ãhrami ihĩ, arĩpo igo Pedore daja.

⁷² Igo eroparĩcũ peegũ Pedro yũhripũ:

—Goãmũ mera diaye arĩgũ iiaa. ĩgũ mũ arĩgũre ne masibea yũhũ, arĩ yũhripũ Pedro.

⁷³ Eropi merogã pũhrũ ta ero niguinirã Pedro pohrogue waha, ĩgũre õpa arĩñorã.

—Diaye ta ãhraa. Jesu mera majarã mera majagũ ta ãhraa mũ sã. Erã iro dopa ta werenigũia mũhũ, arĩñorã erã Pedore.

⁷⁴ Erã eroparĩcũ Pedro yũhripũ:

—Diaye ta Goãmũ mera arĩgũ iiaa mũare. Yũ diaye arĩbiricũ Goãmũ yũre dipuwaja moaporo. ĩgũ mũa arĩgũre ne masibea yũhũ, arĩ yũhripũ ĩgũ erãre.

Ĩgũ eroparĩcũ ta cãreña wererũ.

⁷⁵ ĩgũ wererũ peegũ Jesu ĩgũre arĩrare guñapũ. “Cãreña ĩgũ wereboro core ‘Jesure masibea,’ arĩgũca mũhũ. Ëhresubu eropa arĩgũca mũhũ,” Jesu ĩgũre arĩrare guñapũ Pedro. Eropa guñagũ iri sãrirore wiria turaro orepũ.

27

Pilato pohrogue Jesure aĩgãñuma

Mr 15.1; Lc 23.1-2; Jn 18.28-32

¹ Eropirã boyodi merero ta pahia oparã, mũrã sã Jesure erã wejẽdoreborore game weretamuñorã.

² Erã eropa weretamura pũhrũ ĩgũre dihri, Pilato waĩcũgũ opũ pohrogue aĩgã, ĩgũre oñorã Pilatore. Pilatorũ iri yeba majarã opũ arĩmi.

Juda Iscariote sĩria wañumi

³ Eropigũ Jesure erã wejẽdorecũ ĩagũ Judapũ Jesure ĩgũ ĩhmurare guña turaro bũjawererũ. Eropa bũjaweregũ treinta seri niyeruserire ĩgũ ñearaserire wiagũ wagũ, pahia pohrogue, mũrã pohrogue eja, õpa arĩpũ:

⁴ —Jesu mũare yũ ĩhmudigũ ñeri marigũ ĩgũ arĩquerecũ ta erã wejẽdoreama ĩgũre. Eropigũ mũare ĩgũre ĩhmugũ ñero iigũ iiaa yũhũ. Eropigũ i niyeruserire mũare wiagũ iiaa, arĩpũ Juda erãre.

Ĩgũ eropa arĩ werera pũhrũ erã yũhriñorã:

—Eropa ta iicuraporo. Mũ eropa arĩri gũare duhpiburi arĩbeaa. Mũ dihta eropa arĩ pepia irire, arĩ yũhriñorã erã ĩgũre.

⁵ Erã eropa arĩ yũhrira pũhrũ erã arĩri wihi Goãmũ wihigue Juda ĩgũ niyeruserire mehsiripicãpũ. Mehsirituha waha wapũ. Waha, yuradare dirisiu, ĩgũ basi ĩgũ wũnũgũ tuhbiu, buhrimadija, sĩria wapũ pare.

⁶ Eropirã pahia oparã niyeruserire aĩrã õpa arĩñorã:

—I niyerure Goãmũ wihi maja comorogue niyeru diburi comorogue mari apimasi-beaa. I niyeru mera ta masure wejẽdorema. Eropiro mari doreri marire eropa arĩri niyerure dibudorebeaa Goãmũ wihigue, arĩñorã erã erã basi.

⁷ Erã eropa arĩra pũhrũ, “Õpa iirã,” erã arĩ weretamura pũhrũ mátasorori mohmegũ ya yebare asũrã wañorã. Iriseri mera asũñorã. Gajipũ majarã iri macague eranirã sĩricũ erãre yaaburi yebare asũñorã.

⁸ Eropirã iri yebare “Di cóari yeba,” arĩ waĩyema masa. Dohpague sãre eropa ta waĩcũa.

⁹ I árīpehreri eropa wayoro iribojegue majagu Jeremia ĩgu “Eropa waroca,” ĩgu arĩdiro dopa ta. ĩgu Goãmũ ya weremũhtadigu árĩñumi. Őpa arĩ gojañumi ĩgu: “Treinta niyeruserire plataserire iripẽta wajayerãra gua ĩgure ñeaborore,” arĩrãcoma Israe masa.

¹⁰ Eropirã iriseri mera mátasorori mohmegũ ya yebare asũrãcoma erã. Őpa ta yũre iidoremi Goãmũ,” arĩ gojañumi Jeremia iribojegue.

Pilato Jesure serẽpiñumi

Mr 15.2-5; Lc 23.3-5; Jn 18.33-38

¹¹ Eropi Pilatore erã Jesure ora pũru ĩgũpũ ĩgure serẽpipũ:

—¿Diaye ta judio masa erã opu ta àhriri mũhũ? arĩ serẽpipũ Jesure.

—Mũ arĩro dopa ta ĩgu ta àhraa, arĩ yũhripũ Jesu.

¹² Eropa arĩ yũhriquerẽgu ta, pahia oparã, mũrã sã erã weresãcũ yũhribiripũ.

¹³ ĩgu eropa yũhribiricũ ĩagu Pilato serẽpipũ:

—¿I árīpehreri erã weresãrĩre peebeari mũhũ? arĩ serẽpipũ ĩgu Jesure.

¹⁴ ĩgu eropa arĩ serẽpiquerẽcũ ta Jesu ne yuju disiro yũhribiripũ. ĩgu eropa yũhribiricũ ĩagu Pilato uca warũ.

Jesure wejẽdoreñuma

Mr 15.6-20; Lc 23.13-25; Jn 18.38-19.16

¹⁵ Bojori nũcũ Pascua árĩcũ peresu árĩdigũre yujugũre masa “ĩgure wiuque,” erã arĩgũre Pilato eropa wiubasamũripũ.

¹⁶ Irisubure Barrabá waĩcũgu peresugue árĩpũ. ĩgure masiñorã masa.

¹⁷ Eropigu erã gamenerecũ Pilato serẽpipũ erãre:

—¿Nihipũre mũare wiubasacuri yũhũ? ¿O Barrabáre o Jesure “Cristo” erã arĩgũre wiubasacuri yũhũ? arĩ serẽpipũ Pilato Jesure wiudianijagu.

¹⁸ Jesure masa erã mahicũ ĩarã judio masa oparã ĩgure ĩhaturirã iiñorã. Eropa ĩhaturirã ĩgure oñorã Pilatore. Irĩre erã ĩhaturirare masigu Pilato Jesure wiudiaripũ.

¹⁹ Eropi Pilato masare ĩgu beyeri pẽro ĩgu doacũ ĩgu marapo ĩgure quere obeopo: “Dohpagã ñamire Jesure quẽgo bũrigã ñero pepiabũ ĩgure ñero iiburire. Eropigu ĩgure ñeri marĩgũre ne gajiropa iibiricãque mũhũ,” arĩ werebeopo ĩgu marapo Pilatore.

²⁰ Pilato Jesure eropa wiudiaquerẽcũ ta pahia oparã, mũrã sã masare õpa arĩdoreñorã: “Barrabãpũre wiudoreque. Jesupũre wejẽdoreque,” arĩdoreñorã masare.

²¹ Eropigu Pilato masare serẽpipũ daja:

—¿Oã perãre nihipũre mũare wiubasacuri yũhũ? arĩ serẽpipũ.

—Barrabãpũre wiubasaque guare, arĩ yũhriñorã.

²² —¿Ihĩ Jesu, “Cristo” erã arĩgũpũre dohpa iigũcuri yũhũ? arĩ serẽpipũ ĩgu.

—Crusague pabia wejẽque ĩgure, arĩ yũhriñorã masa árīpehrerã.

²³ —¿Ñehenore ñerire iiari ihĩ mũa eroparĩcũ? arĩpũ ĩgu.

ĩgu eroparĩcũ peerã erã turaro mera gaguiniguinemoñorã:

—Crusague pabia wejẽque ĩgure, arĩ gaguiniguinõrã daja masa ĩgure.

²⁴ Erã eropa arĩ gaguiniguicũ peegũ, ĩgure erã peediabiricũ ĩagu, “Masa gua gamequeãbocoma,” arĩgu, yũhriũ ta õpa iipũ Pilato. Decore aĩgãridoretuhaja masa erã ĩhuro ĩgu mojo coepũ. Eropa mojo coegũ õpa arĩpũ:

—Īre wejẽra dipuwaja, yaha dipuwaja árĩsome. Mũa ya dipuwaja árĩroca, arĩgu mojo coepũ.

²⁵ ĩgu eroparĩcũ peerã árīpehrerã masa õpa arĩñorã:

—Īre gua wejẽdorera dipuwaja gua porã sã gua ya dipuwaja ta árĩporo, arĩñorã masa.

26 Erã eroparĩcũ peegu Pilato Barrabáre peresugue árĩdigũre wiudorepũ masa erã gamegũre. Eropa iituha Jesupũre yuradari mera tãradore, ãgũre crusague pabia wejẽdoregũ wiapũ surarare.

27 Ìgũ eropa wiacũ Pilato ya wihigue ãgũ surara aĩ ejañorã Jesure. Eropirã erã surara árĩpehrerãre Jesu pohrogue gameneoñorã.

28 Eropirã ãgũ suhrire tuwea aĩ, opũ ya suhriro dopa bejariñere Jesure sãñorã.

29 Eropa sãtuha, pora berore iituha, ãgũ dipuru weca duhpeoñorã. Eropa duhpeotuha, yucũgũre diayepũ mohsuañorã. Mohsuatuha, õpa arĩ wereyañorã erã ãgũre ãgũ pohro merejarã:

—Umupeorã arique. Judio masa opũ õaro árĩporo, arĩ wereyañorã ãgũre.

30 Eropirã ãgũre disico ehosũñorã. Erã mohsuadigũre ãgũre tuãwea aĩ, ãgũ dipurure pañorã irigũ mera.

31 Ìgũre eropa wereyara pũhrũ erã sãra suhrirore tuwea aĩ ãgũ ya suhriropũre sãñorã daja. Eropirã crusague pabia wejẽmorã ãgũre aĩ wiria wañorã.

Erã Jesure crusague pabia wejẽñuma

Mr 15.21-32; Lc 23.26-43; Jn 19.17-27

32 Ìgũre aĩgã, Simo waĩcũgũre Cirene majagũre bocatĩri, ãgũre Jesu ãgũ coãra crusare coãtamudorema.

33 Coãgã Gólgota waĩcũrogue ejama. Gólgota arĩro, mari ya mera “Dipu pero” arĩro iiaa.

34 Eropirã vinore suĩri deco mera erã morera decore Jesure orima erã. Iri decore ihriña, ihribirimi ãgũ.

35 Eropirã ãgũ suhrire tuwea aĩra pũhrũ ãgũre crusague pabiana erã. Eropa pabiatuha ãgũ suhri mũrare, “¿Noa yañe árĩrocuri iñe?” arĩ masimorã erã basi game deamehtu birama. Eropa iirã Goãmũ yare weremũhtadigũ ãgũ arĩdiro dopa ta iirã iima erã. Õpa arĩ gojañumi ãgũ: “Yaha suhrire erã basi aĩmorã, ‘¿Noa yañe árĩrocuri iñe?’ arĩ masimorã erã basi game deamehtu birama erã,” arĩ gojañumi iribojegũre.

36 Deabiratuha ãgũre ãhadoacurima erã.

37 Ìgũ dipuru weca crusague õpa arĩ gojarapũre pabia tuma erã ãgũre weresãra wererapũre. “Ihĩ judio masa tauro opũ ãhrimi,” erã arĩ gojarapũre pabia tuma.

38 Eropirã perã yajari mũrare Jesu pohro gajĩ crusarigue pabia tuma erã sãre. Yujugũ ãgũ diayepũ, gajigũre ãgũ copũ pabia tuma erã.

39 Crusari pohro tarigãrã Jesure ãha, erã dipure yurerã, ñero arĩ wereniguima ãgũre:

40 —“Goãmũ wihire cohã, ãhrenũ pũhrũ iri wihire amugũra daja,” arĩ werenigu- idigũ árĩribũ mũhũ. Goãmũ magũ árĩgũ mũ basi dijaque. Eropigũ mũ basi itamuque. Eropigũ tari weregũca mũhũ, arĩma masa.

41 Eropa ta pahia oparã, masare buherã sã eropa arĩ wereyama.

42 —Ìgũ gajirãre taudigũ árĩqueregũ ta ãgũ basi taumasibeami. “Israe masa opũ ãhraa,” arĩrimi ãgũ. Eropirã ãgũ basi ãgũ dijaricũ ãarã ãgũre umupearãca.

43 Ìgũpũ Goãmũre umupearimi. Eropigũ “Goãmũ magũ ãhraa,” arĩrimi ãgũ. Ìgũ eropa arĩgũ árĩcũ Goãmũpũ ãgũre itamuporo, arĩ wereyama erã.

44 Yajari mũra ãgũ pohro erã pabianirã eropa ta ãgũre wereya ñero wereniguima erã sã.

Jesu sãria wañumi

Mr 15.33-41; Lc 23.44-49; Jn 19.28-30

45 Eropi goeri boje árĩcũ ãhre hora gohra árĩpehrerogue naitĩa wabũ.

46 Eropigũ irisubu naitĩa wari subure Jesu turaro gaguinimi:

—Elí, Elí, ¿lema sabactani? arĩmi ĩḡu. Eropa arĩḡu õpa arĩḡu iimi mari ya mera: “Yũ Goãmũ, yũ Goãmũ, ¿duhpigũ yũre cohãri mũhũ?” arĩḡu iimi.

⁴⁷ ĩḡu eroparĩcũ peenirã yujurãyeri ero niguinirã õpa arĩrima:

—Goãmũ ya weremũhtadigũre Eliare sihugũ iicumĩ, arĩrima erã.

⁴⁸ Eropigũ yujugũ erã mera majagũ mimi aĩri yũsũ mera vino sũĩrire yosotuha, aĩ omagã, yucũḡũ ojogorore diritu, Jesure simujumi.

⁴⁹ ĩḡu eropa iicũ ĩarã gajirã simujugũre õpa arĩma:

—Corenique. Elia ĩḡũre ĩḡũ itamucũ ĩanirã dohpa mari, arĩma erã.

⁵⁰ Erã eropa arĩra pũhrũ dipaturi Jesu turaro gaguinigui sĩria wami.

⁵¹ ĩḡu sĩricũ ta Goãmũ wihi majañe suhriro ero erã cãhmotara suhriro deco mera yehguea wayoro. Eropiro yeba sã ñohmẽbũ. Eropa ñohmẽcũ utã sã pagayeri sã wahria wabũ.

⁵² Eropirã masa goberi pãricũ, bajarã Goãmũ yarã árĩnirã iribojegue sĩrinirã mũra masa wiriañorã.

⁵³ Masa wiriarã iri goberire cóãcã õari macague Jerusaléngue wañorã erã. Erogue erã wacũ masa bajarã erãre ĩañorã.

⁵⁴ Eropirã yeba ñohmẽcũ ĩarã, sĩrinirã mũra erã masa wiriacũ ĩarã, surara opũ ĩḡu surara mera uca wama. Erã Jesure crusague árĩḡũre corerã árĩma. Uca wa, õpa arĩma:

—Diaye ta ãhraa. Ihĩ Goãmũ magũ ta ãhrañumi, arĩma erã.

⁵⁵ Eropirã Galileague Jesu mera arinirã ĩḡũre itamunirã nome árĩma. Yoarogue crusague tuyagũre ĩhabeo niguibũ gũa erã mera.

⁵⁶ Erã nome mera María Magdalena árĩmo. Gajigo María waĩcũgo sã árĩmo. Igoopũ Santiago, José sã pago árĩmo. Gajigo Zebedeo marapo árĩmo.

Jesu dũpũre masa gobegue apĩñumi José
Mr 15.42-47; Lc 23.50-56; Jn 19.38-42

⁵⁷ Eropi ñamicague José Arimatea majagũ doberi opagũ ero árĩmi. ĩḡu Jesu buheḡũ árĩmi.

⁵⁸ Eropigũ Pilato pohrogue eja, Jesu dũpũre serẽpũ. ĩḡu eropa serẽcũ peegũ Jesu mũrũ dũpũre odorepũ Pilato.

⁵⁹ ĩḡu eropa dorera pũhrũ Josépũ Jesu mũrũ dũpũre aĩ, diju, õari suhriro ḡũhrari mariri suhriro mera ĩḡu dũpũre omapũ.

⁶⁰ Omatuha, José ĩḡu ya masa gobegue apipũ ĩḡu dũpũre. Iri gobe erã utãyegue erã seara gobe mama gobe árĩyoro. Iri gobegue apituha, wũariye utãyere taragãpũ iriye mera bihabu. Bihatuha, waha wapũ.

⁶¹ Eropirã María Magdalena, gajigo María mera iri gobeguere ĩhadoo coreñorã.

Jesure erã apira gobere surara coreñuma

⁶² Eropi gajinũ, Pascua árĩburire erã amuranũ pũhrũ Sabado árĩcũ pahia oparã, fariseo masa sã Pilato pohro gamenereñorã.

⁶³ Gameneretuha õpa arĩñorã erã Pilatore:

—Opũ, irire ḡũña gũa. ĩḡu ḡũyaricũḡũ Jesu ojocarinigũ õpa arĩpũ ĩḡu: “Uhrenũ pũhrũ masa mũriagũca yũhũ,” arĩpũ ĩḡu.

⁶⁴ ĩḡu eropa arĩdigũ árĩcũ ĩḡu buherãpũ ĩḡu dũpũre yajabocoma. Eropa yajarã masare õpa arĩbocoma: “Jesu masa mũriami,” arĩbocoma erã. ĩḡu Jesupũ masare ḡũyagũ iimi. ĩḡu buherã sã “Ĩḡu masa mũriami,” arĩrã ḡũyarã iirãcoma. Eropirã Jesu ĩḡu ḡũyadiro tauro erã ḡũyaripũ ñetariaroca. Eropa yajari arĩḡu uhrenũ gohra mũ surarare coredoreque erã ĩḡu mũrũre apidirogue, arĩñorã erã Pilatore.

⁶⁵ Pilato yũhripũ:

—Áu. Yaharã surara coreporo. Eropirã mũa bocatĩuropẽ iri gobere õaro coreque, arĩpu ãgu erãre.

⁶⁶ Ìgu eroparĩcũ erã waha, iri gobere bihariye merague ta pihatuñorã masa erã ñajacũ ãha masimorã. Eropirã surarare iri gobere coredoreñorã.

28

Jesu masa mũriañumi

Mr 16.1-8; Lc 24.1-12; Jn 20.1-10

¹ Eropi judio masa soorinũpu Sabadonũpu irinũ taricũ, Domingo árĩcũ ñamiñarigã árĩcũ María Magdalena gajigo María mera Jesu masa gobere ãarã wañorã.

² Eropiro mata yeba turaro ñohme purumujuyoro. Eropa ñohmecũ mari Opũ ãgu anyu umarogue aridigũ dijari, masa gobere bihariyere utãyere tarabeo iriye weca doapu.

³ Ìgu anyu bupu miaro dopa õaro gosesirigũ, ãgu suhri yaji poari iro dopa õaro boreri suhricũgu arĩpu.

⁴ Ìgu eropa dehyoacũ, surara iri gobere corerã, ucataria wa, naragã, weca gohrare sĩrinirã iro dopa wañorã.

⁵ Eropigũ anyupũ erã nomere õpa arĩpu:

—Yũre güibiricãque. Crusague erã pabiadigure Jesure mũa amacũ masia yũhũ.

⁶ Ìgu dohpaguere õre marimi. Ìgu arĩdiro dopa ta ãgu masa mũria wami. Erã ãgu dũpũre erã apidirore ãarã arique.

⁷ Tuhaja ãgu buherã pohroque umũdiaro waha, õpa arĩ wererã waque: “Ihĩ Jesu sĩridigũ masa mũriami. Eropigũ mũa core Galileague ãgu wamũhtagũcumi. Eroque ãgure ãarãca mũa,” arĩ wererã waque mũa. I yũ arĩrare guñaque mũa, arĩpu anyu erã nomere.

⁸ Ìgu eropa arĩra pũhrũ erã nome masa gobegue arĩnirã nome yojaro mera wiria, erã ãarare güiquererã ta, mucubiriri mera Jesu buherãre wererã warã, omañorã.

⁹ Eropa warã nomere Jesu bocatĩripũ:

—¿Noho wahari mũa? arĩ serẽpipũ ãgu. Ìgure ãha erãpu ãgu pohroque eja, ãgu guburire ñeha ãgure umupeoñorã.

¹⁰ —Güibiricãque mũa. Yũ pagũ porãre “Galileague waque,” arĩ wererisa. Eroque yũre ãarãcoma, arĩpu Jesu erãre.

Masa gobere corerã surara erã ãarare wereñuma

¹¹ Erã nome wererã warisubu surara watope yujurãyeri masa gobere corenirã surara Jerusalengue pahia oparãre wererã wañorã. Jesu ãgu masa gobegue ãgu mũriarare werepehocãñorã.

¹² Erã eropa arĩ werecũ pahia oparã, mũrã mera gamenereñorã. Gamenere weretamuñorã. Eropirã surarare gũyadorerã niyerure wajayeñorã.

¹³ —Õpa arĩque mũa masare: “Ñami gũa carĩra pũhrũ, ãgu buherãpu masa gobegue eraa, ãgu dũpũre aĩcãnirã ãhrama,” arĩ wereque masare.

¹⁴ Mũa eropa arĩ werecũ Pilatopũ mũa carĩtariarare peecãbocumi. Ìgu eropa peecũ, ãgure wererãra gũa. “Erãre dipuwaja moabiricãque,” arĩ wererãra gũa ãgure, arĩñorã erã surarare.

¹⁵ Erã eropa arĩra pũhrũ surarapũ niyerure ñeha, erãre erã gũyadorediro dopa ta masare wererã wañorã erã. “Jesu buherã aĩcãnirã ãhrama ãgu mũrũ dũpũre,” arĩñorã erã. Eropirã eropa Jesu ãgu dũpũ arĩrare wereniguima judio masa. Dohpague sãre eropa ta arĩ werema erã.

Jesu ãgu buherãre ãgu yare ãgu iidorerã apiñumi

Mr 16.14-18; Lc 24.36-49; Jn 20.19-23

16 Eropi gua Jesu buherã once buherã Galileague waha utãgugue Jesu ïgu wadoredigugue wabu gua.

17 Erogue eja Jesure ïarã umupeobu gua ïgare. Eropa umupeoquererã ta gua yujurãyeri “Ihĩ Goãmũ magũ árĩbiribocumi,” arĩ pepiribu dohpa.

18 Ïgupu õpa arĩmi guare:

—I yebaguere, umaro sãre Goãmũ árĩpehrerã tauro turarire omi yure.

19 Ïgu eropa ocũ mũare õpa iidorea: Árĩpehrero majarãre yahare buherã waque erã yaharã erã waboro dopa. Eropirã mari Pagũ waĩ mera, yũ waĩ mera, Espiritu Santo waĩ mera erãre waĩyeque.

20 Eropirã mũare yũ dorerare erã ipehoburire buheque erãre mũa. Eropirã ire yũ arĩrare guñaque: Árĩpehrerinũri nũcũ mũa mera árĩgũca ne i umũ pehrecũgue, arĩ weremi guare Jesu.

San Marcos

Ñu waīyegũ buhenũgañumi

Mt 3.1-12; Lc 3.1-9, 15-17; Jn 1.19-28

¹ Goãmũ magũ Jesucristo ïgũ iirare, ðari buherire wereri ðpa árĩnũgayoro.

² Goãmũ yare weremũhtadigũ Isaia ïgũ iribojegue gojadiro dopa ta i wereri ãhraa. Õpa arĩ gojañumi ïgũ:

Goãmũ ïgũ magũre ðpa arĩpũ: “Mũ core mãre wereyubure obeogũ iiaa.

³ Eropigũ ïgũ masa marirogue árĩgũcumi. ïgũre peerãre weregũ busũro mera arĩ wereniguigũcumi: ‘Mari Opũ ïgũ ariburi mare amuro dopa ïgũ ariboro core ðarã árĩyuque ïgũre peemorã,’ arĩ wereniguigũcumi,” arĩpũ Goãmũ, arĩ gojañumi Isaia, Ñu waīyegũ ïgũ masa dehyoaboro coregũ.

⁴ Eropigũ Ñu waīyegũ masa marirogue masare buhemũripũ. Õpa arĩpũ:

—Mũa ñero iirire bujawereque. Dohpaguere ðaripũre gohrotoque. Eropirã waīyenirã árĩque. Mũa eropa gohrotocũ ïagũ mũa ñero iirare Goãmũ cãdijigũcumi, arĩ buhemũripũ ïgũ.

⁵ Eropirã árĩpehrero Judea yeba majarã, Jerusalén majarã mera ïgũ pohrogue peerã ejañorã. Eropigũ Ñu erãre waīyepũ Jordán waĩcũriyague. Erã ñero iirare weretarituhacũ ïha ïgũ erãre waīyemũripũ.

⁶ Eropigũ Ñu camello ya gasiro suhrirore suhricũpũ. Waibũgũ ya gasirore ta tuãdiuridacũgũ árĩpũ. Poreroa, mome sã ïgũ bari árĩyoro.

⁷ Eropigũ ðpa arĩ buhemũripũ:

—Yũ puhũre yũ tauro turagũ arigũcumi. Õatariagũ ãhrimi ïgũ. ïgũ iro dopa ðagũ árĩbeaa yũpũ. Eropigũ ïgũre pepigũ, “Yũ tamera bu árĩgũ ãhraa yũhũ,” arĩ pepia yũhũ.

⁸ Masare waīyegũ deco mera waīyea yũpũ. ïgũpũ yũ tauro iigũcumi. Mũare Goãmũ yarã iigũcumi ïgũ. Espĩritu Santore masa mera árĩniguicũ iigũcumi, arĩ buhepũ Ñu.

Ñu Jesure waīyeñumi

Mt 3.13-17; Lc 3.21-22

⁹ Eropi irisubure Jesu Nazaregue, Galilea yeba árĩri maca árĩdigũ, dia Jordán waĩcũriyague ejarũ. ïgũ eropa ejacũ Ñu waīyepũ ïgũre.

¹⁰ ïgũ waīyetuhajacũ Jesu diague niguidigũ, majanũgaja umarogue ïhamujupũ. ðmũsi pãrimaa wayoro. Ero pãrimaacũ ta Espĩritu Santo buja iro dopa bejagũ ïgũ weca dijibejajapũ.

¹¹ Eropiro umarogue wereniguiri busũyoro.

—Mũhũ yũ magũ yũ mahigũ ãhraa. Mũ mera bũrigã mucubiria, arĩro cariyoro umarogue.

Satana ñerire iidoreriñumi Jesure

Mt 4.1-11; Lc 4.1-13

¹² Irisubure Espĩritu Santo Jesure masa marirogue wadorepũ.

¹³ Eroque ejangũ cuarenta nũri gohra árĩpũ. Eroque ïgũ árĩcũ, Satanapũ Jesu ïgũ ñero iirire ïadiagũ ñerire iidoreripũ ïgũre. Eropigũ Jesu waimũrã nũgũ majarã watope árĩpũ. Eropirã anyuapũ ïgũre itamu ïgũre bari oñorã.

*Jesu Galilea yebague buheñumi**Mt 4.12-17; Lc 4.14-15*

¹⁴ Eropi Ñure erã peresugue erã biha dohora pãhrũ, Jesupũ Galileague õari buherire Goãmũ ïgũ opũ árĩrĩre weregũ warũ.

¹⁵ Õpa arĩ werepũ:

—Dohpaguere õpa áhraa: Goãmũ ïgũ opũ árĩboro merogã duhyaa. Mũa ñeri iirire bujawereque. Eropirã õarire gohrotoque. Õari buherire peeque mũa, arĩ buhemũripũ Jesu.

*Jesu wapicũrã wai wejẽrãre ïgũ mera majarã árĩmorãre sihuñumi**Mt 4.18-22; Lc 5.1-11*

¹⁶ Eropigũ Galilea waĩcũriya tũrogue ejagũ, Simore ïgũ pagũ magũ mera bocaچارũ. Erã wai wejẽdi masa árĩñorã. Erã wejẽdi yucũre mehyurã iĩñorã erã iri ditaru wũari ditarugue.

¹⁷ Erãre arĩpũ Jesu:

—Yũ mera majarã árĩmorã arique mũa. Yũ mera mũa aricũ mũa waire mũa ñeha gameneorã mũa iiro dopa ta, Goãmũ yarã árĩmorãre sihu gameneomorãre iirã árĩcũ ïgũra mũare. Yũ mera mũa aricũ eropa iimorãre apigũra mũare. Eropirã yũ mera arique, arĩpũ Jesu.

¹⁸ ïgũ eroparĩcũ peerã, erã wejẽdi yucũre apicã ïgũ mera waha wañorã.

¹⁹ Eropirã erã merogã tarigã Santiagore ïgũ pagũ magũ Ñu sãre bocañañorã daja. Erãpũ Zebedeo porã árĩñorã. Erã ya dohodirugue erã wejẽdi yucũre amurã iĩñorã.

²⁰ Erã perãre ïgũ sihubeopũ. ïgũ sihubeocũ pee erãpũ erã pagũre ïgũre itamurã mera dohodirugue apicã Jesu mera waha wañorã.

*Watĩ ñajasũdigũ Jesure bocatĩriñumi**Lc 4.31-37*

²¹ Eropi erã Capernaum waĩcũri macague eñañorã. Eropigũ Sabado árĩcũ judio masa erã buheri wihigue buhegũ ñajapũ.

²² Eropigũ õaro masipehogũ buhegũ, judio masare erã buherã iro dopa árĩbiripũ ïgũ. ïgũ eropa buhecũ iri maca majarã pee uca wañorã.

²³ Irisubure iri wihire yujugũ watĩ ñajasũdigũ árĩpũ. Eropigũ õpa arĩ gaguiniguiipũ Jesure:

²⁴ —Mũhũ Jesu Nazare majagũ garibobiricãque guare watẽare. ¿Duhpibu õpa iiri guare? ¿Mũhũ guare dederecũ iibu iiri? Goãmũ magũ mũ õagũ árĩcũ gũa masia, arĩ gaguiniguiipũ ïgũ Jesure.

²⁵ ïgũ eroparĩcũ peegũ Jesu turipũ watĩre:

—Ejarimaricãque. ïgũre cohã wiria waque, arĩpũ Jesu.

²⁶ Eropigũ watĩ masure yeba mehmereja tũrucũ iipũ. ïgũ gaguiniguicũ ta wiriapũ ïgũre.

²⁷ Eropirã árĩpehrerã iri wihi doanirã ïgũ eropa wacũ ïha ucataria waha õpa arĩñorã:

—Yaho. ¿Ñehe buheri áhriri ii? ¿Mama buheri ta áhriri? ïgũ opũ iro dopa ta doremi watẽare. ïgũ dorecũ watẽapũ tarinũgabearã ïgũre, arĩ wereniguiñorã iri wihi doarã erã basi.

²⁸ Eropirã bajamenũrigã pãhrũgã ta, árĩpehrerã Galilea yeba majarã iirire ïgũ eropa iirare masipehrea wañorã.

*Jesu Simo Pedro mũñecore õago iĩñumi**Mt 8.14-15; Lc 4.38-39*

29 Eropi Jesu sã judio masa erã buheri wihigue árĩnirã wiria wañorã. Erã eropa wiriara pũhrũ Jesu, Santiago, Ñu mera, Simo ĩgu pagũ magũ Andre sã ya wihigue ñajapũ.

30 Irisubure Simo mũñeco nimacũri dorecũgo camague igo oyacũ wereñorã Jesure.

31 Erã eropa werecũ peegũ, ĩgu igo pohrogue eja, igo mojtore ñeha, igore tara wahgũ dobopũ. ĩgu tara wahgũ dobocũ ta igore nimacũri taria wayoro. Taricũ pepigo ĩgopũ wahgã erãre bari ejopo.

Jesu bajarã dorecũrãre ðarã iĩnumi
Mt 8.16-17; Lc 4.40-41

32 Ñamicague abe ñajara pũhrũgue masa árĩpehrerã dorecũrãre, gajirã watẽa ñajasũnirãre, pũriri dorecũrãre Jesu pohrogue aĩ ejañorã.

33 Eropirã árĩpehrerã iri maca majarã gamenereñorã Jesu árĩri wihi disiporore.

34 Eropigũ Jesu bajarã dorecũrãre, baja dore oparãre ðarã wacũ iipũ. Masa bajarãre watẽare wiupũ. Eropigũ watẽa Jesu Goãmu magũ ĩgu árĩrire erã masicũ ĩagũ Jesupũ erãre irire weredorebiripũ.

Galilea yebague Jesu buheñumi
Lc 4.42-44

35 Eropigũ ñamiñarigã árĩcũ boyoboro core, ĩgu wahgãra pũhrũ masa marirogue ĩgu Pagũ Goãmũre serẽgu wapũ.

36 ĩgu eropa wacũ ĩarã Simo sã ĩgure amarã ejañorã.

37 Eropirã ĩgure bocatĩri ðpa arĩñorã:

—Masa árĩpehrerã mũre ahmama, arĩñorã erã ĩgure.

38 Erã eroparĩcũ peegũ ðpa arĩpũ Jesupũ.

—I macare buhegu ahrabũ yũhũ. Eropirã gaji macari sãre õgã maja macari sãre buherã warã mari. Yũhũ iri macari sãre buheguara, arĩpũ Jesu.

39 Eropigũ árĩpehrero Galilea yebare buhecuripũ. Eropigũ macari nũcũ erã ya buheri wirigue ñajaja buhepũ. Pũriri dorecũrã sãre pũririre cóãpũ. Watẽare masare ñajanirãre cohã wiupũ.

Jesu camĩ boagũre ðagũ iĩnumi
Mt 8.1-4; Lc 5.12-16

40 Eropi gajigũ camĩ boagũ Jesu pohrogue eja, mereja serẽpũ:

—Mũhũ yũre ðagũ wacũ iidiagũ, yũre ðagũ wacũ iimasia, arĩpũ camĩ boagupũ Jesure.

41 ĩgu eroparĩcũ peegũ Jesu ĩgure mojomoro ĩapũ. Eropigũ Jesu ĩgu mojtoto mera mohmeripũ. Mohmeripũ ta ðpa arĩpũ:

—Irire iidiaca. Õagũ árĩque mũhũ, arĩpũ Jesu.

42 ĩgu eroparĩcũ ta ĩgu camĩ boara yaria wayoro. Õagũ wapũ ĩgu.

43 ĩgu eropa wacũ ĩagũ Jesu ĩgure turaro mera werẽpũ:

44 —Yũhũ mũre ðpa iirare gajirãre ne werebircãque. Eropa werebiriqũregũ ta mũ dũpũre ðaro warare pahire ĩhmũgũ waque, “Õagũ aħrimi,” arĩdoregũ. Goãmu doreri Moiserẽ ĩgu apidiro dopa ta iĩque. Eropigũ mirimagũgãre oque pahire mũ ðagũ warare masare mũ ĩhmũburire, arĩpũ Jesu ĩgure. Õpa arĩtuhaja waque, arĩpũ ĩgure.

45 ĩgu eropa masare weredorebiriqũrecũ ta ĩgupũ waha árĩpehreri macari majarãre Jesu ĩgure ðagũ wacũ iirare werẽpũ. ĩgu eropa werera pũhrũ Jesu masa bajarã erã árĩroguere wamasibiripũ. Eropigũ ĩgu masa bajamerãgã árĩrogue arĩpũ. Erogue ĩgu árĩcũ baja macari majarã ĩgu pohrogue ejañorã.

2

Jesu duxu buhadigure õagux wacũ iĩnumi

Mt 9.1-8; Lc 5.17-26

¹ Bajamenuri puxru Jesu Capernaungue dujaa waxu. Wihigue igu arĩcũ masa masiñorã.

² Eropirã masa ero bajarã gamenere iri wihire uxatũria waha disiporogue wirinugajañorã. Eropigu Jesu erãre õari buherire werepũ.

³ Eropirã gajirã sã Jesu pohro ejariñorã. Erã wapicũrã uma duxu buhadigure aĩ ejañorã.

⁴ Eropa ejarã masa bajarã arĩcũ ãarã Jesu pohrogue aĩ ñajamasibiriñorã. Eropirã erã duxu buhadigure aĩ muju wihi weca aĩ weasiri ñajaa Jesu igu niguiro weca pihri dijuñorã. “Jesu ihĩ igu dorecũrũre taricũ iigucumi,” arĩ pepiñorã erã.

⁵ Erã eroparĩ pepicũ masigu Jesupu dorecũgure õpa arĩ werepũ:

—Mahgu, mu ñero iirare cóãtuhabu, arĩpu Jesu duxu buhadigure.

⁶ Igu eroparĩcũ peerã erogue doarã judio masare buherãpu erã basi õpa arĩ pepiñorã:

⁷ “Ihĩ eropa arĩ wereniguibiricãporo. Goãmure ñero wereniguigu iimi ihĩ. Igu masu mari iro dopa arĩgu aħrimi igu sã. Eropigu igu mari ñero iirare cóãmasibeami. Goãmũ dihta masa erã ñero iirare cóãmasimi,” arĩ pepiñorã erã.

⁸ Erã eropa arĩ pepicũ ãagu, Jesu erã pepirũre masigu õpa arĩpu erãre:

—¿Duhpirã mua eropa arĩ pepiri?

⁹ “Mu ñero iirare cóãtuhabu,” yu arĩcũ pee “Guyaricũgu aħrimi,” arãa mua yure masibiriquerẽ ta. Ihĩ duxu buhadigure “Wahgãnugajaque,” yu arĩcũ igu wahgãnugajacũ ãarã yu arĩra diaye arĩcũ masirãca mua.

¹⁰ Yũhu masu Goãmũ igu obeodigu arĩgu i yebaguere masa erã ñero iirare cóãmasia yũhu. Mua irire masiboro dopa igure wahgãnugajacũ iigũra, arĩpu Jesu judio masare buherãre.

Eropa arĩtuhaja duxu buhadigure õpa arĩpu:

¹¹ —Mũre arĩgu iiaa: Wahgãnugajaque. Curique. Mu pũgure aĩ waque mu ya wihigue, arĩpu igure Jesu.

¹² Igu eroparĩcũ peegu duxu buhadigupu wahgãnugaja, igu pũgure aĩ arĩpehrerã masa erã ihuro wiria waha waxu. Igu eropiicũ ãarã erã arĩpehrerã iħamaria wañorã.

—Goãmũ õagux turagux aħrimi. Ne õpa iirare ãabirimũrabu mari, arĩñorã erã basi.

Jesu Levire igu mera majagu arĩbure sihuñumi

Mt 9.9-13; Lc 5.27-32

¹³ Eropi dipaturi Jesu ditaru tũrogue waxu. Eropigu masa bajarã igu pohrogue eja gamenerecũ ãagu igu erãre buherũ.

¹⁴ Eropa iituha, erogue arĩdigu wagu, Levire Alfeo magure igu mohmeri taribugue bocajarũ. Gajirã mera oparã ya arĩburire wajasea corerã mera arĩpu Levĩ. Iguere boca jagu õpa arĩpu:

—Yu mera majagu arĩbu arique mũhu, arĩpu Jesu Levire.

Igu eroparĩcũ peegu Levĩpu wahgãnugaja Jesu mera waha waxu.

¹⁵ Puxru igu igu buherã mera Levĩ ya wihire mesague ba doacũ bajarã wajasea corerã “Ñero iirã aħrima,” masa erã arĩrã erã mera ba doañorã.

¹⁶ Erogue erã doara puxru, gajirã judio masare buherã, fariseo masa sã Jesu ñero iirã mera igu bacũ ãañorã. Eropa ãarã õpa arĩñorã:

—¿Duhpigũ ñero iirã wajasea corerã mera bahari Jesu? arĩ serẽpiñorã judio masare buherã Jesu buherãre.

¹⁷ Erã eroparĩcũ peegu õpa arĩ yũhripũ Jesupu:

—Dorecurã dihta duhturure ahmama. Dorecurã duhturure amaro dopa ta “Ñegu ãhraa yũhũ,” arĩrã yũre amarãcoma. Eropigu “Ñegu ãhraa,” arĩrã dihtare erã ñero iirare bujaweredore õaripũre gohrotocũ iigu aribu yũhũ. Erã basi “Õarã ãhraa gua,” arĩ pepirãpũre itamugũ aribiribu, arĩpũ Jesu erãre.

Ba duhurire serẽpiñuma gajirã Jesure

Mt 9.14-17; Lc 5.33-39

¹⁸ Irisubure Ñu buherã, fariseo masa sã Goãmũre umupeomorã ba duhumũriñorã. Eropirã masa Jesu pohro eraa ãgũre serẽpiñorã.

—Erã Ñu buherã, fariseo masa buherã sã Goãmũ ya árĩburire iirã, ba duhumũrama. ¿Duhpirã mũ buherãpũ ba duhubeari? arĩñorã erã Jesure.

¹⁹ Erã eroparĩcũ pee Jesu erãre õpa arĩ yũhripũ:

—Õpa ãhraa iri: Mojoto diridigu ãgũ bosenũre iicũ ãgũ mera majarã bujawererã ba duhurã iibeama. ãgũ mera árĩrã mucubiri barã iima. Eropa ta yũ buherã sã yũ mera árĩrã ba duhumasibeama.

²⁰ Yujunũ Goãmũ yũre aĩcãgũcumi. Eropa ãgũ aĩgãra pũhrũ yũ buherã mera árĩsome yũhũ. Eropirã irisubugue tamerare yũ buherã ba duhurãcoma, arĩpũ Jesu.

²¹ Erã iribojegue maja buheri mera mama buheri mera erã buhe morediacũ ãgaũ õpa arĩ werenemopũ Jesu werenigui queori mera:

—Ne mama gasiro suhri gasiro mera mũrañe suhriore seretu masiya mara. Eropiicũ mama gasiro mari coera pũhrũ mũrañere suhriore taragameneo, wũatariaro yehgucũ iiaa. Eropa ta mama buherire mũra buheri mera wapi moa buhebiricãro gahmea.

²² Eropirã ne igui decore imisĩri decore waibũgũ gasiro ajurore mũra ajurore pisãbiricãro gahmea. Eropiro igui deco pahmutarirogue mũra ajurore yehgue dija wahaa. Iri ajuro yehgucũ igui deco sã cohmo, ajuro sã cohmoa wahaa. Eropirã igui decore mama ajuro mera pisãro gahmea. Eropiicũ igui deco sã cohmo beaa. Ajuro sã cohmo beaa. Eropa ta mama buheri, mũra buheri mera more buhebiricãro gahmea, arĩ buhepũ Jesu erãre.

Sabado árĩcũ Jesu buherã trigo pororire turĩñuma

Mt 12.1-8; Lc 6.1-5

²³ Gajinũ Sabado árĩcũ Jesu sã trigo pohegue ãha taria wañorã. Eroque tariarã ãgũ buherãpũ trigo pororire turĩ tari wahgãñorã.

²⁴ Erã eropiicũ ãrarã õpa arĩñorã fariseo masa Jesure:

—Peenique gũare. ¿Duhpirã mũ buherã Sabadonũ mari soorinũ árĩquerecũ Goãmũ ãgũ mohmedorebirinũre mohmeri erã? Mari dorerire tarinũgarã iima, arĩñorã erã Jesure.

²⁵⁻²⁶ Erã eroparĩcũ peegũ yũ buherã tarinũgarã iibeama arĩgũ õpa arĩpũ erãre:

—Iribojegue Davi ãgũ mera majarã mera oaboagũ Goãmũ wihigue ñaja iri wihi árĩri panre Goãmũ ya panre bañumi. Eropigu ãgũ mera majarã sãre badoregũ iri panre oñumi. Iri panre pahia dihtare badorera árĩyoro. Goãmũ doreri gajirãre iri panre badorebiriyoro. Irisubure Abiata waĩcũgũ pahia opũ árĩñumi. ¿Davi sã irire erã iirare Goãmũ yare erã gojarare buhebirari mũa? Davi iri panre bagũ Goãmũre tarinũgagũ iibiriñumi. Dohpagãre yũ buherã sã i trigo yerire turĩ barã Goãmũre tarinũgarã iibeama, arĩpũ Jesu.

²⁷ Eropa arĩtuhaja õpa arĩnemopũ:

—Goãmũ masare iituhajagũ soorinũre doreñumi “Masa sooporo,” arĩgũ. Eropa iigu masa inũre iiburire weregũ ãhrimi. Masapũ inũre erã iiburire wererã árĩbeama.

²⁸ Eropigu yũhũ masũ Goãmũ ãgũ obeodigu inonũ soorinũ sãre masa erã iiburire doremasia, arĩpũ Jesu erãre.

3

Mojoto bñhadigu òaro wañumi

Mt 12.9-14; Lc 6.6-11

¹ Gaji Sabado áricũ Jesu judio masa erã buheri wihigue eja ñajapũ daja. Eropigu mojoto bñhadigu sã ero áripũ. Eropirã iri wihi árĩrã Jesure ìhanũñorã ìgũre weresãmorã.

² Sabado áricũ Jesu mojoto bñhadigũre ìgũ òagũ iicũ ìarã, “Mari soorinũre Jesu mohmegũ iimi,” arĩ weresãdiañorã Jesure.

³ Eropigu òpa arĩpũ Jesu mojoto bñhadigũre:

—Wahgãnũgajaque. Arique ògue, arĩpũ.

Òpa arĩtuha iri wihi árĩrãre wererũ:

⁴ —¿Sabado áricũ òarire iicũ òabeari? ¿Ñerire iicũpũre òhari mua pepicũ? Sabado áricũ masũre masucũ òapũrica. Masũre wejẽcũpũre òabeaa, arĩ wererũ Jesu erãre.

Ìgũ eropa arĩquerecũ ta yũhribiriñorã.

⁵ Erã eropa yũhribiricũ ìagũ Jesu erãre ìhamehtu erã mera guapũ. Erã ìgũre peediabiricũ ìagũ Jesu erã mera bujawerũ. Eropigu mojoto bñhadigũre arĩpũ:

—Mũ mojtore sĩsirãbeoque, arĩpũ ìgũre.

Ìgũ eroparicũ peegu ìgũ mojtore sĩsirãbeopũ ìgũ. Ìgũ eropiicũ ta òari mojoto wayoro.

⁶ Ìgũ ya mojoto òari mojoto wacũ ìarã fariseo masa wiria wañorã. Wiria Herode curu majarã mera gamenere, “¿Dohpa ii ihĩ Jesure wejẽrãcuri?” arĩ weretamuñorã erã erã basi.

Masa bajarã ditaru tũroque arĩñuma

⁷⁻⁸ Eropi Jesu ìgũ buherã mera ditaru tũroque wapũ. Erã erogue wacũ ìarã Galilea majarã masa bajarã erã pũhrũ nũrusiañorã. Eropirã Judea yeba majarã, Jerusalén majarã, Idumea yeba majarã, Jordán waĩcũriya gajipũ masegue majarã, Tiro majarã, Sidón majarã ìgũre ìarã wañorã ìgũ iirare peenijarã.

⁹ Eropirã bajarã arĩñorã Jesu pohrore. Tuucãhmota nũgajacãñorã. Eropigu Jesu ìgũ buherãre gasirure amuyudorepũ ìgũ doaborore.

¹⁰ Bajarã dorecurãre ìgũ òarã wacũ iicũ ìarã gajirã dorecurã sã ìgũre pẽhrediañorã.

¹¹ Eropirã watẽa ñajasũnirã Jesure ìarã ìgũ pohro mereja arĩñorã:

—Mũhũ Goãmũ magũ ãhraa, arĩ gaguiniguiñorã erã ìgũre.

¹² Eropigu erãre Goãmũ magũ ìgũ árĩrãre turaro mera gajirãre weredorebiripũ Jesu.

Jesu ìgũ buherãre doce gohra beyeñumi

Mt 10.1-4; Lc 6.12-16

¹³ Eropigu Jesu utãgũgue mũria ìgũ gamerãre sihupũ. Ìgũ eropa sihubeocũ peerã ìgũ pohroque ejañorã.

¹⁴ Eropigu doce umare ìgũ mera majarãre, ìgũ obeomorãre beyerũ. Gaji macarigue ìgũ yare buherã wamorãre beyedobopũ Jesu.

¹⁵ Eropigu watẽare erã cóãburire apipũ erãre.

¹⁶⁻¹⁹ Oã arĩñorã doce gohra mũma ìgũ beyenirã. Simo, Santiago Zebedeo magũ, ìgũ pagũ magũ Ñũ, Andre, Felipe, Bartolomé, Mateo, Toma, Santiago Alfeo magũ, Tadeo, Simo celote ya curu majagũ, Juda Iscariote, oã nũcũre Jesu beyedobopũ. Jesu Simore Pedro waĩyerũ. Santiagore, Ñũ mera Boanerges waĩyerũ. Boanerges mari ya mera “bupu masa” waĩcũma. Juda Iscariote Jesure ìhaturirãre ìhmubu arĩpũ. Erãre beyedobotuha Jesu dijaha wihigue ñaja wapũ.

—*Jesu watĩ turari opami, arĩ weresãñuma masa*

Mt 12.22-32; Lc 11.14-23; 12.10

²⁰ Eropi ero dipaturi masa bajarã gamenereñorã daja erã pohro. Eropirã ïgũ ïgũ buherã sã ne bamasibiriñorã.

²¹ Eropirã Jesu acawererã ïgũ iirare peebeoñorã. “Jesu goroweregũ wagũ iimi,” masa arĩcũ peeñorã. Eropirã ïgũ pohrogue eja ïgũre aĩgãridiariñorã.

²² Gajirãpũ õpa arĩñorã:

—Beelzebú ïgũre eropa iicũ iicumi. ïgũ watẽare cóãgũ Beelzebú watẽa opũ turari mera erãre cohãmi, arĩñorã Jerusalengue arinirã judio masare buherãpũ.

²³ Erã eroparĩcũ peegũ Jesupũ erãre sihubeo werenigui queoriñe mera werepũ erãre.

—Watĩ ya turari mera watẽare cóãgũ iibea. Watẽa erã basi cóãmasibeama.

²⁴ Eropirã yuju yeba majarã erã basi gamequeãrã iri yeba majarã pehrea wacoma.

²⁵ Eropirã yuju wihi majarã erã basi erã gamequeãrã iri wihi majarã pehrea wacoma.

²⁶ Eropigũ ïgũ Satana watẽa opũpũ watẽare yũre cóãdoregũ, ïgũ basi ta gamequeãgũ iibocumi. Eropigũ ïgũ pehrea wabocumi.

²⁷ Õpa ta ãhraa watĩ turagũre tarinũgari werediãcũ: Wihi opũre turagũre diribigũ, yajari masũ ïgũ ya wihire ñajaja yajamasibeami. ïgũre ïgũ dirira pãhrũ tamerare ñajaja yajamasimi ïgũre, arĩ werepũ Jesu. Eropa arĩ werepũ watĩre ïgũ tarinũgarare weregũ. Watĩ turagũ arĩquerecũ ta Jesu ïgũre tarinũgami watẽare cohã wiugũ.

²⁸ Eropigũ arĩnemopũ Jesu:

—Diaye arĩgũ iiaa mũare. Árĩpehreri masa erã ñeri iicũ sãre, erã wereniguicũ sãre Goãmũ cãdijimasimi.

²⁹ Eropa cãdijiqueregũ ta Espĩritu Santore erã ñero wereniguicũ iri tamerare ne cãdijisome. Erã eropa arĩra waja eropa dipuwajacũniguicãrã arĩrãcoma, arĩpũ Jesu erãre.

³⁰ Jesu Espĩritu Santo turari mera mohmequerecũ erãpũ “Watĩ turari mera mohmemi,” arĩñorã. Erã eropa arĩra waja Jesu eropa arĩ werepũ erãre.

Jesu acawererã ïgũre sihurã erañuma

Mt 12.46-50; Lc 8.19-21

³¹ Eropirã Jesu pagũ porã ïgũ pago mera erañorã. Eropa erarã disiporogue niguirã gajirãre sihudoreñorã ïgũre.

³² Eropirã masa ïgũ pohrogue doarã wereñorã ïgũre.

—Mũ pago mũ pagũ porã mera disiporogue sihuma mũre erã, arĩñorã.

³³ Erã eroparĩcũ peegũ õpa arĩpũ Jesu erãre buhebu:

—¿Noa ãhriri yũ pago yũ pagũ porã sã mua ïacũ? arĩpũ.

³⁴ Eropa arĩgũ ïgũ pohro doarãre ïagũ õpa arĩpũ:

—Oã ãhrima yũ pago, yũ pagũ porã dopa arĩrã.

³⁵ Goãmũ gamerire iima oã. Eropa ta iirã yũ pagũ magũ, yũ pagũ mago, yũ pago iro dopa ãhrima, arĩ buhepũ Jesu erãre.

4

Jesu oteri masũ queoriñere buheñumi

Mt 13.1-9; Lc 8.4-8

¹ Eropi dipaturi ta daja Jesu ditaru tãrogue buhenũgapũ. Eropa eroguererã buhenũgagũ masa bajarã ïgũ pohrogue gamenerecũ ïagũ Jesu dohodirugue ñaja buhe payapũ. Eropirã masapũ yebague ditaru tãrogue niguiñorã ïgũre peemorã.

² Eropigũ Jesu baja werenigui queorire erãre buhepũ.

³ —I queoriñere peeque mua, arĩpũ erãre.

—Oteri masu otegu wañumi.

⁴ Īgu eropa otecū gajiyeri ma turo yurimerejayoro. Ero mehmerejarayerire mirimagū porā ahri bacāñuma.

⁵ Eropi gajiyeri utāyeri watope yurimerejayoro. Ero utāyeri watope nicu mariñariro árīquerēcū ta, mata puhriyoro.

⁶ Eropa puhri araīquerero, abe ĩgu bariġā asicū, nuguri marinijaro ñaiñaja sīria wayoro.

⁷ Gajiyeri poracurogue yurimerejayoro. Porapu puhri tiataria waha oterayeripare wejēcāyoro. Eropi iri dāca mariyoro.

⁸ Gajiyeri ōari yebapu yurimerejayoro. Ōaro puhri dācacūyoro, gajisari treinta yeri, gajisari sesenta yeri, gajisari cien yeri dācacūyoro, arī buhepu Jesu.

⁹ —Irire ōaro peeque mūa, arīnemopu Jesu.

Jesu ĩgu werenigui queorare ĩgu buherāre wereñumi

Mt 13.10-17; Lc 8.9-10

¹⁰ Eropirā puhru erā seyaro árīrā, doce buherā gajirā Jesu mera árīrā iri queorañere masidiarā Jesure serēpiñorā.

¹¹ Erā eropa serēpira puhru Jesu ōpa arī werepu:

—Goāmū masa tauro opu ĩgu árīrire, iribojegue majarā erā masibirirare mūare yu buherāre masicū iimi Goāmū. Gajirāpare eropiibeami ĩgu. Eropigu erāre werenigui queori mera buhea.

¹² Eropirā erā ĩaquererā, pee masibeama. Eropirā peequererā ta masisome. Erā masirā ōaripare gohrotoboñuma. Erā eropa gohrotocū ĩagu erā ñero iirare cóāboñumi Goāmū. Eropa araīquerēcū ta erāpu ne peediabeama, arīpu Jesu.

Jesu oteri masu queoriñere were amuñumi

Mt 13.18-23; Lc 8.11-15

¹³ Īgu eroparīra puhru, ōpa arīnemopu erāre:

—¿Iñe queoriñere peenibeari mūa? ¿Mūa iñe queoriñere peebirā dohpa gajiquerire peerācuri mūa? arīpu Jesu erāre.

Eropa arītuhaja ōpa arī werepu erāre.

¹⁴ —Oteri masu ĩgu oteriyeri ōari buheri iro dopa āhraa.

¹⁵ Eropi ma turo mehmerejarayeri, ōari buheri iro dopa ta āhraa. Eropigu masa erā ōari buherire erā peecū ĩagu Satanapu iri ōari buherire masidorebeami erāre. Mirimagū porā iriyerire erā dote aīdiro dopa ta iimi.

¹⁶ Eropi utā watope mehmerejarayeri ōari buheri iro dopa ta āhraa. Eropirā masa ōari buherire pee, mucubiriri mera mata irire pee aīma.

¹⁷ Eropa pee aīquererā ta, utā watope árīrisari, nuguri maririsari iro dopa ta oā masa turabeama. Eropa turabirā yaha ōari buherire erā peera waja gajirā erāre ñero iicū ĩarā yahapare duhucāma. Gajirā erāre ñero iicū irire bocatūbirā yahare duhucāma.

¹⁸ Eropi pora watope yurimerejarayeri ōari buheri iro dopa ta āhraa.

¹⁹ Eropirā masa ōari buherire peequererā, i yeba majare wūaro guñaricurā niyerure mahima. Gajino sare baja gamenemoma. Erā eropiicū iripu ōari buheripare cāhmotaa. Iri eropa cāhmotacū masa Goāmū gamerire iibeama.

²⁰ Eropi ōari yeba mehmerejarayeri ōari buheri iro dopa ta āhraa. Eropirā masa ōari buherire peerā irire masima. Eropa masirā árīrā Goāmū ĩgu gamero dopa ta iima erā. Yujurāyeri merogā ōarire iima treinta yeri dācacuro dopa ta. Gajirā wecañari ōarire iima sesenta yeri iri dācacuro dopa ta. Gajirā wūaro ōarire iima cien yeri dācacuro dopa ta, arī werepu Jesu erāre.

*Jesu sihãgodiru queoriñere buheñumi**Lc 8.16-18*²¹ Eropa arĩtuha òpa arĩnemopu:

—Ne, sihãgodirure masa sihãgorã mátasorobu docague buhapibeama. Irirure sehro doca apibeama. Irirure sihãgorã umarogue duhpeoma òaro boyoweadorerã.

²² Árĩpehrerã masa erã masibirirare puhru masirãcoma. Sihãgodiru boyocã mari ìhamasiro dopa ta, iribojegue erã masibirirare masirãcoma masa.

²³ Irire òaro peeque mua, arĩpu.²⁴ Eropigu erãre arĩnemopu daja:

—Merogã masidiarã merogã masirãca. Wuaru masidiarã wuaru masirãca. Eropirã peerã òaro peenurugue.

²⁵ Òaro peenurugu òaro masigucumi. Peenurubigu “Merogã peea,” ìgu arĩquerecã ta, iripu dederea waroca ìgure, arĩpu Jesu erãre.

*Jesu coye puhri queoriñere buheñumi*²⁶ Jesu erãre werenigui queori mera buhepu daja:

—Goãmu ìgu opu árĩri werediacã ojoducare otera iro dopa àhraa. Yujugu coyere ojoducayeri otemi.

²⁷ Otetuhaja muraro ta carĩ wahgã ìagu wamuririmi. Irisubu ìgu oterayeri puhri wiriaca. “¿Dohpa puhri?” arĩ ìha masibeami irire otedigu ìgu basi.

²⁸ Iri otera iri yeba mera iri gamero ducacua. Erapũgã deyomũhta, puhru dipa poro puhri wiria wahaa.

²⁹ Dũca bugatuhajacã ìagu iri pororire pehami. “Pearisubuno ta àhraa,” arĩmi. ìgu otera iri bugarare ìgu masibiridiro dopa ta masa Goãmu yarã erã dohpa wacã sãre masibeami masa, arĩ buhepu Jesu.

*Mostazayegã queoriñere wereñumi Jesu**Mt 13.31-32; Lc 13.18-19*³⁰ Eropa arĩtuha buhenemopu:

—¿Goãmu ìgu opu árĩri werediacã ñeheno iro dopa àhriri mua pepicã? Iri werenigui queoriñe mera irire weregura.

³¹ Mostazayegã iro dopa àhraa Goãmu ìgu opu árĩri. Iriyegã ìgu otecã miriyegã gohra àhraa.

³² Eropa arĩquerero iriyegã òaro puhri wiria. Eropiro yucugu wuadigu wahaa. Eropirã irigu dũpuri paga dũpuri bugacã ìarã mirimagu porã iri dũpurigue suhri suama. Mostazayegã wuatariadigu bugaro dopa ta umaro majagu mari Opure masinugarã bajamerãgã erã arĩquerecã ta, puhruguererã bajarã warãcoma, arĩpu Jesu.

*Queori mera ìgu buherire wereñumi Jesu**Mt 13.34-35*

³³ Eropigu iri werenigui queori iro dopa baja queorire erã masiopẽ òari buherire buhepu erãre.

³⁴ Queoriñe mariro werebiripu erãre. Puhru erã seyaro arĩrãre òaro were amupehocãpu Jesu ìgu buherãre.

*Jesu miruñere yusudoreñumi**Mt 8.23-27; Lc 8.22-25*³⁵ Eropi irinu ñamica Jesu ìgu buherãre òpa arĩpu:

—Ina sipu masegue, arĩpu erãre.

³⁶ ìgu eroparicã peerã, yebague niguirãre goeriseretuhajarã dohodirugue ñajaa, Jesure aĩ taribuja wañorã. Eropirã gajirã gajì gasi mera erã puhru taribujañorã.

³⁷ Erã taribujacũ iriyague miruñe burigã weãyoro. Eropiro miruñe ariro pãgúri dohodirure miucãriyoro. Deco turaro ñajayoro. Merogã duhyayoro erã miriboro.

³⁸ Eropa warisubu Jesu dohodiru auturogue suhri pore wecague carĩgu iipũ. Eropirã erã ñgure wahgũñorã.

—Buhegu, ¿mũhu ñabeari? Mirirari iiaa mari, arĩñorã erã Jesure.

³⁹ Erã eroparĩcũ peegu Jesu wahgã miruñere, pãgúri sãre,

—Yusaque, arĩpũ.

Ñgu eroparĩcũ ta miruñe pãgúri sã yusudija pehrea wayoro. Ōaro dujayoro.

⁴⁰ Eropigu Jesu arĩpũ ñgu buherãre:

—¿Duhpirã güimaacãri mũa? ¿Mũa yũre umupeobeari? arĩpũ Jesu erãre.

⁴¹ Eropa wacũ ñarã erã ñhamaria wañorã.

—¿Ñehmũno masũ ãhriri ihĩ miruñe, pãgúri sã yũhrisũgu? arĩñorã erã basi.

5

Watẽa ñajasũdigũre õagu wacũ iĩñumi Jesu

Mt 8.28-34; Lc 8.26-39

¹⁻² Eropi erã sipũ masegue Gerasa majarã ya yebague taribujajañorã. Eropigu Jesupũ dohodirugue sañadigu majanugajapũ. Ñgu majanugajara pũhrũ, watẽa ñajasũdigũ masa goberi utã goberi watopegue árĩdigũ wiriri ñgu pohrogue aripũ.

³ Ñgu watẽa mera goroweregu masa goberi watope árĩgu árĩmũripũ. Gajirãpũ ñgure ñeha comeda wũarida mera dirimasibirimũriñorã.

⁴ Ñgu burigã gorowerecũ ñha bajasuburi masa ñgure guburi diriri berori mera comedari mera dirimũririñorã. Eropigu ñgupũ comedarire nuha tuãtasiricãmũripũ. Eropirã ñgu turagu árĩro mera masapũ ñgure ñeha dirirã bocatiubiriñorã.

⁵ Eropigu ñami árĩcũ, umũ sãre masa goberi watopegue, utã yucague sãre, eropa gaguinĩguĩ curicãmũripũ ñgu. Eropigu utã mera ñgu basi dotemũripũ.

⁶ Eropigu yoarogue Jesure ñhabeo ñgu pohrogue omagãripũ. Eraa merejapũ Jesu core umupeobu.

⁷⁻⁸ —Watẽa, duhuque ñgure, arĩpũ Jesu.

Ñgu õpa arĩcũ peegu, watẽa ñajasũdigũ õpa arĩ gaguiniguipũ:

—¿Jesu Goãmu turagu magũ, ñehenore iibu iiri mũhu yũre? Goãmu ñgu ñaro serẽa yũhu mũre. Yũre ñero iibiricãque, arĩ gaguiniguipũ watẽa ñajasũdigũ Jesure.

⁹ —¿Dohpa waĩcũri mũhu? arĩpũ Jesu ñgure.

—Gũa bajarã ãhraa. Eropirã “Bajarã watẽa” waĩcũa, arĩpũ Jesure.

¹⁰ Eropigu Jesure turaro serẽpũ:

—I yeba árĩrãre gua watẽare gajipũgue wadorebircãque, arĩñorã watẽa masũ mera árĩñirã.

¹¹ Irisubure bajarã yesea árĩñorã erã pohrore. Utãgu gubuye ahma barã iĩñorã.

¹² Ero erã baniguicũ ñarã õpa arĩ serẽñorã watẽa:

—Soã yesea pohrogue wadoreque guare. Erã mera árĩdoreque guare, arĩ serẽñorã watẽa masũre ñajanirã.

¹³ Erã eroparĩcũ peegu yesea pohrogue wadorepũ Jesu erãre. Ñgu eropa dorecũ watẽa masũre duhu yesea dos mil gohra árĩrãpũre ñajañorã. Erã pohrogue erã ejara pũhrũ yeseapũ gorowere árĩpehrerã dipaturũgue oma buha, ditarugue yuriñajaa sĩripehrea wañorã.

¹⁴ Yesea erã eropa wacũ ñarã, erãre ñhadibunirãpũ güi omagã wañorã. Macague eja, iri maca majarãre campo majarã sãre erã ñarare weresiripehocãñorã. Erã eropa werẽcũ peerã masapũ bajarã Jesu ñgu iirare ñarã arĩñorã.

15 Eropirã Jesu pohrogue erarã, watëa ñajasũdigũre, suhri saña, pee masigu ïgu ero ðaro doacũ ïarã ïha uca wañorã erã.

16 Eropirã watëa ñajasũdigũre, yesea sãre erã eropa warare ïanirã gajirãre werepehocãñorã.

17 Erã eropa werepehocũ peerã ero majarã Jesure turaro mera wadoreñorã.

18 Eropigu Jesu ïgu dohodirugue ïgu ñajacũ ïagu “Mũ mera wadiaca,” arĩ burigã serëripũ watëa ñajasũdigũpũ Jesure.

19 ïgu eropa arĩquerecũ Jesu ïgũre werepũ:

—Yũ mera aribita. Mũ ya wihigue waha, mũ pohro árĩrãre yũhũ mũ opu mũre ðaro iirare weregu waque. Mũre yũ mojomoro ïarare wereque erãre, arĩpũ Jesu ïgũre.

20 ïgu eroparĩcũ pee watëa ñajasũdigũpũ Decapoli waĩcũri macague Jesu ïgũre ðaro iirare werenũgarũ. ïgu eropa arĩ werecũ peerã, masa árĩpehrerã pee uca wañorã.

Jairo magore ðago ii, ne behrego sãre ðago iĩñumi Jesu

Mt 9.18-26; Lc 8.40-56

21 Eropi dipaturi ta Jesu gajipũ masegue ïgu taribujajacũ masa bajarã ïgu pohrogue wũariya tũrogue gamenereñorã.

22 Eropigu judio masa erã buheri wihire ïhadibugũ Jairo waĩcũgu erapũ. Jesure ïha, ïgu guburi pohro mereja ðpa arĩ serëpũ:

23 —Yũ mago sĩrigo iiamo. Eropigu igore mũ mojoto mera duhpeogu, igore dore taugũ arique. Mũhũ eropiicũ igo masagocumo, arĩpũ ïgu Jesure.

24 ïgu eroparĩcũ pee Jesu ïgu mera wapũ. ïgu wacũ masa bajarã nũrusiagãñorã ïgũre.

25 Eropigo nomeo doce bojori gohra eropa mũmũri nũcũ behreniguigo ero árĩpo. Ero core bajarã duhturuu igore ñero taricũ iĩñorã igore ocoyerã.

26 Eropigo duhturuuare igo niyeru árĩpehrerire wajayepituhapo igo ocoyedorego. Erã eropa ocoyequerecũ igo mũraro ta árĩniguicãpo. Eropigo igo ero core igo árĩdiro tauro ñero wapo.

27 Igo eropa ñero taririsubu Jesu ïgu masare ðarã iirire peerã gajirã wereñorã igore. Eropigo igo Jesu pũhrũ ta masa bajarã watope aripo. Ahri Jesu suhrirore mohmepiñapo.

28 “Yũhũ ïgu suhriro dihtare mohmepiñago ðago dujagoca,” arĩ pepipo igo.

29 Eropi igo mohmepicũ mata igo di wirira purumujudija wayoro. Igo dũpũre ðari dũpũ wacũ pepipo.

30 Eropigu Jesu ïgu turari mera dorere ïgu taurare masigu, masa watope maji ïapũ. —¿Noa yaha suhrirore mohmepiari? arĩpũ.

31 ïgu eroparĩcũ peerã ïgu buherãpũ ðpa arĩñorã.

—Cũhña ãhraa. Eropirã masa bajarã mũre pëhregãma. “¿Noa yũre mohmepiñari?” arĩgu, ¿dohpa arĩgu iiri mũhũ? arĩ serëpiñorã ïgũre.

32 Eropigu Jesu ïgũre mohmepidigore amapũ.

33 ïgu amaro watope igopũ igo dũpũ ðaro wacũ pepigo gũi, naragã merejapo ïgu pohro.

34 Eropigo igo diaye ta werepehopo ïgũre. Igo eropa arĩ werera pũhrũ Jesu werepũ igore:

—Mahgo, mũhũ yũre umupeori mera ðago dujaa dohpaguere. Mucubiriri mera waque. Dore mariro árĩque, arĩpũ Jesu igore.

35 Erã ðpa arĩ wereniguuro watope ta Jairo ya wihi majarã erañorã,

—Mũ mago sĩria wahãmo. Eropigu buhegũre sihũbita pare, arĩñorã.

³⁶ Erã eropa arĩquerecũ ta Jesu Jairore õpa arĩ werepũ:

—Bũjawere pepibita. Yũre guñaque. Umupeoque iri dihtare, arĩpũ ãgũre.

³⁷ Eropa arĩtuha, Santiago, ãgũ pagũ magũ Ñũ, Pedro, erã dihtare “Yũ mera arique,” arĩpũ Jesu.

³⁸ Eropigũ Jairo ya wihigue ejapũ. Iri wihiguere masa bajarã bũrigã ñehamere orerã iĩnorã. Erã eropa orecũ ãha erãre arĩpũ Jesu:

³⁹ —¿Ñero arĩ ñehamere orebircãque mũa. Igo majigo sĩribeamõ. Carĩgo iimo, arĩpũ Jesu erãre.

⁴⁰ ãgũ eroparĩcũ peerã erã “Eroparĩcãgũ iimi ihĩ,” arĩrã ãgũre ãayeñorã. ãgũpũ erãre disiporogue wiupehocãpũ. Majigo pagũ sũmarã mera, Jesu ãgũ mera majarã igo pohrogue sihuñajajapũ.

⁴¹ Eropigũ Jesu igo mojtore ñeha arĩpũ igore:

—Talita cumi, arĩpũ ãgũ. Talita cumi mari ya mera “Majigo wahgãque,” arĩdiaro ãiaa.

⁴² ãgũ eroparĩcũ ta igo majigo sĩridigo mũro wahgãnũgaja curipo. Doce bojori opago árĩpo igo. Iгоре ãgũ eropa iicũ ãarã ucataria wañorã.

⁴³ Eropigũ Jesu irire ãgũ iirare weresiridorebiripũ. Eropiituha igore bari ejodorepũ.

6

Jesu ya maca majarã Nazare majarã Jesure umupeobiriñuma

Mt 13.53-58; Lc 4.16-30

¹ Eropigũ ero árĩdigũ waha wa, ãgũ buherã mera ãgũ ya yebague ejapũ.

² Eropigũ Jesu Sabado árĩcũ judio masa erã buheri wihigue buhenũgapũ. ãgũ eropa buhecũ masa bajarã ãgũre ãha masirã ãgũre pee uca wañorã. Õpa arĩñorã:

—¿Dohpa ii masiyuri ihĩ i buherire? ¿Dohpa ii ãgũ deyoro moarire ii masiri?

³ Ihĩ taboa mohmeri masũ María magũ ãhrimi. Santiago, José, Juda, Simo, erã tĩgũ ãhrimi. Eropirã ãgũ pagũ porã nome i maca ãhrima. Eropigũ ãgũ mari iro dopa árĩgũ ãhrimi, arĩñorã erã Jesure peenijarã. Eropirã Jesure umupeobiriñorã.

⁴ Erã umupeobircũ ãagũ õpa arĩpũ Jesu:

—Árĩpehrerogue Goãmũ yare weremũhtadigũre gajirã umupeoma. Erã eropa umupeoquecũ ta ãgũ ya maca majarã, ãgũ acawererã, ãgũ ya wihi árĩrã dihta umupeobeama ãgũre. Eropirã yũre umupeobeaa mũa ohõ yũhũ masadigũ árĩcũ ãarã, arĩpũ Jesu erãre.

⁵ Eropigũ iri maca árĩgũ Jesu Goãmũ turari mera baja deyoro moarire iimasibiripũ. Dorecũrã bajamerãgã dihtare ãgũ mohmepi taupũ erã dorere.

⁶ Eropigũ ero majarã Jesure erã umupeobircũ ãagũ, “¿Dohpa árĩrono mera yũre gamebeari erã?” arĩgũ uca wapũ ãgũ. Eropigũ Jesu ero pohro árĩri macarigue buhegũ waha wapũ.

Jesu ãgũ buherãre buhedore obeoñumi

Mt 10.5-15; Lc 9.1-6

⁷ Eropi Jesu doce ãgũ buherãre sihubeo perãyeri dihta obeopũ erãre macariguere buhedoregũ. Eropigũ ãgũ dorerire õpũ erãre watẽare masa ñajanirãre erã cóãburire.

⁸ Erãre obeogũ gajinore añadorebiripũ. Doberire, barire, niyerure aĩgãdorebiripũ erãre. Erã tuari yucũ dihtare aĩgãdorepũ erãre.

⁹ Eropigũ gaji zapaturire añdorebiripũ erãre. Yujuñe ta suhrirore sañadorepũ. Peñe sañadorebiripũ erãre.

¹⁰ Eropigũ õpa arĩ werepũ erãre:

—Árĩpehreri macarigue erã mũare carĩro ocũ, iri wihi ta carĩque. Ne warãgue wiriaque iri wihire.

11 Eropirã gaji macari majarã mware erã gamebircũ, erã mua buherire peediabircũ ïha iri macare tari wahgã waque. Eropa warã, mua guburi maja nicure moje siripique mua erã ya dipuwajare masicũ iimorã erãre, arĩpũ Jesu erãre.

12 Eropirã erã doce buherã waha masare buherã, erã ñero iirare bujaweredoreñorã. Ōaripũre iidoreñorã erãre.

13 Eropirã bajarã watẽare masare ñajanirãre cóãñorã. Dorecurãre uyũ mera sũrã òarã wacũ iinorã.

Ñu waĩyegũre gajirã wejẽñuma

Mt 14.1-12; Lc 9.7-9

14 Eropirã Jesu ïgũ òaro iirare masa bajarã masiñorã. Eropigũ opũ Herode sã irire peebeopũ. Eropa peebeogũ òpa arĩ guñapũ ïgũ Jesure:

—Ñu waĩyemuridigũ sĩridigũ murũ dipaturi masa dehyoagũ iicumi daja ihĩ Jesu. Eropa masadigũ árĩgũ ïgũ turarire opami ïgũ deyoro moarire iigũ, arĩ pepiripũ Herode. Jesure “Ñu murũ ta àhrimi,” arĩ pepiripũ ïgũ Ñure wejẽdorera pũhũ.

15 Gajirã òpa arĩ pepiriñorã:

—Elia àhrimi, arĩ pepiriñorã. Gajirãpũ:

—Goãmũ yare weremũhtadigũ iribojegue majarã dopa àhrimi ïgũ, arĩ pepiñorã Jesure.

16 Erã eropa arĩ pepiquerẽcũ, Herodepũ Jesu ïgũ iirare peegũ òpa arĩ pepipũ:

—Jesu Ñu murũ ta árĩcumi. Ñu dipurure yũ tabedigũ masa dehyoagũ iicumi daja, arĩ pepipũ.

17-18 Ero core Herode ïgũ pagũ magũ marapo Herodia waĩcũgore ehma igo mera marapocũpũ. ïgũ eropa iicũ Ñu Herodepũre òpa arĩ wereniguirũ:

—Mũ pagũ magũ marapore marapocũgũ Goãmũ dorerire tarinũgagũ iiaa mũhũ, arĩpũ Ñu Herodere.

ïgũ eropa arĩra dipuwaja Herode Ñure ñeadore peresugue acumũripũ. ïgũre eropa iicũ gamepo ïgũ marapo Herodia.

19 Eropigo Herodiapũ Ñure ïhaturinijago ïgũre wejẽdore diaripo. Eropiidiaquerego ta wejẽdoremasibiripo Herode opũpũ gamebircũ.

20 Herodepũ “Ñu òarire iigũ òagũ àhrimi,” arĩ pepi Ñure gũipũ. Eropigũ Herode Ñu wereniguirire ïgũ peegũ guñaturabiripũ. Eropa guñaturabiriqueregũ ta mucubiriri mera ïgũre peegũ wejẽdorebiripũ ïgũ Ñure.

21 Irisubu ta Herodia igo ïgũre wejẽdorera ejayoro. Irisubure Herode ïgũ masa dehyoaranũ árĩcũ ïgũ gobierno majarãre, ïgũ surara oparãre, Galilea majarã oparã sãre sihu bosenu iipũ ïgũ.

22 Eropigo ïgũ marapo mago bosenu ïago erago erã ïhuro baya ïhmupo. Igo baya ïhmucũ ïarã Herode ïgũ sihunirã mucubiriñorã. Erã eropa mucubircũ ïagũ òpa arĩpũ Herode igore:

—Mũ gamerire serẽque yũre. Eropigũ mũ serẽrire mũre ogũra.

23 Goãmũ mera diaye arãa mũre. Mũ serẽropẽ yahare deco mera ogũra mũre, arĩpũ ïgũ igore.

24 ïgũ eropa arĩcũ peego igo pago pohrogue waha serẽpipo:

—¿Ñehenore serẽgocuri yũhũ? arĩ serẽpipo igo pagore.

—Ñu waĩyegũ dipurure serẽque, arĩpo pagopũ.

25 Igo eroparĩcũ peego mũmũdiaro mera opũ Herode pohrogue eja arĩpo:

—Dohparagã Ñu waĩyegũ dipurure tabetadoreque. Eropigũ soropa mera ïgũ dipurure oque yũre, arĩpo igo.

²⁶ Igo eroparĩcũ opu Herode burigã bujawerepu. Īgu masa erã peero, “Mu serẽrire mure ogura,” arĩtuhapu ĩgu. Eropigu ĩgu ĩgu eropa arĩrare guhyasĩrigu “Mure osome,” arĩmasibiripu igore. Īgu sihunirã ĩhuro “Iibea,” arĩmasibiripu.

²⁷ Eropigu mata surarare peresu arĩrãre coregure Ñu dipurure tabeta aĩgãidorepu.

²⁸ Īgu eropa dorecũ peegu surarapu waha, ĩgu dipurure tabeta, soropa mera aĩgãripu. Aĩgã nómeore ĩgu marapo magore ópu. Eropigo igo iripare ñeha igo pagore o taupo daja.

²⁹ Eropirã Ñu buherã irire peenjarã erogue waha, ĩgu dupure aĩ masa gobegue aĩgã apiñorã.

Jesu cinco mil masare barire oñumi

Mt 14.13-21; Lc 9.10-17; Jn 6.1-14

³⁰ Eropi Jesu ĩgu buhedore obeonirã ĩgu pohrogue dujajañorã daja. Erã iirare erã buherare wereñorã erã ĩgure.

³¹ Irisubure masa bajarã eropa majiniguirã erãre ne baro iibiriñorã. Eropigu opa arĩpu Jesu ĩgu buherãre:

—Masa marirogue mari seyaro soonirã warã, arĩpu erãre.

³² Eropirã erã seyaro gasiru mera masa marirogue wariñorã.

³³ Erã eropa wacũ ĩarã masa bajarã erãre masiñorã. Eropa masirã baja macari majarã mague waha, Jesu ĩgu ejaborogue omajatuhañorã.

³⁴ Erã eropa ejacũ Jesu tuhajapa, gasirugue sañadigu majanugajagu ĩgu bajarã masare ĩapu. Oveja ĩhadibugũ moorã iro dopa arĩñorã erã Jesu ĩgu ĩacũ. Eropigu erãre mojomoro ĩagu baja buhepu erãre.

³⁵ Ñamicague doce ĩgu buherã Jesu pohrogue eja opa arĩñorã ĩgure:

—Ohõ maca marirogue ahraa. Ñamicague ahraa.

³⁶ Ōgã arĩri macarigue masare wadoreque. Erã baburire asũrã wapro, arĩriñorã erã Jesure.

³⁷ —Mua basi ta barire oque erãre, arĩpu Jesu erãre.

Īgu eroparĩcũ peerã opa arĩ yuhriñorã:

—¿Wuaro niyerupũri mera gua dohpa ii asũbocuri panre masa bajarã erã baburire? arĩñorã erã Jesure.

³⁸ —¿Di nucũ pan ahriri õguere? ĩarã waque, arĩpu ĩgu erãre.

Īgu eroparĩcũ erãpu barire boca opa arĩñorã:

—Cinco dipuru ahraa pan. Wai perã ahriima, arĩñorã.

³⁹ Erã eroparĩcũ peegu Jesu masare dipa cururi ero taa arĩro weca doadorepu masare.

⁴⁰ Īgu eroparĩcũ peerã erã dipa cururi doañorã. Yuju curure cien gohra arĩñorã. Gaji curure cincuenta gohra arĩñorã.

⁴¹ Erã doapehrecũ ĩha Jesu cinco dipuru pan dipurure aĩ, erã perã waire aĩ, umarogue ĩhamemuju Goãmure “Ōhaa,” arĩpu. Eropa arĩ serẽtuha iri pan dipurure nuha ĩgu buherãre ópu masare gueredoregu. Eropigu wai perãre gueredorepu arĩpehrerãre.

⁴² Eropirã arĩpehrerã baha yapia wañorã.

⁴³ Erã ba duarare doce puiri gohra sea gameneo ujatu doboñorã erã wai sãre eropa ta.

⁴⁴ Eropirã panre banirã uma dihtare queocũ cinco mil gohra arĩñorã.

Jesu deco weca curiñumi

Mt 14.22-27; Jn 6.16-21

⁴⁵ Irisubu ta Jesu ĩḡu buherãre dohodirugue ñajajadore, gajipũ masegue Betsaida yebague ĩḡu core taribuja yudorepũ. Eropigũ erã taribuja wara pũhrũ Jesupũ masare goeriserepũ.

⁴⁶ Goeriseretuhaja utãḡugue muria ĩḡu seyaro Goãmure serẽḡu waha warũ.

⁴⁷ Pũhrũ ñamicague árĩcũ dohodirupũ ĩḡu buherã wadiru ditaru deco árĩyoro. Erã ero payacũ Jesu yujugũ ta erã taribujaridirogue árĩpũ.

⁴⁸ Miruñe dũrũro weã dujuyoro erãre. Eropigũ erã ñero tari wejacũ ĩhabeopũ Jesu erãre. Eropigũ boyo mũririboro core cãreña wahgãrisubu erã pohro wagũ deco weca cũhrapĩ wahgã warũ. Erãre ĩḡu tarigãripũ.

⁴⁹ ĩḡu tarigãquerecũ ta, ĩḡu deco weca aricũ ĩarã ĩha uca wañorã. “Sĩridigũ mũru watĩ ãhrimi,” arĩ pepi gaguinigiñorã.

⁵⁰ Erã árĩpehrerã ĩḡure ĩarã ĩha bũrigã uca wañorã. Erã eropa ĩha ucacũ ĩagũ Jesu werepũ erãre:

—Ne yũre ĩha ucabiricãque. Yũhũ ta ãhraa. Güibita, arĩpũ erãre.

⁵¹ Eropa arĩtuha ĩḡu erã mera dohodirugue ñaja warũ. ĩḡu ñajara pũhrũgã ta miruñe taria wayoro. Eropa wacũ erãpũ ucataria wañorã.

⁵² ĩḡu pan dipurure baja iirare guñabiriñorã erã. ĩḡure õaro masibiriniñorã.

Jesu Genesare majarãre dorecũrãre õarã wacũ iĩñumi

Mt 14.34-36

⁵³ Eropĩ erã taribujaja, Genesare yebague eja, tũrogãgue payañorã.

⁵⁴ Eropirã erã dohodirugue árĩnirã erã majacũ ta masapũ Jesure ĩha masiñorã.

⁵⁵ Eropa ĩha masirã árĩpehrerogue erã ya yebague omaja, dorecũrãre erã pũyucũ mera aĩḡariñorã. “Jesu erogue ãhrimi,” masa erã arĩcũ pee eroguerẽ aĩ ejañorã.

⁵⁶ Eropirã árĩpehrero ĩḡu waroguere paga macariguere, mũta macarigãguere, campogue, erã wari mariguere erã masa dorecũrãre aĩ apiñorã Jesure coremorã. Eropirã Jesu erã pohro ĩḡu ejacũ mohmepiñadialarã turaro serẽñorã ĩḡure.

—Mũ suhriro ojogoro dihtare mohmepiñadoreque guare, arĩ serẽñorã erã.

Eropirã ĩḡu suhrirore mohmepinirã nũcũ õarã wañorã.

7

Masa ñerã wacũ iirire wereñumi Jesu

Mt 15.1-20

¹ Eropĩ Jerusalẽngue arinirã judio masare buherã, fariseo masa mera Jesu pohrogue gamenereñorã.

²⁻⁴ Fariseo masa árĩpehrerã, gajirã gua acawererã judio masa mera erã ñecũ sũmarã dorediro dopa ta erã mojotorire coero mariro babirimũriñorã. Eropirã doberi duarã pohrogue wanirã dujajarã erã dorerire iimorã, erã mojotorire coero mariro babirimũriñorã erã. Eropirã baja gajĩ erã dorerire erã ñecũ sũmarã iidorerire iimũriñorã erã. Tasa parire yujuropa coe, mátasororire coe, comesororire coe, erã iiguaro dopa ta iimũriñorã erã judio masa “Goãmũ eropa gahmemi,” arĩrã. Eropirã Jesu pohrogue gamenererã Jesu buherã erã ñecũ sũmarã dorediro dopa ta erã mojo coebiricũ ĩañorã fariseo masa.

⁵ Eropa ĩatuhajarã Jesure serẽpiñorã:

—Mũ buherã mari ñecũ sũmarã mũra erã dorediro dopa ta erã baboro core erã mojo coebeama. ¿Duhpirã mari dorerire iibeari erã? arĩñorã erã Jesure.

⁶ Erã eroparĩcũ peegũ werepũ Jesu erãre:

—Masa erã ĩabiropũre ñero iicorerã ãhraa mũa. Goãmũ yare weremũhtadigũ Isaia mũare iribojegue diaye ta weremũriñumi. Õpa arĩ gojañumi Goãmũ ya wereniguirire:

Oã masa yũre ðaro wereniguiquererã ne yũre umupeobeama. Erã ya sĩporãripũ gajipũgue ãhraa. Yũre ne mahibeama.

⁷ Goãmũ ya doreri wereniguibodirore erã ya wereniguri dihtare buhema erã. Eropirã yũre umupeo erã sĩbuipeori duhpiburi árĩbeaa yũre, arĩmi Goãmũ, arĩ gojañumi Isaia iribojegue.

⁸ Iri diaye ta ãhraa. Goãmũ dorerire iibeaa mũa. Mũa ñecũ sũmarã mũra árĩricũri dihtare iiaa, arĩpũ Jesu erãre.

⁹ Eropigũ erãre wereniguinemopũ daja:

—Mũa ñecũ sũmarã mũra árĩricũri iiduhubirã ta Goãmũ yapũre cohãa mũa.

¹⁰ Iribojegue ðpa arĩñumi Moise Goãmũ dorerire: “Mũa pagũ sũmarãre umupeoque. Yujugũ ãgũ pagũ sũmarãre ñero werenigui coredigũ ãgũ wejẽbu árĩgũcumĩ,” arĩñumi Moise.

¹¹ Moise eropa arĩquerecũ ta, mũapũ masare ðpa arĩ weredorea erã pagũ sũmarãre. “ ‘Mũare itamumasibea. Mũare yũ oborare Goãmũ ya árĩburire opehocãbũ,’ arĩque mũa pagũ sũmarãre,” arĩ weredorea mũa.

¹² Eropa arĩ weredorerã erã pagũ sũmarãre erã umupeobiricũ iiaa mũa erãre.

¹³ Eropirã Goãmũ ãgũ dorerire tarinũgarã iiaa mũa mũa ñecũ sũmarã ya doreri dihtare iirã. Gajirãre mũa buheri dihtare peedorea mũa. Baja eropa árĩrire iiaa mũa, arĩpũ Jesu erãre.

¹⁴ Eropa arĩtuha masare sihubeo ðpa arĩpũ daja:

—Mũa árĩpehrerã peeque yũre. Yũ arĩrire ðaro masique mũa.

¹⁵ Mũa disiro ñajaripũ mũa baripũ ñerã wacũ iibeaa. Mũa disiro wiriripũ, mũa wereniguiripũ mũare ñerã árĩcũ iiaa.

¹⁶ Yũre ðaro peeque, arĩpũ Jesu.

¹⁷ Eropa arĩtuha Jesu masa pohro árĩdigũ waha wihigue ñajaa wapũ. ãgũ eropa ñajacũ ãarã ãgũ buherãpũ ãgũ wererare serẽpiñorã. Erã eropa serẽpicũ peegũ ðpa arĩpũ Jesu:

¹⁸ —¿Ne peenibeari mũa sã? Mũa bari disiro ñajaripũ mũare ñerã masa wacũ iibeaa. ¿Irire masibeari?

¹⁹ Iri mũa pepirigue ñajabeaa. Mũa parugue ñajaja taria wahaa, arĩpũ Jesu.

Eropa arĩgũ “Árĩpehreri bari ðari bari ãhraa,” arĩgũ iipũ.

²⁰ Õpa arĩnemopũ:

—Mũa wereniguiripũ, mũa disiro wiriripũ mũa pepiri ãhraa. Mũa pepiripũ mũare ñerã masa árĩcũ iiaa.

²¹ Mũa pepirigue ðpa ñeri iinũgaa: Ñero pepiri, nomere gameri, yajari, masare wejẽri,

²² gajigũ marapo mera ñero iiri, gajirã yare turaro ãaribejari, ñetariari iiri, gũyari, ñeri ãaribejari, gajirã gajinore opacũ ãhaturiri, ñero quere wereri, gajirãre tarinũgadiari, pee masibiriri iinũgaa.

²³ Árĩpehreri i ñeri mũa pepirigue árĩnũgari mũare ñerire iicũ ñerã árĩcũ iiaa, arĩpũ Jesu.

Judio maso árĩbigu Jesure umupeoñumo

Mt 15.21-28

²⁴ Eropigũ Tiro waĩcũri maca pohrogue, Sidón waĩcũri maca pohrogue wapũ. Eropigũ gajirãre ãgũ árĩri wihire ne weredorebiripũ. ãgũ eropa duhridiaqueregũ ta duhrimasibiripũ.

²⁵ ãgũ ejacũ pee mata yujugo nomeo ãgũ pohro ejapo. Igo mago watĩ ñajasũdigo árĩpo. Gajirã Jesu iira querere peedigo árĩpo. Igo Jesu pohro eja ãgũ guburi pohro merejapo.

²⁶ Igo judio maso árĩbigo Grecia majago árĩpo. Siro Fenicia árĩyoro igo masa dehyoara maca. Jesu pohro mereja ìgure turaro serẽpo:

—Watĩre wiubasaque yu magore, arĩ serẽpo igo Jesure.

²⁷ Igo eroparĩcũ peegu õpa arĩpu Jesu igore:

—Negohrare wihi opu porã bamuhtaporo. Erã porã ya barire diayeare ocũ ero wabeaa. Israe masa yare gaji yeba majarãre yu omuhtacũ ero wabeaa, arĩpu Jesu igore.

²⁸ —Eropa ta ãhraa opu. Eropa árĩquerecũ ta barisubu árĩcũ erã diayea sã yuhridijarire bacohrema. Gaji yeba majago yu árĩquerecũ, yu sãre itamuque muhu, arĩpo igo ìgure.

²⁹ —Muhu eropa õaro arĩ yuhricũ mu magore watĩre wiubasatuhabu. Ìago waque, arĩpu Jesu igore.

³⁰ Ìgu eroparĩcũ peego waha, igo ya wihigue eja, igo magore camague oyagore watĩ moogoguere eja ìapo.

Peebigure, wereniguimasibigure õagu wacũ iĩnumi Jesu

³¹ Irisubure Jesu sã Tiro waĩcũri maca pohrogue árĩdigu waha, Sidón waĩcũri macare eja tarigã, Decapoli waĩcũri macare eja tarigã, Galilea waĩcũri ditarugue ejañorã pare.

³² Eropirã peejabigure, wereniguibigure aĩgãriñorã gajirã Jesu pohrore.

—Mu mojoto mera mohmepiñaque ìgure, arĩ serẽñorã erã ìgure.

³³ Erã eroparĩcũ peegu Jesupu peejabigure aĩgã, masa marirogue aĩ ejaru. Erã seyaro árĩñorã. Eropigu Jesu ìgu mujusĩri mera ìgu gamirire pupu. Eropigu ìgu disico mera ìgu nerore mohmepiñaru.

³⁴ Eropiituhaja umaro ìhamuju sĩ aĩ õpa arĩpu:

—Efata, arĩpu Jesu. Efata mari ya mera “Pãgũque,” arĩro iiaa. Eropa arĩgu ìgure peedoregu iipu. Eropigu wereniguidoregu iipu.

³⁵ Ìgu eroparĩcũ ta ìgu peejabigu peeru. Ìgu nero niricũ pepigu õaro wereniguinugaru.

³⁶ Eropigu Jesu irire ìanirãre gajirãre weredorebiripu. Eropa weredorebiriquerecũ, erãpu gajirãre burigã werepehocãñorã.

³⁷ Eropirã masa pee uca waha õpa arĩñorã:

—Árĩpehreri õaro iimi. Peejabirã sãre õaro peecũ iimi. Wereniguibirã sãre õaro wereniguicũ iimi Jesu, arĩñorã masa.

8

Cuatro mil masare bari oĩnumi Jesu

Mt 15.32-39

¹ Irisubure daja dipaturi masa bajarã erã gamenerera puhru, bari moorã erã árĩcũ ìagu Jesu ìgu buherãre sihubeopu:

² —Oã masa uhrenu gohra yu mera árĩtuhajama. Erãre bari pehrea waca. Eropigu erãre mojomoro ìhaa yuhu.

³ Gajirã erã mera majarã yoarogue arinirã ãhrima. Erã babiriquererã erã ya wirigue dujaacũ gamebirica. Mague warã erã oaboarã turabiribocoma. Eropigu erãre barire odiaca, arĩpu Jesu ìgu buherãre.

⁴ Ìgu eroparĩcũ ìgu buherã ìgure arĩñorã:

—¿Duhpii mari õguere masa mariroguere barire bocabocuri erãre ejomorã? arĩñorã Jesu ìgu buherãpu.

⁵ —¿Di nuca dipuru pan dipuru opari muu? arĩ serẽpipu Jesu erãre:

—Siete pan dipuru ãhraa, arĩñorã.

⁶ Eropigu ĩgu masare taa árĩro weca doadorepu. Tuhajanugu siete pan dipurure aĩ, Goãmure “Õhaa,” arĩ serẽpu. Eropa arĩ serẽtuhaja pan dipurure nuha ĩgu buherãre ópu gueredoregu.

⁷ Eropirã waigã sãre bajamerãgã opañorã erã. Eropigu waigãre aĩ Goãmure “Õhaa,” arĩ serẽ, ĩgu buherãre masare gueredorepu.

⁸ Masa irire barã yapia wañorã. Erã ba duharare siete puiri gohra aĩ gameneo ujutu doboñorã. Erã masa cuatro mil gohra árĩñorã.

⁹⁻¹⁰ Eropiituha Jesu masare goeriserẽpu wagu. Erãre goeriseretuhaja Dalmanuta waĩcari maca pohrogue waha wapũ.

Fariseo masa deyoro moariñere ĩadiariñuma
Mt 16.1-4; Lc 12.54-56

¹¹ Ero puhru fariseo masa Jesu mera duyatorã erañorã. Erã Jesure Goãmũ turari mera deyoro moariñere iidoreriñorã. ĩgu ii ĩhmasibiricũ ĩadiariñorã. ĩgu ĩimasibiricũ “Goãmũ ĩgu obeodigu árĩbeamĩ,” arĩdiariñorã.

¹² Erã ópa dorecũ peegu Jesu turaro bujawere siñaja ópa arĩpu:

—¿Mũa dohpague majarã duhpirã Goãmũ ĩgu turari mera deyoro moarire ĩadiari? Diaye arãa mũare. Dohpague majarã mũare ne deyoro moarire ii ĩhmusome yũhũ, arĩpu Jesu erãre.

¹³ Ópa arĩtuha waha dohodirugue ñaja gajipu masegue waha wapũ ĩgu buherã mera.

Fariseo masa, Herode ya curu majarã sã erã ñeri buherire wereñumi Jesu
Mt 16.5-12

¹⁴ Eropa warã panre cãdijiñorã. Dohodiruguerẽ yujuru ta panrure opañorã erã.

¹⁵ Eropigu Jesu guhyaro mera werepu ĩgu buherãre:

—Óaro iique. Fariseo masa, Herode ya curu majarã sã erã pan bugacũ iiburire óaro iique. Gũhya aħraa iri, arĩ werepu erãre.

¹⁶ ĩgu fariseo masa sã erã buherire eroparĩcũ pee, ĩgu buherãpu peewisirã irire erã basi werenigiñorã.

—Mari panre mari aĩgãribiricũ ĩagu eropa arĩcumĩ ĩgu, arĩñorã erã basi.

¹⁷ Erã eropa arĩrare masigu ópa arĩpu Jesu erãre:

—¿Duhpirã mũa pan cãdijirare guñari mũa? ¿Mũa masibeari? ¿Peenibeari mũa dohpa? ¿Peediabeari mũa?

¹⁸ ¿Cuiricũrã árĩquererã ĩabeari mũa? ¿Gamiricũquererã ta peebeari mũa? ¿Mũa yũ ĩirare guñabeari?

¹⁹ ¿Yũ cinco mil umare cinco dipuru panre yũ nuha orare guñabeari mũa? ¿Erã yapĩ weorare di nucũ puiri pan dipure mũa ujutura puirire aĩari mũa? arĩ serẽpipũ Jesu erãre.

—Doce puiri, arĩñorã erã ĩgure.

²⁰ —¿Eropi yũhũ siete pan dipurure cuatro mil masare yũ ora puhru di nucũ puiri ujutura puiri aĩari mũa? arĩpu Jesu erãre daja.

—Siete puiri, arĩ yũhriñorã erã.

²¹ —¿Eropa irire ĩaquererã ta masibeari mũa dohpa? arĩpu Jesu erãre.

Jesu cuiri deyobigure ĩacũ ĩiñumi

²² Eropi erã Betsaida waĩcari macague erã ejacũ ĩarã, masapu cuiri deyobigure aĩgãriñorã.

—ĩgure mohmepique, arĩ turaro serẽñorã erã Jesure.

²³ Eropigu Jesu cuiri deyobigure mojoto ñeha iri maha tũrogue ĩgure taragãpu. Aĩ eja ĩgu cuirire purimetupu disico mera. Eropigu ĩgu mojoto mera ĩgure mohmepipu.

—¿Mũhũ ãacũ dehyori? arĩ serẽpipũ Jesu ãgũre.

²⁴ ãgũ eroparĩcũ ãgũpũ ãagũ õpa arĩpũ:

—Masare ãhaa. Erãre ãaquerecũ erã curicũ yucũ iro dopa dehyoma, arĩpũ ãgũ cuiri deyobigũpũ.

²⁵ ãgũ eroparĩcũ peegũ Jesupũ ãgũ mojotori mera ãgũ cuirire mohmeripũ daja. ãgũ eropa mohmerira pũhrũ cuiri deyobigũ ãgũ turaro ãacũ õaro deyoyoro pare. Eropigũ árĩpehrerire õaro ãapũ ãgũ.

²⁶ Eropigũ Jesu ãgũre ãgũ ya wihigue omedijugũ õpa arĩpũ:

—Macague tamerare wabiricãque. Eropigũ maca majarãre i yũ iirare gajirãre weresiribiricãque, arĩpũ Jesu ãgũre.

Jesu ãgũ diaye ta Cristo árĩrere wereñumi Pedro

Mt 16.13-20; Lc 9.18-21

²⁷ Eropi Jesu ãgũ buherã mera Cesarea Filipino waĩcũri maca pohro árĩri macarigue wanemoñorã. Erogue wagũ Jesu serẽpiñapũ ãgũ buherãre:

—¿Nihino árĩcuri yũhũ masa erã yũre pepicũ? arĩ serẽpiñapũ ãgũ.

²⁸ ãgũ eropa arĩ serẽpiñacũ peerã ãgũ buherã yũhriñorã:

—“Ñũ waĩyegũ ãhrimi,” arĩma mũre. Gajirã “Elia ãhrimi,” arĩma. Gajirãpũ “Goãmũ yare weremũhtanirã mera majagũ ãhrimi,” arĩma, arĩ yũhriñorã ãgũ buherã ãgũre.

²⁹ Erã eropa arĩra pũhrũ Jesu serẽpinemopũ erãre:

—¿Mũapũ mũa pepicũ nihino árĩcuri yũhũ? arĩ serẽpipũ.

Pedropũ yũhripũ ãgũre:

—Mũhũ Cristo Goãmũ ãgũ obeodigũ ãhraa, arĩ yũhripũ Pedro.

³⁰ ãgũ eroparĩcũ peegũ Jesu õpa arĩpũ:

—Yũre “Cristo ãhrimi ãgũ,” ne arĩ weresiribiricãque gajirãre, arĩpũ erãre.

Jesu ãgũ sĩriburiñere ãgũ masa mũriaburiñe sãre weremũhtañumi

Mt 16.21-28; Lc 9.22-27

³¹ Eropigũ ãgũ erãre buhenũgapũ õpa arĩ weregũ:

—Yũhũ masũ Goãmũ ãgũ obeodigũ ãhraa. Eropigũ bũrigã ñero tarigũca. Yũre eropa ta waro gahmea. Mũrã, pahia oparã, marire buherã sã yũre gamebirã yũre wejẽrãcoma. Erã yũre eropa wejẽquerecũ, ãhrenũ pũhrũ masa mũriagũca, arĩpũ Jesu erãre.

³² Eropa arĩgũ erã õaro peeboro dopa õaro weregũ iipũ erãre. ãgũ eroparĩcũ peegũ Pedropũ gajipũ ñarigã Jesure aĩgã ãgũre arĩpũ. “Eropa arĩbiricãque,” turaro mera arĩ werepũ.

³³ ãgũ eropa arĩdorebiricũ peegũ Jesupũ ãgũ buherãre majinũgaja, turipũ Pedrore.

—Satana iro dopa werenigũgũ iiaa mũhũ. Eropa arĩbiricãque. Mũ pepiri masa ya ãhraa. Goãmũ ya árĩbeaa, arĩpũ ãgũ Pedrore.

³⁴ Eropa arĩtuha masare ãgũ buherã mera sihubeo õpa arĩpũ:

—Yujugũ yũ mera majagũ árĩdiagũ ãgũ gamero iidiarire duhucãgũcumĩ. Eropigũ ãgũ yũ mera majagũ ãgũ árĩri dipuwaja ñero tarigũcumĩ. Ñero tariqueregũ yahare iiniguicãgũcumĩ.

³⁵ Yujugũ masũ ãgũ ya árĩburi dihtare pepigũ ãgũ dederea wagũcumĩ. Eropigũ gajigũ yaha árĩburi dihtare iigũ, õari buherĩ sãre iigũ, árĩpehrerinũri yũ mera ãmarogue õaro árĩgũcumĩ.

³⁶ Yujugũ masũ i yeba majare árĩpehrerire opaqueregũ, peamegue wagũ õarire wajatasome.

³⁷ Eropigũ i yebague opaburi dihtare guñagũ, ãgũ sĩrigũ waburire guñabigũ ãgũ sĩporã mera peamegue dederegũcumĩ.

³⁸ Dohpaguere ñerã Goãmure gamebirã erã ejatuharo iiri árïro iiaa. Eropirã yujurãyeri yure, yu buheri sãre masiquererã “Masibea,” arïbocoma guhyasïrirã. Erã eroparïcũ ïagu yu sã erãre guhyasïrigu “Erãre masibea,” arïgũca. Yũhu masu Goãmũ ïgu obeodigu ðarã anyua mera yu Pagu goesiriri mera dujarigũca. Yu dujarigu yu waïre arïdia guhyasïrisãnirãre guhyasïrisãgũca yu sã, arï werepũ Jesu.

9

¹ Eropa arïtuhaja ðpa arïnemopũ Jesu:

—Diaye arïgu tiiaa mũare. Yujurãyeri mua ðguere árïrã, mua sïriboro core Goãmũ ïgu opu árïroguere yu ñajacũ ïarãca, arïpũ Jesu.

Jesu ïgu dũpũre gohrotoñumi

Mt 17.1-13; Lc 9.28-36

² Eropi seis nũri pũhrũ Jesu Pedroe, Santiagore, ïgu pagu magure Ñure utãgũgue umadigũgue erã dihtare sihu mũriaru. Umarogue erã mũrijara pũhrũ erã ïhabeoro ïgu dũpũre gohrotopũ.

³ Eropiro ïgu suhri goesiriri suhri ðaro boreriñe wayoro. I yeba majarã nome suhri coerã nome ne eropa borerire iimasibeama.

⁴ Mata iribojegue majarã Moise mũru Elia mũru sã dehyoañorã. Eropirã Jesu, Elia, Moise mera weretamucũ ïañorã erã urerã ïgu buherã.

⁵⁻⁶ Eropirã erã burigã gũiñorã. Eropa gũigu dohpa arïmasibirinijagu ðpa arïpũ Pedro:

—Opũ, mari ohõ árïcũ ðadiala. Uhre wihigã iirã. Mu ya wihigã, Moise ya wihigã, Elia ya wihigã iirã, arïpũ ïgu Jesure.

⁷ Eropiro erã weca erãre imica curu cãhmotayoro. Iri eropa cãhmotacũ ta imica curu pohecague Goãmũ ïgu wereniguiiri busuyoro:

—Ihĩ yu magu yu mahigu ãhrimi. Peeque ïgure, arïri busuro cariyoro.

⁸ Eroparïcũ peerã Pedro sã maji ïarã Moisere, Eliare ïabiriñorã pare. Jesu dihtare ïañorã.

⁹ Eropi utãgũgue erã dijaricũ Jesu erãre werepũ:

—Dohparagã yure eropa warare gajirãre ne werebircãque. Yũhu masu Goãmũ ïgu obeodigu yu sïri masa mũriara pũhrũ irire gajirãre wereque mua, arï werepũ Jesu.

¹⁰ Eropirã erã ïgu dorediro dopa werebiriñorã gajirãre. Eropirã erã, erã basi ðpa arï serẽpi wereniguiñorã:

—“Yũhu sïridi masa mũriara pũhrũ,” ïgu arïgu ¿duhpigu eropa arïri ïgu? arï wereniguiñorã erã.

¹¹ Eropirã Jesure ðpa arï serẽpiñorã:

—Cristo Goãmũ beyedigu ïgu ariboro core “Eliare arimũhtaro gahmea,” arïma masare buherã. ¿Dohpa arïronore eropa arïri erã? arï serẽpiñorã Jesure ïgu buherã.

¹²⁻¹³ Jesu yũhrũpũ:

—Diaye ta ãhraa. Eliare arimũhtadoremi Goãmũ árïpehrerire amumũhtabure. ïgu eropa iiborore arï gojayura ãhraa Goãmũ yare gojarapũgue. Yu sãre arï gojayuñuma. Yũhu masu Goãmũ ïgu obeodigu bajasuburi ñero tarigũca. Gajirã yure gamebirã yure ñero iirãcoma. ¿Iri sãre masiri mua? Eropigu ðpa arïgũra mũare: Elia eratumami. ïgu eracũ erã ïgure erã gamero dopa ñero iima. Iribojegue erã arï gojayudiro dopa iima ïgure, arïpũ Jesu.

Jesu majigũre ðagu iñũmi

Mt 17.14-21; Lc 9.37-43

¹⁴ Eropi dijari ïgu buherã dujanirã pohrogue eja, bajarã masare ïaru. ïgu buherãpũ judio masare buherã mera game dũyasorã iñorã.

15 Masa Jesure ĩarā árĭpehrerā ĩhamaria wañorā. Eropirā ĩgu pohrogue omagā ĩgu pohrogue eja, “¿Ahrari?” arĭñorā ĩgure.

16 “Ahrabu,” arĭtuhaja erāre serēpiru:

—¿Ñehenore game wereniguirā iiari mua eropa dıyasorā? arĭ serēpiru ĩgu.

17 ĩgu serēpicū peegu masa watope niguidigu werepu ĩgure:

—Buhegu, yu magure watĭ ñajasūdiguere mre aĭgārirabu. Watĭpu ĩgure wereniguidorebeamĭ.

18 Yu magure ĩgu ñajacū yebague mehmereja wahami. ĩgu disirore sumutua, ĩgu gucūrire cūridihu buha wamurami ĩgu. Eropigu mu buherāre watĭre yu magure ñajadiguere cóadorerabu. Erā cóāmasibirama, arĭ werepu ĩgure.

19 ĩgu eroparĭcū peegu ōpa arĭpu Jesu masare:

—¿Ne yure umupeobirigohracāri mua? Yoari boje mre buherabu yuhu. ¿Dipa boje yuhu mre yujuro bojocuri? ĩgure aĭgārique, arĭpu Jesu.

20 ĩgu eroparĭcū peerā watĭ ñajasūdiguere Jesu pohro aĭgāriñorā. Erā Jesu pohro aĭ ejacū ta watĭpu ĩgu majigure mehmerejacū iipu. ĩgu eropiicū ĩgu yebague mehmereja waru. Tūru, naragā, buhacū iipu. Eropiĭ ĩgu disiro sumutua waru. Jesu ĩgu pagure serēpiru:

21 —¿Dipa boje eropa āhrari ĩgu? arĭ serēpiru Jesu majigu pagure.

—Majigugāgue ta ĩgu eropa árĭnugami, arĭ yuhripu ĩgu paguru.

22 Eropigu watĭpu ĩgure peamegue, diague sare cóamuririmi ĩgure wejēdiagu. Eropigu muhu itamumasigu mojomoro ĩha itamuque guare, arĭpu majigu paguru Jesure.

23 ĩgu eroparĭcū peegu ōpa arĭpu Jesu ĩgure:

—Muhu yure umupeocū ĩagu Goāmu árĭpehrerire ipehocāmasimi mu ya árĭburire iigu, arĭpu Jesu ĩgure.

24 ĩgu eroparĭcū majigu pagu ōpa arĭ gaguiniguip:

—Mre umupeoa yuhu. Yu umupeobiricū ĩagu itamuque yure yuhu mre umupeoboro dopa, arĭpu ĩgu.

25 Eropiicū masa bajarā erā pohro omagāriñorā. Erā gamenerecū ĩagu Jesu watĭre ōpa arĭ turipu:

—Muhu wereniguimasibiricū iidigu, gamiri bihadigu ĩre duhuque. Eropigu dipaturi ĩgure garibobiricāque, arĭpu Jesu.

26 ĩgu eroparĭcū peegu majigure ñajadigu watĭ gaguinigui, majigure yebague mehmereja, tūru naragācū ii duhupu ĩgure. ĩgu eropiicū majiguru sĭrigu dopa waru.

27 —ĩgu sĭria wami, arĭñorā masa bajarā.

Erā eropa arĭquerecū ta Jesupu ĩgu mojtore ñeha ĩgure tara wahgū nuguru. ĩgu tara wahgū nugucū wahgānugajaru ĩguru.

28 Puhru Jesu wihigue ñajajacū ĩarā ĩgu buherā erā seyaro serēpiñorā Jesure:

—¿Duhpirā guaru majigure watĭ opagure cóāmasibirayuri mu pepicū? arĭ serēpiñorā erā.

29 —ĩno watĭre cóadiarā burigā Goāmure serero gahmea. Eropirā Goāmure seremorā ba duhuro gahmea mre, arĭ yuhripu Jesu erāre.

*Dipaturi ta Jesu ĩgu sĭriburiñere ĩgu masa muriaburiñe sare wereñumi
Mt 17.22-23; Lc 9.43-45*

30 Eropi erogue árĭnirā waha Galilea yebague eja, tarigāñorā. Irisubu Jesu ĩgu buherāre buhegu iipu. Eropigu erā warore gajirā masicū gamebiripu Jesu.

31 Erogue ejagu ĩgu buherāre buhepu. Ōpa arĭ buhepu:

—Yũhũ masũ Goãmũ ãgũ obeodigũ ãhraa. Masa yũre ñeha gajirãguere yũre wiarãcoma. Erã wiara pũhrũ yũre wejẽrãcoma erã. Eropa erã wejẽra pũhrũ uɦrenũ pũhrũ masa mũriagũca, arĩpũ Jesu.

³² ãgũ õpa arĩcũ õaro peebiriñorã. Eropirã gũirã ãgũre irire serẽpibiriñorã.

Jesu ãgũ buherãre erã yagũ opũ arĩbure wereñumi
Mt 18.1-5; Lc 9.46-48

³³ Eropi erã Capernaumgue ejara pũhrũ wihigue erã arĩcũ Jesupũ serẽpipũ erãre:
—¿Maguere arirã dohpa arĩ dũyaso wereniguirã iiarĩ mũa? arĩ serẽpipũ erãre.

³⁴ ãgũ eroparĩcũ erã yũhribiriñorã. Mague arirã õpa arĩ dũyaso wereniguiñorã erã basi:

—¿Nihĩ ãhriri mari arĩpehrerã wecague? arĩ dũyaso wereniguiñorã erã. Eropirã erã eropa arĩrare Jesure werediabiriñorã.

³⁵ Erã eropa yũhribiricũ ãgũ Jesu doaja ãgũ buherãre sihubeo õpa arĩpũ:

—Árĩpehrerã wecague opũ arĩdiagũ arĩpehrerã ojogoro majagũ arĩro dopa ta erã pohro majagũ arĩro gahmea mũare, arĩpũ Jesu erãre.

³⁶ Eropa arĩgũ majigũgãre erã watope duhudobopũ. Duhudobotuha ãgũgãre arĩ coã õpa arĩ werepũ:

³⁷ —Yahare iidiarã, ãgũgãre bu arĩgũre gamerã yũ sãre gahmea mũa. Mũa eropiirã yũre gamerã, yũre obeodigũ Goãmũ sãre gahmea mũa, arĩpũ Jesu erãre.

Marire ãhaturibigũ arĩgũ mari mera majagũ ãhrimi, arĩ wereñumi Jesu
Mt 10.42; Lc 9.49-50

³⁸ Ero pũhrũ ãgũ buhegũ Ñũ õpa arĩpũ Jesure:

—Buhegũ, yujugũ mũ waĩ mera watẽare cohã wiucũ gũa ãhabũ. ãgũ mari mera majagũ ãgũ arĩbiricũ ãarã, ãgũre irire iidorebirimũrabũ gũa, arĩpũ ãgũ.

³⁹ ãgũ eroparĩcũ peegũ Jesu erãre werepũ:

—Eropa arĩbita mũa ãgũre. Yujugũ yũ waĩ mera deyoro moarire iigũ, pũhrũguere yũre ñero wereniguimasibeami.

⁴⁰ Marire ãhaturibigũ arĩgũ, ãgũ mari mera majagũ ãhrimi.

⁴¹ Mũare diaye ta arãa. Yaharã mũa arĩcũ ãarã gajirã mũare itamucũ ãagũ Goãmũ erãre õaro itamugũcumi. Yuju coaru mera decore mũare erã tĩacũ merogã arĩquerecũ, erãre õaro iigũcumi Goãmũ erã õaro iira waja, arĩpũ Jesu.

Ñerire iicũ gũhya ãhraa, arĩ buheñumi Jesu
Mt 18.6-9; Lc 17.1-2

⁴² Eropigũ Jesu majigũgãre ãgũ basi coã arĩ erãre werenemopũ:

—ãgã yũre umupeogũgãre weregũra mũare: Yujugũ ãgã iro dopa arĩgũre ñerire iidoredigũ, ãgũ ñetariaro tarigũcumi. Gajigũre masa ãgũre wũnũgũre wũariye utãye mera dirisiu, wũariyague ãgũre cóãcũ ñero wabocumi ãgũ. Eropigũ ãgã dopa arĩgũre ñerire iidoredigũpũ wũariyague erã cóãdigũ tauro ñero tarigũcumi. ãgũ bũrigã dipuwaja moasũgũcumi.

⁴³⁻⁴⁴ Mũ mojoto mera ñero iigũ, iri mojotore mũ tabe cóãbodiropã dopa iri ñerire duhuque. Irire duhubigũ peamegue wagũca. Eroguere ne peame yaribea. Eropirã beca sã ãjũquererã ne sĩribeama. Mũ mojotore mũ cóãcũ iri dũca dihta cohmoboya. Eropigũ mũpũ epasi arĩqueregũ ta pũhrũ Goãmũ mera arĩgũca. Mũ pe mojoto mera arĩgũre peamegue ãgũ cóãcũ ñetariaro tarigũca. Eropigũ iri ñeri iirĩpũre duhuque.

⁴⁵⁻⁴⁶ Mũ guburu mera ñero iigũ mũhũ iri guburu sãre mũ tabe cóãbodiropã dopa ta iri ñerire duhuque. Irire duhubigũ peamegue wagũca. Eroguere ne peame yaribea. Eropirã beca ne sĩribeama. Mũ guburure mũ cóãcũ irisi dihta cohmoboya. Eropigũ

epasi árĩqueregu ta puhru Goãmu mera árĩguca. Mu pe guburu mera árĩgure mare peamegue cóãcũ mu ñetariaro tariguca. Eropigu iri ñeri iiripure duhuque.

⁴⁷⁻⁴⁸ Mu cuiru mera ñero iigu irirure mu gorawea cóãbodirop dopa ta iri ñerire duhuque. Irirure duhubigu peamegue waguca. Eroguere ne peame yaribea. Eropirã beca sã ne siribeama. Mu cuirure cóãcũ iriru dihta cohmoboya. Yujupu cuiru mariqueregu ta puhru Goãmu mera árĩguca. Mare pe cuiru mera árĩgure peamegue mare cóãcũ mu ñetariaro tariguca. Eropigu iri ñeri iiripure duhuque.

⁴⁹ “I yeba árĩrã ñero tarirãca mua. Peamegue mari ñjucũ marire puriro dopa ta ñero tarirãca mua.

⁵⁰ Moa ñaro acaa. Moa acabiricũ usuriri iimasiya mara. Moa acabirop iri moa ne ñabea. Iri moa acabiricũ dohpagohra iimasiya mara. Eropirã moa ñaro acaro dopa mua suarã árĩque. Eropirã gajirã mera ñaro mera árĩque.

10

Erã marasã nomere erã cóãcũ ñabea, arĩ wereñumi Jesu

Mt 19.1-12; Lc 16.18

¹ Eropigu igu erogue árĩdigu waha, Judea yeba pohrogue eja, dia Jordán waĩcuriya gajipu masegue ejaru. Eroguere igu ejacũ ñarã masa bajarã igu pohrogue gamenereñorã daja. Erã gamenerecũ ñagu ero core igu buhediro dopa ta dipaturi buhepu daja.

² Igu eropa buherisubu fariseo masa erañorã. Jesure igu ñero wereniguicũ peediañorã. Eropu peediarã erã Jesure ñpa arĩ serẽpiñorã:

—¿Mari marapore cóãcũ ñhari? ¿Moise doreripu eropa ta iidone ñabea. Iri moa acabiricũ reru mu pepicũ? arĩ serẽpiñorã.

³ —¿Dohpa doreyuru Moise mare? arĩ yuhripu Jesu.

⁴ —“Mu marapore cóãdiagu paperapũgue irirure gojaque. Eropu gojagu iripure mu marapore otuhajanijagugue igore cóãmasia,” arĩ gojañumi Moise, arĩ yuhriñorã fariseo masa.

⁵ Erã eroparicũ peegu ñpa arĩ werepu Jesu:

—Mua ñecu sumarã Goãmu dorerire iidabiricũ ñagu, “Eropu ta wacuraporo,” arĩgu, “Mua marapore cóãmasia,” arĩ gojañumi Moise.

⁶ Igu eropa arĩ gojara árĩquerecũ ta, negohraguere Goãmu mua marasã nomere cóãcũ gamebiriñumi. I yebare ñhacũnugugũ mu, nomeo sãre iimi.

⁷ Eropigu mu igu pagu sumarãre cohã wiria igu marapo mera árĩgucumi.

⁸ Eropirã erã perã árĩquereerã ta, yuju dupu iro dopa árĩrãcoma. Eropirã erã perã iro dopa árĩbeama. Yuju dupu iro dopa ñhrima erã.

⁹ Eropirã Goãmu igu doreru mera mojtodirima. Eropirã game cóãbircãro gahmea erãre, arĩpu Jesu erãre.

¹⁰ Eropu arĩtuha igu buherã mera wihigue ñajaa waru. Wihigue ñajajarã erã marasã nomere cóãrere serẽpinemoñorã daja igu buherã.

¹¹ Erã eropa serẽpiñacũ igu yuhripu:

—Igu marapore cóãdigu gajigo mera marapocugũ, igu igo gajigo mera ñero iigu iimi.

¹² Eropigo nomeo sã igo marapure cóãgo, gajigu mera marapucugo, igu gajigu mera ñero iigu ñhrimo, arĩpu Jesu erãre.

Majirãgã ya árĩburire Goãmure serẽbasañumi Jesu

Mt 19.13-15; Lc 18.15-17

¹³ Eropu majirãgãre Jesure mohmepidoremorã erãgãre Jesu pohrogue arĩ erañorã. Erã eropiicũ igu buherãpu erãgãre aĩgãrirãre bocatĩru turiñorã.

¹⁴ Erã eropa turicũ ñagu Jesu papurigu ñpa arĩpu erãre:

—Eropa ñacãque. Majirã yu pohroque ariporo. Waque, arĩbiricãque erãgãre. Erã Goãmure erã opure masima. Eropirã Goãmũ ñgu opu arĩroguere oãgã iro dopa pepirã ãhrima eroguerẽ.

¹⁵ Diaye arĩgu iiaa mũare. Oãgã Goãmure gamediro dopa ta mũa Goãmure gamebirã ñgu pohroque wasome mũa. Mũa wabiricũ mũa opu arĩsome ñgu, arĩpu Jesu.

¹⁶ Eropa arĩtuha Jesu majirãgãre aĩ coãgu erãre mohmepi erã ðaro arĩburire Goãmure serẽbasagu ðpa arĩpu:

—Oãgã ðarã waporo, arĩ serẽbasapu Goãmure.

Doberi opagu Jesu mera weretamuñumi

Mt 19.16-30; Lc 18.18-30

¹⁷ Eropi Jesu ñgu mague wacũ, yujugu masu omagã wa ñgu guburi pohro mereja Jesure serẽpipu.

—Mũhu buhegu ðagu ãhrraa. ¿Yũhu arĩpehrerĩnũri Goãmũ mera arĩdiagu duhpigacuri? arĩpu ñgu Jesure.

¹⁸ Ñgu eroparĩcũ Jesu ñgure yũhrĩpu:

—¿Dohpa arĩronore yũre “Oãgu” arĩ piyuri mũhu? Goãmũ yujugu ta ðagu ãhrimi.

¹⁹ Ñgu Goãmũ dorerire masia mũhu. “Masare wejẽbiricãque. Gajigu marapo mera arĩbiricãque. Yajabita, gũyabita, gajirã yare gũya aĩbita, mũ pagu sũmarãre umupeoque,” ire doremi Goãmũ. I dorerire iro gahmea mũre, arĩ werepu Jesu ñgure.

²⁰ —Buhegu, irire arĩpehrerire majigugãgue ta tarinũgabirimũribũ yũa, arĩpu ñgu Jesure.

²¹ Jesu ñgure ñhamehtu mahĩpu. Eropigu ðpa arĩpu:

—Merogã duhyaa mũre mũ iipehoboro. Arĩpehrerire mũ yare duaque. Eropigu arĩpehrerĩ mũ wajatarare mojomorocũrãre oque. Mũhu eropiicũ baja ðari mũmarogue Goãmũ pohroguere arĩyuroca. Tuhajanugu yũ mera majagu arĩbu arique, arĩpu Jesu ñgure.

²² Wũaro opagu arĩpu ñgu. Eropigu Jesu ñgure eroparĩcũ peegu ñgu oparire mojomorocũrãre odiabigu, turaro bujawere, suabiri waha wapũ.

²³ Ñgu bujawere wacũ ñagu Jesu majinũgaja ñgu buherãre ñha ðpa arĩpu:

—Doberi oparã Goãmũ ñgu opu arĩroguere erã wadiacũ diasa ãhrraa, arĩpu erãre.

²⁴ Ñgu eroparĩcũ peerã erãpu pee uca waha pee masibiriñorã. Eropa arĩtuha Jesu dipaturi werepu erãre:

—Yũ acawererã, arĩpehrerã “Yũ gamero yũ opari mera ta ðaro tarigũca,” arĩ pepirã Goãmũ ñgu opu arĩroguere erã wacũ diasataria.

²⁵ Camellopu awiru gobegãgue ñgu ñajatariwereadiacũ masiya mara ñgure. Eropa ta doberi opagu ñgu Goãmũ mera ðaro arĩgu ñgu opu arĩroguere ñgu wacũ diasa ãhrraa, arĩ werepu erãre.

²⁶ Ñgu eroparĩcũ peenijarã ñhamaria wanijarã, erã basi ðpa arĩñorã:

—Yaho. Ñgu arĩro dopa ta diaye arĩcũ ne yujugu masure taubiribocumi Goãmũ ñgu pohro wamorãre, arĩñorã erã erã basi.

²⁷ Erã eroparĩcũ peegu Jesu erãre ñhabeo ðpa arĩpu:

—Masa erã bocatiuro erã ðaro iiri mera tarimasibeama. Goãmũ pohroque wamasibeama. Goãmũ dihta masare peamegue wabonirãre taumasimi ñgu pohro wamorãre. Ñgu arĩpehrerire ðaro iimasipehocãmi, arĩpu Jesu erãre.

²⁸ Ñgu eroparĩcũ peegu Pedro ñgure ðpa arĩpu:

—Peenique. Gũapu arĩpehrerĩ gũa yare apicãbũ mũ mera wamorã, arĩpu ñgu Jesure.

²⁹ Ñgu eroparĩcũ Jesu ðpa arĩpu:

—Diaye arĩgu iiaa mũare. Árĩpehrerã õari buherire yaha árĩburire iimorã mũa wirire, mũa pagu porãre, mũa pagu sũmarãre, mũa porãre, mũa poerire apirã wũaro wajatarãca mũa dohpaguere.

³⁰ Eropirã mũa wirire, mũa pagu porãre, mũa pagosã nomere, mũa porãre, mũa poerire ero core mũa opadiro tauro dohpaguere baja oparãca mũa ñero tarirã árĩquererã. Eropirã gajirã mũare ñero iirãcoma. Eropirã pũhrũguere árĩpehrerinũri Goãmũ mera árĩrãca.

³¹ Dohpaguere bajarã oparã árĩnirã irisubure bu árĩrã dujacãrãcoma. Eropirã dohpaguere bajarã bu árĩnirãpũ oparã dujarãcoma daja, arĩ werepũ Jesu erãre.

Dipaturi Jesu ĩgu sĩriburiñere, ĩgu masa mũriaburiñe sãre wereñumi
Mt 20.17-19; Lc 18.31-34

³² Eropi erã mague majaa, Jerusalengue majarã iĩnorã. Jesu erã coregã mũhtarũ. ĩgu eropa mũhtacũ ĩarã ĩgu buherã ĩha uca wañorã. Eropirã erã pũhrũ nũrusiarãpũ gũiro mera ĩgure nũrusiañorã. Eropigu Jesu doce ĩgu buherã seyarore sihubeo, masa ĩgure iiburire werenũgarũ daja erãre.

³³ —Peeque yũre. Dohpaguere Jerusalengue warã iiaa mari. Eroque masa yũ masure Goãmũ ĩgu obeodigure yũre ñeha, pahia oparãre, judio masare buherã sãre yũre orãcoma. Eropirã yũre wejedorerãcoma erã. Eropa wejedorerã judio masa árĩbirãre orãcoma yũre.

³⁴ Erã eropa ora pũhrũ erã yũre wereya, disico ehosũ tãrarãcoma. Tuhaja yũre wejẽrãcoma. Eropigu yũ sĩrira pũhrũ uñrenũ pũhrũ masa mũriagũca, arĩ werepũ Jesu.

Santiago, Ñu mera Jesure serẽñuma
Mt 20.20-28

³⁵ Eropi Santiago, Ñu mera Jesu pohrogã ejarã erã gamerire serẽñorã ĩgure. Erã Zebedeo porã árĩñorã. Eropirã õpa arĩñorã:

—Buhegu, gũa serẽro dopa ta gũare iique mũhũ, arĩñorã erã Jesure.

³⁶ —¿Yũhũ duhpiicũ gahmeri mũa? arĩpũ Jesu erãre.

³⁷ —Mũhũ árĩpehrerã wecague opu árĩgu gũare mũ waĩ mera dorerã acunque. Yujugure mũ diayerũ, gajigure copũ doboque gũare. Mũ mera oparã gũa árĩboro dopa iique, arĩ serẽñorã erã Jesure.

³⁸ Erã eroparĩcũ peegu õpa arĩ werepũ Jesu:

—Mũa ñero tariboro masibiriquererã õpa arĩ serẽa mũa yũre. ¿Dohpaguere yũ ñero tariboro dopa ta mũa sã ñero tarirã yujuro bojebocuri mũa? ¿Yũre erã ñero iiboro dopa mũa sãre ñero iicũ yujuro bojemasibocuri mũa? arĩ serẽpipũ Jesu erãre.

³⁹ —Yujuro bojerãca, arĩ yũhriñorã.

Erã eroparĩcũ Jesu õpa arĩ werepũ:

—Yũ ñero tariboro dopa ta mũa sã ñero tarirãca.

⁴⁰ Eropa mũa tarimorã árĩquererã ta, yũ mera doremorãre beyemasibeeaa yũhũ. Irire yũhũ Pagu amutuhami. Eropirã ĩgu beyenirã dihta yũ diayerũ yũ copũ doarãcoma, arĩpũ Jesu.

⁴¹ Santiago, Ñu sã erã oparã árĩburire Jesure serẽcũ gajirã diez buherã peerã, erã mera guañorã.

⁴² Erã eropa guacũ ĩagu, Jesu ĩgu buherãre sihu gameneo õpa arĩpũ:

—Goãmũre masibirã oparãpũ erã masare dorerã, pũiro mera dorema.

⁴³ Mũapũ ne eropa iisome mũa basi. Mũa mera majagu opu árĩdiagu, árĩpehrerã ĩgu mera majarãre itamugũ árĩporo.

⁴⁴ Eropigu árĩpehrerãre doregu árĩdiagu, erã pohro majagu árĩro dopa ta árĩporo.

⁴⁵ Eropa árĩgu tiiáa yu sã. Masare dorebiragu arigu iibiribu. Yuhũ masu Goãmu ĩgu obeodigu árĩqueregũ ta, i yebaguere masare itamugũ arigu iibu. Eropigu masa bajarã erã ñero iira dipuwajare sĩribasagu arigu iibu. Eropigu erã peamegue wabonirãre taugu arigu iibu, arĩpu Jesu erãre.

Bartimeore, cuiri ihajabigũre ĩacũ iĩñumi Jesu

Mt 20.29-34; Lc 18.35-43

⁴⁶ Eropi erã Jericógue ejañorã. Eropirã iri macague árĩnirã Jesu ĩgu buherã masa bajarã mera wañorã. Jesu wari maha tũrogue yujugu masu cuiri ihajabigũ doapu. ĩgu Bartimeo waĩcũgu Timeo magu arĩpu. ĩgu ma tũrogue doagu umuri nucu masare niyerure serẽmuri pu.

⁴⁷ Eropigu ero doanijagu masa “Jesu Nazare majagu ahrimi,” erã arĩcũ peepũ. Eropa peenijagu õpa arĩ gaguiniguipu:

—Jesu, opu Davi mũru pãrami masare taubu mojomoro ĩaque yũre, arĩ gaguiniguipu Jesure.

⁴⁸ ĩgu eropa arĩ gaguiniguicũ peerã masa bajarã Bartimeore “Ejarimaricãque,” arĩ turiñorã. Erã eropa arĩ turiquerecũ, ĩgu pu ĩgu ero core ĩgu gaguiniguidiro tauro gaguiniguipu daja.

—Jesu, opu Davi mũru pãrami masare taubu mojomoro ĩaque yũre, arĩ gaguiniguipu daja.

⁴⁹ ĩgu eroparĩcũ peegu Jesupu dujanugaja:

—Sihubeoque ĩgũre, arĩpu. ĩgu eroparĩcũ peerã erãpu ĩgu cuiri ihajabigũre sihgãñorã.

—Mucubirique. Wahgãnugajaque. ĩgu mũre sihumi, arĩñorã erã ĩgũre Bartimeore.

⁵⁰ Erã eroparĩcũ peegu ĩgu omasiariñere tuweapi, buhri tarimagã Jesu pohrogue ejanugajapu.

⁵¹ Eropigu Jesu serẽpipu ĩgũre:

—¿Dohpa yuhũ mũre iicũ gahmeri mũhu? arĩ serẽpipu Jesu ĩgũre.

—Yu opu, yũre cuiri ĩacũ iique, arĩpu ĩgu cuiri ihajabigũpu.

⁵² —Mu yũre umupeonijagu õagu wahaa. Eropigu wanisa, arĩpu Jesu ĩgũre.

ĩgu eroparĩcũ ta cuiri ihajabigũ õaro ĩha wapu. Ōagu wanijagu Jesu mera mague nũrusia wahgã wapu.

11

Jerusaléngue ejañumi Jesu

Mt 21.1-11; Lc 19.28-40; Jn 12.12-19

¹ Eropii erã Jerusaléngue ejaboro coregã, Betfagé maca pohrogã, Betania maca pohrogã ejamũhtañorã. Iri macari utãgu Olivo waĩcũdigũ gubuye árĩyoro. Eroque ejagu perãre ĩgu buherãre Jesu obeogu õpa arĩpu:

² —Si macague waque. Eroque ejarã mata burrogãre erã dirinugudigũgãre bocajarãca. Gajirã erã peyaya marigu arĩcumi. ĩgũre boca ja ĩgũre diriradarire pãa yũre aĩgãribasaque.

³ Mũa eropiicũ ĩagu burrogã opu “¿Duhpimorã burrogãre pãri?” ĩgu arĩcũ peerã õpa arĩ yuhrique ĩgũre: “Mari tĩgu burrogãre gamebeoniami dohpa. Eropigu dohparagã wiagũcumi ĩgũre,” arĩ wereque ĩgũre, arĩ weredore obeopu ĩgu buherã perãre.

⁴ ĩgu dorebeonirã waha, wihi pohro arĩri mare burrogãre disiporo erã dirinugudigũgãre bocañorã. Boca ja ĩgũre erã diriradarire pãñorã.

⁵ Eropirã ĩgũre erã pãcũ ĩarã ero niguinirã serẽpiñorã:

—¿Duhpimorã mũa diriradarire pãri burrogãre? arĩ serẽpiñorã.

⁶ Erã eroparĩcũ peerã erãpũ Jesu ïgũ arĩdiro dopa ta wereñorã erãre serẽpirãre. Erã eropa arĩ werecũ peerã erã ero niguinirãpũ “Aĩgãque,” arĩñorã erãre.

⁷ Eropirã erã burrogãre Jesu pohrogue aĩgã wañorã. Erã aĩ ejara pũhrũ suhri ïgũgã weca erã peotuhacũ ïagũ Jesupũ ïgũgã wecague mũribejapũ wabu.

⁸ Eropirã masa bajarã erã peyari suhrire tuwea aĩ ïgũ wari maha deco sãopi mũhtañorã Jesure umupeorã. Gajirãpũ pũricũri dũpũrire poerigue erã aĩgãrira dũpũrire apimũhtañorã “Õari maha árĩporo,” arĩrã.

⁹ Eropirã ïgũ core warã, ïgũ pũhrũ arirã sã õpa arĩ gaguiniñorã:

—Ïre umupeorã. Ihĩ Goãmũ ïgũ obeodigu õaro ariporo.

¹⁰ Mari ñecũ Davi mũrũ opũ ïgũ arĩdiro dopa ta õaro ariporo. “Ûmaro majagũ turagũ ãhrimi,” arĩ umupeorã, arĩ gaguiniguiñorã erã.

¹¹ Eropigu Jesu Jerusaléngue ejapũ. Ejagũ Goãmũ ya wihigue ñajajagũ, iri wihi majare árĩpeherrerire ïapehocãpũ. Ìatuhaja “Ñamicague ãhraa. Ûmũñarigã ta ãhraa. Ina warã,” arĩpũ Jesu. Ïgũ buherã mera Betaniague waha wañorã.

Jesu higuerağũ waĩcũdigũre sĩridoreñumi

Mt 21.18-19

¹² Eropi gajinũ erã Betaniague árĩnirã Jerusaléngue dujariñorã daja. Eropa dujaricũ Jesupũ oaboa wapũ. Eropa oaboagũ yoarogue niguidigũre higuerağũre õaro pũricũdigũre ïanijagũ irigũ dũcare amagũ waripũ.

¹³ Dũca mariyoro. Dũcacũrisubu árĩbiriya. Pũri dihta opayoro.

¹⁴ Eropigu dũca maricũ ïagũ õpa arĩpũ:

—Irigũ dũcare masa ne dipaturi babiricãporo. Ne dũcacũbiricãporo, arĩpũ Jesu.

Ïgũ eroparĩcũ ïgũ buherãpũ peeñorã.

Jesu Goãmũ wihire Goãmũ mera wereniguiri wihire iidoreñumi

Mt 21.12-17; Lc 19.45-48; Jn 2.13-22

¹⁵ Ïgũ eropiira pũhrũ erã Jerusaléngue erañorã. Eragũ Jesu Goãmũ ya wihigue ñajapũ daja. Ñajajagũ doberi duarãre, asũrãre bocajagũ cohã wiucãpũ. Eropigu niyerure game gohroto doarã ya mesarire yomemuju aĩ mehpi behomũripũ. Bujare duarã erã doari pẽrori sãre eropa ta iipũ.

¹⁶ Eropigu Jesu Goãmũ wihiguere gajinore aĩ ñajadorebiripũ masare.

¹⁷ Eropigu Jesu õpa arĩ buhepũ erãre:

—Õpa ãhraa Goãmũ yare erã gojarapũgue: “Yaha wihi Goãmũ mera wereniguiri wihi waĩcũroca. Eropiro árĩpehrero majarãgue yũ mera erã wereniguiri wihi árĩroca,” arĩ gojañuma Goãmũ wereniguirire. Goãmũ eropa arĩquerecũ ta, mũapũ i wihire Goãmũ wihire duadoarã bu game yajarã iiaa, arĩpũ Jesu erãre.

¹⁸ Ïgũ eropa arĩ buhecũ árĩpeherrerã masapũ pee ãcapehrea wañorã. Eropirã pahia oparã, judio masare buherã mera ïgũre gũi arĩñorã. Eropirã erã ïgũre wejẽburire guñamaañorã.

¹⁹ Erã eropiicũ ñamicague Jesu ïgũ buherã mera iri maca árĩnirã waha wañorã.

Higuerağũ sĩria wayoro

Mt 21.20-22

²⁰ Eropirã boyo dijaricũ mague majarirã higuerağũre ïañorã daja. Irigũ nugurigue sĩrinũga sĩriadigũ arĩcũ ïañorã.

²¹ Irigũre ïagũ Pedropũ õpa arĩpũ:

—Buheğũ, ïaque. Irigũ higuerağũpũ mũ sĩridoredigũpũ sĩria waya, arĩpũ Pedro.

²² Ïgũ eroparĩcũ Jesu werepũ erãre:

—Goãmũre umupeoturaque mũa.

²³ Diaye arĩgu tiiã mãare. Mãa Goãmure ðaro umupeori mera irigu utãgure “Dua aĩ wũariyague cóadigu árĩporo,” mãa Goãmure arĩcũ, mãa arĩdiro dopa ta waroca. “Yũ serẽro dopa diaye ta eropa iigucumi,” mãa arĩ guñacũ, “Goãmũ iisome,” arĩbiricũ, mãa serẽdiro dopa ta Goãmũ iigucumi.

²⁴ Eropigu irire weregura mãare. Goãmũ mera wereniguirã, igure serẽrã, “Yũ serẽro dopa ta eropa waroca yũre,” arĩ guñaque. Mãa eropiicũ ïagu Goãmũ mãa serẽrire ogucumi.

²⁵ Eropirã Goãmure mãa serẽboro core gajirãre erã mãare erã ñero iirare cãdijique. Gajirã erã ñero iicũ mãa guarare duhuque. Mãa eropiicũ ïagu mari Pagu umaro majagu mãa ñero iirare igu sã cãdijigucumi.

²⁶ Mãare ñero iirare mãa cãdijibiricũ igu sã mãa ñero iirare cãdijisome, arĩpu Jesu erãre.

Jesure doredigure igure serẽpiñuma pahia oparã, judio masare buherã, mãrã mera Mt 21.23-27; Lc 20.1-8

²⁷ Igu eropa arĩra pũru erã Jerusalengue wañorã daja. Eropirã Jesu Goãmũ wihigue igu curicũ ïarã, pahia oparã, judio masare buherã, mãrã mera igu pohrogue erarã igure serẽpiñorã:

²⁸ —¿Noa doreri mera irinore iigu iiri mũhu? ¿Noa mãre Goãmũ wihi duanirãre cóadoreari? arĩ serẽpiñorã erã Jesure.

²⁹ Erã eroparicũ Jesu yũhripũ:

—Mũapũre serẽpimũhtagura. Õaro mãa yũhricũ yũ sã mãare yũhrigura.

³⁰ ¿Ñu masare igu waĩyecũ noano igure waĩyedoremuriyuri mãa pepicũ? ¿O Goãmũ doreyuri? ¿O masapũ doremuriyuri mãa pepicũ? Yũre wereque, arĩpu Jesu erãre.

³¹ Igu eroparicũ peerã erãpu erã basi game ðpa arĩ wereniguiñorã:

—¿Dohpa arĩ yũhrirãcuri mari? “Goãmũ Ñure doredigu árĩñumi,” mari arĩcũ, “¿Goãmũ Ñure igu dorequerecũ ta duhpirã igu wererare peebirari mũapũ?” arĩbocumi Jesu marire.

³² Oã masapũ “Diaye ta Ñu Goãmũ yare weremũhtadigu árĩmi,” arĩ pepima erã. Erã eropa pepirã, “Ñu igu waĩyecũ Goãmũpu igure doredigu árĩbiriñumi,” mari arĩcũ, masapũ mari mera guarãcoma, arĩñorã erã basi.

³³ Eropirã erã Jesure ðpa arĩ yũhriñorã:

—Ñure waĩyedoredigure gũa masibea, arĩñorã erã Jesure.

Erã eroparicũ ðpa arĩpu Jesu.

—Irisubu tamerare yũ sã mãa serẽpirare werebeaa mãare. Yũ iirire iidoredigure werebeaa mãare, arĩpu Jesu erãre.

12

Ñerã mohme corerã iira queorire wereñumi Jesu buhebu Mt 21.33-46; Lc 20.9-19

¹ Eropi Jesu queori mera buhenũgapũ daja erãre.

—Yeba opu árĩñumi. Iri yebare igu ya iguidarire oteñumi. Otetuha sãrirono nugu, iguire erã cũhra bujuburi gobere seañumi. Pohe decogue umari wihigã sãre iĩñumi ïhadibuma ðaro. Eropigu gajirãre igu ya pohe deco mera apiñumi erã mohme corera waja. Eropigu iri pohere erãre mohme coredoretuhaja gaji yebague waha wañumi igu.

² Pũru igui ñirisubu arĩcũ pohe opu igu pohro majagure igu ya pohe mohme corerã pohrogue obeoriñumi. Pohe maja igu ya oteri dũcare igu ya sero maja dũcare aĩdoregu obeoriñumi igure.

³ Eropirã pohere mohme corerãpũ ãgu pohro majagũre ñeha pañuma. Eropiituha ãgu ya ãgui tãrire obiriquererã dujadoreñuma ãgũre.

⁴ Eropigũ pohe opũ gajigũ ãgu pohro majagũre obeoriñumi daja. Eropirã pohere mohme corerãpũ ãgũre ãgu dipurure cami moa ñero iĩñuma ãgu sãre.

⁵ Gajigũ ãgu pohro majagũre obeocũ ãgũpũre wejẽcãñuma. Gajirã sãre bajarãre eropa dihta iĩñuma. Gajirãre pa gajirãre wejẽñuma erã.

⁶ Eropigũ pohe opũ magũ dihta dahyañumi. ãgu ta ãgu magũ ãgu mahigũ arĩñumi. Eropigũ ãgu magũre obeoñumi pare erã pohrogue, “Yũ magũpũre umupeorãcoma,” arĩgu.

⁷ ãgu õpa arĩ pepiquerẽcũ, erã pohere corerãpũ ãgu magũ aricũ ãha, õpa arĩ wereniguiñuma: “Pohe opũ magũ ãhrimi. ãgũre wejẽcãrã mari. Eropiro i pohe mari ya pohe dujaroca,” arĩ wereniguiñuma erã erã basi.

⁸ Eropã arĩrã ãgũre ñeha wejẽ, pohe tũrogue aĩgã cóãcãñuma erã ãgũre, arĩpũ Jesu erãre.

Eropa arĩtuhaja Jesu erãre serẽpipũ:

⁹ —Ne, ¿pohe opũ dujarigũ dohpa iigũcuri ãgu ya pohere mohme corerãre? arĩpũ Jesu. Õpa iigũcumi erãre, arĩpũ. ãgu erãre wejẽ gajirãpũre pohere mohmedoregũcumi, arĩpũ Jesu erãre.

¹⁰⁻¹¹ ¿Goãmũ yare erã gojarapũgue õpa arĩrire irire buhebiriri mũa? Õpa arĩ gojañuma:

Ihĩ Cristo utãye iro dopa ãhrimi. Masa Cristore gamebirãcoma. Erã gamebiriquerẽcũ

Goãmũ ãgũre beye opũ acumi. Goãmũpũ ire iimi. ãgu eropa iicũ ãarã “Õataria,” arĩ pepia mari, arĩ gojañuma iribojegũre.

¿Irire ne buhebiriri mũa? arĩpũ Jesu erãre.

¹² ãgu eroparĩcũ peerã pahia oparã, judio masare buherã, mũrã mera õpa arĩ pepiñorã: “Jesu i queorire weregũ ‘Erã ñerã mohme corerã iro dopa ãhrima,’ marire arĩ weresãgũ iicumi,” arĩ pepiñorã. Eropã arĩ pepirã Jesure ñeadiarĩñorã. Eropã ñeadiaquererã, masapũ Jesure gamerã mari mera guari, arĩrã masare gũi arĩñorã. Eropã gũirã ãgũre cohãgã wañorã.

Fariseo masa, Herode ya curu majarã mera gobierno maja wajayerire serẽpiñuma Jesure

Mt 22.15-22; Lc 20.20-26

¹³ Waha, erã mera majarãre yujurãyerire fariseo masare, Herode ya curu majarã sãre Jesure serẽpiñadore obeoñorã daja. Erã Jesure baja serẽpiri mera ãgu gajiropa yũhricũ weresãmorã iiriñorã.

¹⁴ Eropirã Jesu pohro eja ãgũre serẽpiñorã:

—Buhegũ, diaye mũ wereniguigũ gũyari marigũ mũ arĩcũ masia gũa. Eropigũ opũ arĩcũ sãre bu arĩgu ãgu arĩcũ sãre mũhũ yujuropa ãhaa. Eropigũ Goãmũ yare diaye mũhũ werea. Masa sũacũ sãre erã sũabiricũ sãre queoro werea. Eropigũ gũare wereque: ¿Roma majagu arĩpehrerã tauro opũ arĩgũre, gobierno majare marire wajayero gahmeri mũ pepicũ? ¿Mari doreripũ wajayedoreri mũ pepicũ? arĩ serẽpiñorã erã Jesure.

¹⁵ Erã eropa arĩ serẽpicũ peegũ erã gũyarire erã ñero iidiarire masigũ õpa arĩ yũhripũ erãre:

—¿Duhpirã yũ ñero wereniguicũ peediari mũa? Dohparagã niyerusere aĩgãrique irisere ãamorã, arĩpũ Jesu erãre.

¹⁶ ãgu eroparĩcũ peerã yujuse niyerusere aĩgãriñorã. Erã irisere aĩ eracũ ãagu Jesu serẽpipũ erãre:

—¿Nihino gohra masũ tuhyari isere? ¿Noa waĩ tuhyari isere? arĩ serẽpipũ ãgu.

—César waĩcũgũ masa tauro opu masũ ĩgũ waĩ sã tuhyaa irisegue, arĩ yũhriñorã erã.

¹⁷ Erã eroparĩcũ Jesu werepũ erãre:

—Irisubu tamerare masa tauro opu árĩgũ yare ĩgũre oque. Goãmũ yare Goãmũpũre oque, arĩpũ Jesu. ĩgũ eroparĩcũ pee uca wañorã.

Saduceo masa Goãmũ ĩgũ sĩrinirã masurire serẽpiñuma Jesure
Mt 22.23-33; Lc 20.27-40

¹⁸ Eropi yujurãyeri Saduceo masa Jesu pohroguere erañorã. Saduceo masapũ “Goãmũ sĩrinirãre masusome,” arĩ pepirã árĩñorã.

¹⁹ Eropirã erã õpa arĩñorã Jesure:

—Buhegũ, marire õpa arĩ gojadigũ árĩmi Moise: “Yujugũ ĩgũ tĩgũ marapocũgũ porã mariqueregũ ĩgũ sĩricũ ĩagũ, ĩgũ pagũ magũre ĩgũ tĩgũ marapo árĩdigore marapocũro gahmea. Eropigũ ĩgũ tĩgũ mũrũ ĩgũ tĩgũ ĩgũ porãcũbodiropã dopa ta porãcũro gahmea ĩgũ pagũ magũre. Eropirã ĩgũ tĩgũ mũrũ porã iro dopa árĩrãcoma,” arĩdi árĩmi Moise, arĩñorã.

²⁰ Ire erã arĩtuhaja i queorire werenemoñorã Jesure.

—Yujugũ porã siete árĩñorã. Eropii erã tĩgũpũ marapocũ, porã marigũ ta sĩria wapũ.

²¹ Eropigũ gajigũ ĩgũ pagũ magũ sã ĩgũ tĩgũ mũrũ marapo árĩdigore marapocũpũ. ĩgũ eropa marapocũra pũhrũ ĩgũ sã ĩgũ tĩgũ mũrũ iro dopa ta porã mariqueregũ ta sĩria wapũ. Eropigũ ĩgũ pagũ magũ ĩgũ ĩgũ mũrũ iro dopa porã mariqueregũ ta sĩria wapũ.

²² Eropã dihta wañorã yujugũ porã. Ne porã mariquererã sĩripehrea wañorã. Erã marapo sã erã pũhrũ sĩria wapo pare, erã arĩtuhaja Jesure serẽpiñañorã.

²³ ¿Ne, Goãmũ árĩpehlerã sĩrinirãre ĩgũ masucũ nihino marapo gohra árĩgocuri igo? Erã árĩpehlerã igore marapocũnirã árĩñorã. ¿Eropigo nihino marapopũ árĩgocuri igo? arĩ serẽpiñorã erã Jesure.

²⁴ Jesu yũhripũ erãre:

—Goãmũ yare erã gojarapũ wereniguirire ne masibea mũa. Eropirã Goãmũ ĩgũ turari sãre ne masibea mũa, arĩpũ Jesu. Eropiro mũa pepiripũ diaye árĩbeaa.

²⁵ Sĩrinirã mũra erã masa mũriara pũhrũ erã anyua iro dopa ãhrama. Erã uña nome mera marapocũbeama eroguerẽ.

²⁶ Sĩrinirã erã masa mũriaboropũre mũare weregũra, arĩpũ Jesu. Irire Moise õaro werepehocãñumi. Iri yucũgũgãgue ãjurisubu árĩgũ Goãmũ õpa wereñumi Moisere: “Yũhũ Abrahã, Isaa, Jacobo, erã opu ãhraa,” arĩ wereñumi Goãmũ iribojegue.

²⁷ Erã sĩrira pũhrũgue “Erã opu ta ãhraa,” arĩ wereñumi Goãmũ. Eropirã erã sĩrinirã mũra ĩgũ masunirã árĩrã erã ojocarirã ãhrama. Eropirã “Sĩrinirã masasome,” arĩ pepirã diaye pepibeaa mũa, arĩpũ Jesu erãre.

Õatariariñere doreriñere wereñumi Jesu
Mt 22.34-40

²⁸ Eropigũ yujugũ judio masa erã buherã mera majagũ erã pohroguere eraa, erã game werenigũicũ peepũ. Jesu ĩgũ õaro yũhririre peegũ serẽpipũ ĩgũre.

—¿Goãmũ ya doreri õatariaro doreripũ diñe doreripũ ãhriri mũ pepicũre? arĩ serẽpipũ ĩgũ Jesure.

²⁹ Jesu ĩgũre yũhripũ:

—Iñe doreriñe õatariariñe õpa ãhraa. “Israe masa peeque. Goãmũ mari Opu yujugũ ta ãhrimi.

³⁰ Bũrigã mũa sĩporã mera, mũa turari mera, mũa õaro guñari mera Goãmũre mũa Opũre mahique,” arĩmi Goãmũ.

³¹ Iñe doreriñe pũhrũ gaji doreriñe sã õataria. “Mũ basi mahiro dopa ta mũ pohro árĩrã sãre mahique,” arĩmi Goãmũ. Iri pe doreri ta árĩpehreri gaji doreri tauro ãhraa, arĩ werepũ Jesu ãgũre.

³² ãgũ eroparĩcũ judio masare buhegũ õpa arĩ yũhrĩpũ:

—Eropa ta ãhraa, buhegũ. Diaye ta arãa mũhũ. Goãmũ yujugũ ta ãhrimi. Gajigu ãgũ iro dopa árĩgũ marimi. Mũ arĩri diaye ta ãhraa. Goãmũre turaro mari sĩporã mera, mari turari mera, mari pepiri mera, mari õaro guñari mera ãgũre mahiro gahmea. Mari pohro árĩrãre mari basi mari mahiro dopa ta, erã sãre mahiro gahmea marire.

³³ Mari Goãmũre umupeomorã waimũrã wejẽ soemujucũ õapũrica. I tauro Goãmũre masa sãre mari mahicũ õataria, arĩpũ ãgũ Jesure.

³⁴ ãgũ pee masiri mera yũhrĩcũ ãha Jesu ãgũre arĩpũ:

—Merogã dũhyaa mũre Goãmũ mũ opũre mũ masiboro, arĩpũ Jesu ãgũre.

ãgũre eroparĩcũ gajirã peerã ãgũre gũirã serẽpinemodiabiriñorã pare.

¿Noano acaweregũ ãhriri Cristo? serẽpi ãañumi Jesu masare

Mt 22.41-46; Lc 20.41-44

³⁵ Eropigũ Goãmũ wihigue buhegũ õpa arĩpũ Jesu:

—“Cristo Davi mũrũ pãrami arigũcumĩ,” arĩ buhema marire buherã. ¿Duhpirã eropa arĩ buheri erã? Erã õaro masiboro dũhyania erãre dohpa.

³⁶ Davi ãgũ basi Espĩritu Santo ãgũre dorero dopa ta õpa arĩ wereñumi: Goãmũ yũ opũre õpa arãmi. “Ohõ yũ diayerũ yũ mera dorebu doaque. Eropigũ mũre ãhaturirãre mũre tarinũgabasagũca yũhũ,” arĩmi Goãmũ yũ opũre, arĩ gojañumi Davi mũrũ.

³⁷ Eropa arĩ gojagũ Davi mũrũ opũcũpũ Cristore “Yũ opũ,” arĩgũ. Cristo Davi mũrũ opũ ãhrimi. Eropigũ Davi mũrũ Cristo ñecũ árĩqueregũ opũcũñumi Cristore, arĩ werepũ Jesu.

ãgũ eropa arĩ buhecũ bajarã masa mucubiriri mera peeñorã ãgũre.

Jesu masare buherã erã ñero iirire wereñumi

Mt 23.1-36; Lc 11.37-54; 20.45-47

³⁸ Eropigũ ãgũ buhenemogũ õpa arĩpũ:

—Masare buherã erã ñero iirire õaro ãaque. Eropirã erã iiro dopa iibiricãque. Erã yoari suhri saña erã masa erã ãhabeoro cuhriima. Doberi duarogue gajirã umupeori mera erãre bocatĩri serẽcũ gahmema erã.

³⁹ Eropirã mari buheri wiriguere õari doari dihtare doadiama. Eropirã bosenũri árĩcũ sãre oparã erã doari dihtare gahmema erã.

⁴⁰ Eropirã erã wapeweyarã nome erã wajamocũ ãha erã ya wirire emacãma erã nomere. Eropa erãre mojomoro ãabiriquererã erã masa ãhurore yoari boje Goãmũre serẽma, “Gũa Goãmũre õaro umupeoa,” arĩ gũyarã. Erã eropa iira dipuwaja gajirã tauro dipuwaja moagũcumĩ erãre, arĩpũ Jesu erãre.

Wapeweyo Goãmũre igo apirare wereñumi Jesu

Lc 21.1-4

⁴¹ Eropigũ Jesu Goãmũ wihi maja erã amuburi niyeru gameneori comoro pohro doapũ. Ero masa erã niyeru sãcũ ãapũ. Doberi oparã iri comorogue niyeru pagari sãa tari wahgãmũriñorã.

⁴² Eropigo wapeweyo bũro iri comorogue ahri pesegã sãpo. Pese yuju centavo maja ãhraa.

⁴³ Iriserire igo apicũ ãagũ Jesu ãgũ buherãre sihubeo arĩpũ:

—Diaye arĩgũ iiaa mũare. Igo wapeweyo mojomorocũgo niyeru sãri comorogue igo yare sãgo gajirã árĩpehrerã erã sãdiro tauro sãmo igo.

⁴⁴ Gajirã doberi oparã erã wuaro oquerecũ ta erã ya wuaro duhyaa. Igoꝑu mojomorocugo árĩquerego ta, árĩpehreri igo bari asũborare Goãmũ ya árĩburire opehocãmo, arĩꝑu Jesu.

13

—*Goãmũ wihi cóãsũroca, arĩ yuñumi Jesu*
Mt 24.1-2; Lc 21.5-6

¹ Eropigu Goãmũ wihiguere erã wiriacũ ïagu yujugu erã buherã mera majagu õpa arĩꝑu:

—Buhegu, ïaque. I wihi Goãmũ wihi maja wiri utã mera erã iira wiri õari wiri ãhraa, arĩꝑu ïgu.

² ïgu eroparĩcũ Jesu wereꝑu erãre:

—I wihi maja wiri dohpaguere ïaraa mũa. I wihi árĩpehreri mari ïara i utã sã cohmoꝑehrea waroca. Ne yujuye utãye dujasome iri wiri maja, arĩꝑu Jesu.

I utũ pehrebore wereñumi
Mt 24.3-28; Lc 21.7-24; 17.22-24

³ Eropi Jesu Olivo waĩcudigu utãgugue Goãmũ wihi diaye maja árĩdigugue ejaꝑu. Ero doapũ. Ero Pedro, Santiago, Ñu, Andre mera erã seyaro árĩrã, erã ïgure serẽpiñorã:

⁴ —Wereque guare. ¿Dohparĩcũ eropa warocuri mũ arĩdiro dopa waro? ¿Pehreburinũ coregãre dohpa wanugacũ ïarãcuri gũa? arĩ serẽpiñorã erã Jesure.

⁵ Jesu yuħriꝑu:

—Õaro ii yuque mũa. Eropirã gajirã erã guyarire peebiricãque mũa.

⁶ Bajarã masa “Cristo ãhraa yuħũ,” arĩ guyarã árĩrãcoma. Erã eropa guyacũ peerã masa bajarã Goãmũ yare duhurãcoma.

⁷ Mũa pohrogã gajirã masa erã gamewejẽcũ peerãca. Eropirã yoarogue majarã erã sã erã gamewejẽcũ peebeorãca mũa. Eropa peequererã ta ne irire wuaro bujawere pepibiricãque. Eropa wamũhtaroca. Eropa wacũ pehreburiũ duhyaniroca dohpa.

⁸ Irisubure yuju yeba majarã gaji yeba majarã mera gamewejẽrãcoma. Eropirã yujugu opu yarã gajigu opu yarã mera gamewejẽrãcoma. Eropiro bajasuburi i yeba ñohmeroca. Eropirã bajarã masa oa mera sĩrirãcoma. Eropa ñero tariquerecũ i yeba majarãre tauro erã ñero tariboro duhyaa dohpa. Ñero tarinirãcoma dohpa.

⁹ Õpa wacũ ïarã mũa basi õaro iique. Gajirã mũare ñeha ñero iidorerã orãcoma gajirã oparãre. Eropirã mũa acawererã judio masa erã buheri wirigue sãre mũare parãcoma. Eropirã macari majarã oparã pohrogue, erã tauro oparã pohrogue sãre aĩgãrãcoma mũare mũare dipuwaja moamorã. Eropirã erã mũare erã pohrogue aĩgãcũ yaha buherire wererãca mũa erã sãre.

¹⁰ Eropiro pehrerinũ árĩboro core árĩpehrerãre õari buherire weresũroca.

¹¹ Eropirã mũare dipuwaja moadorerã erã oparã pohrogue erã aĩgãcũ, erã oparãre mũa wereniguiburire wuaro pepibiricãque. Mũare erã serẽpicũ mũa yuħriburire Goãmũ mera masirãca. Eropa masirã mũa gamero wereniguisome mũa. Espĩritu Santopũ mũare wereniguicũ ïigucumi.

¹² Irisubure erã tĩrã erã pagu porãre Jesu yarã erã árĩcũ ïha erãre wejẽdorerã oparãre wiarãcoma. Gajiguꝑu ïgu tĩgure wejẽdoregu oparãre wiagucumi. Eropi erã pagu sumarã erã porã Jesu yarã erã árĩcũ ïha erãre wejẽdoregu oparãre wiarãcoma. Eropirã erã porãꝑu erã pagu sumarãre erã Jesu yarã árĩcũ ïha wejẽdorerã wiarãcoma erã oparãre.

13 Yũre mũa umupeora dipuwaja mũare masa árĩpehrerã ãhaturirãcoma. Eropa mũare erã ñero iiquerecũ ta, mũare erã ñero iirare yujuro bojerã, yũre duhubiricũ Goãmũ mũare taugũcumĩ. Eropigũ ãgũ pohrogue mũare opagũcumĩ.

14 “Eropirã ñetariagũre Goãmũ yare goroweogũre ãarãca mũa. Goãmũ wihigue ãgũ nigũicũ ãarãca. Ero ãgũre árĩbiricãro gahmea. Iribojegue Goãmũ yare weremũhtayugũ Daniel ãgũre were gojañumi. (Irire buhegũ peeporo). Ero ãgũ nigũicũ ãarã Judea yebague árĩrãpũ utã yucũgue oma duhrigã waporo.

15 Irisubure masa ñero tarirãcoma. Eropirã yojaro mera waporo. Irisubure erã wiri weca maja pũurigue árĩrã wihi pohecaguere erã yare aĩrã wabiricãporo.

16 Eropirã irisubure gajirã erã poerigue árĩrã erã ya suhrire wihigue árĩri suhrire aĩrã dujabiricãporo.

17 Irisubure nijiposã nome, erã porã mihrirãre oparã nome sã mojomorocũrã nome dujarãcoma.

18 Eropirã õpa serẽque Goãmũre: “Puhiró árĩcũ eropa wabiricãporo,” arĩ serẽque ãgũre.

19 Irinũrire masa ñero tarirãcoma. I yebare ãgũ ãhacũnugura pũhrũ masa erã ñero tariri árĩmũriyoro. Iri eropa árĩquerecũ ta árĩpehreri pũriri erã ñero taridiro tauro masa ñetariaro tarirãcoma pehrerinũ coregãre. Eropa ñero erã tarira pũhrũ dipaturi eropa ñero tarisome i yeba pare.

20 Eropigũ Goãmũ i ñero taririnũrire bajamenũrigã árĩcũ iigũcumĩ. ãgũ eropiibiricũ ne yujugũ masũ taribiribocumĩ. Eropigũ ãgũ beyenirã erã tariborore bajamenũrigã ñero taririre apigũcumĩ Goãmũ.

21 Irisubure gajirãre pee masi ãaque. “Õho ãhrimi Cristo,” erã arĩcũ erãre peebiricãque. “Ero ãhrimi Cristo,” erã arĩcũ sãre peebiricãque.

22 “Cristo ãhraa,” arĩ gũyarã, “Goãmũ yare weremũhtarã ãhraa,” arĩ gũyarã árĩcãrãcoma irisubure. Eropirã Goãmũ ãgũ beyenirãre gũyarã erã deyoro moarire ii ãhmũrãcoma. Goãmũ yare erã cóãcũ iidiarã iirãcoma erã gũyari masa.

23 Ire árĩpehrerire wereyumũhtaa mũare iri eropa waboro core. Eropirã õaro pee masi yuque mũa, arĩpũ Jesu ãgũ buherãre.

Jesu i yebaguere ãgũ dujariborore wereñumi

Mt 24.29-35, 42-44; Lc 21.25-36

24 Eropa arĩtuhagũ õpa arĩ werepũ Jesu erãre:

—Irinũri erã ñero tarira pũhrũ, abe mũmũ majagũ, ñami majagũ sã boyo duhurãcoma.

25 Erã eropa wacũ, necã dipuru yuhridijariroca. Eropiro mũmaro maja sã yeba sã bũrigã ñohmeroca.

26 Irisubu ta yũhũ masũ Goãmũ ãgũ obeodigũ arigũca. Eropiro mũmarogue yũ turari mera yũ goesiriri mera mũmaro maja imica weca i yebaguere yũhũ dujaricũ ãarãcoma masa.

27 Eropigũ yaharã anyuare árĩpehrero i yebaguere obeogũra. Eropirã árĩpehrerogũre waha yaharãre yũ beyenirãre gameneorãcoma yũ pohrogue.

28 “Higueragũ irigũ waricũrre ãarã masia mũa. Irigũ yucũgũ pũricũcũ ãarã, “Bojori merogã duhyaa,” arĩ masia mũa.

29 Eropa ta irigũ waro dopa ta masique mũa. I árĩpehreri yũ arĩra iri eropa wacũ ãarã, “Cristo dujariboro merogã duhyaa,” arĩ masique mũa.

30 Diaye ta arĩgũ iiaa mũare. Irisubu majarã erã sĩriboro core árĩpehreri yũ arĩdiro dopa waroca.

31 Mũmaro i yeba sã pehrea waroca. Yũ werenigũripũ ne pehresome. Árĩpehreri yũ arĩdiro dopa ta eropa waha ojogorocũroca.

³² “Irinure yu dujariburinure, iri hora sãre ne masibea yuhũ. Anyua sã irire ne masibeamã. Masa sã ne masibeamã. Yu Pagu dihta yu dujariburinure masimi.

³³ “Mũa sã irinure masibea. Eropirã ðaro guñatura coreque. Goãmure serẽque.

³⁴ Õpa coreque mũa. I queoriñe mera irire mũare buhegũra. Wihi opũpu yoarogue ïgu curiro dopa ta ãhraa i. Ñgu ïgu waboro coregã ïgu pohro majarãre ïgu wihire coredoremi. Yujurãyerire ïgu mohmerire apimi. Yujugũre wihi disiporo ïhadibudoregũre ðaro coredoremi ïgu dujariborore.

³⁵ Eropigu wahãmi. Ñgu pohro majarãpu ïgu dujariburinure ne masibeamã. Ñgu ñamica o ñami deco, cãreña ïgu wererisubu o boyoro ïgu aribocumi. Erã ðaro ïhacorebiricũ ïgu guñaña mariro arigu erãre carĩrãre bocabocumi. Wihi opũre erã ïgu dujariburinure erã masibiro dopa ta mũa sã yu dujariburinure masibea. Eropirã yũre ðaro guña coreque.

³⁶ Guñaña mariro yu eraborore masirã, ðaro guña coreque. Yu dorerire yahare eropa iiniguirã árĩque. Eropirã yũre ðaro coreque.

³⁷ Eropigu mũare yu arĩro dopa ta árĩpehrerãre eropa arãa. Õaro guña coreque, arĩpu Jesu ïgu buherãre.

14

Pahia oparã, Judio masare buherã mera Jesure wejẽdiañuma

Mt 26.1-5; Lc 22.1-2; Jn 11.45-53

¹ Eropi irisubure Pascua bosenu core, bugabiriri pan erã baburinũ core penũ duhyayoro. Irisubure pahia oparã judio masare buherã mera, Jesure gũyari mera erã ñeha erã wejẽburire game wereniguiñorã.

² —Bosenu árĩcũ ïgũre ñehabiricãrã. Masa gua ïgũre ñeacũ ïarã gua gamenerenijarã gamequeãbocoma, arĩrã iĩnorã erã erã basi.

Nomeo poresuri mera Jesure pipeoñumo

Mt 26.6-13; Jn 12.1-8

³ Eropi Jesu sã Betaniague Simo cami boadi ya wihigue árĩñorã. Iri wihi erã baro watope, yujugo nomeopũ alabastro mera iidirure poresuri nardo waĩcũri dicadirure aĩrapo. Igo aĩrara wajacũri árĩyoro. Eropigo igo irirure pãgũ Jesu dipuru weca pipeopo.

⁴ Igo eropiicũ ïarã gajirã ùrugã gua wañorã.

—¿Duhpigo igo eropa iisirimaacãri?

⁵ Iri poresurire duaboañumo. Irire duago yuju bojori mohmeri waja wataboañumo. Eropigo iri niyerure mojomorocũrãre oboañumo igo, arĩñorã erã erã basi. Eropirã igore turiñorã.

⁶ Erã eroparĩcũ peegu Jesu erãre werepũ:

—¿Duhpirã eropa arĩri igore? Garibobiricãque igore. Igo yũre ðaro iimo.

⁷ Mojomorocũrã mũa mera eropa árĩniguicãrãcoma. Eropirã mũa gamero erãre omasia. Yũpu i yebare mũa mera eropa árĩniguicãsome.

⁸ Igo masiopẽ yũre iiamo. Yũre erã yaaboro core yu dũpũre amuyugo poresuri mera sũhumo yũre.

⁹ Eropigu diaye mũare arĩgu iiaa. Árĩpehrero i yebaguere, ðari buherire erã wereroguere igo õpa iirare wererãcoma. Erã eropa arĩ werecũ peerã masa bajarã igo iirare guñarãcoma.

Juda Iscariote Jesure ïhaturirãre ïgu ïhmuburire erã mera weretamuñumi

Mt 26.14-16; Lc 22.3-6

¹⁰ Irisubure Juda Iscariote doce buherã mera majagu pahia oparã pohro waha òpa arĩpũ:

—Yũhũ mũare weregũra Jesu ïgu árĩrore mũa ïgũre ñeacũ, arĩpũ.

¹¹ Eropirã pahia oparã irire peerã mucubiriñorã.

—Mũre niyerure orãra, arĩñorã erã Judare. Eropigu Juda Jesure ïhaturirãre ïgu erãre ïhmuburire corenipũ.

Jesu ïgu buherã mera ïgu baturinũ árĩyoro

Mt 26.17-29; Lc 22.7-23; Jn 13.21-30; 1Co 11.23-26

¹² Bũgabiriri panre erã baburinũ bosenu árĩnũgarinũ árĩyoro. Eropiro ovejare Pascua majagu árĩbure erã wejẽrinũ árĩyoro. Irisubure ïgu buherãpũ serẽpiñorã Jesure:

—¿Nohonogue Pascua bosenu mari baburire amudoregu obeori mũhũ gũare? arĩñorã ïgũre.

¹³ Erã eroparĩcũ Jesupũ perã ïgu buherã mera majarãre obeopũ.

—Jerusalẽngue waque. Eroque mũa ejacũ deco sorobu tuhpeogu mũare bocatĩrigũcumĩ. ïgu bocatĩricũ ïgu mera waque.

¹⁴ Eropa warã ïgu sihu ñajari wihigue ejarã, wihi opũre òpa arĩque: “ ¿Nohogue yũhũ, yũ buherã mera Pascua maja barire bagũcuri?” arãmi gũa opũ,” arĩque wihi opũre.

¹⁵ Mũa eroparĩcũ peegu mũmaro maja taribure mari gameri árĩpehreri mera erã amura taribure ïhmugũcumĩ wihi opũ. Eroque mari baburire iique, arĩpũ Jesu erãre.

¹⁶ ïgu eroparĩcũ erã perã ïgu buherã iri macague wañorã. Erã erogue erã ejacũ ïgu arĩdiro dopa ta wayoro. Eropirã erã Pascua árĩcũ baburire amũñorã.

¹⁷ Eropi naidijaririsubu Jesu doce ïgu buherã mera erã bari taribugue eroguerẽ ejapũ.

¹⁸ Eropirã erã mesague erã ba doarĩsubu Jesu erãre werepũ:

—Diaye arĩgu iiaa mũare. Yũjugũ mũa mera majagu ta yũ mera bagũ ta yũre ïhaturirãre ïhmugũcumĩ, arĩ werepũ Jesu erãre.

¹⁹ ïgu eropa arĩ werecũ peerã erãpũ bũrigã bũjawererã ïgũre serẽpinũgañorã erã yũjurãyeri.

—¿Yũhũ ta árĩbocuri mũre ïhmubu? arĩñorã erã Jesure.

²⁰ —Mũa yũ doce buherã mera majagu ta ãhrimi ïgu. Yũ baripare yũ mera yoso bagũ ãhrimi yũre ïhaturirãre ïhmubu.

²¹ Iribojegue erã yũre arĩ gojadiro dopa ta yũhũ masũ Goãmũ ïgu obeodigu sĩrigũca. Eropigu yũre ïhaturirãre ïhmudigũpũ ñero tarigũcumĩ. ïgũpũre ïgu masa dehyoabiricũ òapũricãboya. Ñero taribiriboñumi, arĩpũ Jesu erãre.

²² Eropigu Jesu erã mera barĩsubu panre aĩ Goãmũre “Õhaa,” arĩ serẽpũ. Eropa arĩgu ta irire nuha guerepũ erãre òpa arĩgu:

—Ire aĩ baque. I yũ dũpũ ãhraa, arĩpũ Jesu erãre.

²³ Eropa arĩtuha ïgu ihriripare aĩ, Goãmũre “Õhaa,” arĩ serẽpũ. Erãre ïgu ocũ árĩpehrerã erã irire ihrĩñorã.

²⁴ —I yũ di ãhraa. Bajarã masa erã ñero iirare cóãbu sĩrigũca. Eropigu yũ dire cóãgũca. Eropa sĩrigũ Goãmũ yũ Pagũ “Masare òaro iigũra,” ïgu arĩdiro iĩ ojogorocũgũca.

²⁵ Diaye arĩgu iiaa mũare. Goãmũ ïgu opũ árĩroque mama igui decore yũ ihriboro core, òre igui decore dipaturi ihrinemosome yũhũ, arĩpũ Jesu erãre.

Pedro “Jesure masibea,” ïgu arĩ gũyaburiñere wereñumi Jesu

Mt 26.30-35; Lc 22.31-34; Jn 13.36-38

²⁶ Eropirã yujuñe erã Goãmũ bayariñere bayatuha, utãgu Olivo waĩcudigugue wañorã.

²⁷ Erogue sihu ejagu Jesu erãre werepũ:

—Dohpagã ñami mũa árĩpehrerã yũre cóarãca. Mũa yũre cóãborore õpa ta arĩ gojamũhtañuma Goãmũ yare erã gojarapũgue: “Ovejare ñhadibugure erã wejẽcũ waro dopa ta iigũca. Yũ eropa iicũ oveja ñgu yarã ñgure cohãgã warãcoma,” arĩmi Goãmũ, arĩ gojañuma.

²⁸ Eropigu Goãmũ ñgu yũre sĩridigure masura pũhũ, mũa core Galileague wamũhtagũca yũhũ, arĩpũ Jesu erãre.

²⁹ ñgu eroparĩcũ peegu Pedro õpa arĩripũ:

—Yũ mera majarã árĩpehrerã erã mũre cóãquerecũ yũpũ mũre ne cóãsome, arĩpũ Pedro ñgure.

³⁰ Jesu yũhripũ:

—Diaye arĩgu iiaa mũre. Dohpagã ñamire cãreña pesubu ñgu wereboro core, mũa uhresubu “Yũhũ Jesure masibea,” arĩgũca mũhũ, arĩpũ Jesu ñgure.

³¹ ñgu eropa arĩquerecũ Pedro õpa arĩ turaro busũro yũhripũ:

—Mũa mera yũre erã wejẽquerecũ ta ne mũre cóãsome yũhũ, arĩ yũhripũ ñgu Jesure.

Pedro ñgu eroparĩcũ peerã ñgu mera majarã ñgu arĩro dopa ta arĩriñorã erã sã.

Getsemanique Jesu Goãmũre serẽñumi

Mt 26.36-46; Lc 22.39-46

³² Eropii erã Getsemaní waĩcũri gorogue wañorã. Erogue ejagu õpa arĩpũ Jesu:

—Ohõ doayũque. Mũa ohõ doaropẽ sohõgue Goãmũre serẽniguigu wagũ iiaa, arĩpũ ñgu buherãre.

³³ Eropa arĩtuha Pedore, Santiagore, Ñure sihgũpũ. Eropigu ñero gũinũgapũ Jesu. Eropigu ñero sĩporãcũpũ.

³⁴ Eropa ñero pepigu ñgu mera majarãre ñgu sihgũñirãre arĩpũ:

—Bũrigã ñero yũ sĩporãcũca. Yũre turaro pũriro dopa pepica yũ. Sohõñari wanigu iiaa. Ohõ dujanique. Eropirã yũ mera ta tũyũque mũa sã, arĩpũ Jesu erãre.

³⁵⁻³⁶ Eropa arĩtuha ñgu ero core mero wanemo, yebague mereja, Goãmũre arĩpũ:

—Ahũ, mũhũ árĩpehrerire iimasia. Eropigu yũ ñero tariburire iidiabigu iibiricãque. Yũ eropa arĩquerecũ ta yũ gamero dopa iibita. Mũa basi masia. Mũa gamero dopa iique, arĩ serẽpũ ñgu Goãmũre.

³⁷ Eropa arĩtuha urerã ñgu buherã pohrogue eranijagu erã carĩ oyarãre ñapũ. Ñha Pedore arĩpũ:

—Simo, ¿carĩgu iiri mũhũ? ¿Yuju hora gohra yũ mera tũyũtamubirari?

³⁸ Ñaro iique mũa. Mũa pepiri mera õarire iidiaraa mũa. Mũa seyaro irire iidiaquererã ta irire bocatĩubeaa. Eropirã Goãmũre serẽniguicãque ñero mũa iibiriboro dopa, arĩpũ Jesu Pedore.

³⁹ Eropa arĩ weretuha dipaturi waha, Goãmũre serẽpũ daja. ñgu ero core ñgu arĩdiro dopa ta arĩ serẽpũ daja.

⁴⁰ Serẽtuha dipaturi erã pohrogue dujaripũ daja. Eropa dujarigu carĩ oyarãre ñapũ daja. Wũja pũritaricãyoro erãre. Eropirã erã Jesu “¿Duhpirã carĩri mũa?” erãre arĩcũ yũhrimasibiriñorã.

⁴¹ Eropigu dipaturi ñgu Goãmũre serẽra pũhũ, erã pohro eraa erãre arĩpũ:

—¿Mũa carĩrã soorã iiri dohpa? Iripẽta ãhraa. Sihajãriro iiaa. Dohparagã yũre masure Goãmũ ñgu obeodigure ñerãre erã oburisubu sihajaa.

⁴² Wahgãque. Ina warã. Ñaque. Yũre ñhaturirãre ñhmubu ohõ ahrimi, arĩpũ Jesu erãre.

Jesure ïhaturirã peresu ñeañuma
Mt 26.47-56; Lc 22.47-53; Jn 18.2-11

⁴³ Ìgũ eropa arĩ wereniguirisubu Juda doce buherã mera majagũ erapũ. Eropirã masa bajarã ñoserimijirire, yucũre opanirã Ìgũ mera yujuro mera erañorã. Erã pahia oparã, judio masare buherã, murã sã erã obeonirã áriñorã.

⁴⁴ Negohrare Jesure ïhaturirãre obu, õpa arĩtuhapũ:

—Yũ Ìgũ wayuporãre mimigũ Ìgũ ta áriğũcumĩ mũa ñeabu. Ìğũre yũ mimira pũhrũ ñeaque. Eropirã Ìğũre õaro ñeaque Ìgũ duhribiriboro dopa, arĩ wereserepũ Judapũ erãre.

⁴⁵ Eropigũ Jesu pohrogue eragũ mata wa purumujupũ:

—Buhegũ, ¿ãhriri mũhũ? arĩ Ìğũre wayuporãre mimipũ.

⁴⁶ Ìgũ eropiicũ ïarã erã Jesure ñeañorã.

⁴⁷ Erã eropiicũ ïagũ Ìgũ pohrogue niguinirã mera majagũ Ìgũ matamijire tuãwea aĩ, pahia opũ pohro majagũre Ìgũ gamirore tabe corocãpũ.

⁴⁸ Eropigũ Jesu õpa arĩpũ:

—¿Mũa ñoserimijiri mera, yucũ dũcari mera arirã, yajari masure iro dopa mũa yũre ñearã arirã iiari?

⁴⁹ ðmũri nũcũ Goãmũ wihigue yũhũ mũare buhedoacũ, mũa yũre ne ñeabiribũ. Dohpaguere mũa yũre eropa iirã i áripehreri Goãmũ yare weremũhtanirã erã arĩ gojadiro dopa ta mũa yũre iiaa, arĩpũ Jesu erãre.

⁵⁰ Eropirã Jesu buherã áripehrerã Ìğũre cohã omagã wañorã.

⁵¹ Eropigũ yujugũ mamũ Jesu pũhrũ nũrusiaripũ. Omasiariñe dihta omadigũ áripũ.

⁵² Ìgũ sãre erã ñeadiacũ Ìgũ ya omasiariñere cóãcã suhri marigũ oma duhriğã wapũ.

Judio masa oparã Jesure serẽpiñuma
Mt 26.57-68; Lc 22.54-55, 63-71; Jn 18.12-14, 19-24

⁵³ Eropii pahia opũ pohrogue Jesure aĩ ejañorã. Iri wihiguere áripehrerã pahia oparã, murã, judio masare buherã sã gamenereñorã.

⁵⁴ Eropigũ Pedropũ Jesu pũhrũ yoarogue ïha nũrusiapũ. Eropa nũrusiagũ Ìgũ pahia opũ Caifa waĩcũgũ ya wihire cãhmotara sãriro eja, iri sãriro pohecague ñajaa wapũ. Eropigũ Ìgũ iri wihire corerã surara mera peame tũro sõhma doapũ.

⁵⁵ Eropirã pahia oparã, gajirã oparã mera gamenererã Jesure wejẽdoremorã, gũyari mera erã Ìğũre dipuwaja moaborore guñamaariñorã. Erã eropa weresãburire guña bocabiriñorã.

⁵⁶ Masa bajarã Ìğũre erã gamero weresãmaacãquererã erã weresãri diaye áribiriyoro. Gajigũ gajiropa arĩ, gajigũ sã gajiropa dihta arĩñorã.

⁵⁷ Eropirã gajirã erogue eja, Jesure weresãñorã:

⁵⁸ —Ihĩ õpa arĩmi: “Yũhũ i wihire masa iira wihire, Goãmũ wihire cóãğũra. Eropa cóãğũ uhrenũ pũhrũ iri wihire dipaturi iigũra. Iri wihi masa erã iira wihi áriñsome,” Ìgũ arĩcũ gũa peebũ, arĩ weresãñorã.

⁵⁹ Erã eropa arĩ weresãquerecũ ta iri diaye áribiriyoro. Gajigũ gajiropa arĩ gajigũ sã gajiropa arĩpũ.

⁶⁰ Erã eropa arĩra pũhrũ pahia opũ erã watope wahgãnũgaja Jesure serẽpipũ:

—¿Oã mũre weresãquerecũ ta erãre yũhri gamebeari mũhũ? ¿Mũre erã weresãrire duhpigũ erãre yũhri gamebeari mũhũ? arĩpũ Ìgũ Jesure.

⁶¹ Ìgũ eroparĩcũ peequeregũ ta Jesu eropa pepicãpũ. Ìgũ eropa yũhribiricũ ïagũ pahia opũ Ìğũre dipaturi serẽpipũ daja:

—¿Cristo ta ãhriri mũhũ? ¿Õagũ Goãmũ magũ ta ãhriri mũhũ? arĩ serẽpipũ daja Ìgũ Jesure.

⁶² Īḡu eropa arīcūgue ta Jesu yūhripu:

—Īḡu ta āhraa. Eropirā yūhu masu Goāmū ĭḡu obeodigu yu Pagu turagu pohro, ĭḡu diayeru yu doacū ĭarāca mūa. Eropirā ūmaro maja imica watope yu aricū sāre ĭarāca mūa, arīpu Jesu ĭḡure.

⁶³ Īḡu eroparīcū ta pahia opupu ĭḡu sañarañe suhrirore ĭḡu basi yeguecāpu gajirāre “Guataricāmi,” arīdoreḡu.

—Īre weresārāre gajirāre mari gamebeaa pare.

⁶⁴ Īḡu basi Goāmure ĭḡu ñero wereniguicū peea mari. Eropirā ĭḡu ñero iira dipuwajare masituhāa mari. ¿Eropirā dohpa iirācuri mari ĭre dohpaguere? arīpu pahia opu gajirā oparāre.

—Īḡu ñeri dipuwaja wejēcāro gahmea, arī yūhriñorā erā árīpehrerā oparā.

⁶⁵ Eropirā erā mera majarā Jesure disico ehosū ĭḡu cuirire diricāhmotacā, ĭḡure pañorā. Patuha ōpa arīñorā ĭḡure:

—¿Noa mure pari? Īabiriquereḡu ḡuare wereque, arī wereyañorā erā. Eropirā opu yarā surara Jesure pañorā.

—*Īḡure masibea, arīpu Pedro Jesure*

Mt 26.69-75; Lc 22.56-62; Jn 18.15-18, 25-29

⁶⁶ Eropigu Pedro iri wihi maja sāriro pohecague ĭḡu árīcū pahia opu pohro majago erapo.

⁶⁷ Igo Pedro ĭḡu sōhmacū ĭago ĭḡu dihtare ĭhaniguipo.

—Nazare majagu mera Jesu mera mū sā āhrabu, arīpo igo Pedrore.

⁶⁸ Igo eroparīcū peegu Pedropu ōpa arīpu:

—¿Dohpa arīmaacāgo iiri mūhu? Mū arīḡure ne masibea yūhu, arīpu Pedro igore.

Igo eropa arīra pūhru Pedro iri pūu maja sāriro disiporo pohroḡue wapu. Eropigu ĭḡu ero niguicū cāreña werepu.

⁶⁹ Ero ĭḡu árīcū ĭago dipaturi werepo daja ero árīrāre.

—Īhī Jesu buherā mera majagu āhrimi, arīpo igo.

⁷⁰ Igo eroparīcū peegu Pedro dipaturi arīpu daja.

—Īḡure masibea yūhu, arīpu daja.

Eropii merogā pūhru ta ero niguirā Pedrore ōpa arīñorā daja:

—Diaye ta āhraa. Mūhu Galilea majagu āhraa. Eropigu ĭḡu mera majagu ta āhraa mūhu, arīñorā erā ĭḡure.

⁷¹ Erā eroparīcū peegu ĭḡu erāre yūhripu:

—Diaye ta Goāmū mera arīḡu iiaa mūare. Yūhu diaye arībiricū Goāmū yure dipuwaja moaporo. Īḡure mūa arīḡure ne masibea yūhu, arī yūhripu ĭḡu erāre.

⁷² Īḡu eroparīcū ta cāreña werepu daja. Īḡu werecū peegu Jesu ĭḡu arīrāre ḡuñapu. “Cāreña pesubu ĭḡu wereboro core mūhu yure ūhresubu ‘Jesure masibea,’ arīḡuca mūhu,” Jesu ĭḡu eropa arīrāre ḡuñapu Pedro. Eropa ḡuñagu turaro orepū.

15

Pilato Jesure serēpiñumi

Mt 27.1-2, 11-14; Lc 23.1-5; Jn 18.28-38

¹ Eropirā boyorogue mūrā, pahia oparā, judio masare buherā, árīpehrerā gajirā oparā mera gamenere weretamuñorā erā Jesure iiburire masimorā. Erā basi wereniguituha, Jesure dihri aīgā Pilato waīcḡure opure oñorā ĭḡure.

² Erā aī ejacū ĭagu Pilato ĭḡure serēpipu:

—¿Diaye ta judio masa opu āhriri mūhu? arī serēpipu ĭḡu Jesure.

—Mɛ arĩro dopa ta ĩɣu ta āhraa, arĩ yuħripu ĩɣure Jesu.

³ Eropirã pahia oparã baja weresãñorã ĩɣure.

⁴ Erã eropa arĩ weresãcũ peegu dipaturi serẽpipu daja ĩɣure.

—Oã mure baja weresãrã iima. ¿Erã eropa arĩ weresãquerecũ yuħribeari mũu? arĩpu ĩɣu.

⁵ ĩɣu eroparĩcũ Jesu yuħribiripu. Eropigu Pilato ĩhamaria waru.

Jesure wejẽdoreñuma

Mt 27.15-31; Lc 23.13-25; Jn 18.38-19.16

⁶ Bojori nucu Pascua bosenu arĩcũ peresu arĩdigure yujugure masa “ĩɣure wiuque,” erã arĩɣure Pilato eropa wiubasamuripu.

⁷ Irisubure Barrabá waĩcugu peresugue arĩpu. ĩɣu oparãre cóãdiarã mera majagu masare wejẽrã mera majagu arĩpu.

⁸ Eropirã masa bajarã Pilato pohrogue eja, ĩɣure serẽñorã:

—Bojori nucu mũ iidiro dopa ta iique daja guare. Yujugu peresugue arĩɣure guare wiubasaque daja, arĩñorã erã.

⁹ Erã eroparĩcũ Pilato erãre serẽpiñapu:

—¿Mũa yagu opure judio masa opure wiucuri? arĩ serẽpipu Pilato erãre Jesure wiudianijagu.

¹⁰ Jesure masa erã mahicũ ĩarã pahia oparã Jesure ĩhaturirã arĩñorã. Eropa ĩhaturirã ĩɣure wejẽdorerã oñorã Pilatore. Erã ĩhaturirire masigu Pilato Jesure wiudiaripu.

¹¹ ĩɣu eropa wiudiaquerecũ ta pahia oparã Jesu mera masare guacũ iñorã. Ōpa arĩdoreñorã erãre: “Barrabáre wiuque. Jesure wejẽdoreque,” Pilatore arĩdoreñorã masare.

¹² Eropigu Pilatore Barrabáre erã wiudorera puhru Pilato erãre serẽpipu daja:

—¿Ihĩ “judio masa opu” mũa arĩɣupure duhpigucuri yuħu? arĩ serẽpipu ĩɣu.

¹³ —Crusague pabia wejẽque ĩɣure, arĩ gaguiniguñorã masa.

¹⁴ —¿Ñehenore ñerire iiari ihĩ mũa eropa arĩ gaguiniguicũ? arĩpu ĩɣu.

ĩɣu eroparĩcũ peerã erã gaguiniguinemoñorã daja.

—Crusague pabia wejẽque ĩɣure, arĩñorã daja.

¹⁵ Erã eropa arĩ gaguiniguicũ peegu Pilato Barrabáre wiudorepu masare mucubiricũ iidiagu. Eropigu Jesure yuradari mera tãradore, crusague pabia wejẽdoregu wiapu surarare.

¹⁶ Eropi surara ĩɣu opu Pilato wihigue pretorio waĩcari wihigue Jesure aĩ ejañorã. ĩɣure aĩ ejatuha erã gajirã surara erã mera majarãre gameneremorã sihubeoñorã.

¹⁷ Eropirã erã opu ya suħriro dopa bejariñere Jesure sãñorã. Eropa sãtuha pora berore ii ĩɣu dipuru duħpeoñorã.

¹⁸ Eropiituha ōpa arĩ wereyañorã erã ĩɣure:

—Umupeorã arique. Judio masa opu ōaro arĩporo, arĩ wereyañorã ĩɣure.

¹⁹ Eropirã ĩɣu dipurure yucugu mera padu, ĩɣure disico ehosũ, guhyadiaro ĩaro dopa ta mereja ĩɣure ii birañorã.

²⁰ Eropi ĩɣure wereya biratuha, erã sãra suħrirore tuwea aĩ, ĩɣu ya suħriropure ĩɣure sãñorã daja. Eropirã ĩɣure crusague pabia wejẽmorã aĩ wiria wañorã.

Erã Jesure crusague pabia wejẽñuma

Mt 27.32-44; Lc 23.26-43; Jn 19.17-27

²¹ ĩɣure aĩgã, Simo Cirene majagu pohegue arĩdigu erã pohro ĩɣu eracũ ĩarã surarapu ĩɣure Jesu ĩɣu coãra crusare coãgãbasadoreñorã. Alejandro, Rufo sã pagu arĩpu Simopu.

22 Waha Gólgota waicurogue ejañorã. Gólgota arĩro mari ya mera “dipu pero” arĩro iiaa.

23 Eropirã vinore suĩri deco mera erã morera decore Jesure oriñorã. Iri decore ihribiripũ ĩgu.

24 Eropirã ĩgu suhrire tuwea aĩra pũhrũ crusague Jesure pabiañorã. Erã pabiatuhaja ĩgu suhri mũrare “¿Noa yañe arĩrocuri iñe?” arĩ game deabirañorã.

25 Jesure erã pabiara pũhrũ uñre hora duhyayoro goeri boje ejaboro.

26 Eropirã crusague õpa arĩ gojarapũre pabia duhtuñorã. “Ihĩ judio masa opũ aħrimi,” erã arĩ gojaturapũ arĩyoro. Iri erã gojaturapũ Jesure erã weresãra arĩyoro.

27 Eropirã perã yajari mũrare Jesu pohro gajimijirigue crusarigue erã pabiatuñorã erã sãre. Yujugũ ĩgu diayepũ, gajigũre ĩgu copũ pabiatuñorã.

28 Erã eropiicũ iribojegue Goãmũ yare weremũhtanirã gojadiro dopa ta eropa wayoro. Õpa arĩ gojayuñuma: “ ‘Dorerire tarinũgarã mera majagũ aħrimi,’ arĩ pepima masa ĩgũre,” arĩ gojañuma iribojeguerẽ.

29 Eropirã crusari pohro tarigãrã Jesure ĩha, erã dipurure yurerã, ĩgũre ñero arĩ wereniguiñorã.

—Mũhũ ta “Goãmũ wihire cohã, uñrenũ pũhrũ iri wihire amugũra daja,” arĩdigũ arĩribũ mũhũ.

30 Mũ basi dijaque. Eropigũ mũ basi tarique. Eropigũ tari weregũca mũhũ, arĩ wereyañorã erã.

31 Erã iro dopa ta pahia oparã sã judio masare buherã sã ĩgũre eropa wereyañorã. Eropa arĩ wereyarã õpa arĩñorã erã basi:

—Ĩgu gajirãre taudigũ arĩqueregũ ta ĩgu basi tarimasibeami.

32 “Israe masa opũ aħraa,” arĩrimi ĩgu. Eropirã ĩgu basi dijaricũ ĩarã ĩgũre umupeorãca, arĩ wereyañorã.

Yajari mũra sã ĩgu pohro erã pabianirã eropa ta ĩgũre ñero arĩ wereyañorã.

Jesu sĩria wañumi

Mt 27.45-56; Lc 23.44-49; Jn 19.28-30

33 Eropi goeri boje arĩcũ uñre hora gohra arĩpehrerogue naitĩa wayoro.

34 Eropigũ irisubure ero naitĩarisubu Jesu turaro gaguiniguipũ:

—Eloi, Eloi, ¿lama sabactani? arĩpũ ĩgu. Ire arĩgu mari ya mera õpa arĩgu iipũ: “Yũ Goãmũ, yũ Goãmũ, ¿duhpigũ yũre cohãri mũhũ?” arĩgu iipũ ĩgu Pagũre.

35 ĩgu eroparĩcũ peenirã yujurãyeri ero niguinirã õpa arĩriñorã:

—Goãmũ yare weremũhtadigũre Eliare sihugũ iicumi, arĩriñorã erã.

36 Eropigũ yujugũ erã mera majagũ mimi aĩri yũsũ mera vino suĩrire yosotuha aĩ omagã, yucũgũ ojogoro diritu, Jesure simujuripũ. Eropa iigũ õpa arĩpũ:

—Corenique. Elia ĩgũre itamucũ ĩanirã dohpa mari, arĩpũ ĩgu gajirãre.

37 ĩgu eropa arĩra pũhrũ dipaturi Jesu turaro gaguinigui sĩria wapũ.

38 ĩgu sĩricũ ta Goãmũ wihi majañe suhriro ero erã cãhmotara suhriro gasiro deco mera yehguea wayoro.

39 ĩgu eropa sĩricũ ĩagũ surara opũ Jesu pohro niguidigũ õpa arĩpũ:

—Diaye ta aħraa. Ihĩ Goãmũ magũ ta aħrañumi, arĩpũ ĩgu.

40 Eropirã yorogue ĩhaniguinirã nome sã arĩñorã Jesure ĩhaniguirã. Erã nome mera María Magdalena arĩpo. Gajigo María waicũgo sã arĩpo. Igoipũ José ĩgu pagũ magũ Santiago erã pago arĩpo. Gajigo Salomé waicũgo arĩpo.

41 Erã nome Jesu yare õaro peerã nome arĩñorã. Erã Galilea yeba ĩgu arĩcũ ĩgũre itamumũriñorã. Erã nome mera bajarã gajirã nome sã arĩñorã. Jerusalengue Jesu mera arinirã nome arĩñorã.

*Jesu dɔpɔre masa gobegue apiñuma**Mt 27.57-61; Lc 23.50-56; Jn 19.38-42*

⁴²⁻⁴³ Eropii irinɔ ɪgɔ sɪriranɔ Sabado core judio masa soorinɔ core majanɔ ɔrɪyoro. Eropiro Pascua maja ɔrɪburire erɔ amurinɔ ɔrɪyoro. Irinɔ ñamica ɔrɪcɔ José Arimatea majagɔ gũiro mariro Pilato pohrogue ejapɔ. Jesu dɔpɔre serɛgɔ ejapɔ. José oparɔ mera majagɔ oparɔ erɔ umupeodigɔ ɔrɪpɔ. Eropigɔ Goãmɔ ɪgɔ opɔ ɔrɪburire coregɔ iipɔ.

⁴⁴ Eropigɔ José Jesu dɔpɔ mɔrarore ɪgɔ Pilatore serɛcɔ Pilatorɔ peegɔ, pee ɔca wapɔ. “¿Jesu sɪrituhayuri?” arɪ pepipɔ. Eropigɔ surara opɔre sihu ɔpa arɪpɔ ɪgɔre: —¿Jesu sɪria wayuri? arɪ serɛpipɔ ɪgɔre.

⁴⁵ ɪgɔ eroparɪcɔ surara opɔ yɔhrɪpɔ:

—Sɪria wami, arɪpɔ.

ɪgɔ eroparɪcɔ Pilato Josére odorepɔ Jesu dɔpɔ mɔrɔre.

⁴⁶ ɪgɔ odorera pɔhrɔ José ɔariñe suhrirore asũpɔ. Asũtuha, Jesu dɔpɔre aɪ diju, iri suhriro mera omapɔ. Omatuhaja erɔ ɔtɔyegue seara gobegue ɪgɔ dɔpɔre apɪpɔ. Apituha iri gobe pohro ɔrɪriye ɔtɔye wɔariyere taragɔ tubiha nugucɔpɔ.

⁴⁷ Eropirɔ María Magdalena, María José pago Jesure ɪgɔ apidirore ɪañoɔrɔ.

16*Jesu masa mɔriañumi**Mt 28.1-10; Lc 24.1-12; Jn 20.1-10*

¹ Eropirɔ erɔ soorinɔ Sabadonɔ taricɔ María Magdalena, María Santiago pago, Salomé mera poresurire asũñoɔrɔ Jesu dɔpɔre sũmorɔ.

² Eropirɔ Domingo boyorogɔ Jesure erɔ yaara gobegue wañoɔrɔ erɔ.

³ Warɔ ɔpa arɪñoɔrɔ:

—¿Iri gobere erɔ biharayere noa marire pɔgũbasarɔcuri mari ñajaborore? arɪñoɔrɔ erɔ erɔ basi.

⁴ Iri gobegue ejarɔ iri gobere biharayere ɔtɔyere erɔ pɔgũ nugurayere ɪañoɔrɔ. Wɔariye ɔtɔye ɔrɪyoro.

⁵ Eropɔ ɪarɔ iri gobeguere ñajañoɔrɔ. Eropɔ ñajajarɔ mamɔre diayerɔ doagɔre boreri suhricugɔre ɪañoɔrɔ. ɪarɔ ɪha ɔca wañoɔrɔ.

⁶ Erɔ ɔcacɔ ɔpa arɪpɔ ɪgɔ:

—Ƴcabiricɔque. Crusague erɔ pabiadigɔre Jesu Nazare majagɔre amaraa mɔa. Masa mɔriatuhami. Ƴre marimi. Erɔ ɪgɔ dɔpɔre apidirore ɪaque. ɪatuhaja ɪgɔ buherɔre Pedro sɔre ɔpa arɪ wererɔ waque.

⁷ “ɪgɔ mɔa core Galileague wamɔhtagɔcumɪ. Erogue ɪgɔre ɪarɔca mɔa. Ero ɪgɔ arɪdiro dopɔ ta mɔa ɪgɔre ɪarɔca,” arɪ wererɔ waque, arɪ wererɔ mamɔ erɔre.

⁸ ɪgɔ eroparɪcɔ erɔ gũi, naragɔ, masa gobe pohro ɔrɪnirɔ omagɔ wiria wañoɔrɔ. Eropɔ gũirɔ gajirɔre werebiriñoɔrɔ.

*Jesu María Magdalenare dehyoañumi**Jn 20.11-18*

⁹ Eropii Domingo ɔrɪcɔ Jesu ɪgɔ masa mɔriara pɔhrɔ María Magdalenare dehyoamɔhtapɔ. Igo siete watɛa ñajasũdigo ɔrɪpɔ. Jesu ɪgɔ sɪriboro core igore watɛare cɔɔpɔ. Eropigɔ igopɔre dehyoamɔhtapɔ ɪgɔ ɪgɔ masa mɔriara pɔhrɔre.

¹⁰ Jesu igore dehyoara pɔhrɔ igo ɪgɔ mera majarɔre werego wapo. Erɔ ɪgɔ sɪrirare bujawererɔ orerɔ ɔrɪñoɔrɔ.

¹¹ “Cristo ojocariami. ɪgɔre ɪabɔ,” igo arɪquerecɔ peediabiriñoɔrɔ.

*Jesu ĩḡu buherãre dehyoañumi**Lc 24.13-35*

¹² Pũhrũ perã Jesu buherã mera majarã campogue wiri marirogue wañorã. Erã eropa waniguicũ Jesu gajiropa bejagũ ḡũhyaro dehyoapũ erãre.

¹³ ĩḡu eropa dehyoara pũhrũ, waha gajirã Jesu yarãre wereñorã. “Ḡua Jesure ĩabũ,” erã arĩ werecũ erã peediabiriñorã daja.

*Jesu ĩḡu yare buhedoreḡu obeoñumi ĩḡu buherãre**Mt 28.16-20; Lc 24.36-49; Jn 20.19-23*

¹⁴ Pũhrũ once ĩḡu buherã mesa pohrogue erã doacũ erãre dehyoapũ ĩḡu. Eropigũ ĩḡure ĩanirã “Jesu masa m̃ariapũ,” arĩ erã werecũ peediabirirare erãre turipũ Jesu. ĩḡure ðaro umupeobiriri dipuwaja erãre turipũ.

¹⁵ Erãre turituha ðpa arĩpũ:

—I yeba árĩpehreroguerẽ masare árĩpehrerãre ðari buherire buherã waque.

¹⁶ Yũre umupeorãre erã waĩyenirãre erã peamegue wabonirãre taugũcumĩ Goãmũ. Eropirã yũre umupeobirã Goãmũ ĩḡu dipuwaja moamorã, peamegue wamorã árĩrãcoma.

¹⁷ Eropirã yũre umupeorã yũ turari mera ðpa iirãcoma: Yũ turari mera watẽa masare ñajasũnirãre cóãrãcoma. Eropirã mama disirore wereniguirãcoma.

¹⁸ Eropirã añare ñeacũ, árĩpehreri nimare erã ihricũ pũrisome erãre. Eropirã dorecũrã weca erã mojotorire erã mohmepi ñeacũ ðarã warãcoma, arĩpũ Jesu ĩḡu buherãre.

*Jesu ɰmarogue m̃aria wañumi**Lc 24.50-53*

¹⁹ Eropã arĩ weretuha mari Opũ Jesu ɰmarogue m̃aria wapũ. Erogue ejagũ Goãmũ diayerũ doapũ ĩḡu mera opũ árĩḡu.

²⁰ Eropirã ĩḡu buherãpũ árĩpehreroguerẽ ðari buherire Goãmũ masare ĩḡu tauburire buherã wañorã. Erã eropa buhecũ mari Opũ erãre itamupũ. Deyoro moarire ĩḡu turari mera iimasicũ ĩpũ erãre masare ĩḡu ya buherire peedoreḡu. “Eropa ta árĩporo,” arãa yũhũ. Iripẽta ãhraa.

San Lucas

1-2 Opũ Teófilo, mũre ipũre gojabeogu iiaa yũhũ. Jesu gua mera árĩnigu ĩgu iirare gajirã gojanũgamũhtatuhanirã árĩma. Negohraguere Jesure ĩanirã, ĩgu yare buhenirã erã arĩ werediro dopa ta gajirã irire gojanũgamũhtatuhanirã árĩma.

3 Eropigu i árĩpehrerire õaro masipehodiagu yũ sã erã arĩ wererare buhebũ. Eropigu yũ sã irire õaro gojadiaa mũa buheburi árĩburire.

4 Jesu yare buherã mũre weretuhanirã árĩma. “Iri queoro ãhraa,” õaro mũ arĩ masiborore ipũre mũre gojabeogu iiaa.

Ñu waĩyeri masũ ĩgu masa dehyoaburire anyu werepũ Zacariare Ñu pagũ árĩbure

5 Herode Judea yeba majarã opũ ĩgu árĩcũ, Zacarĩa waĩcũgũpũ pahĩ árĩpũ. Zacarĩa ya curupũ pahia curu Abĩas ya curu árĩyoro. Zacarĩa marapo sã pahĩ Aarõn mũrũ pãrameo árĩturiagogue árĩpo. Igoũ Elisabet waĩcũgo árĩpo.

6 Erã perã Goãmũ dorerire iipehorã erã árĩcũ ĩagu, “Umũri nũcũ õarire iirã ãhrima,” arĩ pepidi árĩmi Goãmũ erãre.

7 Elisabet ne porã marigo árĩpo. Eropigo igo Zacarĩa mera porã mari muñucãpo.

8 Pahia Goãmũ wihigue Goãmũ ya umupeoburire mohmerã umũri nũcũ erã gohrotomũriñorã. “Zacarĩa ya curu majarã dohpaguere iiporo,” erã arĩra pũhrũ ĩgu pahia erã iidiro dopa ta Goãmũ ya umupeoburire mohmegũ arigu iipũ.

9 Pahia erã iiguaro dopa ta inciensore soebure beyerã irisubure Zacariare beyeñorã. Eropigu ĩgu Goãmũ wihigue ñajaa wapũ soegũ wagũ.

10 Goãmũ wihi pohecague ĩgu árĩrisubu, inciensore ĩgu soerisubu árĩpehrerã masapũ disiporogue Goãmũ mera serẽniguiñorã.

11 Irisubure Goãmũ yagũ anyu incienso soero diayepũ dehyoanũgajapũ Zacariare.

12 ĩgu anyu eropa dehyoacũ ĩagu Zacarĩa ĩgure ĩha, uca wa, gũia wapũ.

13 Eropa ĩgu gũicũ ĩagu anyu ĩgure werepũ:

—Zacarĩa, gũibita. Goãmũ mũ serẽrare peeami. Eropigo mũ marapo Elisabet porãcũgocumo. Mũ magũ masa dehyoagũcumi. ĩgu eropa dehyoacũ Ñu waĩyeque ĩgũgãre.

14-17 “Ĩgu õagu ãhrimi. Turagu ãhrimi,” arĩ pepigũcumi Goãmũ mũ magure. ĩgu masa dehyoara pũhrũ vinore, siburire ihrisome. Eropigu ĩgu, ĩgu masa dehyoara pũhrũ ta Espĩritu Santo árĩri mera õaro turagu árĩgũcumi ĩgu. Eropigu bajarã Israe masare Goãmũ mari Opũre õaro gamecũ iigũcumi ĩgu. Goãmũ yare buhegu Elia Goãmũ yare weremũhtadigu mari Opũ ariborore ĩgu buhediro dopa ta Goãmũ ĩgu turari mera mũ magũ sã buhegũcumi. Eropa buhegu erã pagũ sũmarã erã porã mera erã õaro game mahi árĩcũ iigũcumi. Eropigu dorerire tarinũgarãre õaro erã umupeori mera yũhricũ iigũcumi. Eropa buhegu mari Opũ ariboro core ĩgu yarã árĩmorãre amuyugũcumi ĩgu. Eropigu ĩgu masa dehyoara pũhrũ mũhũ mucubirigũca. Gajirã sã bajarã mucubirirãcoma, arĩpũ anyu Zacariare.

18 ĩgu eroparĩcũ peegũ Zacariapũ serẽpipũ anyure.

—Yũhũ, yũ marapo mera gua mũrã ãhraa. ¿Eropigu mũ arĩra diaye árĩcũ dohpa masigũcuri yũhũ? arĩpũ ĩgu.

19 ĩgu eroparĩcũ anyupũ ĩgure werepũ:

—Yũhũ Gabrie waĩcũgũ ãhraa. Goãmũ pohro árĩgu ãhraa yũhũ. Goãmũ i õari querere weredoregũ, mũ pohro yũre obeoami. Yũ werediro dopa ta diaye waroca.

²⁰ Yũ eropa arĩquerecũ ta yũre peediabeaa mũhũ. Eropigũ mũhũ dohpaguere wereniguibigũ dujagũca. Mũ magũ ãgũ masa dehyoara pũhrũ wereniguigũca daja, arĩpũ anyu Zacariare.

²¹ Disiporogue masa Zacariare corerã iiñorã. “¿Duhpigũ ãgũ Goãmũ wihigue árĩgũ mata wiriribeari?” arĩ, corerã iiñorã masa ãgũre.

²² Eropigũ ãgũ i wihigue árĩdigũ wiria, erã mera wereniguimasibiripũ. “Goãmũ ãgũre dehyoacumi,” arĩ pepi, masiñorã erã. Eropigũ ãgũ wereniguimasibigũ árĩgũ ãgũ mojotori mera masare wereniguipũ.

²³ Goãmũ wihi ãgũ mohmeri pehrecũ, ãgũ dujaa wapũ ãgũ ya wihigue.

²⁴ Pũhrũ ãgũ marapo Elisabet majigure ne bocagãrigo iipo. Eropigo igo cinco aberi gohra masa pohro wabiripo.

²⁵ Ōpa arĩpo igo: “Dohpaguere yũre Goãmũ itamumi pare. Yũ porã marigo árĩgo gũhyasiuro taribũ yũhũ. Goãmũ yũ porã maririre cohãmi yũre,” arĩ pepipo igo.

Jesu ãgũ masa dehyoaburire werepũ anyu Mariare

²⁶⁻²⁷ Elisabet seis aberi igo nijipo árĩra pũhrũ, Goãmũpũ anyure Gabrie waĩcũgũre nómeo ðago pohrogue obeopũ. Igo Nazare waĩcũri maca Galilea árĩri yeba arĩpo. Eropigo igo María waĩcũgo José mera mojoto diribo arĩpo. Josépũ iribojegue majagũ mũrũ Davi mũrũ pãrami arĩpũ.

²⁸ María pohrogue ejagũ anyu werepũ:

—María, ¿ãhriri mũhũ? Goãmũ mũ mera árĩgũ ãhrimi. Eropigũ mũre ðaro iigũ iimi. Árĩpehrerã nome gajirã nome tauro ðaro iimi mũre, arĩpũ anyu igore.

²⁹ ãgũ eroparĩcũ peego, igo turaro guña pepipo. Anyu ãgũ wererare pepigo “¿Dohpa arĩgũ yũre eropa arĩcuri?” arĩ guñapo igo.

³⁰ Igo eropa arĩ guñacũ ãagũ anyu werepũ igore:

—María, mũre Goãmũ turaro mahimi. Eropigo gũibita.

³¹ Peeque. Majigure bocagoca mũhũ. Eropigũ mũ magũ masa dehyoagũcumi. ãgũre Jesu waĩyegoca.

³²⁻³³ ãgũ turatariagũ árĩgũcumi. Eropirã ãgũre “Goãmũ mũmaro majagũ magũ ãhrimi,” arĩrãcoma masa. Eropigũ mũ magũ ñecũ mũrũgue Davi mũrũ Israe masa erã opũ ãgũ árĩdiro dopa ta mũ magũ sãre apigũcumi Goãmũ. Eropigũ árĩpehrerinũri ãgũ Israe masare doregũcumi. Eropiro ãgũ opũ árĩripũ ne pehresome, arĩpũ anyu.

³⁴ ãgũ eroparĩcũ Mariapũ serẽpipõ:

—¿Duhpi mũmũ mera árĩbiriquerego ta porãcũbocuri yũhũ? arĩpo igo.

³⁵ Igo eroparĩcũ anyupũ werepũ:

—Espíritu Santo mũre porãcũcũ iigũcumi. Eropiro Goãmũ ãgũ turari imica curu iro dopa ta cãhmotaroca mũre. Eropirã “Goãmũ magũ, ñerire iibigũ ãhrimi,” arĩrãcoma masa mũ magũre.

³⁶⁻³⁷ Goãmũ árĩpehrerire iimasimi. Eropigo mũ acawerego Elisabet bũro arĩquerego ta majigure bocãmo igo sã. Igo porãcũgocumo mũmũgãre. Masa igore “Porã marigo ãhrimo,” erã arĩdigo bũro dohpaguere seis aberi wahaa igo majigure bocara pũhrũ, arĩpũ anyu Mariare.

³⁸ ãgũ eroparĩcũ María yũhripo:

—Yũre peeque. Mari Opũ ãgũ pohro majago ãhraa yũhũ. Mũ arĩdiro dopa ta yũre eropa waporo, arĩpo igo.

Igo eropa arĩra pũhrũ anyu waha wapũ.

María Elisabere ãago wapo

³⁹ Irinũrũre María utã yucũ árĩri yebague Judea yeba árĩri macague mũmũdiaro waha wapo.

⁴⁰ Eroque ejago Zacarĩa ya wihi ñaja, “¿Ahriri?” arĩpo igo Elisabere.

⁴¹ Igo eroparĩcũ Elisabet igo peecũ ta, igo magupũ niji suhrirogue árĩdigũ ñohmerũ. Elisabet Espĩritu Santo árĩri mera õaro pepigo wapo.

⁴² Eropigo turaro mucubiriri mera wereniguipo.

—Árĩpehrerã nome tauro õaro iimi Goãmũ mãre. Mũ magũ sãre õaro iimi Goãmũ.

⁴³ Cue, yũ Opũ pago yũ pohro aricũ õaro iimi yũre Goãmũ.

⁴⁴ Mũhũ yũre “¿Áhriri?” arĩcũ, yũ magupũ niji suhrirogue árĩgũ mucubiriri mera ñohmeacumi yũre.

⁴⁵ “Goãmũ ĩgũ arĩdiro dopa ta iipehogucumi,” arĩgo mucubirigo ãhraa mũhũ, arĩpo Elisabet Mariãre.

⁴⁶ Igo eroparĩcũ Mariã yũhripo:

Goãmũ õagũ, turagũ ãhrimi, arãa. Yũhũ õaro sĩporãcua.

⁴⁷ Goãmũ yũre peamegue wabodigore itamugũ ãhrimi. Eropigũ dohpaguere yũre õaro mucubiriri mera árĩcũ iimi.

⁴⁸⁻⁴⁹ Yũre bu árĩgore ĩgũ ĩgũ pohro majagore guñadi ãhrami. Goãmũ turatariagũ õari dihtare yũre itamumi. Eropirã “Īgore Goãmũ õaro iimi,” árĩpehrerã masa dohpaguere eropa arĩ wereniguirãcoma yũre. Goãmũ ñeri marigũ ãhrimi.

⁵⁰ Árĩpehrerĩnũri árĩpehrerã ĩgũre umupeorãre ĩgũ mojomoro ĩagũ ãhrimi.

⁵¹ Goãmũ ĩgũ turari mera iigũ ãhrimi. “Gajirãre tarinũgaa yũhũ,” arĩrãre tarinũgadi árĩmi ĩgũ.

⁵² Oparãre erã dorero árĩrare cóadi árĩmi ĩgũ. Eropigũ bu árĩrãpũre ĩgũ oparã iro dopa ta apidi árĩmi.

⁵³ Oboanirãre ĩgũ õari barire ódi árĩmi. Eropigũ baja opanirãpũre gajino moorã wacũ iidi árĩmi ĩgũ.

⁵⁴⁻⁵⁵ Mari ñecũ sumarã mũrare “Masare õaro iigũra,” ĩgũ arĩ werediro dopa ta iipehodi árĩmi Goãmũ. Eropigũ ĩgũ pohro majarã Israe masare ĩgũ itamudi árĩmi. Mari ñecũ sumarã mũrare, Abrahã mũrũre árĩpehrerã ĩgũ acawererã ĩgũ pũhrũ árĩrã sãre Goãmũ árĩpehrerĩnũri eropa mojomoro ĩaniguigũ árĩmũridi árĩmi. “Masare õaro iigũca,” erãre ĩgũ werepirare cãdijibiridi árĩmi Goãmũ, arĩpo Mariã.

⁵⁶ Ërerã abe gohra Elisabet mera ãhri, igo ya macague goe dujaa wapo Mariã.

Ñũ masa dehyoapũ

⁵⁷ Elisabet igo niji wahgũra pũhrũ igo magũ masa dehyoapũ.

⁵⁸ Eropirã Goãmũ igore ĩgũ eropa õaro iicũ igo ya maca majarã igo acawererã sã igo mera mucubiriñorã.

⁵⁹ Ocho nũri ĩgũ masa dehyoara pũhrũ, ĩgũ pagũ sumarã ĩgũgãre gasiro merogã wiri aĩdorerã wañorã. Eropa erã iirisubu erã mera majarã Zacarĩa waĩyediariñorã ĩgũgãre ĩgũ pagũ waĩre.

⁶⁰ Erã eropa waĩyediaquerecũ ta ĩgũ pagopũ õpa arĩpo:

—Īgũ pagũ waĩre waĩyebeaa. Ñũ waĩyerãca ĩgũgãre, arĩpo igo.

⁶¹ —Mũ acawererã ne yujugũ Ñũ waĩcũgũ marimi, arĩñorã erã igore.

⁶² Eropirã erã mojotori mera werenigui Zacarĩare serẽpiñorã erã.

—¿Mũca dohpa waĩyediari mũ magũre? arĩ serẽpiñorã ĩgũre.

⁶³ Erã eroparĩcũ ĩgũ pagũ gojaburimijire serẽbeo, ñeha, gojapũ: “Yũ magũ Ñũ waĩcũmi,” arĩ gojapũ Zacarĩa. Īgũ eropa arĩ gojacũ erãpũ uca wañorã.

⁶⁴ Īgũ eropa arĩ gojara pũhrũ ĩgũre wereniguicũ iipũ Goãmũ. Eropigũ ĩgũ wereniguimasipũ daja.

—Goãmũ turagũ, õagũ ãhrimi, arĩpũ ĩgũ.

⁶⁵ Īgũ eropa arĩ wereniguicũ peerã ero majarã uca wañorã. Eropirã i árĩpehrerire Judea yeba majarãre utã yucũ watope árĩrãre masa weresiriñorã.

⁶⁶ Árĩpehrerã irire peerã guñañorã. “Goãmũ turarire ïgũgã opami. ¿Eropigũ ñehmãno árĩgũcuri ïgũgã?” arĩ pepiñorã masa.

Zacaría Goãmũre umupeorũ

⁶⁷ Eropigũ ïgũ pagũ Zacaría Espĩritu Santo árĩri mera ðaro pepigũ árĩgũ Goãmũ yare werepũ:

⁶⁸ Mari Israe masa Goãmũre umupeorã. ïgũ yarã ãhraa mari. Eropigũ mari pohrogue arigũ, marire itamugũ ðaro taumi.

⁶⁹ Eropigũ Goãmũ turagũre marire peamegue wabonirãre ðaro taubure obeomi. Marire ðaro taubu ïgũ acaweregũ Davi mũrũ ãhrimi. Davipũ Goãmũ pohro majagũ árĩmũriñumi.

⁷⁰ Iribojegue ïgũ ya weremũhtanirã mera Goãmũ ïgũ marire taubure obeoburire wereyumũripũ.

⁷¹ Marire ïhaturirã marire ñero erã iidiacũ ïagũ “Mũare itamugũra,” arĩ apiñumi Goãmũ marire.

⁷² Mari ñecũ sumarã mũrũre, “Mũare mojomoro ïagũ itamugũra. Mũare yũ wererare guñağũra,” arĩ apiñumi Goãmũ mari ñecũ sumarãre. Iribojegue ïgũ eropa arĩdiro dopa ta marire dohpaguere iimi.

⁷³⁻⁷⁵ Eropigũ Abrahãre ðpa árĩmũriñumi: “Mũ acawererã pũhrũ árĩrã erãre ïhaturirã árĩcũ cóãğũra. Eropigũ mũ acawererãre itamugũra. Eropirã erã gũibirã ta yũ dorerire iimasima. Eropigũ erã ñerire yũ cóãcũ, erã yũ ïhuro umũri nũcũ ðarã árĩniguirãcoma,” arĩ werepimũriñumi iribojegue Goãmũ mari acaweregũ Abrahãre, arĩpũ Zacaría.

Eropa arĩtuha ïgũ magũğãre ðpa arĩpũ:

⁷⁶⁻⁷⁷ —Mahğũ, mũre ðpa arĩrãcoma masa:

“Goãmũ turatariagũ yare wereniguigũ ãhrimi,” arĩrãcoma mũre. Eropigũ mũhũ mari Opũ core wayugũca. Eropa wagũ ðpa arĩ wereğũca. “Goãmũ mũa ñerire cóãğũ, peamegue wabonirãre taugũcumi mũare,” arĩ wereğũca. Eropa arĩ wereğũ mari Opũ ïgũ ariborore weremũhtayugũ iigũca mũhũ.

⁷⁸ Goãmũpũ marire turaro mojomoro ïagũ marire ðaro iigũ árĩgũ, ïgũ marire peamegue wabonirãre taudiami. Marire taugũ arigũ Cristo mari pohro arigũcumi.

⁷⁹ Árĩpehrerã mari peamegue wabonirãre taudiami ïgũ. Eropigũ Goãmũre mari masibirã árĩcũ ïagũ marire masicũ iidiami ïgũ. Eropigũ mari ðaro yujuro mera mari arĩborore wereğũcumi marire, arĩpũ Zacaría.

⁸⁰ Eropi Ñũ Zacaría magũ ðaro bũğapũ. Eropigũ Goãmũre turaro mahipũ. Eropigũ yoari boje masa marirogue árĩmũripũ. Te Israe masare buhenũğagũ sã erogue ta árĩmũripũ.

2

Jesu masa dehyoapũ

Mt 1.18-25

¹ Irisubure árĩpehreri yebari majarã tauro opũ Augusto árĩpehrerãre queodorepũ.

² Oã masare erã ne queonũğarisubu árĩcũ Cirenio waĩcũğũ Siria yeba majarã opũ arĩpũ.

³ Eropirã árĩpehrerã erã ñecũ sumarã iribojegue majarã ya macarigue erã waĩre gojapeorã wañorã.

⁴ José sã Nazaregue Galilea árĩri yeba árĩri macague árĩnirã waha, Judea yebague Belén waĩcũri macague ejañorã. Opũ Davi iribojegue majagũ ïgũ masa dehyoadiro árĩyoro Belén. José Davi mũrũ pãrami árĩgũ Belengue wapũ ïgũ waĩre gojapeogũ wagũ.

⁵ Eropigu ïgu María ïgu mojoto diribo árĩcũ erogue igo mera ïgu waĩre gojapeodoregu wapu. Igoꝑu majigure bocatuhadigogue árĩpo.

⁶ Eropigo Beléngue ejago igo niji wahgũpo.

⁷ Erogue masa erã carĩri wihi ne sihajabiriyoro erãre. Eropirã erã wecuã ya wihigue carĩrã wañorã. Eropigo igo ïgu ne dehyoagugãre porãcutuha ïgugãre suhriro mera oma, wecuã erã bari coro weca ïgure pihripeopo.

Anyua ovejare ïhadiburãre dehyoañorã

⁸ Iri ñamire iri maca turogue campogue ovejare ïhadiburã erã yarã ovejare ïhadiburã iñorã.

⁹ Eropigu Goãmu ïgu obeodigu anyu erãre dehyoapu. ïgu eropa dehyoacũ Goãmu ïgu gosesiriri erãre boyoweayoro. Eropa wacũ ïarã, ovejare ïhadiburã güia wañorã.

¹⁰ Erã eropa wacũ anyu erãre wereꝑu:

—Ōari querere muare weregu ahraa. Árĩpehrerã masare mucubiricũ iiroca i quere. Eropirã güibiricãque mua.

¹¹ Dohpagã ñamire opu mæru Davi ya macague muare peamegue wabonirãre taubu, Cristo Goãmu ïgu obeodigu mari Opu masa dehyoatuhami.

¹² Eropigu suhriro mera omadigu wecuã bari coro weca erã pihripeodigu mua bocagu ïgu ta árĩgucumi, arĩ wereꝑu anyu erãre.

¹³ ïgu eroparĩcũ ta bajarã umaro majarã árĩmũhtadigu anyu mera bayapeoñorã. Ōpa arĩ bayapeoñorã erã:

¹⁴ Goãmure umaro majagure umupeorã. Eropirã Goãmu ïgu mahirã güiro mariro gamequeãro mariro òaro árĩporo, arĩ bayapeoñorã anyua.

¹⁵ Eropa bayatuhaja umarogue erã mæriara pæhrũ ovejare ïhadiburãꝑu erã basi game wereniguiñorã:

—Ire Goãmu ïgu marire wererare Beléngue ina ïarã warã, arĩñorã erã erã basi.

¹⁶ Eropa arĩrã yojaro mera wañorã erã. Marĩare, Josere bocaia, majigugãre wecuã erã bari coro weca pihripeodigure ïañorã erã.

¹⁷ Ovejare ïhadiburã ïgure ïatuha anyu majigugãre ïgu wererare wereñorã gajirãre.

¹⁸ Erã eropa arĩ werecũ ta árĩpehrerã erãre pee uca wañorã.

¹⁹ I árĩpehrerire Marĩapũ guña pepipo.

²⁰ Eropirã ovejare ïhadiburãꝑu anyu ïgu werediro dopa árĩcũ ïañorã. “Goãmu turagu ãhrimi,” arĩ mucubiriñorã. Eropa arĩ mucubiri dujaa wañorã.

Goãmu wihigue Jesu pagu sumarã ïgure aĩgãñorã

²¹ Yuju semana pæhrũ majigure gasiro merogã wiri aĩrire erã iidoreranu árĩcũ erã ïgugãre Jesu waĩyeñorã. Jesure ne igo bocaboro core anyupu “Jesu waĩyeque ïgure,” arĩ wereꝑu. Eropirã ïgugãre Jesu waĩyeñorã.

²² Goãmu doreri Moise ïgu werediro dopa ta iimorã, José, María mera Jerusaléngue wañorã. Erogue María porãcura pæhrũ òago igo dæꝑu árĩrore ïhmurã wañorã. Eropa warã erã Jesure aĩgã wañorã. ïgugãre Goãmure “Ïgã mu yagu árĩbu ãhrimi,” arĩ ïhmurã warã iñorã.

²³ Ōpa iñorã Goãmu yare erã gojarapũ dorero dopa ta. “Árĩpehrerã mua porãre ne dehyoarãre Goãmure ïhmuque. ‘Ïgã mu yagu árĩbu ãhrimi,’ arĩ ïhmuque,” arĩ doremæriñumi Goãmu ïgu yare gojarapũgue.

²⁴ Eropa ïhmutuha Goãmu ïgu dorediro dopa ta mirimagugãre erã asũtuhaja Goãmu wihigue apirã wañorã. Ōpa doreñumi Goãmu ïgu yare gojarapũgue: “Buja borerãre perã oque Goãmure. O erã maricũ buja borewĩgãrãre oque yære umupeomorã,” arĩ doreñumi Goãmu. Eropirã ïgu dorediro dopa iñorã José María mera.

²⁵ Jerusaléngue Simeón waĩcugũ árĩpũ. Īgũ ðagũ, Goãmũre umupeogu árĩpũ. Goãmũ Israe masare itamuburire coregũ iipũ. Eropigũ Simeón Espíritu Santo ĩgũ mera árĩcũ ðaro pepigũ árĩpũ.

²⁶ Eropigũ “Mũ sĩriboro core Goãmũ ĩgũ obeobure Cristore ĩagũca mũhũ,” arĩ weremũhtarũ Espíritu Santo ĩgũre Simeore.

²⁷ Eropigũ Espíritu Santo ĩgũre dorecũ Goãmũ wihigue ñajaa warũ. Īgũ ñajara pũhrũ Jesu pagũ sũmarã ĩgũgãre aĩ ñajañorã Goãmũ ĩgũ gojarapũ dorera dopa ta iirã.

²⁸ Simeónpũ ĩgũgãre coã aĩ, Goãmũre umupeo, “Õhaa,” arĩ ĩgũ mera wereniguiũ. Õpa arĩpũ ĩgũ Goãmũre:

²⁹⁻³² Opũ, dohpague tamerare masare peamegue wabonirãre taubure obeoa mũhũ. Īgũ judio masa árĩbirãre buhegũ mũre ðaro masicũ iigũcumi erãre. Masare taubure Israe masũre mũhũ apiyoro. Mũ eropa iirare árĩpehrerã masirã, “Israe masare ðaro iimi Goãmũ,” arĩrãcoma masa. Īgã marire taubu ãhrimi. Eropigũ mũ yũre arĩdiro dopa ĩgãre ĩatuhabũ. Eropigũ dohpaguere ðaro mucubirigũ sĩrigũca, arĩpũ Simeón.

³³ Simeón ĩgũgãre arĩrãre peerã ĩgũ pagũ sũmarãpũ pee uca wañorã.

³⁴ Eropigũ Simeón erãre “Õaro árĩque mũa,” arĩgũ ĩgũ Jesu pago Mariare wererũ: —Goãmũ ĩgãre beyedi árĩmi. Īgũ eropa beyedigũ árĩcũ judio masa bajarã ĩgũre tarinũgarãcoma. Eropa iirã erã peamegue warãcoma. Eropigũ judio masare bajarãre taubure beyedi árĩmi Goãmũ ĩgãre. Īgũ Goãmũ turarire ii ĩhmugũ ĩgũ árĩquerecũ masa bajarã ĩgũre ñero arĩ wereniguirãcoma.

³⁵ Erã eropa iicũ gajirã erã ñero guñarire masirãcoma. Eropigo mũhũ turaro bujaweregoca, arĩdocaritamupũ Simeón Mariare.

³⁶ Ero Goãmũ yare wereniguigo Ana waĩcũgo árĩpo. Igo Fanuel mago árĩpo. Aser mũrũ ya curu majago árĩpo. Bũro gohra árĩpo. Igo ero coregue siete bojori dihta igo marapũ mera árĩniripo.

³⁷ Eropigo ochenta y cuatro bojori gohra wapeweyo árĩmũriipo igo. Eropigo mũmũre, ñami sãre Goãmũ ya árĩburire iibo, ba duhu, Goãmũ mera werenigui, Goãmũ wihire ne wiriabiripo.

³⁸ Simeón ĩgũ wereniguiro watope igo erã pohro erago, mucubirigo Goãmũre, “Õhaa,” arĩpo. Eropigo Jerusalén majarãre taubure corerãre igo Jesu dehyoarare werepo erã árĩpehrerãre.

José, María mera Jesu mera Nazaregue dujaañorã daja

³⁹ Goãmũ ĩgũ dorero dopa ta iituhaja, erã ya macague Nazaregue dujaañorã. Galilea yeba árĩyoro iri maca.

⁴⁰ Eropigũ Jesu ðaro bũga turagũ warũ. Eropigũ ĩgũ ðaro pee masigũ árĩpũ. Eropigũ ĩgũre Goãmũ ðaro iipũ.

Jesu tama mahũa wahgãrigũ Goãmũ wihigue buherũ

⁴¹ Bojori nũcũ Jesu pagũ sũmarã Jerusaléngue Pascua bosenũre ĩarã wamũriñorã.

⁴² Jesu doce bojori ĩgũ opacũ erã iidiro dopa ta erã árĩpehrerã Jerusaléngue wañorã.

⁴³ Eropirã bosenu pehrecũ erã erã ya macague dujaa wañorã daja. Erã eropa dujaaquerecũ ta Jesupũ Jerusaléngue dujacãpũ. Īgũ pagũ sũmarã ĩgũ erogue dujarare masibiriñorã.

⁴⁴ “Īgũ mari mera majarã mera árĩcumi,” arĩ pepiriñorã erã. Eropirã erã yujunũ gohra Jesu mariro wañorã mague. Eropirã erã Jesure erã acawererã watope amariñorã.

⁴⁵ Ne bocabiriñorã. Eropirã Jerusaléngue ïgure amarã dujañorã daja.

⁴⁶ Æhrenu pũhrũ ïgure Goãmu wihigue bocañañorã. Eropirã Jesure judio masare buherã watope bocañañorã. ïgu erãre pee serẽpi doapu.

⁴⁷ Erã árĩpehrerã Jesure peerã õaro masigugã ïgu árĩcũ ïarã, erã ïhamaria wañorã.

⁴⁸ ïgu pagu sumarã sã eroguerẽ Jesure ïarã ïhamaria wañorã. Eropigo ïgu pago ïgure õpa arĩpo:

—Mahgu, ¿duhpigu eropa iiari muhu guare? Mu pagu, yuhu, “ïgu dederea wañumi,” arĩrã ahmaa gua mure, arĩpo igo igo magure.

⁴⁹ Igo eroparĩcũ ïgu ïgu pagu sumarãre werẽpu:

—¿Duhpirã yure ahmari mua? Yu Pagu yure ïgu dorediro dopa ta iigu iiaa. ¿Irire masibeari mua? arĩpu ïgu.

⁵⁰ ïgu eropa arĩquerecũ erã peemasibiriñorã.

⁵¹ I árĩpehreri ïgu iirare Mariapu õaro guñapo. Eropigu Jesu Nazaregue dujaa wapũ. ïgu pagu sumarãre õaro yũhrigu árĩmuripu.

⁵² Eropigu Jesu buga, õaro pee masigu wapũ. Eropirã Goãmu masa sã “Õagu aħrimi,” arĩ ïañorã ïgure.

3

Ñu waĩyeri masu masare Goãmu yare werẽpu

Mt 3.1-12; Mr 1.1-8; Jn 1.19-28

¹ Irisubure erã tauro opu árĩgu Tiberio waĩcugu ïgu opu árĩra pũhrũ quince bojori wayoro. Eropigu Poncio Pilato waĩcugu Judea yeba majarã opu árĩpu. Eropigu Herode waĩcugu Galilea yeba majarã opu árĩpu. ïgu pagu magu Felipe Iturea yeba majarã, Traconite majarã sã erã opu árĩpu. Eropigu Lisania waĩcugu Abilinia yeba majarã opu árĩpu.

² Eropirã Ana, Caifa mera pahia oparã árĩñorã. Oã árĩpehrerã erã árĩrisubure Ñu Zacarĩa magu masa marirogue árĩgure Goãmũ ïgu ïgu yare weredorepu.

³ Eropigu Jordán waĩcũriya tũro árĩri yeba árĩpehrerogue Ñu õpa arĩ werẽgu wapũ:

—Mua ñeri iirire bujawereque. Dohpaguere õarire gohrotoque. Eropirã waĩyenirã árĩque. Mua eropa iicũ ïagu Goãmũ mua ñerire cóagucumi, arĩ weremuripu ïgu.

⁴ Ñu eropa wereniguigu Isaia iribojegue majagu Goãmũ ya weremũhtadigu ïgu gojadiro dopa ta iigu iipu. Õpa arĩ gojajuñumi Isaia Ñu iiburire:

Masa marirogue werenigui gaguiniguigu õpa arĩgucumi: “Mari Opu ïgu ariburi mare amuro dopa õarã árĩyuque mua ïgure peemorã.

⁵ Dipa gobericũrore mari diaye maja maha iidiro dopa ta, mua ñero iirire duhuque.

⁶ Mua eropa iicũ Goãmũ mure peamegue wabonirãre ïgu taucũ ïarãca árĩpehreri yeba majarã,” arĩgucumi ïgu gaguinigui werẽgu, arĩ gojamũriñumi Isaia iribojegue Ñu ïgu árĩboro coregue.

⁷ Masa bajarã Ñu pohro erarã ïgu erãre waĩyecũ gameñorã erã. Eropigu ïgu erãre werẽpu:

—Mua ñero iiricũrã aħraa mua. Goãmure “Gua ñeri dipuwaja moabiricãporo,” arĩrã ¿mua yure waĩyedorerã aħriri?

⁸ ïgu mua ñero iira dipuwaja moabiricũ õpa iique mua. Diaye mua ñero iirire bujawererã árĩrã, õarire gohrotorã árĩrã, õarire iique mua. “Abrahã mari ñecu mũru árĩmuripu. Eropirã mari Goãmũ mera õatuhajaa,” arĩ pepibiricãque. Mure arĩgu tiiaa. Abrahã pãramerã mua árĩri duhpiburi árĩbeaa. Goãmũ gamegu i utãyeri mera gajirãre iimasimi Abrahã acawererãre. Eropiro Abrahã acawererã mua árĩri bu gohra ta aħraa.

⁹ Ōpa āhraa: Mari masa yucū iro dopa ta āhraa. Goāmupū come opagū iro dopa ta āhrimi. Eropigū ñeri ducacuri yucūre tabe cóã, iri nuguri sãre tabetagucumi. Tabetatuhaja, peamegue cóãgucumi ĩgū iri yucūre iri nuguri sãre. Eropa ta iigucumi mūa sãre ĩgūre gamebirãre, arĩpū Ñu masare.

¹⁰ ĩgū eroparĩcū peerã masapū ĩgūre serēpiñorã:

—¿Dohpa iirãcuri gūa? arĩñorã erã Ñure.

¹¹ —Peñe suhriro opagū suhriro moogūre yujuñe oque. Eropirã mūa bari oparã gajirã sãre oque, arĩpū Ñu.

¹² Bajamerãgã oparã yare wajasea corerã sã waĩyedorerã erañorã. Eropirã Ñu pohro erarã ĩgūre serēpiñorã:

—Buhegū, ¿gūapū dohpa iirãcuri? arĩñorã.

¹³ —Mūa oparã erã doreropē ta masare niyerure wajaseaque. Gūyari mera aĩnemobita, arĩ yūhripū Ñu erãre.

¹⁴ Gajirã surara ĩgūre serēpiñorã daja.

—¿Gūapū dohpa iirãcuri? arĩñorã erã ĩgūre daja.

—Masare erã niyerure emabiricãque. Eropirã iri niyerure gūya emabiricãque. Mūa wajatarire ĩarã mucubirique, arĩ yūhripū Ñu erãre.

¹⁵ Masa Cristore Goāmū ĩgū obeobure corerã iñorã. Eropirã ōpa arĩ pepinūgañorã erã Ñure. “Ihĩ Ñupū Cristo árĩbocumi,” arĩ pepirĩñorã erã.

¹⁶ Erã eropa arĩ pepicū peegū Ñu árĩpehrerãre wererū:

—Yū tauro turagū arigucumi. Ōatariagū āhrimi ĩgū. ĩgū iro dopa árĩbeaa yūpū. Eropigū ĩgūre pepigū, “Yū tamera bu árĩgū āhraa,” arĩ pepia yūhū. Mūa ñero iirare bujawerera pūhrū yūpū muare deco mera waĩyeabū. ĩgūpū yū tauro iigucumi. Espĩritu Santore ogucumi masa mera árĩniguibure. Eropigū ĩgū ñerire soewearo dopa ta ĩgū arigūpū mūa ñerire coeweagucumi.

¹⁷ Yū pūhrū arigū trigo gasirire cóãgū iro dopa āhrimi. Gasiri cóãgū ĩgū ya sihburu mera árĩpehreri trigo yeri gasirire sūha weami. Eropa sūha weara pūhrū trigo yeri gohrapūre ĩgū diburi wihigue apigucumi. ĩgū sūha weara gasiripūre ĩgū soegucumi. Eropa ii beyegucumi yū pūhrū arigū. Ōarire gohrotonirãpūre ĩgū mera árĩniguicū iigucumi. Erã ñero iirare bujawerebirãpūre peamegue yaribiriri peamegue cóãgucumi, arĩ wererū Ñu.

¹⁸ Bajarãre ĩgū eropa arĩ wereri mera masare ōari buherire wererū Ñu.

¹⁹ Eropigū opū Herodepū ĩgū pagū magū Felipe marapore ĩgū emara waja, wūaro ñerire ĩgū iira waja Ñu ĩgū sãre wereripū.

²⁰ ĩgū eropa arĩ wererū Herodepū Ñure peresu iipū dipaturi ñerire iigū daja. Eropa iigū ĩgū ñerire iira dipuwajacūgū árĩnemopū.

Ñu Jesure waĩyerū

Mt 3.13-17; Mr 1.9-11

²¹ Ñure erã peresu iiboro core gajirã masare Ñupū waĩyegū iipū. Erãre waĩyegū Jesu sãre waĩyerū. Eropigū Jesu diague niguigū Goāmūre ĩgū serērisubu umūsi pãrimaa waya.

²² Eropa pãrimaara pūhrū Espĩritu Santo buja iro dopa bejagū Jesu weca دچارipū. ĩgū دچارicū umarogue wereniguiro cariyoro:

—Mūhū yū magū yū mahigū āhraa. Mū mera ōaro mucubiria, arĩro cariyoro umarogue.

Jesu ñecū sūmarã iribojegue majarã árĩñorã

Mr 1.1-17

²³ Jesu ïgu buhenugarasubure treinta bojori opapũ ïgu. “Ïgu José magu ãhrimi,” arĩ pepiriñorã masa. Josépũ Elí magu árĩñumi.

²⁴ Elí Matat magu árĩñumi. Matat Leví magu árĩñumi. Leví Melqui magu árĩñumi. Melqui Jana magu árĩñumi. Jana José magu árĩñumi.

²⁵ José Matatías magu árĩñumi. Matatías Amós magu árĩñumi. Amós Nahúm magu árĩñumi. Nahúm Esli magu árĩñumi. Esli Nagai magu árĩñumi.

²⁶ Nagai Maat magu árĩñumi. Maat Matatías magu árĩñumi. Matatías Semei magu árĩñumi. Semei Josec magu árĩñumi. Josec Judá magu árĩñumi.

²⁷ Judá Joanán magu árĩñumi. Joanán Resa magu árĩñumi. Resa Zorobabe magu árĩñumi. Zorobabe Salatie magu árĩñumi. Salatie Neri magu árĩñumi.

²⁸ Neri Melqui magu árĩñumi. Melqui Adi magu árĩñumi. Adi Cosam magu árĩñumi. Cosam Elmadam magu árĩñumi. Elmadam Er magu árĩñumi.

²⁹ Er Josué magu árĩñumi. Josué Eliezer magu árĩñumi. Eliezer Jorim magu árĩñumi. Jorim Matat magu árĩñumi.

³⁰ Matat Leví magu árĩñumi. Leví Simeón magu árĩñumi. Simeón Judá magu árĩñumi. Judá José magu árĩñumi. José Jonam magu árĩñumi. Jonam Eliaquim magu árĩñumi.

³¹ Eliaquim Melea magu árĩñumi. Melea Mena magu árĩñumi. Mena Matata magu árĩñumi. Matata Natán magu árĩñumi.

³² Natán Davi magu árĩñumi. Davi Isaí magu árĩñumi. Isaí Obed magu árĩñumi. Obed Booz magu árĩñumi. Booz Salmón magu árĩñumi. Salmón Naasón magu árĩñumi.

³³ Naasón Aminadab magu árĩñumi. Aminadab Admin magu árĩñumi. Admin Arni magu árĩñumi. Arni Esrom magu árĩñumi. Esrom Fares magu árĩñumi. Fares Judá magu árĩñumi.

³⁴ Judá Jacobo magu árĩñumi. Jacobo Isaa magu árĩñumi. Isaa Abrahã magu árĩñumi. Abrahã Taré magu árĩñumi. Taré Nacor magu árĩñumi.

³⁵ Nacor Serug magu árĩñumi. Serug Ragau magu árĩñumi. Ragau Peleg magu árĩñumi. Peleg Heber magu árĩñumi. Heber Sala magu árĩñumi.

³⁶ Sala Caina magu árĩñumi. Caina Arfaxad magu árĩñumi. Arfaxad Sem magu árĩñumi. Sem Noé magu árĩñumi. Noé Lame magu árĩñumi.

³⁷ Lame Matusalem magu árĩñumi. Matusalem Enoco magu árĩñumi. Enoco Jared magu árĩñumi. Jared Mahalaleel magu árĩñumi. Mahalaleel Caina magu árĩñumi.

³⁸ Caina Eno magu árĩñumi. Eno Sete magu árĩñumi. Sete Adán magu árĩñumi. Adán Goãmũ iidigũ árĩñumi.

4

Watĩ ñerire iidoreripũ Jesure

Mt 4.1-11; Mr 1.12-13

¹ Jesu Espíritu Santo ïgu dorero dopa ta iipehogu árĩgu, ïgu Jordán waicuriyague buharapũ. Ïgu eropa buharacũ Espíritu Santopũ ïgure masa marirogue wadorepũ.

² Eroque ejagu cuarenta nuri gohra árĩpũ. Eropigu watĩpũ Jesure ñerire iicũ gameripũ. Eropigu ñerire iidoreripũ ïgure. Irinurire ne Jesu babiripũ. Eropigu irinuri pehrero gohra ïgu oaboapũ.

³ Ïgu eropa oaboacũ ïagu watĩ õpa arĩpũ Jesure:

—Mũhũ Goãmũ magu árĩgu õpa ïhmuque. Iyere utãyere bari poyacũ iique, arĩripũ Jesure.

⁴ Ïgu eroparĩcũ peegu Jesu gamebiripũ. Õpa arĩ yãhrípũ:

—Goãmũ yare erã gojarapũ òpa àhraa: “Masare bari mera dihta ojocaribiro gahmea. Árípehreri Goãmũ ya ìgũ ya wereniguri mera sãre áríro gahmea,” arĩmi Goãmũ, arĩpũ Jesu watĩre.

⁵ Ìgũ eropa arĩra pũhrũ watĩpũ ìgũre utãgũ wecague aĩ mũriagu merogã pũhrũ ìgũ arĩpehreri macari majare Jesure ìhmu purumujupũ.

⁶ Eropa ìhmu gũ òpa Jesure arĩpũ:

—Árípehreri i macari ìgũ yũre ora àhraa. Eropigu yũ gamegũre omasia. Eropigu i macarire, i macari majarã doreri sãre, erã opari mera mũre ogũra.

⁷ Yũre “Mũhũ yũ opu àhraa,” arĩ umupeoque. Mũ eroparĩcũ i macarire arĩpehreri macarire mũre ogũra, arĩ wereripũ watĩ Jesure.

⁸ Jesu òpa arĩ yũhrĩpũ ìgũre:

—Mũre umupeobea. Òpa àhraa Goãmũ yare erã gojarapũ: “Mũ Opu Goãmũ dihtare umupeoque. Ìgũ ya doreri dihtare iique,” arĩ gojañuma Goãmũ yare, arĩpũ Jesu watĩre.

⁹⁻¹¹ Ìgũ eropa arĩra pũhrũ Jerusalengue watĩpũ ìgũre aĩgãpũ. Erogue eja Goãmũ wihi wecague aĩ mũrijapũ ìgũre. Aĩ ejatuhaja ìgũre òpa arĩripũ:

—¿Diaye ta Goãmũ magũ gohra ta àhriri mũhũ? Goãmũ yare erã gojarapũ òpa àhraa:

Goãmũ ìgũ yarã anyuare mũre ìhadibudoregũcumi. Eropirã erãpũ mũre ìhadiburãcoma magũre utãye weca mehbejajari arĩrã, arĩ gojañuma Goãmũ yare erã gojarapũ.

Erã mũre eropa ìhadibumorã arĩcũ mũhũ Goãmũ magũ ta arĩgũ ògue buhrimaa dija ìhmuque yũre. Mũre erã itamucũ ìhmuñata yũre, arĩripũ watĩ Jesure.

¹² Ìgũ eroparĩcũ peegũ gamebiripũ Jesu. Òpa arĩ yũhrĩpũ ìgũre:

—Goãmũ yare erã gojarapũ òpa àhraa: “Mũ opu Goãmũ ìgũ arĩrare, ‘¿Diaye ta àhriri?’ arĩ masidiarã, Goãmũre ii ìhmudoremaabiricãque,” àhraa Goãmũ yare erã gojarapũ, arĩpũ Jesu watĩre.

¹³ Eropigu watĩ arĩpehreri ñerire Jesure iidoreripũ. Jesu ìgũ gamebiricũ ìagu ìgũre merogã duhupũ.

Galilea yeba Jesu buhenũgapũ

Mr 4.12-17; Mt 1.14-15

¹⁴ Pũhrũ Jesu Galileague dujaa wapũ. Eropigu ìgũ Espĩritu Santo turari mera iipũ. Ìgũ eropiicũ ìarã ero arĩpehrero majarã masa ìgũ iira quere peeñorã.

¹⁵ Judio masa buheri wiri Jesu sã buhemũripũ. Eropirã arĩpehrerã masa ìgũre òaro wereniguiñorã.

Nazare majarã Jesure ne umupeobiriñorã

Mt 13.53-58; Mr 6.1-6

¹⁶⁻¹⁷ Pũhrũ Nazaregue Jesu ìgũ bugadirogue ta ejapũ. Erogue eja, Sabado arĩcũ ìgũ eropa iinigiuro dopa ta ìgũ judio masa erã buheri wihigue ñajajapũ. Ero ìgũ Goãmũ yare erã gojarapũre buhediagu niguiipũ. Ìgũ eropa niguicũ ìarã ero majarãpũ Goãmũ yare weremũhtadigũ Isaia ìgũ gojarapũre ìgũre oñorã. Iripũre Jesu i wererire bocagu buherũ:

¹⁸ Goãmũ Espĩritu Santo yũ mera arĩgũ yũre doremi. Ìgũ mojomorocũrãre òari buherire weredoregũ obeomi yũre. Eropigu ñero siporãcũrãre òaro mucubiricũ iidoregũ yũre obeomi. Eropigu peresugue arĩrã sãre erãre ìgũ tauborore weredoregũ obeomi yũre. Cuiiri ìhajabirã erã òaro ìhajaburire, gajirã erã ñero iibirarãre wiubure yũre obeomi.

19 “Mari Opu ïgu yarãre peamegue wabonirãre ïgu tauburinãri ãhraa,” yure weredoregu obeomi, arĩ buhepu Jesu.

20 Eropa buhetuha Jesu iripũre bihacã, wihi majarãre wiatuha, doapu. ïgu doacũ iarã ero arĩpehrerã ïgure ïhanurũnorã.

21 Erã eropa iicũ ïgu erãre werenugapu:

—I dohparagã ta yu buhediro dopa Goãmu ïgu arĩdiro dopa sihajaro iiaa, arĩpu Jesu.

22 ïgu eropa wereniguicũ peerã “Ihĩ ðagu ãhrimi,” arĩ pepiñorã. Eropirã erã ïgu ðaro wereniguirire peerã uca wañorã. Eropirã ðpa arĩñorã erã erã basi:

—Cuena, ¿José magu arĩbeari ihĩ? arĩñorã erã erã basi.

23 Erã eroparicũ masigu Jesu werepu erãre:

—Iribojegue majarã erã eropa wereniguidiro dopa ta mua sã yure ðpa arĩdiarã ãhraa: “Mũhu duhturu arĩgu mu basi ocoyeque mũhu duhturu arĩrere ii ïhmuboro dopa ta. Mũhu Goãmu ïgu obeodigu arĩgu mu basi ïgu turari mera ii ïhmuque guare. Capernaumguere Goãmu turari mera ii ïhmuayoro mũhu. Ohõ mu ya macague sãre guare ii ïhmuque. Diaye ta mu Goãmu ïgu obeodigu arĩrere guã masiboro dopa ii ïhmuque,” arĩdiaa mua yure.

24 Ire weregura mũare. Goãmu ya weremũhtagure ïgu ya yeba majarã umupebeama. Eropirã yure umupebeaa mua ohõ yu bugadigu arĩquerecũ.

25 Eropigu diaye arĩgu iiaa mũare. Iribojegue majarã sãre Goãmu ya weremũhtanirãre erã ya yeba majarã erãre umupeobiriñuma. Eropiro Elia Goãmu yare weremũhtadigu ïgu arĩrasubure uhre bojori gaji bojori deco gohra ne deco aribiriyoro. Eropiro arĩpehrerogue sãre ne bari mariyoro. Irisubure ïgu ya yeba majarã Israe majarã bajarã wapeweyarã arĩquerecũ ta Goãmu erãre Eliare itamudoregu obeobiriñumi.

26 ïgu ya yeba majarãre itamudorebiriqeregu gaji yeba Sidón yeba arĩri maca Sarepta waicuri maca majagore itamudoregu Eliare obeoñumi Goãmu.

27 Pũhrũ Goãmu ya weremũhtadigu Eliseo ïgu ïgu arĩrisubure Israe yebague bajarã cami boarã erã arĩquerecũ ta ne yujugu Israe majagure ïgu ya yeba majagure ðagu iibiriñumi Eliseo. ïgu ya yeba majagure ðaro iibigu ta gaji yeba majagu Naamán Siria majagu dihtare ðagu iinumi ïgu. Eropigu judio masa erã umupeobirira waja, judio masa arĩbirã dihtare itamuñumi Goãmu, arĩpu Jesu erãre.

28 ïgu eroparicũ peerã arĩpehrerã iri wihi arĩrã guataria wañorã.

29 Eropirã erã wahgãnugaja Jesure tara wiria, iri maca tũro arĩri tũhrugue ïgure tumedijudiarĩñorã.

30 Erã eropa iidiaquerecũ ta Jesu erã watope waha wapũ.

Watĩ ñajasũdigu Jesure bocatĩripũ

Mr 1.21-28

31 Pũhrũ Jesu Galilea yeba arĩri macague Capernaum waicuri macague eja, Sabado arĩcũ masare buhepu.

32 ïgu opu iro dopa ta ïgu buhecũ peerã masa uca wañorã.

33 Iri wihi watĩ ñajasũdigu arĩgu turaro gaguiniguipũ:

34 —Mũhu Jesu Nazare majagu guare garibobita mũhu. ¿Dohpa iibu iiri guare? ¿Mũhu guare dederecũ iibu iiri? Yũhu masia Goãmu magu mu ðagu arĩrere, arĩ gaguiniguipũ Jesure.

35 ïgu eroparicũ peegu Jesu turipu watĩre:

—Ejarimaricãque. Duhuque ïgure, arĩpu Jesu.

ïgu eropa arĩra pũhrũ watĩpu masure yebague mehmereja tũrucũ iipu. ïgu eropa iira pũhrũ wiria wapũ. ïgu masũpu ðagu dujapũ.

³⁶ Ero árĩrã árĩpehrerã ĩgu eropa wacũ ĩha ũca wañorã. Eropirã erã basi õpa arĩ wereniguiñorã:

—¿Ñeheno buheri áhriri i õpa wacũ iiri? Turaro mera opũ iro dopa ta ihĩ watĩ ñajasũdigũre taumi. Eropirã erã watẽa ĩgu dorero dopa ta masare duhuma, arĩ wereniguiñorã erã erã basi.

³⁷ ĩgu eropa iicũ ĩarã iri yeba árĩpehreroguere masa Jesu ĩgu eropa iirare weresiriñorã.

Jesu Simo Pedro mũñecore ðago iipũ

Mr 8.14-15; Mr 1.29-31

³⁸ Judio masa buheri wihire wiria, Simo ya wihigue ñajajapũ Jesu. Ero Simo mũñeco dorecũgo iipo. Turaro nimacũri árĩyoro. Eropirã erã igo dorecũcũ wereñorã Jesure.

³⁹ Erã werera pũhrũ ĩgu igo pohro eja, nimacũrire taridorepũ. ĩgu eropa taridorera pũhrũ igore nimacũri tahria wayoro. Mata ðago wapo. Igo eropa wago wahgã doaja, igo ta erãre barire ejopo.

Bajarã dorecũrãre ðarã iipũ Jesu

Mr 8.16-17; Mr 1.32-34

⁴⁰ Abe ñajara pũhrũ árĩpehrerã masa ĩgu pohro arirã dorecũrãre Jesu pohroque aĩ ejañorã. Dorecũrã baja gajiropa árĩri dorere opañorã. Eropigũ Jesu ĩgu mojotori mera erã weca ñapeo, árĩpehrerãre erã dorere ðaro taricũ iipũ.

⁴¹ Watẽa ñajasũnirã sãre Jesu watẽare wiriadorepũ. Erã wiricũ õpa arĩ gaguiniguiñorã:

—Mũhũ diaye ta Goãmũ magũ áhraa, arĩñorã erã Jesure.

Jesu Goãmũ ĩgu obeodigũ ĩgu Cristo árĩcũ watẽa ĩgure masiñorã. Eropigũ Jesu irire gajirãre werenidorebiripũ.

Galilea yeba buhepũ Jesu

Mr 1.35-39

⁴² Boyomũrircũ Jesu iri maca árĩdigũ waha, masa marirogue ejarũ. ĩgu eropiicũ ĩarã masa ĩgure ahma, bocajarã, õpa arĩñorã:

—Gũa ya maca dujaque. Wabita, arĩriñorã erã Jesure.

⁴³ Erã eropa arĩquerecũ ta ĩgũpũ erãre õpa yũhrĩpũ:

—Goãmũ ĩgu opũ árĩrire ðari buherire gaji macari sãre buhediala yũhũ. Goãmũ yũre obeomi irire werebure, arĩpũ Jesu erãre.

⁴⁴ Eropigũ Galilea yeba maja wiri, judio masa buheri wirigue ĩgu buhe curipũ.

5

Jesu ĩgu buherãre bajarã waire bocacũ iipũ

Mt 4.18-22; Mr 1.16-20

¹ Gajinũ Jesu Genesare waĩcũri ditaru tũroque ejarũ. Ero ĩgu árĩcũ ĩarã bajarã masa Goãmũ yare peediarã ĩgure nũrusia ejañorã. Õaro ũjũtũri nũgajañorã masa bajarã.

² Peeru gasiru imiporo payari gasire Jesu ĩapũ. Iri gasi majarã wai wejẽnirã majanũgaja, erã wejẽdi yucũre coerã iĩñorã.

³ Eropigũ Jesu Simo yarugue ñajapũ. Ñajatuha iriru dohodirure dia tũro taramujupidorepũ. Eropigũ dohodirugue doa, masare buhebeo doapũ.

⁴ Buhetuha, Jesu Simore õpa arĩpũ:

—Deco ñari sĩwiuque. Eropirã mũhũ, mũ wapi mera mũa wejẽdi yucũre mehyuque wai ñeamorã, arĩpũ Jesu.

⁵ Īḡu eroparīcū peegu Simo Jesure yuhripu:

—Opu, wai wejēbutahmuarabu gūa dohpagā ñamire. Eropiiquererā ta waire wejēbiraca gūa. Eropa wejēbiriquererā ta mu dorero dopa ta mehyu ĩarāra, arī yuhripu Simo.

⁶ Eropa arītuha erā mehyuñorā. Erā eropa mehyucū irigu wejēdigure bajarā wai ñajañorā. Bajarā erā ñajacū wejēdigu yehguea wariyoro.

⁷ Eropa wacū ĩarā erā gajiru majarā erā mera majarāre sihubeoñorā.

—Mūa sā itamuque gūare, arī sihubeoñorā Simo sā.

Erā eropa itamura pūhru peeru gasiru ōaro miriparo bocañorā waire.

⁸ Simo Pedro eropa wai bajarā ñajacū ĩagu, Jesu pohro mereja, ĩḡure wereru:

—Yu opu, mu mera arībogū arībeaa yuhū. Ñegu āhraa. Eropigu yure duhuque, arīpu Simo Jesure.

⁹ Īḡu arīpehrerā ĩḡu mera majarā sā wai bajarā ñajacū ĩarā, ūca wañorā erā sā.

¹⁰ Perā Simo mera majarā Zebedeo porā Santiago ĩḡu pagu magu Ñu mera, erā sā ĩha ūca wañorā. Eropa ūcacū ĩagu Jesu Simo Pedore wereru:

—Gūibita. Dohpaguere waire ñeha gameneogu mu arīro dopa ta Goāmū yarā arīmorāre sihu gameneogu arīḡuca mūhū, arīpu Jesu Simore.

¹¹ Īḡu eropa arīra pūhru erā erā gasire imiporo tarumujupicā, erā ya arīpehrerire ero ta apicā, Jesu mera waha wañorā.

Jesu cami boagure ōagu wacū ĩpu

Mt 8.1-4; Mr 1.40-45

¹² Jesu gajī maca ĩḡu arīcū cami boagu ĩḡu pohrogue erapu. Eropigu ĩḡu Jesure ĩagu mereja turaro serēpu:

—Opu, mūhū yure ōagu iidiagu yure ōagu iimasia mūhū, arī serēpu.

¹³ Īḡu eropa arīra pūhru Jesu ĩḡure mohmepiñagu ōpa arīpu:

—Irire iidiaa. Dohpaguere ōagu arīque mūhū, arīpu.

Īḡu eroparīcū ta ĩḡu cami boara mura yaria wayoro.

¹⁴ Eropigu Jesu ĩḡure dorepu:

—I yu mure ōpa iirare gajirāre ne werebircāque. Mu ya dūpūre ōarare pahire ĩhmuḡu waque, “Ōaro āhrimi,” arīdoreḡu. Tuhajanugu Moisere Goāmū ĩḡu apidiro dopa ta iique. Eropigu Goāmū wihigue mirimagure asūwahgā apique mu dore tarirare masa arīpehrerā masimaja ōaro, arīpu Jesu cami boadigure.

¹⁵ “Werebita,” ĩḡu arīquerecū ta arīpehrerogue masa ĩḡu iirare weresiripehoñorā. Erā eropa quere peerā masa bajarā Jesu pohrogue ejañorā. Dorecūrā ōarā wadiarā erā sā ĩḡu pohrogue ejañorā.

¹⁶ Erā eropa ejaquerecū ta Jesu masa marirogue Goāmū ĩḡu Pagure serēḡu waha waru.

Jesu dūpu buhadigure ōagu wacū ĩpu

Mt 9.1-8; Mr 2.1-12

¹⁷ Gajīnu Jesu ĩḡu buhecū fariseo masa, judio masare buherā sā ero doañorā. Erā arīpehrerā Galilea macari majarā, Judea macari majarā, Jerusalén majarā arīñorā. Eropigu Jesu Goāmū turari mera dorecūrāre ōarā ĩpu.

¹⁸ Irisubu bajamerāgā ūma dūpu buhadigure oyariñe mera coā erañorā. Eropirā ĩḡure Jesu pohro apidiarā, wihigue aī ñajariñorā erā ĩḡure.

¹⁹ Eropa ñajadiaquererā masa bajarā arīcū erā ĩḡure aī ñaja masibiriñorā. Eropirā ĩḡure wihi wecague aī mūrija, miri gobe aī wea iri gobegue dūpu buhadigure oyariñe mera pihri dijuñorā Jesu pohro arīrā watope.

²⁰ “Jesu ĩhī ĩḡu dorecūrere taricū iḡucumi,” arī pepiñorā erā. Erā eroparī pepicū masigu Jesupu dorecūḡure ōpa arī wereru:

—Mahgu, mu ñero iirare yuhu cóatuhabu, arĩpu dũpu buhadire Jesu.

²¹ Īgu eroparĩcũ peerã fariseo masa, judio masare buherã sã erã basi õpa arĩ pepiriñorã: “Ihĩ eropa arĩ wereniguiiri mera Goãmure ñero arĩgu iimi. Īgu masu mari iro dopa árĩgu Īgu masa erã ñerire cóãmasibeami. Goãmũ dihta masa erã ñeri iirire cóãmasimi,” arĩ pepiriñorã erã.

²² Jesu erã pepirire masigu õpa arĩpu:

—¿Duhpirã eropa arĩ pepiri mua?

²³ “Mu ñeri iirire yu cóātuha,” yu arĩcũ, “Guyagu áhrimi,” yure arãa mua masibiquererã ta. “Wahgãnugaque. Curique,” yu arĩcũ yu arĩra diaye árĩri árĩcũ mata masirãca mua.

²⁴ Yuhu masu Goãmũ Īgu obeodigu i yeba majarã erã ñeri iirire cóãmasia yuhu. Mua ire masiboro dopa õpa ta Īgu wahgãnugacũ iigura, arĩpu Jesu.

Eropa arĩtuha dũpu buhadigure õpa arĩpu:

—Mure arĩgu iiaa. Wahgãnugaque. Mu oyarañere aĩgãque. Mu ya wihigue waque, arĩpu Īgure.

²⁵ Īgu eroparĩcũ ta mata árĩpehrerã erã ihuro wahgãnugaja, Īgu oyarañere aĩ Īgu ya wihigue waha waru. Eropa wagu Īgu Goãmure umupeogu mucubiriri mera õaro wereniguiipu.

²⁶ Īgu eropiicũ ĩarã masapu árĩpehrerã ĩha uca wañorã. Goãmure umupeorã mucubiriri mera õaro wereniguiñorã:

—Dohpagãre gajiropa árĩrere ĩabu gua, arĩñorã erã.

Jesu Levire sihupu

Mt 9.9-13; Mr 2.13-17

²⁷ Eropiituha waha, Leví waĩcugure Īgu mohmeri taribugue Īgu árĩgure bocajapu Jesu. Levĩpu oparã ya árĩburire masare wajasea coregu arĩpu. Eropa bocajagu Īgure õpa arĩpu:

—Yu mera majagu arĩbu arique, arĩpu Īgu Levire.

²⁸ Īgu eroparĩcũ Levĩpu árĩpehreri Īgu mohmerare duhcã, Jesu mera waha waru.

²⁹ Pũru Leví ya wihi Jesu ya árĩburire bosenu iirã iñorã. Ero bajarã wajasea corerã, gajirã Leví sã mera ba doañorã.

³⁰ Erã mera Jesu Īgu doacũ ĩarã bajamerãgã fariseo masa, judio masare buherã mera gua ũrugã Jesu buherãre arĩ dũyasoñorã:

—¿Duhpirã ñero iirã wajasea corerã mera bahari mua? arĩ turiñorã erã.

³¹ Erã eroparĩcũ peegu Jesu yuhripu erãre.

—Dorecũbirã duhturure amabeama. Dorecũrã dihta duhturure ahmama. Dorecũrã duhturu amaro dopa ta “Ñerã áhraa,” arĩrã yure amarãcoma.

³² Eropigu “Ñerã áhraa,” arĩrã dihtare erã ñero iirare bujaweredore, õaripure gohrotocũ iigu aribu yuhu. Erã basi “Õarã áhraa gua,” arĩ pepirãre itamugu aribiribu yuhu, arĩpu Jesu.

Ba duhurire Jesure serẽpiñorã gajirã

Mt 9.14-17; Mr 2.18-22

³³ Eropirã bajamerã masa Jesure õpa arĩ serẽpiñorã:

—Ñu buherã bajasuburi Goãmũ ya árĩburire iimorã ba duhuma. Eropi erã bajasuburi Goãmũ mera wereniguima. Fariseo buherã sã erã iro dopa ta iima. ¿Duhpirã mu buherãpu Goãmũ ya árĩburire ba duhubeari erã? arĩñorã erã Jesure.

³⁴ Erã eroparĩcũ Jesu erãre õpa arĩ yuhripu.

—Õpa áhraa iri: Mojoto diridigu Īgu bosenu iicũ Īgu mera majarã bujawererã ba duhunirã árĩbeama. Īgu mera arĩrã mucubiriri mera barã iima. Eropa ta yu buherã sã yu mera arĩrã ba duhumasibeami.

³⁵ Yujunꝯ yꝯre Goãmꝯ aĩcãgꝯcumĩ. Eropa ãgꝯ aĩra pꝯhrꝯ yꝯ buherã mera árĩsome yꝯhꝯ. Irisubugue ta yꝯ buherã ba duhurãcoma, arĩpꝯ Jesu.

³⁶ Iribojegue maja buheri mama buheri mera erã buhemoresũdiacũ ãagꝯ õpa arĩ werenemopꝯ Jesu erãre.

—Ne mama suhrirore miri gasirogã yehgue aĩ, mꝯrañe suhrirore seretuma masiya mara. Mari eropa seretura pꝯhrꝯ mama gasirore mari coecũ, mꝯra gasiro árĩro tara gameneo yehgueacũ iiaa. Eropirã mꝯra buheri mama buheri mera wapimoa buhebiricãro gahmea.

³⁷ Eropirã ne igui decore imisĩri decore waibꝯgꝯ gasiro ajurore, mꝯra ajurore diyebiricãro gahmea. Eropa iicũ igui deco pahmuro mꝯra ajurore yehgue dija wahaa. Iri ajuro yehguecũ igui deco iri ajuro sã cohmoa wahaa.

³⁸ Eropirã igui deco mama decore mama ajuro mera diyero gahmea. Eropa ta mama buheri mꝯra buheri mera buhebiricãro gahmea.

³⁹ Vino deco mꝯra decore masa erã ihrira pꝯhrꝯ mama decore gamebeama erã. Õpa arĩma masa. “Vino mꝯra deco mama decore õatarinꝯgaa,” arĩma masa, arĩpꝯ Jesu erãre.

6

Sabado árĩcũ Jesu buherã trigo pororire turĩñorã

Mt 12.1-8; Mr 2.23-28

¹ Gajinꝯ Sabado árĩcũ Jesu ãgꝯ buherã sã trigo pohegue ãha tariañorã. Erogue tariarã, ãgꝯ buherãpꝯ trigo pororire turĩ, gasiri cohro bañorã iriyerire.

² Erã eropa iicũ ãarã bajamerãgã fariseo masa erãre serẽpiñorã:

—¿Duhpirã mꝯra Sabado mari soorinꝯ árĩquerecũ ta mohmeri? Mari dorerire tarinꝯgarã iiaa, arĩñorã fariseo masa.

Erã eroparĩcũ peegꝯ Jesupꝯ “Yꝯ buherã iri dorerire tarinꝯgarã iibeama,” arĩgꝯ õpa arĩpꝯ erãre:

³⁻⁴ —Iribojegue Davi ãgꝯ mera majarã mera oaboagꝯ Goãmꝯ wihigue ñaja, iri wihi árĩri panre bapꝯ. Eropa bagꝯ ãgꝯ mera majarã sãre badoregꝯ iri panre õpꝯ. Iri pan pahia dihtare badorera árĩriyoro. Goãmꝯ doreri iri panre gajirãre badorebiriyoro. ¿Davi irire ãgꝯ eropa iirare Goãmꝯ yare erã gojarapꝯgue buhebirari mꝯra? Davi i panre bagꝯ Goãmꝯre tarinꝯgagꝯ iibiriñumi. Dohpagãre yꝯ buherã sã i trigo yerire turĩ barã Goãmꝯre tarinꝯgarã iibeama.

⁵ Yꝯhꝯ masꝯ Goãmꝯ ãgꝯ obeodigꝯ inonꝯ soorinꝯ sãre masa erã iiburire doremasia, arĩpꝯ Jesu.

Mojoto bꝯhadigꝯ õagꝯ wapꝯ

Mt 12.9-14; Mr 3.1-6

⁶ Gajinꝯ Sabado árĩcũ Jesu judio masa buheri wihigue ñaja buhepꝯ masare. Ero mojoto diayepꝯ bꝯhadigꝯ arĩpꝯ.

⁷ Ero árĩrã sã bajamerãgã masare buherã, fariseo masa sã Jesure ãhanꝯruñorã ãgꝯre weresãdiarã. Õpa arĩ pepiñorã: “Sabadonꝯ árĩcũ ihĩ masꝯre õagꝯ iibocumi Jesu. ãgꝯ eropiicũ ‘Mari soorinꝯ Jesu mohmegꝯ iimi,’ arĩ weresãrãra,” ari pepiñorã.

⁸ Jesu erã pepirire masigꝯ, mojoto bꝯhadigꝯre õpa arĩpꝯ:

—Wahgãnꝯgajaque. Ohõ arique, arĩpꝯ ãgꝯre.

ãgꝯ eropa arĩra pꝯhrꝯ mojoto bꝯhadigꝯpꝯ wahgãnꝯgaja, ero niguiꝯ.

⁹ Eropigꝯ Jesu erãre serẽpipꝯ.

—Mꝯare serẽpigꝯra: ¿Mari soorinꝯ árĩcũ õarire iicũ õabeari? ¿Ñerire iicꝯpꝯre õhari? ¿Soorinꝯ árĩcũ masꝯre masucũ õhari? ¿O soorinꝯ árĩcũre masꝯre wejẽcꝯpꝯre õhari? arĩpꝯ Jesu erãre.

¹⁰ Eropa arĩgu Jesu erãre ìhametupeho, mojoto buhadigũre òpa arĩpu daja:
—Mũ mojotore sĩsirãbeoque, arĩpu ìgu.

Ìgu eroparĩcũ ta mojoto buhadigũpu sĩsirãbeo, òari mojoto wayoro.

¹¹ Ìgu eropa iicũ ìarã erã ìgu mera turaro guañoã.

—¿Dohpa iirãcuri mari ìre? arĩñoã erã basi.

Jesu ìgu buherãre doce gohra ìgu apimorãre beyepũ

Mt 10.1-4; Mr 3.13-19

¹² Irinũrire Jesu utãgũgue Goãmũre serẽgu mũria wapũ. Eroguẽ arĩgu, ñamire Goãmũ mera werenigui butahmua wapũ.

¹³ Boyorogue ìgu buherãre ìgu pohro sihubeopũ. Sihubeotuha erã mera majarãre doce gohra ìgu apimorãre beyepũ.

¹⁴ Oã arĩñoã Jesu ìgu beyenirã: Simore Jesu Pedro piyudigu, Simo pagũ magũ Andre, Santiago, Ñu, Felipe, Bartolomé,

¹⁵ Mateo, Toma, Santiago arĩñoã. Santiagopũ Alfeo magũ arĩpu. Eropirã Simo celote ya curu majagu arĩgu,

¹⁶ Juda Santiago pagũ magũ sã, Juda Iscariote sã arĩñoã ìgu beyenirã. Juda Iscariotepũ Jesure ìhaturirãre ìhmubu arĩpu.

Jesu bajarã masare buhepu

Mr 4.23-25

¹⁷ Eropii Jesu ìgu buherã mera utãgu weca arĩnirã دچارicũ, bajarã gajirã ìgu buherã mera òari pũgũgue niguiñoã erã. Gajirã masa sã bajarã arĩñoã. Erã arĩpehro Judea yeba macari majarã, Jerusalén majarã, Tiro waĩcũri maca majarã, Sidón waĩcũri maca majarã, wũariya tũro arĩri macari majarã ìgu pohroguẽ eranirã arĩñoã.

¹⁸ Erã Jesu buherire peerã erarã, erã dorecũrire taudorerã erarã arĩñoã. Watẽa ñajasũnirã sã ìgu pohroguẽ eraa, òarã wañoã.

¹⁹ Jesu ìgu turari mera òarã wacũ iipũ erãre. Eropirã erã arĩpehroẽ ìgũre mohmepiñarã erañoã.

Jesu mucubiririre, bujawereri sãre buhepu

Mt 5.1-12

²⁰ Pũhrũ Jesu ìgu buherãre ìha, werepu:

—Mũa mojomorocũrãpu Goãmũ ìgu opũ arĩroguẽ warãca mũa. Eropirã mũa mucubirirãca.

²¹ “Dohpague mũa oaboarãpu yapirã arĩrãca. Eropirã mucubirirãca.

“Mũa dohpague bujawere orerãpu mucubirimorã ãhraa. Eropirã pũhrũguẽ ìayerãca. Eropirã mucubirirãca.

²² “Yũhũ masũ Goãmũ ìgu obeodigu ãhraa. Eropirã yaha arĩburire mũa iiri dipuwaja gajirã mũare ìhaturicũ mũapũ mucubirirãca. Mũare erã cóãcũ sãre mucubirirãca. Mũare erã ñero wereniguiquerecũ ta, “Ñerã ãhrima,” mũare arĩquerecũ ta mũapũ mucubirirãca.

²³ Mũare erã eropa iinirãre umarogue mũa ejacũgue Goãmũ mũare wũaro òaro iigũcumĩ. Eropirã turaro mucubirirã arĩque. Òaro sĩporãcũrã arĩque. Mũare ìhaturirã ta erã acawererã mũra iribojegue majarã eropa ta ñero iimũriñuma Goãmũ yare weremũhtanirãre.

²⁴ “Eropirã mũa dohpague baja oparãpu i yebague mũa òaro arĩtuhabũ. Eropirã ñero tarirã arĩrãca mũa.

²⁵ “Dohpague yapirãpu mũa oaboarãca. Mũa eropa arĩrã ñero tarirãca.

“Dohpague mũa mucubirirã arĩrãpu pũhrũguẽ bujawere orerãca. Eropirã ñero tarirãca.

²⁶ “Goãmũ yare weremũhtarã ãhraa,” arĩ gũyarãre “Õarã ãhrima,” arĩriñuma bajarã iribojegue majarã. Mũa mera majarãre eropa ta “Õarã ãhrima,” arĩbocoma masa. Eropa arĩnirã árĩrãpũ ñero tarirãca mũa sã, arĩ buhepũ Jesu.

Mũare ñaturirã erã árĩquerecũ erã sãre mahique

Mt 5.38-48; 7.12

²⁷ Eropigũ òpa arĩ buhenemopũ Jesu:

—Yũre peediarãre, mũare arĩgũ tiiaa. Mũare ñaturirã erã árĩquerecũ erã sãre mahique. Mũare ñaturirãre òaro iique.

²⁸ Mũare ñero árĩdorerã erã árĩquerecũ ta òadoreque erãre. Mũare ñero iirã erã árĩquerecũ ta, “Erã sã òaro árĩporo,” arĩ serẽbasaque Goãmũre.

²⁹ Yujungũ mũa wayuporã pacũ, “Gajirũ sãre padiagũ paque,” arĩque ñgũre. Mũa weca majañe suhrirore ñgũ emacũ mũa camisa sãre ocãque ñgũre.

³⁰ Mũare serẽgũre ñgũ serẽropẽ ta oque ñgũre. Mũa yare ñgũ aĩcũ ñgũre dipaturi serẽpibita irire.

³¹ Gajirã mũare òaro iicũ gahmea mũa. Erãre mũa òaro iicũ gamero dopa ta òaro iique erã sãre. Erã òaro iibiriquerecũ ta mũapũ erãre òaro iique.

³² “Mũare umupeorã dihtare mũa umupeocũ iri ne duhpiburi árĩbeaa. Ñerã sã eropa ta iima.

³³ Eropirã mũare òaro iinirã dihtare mũa òaro iicũ iri sã ne duhpiburi árĩbeaa. Irire ñerã sã iima.

³⁴ Eropiro gajirãre wayurã “Yũre wiaque,” arĩcũ mũa wayuri sã ne iri duhpiburi árĩbeaa. Ñerã sã gajirãre wayurã ero pũhrũ wiapehodorã ohoma.

³⁵ Eropirã mũapũ mũare ñaturirãre mahi umupeoque. Eropirã erãre òaro iique. Eropirã mũa yare mahibirã ta wayuque erãre. Mũa eropa iicũ Goãmũ mũare òaro iigũcumi. Goãmũpũ ñgũre umupeobirã sãre, ñerã sãre òaro iimi. Eropa ta iique mũa sã. Mũa eropa iirã wũaro wajatarãca. Eropirã Goãmũ turatarigũ umaro majagũ porã árĩrãca.

³⁶ Mari Pagũ umaro majagũ ñgũmojomoro ñadiro dopa ta mũa sã masaremojomoro ñaque.

Gajirãre “Ñerã ãhrima,” arĩbiricãque, arĩpũ Jesu

Mt 7.1-5

³⁷ Eropigũ erãre werenemopũ:

—Gajirãre “Ñerã ãhrima,” arĩrã erã iirare werewũabiricãque. Mũa eropa arĩ werewũabiricũ Goãmũ mũa sãre “Ñerã ãhrima,” arĩsome. Gajirã mũare erã ñero iirare, erã ñero arĩra sãre cãdijique. Mũa eropa cãdijicũ ñagũ Goãmũ mũa sãre mũa ñero iirare cãdijigũcumi.

³⁸ Gajinore oparã gajirãre oque. Mũa eropa ocũ Goãmũ mũare ogũcumi. Eropa ogũ mũare òaro queoro wũaro ogũcumi. Òaro wajayegũcumi. Gajirãre mũa orañepẽ ta mũa sãre Goãmũ ogũcumi, arĩpũ Jesu erãre.

³⁹ Eropa arĩtuha Jesu buhenemogũ òpa arĩpũ werenigui queori mera:

—Cuirĩ ñhajabirã erã seyaro erã basi game tũagãrã erã perãgue ta mehtuha yuriñaja warãcoma gobegue. Eropa ta erã cuirĩ ñhajabirã iro dopa ta Goãmũ yare masibirã sã gajirãre buhediarima. Eropirã erã erã buherã sã peamegue warãcoma.

⁴⁰ Buherã erãre buhegũre masitarinũgabeama. Eropirã árĩpehrã buherã erãre òaro buhepehora pũhrũ erãre buhegũ iro dopa ta masirãcoma. Eropirã erãre buherã masibirã arĩbiricãporo, arĩpũ Jesu.

⁴¹ Eropa arĩtuha gajĩ buheri mera buhepũ daja:

—Mari werenigui queori mera buhecũ òpa iirã ãhraa mũa: Mũa acaweregũ ñgũ cuirugue miri pogañegã mehñajacũ iri pogañegãre òaro ñhaa mũa. Mũ yaru

cuirupure wuarimijiro áríquerecã irimijipure ne pepibeaa mua. Eropirã miri pogañegãre mua ãaro dopa ta mua acaweregũ ãgũ ñero iiripure ðaro ãhaa mua. Mũarũ mua ñero iirire turaro iiquererã ta irire eropa pepicãa. ¿Dohpa árirono eropa ãhriri mua?

⁴² Õpa arĩ wereniguia mua acawererãre: “Acaweregũ, mu ñerire iigũ iica. Eropigũ iri ñerire duhucãque,” arĩ wereniguia mua. Eropa ãgũ ñerire duhudorequererã mũarũ iri ñerire iirã duhubeaa. ¿Duhpirã mua ñerire iiquererã ta irire eropa pepicãri mua? Masa erã pũrũpũre ñero ii corerã ãhraa mua eropa iirã. Mua ñero iiripure duhumãtaque. Mua eropa iira pũhrũ mua acaweregũre “Mu ñero iirire duhucãque,” arĩ weremasia, arĩ buhepũ Jesu.

Masa erã wereniguirire peerã erã árĩricũre masia mari, arĩ werepũ Jesu
Mt 7.17-20; 12.34-35

⁴³ Eropigũ buhenemogũ ðpa arĩ werenemopũ erãre werenigui queori mera: —Yucũgũ ðadigũ ñerire dũcacũbeaa. Eropiro ñedigũ sã ðarire dũcacũbeaa.

⁴⁴ Yucũgũ dũcare masirã “Irigũ dũca ta ãhraa,” arĩ masia mari. Poracũdigũ higuera dipure dũcacũbeaa. Eropiro ãña poragũ igui tõrĩre dũcacũbeaa.

⁴⁵ Eropa ãhrima masa sã. Õagũ ãgũ pepiri ðari ãhraa. Eropigũ ãgũ ðarire wereniguimi yucũgũ ðadigũ irigũ ðarire dũcacũro dopa ta. Ñegũre ãgũ pepirigue ñeri ãhraa. Eropigũ ãgũ ñerire wereniguimi yucũgũ ñedigũ irigũ ñerire dũcacũro dopa ta. Mari pepirigue iri árĩro dopa ta wereniguia mari, arĩpũ Jesu.

Pe wihi iira queori werepũ Jesu
Mt 7.24-27

⁴⁶ Eropigũ erãre werenemopũ:

—Mua yũre “Opũ,” arãa. Eropa arĩquererã ta yũ dorerire iibeaa mua. ¿Duhpirã eropa iibeari mua?

⁴⁷ Árĩpehrerã yũre gamerã yũ wereniguirire peema. Eropirã yũ dorerire tarinũgabeama. Õpa ãhrima yũre tarinũgabirã:

⁴⁸ Wihi ðaro nugudi iro dopa ta ãhrima erã. Ìgũ ãhcãri goberire seha, wihire nugunũgami. Iri wihi ðaro ãgũ ãhcãro nugura wihi árĩro dia miricũ turaro deco turaquerecũ iri wihi ðaro turaniguia.

⁴⁹ Eropirã yũ wereniguirire peenirã árĩquererã ta yũ dorerire iibirãpũ wihire ðaro nugubigũ iro dopa ãhrima. Iri wihire wecagã nugu, ðaro iinũgabeami. Ìgũ eropa iira wihi árĩro dia miricũ deco turacũ iri wihi mata cohro yuhria wahaa. Eropiro iri wihi cohmopehrea wahaa, arĩpũ Jesu.

7

Surara opũ pohro majagũre ãgũ dorecũcũ Jesu ðagũ iipũ ãgũre
Mt 8.5-13

¹ Iri queori masare weretuha Jesu sã Capernaumgue ejañorã.

² Ero árĩgũ cien surara opũ árĩgũ ãgũ pohro majagũre turaro mahipũ. Ìgũ pohro majagũ dorecũgũ árĩgũ sĩrĩro pohrogue árĩpũ.

³ Eropigũ Jesu ãgũ iirare peegũ, judio masa mũrãre sihu Jesu pohrogue obeopũ opũrũ.

—Yũ pohro majagũre dorecũgũre ðacũ iigũ arique, arĩ weredoregũ obeopũ opũ mũrãre.

⁴ Erã Jesu pohrogue ejarã, ðpa arĩ bũrigã serẽñorã ãgũre:

—Surara opũ gũare mũ pohro obeoami. “Yũ pohro majagũre dore taubasagũ ariporo,” arĩ weredoregũ obeoami. Ìgũ opũ ðagũ ãhrimi. Ìgũ eropa árĩcũ itamuque ãgũre.

⁵ Mari ya maca majarãre ïgu mahimi. Eropigu ïgu gua buheri wihire gua iira waja wajayemi, arĩnorã murã Jesure wererã.

⁶ Erã eropa arĩ werecũ peegu Jesupu erã mera wapũ. Surara opu ya wihi pohro ïgu ejabu iicũ gohra opu ïgu mera majarãre Jesure õpa arĩ weredoregu obeopũ:

—Opu, õaroca. Aribita. Õagu árĩbeaa yũhũ. Yaha wihi mure ñajaridorebuno árĩbeaa yũhũ.

⁷ Eropigu mũ pohro wabirabũ. Yuju diaye ta mũ turari mera dorebeoque. Mũ eropiicũ yũ pohro majagu õagu wagucumi.

⁸ Yũre yũ weca árĩrã gajirã oparã dorema. Eropigu yũ sã surarare dorea. Yujugure “Waque,” yũ arĩcũ ïgu wahami. Gajigure “Arique,” yũ arĩcũ ïgu ahrimi. Yũ pohro majagure “Ire iique,” yũ arĩcũ irire ïgu iimi. Eropigu mũ sã mũ dorero dopa ta ïgu dorecũgu tarigucumi, arĩ weredorepu surara opu.

⁹ Jesu irire peegu, uca wa, bajarã masare ïgu mera nurũsuarãre majinũga wereru: —Diaye ta mũare arĩgu iiaa. Ihĩ surara opu Israe masũ árĩbiriqureregu Goãmure burigã umupeomi. ïgu pohro majagure yũ õagu wacũ iiburire masituhami. Israe masare ne sihĩ iro dopa umupeorãre ïanibea, arĩpu Jesu.

¹⁰ ïgu eropa arĩra pũhrũ surara opu Jesu pohro ïgu obeonirã erã opu ya wihigue dujaa wañorã. Dujaja dorecũdigure õagu ïgu árĩcũ ïañorã erã.

Jesu wapeweyo magure masupu

¹¹ Pũhrũ ñari Naín waĩcũri macague Jesu wapũ. ïgu buherã bajarã masa sã ïgu mera wañorã.

¹² Iri macare ñajaro pohro ïgu ejacũ sĩridigure masa aĩ wiririñorã yaarã warã. Sĩridigu pago wapeweyo árĩpo. Yujugu ta árĩgu igo magũ sĩria wapũ. Eropirã ero majarã masa bajarã igo mera wañorã.

¹³ Igo eropa wacũ ïagu Jesu igore mojomoro ïaru.

—Orebita, arĩpu Jesu igore.

¹⁴ Eropa arĩgu sĩridigu ïgu masa porere eja mohmepiru. ïgu eropa mohmepicũ ïarã iri porere coãrãpu nũgajañorã.

—Mahgu, yũhũ mure õpa arãa. Wahgã dojaque, arĩpu Jesu.

¹⁵ ïgu eroparĩcũ ta sĩridigu mũru wahgã doja, wereniguiru. Eropigu Jesu ïgure ïgu pagore wiapu.

¹⁶ Eropirã erã árĩpehrerã güirã warã Goãmure umupeo õpa arĩñorã:

—Goãmũ yare weremũhtagũ masitarigu dohpague tamerare mari watope ahrimi, arĩñorã erã.

—Goãmũ marire ïgu yarãre itamugu eratuhami, arĩñorã gajirã.

¹⁷ Eropirã árĩpehrerã Judea yeba majarãre ero tũro árĩri macari majarãre Jesu ïgu iirare masa weresiripehoñorã.

Ñu waĩyeri masũ ïgu buherãre Jesure serẽpidorepu

Mt 11.2-19

¹⁸ Eropi Jesu ïgu iirare ïarã Ñure peresu árĩgure wereñorã ïgu buherã. Eropa erã werecũ peegu perãre ïgu pohro sihubeo,

¹⁹ Jesure serẽpidoregu obeopũ Ñu. Õpa arĩ serẽpidorepu:

—“Yũ pũhrũ gajigu arigucumi,” ¿Ñu ïgu arĩdigũ ta ahriri mũhũ? ¿O gajigure corerãcuri gua? arĩ serẽpidorepu Ñu perã ïgu buherãre.

²⁰ Eropi erã Jesu pohro eja, serẽpiñorã ïgure:

—Ñu waĩyeri masũ mure õpa serẽpidoregu obeoami guare. “Yũ pũhrũ gajigu arigucumi,” ¿Ñu arĩdigũ ta ahriri mũhũ? ¿O gajigure corerãcuri gua? arĩ serẽpiñorã erã Jesure.

²¹ Irisubu ta bajarã dorecũrãre, watẽa ñajãsũnirãre, cuiiri ñhajabirãre õarã iipũ Jesu.

²² Eropigũ Ñũ ñgũ obeonirãre Jesu yãhrĩpũ:

—Dohpaguere mũa ñarare mũa peerare Ñũre wererã waque: Õpa arĩque: “Jesu mera cuiiri ñhajabirã ñhama. Curimasibirã cuhrima. Cami boanirã õarã wahama. Peejabirinirã peea wahama. Sĩrinirã masa wahama,” arĩ wereque. Eropirã mojomorocũrãre õari buherire yũ wererare wereque ñgũre.

²³ Eropa arĩ weretuhaja õpa arĩ wereque Ñũre: “Yũre peegũ ‘Diaye ta ãhraa,’ arĩgũ ñgũ mucubirigũ ãhrimi, arĩmi Jesu,” Ñũre arĩ wererã waque, arĩpũ Jesu.

²⁴ Ñũ buherã erã wara pũhrũ Jesupũ Ñũ arĩricũrĩre werenũgapũ bajarã masare:

—Mũa masa marirogue Ñũ pohrogue warã, ero majare taare miru weãcũ ñarã ejabiribũ mũa.

²⁵ Õari suhricũgũ sãre ñabiribũ mũa. Õari suhricũrã waja pagarire suhri sañarã oparã ya wirigue ãhrima.

²⁶ Masa marirogue ejarã Goãmũ yare weremũhtadipũre ñarã ejabũ. Diaye ta Ñũ Goãmũ yare weremũhtagũ ãhrimi. Gajirã Goãmũ yare weremũhtanirã tauro arĩgũ ãhrimi Ñupũ.

²⁷ Iribojegue Goãmũ yare erã gojarapũ Ñũre õpa arĩ wereyuyoro:

Mari pagũ ñgũ magũre õpa arĩpũ: “Mũ core mũre wereyubure obeogũ iiaa,” arĩmi Goãmũ, arĩ gojañuma iribojegũre Ñũre.

²⁸ “Diaye arĩgũ iiaa. Masa arĩpehrerã tauro ãhrimi Ñũ. Isubure ñgũ eropa arĩquerecũ ta umaroguere Goãmũ ñgũ opũ arĩroguere arĩpehrerã docanũgagupũ Ñũ tauro arĩgũcumĩ, arĩpũ Jesu masare.

²⁹ Ñgũ eroparĩcũ peerã masa, wajasea corerã mera Ñũ ñgũ waĩyenirã arĩrã õpa arĩ pepiñorã Goãmũre: “Goãmũ diaye ñgũ ãhrimi,” arĩ pepiñorã erã.

³⁰ Fariseo masapũ, judio masare buherã sã Ñũ ñgũ waĩyenirã arĩdiabirinirã arĩñorã. Eropirã Goãmũ erãre ñgũ itamudiarire erã gamebiriñorã.

³¹ Eropigũ Jesu dipaturi werepũ:

—¿Dohpague majarã masa ñehmarano iro dopa ãhriri mũa pepicũ?

³² Erã majirã iro dopa ãhrima. Erã majirã doberi duarogue bira doarã, õpa arĩ dũyasoma erãgã erã basi: “Mũa bayaburire tarisu gũa purirabũ. ¿Duhpirã mũa mucubiri bayarã aribirari? Eropirã gũa bũrigã ñehamere orerabũ. ¿Mũapũ duhpirã gũa mera orebirari?” arĩma dũyatorã. Erã majirã arĩ dũyatorã iro dopa ta iirã õpa arãa mũa dohpague majarã.

³³ Ñũ waĩyeri masũ Goãmũ ya arĩburire ba duhugũ, vinore ihribirimi. Ñgũ eropa ihribiricũ ñarã “Pee masibigũ ãhrimi,” arĩrabũ mũa ñgũre.

³⁴ Yũpũ masũ Goãmũ ñgũ obeodigũ arĩgũ yũhũ baha ihria. Yũ eropa iicũ ñarã õpa arãa mũa yũpũre: “Ñaque. Ihĩ wũaro bagũ merericũgũ sã ãhrimi. Wajasea corerã ñero iirã erã wapicũgũ ãhrimi ñgũ,” arãa mũa yũre.

³⁵ Eropa masibiriqũrerã ta gũa iirare ñarã, Goãmũ masirire gũa opacũ masirãca mũa, arĩ werepũ Jesu erãre.

Fariseo masũ Simo waĩcũgũ ya wihĩ arĩpũ Jesu

³⁶ Fariseo masũ Simo waĩcũgũ ñgũ ya wihigue badoregũ sihupũ Jesure. Ñgũ eropa sihucũ Jesu ñgũ ya wihigue eja, erã bari mesague doajapũ.

³⁷⁻³⁸ Iri macaguere ñeri iigo arĩpo. Jesu fariseo masũ ya wihigue ñgũ arĩcũ igo peepo. Eropa peego alabastro mera iidirure poresuri dicũdirure aĩ, Jesu pũrũpũ eranũgara pũhrũ orepo. Eropa orego, Jesu guburire igo codeco mera webo, igo poari

mera niucóãpo. Īḡu guburi bojocã ĩha igo ĩḡu guburire mihmi, iri poresuri mera pipeopo.

³⁹ Igo eropa iicũ ĩaḡu fariseo masu Jesure sihudigũ ĩḡu basi õpa arĩ pepiripũ: “Igo ĩḡure mohmepiñago ñerire iigo ãhrimo. Ihĩ Jesu Goãmu ya weremuhtagu árĩḡu irire masiboñumi,” arĩ pepiripũ.

⁴⁰ Īḡu eropa arĩ pepirire masigũ Jesu werepũ ĩḡure:

—Simo, dohpague tamerare mure werediaa, arĩpũ Jesu.

—Buhegu, ¿yure dohpa arĩ werediari mũhũ? arĩ yũhripũ Simo.

⁴¹ Īḡu eroparĩcũ Jesupũ õpa arĩ buhebu yũhripũ:

—Opũre perã wajamorã árĩñuma. Yujugu wũaro wajamogu quinientos niyeruseri wajamoñumi. Gajigupũ merogã cincuenta niyeruserire wajamoñumi.

⁴² Eropirã erã wajamorire erã wajayegohrabiricũ ĩaḡu ĩḡu erã wajamorire cãdijicãñumi. ¿Īḡu eropiicũ dohpague tamerare nihipũ erã opũre mahitarinũgayuri mu pepicũ? arĩ serẽpipũ Jesu.

⁴³ Simo yũhripũ:

—Õbaa, wũaro wajamodigũ merogã wajamodigũ tauro ĩḡu opũre mahibocumi, arĩpũ Simo.

—Diaye yũhria mũhũ yure, arĩpũ Jesu.

⁴⁴ Eropa arĩtuha ĩḡure pipeodigore maji ĩha, Jesu Simore werenemopũ:

—Igore ĩaque mũhũ. Mu ya wihire yũhũ ñajarara pũhrũ yũ guburi coeburi decore obirabũ mũhũ. Igorũ igo ya codeco mera yaha guburire coemo. Pũhrũ igo ya poari mera tucoeamo.

⁴⁵ Mupũ yure bocatĩri mimibirabũ. Igorũ ohõ yũ doaropẽ yũ guburire mihmimo.

⁴⁶ Mupũ yũ dipurure yũ mera pipeobirabũ. Igorũ yũ guburire poresuri mera pipeoamo.

⁴⁷ Eropa arĩḡu mure weregu ta iiaa. Igo igo ñero iira baja gohra ãhraa. Eropigu igo ñero iirare cãdijiabũ. Yũ eropa iicũ igo turaro mahiamo yure. Erã ñero iirare merogã bujawere guñarãpũ merogã yure cãdijidorema. Eropirã erã ñero iirare merogã cãdijisũnirã merogã mahima yure, arĩpũ Jesu Simore.

⁴⁸ Eropa arĩtuha ĩḡu igore werepũ:

—Dohpague tamerare mu ñero iirare cohãbũ, arĩpũ Jesu.

⁴⁹ Īḡu eroparĩcũ peerã Jesu mera doarã erã basi õpa arĩ wereniguiñorã:

—Ihĩ diaye ta “Ñerire cóãḡu iiaa,” arĩmi. ¿Dohpa árĩḡuno ãhriri ĩḡu ñero iirire cóãḡu? arĩñorã erã erã basi.

⁵⁰ Eropigu Jesu nomeore õpa arĩ werepũ:

—Yure mu umupeocũ mure peamegue wabodigore taua. Güiro mariro waque, arĩpũ Jesu igore.

8

Nome Jesure itamuñorã

¹ Pũhrũ paga macarigue mũta macarigãḡue sãre eja, Goãmu ĩḡu opu árĩrere, õari buherire werepũ Jesu. Doce ĩḡu buherãpũ ĩḡu mera árĩñorã.

² Eropirã nome sã watẽa ñajasũnirã nome, dorecũnirã nome, Jesu õarã ĩḡu iinirã ĩḡu mera árĩñorã. María waĩcuḡo Magdalena erã arĩ piyudigo Jesu mera curipo. Igo siete watẽare Jesu ĩḡu cóãdigo árĩpo.

³ Juana sã Cuza waĩcuḡu Herodere itamudigũ marapo sã Jesu mera curipo. Susana waĩcuḡo sã gajirã nome mera baja erã gajino opari mera ĩḡure itamuñorã.

Jesu oteri masu queorire werepũ

Mt 13.1-9; Mr 4.1-9

⁴ Eropi baja macari majarã Jesu pohroque gamenereñorã. Erã gamenerera pũhrũ Jesu ïgũ werenigui queori mera erãre werepũ buhebu:

⁵ —Oteri masũ otegũ wañumi. ïgũ eropa otecũ gajiyeri ma tũro yuri merejayoro. Eropirã iriyerire masa cũradiũñuma. Eropirã mirimagũ porã bajarã ahri iriyerire bañuma.

⁶ Eropi gajiyeri utã watope yuri merejayoro. Erore yeba deco mariyoro. Eropiro iriyeri puhri wiriri niguri ñañia wayoro.

⁷ Gajiyeri pora yucũ watope yuri merejayoro. Pora yucũpũ puhri tiataria wa, oterayeripũre wejẽcãyoro.

⁸ Gajiyeri õari yeba yuri merejayoro. Õaro puhri dũcacũyoro. Eropiro baja dũcacũyoro, arĩpũ Jesu.

Eropa arĩtuha õpa arĩnemopũ:

—Ire õaro peeque mũa, arĩpũ ïgũ.

Jesu werenigui queori mera ïgũ buherire werepũ

Mt 13.10-17; Mr 4.10-12

⁹ Pũhrũ ïgũ buherã iri werenigui queorire masidiarã, Jesure serẽpiñorã:

—¿I queori mera dohpa arĩ buhegũ iiri mũhũ? arĩ serẽpiñorã erã.

¹⁰ Erã eroparĩcũ Jesu yũhrĩpũ:

—Goãmũ ïgũ opũ árĩrĩre iribojegue majarã erã masibirirare mũare masicũ iimi Goãmũ. Gajirãpũre eropa iibeami ïgũ. Eropigũ erãre werenigui queori mera buhea. Yũ eropa iicũ erã yũ buherire peequererã masisome, arĩpũ Jesu ïgũ buherãre.

Jesu oteri masũ queorire were amupũ ïgũ buherãre

Mt 13.18-23; Mr 4.13-20

¹¹ Eropa arĩtuha erãre werenemopũ:

—Õpa arĩ werea i werenigui queorire: Oteriyeri õari buheri iro dopa ãhraa.

¹² Eropiro ma tũro yuri merejariyeripũ õari buheri iro dopa ãhraa. Eropiro masa erã õari buherire peecũ ïagũ watĩpũ ahri, iri buherire masidorebeami masare. ïgũ eropa iibiricũ erã Goãmũre umupeoboñuma. Erã eropa umupeocũ ïagũ Goãmũpũ erãre peamegue wabonirãre tauboñumi.

¹³ Utã weca yuri merejarayeri õari buheri iro dopa ãhraa. Eropirã masa õari buherire pee, mucubiriri mera irire pee aĩma. Eropa pee aĩquererã ta utã weca árĩri yucũ nuguri mariri yucũ iro dopa ta oã masa sã turabeama. Eropa turabirã yaha õari buherire erã peera dipuwaja gajirã erãre ñero iicũ ñarã yahapũre duhucãma.

¹⁴ Eropi pora yucũ weca yurimerejarayeri õari buheri iro dopa ãhraa. Eropirã masa õari buherire peequererã ta, i yeba majare wũaro pepirã, niyerure gamerã, i yeba majare gahmema erã. Eropirã iripũ õari buherire cãhmotaa. Iri cãhmotacũ masa Goãmũ gameripũre iibeama.

¹⁵ Eropi õari yeba yurimerejarayeri õari buheri iro dopa ãhraa. Eropirã masa õari buherire õaro mera pee peenũrucãma. Eropirã duhuro mariro Goãmũ ïgũ gamero dopa ta õarire iima, arĩpũ Jesu.

Jesu sihãgodiru queorire buhepũ

Mr 4.21-25

¹⁶ Eropa arĩtuha gajĩ queori mera buhepũ Jesu.

—Ne sihãgodirure masa sihãgora pũhrũ mátasoro doca dibubeama. Eropirã irirure cama doca dibubeama. Umarogue irirure duhpeomi wihigue ñajarã erã õaro ñha ñajama õaro.

¹⁷ Mari iiraguere Goãmũre duhmasiya mara. Pũhrũguere árĩpehreri masisũroca. Sihãgodiru ñamire boyoro dopa ta iribojegue erã masibirirare masirãcoma masa.

18 Eropirã mũa peerã ðaro peenurũque. Õaro peenurũgũ, ðaro masigũcumi. Peenurũbigũ “Merogã peea,” ïgũ arĩquerecũ iripũ dederea waroca ïgũre, arĩpũ Jesu.

Jesu acawererã ïgũre sihuñorã

Mt 12.46-50; Mr 3.31-35

19 Pũhrũ Jesu pagũ porã erã pago mera ïgũ pohrogue warã iiriñorã. Masa bajarã árĩcũ ïgũ pohro ejabiriñorã.

20 Eropigũ yujugũ Jesure werepũ:

—Mũ pago mũ pagũ porã mera disiporogue niguima. Mũre ïarã ahrañorã, arĩpũ ïgũ Jesure.

21 ïgũ eroparĩcũ ðpa arĩ werepũ Jesu árĩpehrerãre buhebu:

—Goãmũ buherire peerã, irire tarinũgabirã erã ta ãhrima yũ pago yũ pagũ porã iro dopa árĩrã, arĩpũ Jesu erãre.

Jesu miruñere yũsũdorepũ

Mt 8.23-27; Mr 4.35-41

22 Gajinũ Jesu ïgũ buherã mera dohodirugue ñaja

—Ina, taribujarã, arĩ, erã árĩpehrerã iriru mera ditarugue taribuja wañorã.

23 Eropa taribujagũ carĩa wapũ ïgũ. Erã eropa taribujarisubu turaro miruñe ariyoro. Miruñe aricũ pãgũri wahgã, erãre miucãriyoro. Eropa waro mirimaja gũhya árĩyoro erãre.

24 Eropa wacũ ïha uca wa, Jesu pohro waha, ïgũre wahgũñorã.

—Buhegũ, mari mirimorã iiaa, arĩñorã erã. Erã eroparĩcũ Jesupũ wahgã, miruñere “Iripẽta weã duhuque,” arĩpũ. Eropa arĩgũ pãgũrire “Yũsũaque,” arĩpũ. ïgũ eroparĩcũ ta miruñe taria wayoro. Eropiro pãgũri sã yũsũ dija wayoro.

25 Eropa wara pũhrũ Jesu erãre ðpa arĩpũ:

—¿Mũa yũre umupeobeari?

Erãpũ gũi, ïha uca, ðpa arĩ wereniguiñorã erã basi:

—Cue, ¿ñehmũno masũ ãhriri ihĩ? Miruñe, pãgũri sã ïgũ dorecũ tarinũgabea ïgũre, arĩñorã erã basi.

Watẽa ñajasũdigũre ðagũ iipũ Jesu

Mt 8.28-34; Mr 5.1-20

26 Eropirã erã gajipũ masegue Gerasa majarã ya yebague taribujajañorã. Iri yeba Galilea yeba diaye árĩyoro.

27 Ero Jesu ïgũ majajanũgarisubu ero majagũ watẽa ñajasũdigũ ïgũ pohrogue aripũ. ïgũ yoari boje goroweregũ suhri marigũ árĩgũ, ïgũ wihiguere ne árĩbirimuripũ. Eropigũ masa goberi utã goberi watope árĩpũ ïgũ.

28-29 Eropirã bajasuburi watẽa ïgũre ñearo mera ïgũ bũrigã gorowerecũ ïha masa ïgũre bihadoboriñorã. Eropigũ ïgũ peresugue árĩgũ ïgũ mojotorire guburire comedari mera erã diridigũ árĩqueregũ, ïgũ iridarire nuapũ. Eropirã watẽapũ ïgũre masa marirogue aĩgãñorã. Eropigũ ïgũ Jesure ïhametu turaro gaguinigi, Jesu pohro merejapũ. ïgũ eropa iicũ ïagũ Jesupũ watẽare dorepũ:

—Ihĩ mera árĩbircãque. Waque watẽa, arĩpũ.

ïgũ eroparĩcũ peegũ watẽa ñajasũdigũpũ turaro gaguinigi, serẽpipũ Jesure:

—Jesu, umaro majagũ Goãmũ magũ, ¿ñehenore iibu iiri mũhũ yũre? Yũre ñero iibircãque, arĩpũ watẽa ñajasũdigũpũ.

30 ïgũ eroparĩcũ Jesupũ serẽpipũ ïgũre:

—¿Ñehmũno waĩcũri mũhũ? arĩpũ.

Bajarã watẽa ïgũ mera arĩñorã. Eropigũ ðpa arĩpũ erãre opagũ.

—Watẽa bajarã waĩcũa gũa, arĩpũ watẽa ñajasũdigũpũ.

31 —Ūhcāri gobegue gware wadorebita, arī, turaro serēñorā watēapū.

32 Irisubure ero utāgū gubuye bajarā yesea barā iiñorā. Erā ero bacū ĩarā watēa ōpa arī serēñorā Jesure:

—Soā yesea pohrogue wadoreque gware. Erā mera árĩdoreque gware, arī serēñorā watēa masure ñajanirā.

Erā eropa arī serēcū peegu Jesu erāre yesea pohrogue wadorepū.

33 Īgū eropa wadorera pūhrū watēapū masū mera árĩnirā waha, yesea pohrogue ejañorā. Erā pohrogue erā ejara pūhrū yeseapū gorowere dipatūrugue omabuha, ditarugue yuriñaja miri sīripehrea wañorā.

34 Yeseare ĩhadibunirāpū yesea eropa miricū ĩarā, gūi omagā wañorā. Eropa omagārā macague eja, iri maca majarāre campo majarā sāre erā ĩarare were-siripehocāñorā.

35 Erā eropa werera pūhrū masa ĩarā wañorā. Eropirā Jesu pohro eja, watēa ñajasūdigū mūrū ĩgū suhri sañadigū pee masigū ĩgū ero ōaro doacū ĩañorā erā. Iri árĩpehrerire ĩarā erā gūi árĩñorā.

36 Watēa ñajasūdigū mūrū ĩgū ōaro árĩcū ĩanirā gajirāre erā ĩarare wereñorā.

37 Eropa pee ero majarā Gerasa yeba majarā árĩpehrerā buringā Jesure gūiñorā. Eropirā ĩgūre wadoreñorā. Erā eropa wadorecū Jesu dohodirugue ñajapū wabu.

38 Watēa ñajasūdigū mūrūpū Jesu ĩgū waborore ĩha turaro ĩgūre serēripū:

—Mū mera wadiaca, arī serēripū.

39 Īgū eroparĩcū Jesu ĩgūre yūhripū:

—Mū ya macague waque. Eropa wagū Goāmū mūre ōaro iirare wereque gajirāre, arīpū Jesu.

Īgū eropa arīra pūhrū ĩgū ya macague ejagū Jesu ĩgūre ōaro iirare árĩpehrerāre ĩgū ya maca majarāre werepū.

Jairo magore ōago ĩpū. Eropa árĩcū ne behrego sāre ōago ĩpū Jesu

Mt 9.18-26; Mr 5.21-43

40 Sipū masegue Jesu dipaturi ĩgū taribujajacū ĩarā masa bajarā ĩgūre corenirā bocatīri serēñorā ĩgūre.

41-42 Ero buheri wihi opū Jairo waĩcūgū Jesu pohro eja, ĩgū guburi pohro merejapū. Īgū mago sīrigo iipo. Igo yujugo ta árĩgo doce bojori opago árĩpo. Eropigū ĩgū ĩgū ya wihigue Jesure sihugāpū. “Aū,” arī, ĩgū mera wapū Jesu sā.

Īgū eropa wacū masa bajarā ĩgūre nurusiarā cūriro iiñorā ĩgūre.

43 Eropigo yujugo nomeo doce bojori gohra duhuro mariro eropa behrego ero árĩpo. Ero corere duhturuare igo ya niyeru mera árĩpehrerire wajayeripo igo ocoyedorego. Erā eropa ocoyequerecū ta mūraro ta di waniguicāyoro igore.

44 Eropigo igo Jesu pūhrū ahri, ĩgū suhriro ojogorore igo ñeacū igore di wiriniguicāra pehrea wayoro.

45 Igo eropa ñeañacū Jesu pepigū serēpipū.

—¿Noa yū suhrirore mohmepiari? arīpū ĩgū.

Árĩpehrerā “Mohmepibea,” arīñorā. Eropirā Pedro sā ōpa arī yūhriñorā:

—Buhegū, cūhña āhraa. Eropirā masa bajarā mūre pēhrecāma. ¿Duhpigū eropa arī serēpiri mūhū? arīñorā erā Jesure.

46 Erā eroparĩcū Jesu yūhripū:

—Dohparagā yū turari mera yujugore dore yūhū cóārare masia. Eropigū yūre igo ñeañarare masia, arīpū ĩgū.

47 Īgū eroparĩcū peego igo duhrimasibigo, naragāgo Jesu pohro merejapo. Eropigo árĩpehrerā masa erā peero igo arīpo Jesure:

—Yuhũ ñeañabu mũre. “Ígũre ñeañacũ yũ dore taria waroca,” arĩgo mũre ñeañabu. Yũ mũre eropa ñeañago mata õago wahabu, arĩpo.

⁴⁸ Igo eropa arĩtuhajacũ Jesu igore wererũ:

—Mahgo, yũre mũ umupeori mera õago dujaa dohpaguere. Mucubiriri mera waque, arĩpũ igore.

⁴⁹ Ígũ eropa arĩrisubu Jairo ya wihi árĩgũ wererũ erapũ.

—Mũ mago sĩaria wahámo. Eropigũ ihĩ buhegũre sihubita pare, arĩpũ ígũ.

⁵⁰ Ígũ eroparĩcũ peegũ Jairore õpa arĩ wererũ Jesu:

—Bũjawerebita. Yũre umupeoque. Iri dihtare iique. Mũ eropa iicũ õago wagocumo, arĩpũ Jesu.

⁵¹ Eropa arĩtuha Jairo ya wihigue eja, Pedrore, Ñure, Santiagore, dorecũgo pagũ sumarãre aĩ ñajapũ. Gajirãpũre Jesu ñajadorebiripũ.

⁵² Ero árĩpehrerã masa erã ñehamere orerã iĩnorã. Jesu erãre arĩpũ:

—Orebiricãque. Igogã sĩribeamõ. Carĩgo iimo, arĩpũ ígũ.

⁵³ Ígũ eroparĩcũ erãpũ igo sĩridigo árĩcũ masirã “Eroparĩcãgũ iimi ihĩ,” arĩrã Jesure ãayeñorã.

⁵⁴ Eropigũ Jesu igo mojtore ñeha, arĩpũ igore:

—Majigo, wahgãque, arĩpũ.

⁵⁵ Ígũ eropa arĩcũ igo sĩridigo árĩquerego igo sĩporã goecũ masa wapo. Irisubu ta wahgãnũgajapo igo. Igo eropa wahgãra pũhrũ Jesu igore barire odorepũ.

⁵⁶ Igore eropa ígũ masacũ ãarã igo pagũ sumarã ãhamaria wañorã. Eropigũ Jesu irire gajirãre weredorebiripũ.

9

Jesu doce ígũ buherãre buhedoregũ obeopũ

Mt 10.5-15; Mr 6.7-13

¹ Eropi Jesu doce ígũ buherãre sihubeo, ígũ turarire ópũ ígũ erãre. Watẽare erã cóãburire, dorecurãre erã õarã iiburire ópũ ígũ turarire erãre.

² Eropa iituha erãre Goãmũ ígũ opũ árĩrĩre buhedoregũ, dorecurãre õarã iidoregũ obeopũ erãre.

³ Ópa arĩ dorepũ Jesu erãre:

—Mũa warã gajĩnõre aĩbiricãque. Tuadire, ajure, barire, niyerure aĩbiricãque. Yujuñe suhriro ta sañaque. Peñe sañabita.

⁴ Árĩpehrerogue mũare erã carĩro ocũ iri wihi ta dujanique. Ne warãgue wiriaque iri wihire.

⁵ Gaji macari majarã mũare erã gamebiricũ ãarã iri macare tarigã waque. Eropa warã mũa guburi maja nicure moje siripique mũa erãre erã ya dipuwajare ãhmumõrã, arĩpũ Jesu.

⁶ Ígũ eropa arĩra pũhrũ ígũ buherãpũ waha, árĩpehreri macarigue masare õari buherire were curiñorã. Eropirã dorecurãre õarã wacũ iĩnorã.

Jesu ígũ iirare Herode peepũ

Mt 14.1-12; Mr 6.14-29

⁷ Eropi Herode Galilea yeba majarã opũ Jesu ígũ iirare peebeopũ. “¿Noa ãhriri ígũ Jesu?” arĩqueregũ ne masibiripũ. Yujurãyeri õpa arĩñorã Jesure. “Ñũ waĩyedi mũrũ dipaturi masa deyogũ iicumi. Eropigũ Jesu erã arĩgũ ígũ ta ãhrimi,” arĩriñorã gajirã. Erã eroparĩcũ peegũ Herode Jesure dohpa arĩ masibiripũ.

⁸ Eropirã gajirã “Ígũ Elia mũrũ dohpague dehyoagũ iimi,” arĩriñorã. Gajirãpũ “Goãmũ ya weremũhtanirã mera majagũ árĩcumi daja masa mũrigũ,” arĩriñorã Jesure.

⁹ Erã eropa arĩ wereniguiquerecũ ta õpa arĩ pepipũ Herode: “Ñu dipurure tabetadoregũ wejětuhabu ïgũpare yũhũ. ¿Eropigũ masa erã werewuagũ nihino árĩbocuri ïgũ?” arĩ pepi ïgũ Jesure ïadiaripũ.

Jesu masa bajarãre barire ópũ

Mr 14.13-21; Mr 6.30-44; Jn 6.1-14

¹⁰ Eropi Jesu ïgũ obeonirã ïgũ pohrogue dujaja, erã iirare wereñorã Jesure. Erã weretuhacũ Jesu erã dihtare Betsaidague sihu waripũ.

¹¹ ïgũ erã dihtare sihuquerecũ erã warare masirã, masa bajarã nũrusiagãñorã. Jesu ïgũre erã nũrusiajacũ ïagũ ïgũ bocatĩri serẽpũ erãre. Eropigũ ïgũ Goãmũ ïgũ opũ árĩrire erãre were, dorecurãre õarã iipũ.

¹² Ñamicague doce ïgũ buherã ïgũ pohrogue eja, Jesure wereñorã:

—Ohõ masa marirogue ãhraa. Õ majaro maja wirigue oã masare obeoque. Carĩmorã erã batuburire amadoreque erãre, arĩñorã erã Jesure.

¹³⁻¹⁴ Erã eroparĩcũ Jesu yũhripũ erãre:

—Mũa basi barire oque erãre, arĩpũ.

ïgũ eroparĩcũ peerã erã yũhriñorã:

—Cinco pan dipurure, perã ta wai sãre iripẽta opaa mari. Oã masa bajarã erã baburire asũmasiya mara marire, arĩñorã ïgũ buherã.

Bajarã masa erã árĩcũ eropa arĩñorã ïgũ buherã. Eroguere cinco mil ẽma árĩñorã. Eropigũ Jesu werepũ ïgũ buherãre:

—Yujurãyeri cururi cincuenta gohra doadoreque. Gaji curu sãre erã nũcũ ta doadoreque, arĩpũ Jesu ïgũ buherãre.

¹⁵ ïgũ eroparĩcũ ïgũ buherã ïgũ dorero dopa ta iñorã. Árĩpehrerã masare doadoreñorã.

¹⁶ Doadoretuha Jesu cinco pan dipurure, perã wai mera aĩ, ẽmarogue ïhamemuju, Goãmũre “Õhaa,” arĩpũ. ïgũ eropa arĩra pũhrũ pan dipurure nuha, ïgũ buherãre masare gueredoregũ ópũ.

¹⁷ Eropirã erã árĩpehrerã masa baha yapia wañorã. Erã ba dũharare doce puiiri gohra aĩ gameneo ẽjũtudoboñorã ïgũ buherã.

Mũhũ Cristo Goãmũ ïgũ obeodigũ ta ãhraa, arĩpũ Pedro

Mt 16.13-19; Mr 8.27-29

¹⁸ Yujunũ Jesu yujugũ ta Goãmũre serẽgũ iipũ. ïgũ wereniguirisubũ ïgũ buherã ïgũ pohrogue árĩñorã. Eropigũ Jesu serẽpipũ erãre:

—¿Nihino árĩcuri yũhũ, masa erã pepicũ? arĩ serẽpipũ.

ïgũ eroparĩcũ peerã ïgũ buherã yũhriñorã:

¹⁹ —“Ñu waĩyedigũ mũrũ árĩbocumi,” arĩma mũre. Gajirã “Elia mũrũ árĩbocumi,” arĩma. Gajirã, “Goãmũ ya weremũhtanirã mera majagũ iribojegue majagũ masa mũriadi árĩbocumi,” arĩma, arĩ yũhriñorã ïgũ buherãpũ ïgũre.

²⁰ Erã eropa arĩra pũhrũ Jesu erãre serẽpipũ daja:

—¿Mũapũ pepicũ nihino árĩcuri yũhũ? arĩ serẽpipũ daja.

—Mũhũ Cristo Goãmũ ïgũ obeodigũ ta ãhraa, arĩ yũhripũ Pedro.

Jesu ïgũ sĩriburiñere werepũ

Mt 16.20-28; Mr 8.30-9.1

²¹ Eropi Pedro “Cristo ãhraa mũhũ,” ïgũ arĩrare ne gajirãre Jesu weredorebiripũ.

²² Eropa weredorebirituhagũ õpa arĩpũ:

—Yũhũ masũ Goãmũ ïgũ obeodigũ bũrigã ñero tarigũca. Eropa ta tariro gahmea yũre. Eropirã pahia oparã, mũrã, judio masare buherã mera yũre gamebirã wejẽrãcoma. Erã wejẽra pũhrũ ẽhrenũ pũhrũ masa mũriagũca, arĩpũ Jesu erãre.

²³ Pũhrũ árĩpehrerãre õpa arĩ werepũ Jesu:

—Yujugũ yũ mera majagũ árĩdiagũ, ãgũ gamero iidiarire duhucãgũcumĩ. Eropigũ yahagũ ãgũ árĩri dipuwaja ñero tarigũcumĩ. Ñero tariqueregũ ta yahare iiniguigũ árĩgũcumĩ.

²⁴ Yujugũ masũ ãgũ ya árĩburi dihtare pepigũ dederea wagũcumĩ. Eropigũ yaha árĩburi yũ gameri dihtare iigũ árĩpehrerinũri yũ mera umaroguere õaro árĩgũcumĩ.

²⁵ Yujugũ masũ i yeba majare árĩpehrerire opaqueregũ peamegue wagũ õarire bocasome.

²⁶ Yujurãyeri yũ buherire werediarã, “Jesu yagũ ãhraa,” arĩdiarã guhyasĩrirãcoma. Erã eropa iicũ ãagũ yũ sã erãre eropa iirãre guhyasĩrisãgũca. Yũhũ Goãmũ ãgũ obeodigũ õarã anyua erã gosesiriri mera, yũ Pagũ ãgũ gosesiriri mera dujarigũ yũre guhyasĩrinirãre guhyasĩrisãgũca yũ sã.

²⁷ Diaye arĩgũ tiiaa mũare. Dohpague yujurãyeri mũa õgue árĩrã mũa sĩriboro core Goãmũ ãgũ opũ árĩcũgue ãarãca, arĩpũ erãre.

Jesu dupũre gohrotopũ

Mt 17.1-8; Mr 9.2-8

²⁸ Eropi ocho nũri irire ãgũ werera pũhrũ Jesu Pedrore, Ñure, Santiagore erã dihtare sihupũ. Eropi waha, Goãmũ mera wereniguirã wañorã. Utãgũre mũria wañorã erã.

²⁹ Goãmũre ãgũ serẽrisubu Jesu ãgũ diapo gohrotoa wayoro. Eropiro ãgũ suhri cuimijuri suhri õaro boreri suhri wayoro.

³⁰ Eropa warisubu perã uma ãgũ pohro dehyoãñorã. ãgũ mera wereniguirã iĩñorã. Erã iribojegue majarã Elia mũrũ, Moise mũrũ sã árĩñorã.

³¹ Erã umaro maja gosesiriri mera dehyoãñorã. Jesu merogã Jerusalẽngue ãgũ sĩriborore erã Jesu mera wereniguirã iĩñorã.

³² Pedro ãgũ mera majarã sã wũja meretaria carĩrã iĩñorã. Eropa carĩquererã ta uca wahgã, Jesu gosesiriri ãha, perã ãgũ mera wereniguirã sãre ãañorã.

³³ Moise Elia mera erã warisubu Pedro Jesure õpa arĩpũ:

—Opũ, mari õre árĩcũ õadiaa. Uhre wihigã gohra iirã. Mũ ya wihigã, Moise ya wihigã, Elia ya wihigã iirãca, arĩpũ Pedro.

Eropa arĩqueregũ ta ãgũ arĩrare ne masibiripũ.

³⁴ ãgũ eropa arĩ wereniguirisubu erãre imica curu cãhmotayoro. Eropa cãhmotacũ ãarã erã gũia wañorã.

³⁵ Eropiro imica curu pohecague Goãmũ ãgũ wereniguirĩ bũsũyoro:

—Ihĩ yũ magũ yũ beyedigũ ãhrimi. Õaro peeque ãgũre, arĩri bũsũyoro imica pohecague.

³⁶ Eropa arĩra pũhrũ Jesu dihtare ãañorã erã. Pũhrũ erã ãarare gajirãre werebiriñorã. Ne yujugũre werebiriñorã dohpa irisubure.

Jesu watĩ ñajasũdigũre õagũ iipũ

Mt 17.14-21; Mr 9.14-29

³⁷ Gajinũ erã utãgũgue erã دچارicũ bajarã masa Jesure bocatĩriñorã.

³⁸ Eropigũ erã mera majagũ Jesure piyupũ:

—Buhegũ, mũre turaro ire serẽdiaa yũhũ. Yũ magũ yujugũ ta ãhrimi. Eropigũ ãgũre ãabasaque mũhũ.

³⁹ Watĩ ñajasũ gorowereniguicãmi. Iri watĩ ãgũre ñeha, gaguiniguicũ ii, tũru naragãcũ ii, sumutua wacũ iimũraa. Eropigũ ihĩ watĩ yũ magũre ñero taricũ ii, ne duhudiabeami ãgũre.

⁴⁰ Mũ buherãre iri watĩre cóãdoregũ turaro serẽrabũ. Yũ eropa serẽquerecũ ta erã irire ne cóãmasibirama, arĩpũ ãgũ Jesure.

41 Īḡu eroparīcū Jesupu ōpa arīpu ero árīrāre:

—Dohpague majarā m̄ua ñerā āhraa. ¿Yure ne umupeobirigohracāri? Yoari boje m̄uare buherabu. ¿Dipē yoari boje yure garibori m̄ua? arī turīpu Jesu.

Eropa arītuha watī ñajasūdīgu pagure ōpa arīpu:

—M̄u magure aīgārique, arīpu.

42 Īḡu eropa arīra p̄hru ĩḡu magu Jesu pohroḡue ĩḡu aririsubu watī ĩḡure yebague mehmereja, tūru naragācū iip̄u. Īḡu eropa iicū Jesu watīre cóāpu. Īḡu eropa cóācū watī ñajasūdīgu ōagu wapu. Eropīgu Jesupu ĩḡugāre wīapu ĩḡu pagure.

43 Árīpehrerā masa Goām̄u turari mera ĩḡu ōagu wacū iirire ĩarā, ūca wañorā.

Dipaturi Jesu ĩḡu sīriburiñere werepu

Mt 17.22-23; Mr 9.30-32

Masa Jesu ĩḡu iirare ĩha ūca wacū Jesupu ĩḡu buherāre ōpa arī werepu:

44 —Dohparagā yu wereburire cādijibiricāque m̄ua. Yuh̄u masu Goām̄u ĩḡu obeodīgu āhraa. Masa yure ñeha, gajirāḡuere yure wiarācoma, arīpu Jesu.

45 Īḡu eropa arīquerecū ta erāpu ĩḡu wererire ōaro peebiriñorā. Īḡu wererare erāre masiya mariyoro. Irisubu ta Goām̄u erāre irire masidorebirinīpu. Eropirā erā ḡūrā irire ĩḡure serēpibiriñorā.

Jesu buherā erā mera majagure opu acudiarīñorā

Mt 18.1-5; Mr 9.33-37

46 P̄hru Jesu buherā werenigui d̄yatorā iñorā:

—¿Mari mera majagu nihinopu opu ñajagucuri? arī d̄yatorā iñorā erā erā basi.

47 Erā eroparīcū Jesupu erā pepirire masīgu, majigure ĩḡu pohro aīnugu, ĩḡu buherāre werepu:

48 —Yaha árīburire iimorā ōpa árīḡugāre bu árīḡure gamerā yu s̄are gahmea m̄ua. Eropirā yure gamerā, yure obeodīgu s̄are gahmea m̄ua. M̄ua mera majagu m̄ua pohro majagu árīḡu ĩḡu s̄a opu ta árīḡucumi, arīpu Jesu.

Marire ĩhaturibīgu árīḡu mari mera majagu āhrimi, arī werepu Jesu

Mr 9.38-40

49 P̄hru Ñu Jesure ōpa arī werepu:

—Buheḡu, m̄u waī mera watī ñajasūnirāre taricū iiami yujugu. ĩḡure ḡua ĩabu. Īḡu mari mera majagu ĩḡu árībiricū ĩarā ĩḡure irire iidorebirim̄rabu ḡua, arīpu Ñu Jesure.

50 Īḡu eroparīcū Jesu Ñure gajirā ĩḡu buherā s̄are ōpa arī werepu:

—Eropa arībiricāque m̄ua ĩḡure. Marire ĩhaturibīgu árīḡu, ĩḡu mari mera majagu āhrimi, arīpu Jesu.

Jesu Santiagore, Ñu s̄a erā wererire gamebirīpu

51 Irisubure Jesu ĩḡu ūm̄sigue ĩḡu waboro coregā “Jerusaléḡue wagura,” arīpu ĩḡu. Eropa arīḡu wagu iip̄u.

52 Eropirā Jesu core ĩḡu obeonirā waha, Samaria yeba maja macague eja, ero Jesu ĩḡu ejaborore amuyudiarīñorā.

53 Jesu Jerusaléḡue wabu iip̄u. Eroḡue ĩḡu wabu árīcū peerā, iri maca majarā ĩḡure gamebiriñorā.

54 Iirire peerā Ñu, Santiago mera wereñorā Jesure:

—Opu, m̄u gamecū ūmaro maja peame mera m̄ure gamebirinirāre wejēdorerāra Elia m̄uru ĩḡu iidiro dopa ta, arīñorā erā ĩḡure.

55 Erā eroparīcū maji ĩha turīpu erā perāre:

—Eropa arĩbiricãque. Espíritu Santo yarã ãhraa mũa. Dohpague mũa pepiro dopa ta ĩgũpũ pepibeami. Yũhũ masũ Goãmũ ĩgũ obeodigũ i yebaguere arigũ peamegue wabonirãre taugũ aribũ. Masare erã dederecũ iigũ aribiribũ, arĩ werepũ Jesu.

⁵⁶ Eropa arĩ weretuha gaji macague Jesu sã carĩrã waha wañorã.

Gajirã Jesu mera wariñorã

Mt 8.19-22

⁵⁷ Maha erã wacũ, yujugũ masũ Jesure werepũ:

—Mũ mera yũhũ wadiaa noho mũ wadiaro, arĩpũ ĩgũ.

⁵⁸ ĩgũ eropa arĩra pũhrũ Jesu yũhripũ:

—Yũ mera aricũ diasã ãhraa. Nũgũ majarã diayea erã carĩburi toreri opama. Mirimagũ porã sã erã ya suhri opama. Yũ masure Goãmũ ĩgũ obeodigũpũre sooro mara. Ne yaha wihi mara. Eropirã yũ mera árĩrã ñero tarirãca mũa, arĩ yũhripũ Jesu.

⁵⁹ Pũhrũ gajigũre Jesu sihupũ:

—Yũ mera majagũ árĩbu arique, arĩpũ.

Ĩgũ eroparĩcũ ĩgũ yũhripũ Jesure:

—Opũ, yũhũ yũ pagũ sĩricũ yaanigũ wagũra. Pũhrũ mũ mera wagũra, arĩpũ ĩgũ.

⁶⁰ ĩgũ eroparĩcũ Jesu werepũ:

—Yũre gamebirã sĩrinirã iro dopa ta ãhrima. Erãpũ sĩrinirãre yaaporo. Eropigũ mũpũ Goãmũ ĩgũ opũ árĩrire õari buherire buhegũ arique, arĩpũ Jesu ĩgũre.

⁶¹ Eropigũ gajigũ Jesure õpa arĩpũ:

—Opũ, mũ mera wagũra. Yũ acawererãre goeriserenigũ wanigũra dohpa, arĩpũ ĩgũ Jesure.

⁶² ĩgũ eroparĩcũ werepũ Jesu ĩgũre:

—Mohmebu mohmediabigũ ĩgũ duhpibu árĩbeami. ĩgũ iro dopa árĩgũ õpa ãhrimi: “Goãmũ yare iidiaa,” arĩqueregũ irire ne iibeami. ĩgũ Goãmũ yagũ árĩbodigũ árĩbeami, arĩpũ Jesu.

10

Jesu setenta buherãre buhedoregũ obeopũ

¹ Pũhrũ Jesu gajirã ĩgũ buherãre setenta buherãre beye, macarigue ĩgũ waboro core obeoyupũ. Yujuyeri macarire perã dihta obeopũ ĩgũ.

² Eropa obeogũ õpa arĩ werepũ erãre werenigui queorire buhegũ:

—Ojodũca baja iri bugatuhajacũ baja árĩcũ baja mohmeri ãhraa. Mohmeri masapũ bajamerãgã ãhrima. Eropa ta õari buherire peemorã bajarã árĩcũ wũaro ãhraa mari mohmeri. Iri eroparĩquerecũ ta mari masare buhemorã bajamerãgã ãhraa. Eropirã õari buherire buhemorãre gajirãre ĩgũ obeomorãre Goãmũre serẽque mũa.

³ Waque mũa. Mũare yũ obeogũ oveja iro dopa árĩrãre mũare yeea guarã iro dopa ta ñerã árĩrã watopegue obeogũ iiaa.

⁴ Niyeru ajure, paga aju sãre, zapature aĩbiricãque. Mũa mague curirã gajirãre bocajarã wereniguibiricãque. Diaye ta taria waque.

⁵ Árĩpehreri wirire mũa ñajari wirire i wihi majarãre, “¿Ãhriri mũa?” arĩmũhtaque.

⁶ Iri wihi majarã õaro mera árĩrã gamequeãro mariro erã árĩcũ õadoreque erãre. Õaro mera erã arĩbiricũ iri wihi majarãre irire õadorebita.

⁷ Yuju wihi ñajanũgarã erã õaro árĩcũ iri wihi ta dujaque. Iri wihi majarã mũare erã ejorire baha ihrituque. Mohmegũre ĩgũ wajatarire aĩro gahmea. Eropirã mũa erãre buhera waja erã bari orire aĩque mũa sã. Eropirã yuju wihi ta mũa ejara wihi ta ñajarã, iri macare gajirã ya wirigue árĩcuribiricãque.

⁸ Macaguere mũa ejarã ero majarãpũ mũaare gamerã árĩcũ erã bari ejori árĩcũ baque.

⁹ Ero majarã dorecũrãre ðarã iique. Eropirã ðpa arĩque ero majarãre: “Goãmũ mari Opũ dohpaguere ĩgu árĩborore wererã iiaa mũaare,” arĩque erãre.

¹⁰ Gaji macague mũa ejacũ erãpũ mũaare gamebiribocoma. Erã gamebircũ ĩarã iri maca decogue waha, ðpa arĩque erãre.

¹¹ “Gũa nicu imicare guburi maja imicare wejẽsiri cóãrã iiaa mũa guare gamebiriri dipuwaja ĩhmurã,” arĩque. “Eropirã ire guña árĩque,” arĩque. “Goãmũ mari Opũ dohpaguere ĩgu árĩborore mũaare wererã arirabũ,” arĩque erãre.

¹² Mũaare diaye yũhũ arĩgu iiaa. I mũmũ pehrecũguere Sodoma majarã mũra bũrigã dipuwajacũrãcoma. Erã eropa arĩquerecũ ta tauro mũaare gamebirãpũ dipuwajacũrã árĩrãcoma, arĩpũ Jesu.

Gaji macari majarã Goãmũre tarinũgarã árĩñorã
Mt 11.20-24

¹³ Pũhrũ Jesu ðpa arĩpũ macari majarãre:

—Corazín majarã, mũa ñero tarirãca. Betsaida maca majarã mũa sã ñero tarirãca. Mũa ya macaguere Goãmũ ĩgu turari mera deyoro moarire iirabũ yũhũ. Mũa peebirabũ. Iribojegue Tiro waĩcũri macare, Sidón waĩcũri maca sãre ĩgu turari mera iri deyoro moarire yũ ii ĩhmucũ ĩarã ero majarãpũ erã ñero iirire bũjawereboañuma. Eropa iirã ðaripũre gohrotoboañuma. Mata erã bũjawererã erã bũjawerereri suhrire saña, erã basi pea witũ mera mohsiripeoboañuma erã ñerire bũjawererire ĩhmumorã. Mũapũ eropa iibeaa.

¹⁴ Eropigũ mũaare arĩgu tiiaa. Goãmũ ĩgu dipuwaja moarinũ árĩcũ Tiro majarã mũra, Sidón majarã mũra tauro mũapũre mũa ñeri dipuwaja dipuwaja moagũcumĩ ĩgu.

¹⁵ Capernaum majarã, mũa ejatuharo mera Goãmũ pohrogue wadiaribũ. Eropirã mũa Goãmũ yapũre iidiabircũ mũaare Goãmũ peamegue cóãgũcumĩ, arĩpũ Jesu.

¹⁶ Eropa arĩtuha ĩgu buherãre wererũ:

—Mũaare peerã yũ sãre peema. Mũaare gamebirã yũ sãre gamebeama. Eropirã yũre gamebirã, erã yũre obeodigũ sãre gamebeama, arĩpũ Jesu erãre.

Setenta buherã dujarañorã

¹⁷ Pũhrũ setenta buherã mucubiriri mera dujarañorã:

—Opũ, mũ waĩ mera mũ turari mera watẽare masaguere gũa wiridorecũ erãpũ guare yũhriama, arĩñorã erã Jesure.

¹⁸ Erã eroparĩcũ Jesu yũhripũ erãre:

—Umarogue miariñe دچارiro dopa ta watĩ ĩgu دچارicũ ĩabũ.

¹⁹ Peeque. Mũaare yũ turarire ohabũ yũhũ. Eropirã añare, corebare, watĩ marire ĩhaturigũre árĩpehreri ĩgu turari sãre mũa tarinũgaburire mũaare ohabũ yũhũ. Eropirã erã mũaare ñero iimasibeama.

²⁰ Yũ eropa oquerecũ ta watẽa mũaare erã tarinũgabircũ ĩarã iri dihtare mucubiribita. Ipũre mucubirique. Umarogue Goãmũ yarã erã waĩre ĩgu gojaturipũgue mũa waĩre ĩgu gojatura árĩcũ masirã, iripũre mucubirique mũa, arĩpũ Jesu erãre.

Jesu mucubiripũ
Mt 11.25-27; 13.16-17

²¹ Irisubure Espĩritu Santo Jesure bũrigã mucubircũ iipũ. Eropigũ Jesu ðpa arĩpũ ĩgu Pagure:

—Ahũ, mũhũ mũmaro majarã tauro opũ, i yeba majarã tauro opũ ãhraa. I mũ buherire “Masituhaja gũa,” arĩrãre masicũ iibeaa. Mũa yare masipehobirãpũre

masicũ iibũ mũhũ. Mũ eropa iicũ ãagũ “Õataria,” arãa yũhũ mũre. Eropa ta ãhraa, ahũ. Erã masibirãpũre erã masicũ gahmeabũ mũhũ, arĩpũ Jesu.

Eropa arĩtuha gajirãre õpa arĩpũ:

22 —Yũ Pagũ árĩpehrerire yũ iiburire apimi yũre. Yũ Pagũ dihta yũre masimi. Yũ dihta ãgũre masia. Yũ beyenirã sã ãgũre masima yũ masidorenirã árĩrã. Erã nũcũ ta yũ Pagũre masia gũa, arĩpũ Jesu.

23 ãgũ eropa arĩra pũhrũ erã seyaro erã árĩcũ Jesu ãgũ buherãre õpa arĩpũ:

—I árĩpehrerire ãarã mucubirirã ãhraa mũa.

24 Diaye ta ãhraa. Bajarã Goãmũ ya weremũhtanirã, yebari majarã oparã sã dohpague mũa ãarire ãadiariñorã erã sã. Eropirã mũa peeri sãre peediarĩñorã. Erã eropa masidiaquerecũ ta Goãmũ erãre masidorebiripũ irisubugũre, arĩpũ Jesu.

Õagũ Samaria majagũ queorire werepũ Jesu

25 Irisubu ta judio masare buhegũ Jesu pohro eraa, Jesure ãgũ ñero wereniguicũ iidiaripũ:

—Buhegũ, ¿yũ árĩpehrerĩnũri Goãmũ mera árĩdiagũ dohpa iigũcuri yũhũ? arĩ serẽpipũ ãgũ Jesure.

26 ãgũ eroparĩcũ Jesu yũhripũ ãgũre:

—¿Dohpa arĩ irire wererĩ Goãmũ yare erã gojarapũgue? ¿Goãmũ ãgũ arĩ gojarapũguere ãgũ mera õaro árĩdiarire dohpa arĩri mũ pepicũ? arĩpũ Jesu ãgũre.

27 ãgũ eroparĩcũ ãgũ yũhripũ:

—Õpa arĩñumi Goãmũ: “Turaro mũ sĩporã mera, mũ turari mera, mũ õaro guñari mera Goãmũre mahique. Eropigũ mũ basi mahiro dopa ta mũ pohro árĩrã sãre mahique,” arĩ apiñumi Goãmũ marire, arĩpũ ãgũ Jesure.

28 ãgũ eroparĩcũ Jesu yũhripũ:

—Diaye ta arãbũ mũhũ. Irire iique. Eropigũ árĩpehrerĩnũri Goãmũ mera árĩgũca mũhũ, arĩpũ ãgũre.

29 ãgũ masare buhegũpũ “Ihĩ Goãmũ ya dorerire iipehogũ ãhrimi,” masa ãgũre erã arĩ pepicũ gamepũ. Eropa gamegũ ãgũ Jesure õpa arĩ serẽpinemopũ:

—¿Noa ãhriri Goãmũ yũre mahidoregũ? arĩpũ ãgũ.

30 ãgũ eroparĩcũ Jesupũ õpa arĩ yũhripũ Samaria majagũ ãgũ iirare weregũ:

—Yujunũ Jerusalengũe árĩdigũ Jericógũe wagũ maha ãgũ curicũ yajari masa ãgũre ñeãnorã. Eropa ñearã ãgũ suhrirore tuwea aĩ, ãgũre turaro pañorã. Eropa parã sĩrimerejacũ gohra duhuñorã ãgũre.

31 Irisubu ta pahi iri mague aripũ. Eropa arigũ erã padigũre ãaqueregũ ta maha gajipũ masepũ ãgũre ãhatarigã warũ.

32 Eropi Goãmũ wihi mohmegũ sã mojomorocũgũ pohro eja ãgũre ãha gajipũ masepũ tarigã warũ.

33 Erã eropiiquerecũ Samaria majagũpũ ero waha yoañarirogue ãha ãgũre mojomoro ãapũ.

34 Eropigũ ãgũ mojomorocũgũ pohro eja, igui deco vino yũũ mera morera deco mera ãgũ camire pisũpũ. Pisũtuhaja suhri gasiro mera diricãhmotapũ ãgũ camire. Tuhaja, ãgũre ãgũ yagũ burro weca duhpeo, carĩri wihigue aĩ ejarũ ãgũre. Ero árĩgũ ãgũ Samaria majagũ õaro ãhadibupũ ãgũre.

35 Gajinũ ãgũ carĩri wihi opũre pese niyerusere oho, õpa arĩpũ: “ãre ãhadibuque. Iseri sihajabiricũ dipaturi dujarigũ wajayepelogũra,” arĩpũ Samaria majagũ wihi opũre, arĩpũ Jesu.

36 Eropa arĩtuha judio masare buhegũre serẽpipũ Jesu:

—¿Oã urerã mũa mojomorocũgũ pohro tarianirã nihinopũ árĩyuri mojomorocũgũre mahigũ? arĩpũ Jesu.

³⁷ Īḡu eroparīcū buheḡuḡu Jesure yūhriḡu:

—Mojomorocugure itamudigū árīñumi ĩḡure mahigū, arīḡu ĩḡu Jesure.

—Mū sã masare eropa ta iigū waque, arīḡu Jesu buheḡure.

Marta, María sã pohro Jesu curipū

³⁸ Eropi Jesu ĩḡu buherã mera wacū, gaji macague erã curicū, Marta waĩcugō erãre igo ya wihi ñajaridorepo.

³⁹ Īḡu ñajara pūhrū igo pagū mago María waĩcugō ĩḡu guburi pohro doa ĩḡu buherire peepo.

⁴⁰ Igo eropa iicū ĩago Marta igo mohmeri baja árīcū ĩago guapo. Eropigo igo Jesure werepo:

—Opū, ¿yūhū yujugo ta mohmecū yūre yū pagū mago igo itamubiricū õhari mū ĩacū? Igo yūre itamudoreque, arīpo Marta Jesure.

⁴¹ Igo eroparīcū Jesu yūhriḡu:

—Marta, baja mūre mohmeri árīcū wūaro pepia mūhū.

⁴² Goãmū ĩḡu yare peedoremi. María õarire iibo irire beyemo. Eropigū yūre igo peecū, “Mohmetamugo waque,” arībeaa igore, arīḡu Jesu Martare.

11

Jesu Goãmure serēburire buheḡu

Mt 6.9-15; 7.7-11

¹ Yujunū Jesu ĩḡu Pagure Goãmure serēḡu iipū. Īḡu serētuhacū yujugū ĩḡu buherã mera majagū õpa arīḡu:

—Opū, Ñu ĩḡu buherãre ĩḡu buhediro dopa ta Goãmure serērire gūa sãre buheque mūhū, arīḡu ĩḡu Jesure.

² Īḡu eroparīcū peegū Jesu erãre werepū:

—Õpa arī Goãmure serēque: “Gūa Pagū, ũmaro majagū mūhū õagū āhraa. Dohpaguere arīpehrerã weca opū āhraa. Ũmaroguere mū dorero erã iiro dopa ta i yeba majarã sã iiporo.

³ Eropigū ũmuri nūcū gūa baburire oniguicãque gūare.

⁴ Gajirã erã gūare ñero iirare gūa cãdijiro dopa ta mū sã gūa ñero iirare cãdijique. Eropigū gūa ñeri iiborare cãhmotaque. Gūa ñeri iiborare tauque,” arī serēque Goãmure, arīḡu Jesu erãre.

⁵ Pūhrūguere ĩḡu buherãre õpa arī buheḡu werenigui queori mera:

—Yujugū ñami deco ĩḡu acaweregū wihigūe waha, ĩḡure serēḡu: “Acaweregū, ũreru pan dipure oque yūre.

⁶ Gajigū yū acaweregū curigū aridigū dohparagã yaha wihi erami. Eropiro ĩḡure yū oburi mara,” arīḡu ĩḡu ĩḡu acaweregū.

⁷ Īḡu eroparīcū ĩḡu acaweregū wihi pohecague árīḡu yūhriḡu: “Yūre garibobita. Disiporo bihadiro āhraa. Yūhū, yū porã mera carīḡu iiaa. Wahḡaro bejabirica yūre mūre barire obudi,” arīḡu ĩḡu acaweregū.

⁸ ¿Dohpa warocuri serēḡuḡure? Diaye arãa mūare. Īḡu acaweregū árīqueregū ta barire obudigū wahḡãbiripū. Īḡu eropa wahḡãdiabiriquerecū ta bari serēḡuḡu gūhyasiribigū ĩḡu yoari boje serēniguicū árīpehreri ĩḡu serēro dopa ta pūhrū wahḡã ogūcumi.

⁹ Eropigū ire mūare wereḡu iiaa: Goãmure mari Pagure serēque. Eropa serērã mūa serērire bocarãca. Goãmure eropa serēniguicãque. Mūa eropa iicū ĩḡu ogūcumi.

¹⁰ Árīpehrerã Goãmure serērã aĩrãcoma. Eropirã erã serērare bocarãcoma. Eropigū árīpehrerã Goãmure eropa serēniguirãre ĩḡu erãre ogūcumi.

11 “¿Múa porã müare erã pan serêcũ utãyerpüre obocuri müa? Obiriboya. ¿Erã müare erã waire serêcũ añapüre obocuri erãre? Obiriboya.

12 ¿Eropirã müa porã cãreña diuri serêcũ corebapüre obocuri müa? Obiriboya.

13 Müa ñerã árĩquererã ta müa porãre ðarire omasia müa. Eropigũ Goãmũpũ müa tauro ðarire ohomi müare. Ĩgũ mari Pagũ umaro majagũ ĩgũ Espĩritu Santore ogũcumĩ ĩgũre serêrãre, arĩpũ Jesu ĩgũ buherãre.

—*Jesu watĩ turarire opami, arĩ weresãñorã masa*
Mt 12.22-30; Mr 3.20-27

14 Irisubure Jesu watĩre cóãgũ iipũ. Watĩpũ wereniguimasibigũ árĩcũ iipũ masũre. Eropigũ watĩ masũre Jesu cóãcũ masũpũ wereniguinũgapũ. ĩgũ wereniguicũ peerã masa bajarã ĩhamaria wañorã.

15 Erã eropa ucaquerecũ ta gajirãpũ ðpa arĩñorã:

—Īhĩ Jesu watẽare cóãgũ Beelzebú waĩcũgũ watẽa opũ ĩgũ turari mera cohãmi, arĩñorã gajirã.

16 Gajirã “Mũhũ Goãmũ ĩgũ obeodigũ árĩgũ Goãmũ turari mera deyoro moarire ii ĩhmuque gũare,” arĩñorã.

17 Erã eropa dorecũ peegũ erã pepirire masigũ, erãre ðpa arĩ werenigui queori werepũ Jesu:

—Watĩ ya turari mera watẽare cóãbeaa yũhũ. Yuju maca majarã erã basi gamequeãrã, iri maca majarã pehrea wabocoma. Eropirã yuju wihi majarã erã basi gamequeãrã, iri wihi majarã pehrea wabocoma.

18 Eropigũ Beelzebú watẽa opũpũ ĩgũ turari mera ĩgũ watẽare yũre cóãdoregũ ĩgũ basi ĩgũ yarãre cóãbocumi. Eropirã erã sã wapehrea waboñuma. Müa yũre ðpa arãa. “Īgũ Beelzebú turari mera watẽare cohãmi,” müa yũre arĩ weresãa.

19 Müa mera majarã sã watẽare cohãma. Eropirã erã “Beelzebú ĩgũ turari mera erãre cohãa,” arĩbeama. “Goãmũ ĩgũ turari mera watẽare cohãa,” arĩma. Eropirã müa yũre “Watĩ turari mera watẽare cohãmi,” müa arĩra diaye árĩbircũ müa mera majarã wererãcoma.

20 Eropigũ yũpũ watẽare cóãgũ Goãmũ ĩgũ Espĩritu Santo turari mera iiaa. Yũ eropa cóãcũ ĩarã ðpa arĩ masirãca müa: “Goãmũ ĩgũ opũ árĩri i yebaguere árĩtuhaja dohpaguere,” arĩrãca, arĩpũ Jesu.

21 —Watĩ turagũ tarinũgari werediacũ ðpa ãhraa, arĩpũ Jesu. —Wihi opũ turagũ ĩgũ mojo mera ĩgũ wihire ĩhadibucũ ĩgũ yare gajirã aĩmasibeama.

22 ĩgũ eropa ĩhadibuquerecũ ta gajigũ turatarigũ ĩgũre gamequeã, ĩgũre tarinũga, ĩgũ mojore emacã, ĩgũ yare aĩcã gajirãre gueremi. “Watĩ turagũ árĩquerecũ yũhũ turatarĩagũ ãhraa,” arĩgũ iipũ Jesu i queori mera.

23 Yujugũ yũre gamebigũ yũre ĩhaturigũ ãhrimi. Yujugũ yũre itamubigũ yũre teboricãcũ iigũ iimi, arĩ buhepũ Jesu.

—*Watĩ dipaturi masũguere ñajara queorire werepũ Jesu*
Mt 12.43-45

24 Eropigũ ĩgũ dipaturi werenigui queori mera ðpa arĩ buhepũ:

—Yujugũ watĩ masũ mera árĩdi waha deco mariri yeba cuhri, ĩgũ sooborore amaripũ. Eropa bocabigũ ðpa arĩ pepipũ: “Masũ yũ cóãdi mera dipaturi árĩgũ wagũra,” arĩ pepipũ ĩgũ.

25 Eropa arĩgũ ĩgũ dujaa waha, ĩgũ cóãdigũre ta masũre bocapũ daja. ĩgũre bocaboro core masũpũ ðagũ ñeri marĩgũ árĩpũ.

26 Eropigũ watĩ gajirã siete watẽare ĩgũ tauro ñerãre sihugũ wapũ. ĩgũ eropa sihucũ erã árĩpehrerã watẽa masũ mera árĩñorã. Eropigũ masũpũ ero core yujugũ

watĩre opagu ñetariagu árĩripu. Dohpaguepũre bajarã watẽare opagu árĩgu, ero core ĩgu árĩdiro tauro ñegu dujapu, arĩpu Jesu.

Jesu mucubirire werepu

²⁷ Irire ĩgu eroparĩcũ masa watope árĩgo Jesure arĩpo busũro mera:

—Mũre porãcũdigo, mũre mihudigo mucubirigo ãhrimo, arĩpo Jesure.

²⁸ Igo eropa arĩtuhacũ peegu Jesu igore yũhripũ:

—Goãmu wereniguirire peerã ĩgu dorerire iirãpu erã árĩrãcoma mucubirirã, arĩpu Jesu igore.

Masa ñerã Jesure Goãmu turari mera deyoro moarire iidoreriñorã

Mt 12.38-42; Mr 8.12

²⁹ Eropi bajarã masa Jesu pohro erã eracũ, ĩgu erãre werenemopũ:

—Dohpague majarã ñerã ãhrima. Yu diaye arĩgu árĩcũ mua masidiarã Goãmu turari mera deyoro moarire iidorerã yũre. Mua eropa dorequerecũ ta Jona iribojegue majagu ĩgu iira dihtare ii ĩhmuğucumi Goãmu masare.

³⁰ Jona Goãmu yare weremuhtadigu árĩgu ĩgu Ninive majarãre ĩgu masicũ iidiro dopa ta yũhu Goãmu ĩgu obeodigu masicũ iiaa dohpague majarãre.

³¹ Dipuwaja moarinũ árĩcũ iribojegue majago opo bũro sur majago bũro igo bũro wahgãnuğa mũare dohpague majarãre weresãgocumo. Igo Salomo opu ĩgu masirire peediago yorogue aridigo Salomore peego aripo. Dohpaguere mua watopere Salomo tauro masigu ãhrraa. Yũhu mua mera árĩquerecũ mua yũ masirire peediabeaa. Mua eropa peediabirira waja igo opo bũro mũare “Ñerã ãhrima,” arĩ weresãgocumo.

³² Eropa ta dipuwaja moarinũ árĩcũ Ninive maca majarã mũra sã mũare dohpague majarãre “Ñerã ãhrima,” arĩ weresãrãcoma erã. Jona erãre Goãmu yare ĩgu werecũ peerã, erã ñerire bũjawere, õarire gohrotonirã árĩñorã erãpu. Dohpaguere mua watopere Jona tauro árĩgu ãhrraa yũhu. Yũhu Goãmu yare werequerecũ mua ñero iirare bũjawerebeaa. Eropirã Ninive majarã mũra mũare ñerire bũjawerebirãre weresãrãcoma, arĩ werepu Jesu.

Masa erã pepiro dopa iima, arĩ werepu Jesu

Mt 5.15; 6.22-23

³³ Eropigu buhenemogu õpa arĩpu erãre:

—Masa sihãgodirure sihãgorã dibubeama. Irirure sihãgorã máticasoro docague dibubeama. Irirure umarogue duhpeomi wihigue ñajarirã erã ĩha ñajama õaro.

³⁴ “Mari cuiri mari dũpũre sihãgodiru iro dopa ta ãhrraa,” arĩ werediacũ õpa ãhrraa. Mua pepiro dopa ta iiaa. Mua õaro mera pepirã árĩrã õarire iiaa. Mua ñero pepirã árĩrãpu ñeri dihtare iiaa.

³⁵ Eropirã õaro iique. Mua pepirigue ñero árĩbircãporo.

³⁶ Tuhaja mua pepirigue õari árĩcũ, ñeri ne maricũ õari dihtare pepirãca. Mua pepirigue õari árĩcũ mua õarire iirãca, arĩ buhepu Jesu.

Fariseo masare, judio masare buherã sãre Jesu tuhri werepu

Mt 23.1-36; Mr 12.38-40; Lc 20.45-47

³⁷ Jesu ĩgu buhetuhajacũ ĩagu fariseo masu ĩgũre ĩgu ya wihigue badoregu sihuũ. Eropigu Jesu ĩgu ya wihigue ñaja, erã baro erã mera doajapu.

³⁸ ĩgu eropa doajacũ fariseo masupu Jesure ĩhanũrugũ judio masa mojo coeniguiro dopa ta ĩgu mojo coebiricũ ĩagu õpa arĩ pepipũ: “Cuena. ¿Ihĩ duhpigu gua iro dopa mojo coebeari?” arĩ pepipũ.

³⁹ ĩgu eropa arĩ pepicũ masigu Jesu ĩgũre werepu:

—Mua fariseo masa mua dorero dopa ta mua ihririparire, soropari sãre mua coeweaa mua õarire iirire ii ĩhmudiarã. Eropa coequererã ta mua sĩporãripũre

coebeaa. Eropirã mua árĩricuri mua pepiripure ne ðarire gohrotobea. Mua pepiriguere gajirã yare yajadiarire ñeri dihta ãhraa.

⁴⁰ Pee masibirã ãhraa mua. Goãmũ mua dupure iigu mũare pepiri sãre iipũ. ¿Irire masibeari mua?

⁴¹ Eropirã mua Goãmũ ya árĩburire iidiarã mua pepirire ðarire gohrotomũhtaque. Mua eropa iira pũhrũ ðarire iirã árĩrãca.

⁴² “Mua fariseo masa ñero tarirãca. Bari ðaro sũriburi sarire aĩ deara pũhrũ diez quẽri iiaa. Tuhaja yujuquẽ ta Goãmũ wihigue aĩgã apia Goãmũ dorero dopa ta. Eropa iri dorerire iiquererã ta diaye iirire, Goãmũre gamerire mua ne guñabeaa. Dũcare mua aĩrãre merogã Goãmũ wihire apicũ ðhaa. Eropa iirã ðpa iinemoque: Diaye iirire, Goãmũre gameri sãre iique mua.

⁴³ “Mua fariseo masa ñero tarirãca. Buheri wihigue árĩrã ðari doari dihtare gahmea mua. Doberi duarogue masa mũare ðaro umupeori mera bocatĩri serẽcũ gahmea mua.

⁴⁴ “Mua judio masare buherã, fariseo masa sã mua guyaricũrã ãhraa. Ñero tarirãca mua. Masa gobe dibura gobe iro dopa ta ãhraa mua. Iri gobe pohro masa tarigãrã pohecague boanirã árĩcũ masibeama. Eropa ta masa mua pohro árĩrã mua pepirigue ñeri árĩcũ masibeama erã, arĩpũ Jesu erãre.

⁴⁵ Īgu eroparĩcũ peegu judio masare buherã mera majagu Jesure werepũ:
—Buhegu, irire arĩgu, guã sãre ñero arĩgu iica mũhũ, arĩpũ ĩgu Jesure.

⁴⁶ Īgu eroparĩcũ Jesu yũhripũ:
—Diaye ta ãhraa. Mua masare buherã sã ñero tarirãca. Mua gajirãre erã bocatĩubiririre iidorea erãre. Eropa dorequererã mũapũ erãre ne merogã itamubeaa iri dorerire erã iiboro dopa.

⁴⁷ “Eropirã mua ñero tarirãca. Goãmũ yare weremũhtanirã mũra ya masa goberire ðaro amuraa mua erãre umupeoro dopa ta iirã. Mua eropa iiquerẽcũ ta iribojegue majarã mua acawererãpũ erãre wejẽũuma.

⁴⁸ Erãpũ Goãmũ ya weremũhtanirãre erã wejẽdiro dopa ta mua sã iiboya. Eropirã dohpaguere erã masa goberire amuraa mua. Eropa amurã mua acawererã erãre wejẽrãre guñaã mua. Erã eropa wejẽrãre guñarã “Òaro iĩũuma,” arĩraa mua, arĩpũ Jesu.

⁴⁹ “Eropigu Goãmũ ĩgu masiri mera ðpa arĩ wereyuũumi: “Yahare weremũhtamorãre yũ buherire buhemũhtamorã sãre obeogura erãre. Eropirã erã yũ obeorãre gajirãre wejẽ, gajirãre ñero iirãcoma,” arĩyuũumi Goãmũ, arĩpũ Jesu.

⁵⁰⁻⁵¹ I yebare Goãmũ ĩhacũnugura pũhrũ Caĩnpũ Abelre wejẽũumi. Ero pũhrũ Goãmũ yare weremũhtanirãre wejẽũuma. Pũhrũ Zacarĩare mua acawererã mũra ta ĩgũre wejẽũuma. Īgu Goãmũ wihi pohro Goãmũ ya árĩburire waimũrã soeburi mesa pohro árĩcũ mua acawererã ĩgũre wejẽũuma. Árĩpehrerã erãre erã wejẽra dipuwaja dohpague majarã dipuwajacũrãcoma. Eropa ta ãhraa. Mũare ta arĩgu iiaa. Árĩpehrerã erãre erã wejẽra dipuwajare dohpague majarãre Goãmũ dipuwaja moagũcumi.

⁵² “Mua masare buherã, mua ñero tarirãca. Goãmũ masirire ĩgu gojarare opaquererã ta gajirãre werebeaa mua. Mua basi Goãmũ yare peebeaa. Eropirã gajirã ĩgu yare erã peediaquerecũ ta irire mua erãre peedorebeaa, arĩpũ Jesu erãre.

⁵³⁻⁵⁴ Īgu eroparĩcũ peerã judio masare buherã, fariseo masa sã ĩgu mera guarã ĩgũre ñero werenigũñorã. Eropirã Jesu ĩgu ñero arĩ yũhricũ peediarã, erã serẽpinũrũñorã ĩgũre weresãdiarã.

12

Erã gũyarire Jesu werepũ

¹ Eropi Jesu pohro masa bajarã gohra gamenereñorã. Cũhña taricãyoro. Ero Jesu ïgu buherãre õpa arĩ werepũ:

—Õaro guña masique mũa. Fariseo masa erã pan bugacũ iiburire ïarã õaro masique. Erã gũyarire weregu iiaa.

² Masa erã yayasãrare pũhrũ masirãcoma. Erã dibura sãre gajirã masirãcoma.

³ Eropiro gajirã peebirogue mũa wereniguirare õaro masicũ Goãmũ weregũcumĩ. Bihara taribugue gajigũre erã yayarogã erã arĩrare masa bajarã watope masicũ iigũcumĩ Goãmũ.

Masa erã gũibure werepũ Jesu

Mt 10.26-31

⁴ Eropigũ Jesu werenemopũ erãre:

—Diaye arĩgu iiaa mũare. Masũre wejẽrã wejẽtuha dipaturi erã wejẽdigũre ñero imasibeama. Eropirã mũare wejẽdiarãpũre gũibiricãque.

⁵ Dohpaguere mũa gũibure mũa umupeobure weregũra. Goãmũpũre gũĩ umupeoque. ïgu mũa sĩrira pũhrũ peamegue cóãmasimi mũare. Eropa ta ãhraa. Diaye arĩgu tiiaa. Goãmũpũre gũĩ umupeoque.

⁶ Cinco mirua waja marima. Eropa waja mariquerẽcũ ta erãgãre Goãmũ ïhadibumi. Ne cãdijibeami erãre. Mirua tauro Goãmũ ïhadibumi mũapũre.

⁷ Eropigũ mũa poari sãre ne yuju poadagã dũhyaro mariro masipehomi Goãmũ. Eropa ta mũa árĩricũri sãre masipehomi. Eropa masigu mũare ïhadibuniguicãmi. Miruare ïgu mahiro tauro mũapũre mahimi Goãmũ. Eropirã ïgũre umupeorã gũibiricãque mũa, arĩpũ Jesu.

Jesure mũa umupeorire wereque masare, arĩpũ Jesu

Mt 10.32-33; 12.32; 10.19-20

⁸ Eropi Jesu werenemopũ:

—Mũare arĩgu iiaa. Yujugũ “Jesu yagu ãhraa,” masare ïgu arĩ werecũ ïagu yũhu Goãmũ ïgu obeodigu sã “ïgu yahagu ãhrimi,” arĩgũca Goãmũ yarã anyuare.

⁹ Yujugũ masare gũigu yũre “Jesucristore masibea,” masare arĩ weregũre yũ sã “ïgũre masibea,” arĩ weregũca anyuare.

¹⁰ “Yũ masũre Goãmũ ïgu obeodigũre ñero arĩ erã wereniguicũ iri ñerire Goãmũ cãdijimasimi. Eropa cãdijiqueregũ ta Espĩritu Santopũre erã ñero arĩ wereniguicũ irire ne Goãmũ cãdijisome.

¹¹ “Mari buheri wirigue oparã pohro gajirã mũare aĩ ñaja weresãrãcoma. Erã eropa weresãcũ mũa arĩ cãhmotaburire ne wũaro pepibiricãque.

¹² Irisubu ta Espĩritu Santo mũa wereburire mũare weregũcumĩ, arĩpũ Jesu.

Doberi opũ queorire werepũ Jesu

¹³ Eropi masa watope arĩgu Jesure õpa arĩ werepũ:

—Buhegu, gũa pagũ ïgu sĩrira pũhrũ ïgu ya árĩra gũare dujaa. Eropigũ yũ tĩgũre irire yũ sãre queoro dũca wadoreque, arĩpũ ïgu Jesure.

¹⁴ ïgu eroparĩcũ Jesu yũhrĩpũ:

—Ne irinore dũca wabuno árĩbeaa yũhu, arĩpũ Jesu ïgũre.

¹⁵ Eropa arĩtuha Jesu árĩpehrerãre werepũ:

—Õaro iique mũa. Doberire, gajino sãre gametaribiricãque. Baja opaquererã ta iri mera ta mucubirituhajabeaa mari, arĩpũ Jesu.

¹⁶ Eropa arĩtuha Jesu erãre i queori mera werepũ:

—Doberi opũ õari yebare opapũ. Eropiro iri yebare ïgu oterĩ õaro dũcacũyoro.

17 Eropigu ĩgu, ĩgu basi õpa arĩ pepiripũ: “Iri dũca yũhũ diburi wihire ne sihajasome.

18 Dohpaguere õpa iigũra. I wihi dohpague yũ dibumũhtara wihire cóãcã, dohpaguere mũra wihi tauro mama wihipũre wũari wihi iigũra. Iri wihire yaha oteri dũcare, árĩpehrerire dibugũra.

19 Yũ eropa iira pũhrũ õpa arĩ pepigũra yũ basi: ‘Yũ árĩpehreri opagũ ãhraa. Ōaro soogũra. Eropigu baha, ihri, mucubirigũra,’ arĩ pepigũra yũ basi,” arĩ pepiripũ ĩgu basi.

20 ĩgu eropa arĩ pepiquerecũ Goãmũ ĩgũre wererũ: “Mũhũ ne pee masibigu ãhraa. Dohpagã ñami ta mũhũ sĩrigũca. Mũ eropa wacũ mũ ya mũ mahira dederea waroca mũre,” arĩpũ Goãmũ ĩgũre, arĩpũ Jesu masare.

21 Irire arĩgũ masare õpa arĩ wererũ Jesu:

—Eropa ta warãcoma doberi oparã erã Goãmũre guñabirã. Baja doberire, niyerure erã ya árĩburi dihtare diburã, Goãmũre guñabirã erã mojomorocurã iro dopa árĩrãcoma erã Goãmũ ĩgu ĩacũ. Eropigu Goãmũ erãre ĩhasũabeami, arĩpũ Jesu.

Goãmũ ĩgu porãre ĩhadibumi, arĩpũ Jesu

Mt 6.25-34

22 Eropi Jesu ĩgu buherãre õpa arĩ wererũ:

—Ire mũare arĩgũ iiaa: Mũa barire, suhri sãre wũaro guñaricũbircãque.

23 Goãmũ mũare deyoro moagũ bari dihtare bamorãre suhri sañamorã dihtare iibiriñumi mũare. Mũa iri dihtare guñacũ gamebeamĩ.

24 Mirimagũ porãre Goãmũ ĩgu ĩhadiburire masique. Erã poeri moorã ãhrima. Eropiro erã bari dihburi wiri erãre mara. Goãmũpũ erãre erã baburire ohomi. Mirimagũ porã tauro mũapũre mahimi Goãmũ. Eropigu mũa sãre ĩhadibugũcumi ĩgu.

25 Wũaro mũa pepiri mera iri mũare pagarã wacũ iibea. Eropiro mari wũaro pepiri duhpiburi árĩbeaa.

26 ¿Eropirã wũaro mũa pepiri duhpiburi árĩbiriqerrecũ ta, duhpirã mũa baburire, mũa ihriburire, mũa sañaburire wũaro guña bũjawere pepiri mũa?

27 “Nũgũ maja gorire pepique. Iri gori ne iiro mariro õari goricũa. Iri gori õari suhri iro dopa õari gori dehyoa. Salomo opũ mũrũ õari suhri opagũ ĩgu árĩqerrecũ ta iri goripũ ĩgu ya suhri tauro õari dehyoa.

28 Iri gorire õari gori gocũ iimi Goãmũpũ. ĩgu eropa iiquerrecũ ta iri goripũ bajamenũrigã árĩra pũhrũ ñaidija pehrea wahaa. Merogã ãhri gajinũ peamegue soe cóãcãma. Iri eropa mata pehrequerrecũ ta iri gorire iri õari gori árĩcũ iimi Goãmũ. Eropigu Goãmũ iri gorire ĩgu õari gori árĩcũ ĩgu iidiro dopa ta tauro mũa sãre õaro iigũcumi. Suhrire ogũcumi. Daberogã Goãmũre umupeoa mũa.

29 Eropirã mũa baburire, mũa ihriburire wũaro guñabircãque.

30 Goãmũre masibirãpũ i yeba majarãpũ irire eropa amaniguicãma. Mari Pagũ mũaro majagũ árĩpehreri mũa gamerire masimi. ĩgu eropa masicũ mũa ya árĩburire wũaro guñabircãque.

31 Goãmũ mũa opũ ĩgu árĩborore gamemũhtaque mũa. Mũa eropa iira pũhrũ Goãmũpũ mũa gameri dũhyacũ ogũcumi, arĩpũ Jesu.

Umarogue mari baja opaa, arĩ masia mũa, arĩpũ Jesu

Mt 6.19-21

32 Eropigu erãre werenemopũ:

—Yũ mahirã, bajamerãgã árĩqererã güibircãque mũa. Goãmũ ĩgu opũ árĩrore ĩgu mera mũa árĩcũ gahmemi ĩgu.

³³ Eropirã mũa yare duapehoque. Irirẽ duacã, iri niyerure mojomorocũrãre oque. Eropirã umaro maja Goãmũ ya árĩburire mohmeque. Eropa iirã umaro maja mũa wajatari ne pehresome. Umãroque mũa ya árĩri ne pehrebeaa. Eroguere mũa yare aĩmasibeami yajari masũ. Eropirã mega sã irire tuamasibeama.

³⁴ Umãroque mũa ya árĩcũ Goãmũ ya dihtare pepirãca mũa, arĩpũ Jesu.

Jesu ãgu dujariborore corecorepũ ãgu yarãre

³⁵⁻³⁶ Eroparĩtuhaja erãre werenemopũ daja:

—Mũa yare amuyunirã iro dopa árĩrã yahare eropa iiniguirã árĩrã coreque yũ dujariborore. Mohme corerã erã opũ mojoto diriri bosẽugue ãgu wacũ ãgu dujariborore erã cohrema. Erã eropa corero dopa ta yũ dujariborore coreque mũa sã. Opũ ãgu ya wihigue eraa, disiporore ãgu dotecũ peerã erã mata pãgũ acuma ãgure.

³⁷ Mohme corerã erã opũ eracũ ãgu gamero dopa ta iiyurã árĩrã mucubirirã árĩrãcoma. Erã eropa iicũ ãgu erã opũpũ mohme coregũ iro dopa gohrotogũcumĩ. Eropigũ mohme corerãre doadore, ãgu erãre barire duhpeogũcumĩ.

³⁸ ãgu erarisubu ñami deco árĩcũ, o boyorogue árĩquerecũ mohme corerãpũ ãgu erarisubure ãgure õaro corerã árĩrã, mucubirirã árĩrãcoma erã.

³⁹ Ire guñaque mũa. Wihi opũ yajari masũ ãgu eraborore masigũ, ãgu yajari masũre coregũ ñajadorebiriboñumi.

⁴⁰ Eropirã mũa sã coreque. Yũhũ masũ Goãmũ ãgu obeodigũ guñaña mariro arigũca. Eropirã yahare eropa iiniguirã árĩrã yũre coreque mũa, arĩpũ Jesu erãre.

Gajigũ mohme coregũ ãgu opũre ãgu umupeopũ. Gajigũpũ umpeobiripũ, arĩ werepũ Jesu

Mt 24.45-51

⁴¹ ãgu eroparĩcũ Pedropũ serẽpĩpũ Jesure:

—Opũ, ¿i queorire weregũ guare arĩgũ iiri? ¿O árĩpehrerãre eropa arĩri? arĩpũ Pedro.

⁴² ãgu eroparĩcũ Jesu werenigui queoriñe mera õpa arĩ buhepũ erãre:

—Mohme coregũ ãgu opũre umupeogũ pee masigũ õpa ta ãhrimi. Opũ curigũ wagũ, mohme coregũre ãgu wihire apimi. ãgu apigũpũ doregũ árĩgũcumĩ. Eropigũ barisubu árĩcũ gajirã mohmeri masare barire gueremi.

⁴³ Eropigũ opũ ãgu ya wihigue dujarami. ãgu opũ eracũ mohme coregũpũ ãgu opũ ãgu dorediro dopa ta iipehodigũ árĩgũ, ãgu mucubirigũ árĩgũcumĩ.

⁴⁴ Diaye arĩgũ iiaa mũare. ãgu eropa iicũ ãgu ãgu opũ árĩpehreri ãgu yare ãhadibugũ apigũcumĩ ãgure daja.

⁴⁵ Ñegũ mohme coregũpũ õpa ta ãhrimi. “Yũ opũ yoja deyobeami,” arĩmi. Eropa arĩgũ gajirã mohme corerãre umare, nome sãre pami. Eropigũ wũaro baha, ihri, meremi.

⁴⁶ ãgu eropa iirisubu guñaña mariro ãgu opũ dujaragũcumĩ. ãgu dujararinũre ne masibeami mohme coregũ. Eropa dujaragũ ñegũ ãgu iirare pee ãgure ñero dipuwaja moagũcumĩ. Eropigũ Goãmũre tarinũganirãre ãgu cóãdiroque ãgure cóãgũcumĩ.

⁴⁷ “Eropigũ mohme coregũ ãgu opũ gamerire masigũ árĩqueregũ ta irire ãgu iibiricã, ãgu õaro ãgu mohmebiricũ, ãgu opũpũ ãgure burigã dipuwaja moa pagũcumĩ ãgure.

⁴⁸ Gajigũ mohme coregũpũ ãgu opũ gamerire masibigũ árĩcũ ãgu opũpũ ãgure daberogã ñari ãgu eropa árĩri dipuwajare pagũcumĩ. Goãmũ ãgu gamerire masicũ iimi masare. Eropiro masigũre yũhriro gahmea. Eropiro õaro masigũre õaro yũhriro gahmea, arĩpũ Jesu.

Jesu masare game dũca waricũ iimi

Mt 10.34-36

⁴⁹ Eropa arĩtuha Jesu erãre werepũ daja:

—Peame soewearo dopa ta yũhũ i yebare masa erã ñero iirire cóãgũ arigũ iibũ. Dohpague ta masa árĩpehreri ñeri marirã árĩcũ burigã gahmea yũhũ.

⁵⁰ Yũhũ ñero tarigũca. Yũ eropa ñero tariburire coregũ, ñero siporãcua yũhũ.

⁵¹ ¿Dohpa arĩ pepiri mũa yũre? Yũhũ i yebaguere buhegũ aricũ yũ buheri mera “Masa ñhaturisome pare,” ¿arĩ pepiri mũa? Eropa árĩbeaa. Mũare arĩgũ iiaa. Masa yũ buherire peerã, pe curu erã basi game dũca warirãcoma. Yujurãyeri yũ buherire peerãcoma. Gajirãpũ irire gamebirã erãre ñhaturirãcoma. Eropirã yujuro mera árĩsome masa.

⁵² Eropirã yuju wihi majarã sã cinco masa yũ buherire peerã, pe curu erã basi game dũca warirãcoma. Yuju curu ƣrerã, gaji curu perã árĩrãcoma.

⁵³ Ĩgũ pagũ ĩgũ magũre ñhaturigũcumĩ ĩgũ yaha buherire peecũ. Gajigũ magũ sã ĩgũ pagũre ñhaturigũcumĩ. Eropigo igo pago igo magore ñhaturigocumo. Gajigo mago sã igo pagore ñhaturigocumo. Eropigo igo mũñeco igo bepre ñhaturigocumo. Gajigo bepo sã igo mũñecore ñhaturigocumo. Eropa warãcoma yaha buherire erã peecũ, arĩpũ Jesu.

Jesu “Mũa yũ iirire ñaquererã yũre masibea,” arĩ werepũ Jesu masare

Mt 16.1-4; Mr 8.11-13

⁵⁴ Eropi Jesu masare bajarãre õpa arĩ werepũ daja:

—Abe ñajarogue imica cururi ñarã, “Mata deco ariroca,” arãa mũa. Mũa eropa arĩra pũhrũ deco ahraa.

⁵⁵ Eropirã surgue miruñe aricũ “Asirinũ árĩroca,” arãa mũa. Mũa eropa arĩra pũhrũ irinũ asia.

⁵⁶ Mũa gũyaricũrã ãhraa. Yebare ñarã, ƣmarore ñarã “Õpa waroca,” arĩ masia mũa. Õarinũ árĩborore, ñerinũ árĩboro sãre masia mũa. ¿Eropa õaro masiquererã ta, duhpĩrã dohpague yũ Goãmũ turari mera yũ mũare ñhmuquerecũ ta ne irire õaro masibeari mũa? arĩpũ Jesu.

Mũare ñhaturigũ mera mũa gamequeãrare mũa basi amuque, arĩ werepũ Jesu

Mt 5.25-26

⁵⁷ Eropa arĩtuhaja õpa arĩ werenemopũ:

—¿Mũa diaye iiburire masibeari mũa dohpa?

⁵⁸ Gajigũ mũre weresãgũ wagũ dipuwaja moadoreri wihigue wadorebocumi. Erogue ejaboro core “Dipaturi mũre eropa iisome,” arĩ game amuque. Mũhũ ĩgũre amubiricũ mũre ĩgũ dipuwaja moadoreri wihigue aĩgãbocumi mũre. Eropigu dipuwaja moadoregũpũ mũre surarare ĩgũ wiacũ, mũre surara peresu iirãcoma.

⁵⁹ Mũre arĩgũ iiaa. Ne erã wajayedorerare mũ wajayephocũgue wirigũca mũhũ, arĩpũ Jesu.

13

Mũa ñeri iirare bũjawere, õarire gohrotoque, arĩ buherũ Jesu

¹ Irisubure bajamerãgã masa Jesure õpa arĩ wereñorã:

—Galilea majarã Goãmũre waibũgũre wejẽ, erã soe muju umupeorisubu Pilatopũ erãre wejẽpũ. Ĩgũ eropa wejẽcũ waibũgũ di mera masa di morera wayoro, arĩ wereñorã erã Jesure.

² Erã eropa weretuhajacũ Jesu yũhrĩpũ:

—¿Galilea majarã Pilato ĩgũ wejẽnirã mũrare dohpa arĩ pepiri mũa? ¿Erã eropa sĩrirã gajirã Galilea majarã tauro ñerã árĩra dipuwaja sĩriyuri?

³ Árĩbeaa. Mũare arĩgũ tiiaa. Mũapũ ñerire bũjawerebirã, õarĩpũre gohrotobirã, mũa sã sĩrirã peamegue warãca.

⁴ Eropirã sohõ árĩnirã diez y ocho masa Siloé waĩcũri wihi umari wihi erã weca yuribeja wejẽpehoyoro. ¿Eropa wa sĩrirã gajirã Jerusalén majarã tauro ñerã árĩra dipuwaja sĩriyuri mua pepicũ?

⁵ Árĩbeaa. Mũare arĩgu tĩaa. Mũa ñerire bujawerebirã ðaripure gohrotobirã, mua sã sĩrirãca. Eropirã peamegue warãca, arĩpu Jesu erãre.

Higueragu dũca maridigu queorire werepu Jesu

⁶ Eropa arĩtuhaja, Jesu i queori mera werepu erãre:

—Pohe opu ĩgu pohegue ĩgu higueragure oparũ. Eropigu ĩgu irigu dũcare amagu waripu. Vocabiripu.

⁷ Vocabirinijagu ĩgu iri pohe mohmegure werepu. “Peeque yure. Uhre bojori gohra higueragu dũcare amaraa. Dũca mara. Irigu dũca maricũ irigure pa cócãque. Irigu yaha pohe árĩcũ gajigure otemasibeeaa,” arĩpu pohe opu mohmegure.

⁸ ĩgu eroparĩcũ peegu mohme coregu ðpa arĩpu: “Opu, irigu yuju bojori gohra niguiniporo. Yũhu irigu gubuyere seatu nujatu iigara. Tuhaja waibũgu gũra mera iri gobere yaagũra.

⁹ Yũ eropa iira pũhrũ irigure gaji bojori dũcacũcũ ðaroca. Dũca maricũ mũhu padoregũca,” arĩpu mohme coregu pohe opure, arĩ werepu Jesu.

Sabadonu Jesu dorecũgore ðago iipu

¹⁰ Irisubure Sabadonu Jesu judio masa buheri wihigue buhegu iipu.

¹¹ Ero pũriri dorecũgo diez y ocho bojori gohra pũriri dorecũgo árĩpo. Eropigo opatũ niguigo árĩgo, diaye niguimasibiripo.

¹² Igo eropa árĩcũ ĩagu Jesu igore ĩha, piyupu:

—Noméo, mũ dorecũri pehrea wahabu, arĩ piyupu Jesu.

¹³ ĩgu piyura pũhrũ igore ĩgu mohmepicũ mata igo diaye niguigo wapo. Eropa wago “Goãmũ turagu, ðagu aħrimi,” arĩ Goãmũre umupeopo igo.

¹⁴ Jesu igore Sabadonu árĩcũ ĩgu ðago igore iicũ ĩagu iri buheri wihi opupu ĩgu mera guaru. Eropa guagu ĩgu masare ðpa arĩpu:

—Seis nũri aħraa mari mohmerinũri. Eropirã mua dore ðarã árĩdiarã irinũrire taudorerã arique. Sabadonũre mari soorinũre irire iibiricãro gahmea, arĩpu wihi opu.

¹⁵ ĩgu eroparĩcũ Jesu ðpa arĩ yũhripu:

—Mũa gũyaricũrã aħraa. Mũa wecũare, burro sãre oparã Sabadonu árĩquerecũ erã diriradare pã, erãre aĩ buha ihridorea.

¹⁶ Dohpague igore Abrahã mũru acaweregore watĩ diez y ocho bojori gohra igore dorecũcũ iimi. ¿Sabadonu árĩcũ igore ðago iidorebeari mua? arĩpu Jesu.

¹⁷ ĩgu eroparĩcũ erãpu gũhyasĩuro wañorã. Eropirã gajirãpu árĩpehreri Jesu iirare ĩha mucubiriñorã.

Mostaza coye queorire werepu Jesu

Mt 13.31-32; Mr 4.30-32

¹⁸ Eropigu Jesu werepu daja:

—¿Goãmũ masa tauro opu ĩgu árĩri werediacũ ñeheno iro dopa aħriri mua pepicũ? I werenigui queoriñe mera weregũra yũhu.

¹⁹ Mostazayegã iro dopa aħraa. Iriyegãre oteri masũ yujugu ĩgu ya pohegue otemi. ĩgu otera pũhrũ ðaro puhria. Eropiro yucũgu wũadigu wahaa. Eropa wacũ mirimagũ porã bajarã irigu dũpũrigue suhri suama. Eropa ta umaro majagu mari Opure masirã bajamerãgã erã árĩmũhtaquererã pũhrũguere erã bajarã warãcoma, arĩpu Jesu.

Pan bũgari queorire werepu Jesu

Mt 13.33

20 Eropigu dipaturi Jesu werenigui queoriñe mera buhepu:

—¿Goãmũ masa tauro opu ãgu áriri werediacy ñeheno iro dopa ahriri mua pepicy?

21 Pan bugacy iiburi iro dopa ahraa. Yujugo nomeo panre iigo pan bugacy iiburi pohgare meroga moremo trigo pohga mera. Igo eropa icy pan bugacy iiburi pohga meroga ariquerero trigo pohgare oaro seyapehrea wahaa. Eropa ta umaro majagure mari Opure bajarã masa masirãcoma, aripu Jesu.

Miri disiporogã queorire werepu Jesu

Mt 7.13-14, 21-23

22 Eropi Jesu paga macarigue, mata macarigãgue buhegã, Jerusalengue ejabu iipu.

23 ãgu eropa warisubu masu Jesure opa arã serëpupu:

—Opu, ¿bajamerãgã dihtare peamegue wabonirãre Goãmũ taugucuri erã ãgu pohro waboro dopa? aripu ãgu Jesure.

ãgu eroparicy Jesu werenigui queoriñere buhegu opa arã werepu:

24 —Yu muare opa arã: Bajarã Goãmũ pohrogue wadiaquererã wamasisome. ãgu pohro waburi miri disiporogã ñajaro dopa ahraa. Eropirã mua i disiporogãre turaro ñajadiarã iro dopa ta ãgu yare iique.

25 Opa iigucumi Goãmũ bajarã masare. ãgu wihi opu iro dopa ahrimi. Wihi opu wahgã, disiporore bihagucumi. ãgu eropa icy disiporogue mua niguirã disiporo biharisere doterãca. Doterã opa arãrãca. “Opu, disiporore pagũque guare.” Mua eroparicy wihi opupu yuhriucumi. “Mua aridirore masibea yuhu. Eropigu muare masibea,” arã yuhriucumi,

26 ãgu eroparicy mua yuhrirãca. “Mu mera gua baha, ihibu. Gua ya maca buhebu mahu,” arãrãca mua.

27 Mua eroparicy igupu yuhriucumi. “Mua aridirore masibea. Arãpehrerã mua ñeri iinirã yu pohro aribircãque,” arãgucumi wihi opu.

28 Eropi Abrahãre, Isaare, Jacobore, arãpehrerã Goãmũ ya weremãhtanirãre Goãmũ ãgu opu arãrore erã aricy iarã, mua disiporogue cõanirã arãrã burigã orerãca. Eropirã mua turaro bajawererã, mua gucurire cãridihurãca.

29 Irisubure norte majarã, sur majarã, abe muririro majarã, abe ñajaro majarã Goãmũ ãgu opu arãroguere eja, mesa pohro doarãcoma.

30 Dohpague arãrã pohro majarã arãrã irisubure oparã arãrãcoma. Eropirã dohpagure “Oparã ahraa,” arãrã irisubure pohro majarã arãrãcoma, aripu Jesu.

Jerusalén majarãre burigã mahipu Jesu

Mt 23.37-39

31 Irisubure bajamerãgã fariseo masa Jesu pohrogue ejarã, igure wereñorã:

—Herode mre wejẽdiami. Eropigu gajipu waque mahu, arãñorã erã igure.

32 Erã eroparicy Jesupu yuhripu:

—Herode gũyaricugu ahrimi ãgu. Opa arã wereque igure: “Jesu watẽare cõagu iimi. Eropigu dorecãrãre oarã iigu iimi. Irire dohpagãre, ñamigã sãre iigucumi. Eropigu ñamigã core mohmetugucumi,” arã wereque Herodere.

33 Eropigu dohpagãre, ñamigãre, ñamigã core sãre Jerusalengue curigu wagura. Ero yure Goãmũ yare weremãhtagure wejẽrãcoma masa. Goãmũ yare weremãhtagure erã wejẽbupure Jerusalengue arãro gahmea. Eropigu yure i maca ta dujaro gahmea.

34 “Mua Jerusalén majarã, mua acawererã mura Goãmũ ya weremãhtanirãre wejẽmurinirã arãma. Eropirã Goãmũ obeonirãre utã mera deamurinirã arãma. Cãreña buru igo porãre igo quẽdupuri mera igo cõa oyaro dopa ta bajasuburi opadiaribu muare. Murupu irire yure ne gamebiribu.

³⁵ Dohpaguere mũa áríri maca cóãra maca áríroca. Diaye arĩgu tiiãa mũare. Pũhru dujarigũca daja yũhũ. Eropa yũ dujaricũ ĩarã mũa yũre Goãmũ turari mera arĩgu “Ōaro arĩporo,” arĩrãca. Yũre mũa irire arĩboro core dipaturi yũre ĩasome mũa, arĩpũ Jesu.

14

Dorecũgũre ðagũ ĩpũ Jesu

¹ Gajinũ erã soorinũ Sabadonũ árĩcũ fariseo masa oparã mera majagu ya wihigue Jesu bagũ wapũ. Iri wihi árĩrã ĩgũre ĩhanurũsiañorã.

² Eropigu ñĩgagũ bijigu ĩgu pohrogu ejarũ.

³ Eropigu Jesu judio masare buherãre, fariseo masa sãre serẽpipũ:

—¿Mari soorinũre dorecũgũre ðagũ iidoreri Goãmũ yare erã gojarapũ? arĩpũ Jesu.

⁴ ĩgu eropa arĩ serẽpĩquerecũ ta erã yũhribiriñorã. Erã yũhribiricũ ĩagu Jesu ñĩgagũ bijigũre ðagũ ĩpũ. Tuhajanugu, “Waque,” arĩpũ ĩgũre.

⁵ Eropa iituhagu erãre serẽpipũ daja:

—¿Mũa yagu burrore o mũa yagu wecũre gobegue yuhridijadigũre mata aĩ wiubeari mũa mari soorinũ árĩquerecũ? arĩpũ Jesu.

⁶ ĩgu eropa arĩquerecũ ta erã ĩgu serẽpirire yũhrimasibiriñorã daja.

Mojoto dirirogue sihubeonirãre werepũ Jesu

⁷ Fariseo masũ ya wihi árĩgu iri wihi majagu ĩgu sihubeonirã oparã doarire erã beyemũhtacũ ĩapũ Jesu. Eropa ĩatuha ire werepũ árĩpehrerãre:

⁸ —Mojoto diriri bosenu árĩcũ ĩgu mũare sihubeocũ, ĩgu ya wihigue eja oparã doarire beye doabiricãque. Mũa tauro gũhyadiarãre sihubeonũmi iri wihi opũ.

⁹ ĩgu eropa iicũ mũa oparã doarire doacũ “Oã gũhyadiarãre mũa doarire oque,” mũare arĩbocumi wihi opũ. ĩgu eroparĩcũ mũa gũhyasĩuro dujarãca. Eropirã bu árĩrã doarire doarã warãca.

¹⁰ Eropirã wihi opũ mũare sihubeocũ, bu árĩrã doarire doamũhtaque. Mũa eropa iicũ wihi opũ mũare oparã doaripũre “Doarã arĩque,” arĩgũcumĩ ĩgu mũare. Mũa eropa wacũ gajirã ĩgu sihubeonirãpũ mũare umupeori mera ĩarãcoma.

¹¹ Yujugũ ĩgu basi “Opũ ãhraa,” arĩ pepigu bu árĩgu árĩgũcumĩ. Eropigu gajigu “Bu árĩgu ãhraa,” arĩ pepigu, gajirãre tarinũgadiabigu opũ árĩgũcumĩ, arĩpũ Jesu erãre.

¹² Eropa arĩtuha Jesu wihi opũre werepũ:

—Mũhũ bosenu iigu mũ pohro árĩrãre, mũ pagũ porãre, mũ acawererãre, doberi oparãre sihubiricãque. Mũhũ erãre sihucũ mũre erã sã sihu gamerãcoma daja. Eropa sihu gamerã mũre erã wajamorire wajayerãcoma.

¹³ Mũhũ bosenu moagu mojomorocũrãre, curimasibirãre, yujupũ guburu poy-anirãre, cuiiri ĩhajabirãre sihubeoque.

¹⁴ Mũ eropa iicũ ĩagu Goãmũ mũre ðaro iigũcumĩ. Erãpũ mũre erã sihura wajamorire wajayemasibeama. Eropigu ðarã sĩrinirã erã masa mũriarisubu árĩcũ Goãmũpũ mũre wajayegũcumĩ, arĩpũ Jesu wihi opũre.

Wũari bosenu ĩira queorire werepũ Jesu

¹⁵ ĩgu eroparĩcũ peegu gajigu bari mesa pohro doadigu Jesure werepũ:

—Goãmũ ĩgu opũ árĩro ĩgu bari mesa pohro doarã turaro mucubirirã árĩrãcoma, arĩpũ ĩgu Jesure.

¹⁶ ĩgu eroparĩcũ Jesu i queorire werepũ ĩgũre:

—Wũari bosenu iigu bajarã masare sihubeopũ.

17 Īḡu sihubeora p̄hr̄u bosenu ár̄irin̄u gohra mohme coreḡure ĩḡu sihubeonir̄are weredoreḡu obeop̄u. “Ma, ár̄ipehr̄erire bosenu maja ár̄iburire amutuhama. Eropiḡu m̄uare sihubeomi,” ar̄i weredorep̄u mohme coreḡure.

18 Mohme coreḡu ĩḡu eropa ar̄i werequerec̄u ta, ĩḡu sihunir̄ap̄u “Wamasibirica,” ar̄iñor̄a er̄a. Īḡu sihum̄htadiḡu ðpa ar̄i werep̄u mohme coreḡure. “Dohparaḡa yebare as̄uab̄u. Eropiḡu iri yebare ĩaḡu wabu iiaa. Eropiḡu wamasibirica. Umupeoque ȳare. Ȳare masiya mara, ar̄ique,” ar̄ip̄u ĩḡu sihum̄htadiḡup̄u mohme coreḡure.

19 Gajiḡup̄u ðpa ar̄ip̄u: “Wecuare pe mojtoc̄u majar̄a dohparaḡa ta as̄uab̄u. Eropiḡu wecuare queo ĩaḡu wabu iiaa. Eropiḡu wasome. Ȳare wamasiya mara,” ar̄ip̄u ĩḡu s̄a.

20 Gajiḡup̄u ðpa ar̄ip̄u: “Ȳuh̄u dohpaḡa mojtoto dihriab̄u. Eropiḡu iri bosenure wamasibirica,” ar̄ip̄u ĩḡu mohme coreḡure.

21 Īḡu eropar̄ic̄u mohme coreḡup̄u dujaa wa, ĩḡu op̄ure er̄a ar̄irare werepehop̄u. Īḡu eropa ar̄i werec̄u ĩḡu op̄u turaro gua, ðpa ar̄ip̄u mohme coreḡure. “Yojaro mera maca ár̄iri marigue, mojomoroc̄ur̄a er̄a ár̄iri marigue waque. Eropiḡu mojomoroc̄ur̄are, curimasibir̄are, cuiiri ĩhajabir̄are, poyari masare yojaro mera aĩḡar̄ique er̄are,” ar̄ip̄u op̄u.

22 P̄hr̄u mohme coreḡu werep̄u ĩḡu op̄ure: “Op̄u, m̄u dorediro dopa ta masare sihuab̄u. Ȳu eropa sihuquerec̄u ta gajir̄a s̄a iri taribure sihajar̄acoma,” ar̄ip̄u mohme coreḡu.

23 Īḡu eropar̄ic̄u op̄u ĩḡure dorep̄u: “Campogue waque. Ero paga marigue, m̄uta mariḡague ár̄ir̄are yaha wihigue aridoreque yaha wihi ðaro ujt̄urimaja ðaro.

24 Diaye ar̄iḡu iiaa m̄ure. Ōa ȳu sihum̄htanir̄a ȳu barire ne meroḡa basome,” ar̄ip̄u op̄u, ar̄i werep̄u Jesu.

Jesu mera wac̄u dias̄a āhraa

25 Irisubure bajar̄a masa Jesu mera wañor̄a. Eropiḡu Jesu er̄are maji ĩha werep̄u:

26 —Yujuḡu ȳu buheḡu ár̄idiaḡu gajir̄a tauro ȳup̄ure mahiro gahmea. ĩḡu paḡure, ĩḡu pagore, ĩḡu marapore, ĩḡu por̄are, ĩḡu paḡu por̄are ĩḡu basire ĩḡu mahiro tauro ȳup̄ure mahiro gahmea.

27 Yujuḡu ȳu buheḡu ár̄idiaḡu yahare eropa iiniguiḡu ár̄iḡucumi. Eropiḡu ĩḡu yahaḡu ĩḡu ár̄iri dipuwaja ñero tariquereḡu ta ȳare pihrisome. Eropa ñero taridiabiḡu ȳu buheḡu ár̄imasisome.

28 Ire masiyuro gahmea m̄uare. Ōpa āhraa iri: Wihi iiḡu ĩḡu umari wihi ĩḡu iiboro core wihi wajac̄uburire queom̄htanimi. Eropa iiḡu ĩḡu wihire pehoborore masimi ĩḡu.

29 Wajac̄uburire queobiḡu iri wihire iipehobiribocumi. Eropir̄a ĩḡure ĩar̄a wereyabocoma.

30 “Ih̄i ĩḡu wihire iiḡu bocat̄ubirañumi,” ar̄i wereyabocoma.

31 Op̄u s̄a gajiḡu op̄u yar̄a mera er̄a gamewej̄eboro core, ĩḡu yar̄a surarare ĩḡu gamewej̄edoreboro core, ĩḡu yar̄a surarare queoḡucumi. “¿Ȳuh̄u diez mil surara mera gajiḡu veinte mil surara opaḡu mera gamewej̄eḡu waḡu bocat̄ubocuri?” ar̄i pepiḡu queoḡucumi ĩḡu.

32 Eropa queoḡu “Bocat̄usome,” ar̄iḡu, gajiḡu op̄u ĩḡu surara mera gamewej̄eḡu ar̄iḡu yoarogue ĩḡu aric̄u ta, “Bocat̄usome,” ar̄iḡup̄u “Gamewej̄ebiric̄ar̄a,” ar̄idoreḡu obeobocumi ĩḡu pohro majaḡure.

33 Eropir̄a ȳu buher̄a ár̄idiar̄a m̄ua iiburire m̄uare masiyuro gahmea. Eropir̄a m̄ua gamerire duhudiabir̄a ȳu buher̄a ár̄imasibea m̄ua, ar̄i werep̄u Jesu.

Goām̄ yare iiniguuro gahmea, arī werep̄ Jesu
Mt 5.13; Mr 9.50

³⁴ Eropiḡ erāre werenemop̄:

—Moa ōaro acari āhraa. Iri moa ñeri wacū dipaturi ōari iimasiya mara.

³⁵ Iri moa mera duhpimaja masiya mara. Iri eropa árīcū iri moare cóāro gahmea. Eropirā m̄a Goām̄ yare iiniguibirā ne duhpimorā árībeaa. Ire ōaro peeque m̄a, arīp̄ Jesu.

15

Oveja dederediḡure bocara queorire werep̄ Jesu
Mt 18.10-14

¹ Eropa gajin̄u bajarā wajasea corerā gajirā “Ñerā āhrima,” erā arīrā mera Jesure peerā arīñorā.

² Erā eropa iicū ñarā fariseo masa judio masare buherā sã Jesure ñaturirā ōpa arīñorā erā basi:

—Ihī ñerā mera wapic̄umi. Eropiḡ erā mera bahami, arī wereniguñorā erā erā basi.

³ Erā eropa arī wereniguicū Jesu i queori mera ōpa arī buhep̄ erāre:

⁴ —¿Cien oveja op̄u yujuḡu oveja dederea wacū ñaḡu dohpa iiḡucuri ñḡu? Ōpa iiḡucumi. Ñḡu noventa y nueve ovejare erā bari campogue ap̄i, dederediḡure amaḡu waḡucumi. Ovejare bocaḡugue dujariḡucumi.

⁵ Ñḡure bocaḡu mucubiriḡucumi. Eropiḡu ñḡure ñḡu weca coāpeo

⁶ ñḡu ya wihiḡue añ dujaa waḡucumi. Añ dujaja, ñḡu pohro árīrāre, ñḡu acawererāre sihu gameneoḡucumi. “Ȳu oveja dederediḡure bocab̄u. Eropirā ȳu mera mucubirique,” arīḡucumi ñḡu erāre.

⁷ Oveja dederediḡure ñḡu bocadiro dopa ta ōpa arīḡu iiaa m̄are. Yujuḡu ñerire iiḡu ñḡu ñerire bujawerecū ōarip̄ure gohrotocū ñarā Goām̄ pohro árīrā burigā mucubirima. Gajirāp̄u bajarā masa ōpa arī pepima: “Ñero iibea ȳup̄. Eropiro ȳu ñeri bujawereburi mara,” arī pepirima. Erā eropa arī pepicū ñarā umaro majarā Goām̄ pohro árīrā mucubiribeama, arīp̄ Jesu.

Niyeruse dedererare bocara queorire werep̄ Jesu

⁸ Eropa arītuha gaj̄i queori mera werenemop̄:

—¿Diez niyeruseri waja pagariseri opago yujuse dederecū duhpibocuri igo m̄a pepicū? Ōpa iigocumo igo. Sihāgodirure sihāgo, wihire oha, ōaro amapehogocumo. Irisere bocagogue duhogocumo.

⁹ Irisere bocatuha, igo pohro árīrāre, igo acawererāre sihupehogocumo. “Niyeruse yahase dederasere bocab̄u. Eropirā ȳu mera mucubirique,” arīgocumo igo.

¹⁰ Diaye arīḡu iiaa m̄are. Eropa ta yujuḡu ñerire iiḡu ñḡu ñerire bujawerecū ōarire gohrotocū Goām̄ yarā anyuap̄u burigā mucubirirācoma. Ñḡu dederebodiḡu dederebeam̄i pare. Eropirā turaro mucubirirācoma, arīp̄ Jesu.

Maḡu dederediḡu paḡu pohro dujajara queorire werep̄ Jesu

¹¹ Eropa arītuha Jesu gaj̄i queori mera werep̄ daja:

—Buḡu porā perā arīñorā.

¹² Duhyaḡup̄u ōpa arīp̄u ñḡu paḡure: “Ah̄u, m̄a sīrira p̄h̄ru ȳure m̄u oburire ȳure opurumujuque,” arīp̄u ñḡu ñḡu paḡure. Ñḡu eroparīcū erā paḡu perāgue ta ñḡu porāre guerep̄u ñḡu oparare.

¹³ Bajamenurigā p̄h̄ru duhyaḡup̄u ñḡu ya arīpehrerire añ, yoarogue gaj̄i yebague waha wap̄u. Ero eja ñḡu ya niyerure iisiripehocāp̄u.

14 Īgu iisiripehora pūhrū iri yebare ne bari marinūgayoro. Eropigu oaboarū.

15 Eropigu iri yeba maja mohmerire amarū. Īgu mohmerire bocacū ĭgu opu yesea coregu acupū ĭgure.

16 Eropigu ĭgu yeseare ejo, erā barire badiaripū ĭgu sā. Īgu eropa badiaquerecū ta ero majarā ĭgure barire obiriñorā.

17 Eropi ĭgure ero guñari ariyoro pare. “Yū pagure mohme corerāpū pagari barire opacoma. Erā ba dūhari sā pagari árīca. Erā ōaro árīrisubu yūpū ohō árīgu oaboagu iiaa.

18 Dohparagā yū pagū pohro dujagura. Yū pagū pohrogue ejagu ōpa arīgura ĭgure: ‘Ahū, Goāmure ñero iiabū. Mū sāre ñero iiaca.

19 Ñegu āhraa. Eropigu mū magū diaye dopa ĭabita yūre pare. Mure mohme corerā dopa ta ĭaque yūre,’ arīgura yū pagure,” arī pepipū ĭgu.

20 Eropa arī pepigu wahgānūgaja, ĭgu pagū pohrogue dujaa warū. Erogue ĭgu ejadigu ĭgu dujaricū ĭgu pagupū ĭgure yoarogue ĭgu árīcū ta ĭgu magure ĭha masipū.

“Īgu eropa eracū ĭagu ĭgu magure mojomoro ĭarū. Mojomoro ĭagu ĭgure oma bocatīri pabua, ĭgu wayuporāre mimipū ĭgu pagū ĭgu magure.

21 “Ahū, Goāmure ñero iiabū. Mū sāre ñero iiaca. Ñegu āhraa yūhū. Eropigu mū magū diaye dopa ĭabita yūre pare,” arīpū ĭgu ĭgu pagure.

22 Īgu eroparīcū peequeregu ta ĭgu pagupū mohme corerāre sihupū. “Yojaro, ōariñe suhrirore aīgārique. Eropirā yū magure sāque. Sātuha ĭgu mojtore sāri berore sā, ĭgu guburire zature sāque.

23 Sātuha diicūgu wecure wejēque. Bosenu iirā.

24 Ihī yū magū sīrigū dopa ta waha wami. Eropa waqueregu ta dohpaguere ojocarimi ĭgu. Dederedigu dopa árīdigure dohpaguere bocabū. Eropirā bosenu iirā,” arīpū ĭgu pagū. Īgu eropa arīra pūhrū bosenu iinūgañorā erā.

25 “Irisubure ĭgu tīgupū pohegue arīpū. Pohegue árīdigū dujarigu wihi pohro eragu, erā bayarire peepū ĭgu.

26 Peegu yujugu mohme coregure sihubeo ĭgure serēpipū ĭgu: “¿Dohpa iirā bayarā iiari?” arīpū ĭgu mohme coregure.

27 “Mū pagū magū dujarami. Īgu ōagu dujaracū mū pagū diicūgure wecure wejēdoreami,” arī yūhripū mohme coregu.

28 Īgu eropa arī werēcū ĭgu tīgupū būrigā guagu wihigue ñajabiripū. Īgu eropa ñajabiricū ĭagu ĭgu pagū wiriri, “Ñajarique,” arī turaro sihuripū ĭgu magure.

29 “Peeque, ahū. Yūhū yoari boje mure mohme coregu dopa ta itamurabū. Eropigu mū dorerire ne yujusubu tarinūgabirimurabū. Yūhū mure mohme corequerecū ta yūpūre ne obirabū mūhū. Ne yujugu waibūgure obeaa mūhū yūre yū mera majarā mera yū bosenu iicū.

30 Eropigu ihī mū magupū ñerā nome mera mū yare iisiripehodigu árīmi. Irire iisiripehotuha, ĭgu wihigue ĭgu dujaracū diicūgu wecure wejēabū mūhū ĭgu babure,” arīpū ĭgu tīgū ĭgu pagure.

31 “Mahgu, mūhū yū mera árīpehrerinūri āhraa. Eropiro árīpehreri yaha mū ya dihta āhraa.

32 Mū pagū magupū sīridigu dopa ta wahāmi marire. Eropi ĭgu dohpaguere ojocarigu āhrimi. Īgu dederedigu dopa ta wahāmi. Īgu eropa wara pūhrū dohpaguere ĭgure bocabū. Eropiro ĭgu dujaracū mari bosenu ii mucubiricū ōhaa,” arīpū ĭgu ĭgu magure, arīpū Jesu erāre iri queorire weregu.

16

Niyeru dibu coregu queorire Jesu wereru

¹ Eropi i queorire ĩġu buherãre wereru Jesu:

—Doberi opu ya niyerure dibu coreġu niyerure ĩġu ðaro dibubiricũ ĩaġu gajiguru weresãru doberi opure. “Īġu mu ya niyerure iisirigu iimi,” arĩ weresãru ĩġure.

² Īġu eropa weresãcũ pee niyeru dibu coreġure sihubeoru. Eropigu ĩġu eracũ ĩaġu ĩġure opu wereru. “Gajigu mu yaha niyerure iisirire wereami yure. Eropigu yahare dibugru dohpaguere arĩsome muhu. Eropigu yahare mu iirare werepeho gojaque. Mure cóãġu iiaa,” arĩru ĩġu opu ĩġure.

³ Īġu eropa arĩra purru ðpa arĩ pepiru dibu coreġu ĩġu basi: “Yu opu yure cóãbu iicumi. Yuru turabeaa. Eropigu turaro mohmerire bocatiubeaa. Eropigu gajirãre niyeru serėġu ġuhyasiutariaro tariguca yuru. ¿Eropigu dohpa iigucuri yuru?”

⁴ Dohpague tamerare yu iiburire masia yuru. ðpa yu iicũ yu mohmeri maricũ erã yu itamura arĩrãcoma. Eropirã erã ya wirigüe ñajadorerãcoma yure,” arĩ pepiru ĩġu.

⁵ Eropu arĩ pepigu ĩġu arĩpehrerã ĩġu opure wajamonirãre sihubeoru. Sihubeotuha eramuhtagure ðpa arĩ serėpiru ĩġu. “¿Yu opure dipẽ wajamori muhu?” arĩru ĩġu.

⁶ Īġu eroparĩcũ wajamoguru yuriru. “Cien tambore uyuere olivo waĩcudigu maja uyuere wajamo ĩġure,” arĩ yuriru ĩġu. Īġu eropa arĩ werecũ dibuguru ðpa arĩ wereru. “Ohõ ahraa mu wajamorire gojaturapũ. Doaque. Eropigu mu wajamorire deco mera aĩ, deco mera gojatuque,” arĩru niyeru dibugru wajamogure.

⁷ Eropu arĩtuhaja gajigu wajamogure serėpiru ĩġu. “¿Muca dipẽ wajamori?” arĩru daja. “Cien aju trigo ajure wajamoca yuru,” arĩru wajamogu dibugure. “Ohõ ahraa mu wajamorire gojaturapũ. Mu wajamorire ochenta goja amuque,” arĩru dibugru.

⁸ Īġu eropa ðaro ġuyamehrecũ ĩaġu “Ihĩ ġuyamehregu arĩcumi,” arĩ pepiru ĩġu opu niyeru dibugure. Inu majarã Goãmu gamebirã erã yare ġuya amurare erã niyerure erã diburare Goãmu yarã tauro masicoma erã, arĩru Jesu.

⁹ Eropu arĩtuha Jesu werenemoru:

—Eropigu muare arĩġu tiiaa. Mua oparire, i yeba majare mojomorocurãre mua ocũ, erãru muare mahirãcoma. Mua eropa iicũ mua opara pehrera purru umusigüe mua ejacũ erogüe muare ðaro mahirãcoma.

¹⁰ “Bu arĩrã ya mohmerire queoro iirã oparã ya mohmeri sãre queoro iirãca. Bu arĩrã ya mohmerire queoro iibirã oparã ya sãre queoro iibirãca.

¹¹ Eropirã i yebague mua opari mera mua ðaro iibirã Goãmu muare iidoreri sãre ðaro iisome mua.

¹² Eropirã gajigu yare mua ðaro iibasabiricũ ĩaġu mua ya arĩburire osome muare.

¹³ “Yujugu Goãmuru ġuñagu burigã gohra niyeruru ġuñabeami. Niyeruru burigã ġuñagu Goãmuru ġuñabeami. Eropigu niyeru dihtare gamegu arĩġu Goãmuru mucubiricũ iibeami. Goãmu sãre niyeru sãre yujuro mera gametarima masiya mara muare. Niyerure gametarigu Goãmuru umupeomasibeami, arĩru Jesu.

¹⁴ Īġu eroparĩcũ peerã fariseo masaru ĩġure wereyañorã. Erãru niyerure gametariñorã. Eropirã wereyañorã.

¹⁵ Erã wereyacũ peegu Jesu erãre wereru:

—Masa erã ĩhurore mua ðaro iiraa. Mua eropa iicũ, “Õarã diaye ta iirã ahrima,” arĩrima masa muare. Goãmuru mua pepirire masimi. Masa “Õatariama,” erã arĩrãre Goãmuru gajiropa arĩ pepimi, arĩru Jesu.

Goãmu ĩġu dorerire, ĩġu opu arĩrãre wereru Jesu

¹⁶ Eropu arĩtuhaja ðpa werenemoru Jesu:

—Ñu waĩyegũ ãgu eraboro core Moiserẽ ãgu apira doreri mera Goãmũ marire doreami. Goãmũ ya weremũhtanirã mũra erã gojara sã eropa ta árĩribũ marire dorera. Dohpaguepũre Ñu òari buherire, Goãmũ opũ ãgu árĩrire buhemi. Ìgu eropa buhecũ pee masa erã ejatuharo, erã turari mera Goãmũ erã opũ árĩcũ gahmema.

17 “Goãmũ Moiserẽ ãgu apira dorerire erã ãgu yare gojara sãre “Iri duhpiburi árĩbeaa,” ne arĩsome. Ùmũsi, yeba sã pehrequerẽcũ Goãmũ ãgu werediro dopa ta ipehogucumi, arĩ werepũ Jesu.

Marapore cóãrĩre werepũ Jesu

Mt 19.1-12; Mr 10.1-12

18 Eropã arĩtuhaja òpa arĩnemopũ Jesu:

—Masũ ãgu marapore cóãgũ, gajigo mera marapocũgũ ãgu igo mera ñero iigu iimi. Tuhaja masũ gajigu ãgu cóãdigo mera marapocũgũ ãgu sã igo mera ñero iigu iimi, arĩpũ Jesu.

Doberi opũ, gajigu Lázaro queorire werepũ Jesu

19 Eropã i queori werepũ Jesu:

—Yujugũ doberi opũ árĩñumi. Suhri wajacũrĩre sañagũ árĩñumi. Eropigu ãmũri nũcũ òari dihtare bagũ, baja opañumi ãgu.

20 Eropigu irisubure gajigu árĩñumi. Ìgu mojomorocũgũ Lázaro waĩcũgũ árĩñumi. Ìgu ãgu dupũre baja camicũgũ árĩñumi. Eropirã gajirãpũ ãgũre doberi opũ ya wihi disiporo aĩgã apimũriñuma.

21 Eropigu mojomorocũgũpũ doberi opũ ãgu ba dũharire gamemũriñumi. “Ba dũhari mera yapigũca yũhũ,” arĩ pepimũriñumi ãgu. Ero oyarisubu diayea ãgu pohro eja ãgu camire neremũriñuma.

22 Eropigu mojomorocũgũ sĩria wañumi. Ìgu sĩria wacũ, Abrahã pohrogue paraíso waĩcũrogue anyua ãgũre aĩ mũriañuma. Eropigu doberi opũ sã ãgu pũhũ sĩria wañumi. Ìgu sĩricũ ãgũre yaañuma.

23 Eropiro doberi opũre peamegue e jagũ bũrigã teboricũñumi. Eropigu peamegue árĩgu ãmũsigue árĩgũre Abrahãre ãhamujuñumi. Lázaro mũrũ sãre ãañumi.

24 Ìatuha ãgu Abrahãre sihubeoñumi. “Ahũ, Abrahã, mojomoro ãaque yũre. Peamegue yũhũ ñero tarigu iica. Yũ eropa wacũ Lázarore yũre obeoque. Eropigu ãgu decore ãgu mujusĩru mera yoso, yũ nerore deco mera nehoporo. Irĩre yũsuporo ãgu,” arĩriñumi doberi opũ mũrũ.

25 Ìgu eroparĩquerẽcũ Abrahãpũ ãgũre wereñumi: “Mahgũ, ojocarigu árĩgu árĩpeherrerire òarĩre opabũ mũhũ. Lázaropũ ãmũri nũcũ ñero tarimi. Dohpague mũ ñero taricũ ãgũpũ òguere mucubiriri mera árĩcãgũ iimi.

26 Eropiro mari watope ãhcãri waya ãhraa. Eropirã òre árĩrã eroguerẽ wamasibeama. Tuhaja erogue árĩrã òre aridiaquererã ta òguere arimasibeama,” arĩñumi Abrahã doberi opũ mũrũre.

27 Ìgu eroparĩcũ doberi opũ òpa arĩnemoñumi: “Acaweregũ, turaro serẽa mũre. Lázarore yũ pagũ ya wihigue obeoque.

28 Yũhũ yuju mojoto majarã peherrerã pagũ porãcũa. Lázaro erãre wereporo. Òre erã ñero tariroguerẽ aribiricãporo,” arĩñumi ãgu.

29 Ìgu eroparĩcũ Abrahãpũ yũhriñumi: “Goãmũ dorerire Moise ãgu apirare, Goãmũ weremũhtanirã erã gojarare opama mũ pagũ porã. Eropirã mũ pagũ porã irire ta peeporo,” arĩñumi Abrahã.

30 Ìgu eroparĩcũ doberi opũpũ yũhriñumi: “Ahũ, Abrahã, irire opaquererã ta òaro peesome. Lázaro sĩridigu masadigu erã pohro ãgu ejacũ ãarã erãpũ erã ñero

iirire bujawere, ðaripare gohrotorãcoma. Eropirã ðarire iirãcoma yu pagu porãpu,” arĩñumi doberĩ opu mura.

³¹ Īgu eroparĩcũ Abrahãpu wereñumi: “Mu pagu porã Moise ĩgu apirapũ ĩgu wererare, Goãmũ yare weremũhtanirã erã wererare peebirã ãhrima. Eropirã Lázaro mura sĩridigugue masadigu ĩgu árĩquerecũ ta erã Goãmũ yare peesome,” arĩñumi Abrahã, arĩ werepu Jesu masare.

17

Ñerire iicũ guhya ãhraa *Mt 18.6-7, 21-22; Mr 9.42*

¹ Eropi Jesu werepu ĩgu buherãre:

—Mũare ñeri iidoreri baja ãhraa. Eropirã masa ñerire iima. Iri eropa árĩquerecũ ta masare ñerire iidoregupu ñetariaro tarigucumi.

² Gajigure masa ĩgu wunugure wuariye utãyere dirisiu, wuariyague ĩgure cóãcũ ñero wabocumi ĩgu. Eropigu oãgã mera majarãre ñerire iidoredigupu wuariyague erã cóãdigu tauro ñero tarigucumi. ĩgure burigã dipuwaja moasũgucumi.

³ Ōaro iique maa. Maa acaweregu ñero ĩgu iicũ ĩarã, “Iibita,” arĩque ĩgure. Eropirã ĩgu ñero iirire ĩgu bujawerecũ, ðarire gohrotocũ mupũ ĩgu ñeri iirire cãdijique.

⁴ Eropigu maa acaweregu yujunũ ta siete suburi mũare ĩgu ñero iibocumi. ĩgu eropa iicũ yujuyerisubure mũare, “Yu ñero iirire bujawerea. Ōarire gohrotogu iiaa,” ĩgu arĩcũ iri nucu suburi ĩgu ñero iirire cãdijique, arĩpu Jesu.

Goãmure umupeorire werepu Jesu

⁵ Eropi Jesu buherã ĩgure ðpa arĩñorã:

—Goãmure guare ðaro umupeonemocũ iique, arĩñorã Jesure.

⁶ Erã eroparĩcũ Jesu yuħripũ:

—“Goãmure diaye ta iigu ãhrimi,” maa arĩ umupeorã miriyegã mostazaye pẽgã maa umupeoquererã irigu sicómoro waĩcudigure ðpa iimasia: “Irigu yucugũ irigu basi tara duhagãporo. Wuariyague yuriñajaporo,” arĩmasia maa. Maa eroparĩcũ irigu yucugupu maa dorero dopa ta waroca, arĩpu Jesu.

Mohme coregu ĩgu mohmerire werepu Jesu

⁷ Pũħrũ i werenigui queoriñere werepu Jesu:

—Mũare mohme coregu poheguere tãra, mohmemi. ĩgu ovejare ĩhadibumi. ¿Īgu eropa mohme ĩgu dujaracũ ĩarã doħpa arĩbocuri maa ĩgure? “Yojaro arique. Mũ bari ohõ ãhraa,” ¿arĩbocuri maa?

⁸ Eropa arĩbeaa maa. ĩgure ðpa arãa maa: “Yu baburire iique. Eropigu yu baha ĩħricũ yure coreque. Yu pũħrũ mũ sã baha ĩħrique,” arãa maa mohme coregure.

⁹ Mohme coregu ĩgu maa mohmedorerire ĩgu iicũ ĩgure “Ōhaa,” arĩbeaa maa. ĩgure maa dorero dihtare iigu iicumĩ ĩgu.

¹⁰ Maa sã ĩgu iro dopa ta ãhraa. Goãmũ ĩgu dorediro dopa ta iipehorã ðpa arĩ perique maa. “Gua mohme corerã dihta ãhraa. Guare ĩgu dorero dihtare iiabũ gua,” arĩ perique maa, arĩpu Jesu ĩgu buherãre.

Diez gohra cami boarãre ðarã ĩpu Jesu

¹¹ Gajinũ Jerusalengue Jesu wagu ĩpu. Eropa wagu Samaria yeba, Galilea yeba deco tarigãpu.

¹²⁻¹³ Gaji macague wari mague ĩgu curicũ diez cami boarãpu ĩgure bocatĩriñorã. Eropirã yoañarirogue niguirã ta piyuñorã:

—Jesu, opu, guare mojomoro ĩaque, arĩñorã.

14 Erã eroparĩcũ erãre ìha, werepũ Jesu:

—Pahire mũa dũpũre òaro warare ìhmurã waque, arĩpũ erãre.

Ìgũ eropa arĩra pũhrũ erã warisubu erã dũpũ òarã wañorã.

15 Eropigũ yujugũ erã mera majagũ ìgũ dũpũ òari dũpũ wacũ ìagũ, Jesu pohrogue maji dujariripũ. Eropa dujarigũ turaro mera Goãmũre umupeopũ. “Goãmũ turagũ, òagũ àhrimi,” arĩ umupeopũ ìgũ.

16 Eropa arĩgũ ìgũ Jesu guburi pohro mereja “Òhaa,” arĩpũ. Ìgũpũ Samaria majagũ arĩpũ.

17 Ìgũ eropa iira pũhrũ Jesu òpa arĩ werepũ:

—Diez àhrama masa òarã wanirã. ¿Gajirã nueve dũhyarãpũ nohogue árĩcuri erã?

18 Ihĩ gaji yeba majagũ dihta Goãmũre “Òhaa,” arĩgũ dujarami. ¿Duhpirã gajirãpũ aribirari? arĩpũ Jesu.

19 Eropa arĩtuha Jesu merejadigũre arĩpũ.

—Wahgãnũgajaque. Waque. Mũ Goãmũre umupeogũ òagũ wahabũ mũhũ, arĩpũ Jesu ìgũre.

Goãmũ ìgũ opũ árĩborore werepũ Jesu

Mt 24.23-28, 36-41

20 Irisubure bajamerãgã fariseo masa Jesure serẽpiñorã:

—¿Dohpárĩcũ Goãmũ opũ árĩnũgagũcuri? arĩ serẽpiñorã erã.

Erã eroparĩcũ Jesu yũhrĩpũ:

—Goãmũ ìgũ opũ árĩnũgacũ mũa ìhamasibea.

21 “Goãmũ ìgũ opũ árĩri ohõ àhraa,” arĩmasibea. “Sohõgue àhraa,” arĩmasibea. Goãmũ ìgũ opũ árĩri masa erã pepirigue àhraa, arĩpũ Jesu fariseo masare.

22 Eropa arĩtuha Jesu ìgũ buherãre òpa arĩ werepũ:

—Pũhrũ yũhũ masũ Goãmũ ìgũ obeodigũ yũ i yebague dujariburire bũrigã gamerãca mũa. “Ìgũre yujunũ gohra mari ìacũ òaboaya,” arĩ quererã ta yũre ìanisome mũa. Eropa mũa gamequerecũ ta irisubure arisome yũhũ.

23 Gajirã mũare òpa arĩrãcoma. “Ìgũre ìaque. Ìgũ Cristo àhrimi. Sihĩre ìaque. Cristo àhrimi,” arĩrãcoma mũare. Erã eropa arĩquerecũ ta erãre peebircãque.

24 Bupu umarore guñaña mariro miaro dopa ta guñaña mariro arigũca yũhũ masũ Goãmũ ìgũ obeodigũ dujarigũ.

25 Ire yũ iiboro core yũhũ turaro ñero tarigũca. Eropirã yũre dohpague majarã gamesome.

26 Noé ìgũ árĩrasubu majarã erã árĩmũridiro dopa ta yũhũ masũ Goãmũ ìgũ obeodigũ yũ dujariboro coregã eropa ta árĩrãcoma masa.

27 Noé ìgũ árĩrasubure árĩpehrerã masa eropa baha, ihri iĩñuma. Eropirã mojoto dirimũriñuma. Noé wũadiru dohodirugue ìgũ ñajaboro core Goãmũ erãre ìgũ miupehoboro core iri árĩpehrerire masa mũraro ta iiniguicãmũriñorã. Eropa árĩroca yũ dujaricũ sãre.

28 Lote ìgũ árĩrasubu majarã sã erã árĩdiro dopa ta yũ dujaricũ árĩrãcoma masa. Lote ìgũ árĩrasubure masa baha, ihri, asũ, dua, ote, wirire iĩñuma.

29 Erã eropa iirisubu ìgũ ya macare Sodoma waĩcuri maca Lote ìgũ waranũ umaro maja peame ùjũ dijari erãre wejẽpehocãyoro.

30 Yũhũ masũ Goãmũ ìgũ obeodigũ yũhũ guñaña mariro yũ dujaricũ eropa ta waroca irisubure.

31 “Irisubure yujugũ ìgũ ya wihi weca maja pũague árĩgũ wihi pohecague ìgũ yare aĩgũ ñajabiricãporo pobero mera duhriboro dopa. Eropigũ pohegue árĩgũ sã irisubure ìgũ ya wihigue piharibiricãporo.

32 Lote marapo igo warare guñaque.

³³ Īḡu ya árīburi dihtare yujugū guñagū peamegue wagūcumī ĩḡu. Yaha árīburiḡu yujugū guñagū árīpehlerinūri Goāmū mera ōaro árīgūcumī, arīḡu Jesu.

³⁴ “Yūhū mūare werea. Irisubure yūre umupeorāre beye gameneodoregūca. Eropigū eropa wari ñamire yuju camare perā carīcū yujugūre yūre umupeogūre aīrācoma yū mera árībure. Gajigū yūre umupeobigū ero dujagūcumī.

³⁵ Eropa ta nome perā erā ya ojudūcare erā biucū yujugore aīrācoma. Yujugo ero dujagocumo.

³⁶ Eropigū perā poheguere mohmerā árīcū yujugūre aīrācoma. Yujugū ero dujagūcumī, arīḡu Jesu.

³⁷ Īḡu eroparīcū ĩḡu buherāḡu serēpiñorā.

—¿Nohogue eropa warocuri? arī serēpiñorā erā.

Erā eroparīcū Jesu yūhriḡu:

—Masa erā ñeri erā iiniguirogue, erogue Goāmū erāre erā ñeri dipuwaja moagūcumī, arīḡu Jesu.

18

Wapeweyo igo dipuwaja moadorera queorire wereḡu Jesu

¹ Eropi Jesu erāre Goāmūre serēburire wereḡu ōpa arīḡu:

—Mūa Goāmūre serērā coreque ĩḡu yūhriborore. Yoari boje corequererā ta bujawerebircāque. Īḡure serērā duhubita, arīḡu Jesu.

² Īḡu eropa arīrare buhebu i queori mera wereḡu erāre:

—Gaji macague masare dipuwaja moadoreḡu árīḡu. Īḡu Goāmūre umupeobiripū. Eropigū masa sāre umupeobiripū.

³ Eropigo wapeweyo sā erogue árīpo. Igo ĩḡu pohrogue dūraro curigo ōpa arīpo: “Yūre ĩhaturigūre dipuwaja moadoreque mūhū. Yūre arī cāhmotaque,” arī serēniguicāpo igo ĩḡure.

⁴ Igo eroparīcū ĩḡu bajasuburi “Īisome yūhū,” arīḡu igore. Īḡu eropa arīquerecū ta igo bajasuburi ĩḡure eropa serēniguicāgo garibotariaro iipo. Igo garibocū ĩagu ōpa arīḡu ĩḡu basi. “Yūhū Goāmūre masa sāre umupeobea.

⁵ Yū eropa umupeobigū arīquerecū ta igorū yūre garibotaricāmo. Yūre eropa garibogo yūre gariboreacū iicumō yūre. Igo eropa arī weresāniguicū igore ĩhaturigūre dipuwaja moadoreḡura,” arīḡu dipuwaja moadoreḡu, arīḡu Jesu.

⁶ Eropa arīḡu Jesu erāre werenemorū:

—Eropa arīḡu ĩḡu ñegū dipuwaja moadoreḡu. Īḡu eropa arīrare guñaque mūa.

⁷ Īḡu tauro Goāmūḡu ĩḡu yarāre umūri nūcu ĩḡure serērāre itamugūcumī.

⁸ Mūare arīḡu tiiaa. Goāmū erāre mata iigūcumī erā serērare. ¿Īḡu eropa yūhriḡu ĩḡu árīcū ta yūhū masū Goāmū ĩḡu obeodigū i yebague dujarigū, Goāmūre umupeorāre ĩḡure serērāre bocagūcuri yūhū? arīḡu Jesu.

Perā Goāmū mera erā wereniguira queorire wereḡu Jesu

⁹ Eropi gaji queori mera wereḡu Jesu. “Gūarū ōarā āhraa. Gajirāḡu ñero iirā āhrima,” arī pepirāre i queori mera ōpa arī wereḡu:

¹⁰ —Goāmū ya wihigue perā ūma Goāmū mera wereniguirā wañorā. Yujugū fariseo masū árīḡu. Gajigū wajasea coreḡu árīḡu.

¹¹ Eropigū fariseo masūḡu nūgaja, ōpa arī serē niguirū Goāmūre: “Yūhū ḡuya yajaricūḡu, diaye iibigū, nome mera ñero iigū árībeaa. Gajirā iro dopa árībeaa. Ihī wajasea coreḡu iro dopa ñegū árībeaa. Eropigū mūre Goāmūre ōhaa, arāa.

¹² Yūhū semanari nūcu mū ya árīburiire iigū pesubu ba duhua. Eropigū diez niyeruserire wajatagū yujuse mūre ohoa,” arīḡu fariseo masū Goāmūre.

13 Eropigu wajasea coregupu yoarogue niguigu muhri siunugaja, igu ñerire bujawere, umarogue iabiripu. Igu ñerire bujaweredigu arigu igu coretibi pa, wereniguipu Goãmure: “Goãmũ, yũhũ ñegu ahraa. Eropigu mũhũ yũre mojomoro iaque,” aripu igu Goãmure.

14 Eropigu mũare arigu iiaa. Ihĩ wajasea coregupu igu wihigue igu dujagu igu ñerire Goãmũ mera cóadigu dujapu. Gajigu fariseo masu igu ñerire cóadigu arĩbiripu. “Yũhũ ðagu ahraa,” arigu Goãmũ igu iacũ ñegu arĩmi. “Yũhũ ñegu ahraa. Eropigu yũ ñerire bujawerea,” arigupũre Goãmũ ðagu iigucumi igũre, aripu Jesu.

Majirãgã ya arĩburire Goãmure serẽbasapu Jesu

Mt 19.13-15; Mr 10.13-16

15 Eropi masa erã porã majirãgãre Jesure mohmepiñadoremorã igu pohrogue aĩ erariñorã. Erã eropiicũ iarã Jesu buherã erãgãre aĩrarãre turiñorã.

16 Erã eropa turicũ iagu Jesu majirãgãre sihubeopu igu pohrogue. Sihubeo ðpa aripu igu igu buherãre:

—Majirãgã yũ pohrogue ariporo. “Waque,” arĩbita erãgãre. Erãgã Goãmure erã opu iro dopa pepima. Eropirã Goãmũ igu opu arĩroguere oãgã iro dopa pepirã ahrima eroguerẽ.

17 Diaye arigu iiaa mũare. Oãgã Goãmure erã gamediro dopa ta mũa Goãmure gamebirã igu pohrogue wasome mũa. Mũa wabiricũ mũa opu arĩsome igu, aripu Jesu.

Doberi opagu Jesu mera wereniguipu

Mt 19.16-30; Mr 10.17-31

18 Igu eropa arĩra puhũ judio masa oparã mera majagu Jesure serẽpi erapu.

—Ne ðagu, buhegu ahraa mũhũ. ¿Yũ arĩpehrerĩnũri Goãmũ mera arĩdiagũ dohpa iigucuri yũhũ? aripu igu.

19 Igu eroparĩcũ Jesu yũhripũ:

—¿Dohpa arĩronore yũre “Õagu,” arĩ piyuri mũhũ? Goãmũ dihta ðagu ahrimi.

20 I Goãmũ dorerire masia mũhũ. “Gajigu marapo mera arĩbiricãque. Masare wejẽbiricãque. Yajabiricãque. Gũyabiricãque. Mũ pagu sũmarãre umupeoque,” arĩ doremi Goãmũ. Eropigu irire iique mũhũ, aripu Jesu.

21 Igu eroparĩcũ igu Jesure yũhripũ:

—Iri arĩpehrerire majigugãgue ta iibu yũhũ, aripu igu.

22 Igu eroparĩcũ peegu Jesu igũre ðpa arĩ werepu:

—Yujuñe dihta duhyaa mũre mũ iiboro. Arĩpehreri mũ yare duagu waque. Eropa iigu arĩpehreri niyeru mũ wajatarire mojomorocũrãre oque. Mũ eropa iicũ wũaro mũ ya ðari mũhũ opaburire umaroguere Goãmũ pohroguerẽ arĩroca. Eropa iituha yũ mera majagu arĩbu arique, aripu Jesu igũre.

23 Igu eroparĩcũ peegu igupũ baja doberi opagu arigu irire mojomorocũrãre odiabigu, turaro bujawere waha wapũ.

24 Igu eropa bujawerecũ iagu Jesu ðpa arĩ werepu gajirãre:

—Doberi oparãre Goãmũ igu opu arĩroguere erã wacũ diasataria.

25 Camello waĩcũgu waibũgũpũ igupũ awiru gobegãgue igu ñajacũ masiya mara igũre. Eropa ta doberi opagu Goãmũ mera ðaro arigu igu opu arĩroguere wacũ diasataria, aripu Jesu.

26 Igu eroparĩcũ igũre peerã ðpa arĩñorã:

—Cue. Mũ arĩro dopa ta diaye arĩcũ, ne yujugu masure Goãmũ taubiribocumi igu pohro waborore, arĩñorã erã Jesure.

27 Erã eroparĩcũ Jesu yũhripũ:

—Masa erã bocatĩuro erã õaro iira mera Goãmũ pohrogue wamasibeama. Goãmũpũ masare peamegue wabonirãre taumasimi. Īgu árĩpehrerire õaro iimasipehocãmi, arĩpũ Jesu erãre.

28 Īgu eroparĩcũ Pedro ĩgũre õpa arĩpũ:

—Peenique. Gũa árĩpehreri gũa yare apicãbũ mũ mera warã, arĩpũ ĩgu Jesure.

29 Īgu eroparĩcũ Jesu õpa arĩpũ:

—Diaye mũare arĩgu iiaa. Árĩpehrerã mũa Goãmũ yare iimorã mũa wirire, mũa marasã nomere, mũa pagũ porãre, mũa pagũ sũmarãre, mũa porãre mũa apinirã mũa wũaro wajatarãca dohpaguere.

30 Mũa apidiro tauro wajatarãca. Eropirã mũa sĩrira pũhrũ árĩpehrerinũri Goãmũ mera árĩrãca mũa, arĩpũ Jesu erãre.

*Dipaturi Jesu ĩgu sĩriburiñere ĩgu masa mũriaburiñere werepũ
Mt 20.17-19; Mr 10.32-34*

31 Eropi doce ĩgu buherã dihtare aĩgã erãre werepũ:

—Peeque yũre. Dohpaguere mari Jerusalengue warã iiaa. Eroque yũre Goãmũ ĩgu obeodigũre Goãmũ ya weremũhtanirã iribojegue erã werediro dopa ta eropa waroca yũre.

32 Ero masa yũre ñeha, judio masa árĩbirãre orãcoma yũre. Yũre erã ora pũhrũ erã yũre wereya, ñero arĩ, disico ehosũrãcoma.

33 Eropirã yũre tãratuhaja wejẽrãcoma yũre. Eropigu yũ sĩrira pũhrũ uħrenũ waboro masa mũriagũca yũhũ, arĩpũ Jesu erãre.

34 Īgu eroparĩcũ ĩgu buherã ĩgu wererire õaro pee masibiriñorã. Goãmũ irire erãre masicũ iibirinipũ dohpa.

*Cuiri ĩhajabigũre ĩhajacũ iipũ Jesu
Mt 20.29-34; Mr 10.46-52*

35 Eropi Jesu sã Jericó waĩcũri maca pohrogue ejañorã. Īgu wari maha tũrogue yujugũ masũ cuiri ĩhajabigũ doapũ. Niyeru serẽgu iipũ.

36 Eropigu masa bajarã ĩgu pohro aricũ peegu serẽpipũ ero árĩrãre.

—¿Duhpirã masa bajarã tarigãri? arĩ serẽpipũ ĩgu.

37 —Jesu Nazare majagu arigu iimi, arĩñorã gajirã ĩgũre.

38 Erã eropa arĩ werecũ peegu ĩgu gaguiniguinũgapũ:

—Jesu, opũ Davi mũrũ pãrami masare taubu, yũre mojomoro ĩaque, arĩ gaguiniguipũ Jesure.

39 Īgu eroparĩcũ ĩgu pohro árĩrãpũ “Ejarimaricãque,” arĩ turiñorã ĩgũre. Erã eropa arĩ turiquerecũ ta ĩgu ero core ĩgu gaguiniguidiro tauro gaguiniguinemopũ daja.

—Opũ Davi mũrũ pãrami, yũre mojomoro ĩaque, arĩ gaguiniguipũ ĩgu.

40 Īgu eropa gaguiniguicũ peegu Jesupũ nũgaja, “Sihubeoque ĩgũre,” arĩpũ. Īgu eroparĩcũ erãpũ cuiri ĩhajabigũre sihugãñorã. Erã eropa sihugãcũ ĩgu Jesu pohrogue ĩgu ejacũ Jesupũ ĩgũre serẽpipũ:

41 —¿Dohpa yũ iicũ gahmeri mũhũ? arĩpũ Jesu.

—Yũ Opũ, yũre ĩacũ iique, arĩpũ cuiri ĩhajabigũ.

42 —Īaque pare. Yũre umupeonijagu, õagu wahaa mũhũ, arĩpũ Jesu ĩgũre.

43 Īgu eroparĩcũ ta cuiri ĩhajabigũ õaro ĩha wapũ. Eropa õagu wanijagu ĩgu Jesu mera wapũ. “Goãmũ turagu aħrimi,” arĩ umupeopũ ĩgu. Eropirã masa bajarã cuiri ĩhajabiridigu ĩgu õagu wacũ ĩarã, “Goãmũ õagu, turagu aħrimi,” arĩ umupeoñorã erã sã.

19

Zaqueo Jesure bocatĩripu

¹ Eropii Jesu Jericógue eja, iri macague tarigābu iipu.

² Doberi opu Zaqueo waĩcugu wajasea corerā opu ero arĩpu.

³ Eropigu ĩgu Jesure “¿Nihino arĩcuri?” arĩ ĩha masibu Jesure ĩadiaripu. Eropa ĩgu ĩadiaquerecũ ta ĩgu yebagugā arĩcũ masa bajarā ĩgugāre cāhmotacāñorā.

⁴ Eropigu ĩgu masare omatarigā wa, sicómoro waĩcudigu yucugugue m̃aribejapu Jesure ĩabu. Pũhrũ ñarigā Jesu irigu pohro tarigābu iipu. Eropigu Zaqueo irigugue coregu iipu.

⁵ ĩgu eropa corero watope Jesupu irigu gubuye ejanugaja, Zaqueore ĩhamuju ĩgure werepu:

—Zaqueo, dohpaguere mu ya wihi dujagura. Eropigu duru dijarique, arĩpu Jesu.

⁶ ĩgu eroparĩcũ Zaqueopu amũdiaro mera dijari, mucubiriri mera ĩgu ya wihigue aridorepu Jesure.

⁷ ĩgu eropa bocatĩricũ ĩha, masa arĩpehrerā erā basi õpa arĩ wereniguiñorā:

—Ihĩ Jesu ñegu ya wihigue curigu wadiami, arĩ wereniguiñorā arĩpehrerā masa erā basi.

⁸ Zaqueopu bocatĩrituha ero nigui, Jesure werepu:

—Opu, peeque yure. Arĩpehreri yahare deco mera mojomorocũrāre ogura. Eropigu yũhu gajigure cien niyuserire guya aĩdigu arĩgu, cuatro cientos niyuserire wajayenemogura ĩgure, arĩpu Zaqueo Jesure.

⁹ ĩgu eroparĩcũ Jesupu werepu ĩgure:

—Dohpagāre mure mu ya wihi arĩrā sãre peamegue wabonirāre Goãmu tautuhami. Mu sã Abrahã mũru acaweregu ta āhraa.

¹⁰ Yũhu masu Goãmu ĩgu obeodigu peamegue wabonirāre amagu arigu iibu. Erogu wabonirāre õaro taugu arigu iibu, arĩpu Jesu Zaqueore.

Niyuseri oroseri queorire werepu Jesu

¹¹ Eropi ĩgure peerāre Jesu queori mera werepu daja. Merogā duhyayoro Jerusalengue ĩgu ejaboro. Eropirā ĩgure peerā õpa arĩ pepiñorā: “Goãmu dohpaguere opu arĩnugabu iimi,” arĩ pepiriñorā erā.

¹² Erā eropa arĩ pepicũ Jesu i queorire õpa werepu erāre:

—Yujugu gaji yebague yoarogue wabu iĩnumi. Eroguere ero majagu erā tauro opu arĩgu ĩgure ĩgu ya maca majarā opure acucũ wabu iĩnumi. Pũhrũ ĩgu ya wihigue dujarabu iĩnumi.

¹³ Nere ĩgu waboro corere diez mohme corerāre sihubeoñumi. Eropa sihubeogu, ĩgu erāre yujurāyerire yujuse niyuseri orosere oñumi. Otuha wereñumi erāre: “Yũ maricũ i niyeru mera m̃a wajatanemoburire amaque,” arĩñumi ĩgu mohme corerāre.

¹⁴ ĩgu ya yeba majarāpu ĩgure gamebiriñuma. Eropa gamebirā ĩgu opu arĩbu wara pũhrũ gajirāre ĩgure weredorerā obeoñuma. “Mũhu gua opu arĩcũ gamebeaa gua,” arĩñuma erā weredorenirāpu.

¹⁵ Eropa erā gamebiriquerecũ ta pũhrũ erā opu ñajañumi ĩgu. Eropa opu ñajatuha, ĩgu ĩgu ya wihigue dujariñumi. Eropa dujaragu ĩgu mohme corerāre ĩgu niyeru mera erā wajatanemorare masibu, erāre sihubeoñumi.

¹⁶ ĩgu eropa sihubeora pũhrũ, eramũhtagu ĩgure wereñumi: “Opu, mu niyuseri, mu yure orase mera diez seri wajatanemoabu yũhu,” arĩñumi mohme coregu ĩgu opure.

17 “Ōaro iiaɓu mɔhɔ. Ōagɔ mohme coregɔ āhraa. Mɔ merogã mera yɔ dorero dopa iipehogɔ árĩgɔ dohpague diez macari majarã erã opɔ árĩbu wagɔca mɔhɔ,” arĩñumi opɔ mohme coregɔ.

18 Īgɔ pɔhrɔ eragɔ ĩgɔ mera majagɔ ðpa arĩñumi: “Opɔ, mɔ niyeruse, yɔre mɔ orase mera cinco seri wajatanemoabɔ yɔ sã,” arĩ wereñumi ĩgɔ opɔre.

19 “Cinco macari majarã opɔ wagɔca mɔhɔ,” arĩñumi ĩgɔ opɔ ĩgɔre.

20 Īgɔ eropa arĩra pɔhrɔ gajigɔ mohme coregɔ eraa wererɔ: “Opɔ, mɔ niyeruse ohõ āhraa. Suhri gasiro mera oma, irisere dihbuabɔ.

21 Mɔhɔ turaro mohmedoregɔ āhraa. Eropigɔ gajirãre mohmedorequeregɔ oteri moogɔ árĩqueregɔ ta mɔ dihta iri dɔcare aĩa. Eropigɔ mɔre gũiabɔ,” arĩñumi ĩgɔ opɔre.

22 “Mɔ yɔre eropa arĩgɔ ñegɔ āhraa. Yɔre mɔ eropa arĩri dipuwajare dipuwaja moagura yɔhɔ. Yɔhɔ mɔre turaro mohmedoregɔ árĩcũ mɔhɔ yɔre masia. Gajirã yare yɔhɔ aĩcũ yɔhɔ otebirira árĩquerecũ iri dɔcare yɔ aĩgɔ árĩcũ masituhabɔ mɔhɔ.

23 ¿Yɔ eropa árĩcũ ĩaqueregɔ duhpigɔ yɔ orasere niyeru diburi wihigue dibubirari mɔhɔ? Irire erã wayura waja wajatanemoboaya mɔhɔ. Irire mɔ iicũ dujaragɔ wajatanemoboaya yɔ sã,” arĩñumi erã opɔ.

24 Eropa arĩtuha ĩgɔ pohro niguirãre doreñumi: “Niyeruserere emaque ĩgɔre. Diez seri opagɔre oque,” arĩñumi ĩgɔ opɔ.

25 Īgɔ eroparĩcũ erãpɔ wereñuma ĩgɔre: “Opɔ, diez seri opagɔ baja opatuhami,” arĩñuma erã ĩgɔre.

26 Erã eroparĩcũ opɔ yɔhriñumi: “Mɔare arĩgɔ iiaa. Árĩpehrerã wɔaro oparãre onemogura. Moorãpɔre merogã erã opaquerecũ ta erãre emagura.

27 Dohpague tamerare yɔre ĩhaturirãre yɔre erã opɔ árĩdorebirinirãre yɔ pohro aĩgãrique. Eropirã yɔ ĩaro wejẽcãque erãre,” arĩñumi opɔ ĩgɔ mohme corerãre, arĩ wererɔ Jesu.

Jerusaléngue ejapɔ Jesu

Mt 21.1-11; Mr 11.1-11; Jn 12.12-19

28 Eropa arĩtuha Jesu gajirã core Jerusaléngue wagɔ iipɔ.

29 Jerusaléngue ejaboro coregã Olivo waĩcudigɔ utãgɔ gubuyegue ejañorã pe maca árĩrogue. Yuju maca Betfagé gaji maca Betania waĩcɔyoro. Erogue ejagɔ ĩgɔ buherã mera majarãre perãre obeogɔ Jesu ðpa arĩpɔ:

30 —Si macague waque. Ero ejarã, burrogãre erã dirinugudigɔre bocajarãca. Gajirã ĩgɔre ne peyanibeama dohpa. ĩgɔre bocarã, ĩgɔre diriradare pã, aĩgãribasaque yɔre.

31 Mɔa eropa iicũ ĩagɔpɔ “¿Duhpirã burrore pãri?” ĩgɔ arĩcũ peerã ðpa arĩ yɔhrique ĩgɔre: “Mari tĩgɔ burrore gamebeoniami dohpa,” arĩ wereque ĩgɔre, arĩ weredore obeopɔ ĩgɔ buherãre perãre.

32 ĩgɔ eroparĩcũ erã perãpɔ ĩgɔ obeodirogue ejañorã. Erã eropa ejacũ Jesu árĩpehreri ĩgɔ erãre arĩdiro dopa ta eropa wayoro.

33 Eropirã burrogãre erã pãcũ ĩgɔgã oparã serẽpiñorã erãre:

—¿Duhpimorã diriradare pãri burrogãre? arĩ serẽpiñorã erã.

34 —Mari tĩgɔ burrogãre gamebeoniami, arĩ yɔhriñorã erã.

35 Eropirã ĩgɔgãre burrogãre Jesu pohrogue aĩ ejañorã. ĩgɔgãre aĩ ejatuhaja erã weca maja suhrire ĩgɔ weca duhpeñorã. Eropirã ĩgɔ weca Jesu ĩgɔ mɔribejacũ itamuñorã erã Jesure.

36 Jesu ĩgɔ weca ĩgɔ peyagɔ wacũ erã masa erã weca suhri sañari suhrire tuwea aĩ mague seõpi mɔhtañorã ĩgɔ core.

³⁷ Eropirã Jerusalén pohrogue eja, Olivo waĩcudigu dijariri mague ejañorã. Erogu ejarã Jesu buherã bajarã árĩpehrerire ĩgu deyro moarare, ĩgu õari ĩgu iirare erã ĩarare guña mucubiri Goãmure õaro wereniguĩngañorã. Goãmure “Õagu, turagu ãhrimi,” arĩ gaguĩguĩñorã. Eropirã burigã gaguĩgui Goãmure umupeo õpa arĩñorã:

³⁸ —Īre umupeorã. Ihĩ Goãmũ ĩgu obeodigu, mari Opũ õaro ariporo. Ūmaro majarã õaro árĩporo. Goãmũ ĩgu turagu árĩcũ árĩpehrerã masiporo, arĩ umupeoñorã erã.

³⁹ Erã eroparĩcũ peerã fariseo masa bajamerãgã erã watope árĩrã Jesure wereñorã: —Buhegu, mũ buherãre ejarimaricãdoreque, arĩñorã erã.

⁴⁰ Erãre yũhripũ Jesu:

—Mũare arĩgu tiiaa. Oã yãre umupeorã erã wereniguĩbircũ utãyeripũ yãre umupeoro dopa ta gaguĩboca, arĩpũ Jesu erãre fariseo masare.

⁴¹ Eropa arĩtuha Jesu Jerusalén pohrogue eja, iri macare ĩhabeogũ orepũ.

⁴² Őpa arĩpũ ĩgu:

—Jerusalén majarã, dohpague tamerare mũare õaro árĩburire mũa masicũ õatariaboya. Eropa árĩquerecũ mũa dohpaguere irire ne peediabirabũ. Eropigu Goãmũ mũare irire masidorebirimi.

⁴³ Mũare ĩhaturirã mũa árĩri macare cãhmotarãcoma. Eropa iirã erã mũare wiriario iisome.

⁴⁴ Irisubu erã mũa ya macare cóãpehorãcoma. Mũare mũa porã sãre wejẽrãcoma. Mũare ĩhaturirã õaro weasirirãcoma mũa ya macare. Goãmũ peamegue wabonirãre mũare ĩgu taubure yãre mũa masidiabirabũ. Mũa masidiabirira dipuwaja mũare ĩhaturirãre Goãmũ cóãdoregũcumĩ mũa ya macare, arĩpũ Jesu Jerusalén majarãre.

Goãmũ wihigue ejarũ Jesu

Mt 21.12-17; Mr 11.15-19; Jn 2.13-22

⁴⁵ Eropi Jerusaléngue ejaqu, Jesu Goãmũ wihigue ñaja warũ. Eropigu doberi duarãre iri wihigue bocajagu, erãre cohã wiucãpũ. Őpa arĩpũ ĩgu erãre:

⁴⁶ —Goãmũ yare erã gojarapũ õpa ãhraa: “Goãmũ arĩmi: Yaha wihi Goãmũ mera wereniguĩri wihi waĩcũroca,” arĩñuma ĩgu yare erã gojarapũ. Īgu eropa arĩquerecũ ta mũapũ i wihire Goãmũ wihire duadoarã bu game yajarã iiaa, arĩpũ Jesu.

⁴⁷ Ūmuri nũcũ Goãmũ wihigue Jesu buhepũ. Eropirã pahia oparã, judio masare buherã mera, masa oparã sã, ĩgure erã wejẽburire guñamaañorã.

⁴⁸ Masa árĩpehrerã ĩgure eropa peenigui, ĩgu buherire õaro peenũrũrã arĩñorã. Erã eropa õaro peenũrucũ Jesure wejẽdiarãpũ ĩgure erã wejẽburire bocabiriñorã.

20

Jesure doredigũre ĩgure serẽpiñorã

Mt 21.23-27; Mr 11.27-33

¹ Gajinũ Goãmũ wihigue Jesu masare õari buherire buhegu iipũ. Īgu eropa buhecũ pahia oparã, judio masare buherã, mũrã mera ĩgu pohrogue erarã, ĩgure serẽpiñorã:

² —Wereque guare. ¿Noa doreri mera eropa iiri mũhũ? ¿Nihino mũre Goãmũ wihigue árĩnirãre cóãdoreari? arĩñorã erã Jesure.

³ Erã eroparĩcũ Jesu yũhripũ erãre:

—Yũhũ mũapũre serẽpimũhtagũra. Wereque yũ sãre.

⁴ ¿Ñu masare ĩgu waĩyecũ nihinopũ ĩgure waĩyedoremũriyuri mũa pepicũ? ¿Goãmũ doreyuri? ¿O masapũ doremũriyuri? arĩ serẽpipũ erãre.

⁵ Īgu eroparĩcũ erãpũ erã basi game wereniguĩñorã:

—¿Dohpa arĩ yuhrirãcuri mari? “Goãmũ Ñure doredigũ árĩmi,” mari arĩcũ, “¿Goãmũ Ñure ïgũ dorequerecũ ta duhpirã ïgũ wererare peebirari mũa?” arĩbocumi Jesu marire.

⁶ Oã masapũ “Diaye ta Ñũ Goãmũ yare weremũhtadigũ árĩmi,” arĩ pepima erã. Erã eropa arĩ pepirã maripũ “Ñũ ïgũ waĩyecũ Goãmũpũ ïgũre dorebiridigũ árĩmi,” mari arĩcũ masapũ marire utã mera dearãcoma, arĩ wereniguiñorã erã erã basi.

⁷ Eropa arĩ wereniguituha erã Jesure yuhrĩnorã:

—Ñure waĩyedoredigũre gũa masibea, arĩñorã erã.

⁸ Erã eroparĩcũ Jesu yuhripũ:

—Irisubu tamerare yũ sã yũre doredigũre werebeaa mũare, arĩpũ ïgũ erãre.

Ñerã mohme corerã iira queorire werepũ Jesu

Mt 21.33-44; Mr 12.1-11

⁹ Eropi Jesu queori moa õpa arĩ buhenũgapũ masare:

—Yeba opũ árĩñumi. ïgũ ya pohere iguire oteñumi. Otetuha, iri pohere gajirãre deco mera apiñumi erã mohme corera waja. Eropa apigũ erãre iri pohere ïhadibudoretuhaja gaji yebague waha wañumi. Yoari boje deyobiriñumi.

¹⁰ Eropigũ igui ñirisubu arĩcũ pohe opũ ïgũ pohro majagũre pohere mohme corerã pohrogue obeoñumi. Pohe maja ïgũ oteri dũcare ïgũ ya sero majare aĩdoregũ obeoriñumi. Eropirã pohere mohme corerãpũ ïgũ pohro majagũre bocatĩri pañuma ïgũre. Eropirã erã ïgũre iguitõrĩre obiriquererã dujadoreñuma ïgũre.

¹¹ Eropigũ pohe opũ gajigũ ïgũ pohro majagũre iri pohe maja dũcare aĩdoregũ obeoriñumi daja. Eropirã pohere mohme corerã ïgũ sãre pa ñero iĩñuma ïgũre. Eropa iituha ïgũ iri dũcare obiriquererã dujadoreñuma daja.

¹² ïgũre erã eropa iira pũhrũ gajigũ pohro majagũre obeoriñumi daja. Eropirã mohme corerã daja ïgũre cami moa, iri pohe tũro cóãcãñuma ïgũre.

¹³ “Erã eropa iira pũhrũ pohe opũ õpa arĩ pepiriñumi: “¿Dohpa iigũcuri yũhũ? Õpa iigũra. Yũhũ yũ magũre yũ mahigũre obeogũra. Erã ïgũre umupeobocoma,” arĩ pepiriñumi pohe opũ.

¹⁴ Eropirã ïgũ magũre ïgũ obeodigũ ejacũ ïarã mohme corerãpũ erã basi õpa arĩ wereniguiñuma: “Ihĩ pohe opũ magũ aħrimi. ïgũre wejẽrã. Eropiro i pohe mari ya pohe dujaroca,” arĩriñuma erã erã basi.

¹⁵ Eropa arĩtũha pohe opũ magũre ñeha pohe tũro aĩgã, wejẽcãñuma ïgũre. ¿Ne pohe opũ dujaragũ dohpa iigũcuri ïgũ ya pohere mohme corerãre? arĩpũ Jesu.

—Õpa iigũcumi erãre.

¹⁶ ïgũ pohere mohme corerãre wejẽgũ, gajirãpũre pohere mohme coredoregũcumi, arĩ yuhripũ Jesu ïgũ basi.

ïgũ eroparĩcũ peerã masapũ õpa arĩñorã:

—Marire eropa wabiricãporo, arĩñorã erã.

¹⁷ Erã eroparĩcũ Jesupũ erãre ïha serẽpipũ:

—¿Goãmũ yare erã gojarapũre õpa arĩra dohpa arĩro iiri mũa pepicũ?

Ihĩ Cristo utãye iro dopa ta aħrimi. Masa Cristore gamebirãcoma. Erã ïgũre gamebiriquerẽcũ Goãmũ ïgũre beye erã opũ erãre taubu acumi, arĩ gojañuma.

¹⁸ Yũre gamebirãpũ yũ dipuwaja moamorã arĩrã ñero tarirãcoma, arĩpũ Jesu erãre.

Oparã ya wajare wajayeburire gajirã serẽpiñorã Jesure

Mt 21.45-46; 22.15-22; Mr 12.12-17

¹⁹ ïgũ eroparĩcũ peerã judio masa buherã, pahia oparã sã “Jesu iri pohe opũ queori mera ‘Erã ñerã mohme corerã iro dopa aħrima,’ arĩgũ marire weresãgũ iicumi ïgũ,” arĩ pepiñorã erã.

Eropa arĩ pepirã erã Jesure ñeadiariñorã. Eropa ñeadiaquererã ta masa Jesure gamerã mari mera guarì arĩrã erã masare güi árĩñorã.

²⁰ Eropa güirã Jesure erã ñeaburisubure corerã ìgure ìhanurũñorã. Ìgu ñero arĩ yuhricũ ìadiarã iiriñorã ìgure weresãmorã. Eropirã Jesure gajino serẽpidorerã obeoñorã guyarãre. Erãre diaye iirã dopa wereniguidoreñorã. Jesu ñero ìgu werenicũ peerã iri yeba majagu opure peresu iidoremorã iiriñorã.

²¹ Eropirã erã Jesure serẽpiñorã:

—Buhegu, diaye wereniguigu, guyarì marigu mu árĩcũ gua masia. Eropigu opu árĩcũ sãre ìgu bu árĩgu ìgu árĩcũ sãre yujuropa ìhaa muhu. Muhu Goãmu yare diaye mu buhecũ sãre gua masia.

²² Wereque guare: ¿Roma majagu árĩpehrerã tauro opu árĩgure gobierno majare marire wajayero gahmeri mu pepicũ? ¿Mari doreripu ìrire wajayedoreri? arĩñorã erã Jesure.

²³ Erã eroparĩcũ Jesu erã ñero iidiarire masigu erãre werepu:

—¿Duhpirã yu ñero wereniguicũ peediarì muu?

²⁴ Dohparagã niyerusere aĩrique. Irisere ìarã, arĩpu.

Irisere erã aĩ eracũ ìagu òpa serẽpipu Jesu:

—¿Nihino gohra waĩcugũ masu tuhyari irisere? ¿Noa waĩ tuhyari? arĩ serẽpipu Jesu erãre.

—César, masa tauro opu waĩ ìgu masu sã tuhyami iriseguere, arĩ yuhriñorã erã.

²⁵ Erã eroparĩcũ Jesu werepu:

—Irisubu tamerare masa tauro opure ìgu yare oque. Goãmu yapure Goãmure oque, arĩpu Jesu erãre.

²⁶ Eropirã masa erã peero Jesure ñero arĩ wereniguicũ iimasibiriñorã erã. Eropirã erã Jesu yuhririre peerã erã peemaria wañorã. Eropa peemariarã, ejarimaria wañorã.

Saduceo masa Goãmu ìgu sĩrinirã masurire serẽpiñorã Jesure

Mt 22.23-33; Mr 12.18-27

²⁷ Eropi bajamerãgã Saduceo masa Jesu pohrogue erañorã. “Goãmu sĩrinirãre masusome,” arĩ pepirã árĩñorã Saduceo masa. Eropirã erã òpa arĩñorã ìgure:

²⁸ —Buhegu, marire òpa arĩ gojañumi Moise: “Yujugu ìgu tĩgu marapocugũ porã mariqueregu ta ìgu sĩricũ ìagu ìgu pagu magure ìgu tĩgu marapo árĩdigore marapocuro gahmea. Eropa iigu ìgu tĩgu muru ìgu porãcubodiro dopa ta porãcuro gahmea ìgu pagu magure. Eropirã ìgu tĩgu muru porã iro dopa árĩrãcoma,” arĩpu Moise, arĩñorã erã.

²⁹ Ìrire arĩtuha i queorire werenemoñorã erã Jesure:

—Yujugu porã siete árĩñorã. Erã tĩgupu marapocu porã marigu ta sĩria wapu.

³⁰ Eropigu gajigu ìgu pagu magu sã ìgu tĩgu marapo árĩdigore ta marapocupu. Ìgu eropa marapocura puhru ìgu tĩgu muru iro dopa ta ìgu sã porã mariqueregu ta sĩria wapu.

³¹ Eropigu ihĩ pagu magu sã ìgu tĩgu muru iro dopa ta porã mariqueregu sĩria wapu. Eropa dihta wañorã yujugu porã gohra. Ne porã mariquererã ta sĩripehrea wañorã.

³² Erã marapo sã erã puhru sĩria wapo pare, arĩ, Jesure serẽpiñorã:

³³ ¿Ne, Goãmu árĩpehrerãre sĩrinirãre ìgu masucũ nihino marapo gohra árĩgocuri igo? Erã siete árĩpehrerã igore marapocunirã árĩñorã. ¿Eropigo nihino marapo gohra árĩgocuri igo? arĩ serẽpiñorã erã.

³⁴ Erã eroparĩcũ Jesu yuhripu:

—I yeba majarã uma nome mera marapocuma.

³⁵ Erã eropa iiquerecũ ta umusi majarãpũ eropa árĩbeama. Dohpaguere masare umare, nome sãre diaye iirãre Goãmũ ðarã iigucumi. Erã erã sĩrira pũhrũ masa mũriarãcoma Goãmũ pohroque. Eropirã erã eroguererã marapocũbeama.

³⁶ Eropirã erã anyua iro dopa ta ne sĩrisome daja. Erã Goãmũ ĩgu masunirã árĩrã, Goãmũ porã àhrima.

³⁷ Dohpaguere sĩrinirã erã masa mũriaboropũre mũare weregũra. Irire masia mũa ĩgu Moise ĩgu arĩ gojarare. “Iri yucugũgũgue mũjudigũgue árĩgu Goãmũ ðpa arĩ weremi yũre,” arĩ gojañumi Moise. “Yũhũ Abrahã, Isaa, Jacobo erã opũ ta àhraa,” arĩ weremi Goãmũ yũre,” arĩ gojañumi Moise.

³⁸ Erã sĩrira pũhrũgue “Erã opũ ta àhraa,” arĩñumi Goãmũ. Eropirã erã sĩrinirã mũra ĩgu masunirã árĩrã erã ojocarirã àhrima. Árĩpehrerã masa sĩriquererã ojocarirã àhrima Goãmũ ĩgu ĩacũ, arĩpũ Jesu erãre.

³⁹⁻⁴⁰ ĩgu eroparĩcũ erãpũ dipaturi Jesure serẽpidiabiñorã. Eropirã bajamerãgã judio masare buherã ðpa arĩñorã:

—Buhegu, mũhũ ðaro yũhriabũ, arĩñorã erã ĩgũre.

Cristo Davi mũrũ opũ àhrimi, arĩ werepũ Jesu

Mt 22.41-46; Mr 12.35-37

⁴¹ Pũhrũ Jesu ðpa arĩ werepũ masare:

—“Cristo Davi mũrũ pãrami árĩgucumi,” arĩ buherima mũare buherã. ¿Duhpirã erã eropa arĩ buheri?

⁴² Davi mũrũ ĩgu basi Salmo ĩgu gojarapũgue ðpa arĩ gojañumi:

Goãmũ yũ opũre ðpa arãmi: “Ohõ yũ diayepũ dorebu doaque.

⁴³ Eropigũ mũre ĩhaturirãre mũre tarinũgabasagũra yũhũ,” arĩmi Goãmũ yũ opũre, arĩ gojañumi Davi mũrũ.

⁴⁴ Eropa arĩ gojagũ Davi mũrũ opũcũñumi Cristore. ¿Eropigũ Davi mũrũ Cristo ñecũ mũrũ árĩqueregũ ta duhpigũ Davipũ Cristore opũcũyuri? Cristo Davi mũrũ opũ àhrimi, arĩ werepũ Jesu.

Masare buherã erã ñero iirire werepũ Jesu

Mt 23.1-36; Mr 12.38-40; Lc 11.37-54

⁴⁵ Masa bajarã watope Jesupũ ĩgu buherãre ðpa arĩ werepũ:

⁴⁶ —Masare buherã erã ñeri iirire ĩarã ðaro pee masique. Eropirã erã iro dopa iibiricãque. Erã yoari suhri sañama masa erãre ĩaboro dopa. Doberi duarogue gajirã umupeori mera bocatĩri serẽcũ gahmema erã. Eropirã erã mari buheri wĩriguere oparã ðari doari dihtare doadiama erã. Eropirã bosenũri árĩcũ sãre oparã erã doarigue dihtare doadiama.

⁴⁷ Erã wapeweyarã nome erã wajamocũ ĩha erã ya wirire ehmana erã nomere. Eropa erãremojomoro ĩabiriquererã erã masa erã ĩhurore yoari boje Goãmũre serẽma, “Gũa Goãmũre ðaro umupeoa,” arĩ gũyarã. Erã eropa iira dipuwaja Goãmũ erãre gajirã tauro dipuwaja moagucumi, arĩpũ Jesu erãre.

21

Wapeweyo Goãmũ wihigue igo apirare werepũ Jesu

Mr 12.41-44

¹ Eropa arĩ weretuha Jesu Goãmũ wihi maja erã amuburi niyeru gameneori comoro pohroque ĩha doapũ. Iri comorogue doberi oparã erã niyeru sãcũ ĩapũ Jesu.

² Eropa ĩagũ wapeweyomojomorocũgo igo pesegã igo oparaserigãre igo sãcũ sãre ĩapũ.

³ Irire ĩatuha ðpa arĩ werepũ:

—Diaye arĩgu iiaa mũare. Igo wapeweyo mojomorocugopu ii comorogue igo yare sãgo gajirã árĩpehrerã erã sãdiro tauro sãmo igoa.

⁴ Gajirã doberi oparã erã wũaro oquerecũ ta erãpũre erã ya wũaro duhyaa. Igo pu mojomorocugo árĩquerego ta árĩpehreri igo bari waja árĩborare opehocãmo igoa, arĩpu Jesu.

—Goãmu wihi cóãra wihi árĩroca, arĩpu Jesu

Mt 24.1-2; Mr 13.1-2

⁵ Eropi gajirã Goãmu wihire ãarã õpa arĩñorã:

—Õari utã mera iira wihi, õari wihi ãhraa. Masa Goãmu wihire erã ora sã õari ãhraa, arĩ wereniguirã iĩñorã.

Erã eroparĩcũ Jesu werepu erãre:

⁶ —I wihi majare dohpaguere ãaraa mua. Gajinu árĩcũ i wihi maja árĩpehreri mari ãara, i utã sã cohmopehrea waroca. Ne yujuye utãye dujasome, arĩpu Jesu erãre.

I mũu pehreburiũre werepu Jesu

Mt 24.3-28; Mr 13.3-23

⁷ Ĩgu eroparĩcũ peerã erãpu serẽpiñorã ĩgure:

—Buhegu, ¿dohpárĩcũ eropa warocuri mũ arĩdiro dopa waro? ¿Pehreburiũ coregãre dohpa wanugacũ ãarãcuri gua? arĩ serẽpiñorã erã ĩgure.

⁸ Jesu yũhripu erãre:

—Õaro iyuque mua. Eropirã gajirã mũare erã guyarire peebircãque. Bajarã masa “Cristo ãhraa yũhu,” arĩ guyarã árĩrãcoma. Eropa arĩ guyarã “Dohpaguere pehreburiũ merogã duhyaa,” arĩrãcoma. Erã eroparĩcũ erãre peebircãque.

⁹ Eropirã mua pohrogã gajirã masa gamewejẽcũ, masa erã oparãre cóãcũ peerãca. Eropirã yorogue majarã sã eropa iicũ peebeorãca. Mua irire peerã güibircãque. Pehreburiũ core õpa wamũhtaroca. Eropa wamũhtacũ pehreburiũ duhyaniroca dohpa, arĩpu Jesu.

¹⁰ Eropa arĩtuha õpa arĩ werenemopu:

—Irisubure yuju yeba majarã gaji yeba majarã mera gamewejẽrãcoma. Eropirã yujugu opu yarã gajigu opu yarã mera gamewejẽrãcoma.

¹¹ Eropiro bajasuburi i yeba ñohmeroca. Eropirã masa bajarã oa mera sĩri, árĩpehrero majarã masa dorecurãcoma. Eropirã mũaro majare deyoro moarire guhyadiarire masa ãarã, ĩha uca warãcoma. Eropa wacũ mũapu güibircãque.

¹² “I árĩpehreri eropa waboro core, yaharã mua árĩri dipuwaja gajirã mũare ñeha ñero iirãcoma. Eropirã mari judio masa buheri wirigue mũare weresã, peresu iirãcoma mũare. Erã eropa iicũ macari majarã oparã pohrogue erã tauro oparã pohrogue sãre mũare aĩgãrãcoma erã mũare dipuwaja moadorerã.

¹³ Erã eropa mũare aĩgãcũ mũapu erãre õari buherire wererãca.

¹⁴ Erã oparã pohrogue mũare erã aĩgãcũ erã oparãre mua yũhriborore wũaro guñabircãque mua.

¹⁵ Yũhu mũare wereniguicũ iigura. Mũare eropa itamugu pee masirire, õari wereniguirã sãre mua iicũ iigura. Mua eropa iicũ mũare ĩhaturirãpu mua wereniguirãre pee bocatũmasisome. “Iri diaye árĩbeaa,” arĩ yũhrimasisome.

¹⁶ Irisuburi mua yaharã árĩcũ ĩha mua pagu sumarã, mua pagu porã, mua acawererã, mua mera majarã sã mũare oparãre wejedorerã orãcoma mũare. Erã eropa iicũ mũare ĩhaturirã mua mera majarãre gajirãre wejẽrãcoma.

¹⁷ Eropirã yaharã mua árĩcũ ãarã, árĩpehrerã mũare ĩhaturirãcoma.

¹⁸ Mũare eropa iicũ mũapu ne dederesome.

¹⁹ Eropirã erã mũare ñero iiquerecũ ta mũare erã ñero iirare yujuro bojerã yũre duhubircũ Goãmu mũare taugucumi. Eropigu ĩgu pohrogue mũare opagucumi.

20 “Eropirã bajarã surara Jerusalénguere erã cãhmotacũ ãarã, Jerusalénre erã cóãborore merogã dũhyacũ masirãca mũa.

21 Eropa wacũ ãarã Judea yeba árĩrãpũ utã yucãgue oma duhriporo. Eropirã Jerusalén árĩrã sã waporo. Eropirã campo árĩrã Jerusalénguere wabiricãporo daja.

22 Irinũri dipuwaja moarinũri árĩpehreri Goãmũ yare erã gojarapũ erã arĩdiro dopa ta eropa waroca.

23 Goãmũ oã masare turaro dipuwaja moacũ árĩpehrerogue i yebaguere ñero tarirãcoma. Eropa wacũ nijiposã nome, erã porãre mihrirãre oparã nome sã mojomorocurã nome dujarãcoma irisubure.

24 Gajirã i maca majarãre gamewejãrãcoma. Eropirã gajirã i maca majarãre árĩpehreri yebarigue aĩgã peresu iirãcoma. Eropirã judio masa árĩbirã Jerusalénre ñero iirãcoma. Eropirã erã tarinũgarãcoma. Judio masa árĩbirãre “Iripãta árĩque,” Goãmũ ãgũ arĩcũgue Jerusalénre ãhri duhurãcoma, arĩ werepũ Jesu.

Jesu i yebague ãgũ dujariborore werepũ

Mt 24.29-35, 42-44; Mr 13.24-37

25 Eropigũ erãre werenemopũ:

—Irisubure abe umũ majagũ, ñami majagũ, necã sã guhyaro gohrotoa warãcoma. Árĩpehrerã i yeba majarã, “Cue, sĩrirãca,” arĩ pepirãcoma. Wũariya turaro busurire pãgũri sãre turaro güirãcoma.

26 Irisubure umaro maja sã yeba sã burigã ñohmeroca. Eropa wacũ ãarã masapũ i yeba pehrebore corerã burigã güirãcoma dedererĩ arĩrã.

27 Irisubu ta yũhũ masũ Goãmũ ãgũ obeodigũ Goãmũ ãgũ turari mera, ãgũ goesiriri mera umaro maja imica weca i yebaguere yũ dujaricũ ãarãcoma masa.

28 Yũ eropa arĩra wanũgacũ ãarã güibiricãque. Eropirã guñatura umarogue ãhamujuque. Irisubure Goãmũ mũare ãgũ tauboro merogã dũhyaroca, arĩpũ Jesu.

29 Eropa arĩtuha i queori mera erãre werepũ Jesu:

—Higueragũ baja gajĩ yucũ sã iri yucũ waricũrire pepique mũa.

30 Iri yucũ pũricũcũ ãarã, “Bojori merogã dũhyaa,” arĩ masia mari.

31 Eropa ta i árĩpehreri yũ arĩra iri eropa wacũ ãarã, “Goãmũ ãgũ opũ árĩburisubu merogã dũhyaa,” arĩ pepirãca mũa.

32 Mũare diaye arĩgũ iiaa. Irisubu majarã erã sĩriboro core árĩpehreri yũ arĩra eropa waroca.

33 Umãro i yeba sã pehrea waroca. Yũ wereniguiripũ ne pehresome. Árĩpehreri yũ arĩdiro dopa ta eropa waha ojogorocũroca.

34 “Yũ dujariburinũre ne masibea mũa. Eropirã õaro arĩyuque. Bosenũrire pagari iiniguibiricãque. Eropirã merebiricãque. I yeba maja iiburire wũaro pepibiricãque. Mũare yũ arĩdiro dopa ta iirã, guñaña mariro i yebaguere yũ aricũ ne ucasome.

35 Yũhũ masare beyegũ arigũ guñaña mariro arigũca. Waibũgũ guñaña mariro ãgũ weradague ãgũ mehsihajaro dopa ta irinũ waroca masare árĩpehrerã i yeba majarãre. I yeba majarã “Eropa waroca,” erã arĩbiririnũ eropa waroca.

36 Mũarũ õaro guñatura coreque. Eropirã Goãmũre ire serẽniguicãque: “Pehrerinũ eropa wacũ yũre itamuque. Turarire oque yũre õaro yũ tariboro dopa. Eropigũ Cristore mũ obeogure güiro mariro yũhũ ãgũre bocatĩricũ iique yũre,” arĩ serẽque Goãmũre, arĩpũ Jesu.

37 Eropi irinũrire Goãmũ wihigue Jesu buhemũripũ. Ñamiri nũcũ buhetuhajagũ Olivo waĩcũdigũgue waha irigũgue arĩboyotahmuamũripũ.

38 Boyocũ árĩpehrerã masa ãgũre Goãmũ wihigue peerã wamũriñorã.

22

Pahia oparã, judio masare buherã mera wejediañorã Jesure

Mt 26.1-5, 14-16; Mr 14.1-2, 10-11; Jn 11.45-53

¹ Eropi irisubure bugabiriri pan erã baburi bosenu merogã dahyayoro. Iri bosenu Pascua waĩcuyoro.

² Eropirã pahia oparã, judio masare buherã mera Jesure wejediãrã, erã wejẽborore guñamaañorã. Jesure wejediaquererã ta masapure güiñorã guari arĩrã.

³ Eropi Judapũ watĩ ñgure ñero iidorecũ yũhripũ ñgure. Juda doce Jesu buherã mera majagũ árĩripũ.

⁴ Eropigũ pahia oparãre, Goãmũ wihi majarã surara oparã mera sãre weretamugũ wapũ. Erã pohrogue eja, erãre Jesure ñgũ ñhmuborore weretamupũ erã mera.

⁵ Ñgũ erãre eroparĩcũ pee erã mucubiri, “Mũre niyeru wajayerãca,” arĩñorã erã Judare.

⁶ Erã eroparĩcũ, “Áũ, mũare ñgure ñhmugũra,” Juda arĩpũ. Eropigũ masa erã ñabiririsubu Jesure ñhaturirãre ñgũ ñhmuborore corenipũ.

Jesu ñgũ buherã mera ñgũ baturinũ árĩyoro

Mt 26.17-29; Mr 14.12-25; Jn 13.21-30; 1Co 11.23-26

⁷ Bugaririri panre erã baburinũ bosenu árĩnũgarinũ árĩyoro. Eropiro Pascua majagũ árĩbure ovejare erã wejẽrinũ árĩyoro.

⁸ Irisubu ta Pedro, Ñũ sãre Jesu werepũ:

—Bosenu mari baburire amurã waque, arĩpũ Jesu erãre.

⁹ —¿Nohogogue mari baburire amudoregũ obeori mũhũ guare? arĩ serẽpiñorã erã.

¹⁰ Erã eroparĩcũ Jesu yũhripũ:

—Jerusaléngue waque. Erogue mũa ejacũ deco sorobu tuhpeogũ mũare bocatĩrigũcumĩ. Ñgũ bocatĩricũ ñgũ mera waque.

¹¹ Eropa warã ñgũ sihu ñajari wihigue ejarã, wihi opure õpa arĩque: “¿Nohogue yũhũ, yũ buherã mera Pascua maja barire barãcuri?” arãmi buhegũ,” arĩque wihi opure.

¹² Mũa eroparĩcũ peegũ wũari taribure, umaro maja taribure, mari gameri mera erã amura taribure ñhmugũcumĩ wihi opũ. Erogue mari baburire iique mũa, arĩpũ Jesu erãre.

¹³ Ñgũ eroparĩcũ erã iri macague wañorã. Erogue erã ejacũ erãre ñgũ arĩdiro dopa ta eropa wayoro. Eropirã erã Pascua árĩcũ baburire amuñorã.

¹⁴ Erã barisubu árĩcũ Jesu doce ñgũ buherã mera ba doapũ.

¹⁵⁻¹⁶ Erogue erã barogue doagũ Jesu erãre werepũ:

—Mũare arĩgũ iiaa. I Pascua bosenure mari iiaa Goãmũ ñgũ yarãre ñgũ taurare guñarã. Pũhrũ Goãmũ ñgũ opũ árĩrogue ñgũ yarãre tautuhagũcumĩ. Ñgũ eropa tauboro core inũno majare dipaturi basome yũhũ. Eropigũ dohpaguere yũ ñero tariboro core i Pascua maja barire mũa mera turaro badiabũ, arĩpũ Jesu.

¹⁷⁻¹⁸ Eropa arĩgũ Jesu ihriripare aĩ, Goãmũre “Õhaa,” arĩ serẽ, erãre werepũ:

—Mũare arĩgũ tiiaa. Goãmũ ñgũ opũ árĩrogue igui decore ihriboro core ne dipaturi ihrisome yũhũ. Eropirã iri vinore aĩ mũa basi ihrigue, arĩpũ Jesu.

¹⁹ Eropa arĩtuha panre aĩ, Goãmũre “Õhaa,” arĩpũ. Eropa arĩtuha irirure nuha guerepũ erãre. Irirure gueregũ ta erãre werepũ:

—I yũ dũpũ ãhraa. Yũ dũpũ yũre ñhaturirãre erã oburi dũpũ árĩroca. Mũa ñeri iira wajare cóãbu sĩrigũca yũhũ. Eropirã mũa yũre guñaburire ire baque, arĩpũ Jesu.

²⁰ Eropa batuha eropa ta erãre ihriripa sãre õpũ. Eropigũ erãre werepũ:

—Múa ñeri iirare cóãbu sîriguca. Eropigu yu dire cóãguca. Eropa sîrigu yu Pagu Goãmu “Masare ðaro iigara,” ïgu arïdiro îi ojogorocuguca.

²¹ “Dohpaguere peeque mua. Yure ïhaturirãre ïhmubu yu mera ohõ doami.

²² Goãmu ïgu arïdiro dopa ta yuhu masu Goãmu ïgu obeodigu sîriguca. ïgu eropa sîridorequerecũ ta yure ïhaturirãre ïhmudigupu ñetariaro tarigucumi, arïpu Jesu.

²³ ïgu eroparïcũ erãpu erã basi õpa arï serëpiñorã:

—¿Jesure ïhaturirãre ïhmubu mari mera majagu nihino árïcuriba? arï serëpiñorã erã basi.

“¿Mari mera majagu nihinopu opu árïgucuri?” arï wereniguiñorã Jesu buherã

²⁴ Puhru Jesu buherã õpa arï duyasoñorã:

—¿Mari mera majagu nihipu árïgucuri opu? arï wereniguiñorã erã basi.

²⁵ Erã eropa arï wereniguiçũ peege Jesu erãre werepu:

—Goãmure masibirã oparãpu erã masare dorerã pûriro mera dorema. Eropirã oparãre “Erã masare ðaro itamurã ãhrima,” arïrima gajirã erãre.

²⁶ Mupru eropa oparã árïdiasome mua basi. Múa mera majagu mua tïgupu mua pagu magu iro dopa árïporo. Múa mera majagu opu árïdiagu gajirã itamugu árïporo.

²⁷ ¿Nihino ãhriri opu mua pepicũ? ¿Ba doagupu opu ãhriri? ¿O barire duhpeogupu opu ãhriri? Ba doagu ta árïcumi opu. ïgu eropa árïquerecũ ta yupu pohro majagu iro dopa ta muare itamugu ahrabu.

²⁸ “Masa erã yure ñero iiquerecũ ta mupru yure duhubirabu.

²⁹ Eropigu yu Pagu ïgu yure opu acudiro dopa ta mua sãre oparãre acugura yuhu.

³⁰ Yu opu árïcũ mua sã yu bari mesa ta baha ihrirãca. Eropirã mua oparã doarire doarãca. Múa ero doarã Israe masare doce cururi majarãre beyerãca ðarã sãre ñerã sãre, arïpu Jesu ïgu buherãre.

Pedro “Jesure masibea,” ïgu arï guyaburiñere wereñumi Jesu

Mt 26.31-35; Mr 14.27-31; Jn 13.36-38

³¹ Eropa arïtuhaja Pedore Jesu õpa arï werepu:

—Simo Pedro yure peeque. Watï Satana muare árïpehrerãre gamegu Goãmure serërami. Múa yure duhu ïgu yare iicũ gamegu serërami. Trigo pohe opu ïgu trigo gasirire cóãgu puri siriro dopa muare goroweodiami.

³² ïgu muare eropa gamequerecũ yupu mure Goãmure serëbasabu. Yure mu umupeo duhubiribure serëbasabu Goãmure. Eropigu muhu yu mera majagu dipaturi árïgu mu acawererãre yaharãre guñaturacũ iique muhu, arïpu Jesu Pedore.

³³ ïgu eroparïcũ Pedro yuhripu:

—Opu, mure erã peresu iiquerecũ ta, yuhu mu mera majagu árïniguiçuca. Mure erã wejëquerecũ ta mu mera majagu árïniguiçuca, arïpu Pedro.

³⁴ Jesu yuhripu:

—Pedro, mure arïgu iiaa. Dohpagã ñami cãreña ïgu wereboro core uhresubu “Jesure masibea,” arïguca muhu gajirãre, arïpu Jesu Pedore.

Jesure erã ñero iinagaboro merogã duhyayoro

³⁵ Eropa arïtuha Jesu ïgu buherãre werepu:

—¿Sohõ árïrasubure mua niyeru aju moorã, suhri diyeri aju moorã, zapatu moorã muare yu obeorasubure gajino duhyari muare? arï serëpipu Jesu.

—Ne gajino guare duhyabirabu, arï yuhriñorã erã.

³⁶ —Irisubure muare duhyabiriquerecũ ta dohpaguepore suhri diyeri ajure, niyeru aju sãre oparã irire aique. Eropirã muare matamijiri maricũ ïarã mua suhrire duarã irimijire asuque.

37 Ire m̄are ar̄igu iiaa. Goãm̄u yare erã gojarapũ erã ar̄idiro dopa ta yũre eropa waro gahmea. Ōpa ar̄iñuma iripũgue. “ Īgu dorerire tarinũgarã mera majagu ãhrimi, ar̄irãcoma masa,” ar̄i gojañuma yũre, ar̄ipũ Jesu. Erãpũ ar̄iñorã:

38 —Īaque opũ. Pemiji matamijirire opaa gũa, ar̄iñorã ĩgu buherã.
—Iripẽta ár̄ica, ar̄i yũhr̄ipũ Jesu.

Getsemanique Jesu Goãm̄u mera wereniguipũ

Mt 26.36-46; Mr 14.32-42

39 Eropi Jesu ĩgu ero core ĩgu iiguadiro dopa ta Olivo waĩcũdigũ utãgũgue waha warũ. ĩgu eropa wacũ ĩgu buherã ĩgu mera wañorã.

40 Eroque ejagu ĩgu erãre werẽpũ:

—Goãm̄ure serẽque m̄ua ñerire iibiriboro dopa, ar̄ipũ erãre Jesu.

41 Eropa ar̄ituha ĩgu seyaro merogã yujugũ ta wanemo, mereja Goãm̄u mera wereniguipũ:

42 —Ahũ, yũ ñero tariburire iidiabigu iibiricãque. Yũ eropa serẽquerecũ ta yũ gamero dopa iibita. Mũpũ masia. Mũ gamero dopa ta iique, ar̄i serẽpũ Jesu Goãm̄ure.

43 ĩgu eropa ar̄i serẽcũ ãmarogue aridigu anyu Jesure dehyoapũ ĩgure itamugũ.

44 Eropigu Jesu ñero s̄iporãcũ turaro mera Goãm̄u mera wereniguipũ. Eropiro ĩgu ñajasiri guari di wiriro dopa ĩgure wiridijayoro.

45 Goãm̄u mera wereniguituha wahgãnũgaja, ĩgu buherã pohrogue dujaa warũ. ĩgu dujajacũ ĩgu buherã bũrigã bũjawererã ár̄irã car̄irã ar̄iñorã.

46 Eropigu Jesu erãre ōpa ar̄i werẽpũ:

—¿Duhpirã car̄iri m̄ua? Wahgãque. Goãm̄ure serẽque m̄ua ñeri iibiriburire, ar̄ipũ Jesu erãre.

Jesure ñhaturirã ĩgure peresu iñorã

Mt 26.47-56; Mr 14.43-50; Jn 18.2-11

47 ĩgu eropa ar̄i wereniguirisubu masa bajarã erañorã. Juda doce buherã mera majagu ár̄idigu masare m̄htagãridigu ár̄ipũ. Eropigu ĩgu Jesu pohro eraa, ĩgu wayuporãre mimipũ ĩgure.

48 ĩgu eropa mimicũ Jesupũ ĩgure serẽpipũ:

—Juda, ¿yũ masure Goãm̄u ĩgu obeodigũre yũre ñhaturirãre ñhmugũ yũ wayuporãre mimiri m̄uhũ? ar̄ipũ Jesu.

49 ĩgu eropa ar̄ira pũhrũ Jesu buherã masa Jesure erã ñeaburire masirã ĩgure serẽpiñorã:

—Opũ, ¿gũa matamijiri mera erãre gamequeãsi? ar̄iñorã erã.

50 Erã eropa ar̄ira pũhrũ yujugũ Jesu buherã mera majagupũ pahia opũ pohro majagũre ĩgu matamiji mera ĩgu gamirore diayepũ ár̄iri gamirore tabe coro dijucãpũ.

51 ĩgu eropa iicũ ĩagu Jesu ōpa ar̄ipũ:

—Iibita, ar̄ipũ.

Eropa ar̄ituha pohro majagu gamiro ár̄irãñere mohmeripũ. ĩgu eropa iicũ pohro majagupũ m̄uraro ta dujapũ daja.

52 Eropa iituha pahia oparãre, Goãm̄u wihi surara oparãre, m̄urã sãre ĩgure ñeamorãre Jesu serẽpipũ:

—¿M̄ua matamijiri mera, yucũ dũcari mera arirã yajari masure iro dopa ta yũre ñearã arirã iiarĩ?

53 Ūm̄uri nũcũ Goãm̄u wihigue m̄ua mera yũ ár̄icũ, m̄ua yũre ñeabiribũ. Eropa ar̄iquerecũ ta dohpague m̄ua ñerã yanũ ta ãhraa. Watĩ ĩgu tarinũgaburisubu ár̄iro iiaa, ar̄ipũ Jesu.

“Jesure masibea,” arīpū Pedro

Mt 26.57-58, 69-75; Mr 14.53-54, 66-72; Jn 18.12-18, 25-27

⁵⁴ Erā Jesure ñeatuha pahia opū ya wihigue aīgāñorā erā īgure. Erā aīgācū Pedro yoarogue erāre ihanurusiapū.

⁵⁵ Opū ya wihigue ejacū, iri wihire cāhmotara sāriro pohecague ōari goro deco peame dihuñorā gajirā. Erā dihucū iagu Pedro peame pohro doarā mera doapū.

⁵⁶ Īgū peame boyorogue doacū yujugo pohro majago īgure ōaro ihanurū gajirāre ōpa arī werepo:

—Ihī sā īgū mera ta āhrami, arīpo igo.

⁵⁷ Igo eroparīcū Pedro yūhripū:

—Nomeo, īgure ne masibea yūhū, arīripū Pedro.

⁵⁸ Pūhrū ñari gajigū Pedore iha, ōpa arī werepū:

—Mū sā erā mera majagū ta āhraa, arīpū īgū.

—Ne, arībeaa, arīripū Pedro.

⁵⁹ Yuju hora pūhrū gajigū gajirāre ōpa arī werepū:

—Diaye ta āhraa. Ihī Galilea majagū āhrimi. Diaye ta Jesu mera āhrami ihī sā, arīpū īgū gajirāre.

⁶⁰ Īgū eroparīcū Pedro yūhripū:

—Mū arīgure ne masibea yūhū, arī yūhripū.

Īgū eropa arī wereniguisubu cāreña werepū.

⁶¹ Īgū werecū mari Opū Jesu wihi pohro arīdigū Pedore maji iapū. Īgū eropa iacū Pedropū Jesu īgū arīrare guñapū. “Dohpagā ñami cāreña īgū wereboro core, ūhresubu mūhū, ‘Yūhū Jesure masibea,’ arīgūca mūhū,” Jesu īgū arīrare guñapū Pedro.

⁶² Eropigū Pedro erogue wiriri, turaro orepū.

Jesure wereya, pañorā erā

Mt 26.67-68; Mr 14.65

⁶³ Eropirā Jesure corerā surara īgure wereya, pañorā.

⁶⁴ Eropa parā īgū cuirire diricāhmota, īgure serēpiñorā:

—¿Noa mure pari? Īabiriqueregū ta wereque guare, arī wereyañorā erā.

⁶⁵ Eropirā baja gaji ñero arī wereyañorā erā īgure.

Jesure opū serēpipū

Mt 26.59-66; Mr 14.55-64; Jn 18.19-24

⁶⁶ Eropirā boyorogue ta murā, pahia oparā, judio masare buherā sā gamenereñorā. Erā eropa gamenererore gajirā erā pohrogue Jesure aīgāriñorā.

⁶⁷ —Wereque guare. ¿Goāmū beyedigū Cristo āhriri mūhū? arī serēpiñorā erā Jesure.

Erā eroparīcū Jesu yūhripū:

—Mūare yū werecū sāre yure peesome mūa.

⁶⁸ Mūare yū serēpicū yure yūhrisome mūa. Eropirā yure wiusome mūa.

⁶⁹ Mūa yure wiubiriquerecū ta pūhrū ñari ūmuri nūcū yūhū masū Goāmū īgū obeodigū Goāmū yū Pagū turagū īgū diayerū doagū arīgūca, arīpū Jesu.

⁷⁰ Īgū eroparīcū erā arīpehrerā serēpiñorā daja dipaturi:

—¿Eropa arīgū “Yūhū Goāmū magū āhraa,” arīri mūhū? arīñorā erā.

—Mūa arīro dopa īgū ta āhraa, arī yūhripū Jesu erāre.

⁷¹ Īgū eroparīcū ōpa arī erā basi wereniguiñorā erā:

—Īre weresārāre gajirāre mari gamebeaa pare. Erā nūcū ta sihajama. Īgū Goāmure īgū ñero wereniguicū mari basi ta mari peea. Eropirā īgū ñero iira dipuwajare masituhā, arīñorā erā erā basi.

23

*Pilato Jesure serēpipu**Mt 27.1-2, 11-14; Mr 15.1-5; Jn 18.28-38*

¹ Eropa arītuha erā árīpehrerā wahgānugaja, Jesure Pilato waĩcugu opu pohrogue aĩgãñorã.

² Aĩ ejarã Jesure weresãnugañorã:

—Ihĩ mari ya yeba majarãre ñero iidorecũ peeabu. Mari opure Césare ihĩ wajayedorebeami. Eropigu ĩgu “Yuhũ opu ãhraa. Cristo ãhraa yuhũ,” arĩ wereniguimi ĩgu basi, arĩ weresãñorã erã Jesure.

³ Erã eropa arĩ weresãra pũhru Pilato Jesure serēpipu:

—¿Diaye ta judio masa opu ta ãhriri mũhu? arĩpu ĩgu Jesure.

—Mũ arĩro dopa ta ĩgu ta ãhraa, arĩ yũhripu Jesu.

⁴ ĩgu eroparĩcũ Pilato pahia oparãre, masa sãre werepu:

—Ĩre gajino waja dipuwaja mara, arĩpu ĩgu.

⁵ ĩgu eropa arĩquerecũ ta erã turaro weresãnemoñorã:

—Ĩgu, ĩgu buheri mera masare gamequeãcũ iimi. Galilea yeba ĩgu irire iinugami. Eropa iinugatuha árīpehrero Judea yebague irire ĩgu iimi, arĩ weresãñorã erã.

Herode waĩcugu opu Jesure serēpipu

⁶ Erã eropa arĩ weresãcũ peegu Pilatopu serēpipu:

—¿Ihĩ Galilea majagu ãhriri? arĩpu ĩgu.

⁷ —Ero majagu ta ãhrimi, arĩ yũhriñorã gajirã.

Erã eropa yũhricũ peegu Pilatopu Jesu ĩgu árĩri yebare masigu opu Herode ĩgu ya yeba majagu ĩgu árĩcũ masipu. Irire masigu Jesure Herode pohro obeopu. Irisubure Herode Jerusalén arĩpu.

⁸ Ero core Herode Jesure peemuripu. ĩgu eropa peera pũhru ĩgure burigã ĩadiaripu. Jesu ĩgu deyoro moarire ĩgu ii ĩhmucũ ĩadiaripu ĩgu. Eropigu ĩgu Jesure ĩagu mucubiripu.

⁹ Eropigu baja serēpipu Jesure. ĩgu eropa serēpiquerecũ ta Jesupu ne yũhribiripu ĩgure.

¹⁰ Pahia oparã, judio masare buherã sã Herode pohro nugaja turaro Jesure weresãñorã.

¹¹ Erã eropa arĩ weresãra pũhru Herode ĩgu surara mera wereya, Jesure ñero iñorã. Eropa wereyarã, òariñe suhrirore opu yañe dopa bejariñere sãñorã erã Jesure. Eropa wereyatuha, iri suhrirore tuwea aĩ Pilato pohro obeoñorã daja.

¹² Irinure Herode, Pilato mera òaro erã basi game iinugarã árĩnugañorã. Ero corere erã basi game ĩhaturirã árĩriñorã.

*Masa Jesure wejēdoreñorã**Mt 27.15-26; Mr 15.6-15; Jn 18.39-19.16*

¹³ Eropi Pilato pahia oparãre, gajirã oparãre, masa sãre ĩgu sihubeocũ gamenereñorã.

¹⁴ Erã gamenerecũ ĩagu òpa arĩpu erãre:

—Ĩre yure aĩgãrirã, “Ĩgu masare ñero iidoremi,” arĩraa mua yure. Dohpague mua ĩhuro ĩre serēpipehoabu daja. Yu eropa serēpira pũhru mua ĩgure weresãcũ ñeri dipuwaja mara yũ ĩacũ.

¹⁵ Herode sã “Ĩgure ne ñeri dipuwaja mara,” arãmi. Eropa arĩgu dipaturi ĩre ohõ dujuami daja. Eropiro ĩre wejēdorero mara. Mũ sã irire ĩha masia.

¹⁶ Eropigu ĩgure tãraradari mera tãradoregũca yuhũ. Erã eropa tãrara pũhru ĩgure wiugara, arĩripu Pilato.

17 Bojori n̄c̄u Pascua bosen̄ri n̄c̄u peresu ár̄idiḡure yujuḡure masa gameḡure Pilato eropa wiubasam̄rip̄u. Eropa iiro gameyoro ïḡure.

18 Eropir̄a Pilato “Jesure wiuḡura,” ïḡu ar̄ic̄u peer̄a ár̄ipehrer̄a masa õpa ar̄i gaguiniguiñor̄a:

—Ïḡu Jesure wej̄eque. Ḡua yaḡu ár̄ibure Barrab̄ap̄ure ḡuare wiubasaque, ar̄i gaguiniguiñor̄a masa.

19 Ero Barrab̄ap̄u Jerusaléngue opar̄are ïḡu cóadorera dipuwaja, ïḡu gajir̄are wej̄era dipuwaja peresu iñor̄a ïḡure.

20 Pilato Jesup̄ure wiudiarip̄u. Eropiḡu ïḡu masare ïḡu wiabure ser̄epi ïap̄u daja.

21 Ïḡu Jesure eropa wiudiaquer̄ec̄u ta er̄a ïḡure ar̄iñor̄a daja:

—Crusague pabia wej̄eque ïḡure. Wej̄ec̄aque ïḡure, ar̄i gaguiniñor̄a er̄a.

22 Er̄a eropar̄ic̄u Pilato ùhresubu waro gohra õpa ar̄irip̄u daja er̄are:

—¿Ñehenore ñerire iiari ïḡu m̄ua eropa ar̄i gaguiniguiñor̄a? Ne ïḡure ñeri dipuwaja mara. Eropiḡu ïḡure wej̄edoremasibea. ïḡure t̄araradari mera t̄aradoreḡuca. Irip̄eta iidoreḡuca. Eropiḡu ïḡure wiuḡuca, ar̄irip̄u Pilato.

23 Ïḡu eropar̄ic̄u ta er̄a turaro mera gaguininemo, Jesure crusague wej̄edoreñor̄a. Er̄a eropa ar̄i gaguiniñor̄a peeḡu Pilato er̄a gamero dopa ta iidorep̄u.

24 Eropiḡu er̄a ar̄iropo dopa ta Pilato Jesure wej̄edorep̄u.

25 Eropa doreḡu masa ser̄ediḡure wiup̄u. Ïḡu peresugue ár̄iḡure, masare gamewej̄ec̄u iidiḡure, masare wej̄ediḡure Pilato Barrab̄ap̄ure wiup̄u. Eropiḡu masa er̄a gamero dopa ta Pilato Jesure crusague wej̄edorep̄u.

Er̄a Jesure crusague pabia wej̄eñor̄a

Mt 27.32-44; Mr 15.21-32; Jn 19.17-27

26 Eropir̄a er̄a Jesure wej̄er̄a war̄a, aïḡañor̄a. Er̄a eropa warisubu Simo waïc̄uḡu Cirene majaḡu pohegue ejadiḡu erap̄u. Jerusaléngue ïḡu erac̄u ïar̄a Jesure aïḡar̄a ïḡure bocat̄iri, ñeha, crusare ïḡure coãtamudoreñor̄a Jesu p̄uhr̄u.

27 Eropir̄a masa bajar̄a Jesure ïhan̄ur̄asiañor̄a. Eropir̄a gajir̄a nome ïḡure er̄a eropa iic̄u ïar̄a turaro ore n̄ur̄asiañor̄a.

28 Er̄a orec̄u peeḡu Jesu er̄are maji ïha õpa ar̄ip̄u:

—Jerusalén majar̄a nome ȳure orebirc̄aque. M̄ua basi, m̄ua por̄a ya ár̄iburire oreque.

29 Gajin̄uri ar̄ic̄u masa õpa ar̄ir̄acoma. “Por̄a marir̄a nome dohpaguere mari ar̄ic̄u õatariaboaya,” ar̄ir̄acoma masa.

30 Irisubure ut̄aḡure õpa ar̄i wereniguir̄acoma masa. “Ïḡu ut̄aḡu ḡua weca yuri bejaporo. Ḡuare wej̄ec̄aporo,” ar̄ir̄acoma masa.

31 Masa ȳure dipuwaja mariḡure er̄a õpa iic̄u, ñeri dipuwaja opar̄ap̄u ñetariaro war̄acoma, ar̄ip̄u Jesu.

32 Gajir̄a per̄a dorerire tarin̄ugar̄a er̄a ar̄ic̄u er̄a s̄are Jesu mera er̄a wej̄emor̄are aïḡañor̄a er̄a.

33 Er̄a aïḡa dipu pero waïc̄urogue eja crusague Jesure pabiañor̄a. Eropir̄a gajir̄a per̄a s̄are yujuḡure ïḡu diayer̄u gajiḡure ïḡu cop̄u crusariḡuere pabiañor̄a.

34 Er̄a eropa iic̄u Jesu õpa ar̄ip̄u:

—Ah̄u, oã dohparaḡa er̄a ñero iirire c̄adijique er̄are. Er̄a er̄a eropa iirire masibeam. Eropiḡu irire c̄adijique, ar̄ip̄u Jesu ïḡu Paḡure.

Eropir̄a surara Jesu suhri m̄urare “¿Noa yañe ár̄iurocuri iñe?” ar̄i game bira wajatañor̄a.

35 Eropir̄a masa ero niguir̄a er̄a ïaro judio masa opar̄a Jesure wereyañor̄a:

—Ïḡu gajir̄a masare s̄iribonir̄are taurap̄u. Eropiḡu ïḡu Cristo Goãm̄u ïḡu beyediḡu ár̄iḡu ïḡu basi tariporo, ar̄i wereyañor̄a er̄a.

³⁶ Surara sã ïgure wereyañorã. Jesu pohro ejarã, vino sũĩre erã oriñorã.

³⁷ Iire iirã õpa arĩñorã erã:

—Mũhũ judio masa erã opũ árĩgũ ta, mũ basi tarique, arĩñorã erã.

³⁸ Eropi ïgũ weca õpa arĩ gojarapũre pabia tuñorã: “Ihĩ judio masa tauro opũ árĩgũ ãhrimi,” arĩ gojaturapũ árĩyoro. Griego ya mera, Roma majarã ya mera, judio masa ya mera gojarapũ árĩyoro.

³⁹ Gajigũ ïgũ mera erã pabia tudigũ ïgũ ñero arĩ wereniguipũ Jesure:

—¿Mũhũ Cristo árĩbeari? Mũ basi, gũ sãre tauque, arĩpũ ïgũ Jesure.

⁴⁰ ïgũ eroparĩcũ peegũ ïgũ mera majagũpũ ïgure yũhrĩpũ:

—Eropa arĩbircãque. ¿Duhpigũ Goãmũre umupeobeari mũhũ? Marire yujuro mera dipuwaja moama erã.

⁴¹ Maripũre mari ñeri dipuwajare dipuwaja moarã diaye iirã iima erã. Ihĩpũ ñerire iibiriñumi, arĩpũ gajigũ tarinũgagũpũ.

⁴² Eropa arĩgũ ïgũ Jesure õpa arĩpũ:

—Jesu, mũhũ opũ árĩrogue árĩgũ yũ sãre guñaque, arĩpũ ïgũ Jesure.

⁴³ —Mũre ire arãa. Dohpagãre yũ mera paraíso waĩcũrogue yũ mera árĩgũca, arĩpũ Jesu ïgure.

Jesu sĩria wapũ

Mt 27.45-56; Mr 15.33-41; Jn 19.28-30

⁴⁴ Eropi goeri boje gohra árĩcũ árĩpehrerogue uñre hora gohra naitĩa wayoro.

⁴⁵ Naitĩaro árĩrisubu Goãmũ wihi majañe suhriro cãhmotara suhriro deco mera yehguea wayoro.

⁴⁶ Eropigũ Jesu turaro gaguinipũ:

—Ahũ, yũ sĩporãre mũre wiaa mũ dibuboro dopa, arĩ gaguinipũ Jesu.

Eropa arĩtuha sĩria wapũ.

⁴⁷ Eropa wacũ ïagũ surara opũpũ “Goãmũ turagũ ãhrimi,” arĩ, “Ihĩ Jesu diaye ta õagũ ãhrañumi,” arĩpũ ïgũ.

⁴⁸ Eropirã ero gamenererã iri eropa wacũ ïarã, Jesu ïgũ sĩricũ ïarã, erã ya wihigue dujaa wañorã. Dujaa wa, bũjawereri mera waha wañorã.

⁴⁹ Árĩpehrerã Jesu mera majarã, Galileague ïgũ mera arinirã nome sã yoarogue Jesure ihũ niguiñorã.

Jesu dũpũre masa gobegue apiñorã

Mt 27.57-61; Mr 15.42-47; Jn 19.38-42

⁵⁰⁻⁵¹ Irisubure José waĩcũgũ ero arĩpũ. Judea yeba Arimatea waĩcũri maca majagũ arĩpũ. Eropigũ ïgũ õagũ, diaye iigũ árĩgũ, Goãmũ ïgũ opũ árĩnũgaburire coregũ arĩpũ. Eropigũ ïgũ judio masa oparã mera majagũ árĩqueregũ ta Jesure erã wejẽdorecũ gamebiriripũ ïgũ.

⁵² Eropigũ Pilato pohrogue eja, Jesu mũrũ dũpũre serẽpũ.

⁵³ Serẽtuha Jesu dũpũre aĩ diju, õari suhriro mera ïgũ dũpũre omapũ. Eropa omatuha masa gobegue utãyegue erã seara gobegue apipũ ïgũ dũpũre. Iri gobere ne yujugũ sĩridigũre yaanibiriñorã dohpa.

⁵⁴ Irinũ Sabadonũ maja árĩburire erã amuyurinũ árĩyoro. Sabado judio masa soorinũ árĩboro merogã dũhyayoro.

⁵⁵ Eropirã Galileague Jesu mera arinirã nome masa gobegue José wacũ ïarã nũrusiañorã. Masa gobegue eja, iri gobere ïha, Jesu dũpũre ïgũ apirare ïañorã.

⁵⁶ Pũhrũ erã ya wihigue dujaa wañorã. Poresurire ïgũ dũpũre sũburire amũñorã erã. Eropirã Sabado árĩcũ Goãmũ ïgũ dorerire Moiserẽ ïgũ apirare iri dorero dopa ta erã sooñorã.

24

Jesu masa m̄riap̄u

Mt 28.1-10; Mr 16.1-8; Jn 20.1-10

¹ Domingo árĩcũ boyorogue erã nome erã poresuri erã amurare aĩ Jesu masa gobe pohrogue aĩgãñorã.

² Iri gobegue ejarã, iri gobere biharaye utãyere erã pãgũ nugurayere ãañorã.

³ Eropa ãarã erã iri gobegue ñaja wañorã. Jesu d̄up̄up̄ure ne bocajabiriñorã erã.

⁴ Ĩgũ d̄up̄ure bocabirã, “¿Dohpa wayuri?” arĩ pepiñorã erã. Erã eropa arĩ pepi erã werenigui amaro gohra perã ɯma gosesiriri suhricurã erã pohro niguiñorã.

⁵ Ero erã niguicũ ãha, nome gũirã merejañorã. Eropirã ɯmap̄u erãre wereñorã:
—¿Duhpimorã s̄iridigũ m̄urũ ĩgũ árĩdirore ahmari m̄ua? Dohpaguere ĩgũ ojocarigũ ãhrimi.

⁶ Ĩgũ õre marimi. Masa m̄riatuhami. ¿Sohõ árĩrasubure Galileague m̄ua mera árĩgũ ĩgũ arĩrare guñari m̄ua?

⁷ “Yũ masure Goãmũ ĩgũ obeodigure wiarãcoma ñerãre. Erã yure crusague pabia wejẽrãcoma erã yure. Eropigũ yũ s̄irira p̄hrũ ɯhrenũ p̄hrũ masa m̄riagũca yũhũ,” ¿m̄uare ĩgũ arĩrare guñari m̄ua? arĩñorã ɯmap̄u.

⁸ Erã eroparĩcũ peerã, nomep̄u ĩgũ arĩrare guñañorã.

⁹ Erã eropa arĩra p̄hrũ erã dujaa wañorã. Once buherãre gajirã sãre irire werepehoñorã.

¹⁰ Erã nomep̄u María Magdalena, Juana, María Santiago pago árĩñorã. Erã nome gajirã nome sã árĩñorã Jesu buherãre eropa wererã nome.

¹¹ Erã eropa arĩ werequerecũ ta Jesu buherãp̄u “Erã diaye arĩbiribocoma. Eropa arĩcãrã iima oã nome,” arĩ pepiriñorã. Eropirã erã nomere peediabiriñorã.

¹² Erã eroparĩcũ peegũ, Pedrop̄u masa gobegue omagã, ãagũ wap̄u. Iri gobegue eja, ĩgũ muhmereja ãhame acup̄u. Jesure erã omara gasiro dihtare ãap̄u. “¿Dohpa wayuri?” arĩ pepigũ ĩgũ wihigue dujaa wap̄u.

Emaus waĩc̄uri maca maja mague Jesu dehyoap̄u

Mr 16.12-13

¹³ Irinũre perã Jesu buherã mera majarã Emaus waĩc̄uri macague warã iĩñorã. Jerusalenre once kilómetros yoaro ãhraa Emaure ejaro.

¹⁴ Emaugue waha, árĩpehreri Jesure eropa warare wereniguigãrã iĩñorã.

¹⁵ Erã eropa arĩ werenirisubu Jesup̄u erã watope erã mera wap̄u.

¹⁶ Eropirã ĩgũre ãaquererã ta erã ĩgũre ãha masibiriñorã.

¹⁷ —¿M̄ua curirã warã dohpa arĩ werenigui b̄jawererã iiri m̄ua? arĩp̄u Jesu.

Ĩgũ eroparĩcũ erã dujanũgañorã b̄jawererã.

¹⁸ Eropigũ Cleofa waĩc̄uḡup̄u Jesure yũhr̄ip̄u:

—¿Dohpaguere Jerusalenre erã iirare m̄u dihta masibeari? arĩ serẽpip̄u ĩgũ.

¹⁹ —¿Dohpa wahãri Jerusalenre? arĩp̄u Jesu.

Ĩgũ eroparĩcũ Cleofa yũhr̄ip̄u:

—Jesure Nazare majagure erã iirare arĩrã iiaa. Ĩgũ Goãmũ yare weremũhtagũ árĩrimi. Eropirã ĩgũ wereniguirire peerã, ĩgũ iira sãre ãarã, “Turagũ ãhrimi,” arĩ pepirima masa. Goãmũ sã eropa arĩ pepicum̄i.

²⁰ Mari pahia oparã, gajirã oparã mera ĩgũre wejẽdorera gajirãre ohama. Erã eropa ocũ gajirãp̄u ĩgũre crusague pabia wejẽama.

²¹ “Roma majarãre cóãbu Israe masa op̄u árĩbu ãhrimi,” arĩ pepiribũ gũa ĩgũre. Dohpagã mera ɯhrenũ wahaa ĩgũ s̄irira p̄hrũ.

²² Bajamerãgã gũa mera majarã nome gũare ɯcacũ iiaa. Boyoro Jesu ĩgũ masa gobegue erã eja,

²³ Īḡu d̄up̄ure erā bocabirañorā. D̄up̄ure bocabiri erā dujara wereama. “Guare anyua dehyoama. Jesu ojocariap̄u,” arī wereama nomep̄u.

²⁴ Erā eroparīcū gajirā ḡua mera majarāp̄u iri gobegue eja nome erā arīdiro dopa ta ñañorā. Erā s̄a Jesu m̄ur̄ure ñabirañorā, arīp̄u ĩḡu Jesure.

²⁵ Īḡu eropa arīra p̄uhr̄u Jesu werep̄u erāre:

—M̄ua ne peebirā āhraa. ¿Goām̄u yare werem̄htanirā m̄ura erā arīrare ðaro peebeari m̄ua?

²⁶ Cristo op̄u árīboro core ĩḡu umarogue ĩḡu m̄uriaboro core ĩḡure ñero tariro gahmeab̄u. ¿Irire masibeari m̄ua? arīp̄u Jesu erāre.

²⁷ Eropa arīḡu Goām̄u yare erā gojarap̄ūguere erā ĩḡure gojayurare Jesu werepehocāp̄u erāre. Moise m̄ur̄u ĩḡu gojarare Jesu weren̄gap̄u. Eropiḡu árīpehrerā Goām̄u yare werem̄htanirā erā gojara s̄are erāre werepehocāp̄u.

²⁸ Erā erā wari macague erā ejacū Jesup̄u erāre tarigāḡu dopa iip̄u.

²⁹ Īḡu eropa iiquerēcū ta erāp̄u ĩḡure wadorebiriñorā.

—Ḡua mera dujaque. Ñamicague āhraa. Nairo iica, arīñorā erā Jesure.

Eropiḡu Jesu erā mera wihigue ñaja war̄u.

³⁰ P̄uhr̄u ĩḡu erā mera erā bari mesague doaja, panre aī, Goām̄ure “Ōhaa” arīp̄u. Eropa arīḡu iri panre nuha aī erāre óp̄u.

³¹ Īḡu eropa iicū ñarā erā Jesure ñha masiñorā pare. Erā ñha masira p̄uhr̄u ĩḡu dederea war̄u.

³² Īḡu eropa dederecū erā erā basi ðpa arī wereniguiñorā:

—Mague ĩḡu marire wereniguirisubu Goām̄u ĩḡu gojarare ĩḡu wereniguirisubu mari s̄iporā mera ðaro mucubiriri mera pepiabu mari, arīñorā erā basi.

³³ Eropa arītuha erā mata Jerusaléngue dujaa wañorā. Erogue eja, once buherāre, gajirā mera gamenererāre bocañorā.

³⁴ Erā ejacū, once buherā ðpa arīñorā erāp̄ure:

—Diaye ta mari Op̄u masa m̄uriadi āhrami. Simo Pedro ĩḡure ñap̄u, arīñorā erā.

³⁵ Erā eroparīcū peerā Emaus wari maha wanirā s̄a erā ñarare wereñorā:

—Jesu ĩḡu panre nuha guare ĩḡu ocū ñha masiabu ḡua, arīñorā gajirāre.

Jesu ĩḡu buherāre dehyoap̄u

Mt 28.16-20; Mr 16.14-18; Jn 20.19-23

³⁶ Erā eropa arī wererisubu mata Jesup̄u erā pohro dehyoan̄gajap̄u.

—¿Āhriri m̄ua? arīp̄u ĩḡu erāre.

³⁷ Īḡu eroparīcū erā “S̄iridiḡu m̄ur̄ure ñarā iiaa mari,” arī pepi, turaro güiñorā.

³⁸ Erā eropa güicū ñaḡu ĩḡu erāre werep̄u:

—¿Duhpirā güiri m̄ua? ¿Duhpirā yure ñarā “I diaye árībeaa, arīri m̄ua?”

³⁹ Ȳu mojotorire ȳu guburi s̄are ñaque. M̄ua irire ñarā, yure ñha masirāca. Yure mohmepique. Mohmepirā masirāca m̄ua. S̄iridiḡu m̄ur̄u d̄up̄u moomi. Ȳup̄u d̄up̄ucua, arīp̄u Jesu.

⁴⁰ Eroparīḡu ĩḡu mojotorire, ĩḡu guburire ñhmup̄u erāre.

⁴¹ Īḡu eropa ñhmuquerēcū ta erā burigā mucubiri uca warā “I diaye árībeaa,” arī pepiniñorā dohpa. Erā eropa arī pepicū masiḡu Jesu erāre serēpir̄u:

—¿Ōre bari āhriri? arīp̄u ĩḡu.

⁴² Īḡu eroparīcū waim̄u mupudiḡure mome imis̄iri s̄are oñorā ĩḡure.

⁴³ Irire aī erā ñhuro Jesu bar̄u.

⁴⁴ Batuha Jesu werep̄u erāre:

—Soh̄o mari árīrasubu m̄ua mera arīḡu ȳuh̄u m̄uare werediro dopa ta dohpaguere yure eropa wahab̄u. Goām̄u doreri Moise marire ĩḡu apira ĩḡu eropa arī gojadiro

dopa ta yũre eropa wahabũ. Goãmũ yare weremũhtanirã, Salmopũre gojanirã sã iribojegue erã yũre arĩ were gojayudiro dopa ta dohpague yũre eropa wahabũ. Eropã ta waro gahmeabũ, arĩpũ Jesu.

⁴⁵ Eropã arĩtuha Goãmũ yare erã arĩ were gojarare ãgũ buherãre masicũ iipũ Jesu erãre.

⁴⁶ —Goãmũ yare erã gojara õpa arĩyoro: “Cristo ñero tarigũcumi. Eropigũ uhrenũ pũhrũ ãgũ sĩrira pũhrũre ãgũ masa mũriagũcumi.

⁴⁷ ãgũ masa mũriara pũhrũ arĩpehreri yeba ãgũ yarã Goãmũ yare buherãcoma. ‘Mũa ñerire bujawererã Jesucristo mera mũa ñerire cãdijirã arĩrãca,’ arĩ wererãcoma masare. Eropã weremorã Jerusalén werenũgarãcoma,” arĩ gojañumi Goãmũ yare erã gojarapũ, arĩpũ Jesu.

⁴⁸ Eropã arĩtuhaja õpa arĩ werenemopũ:

—Mũapũ i arĩpehrerire ãanirã ãhraa. Eropirã gajirãre wererãca.

⁴⁹ Goãmũ “ãgũre mũare obeogũra,” ãgũ arĩdigũre yũpũ mũare obeogũra. Eropirã Jerusaléngue ãgũ Espĩritu Santo mũare ãgũ eraburire coreque mũa. ãgũ mũare turarire ogũcumi, arĩpũ Jesu ãgũ buherãre.

Jesu mũmarogue mũria warũ

Mr 16.19-20

⁵⁰ Eropã arĩtuha Jesu erãre Jerusalén arĩrãre Betaniague aĩgãpũ. Erogue eja, Jesu ãgũ mojotori mera sĩmuju, “Õaro arĩque,” arĩpũ erãre.

⁵¹ Eropã arĩtuha erãre apĩ, mũmarogue mũria warũ.

⁵² ãgũ mũriara pũhrũ erã ãgũre umupeo, “Õagũ, turagũ ãhrimi,” arĩ, Jerusaléngue bũrigã mucubiriri mera dujaa wañorã.

⁵³ Ero ãhri mũmuri nũcũ erã Goãmũ wihigue Goãmũre serẽmuriñorã. “Mũhũ õagũ ãhraa,” arĩ umupeoniguicãmuriñorã erã ãgũre. Eropã ta arĩporo. Iripẽta ãhraa.

San Juan

Ñu waĩcugũ ipũre gojadigu Jesucristore ĩamũriñumi. Jesucristo i yebare buhecũ Ñu ĩgu buhegu árĩmũriñumi. Eropigu Jesu sĩridigu masa mũria ĩgu Pagũ pohro mũriara pũhrũgue Ñu ipũre gojañumi.

Cristo masũ ta árĩnũgañumi

¹ Negohraguere i yeba árĩboro coregue ta Cristo mata árĩmũhtamũrituhapũ. ĩgu Goãmũ mera árĩpũ. Eropigu ĩgu Goãmũ ta árĩcãgu ĩpũ.

² Matague ta Cristo Goãmũ mera árĩpũ.

³ Eropigu i yebare, umũsire árĩpehrerire ĩhacũnugudorepũ Goãmũ ĩgũre. Eropigu masa sãre ĩhacũnugudorepũ ĩgũre. Eropigu irire ĩhacũnugupehopũ ĩgu Jesucristo. Eropiro irire ĩgu ĩhacũnugupehobiricũ i ne mariboya.

⁴ Cristo ojocaririre ogũ ãhrimi. Boyocũ mari mari basi õaro mari ĩha masiro dopa ta, ĩgu mari Pagũre õaro ĩha masicũ iimi marire. Eropigu i yebare eragũ mari Pagũre masicũ iimi masare.

⁵ I yeba majarã erã guñaricũri naitĩaro iro dopa ñeri ãhraa. Jesucristo boyogoro dopa ta masa pohro eragũ erã Goãmũ yare masicũ iimi. Eropiro naitĩariñe, boyoriñere ne tarinũgabiropo dopa ta Cristore ñeripũ ne tarinũgabiriyoropu.

⁶⁻⁷ Goãmũ Ñu waĩcũgũpũre obeomũhtapũ Cristore quere aĩgã weremũhtadoregũ. ĩgu obeodigu Ñupũ eraa guare masare Cristo ĩgu ariburire weremi.

⁸ Ñupũ Cristo árĩbirimi. Eropã árĩbiriqueregũ ta ĩgu Cristore masare weryumũhtagũ árĩmi.

⁹ Cristo boyogoro dopa ta árĩgu árĩpehrerã masare Goãmũre masicũ iibu i yebaguere aridigu árĩmi. Diaye ta ãhraa. ĩgu masare masicũ ĩgu ta ãhrimi.

¹⁰ Eropigu Cristo i yebare árĩdigũ árĩrimi. I yebare ĩhacũnugudigu árĩpũ. ĩgu eropa árĩquerecũ ta i yeba majarã ĩgũre ne ĩha masibirinirã árĩma.

¹¹ ĩgu ya yeba ĩgu masa dehyoadigu árĩrimi. ĩgu ya yeba ĩgu masa dehyoadigu árĩquerecũ ta ĩgu ya yeba majarãpũ ĩgũre ne gamebirinirã árĩma.

¹² Erã eropa gamebiriquerecũ ta árĩpehrerã ĩgũre gamerãpũre erãre Goãmũ ĩgu porã árĩcũ iimi. ĩgũre umupeorãre árĩpehrerã Goãmũ ĩgu porã árĩcũ iimi.

¹³ Erã Goãmũ porã ta ãhrima. Eropirã masa erã gamero Goãmũ porã wabeama. Goãmũ gamero mera ĩgu porã wahama.

¹⁴ Eropigu Cristo ĩgu masũ ĩgu árĩnũgara pũhrũ mari mera árĩmi ĩgu. ĩgu eropa árĩcũ ĩarã masare mahigu, diaye majare ĩgu wereniguigu árĩcũ gũa masibũ. ĩgu dihta Goãmũ magũ árĩgu turagũ árĩmi. ĩgu eropa árĩgu árĩcũ gũa masibũ.

¹⁵ Ñu waĩyegũ ĩgu buherogue Cristo eracũ ĩha õpa arĩ gaguiniguimi guare weregũ: —Sihĩ ahrimi yũ mũare weredigũ. ĩgu yũ pũhrũ masa dehyoadigu ãhrimi. Eropã árĩqueregũ ta yũ tauro turagũ ãhrimi. ĩgu yũ masa dehyoaboro coregue árĩtuhapũ. Eropigu ĩgu yũ tauro ãhrimi. Yũhũ mũare eropa arĩ weredigũ ta ãhrimi ĩhĩ, arĩmi Ñu guare.

¹⁶ ĩgu Cristopũ õagũ turaro masare mahigu árĩgu marire árĩpehrerãre õaro ĩiniguicãmi.

¹⁷ Goãmũ dorerire Moisepũ apimũhtapũ marire. Jesucristopũ Goãmũ masare ĩgu mahirire buhegu árĩmi. Goãmũ ĩgu diaye wereniguiri sãre buhegu árĩmi ĩgu.

¹⁸ Masa ne Goãmure ãabeama. Ìgure mari ãabiriquerecũ ta ìgu magu ìgu turaro mahigu yujugu ta árigupu ìgu Pagure marire masicũ iimi.

*Gajirã Ñu waïyegure serëpiñuma
Mt 3.11-12; Mr 1.7-8; Lc 3.15-17*

¹⁹ Judio masa oparã Jerusalén árĩrã pahiare, Goãmũ wihi mohmerã sãre Ñu pohrogue obeoñorã. “¿Nihino ãhriri mũhũ?” arĩ serëpidorerã obeoñorã erãre. Erã eropa arĩ serëpirã ejacũ õpa arĩ weremi Ñupũ.

²⁰ Ne yayaro mariro weremi. Diaye ta werepehocãmi guýaro mariro.

—Yũhũ Cristo Goãmũ ìgu masare taudoregu ìgu obeodigu árĩbeaa, arĩmi ìgu.

²¹ Ìgu eroparĩcũ erãpu ìgure dipaturi serëpima daja:

—¿Mũhũ Cristo árĩbigũ Eliapu ãhriri? arĩma.

—Árĩbeaa yũhũ, arĩmi ìgu.

—¿Gua coredigũ Goãmũ yare weremũhtagupu ãhriri mũhũ? arĩma erã.

—Árĩbeaa yũhũ, arĩmi Ñu.

²² Ìgu eroparĩcũ erã ìgure dipaturi serëpima daja.

—Guare serëpidorenirãre gua õaro wereboro dopa guare wereque daja. ¿Nihinopũ ãhriri mũhũ? ¿Dohpa árĩguno ãhriri mũhũ? arĩma erã Ñure.

²³ Erã eroparĩcũ õpa arĩ yũhrimi:

—Masa marirogue õpa arĩ gaguiniguũ ãhraa yũhũ. Goãmũ ya weremũhtadigu Isaia mũrũ ìgu werediro dopa ta werea yũ sã: “Mari Opũ ìgu ariboro core õarã árĩyunque ìgure peemorã,” arĩ masare wereyu gaguiniguũ ãhraa yũhũ, arĩmi Ñu erãre

²⁴ Ñure serëpirã fariseo masa erã obeonirã árĩma.

²⁵ Eropirã erã Ñure serëpima daja:

—¿Mũhũ Cristo, Elia Goãmũ ya weremũhtagu gua coregu árĩbiriqueregu ta duhpigu masare Goãmũ ya árĩburire waïyeri mũhũ? arĩma erã.

²⁶ Erã eroparĩcũ yũhrimi ìgu.

—Yũ deco mera masare Goãmũ ya árĩburire waïyea. Gajigupu mũa masibigupu mũa watope árĩtuhami.

²⁷ Ìgupũ yũ pũhrũ arigu yũ tauro turagu ãhrimi. Õatariagu ãhrimi. Ìgu iro dopa árĩbeaa yũpũ. Eropigu ìgure pepigu, “Bu árĩgu ãhraa yũhũ,” arĩ pepia, arĩmi Ñu erãre.

²⁸ Eropa arĩ wereniguima erã Betaniague, dia Jordán waïcũriya gajipu masegue, Ñu ìgu masare ìgu waïyerogue.

—Jesu Goãmũ ìgu obeodigu cordero iro dopa ãhrimi, arĩ wereñumi Ñu masare

²⁹ Gajinu Jesu Ñu pohro ìgu aricũ ìagu Ñu õpa arĩmi guare:

—Ïaque. Ihĩ Goãmũ ìgu obeodigu ìgu cordero iro dopa ãhrimi. Cordero mari ñeri iira dipuwajare sĩriro dopa ihĩ sĩrigu i yeba majarãre erã ñero iirare cóãgũcumu ìgu.

³⁰ Ihĩ ta ãhrimi yũ õpa arĩdigu: “Yũ pũhrũ arigu yũ tauro turagu ãhrimi. Yũhũ masa dehyoaboro core ìgu matague ta árĩtuhapu. Eropigu ìgu yũ tauro turami,” yũ arĩdigu ihĩ ta ãhrimi.

³¹ Yũpũ ìre Goãmũ magu ìgu árĩrire masibirinibũ. Eropa masibiriqueregu ta deco mera waïyegu arigu iibu yũ acawererã Israe masa ìre erã masiborore, arĩmi Ñu.

³² Eropa arĩtuha Ñu werenemomi:

—Espĩritu Santo umarogue buja iro dopa bejagu Cristo weca دچارimi. Ìgu weca ìgu dujanugacũ ãabu.

³³ Īḡu weca dujanuḡajacũ ĩha ĩḡure ĩha masibu. Īḡu yũre masare deco mera waĩyedore obeodigu Goãmũpũ õpa arĩ weremuhtatuhami yũre: “Espĩritu Santo dijari ĩḡu weca dujanuḡajagu ĩḡu ta árĩḡucumi. Īḡupũ Espĩritu Santore masa mera eropa árĩniguicũ iigu árĩḡucumi,” arãmi Goãmũ yũre. Īḡu yũre eropa werebircũ ĩha masibiriboya ĩḡure.

³⁴ Dohpaguere ĩḡure ĩha masituhaa yũhũ. Eropã ĩha masigu “Diaye ta Goãmũ magũ ta ãhrimi,” arãa yũhũ mũare, arĩ weremi Ñu.

Jesu buherã ĩḡu ne sihunḡanirã árĩñuma

³⁵⁻³⁶ Gajinu Ñu mera gũa perã ĩḡu buherã ĩḡu mera gũa niguicũ, Jesu gũa pohro tari wahḡagu iimi. Īḡu eropa tari wahḡacũ ĩagu Ñu dipaturi õpa arĩmi ḡuare:

—Īaque. Ihĩ Goãmũ ĩḡu obeodigu cordero iro dopã árĩḡu ãhrimi, arĩmi Ñu.

³⁷ Īḡu eroparĩcũ gũa perã ĩḡu buherãpũ irire peerã Jesure nũrusiagãbũ.

³⁸ Gũa eropa nũrusiagãcũ ĩagu Jesu ḡuare maji ĩha, serẽpimi:

—¿Nohogue wahari mũa? arĩmi ĩḡu ḡuare. Īḡu eroparĩcũ gũa sã ĩḡure serẽpibũ.

—Buheḡu, ¿nohogue ãhriri mũhũ? arĩ serẽpibũ gũa ĩḡure.

³⁹ —Yũ mera arinijarã, ĩarã ariḡue, arĩmi ḡuare Jesu.

Īḡu eroparĩcũ ḡupũ ĩḡu árĩroḡue ĩarã wabũ. Irisubu ñamicague cuatro hora árĩbũ. Eropirã iri ñamire ĩḡu mera dujabũ gũa.

⁴⁰ Gũa perã Ñure peerã, Jesure nũrusiagãrã yũ mera majagu Andre mera árĩbũ. Andrepũ Simo pagũ magũ arĩmi.

⁴¹ Eropigu ĩḡu mata ĩḡu tĩḡure ahma boca, õpa arĩ werepũ ĩḡure:

—Mesiare Goãmũ marire taubure Goãmũ ĩḡu obeodigũre bocabũ gũa, arĩpũ Andre Simore. Mesia ero majarã ya mera arĩrã, Cristo arĩrã iima.

⁴² Eropã arĩtuha ĩḡu Simore Jesu pohro aĩḡãmi. Īḡu pohro erã ejacũ ĩagu Jesupũ Simore õpa arĩmi:

—Mũhũ Simo waĩcũḡu Jona waĩcũḡu magũ ãhraa. Dohpaguere mũre Cefa waĩyegũra, arĩmi Jesu Simore. Cefa ero majarã ya mera arĩrã, Pedro arĩma. Eropigu Pedro waĩcũmi pare.

Felipere, Natanae sãre sihuñumi Jesu

⁴³ Gajinu Jesu “Galilea yebague ina warã,” arĩmi ḡuare. Eropigu erogũe eja ĩḡu Felipere bocatĩri õpa arĩmi:

—Yũ mera majagu árĩbu ariḡue, arĩmi Jesu.

⁴⁴ Felipepũ Betsaida majagu arĩmi. Īḡu, Andre, Pedro mera yuju macã majarã arĩma.

⁴⁵ Eropigu Felipe Natanaere ahma, boca õpa arĩ weremi:

—Goãmũ dorerire Moise ĩḡu gojarapũḡue ĩḡu weredigũre, gajirã Goãmũ yare weremuhtanirã sã erã weredigũre gũa bocabũ. Jesu Nazare majagu José magũ ĩḡu ta árĩcumi, arĩmi ĩḡu Natanaere.

⁴⁶ —Nazareguere ne yujugũ õagu marimi, arĩmi Natanaepũ.

—Īagu ariḡue mũhũ, arĩmi Felipe.

⁴⁷ Eropi Natanae Jesu pohro ĩḡu ejacũ ĩagu Jesupũ õpa arĩmi Natanaere:

—Ihĩ dohpague arigu diaye ta õagu judio masũ gohra ãhrimi. Īḡure ne ḡuyari marã, arĩmi Natanaepũre.

⁴⁸ Īḡu eroparĩcũ peegũ Natanae ĩḡure serẽpimi:

—¿Duhpigu yũre õaro masiri mũhũ? arĩmi.

—Felipe, ĩḡu mũre ĩḡu sihuboro core, higueraḡu docã mũ árĩcũ ĩhabũ yũhũ mũre, arĩmi Jesu ĩḡure.

⁴⁹ Īḡu eroparĩcũ Natanaepũ õpa arĩmi ĩḡure daja:

—Buhegu, diaye ta m̄h̄u Goãm̄u magu ta ãhraa. M̄h̄u Israe masa gua opu ár̄ibu ãhraa, ar̄imi Natanae.

⁵⁰ Ìgu eropar̄icũ peegu õpa ar̄i yuhrip̄u Jesu:

—Higueragu doca yu m̄re ïarare masigu yure “Goãm̄u magu ãhraa,” ar̄i umupeoa m̄h̄u yure. ¿Iri ta m̄re umupeocũ iiri? M̄re yu eropa ïara tauro Goãm̄u turari mera yu iicũ ïaguca m̄h̄u, ar̄imi Jesu Natanaere.

⁵¹ Erop̄a ar̄iḡu õpa ar̄i werenemomi:

—Diaye ta m̄re ar̄iḡu iiaa. Yuh̄u masu Goãm̄u ïgu obeodigu ãhraa. ðmarogue Goãm̄u yarã anyua erã yu weca erã dijaricũ, erã m̄riacũ sãre ïaguca m̄h̄u, ar̄imi Jesu ïgure.

2

Caná waïc̄uri macague erã mojoto diriri bosenugue Jesu ïagu wañumi

¹ ðhrenu p̄h̄ru Caná Galilea ár̄iri macague mojoto diriri bosenu ár̄ibu. Eropigo Jesu pago iri wihigue ár̄imo.

² Jesu gua ïgu buherã sã erã mojoto dirirogue sihubeonirã ár̄ibu.

³ Iri bosenu maja vino pehrecũ Jesu pago ïgure weremo:

—Dohpaguere vino pehrea wahabu erãre, ar̄imo igo Jesure.

⁴ Igo eropar̄icũ peegu Jesu õpa ar̄imi:

—Meho, ¿duhpigo irire yure wereri m̄h̄u? Masa erã yure masiboro d̄hyania dohpa, ar̄imi Jesu ïgu pagore.

⁵ Ìgu eropar̄ira p̄h̄ru ïgu pagopu mohme corerãre weremo.

—Yu magu ïgu dorero dopa ta ïique m̄u, ar̄imo igo.

⁶ Irisubuguere gua acawererã judio masa Goãm̄u yare iimorã masare erã d̄p̄ure eropa coeniguicãdorema. Eropi iri wihi seis gohra máta sorori, deco dic̄uri sorori ár̄ibu. Iri deco Goãm̄u yare iimorã erã coeri deco ár̄ibu. Iri soroburire ochenta o cien litros sihajabu decore.

⁷ Eropigu erã mohme corerãre doremi Jesu:

—I soroburire deco mera pisãnemo ãj̄utu dobopehocãque, ar̄imi Jesu.

Ìgu eropar̄icũ erãp̄u õaro ãj̄utu dobopehocãma iri soroburire.

⁸ Erã eropa iira p̄h̄ru Jesu erãre doremi daja:

—Dohpaguere iri decore waa aĩ, sihu bosenu iigure t̄iarã waque, ar̄imi.

Ìgu eropar̄icũ peerã iri decore waa aĩgã, sihu bosenu iigure t̄iama erã.

⁹ Erã t̄iacũ ïgup̄u iri decore vino poyara decore ihriñami. Iri vinore “¿Noho majare aĩḡarayuri erã?” ar̄i pepip̄u ïgu. Ìgu eropa masibiriquerecũ ïgure mohme corerãp̄u iri vinore t̄ianirãp̄u masima. Sihu bosenu iigu eropa masibirinijagu, mojoto diridigure sihubeo

¹⁰ õpa ar̄i weremi:

—Gajirã masa õari decore vino decore t̄iam̄htam̄urima. Masa erã õaro ihrira p̄h̄ru ñequeyari vino decop̄ure t̄iama erã. M̄p̄u õari vino decore dihbu, p̄h̄rugue guare t̄iia, ar̄imi sihu bosenu iigu mojoto diridigure.

¹¹ Caná Galilea ár̄iri macague decore vino ïgu poyacũ iira ne Goãm̄u turari mera ïgu deyoro moanugara ár̄ibu. Erop̄a iigu gajirãre ïgu turarire ii ïhm̄umi Jesu. Ìgu eropa ii ïhm̄ura p̄h̄ru gua ïgu buherã ïgure umupeobu.

¹² P̄h̄ru Jesu, ïgu pago, ïgu pagu porã, gua ïgu buherã mera Capernaumgue sihugã wami. Erogue ejarã bajamenurigã dujabu gua.

Jesu Goãm̄u wihiguere ejañumi

¹³ Pascua ar̄icũ gua judio masa bosenu ár̄iboro merogã d̄hyanijabu. Eropigu Jesu gua mera Jerusalengue wami.

¹⁴ Eroque ejagu ĩgu Goãmu wihigue ñajajagu, wecuare, ovejare, bujare duarãre bocajami. Eropigu niyeru gohrotorã erã mesarigue erã doacũ bocajami.

¹⁵ Eropa bocajagu yuradari mera tãraridari ii, erãre árĩpehrerãre disiporogue tãranuru wiumi. Eropigu niyeru gohrotorã erã ya mesarire yomemuju mehpicãmi. Erã niyeru turi sãre mehsiripicãmi.

¹⁶ Eropa iituha bujare duarãre õpa arĩmi:

—Mua yarã bujare aĩgãque. Yu Pagu ya wihire doberi duari wihi iibiricãque, arĩmi Jesu erãre.

¹⁷ ĩgu eropa iicũ ĩarã gua ĩgu buherãpu Goãmu ya gojarapũ erã arĩrare guñabu. Õpa arĩ gojanirã árĩma. “Goãmu, mu wihire turaro mahia. Eropa mahigu mu wihire ñero erã iicũ ĩagu turaro bujawerea yuhu,” arĩ gojarare guñabu gua Jesu ĩgu buherãpu.

¹⁸ Jesu ĩgu eropa iira puhru judio masa oparã ĩgure serẽpima:

—¿Duhpigu muhu oãre Goãmu wihigue arĩrãre cohã wiuari? Goãmu irire mure iidoregu árĩcũ Goãmu turari mera ii deyoro moaque gua ĩaburire, arĩma erã Jesure.

¹⁹ Erã eroparĩcũ Jesu yuhrimi:

—I wihire mua cóacũ, uhrenu puhru tuhajaguca yuhu, arĩmi Jesu erãre.

²⁰ —Uhrenu i wihire iisome muhu. Cuarenta y seis bojori gohra erã iira wihi ãhraa i wihi, arĩ yuhrima erã Jesure.

²¹ Jesu ĩgu eropa arĩrare erã õaro pee masibirima. Jesu i wihire arĩgu ĩgu dupu waburire arĩgu iirimi.

²² Eropi ĩgu sĩrira puhru, ĩgu masa muriara puhru gua ĩgu buherãpu ĩgu eropa arĩrare guñabu. Goãmu yare erã gojarapũre, Jesu ĩgu werera sãre guña, “Iri diaye ta ãhraa,” arĩbu gua.

Árĩpehrerã erã guñarire Jesu masĩnumi

²³ Pascua bosenu árĩcũ Jesu Jerusalengue arĩmi. Ero ĩgu árĩcũ masa bajarã Goãmu turari mera ĩgu deyoro moarire ii ĩhmucũ ĩarã ĩgure umupeoma.

²⁴ Erã eropa umupeoquerecũ ta Jesu masa erã guñarire õaro masigu, “Yure eropa umupeoniguicãrãcoma,” arĩ pepibiridi arĩmi.

²⁵ ĩgu masa erã guñarire õaro masĩmi. Eropa masigu masa ĩgure erã pepirire serẽpibirimi.

3

Jesu Nicodemo mera weretamuñumi

¹ Iri maca majagu Nicodemo waĩcugu, judio masa oparã mera majagu arĩmi. ĩgu fariseo masa ya curu majagu arĩmi.

² Eropigu ĩgu yuju ñami ĩgu Jesu pohro ahri ĩgu mera weretamupu:

—Buhegu, muhu Goãmu ĩgu buhedoredigu ĩgu obeodigu mu árĩcũ gua masia. Goãmu mure ĩgu itamubiricũ mupu ĩgu turari mera ne deyoro moarire ne iibiriboaya. Muhu bajasuburi Goãmu turari mera ii ĩhmua, arĩpu Nicodemo Jesure.

³ ĩgu eroparĩcũ Jesu werepu:

—Diaye mure arĩgu iiaa. Ne masa dehyoagu iro dopa dipaturi masa dehyoagu dihta Goãmu yagu arĩmasimi. Mu sã eropa ta arĩmasia, arĩpu Jesu.

⁴ —Yaho. ¿Bugupu dohpa ii dipaturi masa dehyoabocuri ĩgu? ĩgu pago niji suhriroguere ñajaa, dipaturi masa dehyoa masiya mariboca ĩgure, arĩpu Nicodemo.

⁵ ĩgu eroparĩcũ Jesu yuhripu:

—Diaye ta arĩgu iiaa mure. Ne masa dehyoagu iro dopa ta deco mera, Espĩritu Santo ĩgu turari mera dipaturi masa dehyoagu dihta Goãmu yagu arĩmasimi.

⁶ Nome nijipo sã nome árĩrã, majirãgãre masa dehyoacũ iima. Espíritu Santopũ masare Goãmũ porã árĩcũ iimi.

⁷ “Ne masa dehyoagũ iro dopa ta dipaturi masa dehyoagũ dihta Goãmũ yagũ árĩmasimi,” yũ arĩcũ ne pee gorowerebita.

⁸ Espíritu Santo masare Goãmũ porã ãgũ iicũ iiri miruñe iro dopa ãhraa. Miruñe iri arirogue ahraa. Iri ariro caricũ mari peea. Eropa peequererã ta iri aridirore, iri waro sãre ne masibea. Eropa ta iimi Espíritu Santo masare Goãmũ porã iigũ, arĩpũ Jesu Nicodemore.

⁹ —Mũ eropa arĩrire õaro masibea, arĩpũ Nicodemo.

¹⁰ ãgũ eroparĩcũ peegũ õpa arĩpũ Jesu:

—¿Mũhũ judio masare buhegũ árĩqueregũ ta, duhpigũ yũ arĩrire peebeari?

¹¹ Diaye mũre arĩgũ iiaa. Gũa masirare, gũa ãarare gũa werea. Gũa eropa werequerecũ ta ne mũa gũa acawererã judio masa ne peediabiribũ.

¹² I yeba majare yũ werenigui queõñaquerecũ ta “Diaye ta ãhraa,” arĩbeaa mũa. Eropa arĩbirã Goãmũ yare yũ werecũ sãre “Diaye ta ãhraa,” arĩsome mũa.

¹³ “Ne yujugũ ãmarogue Goãmũ pohrogue wagũ ne dipaturi dujarisome. Yũhũ Goãmũ ãgũ obeodigũ yũ dihta ãmarogue árĩdigũ i yebaguere aribũ. Eropigũ yũ dihta Goãmũ yare mũare weremasia.

¹⁴ Iribojeguere masa mariroguere Moise mũrũ añare come mera erã wéadigũre yucũgũ erã nugudigũgue duhsiupũ. Yucũgũgue ãgũ duhsiudiro dopa ta yũre Goãmũ ãgũ obeodigũre eropa ta yũ sãre duhsiurãcoma.

¹⁵ Yũre erã eropa iicũ árĩpehrerã yũre umupeorã árĩpehrerinũri Goãmũ mera árĩniguirãcoma, arĩpũ Jesu.

Goãmũ árĩpehrerãre mahimi, arĩ gojañumi Ñu

¹⁶ Eropa arĩtuha õpa arĩnemopũ Jesu:

—Goãmũ árĩpehreri yeba majarãre turaro mahimi. Eropigũ yũre ãgũ magũre yujugũ ta árĩgũre Goãmũ obeomi árĩpehrerã yũre umupeorã peamegue erã wabiriborore. Eropirã árĩpehrerinũri Goãmũ mera árĩrãcoma erã.

¹⁷ Goãmũ yũre ãgũ magũre masare dipuwaja moadoregũ obeobirimi i yebaguere. Eropigũ masare peamegue wabonirãre taubure yũre obeomi.

¹⁸ “Yũre Goãmũ magũre umupeorãre ne dipuwaja moasome Goãmũ. Yũre umupeobirãpũre Goãmũ dipuwaja moadoretuhami. Masa yũre Goãmũ magũre yujugũ ta árĩgũre erã umupeobirãra dipuwaja, dipuwaja moagũcumi Goãmũ erãre.

¹⁹ Yũhũ Goãmũ magũ i yebaguere arĩgũ boyoriñe õaro ãha masicũ iro dopa ta Goãmũ yare õaro masicũ iiaa masare. Yũ eropa masicũ iicũ ãarã yũre umupeobirã yũre gamebeama. Erã ñerire iiripũre turaro gahmema. Erã eropa gameri dipuwaja erãre dipuwaja moagũcumi.

²⁰ Árĩpehrerã ñerire iirã erã ñero iirire duhudiabeama. Eropirã boyoro iiriñe deyoro moaro dopa ta erã ñero iirare deyoro moari arĩrã yũre gamebeama.

²¹ Óarire iirãpũ yũre, yũ buheri sãre gahmema. Goãmũ yare erã iirire yũ õaro deyoro moacũ gũhyasĩribeama erã. Eropiro yũre boyoro iro dopa árĩgũre gahmema, arĩ werepũ Jesu.

Dipaturi Ñu wãiyegũ Jesure wereñumi

²² Pũhũ Jesu gũare ãgũ buherãre Judea yebague sihgũ wami. Erogue ejagũ ero majarã mera bajamenũrigã duja, Goãmũ ya árĩburire wãiyemi erãre.

²³ Ñu sã masare wãiyegũ iipũ Enón wãicũri macague. Enón wãicũri maca Salim wãicũri maca pohro árĩbũ. Ero wũaro dia árĩbũ. Ero eropa árĩcũ ero majarã masare wãiyegũ iipũ Ñu.

24 Erã ïgure peresu iiboro core Enóngue masare waïyegũ iipũ Ñũ.

25 Irisubure Ñũ buherã mera majarã bajamerãgã judio masa mera waïyerire wereniguirã dũyasoñorã.

26 Tuhaja erã Ñũ pohrogue eja irire wereñorã.

—Buhegũ, dia Jordán waïcũriya gajipũ masegue mũ mera árĩdigũ “Ïgũ ta Cristo ta árĩgũcumi,” mũ arĩdigũpũ dohpague masare waïyegũ iimi. Ïgũ eropa iicã árĩpehrerã ïgũ pohrogue wahama pare, arĩñorã erã Ñũre.

27 Erã eroparĩcũ peegũ Ñũ yũhripũ:

—Ïgũ dorerire ïgũ opacũ Goãmũ ïgure odi árĩmi.

28 “Cristo árĩbeaa yũhũ,” yũ arĩcũ mũa peeabũ. Eropa Cristo árĩbiriqũeregũ ta ïgũ core wereyubure Goãmũ ïgũ obeodigũ ãhraa yũhũ.

29 Õpa ãhraa iri: Mojoto diridigo igo marapũ mera árĩgo wahamo. Mojoto diridigũ mera majagũpũ diridigũ ïgũ marapocũcũ ïagũ ïgũ werenicũ peegũ turaro mucubirimi. Eropigũ mojoto diridigũ mera majagũ ïgũ mucubiridiro dopa ta yũ sã Cristo mera masa erã wacũ ïagũ òaro mucubiria.

30 Cristopũre umupeoro gahmea masare. Yũpũre umupeobiricãro gahmea masare, arĩ yũhripũ Ñũ.

Goãmũ magũ ãmarogue aridigũ ãhrimi, arĩ wereñumi Ñũ

31 Eropa arĩtuhagũ òpa arĩnemopũ Ñũ.

—Ûmarogue aridigũ árĩpehrerã nemoro turagũ ãhrimi. Mari masa i yeba majarã ãhraa. Eropirã i yeba majare wereniguia mari. Ûmarogue aridigũpũ árĩpehrerã nemoro turagũ ãhrimi.

32 Ïgũ ïarare, ïgũ peerare ïgũ weremi. Ïgũ eropa werequerecũ ta masa ïgure ne peediabeama.

33 Ûmarogue aridigũ ïgũ wererire masa peerãpũ, “Goãmũ diaye árĩgũ tiimi,” arĩrã iima erã.

34 Ihĩ Cristore Goãmũ ïgũ obeodigũre Espĩritu Santo ya turarire opehoñumi Goãmũ. Eropigũ ïgũ Goãmũ ya wereniguirire wereniguimi.

35 Goãmũ ïgũ magũre turaro mahimi. Eropigũ árĩpehrerire, árĩpehrerã sãre erã opũ árĩdoremi Goãmũ ïgũ magũre.

36 Goãmũ magũre umupeorãpũ ãmũri nũcũ Goãmũ mera árĩniguicãrãcoma. Ïgũ magũre tarinũgarãpũ Goãmũ pohro wasome. Eropirã ãmũri nũcũ ãmaroguere árĩsome. Eropigũ Goãmũ erãre turaro dipuwaja moagũcumi, arĩpũ Ñũ masare.

4

Jesu Samaria majago mera weretamuñumi

1 Jesu Ñũ nemoro bajarã ïgũ buherã ïgũ opacũ, Ñũ nemoro masare ïgũ waïyecũ fariseo masa peeñorã.

2 Erã eropa peebeoquerecũ ta Jesupũ ïgũ basi masare waïyebirimi. Gũa ïgũ buherãpũ masare waïyebũ.

3 Fariseo masa erã eropa masicũ peegũ Jesupũ Judea yeba árĩdigũ Galilea yebague sihu dujaa wami gũare.

4 Galileague warã gũa “Samaria yebare tarigã warãca,” arĩbũ gũa.

5 Eropa tarigã Samaria yebague árĩri macague Sica waïcũri macague ejabũ. Iri maca pohro iribojegue Jacobo mũrũ ïgũ magũ José mũrũre ïgũ ora yeba árĩyoro.

6 Ero Jacobo mũrũ ïgũ deco ihrira gobe arĩbũ. Eropigũ Jesupũ yoarogue aridigũ, ïgũ oẽtaria wagũ iri gobe pohro doajami. Irisubu ïgũ ero doajarisubu goeri boje gohra arĩbũ.

7-8 Gúa ïgu buherãpũ macague gúa barire asũrã wara pũhrũ yujugũ ta ïgu erore dujadoami. Eropigo Samaria majago iri gobegue igo deco waago eracũ Jesu igore deco serẽpũ:

—Deco oque yũre, arĩpũ.

9 —Mũhũ judio masũ ãhraa. Yũpũ Samaria majago ãhraa. ¿Duhpigũ yũre decore serẽri mũhũ? arĩpo igo Jesure. Judio masa Samaria majarãre game ïadiabirã árĩñorã. Eropigo igo eropa arĩpo Jesure.

10 Igo eropa arĩra pũhrũ Jesu igore werepũ:

—Mũre Goãmũ ïgu itamudiarire masigo árĩgo, mũre decore serẽgũre masigo árĩgo, mũpũ yũpũre serẽboaya. Mũ eropa serẽcũ gaji decore oboaya yũhũ mũre. Iri decopũ ojocarinigũicãcũ iiri ãhraa, arĩpũ Jesu igore.

11 ïgu eroparĩcũ peego igo yũhripo ïgũre:

—Ne mũre sorobu mara. I gobe sã ãhcãri gobe ãhraa. ¿Eropigũ i ojocaricũ iiri decore nohogue waabocuri mũhũ?

12 Gúa ñecũ mũrũ Jacobo iribojegue majagũ mũrũ i gobere gũare apimũripũ. ïgu, ïgu porã, ïgu ejorã sã i decore ihrimũriñorã. “Gaji decore oboaya yũhũ,” mũ arĩgũ, ¿Jacobu tauro turagũ ãhriri mũhũ eropa arĩ pepigũ? arĩpo igo.

13 Igo eroparĩcũ Jesu yũhripũ:

—Árĩpehrerã i decore ihrirã dipaturi ñemesiburãcoma.

14 Yaha decopũre ihrirã ne dipaturi ñemesibusome. Eropirã yaha decore ihrirã Goãmũ mera eropa árĩniguirãcoma. Maũ dipagãgue eropa deco wiriniguero dopa ta yaha deco ne pehresome, arĩpũ Jesu.

15 ïgu eroparĩcũ nomeopũ õpa arĩpo:

—Ne dipaturi yũ ñemesibubiriboro dopa iri decore oque yũre. Eropigo dipaturi õguere ne deco waasome, arĩpo igo.

16 Igo eroparĩcũ Jesu igore werepũ:

—Irisubu tamerare mũ marapũre sihugo waque. Sihutuha õgue arique ïgu mera, arĩpũ Jesu igore.

17 —Marapũ marigo ãhraa yũhũ, arĩpo igo.

—Diaye ta arãa mũhũ.

18 Mũhũ cincosuburi marapũcũtuharibũ. Eropigũ dohpague mũ mera árĩgũ mũ marapũ gohra árĩbeami. Eropigo “Marapũ marigo ãhraa,” arĩgo, diaye ta arãa mũhũ, arĩpũ Jesu igore.

19 ïgu eroparĩcũ peego õpa arĩpo igo:

—Ne, Goãmũ yare weremũhtagũ ãhraa mũhũ yũ pepicũ.

20 Gúa ñecũ samarã mũra irigũ utãgũgue Goãmũre umupeomũriñorã. Eropirã mũapũ judio masa “Jerusaléngue masare Goãmũre umupeoro gahmea,” arĩmũribũ mã judio masa, arĩpo igo.

21 Igo eroparĩcũ Jesu yũhripũ:

—Nomeo, yũpũre peenique. Pũhrũguere irigũ utãgũgue, Jerusaléngue sãre mari Pagũre umupeosome mã.

22 Mũapũ mã umupeorire masibea. Masare taubupũ judio masũ ãhrimi. Eropirã gúa judio masapũ gúa umupeogũre masia.

23 Dohpagũre pũhrũgue sãre Goãmũre diaye umupeorã erã õaro pepiri mera ïgũre umupeorãcoma. Eropa mari umupeocũ gahmemi Goãmũ.

24 Goãmũ dũpũ marigũ ta ïgu árĩcũ masa ïgũre ïabeama. Eropiro ïgũre umupeori mera erã õaro pepiri mera ïgũre õaro diaye umupeoro gahmea masare, arĩpũ Jesu igore.

25 ïgu eroparĩcũ igo yũhripo:

—Mesia, “Cristo,” erã arĩgũpũ, masare taubu ãgũ ariburire masia yũhũ. ãgũ arigu marire árĩpeherrerire buhepehogũcumĩ, arĩpo igo.

²⁶ —Yũhũ ta ãhraa Cristo, arĩpũ Jesu igore.

²⁷ ãgũ eropa arĩ weretamurisubu gũapũ ãgũ buherãpũ erabũ. Jesu nomeo mera ãgũ wereniguicũ ãarã Ʃca wacarabũ. Eropa Ʃcaquererã ta “¿Dohpa gahmeri mũhũ? ¿Dohpa arĩri mũhũ igore?” arĩ serẽpiñabiribũ.

²⁸ Eropigo nomeo igo sorobure ero duhudobocã, macague waha wamo. Eja masare werego õpa arĩpo:

²⁹ —Yũ iirare werepehogũre ãarã arique mũa. ¿ãgũ diaye ta Cristo árĩbocuri? ãarã arique mũa, arĩpo igo.

³⁰ Igo eroparĩcũ iri maca majarã Jesure ãarã arimorã iima.

³¹ Irisubure gũa Jesu buherã ãgũre turaro badoreribũ.

—Buhegũ, baque, arĩribũ gũa.

³² —Gajiropa árĩri barire opaa yũhũ. Irire mũa masibea, arĩmi ãgũ gũare.

³³ ãgũ eroparĩcũ peerã gũa basi õpa arĩ wereniguibũ:

—¿Gajirã ãgũre barire otuhayuri? arĩbũ gũa basi. Gũa eroparĩcũ Jesu weremi:

³⁴ —Masapũ basũama. Yũre obeodigu ãgũ gamerire iigu sũaa yũpũ.

³⁵ “Wapicũrã aberi dũhyaa mari dũca aĩboro,” pohe opũ ãgũ arĩ pepimi. Mũapũ “Goãmũ yare gũa masare wereboro dũhyania,” arĩ pepibiricãque. Diaye arĩgũ iiaa mũare. Dohpague tamerare masare wererã waque. Masare ãaque. Dohpague tamerare yũ buherire masa erã peeburisubuno árĩro tiiaa.

³⁶ Dũcare aĩrãre erã wajayero dopa ta, yaharã árĩmorãre aĩnirãre yahare buhenirãre wajayegũra yũhũ. Erã eropiira waja õaro wajayegũra erãre. Erã eropa buhecũ peerã yũ buherire peenirã yaharãpũ Goãmũ mera Ʃmũri nũcũ árĩrãcoma. Eropirã erãre buhemũhtanirã, pũhrũ yaharã árĩcũ iirã sã yujuropa mucubirima.

³⁷ “Yujugũ otemũhtagũ ãhrimi. Gajigũpũ dũcare aĩgũ ãhrimi,” arĩmũriñorã iribojegũre. Iri diaye ta ãhraa. Erã eropa arĩdiro dopa ta yujurãyeri yahare weremũhtarã ãhrima. Gajirã yahare buhe yaharã árĩcũ iirã ãhrima.

³⁸ Pohe opũ ãgũre mohmerã erã otebirinirã árĩquerecũ ta erãre dũcare aĩdoregũ obeomi. Eropa ta masare buhemũhtabirinirã mũa árĩquerecũ ta erã yũre umupeocũ iidoremorãre obeoa mũare. Gajirãpũ erãre buhemũtatuhama. Erã buhenirãguere dipaturi buhenemorã, yaharã árĩcũ iirãca mũapũ. Eropirã buhemũhtarãpũ erã itamuro mera gajirãre yaharã árĩcũ iirãca, arĩmi Jesu gũare.

³⁹ Irisubure Samaria majago, “Yũ iira mũrãre ãgũ werepehoami,” igo arĩcũ peerã Samaria majarã bajarã Jesure umupeoma.

⁴⁰ Eropirã Samaria majarã Jesu pohro ejarã, “Gũa mera dujanique,” arĩma ãgũre. Erã eroparĩcũ gũa penũ ãgũ mera ero dujanibũ.

⁴¹ Gajirã sã bajarã Jesure peerã umupeoma.

⁴² Õpa arĩma masa nomeore:

—Nere mũ arĩrãre peerã Jesure umupeonũgarabũ. Dohpague tamerare ãgũ wereniguirire gũa basi peerã ãgũre õaro umupeoa. Eropirã ãgũpũre peerã i yeba majarãre peamegue wabonirãre taubu diaye ta ãgũ árĩcũ, dohpague gũa masia, arĩma masa Samaria majagore.

Opũ magũre dorecũgũre õagũ wacũ iĩũumi Jesu

⁴³ Penũ pũhrũ Jesu gũare Galileague sihu wami daja.

⁴⁴ Negũere õpa arĩmũrimi gũare Jesu: “Goãmũ ya weremũhtagũre ãgũ ya yeba majarã ãgũre umupeobeama,” arĩmũrimi Jesu.

⁴⁵ Eropirã gũa Galileague ãgũ mera ejacũ ero majarã ãgũre õaro bocatĩrima. Ero core Jerusaléngue bosenu árĩcũ Jesu ãgũ iirare ãanirã árĩma erã.

46 Eropi Caná Galilea árĩri macague ĩgu decore vino wacũ ĩgu iira macague waha wabu gũa ĩgu mera daja. Caná pohro árĩri maca Capernaum waĩcũri maca opũ magũ dorecũgu iipũ.

47 Eropigu Jesu Judea árĩdigũ ĩgu Galileague ejari querere peepũ. Irire peegu Jesu pohrogue erami.

—Yũ magũ sĩrigũ iiami. Eropigu ĩgure ðagu wacũ iigu arique, arĩ yojaro mera sihumi ĩgure.

48 ĩgu eroparĩcũ peegu Jesu yũhrimi:

—Goãmũ turari mera yũ deyoro moarire ĩabirã, ne yũre umupeobea mũa, arĩmi Jesu.

49 ĩgu eroparĩcũ peegu opũpũ ðpa arĩmi:

—Opũ, yũ magũ ĩgu sĩriboro core arique, arĩmi ĩgu Jesure.

50 —Dujaaque. Mũ magũ ojocarigũcumi, arĩmi Jesu.

ĩgu eroparĩcũ peegu, “ĩgu arĩdiro dopa ta ojocarigũcumi yũ magũ,” arĩgu opũ dujaa wami.

51 Eropa dujaniguigũre ĩgu pohro majarã ĩgure bocatĩri wereñorã.

—Mũ magũ masa wahãmi, arĩ wereñorã erã ĩgure.

52 —¿Noho gohra abe arĩcũ ðagu wahãri ĩgu? arĩ serẽpipũ ĩgu pohro majarãre.

—Cãrũre goeri boje pũhrũgã ta nimacũri tahriabu ĩgure, arĩñorã erã ĩgure.

53 Erã eroparĩcũ ðpa arĩ pepipũ ĩgu: “Jesu yũre ‘Mũ magũ masa wahãmi,’ arĩ werera pũhrũ ta nimacũri tahria waya,” arĩ pepipũ opũpũ. “Diaye ta arãñumi yũre,” arĩgu, ĩgu arĩpehrerã ĩgu acawererã mera Jesure umupeoñorã.

54 Jesu Judea árĩdigũ Galileague ĩgu ejara pũhrũ opũ magũre ĩgu ðagu wacũ ĩgu iira mera mari queocũ pesubu Goãmũ ĩgu turari mera ii ĩhmũmi Jesu.

5

Curimasibigũre ðagu wacũ iĩñumi Jesu

1 Pũhrũ judio masa Goãmũre gũa umupeori bosenu arĩcũ gũa Jesu mera Jerusalengue ejabu daja.

2 Ero maca ñajari disiporo oveja waĩcũri disiporo pohro guhari gobe arĩbũ. Gũa judio masa ya mera Betesda waĩcũri gobe arĩbũ. Iri deco gobe pohro cinco gohra tiaya mariri tari dipabu arĩbũ.

3 Iri tari dipabugue bajarã dorecũrã oyarãre ĩabu. Cuirĩ ĩhajabirã, curimasibirã, gõari marirã, erã iri gobe pohro oyama. Deco ñohmeborore corerã iĩñorã.

4 Erogue دچارigu iri gobe maja decore yujuyerisuburi ñohmecũ iipũ anyu. Iri gobe maja deco ĩgu ñohmera pũhrũ ñaja guhamũhtagũpũ ðagu warũ. Dohpa árĩri dorere opagu ðagu warũ.

5 Eropigu ero yujugũ dorecũgu oyami. ĩgu treinta y ocho bojori gohra dorecũgu arĩpũ.

6 Ero ĩgu oyacũ ĩagu ĩgu eropa yoari boje ĩgu dorecũcũ masimi Jesu ĩgure. Eropa masigu ĩgure serẽpimi:

—¿Õari dũpũ dore marigu arĩdiari mũhũ? arĩmi Jesu ĩgure.

7 ĩgu eroparĩcũ dorecũgũpũ yũhrimi:

—Iri deco ñohmecũ yũre decogue aĩ acugũ marimi. Iri decogue yũ ñajadiaquerecũ ta gajirãpũ yũ core yuu ñajamũhtama, arĩmi ĩgu Jesure.

8 —Wahgãñugajaque. Mũ omasiariñere aĩ, mũ guburi mera cũhrapi wahgã waque, arĩmi Jesu ĩgure.

9 ĩgu eroparĩcũ ta dorecũgũpũ wahgãñugaja ĩgu omasiariñere aĩ waha wami. Irinũ Sabado gũa judio masa soorinũ arĩbũ.

10 Īḡu eropa ðagū wadigū ĩḡu omasiariñere aĩḡācū ĩarā judio masa ḡua oparāpū dorecūdigūre ðpa arī wereñorā:

—Dohpagāre Sabadonū mari soorinū árīquerēcū mū yañe omasiariñere aĩ wahḡāa mūhū. Eropa iigū mari dorerire tarinūḡagū iiaa, arīñorā erā ĩḡure.

11 —Yūre yū dorecūrire taudigūpū ðpa arāmi yūre, arīpū dorecūdigūpū. “Mū omasiariñere aĩ, mū guburi mera cūhrapi wahḡāque,” arāmi yūre, arī yūhrīpū dorecūdigū mūrūpū erāre judio masa oparāre.

12 —¿Irire mūre eropa arīdigūpū nihino āhriri ĩḡu? arī serēpiñorā erā ĩḡure.

13 Ero bajarā masa erā árīcū ĩagū Jesupū waha wadigū árīmi. Eropigū dorecūdigūpū ĩḡure ðagū wacū iidigū ĩḡu waĩre masibirīpū.

14 Pūhrū Goāmū wihigue ḡua ĩḡure bocatīricū Jesu ĩḡure weremi:

—Peenique mūhū yūre. Dohpaguere ðaro dūpūcua mūhū. Ñerire iinemobir-icāque. Dipaturi iinemogū mū dorecūdiro tauro wagūca, arīmi Jesu ĩḡure.

15 Īḡu eropa arīra pūhrū dorecūdigū judio masa oparā ĩḡure serēpinirā pohrogue eja, werepū erāre:

—Jesu waĩcūḡu yūre ðagū wacū iiami, arī werepū ĩḡu.

16 Eropi Sabado árīcū Jesu dorecūḡure ĩḡu dorere ĩḡu taucū masirā judio masapū ĩḡure ñero iinūḡañorā. Eropirā erā ĩḡure wejēdiariñorā.

17 Eropa ñero erā iidiarire masigū Jesupū weremi erāre:

—Yū Pagū dohpaguere mohmenimi. Yū sā eropigū mohmenigū iiaa, arī weremi ĩḡure ñero iidiarāre.

18 Īḡu eroparīcū judio masa ḡua oparā ĩḡu mera turaro guarā, ero core erā arīdiro tauro ĩḡure wejēdiañorā. Sabadonūre erā soorinūre ĩḡure ðagū iicū ĩarā erā ḡuañorā. Eropa guarā Goāmūre ĩḡu “yū Pagū,” ĩḡu arīcū peerā erāpū tauro ḡuañorā. “‘Yū Pagū,’ arīḡu Jesu ĩḡu basi ‘Goāmū mera yujuro mera āhraa,’ arī ḡuñacumi ĩḡu,” arī pepiñorā judio masa ḡua oparā.

Jesu “Goāmū ĩḡu obeodigū āhraa yūhū,” arī masare wereñumi

19 Eropi Jesu erāre weremi:

—Diaye mūare arīḡu iiaa. Yūhū Goāmū magū yū gamero iigū iibea. Yū Pagū ĩḡu iirare ĩagū irire iiaa.

20 Yū Pagū yūre ĩḡu magūre mahimi. Eropigū ĩḡu iirare yūre ii ĩhmupehomi. I dohpaguere ĩḡu turari mera yū iira tauro ĩḡu ḡajire iidoreḡucumi yūre. Īḡu eropa iidorecū ĩḡu turari mera ii ĩhmugūca ĩḡure yūhū. Eropa yū ii ĩhmucū ĩha ūcarāca mūa.

21 Yū Pagū sīrinirāre ĩḡu masuro dopa ta yū sā yū gamerāre masugūra.

22-23 Ne yū Pagūpū masa erā ñeri iira dipuwaja, ĩḡu basi dipuwaja moagū moabeami. Yūpūre irire erā ñeri iira dipuwaja dipuwaja moabure apimi. Erā ĩḡure umupeodiro dopa ta yū sāre umupeoborore eropa apimi. Eropirā yūre ĩḡu magūre umupeobirā yū Pagū sāre umupeobeaa mūa. Īḡu āhrimi yūre obeodigū, arīmi Jesu.

24 Eropa arītuha ðpa arī werenemomi:

—Diaye mūare arīḡu iiaa. Yū wereniguirire peerā yūre obeodigūre umupeorā ūmūri nūcū ūmarogue eropa árīnigūicārācoma. Eropigū erāre dipuwaja moasome yūhū. Eropirā erā peamegue wabonirā tarirācoma.

25 Diaye ta mūare arīḡu iiaa. Peamegue wamorā yūre Goāmū magūre erā peeburisubū dohpague āhraa. Pūhrū sāre erā yūre peerācoma daja. Eropa peerā peenūrūrāpū Goāmū mera eropa árīnigūirācoma.

26 Goāmū yū Pagūpū erāre eropa árīnigūicū iigū āhrimi. Eropigū yūre ĩḡu magūre erāre eropa árīnigūicū iibure árīdoremi ĩḡu yūre.

27 Eropigu yuhũ masũ Goãmũ ĩgu obeodigu árĩcũ ĩgu masare dipuwaja moadorerire apimi yũre.

28 Ire peerã, pee ucabiricãque mũa. Gajinũguere árĩpehrerã sĩrinirã masa goberigue árĩrã yũ wereniguicũ peerãcoma.

29 Eropa pee wahgãrã õarire iinirã mũra umũri nũcũ Goãmũ mera árĩmorã masa mũriarãcoma. Ñeri iinirã mũrapũ ñerire erã iira dipuwaja peamegue warãcoma, arĩ weremi Jesu.

30 Eropa arĩtuha õpa arĩ werenemomi:

—Yũ gamero ne gajinore iibeaa. Ne yũ basi yũ gamero iibeaa. Yũre obeodigu ĩgu gamero dopa ta iiaa. Eropigu ĩgu arĩdiro dopa ta dipuwaja moaa. Eropigu masare yuhũ dipuwaja moagu diaye ta iiaa.

31 “Yuhũ Goãmũ magũ ĩgu obeodigu ãhraa,” yũ basi arĩ werecũ, “Mũ wereniguiri ne diaye árĩbeaa,” arĩboca mũa.

32 Gajigu ãhrimi yũre weregu. ĩgu Goãmũ ãhrimi. ĩgu yũre werera diaye ta ãhraa. Irire yũ õaro masia.

33 Mũa gajirãpũre Ñure yũre serẽpidore obeobũ. Eropigu ĩgu sã diaye ta weremi mũare.

34 Masare yũre “Goãmũ ĩgu obeodigu ãhrimi,” arĩ weremorãre amabeaa yũpũ. Eropa amabiriqueregu ta Ñu masũ ĩgu árĩquerecũ ta “Yũre diaye ta weremi,” arãa. Mũa yũre umupeoburire, mũa peamegue wabonirã mũa tariburire yũre ĩgu werera “Diaye ta ãhraa,” arĩ weregu iiaa.

35 Ñu mũare buhemũtagũ bajamenũrigã buhemi mũare. ĩgu Eropa buhecũ peerã bajamenũrigã mucubiriribũ mũa.

36 Ñu yũ árĩricũre weremi mũare. ĩgu wereri mera yũ árĩricũre masiquererã yũ iirire ĩarã tauro masirãca. Goãmũ yũ Pagũ ĩgu turari mera ĩgu yũre iidorerare dohpague iigu iiaa. Ire yũ iicũ ĩarã diaye ta Goãmũ ĩgu obeodigu yũ árĩcũ masirãca mũa.

37 Eropiro yũ Pagũ yũre obeodigu ĩgu basi yuhũ ĩgu obeodigu árĩrĩre arĩ weremi mũare ĩgu yare erã gojarapũgue. ĩgu Eropa arĩ werequerecũ ta ĩgu wereniguiri ne peebeaa mũa. Eropi mũa ĩgũre ne ĩabeaa.

38 Yũre Goãmũ ĩgu obeodigũre mũa ne peediabeaa. Eropirã mũa ne Goãmũ yare gamebeaa.

39 Goãmũ yare erã gojarapũre mũa õaro buhea. Eropa buherã “Gũa ipũre buherã umũri nũcũ Goãmũ mera Eropa árĩniguirãca,” arãa mũa. Iripũ ta yũre werea.

40 Iripũ yũre werequerecũ ta mũrapũ yũre gamebeaa. Umũri nũcũ Goãmũ mera mũa árĩniguiburire yuhũ ogũ árĩquerecũ yũre gamebiribũ mũa, arĩ weremi Jesu erãre.

41 Eropa arĩtuha õpa arĩnemomi:

—Yũre masa erã umupeorire amabeaa yuhũ.

42 Eropa amabiriqueregu ta Goãmũre mũa mahibiricũ masia yuhũ.

43 Goãmũ yũ Pagũ ĩgu dorero dopa ta yũ ariquerecũ ta mũa yũre gamebeaa. Gajigũpũre Goãmũ ĩgu obeobiridigu ĩgu árĩquerecũ ta ĩgũpũre gamerãca mũa.

44 Gajirã masa mũare erã umupeocũ gahmea mũa. Goãmũ mũa mera ĩgu mucubiririre gamebeaa mũa. ĩgu dihta Goãmũ gohra ãhrimi. Eropa gamebirã yũre peebeaa mũa. Yũre umupeobeaa mũa.

45 Mũare yũ Pagũguere ne weresãsome yuhũ. Irire pee masique mũa. Moise ĩgu gojarapũpũ mũare weresãroca. “Iripũ maja dorerire ipehorã, Goãmũ pohro warãca mũa,” arĩripũpũ mũare weresãroca.

46 Moise ĩgu gojarapũ yũpũre weremũhtayoro. Eropirã iripũre õaro umupeorã yũ sãre umupeoboaya mũa.

⁴⁷ Moise ïgu gojarapũre mũa ðaro peebirã, yaha wereniguiri sãre peesome mũa, arĩmi Jesu erãre.

6

Cinco mil ɯmare masare bajarã gohrare bari oñumi Jesu

Mt 14.13-21; Mr 6.30-44; Lc 9.10-17

¹ Eropa ïgu buhera pũhrũ Galilea waĩcũri ditaru gajipũ masegue gũa Jesu mera taribuja wabũ. Galilea ditaru ta Tiberia waĩcũbũ.

² Ero core Galilea yeba Jesu dorecũrãre ïgu ðarã ïgu iicũ masa ïanirã árĩma. Erã eropa ïanirã árĩrã Jesu ïgu taribujacũ ïarã masa bajarã ïgũre nũrusia taribujama.

³ Eroque eja, gũa ïgu buherã ïgu mera ɯtãgũgue mũria, doabũ.

⁴ Irinũ Pascua waĩcũri bosenu árĩboro judio masa bosenu árĩboro merogã dũhyabũ.

⁵ Eroque doagũ, Jesu masa bajarã ïgu pohro erã aricũ ïhabeomi. Eropa ïhabeogu Felipere serẽpimi Jesu:

—¿Oã masa erã baburire nohogue asũrãcuri mari? arĩ serẽpimi.

⁶ Jesu ïgu basi ïgu iiburire masiqueregũ ta Felipere serẽpi ïami, “¿Dohpa yũhrigũcuri?” arĩgu.

⁷ ïgu eropa serẽpicũ Felipepũ yũhrimi:

—Doscientos niyerupũri waja mera mari asũquerecũ ta, masare yujurãyerire mutarigã barire mari guerequerecũ ta ne sihasosome, arĩmi Felipe Jesure.

⁸ Gũa mera majagu Andrepũ Simo Pedro pagũ magũpũ Jesure weremi.

⁹ —Cinco pan dipuru, perã wai ihĩ majigu ohõ opami. Iri pan dipurugã ïgu opaquerecũ ta masapũ bajarã gohra ãhrima. Eropiro i merogã bari ne sihasosome, arĩmi Andre.

¹⁰ —Masare doadoreque mũa, arĩmi Jesu gũare ïgu buherãre.

Ero mutarigã taacũro árĩbũ. Gũa doadorecũ masa árĩpehrerã doajapehrea wama taa weca. ɯma dihtare queocũ cinco mil gohra árĩma.

¹¹ Erã eropa doajacũ ïagu Jesupũ panre aĩ Goãmũre “Õhaa,” arĩmi. Eropa arĩtuha gũare ïgu buherãre gueredoremi. ïgu eropa gueredorecũ gũapũ erã doarãre guere wahgãbũ. Perã wai sãre aĩ guere wahgãbũ. Árĩpehrerãre erã sihajaro barire guerebũ.

¹² Eropirã masa erã yapicũ ïagu Jesu gũare doremi:

—Erã ba dũharire aĩque. Eropirã iri barire ne dedeosome, arĩmi.

¹³ ïgu eroparĩcũ gũapũ cinco pan dipuru dũhyarare gũa gameneocũ doce puiuri gohra wiribũ.

¹⁴ Eropirã masa Jesu Goãmũ turari mera iri deyoro moariñere ïgu iicũ ïarã õpa arĩma:

—Diaye ta ãhraa. Ihĩ Goãmũ ya wereniguigu i yebague aridigu mari coredigũ ta ãhrimi, arĩma erã.

¹⁵ Eropirã erã Jesure erã opũ árĩbure acudiarima. Jesu irire masigu dipaturi yujugu ta ɯtãgũgue waha wami.

Jesu deco weca curiñumi

Mt 14.22-27; Mr 6.45-52

¹⁶ Ñamicague gũa ïgu buherã dihta ditarugue buhabũ.

¹⁷ Eroquere buhaja dohodirugue ñaja, Capernaum waĩcũri macague taribujabũ. Gũa eropa taribujacũ ñamigue árĩbũ. Eropigu Jesu gũa pohroque arinibirimi dohpa.

¹⁸ Miruñe turaro aricũ gũa taribujariyaguere pãgũri wahgãbũ.

¹⁹ Cinco kilõmetros gohra gũa taribujara pũhrũ Jesu gũa pohroque arimi. Deco weca nigui wahgãricũ ïabũ gũa ïgũre. Eropa gũa pohro ïgu aricũ ïarã gũa gũibũ.

²⁰ Gúa güicũ ñagu ñgu guare weremi:

—Ne yure ñha ucabiricãque. Guñaturarã árrique. Yũhu ta ãhraa, arĩmi Jesu.

²¹ Ñgu eroparĩcũ peerã gúa ñgure mucubiriri mera bocatĩri ñajadorebũ. Ñgu ñajara pũhrugã gúa wara yebaguere taribujajabũ.

Masapũ Jesure amañuma

²²⁻²⁴ Gajinũ masa ero dujanirãpũ gamenerenũgañorã daja Jesure corerã. Iri ñamire gúa yaru mera gúa dihta taribujacũ ñanirã árĩma erã. Jesu gúa mera ñgu wabiricũ sãre ñanirã árĩma erã. Eropa gamenererã Jesure bocabiriñorã. Bocabiri ero pohro Tiberiague ariri gasi tuhajacũ ñañorã. Jesu Goãmure “Õhaa,” arĩ, masare ñgu bari guerediro pohroñarigue árĩyoro. Eropirã Jesu gúa sã maricũ ñarã, iri gasigue ñaja, Capernaumgue guare nũrusia taribujajama. Jesure ahma nũrusiagãrã iima erã.

Yũhu ojocaririre ogũ, bari iro dopa árĩgu ãhraa, arĩ wereñumi Jesu masare

²⁵ Ditarure taribuja, gúa árĩroque eja, Jesure bocajanijarã erã serẽpima ñgure:

—Buhegu, ¿dohparĩcũ ahrari mũhu õguere? arĩ serẽpima erã ñgure.

²⁶ Erã eropa arĩ serẽpicũ, Jesu erãre weremi:

—Diaye arĩgu iiaa mũare. Deyoro moarire yũ iiquerecũ ta yũpũre umupeobeaa mũa. Yũre umupeobiriquererã ta yũre ahmaa mũa. Yũ mera pagari baha, mũa yapinirã árĩrã yũre amagãrirã iiaa daja.

²⁷ Bari ne árĩniguibeaa. Pũhrũ pehrea wahaa iri. Eropirã irire eropa amaniguibiricãque. Gaji bari gajiropa árĩri baripũre amaque mũa. Iri barire amarã umũri nũcũ Goãmũ mera árĩrãca. Eropiro iri bari tamera ne pehrebeaa. Iri barire yũhu masũ Goãmũ ñgu obeodigu mũare ogũra. Goãmũ yũ Pagũ yũre irire odoregũ ãhrimi. Ñgu obeodigu yũ árĩrĩre ñmutuhami mũare, arĩmi Jesu.

²⁸ Ñgu eroparĩcũ erã serẽpima ñgure:

—¿Goãmũ iidorerire iimorã dohpa iirãcuri gúa? arĩ serẽpima erã.

²⁹ —Ire Goãmũ mũare iidoremi: “Yũre ñgu obeodigũre umupeoque,” arĩ doremi Goãmũ, arĩmi Jesu.

³⁰ Ñgu eroparĩcũ peerã erã õpa arĩma:

—Goãmũ ñgu obeodigu mũ árĩgu ñgu turari mera ii ñhmuque guare mũre gúa õaro umupeoborore. ¿Ñehenore iibocuri mũhu?

³¹ Mari ñecũ sumarã mũrague iribojegue majarã masa mariroque mana waĩcũri dipurure bamũriñorã. Goãmũ yare erã gojaripũgue õpa arĩ wereyoro: “Ñgu erãre umaro maja dijuri barire omũripũ erã baburire,” arĩ gojañuma Goãmũ yare erã gojarapũgue. ¿Ñgu eropa iidiro dopa ta iigu iiri mũ sã? arĩma erã.

³² Erã eroparĩcũ Jesu weremi erãre:

—Diaye mũare arĩgu iiaa. Moisepũ iri umaro maja barire mũa acawererãre obiriñumi. Yũ Pagũpũ umaro maja barire diaye maja barire mũare ogũ ãhrimi.

³³ Goãmũ ñgu bari umaro dijari árĩpehreri yeba majarãre ojocaririre omasia, arĩmi Jesu.

³⁴ —Opũ, umũri nũcũ iri barire oque guare, arĩma erã.

³⁵ Erã eroparĩcũ peegũ Jesu weremi erãre:

—Yũpũ ojocaririre ogũ bari iro dopa árĩgu ãhraa. Mari ya barire barã matagã ta oaboa wahaa mari. Ihriri sãre mari ihrira pũhrugã ta ñemesibua daja. Yũre gamegũpũ, yũre umupeogũpũ, ne oaboabigu ñemesibubigu iro dopa ñgu õaro árĩri ne pehresome ñgure.

³⁶ Mũapũ yũre ñaquererã ta umupeonibeaa dohpa. Irire ta mũare wererabũ yũhu.

³⁷ Árĩpehrerã yũ Pagũ yarã árĩmorãre ñgu aĩnirãpũ yũre gamerãcoma. Eropigu yũre gamerãre ne cóãsome yũhu.

³⁸ Ëmarogue arigu yu gamero iigu arigu iibiribu. Yure obeodigu ïgu gamero dopa ta iigu aribu.

³⁹ Ita árïbu yure obeodigu ïgu gameri gohra: Árïpehrerã yaharã árïmorã yure ïgu onirãre yu dedeobiricũ gahmemi. Yure obeodigu pehrerinu árïcũ erãre yu masucũ gahmemi.

⁴⁰ Árïpehrerã yure Goãmu magure ïarã, yure umupeorã umuri nucu ïgu mera erã árïcũ gahmemi yu Pagu. Eropigu pehrerinu árïcũ erãre masugura, arïmi Jesu.

⁴¹ “Yuhu umarogue ariri bari iro dopa árïgu ãhraa,” ïgu arïcũ peerã judio masa guã oparãpu ïgu mera guarã, erã basi Jesure ñero arï wereniguima.

⁴² —¿Ihï Jesu José magu árïbeari? ïgu pagu, ïgu pago sãre mari masia. ¿Eropa árïqueregu ta duhpigu “Ëmarogue aribu,” arï wereniguiri ïgu? arï guama erã.

⁴³ Erã eroparïcũ peegu Jesu weremi erãre:

—Mua basi yure ñero arï wereniguibiricãque.

⁴⁴ Yu Pagu yure obeodigupu masare yure gamecũ iimi. ïgu eropiibiricũ masapu yaharã árïmasibiriboñuma. Pehrerinu árïcũ yaharãre masuguca yuhu.

⁴⁵ Goãmu ya weremuhtanirãpu òpa arï gojañuma: “Goãmu erãre buheguçumi,” arï gojañuma. Árïpehrerã yu Pagu ïgu buherire peerã ïgure yuhrirã yure gahmema. Eropirã yaharã ãhrima.

⁴⁶ “Yu Pagure ne yujugu masu ïabeami. Yuhu Goãmu ïgu obeodigu dihta yu Pagure ïabu.

⁴⁷ Diaye arïgu iiaa mware. Yure umupeogu árïpehrerinuri yu Pagu mera árïniguigucumi.

⁴⁸ Yuru ojocaririre ogu bari iro dopa árïgu ãhraa.

⁴⁹ Mua ñecu sumarã murgue masa marirogue manare bamuriñorã. Eropa irire baquererã ta sïria wañorã.

⁵⁰ Ëmarogue ariri baripure masu bagu ne sïrisome.

⁵¹ Yuhu umarogue ariri bari ojocaririre ori bari iro dopa árïgu ãhraa. I barire bagu umuri nucu yu Pagu mera eropa árïniguigucumi. I bari ojocaririre ori bari iro dopa árïri yu dupu ta ãhraa. Árïpehreri yeba majarã Goãmu mera eropa erã árïniguiburire yu dupure ogura. Eropa ogu sïriguca, arïmi Jesu.

⁵² ïgu eroparïcũ peerã judio masapu òpa arï wereniguima erã basi:

—¿Ihï dohpa ii ïgu dupure baburi ogucuri? arïma erã erã basi.

⁵³ Erã eroparïcũ peegu Jesu weremi:

—Diaye arïgu iiaa mware. Yuhu Goãmu ïgu obeodigu ãhraa. Yu dupure babigu, yu dire ihribigu Goãmu mera árïsome.

⁵⁴ Yu dupure bagure, yu dire ihrigure, pehrerinu árïcũ masugura.

⁵⁵ Yu dupu diaye ta bari gohra iro dopa ãhraa. Yu di diaye ta ihriri gohra iro dopa ãhraa.

⁵⁶ Yu dupure bagu yu dire ihrigu yu mera mucubiriri mera árïniguigucumi. Eropigu yuhu ïgu mera mucubiriri mera árïniguiguca.

⁵⁷ Yu Pagu yure obeodigu eropa árïniguicãmi. Eropa árïniguigu yu sãre eropa árïniguicũ iimi. Eropirã yure eropa árïniguigure masa barã, Goãmu mera umaroguere eropa árïniguirãcoma erã sã.

⁵⁸ Ita ãhraa umarogue ariri bari. Mari ñecu sumarã mura erã bara mura iro dopa árïbeaa i bari. Erãpu iri barire baquererã ta sïria wañorã. I baripure bagu umaroguere eropa árïniguicãguçumi, arïmi Jesu.

⁵⁹ Capernaum judio masa guã buheri wihi Jesu buhegu, eropa weremi.

Jesu ïgu buherire peerã umarogue eropa árïniguirãca mari, arï gojañumi Ñu

⁶⁰ Īḡu eropa wereniguicũ peerã bajarã gũa watope árĩrã Jesure gamerã, ĩḡure nurũsianirã õpa arĩ wereniguima:

—I buheri diasã ãhraa. Eropirã mari peediabiriñaria, arĩ wereniguima erã erã basi.

⁶¹ Erã eroparĩcũ Jesupũ erã wereniguirire masimi. Eropa masigũ ĩḡu erãre serẽpimi:

—¿I buherire peerã guari mũa?

⁶² ¿Yũhũ masũ Goãmũ ĩḡu obeodigũ ɯmarogue dujaa wacũ dohpa wabocuri mũa?

⁶³ Masũ ĩḡu sĩporãre opagũ ojocarimi. ĩḡu dũpũpũ ĩḡure ojocaricũ iibeaa. Masũre ĩḡure ĩḡu sĩporã ojocaricũ iro dopa ta yũ buheripũ mũare Goãmũ mera eropa árĩniguicũ iiaa.

⁶⁴ Gajirã mũa mera majarã ne yũre umupeobeama, arĩmi Jesu.

Negohraguere Jesu ĩḡure umupeobiribonirãre masituhajapũ. ĩḡure ĩhaturirãre wiabu sãre mata masituhapũ. Eropa masigũ “Gajirã mũa mera majarã yũre umupeobeama,” arĩmi Jesu guare.

⁶⁵ Eropa arĩtuhaja õpa werenemomi:

—Õpa arĩ wererabũ mũare. “Yũ Pagũpũ masare yũre gamecũ iimi. ĩḡu eropa iibiricũ masapũ yaharã árĩmasibiriboñuma,” mũare arĩrabũ, arĩmi Jesu.

⁶⁶ ĩḡu eropa arĩ buhecũ peerã bajarã Jesure gamenirã mũara ĩḡure cohã, ĩḡu mera dipaturi wabirima.

⁶⁷ Erã eropa iicũ ĩagũ Jesu guare doce ĩḡu buherãre serẽpimi:

—¿Mũa sã yũre cóãcãrãcuri? arĩ serẽpimi guare.

⁶⁸ ĩḡu eroparĩcũ Simo Pedro yũhrimi ĩḡure:

—Opũ, guare gajigũ buhegu marimi. Mũ buherire peerã Goãmũ mera eropa árĩniguirãca gũa. Mũ buheri dihta irire werea guare.

⁶⁹ Eropirã gũa mũare umupeoa. Eropa mũhũ õagũ, Goãmũ magũ ĩḡu obeodigũ mũa árĩcũ gũa masia. Eropirã mũare cóãsome gũa, arĩmi Simo Pedro Jesure.

⁷⁰ ĩḡu eroparĩcũ peegu Jesu weremi guare:

—Yũpũ mũare doce majarãre beyebũ. Yujugũ mũa mera majagũ watĩ yagũ árĩbu ãhrimi, arĩmi guare ĩḡu buherãre.

⁷¹ Eropa arĩḡũ Judare Simo Iscariote magũre arĩḡũ iimi. Judapũ doce gũa mera majagũ Jesure ĩhaturirãre wiabu arĩmi.

7

Jesu pagũ porã ĩḡure peediabiriñuma

¹ Pũhrũ gũa mera Jesu Galilea yeba curigũ wami. Judea yeba majarã judio masa ĩḡure wejẽdiañorã. Erã eropa wejẽdiacũ masigũ ĩḡu iri yebare wabirimi.

² Judio masa mũata wirigã gũa iiburinũ bosenu merogã dũhyabũ.

³ Eropirã Jesu pagũ porã ĩḡure werema:

—Judeague bosenure ĩagũ waque. Ero mũ yarãre deyoro moarire ii ĩhmugũ waque mũhũ.

⁴ Masare deyoro moarire ii ĩhmudiagũ mũare dibubiricãro gahmea. Deyoro moarire iigu arĩḡũ arĩpehrerã erã ĩhuro iique, arĩma erã.

⁵ ĩḡu pagũ porã árĩquererã ta Jesure “Goãmũ magũ ãhrimi,” arĩbirima. Eropirã eropa arĩma erã ĩḡure.

⁶ Erã eropa arĩra pũhrũ Jesu weremi erãre:

—Masa yũre erã õaro masiburisubu dũhyania dohpa. Mũapũ bosenure ĩadiarã waque.

⁷ Ero majarã mware ñaturibeama. Yũpũre erã ñeri iirare yũ werecũ yũre ñaturima.

⁸ Mũa seyaro bosenu árĩcũ waque. Yũpũre yũ waburisubu duhyania dohpa. Eropigũ yũpũ bosenure ñagũ wanibea dohpa, arĩmi Jesu erãre.

⁹ Eropa arĩgũ ñgũ Galilea dujami.

Mũa wirigã erã iirinũri bosenu árĩcũ wañumi Jesu Jerusalengue

¹⁰ Bosenugue Jesu ñgũ pagũ porã erã wara pũhrũ Jesu sã gũa mera erã pũhrũ wami. Eropa wagũ masa erã ñabiririsubu wami.

¹¹ Bosenu árĩrã judio masa gũa oparã ñgũre amañorã:

—¿Nohogue árĩcuri ñgũ? arĩ serẽpiñorã.

¹² Eropirã masa bajarã Jesure werewũañorã. Gajirã, “Ñgũ õagũ ãhrimi,” arĩñorã. Gajirãpũ, “Ñgũ ñegũ ãhrimi. Masare gũyagũ ãhrimi,” arĩ werewũañorã.

¹³ Eropa arĩquererã judio masa gũa oparãre gũirã, masa erã ñabiogue Jesure werewũañorã.

¹⁴ Gũa erogũe ejara pũhrũ bosenu deco Jesu Goãmũ wihigue ñajaja buhemi.

¹⁵ Ñgũ eropa buhecũ judio masa uca wa õpa arĩma:

—¿Ihĩ buherogue buhebigũ arĩqueregũ ta duhpigũ õaro masipehori ñgũ? arĩma erã ñgũre.

¹⁶ Erã eroparĩcũ Jesu weremi erãre:

—Yũ buheri yaha wereniguiri árĩbeaa. Yũre obeodigũ ya wereniguiripũ ãhraa i buheri.

¹⁷ Goãmũ gamerire iidiarã yũ buherire “Goãmũ wereniguiri ta ãhraa,” arĩ masirãcoma. Yũ buheri yaha wereniguiri dihta árĩbiricũ sãre masirãcoma.

¹⁸ Yũjugũ ñgũ gamero ñgũ masiri mera buhegũ arĩgũ “Yũ dihtare umupeoque,” arĩgũ ãhrimi ñgũ. Yũre obeodigũpũre mũa umupeocũ gahmea yũpũ. Yũ eroparĩcũ peerã, “Diaye ta wereniguimi ñgũ. Ne gũyabeami,” arĩ masirãca mũa.

¹⁹ “Goãmũ dorerire Moise mũrũpũ apimũriñumi mware. Ñgũ eropa apiquerẽcũ ta mũa árĩpehrerã iri dorerire ne yũhribeaa. ¿Duhpirã yũre wejẽdiari mũa? arĩmi Jesu judio masare.

²⁰ —Mũ goroweregũ ãhraa. Mũre wejẽdiarã marima, arĩ yũhrima erã Jesure. Erã eroparĩcũ Jesu yũhrimi:

²¹ —Yũhũ soorinũ yũjusubu Goãmũ ñgũ turari mera dorecũgũre ñgũ dorere yũ cóãcũ mũa ñha uca wabũ.

²² Mari ñecũ sũmarã iribojegũe majarãpũ erã dũpũre merogã gasirogãre wiri arĩrã erã árĩdiro dopa ta Moise wiridoreñumi. Ñgũ eropa dorecũ majirãgãre ocho nũri erã masa dehyoara pũhrũ soorinũ arĩquerecũ ta erã dũpũre merogã erã gasirogãre wiri aĩmũria mũa.

²³ Mari soorinũ árĩcũ majirãgãre erã dũpũre merogã gasirogãre wihria mũa Moise doreri iimorã. ¿Mũa sã soorinũ irire iiquererã ta irinũ dorecũgũre yũ taucũ duhpirã yũ mera guarĩ mũa?

²⁴ Yũ iirare mũa õaro masibiriboro core, yũre ñero pepibiricãque. Mũa õaro masira pũhrũ yũre mũa ñero pepicũ diaye ta arĩroca, arĩmi Jesu.

Jesu negohragũre ñgũ aridirore wereñumi

²⁵ Ñgũ eropa arĩ werera pũhrũ bajamerãgã Jerusalén majarã õpa arĩ wereniñorã:

—¿Ihĩ mari oparã erã wejẽdiagũ árĩbeari?

²⁶ Eropigũ ñgũre erã wejẽdiaquerecũ ta árĩpehrerã masare buhegũ iimi ñgũ. Eropirã ñgũre wejẽdianirã arĩquererã ta eropa ñacãma. Eropa ñacãrã ñgũre “Ñgũ diaye ta Cristo Goãmũ ñgũ obeodigũ ãhrimi,” ¿arĩ pepibocuri oparãpũ? Maripũ masia. Cristo árĩbiribocumi.

²⁷ Ihĩ Jesu ĩgu aridirore gua masia. Cristopũ ĩgu árĩcũ ĩgu aridirore masiya mara. Eropigũ Cristo gohra árĩbeami Jesu, arĩ werewuañorã erã Jerusalén majarã.

²⁸ Erã eropa arĩrare masigũ, Jesu õpa turaro busuro werenigui buhemi Goãmũ wihĩ:

—Yũre õpa arĩ pepia mũa: “Īgũre masia gua. Eropirã ĩgu aridiro sãre masia,” arĩ pepiraa mũa yũre. Mũa eropa arĩ pepiquererã ta yũ gamero aribirabũ. Yũre obeodigũ gohrare masibea mũa. Yũre obeodigũ diaye árĩgũ, diaye iigũ ãhrimi.

²⁹ Īgũ ta yũre obeomi. Eropigũ ĩgu pohroge aribũ. Eropigũ yũhũ ĩgũre masia, arĩmi Jesu judio masare.

³⁰ Īgũ eroparĩcũ peerã ĩgũre ñeadiarima. Erã eropa ñeadiaquerecũ ta Jesu ĩgu ñero tariburisubu árĩbiryoro dohpa. Eropirã erã ĩgũre ñeamasibirima.

³¹ Gajirã masapũ bajarã ĩgũre umupeoma. Õpa arĩma:

—“Cristo bajasuburi Goãmũ turari mera deyoro moarire ii ĩhmugũcumi,” erã arĩ werediro dopa ta ihĩ Jesupũ bajasuburi Goãmũ turari mera ii ĩhmumi. Árĩpehrerã gajirã tauro Goãmũ turari mera ii ĩhmumi ĩgu. Eropigũ Cristo Goãmũ ĩgu obeodigũ ta ãhrimi Jesu, arĩma Jesure ne umupeonũgarãpũ.

Fariseo masa Jesure peresu iidoreñuma

³² Masa Jesure eropa arĩ wereniguiçũ peerã pahia oparã, fariseo masa mera Jesure ñeadorerã obeoriñorã surarare.

³³ Eropigũ Jesu masare õpa arĩmi:

—Bajamenũrigã mũa mera árĩnigũca. Eropigũ pũhrũñarigã yũre obeodigũ pohro wagũca.

³⁴ Yũ árĩborore mũa wamasibea. Eropirã yũre amaquererã ta ne bocasome mũa, arĩmi Jesu masare.

³⁵ Īgũ eroparĩcũ peerã erã judio masa õpa arĩ wereniguiñorã:

—¿Ihĩ eropa arĩgũ nohogue wagũcuri mũa pepicũ? ¿Griego masa pohroge judio masa wasirĩnirã pohroge erã árĩri macarigue Griego masaguere buhegũ wabocuri ihĩ?

³⁶ “Yũ árĩborore mũa wamasibea. Eropirã mũa yũre amaquererã ta ne bocasome,” ĩgu arĩgũ ¿dohpa arĩronore ĩgu eropa arĩri? arĩ wereniguiñorã judio masa erã basi.

Ojocaricũ iiriyarire wereñumi Jesu

³⁷ Bosenu ojogorocũrinũ irinũ guhyadiarinũ gohra árĩro iibũ. Irinũ Jesu ero nigui, turaro mera weremi masare:

—Ñemesiburã decore turaro gamero dopa árĩrã umũri nũcũ Goãmũ mera turaro árĩdiarã yũre serẽque. Mũa eropa serẽcũ ĩgu yarã árĩdoregũra mũare.

³⁸ Yũre umupeorãre õpa arĩ gojañuma Goãmũ yare erã gojarapũgue: “Erã sĩporãriguere ojocaricũ iiri deco eropa árĩniguiçãroca,” arĩ gojañuma, arĩ turaro weremi Jesu masare.

³⁹ “Erã sĩporãriguere ojocaricũ iiri deco eropa árĩniguiçãroca,” arĩgũ “Yũre umupeorã Espĩritu Santore oparãcoma” arĩgũ iimi Jesu. Īgũ umarogue ĩgu mũrianibiricũ dohpa Espĩritu Santopũ arinibirimi dohpa erãre.

Judio masa dũca wariñuma pe curu

⁴⁰ Jesu ĩgu eroparĩcũ peerã, masa bajarã õpa arĩ wereniguima:

—Ihĩ diaye ta Goãmũ yare weremũhtagũ mari coredigũ ta ãhrimi, arĩ wereniguima.

⁴¹ Õpa arĩma gajirã sã:

—Ihĩ Cristo marire taubu ãhrimi, arĩma.

Gajirãpũ õpa arĩma:

—Cristo árĩgũ Galilea majagũ árĩsome ĩgu. Ihĩ Jesupũ ero majagũ ta ãhrimi.

42 Cristo Davi m̄ur̄u p̄arami gajisubu majagu arigu ár̄ibocumi. Eropigu Davi ya maca m̄uraro Belén waïc̄uri maca masa dehyoagucumi Cristop̄u. Eropa ta ar̄i werea Goãm̄u yare er̄a gojarap̄ũ. Ih̄i Jesup̄u Belén macague masa dehyoabirip̄u. Eropigu ïgu Goãm̄u ïgu obeodigu Cristo gohra ár̄ibeami, ar̄irima er̄a.

43 Eropir̄a Jesure peenir̄a gajir̄a umupeo gajir̄ap̄u umupeobir̄a ár̄inijar̄a game d̄uca warima pe curu.

44 Eropir̄a bajamer̄aḡa Jesure ñeadiarima. Eropa ñeadiaquerer̄a ta ïgure ñeabirima.

Judio masa opar̄a Jesure ne umupeobiriñuma

45 Eropir̄a surara pahia opar̄a pohrogue fariseo pohrogue dujaa wañor̄a daja. Er̄a dujajac̄ũ ïar̄a er̄a surarare ser̄epiñor̄a:

—¿Duhpir̄a Jesure ñeaḡaribirari m̄ua? ar̄iñor̄a.

46 —Ïgu õatariaro wereniguigu ãhrami. Gajir̄a ïgu iro dopa wereniguir̄a ne marima, ar̄i yuhriñor̄a surara er̄are.

47 Er̄a eropar̄ic̄ũ fariseo masap̄u õpa ar̄i wereñor̄a:

—¿M̄uare ïgu ḡuyac̄ũ, “Diaye ta ar̄igu iimi,” ar̄ari m̄ua s̄a?

48 Mari opar̄a Jesure ne umupeobeama. Ḡua s̄a eropir̄a ïgure umupeobea.

49 Oã masa Goãm̄u dorerire Moiser̄e ïgu apirare masibeama. Eropa masibir̄a ár̄ir̄a Jesure umupeoma. Er̄a eropa umupeori dipuwaja mari Pagu Goãm̄u er̄are dipuwaja moagucumi, ar̄iñor̄a fariseo masa.

50 Nicodemo fariseo masu Jesure weretamugu ejadigu ero ár̄ip̄u er̄a mera. Er̄a eropar̄ic̄ũ peegu õpa ar̄ip̄u ïgu er̄are:

51 —Jesu ïgu ñero iirare masibeaa mari. Eropa masibir̄a ïgu marire wereboro core ïgure dipuwaja moamasibeaa mari. Eropa masibiriquerer̄a ta ïgure dipuwaja moar̄a, mari ya dorerire tarinugar̄a iiaa mari, ar̄ip̄u Nicodemo er̄are.

52 Ïgu eropar̄ic̄ũ peer̄a õpa ar̄i yuhriñor̄a er̄a:

—¿M̄u s̄a ïgu iro dopa ta Galilea majagu ta ãhriri? Goãm̄u ya er̄a gojarap̄ure buhepehoque. Eropa buhegu, “Goãm̄u yare werem̄htagu ne yujugu Galilea majagu marimi,” ar̄i masiguca m̄uh̄u, ar̄i yuhriñor̄a er̄a Nicodemore.

53 Er̄a eropa ar̄ira p̄uhr̄u er̄a ya wirigue dujaa wañor̄a.

8

Um̄u mera ñero iidigore judio masa opar̄a dipuwaja moadiariñuma

1 Jesup̄u ïgu seyaro ut̄agugue Olivo waïc̄udigugue waha wami.

2 Gajinu Goãm̄u ya wihigue ḡua wabu daja. Jesu ejac̄ũ ïar̄a masa bajar̄a ïgu pohro gamenerema. Er̄a gamenerec̄ũ ïgup̄u doanijagu er̄are buhenugap̄u.

3 Ïgu eropa buhero watope judio masa buher̄a, fariseo masa mera iri wihigue nomeore aĩ ñajajama. Igo marap̄uc̄uquerego gajigu mera igo ñero iic̄ũ bocañañor̄a er̄a igore. Eropa bocajar̄a igore Goãm̄u wihigue aĩ ñajama er̄a igore dipuwaja moadorer̄a. Aĩ ñajatuha ár̄ipehrer̄a ḡua ïaro igore duhu nuguma.

4 Duhunugu õpa ar̄ima Jesure.

—Buhegu, igo marap̄uc̄ugo ár̄iquerego gajigu mera ñero iigo iic̄ũ bocajabu.

5 Moise dorerire õpa ãhraa: “Um̄u mera ñero iidigore ut̄a mera dea wej̄ec̄aque,” ar̄yoro Goãm̄u doreri. ¿M̄uca dohpa ar̄i pepiri ire? ar̄i ser̄epima er̄a Jesure.

6 Jesu ïgu ñero wereniguic̄ũ peediar̄a iirima er̄a ïgure weres̄amor̄a. Er̄a eropa ser̄epiquer̄ec̄ũ ta Jesup̄u muhm̄usiu dija, yebague ïgu mujus̄iru mera gojami.

7 Eropigu er̄a eropa ser̄epiniguic̄ũ peegu Jesup̄u wahḡa doaja, er̄are weremi:

—M̄ua mera majagu ñero iibigu ár̄igu igore ut̄a mera deanugaporo, ar̄imi Jesu.

8 Eropa ar̄ituha dipaturi muhr̄isiu dija, yebague gojami daja.

⁹ Irire peerã igore aĩ ñajarinirãpũ erã ñeri iirare guñarã, erã tĩrãpũ wiria wamãhtama. Erã pũhrũ erã mera majarã sã wiriapehrea wama. Eropigo nomeo dihta Jesu pohro dujanũgamo.

¹⁰ Eropigũ Jesu wahgã doaja, igore serẽpimi.

—¿Nohogue àhriri erã? ¿Mũre dipuwaja moadianirã mariri dohpaguere? arĩmi igore.

¹¹ —Marima, opũ, arĩ yũhrimo igo.

—Yũ sã dipuwaja moabeaa mũre. Waque. Eropigo ñerire iinemobiricãque, arĩmi Jesu igore.

Jesu i yeba majarãre boyoro iro dopa Goãmũre masicũ iimi, arĩ gojañumi Ñu

¹² Dipaturi Jesu iri wihigue árĩrãre weremi:

—Boyoro iro dopa yũhũ i yeba majarãre Goãmũre masicũ iiaa. Yũre umupeogu Goãmũ mera eropa árĩniguicãgũcumi. Eropigũ ïgũ boyorogue árĩgũ dopa ta õarire guñagũcumi. Eropigũ ïgũ ñerire guñadiabeami, arĩ weremi Jesu.

¹³ ïgũ eroparĩcũ peerã fariseo masapũ õpa arĩma.

—Mũhũ mũ basi mũ árĩricũrre eropa arĩ wereniguimaacãgũ iiaa. Mũ õpa arĩ wereniguiri ne waja mara, arĩma erã Jesure.

¹⁴ Erã eroparĩcũ Jesu yũhrimi:

—Yũhũ, yũ aridirore masia. Yũ waboro sãre masia. Mũapũ ne irire masibea. Eropigũ yũ basi yũ árĩricũrre werequeregũ iri yũ werera diaye ta àhraa.

¹⁵ Mũa sihajaro mũa sã ñara dihtare masia mũa. Eropirã mũa yũre werewũaa. Yũhũ mũa iro dopa ta werewũabeaa.

¹⁶ Masa erã árĩricũrre ñagũ yũhũ yujugũ ta ñhamasibea. Yũ tamera yũre obeodigũ mera masia. Eropigũ yũhũ masa erã árĩricũrre diaye ta ñha masia.

¹⁷ Mũare doreri erã gojarapũ õpa arĩ werea: “Masa perã erã yujuro mera erã werecũ erã wereri diaye ta àhraa,” arĩ were gojañuma.

¹⁸ Yũre weregũ mera gũa perã àhraa. Yũhũ, yũ árĩricũrre werea. Eropigũ yũ Pagũ sã weremi yũre. ïgũ ta àhrimi yũre obeodigũ, arĩmi Jesu.

¹⁹ —¿Nohogue àhriri mũ Pagũ? arĩ serẽpima erã.

—Yũre mũa masibea. Yũ Pagũ sãre masibea. Yũre masirã, yũ Pagũ sãre masiboaya, arĩ yũhrimi Jesu erãre.

²⁰ Jesu erãre buhegũ eropa arĩ wereniguimi Goãmũ wihigue erã niyeru apiri comoro pohro. ïgũ ñero tariburisubũ ejabiribũ dohpa. Eropirã erã mera ïgũ árĩquerecũ ta ïgũre ñeabirima.

Yũ waboroguere mũapũ wamasisome, arĩñumi Jesu

²¹ Dipaturi masa mera gũa árĩrisubũ Jesu erãre weremi daja:

—Yũ aridirogue wagũca. Yũ wara pũhrũ yũre amarãca mũa. Yũ waboroguere mũapũ wamasisome. Eropirã mũa ñeri dipuwajacũrã sĩrirãca, arĩ weremi Jesu.

²² “Yũ waboroguere mũapũ wamasisome,” ïgũ arĩcũ peerã,

—¿Ihĩ ïgũ basi wejẽ sĩrigũcuri eropa árĩgũ? arĩma judio masa erã basi.

²³ Erã basi erã eroparĩcũ Jesu weremi erãre:

—Mũapũ i yeba majarã àhraa. Yũpũ mũmaro majagũ àhraa. I yeba dehyoanirã àhraa mũapũ. Õmarogue aridigũ àhraa yũpũ.

²⁴ Mũare yũ árĩricũrre yũ werecũ “Diaye arĩbeaa,” mũa arĩrã, mũa ñeri dipuwajacũrã sĩrirãca mũa. Eropigũ “Mũa ñeri dipuwajacũrã sĩrirãca,” arĩrabũ mũare, arĩmi Jesu erãre.

²⁵ —¿Noano àhriri mũhũ? arĩ serẽpima erã.

—Neguere yũ mũare arĩdiro dopa ta àhraa yũhũ.

²⁶ Mũare yũ wereburi wũaro duhyania. Eropiro mũa ñeri dipuwajare mũare yũ wereboro wũaro duhyaa dohpa. Eropigu yũre obeodigũre yũ peerare i yeba majarãre werea. Īgu werera diaye ta ãhraa, arĩmi Jesu erãre.

²⁷ “Yũre obeodigu,” ĩgu arĩcũ peerã “Mari Pagũ árĩcumĩ,” arĩ pepibirima erã.

²⁸ Erã eropa arĩ pepibiricũ ĩagu Jesu weremi erãre:

—Yũre masũre Goãmũ ĩgu obeodigũre mũa crusa mera pabia aĩ wahgũ nugurãca. Mũa eropa iirã, “Īgu Goãmũ ĩgu obeodigu ta ãhrimi,” arĩ masirãca yũre. Eropirã yũ gamero dopa ta iibigu yũ árĩrire masirãca. Eropirã yũ Pagũ ĩgu yũre ĩgu buhera dihtare weregu yũ árĩcũ sãre masirãca mũa.

²⁹ Eropigu yũre obeodigũru yũ mera ãhrimi. Īgu gamerire umuri nũcu iiniguia. Eropigu ĩgu yũre ne cóãbeami, arĩmi Jesu.

³⁰ Īgu eroparĩcũ peerã masa bajarã ĩgũre umupeoma.

Goãmũ porãre, ñerire iirã sãre wereñumi Jesu

³¹ Eropirã gajirã judio masa Jesure umupeoma. Eropigu Jesu erãre weremi:

—Yũ dorerire iipehorã árĩrã, diaye ta yũ buherã ãhraa mũa.

³² Eropirã diaye ta masirãca mũa. Diaye árĩrire masirã, ñero iirire duhumasirãca. Eropirã pohro majarã wiunirã iro dopa árĩrãca mũa, arĩmi Jesu erãre.

³³ Īgu eroparĩcũ peerã erã õpa arĩ yũhrima daja:

—Guapu iribojegue majagu mũru Abrahã pãramerã árĩturiarãgue ãhraa. Eropirã ne gajirã pohro majarã árĩbeaa gua. Eropigu “Pohro majarã wiunirã iro dopa árĩrãca,” arĩgu ¿dohpa arĩgu eropa arĩri mũhu? arĩ serẽpima erã Jesure.

³⁴ Erã eroparĩcũ peegu Jesu õpa arĩmi erãre:

—Diaye mũare arĩgu iiaa. Árĩpehrerã ñerire iirãpu erã ñeri iirire duhumasibeama. Eropiro iri ñeripu erãre dorea. Eropa árĩrã árĩrã pohro majarã iro dopa ãhrima erã.

³⁵ Pohro majagũru ĩgu opu magũ iro dopa árĩbeami. Doreri opabeami. Iri wihi majagu magũru umuri nũcu diaye ta ĩgu pagũ doreri opami.

³⁶ Yũhu Goãmũ magũ ãhraa. Eropigu ĩgu doreri opaa. Eropirã mũa ñerire yũ duhucũ iinirã árĩrã diaye ta ñerire duhunirã árĩrãca mũa.

³⁷ Abrahã mũru pãramerã árĩturiarã mũa árĩcũ masia. Eropa árĩquererã ta yũ wereripũre peediabeaa mũa. Eropirã yũre wejẽdiaa mũa.

³⁸ Yũ Pagũ ĩgu yũre masicũ iirare werea mũare. Yũ eropa werequerecũ ta mũa pagũ ĩgu doreripũre iiaa mũa sã, arĩmi Jesu erãre.

³⁹ —Abrahã mũru iribojegue majagu gua pagũ mũru árĩmũripũ, arĩ yũhrima erã.

Erã eroparĩcũ Jesu yũhrimi:

—Abrahã mũru porã árĩrã ĩgu iidiro dopa ta iiboaya mũa.

⁴⁰ Goãmũ yũre diaye ĩgu wererire mũare yũ werequerecũ ta yũre wejẽdiaa mũa. Abrahã mũrupũ ne eropa iibiridi arĩmi.

⁴¹ Mũa pagũ ĩgu iidiro dopa ta iiaa mũa, arĩmi Jesu erãre.

Īgu eroparĩcũ erã yũhrima:

—Mojoto diribiridigo porã árĩbeaa gua. Yujugu ta ãhrimi gua pagũ. Īgu ta ãhrimi Goãmũ, arĩma erã.

⁴² Erã eroparĩcũ Jesu yũhrimi:

—Goãmũ mera majagu árĩdigũ ta õguere aribũ yũhu. Eropirã Goãmũ mũa Pagũ ĩgu árĩcũ yũre mahiboaya mũa. Yũ gamero aribiribũ yũ tamera. Yũ Pũ Goãmũ ĩgu obeocũ aribũ õguere.

⁴³ ¿Duhpirã yũ wereniguirire peebeari mũa? Yũ wererire yujuro bojebeaa mũa. Eropirã peebeaa mũa.

44 Mũa pagurũ watĩ ãhrimi. Eropirã watĩ ãgu gameripũre iidiaa mũa. I yeba negohraguere árĩnũgacũgue, dohpague sãre ãgu masare wejẽgu ãhrimi. ãgũre diaye maja ne mara. Eropigũ ãgu ne diaye majare wereniguibeami. ãgu negohraguere gũyanũgadigũ árĩmi. Eropigũ ãgu eropa gũyaniguigũ árĩgu, gũyarire weremi.

45 Yũrũ diaye majare werea mũare. Eropa yũ werecũ peebeaa mũa.

46 “Mũhũ ñero iigu ãhraa,” arĩmasibea mũa yũre. ¿Diaye mũare yũ werequerecũ ta duhpirã peebeari mũa?

47 Goãmũ porãrũ ãgu wereniguirire peema. ãgu porã árĩbirã ãgu wereniguirire peebeama, arĩmi Jesu erãre.

Abrahã mũrũ ãgu árĩboro core Cristo árĩmũhtatuhañumi

48 ãgu eroparĩcũ peerã judio masa ãgũre õpa arĩma:

—“Mũhũ Samaria majagu ãhraa. Eropigũ watĩ mera goroweregũ ãhraa mũhũ,” gũa arĩra diaye ta ãhraa, arĩma erã Jesure.

49 Erã eroparĩcũ peegu õpa arĩ yũhrimi Jesu:

—Goroweregũ árĩbeaa yũhũ. Yũ Pagũre umupeoa. Mũarũ yũre umupeobea.

50 Yũre masa erã umupeorire amabeaa yũhũ. Yũ Pagurũ yũre umupeocũ gahmemi masare. ãgu tamera yũ árĩricũrũre õaro ãha masigu eropa ta umupeodoremĩ. Eropigũ yũ Pagũ erã yũre gamebiriri dipuwaja, dipuwaja moagũcumĩ.

51 Diaye mũare arĩgu iiaa. Yũ dorerire iigu mũmũri nũcũ Goãmũ mera eropa árĩnũguicãgũcumĩ, arĩmi Jesu.

52 ãgu eroparĩcũ peerã õpa arĩma erã:

—Dohpague tamerare mũ watĩ mera goroweregũ árĩcũ gũa õaro masia. Abrahã mũrũ sĩria wañumi. Goãmũ yare weremũhtanirã sã sĩria wañuma iribojegue. Eropigũ “Yũ dorerire iigu mũmũri nũcũ Goãmũ mera eropa árĩnũguicũcumĩ,” arĩgu, ¿dohpa arĩgu eropa arĩri mũhũ?

53 ¿Gũa ñecũ mũrũ tauro turari mũhũ? ãgu, Goãmũ ya weremũhtanirã sã sĩria wañuma iribojegue. ¿Mũarũ nihino ãhriri eropa arĩ wereniguigũ? Mũ eropa arĩro dopa árĩbeaa mũhũ, arĩma erã.

54 Erã eroparĩcũ peegu Jesu werenemomi:

—Yũhũ yũ basire umupeodoreri duhpiburi árĩbeaa. Yũ Pagurũ yũre umupeodoregu ãhrimi ãgu. “Gũa Pagũ” mũa arĩgurũ yũ Pagũ ta ãhrimi.

55 Mũarũ yũ Pagũre ne masibea. Yũhũ ãgũre masia. “ãgũre masibea,” arĩgu mũa iro dopa ta gũyaricũgu árĩboaya yũhũ. Diaye ta ãgũre masia. Eropigũ ãgu dorerire iiaa.

56 I yebaguere yũ árĩboro coregue mari ñecũ mũrũ Abrahã mũrũ masimũhtatuhãmũriñumi yũre. Eropa masigu ãgu mucubirimũriñumi, arĩmi Jesu.

57 ãgu eroparĩcũ erã yũhrima:

—Abrahã mũrũ iribojegue majagu ãhrimi. Mũarũ cincuenta bojori opanibea. ¿Eropigũ mũhũ ãgu mũrũre duhpigu ãha masiboyuri? arĩma judio masa ãgũre.

58 —Diaye mũare arĩgu iiaa. Abrahã ãgu árĩboro core yũrũ árĩmũhtatuhabũ, arĩmi Jesu erãre.

59 ãgu eroparĩcũ peerã erã utãyerire aĩ ãgũre deadiarima. Erã eropa deadiaquerecũ ta Jesurũ Goãmũ wihigue árĩdigũ duhri wiria wami.

9

Cuirĩ ãhajabigũre õaro ãagũ wacũ iĩñumi Jesu

1 Jesu gũa ãgu buherã mera mague tariarã gajigũre cuirĩ ãhajabigũre bocajabũ. ãgu ne masa dehyoagũgue ta cuirĩ ãhajabigũ árĩrũ.

² Gua sã ïgure ïarã serëpibũ Jesure.

—Buhegu, ¿ihĩ duhpigu cuiiri ïhajibigu masa dehyoayuri? ¿Ñerire iimuriyuri eropa wagu? ¿O ïgu pagu sumarã erã ñero iira dipuwaja eropa wayuri ïgu? arĩ serëpibũ gua Jesure.

³ Gua eroparĩcũ peegu õpa arĩ yũhrimi:

—Ihĩ ïgu pagu sumarã sã erã ñerire iira sã ïgure cuiiri ïhajibiricũ iibeaa. Goãmũpũ ïgure cuiiri ïhajibiricũ iimi. ïgure ïacũ iibu masare ïgu turarire ii ïhmuburire apimi Goãmũ.

⁴ Yũre obeodigu ïgu apirare yũre iiro gahmea dohpaguere. Ñamiguere mari mohmemasibiro dopa ta pũhrugue yũre obeodigu ïgu apirare iimasibeaa yũhũ.

⁵ I yebaguere i yeba majarãre Goãmũre masicũ iiaa, arĩmi Jesu.

⁶ Eropa arĩtuha yebague disico ehomepimi. ïgu disico ehomepirare nicu mera mohmore nijagu, cuiiri ïhajibigũre ïgu cuirire sũmi.

⁷ Eropa sũgu õpa arĩmi Jesu:

—Siloé waĩcuri gobegue mũ cuirire coegu waque, arĩmi Jesu. Siloé ero majarã ya mera arĩrã obeora gobe arĩrã iima.

Jesu ïgu cuiiri coedoredigupũ waha, coetuhaja, cuiiri ïagugue dujajapũ ïgu ya wihigue.

⁸ ïgu dujajacũ ero majarã ïgure ïañorã. Ero core niyeru serëdigũ ïgu árĩcũ ïanirã ïgure õpa arĩñorã erã basi:

—¿Ihĩ sohõ árĩdigũ niyeru serëdoadigu árĩbeari? arĩñorã erã.

⁹ —ïgu ta ãhrimi, arĩñorã gajirã.

—ïgu árĩbeami. Eropa árĩbiriqũregũ ta ïgu iro dopa ta bejagu ãhrimi, arĩñorã gajirã.

Erã eroparĩcũ peegu cuiiri ïhajibiridigupũ õpa arĩpũ:

—ïgu ta ãhraa yũhũ, arĩpũ erãre.

¹⁰ ïgu eroparĩcũ masa ïgure serëpiñorã:

—¿Cuiiri ïhajibiridigu árĩdigũ dohpa ii ïhari mũhũ? arĩ serëpiñorã erã ïgure.

¹¹ —Jesu waĩcũgu disicore nicu mera mohmore yũ cuirire sũami. Yũre sũtuhaja “Siloé waĩcuri gobegue mũ cuirire coegu waque,” arãmi yũre. ïgu eroparĩcũ coegu ejabũ yũhũ. Eropa yũ coera pũhrũ yũ cuirĩ õaro dehyoabũ yũre, arĩ wererũ ïgu masare.

¹² —¿Mũre eropa iidigu nohogue árĩcuri ïgu? arĩñorã erã.

—Ûba. Noho árĩgu árĩcumi, arĩpũ ïgu

Cuiiri ïhajibiridigũre fariseo masa serëpiñuma

¹³ Eropa arĩ wereniguituha erã cuiiri ïhajibiridigũre fariseo masa pohroque aĩ ejañorã.

¹⁴ Irinũ Jesu dihta nicure mohmore cuiiri ïhajibigũre õagu iiranũ Sabadonũ árĩbũ. Irinũ gua soorinũ árĩbũ.

¹⁵ Eropirã fariseo masapũ ïgure serëpiñorã daja.

—¿Dohpa ii ïhari mũhũ? arĩ serëpiñorã erã.

—Nicu mera yũ cuirire sũami. Eropigu yũ cuirire coera pũhrũ ïhaa yũhũ, arĩ wererũ ïgu erãre.

¹⁶ —ïgu mari soorinũ mari mohmedorebiririnũre mohmeami. Eropigu ïgu Goãmũ yagu árĩbeami, arĩñorã gajirã fariseo masa.

Gajirãpũ õpa arĩñorã:

—Ñerire iigu árĩgu õpa ïre õagu wacũ iimasibeami. Eropigu ïgu õagu árĩbocumi, arĩñorã gajirã Jesure.

Eropirã erã, erã basi pe curu dũca wariñorã.

17 Eropirã dipaturi erã cuiri ñhajibiridigũre serẽpinemoñorã daja.

—¿Mũre mũ cuirire õaro iidigũre dohpa arĩ pepiri mũhũ Jesure? arĩñorã erã ñgũre.

—Ñgũ diaye ta Goãmũ yare weremũhtagũ ãhrimi, arĩpũ cuiri ñhajibiridigũpũ.

18 Negohraguere judio masa õpa arĩ pepiriñorã. “Ihĩ cuiri ñhajibiridigũ árĩbeamĩ,” arĩ pepiriñorã. Eropa arĩ pepirã cuiri ñhajibigũ pagũ sũmarãre sihubeoñorã erã.

19 Sihubeo ñgũ pagũ sũmarãre serẽpiñorã fariseo masa oparã.

—¿Ihĩ diaye ta mũ magũ ãhriri? ¿Mata ñgũ cuiri ñhajibigũ masa dehyoari? ¿Diaye ta cuiri ñhajibiridigũ árĩqueregũ dohpa ii ñhari dohpagueere? arĩ serẽpiñorã erã ñgũ pagũ sũmarãre.

20 —Ihĩ gũa magũ ta ãhrimi. Eropigũ mata cuiri ñhajibigũ masa dehyoami ñgũ.

21 Irire masiquererã ta ñgũ ñarare, ñgũre ñacũ iidigũ sãre masibea gũa. Gũa magũre serẽpique. Bũgũ ãhrimi ñgũ. Ñgũ basi weremasimi ñgũ, arĩñorã ñgũ pagũ sũmarã.

22 Judio masa oparã ero coreguere õpa arĩtuhañorã:

—“Jesu ta Cristo mari taubu ãhrimi,” arĩrãre mari buheri wirigue ñajadoresome gũa, arĩmũriñorã judio masa gũa oparã.

Erã eroparĩcũ peenirã cuiri ñhajibigũ pagũ sũmarãpũ judio masa oparãre gũĩ arĩñorã.

23 Eropa gũirã “Bũgũ ãhrimi ñgũ. Ñgũre ta serẽpique,” arĩñorã erã judio masa oparãre.

24 Pũhrũ judio masa oparã dipaturi cuiri ñhajibiridigũre sihubeoñorã. Sihubeo õpa arĩñorã ñgũre:

—Goãmũ mera diaye wereque mũhũ. Jesure ñgũ ñeri iigũ ñgũ árĩcũ gũa masia. Eropigũ diaye wereque gũare, arĩñorã judio masa cuiri ñhajibiridigũre.

25 Erã eroparĩcũ peegũ õpa arĩ yũhripũ ñgũ:

—Jesure ñgũ ñeri iigũ ñgũ árĩcũ masibirica yũhũ. Yujuñe ta masia yũhũ. Iribojeguere cuiri ñhajibigũ árĩmũribũ yũhũ. Dohpaguepũre ñhaa yũhũ. Iri dihtare masia yũhũ, arĩ yũhripũ cuiri ñhajibiridigũpũ erãre.

26 —¿Dohpa iiari ñgũ mũre? Mũ cuirire ñhajadoregũ dohpa iiari ñgũ mũre? arĩ serẽpiñorã erã daja.

27 —Irire ta mũare weretuharabũgũ yũhũ. Yũ eropa arĩ werequerecũ ta mũa ne peediabeaa yũre. ¿Dohpa iidiarã yũ dipaturi werecũ peediarĩ mũa? ¿Mũa sã ñgũ buherã árĩdiari? arĩpũ ñgũ erãre.

28 Ñgũ eroparĩcũ peerã erã ñgũre turiñorã.

—Mũhũ Jesu buhegũ ãhraa. Gũapũ Moise buherã ãhraa.

29 Diaye ta Goãmũ Moiserẽ wereniguimũriñumi. Jesure obeodigũre gũa masibea, arĩñorã erã cuiri ñhajibiridigũre.

30 Erã eroparĩcũ yũhripũ ñgũ:

—¿Ñgũre obeodigũre mũa masibiricũ, yũre ñacũ iidigũ árĩgũ Goãmũ ñgũ obeodigũ árĩbiribocuri ñgũ?

31 Goãmũ ñeri iigũre ñgũ serẽrire peebeamĩ. Iri tamerare mari masia. Ñerire iigũre peeberiqueregũ ta Goãmũre umupeogũre, ñgũ dorerire iigũre ñgũ serẽrire peemĩ Goãmũ.

32 Negohraguere i yeba árĩñũgacũguere, mata masa dehyoagũgue ta cuiri ñhajibigũre ne yujugũpũre ñhajacũ iigũ marimũripũ.

33 Eropigũ Jesu Goãmũ ñgũ obeodigũ árĩbigũ yũre ñacũ iibiriboñumi, arĩpũ ñgũ erãre.

34 Erãpũ õpa arĩ yũhriñorã:

—Mũhũ mata ñegũ árĩmũriya. ¿Eropa árĩqueregũ ta gũare buheri mũhũ? arĩñorã judio masa oparã.

Eropa arĩtuha erã ñgũre cohã wiuñorã.

Jesu yare gamebirã cuiri ihajabirã iro dopa ahrima, arĩ wereñumi Jesu

³⁵ Eropigũ cuiri ihajabigũre erã cohã wiurare Jesu peemi. Eropa peegũ cuiri ihajabiridigũre gũa bocajacũ, igũre serẽpimi.

—¿Masũre Goãmũ igũ obeodigũre umupeori mũhũ? arĩmi Jesu.

³⁶ —Opũ, ¿noa ahriri igũ? Igũre masigũ umupeogũra, arĩmi cuiri ihajabiridigũrũ Jesure.

³⁷ —Igũre ihatuhabũ mũhũ. Dohpaguere mũ mera wereniguigũ igũ ta ahraa yũhũ, arĩmi Jesu cuiri ihajabiridigũre.

³⁸ —Opũ, mũre umupeoa yũhũ, arĩmi cuiri ihajabiridigũrũ.

Eropa arĩgũ igũ Jesu pohro mereja igũre umupeomi.

³⁹ Igũ eropa umupeocũ ãagũ õpa arĩmi Jesu masare:

—Õarã, ñerã sã erã iirare masicũ iibu aribũ yũhũ. Cuiiri ihajabirã erã ãabiro dopa ta yũ Pagũre masibirã ahrima. Eropa masibirãre yũ Pagũre masicũ iigũ aribũ yũhũ. “Gũa õaro masia,” arĩ pepinirã sãre õaro erã masibirirare masicũ iigũ aribũ yũhũ, arĩmi Jesu.

⁴⁰ Igũ eroparĩcũ peerã bajamerãgã fariseo masa igũre õpa arĩma:

—“Cuiiri ihajabirã erã ãhamasibiro dopa ta masibeaã mũa sã,” ¿arĩri mũhũ gũare? arĩma fariseo masa Jesure.

⁴¹ Erã eroparĩcũ Jesu õpa arĩmi:

—“Cuiiri ihajabirã erã ãha masibiro dopa ta diaye õaro masibeaã gũa,” mũa arĩcũ dipuwaja mariboya. “Gũa õaro masirã ahraa,” mũa arĩrã ahraa. Eropirã yũre peediabirira dipuwaja mũare dipuwaja ahraa dohpaguere, arĩmi Jesu erãre.

10

Oveja ãhadibugũ queoriñere wereñumi Jesu

¹ Pũhrũ queoriñe mera werenigui queogũ buhebu õpa arĩmi Jesu gũare gajirã masa sãre:

—Diaye arĩgũ iiaa mũare. Oveja diburi sãriro disiporo ñajabigũrũ gajirũgũe ñajagũrũ yajari masũ ahrimi.

² Disiporo ñajagũrũ ovejare ãhadibugũ ahrimi.

³ Disiporo coregũ disiporo pãgũmi ovejare ãhadibugũ igũ ñajariborore. Ovejare ãhadibugũ eracũ igũ wereniguirire peerã ahrima igũ oveja. Erãre sihugũ, erã waĩ mera sihubeomi igũ. Eropigũ erãre sãrirogũe arĩrãre sihu wiuniguimi disiporogũe.

⁴ Igũ yarãre arĩpehrerãre sihu wiu erãre mũhtanũgajami. Ovejapũ igũ wereniguirire masirã, igũre nũrusiama.

⁵ Gajigũre erã masibigũre nũrusiabeama erã. Eropirã gajirã erã wereniguirire peerã, gũi omagã wahama, arĩmi Jesu masare.

⁶ Iri igũ werequerecũ ta irire peerã masibirima erã.

Jesu ovejare õaro ãhadibugũ iro dopa igũ yarãre õaro ãhadibumi

⁷ Eropigũ dipaturi Jesu erãre gũa sãre weremi daja:

—Diaye mũare arĩgũ iiaa. Ovejare diburi sãriro disiporo iro dopa ahraa yũhũ.

⁸ Arĩpehrerã yũ core arinirã gũyarire buherã yajari masa iro dopa ahrima. Erã eropa arĩquerecũ ta oveja iro dopa arĩrã yaharãpũ gajirãre ne pee wahgãbeama.

⁹ Yũ ovejare diburi sãriro disiporo iro dopa ahraa. Iri disiporo ñajarã iro dopa ta ahrima yũre umupeorã. Eropigũ erãre peamegũe wabonirãre taugũra. Ovejare cãhmotari sãriro erã cãhmotaro dopa ta yũ taunirãre cãhmotagũca. Eropirã erã gamerire oparãcoma, arĩmi Jesu.

¹⁰ Eropa arĩtuha õpa arĩnemomi:

—Mũare gũya buherã ovejare yajari masa iro dopa ãhrima. Gajirã yajadiarã wejẽdiagãrima. Oveja iro dopa árĩrã yaharã árĩpehrerĩnũri Goãmũ mera árĩcũ iigũ aribũ yũrũ. Eropigũ yaharã mũmũri nũcũ erã õaro árĩcũ iibu aribũ yũrũ.

¹¹ Ovejare õaro ìhadibugũ iro dopa árĩgũ ãhraa yũhũ. Ovejare õaro ìhadibugũ sĩribũ árĩqueregũ ta ìgũ ovejare cãhmotaniguigũcumi. Yaharã Goãmũ mera erã eropa árĩniguiburire sĩrigũca.

¹² Ìgũ mohmeri masũrũ õaro ovejare ìhadibugũ árĩbeami. Eropirã oveja ìgũ yarã árĩbeama. Eropigũ nũgũ majagũ diaye ovejare ñeagũ ìgũ aricũ ìagũ ìgũ mohmeri masũrũ ovejare cóãcã gũi omagã wahami. Ìgũ eropa cohãpigãra pũhrũ, nũgũ majagũ diaye ìgũ ovejare ìgũ ñeacũ ìarã ovejarũ omasĩrigã wahama.

¹³ Ìgũ mohmeri masũrũ ìgũ wajatari dihtare gahmemi. Eropigũ ìgũ ovejare õaro ìhadibudiabeami, arĩmi Jesu.

¹⁴ Eropa arĩtuha õpa arĩnemomi queoriñe mera:

—Ovejare õaro ìhadibugũ iro dopa ãhraa yũhũ. Eropigũ yaharãre masia yũhũ. Eropirã yaharã sã yũre masima.

¹⁵ Eropa ta yũ Pagũ sã yũre masimi. Eropigũ yũ sã yũ Pagũre masia. Yaharã Goãmũ mera erã árĩniguiburire sĩrigũca.

¹⁶ Gajirã oveja gaji sãriro majarã iro dopa árĩrã gajirã masa sã yaharã árĩrãcoma. Erã sãre aĩgũca. Eropirã yũ wereniguirire pee wahgãrãcoma erã sã. Eropirã yaharã árĩpehrerã yuju curu ta árĩrãcoma. Eropigũ yũ dihta yaharãre ìhadibugũca, arĩmi Jesu.

¹⁷ Eropa arĩtuha õpa arĩnemomi daja:

—Yaharã Goãmũ mera erã árĩniguiburire sĩrigũca yũhũ. Yũ sĩrira pũhrũ masa mũriagũca. Yũ eropa iibu árĩcũ yũ Pagũ yũre mahimi.

¹⁸ Yũ wejẽdorebiricũ yũre wejẽmasibiriboñuma erã. Yũ gamero mera yũre wejẽrãcoma. Eropigũ yaharã Goãmũ mera erã ya árĩburire sĩrigũca. Sĩrimasia yũhũ. Eropigũ masa mũriamasia. Yũ Pagũ yũre irire ta iidoremi, arĩmi Jesu.

¹⁹ Ìgũ eroparĩcũ peerã judio masa pe curu dũca warima daja. Gajirã gajiropa pepi, gajirã sã gajiropa pepinirã árĩma.

²⁰ —Ìgũ watĩre opami. Eropigũ goroweregũ ãhrimi. ¿Duhpirã ìgũre dipaturi peeri mũa? arĩma gajirã bajarã judio masa.

²¹ Gajirãpũ õpa arĩma:

—Watĩ mera goroweregũ árĩgũ eropa õaro arĩ wereniguibiriboñumi. Cuirĩ ìhajabigũre ìacũ iimasibiriboñumi watĩre opagũ. Eropa árĩgũ árĩgũ ìgũ watĩre opabeami, arĩma gajirã judio masa.

Judio masa Jesure gamebiriñuma

²² Gajinũ Jerusaléngue bosenu iirã iima dipaturi judio masa. Goãmũ wihire erã Goãmũ ya árĩburire erã apiri bosenu árĩbũ. Irisubu yura wahgũro árĩbũ.

²³ Irinũ Salomo waĩcũri taribugue Goãmũ wihigue árĩri taribure Jesu gũa mera ìhacurigũ iimi.

²⁴ Iri taribugue ìgũ árĩcũ ìarã judio masa ìgũ pohrogue gamenere ìgũre serẽpima daja:

—Yoatariari boje gũare õaro werebeaa mũhũ. Diaye gũare õaro were purumu-juque. ¿Cristo Goãmũ ìgũ obeodigũ ta ãhriri mũhũ? arĩma erã ìgũre.

²⁵ Erã eroparĩcũ peegũ õpa arĩ yũhrimi Jesu:

—Mũare weretuhabũ yũhũ. Yũ eropa werequerecũ ta yũre peebeaa mũa. Yũ Pagũ ìgũ dorero dopa ta ìgũ turari mera ii ìhmurabũ mũare. Eropa iigũ yũ Cristo árĩrĩre ta mũare ìhmugũ iirabũ.

²⁶ Yũ eropa ii ìhmuquerecũ ta yũre peebeaa mũa. Mũapũ yaharã áríbeaa. Eropirã gajigũ yarã oveja iro dopa árírã yũpũre peebeaa mũa.

²⁷ Oveja erãre ìhadibugũre erã peediro dopa ta yaharã yũre peema. Eropigũ erãre masia yũhũ. Eropirã erã yũ mera wahama.

²⁸ Eropigũ umũri nũcũ Goãmũ mera árícũ iiaa erãre. Eropirã erãpũ peamegue wasome. Eropigũ yaharãre yũ ìhadibucũ gajirãpũ ne yũre emamasibeama erãre.

²⁹ Yũ Pagũ yaharãre yũre odigũ yũ tauro turami. Eropirã yũ Pagũ sã yaharãre ìgũ ìhadibucũ gajirã ìgũ sãre ne emamasibeama.

³⁰ Yũhũ, yũ Pagũ mera yujugũ ta áhraa, arĩmi Jesu judio masare.

³¹ Ìgũ eroparĩcũ peerã judio masapũ ìgũre deaburi utãre dipaturi aĩma daja.

³² Erã eropa iicũ ìagũ Jesu erãre serẽpimi:

—Yũ Pagũ ìgũ turari mera baja deyoro moarire ii ìhmurabũ mũare. ¿Ñehenore iira dipuwaja utã mera deadiari mũa yũre? arĩ serẽpimi.

³³ Ìgũ eroparĩcũ peerã õpa arĩma erã:

—Goãmũ turari mera mũ ii ìhmuri dipuwaja mũre utã mera dea wejẽdiabeaa gũa. Goãmũre mũ ñero wereniguri dipuwaja mũre utã mera dea wejẽdiaa gũa. Masũ áríqueregũ ta mũhũ “Goãmũ áhraa yũhũ,” mũ arĩri dipuwaja mũre utã mera dea wejẽdiaa gũa, arĩ yũhrima erã.

³⁴ Erã eropa arĩ yũhricũ peegũ Jesu erãre weremi:

—Mũa sãre “Goãmarã,” arĩ piyumi Goãmũ. Eropa ta arĩ gojañuma ìgũ dorerire erã gojarapũgue.

³⁵ Goãmũ yare erã gojarapũ queoro árícũ mari masia. “Gũyari áhraa,” iripũre arĩmasibeaa mari. Eropigũ ìgũ yare pepirãre diaye ta ìgũ “Goãmarã,” arĩ piyumi.

³⁶ Goãmũ yũre beyenijagũ i yebaguere obeomi. Eropigũ “Yũhũ Goãmũ magũ áhraa,” yũ arĩra dipuwaja “Goãmũre ñero wereniguigũ iimi Jesu,” arãa mũa yũre. ¿Duhpirã yũre eropa arĩri mũa?

³⁷ Yũ Pagũ ìgũ gamero dopa ta ìgũ turari mera yũ ii ìhmubiricũ tamerare yũ buherire “Diaye ta áhraa,” arĩbiriboya mũa.

³⁸ Yũ Pagũ ìgũ turari mera yũ ii ìhmuquerecũ ta yũpũre umupeodiabiriboca mũa. Eropa umupeodiabiriquererã ta ìgũ turari mera yũ ii ìhmucũ ìarã yũ iirare “Diaye ta áhraa,” arĩque mũa. Mũa eropa arĩrã, yũ Pagũ mera gũa yujuro mera árícũ masirãca mũa. Eropirã yũhũ, yũ Pagũ mera yujuro mera yũ árícũ masirãca mũa. Eropirã peerãca mũa, arĩmi Jesu erãre.

³⁹ Ìgũ eroparĩcũ erã ìgũre dipaturi ñeadiarima. Erã eropa ñeadiacũ ìgũ duhri wiria wami.

⁴⁰ Eropa wiriadigũgue ta Ñũ masare ìgũ waĩyemũhtadiroque Jordán waĩcũriya sipũ majasegue gũa dipaturi wabũ daja. Eroque dujacãbũ.

⁴¹ Eropirã masa bajarã ìgũre ìarã erama. Õpa arĩma erã erã basi:

—Ñũ waĩyegũpũ Goãmũ turari mera deyoro moarire ii ìhmubirimi. Eropa ii ìhmubiriquererã ta árípehreri Jesure ìgũ wererapũ diaye ta áhraa, arĩma masa erã basi.

⁴² Eropirã masa erogue bajarã umupeoma Jesure.

11

Lázaro waĩcũgũ sĩria wañumi

¹ Eropi Judea yebague Betania waĩcũri maca majagũ Lázaro waĩcũgũ arĩmi. Iri maca ìgũ pagũ porã nome María, Marta mera arĩma.

² Marĩapũ Jesure poresuri mera sũbo, igo poari mera ìgũre tucoebodigo arĩmo. Igo tĩgũ Lázaropũ dorecũgũ iipũ.

³ Eropirã erã nome gajirãre Jesure weredorerã obeoñorã.

—Opũ, mũ mahigũ dorecũgũ iimi, arĩ weredorerã obeoñorã Lázaro pagũ porã nome.

⁴ Erã gũa pohroque eraa, iri querere werecũ peegũ òpa arĩmi Jesu gũare.

—Dohpaguere Lázaro ïgũ dorecũri sĩriburi árĩbeaa. Goãmũ turarire masare ïhmuburire dohpaguere ïgũ dorecũmi. Eropirã yũ turari opagũ árĩcũ sãre masa ïarãcoma, arĩmi Jesu.

⁵ Jesu Martare, igo pagũ mago, Lázaro sãre turaro mahĩmi.

⁶ Eropigũ Lázaro ïgũ dorecũrire peequeregũ ta ero Jesupũ penũ dujanimi.

⁷ Penũ pũhrũ Jesu òpa arĩmi gũare ïgũ buherãre.

—Dipaturi Judea yebague dujaa warã daja, arĩmi gũare.

⁸ —Buhegũ, cãrũgã ta mũre judio masa ıtã mera dea wejẽdiama. ¿Duhpigũ dipaturi dujadiari mũhũ? arĩbũ gũa ïgũre.

⁹ Gũa eroparĩcũ peegũ ïgũ erã wejẽmasibirirare weregũ, werenigui queori mera gũare òpa arĩmi:

—Wũaro guñaricũbircãque. Yujunũre doce horari gohra ãhraa. Abe ımũ majagũ árĩcũ òaro ïhaa mari. Eropirã ımũre curirã ne cohresome mari.

¹⁰ Naitĩaro curirã cohrema. Abe ımũ majagũ maricũ òaro ïabeama erã, arĩmi Jesu.

¹¹ Eropa arĩgũ gũare werenemomi.

—Mari mera majagũ Lázaro carĩgũ iicumi. ïgũ eropa carĩquerecũ ta yũhũ ïgũre wahgũgũ wagũra, arĩmi gũare.

¹² —Opũ, Lázaro carĩgũ árĩgũ tarigũcumi, arĩbũ gũa.

¹³ Gũa eropa arĩquerecũ ta Jesupũ “Carĩgũ iicumi,” arĩgũ, “Sĩria wami,” arĩgũ iidigũ árĩmi. ïgũ “Lázaro carĩgũ iicumi,” arĩcũ peerã “Lázaro soogũ iicumi,” arĩ pepiribũ guapũ.

¹⁴ Gũa eropa arĩ pepicũ masigũ Jesu gũare diaye weremi.

—Lázaro sĩria wañumi.

¹⁵ Yũ mariro ïgũ sĩricũ òapũricãa. Eropirã mũa yũre umupeonemorãca. Ina ta. Mari ïarã warã ïgũ pohroque, arĩmi Jesu.

¹⁶ Toma sũhrũadigũ erã arĩgũpũ òpa arĩmi gũare:

—Mari sã Jesu mera warã. ïgũre wejẽrã mari sãre wejẽporo, arĩmi Toma.

Jesu “Eropa árĩniguicãcũ ïgũ masare masugũ ãhraa,” arĩñumi

¹⁷ Eropi gũa erogue ejara pũhrũ ero majarã òpa arĩ werema Jesure:

—Wapicũrinũ taria Lázaro mũrũre masa gobegue erã apira pũhrũ, arĩ werema ïgũre.

¹⁸ Betaniapũ Jerusalén pohrogã ıhre kilómetros yoaro dujabũ.

¹⁹ Eropirã judio masa bajarã Martare, María sãre ñehamere orerã eranirã árĩma Lázaro ïgũ sĩrira pũhrũ.

²⁰ Eropigũ Jesu mera gũa ejaboro pohro árĩcũ peego Martapũ gũare bocatĩrigo eramo. Igo bocatĩrigo wacũ Mariapũ igo ya wihi dujadigo árĩmo.

²¹ Eropa bocatĩrigo Marta òpa arĩmo Jesure:

—Opũ, yũ tĩgũ ïgũ sĩriboro core mũhũ ohõ árĩcũ ïgũ sĩribiriboañumi.

²² Dohpague sãre Goãmũre mũ serẽcũ ïgũ mũ serẽro dopa ta iigũcumi, arĩmo Marta Jesure.

²³ —Mũ tĩgũ masagũcumi, arĩmi Jesu igore.

²⁴ —I yeba pehrerĩnũ ïgũ masa mũriaborore masia yũhũ, arĩmo igo.

²⁵ Igo eroparĩcũ Jesu weremi daja:

—Yũhũ sĩrinirãre masacũ ïgũ ãhraa. Masare yũ mera eropa árĩniguicũ ïgũ ãhraa. Yũre umupeogũ sĩriqueregũ ta eropa árĩniguicãgũcumi.

²⁶ Eropirã árĩpehrerã Goãmũ mera árĩniguirã yũre umupeorã peamegue wasome. ¿Ire masiri mũhũ? arĩmi Jesu igore.

²⁷ —Opũ, masia yũhũ. “Cristo Goãmũ magũ i yebague arigũcumi,” erã arĩdigũ mũ árĩcũ masia yũhũ, arĩmo Marta Jesure.

Lázaro ĩgũ masa gobe pohro Jesu oreñumi

²⁸ Marta eropa arĩtuha igo pagũ magore Mariãre sihugo wamo.

—Marire buhegũ mari ya macare eranijagũ iiãmi. Mũre sihuãmi, arĩ yayarogã arĩ werepo Mariãre.

²⁹ Igo eroparĩcũ peego Mariã pobero mera wahgãũgaja, gũã pohrogue árĩmo Jesure ĩago arigo.

³⁰ Erã ya macague ejanibiricarabũ dohpa. Marta gũare igo bocatĩridirogue árĩnibũ gũã.

³¹ Judio masa iri wihi Mariãre ñehamere orerã iinirã árĩma. Eropirã igo pobero mera wahgã wacũ ĩarã erã igore nũrũsiagãñirã árĩma. “Igo tĩgũ mũrũre erã apira gobegue orego wago iicumo igo,” arĩ pepinirã árĩrima erã. Eropa arĩ pepirã igore nũrũsiagãñirã árĩma.

³² Eropigo Mariã gũã pohrogue erago, Jesure ĩha, ĩgũ guburi pohro merejamo.

—Opũ, yũ tĩgũ ĩgũ sĩriboro core mũhũ ohõ árĩcũ ĩgũ sĩribiriboañumi, arĩmo igo ĩgũre.

³³ Eropigũ igo judio masa igo mera arinirã sã erã orecũ ĩagũ Jesupũ turaro bũjawere ñero sĩporãcũmi.

³⁴ —¿Lázaro mũrũre nohogue opari mũã? arĩ serẽpimi Jesu.

—Opũ, ĩagũ arique, arĩ sihugãma erã.

³⁵ Erã eroparĩcũ peegũ Jesu oremi.

³⁶ ĩgũ orecũ ĩha judio masa õpa arĩma erã basi:

—Lázaro mũrũre Jesu bũrigã mahirañumi, arĩma.

³⁷ Gajirãpũ õpa arĩma:

—Cuirĩ ĩhajabigũre ĩacũ iigũ ãhrimi ihĩ Jesu. ¿Eropigũ Lázaro ĩgũ sĩriboro core masumasibiriboayuri? arĩma gajirã.

Lázarore masuñumi Jesu

³⁸ Eropigũ Jesu dipaturi turaro bũjoweremi. Eropirã árĩpehrerã Lázaro mũrũ masa gobegue ejabũ. Utãyegue árĩri gobegue ĩgũ dũpũ mũraro erã sĩ acura gobegue árĩbũ. Eropi iri gobegue wũariye utãye mera erã bihara gobegue árĩbũ.

³⁹ —Utãyere aĩ weaque, arĩmi Jesu.

Ĩgũ eroparĩcũ peego Marta sĩridigũ mũrũ pagũ mago õpa arĩmo:

—Opũ, dohpague wapicũrinũ wahaa ĩgũ sĩrira pũhrũ. Eropiro ĩgũ dũpũ mũraro mũrĩ árĩca, arĩmo Jesure.

⁴⁰ —“Yũre umupeogo Goãmũ turarire ĩagoca,” mũre arĩrabũ, arĩmi Jesu Martare.

⁴¹ ĩgũ eropa arĩra pũhrũ erã utãyere aĩ weama. Erã eropa aĩ weara pũhrũ Jesu mũmarogue ĩha Goãmũre õpa arĩmi:

—Ahũ, yũre mũ peetuhabũ. Irire mũ iicũ masigũ mucubiria mũre.

⁴² Yũre mũhũ mũmari nũcũ peeniguia. Irire masia. Eropa masiqueregũ ta yũhũ mũ obeodigũ árĩcũ õre niguirã erã masiburire mũre eropa arĩgũ iiaa.

⁴³ Eropa arĩtuha Jesu turaro gaguiniguimi:

—Lázaro, arique, arĩ gaguiniguimi ĩgũ.

⁴⁴ ĩgũ eroparĩcũ sĩridigũ mũrũpũ ĩgũ mojotorire ĩgũ guburi sãre suhri gasiri mera erã diridigũ, ĩgũ dipurure suhri gasiri mera erã omadigũ masa gobegue wiririmi.

—Ĩgũre dirirare pãque ĩgũre, arĩmi Jesu

*Judio masa oparãpũ Jesure ñeadiariñuma**Mt 26.1-5; Mr 14.1-2; Lc 22.1-2*

⁴⁵ Ìgũ eropa masucũ ìarã bajarã judio masa mera majarã María mera árĩnirã Jesure umupeoma.

⁴⁶ Gajirãpũ erã mera majarã fariseo masa pohrogue eja, Jesu ìgũ iirare wereñorã erãre.

⁴⁷⁻⁴⁸ Eropirã pahia oparã, fariseo masa oparã sã gamenere, erã basi òpa arĩ wereniguiñorã.

—Jesu bajasuburi deyoro moarire ii ìhmumi. Ìgũ eropa iicũ, “Irire iibita,” mari arĩbircũ árĩpehrerã masa ìgũre umupeo, ìgũ mera wabocoma. Eropirã Roma majarã oparã Goãmũ wihire cóãdorerã obeorãcoma erã yarã surarare. Mari ya yeba sãre emarãcoma erã. Mari ya yeba majarã Jesure erã opũ erã apicũ ìarã Roma majarã oparã guarã ñero iirãcoma marire. ¿Eropa iirã dohpa iirãcuri dohpaguere? arĩ wereniguiñorã erã erã basi.

⁴⁹ Erã eropa arĩquerecũ ta gajigu Caifa waĩcũgũ iri bojorire pahia opũ árĩgũ erãre werepũ.

—Mũapũ ne masibea.

⁵⁰ Judio masa árĩpehrerã mari ya árĩburire yujugũ masũ ìgũ sĩricũ òhaa. Ìgũ sĩribircũ mari árĩpehrerã judio masa pehrea waboca. Irire mũa masibea, arĩmi Caifa erãre.

⁵¹ Eropa arĩgũ ìgũ gamero eropa arĩbiriñumi. Pahia tauro opũ ìgũ árĩcũ judio masa ya árĩburire Jesu ìgũ sĩriborore Goãmũpũ Caifare eropa arĩ weredoreñumi.

⁵² Jesu ìgũ sĩrigũ judio masa ya dihta sĩribiriñumi. Sĩrigũ árĩpehrerã Goãmũ porã i yeba árĩpehrero árĩrã sãre erã ya árĩburi sãre sĩriñumi Jesu. Erã yuju curu árĩboro dopa sĩriñumi.

⁵³ Caifa eroparĩcũ peerã erã “¿Jesure dohpa ii wejẽrãcuri mari?” arĩ wereniguirã ìgũre wejẽmorã iiñorã.

⁵⁴ Ìgũre erã wejẽdiacũ masigũ Jesu bajarã judio masa watope dipaturi curigũ wabirimi. Eropigũ masa marirogã Efraín waĩcũri macague gũare sihu wami. Gũare iri maca sihu dujanimi Jesu.

⁵⁵ Irisubure Pascua bosenu gua judio masa bosenu árĩboro merogã dũhyabũ. Eropirã bosenu core masa bajarã gaji macari majarã masa Jerusalengue gamenerema. Pascua majare erã baboro core Goãmũ ya árĩburire erã basi coemorã ejanirã árĩma.

⁵⁶ Eropirã erã Jesure amarã iiñorã. Erã eropa amacũ ìarã Goãmũ wihigue árĩrã òpa arĩ wereniguiñorã:

—¿Bosenure ìagũ aribiribocuri Jesu mũa pepicũ? arĩ wereniguiñorã erã basi.

⁵⁷ Eropirã pahia oparã, fariseo masa sã òpa arĩ weredoreñorã masare:

—Jesu ìgũ árĩrore mũa masirã wereque gũare. Ìgũre ñeamorã iiaa gua, arĩñorã oparã masare.

12*María Jesu guburire poresuri mera pipeoñumo**Mt 26.6-13; Mr 14.3-9*

¹ Pascua bosenu seis nũri gohra dũhyacũ Jesu gua ìgũ buherã mera Betaniague ejabũ. Lázaro Jesu ìgũ masudigũ iri maca majagũ arĩmi.

² Gũa ejara pũhrũ Jesu sã gua ya bari árĩburire iima gajirã. Eropirã Lázaro, Jesu, gua mera mesare dojabũ. Gũa eropa dojara pũhrũ Marta barire peomo gũare.

³ Eropigo María poresuripure nardo waĩcũri goripure yuju kilo deco aĩgãri, Jesu guburire pipeomo. Pipeotuha igo poari mera tucoemo. Igo eropa pipeora pũhrũ iri wihi õaro poresu sehya wabũ.

⁴ Igo eropa iicũ ĩha gũa mera majagũ, Jesure ĩhaturirãre wiabu Juda Iscariotepũ õpa arĩmi:

⁵ —¿Duhpigo iri poresuri eropa iisiriri igoa? Irire igo duaboañumo. Irire duago yuju bojori mohmeri wajapure wajataboañumo. Eropigo mojomorocũrãre oboañumo igo, arĩmi ĩgũ.

⁶ Judapũ mojomorocũrãre itamudiabiriñumi. ĩgũ gũa ya niyeru dibugũ árĩqueregũ ta yajaricũgũ árĩmi. Eropigũ ĩgũ gũa ya niyeru sãre yujuyerisuburi aĩmũrimi. Eropigũ iri niyerure aĩdiagũ árĩgũ, eropa arĩñumi ĩgũ Mariãre.

⁷ ĩgũ eroparĩcũ peegũ õpa arĩmi Jesu:

—Eropa arĩbita igore. Igo poresurire yũre igo dũarare yũre pipeoamo yũre erã yaaboro core yũ dũpũre amuyugo. Mojomorocũrãpũ mũa mera eropa árĩniguicãrãcoma. Eropirã mũa gamero erãre omasia mũa.

⁸ Yũpũ i yebaguere eropa árĩniguicãsome, arĩmi Jesu.

Pahia oparã Lázarore wejẽdiañuma

⁹ Eropirã Jesu ĩgũ Betaniague árĩcũ peerã judio masa bajarã ĩgũre ĩarã arima. ĩgũ dihtare ĩarã aribirima. Lázaro sĩridigũ Jesu ĩgũ masudigũre ĩgũ sãre ĩarã arirã iima.

¹⁰ Erã ĩarã ejarare pahia oparã masirã Lázarore wejẽdiañorã.

¹¹ Lázaro sĩridigũ Jesu ĩgũ masudigũ árĩcũ ĩarã bajarã masa Jesure umupeoma. ĩgũ eropa masucũ ĩarã bajarã judio masa erã pahia erã buheripure cóãma. Erã eropa cóãcũ ĩarã pahia oparãpũ guataria wa, Lázaro sãre wejẽdiañorã.

Jerusaléngue ejañumi Jesu

Mt 21.1-11; Mr 11.1-11; Lc 19.28-40

¹² Pascua bosenu erã iicũ bajarã masa Jerusaléngue ĩarã wanirã árĩma. Gajinũ Jerusaléngue Jesu ĩgũ waburire masa peenirã árĩma.

¹³ Eropirã bejepũre aĩgã, ĩgũre bocatĩrirã wama. Eropa bocatĩrirã õpa arĩ gaguiniguima erã.

—ĩre umupeorã. Ihĩ Goãmũ ĩgũ obeodigũ õaro ariporo. Ihĩ judio masa mari opu ta ãhrimi, arĩ gaguiniguima erã.

¹⁴ Jesu burrogã ĩgũ bocadigũ weca peyami. ĩgũ eropiigũ Goãmũ yare erã gojarapũ werediro dopa ta iimi. Õpa arĩ gojañumi Goãmũ yare wereyumũhtadigũgue.

¹⁵ Jerusalén waĩcũro majarã gũibiricãque mũa. ĩaque. Mũa opu burrogã weca peyagãrimi, arĩ weremũhtañumi Goãmũ yare erã gojarapũgue.

¹⁶ Irire gũa ĩgũ buherã õaro masinibiribũ. Eropa masibiriquererã ta umarogue Jesu ĩgũ mũriara pũhrũ gũa erã gojara mũrare guña boca pee masibũ. Õpa arĩ pepibũ: “Goãmũ yare erã gojarapũgue Jesure weremũhtañuma. Eropiro Goãmũ yare erã gojarapũ arĩdiro dopa ta sihajabũ Jesure,” arĩ pepibũ gũa basi.

¹⁷ Lázarore erã apira gobegue árĩgũre Jesu ĩgũ piyucũ ĩgũre ĩgũ masucũ ĩanirãpũ weresiriniguinirã árĩma masare.

¹⁸ Eropirã Lázarore Jesu ĩgũ masurare erã peenirã árĩrã masa bajarã Jesure bocatĩrirã wama.

¹⁹ Erã Jesure eropa umupeocũ ĩarã fariseo masa erã basi õpa arĩñorã.

—Árĩpehrerã Jesu yarã dihta warã iima dohpaguere. Eropirã mari dohpa iimasibea erãre, arĩñorã fariseo masa erã basi.

Bajamerãgã Griego masa Jesure amagãriñuma

²⁰ Eropi bosenu Goãmũ wihigue Goãmũre umupeorã eranirã mera majarã bajamerãgã griego masa árĩnorã.

²¹ Eropirã erã Felipe pohrogue erañorã. Felipepũ Betsaida waĩcũri maca Galilea yeba árĩri maca majagũ árĩmi. Eropirã ĩgu pohrogue erarã õpa arĩnorã ĩgũre:

—Jesure ĩadiaca gũa, arĩnorã erã.

²² Erã eroparĩcũ peegũ Felipe Andreguere weregũ warũ. Eropirã erã perã Jesure werema.

²³ Erã werera pũhrũ Jesu gũare weremi:

—Yũhũ masũ Goãmũ ĩgu obeodigũ ãhrea. Yũre árĩpehrerã umupeoburisubu árĩro iiaa dohpaguere. Dohpaguere yũ sĩriburisubu árĩro ta iiaa.

²⁴ Diaye mũare arĩgũ iiaa. Oteriyere yebague yaabiricũ, iriyere otebiricũ yujuye ta dujaroca. Eropiro iriyere mari otera pũhrũ bajayeri dũcasiua. Eropa ta yũ sĩrira pũhrũ yũre erã yaara pũhrũ bajarã masare Goãmũ mera eropa árĩniguimorãre iigũca yũhũ.

²⁵ I yeba mũa árĩrire wũaro pepiboca mũa. Eropa pepirã Goãmũre guñabirã peamegue warãca mũa. I yeba mũa árĩrire eropa pepicãrã, Goãmũ mera eropa árĩniguirãca.

²⁶ Yahare iidiarã, yũ buherire õaro peeque mũa. Mũa eropa iirã mũa sã yũ arĩboroguere árĩrãca. Yahare iigũre yũ Pagũpũ umupeogũcumi, arĩmi Jesu gũare.

Jesu ĩgu sĩriburiñere wereñumi

²⁷ Õpa arĩnemomi gũare.

—Dohpaguere yũhũ ñero sĩporãcũa. ¿Yũ Pagũre dohpa arĩgũcũri yũhũ? “¿Ahũ, yũ ñero tariborore tauque,” ¿arĩbocũri yũhũ? Irire arĩbeaa yũhũ. Ñero taribu ta i yebaguere aribũ. Eropiro yũ ñero tariburisubu dohpaguere ãhrea, arĩ weremi Jesu gũare ĩgu buherãre.

²⁸ Eropigũ õpa arĩmi ĩgu Pagũre:

—Ahũ, mũ turagũ árĩrire dohpaguere ĩhmuque masare, arĩmi Jesu ĩgu Pagũre.

ĩgu eroparĩcũ ũmarogue werenigũiro caribũ.

—Turagũ yũ árĩrire masare ĩhmutuhabũ. Dohpaguere eropiigũ dipaturi ĩhmuğũca masare, arĩro caribũ.

²⁹ Eroparĩcũ peerã ero niguirã masa bajarã õpa arĩma:

—Bupu arĩcumi eropa bũsũgũ, arĩma masa.

—Anyu Jesure weregũ iiami, arĩma gajirã masa.

³⁰ Õpa arĩmi Jesupũ:

—Ũmarogue yũre peedorero eropa bũsũbiro carabũ. Mũapũre peedorero eropa carabũ.

³¹ Dohpaguere i yeba majarã erã ñeri iira dipuwaja dipuwajacũrãcoma. I yeba majarã erã opũre watĩre Goãmũ cóãgũcumi.

³² Eropigũ crusague yũre erã aĩ wahgũ nugucũ bajarã masare yaharã árĩmorãre iigũca yũhũ, arĩmi Jesu.

³³ Eropa arĩgũ crusague ĩgu sĩriborore weregũ iimi Jesu masare.

³⁴ ĩgu eroparĩcũ peerã masapũ ĩgũre õpa arĩma:

—Goãmũ yare erã gojarapũ õpa arãa: “Cristo árĩpehrerinũri arĩgũcumi,” arĩ gojañuma. ¿ĩgu eropa arĩ gojacũ mũre masũre Goãmũ ĩgu obeodigũre dohpa arĩronore mũre wejẽ crusague aĩ wahgũrãcũri masa? ¿Goãmũ ĩgu obeodigũ noa ãhriri ĩgu? ¿Cristo árĩbeari mũhũ? arĩ serẽpima erã Jesure.

³⁵ Erã eroparĩcũ õpa arĩ yũhrimi Jesu:

—Boyoriñe iro dopa arĩgũ masare Goãmũ yare õaro masicũ iiaa yũhũ. Pũhrũnarigã mũa mera árĩsome yũhũ. Mũare yũ buhecũ dohpaguere peeque ñerire

mũa iibiriburire, Goãmũa mera mũa eropa árĩniguiburire. Yũ buherire peeberã naitĩaro curirã iro dopa erã waborore masibeama.

³⁶ Eropigũ boyoriĩe iro dopa ta árĩgũ yũhũ ta ãhraa. Eropigũ mũare buhegũ Goãmũa yare ðaro masicũ iiaa mũare. Dohpaguere yũ waboro core yũre umupeoque. Eropa umupeorã yaharã árĩrãca mũa, arĩmi Jesu.

Eropa arĩ weretuha waha wami erãre duhri wahgãgũ.

Judio masa Jesure umupeobiriĩuma

³⁷ Bajasuburi Goãmũa turari mera erãre Jesu ĩgũ deyoro moarire ii ĩhmuquerecũ ta judio masa bajarã ĩgũre ne peediabirima.

³⁸ Goãmũa yare erã gojarapũ Isaia mũrũ ĩgũ gojadiro dopa ta eropa iirã iima erã. Ōpa arĩ gojaĩumi Isaia:

Goãmũa, mũ buherire gũa werecũ masa peediabeama. Mũ turarire erãre mũhũ ii ĩhmuquerecũ ta irire “Diaye árĩbeaa,” arĩma erã, arĩ gojaĩumi Isaia Goãmũa yare gojarapũgue.

³⁹ Erã eropa peediabiricũ ĩagũ Goãmũa erãre masibiricũ iĩĩumi. Iri sãre Isaia ōpa arĩ gojaĩumi daja:

⁴⁰ Cuirĩ ĩhajabirã iro dopa árĩcũ iidi árĩmi Goãmũa erãre. Eropigũ ĩgũ yare masibiricũ iidi arĩmi erãre. Eropirã ĩgũ turarire erã ĩaquererã ta erã ĩarare masibirinirã árĩma erã. Eropirã ĩgũ buherire peequererã ta irire masibirinirã árĩma erã. Goãmũa yare masirã erã ñerire cóãdoreboĩuma. Eropigũ erãre tauboĩumi ĩgũ, arĩ gojaĩumi Isaia Goãmũa yare erã gojarapũgue.

⁴¹ Isaia Cristo turarire masiyudigũ eropa arĩ gojamũhtaĩumi.

⁴² Gajirã Jesure erã umupeobiriquerecũ ta judio masa sã oparã mera majarã sã bajarã Jesure umupeonirã árĩma. Eropa erã umupeoquererã ta erã fariseo masare gũirã gajirã masare Jesure erã umupeorire werebirinirã árĩma. Irire erã werecũ peerã gũa judio masa buheri wihigue erãre ñajadorebiriboĩuma fariseo masapũ.

⁴³ Goãmũre mucubiricũ iidiaquererã ta erã tauro masapũre mucubiricũ iidianirã árĩma erã. Eropirã erã Jesure ne umupeorã “Jesu yarã ãhraa,” arĩ gajirãre werediabirinirã árĩma.

Jesu wererire erã peediabiriri dipuwaja masa dipuwajacũrãcoma, arĩ wereĩumi Jesu

⁴⁴ Masa bajarã gũa pohro gamenerenirãre Jesu turaro busũro mera weremi:

—Yũre umupeogũ yũ dihtare umupeobeami. Yũre obeodigũ sãre umupeomi ĩgũ.

⁴⁵ Eropirã yũre masirã yũre obeodigũ sãre masima.

⁴⁶ Yũhũ boyoriĩe iro dopa ta árĩgũ yũhũ Goãmũa yare buhegũ ahraa i yebaguere. Eropigũ Goãmũa yare mũare masicũ iiaa. Yũre umupeogũ naitĩaro wagũ iro dopa ñerire iiniguisme. Yũre umupeogũ diaye pepigũcumĩ.

⁴⁷ Gajirã yũ wererire peequererã ta irire yũhribeama. Erã eropa yũhribiriquerecũ ta, erã yũhribirira dipuwaja moasome yũrũ dohpa. I yebaguere dipuwaja moagũ arĩgũ arĩbirĩbũ yũhũ. I yeba majarãre peamegue wabonirãre taugũ arĩgũ arĩbũ yũhũ.

⁴⁸ Yũre gamebigũre yũ wereri sãre gamebigũre dipuwaja moari árĩroca. ĩgũ yũre peeberira dipuwaja i mũmũ pehrecũ dipuwajacũgũcumĩ.

⁴⁹ Yũhũ yũ gamero werebeaa. Yũ Pagũ yũre obeodigũrũ yũre weredoremi. Eropiro yũ wererĩpũ ĩgũ ya wereniguiri ãhraa.

⁵⁰ ĩgũ ya wereniguirire peerã Goãmũa mera eropa árĩniguirãca mũa. Eropigũ yũ Pagũ ĩgũ weredorediro dopa ta werea mũare, arĩmi Jesu gũare.

13

Jesu ĩgũ buherãre guburire coeĩumi

1-3 Eropi Pascua bosenu coregã árĩbu. Iri ñamire Jesu gũa ãgu buherã mera iri bosenu babu árĩmi. Eropigu i yebare ãgu wiriaborore ãgu Pagu pohro waburire merogã duhyacũ masidigu árĩmi Jesu.

Gũa barisubu Judare watĩ doretuhadigu árĩmi ãgu pepirigue. Eropigu ãgure Simo Iscariote magure Jesure ãhaturirãre iri ñamire ãgu wiaburire doretuhadigu árĩmi. Jesu ãgu yarãre i yeba árĩrãre burigã mahidigu árĩmi. Eropigu ãgu mahirare ãhmubu gũa guburire coemi. ãgu Goãmu pohrogue ãgu arirare, pũru ãgu umarogue ãgu mũriaburi sãre masidigu árĩmi. ãgu Pagu Goãmu ãgure árĩpehrerã weca opu ãgu apira sãre masidigu árĩmi.

4 Eropa masiqueregu wahgãnujaja, ãgu suhriro weca majañere tuwea suhriro gasiro mera ãgu paru yũjũre dirimi.

5 Dirituha soropa mera decore pisã, guare ãgu buherãre gũa guburire coenujami. Guare coetuha ãgu dirira gasiro mera tucoemi gũa guburire.

6 Gajirã buherãre coegã, Simo Pedroguere ejami. ãgu guburire ãgu coeboro core, Pedropu ãgure õpa arĩmi:

—Opu, ¿yũ guburire coebu iiri mũhu? arĩmi Jesure Pedro.

7 —Dohparagã yũhu mũre iiburire masibea mũhu. Eropa masibiriqueregu ta pũru masigũca, arĩmi Jesu ãgure.

8 —Yũ guburire ne coesome mũhu, arĩmi Pedro.

—Mũre yũ coebircũ yahagu arĩsome mũhu, arĩmi Jesu.

9 —Opu, yũ guburi dihtare coebircãque. Yũ guburire, yũ mojotorire, yũ dipuru sãre coeque, arĩmi Pedro.

10 ãgu eroparĩcũ Jesu õpa arĩmi:

—Yũjugu masu guhagu ãgu dupũre õaro tucoepehomi. Eropiro ãgure dipaturi tucoema masiya mara. ãgu guburi dihtare coero gahmea. Árĩpehrerã mũa ñeri iirare coenirã mũa arĩquerecũ ta yũjugu mũa mera majagu ãgu ñerire coeya marigu ãhrimi, arĩmi Jesu.

11 Jesu ãgure ãhaturirãre wiabure masituhãnumi. Eropa masigu “Yũjugu mũa mera majagu ãgu ñerire coeya marigu ãhrimi,” arĩnumi ãgu.

12 Gũa guburire coetuha, suhrirore sañatuha, doajami daja ãgu doadiro ta. Tuhaja õpa arĩmi guare:

—¿Dohparagã yũhu mũare iirare masiri mũa?

13 Mũa yũre “Buhegu,” arĩ piyurã, “Opu,” arĩ piyurã diaye ta arĩrã iiaa yũre. Mũare buhegu, mũa opu diaye ta ãhraa yũhu.

14 Eropirã yũhu mũare buhegu, mũa opu arĩqueregu ta mũa guburire yũ coecũ mũa sã mũa mera majarãre guburire coeque.

15 Dohparagã mũa iiburire mũare ãhmuabu. Mũa mera majarãre mũa itamuburire mũare ãhmuabu. Mũare yũ iidiro dopa ta mũa sã iique.

16 Diaye mũare arĩgu ta iiaa. Mũa yũ pohro majarã dopa arĩrã yũ tauro arĩbeaa. Mũare buhedore yũ obeorã ãhraa mũa. Eropirã yũ tauro arĩbeaa mũa. Eropa iigu ta “Yũ iidiro dopa ta iique,” arãbu yũhu mũare.

17 Ire mũa masirã, yũ dorerire iirã, mucubirirã arĩrãca mũa.

18 “Mũare arĩpehrerãre eropa arĩbeaa. Yũ beyenirãre masia yũhu. Goãmu yare erã gojarapũ arĩdiro dopa ta eropa waroca. “Yũ mera bagu ta yũre wejẽdiami,” arĩ gojañuma Goãmu yare erã gojarapũgue.

19 ãgu yũre eropa wiaboro core ire wereyugu iiaa mũare. Yũre ãgu eropa iira pũru “Jesu ta Cristo Goãmu ãgu obeodigu ãhrimi,” mũa arĩburire ire mũare wereyugu iiaa yũhu.

²⁰ Diaye ta m̄are ar̄igu iiaa. Ȳu obeonir̄are gameḡu ȳu s̄are gahmemi ĩgu. Eropigu ȳure gameḡu ȳure obeodigu s̄are gahmemi ĩgu, ar̄imi Jesu ḡuare ĩgu buher̄are.

Juda Jesure ĩhaturir̄are ĩgu wiaborore wereñumi Jesu

Mt 26.20-25; Mr 14.17-21; Lc 22.21-23

²¹ Eropa ar̄i weretuha Jesu turaro b̄jaweremi. Eropa b̄jawereḡu òpa ar̄i weremi ĩgu ḡuare.

—Diaye m̄are ar̄igu iiaa. Yujuḡu m̄a mera majaḡu ȳure ĩhaturir̄are wiaḡucumi, ar̄imi Jesu.

²² ĩgu eropar̄ic̄ũ peer̄ã Jesure wiabure masibir̄ã, ḡua game ĩhamehtub̄u.

²³ Ȳuh̄u ĩgu buher̄ã mera majaḡu Jesu ĩgu mahiḡup̄u ĩgu pohro doab̄u.

²⁴ Eropigu Simo Pedro ȳure ĩgu mojoto mera s̄ipu ser̄epidoremi Jesure ĩḡure wiabure:

²⁵ Eropigu ȳup̄u Jesu pohro doadigu ser̄epiñab̄u ĩḡure:

—Op̄u, ¿nihire ar̄igu iiri m̄uh̄u? ar̄ib̄u ȳuh̄u.

²⁶ —Iru panrure mohwa aĩ, ȳuh̄u yoso oḡu ĩgu ta āhrimi ȳure wiabu, ar̄imi Jesu.

Eropa ar̄ituha iriru panrure ĩgu mohwarañere yosotuha Judare Simo Iscariote maḡure omi.

²⁷ Eropigu panre ĩgu ora p̄hr̄u wat̄ip̄u Judare ñero iidoredigu ar̄imi. Eropigu Jesu ĩḡure òpa ar̄imi:

—M̄u iiburire yojaro mera ii purumujuque m̄uh̄u, ar̄imi Jesu Judare.

²⁸ ĩgu eropar̄ic̄ũ peer̄ã ḡua mesague doanir̄ã Jesu Judare ĩgu ar̄irare masibir̄ib̄u.

²⁹ Yujur̄ayeri ḡua òpa ar̄i pepirib̄u: “Juda ḡua niyerure dibuḡu āhrimi. Eropigu bosenu ḡua baburire as̄udoreḡu obeoami Jesu Judare. Mojomoroc̄ur̄are niyerure odoreḡu iiami Jesu,” ar̄i pepirib̄u ḡua yujur̄ayeri.

³⁰ Eropigu Juda iri panre ñeatuha wiria wami. ĩgu wiriarasubure ñami ar̄ib̄u.

Mama doreriñere wereñumi Jesu ĩgu buher̄are

³¹ ĩgu wiriara p̄hr̄u ḡuare òpa ar̄imi Jesu:

—Dohpague tamerare ȳuh̄u mas̄u Goãm̄u ĩgu obeodigu ȳu turaḡu ar̄irire ĩhmuḡucumi Goãm̄u masare. Eropigu Goãm̄u ĩgu turaḡu ar̄irire ĩhmuḡuca ȳup̄u.

³² Eropigu Goãm̄u turarire ȳu ĩhmuc̄ũ ĩgu ȳu turari s̄are dohparaḡã ĩhmu purumujuḡucumi.

³³ Ȳu por̄ã, ȳure peeque. Bajamenur̄igã m̄a mera ar̄iniguca. Ȳure amar̄aca m̄a. Eropigu judio masare ȳu ar̄idiro dopa ta m̄a s̄are ar̄ãa. “Ȳu waborore m̄ap̄u wamasibea,” er̄are ȳu ar̄idiro dopa ta m̄a s̄are werea.

³⁴ Mama doreriñere m̄are werẽḡura. M̄a mera majar̄are mahique m̄a. M̄are ȳu mahidiro dopa ta m̄a mera majar̄are mahi umupeoque.

³⁵ Eropir̄ã m̄a mera majar̄are m̄a mahic̄ũ ĩha gajir̄ã yahar̄ã m̄a ar̄ic̄ũ ĩha masir̄acoma, ar̄imi Jesu.

“Jesure masibea,” Pedro ĩgu ar̄iburire wereñumi Jesu

Mt 26.31-35; Mr 14.27-31; Lc 22.31-34

³⁶ ĩgu eropar̄ic̄ũ Simo Pedro Jesure ser̄epimi:

—Op̄u, ¿nohogue waḡucuri m̄uh̄u? ar̄imi Pedro. ĩgu eropar̄ic̄ũ Jesu ȳuh̄rimi:

—Ȳu waboroguere dohpaguere ȳu mera wamasibea m̄uh̄u. Dohpaguere wamasibir̄iquereḡu ta p̄hr̄u ȳu pohro waḡuca, ar̄imi Jesu Pedore.

³⁷ Pedro ar̄imi:

—Op̄u, ¿duhpigu dohpaguere m̄u mera wamasibir̄ibocuri ȳuh̄u? Ȳure er̄ã wejẽdiaquerec̄ũ ȳuh̄u m̄ure duhusome. Itamuḡuca, ar̄imi Pedro Jesure.

³⁸ —¿Mũ eropa arĩgu diaye ta yũre itamugũcuri? Diaye mũre weregu iiaa. “Jesure masibea,” arĩguca mũhu gajirãre. Æhresubu eropa arĩguca cãreña ĩgu wereboro core, arĩmi Jesu Pedrore.

14

Jesu Goãmu pohrogue wari maha iro dopa ãhraa yũhu, arĩ wereñumi

¹ Pũhrũ Jesu guare õpa arĩ weremi:

—Ne bujawere wũaro guñaricũbiricãque. Goãmure “Diaye ta iigu ãhrimi,” arĩ umupeoque. Eropirã yũ sãre eropa umupeoque.

² Yũ Pagũ ĩgu arĩroguere baja wiri ãhraa. Mũa arĩborore amuyugũ wagũra. Iri diaye ta ãhraa. Eropigu mũare irire werea.

³ Eropigu mũa arĩborore amutuha, dujarigũra yũhu. Eropigu yũ pohrogue mũa arĩmorãre aĩgu arigũra yũhu daja.

⁴ Eropirã yũ waburi mare masia mũa, arĩmi Jesu guare ĩgu buherãre.

⁵ —Opũ, mũ waborore masibea gũa. ¿Eropirã dohpa ii mũ waburi mare masirãcuri gũa? arĩ serẽpimi Toma Jesure.

⁶ ĩgu eropa arĩ serẽpicũ Jesupũ yũhrimi:

—Goãmũ pohrogue wari maha iro dopa arĩgu tiiaa yũhu. Eropigu diaye arĩrire weregu arĩcãgu tiiaa yũhu. Eropigu umaroguere ojocarinigũicũ iigu arĩgu tiiaa yũhu. Eropirã yũre umupeorã dihta yũ Pagũ pohrogue warãcoma.

⁷ Nere yũre masirã arĩrã, yũ Pagũ sãre masiboaya mũa. Dohpaguere ĩgũre ĩhaa mũa. Eropirã ĩgũre masituhabũ mũa, arĩmi Jesu.

⁸ ĩgu eroparĩcũ Felipe õpa arĩmi:

—Opũ, mari Pagũre ĩhmuque guare. Iripẽta gahmea gũa, arĩmi ĩgu.

⁹ ĩgu eroparĩcũ Jesu weremi:

—Felipe, ¿yoari boje yũ mera arĩqueregu ta, mũ masinibeari yũre? Yũre ĩagu yũ Pagũ sãre ĩatuhami. “Eropigu mari Pagũre ĩhmuque guare,” ¿duhpigu eropa arĩri mũhu yũre?

¹⁰ Yũ Pagũ mera yujugũ ta ãhraa yũhu. Irire “Diaye arĩbea,” ¿arĩgu meje iiri mũhu? Mũare weregu yũ gamero weregu iibea. Yũ Pagũre werebasagu iiaa. Eropigu ĩgu yũ mera arĩgu ĩgu turari mera ii ĩhmumi.

¹¹ Yũhu, yũ Pagũ mera yujugũ ta ãhraa. Yũ eroparĩcũ irire “Diaye ta ãhraa,” arĩ pepique mũa. Irire “Diaye ta arĩbea,” arĩdiarã, Goãmũ turari mera deyoro moarire yũ ii ĩhmurire ĩaque. Eropa ĩara pũhrũ yũ Pagũ mera yũ yujugũ ta arĩrire “Diaye ta ãhraa,” arĩ pepique mũa.

¹² Diaye mũare arĩgu iiaa. Yũre umupeogu yũ iidiro dopa ta iigũcumi. Eropigu ĩgũpũ yũ tauro iigũcumi. Yũ Pagũ pohrogue wabu iiaa dohpaguere. Eropigu yũre umupeogu yũ tauro Goãmũ turari mera ii ĩhmuqucumi.

¹³ Eropigu yũre umupeorãre erã yũ waĩ mera serẽropẽ ta iigũra. Eropa iigu yũ Pagũ ĩgu turarire ii ĩhmuquca.

¹⁴ Yũre umupeorã mũa arĩcũ mũa serẽropẽ ta iigũra, arĩmi Jesu.

Espĩritu Santore mũare obeogũra, arĩ wereñumi Jesu

¹⁵ Eropa arĩtuha guare õpa arĩnemomi:

—Yũre mũa mahirã, yũ dorerire iipehorãca.

¹⁶ Yũ Pagũre serẽgũra. Yũ eropa serẽcũ yũ Pagũpũ gajigũre mũare itamubure mũare obeoguqucumi. Eropigu ĩgu mũare itamubupũ umũri nũcũ mũa mera arĩguqucumi.

17 Ìgũ diaye majare weregũ Espíritu Santo àhrimi. I yeba majarãpũ Espíritu Santore masibeama. Eropirã ìgũre opamasibeama. Ìgũ ta mũa mera árìgũcumì. Eropirã mũa ìgũre oparãca. Eropirã ìgũre masia mũa.

18 Mũare cóãsome yũhũ. Mũa mera árìbu dujarìgũca yũhũ daja.

19 Merogã dũhyaa yũ waboro. Yũ wara pũhrũ i yeba majarã yũre umupeobirìnrã yũre dipaturi ìasome. Mũarũ yũre ìarãca. Yũ ojocaricũ mũa sã Ʃmũrì nũcũ Goãmũ mera ojocarìrãca.

20 Irìnũ yũ dujarìburìnrũ yũhũ, yũ Pagũ mera yujugũ ta yũ árìcũ masìrãca mũa. Eropirã yũ mera mũa árìcũ mũa mera yũ árìcũ sãre masìrãca mũa.

21 Yũ dorerire ììgũ yũre mahìgũ ta àhrimi. Eropìgũ yũre mahìgũre yũ Pagũpũ mahìgũcumì. Eropìgũ yũ sã ìgũre mahìgũca. Eropìgũ ìgũre yũre òaro masicũ ììgũca, arìmi Jesu gũare ìgũ buherãre.

22 Gũa mera majagũ gajìgũ Juda waìcũgũ árìmi Iscariote árìbigũ. Òpa arìmi ìgũ Jesure.

—Opũ, ¿dohpa ììgũcurì mũhũ gũare eropa arìgũ? ¿I yeba majarãre mũre masicũ ììbigũ dohpa ììgũcurì mũhũ gũa dìhtare mũre masicũ ììgũ? arì serèpìmi Juda.

23 Ìgũ eroparìcũ Jesu yũhrimi:

—Yũre mahìrã yũ dorerire òaro iima. Erã eropa ìicũ yũ Pagũpũ erãre mahìgũcumì. Eropirã erã mera árìrã árìrãca gũa.

24 Yũre mahìbigũ yũ dorerire ìibeami. Eropìro yũ wererì mũa peerapũ yũ werenìgũrì árìbeaa. Yũre obeodìgũ ya werenìgũrìpũ àhraa. Ìgũ yũ Pagũ ta àhrimi.

25 Mũa mera árìnìgũ ìre mũare werenìgũgũ ìiaa.

26 Pũhrũ yũ serècũ yũ Pagũ Espíritu Santore obeogũcumì mũare. Eropìgũ Espíritu Santopũ mũare ìtamubu arìgũ, mũare buhepehogũcumì ìgũ. Eropìgũ mũare yũ wererare guñacũ ììgũcumì ìgũ.

27 Mũare òaro árìcũ ììgũca yũhũ. Yũhũ òaro árìdìro dopa ta òaro árìcũ ììgũca mũare. I yeba majarã erã ììdìro dopa ìisome yũhũ. Yũ tamera diaye òaro árìcũ ììgũca mũare. Bũjawere wũaro guñarìcũbìrìcãque mũa. Eropìrã gũìbìrìcãque mũa.

28 “Yũhũ wagũca. Eropìgũ mũa mera árìbu dujarìgũca daja,” mũare yũ eropa arì werecũ peetuhabũ mũa. Irìre masìrã árìrã mucubìrìboaya mũa. Yũre mũa diaye mahìnrã árìrã mucubìrìboaya mũa. Yũ Pagũpũ yũ tauro turami. Eropìrã ìgũ pohrogue yũ waborore mũa masìra pũhrũ yũre mahìrã mucubìrìboaya mũa.

29 Yũre mũa umupeoburìre yũ waborore wereyugũ ìiaa mũare.

30 “I yeba majarã opũ watì doregũ ììmi dohpagũre. Eropìgũ ìgũ eropa dorecũ yũhũ mũa mera werenìgũtuboro merogã dũhyaa. Ìgũpũ yũre tarìnũgamasìbeami.

31 Yũre yũ Pagũ ìgũ dorero dopa ta ìiaa yũhũ. Eropa ta ìiaa yũhũ yũ Pagũre yũ mahìrìre ì yeba majarã erã masìburìre.

“Wahgãnũgajaque. Ina warã, arìmi Jesu gũare ìgũ buherãre.

15

Jesu ìgũrũ ìro dopa àhraa, arì wereñũmi

1 Eropìgũ werenìgũrì queorì mera buhegũ gũare òpa arìmi Jesu:

—Yũhũ ìgũrũ diaye majaru ìro dopa árìgũ àhraa. Yũ Pagũpũ ìgũrũre ìhadìbugũ ìro dopa árìgũ àhrimi.

2 Ìgũrũre ìrì dũpũrì gamesũrìro dopa ta mũa yaharã yũ mera àhraa. Dũca marìrì dũpũrìre ìgũrũre ìhadìbugũ ìgũ peha cóãro dopa ta yũ Pagũ ìgũ gamerìre ììbìrãre cohãmi. Dũcacũrì dũpũrìre ìgũrũre ìhadìbugũ ìgũ amũro dopa ta yũ Pagũ ìgũ gamerìre ììrãre ìtamũgũcumì ìgũ “Yũ gamerìre ììnemoporò,” arìgũ.

³ Yũ wererire peerã, “Diaye ta ãhraa,” arãa mua. Eropigu yũ Pagu mua ñeri iirare cóãtuhami.

⁴ Yũre gamesuriro dopa ta yũ mera majarã árĩque mua. Eropigu mua mera árĩgũca. Iguiru dũpũri iguuru mera gamesuriro árĩro iri dũpũripũ dũca mara. Eropa ta yũ mera majarã õaro árĩbirã sã yũ Pagu gamerire iimasibea mua.

⁵ Iguirure iri dũpũri gamesuriro dopa ta mua yaharã yũ mera ãhraa. Iri dũpũri iguirure õaro gamesuriro árĩro dũcacua. Mua sã yũre õaro gamesurirã yũ Pagu gamerire iiaa. Yũre gamesurirã árĩbirã ãgu gamerire iimasibea mua.

⁶ Ñeri dũpũrĩre tũrĩra dũpũre ãgu cóãboro dopa ta yũ mera majarã árĩbirãre yũ Pagu cóãgũcumĩ. Iri dũpũri ñaicũ ãha iguirure ãhadibugũ iri dũpũrĩre aĩ gameneo peamegue soecãgũcumĩ. Eropa ta iigũcumĩ Goãmũ yũ mera majarã árĩbirãre.

⁷ “Yũ mera majarã árĩrã yũ buherire cãdijibiriboca mua. Eropa cãdijibirã mua gameropẽ ta yũre serẽque. Eropigu mua serẽropẽ ta ogũra.

⁸ Yũ Pagu gamerire mua iirã árĩcũ ãarã, “Oã Jesu yarã ãhrama,” arĩ masirãcoma gajirã masa. Eropirã muare ãarã yũ Pagu umupeorãcoma.

⁹ Yũ Pagu ãgu yũre mahidiro dopa ta yũ sã muare mahia. Eropirã yũ mahiri mera árĩque mua.

¹⁰ Yũ Pagu ãgu dorerire iiaa yũhũ. Eropigu ãgu mahigu árĩniguia yũhũ. Eropa ta mua sã yũ dorerire iirã yũ mahirã árĩniguicãrãca mua.

¹¹ “Ire muare wereabũ yũ mera mua õaro mucubiriborore. Eropirã turaro mucubirirãca mua.

¹² Õpa dorea muare: Muare yũ mahidiro dopa ta mua mera majarãre mua sã mahique.

¹³ Yujugũ masũ ãgu mera majagũ yañe árĩborañe sãrigũ ãgu mera majagũre burigã mahiamĩ gajirã mahidiro tauro.

¹⁴ Eropirã yũ dorerire iirã yũ mera majarã ãhraa mua.

¹⁵ Diaye ta mua yũ mera majarã gohra ãhraa. Mua eropa árĩrã árĩcũ árĩpehrerire yũ iirare werea muare. Pohro majagũ ãgu opu iiburire masibeamĩ ãgu. Eropigu “Yũ pohro majarã bu árĩrã ãhraa mua,” arĩbeaa muare. Yũ Pagu ãgu yũre wererare muare werepehoabũ. Eropa weregũ “Yũ mera majarã ãhraa mua,” muare arãa dohpaguere.

¹⁶ Muapũ yũre beyebiribũ. Yũpũ muare beyebũ yũ Pagu gamerire mua iimorãre. Mua eropa iicũ mua eropa iiri ne yuju diaye gohra árĩsome. Mua eropa iicũ yũre mua umupeocũ yũ Pagu mua serẽropẽ ta muare ogũcumĩ.

¹⁷ Ire muare dorea yũhũ: Mua basi game mahi umupeoque, arĩmi Jesu.

Jesure ãgu yarã sãre i yeba majarã ãhaturirire wereñumi Jesu

¹⁸ Eropigu gũare werenemomi daja:

—I yeba majarã muare erã ãhaturicũ ãarã ire guñaque mua: “Gũare eropa ãhaturiboro core Jesupũre ãhaturinũgatuhama erã,” arĩ guñaque.

¹⁹ I yeba majarã gohra mua árĩcũ, erã mera majarãre erã mahidiro dopa ta mua sãre mahiboañuma erã. I yeba majarã mera mua árĩnicũ muare beyebũ. Eropirã dohpaguere i yeba majarã gohra árĩbeaa mua. Mua eropa árĩbiricũ ãarã i yeba majarã muare ãhaturima.

²⁰ Mua yaharã árĩrã “Yũ tauro árĩbeaa,” muare yũ arĩrãre guñaque mua. Eropa yũ mera majarã árĩrã yũ ñero tariboro dopa ta ñero tarirãca mua sã. Yũre ñero iinirã ta mua sãre ñero iirãcoma. Yũ buherire yũhrinirã ta mua buheri sãre yũhrirãcoma.

²¹ I yeba majarã yũre obeodigũre masibeamã. Eropirã yũre umupeorã mua árĩcũ ñero iirãcoma erã muare.

²² “Erãre yũ buhegu aribiricũ erã yũre gamebirira dipuwaja mariboaya. Dohpaguere erãre yũ buhera pũhrũ “Ñeri dipuwaja mara gũare,” arĩmasibeamã erã.

²³ Yũre ìhaturigũ yũ Pagũ sãre ìhaturimi.

²⁴ Goãmũ turari mera gajirã erã ne iibirirare ii ìhmubũ. Eropiro erãre irire yũ ii ìhmubiricũ erã peebirira dipuwaja mariboaya. Goãmũ turari mera yũ ii ìhmurare erã ìara pũhrũ yũre yũ Pagũ sãre ìhaturima erã.

²⁵ Eropa ìhaturirã Goãmũ yare erã gojarapũ matague ta erã arĩ gojadiro dopa ta iirã iima erã. Õpa arĩ gojañuma: “Erãre yũ ñero iibiriquerecũ ta yũre ìhaturima erã,” arĩ gojañuma matague ta Goãmũ yare erã gojarapũgue, arĩmi Jesu.

²⁶ Eropigũ werenemomi daja:

—Yũ pũhrũgue mũare itamubu, yũ Pagũ mera árĩgũ mũare yũ obeobu Espiritu Santo ta àhrimi. Ìgũ diaye majare weregũ ta àhrimi. Eropigũ ìgũ arigũ yũ árĩricũre weregũcumĩ mũare.

²⁷ Mũare yũ buhenũgacũgue mũa sã yũ mera mũmũri nũcũ árĩbũ. Mũa sã yũ árĩricũre wererãca, arĩ weremi Jesu gũare.

16

¹ Eropa arĩtuha gũare õpa arĩ werenemomi:

—Pũhrũ yũ buherire yũ sãre mũa cóãbiriburire õpa weregũra mũare.

² Mari buheri wirigue mũa ñajadiacũ ñajadoresome mũare yaharã mũa árĩri dipuwaja. Eropirã mũare gajisubu wejẽ “Goãmũ gamerire iirã iiaa,” arĩ pepirãcoma gajirã.

³ Yũ Pagũre, yũ sãre erã masibeama. Eropa masibirã mũare ñero iirãcoma erã.

⁴ Eropirã mũare erã ñero erã iicũ ìarã, “Erã õpa iiboro core ta Jesu gũare weremũhtayutuhami,” arĩ guñarãca mũa. Mũa eropa arĩ guñaburire dohpagũre ire weremũhtagũ iiaa mũare, arĩ weremi Jesu.

Espiritu Santo ìgũ iiburire wereñumi Jesu

Eropa arĩtuha õpa arĩ werenemomi:

—Negũere mũa mera árĩgũ ire mũare werebiribũ.

⁵ Dohpagũerũre yũre obeodigũ pohrogue wagũca. “¿Nohogue wagũcuri mũhũ?” arĩ ne yujugũ yũre serẽpibeaa mũa yũre.

⁶ Eropa serẽpibiriquererã ta yũ waborore mũare werecũ mũa ñero sĩporãcũa.

⁷ Mũa ñero sĩporãcũquerecũ mũare õpa diaye ta werea: Yũ wara pũhrũ mũare õacãroca. Yũ mũarogue wabiricũ mũare itamubupũ aribiribocumi. Eropa wagũ eja mũare ìgũre obeogũca yũhũ.

⁸ Yũ eropa obeocũ ìgũ arigũcumĩ. Eropa eragũ i yeba majarãre ñerire iirã erã árĩcũ masicũ iigũcumĩ ìgũ. Eropigũ õaro árĩricũburire buhegũcumĩ ìgũ. Eropigũ Goãmũ ìgũ dipuwaja moaborore weregũcumĩ masare itamubupũ.

⁹ Yũre umupeobirã àhrima i yeba majarã. Eropigũ itamubupũ masa erã ñero iiricũre erãre masicũ iigũcumĩ.

¹⁰ Yũ Pagũ pohrogue wagũca. Yũ eropa wara pũhrũ masa yũre ìanisome. Eropigũ itamubupũ arigũ õaro árĩricũri sãre buhegũcumĩ.

¹¹ I yeba majarã opũre watĩre Goãmũ dipuwaja moadoretuhami. Eropigũ Goãmũ masare ìgũ dipuwaja moaburi sãre weregũcumĩ itamubupũ.

¹² “Wũaro àhraa mũare yũ wereburi. Yũ eropa werenemodiaquerecũ ta ire yũ werecũ dohparagã masisome mũa.

¹³ Yũ eropa werenemobiricũ Espiritu Santopũ irire werenemogũ arigũcumĩ. Ìgũ ìgũ gamerõ mũare weresome. Yũ Pagũ ìgũ weredorerare mũare weregũcumĩ. Eropigũ mũare diaye majare werepehogũcumĩ. Eropiro pũhrũgue waburire mũare masicũ iigũcumĩ ìgũ.

¹⁴ Eropigu ĩgu yare mware weregucumi. Eropa weregu yare umupeocũ iigucumi mware.

¹⁵ Arĩpehreri yu Pagu ya sã yaha ahraa. Eropigu “Espĩritu Santo yahare weregucumi,” arãbu mware, arĩ weremi Jesu.

Bujawererã arĩquererã ta pũru mucubirĩca mua, arĩ wereñumi Jesu

¹⁶ Eropa arĩtuha õpa arĩ werenemomi guare daja:

—Bajamenuri yure ĩasome mua. Eropirã pũrugã ta daja mua yure ĩarãca, arĩmi Jesu.

¹⁷ ĩgu eroparĩcũ peerã, guaru bajamerãgã õpa arĩ wereniguibu gua basi:

—“Bajamenuri yure ĩasome mua. Eropirã pũrugã ta daja mua yure ĩarãca,” arĩgu ¿dohpa arĩgu eropa arãri marire? Eropigu “Yu Pagu pohrogue waguca,” ¿dohpa arĩronore eropa arãri ĩgu?

¹⁸ “Bajamenuri pũru,” arĩgu ¿dohpa arĩgu eropa arãri ĩgu? ĩgu wererare õaro pee masibea mari, arĩbu gua basi.

¹⁹ Gua eropa arĩ wereniguicũ Jesu ĩgure gua serẽpidiarire masigu guare õpa arĩ weremi:

—“Bajamenuri yure ĩasome mua. ¿Eropirã pũrugã ta yure ĩarãca daja,” yu arĩrare serẽpidiari mua? ¿Irire yu arĩrare masibeari mua?

²⁰ Diaye mware arĩgu iiaa: Yũhu sĩricũ ĩarã mua oerãca. Eropirã burigã bujawererãca. Yure umupeobirirãpũ mucubirĩcomã. Mũaru bujawerenirã arĩquererã pũru mucubirĩca mua.

²¹ Õpa ahraa iri: Nomeo niji wahũgo igo ñero tariburisubu ahraa. Eropigo igo turaro bujaweremo. Eropa bujawerequerego, igo magugã dehyoacũ ĩago mucubirimo. Eropigo igore pũrirare guñabeamo igo pare.

²² Eropa ta mua dohpaguere bujawererãca. Pũru mua yure ĩarãca daja. Eropirã mua turaro mucubirĩca. Mua eropa mucubiririre gajirã mware bujawerecũ iimasisome.

²³ “Irinu yure mua ĩarinure yure serẽpisome mua. Yu Paguru mua serẽrire ogucumi. Diaye ta mware arĩgu iiaa. Yure mua umupeocũ ĩagu yu Pagure yu waĩ mera mua serẽrire ĩgu mware ogucumi.

²⁴ Yu õpa waboro core mua yure waĩpeo Goãmure serẽnibiribu mua. Dohpaguere yure waĩpeo Goãmure serẽque. Mua eropa serẽcũ mware ĩgu ogucumi mua turaro mucubiriburire, arĩmi Jesu guare.

Ñerãre Jesu ĩgu tarĩngarire wereñumi ĩgu buherãre

²⁵ Eropa arĩtuha õpa arĩnemomi:

—Werenigui queori mera mware weremurabu. Eropa werequeregu ta pũru mware werenigui queori mera weresome pare yũhu. Yu Paguru mua õaro peeboro dopa weregura mware.

²⁶ Irinure mua ya arĩburire mware serẽbasasome yũhu. Yure umupeorã yaha waĩ mera mua basi ĩgure serẽrãca.

²⁷ Mua yure mahirã ahraa. Eropirã yu Pagu pohrogue yu aridigu arĩcũ “Diaye ta ahraa,” arãa mua. Eropa arĩrã mua arĩcũ ĩagu, yure mahirã mua arĩcũ ĩagu yu Pagu sã mware mahimi. ĩgu eropa mahicũ mua ĩgure serẽrãca.

²⁸ Yu Pagu pohro arĩdigu arĩgu i yebaguere arĩbu yũhu. Eropigu dohpaguere i yebague arĩdigu arĩgu yu Pagu pohrogue dujaguca daja, arĩmi Jesu.

²⁹ ĩgu eroparĩcũ gua ĩgu buherã õpa arĩbu:

—Dohpague tamerare werenigui queori mariro wereniguigu õaro diaye wereniguigu iiaa mũhu guare.

³⁰ Mũhũ ðaro masipehogũ mũ áricũ gũa dohpague ta ðaro masia. Eropirã gajirã mũre buhemasibeamã. Eropirã irire gũa dohpaguere ðaro masia. Gũa irire ðaro masirã árirã Goãmũ pohrogue mũ aridigũ áricũ “Diaye ta áhraa,” arãa, arĩbũ gũa Jesure.

³¹ Gũa eroparĩcũ Jesu yũhrimi gũare:

—Dohpaguere “Diaye ta áhraa,” ¿arĩri mũa pare?

³² Pũhrũñari mũa ya wirigue wasirirã yũre cóãrãca mũa. Mũa eropa cóãquerecũ ta yũ Pagupũ yũ mera áhrimi. Eropigũ yũhũ yujugũ ta árĩbeaa.

³³ Ire mũare wereyubũ yũre mũa guñaturari mera mũa ðaro árĩboro dopa. I yeba árĩrisubu Goãmũre gamebirã pohrogue mũa áricũ mũare ñero iirãcoma erã. Erã eropa iiquerecũ ta guñaturaque mũa. I yeba majarã erã ñero iirare tarinũgagũ áhraa yũhũ. Eropirã yũre guñatura mucubirique mũa, arĩmi gũare ĩgũ buherãre.

17

Jesu ĩgũ buherã ya árĩburire ĩgũ Pagũre Goãmũre serẽbasañumi

¹ Eropa arĩ weretuha Jesu umarogue ĩhamuju ðpa arĩ wereniguimi Goãmũre ĩgũ Pagũre:

—Ahũ, dohpaguere mũ werediro dopa ta yũre erã ñero iiburisubu ejanijaro iiaa. Yũre mũ magũre erã masare umupeocũ iique. Mũ eropa iicũ masare mũre umupeocũ iigũra yũ sã.

² Árĩpehrerã tauro opũ apibũ mũhũ yũre. Eropigũ mũ yũre onirãre mũ mera eropa árĩniguicũ iigũca mũhũ.

³ Mũ dihta Goãmũ gohra áhraa. Yũhũ Jesucristo mũ obeodigũ áhraa. Eropirã árĩpehrerã mũre masirã, yũ sãre masirã mari mera umaroguere eropa árĩniguicãrãcoma, arĩmi.

⁴ Eropa arĩgũ ta ðpa arĩnemomi Goãmũre:

—I yebaguere mũ iidorerare ipehoabũ yũhũ. Eropa iigũ masare mũ turagũ árĩrire ĩhmuabũ yũhũ.

⁵ I yeba árĩboro core mũ mera yũ áricũ ðaro turari opabũ. Eropigũ dohpaguere mũ árĩrogue irire yũ ðaro turagũ árĩrire ĩhmuque.

⁶ “I yeba árĩrãre yũre mũ onirãre mũre masicũ iiabũ. Mũ onirã mũ yarã áhřima. Eropigũ erãre ohabũ mũhũ yũre. Eropirã mũ dorerire iiaama erã.

⁷⁻⁸ Yũre mũ wererare erãre buheabũ. Yũ buhecũ peerã yũ buherire gahmeama erã. Eropirã diaye ta mũ pohro aridigũ yũ áricũ masima erã. Eropirã mũ obeodigũ yũ áricũ sãre “Diaye ta áhřaa,” arĩ pepima erã.

⁹ “Erã ya árĩburi mũre serẽgũ iiaa. Gajirã ya árĩburipũre serẽgũ iibeaa yũhũ. Yũre mũ onirã mũ yarã áhřima. Eropigũ erã ya árĩburire serẽgũ iiaa mũre.

¹⁰ Erã árĩpehrerã mũ yarã áhřima. Eropirã mũ yarãpũ yaharã áhřima. Yũre umupeorã yũ turagũ árĩrire ĩhmuma erã masare.

¹¹ “Dohpaguere i yebaguere dujasome yũhũ. Mũ pohro wabu iiaa. Yũ eropa waquerecũ ta dohpaguere yũre mũ onirã i yebaguere dujama. Ahũ, mũhũ ðagũ áhřaa. Yũre mũ onirãre mũ turari mera ĩhadibuque. Mũ eropa dibucũ mari yujugũ ta árĩdiro dopa ta yuju curu ta árĩrãcoma erã sã.

¹² Erã mera arĩgũ mũ turari mera erãre ðaro ĩhadibuabũ. Yujugũ tamera peamegue wagũcumĩ mũ yare erã gojarapũ werediro dopa ta.

¹³ “Dohpaguere mũ pohrogue wabu iiaa. Eropigũ i yeba i árĩpehrerire mũ yarãre werea yũ mera erã ðaro mucubiriborore.

¹⁴ Mũ yare wereabũ erãre. Erã yũ iro dopa ta i yeba árĩwajamorã árĩbeama. Eropirã i yeba majarãpũ erãre ĩhaturima.

¹⁵ “I yeba árĩrãre, yaharãre añaque,” arĩbeaa. Eropa arĩbiriqueregu erãre ðaro ïhadibuque watĩ ñerire iidoreri erãgue arĩgu.

¹⁶ I yeba majagu arĩbeaa. Erã sã yu iro dopa ta i yeba arĩwajamorã arĩbeama.

¹⁷ Yaharãre mu buheri mera ðarã árĩcũ iique erãre. Mu wereripu diaye ta ãhraa.

¹⁸ I yebaguere yure mu obeodiro dopa ta yupu yaharãre mu yare buhedoregu obeoa.

¹⁹ Mu gamerire iibu arĩgu, sĩribu arĩgu erã ya arĩburire sĩribu ãhraa. Eropa sĩribu ãhraa yuhu yaharã sã mu gamerire diaye erã ðaro iiburire.

²⁰ “Yaharãre dohpague arĩrã dihtare itamuque,” arĩ serẽbeaa yuhu. Yaharã gajirãre erã buhera puhru gajirã sã yure umupeorãcoma. “Erã sãre itamuque,” arãa yuhu.

²¹ Yaharã arĩpehrerã erã yuju curu arĩboro dopa itamuque. Yuhu mu mera yujugu ta ãhraa. Mari yujugu arĩdiro dopa ta erã mari mera yuju curu ta arĩporo. Yujuro mera ta arĩporo mu obeodigu yu arĩrere arĩpehrerã masa “Diaye ta ãhraa,” erã arĩburire.

²² Yure mu ora turarire yaharãre ohabu. Iri turarire oparã yujugu ta mari arĩdiro dopa ta erã sã yuju curu ta arĩrãcoma.

²³ Yuhu erã mera ãhraa. Eropigu muhu yu mera ãhraa. Mari eropa arĩrã árĩcũ mari yarã diaye ta ðaro yuju curu ta arĩrãcoma. Yuju curu erã árĩcũ ïarã mu obeodigu yu arĩrere i yeba majarã masirãcoma. Eropirã yure mu mahidiro dopa ta yaharã sãre mu mahirire masirãcoma masa.

²⁴ “Ahũ, i yeba arĩboro core yure mahibu muhu. Eropa mahigu yu turagu arĩrere ïhmubũ muhu. Eropigu yure mu onirã yu mera erã árĩcũ gahmea yu turagu arĩrere erã masiboro dopa.

²⁵ Ahũ, muhu ðagu ãhraa. I yeba majarã ñerã mure masibeama. Yupu mure masia. Eropirã yuhu mu obeodigu árĩcũ masima yaharãpu.

²⁶ Mure erãre masicũ iibu. Puhru sãre mure erãre masicũ iiguca yure mu mahidiro dopa ta gajirãre erã mahiburire. Eropigu yaharã mera arĩguca, arĩmi Jesu mari Pagure.

18

Jesure peresu iĩnuma

Mt 26.47-56; Mr 14.43-50; Lc 22.47-53

¹ Ĩgu eropa arĩra puhru Jesu gũa sã ĩgu buherã Cedrón waĩcũriyare taribuja, Olivo waĩcũri gorogue ejabu.

² Bajasuburi iri gorogue Jesu mera gũa gameneremuribu. Eropigu Juda Jesure ïhaturirãre wiabu iri gorore masĩmi.

³ Eropa masigu pe curu surara mera aridi arĩmi ĩgu. Yuju curu surara gohra arĩma. Gaji curu surara Goãmũ wihire corerã arĩma. Pahia oparã, fariseo masa erã obeonirã arĩma surara. Eropa arirã sihãri dipurure, eropárĩcũ yucu mojomama erã.

⁴ Iri gorogue gũa pohrogue erã erara puhru Jesu ĩgu ñero tariborore masigu, erãre bocatĩri serẽpimi:

—¿Noare amarã iiri mua? arĩmi Jesu.

⁵ —Jesu Nazare majagure ahmaa, arĩ yuhrima erã.

—Ĩgu ta ãhraa yuhu, arĩmi Jesu.

Judapu Jesure ñeadoregu erã mera arĩmi.

⁶ Eropirã Jesu “Ĩgu ta ãhraa yuhu,” ĩgu arĩcũ erãpu uca wa yebague dusirimaagã mehmereja wama.

⁷ Erã eropa wacũ ĩagu dipaturi serẽpimi Jesu:

—¿Noare amarã iiri mua? arĩmi.

—Jesu Nazare majagure amarã iiaa gũa, arĩ yuhrima erã daja.

8 —Īgu ta āhraa, arīrabugu yuhū mūare. Eropirā yūre ñearā oāre yū mera majarāre peresu iibiricāque, arīmi Jesu.

9 Eropa guare mahigu ne yujugure dederecū iibirimi. Eropa iigu ero core Goāmure ĩgu arīdiro dopa ta iigu iimi ĩgu. “Yūre mū onirāre ne yujugure dedeobiribū,” ĩgu arīdiro dopa ta iigu iimi Jesu.

10 Eropi Simo Pedro matamijire opagu irimijire tuāwea aī, pahia opu pohro majure Malco waīcugure ĩgu gamirote pacoro medijucāmi. Diayerū maja gamirote pacoro medijucāmi

11 ĩgu eropa pacorocū ĩagu Jesu ōpa arīmi:

—Mū matamijire dibuque. Yū Pagu ĩgu yūre ñero taridorero dopa ta ñero tarigura, arīmi Jesu Pedrore.

Pahia tauro opu pohrogue Jesure aīgāñuma erā

Mt 26.57-58; Mr 14.53-54; Lc 22.54

12 ĩgu eropa arītuhacū ta surara, erā opu mera, Goāmū wihire corerā surara sā Jesure ñeha ĩgure dirima.

13 Dirituha Ana waīcugū pohrogue aīgāmūhtama erā. Anapū Caifa mūñecū árīmi. Caifapū iri bojorire pahia tauro opu árīmi.

14 “Judio masa ya árīburire yujugū masū sīricū ōhaa,” arīdigū árīmi ĩgu Caifapū.

—Jesure masibea, arīñumi Pedro

Mt 26.69-70; Mr 14.66-68; Lc 22.55-57

15 Eropigu yuhū Simo Pedro mera Jesure yoañarirogue nūrusiabū. Yūpū pahia opu ĩgu ĩha masigu árībū. Eropigu Jesu pūhrū, opu árīri wihi árīri sārīro pohecague ñajaa wabū.

16 Pedropū disiporo dujanugajami. Eropigu maji wiriri disiporo coregore serēbasabū Pedrore aī ñajabu. Yū eropa serēpiñacū igo Pedrore ñajaridoremo. Igo ñajaridorera pūhrū yuhū Pedrore aī ñajaa wabū.

17 Yū eropa aī ñajajacū ĩago disiporo coregopū Pedrore serēpimo:

—¿Jesu buherā mera majagu árībeari mūhū? arīmo igo Pedrore.

—Árībeaa yuhū, arī yūhrimi Pedropū.

18 Ero core ero majarā pohro majarā, surara mera erā sōhmaburi peamere dihunirā árīma. Yūsaá árībū. Eropirā erā iri peame tūro sōhma niguima. Erā sōhmacū ĩagu Pedro sā sōhmagū wami.

Pahia tauro opu Jesure serēpi ĩañumi

Mt 26.59-66; Mr 14.55-64; Lc 22.66-71

19 Eropi pahia tauro opu árīgu Jesu ĩgu buherire, gua ĩgu buherā sāre serēpi ĩapu Jesure.

20 ĩgu eropa arī serēpicū Jesupū yūhripū ĩgure:

—Árīpehrerāre buhegu erā core niguibū. Eropa buhegu mari buheri wiri Goāmū wihi sāre masa gamenererogue eropa buhe niguicābū. Duhrinijagu ne buhebirabū yuhū.

21 ¿Duhpigū yūre serēpiri mūhū? Serēpidiagu yūre peenirāre serēpique. Yū wererare erā masima, arī yūhripū Jesu.

22 ĩgu eroparīcū surarapū ero niguidigu ĩgu mojoto mera Jesure papū.

—Eropa arībiricāque pahia tauro opūre, arīpū surara Jesure.

23 ĩgu eroparīcū Jesu ōpa arīpū:

—Ñero arī yū wereniguirare wereque yūre. ¿Diaye majare yū mūare werequerecū duhpigū pari mūhū yūre? arīpū Jesu surarare.

24 Pūhrū Ana Jesure erā diridigūre Caifa pahia tauro opu pohrogue obeopū.

—*Jesure masibea, dipaturi arĩnumi Pedro*

Mt 26.71-75; Mr 14.69-72; Lc 22.58-62

²⁵ Eropi Simo Pedro peame t̄aro s̄ohma niguigu iimi. Eropa ĩgu s̄ohma niguicũ ĩarã ero majarã ĩgure serẽpima.

—¿Mu sã Jesu buherã mera majagu arĩbeari? arĩ serẽpima erã Pedrose.

—Árĩbeaa yũhũ, arĩ yũhrimi Pedro.

²⁶ Eropigu pahia tauro opu pohro majagupu Pedro ĩgu gamiro pacorodigu acaweregupu Pedrose serẽpimi:

—¿Jesure erã ñearasubu yu arĩcũ mu sã erã mera arĩsabũ? arĩ serẽpimi ĩgu Pedrose.

²⁷ —Yũhũ ĩgu mera arĩbirabũ, arĩ yũhrimi Pedro. ĩgu eroparĩcũ ta cãreña weregu carimi.

Jesure Pilato serẽpiñumi

Mt 27.1-2, 11-14; Mr 15.1-5; Lc 23.1-5

²⁸ Ñamiñarigã arĩcũ Caifa ya wihigue arĩnirã Jesure aĩ wiria, iri maca majarã opu Pilato ya wihigue aĩgã wama erã. Eropa waquererã ĩgu ya wihiguere ñajabirima. Pascua arĩcũ erã bamorã arĩrã opa arĩma: “Judio masũ arĩbeami Pilato. Eropirã mari i wihigue judio masũ arĩbigũ arĩri wihire ñajarã, mari dorerire tarinugarãca. Eropirã mari ñajacũ ĩarã ñerã dopa ĩabocoma marire. Eropirã marire bosenu barire marire badorebiribocoma,” arĩma. Eropa arĩrã opu ya wihire ñajabirima Jesure aĩgãnirãpu.

²⁹ Erã ñajabiricũ ĩagu Pilato erã pohrogue wihi disiporogue wiriranugaja, erãre serẽpimi:

—¿Ñehenore ĩre weresãdiari mua? arĩ serẽpimi Pilato erãre.

³⁰ —Ihĩ òagu ĩgu arĩcũ mure ĩgure obiriboaya. Ñegu ãhrimi ĩgu, arĩ yũhrima erã.

³¹ Erã eroparĩcũ Pilato opa arĩmi:

—Mua basi ĩgure aĩaque. Eropirã mua ya doreri arĩro dopa ta ĩgure dipuwaja moaque, arĩmi Pilato erãre.

—Gua judio masapu masure wejẽdoremasibea, arĩma erã Pilatore. Eropa arĩrã Jesure wejẽdoremorã iima.

³² Erã eropa wejẽdorecũ Jesupu crusague ĩgu s̄iriborore ero core ĩgu werediro dopa ta eropa wabũ.

³³ Erã eropa arĩra puhru Pilatopu wihigue maji ñaja, Jesure sihubeo ĩgure serẽpipu:

—¿Judio masa erã opu ta ãhriri muhũ? arĩ serẽpipu.

³⁴ Jesu yũhripu ĩgure.

—¿Mu guñaro yure eropa arĩ serẽpiri muhũ? ¿O gajirã mure erã wererare peenijagu yure serẽpigũ iiri muhũ? arĩpu Jesu Pilatore.

³⁵ —Judio masũ arĩbeaa yũhũ. Mu ya yeba majarã, pahia oparã sã, mure wiama yure. ¿Ñehenore ñero iiri muhũ erã eropa mure dipuwaja moadiacũ? arĩpu Pilato.

³⁶ —Yu opu arĩri i yeba maja arĩbeaa. Yũhũ i yeba majarã opu arĩcũ, yaharã yure itamuboñuma judio masare ñeadorebirã. Yu opu arĩri i yeba maja arĩbeaa, arĩpu Jesu Pilatore.

³⁷ —¿Eropigu opu ãhraa arĩri muhũ eropa arĩgu? arĩpu Pilato.

—Mu arĩro dopa ta opu ta ãhraa. Masa opu arĩbu masa dehyoabu yũhũ. Eropigu i yebague arigu erã opu arĩbu aribũ. Diaye majare weregu aribũ. Arĩpehrerã diaye arĩrire peediarã yu wererire peema, arĩpu Jesu.

³⁸ —¿Ñeheno ãhriri diaye arĩri? arĩpu Pilato.

Judio masa Jesure wejẽdoreñuma

Mt 27.15-31; Mr 15.6-20; Lc 23.13-25

Eropa arĩtuha Pilato judio masa pohro maji dujaa wa erãre weremi:

—Ïre ne gajino dipuwaja mara.

³⁹ Bojori nũcũ Pascuanũ árĩcũ yujugũ peresu árĩgũre mũa wiudorea. ¿Eropigũ ïre Jesure ta mũa opũ árĩbupũre mũare wiubasacuri yũhũ? arĩmi Pilato judio masare.

⁴⁰ Ïgũ eroparĩcũ peerã erã judio masa õpa arĩ gaguiniguima:

—Ïgũre wiubiricãque. Barrabãpũre gũare wiubasaque, arĩ gaguiniguima judio masa Pilatore. Barrabãpũ yajaricũgũ árĩdigũ árĩpũ.

19

¹ Erã eropa arĩ gaguiniguira pũhrũ Pilato Jesure tãradorepũ. Eropirã ïgũ yarã surarapũ ïgũre tãrañorã.

² Tãratuha pora bero iituha, Jesure ïgũ dipuru weca duhpeoñorã. Duhpeotuha, oparã ya suhrirõre ïgũre sãñorã.

³ Eropirã ïgũ pohro nũgaja õpa arĩñorã erã õpa arĩ wereyarã:

—Õaro árĩporo. Judio masa opũ õaro árĩporo, arĩ wereya erã mojotori mera ïgũre pañorã.

⁴ Eropigũ Pilato dipaturi waha, judio masare weremi:

—Peeque mũa. Ïre ñeri dipuwaja mara. Eropigũ irire mũa masiburire ïgũre mũa pohro aĩgãribu iiaa, arĩmi Pilato.

⁵ Ïgũ eropa arĩra pũhrũ Jesu pora berore peyadigũ, oparã ya suhrironore sañadigũ wihigue árĩdigũ wiririmi. Ïgũ wiriricũ Pilato õpa arĩmi:

—Ïaque. Ihĩ ta ãhrimi ïgũ, arĩmi Pilato.

⁶ Ïgũ eropa arĩtuhacũ peerã pahia oparã, surara Goãmũ wihi ïhadibu corerã sã Jesure ïarã gaguiniguima:

—Crusague wejẽque ïgũre. Crusague pabia wejẽque ïgũre, arĩ gaguiniguima erã.

—Ïgũre ne ñeri dipuwaja mara. Eropirã mũa basi ta ïgũre aĩgãque. Eropirã mũa basi ta ïgũre crusague pabia wejẽque, arĩmi Pilato erãre.

⁷ —Ïgũ, ïgũ basi “Goãmũ magũ ãhraa,” arĩmũrami. Ïgũ eropa arĩra waja gũa doreripũ ïgũre wejẽdorea, arĩma erã Pilatore.

⁸ Erã eroparĩcũ peegũ ucataria Pilatorũ.

⁹ Eropigũ dipaturi ïgũ wihigue Jesure aĩ majiñajagũ Jesure serẽpipũ daja:

—¿Nohogue majagũ ãhriri mũhũ? arĩpũ Pilato Jesure.

Ïgũ eropa arĩ serẽpiquerecũ ta Jesu ïgũre ne yũhribiripũ:

¹⁰ Ïgũ yũhribiricũ ïagũ Pilato ïgũre serẽpinemopũ:

—¿Yũre yũhribeari mũhũ? Yũhũ mũre peresu árĩgũre wiumasia. Eropigũ mũre crusague pabia wejẽdoremasia yũhũ. ¿Irire masibeari mũhũ? arĩpũ Pilato Jesure.

¹¹ Ïgũ eroparĩcũ Jesu yũhripũ daja:

—Goãmũ mũre dorebiricũ ne iimasibiriboaya mũhũ. Eropigũ yũre ïhaturirãre wiadigũpũ mũ tauro ñero dipuwajacũgũcumi, arĩpũ Jesu Pilatore.

¹² Ïgũ eroparĩcũ peegũ Pilatorũ ïgũre wiudiaripũ. Ïgũ eropa wiudiaquerecũ ta dipaturi judio masapũ gaguiniguima:

—Jesu “Opũ ãhraa,” arĩgũ mari tauro opũ árĩgũre Roma majagũre ïhaturigũ iimi ïgũ. Eropigũ ïgũre wiugũ mũ sã mari tauro opũ árĩgũre ïhaturigũ ãhraa, arĩ gaguiniguima judio masa Pilatore.

¹³ Erã eroparĩcũ peegũ Jesure wihigue árĩgũre aĩ wiriri, ïgũ dipuwaja moadoregũ ïgũ doari pẽro doajami Pilatorũ. Ïgũ dipuwaja moadorero judio masa ya mera gabata waĩcũro empedrado waĩcũbũ.

14 Irinꝯ Pascuanꝯ bosenu árĩcũ gua baburi gua amurinꝯ árĩbũ. Irisubu goeri boje core árĩbũ. Doajatuha Pilato masare õpa arĩ weremi:

—Ihĩ ta āhrimi mꝯa opu, arĩmi ĩgu.

15 ĩgu eroparĩcũ peerã judio masa gaguiniguima daja:

—Sĩriporo ĩgu. Sĩriporo ĩgu. Crusague pabia wejẽque ĩgure, arĩ gaguiniguima erã.

—¿Mꝯa opu árĩquerecũ ta ĩgure crusague pabia wejẽdiari mꝯa? arĩmi Pilato erãre.

Ĩgu eroparĩcũ õpa arĩ yũhrima pahia oparã:

—Mari árĩpehrerã tauro opu Roma majagu āhrimi. Gajigu opu marimi marire, arĩ yũhrima pahia oparã.

16 Erã eropa arĩ wereniguirã pũhrũ Pilato Jesure crusague pabia wejẽdoregu wiami erãre pare.

Jesure pabia wejẽñuma erã

Mt 27.32-44; Mr 15.21-32; Lc 23.26-43

Eropirã surara Jesure aĩ wiriama.

17 Erã aĩ wiriacũ Jesupũ crusare ĩgu basi aĩ coã, dipu pero waĩcurogue ejami. Gua judio masa ya mera Gólgota waĩcũbũ.

18 Eroque eja erã Jesure crusague pabiama. Eropirã gajirã perã sãre yujugu ĩgu diayepũ, gajigure ĩgu copũ pabiama erã. Eropigu Jesu erã deco árĩmi.

19 Pilato taboamijire goja, crusague Jesu weca pabia tuudorepũ ĩgu gojaramijire. Õpa arĩ gojara árĩbũ: “Ihĩ Jesu Nazare majagu, judio masa tauro opu āhrimi,” arĩ gojara árĩbũ irimijire.

20 Irimijire gojagu judio masa ya mera, Roma majarã ya mera, Griego ya mera gojara árĩbũ. Eropiro Jesure crusague erã pabianugudiro maca pohrogã árĩbũ. Eropirã bajarã judio masa Pilato ĩgu gojarare ĩha buhema.

21 Eropirã pahia oparã iri buhetuhaja õpa arĩrã wañorã Pilatore:

—“Ihĩ judio masa opu āhrimi,” arĩ gojabita. Gua opu árĩbeami ĩgu. Eropigu õpa arĩ goja amuque mũhũ. Ihĩ “Judio masa opu āhraa,” arĩ yujugu ta ĩgu basi ta eropa arĩ pepigu āhrimi, arĩ goja amuque, arĩñorã pahia oparã.

22 Pilatopũ yũhripũ erãre:

—Yũ gojarare ne yũ goja amosome, arĩpũ Pilato erãre.

23 Jesure erã pabiara pũhrũ wapicũrã surarapũ Jesu suhri mũrãre erã basi game gueremorã iima. Erã eropa guerediaquerecũ ta ĩgu suhriro yoari suhriro dohori mariri suhriro árĩbũ. Iri suhriro suara suhriro árĩbũ.

24 Iri suhriro eropa árĩcũ ĩarã õpa arĩma erã basi:

—Iñe suhrirore yeguesiribircãrã. Yujugu dihta aĩporo. Eropirã iñe suhriro aĩbure masimorã deabirãrã mari, arĩma erã basi.

Eropa deabirãrã Goãmũ yare erã gojarapũ erã gojadiro dopa ta eropa iirã iima erã. “Yũ suhrirore erã basi guerema. Eropirã yaha suhrirore aĩbure masidiarã deabirama erã,” arĩ gojañuma Goãmũ yare erã gojarapũgue. Erã gojadiro dopa ta eropa iima erã.

25 Jesu pago, Jesu bũamo María Cleofa marapo, María Magdalena mera Jesu crusa pohrogã ĩha niguima.

26 Eropigu ĩgu pago, yũhũ ĩgu mahigu sã ĩgu pohrogã gua niguicũ ĩagu ĩgu pagore yũre weremi:

—Dohpaguere ihĩ mũ magũ árĩbu āhrimi, arĩmi Jesu ĩgu pagore.

27 Eropa arĩtuha yũre õpa arĩ weremi ĩgu:

—Dohpaguere igo mũ pago árĩbo āhriimo, arĩmi Jesu yũre.

Ĩgu eropa arĩra pũhrũ Jesu pagore yaha wihigue aĩ opamũribũ.

*Jesu s̄iria wañumi**Mt 27.45-56; Mr 15.33-41; Lc 23.44-49*

²⁸ Īgu eropa ar̄i werera p̄hr̄u ár̄ipehreri Goãm̄u ĩḡure mohmedoreḡu ĩgu apirare iipehoḡu ár̄ĩḡu masip̄u Jesu. Erop̄a masiḡu Goãm̄u yare er̄a gojarap̄u iribojegue er̄a ar̄i wereyudiro dopa ta õpa ar̄ĩmi Jesu:

—Ñemesibuca ȳure, ar̄ĩmi Jesu.

²⁹ Ero vino s̄ĩiri deco dic̄uri sorobu ero doab̄u. Eropir̄a ero ár̄ir̄a Jesu eropar̄ic̄ũ pee mimi ar̄i ȳus̄ure deco mera er̄a yosora ȳus̄ure yuc̄uḡu hisopo waĩc̄udiḡu ojogoro dirituma. Eropir̄a ar̄i muju Jesu disiro s̄ĩtuma.

³⁰ Iri decore Jesu mimituha õpa ar̄ĩmi:

—Irip̄eta ár̄ica, ar̄ĩḡu ta ĩḡu dipurure muhmusiudija s̄iria wami.

Yujuḡu surara Jesu patore gubuye gohra ñoseñumi ñoserimiji mera

³¹ Irin̄u Pascua bosenu core ár̄ib̄u. Iri bosenu ḡua baburire ḡua amurin̄u ár̄ib̄u. Eropir̄a gajin̄u Sabado ár̄ic̄ũ iri õari bosenu ár̄ic̄ũ crusarigue s̄ĩrinir̄are judio masa apidiabirima. Irin̄u ta bosenu ḡua judio masa bosenu w̄uari bosenu ár̄iro iib̄u. Eropir̄a er̄a s̄ĩrinir̄a m̄ura irin̄u crusarigue ár̄ic̄ũ gamebirima. Eropir̄a pabianir̄a m̄urare er̄a ñigaḡu ḡõarire panuadorer̄a judio masa ser̄ẽñor̄a Pilatore er̄are s̄ĩri purumujudorer̄a. Er̄a eropa iira p̄hr̄u er̄a dup̄u m̄urare aĩdijumor̄a iima.

³² Er̄a eropa dorec̄ũ surarap̄u crusari pohrogue eja, yajaric̄uḡure cop̄u ár̄ĩḡu ñigaḡure panuama: Gajip̄u ár̄ĩḡu s̄are eropa ta iima er̄a.

³³ Erop̄a iiquerer̄a Jesu ñigaḡure panuabonir̄a ĩḡu pohro eja ĩḡu s̄ĩridiḡu ár̄ic̄ũ ĩha panuabirima.

³⁴ Erop̄a panuabir̄a yujuḡu surara ĩḡu patore gohra gubuye ĩḡure ñosemi. ĩḡu eropa ñosec̄ũ mata ĩḡu di, deco mera wirib̄u.

³⁵ ĩḡu eropa wac̄ũ ĩab̄u ȳuh̄u. Ȳuh̄u ip̄ure gojaḡu diaye m̄ware werea. Diaye ȳu wereri ár̄ic̄ũ masia ȳuh̄u. M̄ware irire werea m̄ua s̄ã Jesure m̄ua umupeoburire.

³⁶ Goãm̄u yare er̄a gojarap̄u werediro dopa ta eropa wab̄u. “ĩḡu ḡõare ne yuju ḡõare panuabirima,” er̄a ar̄i gojadiro dopa ta Jesu ñigaḡu ḡõare ne yuju ḡõa panuabirima.

³⁷ Eropiro gajip̄u s̄ã Goãm̄u yare er̄a õpa ar̄i gojayudiro dopa ta wab̄u: “ĩḡure er̄a ñosediḡu m̄ur̄ure ĩar̄ãcoma er̄a,” er̄a ar̄i gojadiro dopa ta ḡua Jesure er̄a ñosediḡu m̄ur̄ure ĩab̄u.

*Jesu dup̄ure masa gobegue yaañuma**Mt 27.57-61; Mr 15.42-47; Lc 23.50-56*

³⁸ ĩḡu s̄ĩrira p̄hr̄u José Arimatea majaḡu Jesu dup̄u m̄urarore ar̄i dijubu Pilatore ser̄ẽḡu ejap̄u. Josép̄u gajir̄a judio masare güiḡu, Jesure umupeoḡu ĩḡu ár̄ĩr̄ire werebiridiḡu ar̄ĩmi. Eropiḡu ĩḡu dup̄u m̄urarore ĩḡu ser̄era p̄hr̄u Pilatorp̄u ĩḡu dup̄ure aĩdorep̄u. ĩḡu aĩdorec̄ũ José crusa pohro eraa Jesu dup̄u m̄urarore aĩḡã wami.

³⁹ Nicodemo s̄ã ĩḡu poresurire mohmorerare treinta kilo n̄uc̄urire aĩḡarimi Jesu dup̄u ĩḡu amuburire. Yuc̄uḡu di pohga, mirra waĩc̄uri poresuri, yuc̄uḡu pohga mera ár̄ĩyoro ĩḡu mohmorera. ĩḡu Jesu mera ñami weretamudiḡu ar̄ĩmi.

⁴⁰ Eropir̄a er̄a per̄a Jesu dup̄u m̄urarore ar̄ĩma. Judio masa s̄ĩrinir̄are yaaro dopa ta ĩḡu dup̄u m̄urarore poresuri s̄ũra p̄hr̄u suhri gasiri mera omama.

⁴¹ Crusague Jesure er̄a pabia wej̄ediro pohro pohe ár̄ib̄u. Iri pohegue masa gobe ut̄ayegue er̄a seara gobe ár̄ib̄u. Iri gobere ne yujuḡu s̄ĩridiḡure cõanibirima dohpa.

⁴² Pascuan̄u bosenu maja ḡua judio masa baburire amurin̄u ár̄ib̄u. Eropir̄a iri gobe pohroḡã crusa ár̄ic̄ũ ero apima er̄a Jesu dup̄u m̄urarore.

20

Jesu masa m̄riañumi

Mt 28.1-10; Mr 16.1-8; Lc 24.1-12

¹ Domingo ñamiñarigã árĩcũ, boyoboro coregã María Magdalena Jesu masa gobegue ejapo. Eroque ejago iri gobere erã biharayere gajip̄ tunuguraye árĩcũ ñapo igo.

² Eropa ñadigo árĩgo ḡua pohroque omagãrimo igo. Simo Pedro mera perã árĩb̄u ḡua. Eraa õpa arĩ weremo guare igo.

—Mari Op̄u d̄up̄u m̄rarore aĩcãnrã ãhrama. Eropirã ñḡure erã apidiore mari masibea, arĩmo igo guare.

³ Igo eroparĩcũ peerã, ȳh̄u Pedro mera ḡua perã masa gobegue ñarã wab̄u ḡua.

⁴ Eropa ñarã warã ḡua perã omagãab̄u. Eropa omarã, ȳh̄u Pedrore omatarigãḡu masa gobegue ejam̄htab̄u.

⁵ Eroque ejaḡu muhmumereja ñha acub̄u iri gobere. Eropa ñha acuḡu ñḡure erã omara gasiro seyarore ñab̄u. Eropiḡu iri gobere ñajabirib̄u.

⁶ Ȳu eropa ñara p̄hr̄uḡue Simo Pedro sã erami. Eraa masa gobegue ñajaa, ñḡu d̄up̄u m̄rarore erã omara suhri gasirire ñami ñḡu.

⁷ Eropiḡu Jesu dipurure erã omara gasiro sãre ñami daja. Iri gasiro boje oyaro, yeguera gasiro árĩb̄u.

⁸ Eropiḡu ȳu sã masa gobegue ñajab̄u. Jesu ñḡu maricũ ñaḡu “Diaye ta Jesu masa m̄riañumi,” arĩ pepib̄u ȳh̄u.

⁹ Iri gobegue ḡua waboro core Goãm̄u yare erã gojarap̄u Cristo s̄riburire erã wererare õaro ḡua masinibirib̄u. Dohpaguep̄are iri gobere ȳu ñara p̄hr̄u, “Diaye ta Jesu masa m̄riañumi,” arĩ pepib̄u ȳh̄u.

¹⁰ Eropa ñatuhajarã ḡua wih̄iḡue dujaa wab̄u.

Jesu María Magdalenare dehyoañumi

Mr 16.9-11

¹¹ Eropi masa gobe disiporo María niguigo ore niguipo. Eropa orequerego ta muhmumereja igo ñhame acupo masa gobere.

¹² Eropa ñhame acugo perã anyuare boreri suhricãrãre Jesu ñḡu oyadiro m̄rarogue erã doacũ ñapo igo. Yujuḡu ñḡu dipuru oyadiro doap̄u. Gajiḡu ñḡu guburi oyadiro doap̄u.

¹³ Erãre igo ñacũ erãp̄u igore serẽpiñorã:

—Nomeo, ¿dohpa árĩronore orego iiri m̄h̄u? arĩñorã erã.

—Ȳu Op̄u d̄up̄u m̄rarore aĩcãnrã ãhrama. Eropigo erã apidiore masibea ȳh̄u, arĩpo igo.

¹⁴ Eropa arĩtuha, majin̄gaja nijago Jesure ero niguiḡure ñapo igo. Eropa ñaquerego ta Jesure ñha masibiripo igo.

¹⁵ —Nomeo, ¿dohpa árĩrono orego iiri m̄h̄u? ¿Noare amago iiri m̄h̄u? arĩp̄u Jesu igore.

“Ñh̄i i pohere ñhadibuḡu ãhrimi,” arĩ pepiripo igo Jesure. Eropa arĩ pepigo õpa arĩpo igo:

—M̄h̄u ñḡu d̄up̄u m̄rarore aĩdiḡu árĩḡu wereque m̄u apidiore ȳare. M̄u werera p̄hr̄u aĩgora ñḡu d̄up̄u m̄rarore, arĩpo igo ñḡure.

¹⁶ Igo eropa arĩra p̄hr̄u Jesu õpa arĩp̄u:

—María, arĩp̄u.

Ñḡu eropa piyucũ peego, majiñabeo igo Hebreo ya mera õpa arĩpo:

—Rabuni, arĩpo igo Jesure. Rabuni, erã ya mera arĩrã “Buheḡu,” arĩma.

¹⁷ Jesu arĩp̄u:

—Yũ Pagũ pohrogue murianibeeaa dohpa yũhũ. Yũ eropa murianibiricũ yũre mohpiñabiricãque. Eropigo gajirã yaharã pohrogue waque. Erã pohrogue ejago õpa arĩ wereque: “Jesu õpa arĩdoremi mũare: ‘Yũ Pagũ pohrogue wabu iiaa. Mũa Pagũ sã àhrimi ìgũ. Goãmũ pohrogue wabu iiaa. Mũa yagũ Goãmũ sã àhrimi ìgũ,’ arãmi Jesu,” arĩ wereque erãre, arĩpũ Jesu Marĩare.

¹⁸ Ìgũ eropa arĩra pũhrũ Marĩa Magdalena gũare Jesu buherã pohrogue eraa weremo gũare:

—Mari Opũre ìabũ yũhũ, arĩ Jesu igore gũare weredorerare weremo igore.

Jesu ìgũ buherãre dehyoañumi

Mt 28.16-20; Mr 16.14-18; Lc 24.36-49

¹⁹ Irinũ soorinũ ñamicague gũa Jesu buherã gũa acawererãre judio masare gũirã, gũa ya wihigue biha ñaja doabũ gũa. Gũa eropa doacũ Jesu gũa watope dehyoanũgaja õpa arĩmi:

—¿Àhriri mũa? arĩmi.

²⁰ Eropã arĩtuha ìgũ mojotorire, ìgũ patore sãre gũare ìhmũmi. Eropirã gũa ìgũre gũa opũre masa mũriadigure ìarã mucubiribũ.

²¹ Dipaturi Jesu gũare õpa arĩmi daja:

—Õaro arĩque mũa. Yũ Pagũ ìgũ yũre obeodiro dopa ta yũ sã mũare obeoa, arĩmi gũare.

²² Eropã arĩtuhaja gũare ìgũ purisãmi. Eropã purisãgũ Espĩritu Santore gũa ñeaburire ìhmugũ iimi. Ìhmutihaja õpa arĩmi:

—Dohpaguere Espĩritu Santore ñeaque mũa mũa mera arĩbure.

²³ Masa erã ñeri dipuwajare bũjawerecũ ìarã, “Mũa ñero iirare cohãa,” arĩmasia mũa erãre. Erã bũjawerebiricũ ìarã, “Mũa ñeri iirare cóãbiribũ,” arĩmasia mũa, arĩmi Jesu gũare ìgũ buherãre.

Jesure masa mũriadigure Toma ìañumi

²⁴ Jesu gũa watope ìgũ dehyoacũ Toma sũhrũadigũ erã arĩgũ gũa mera marimi irisubure.

²⁵ Ìgũ eropa maricũ gũa ìgũ mera majarã ìgũre werebũ.

—Mari Opũre gũa ìabũ, arĩ wereribũ gũa ìgũre.

Gũa eropa arĩ werequerecũ ta õpa arĩmi Toma:

—Ìgũ mojotorire erã pabiara goberire ìabigũ iri goberire yũ mujusĩru mera puñabigũ “Diaye ta masa mũriañumi,” ne arĩsome. Eropigũ ìgũ patore gubuye arĩri gobere yũ mojoto mera sĩ acubigũ, “Diaye ta masa mũriañumi,” ne arĩsome yũhũ ìgũre, arĩmi Toma.

²⁶ Yũju semana pũhrũ gũa ìgũ buherã gũa ya wihigue arĩbũ. Irisubure Toma gũa mera arĩmi. Iri wihi bihara wihi arĩbũ. Bihara wihi arĩquerecũ ta Jesu ñaja, gũa watope dehyoanũgaja õpa arĩmi:

—¿Àhriri mũa? arĩmi.

²⁷ Eropã arĩtuha ìgũ Tomare weremi:

—Ìaque yũ mojotorire. Eropi mũ mujusĩru mera yũ mojotorire erã pabiara goberire puñaque. Eropigũ mũ mojoto mera yũ patore gubuye arĩri gobere sĩ acuñaque. “Diaye arĩbeaa,” arĩbiricãque. “Diaye ta àhraa,” arĩque mũhũ, arĩmi Jesu Tomare.

²⁸ Ìgũ eropa arĩra pũhrũ Toma yũhrimi:

—Mũhũ yũ Opũ àhraa. Mũhũ yahagũ Goãmũ àhraa, arĩmi Toma Jesure pare.

²⁹ —Yũre mũ ìara pũhrũ yũre “Diaye ta àhraa,” arãa. Gajirãpũ yũre ìabiriquererã ta “Diaye ta àhraa,” arĩ umupeorãcoma. Eropirã erã turaro mucubirirã arĩrãcoma, arĩmi Jesu Tomare.

Jesure masa erã masiburire ipũre gojañumi Ñũ

³⁰ Eropigũ baja gaji sãre Goãmũ ĩgũ turari mera ii ĩhmũmi Jesu gũa mera árĩgũ. Irire ĩgũ iirare ipũre gojapehobirabũ yũhũ.

³¹ Eropa gojapehobiriqueregũ ta ipũ yũ wererare gojagũ, “Jesu ta Cristo Goãmũ ĩgũ obeodigũ ãhrimi. ĩgũ diaye ta Goãmũ magũ ãhrimi,” mũa arĩ masiburire gojabũ. Eropirã mũa ĩgũre umupeorã Goãmũ mera mũa eropa árĩniguiburire gojabũ ipũre.

21

Jesu siete ĩgũ buherãre dehyoãñumi

¹ Pũhrũ Tiberia waĩcũri ditaru tũro dipaturi gũare ĩgũ buherãre dehyoami daja. Gũare dehyoagũ õpa iimi ĩgũ daja.

² Simo Pedro, Toma suhrũadigũ erã arĩgũ, Natanae Galilea yeba árĩri maca Canã waĩcũri maca majagũ, gũa perã Zebedeo porã, gajirã sã perã gũa oã nũcũ gamenere árĩbũ.

³ Gũa eropa gamenerera pũhrũ Simo Pedro õpa arĩmi:

—Wai wejẽgũ wagũ iiaa, arĩmi ĩgũ.

—Gũa sã mũa mera warãra, arĩbũ gũa ĩgũre.

Eropa arĩtuha buha wabũ. Eropirã dohodiru mera wabũ. Iri ñamire gũa õaro boyotahmuquererã ne yujugũ waimũre wejẽbiricarabũ.

⁴ Boyodiji merejacũ Jesu imiporo ĩgũ niguicũ ĩaribũ gũa. Eropa ĩaquererã ĩgũre ĩha masibiricarabũ gũa.

⁵ Eropigũ gũare õpa arĩ serẽpimi:

—Ne, ¿wai wejẽari mũa? arĩmi Jesu.

—Ne wejẽbirabũ, arĩ yũhribũ gũa.

⁶ —Dohodiru diayepũ wejẽdire mehyuque. Iripũ mehyurã wai wejẽrãca, arĩbeo niguimi gũare. ĩgũ eroparĩcũ peerã ĩgũ arĩdiro dopa ta mehyubũ. Gũa mehyura pũhrũ bajarã wai ñajama. Bajarã wai ñajacũ ĩarã wejẽdigũre dohodirugue aĩsã turabiricarabũ gũa.

⁷ Eropigũ yũhũ Jesu ĩgũ mahigũ Pedrore werebũ:

—Mari Opũ ãhrimi sihĩ imiporo niguigũ, arĩbũ Pedrore.

Yũ eroparĩcũ Jesu ĩgũ árĩcũ masigũ, Simo Pedro ĩgũ suhriroro sañami. Wai wejẽbu ĩgũ suhriroro tuweadigũ arĩmi. ĩgũ suhriroro sañatuha diague yuriñajami.

⁸ Eropirã gajirã gũa buherã dohodirugue árĩbũ. Cien metro yoaro diaguere payabũ gũa. Eropirã wejẽdigũre wai bajarã ñajadigũre dohodiru mera taramajaabũ gũa.

⁹ Tũrogue tuhajarã pea niti dihta gose oyari peame weca waire ĩgũ mupunugupidigũre ĩabũ gũa. Panru sãre ĩabũ gũa.

¹⁰ Gũa eropa ĩacũ Jesu gũare õpa arĩmi:

—Dohparagã mũa wejẽnirãre bajamerãgã aĩgãrique, arĩmi gũare.

¹¹ ĩgũ eroparĩcũ Simo Pedro Jesu mera árĩgũ ĩgũ sã dohodirugue ñaja, wejẽdire tara majaami imiporogue. Pagarã wai ñajanirã ciento cincuenta y tres wai árĩma. Bajarã wai ñajaquererã wejẽdire ne yehguebirima.

¹² —Banirã arique, arĩmi Jesu gũare.

—¿Noano ãhriri mũhũ? arĩ serẽpiñabiribũ gũa ĩgũre. Gũa Opũ ĩgũ árĩcũ masibu gũa.

¹³ Eropigũ Jesu peame pohrogue eja, panre aĩ gũare gueremi. Wai sãre gueremi.

¹⁴ Eropigũ Jesu ĩgũ masa mũriara pũhrũ imiporo dehyoagũ uhrsubu gũare ĩgũ buherãre dehyoagũ iimi.

Jesu Simo Pedro mera weretamuñumi

¹⁵ Gũa bara pũhrũ Jesu Simo Pedrore serẽpimi:

—Simo, Jona magu, ¿oäre mu mahiro tauro yure mahiri muhu? arimi Simo Pedrore.

—Opu, mure mahia yuhu. Mure yu mahirire masia muhu, arı yuhrimi Simo Pedro. Jesu arimi:

—Eropigu ovejagäre mari ejodiro dopa ta yaharäre buheque muhu, arimi Jesu.

¹⁶ Eropu arıtuha dipaturi igu Simo Pedrore serëpimi daja:

—Simo, Jona magu, ¿yure mahiri muhu? arimi Jesu.

—Opu, mure mahia yuhu. Mure yu mahicü masia muhu, arı yuhrimi Simo Pedro. Jesu arimi daja:

—Ovejare ihadibugu ovejare igu öaro ihadiburo dopa ta yaharäre öaro ihadibuque, arimi Jesu Pedrore.

¹⁷ Eropu arıtuha dipaturi Simo Pedrore serëpimi:

—Simo, Jona magu, ¿diaye ta yure mahiri muhu? arimi Jesu daja.

Uhresubu igu eropa serëpicü peegu Simo Pedro turaro bujoweremi.

—Opu, muhu masipehoa. Mure yu mahicü masia muhu, arimi Simo Pedro.

—Ovejare mari ejodiro dopa ta yaharäre buheque muhu.

¹⁸ Diaye mure arıgu iiaa. Muhu mamu arıgu mu suhrire saña, mu gamerogue curimuribu muhu. Eropu arıdi arıqueregu ta puhru muhu bugu arıcü, mu mojotorire sibeocü gajigu mure mu suhrire sägucumi. Eropigu mu wadiabirogue mure aıgägucumi, arimi Jesu Simo Pedrore.

¹⁹ Eropu arıgu Simo Pedro dohpa wa igu sırıborore wereyugu iimi. Eropigu Simo Pedro sırıgu Goämure, “Öagü, turagu ähraa,” masa erä arıcü igu iıborore wereyugu iimi. Eropıgu Pedro mera weretamutuhagu öpa arimi Jesu igüre:

—Diaye ta yu buhediro dopa iique muhu, arimi Jesu Pedrore.

Jesu igu mahıgu ipüre gojadıgu arımi

²⁰ İgu eroparıcü Pedropu yure Jesu igu mahıgure eräre yu nurısiacü İami İgu. Yuru İgu İaguru ero core Jesu pohrogä badoagu igüre öpa arıdıgu arıbu. “Opu, ¿mure İhaturiräre wiaburu nihino arıcuri İgu?” arı Jesure serëpidi arıbu yuru. Eropu yure İagu Pedro serëpimi Jesure:

²¹ —Opu, ¿ihı Nuru dohpa wagucuri? arı serëpimi:

²² —İre mure werebeaa. İ yebaguere yu dujarıboro core İgüre arınıguıcü yu iıcü irire masıbeaa muhu. Eropıgu İgu waborore guñabıta muhu. Diaye ta yu buhediro dopa iique muru, arimi Jesu Pedrore.

²³ İrire İgu yure Nure wererare peerä arıpehrerä Jesu yarä weresırırıma. İrire weresırırä öpa arırıma erä: “Jesu İgu mahıgu buhegu sırısıme,” arı weresırırıma yure Jesu yarä erä bası. Erä eropa arıquerecü ta “İgu sırısıme,” arıgu iıbirimi Jesu. “İ yebaguere yu dujarııcü İgüre arınıguıcü yu iıcü irire masıbeaa muru,” arimi Jesu Pedrore.

²⁴ Jesu buhegu ire weregu, ipüre gojagu ähraa yuhu. Eropırä İ wereri diaye ta arıcü masıa mari.

²⁵ Baja gajı säre Jesu iimi. İgu iırare mari gojapehocü irıpürı gojarapürı baja tariari pürı waboya. Eropıro irıpürıre mari dibucü sıhajabırıboya İ yeba. Ujuturıa waboya yu pepıcü. İripëta ähraa.

Jesu buhedore ĩgu apinirã erã iirare wereripũ ãhraa

—*Espíritu Santo arigucumi, arĩñumi Jesucristo ĩgu buherãre*

¹⁻² Teófilo, ero core yu gojamũhtarapũ mera Jesu ĩgu iirare, ĩgu buherare mure weretuhabu. Te umarogue ĩgu m̄riarare weretuba. Jesu ĩgu m̄riaboro core ĩgu Espíritu Santo turari mera dorepũ ĩgu apinirãre. Erã ĩgu beyenirã árĩñorã.

³ Eropi Jesu ĩgu crusague ĩgu s̄irira p̄hrũ yujuyerisuburi d̄p̄cũgũ dehyoapũ ĩgu apinirãre. Cuarenta n̄ri p̄hrũ dehyoatupũ. Eropigu ĩgu ĩgu basi ojocarigu árĩrire ĩhmupũ erãre. Eropa dehyoagu Goãmũ mari Pagũ ĩgu opu árĩrire õari buherire werepũ erãre.

⁴ Gajisubu Jesu ĩgu apinirã mera árĩgu õpa arĩ erãre werepũ:

—Jerusalén ta árĩnique dohpa. “Espíritu Santore m̄are obeogura,” yu Pagũ ĩgu arĩdigure corenique. Irire ĩgu eropa arĩrare m̄are wereabu yuhũ.

⁵ Ñu m̄are waĩyegũ deco mera m̄are waĩyemi. Yũpũ ĩgu iira tauro iigura m̄are. Espíritu Santo m̄a mera ĩgu árĩniguicãcũ iigura m̄are, arĩpũ Jesu.

Jesu umarogue m̄riara

⁶ Eropi gajisubu utãgugue Olivo waĩcũdigugue Jesu erãre dehyoacũ erã serẽpiñorã ĩgure:

—Opũ, ¿i Israe yebare mari ya yebare dohpárĩcũ guare dipaturi doreburire apibocuri m̄hũ guare? ¿Dohpárĩcũ mari acawererã gohrare opu acugucuri m̄hũ? arĩñorã ĩgure.

⁷ Erã eroparĩcũ peegu Jesu õpa arĩpũ:

—Mari Pagũ dihta irinũrire m̄a ya yebare m̄a õaro árĩborore apimasimi. Irinũrire m̄are masiya mara.

⁸ Eropirã m̄are Espíritu Santo ĩgu eracũ Goãmũ ya turarire oparãca m̄a. Iri turarire m̄a oparã Jerusalén majarãre, árĩpehrerã Judea majarãre, Samaria majarãre, árĩpehreri yeba majarãre õari buherire buherãca m̄a yaha árĩburire. Yu s̄irirare, yu masa m̄riarare erãre buherãca m̄a, arĩ werepũ Jesu erãre.

⁹ Eropa arĩ weretuhaja, Jesu umarogue m̄ria wapũ. Erã ĩgure erã ĩhanũrusia mujucũ imica cururi pohecague ñaja dedere m̄ria wapũ.

¹⁰ Eropirã erã Jesu ĩgu m̄riagure erã ĩhanũrusia mujurisubu perã anyua boreri suhricurã Jesu ĩgu apinirã pohro dehyoanũgajañorã.

¹¹ Eropirã erãre õpa arĩñorã:

—M̄a Galilea majarã, ¿duhpirã ĩhamuju niguirã iiri m̄a? Ihĩ Jesu umarogue m̄riagu, ĩgu m̄riadiro dopa ta dipaturi arigucumi daja, arĩ wereñorã anyua.

Jesu ĩgu apinirã Judare gohrotobure beyeñorã

¹² Eropiira p̄hrũ Jesu yarã utãgugue Olivo waĩcũdigugue árĩnirã dijari, Jerusalengue dujajañorã. Irigu utãgu yuju kilómetro wecañari Jerusalén ejaboro pohro arĩyoro.

¹³ Dujaja erã umarogue erã árĩri taribugue m̄ria wañorã. Oã árĩñorã erã: Pedro, Ñu, Santiago, Andre, Felipe, Toma, Bartolomé, Mateo, Santiago, Simo, Juda árĩñorã. Santiagopũ Alfeo magũ arĩpũ. Simopũ celote waĩcuri curu majagu arĩpũ. Judapũ Santiago acaweregu arĩpũ.

¹⁴ Eropirã bajasuburi oã árĩpehrerã, nome mera, María Jesu pago mera, Jesu pagũ porã mera õaro gamenere, turaro mera Goãmure mari Pagure serẽm̄riñorã.

¹⁵ Eropi irinũre masa bajarã ciento veinte ejaboro gohra gamenereñorã. Eropigu Pedropũ ïgu mera majarã Cristo yarã watope nũgaja, werepũ erãre.

¹⁶ —Yũ acawererã, Goãmũ iribojegue ïgu arĩdiro dopa ta eropa wahaa. Irire Espĩritu Santo Davire weredoreñumi Juda mũrũ eropa warare. Juda Jesure ñeha wejẽmorãre ïhmudi árĩmi.

¹⁷ Juda mũrũ mari mera Jesu yare ii, gũa mera majagũ ta árĩrimi.

¹⁸ Judapũ ïgu Jesure ïhmura wajare iri niyerure ïgu wiara pũhrũ ïgu basi wejẽ sĩripũ. Eropigu yuhridija wa, ïgu gũamisida yehguea sĩria wapũ. ïgu wiara niyeru mũra mera gajirã merogã yebare asũñorã.

¹⁹ Eropirã árĩpehrerã ohõ Jerusalén majarã masipehrecãma Juda mũrũ ïgu ñero warare. Eropa masirã ïgu niyeru mera erã asũra yebare Acéldama di cóãri yeba waĩcũa, arĩma iri yebare.

²⁰ Iribojegue erã arĩ gojadiro dopa ta eropa wahãmi Juda mũrũ. Salmo waĩcũripũgue õpa arĩ gojañuma:

ïgu árĩdirore cóãdiro árĩporo. Eropirã gajirã ïgu árĩdirore árĩbircãporo, arĩ gojañuma.

Ohõ sãre õpa arĩ gojañuma:

Gajigũ ïgu mohmerare gohrotogũ árĩgũcumĩ, arĩ gojañuma Salmogue, arĩpũ Pedro.

²¹⁻²² “Eropirã mari yujugũ beyerã Juda mũrũre gohrotobure. Ñũ waĩyegũ ïgu masare buherasubu árĩdigũre, Jesu mera mari mera árĩdigũre beyero gahmea mari mera majagũ árĩbure. Jesu masa mũriacũ sãre ïadigũre beyero gahmea. Eropa beyera pũhrũ Jesu ïgu masa mũriarare mari mera buhegũcumĩ, arĩ werepũ Pedro ïgu acawererãre Cristo yarãre.

²³ ïgu eroparĩcũ peerã perãre beyedoboñorã erã. Yujugũ José Justo waĩcũgũre beyeñorã. ïgu Barsabá erã arĩ piyugũ árĩpũ. Eropirã gajigũre Matia waĩcũgũre beyeñorã.

²⁴⁻²⁵ Erã perãre beyedobotuhaja, erãre Goãmũre õpa arĩ serẽñorã:

—Mũhũ gũa Opũ árĩpehrerã masa erã pepirire masia. Oã àhrima gũa perã beyerã. Juda mũrũre gohrotobure nihi mũ gamegũre beyeque. Juda mũrũ Jesure cóãdigũ peamegue wadigũ árĩmi. Eropigu ïgũre gohrotogũ Jesu ïgu apidigũ árĩgũcumĩ. Eropigu gũa mera õari buherire buhegũcumĩ, arĩñorã erã Goãmũre.

²⁶ Eropa arĩrã ta utã mera deamũriñorã beyemorã. Matia yañe õaro wiricũ, Matiapũ Jesu ïgu apinirã once apinirã mera majagũ dujarũ.

2

Espĩritu Santo ïgu yarã mera árĩnũgapũ

¹ Eropii Pentecoste waĩcũrinũ árĩũ erã yujuro mera árĩpehrerã yuju wihi gamenereñorã.

² Irisubure ta miruñe burigã ariro dopa ta umarogue busũro cariyoro. Ero eropa busũro caricũ peeñorã árĩpehrerã iri wihigue gamenere arĩrã.

³ Eropiro peame porãrigã dopa bejari erã árĩpehrerã dipu wecare dehyoayoro. Iri peame porãrigã nediru dopa bejari dehyoayoro.

⁴ Eropigu Espĩritu Santo erapũ erãre ïgu turarire ogũ arigũ. Eropirã Espĩritu Santo erãre ïgu itamuropẽ erãpũ gajirã yare õaro wereniguinũgañorã.

⁵ Irinũre Jerusalén bajarã judio masa eranirã arĩñorã. Goãmũre umupeorã erarã arĩñorã. Erã macari nũcũ majarã arĩñorã.

⁶ Eropirã ɯmarogue busucũ peerã masa bajarã Jesu buherã pohroque gamenere wahgãñorã. Masa nɯcɯ yare Jesu buherã erã wereniguicũ peeñorã. Erã eropa wereniguicũ peerã, erã pee ɯca wañorã.

⁷⁻⁸ —Yaho, ¿Duhpirã oã Galilea majarã áriquererã ðaro mari yare wereniguiri? Erã mari masa dehyoadirogue árĩnirã iro dopa ta wereniguirã iima, arĩñorã erãpɯ.

⁹⁻¹⁰ Árĩpehrerã mari yare dohpaguere wereniguirã iima. Partia majarã, Media majarã, Elam majarã, Mesopotamia majarã, Judea majarã, Capadocia majarã, Ponto majarã, Asia majarã, Frigia majarã, Panfilia majarã, Egipto majarã, Africa majarã, Cirene majarã, Romague arirã àhraa mari. Yujurãyeri judio masa àhraa mari. Gajirã judio masa árĩbirã judio masa ya buheripure buherãgue àhraa mari.

¹¹ Creta majarã Arabia majarã sã mari mera àhrima. Eropirã oã mari yare erã wereniguicũ peea mari. Erã mari ya mera Goãmɯ turari mera ïgɯ ðaro iirare wererã iima, arĩ wereniguiñorã masa erã basi.

¹² Erã eropa arĩrã ɯca wañorã. Erã ïarare erã peerare ðaro masibiriñorã.

—¿Dohpárĩrono oã gajirã ya mera Goãmɯ yare eropa ðaro wereniguiri mɯa pepicũ? arĩ game serẽpiñorã erã erã basi.

¹³ Eropirã gajirã wereyañorã.

—¿Dohpa oã siburi ihrinijarã mererã iiri? arĩ wereyañorã gajirã erã basi.

Pedro masare werepɯ

¹⁴ Eropigɯ Pedro once Jesu ïgɯ apinirã mera wahgãñugaja, masare werepɯ:

—Mɯa Judea majarã, árĩpehrerã Jerusalengue árĩrã, ire yɯ werecũ ðaro peeque mɯa.

¹⁵ Mɯa pepiri diaye árĩbeaa. Dohpaguere nueve àhraa. Ɛmɯgue àhraa. Eropirã oã merebeama.

¹⁶ Oã Goãmɯ iribojegue ïgɯ werediro dopa ta iirã iima. Irire Joere Goãmɯ ya weremãhtadigure ire weredoreñumi Goãmɯpɯ.

¹⁷ Ojogorocurinu árĩcũ ðpa árĩroca: Yũhɯ Espiriture masare árĩpehrerãre obeogura. Eropirã mɯa porã Goãmɯ yare wererãcoma. Eropirã mɯa mera majarã mamarã Goãmɯ deyoro moarire ïarãcoma. Eropirã mɯa mera majarã murrãpɯ quẽrire quẽrãcoma.

¹⁸ Eropigɯ yɯ pohro majarãre yɯ Espiriture obeogura. Eropirã erã yahare wererãcoma.

¹⁹ Eropigɯ yɯ turari mera iigɯca ɯmãsigue. Yebague sãre yɯ turari mera irire ïhmugɯca. Eropigɯ di mera, peame mera, imica mera ïhmugɯca yɯ turarire.

²⁰ Yɯ eropiicũ abe ɯmɯ majagɯ naitĩa wagɯcumi. Ñami majagɯ abe diagɯ gũhyaro wagɯcumi. Òpa waroca Cristo mɯa opɯ ïgɯ dujariburinu, yɯ arĩranɯ core. Irinu ïha ɯca warãca mɯa. Eropiro irinu gũhyarinu árĩroca.

²¹ Eropiro ðpa árĩroca: Árĩpehrerã masa Cristore erã ñerire cóãdore serẽnirãre ïgɯ erãre peamegue wabonirãre taugɯcumi Goãmɯ, arĩ gojañumi Joe, arĩpɯ Pedro masare.

²² “Mɯa Israe masa yũhɯ werecũ peeque, arĩpɯ daja. Jesu Nazare majagupɯ Goãmɯ ïgɯ obeodigɯ árĩmi. Jesure “Goãmɯ obeodigɯ àhrimi,” masa erã arĩ masiboro dopa Jesu Goãmɯ turari mera deyoro moarire masare ii ïhmucũ iidi árĩmi Goãmɯ Jesure. Mɯa irire masia.

²³ Mɯa Jesure wejẽdorecũ Goãmɯ iribojegue ïgɯ “Eropa waroca,” ïgɯ arĩdiro dopa ta eropa wahabɯ. Eropirã mɯa Jesure crusague wejẽdorerã wiabɯ ïgure masa ñerãre.

²⁴ Goãmɯpɯ Jesu sĩridigure masuami. Eropigɯ dipaturi ne sĩrisome ïgɯ. ïgɯ sĩri wajabeami. Eropa ojocarĩniguicãbu àhrimi.

²⁵ Òpa arĩñumi Davi iribojegue majagɯ Cristo ïgɯ arĩbodiropo dopa ta:

Yu Opu, yu mera áhraa mahu. Umuri nucu Goamu yu Opu yu pohro mahu arĩcũ íamurabu yuhu güibiriboro dopa.

²⁶⁻²⁷ Mahu Goamu yu siporäre sirinirã erã arĩroguere ne cóasome. Yure mu mahigüre ñerogue yu siporäre cóasome mahu. Yuhu mu pohro majagu mure umupeogu áhraa. Yu dupure boadoresome mahu. Eropigu burigã mucubiria. Mucubiriri mera wereniguia. Eropigu mure Goamure burigã umupeogu arĩgu güiro mariro ðaro arĩcãa.

²⁸ Yure dipaturi ojocaricã iiguca mahu. Yu mera mahu arĩcũ burigã mucubiria, arĩ gojañumi Davi Cristo igu arĩbodiropo dopa ta, arĩpu Pedro.

²⁹ “Acawererã, ðpa ðaro weregura mure Davire mari acaweregu mure, iribojegue majagure, arĩnemopu daja Pedro. Igu Davi siria wañumi. Eropigu igure erã yaara gobe dohpaguere arĩnia. Eropigu “Yu dupure boadoresome mahu,” arĩ jogagu igu basi waĩpeo weregu iibiriñumi.

³⁰⁻³¹ Iribojegue Goamu Davire ðpa arĩñumi: “Diaye ta arĩgu iiaa. Mu pãramerã arĩturiarã mera majagu mu iiro dopa ta i maca majarã weca opu arĩgucumi,” arĩñumi Goamu Davire. Davi Goamu yare wereyugu arĩñumi. Eropigu Cristore Goamu ta opu acuborore masigu, Cristo igu masa muriaborore weremuhatuhañumi Davipu. ðpa arĩ wereñumi igu: “Igu sirinirã erã arĩroguere arĩwajasome. Igu dupu ero boasome,” arĩñumi Davi.

³² Ire Jesucristore Goamu masuami. Igu masudigüre gua arĩpehrerã íabu.

³³ Eropigu Cristo umarogue mari Pagu diayepu arĩcumi doregu arĩgu. Eropigu igu Pagu “Espiritu Santore yebague obeogura,” arĩpu igure. Eropigu Cristopu Espiritu Santore dohpaguere obeomi guare. Eropirã Espiritu Santore igu guare obeorare íarã iiaa mua. Eropirã mua peea.

³⁴ Davipu Jesu igu mariadiropo dopa ta umaroguere mariabiriñumi. Eropigu igu igu basi ðpa arĩñumi:

Goamu arĩmi yu Opure: “Ohõ yu diayepu doaque mahu.

³⁵ Eropigu mure íhaturirãre mure tarinugabasagura yuhu mu pohro majarã dopa arĩmorãre,” arĩmi Goamu yu Opure, arĩ gojañumi Davi.

³⁶ “Eropirã arĩpehrerã Israe masa ire ðaro masique mua. Ihĩ Jesure mua crusague wejëdigüre mua opu acuami Goamupu. Igu mure taubure Cristore apiami Goamu, arĩ werepu Pedro masare.

³⁷ Igu eroparĩcũ peerã burigã bujawere, güirã masapu Pedro sare serëpi íañorã:

—Gua acawererã, ¿dohpa iirãcuri gua? arĩ serëpi íañorã erã.

³⁸ Erã eropa arĩ serëpi íacũ yuhripu Pedro sã.

—Mua ñero iirire bujowererã arĩque. ðarire gohrotoque. Eropirã Jesu waĩ mera waĩyenirã arĩque mua arĩpehrerã. Mua eropa iicũ mua ñerire cãdijigucumi Goamu. Mua eropa iicũ Espiritu Santo mua mera arĩgucumi. Goamu igu Espiritu Santore eropa ocãgucumi mure.

³⁹ Mure, mua porãre, mua pãramerã arĩturiarãre yoarogue majarãre, arĩpehrerã Goamu mari Opu igu beyenirãre “Diaye ta itamugura mure,” arĩ apiñumi Goamu, arĩpu Pedro masare.

⁴⁰ Eropu arĩtuhaja baja werenemopu Pedro. Eropigu turaro mera werepu erãre.

—I yeba majarãre erã ñero iira dipuwaja dipuwaja moagucumi Goamu. Eropirã mupu Goamu yarã arĩque. Mua eropa arĩcũ igu mure dipuwaja moasome, arĩpu Pedro masare.

⁴¹ Igu eroparĩcũ peerã bajarã igu wereniguirire ðaro peeñorã. Eropigu igu sã erãre waĩyepu. Eropirã Goamu yarã mera majarã tres mil masa wanemoñorã.

⁴² Eropirã erã masa Cristo ïgũ apinirã mera umuri nũcũ árĩmuriñorã. Eropirã erã buherire umuri nũcũ peemuriñorã. Erã barire game guere, Goãmũre serẽ, Cristo ïgũ apinirã mera õaro árĩcãñorã erã.

Jesu yarã ne árĩnũgarã erã árĩricũre werepũ Luca

⁴³ Eropii Goãmũ ïgũ turari mera deyoro moarire ii ïhmuñorã ïgũ apinirã. Erã eropa iicũ ïarã masa árĩpehrerã ïha uca wañorã.

⁴⁴ Eropirã árĩpehrerã Jesure umupeorã gamenere, õaro árĩcãñorã. Eropirã erã yare game gueremuriñorã.

⁴⁵ Erã yare dua, árĩpehrerãre gajinore moorãre erã nũcũ omuriñorã erã.

⁴⁶ Eropirã umuri nũcũ erã Goãmũ wihigue gameneremuriñorã. Árĩpehrerã yujurãyeri erã wirigue yujuyeri cururi mucubiriri mera gamenere bamuriñorã.

⁴⁷ Erã eropa gamenererisubu “Goãmũ õagũ ãhrimi,” arĩ umupeomuriñorã. Eropirã gajirã masa erãre gametarimuriñorã. Eropigũ umuri nũcũ Goãmũ gajirãre ïgũ yarã wacũ iimuripũ.

3

Curimasibigũ õagũ warũ

¹ Ñamicague tres árĩcũ Goãmũre serẽrisubu árĩcũ Pedro, Ñu mera Goãmũ wihigue warã iñorã. Iri wihi disiporo yujugũ umũ doapũ.

² Umuri nũcũ iri wihi disiporo õari disiporo waĩcũri disiporo gajirã ïgũre aĩgãri duhudoboñorã. ïgũ umurũ ne masa dehyoagũgue ta curimasibigũ árĩpũ. Eropigũ ïgũ iri disiporo pohro doagũ niyerure serẽmuripũ iri wihire ñajarãre.

³ Eropii Pedro, Ñu iri wihigue erã ejanũgajacũ curimasibigũpũ erãre ïha, niyerure serẽpũ.

⁴ Eropirã erã Pedro, Ñu mera ïgũre ïha, Pedropũ õpa arĩpũ:

—Guare ïaque mũhũ, arĩpũ Pedro ïgũre.

⁵ ïgũ eroparĩcũ peegũ erãre ïha “Niyerure orãcoma yure,” arĩ pepiripũ.

⁶ ïgũ eropa arĩ pepiquerecũ ta Pedro ïgũre õpa arĩ werepũ:

—Niyerure opabeaa yũhũ. Opabiriqueregũ ta ire iigũra yũhũ mure. Jesucristo Nazare majagũ ïgũ turari mera curique mũhũ, arĩpũ Pedro curimasibigũre.

⁷ Eropa arĩgũ ta ïgũ mojotore diayepũ maja mojotore ñeha, ïgũre tarawahgũ nugupũ. Irisubu ta curimasibigũ ïgũ guburire, ïgũ ñigarire turari ñajayoro.

⁸ Iri eropa ñajara pũhrũ ïgũ wahgãnũgajapũ. Eropigũ ïgũ waha buhrima muria “Goãmũ turagũ õagũ ãhrimi,” ïgũ arĩ mucubiridiro mera erã mera Goãmũ wihigue ñajaapũ pare.

⁹ ïgũ eropa curicũ, “Goãmũ õagũ ãhrimi,” arĩ gaguiniguicũ masa árĩpehrerã ïgũre ïañorã.

¹⁰ Eropirã masa ïgũre ïha masiñorã. “Ihĩ iri wihi maja disiporo õari disiporo pohro ïgũ niyerure serẽ doagũ ãhrimi,” arĩñorã erã. Eropirã ïgũ eropa curicũ ïarã ïhamaria wañorã.

Pedro Goãmũ wihigue masare buhepũ

¹¹ Eropii curimasibiridigũ Pedro sãre ïgũ duhubirisubu, masa árĩpehrerã ïhamaria warã Pedro sã pohro omagã, gamenererã. Erã Goãmũ wihigue árĩrã Salomo waĩcũripũgue árĩñorã.

¹² Erã eropa gamenerera pũhrũ Pedropũ werepũ erãre.

—Mũa Israe masa, ¿duhpirã ïre ïha ucari? ¿Duhpirã guare mũa ïhanurũri? Guapũ guã ya turari mera, Goãmũre guã umupeori mera, guã ejatuharo ïre curicũ iibirabũ guã. Jesu irire iiami.

¹³ Mari ñecũ sũmarã mũra Abrahã, Isaa, Jacobo mũra Goãmũre umupeomũriñorã. Erã umupeodigũpũ Goãmũpũ ãgũ magũre Jesure turagũ, ðagũ ãgũ árĩcũ ãhmumũrimĩ. Mũa Jesure ãhaturĩrãre ohabũ. Eropĩgũ Pilato ãgũre ãgũ peresugue wiudiacũ mũapũ ãgũre ãgũ wiucũ gamebirabũ. Pilatore Jesure ohabũ mũa.

¹⁴ Pilato ãgũre wiudiamĩ. Mũapũ Jesure ðagũre, ðaro iĩgũre gamebirã gajĩgũre masa wejẽdigũpũre wiudoreabũ mũa.

¹⁵ Eropĩrã Jesure mari ojocarĩcũ iĩgũre wejẽabũ mũa. ãgũ sĩricũ Goãmũ ãgũre masuamĩ. ãgũre masudĩgũre gũa ãabũ.

¹⁶ Eropĩrã gũa ãgũre umupeorã ãhraa. Gũa eropa umupeocũ ãagũ ãre mũa dohpague ãagũre mũa ãha masĩgũre Jesupũ ãgũ turari mera ãgũ curĩcũ iiamĩ.

¹⁷ “Yũ acawererã, mari oparã mera Jesure ðaro masibĩriquererã ãgũre wejẽabũ mũa. Irĩre masia yũhũ.

¹⁸ Iribojegue majarã Goãmũ yare weremũhtanĩrã Goãmũ erãre ãgũ weredorediro dopa ta wereñuma erã sã. “Cristo ñero tarĩgũcumĩ,” arĩ wereyuñuma erã. Erã eropa arĩ werediro dopa ta eropa wabũ dohpaguere.

¹⁹ Eropĩrã dohpaguere mũa ñero iĩrare bujawererã árĩque. Õarĩpũre gohrotoque. Cristore umupeoque. Mũa eropa iĩcũ mũa ñerĩre cãdĩjĩgũcumĩ Goãmũ. Eropĩgũ mũare mucubĩrĩrĩnũrĩre apĩgũcumĩ ãgũ. Eropĩrã ðaro sĩñajarãca.

²⁰ Eropĩgũ Goãmũ Cristore ãgũ beyedĩgũre mũare obeogũcumĩ daja. Cristo Jesu ta ãhřĩmĩ.

²¹ ãgũ Jesu Goãmũ pohrogue árĩcumĩ dohpa. Iribojegue Goãmũ ãgũ yare weremũhtanĩrãre wereyudoreñumĩ ãgũ iĩburĩre. ãgũ werediro dopa ta árĩpehrero amugũ iĩcumĩ. ãgũ amutuhaja Cristore obeogũcumĩ daja.

²² Moise irĩre weregũ ðpa arĩñumĩ: “Mari mera majagũre mari acaweregũre Goãmũ yare weremũhtagũre Goãmũ mari Opũ obeogũcumĩ mũare. Yũre ãgũ obeodiro dopa ta obeogũcumĩ ãgũ sãre. Eropĩrã mũare ãgũ werecũ peepheccãrãca mũa.

²³ Õpa árĩroca. Árĩpehrerã ãgũre peebĩrã, ãgũ dorerĩre iĩbirã ãgũ cóãnĩrã árĩrãcoma. Goãmũ yarã mera majarã árĩsome erã,” arĩmũriñumĩ Moise irĩbojeque.

²⁴ “Árĩpehrerã Goãmũ yare weremũhtanĩrã nũcũ, Samue ãgũ pũhrũ árĩrã sã i dohpague warĩre wereyuñuma.

²⁵ Mari ñecũ sũmarãre irĩbojegue majarãre “Masare ðaro iĩgũra,” arĩ weremũriñumĩ. ãgũ erãre werediro dopa iĩmĩ marĩre dohpaguere. Eropĩgũ Abrahãre ãgũ arĩdiro dopa ta mari sãre arĩ weregũ iĩñumĩ. Õpa arĩ wereñumĩ Goãmũ Abrahãre: “Árĩpehrerĩ yeba majarãre ðaro iĩgũra. Õpa irĩre iĩgũra: Mũ acaweregũ pũhrũ árĩgũpũ masare ðaro iĩbasagũcumĩ yũre,” arĩñumĩ Goãmũ Abrahãre.

²⁶ Marĩpũre Goãmũ Jesure ãgũ magũre ãgũ masudĩgũre mari pohrogue obeomũhtamĩ mari ñero iĩrare cóãbure. Eropa iĩgũ ãgũ mũare ðaro iiamĩ, arĩpũ Pedro erãre.

4

Pedro, Ñũ mera oparãre weretamuñorã

¹⁻³ ãgũ eropa werenĩguĩsubu pahia, Goãmũ wĩhire corerã surara opũ, saduceo masa sã erãre peeñorã. Õpa buhepũ Pedro Ñũ mera masare:

—Jesu ãgũ sĩrĩra pũhrũ masa mũria wamĩ. ãgũ eropa masa mũriacũ ãarã, pũhrũ mari sã ãgũ yarã mari masa mũriaborore masia mari, arĩ werepũ Pedro sã. Erã eroparĩcũ peerã, oparãpũ erã mera guañorã. Eropa guarã naimerecũ ãarã erã Pedrorẽ, gajĩrã Jesu apĩnĩrã sãre ñeha, peresu iĩñorã.

⁴ Oparã eropa gamebiriqerēcũ ta masa bajarã Goãmũ yare Pedro sã buherire peerã “Diaye ta ãhraa,” arĩ pepiñorã erã. Eropirã Jesu yarã bajarã wañorã. Erã ¼ma dihtare queocũ Jesure umupeorã cinco mil masa árĩñorã.

⁵ Eropii gajinũ iri maca majarã mūrã, oparã, judio masa buherã mera Jerusaléngue gamenereñorã.

⁶ Eropigũ pahia opu Ana waĩcugũ ero árĩpũ. Īgũ acawererã sã árĩñorã. Caifa, Ñu, Alejandro, gajirã mera Ana acawererã árĩñorã.

⁷ Eropirã erã Pedro sãre erãre gamebeocũ, surarapũ peresugue erãre aĩwiu oparã watopegue erãre aĩ ejañorã. Erã eropa iira pũhrũ oparã serẽpi ãañorã Pedro sãre.

—¿Noa ya turari mera mũa curimasibigũre õagũ iiri? ¿Noa ãhriri mũare irire iidoregũ? arĩ serẽpi ãañorã erã.

⁸ Erã eroparĩcũ peegũ Espĩritu Santo Īgũ itamurire õaro opagũ werepũ Pedro erãre.

⁹ —Mũa oparã, mũa mūrã, ¿gũa curimasibigũre gũa õagũ iirare serẽpi ãarã iiri mũa gũare?

¹⁰ Ire masique mũa árĩpehrerã, Israe masa. Ire Jesucristo eropa iiami. Jesu Nazare majagũ, mũa crusague wejẽdigũ, Goãmũ masudigũ, Īgũpũ ihĩ curimasibigũre õagũ wacũ iiami. Eropirã ĩre dohpaguere mũa ĩhuro Īgũ curicũ ĩhaa mũa. Őpa ãhraa Goãmũ yare erã gojarapũgue Cristore wereyuro:

¹¹ “Ihĩ Cristo ¼tãye iro dopa ta Goãmũ beyedigũ ãhrimi. Īgũ Goãmũ beyedigũ árĩquerecũ masa ĩgũre gamesome. Īgũre erã gamebiriqerēcũ Goãmũ ĩgũre opu acuami árĩpehrerãre dorebure,” arĩ gojañumi iribojegue.

¹² Ne gajigũ masare peamegue wabonirãre taugũ ne marimi. I yebaguere Jesu dihta masare taugũ ãhrimi. Ne gajirã ĩgũ iro dopa árĩrã ne marima, arĩ werepũ Pedro erãre.

¹³ Īgũ eropa arĩ werera pũhrũ, Pedro Ñu mera buheya marirã erã árĩcũ ãarã, gũiro mariro erã buhecũ ãarã, mūrã, oparã, judio masa buherã mera pee ¼ca wañorã. Eropirã Jesu iro dopa erã buhecũ ãarã, õpa pepiñorã erã. “Pedro, Ñu sã diaye ta Jesu mera majarã ta ãhrima oã,” arĩ pepiñorã erã.

¹⁴ Eropigũ curimasibiridigũ Pedro sã mera árĩpũ. Īgũ, ĩgũ õagũ árĩcũ ãañorã mūrã, oparã, judio masa buherã mera. Eropirã erã Pedro sãre “Ñero iirã iiaa,” arĩ weresãmasibiriñorã.

¹⁵ Eropa weresãmasibirã oparã erã gamenereri taribugue árĩrãre Pedro sãre wiriadoreñorã.

¹⁶ Erã wiriara pũhrũ erã basi weretamuñorã.

—¿Oãre dohpa iirãcuri mari? arĩ wereniguiñorã erã.

Őpa arĩ wereniguinemoñorã:

—Pedro, Ñu mera Goãmũ turari mera curimasibigũre curicũ iinirã ãhrama. Eropirã Jerusalén majarã árĩpehrerã erã eropa õaro iirare masiama. Eropirã maripũ “Eropa iibirama erã,” arĩmasibeaa mari.

¹⁷ Eropirã Jesu ĩgũ buherare gajirãre buhedorebircãrã erãre gajirã erã buherire gameri arĩrã, arĩ wereniguiñorã erã erã basi.

¹⁸ Eropa arĩ wereniguituha Pedro sãre sihubeo õpa arĩñorã:

—Jesu ĩgũ buherare ne buhebircãque gajirãre. Irire ne wereniguibircãque, arĩñorã erãre.

¹⁹ Erã eroparĩcũ peerã Pedro Ñu mera õpa arĩñorã erãre:

—Mũa õpa arĩcũ mũare yũhrirã Goãmũpũre tarinũgãrã iiboca gũa. ¿Nihi yapũre gũa werecũ gahmeri mũa? ¿Mũa yapũre gũa iicũ gahmeri mũa? ¿Goãmũ yapũre gũa iicũ gahmeri mũa?

²⁰ Guapure gua ñarare, gua peerare guare yayasãma masiya mara masare, arĩ yuhripu Pedro Ñu mera.

²¹ Erã eroparĩcũ peerã oparãpu dipaturi doreriñorã daja erãre.

—Jesu ïgu buherare mua buherã ñero tarirãca mua, arĩriñorã oparã erãre.

Erãre “Ñu, Pedro mera ñero iirã iima,” arĩmasibiriñorã erã. Eropirã masapu curimasibiridigu ïgu ðagu wacũ ñarã, “Goãmũ diaye ta ðagu ahrimi,” arĩñorã masa. Erã eroparĩcũ peerã oparãpu Pedro sãre dipuwaja moamasibiri, erãre wiuñorã.

²² Curimasibigu ðagu erã iidigu cuarenta bojori opagu árĩpu.

Jesu yarã erã güibiriburire serẽñorã Goãmure

²³ Eropii, Pedro Ñu mera erã mera majarã pohrogue eja, pahia oparã, murã erãre erã arĩrare wereñorã.

²⁴ Erã eroparĩcũ peerã erã árĩpehrerã yujuro mera mari Pagure Goãmure serẽñorã.

—Gua Opũ, mũhu umarore, yebare, diarire iigu, árĩpehrerãre ojocaricũ iigu ahraa mũhu.

²⁵ Mũ Espiritu Santo gua ñecure Davi mũrũre mũ pohro majagure ðpa weredoreyoro mũ arĩdiro dopa ta:

¿Duhpirã judio masa árĩbirã guari? Pee masibirã ahrima masa.

²⁶ Baja macari majarã oparã gamenere, mari Opũ Goãmure, ïgu opu acudigu Cristo sãre ñhaturi, ñero iidiana erã, arĩ weredoreyoro mũhu Davire iribojegure.

²⁷ Eropa ta ahraa, arĩ serẽnemoñorã Goãmure. I macare Herode, Poncio Pilato, judio masa árĩbirã, judio masa mera mũ beyedigure Jesure ðagu mũ pohro majagure wejedia gamenereama.

²⁸ Irisubu mũ gamediro dopa ta “Eropa waroca,” mũ arĩdiro dopa ta iiaama erã. Mũ masiri mera eropa wereyoro mũhu.

²⁹ Eropigu, gua Opũ, erã guare “Mua buheri waja ñero tarirãca,” erã arĩrare guñaque mũhu. Guare itamuque. Eropigu guare mũ pohro majarãre güiro mariro mũ buherire weredoreque guare.

³⁰ Mũhu mũ turari mera dorecũrãre ðarã iique. Eropigu mũ buherire güiro mariro werecũ iique guare. Eropigu mũ deyoro moarare Jesu mũ pohro majagu ïgu turari mera ii ñhudoreque guare. Eropigu dorecũrãre ðarã gua wadrecũ mũ turari mera itamuque guare, arĩ serẽñorã erã mari Pagure.

³¹ Erã eropa arĩ serẽra pũru, erã gamenereri wihĩ ñohmemaa wayoro. Ero eropa ñohmecũ ta Espiritu Santo ïgu turari mera guñaturarã wacũ iipu erãre. Eropa warã, Espiritu Santo ïgu dorediro dopa ta iinorã. Güiro mariro Goãmũ yare wereñorã erã.

Jesu yarã erã yare dũca wañorã

³²⁻³³ Eropirã Goãmũ ïgu turari mera erã Jesu ïgu apinirã ðpa arĩ wereñorã masare: Jesure Goãmũ masudigure gua ñabu, arĩ wereñorã erã masare. Eropigu Goãmũ erã árĩpehrerãre ðaro itamumuripu. Eropirã Jesure umupeorã bajarã arĩñorã. Erã yujuropa ta pepirã arĩmuriñorã. Eropirã erã erã yare erã doberire “Yaha dihta ahraa,” ne arĩbiriñorã. Erã árĩpehrerã erã yare gajinore moorãre erã mera majarãre dũca wamuriñorã.

³⁴ Eropirã erã mera majarã mojomorocũrã marimuriñorã. Erã mera majarã yeba oparã, wiri oparã erã yare duamuriñorã.

³⁵ Eropa duarã erã wajasearare erã aĩgãri, Jesu ïgu apinirãre omuriñorã. Eropirã erãpu irire erã mera majarãre dũca wamuriñorã. Árĩpehrerã opabirãre dũca wañorã.

³⁶ Irisubure yujugu erã mera majagu José waĩcugu árĩpu. Jesu ïgu apinirã Josére Bernabé waĩyeñorã. ïgu waĩ Bernabé “Masare mucubiricũ iigu ahrimi,” arĩma Griego ya mera. ïgu Leví ya curu majagu Chipre nũguero majagu árĩpu.

³⁷ Eropigu ĩgu poeri opagu árĩgu irire duaru. Eropigu ĩgu wajasearare Jesu ĩgu apinirãre ópu ĩgu gajirãre gueredoregu.

5

Ananía ĩgu marapo Safira mera guyaru

¹ Gajirã sã Bernabé iro dopa iimuririñorã. Erã Ananía waĩcugu, ĩgu marapo Safira waĩcugo árĩñorã. Eropigu Ananía erã ya poerire duaru ĩgu.

² Eropã duaqueregu ta ĩgu wajasearare ĩgu basi aĩpu. ĩgu marapo sã ĩgu eropa iirare masipo. Eropigu erã wajasea duharare aĩgãri, Jesu ĩgu apinirãre ópu Ananiãpu. Eropã ogu, “Opehogu iiaa,” arĩripu ĩgu.

³ ĩgu eropa iicũ ĩagu Pedro ĩgure wereru.

—Ananía, watĩ mure guyadorecũ mũgu guyabu Espĩritu Santore. Eropigu mũa ya poerire dua, mũa wajasearare mũa basi aĩbu ãhrabu mũgu.

⁴ Mũa duaboro core mũa ya poeri árĩribu. Eropiro mũa duara puhrũ mũa ya wajatari ta ãhrabu. ¿Eropigu dohpa árĩronore eropa guyarĩ mũgu? Mũgu gua dihtare guyabeaa. Goãmu sãre guyabu mũgu, arĩpu Pedro ĩgure.

⁵ ĩgu eroparĩcũ peegu ta, Ananiãpu mehmereja, sĩria wapu. Eropirã árĩpehrerã ĩgu eropa warare masirã, burigã güiñorã.

⁶ ĩgu sĩrira puhrũ mamarã ahri, ĩgu dũpũre suhri mera oma, disiporogue aĩgã, yaañorã ĩgure.

⁷ Eropii uhre hora puhrũ Ananía mũgu marapo ĩgu sĩrirare masibigo Pedro pohrogue ñajapo.

⁸ Eropigu Pedro igore ópa arĩpu:

—¿Mũa ya poerire duanijarã dipẽ wajatari mũa? arĩpu ĩgu. Eropigo igo igo marapu mũgu ĩgu arĩrañepẽ ta, “Iripẽta wajatabu gua,” arĩ wereripo igo sã.

⁹ Eropigu Pedro igore wereru:

—¿Duhpirã mũa yujuro mera Goãmu Espĩriture guya ĩhadiari mũa? Peeque dohpaguere. Mũa marapu mũgũre yaanirã ta ahrima daja. Mũa sãre mũa dũpũre aĩrã ahrima, arĩpu Pedro.

¹⁰ ĩgu eropa arĩ wereru ta igo mehmereja, sĩria wapo. Eropirã mamarã iri wihire ñajarã, igo ya dũpu mũrarore aĩ wiria wañorã. Aĩgã, igo marapu mũgu dipaba yaañorã.

¹¹ Eropirã Jesu yarã árĩpehrerã gajirã irire peerã sã, güitariacãñorã.

Jesu ĩgu apinirã Goãmu turari mera ii ĩhmuñorã

¹² Eropirã masa watope Jesu ĩgu apinirã bajasuburi Goãmu turari mera deyoro moarire ii ĩhmumuriñorã. Eropirã erã Salomo waĩcũri taribugue óari taribugue gameneremuriñorã.

¹³ Eropirã gajirã erãre güirã, erã pohrogue wabiriñorã. Eropã güiquererã erãre Jesu ĩgu apinirãre, “Óarã ãhrima oã,” arĩñorã masa.

¹⁴ Eropirã uma, nome bajarã Jesure umupeonũgañorã.

¹⁵ Eropirã erã dorecũrãre aĩgãri, omasiariñe mera pũtãpi apigãñorã Pedro waburi mague erãre. Eropirã dorecũrãre óarã wacũ gamerã Pedro erãre ĩgu ñapeocũ gameñorã erã aĩgãñirãpu. Erãre ĩgu ñapeobiricũ Pedro erã weca ĩgu watĩ merejariñe dihtare gameñorã erã. Iri dihtare gameñorã erã erã óarã waboro dopa.

¹⁶ Eropirã Jerusalén pohro árĩri macari majarã sã, dorecũrãre, watẽa ñajasũnirã sãre aĩgãriñorã. Eropirã erã árĩpehrerã erã dũpu óaro wañorã.

Oparãpu Jesu ĩgu apinirãre ñero iidoreñorã

17 Īḡu eropa iicũ ĩarã pahia opu, ĩḡu mera majarã mera Pedro sãre peyocupu. Pahia opu mera majarã saduceo masa áriñorã.

18 Pedro sã iirare peerã erã guatarirã Jesu ĩḡu apinirãre ñehadore, peresu iinorã.

19 Eropiira puhru iri ñami ta Goãmu ĩḡu anyu pãgũpu erãre peresugue áriñare. Tuhajanugu erãre wiriridore òpa arĩ werepu anyu:

20 —Goãmu wihigue waque. Iri wihigue áriñã Goãmu masare ĩḡu tauburire, iri òari buherire wereque masare, arĩpu anyu erãre.

21 Īḡu eroparĩcũ peerã ñamigã ñari Goãmu ya wihigue ñaja, masare buheñorã erã. Irinu ta pahia opu, ĩḡu mera majarã, Israe masa oparã mera gamenere, Jesu ĩḡu apinirãre peresugue áriñare aĩḡaridoreripu surara oparãre.

22 Eropirã surara oparã peresugue doarãpũre aĩḡarirã wariñorã. Erãre bocabiriñorã. Bocabiri dujaa wañorã daja.

23 Dujaja wereñorã erã oparãre.

—Peresugue áriñi disiporori bihara disiporori ãhrabu. Eropirã erã iri disiporori pohro peresu iinirãre corerã niguiama. Eropa ĩabu gua. Eropirã gua disiporore pãḡũcũ, masa marabu, arĩ wereñorã erã.

24 Erã eroparĩcũ peerã, surara Goãmu wihire corenirã opu, pahia oparã mera irire pee uca wa, “¿Dohpa waha ojogorocurãcuri erã eropa iirã?” arĩ pepiñorã erã.

25 Eropigũ erã pohrogue gajigũ ahri, erãre werepu.

—Mũa peresu iinirã Goãmu wihigue ãhrama. ĩarã waque bu. Iri wihigue masare buherã iinama erã, arĩ werepu.

26 Īḡu eroparĩcũ pee, surara opu, ĩḡu surara mera waha, Jesu ĩḡu apinirãre dipaturi ñeagãriñorã daja. Eropa ñearã erãre surara turibiriñorã. Eropirã erãre pabonirã áriquererã, masare ḡuirã pabiriñorã erãre. “Oãre mari pacũ gajirã masapu utã mera dearãcoma marire,” arĩ pepiñorã erã surarapu.

27 Eropirã erãre aĩḡari, oparã core duhudoboñorã erãre. Erã eropa aĩ eraa dohocũ pahia opu erãre turipu.

28 —Muare gua weretuhabu. Jesu yare buhebircãque, arĩrabu gua muare. Gua eropa arĩquerecũ ta muapu arĩpehrerã Jerusalén majarãre buhea mũa. Jesu ĩḡu sĩrira waja, ḡuare dipuwajacucũ iidiarã iica mũa, arĩpu pahia opu.

29 Īḡu eroparĩcũ peegu Pedropu gajirã Jesu ĩḡu apinirã mera yuhripu.

—Goãmu ĩḡu dorerapũre iimũhtarãra. Eropirã puhru Goãmu gamecũ masa erã dorerire iirãra.

30 Goãmu mari acawererã iribojegue majarã opu Jesure masudi áriñi. ĩḡu ta ãhrimi mũa crusague pabia wejẽdigu.

31 Jesure masura puhru Goãmu ĩḡure “Õagu ãhrimi,” arĩ, ĩḡu diayepu doadoremi Jesure ĩḡu Pagupu. Eropigũ Jesu masa opu, masare masugũ arĩḡu, Israe masare erã ñeri iirare bujawererã áriñoreḡu, erã ñerire cóãdiami Jesu.

32 Eropirã ḡupu Jesu ĩḡu iirare ĩanirã áriñã irire werea gua. Espiritu Santo irire ĩhmugũ arĩḡu weremi ĩḡu sã. ĩḡure Espiritu Santore Goãmu obeoami. Arĩpehrerã Goãmu dorerire iirãre ĩḡu Espiritu Santore ohomi, arĩ werepu erãre.

33 Īḡu eroparĩcũ peerã oparãpu guatariacãñorã. Eropirã erã Jesu ĩḡu apinirãre wejẽdiariñorã.

34 Irisubure erore Gamalie fariseo masu ero arĩḡu erãre wejẽdoreḡu iibiripu. ĩḡu oparã mera majagu, dorerire buheḡu ĩḡu arĩcũ, masa erã umupeogu arĩpu. Eropigũ ĩḡu Jesu ĩḡu apinirãre merogã coredoreḡu gajipugue erãre aĩḡadorepu surarare.

35 Erã eropa aĩḡara puhru ĩḡupu werepu masare.

—Mũa Israe masa, oãre mũa iiburire òaro pepique mũague wejẽri arĩñã.

³⁶ Guñaque Teuda mure. Īgu, ĩgu basi “Masare tarinugagu āhraa yuhu,” arīmi masare. Eropirā masa bajarā cuatrocientos masa ĩgu mera majarā dujama. Eropirā gajirāpū ĩgure wejēnirā árīma. Īgu sīricū ĩha ĩgu buherire buhenirāpū wasiria wanirā árīma. Eropirā erā dohpaguere marima.

³⁷ Pūhrū masare erā queorisubu árīcū Galilea majagu Juda waĩcugu masare ĩgu buhecū ĩgu mera masa bajarā dujama. Īgu sã sīria wadi árīmi. Eropii ĩgu yarā árīpehrerā wasiria wanirā árīma erā sã.

³⁸ Eroparīgu dohpaguere mure ire arīgu iiaa. Eropa ĩacāque oāre Jesu yare wererāre. Eropii i buheri oā erā ya buheri Goāmū ya buheri árībiro, pehrea waroca.

³⁹ Goāmū ya buheripū árīro, ne pehresome. I buheri Goāmū ya árīcū ne ire ne dederecū iimasibea mūa. Mūa ire dederecū iidiarā Goāmū mera gamequeārā iiboca mūa, arīpū Gamalie erāre.

Īgu eropa arī werecū peerā, “Diaye ta āhraa,” arī, peeñorā oparā.

⁴⁰ Eropirā erā Jesu apinirāre sihubeo, erā eracū ĩarā erāre tārañorā. “Jesu yare buhebircāque mūa,” arītuhaja, erāre wadoreñorā.

⁴¹ Eropa wadorecū peerā erā oparā pohroque árīnirā waha wañorā. Jesu ya árīburire ñero tarirā buringā mucubiriñorā Jesu ĩgu apinirā.

⁴² Eropirā umuri nucu erā ya wirigue, Goāmū wihigue sãre Jesucristo yare buhe weremuriñorā erā.

6

Siete itamumorāre beyeñorā Jesu yarā

¹ Irinurire Jesure umupeorā bajarā wañorā. Eropirā griego masa judio masa mera gameturiñorā erā Jesu yarā dihta árīquererā. Griego masa wapeweyarā nomere umuri nucu erā barire ñaro erā guerebircū ĩarā judio masare turiñorā.

² Eropirā Jesu ĩgu apinirā, docepū Jesure umupeorāre árīpehrerāre erā pohroque sihubeo, ñpa arī wereñorā:

—Gua Goāmū yare buherā āhraa gua. Barire gueremorāno árībeaa gua.

³ Eropirā mūa gua acawererā, siete umare, gajirā “Ōarā,” erā arīrāre, Espiritu Santo oparāre amaque. Erāpūre barire gueredoreque mūa.

⁴ Eropirā guapū umuri nucu Goāmūre serē Goāmū yare buherāca, arīñorā Jesu apinirā erā Jesure umupeorāre.

⁵ Erā eroparīcū peerā, “Áu, eropa ta iirā,” arīñorā erā árīpehrerā Jesure umupeorā. Eropirā Estebanre Cristore umupeogūre, Espiritu Santo turarire wūaro opagūre beyeñorā erā. Gajirā sãre beyeñorā. Felipere, Prócorore, Nicanore, Timore, Parmenare, Nicolare bari gueremorāre beyeñorā erā. Nicolapū judio masu árībigū Antioquía majagu judio masa buherire gamegu erā mera ñajadigu árīpū.

⁶ Erā beyenirāre Jesu ĩgu apinirā pohro añ erañorā gajirā Jesu yarāpū. Erā eropa añ eracū ĩarā erā Goāmūre serēbasañorā. Eropirā erā beyenirā weca erā mojotorire duhpeoñorā Goāmū turarire orā.

⁷ Eropirā iri yeba majarā Goāmū yare masipehrenijarā iñorā. Eropirā Jerusalengue árīrā Jesure umupeorā bajarā wanemoñorā daja. Eropirā pahia sã bajarā Jesu yarā wañorā.

Gajirā Estebanre ñeañorā

⁸ Eropigu Esteban Goāmū turarire opagu árīpū. Īgu Goāmū ñaro iigu árīpū. Eropigu ĩgu Goāmū turari mera deyoro moarire ĩi ĩhmupū masa erā ĩaro.

⁹ Judio masa erā buheri wihi majarā ĩgure ĩhaturiñorā. Eropirā ĩgu mera game dūyasonugañorā. Erā Liberto waĩcurā árīñorā. Eropirā erā Cirene majarā,

Alejandría majarã, Cilicia majarã, Asia majarã mera bajarã árĩñorã erã Esteban mera dũyatorã.

¹⁰ Esteban masigũ dopa ta, Espĩritu Santore wũaro opagũ ta ĩgũ wereniguicũ peerã erã yujuro bojebiriñorã ĩgũre.

¹¹ Eropã yujuro bojebirã erã gajirãre ahma gũyadore, wajayeñorã erãre. Erã eropã gũyadorecũ õpa arĩ weresãñorã erã Estebanre:

—Ihĩ Goãmũre ĩgũ ñero wereniguicũ, Moiserẽ ĩgũ ñero wereniguicũ sãre gũa peeabũ, arĩ weresãriñorã erã gũyarãpũ gajirãre.

¹² Erã eroparĩcũ peerã masa, judio masa buherã, mũrã sã ĩgũ mera gũañorã. Eropirã erã Estebanre ñeha erã oparã pohro aĩgãñorã ĩgũre.

¹³⁻¹⁴ Eropirã erã gajirãre gũyanemodoreñorã. Õpa arĩñorã erãpũ:

—Ihĩ mũmũri nũcũ Goãmũ wihire, ĩgũ doreri sãre ñero wereniguigũ ãhrimi. Peeabũ gũa ĩgũre ĩgũ õpa arĩcũ. “Jesu Nazare majagũ Goãmũ wihire cóãgũcumi. Eropigũ ĩgũ Moise dorerare marire ĩgũ wererare gohrotogũcumi Jesu,” arãmi Esteban gũa peecũ, arĩ gũya weresãriñorã erã.

¹⁵ Eropirã árĩpehrerã ero doarã Estebanre õaro ĩhamehtu, ĩgũ diapore ĩañorã erã. Anyu iro dopa deyoyoro ĩgũ diapo.

7

Esteban Jesu yare werepũ

¹ Eropii pahia opũ serẽpipũ Estebanre.

—¿Oã erã arĩri diaye ta ãhriri? arĩ serẽpipũ ĩgũ Estebanre.

² ĩgũ eroparĩcũ peegũ, Estebanpũ erãre õpa arĩ werepũ:

—Acawererã, mũrã, gũa pagũ sũmarã, peeque. Abrahã mari ñecũ mũrũ iribojegue majagũ Mesopotamiague ĩgũ árĩcũ, Harángue ĩgũ árĩboro core, Goãmũ turagũ goesiriro dopa ĩgũre Abrahãre dehyoañumi.

³ Eropã dehyoagũ Goãmũ wereñumi ĩgũre. “Mũ ya yebare mũ acawererã mera árĩbircãque. Eropigũ gajĩ yebague waque. Mũ eropã wacũ mũre iri yebare ĩhmugũra yũhũ,” arĩpũ Goãmũ Abrahãre.

⁴ ĩgũ eroparĩcũ peegũ Abrahã sã Caldea majarã ya yeba árĩrã wañuma. Pũ Harángue ejañuma. Erogue eja árĩñuma. Eropigũ ĩgũ pagũ ĩgũ sĩrira pũhrũ i yeba dohpague mũa árĩri yeba Goãmũ ta árĩdoreñumi Abrahãre.

⁵ ĩgũre eropã árĩdorequeregũ Goãmũ Abrahã ĩgũ árĩri yebare õaro gohra apibirimũriniñumi ĩgũre. Ne merogã apibiriniñumi. Eropigũ Abrahã ĩgũ porã marigũ árĩquerecũ ta Goãmũpũ ĩgũre õpa arĩ wereñumi. “Mũre mũ pãramerã gajĩ turi majarãguere i yebare ogũra,” arĩñumi Goãmũ Abrahãre.

⁶ Eropã arĩgũ ta õpa arĩ werenemoñumi Goãmũ Abrahãre. “Mũ pãramerã gajĩ turi majarãgue gajĩ yebague waha, erogue gajirã pohro árĩrã erã pohro majarã árĩrãcoma erã. Eropirã cuatrocientos bojori gohra ero majarã ñero iirãcoma mũ pãramerã árĩturiarãguere.

⁷ Eropigũ ero majarãre erã eropã iira waja dipuwaja moagũra yũhũ. Yũhũ eropiira pũhrũ mũ pãramerã i yeba erarãcoma daja. Eropirã i yeba yũ dorerire iirãcoma erã,” arĩñumi Goãmũ Abrahãre.

⁸ Eropã arĩgũ Goãmũ “Yũ arĩdiro dopa ta iigũra,” arĩgũ Abrahã ĩgũ guñaburire õpa apiñumi ĩgũre. Merogã gasirogãre ĩgũ dũpũre wiri aĩdoreñumi ĩgũre, ĩgũ eropã arĩ wereraguere guñadoregũ. Eropiira pũhrũ Abrahã Isaare porãcũñumi. Ocho nũri pũhrũ merogã gasirogãre wiri aĩñumi Isaa dũpũ sãre. Pũhrũ Isaa Jacobore ĩgũ porãcũra pũhrũ wiri aĩñumi ĩgũ dũpũ sãre. Eropigũ Jacobo doce gohra porãcũñumi. Erã docerũ mari cururi nũcũ oparãgue árĩmũriñuma.

9 “Eropirã erã Jacobo porã mari ñecu sũmarã mura Josere erã pagu magure peyocũmuriñuma. Īgure cohã, duacãñuma Egiptogue warãre. Eropigu Josere Goãmũ itamumuriñumi.

10 Īgu ñero taricũ ĩagu Goãmũ ĩgure itamumuriñumi. Īgu eropa itamucũ Joserũ ðaro pee masigu wañumi. Eropigu farað Egipto majagu opurũ Josere ĩgu gamecũ iĩñumi Goãmũrũ. Īgu eropiicũ faraðrũ Josere Egipto majagu oprũ, ĩgu ya wihi majagu oprũ apiñumi.

11 “Eropii irisubure ta Egiptogue, Canaa waĩcũri yeba sã ne deco aribiriyoro. Eropirã ero majarã ñero tariñuma. Eropirã Canaague árĩrã Jacobo porã mari ñecu sũmarã mura bari bocabirimuriñuma.

12 Eropigu Egiptogue trigo árĩcũ peegu, Jacobo ĩgu porãre erogue bari asũdoregu ne obeogu iĩñumi.

13 Pũhrũ Egiptogue erã ejacũ José ĩgu tĩrãre wereñumi. “Mũa pagu magu ta ãhraa yũhũ,” arĩñumi erãre. Eropigu José acawererãre ne ĩagu iĩñumi oprũ farað waĩcũgu.

14 Pũhrũ José ĩgu tĩrãre erã pagu Jacobore sihudoregu obeoñumi. Īgu acawererã setenta y cinco masa árĩñuma irisubu.

15 Īgu magu ĩgu sihubecũ peegu Jacobo Egiptogue wañumi ĩgu magu pohrogue. Īgu magu pohro ãhri, pũhrũ sĩria wañumi pare. Eropirã ĩgu porã mari ñecu sũmarã mura erogue sĩripehrea wañuma erã sã.

16 Eropirã Siquẽ waĩcũri yebague erã dupũre aĩ, masa goberigue seatuha yaañuma erã dupũre. Abrahã ĩgu asũra yebague árĩyoro iri yeba erãre yaara yeba. Ero core Abrahã iri yebare Hamor porãre asũyuñumi niyeru mera.

17 Eropigu Goãmũ Abrahãre “I yebare ogũra mũre,” arĩmuriñumi. “Iri yebare ogũra,” ĩgu arĩrasubu ejacũ Abrahã pãramerã Israe masa bajarã masa wañuma. Egiptogue árĩñuma.

18 Egipto yeba erã árĩnicũ, gajigu oprũ ñajañumi. Eropigu ĩgu oprũrũ José mũrũre masibiriñumi.

19 Eropigu ĩgu mari acawererãre ñero iidia, erã porãre wejẽdia, erã porãre wejẽ cóãcãdoreñumi erãre. Eropigu mari ñecu sũmarãre ñero iĩñumi oprũ faraðrũ.

20 Īgu eropiirisubu Moise árĩbupũ masa dehyoañumi. Īgu ðagu, Goãmũ ðaro ĩhasuagu arĩmuriñumi. Eropirã ĩgu pagu sũmarã urerã abe gohra ðaro ĩhadibuñuma ĩgũgãre.

21 Moiserẽ dibunemomasibiricũ ĩgure erã cóãra pũhrũ oprũ mago ĩgure boca aĩ majaa, igo magu iro dopa ta dibuñumo ĩgure.

22 Eropirã Egipto majarã ðaro masirã yare buheñuma Moiserẽ. Eropigu gũiro mariro wereniguigu oprũ iro dopa iigu árĩñumi Moise.

23 “Eropigu Moise cuarenta bojori ĩgu opaboro core ĩgu acawererãre Israe masare ĩadiagu erã pohrogue curigu wañumi.

24 Eropa curigu ejagu Egipto majagu Moise acaweregure ĩgu ñero iicũ Moise ĩañumi. Eropa ĩagu ĩgu acaweregure itamuñumi Moise. Īgu acaweregure itamugu Egipto majagũrũre pa wejẽcãñumi ĩgu.

25 Eropirũ Moise ðpa arĩ pepiriñumi. Yũ acawererã erã acaweregure yũ itamucũ ĩarã, ‘Goãmũ marire ðaro taricũ iidoregu obeoñumi ĩre,’ yũ acawererã yũre arĩ pepirãcoma,” arĩ pepiriñumi Moise. Erãrũ ne eropa pepibiriñuma.

26 Gajinũ Moise ĩgu acawererãre perã erã basi gamequeãrãre ĩarũ. Eropigu ĩgu erãre bosariñumi. “¿Mũa basi árĩquererã gamequeãri mũa?” arĩñumi Moise erãre.

27 Īgu eroparĩcũ peegu yujugu ĩgu acaweregure ñero iigu Moiserẽ tubeoñumi. “Mũhũ gua oprũ árĩbeaa. Gũare doregu árĩbeaa mũhũ.

28 ¿Carũre Egipto majagure mu wejẽdiro dopa ta yu sãre wejẽdiagu iiri mũhu?" arĩnumi ĩgu Moiserẽ.

29 ĩgu eroparĩcũ pee uca wa Moise oma duhrigã waha wapũ. Madián waĩcũri yebague waha wañumi. Erogue nomeore boca perã porãcũñumi.

30 "Eropii Moise cuarenta bojori gohra ero ĩgu árĩra pũhrũ Sinaí waĩcũdigu utãgu pohro masa marirogue ĩgu árĩcũ anyu ĩgure dehyoañumi.

31 Eropa irigugã ũjũcũ ĩagu Moise ĩha uca wañumi. Iri peamere pohrogã ðaro ĩgu ĩagu wacũ gohra Goãmũ ĩgure wereñumi.

32 "Goãmũ ãhraa yũhu. Mu ñecu sũmarã, Abrahã, Isaa, Jacobo erã Goãmũ ãhraa yũhu," arĩnumi Goãmũ Moiserẽ. ĩgu eroparĩcũ peegu Moiserũ naragãñumi. Ne ĩha wahgũbiriñumi.

33 Eropigu Goãmũ wereñumi ĩgure. "Dohparagã yu pohro niguigu iiaa mũhu. Eropigu guhyadiaro mera mu zapature tuweaque.

34 Yaharã masa Egiptogue erã ñero taricũ ĩabũ. Erã sĩwererire peeabũ. Eropigu erãre itamugũ ahrabũ. Erã eropa wacũ ĩagu waque mu sã. Egiptogue mũre obeogũra erãre itamudoregu," arĩnumi Goãmũ Moiserẽ.

35 "Erãpũ mari acawererã Israe masa Moiserẽ gamebirituhajañuma. "Mũhu guã opu árĩbeaa. Mũhu guãre doregu árĩbeaa," Moiserẽ eropa arĩrã gamebirã iituhajañuma. Eropa erã Moiserẽ gamebiriqũrecũ Goãmũ ĩgure Egiptogue obeoñumi mari acawererãre, Israe masare itamubure, erãre dorebure. ĩgu eropa obeogu anyupũre ĩgure yucũgũgue dehyoadigũre itamudoreñumi ĩgure.

36 Moise ta mari acawererãre Israe masare Egiptogue árĩrãre wiudigu árĩñumi. Eropigu Egiptogue eja, ihĩ Moise Goãmũ turari mera ii ĩhmunũgañumi. Eropigu wũariya diariyague eropa ta iĩnumi daja. Pũhrũguere masa marirogue sãre cuarenta bojori gohra Goãmũ turari mera deyoro moarire ii ĩhmumũriñumi ĩgu erãre.

37 Ihĩ Moiserũ mari acawererãre Israe masare weremũriñumi. "Yu iro dopa ta Goãmũ yare weremũhtabure Goãmũ obeogũcumi. Eropigu ĩgu mũa mera majagu mũa acaweregu árĩgũcumi. ĩgu eropa eracũ ĩgure ðaro peeque mũa," arĩmũriñumi Moise erãre.

38 Moise masa marirogue mari acawererã Israe masa mera árĩmũriñumi. Eropigu mari ñecu sũmarã iribojegue majarã mera árĩñumi ĩgu. Eropa árĩgu Sinaí waĩcũdigu utãgũgue ĩgure weredigũ anyu mera árĩñumi. Erogue Goãmũ ĩgu dorerire aĩdigũ árĩñumi Moise.

39-40 "Iri dorerire utãgũgue Moise waha aĩrisubu mari ñecu sũmarã mũra Egiptogue dujadiarã Moiserẽ tarinũgañuma. Erã ĩgure gamebiriñuma. Eropa gamebirã Aarõre Moise tĩgure õpa arĩñuma: "¿ĩgu Moise marire Egiptogue aĩgãridi dohpa wayuri ĩgu? Masibirica mari. Eropigu goãmarã wéanirãre iique mari yarã árĩmorã. Eropirã mu wéanirã marire doreri mari wadiari maha marire aĩgãrãcoma," arĩñuma erã.

41 Eropa arĩra pũhrũ erã wecũre oro mera wéañuma. Eropa iituhaja, erã waimũrãre wejẽ, erã wéadigu pohro aĩgãri umupeoñuma ĩgure. Eropirã erã erã iidigũre wecũre ĩarã, mucubiri, bosenu iĩñuma.

42 Eropigu Goãmũ erã wéadigũre erã umupeocũ ĩagu, erãre cóãcãriñumi. "Erã yũre cóãrã gajirã umaro majarãpũre umupeo curaporo," arĩgu cohãgã wariñumi. Goãmũ yare weremũhtanirã õpa arĩ gojañuma Goãmũ werenigũirire:

Mũa Israe masa, yũre ñe ñero iiabũ. Masa marirogue cuarenta bojori gohra árĩrã waimũrãre mũa wejẽnirãre mũa soenirãre yũre mũa obodiro dopa ta umupeorabũ mũa. Eropirã yũpũre umupeobirabũ mũa.

43 Eropirã mũa Molo waĩcũgũre umupeorã árĩrã, ĩgure umupeori wihire iiabũ mũa. Eropirã "Refa guã goãmũ ãhrimi," arĩrã ĩgu necãmũ mũa wéadigũre mũa

umupeoabũ daja. Erã wéanirãre mũa iinirãre mũa umupeqoabũ. Mũa eropa iira waja mũare Babilonia sipũgue cóãbeogũra yũhũ, arĩnumi Goãmũ ãgu ya weremũhtanirã mera.

⁴⁴ “Eropirã masa marirogue Goãmũ masa mera ãgu árĩri wihire waimũrã gasiri wihire opamũriũuma mari ñecũ sũmarã iribojegue majarã. Iri wihi Goãmũ masa mera ãgu wereniguiiri wihi árĩyoro. Iri wihigue Goãmũ dorerire ãgu gojara mijiri Ʃtã mijiri árĩyoro. Iri wihire Goãmũ ãgu werediro dopa ta Moiserẽ ãgu ãhmudiro dopa ta ãi ãhacũdoreũumi Goãmũ Moiserẽ.

⁴⁵ Pũhrũgue majarã mari ñecũ sũmarã Josué mera iri wihire aĩgãriũuma mari árĩri yebague erarã. Erã iri yebaguere Goãmũ ãgu apira yebaguere erã eraboro core iri yeba majarã mũrare Goãmũ cóãcãũumi. Irisubure Goãmũre umupeqori wihire waimũrã gasiri wihire opamũriũuma mari ñecũ sũmarã. Ne Davi mũrũ ãgu árĩcũgue opatuũuma iri wihire.

⁴⁶ Eropigũ Davi mũrũ Goãmũre mucubiricũ iĩũumi. Eropigũ Goãmũ ya wihi árĩburire iidiagũ Davipũ serẽriũumi Goãmũre.

⁴⁷ ãgu eropa serẽquerecũ ta Salomopũ Davi magũpũ Goãmũ ya wihire iĩũumi.

⁴⁸ ãgu eropa iiquerecũ ta Goãmũpũ masa erã iira wihiguere árĩbeamĩ. Őpa arĩnumi Goãmũ wereniguiire weremũhtadigũ:

⁴⁹ Őmarogue yũ doaro ãhraa. Ero doagũ dorea yũhũ. Eropiro yebapũ yũ guburire duhpeoro iro dopa ta ãhraa. Yũhũ turatariagũ ãhraa. Yaha wihi árĩborore iimasibea mũa. Goãmũ yũ árĩcũ yũ árĩburi wihire mũa iimasibea.

⁵⁰ Yũ basi i yebare árĩpehrero iiabũ yũhũ, arĩmi Goãmũ, arĩ gojaũumi Goãmũ yare weremũhtadigũ, arĩpũ Esteban.

⁵¹ Eropigũ ũpa werenemopũ Esteban erãre:

—Mũa ne yũhridiabrã ãhraa. Goãmũ yare peequererã, ãgũre yũhridiabeaa. Espĩritu Santore tarinũgataria mũa. Mũa ñecũ sũmarã erã iidiro dopa ta iiaa mũa.

⁵² Mũa ñecũ sũmarã árĩpehrerã Goãmũ ya weremũhtanirãre ñero iĩũuma. Erã Goãmũ yare weremũhtanirãpũ “Pũhrũ ũagũ Goãmũ yare weremũhtagũ arigũcumĩ,” arĩ erã wererã árĩcũ peeũuma mũa ñecũ sũmarã mũra. Eropa arĩ werenirã mũrare wejẽmũriũuma. Eropirã “Őagũ,” erã arĩgũre mũa sã dohpaguere ãgu ya curu majarã árĩquererã ta ãgũre wejẽabũ.

⁵³ Goãmũ dorerire anyuapũ wereriũuma mũare. Eropirã mũa iri dorerire opariyoro. Eropirã iri dorerire tarinũgabũ mũa, arĩ wereniguitupũ pare Esteban.

Erã Estebanre Ʃtãyeri mera dea wejẽñorã

⁵⁴ ãgu eroparĩcũ peerã erãpũ bũrigã guañorã. Eropa turaro guarã, gũhyarã wañorã.

⁵⁵ Erã eropa guaquerecũ ta ãgu Espĩritu Santo ãgu dorero dopa ta iipehogũ árĩgu, ãgu turarire ũaro opagũ árĩgu, Ʃmarogue ãhamemuju Goãmũ gosesirire ãpũ Esteban. Jesu Goãmũ diayerũ ãgu nigũicũ ãpũ ãgu.

⁵⁶ Eropa ãagũ ũpa arĩpũ

—Őmarogue merogã ero tuweamaacũ Jesu Goãmũ obeodigũ Goãmũ diayerũ ãgu nigũicũ ãhaa yũhũ, arĩpũ Esteban.

⁵⁷ ãgu eroparĩcũ peerã ta erã bũrigã gaguinigui, erã gamirire bihacã, yujuro mera ãgu pohrogue omagã, ãgũre ñeañorã.

⁵⁸ Ñehatuhaja, ãgũre aĩgã, iri maca tũro pohrogue cóãñorã ãgũre. Eropirã Ʃtãyeri mera dea wejẽcãñorã erã ãgũre. Erã eropa wejẽboro core ãgũre Ʃtãyeri mera deamorã erã weca maja suhrire tuwea, mamũre Saulo waĩcũgũre iri suhrire opabasadoreñorã erã.

⁵⁹ Eropigũ Esteban erã ãgũre Ʃtãyeri mera dea wejẽrisubu ũpa arĩpũ.

—Jesu yũ Opũ, yũ sĩporãre aĩque, arĩpu.

⁶⁰ Eropigu ĩgu mereja õpa arĩpu:

—Opu Jesu, oã dohpague ñero erã yũre iirire erãre dipuwaja moabita mũhũ, arĩpu Esteban.

Eropa arĩtuhajagu ta sĩria wapũ ĩgu.

8

¹ Eropigu Esteban ĩgu sĩricũ ĩagu, “Õhaa,” arĩpu Saulo.

Saulopũ Jesu yarãre ñero iipũ

Eropirã irinũre ta Jesu yarãre Jerusalengue árĩrãre ñero iinũgañorã Jesure gamebirãpu. Erã eropa ñero iicũ Jesu yarã Judea yebague, Samaria yebague yoarogue duhrisirigã wañorã. Jesu ĩgu apinirã dihta wabiriñorã.

² Eropirã gajirã Goãmũre umupeorã Esteban dũpu mũrarore yaa, bũrigã oreñorã erã.

³ Saulopũ Jesu yarãre ñetariaro iimũripũ. ĩgu erã ya wirigue ñaja, umare, nomere ñeha, peresugue bihadobomũripũ.

Samariague Jesu yare buhepu Felipe

⁴ Eropirã yoarogue wasirinirã Jesu yarãpu Jesu yare buheñorã.

⁵ Eropigu Felipe Samaria waĩcũri macague eja, Jesu yare buhepu iri maca majarãre.

⁶ ĩgu eropa buhecũ ero majarã õaro peeñorã. Eropirã Goãmũ turari mera deyoro moarire ĩgu ii ĩhmucũ ĩañorã erã. Eropa ĩarã ĩgũre õaro peeñorã erã.

⁷ Bajarã watẽa ñajasũnirãre ĩgu pohro erã eracũ ĩagu watẽapũre wadorepu ĩgu. Watẽapũ bũrigã gaguinigu, duhugã waha wañorã erãre. Eropigu bajarã dũpu bũhanirãre, curimasibirãre dũpu õarã iimũripũ.

⁸ ĩgu eropa iicũ ĩarã iri maca majarã bajarã masa mucubiriñorã.

⁹ Irisubure Simo waĩcũgu iri maca majagu yee arĩpu, Eropigu yeea erã iirare ii ĩhmumũripũ Samaria majarãre. ĩgu eropa ii ĩhmucũ ero majarã ĩha uca wa ĩgũre gũhyadiaro mera ĩarã árĩñorã.

—Yũhũ masipehogũ ãhraa, arĩpu Simopũ erãre.

¹⁰ ĩgu eropa iicũ ĩarã masapu õpa arĩmũririñorã:

—Ihĩ Goãmũ ya turari opagu ãhrimi. Goãmũ iro dopa turagu ãhrimi, arĩmũririñorã masa erã oparã mera. Erã arĩpehrerã õaro peeñorã ĩgũre.

¹¹ ĩgu yeea erã iiri ĩgu purisiriri mera yoari boje ii ĩhmumũripũ erãre. ĩgu eropa ii ĩhmucũ ĩarã erã uca wamũriñorã. Eropirã erã ĩgũre umupeomũriñorã.

¹² Felipepu erã ĩgũre eropa umupeoquerecũ Goãmũ ĩgu opu árĩrere, Jesucristo yare õari buherire werepu. ĩgu eropa werecũ erã ĩgũre õaro peeñorã. Erã eropa õaro peecũ ĩagu ũma, nome mera waĩyepũ Felipe.

¹³ Eropigu Simo ĩgu yee sã Felipe õaro peepũ. Eropigu ĩgu sãre waĩyepũ. ĩgu eropa iira pũhrũ Felipe mera dujapu ĩgu. Felipepu Goãmũ turari mera ii ĩhmucũ ĩagu, dorecũrã õarã ĩgu iicũ ĩagu Simo ĩha uca wamũripũ.

¹⁴ Eropirã Samaria majarã Goãmũ yare erã bũrigã gamecũ peebeomũriñorã Jerusalengue árĩrã Jesu ĩgu apinirãpu. Erã eropa peebeorã Pedrore, Ñu sãre obeñorã Samariague.

¹⁵ Eroque erã ejara pũhrũ Pedro sã Goãmũre serẽbasañorã. “Oã Samaria majarã mũre umupeorã mũ Espĩritu Santore opaporo,” arĩ, serẽbasañorã erã Goãmũre.

¹⁶ Erã Samaria majarã Jesucristo waĩ mera waĩyesũnirã árĩñorã. Iri dihtare masiñorã erã. Eropirã Espĩritu Santore opabiriniñorã dohpa.

¹⁷ Eropigu Pedro Ñu mera Samaria majarãre erã mojotorire erã weca duhpeora pũhrũ Espĩritu Santore opanũgañorã erã.

18 Eropigu Pedro sã erã ya mojotori mera erã duhpeora pũhrũ Espíritu Santo eracũ ïapũ Simo yeerũ. Eropa ïagũ árĩgũ, erã turarire gamegũ niyeru mera wajayediaripũ.

19 Õpa arĩripũ Simo:

—Yũ sãre oque i turarire. Yũ sã yũ mojotori mera masa weca duhpeodiaca Espíritu Santore erã ñeaboro dopa. Eropigu i yũ iĩburi wajare wajayediaa, arĩripũ Simo erãre.

20 Ìgũ eroparĩcũ peegũ Pedro õpa arĩpũ.

—Mũ niyeru mera Goãmũ ya turarire mũ asũdiara waja mũ niyeru mera ta peamegue waque mũhũ.

21 Goãmũ mũ pepirire masimi. Mũhũ ñegũ árĩnia. Eropirgũ ire gũa iirire iimasibea mũhũ. I mũ iirino árĩbeaa.

22-23 Bũrigã peyocũa mũhũ. Eropigu mũ ñeri iirire ne duhumasibea mũhũ. Eropigu ire mũhũ ñero iirare bujawereque mũhũ. Goãmũre mũ ñero pepirire ero diaye ta serẽque mũhũ. Mũhũ eropa iicũ ïagũ ïgũ mũ ñerire cãdijibocumi, arĩ wererũ Pedro ïgũre.

24 Ìgũ eroparĩcũ peegũ Simo yũhrĩpũ ïgũre.

—Yũre serẽbasaque mũa Goãmũre mũ arĩdiro dopa yũ wabiriboro dopa. Iri waja peamegue wadiabeaa yũhũ, arĩpũ Simo ïgũre.

25 Ero pũhrũ Pedro Ñũ mera Goãmũ yare wereñorã. “Jesu ïgũ masa mũriacũ ïabũ gũa,” arĩ, Samaria yeba árĩri macari majarãre õari buherire buheñorã. Erãre Goãmũ yare buhetuhaja Jerusaléngue dujaa wañorã.

Felipe Etiopía yeba majagũre buherũ

26 Eropii Goãmũ ïgũ obeodigũ anyu Felipere wererũ:

—Dohpaguere õdoca surgue waque. Jerusalén pohro árĩri mague Gazague wari mague waque, arĩ wererũ anyu Felipere. Iri maha masa marirogue árĩyoro.

27 Ìgũ eroparĩcũ peegũ ïgũpũ iri mague waha wapũ. Pũhrũ iri mague yujugũ masũre bocatĩribu iipũ. Ìgũ bocatĩribu árĩpũ Etiopía yeba majagũ opũ. Eropigu Candace waĩcũgo Etiopía majago opo bũro yare niyerure árĩpehrerire ïhadibugũ árĩpũ. Eropigu ïgũ Jerusaléngue mari Pagũre umupeogũ ejadi árĩpũ.

28 Ìgũ ya macague tũrudiru mera dujaagũ irirugue waqueregũ ta buhegũ iipũ. Goãmũ yare weremũhtadigũ Isaia ïgũ gojarapũre buhegũ iipũ.

29 Eropigu Espíritupũ Felipere õpa arĩ wererũ.

—Sihĩ tũrudirugue wagũ pohrogue waque, arĩpũ Espíritu Santo ïgũre.

30 Ìgũ eroparĩcũ peegũ, Felipepũ tũrudiru pohrogue omagã, Isaia ïgũ gojarare Etiopía majagũ ïgũ buhecũ peerũ. Eropa peegũ Felipe serẽpipũ ïgũre.

—¿Mũ buherire masiri mũhũ? arĩpũ ïgũ.

31 Ìgũ eroparĩcũ peegũ Etiopía majagũ õpa arĩ yũhrĩpũ:

—Gajigũ yũre weretaugũ maricũ õaro masibea yũhũ. Ohõ yũre weredoagũ ariqũe yũhũ dipaba, arĩ yũhrĩpũ ïgũ Felipere.

—Áũ, arĩ, doajapũ ïgũ pohro.

32 Eropii Goãmũ yare Etiopía majagũ ïgũ buheripũ õpa árĩyoro:

Ovejare erã ñeha wejẽdiro dopa ta ïgũ sãre ñeha wejẽrãcoma masa. Eropigu ovejagãre ïgũ poare erã seacũ ïgũ gaguiniguibiro dopa ta ïgũ masũ sã ejari mariro árĩgũcumi.

33 Ìgũre erã wereyarãcoma. Eropirã ïgũ ïgũ ñero iibiriquerecũ ta erãpũ ñero iirãcoma ïgũre. Ìgũ i yebague ïgũ árĩcũ erã ïgũre wejẽrãcoma. Eropigu ïgũ porã marigũ sĩria wagũcumi, arĩ gojara árĩyoro.

34 Iripũ eroparĩcũ ïagũ, Etiopía majagũ Felipere serẽpipũ:

—Wereque yure. ¿Ōpa Isaia ĩgu arĩgu nihino árĩcuri ihĩ? ¿Isaia ĩgu basi weregu iicuri? ¿O gajigure weregu iicuri? arĩ serēpiru Etiopía majagu.

³⁵ ĩgu eropa serēpi ĩacũ peegu Felipe iripũre ĩha, Jesu yare werepu Etiopía majagure.

³⁶ Eropirã erã iriru mera waha, maugãgue ejañorã.

—Īaque. Ohõ maugã ãhraa. I maugãgue yure waĩyeque, arĩpu Etiopía majagu.

³⁷ —Jesure mũhu ðaro umupeocũ ĩagu mũre waĩyegura, arĩpu Felipe ĩgure.

—Jesure umupeoa yũhu. ĩgu Cristo Goãmu magu ãhrimi. Irire ðaro masia yũhu, arĩpu Etiopía majagu.

³⁸ Eropa arĩgu ta ĩgu tũrudiru autugure yaudorepu. Iriru yusumerejara pũhrũ wiriañorã erã. Wiria waha, iriyagãgue eja, ñumu wiri nũgajañorã. Ero ñumunũgaja, Feliperu ĩgure waĩyeru.

³⁹ Waĩyetuhaja erã majajanũgajacũ Goãmu ĩgu Espĩritu Felipere aĩgã waru. ĩgu eropa wara pũhrũ Etiopía majagu ðaro mucubirigu ĩgu ya yebague dujaa waru. ĩgu eropa iira ujutuyacũ ne dipaturi Felipere ĩabiripũ.

⁴⁰ Feliperu eropa iituhaja Azotogue ejaru. Eropigu baja macarire ðari buherire buheru masare. Pu Cesareague buhetumũripũ.

9

Saulo Jesucristore ĩagu ĩgure umupeonũgaru

¹ Irisubure Saulo Jesu yarãre ĩhaturigu, “Erãre wejēgura,” arĩgu, ĩgu opu pohrogue waru.

² Erogu ejaqu ĩgu gojarapũrĩre serēpu pahia opuere. Ōpa arĩpu:

—Damasco maca maja wirigue mari buheri wirigue Jesu yarãre, umare, nomere yũhu erãre bocaia, ñeha dihri, Jerusalēngue aĩgãrigura. Iri wirigue árĩrãre yu erãre ñeaburipũre paperapũre yure goja oque, arĩ serēpu pahia opuere.

³ Iripũre aĩtuhaja, waha, ĩgu Damasco pohro ĩgu ejabu iicũ gohra umaro maja gosesiri medijuyoro ĩgure.

⁴ Eropa gosesiri medijucũ ta ĩgu yebague mehmerejagu, wereniguicũ peeru.

—Saulo, Saulo, ¿duhpigu mũhu yure ñero iiri? arĩro cariyoro.

⁵ —Opu, ¿nihino ãhriri mũhu? arĩpu Saulo.

—Yũhu mũ ñero iigu ta ãhraa arĩpu Jesu. Mũhu yu mera guagu yure yũhribigu, mũ basi ta ñero tariaa, arĩpu Jesu Saulore.

⁶ ĩgu eroparĩcũ Saulo gũiri mera naragãnijagu ðpa serēpiru:

—Opu, ¿dohpa yũhu iicũ gahmeri mũhu? arĩpu Saulo.

Īgu eroparĩcũ ðpa arĩpu Jesu ĩgure:

—Wahgãnũgajaque mũhu. Macague waque. Iri macague ejacũ ero majagu mũ iiburire weregucumi mũre, arĩpu Jesu Saulore.

⁷ ĩgu eroparĩcũ Saulo mera majarãpu ĩgu wereniguiri dihtare peeñorã. Jesupare ĩabiriñorã. ĩgu eropa wacũ ĩarã gũirã erã wereniguimasibiriñorã.

⁸ Eropigu Saulo yebague oyadigu wahgãnũgaja, ĩgu ĩacũ ĩgu cuiuri deyobiriyoro. Eropirã erã ĩgu mojtore ñeha, Damascogue tũã wahgã wañorã erã ĩgure.

⁹ Eropigu ĩgu uhrenũ gohra ne ĩabiri, babiri, ne iħribiripũ.

¹⁰ Eropii Jesu ĩgu buhegu Ananía waĩcugu Damasco arĩpu. Eropigu Jesu dehyoapu Ananiare. Eropa dehyoagu piyupu ĩgure:

—Ananía, ¿ãhriri? arĩpu Jesu ĩgure.

—Ãhraa yu, arĩ yũhripũ Ananía ĩgure.

¹¹ ĩgu eroparĩcũ Jesu ĩgure werepu.

—Diaye waĩcũri mague waque. Eropa wagũ Juda ya wihigue Tarso majagũre Saulo waĩcũgũre amaque. Ĩgũ Goãmũre serẽniguĩgũ iicumi.

¹² Eropigũ quẽro dopa ta ĩgũ ĩarare ĩagũ iicumi eroguere. Őpa árĩrire ĩagũ iicumi. Mũhũ mũ mojtore ĩgũ weca duhpeo, ĩgũ cuirĩ ðaro wacũ ĩagũ iicumi ĩgũre dehyoarare, arĩpũ Jesu Ananiare.

¹³ Ĩgũ eroparĩcũ peegũ Ananiapũ ðpa arĩpũ:

—Opũ, ĩgũ mũ yarãre ðarãre Jerusalén majarãre ñero iiapũ. Bajarã masa yũre eropa arĩ wereama.

¹⁴ Eropigũ ðre ĩgũ árĩpehrerã mũre umupeorãre peresu iigũ arigũ iiapũ. Pahia oparã ĩgũre eropa iidoreañorã, arĩpũ Ananiã Jesure.

¹⁵ Ĩgũ eropa arĩquerecũ Jesupũ werepũ ĩgũre.

—Ĩgũ Saulopũ yũ beyedigũ ãhrimi. Ĩgũ yaha buherire baja macari majarãre, oparãre, Israe masa sãre buhegũcumi.

¹⁶ Eropigũ bajasuburi yahare ĩgũ buheri waja ĩgũ ñero tarigũcumi. Irire ĩgũre masicũ iigũra. Eropigũ waque mũhũ, arĩpũ Jesu Ananiare.

¹⁷ Ĩgũ eropa arĩra pũhrũ Ananiapũ, waha eja, Saulo ĩgũ árĩri wihigue ñaja wapũ. Ñajaja, ĩgũ mojtore Saulo weca duhpeo, werepũ ĩgũre:

—Acaweregũ Saulo, mari Opũ Jesupũ mague mũre dehyoadigũ yũre obeoami mũ cuirĩ mũ ĩaboro dopa. Espĩritu Santore mũ opaboro dopa, ĩgũ dorediro dopa mũ ĩiboro dopa yũre obeoami mũ pohrogue, arĩ werepũ Ananiã Saulore.

¹⁸ Ĩgũ eroparĩcũ ta ĩgũ cuirire wai nũtũri dopa bejarire ĩgũ cuirire cohrodijacũ ĩapũ pare Saulo. Ĩgũ eropa ĩatuhara pũhrũ ĩgũ wahgãnũgajacũ gajigũpũ waĩyepũ ĩgũre.

¹⁹ Eropigũ ĩgũ, ĩgũ bara pũhrũ turagũ wapũ.

Saulo Damascogue Jesu yare buhenũgapũ

Eropii bajamenũri Damascogue Jesu yarã mera árĩmũripũ Saulo.

²⁰ Eropigũ irisubure ta ĩgũ judio masa buheri wiri árĩgũ, Jesu yare buherũ masare. “Jesu Goãmũ magũ ta ãhrimi,” arĩ werepũ Saulo.

²¹ Ĩgũ eropa werecũ ĩarã árĩpehrerã ĩgũre peerã uca wañorã.

—Ihĩ Goãmũ yarãre Jesure umupeorãre ñero iidigũ ãhrimi. Eropigũ ĩgũ erãre ñeha, dihri, pahia oparãre odiadigũ árĩrimi. Eropiidiagũ õguere aridigũ árĩrimi, arĩñorã masa ĩgũre peerã.

²² Erã eroparĩquerecũ Saulo gũiro mariro turaro mera buhenũgapũ. Judio masare Damasco majarãre ðaro werepũ. “Ihĩ Jesu diaye ta Cristo marire taubu ãhrimi,” ĩgũ arĩ werecũ erãpũ ĩgũre “Gũyagũ iimi ihĩ,” arĩmasibiriñorã ĩgũre.

Saulo duhri wahgãpũ judio masare

²³ Eropirã bajanũri pũhrũ judio masa ĩgũre wejẽdiañorã. Eropirã erã basi gamenere ĩgũre erã wejẽburire wereniguĩñorã.

²⁴ Eropirã ĩgũre wejẽdiarã, iri maca maja disipororire umũre ñami sãre coremũriñorã. Saulo wiricũ ĩha wejẽmorã coreñorã. Erã eropa wejẽdiaquerecũ Saulo erã wejẽdiarire masipũ ĩgũ mera majarã mera.

²⁵ Eropirã ñamigue Saulo buherã ĩgũre puibu wũari puibu mera aĩsã, iri maca maja sãriro pũrũpũgue duhudijucãñorã ĩgũre.

Saulo Jerusalén arĩpũ

²⁶ Eropigũ Saulo Jerusalengue ejagũ, erogue Jesu yarã mera ĩgũ árĩdiaripũ. Ĩgũ eropa árĩdiacũ erã ĩgũre “Jesure umupeogũ árĩbeamĩ ihĩ,” arĩñorã. ĩgũre gũĩ arĩñorã.

²⁷ Erã eropa güiquerecã ta Bernabépu ïgure aïgãpu Jesu ïgu apinirã pohroque. Eropigü Saulo mague Jesure ïgu ïarare, Jesu mera ïgu wereniguirare, Damascogue güiro mariro Jesu yare ïgu buhenugarare wererü Bernabépu.

²⁸ ïgu eropa werera pührü Saulo erã mera ñajagu, Jerusaléngue erã mera árĩmürüpu.

²⁹ Eropigü ïgu güiro mariro Jesu yare buherü. Eropigü ïgu judio masare Jesu yare weretarinugagü iipü. Erã judio masa griego masa ya wereniguirã árĩñorã. Eropirã Saulo ïgu eropa weretarinugari waja ïgure wejediañorã.

³⁰ Erã eropa wejediacã ïarã, Saulo mera majarã Jesu yarãpu ïgure Cesareague aïduhriã waha wañorã. Eroque ïgure sihu árĩnigüiri Tarsogue obeñorã erã ïgure.

³¹ Eropi árĩpehrerogue Judea yebague, Galilea yebague, Samaria yebague Goãmü yarã òaro árĩmürüñorã. Irisubure ne masa ñero iibirimürüñorã erãre. Eropirã òaro buheñorã erã. Eropirã erã Goãmüre guhyadiaro ïañorã. Espiritu Santo erãre ïgu itamucã erãpu Jesure umupeorã bajarã wañorã.

Pedro Eneare òagü wacã iipü

³² Eropii Pedro árĩpehreri macarigue wagü, Jesu yarã Lida majarã pohroque sãre ejarü ïgu.

³³ Eroque ejagu Enea waïcugure bocajapü. Enea dũpü buhadigü árĩgu, ocho bojori gohra erã pütãpidi oyamürüpu.

³⁴ Eropigü Pedropü ïgure òpa arĩpu:

—Enea, Jesucristo òagü árĩcã iimi mure. Wahgãnugajaque. Mure pütãpira gasirote amuque, arĩpu Pedro ïgure.

ïgu eroparĩcã ta ïgu wahgãnugaja waha wapü.

³⁵ Eropirã árĩpehrerã Lida majarã, Sarón majarã ïgure ïarã, erã erã ñeri iirare duhu, Jesure umupeonugañorã.

Dorca waïcugore masupü Pedro Jesu turari mera

³⁶ Eropii Jope waïcürü macague Jesure umupeogo Tabita waïcugo arĩpo. Igo waï Tabita griego ya werenigüiri mera Dorca ãhraa. Igo òarire iigo baja omürüpo masare.

³⁷ Eropigo irisubure iigo dorecü wahgü, sïria wamürüpo. Igo sïricã ïarã, erã iigo dũpü mürarore òaro coe, umaro maja taribugue apiñorã igore.

³⁸ Lida waïcürü maca Jope pohroque arĩyoro. Ero eropa árĩcã Jesure umupeorã Jope maca majarã Pedro Lidague ïgu árĩcã peebeñorã. Eropa peebeorã perã umare obeñorã Pedro pohroque. ïgu pohroque ejarã wereñorã Pedrote erã.

—Yojaro mera waque gua arĩroque, arĩ wereñorã erã.

³⁹ Erã eroparĩcã peegü erã mera waha wapü ïgu. Eroque ïgure erã aï ejara pührü umaro maja taribugue sïridigo pohro aïmürü wañorã ïgure. Pedro árĩcã ïha árĩpehrerã wapeweyarã nome orerã ïgu pohro ejanugamürüñorã. Tabita erã mera árĩnigogue baja suhrire iibasamürüpo. Eropirã erã iigo eabasara suhri mürare ïhmuñorã Pedrote.

⁴⁰ Pedro erãre iri taribugue arĩrãre wiriadorepu. Erã wiriara pührü ïgu mereja, Goãmüre igore serëbasapü. Eropigü iigo dũpü mürarore maji ïha,

—Tabita, wahgãque, arĩpu ïgu.

ïgu eroparĩcã ta igopü ïha wahgü, Pedrote ïha, wahgã doajapo.

⁴¹ Igo eropa wahgã dojacã ïha, ïgu iigo mojotore ñeha tarawahgü nugupü igore. Eropigü ïgu ero majarãre Jesu yarãre, wapeweyarãre sihubeo, igore ojocarigore wiapü erãre.

⁴² ïgu eropa iira pührü árĩpehrerã Jope majarã irire masirã bajarã masa Jesure umupeonugañorã.

⁴³ Pəhrə Jopegue Simo waimərã gasirire amugə mera bajaranı Pedro ĩgə mera arĩpə.

10

Pedro Corneliore Jesu yare werenəgəpə

¹ Irisubure Cesareague Cornelio waĩcəgə arĩgə. ĩgə cien surara opə arĩpə. Erã surarapə erã ya curu Italiano waĩcəyo ro.

² Cornelio ĩgə ya wihi majarã mera mari Pagure umupeorã, gəhyadiaro ĩarã arĩñorã. Eropigə ĩgə judio masa mojomorocərãre itamugə baja gajinore omərĩpə. Eropigə ĩgə ɯmərĩ nəcə mari Pagure serēmərĩpə.

³ Eropii ñamicague tres arĩcəgue Goãmə yagə anyu ĩgure dehyoapə. Eropa dehyoagə Cornelio pohrogue ñajajapə.

—Cornelio, arĩ piyupə anyu ĩgure.

⁴ Eropigə Cornelio ĩgure ĩha güigə opa arĩpə:

—Opə, ¿ñehenore gahmeri? arĩpə ĩgə.

—Masare mə orare, mari Pagure mə serəñiguirare Goãmə peeami.

⁵ Eropigə Jopegue mə ɯmare obeoque. Eroque Simo Pedro waĩcəgə əhrimi. ĩgure aĩgərĩdoreque mə ɯmare.

⁶ ĩgə gajigə Simo waimərã gasiri amugə pohro, wəariya turo arĩri wihi ta əhrimi, arĩpə anyu Corneliore.

⁷ Anyu eropa arĩtuhaja, wiria waha wapə. ĩgə wiriara pəhrə Cornelio perãre ĩgure itamurãre yujugə ĩgə surara mera majagure sihurə. Surarapə Goãmure umupeogə arĩgə, ɯmərĩ nəcə Corneliore itamudigə arĩpə.

⁸ Eropigə Cornelio erãre werepeho, Jopegue obeopə erãre.

⁹ Eropi gajinə Jopegue erã warisubu goeri boje gohra arĩcə Pedropə wihi wecague Goãmure serəgə wapə.

¹⁰ Eropigə ĩgure oa püricə badiapə. Eropigə gajirã barire erã moarisubu ĩgupə dehyoacə ĩapə.

¹¹ ɯmarore pãrimaacə, wəari gasiro wapicərĩsubu pepəri ojogorori dirira gasiro dijaricə ĩapə.

¹² Iri gasiro pohecague bajarã waimərã nəgə majarã, yebague paha curirã, mirimagə porã majarã arĩñorã.

¹³ Irire ĩgə ĩara pəhrə, Pedrore wereniguiro caricə peepə.

—Pedro, wahgãnəgajaque. Oãre wejə baque, arĩro cariyoro ĩgure.

¹⁴ ĩgə eroparĩcə peequeregə ta Pedro opa arĩpə:

—Opə, ne erãre babeaa yuhə. Ñerãre, Goãmə ĩgə badorebirinirãre ne babirimərabə yuhə, arĩpə Pedro.

¹⁵ Eropigə Pedro dipaturi wereniguiro caricə peepə.

—Goãmə, “Öarã əhrima,” ĩgə arĩnirãre “Ñerã əhrima,” arĩbiricãque muhə erãre, arĩro cariyoro Pedrore.

¹⁶ Eropii ɯhresubu eropa arĩ wereniguiara pəhrə iri gasiro ɯmarogue mərĩa wayoro daja.

¹⁷ Eropigə Pedro bürigã guña “¿Dohpa arĩdiari iiri yure eropa dehyoaro?” arĩ pepipə ĩgə ĩgə basi. ĩgə eropa pepirisubu Cornelio ɯma ĩgə obeonirãpə Pedro ya wihigue ejañorã. “¿Simo ya wihi nohogue əhriri?” arĩ, erã serəpira pəhrə ĩgə ya wihigue ejañorã erã.

¹⁸ Eropirã erã serə ĩha purumujuñorã. “¿Simo Pedro waĩcəgə i wihire əhriri?” arĩ serəpi ĩañorã erã.

¹⁹ Eropigə Pedro ĩgə pepirisubu Espiritu Santo ĩgure werepə:

—Īaque. Ʋrerā ɔma mure amarā iima.

²⁰ Wahgānugajaque. Dijaque. Erā mera waque. “¿Dohparīri?” arī pepibigu ta waque ōaro mera. Ʋpɔ erāre ōguere obeoabɔ, arīpɔ Espīritu Santo Pedrore.

²¹ Īgu eroparīcū peegu Pedro erā pohrogue dija wa,

—Īaque. Ohō āhraa ɔhɔ mɔa amagārigɔ. ¿Duhpirā arirā iiari mɔa ɔ pohro arirā? arīpɔ Pedro erāre.

²² Īgu eroparīcū ta erāpɔ ōpa arīñorā.

—Cornelio cien surara opɔ, ōarire iigu, mari Pagure gɔhyadiaro mera umupeogɔ, arīpehrerā judio masa “Ōagu” erā arīgu mure sihgāridoregɔ obeoami guare. Goāmɔ ōagu anyu Corneliore mure sihudoreapɔ. Ōpa arāpɔ: “Pedrore mɔa ya wihigue aīgāridoreque mɔ ɔmare. Eropii Īgu mure weregɔcumi,” arī, sihudoreapɔ anyu Corneliore, arī wereñorā Cornelio Pedrore Īgu sihudorenirāpɔ.

²³ Erā eroparīcū Pedropɔ erāre ñajaridore, bari oho, Īgu ya wihigue carīdorepɔ erāre. Eropigu gajinɔ Pedro wahgā, erā mera waha wapɔ. Eropirā gajirā Cristo yarā Jope majarā Pedrore wapicugāñorā.

²⁴ Gajinɔ erā Cesareague ejañorā. Eropigu Corneliopɔ Īgu acawererāre, Īgu mera majarā sāre sihu gameneo, Pedrore corepɔ.

²⁵ Eropigu Pedro Cornelio ya wihi pohrogue Īgu aricū Īagu Corneliopɔ Īgure bocatīri wiria, Īgu guburi pohro merejapɔ.

²⁶ Īgu eropa iicū Pedropɔ Īgure aī wahgūnugupɔ.

—Niguique mɔhɔ. Ʋ sā mɔ iro dopa ta arīgu āhraa. Goāmɔ arībeaa, arīpɔ Pedro Īgure.

²⁷ Īgu eropa arītuhajara pɔhrɔ Cornelio Īgure aīñaja wapɔ Īgu ya wihigue. Erogu ñajajagɔ masa bajarā iri wihigue gamenere Īgure corerāre Īpɔ Pedro.

²⁸ Eropigu Pedro erāre werepɔ:

—Judio masɔ arīqueregɔ ta gaji curu majarā mera arīgu gɔa dorerire tarinugagu iiaa ɔhɔ. Irire ōaro masia mɔa. Eropigu gaji curu majarāre “Ñerā āhrima,” arīdorebirami Goāmɔ. Ōpa arī wereami Īgu ɔure.

²⁹ Īgu eroparīcū peegu ōguere mɔa pohrogure ahrabɔ. Mɔa ɔure sihubecū “Ne wasome,” arībirabɔ. ¿Dohpa arīronore ɔhɔ ōgue aricū gahmeari mɔa? arīpɔ Pedro erāre.

³⁰ Īgu eroparīcū peegu Corneliopɔ ōpa arīpɔ:

—Tres arīcū i horano gohra ta mari Pagu yagu anyu ɔure dehyoami. Wapicurinɔ wahaa Īgu ɔure dehyoara pɔhrɔ. Irinɔ ta mari Pagure ɔ serēniguirisubɔ cuimijuri suhricugɔ ɔ pohro dehyonugajami.

³¹ Eropigu Īgu ɔure ōpa arāmi: “Cornelio, mɔhɔ mari Pagu mera mɔ serēcū Īgu peeami. Eropigu mojomorocurāre erā gamerire mɔ ocū Īagu mari Pagu mɔ mera mucubirigu itamugɔcumi.

³² Eropigu Jopegue mɔ ɔmare obeoque Simo Pedro waicugure mɔ pohrogue erā aīgāricū. Īgu gajigu Simo waimurā gasiri amugu ya wihi, wɔariya tɔro pohro arīri wihi āhrimi Īgu. Īgu mɔ pohro eragu mure weregɔcumi,” arī wereami Īgu ɔure.

³³ Īgu eroparīcū peegu ɔ ɔmare mure aīgāridoregɔ obeoabɔ ɔhɔ. Eropigu ōaro iigu ahraya mɔhɔ gɔa pohrogure. Eropirā gɔa arīpehrerā ōre mari Pagu Īgu Īhabeoro arīrā iiaa gɔa. Arīpehrerire mari Pagu Goāmɔ mure Īgu weredorera peediarā, cohreabɔ gɔa, arīpɔ Cornelio Pedrore.

Pedro Jesu yare werepɔ Cornelio ya wihi majarāre

³⁴ Īgu eroparīcū peegu, Pedro ōpa arī werepɔ:

—Dohpague masia pare. Diaye ta āhraa. Goāmɔ yujuropa ta ōaro iimi marire.

³⁵ Eropigu árīpehreri macari majarã Goãmure gũhyadiaro erã ãacũ, ðarire erã iicũ, Goãmupũ erãre mucubirimi.

³⁶ Goãmũ gũa judio masa pohro Jesucristore obeomi. Masa Goãmũ mera ðaro erã árīboro dopa Jesupũ ðari buherire weremi. Iri buherire mũa masia. Jesucristopũ árīpehrerã masa opũ àhrimi.

³⁷ Ñu waĩyegũ “Mũa ñerire bujawereque. Eropirã waĩyenirã árīque,” masare ĩgũ eropa arĩ werera pũhrũ Galileague ðari buherire Jesupũ werenũgami. Pũhrũ Judea yebague iri buherire werepehomi.

³⁸ Ihĩ Jesu Nazare majagure Goãmupũ ĩgũ turarire, Espĩritu Santo mera ĩgũ iimasiburire odi árĩmi Jesure. Eropigu Jesu ðaro ĩgũ wami. Eropa wagũ watẽa ñajasũnirãre, ñero tarirãre, árīpehrerãre ðarã wacũ iimi. Mari Pagũ Jesu mera árĩdi árĩmi.

³⁹ Judea yeba, Jerusalén sãre árīpehreri ĩgũ iirare gũa ĩabũ. Pũhrũ erã crusague pabia wejẽma ĩgure.

⁴⁰ Eropigu uhrenũ waboro Goãmũ ĩgure masudi árĩmi. Eropigu Jesure ĩgũ masura pũhrũ gajirãre dehyoacũ iidigu árĩmi mari Pagũ.

⁴¹ Irisubu Jesure árīpehrerã ĩabirima. Gũare bajamerãgãre dehyoami. Mari Pagũ ĩgũ gamerãre, Jesure ĩamorãre iribojegue Goãmũ gũare beyerũ. Gũapũ Jesu ĩgũ sĩridi masara pũhrũ ĩgũ mera baha, ihribũ.

⁴² Eropigu ĩgũ gũare doremi ðpa arĩgũ: “Masare wereque. Yũhũ Jesu árīpehrerã ojocarirãre, sĩrinirãre erãre dipuwaja moabu yũ árĩcũ iiami yũre Goãmũ. Eropirã irire wereque,” arĩ doremi Jesu gũare.

⁴³ Árīpehrerã Jesure erã umupeocũ ĩagũ Goãmũ erã ñerire cãdijigũcumi. Irire árīpehrerã Goãmũ ya weremũhtanirã iribojegue majarã wereyuũuma, arĩ werepũ Pedro.

Judio masa árībirã Espĩritu Santore opanũgañorã

⁴⁴ Iri árīpehrerire ĩgũ eropa arĩ wererisubu, árīpehrerã irire peerã mera Espĩritu Santo árĩnũgamũripũ.

⁴⁵⁻⁴⁶ Eropirã erã judio masa árībirã peeyamariri wereniguiri mera mucubiriri mera wereniguĩnũgañorã. Erã ya wereniguiri mera “Goãmũ turagũ, ðagũ àhrimi”, arĩrã iĩñorã. Erã eroparĩcũ peepũ Pedro ĩgũ acawererã judio masa mera. Eropirã Espĩritu Santo judio masa árībirã mera ĩgũ árĩnũgacũ ĩarã judio masapũ uca wañorã. Eropigu Pedro ðpa arĩ werepũ judio masare:

⁴⁷ —Mari iro dopa ta Espĩritu Santore opama oã sã. Erã eropa opacũ ĩarã oãre waĩyedoremasia mari, arĩpũ Pedro erãre.

⁴⁸ Eropa arĩtuhaja Jesu waĩ mera judio masa árībirãre waĩyedorepũ Pedro. Erã eropiira pũhrũ “Gũa mera bajamenũrigã dujanique,” arĩñorã erã Pedro sãre.

11

Pedro Jerusalén majarãre Jesu yarãre werepũ

¹ Eropii judio masa árībirã sã Goãmũ yare erã ðaro gamecũ Jesu ĩgũ apinirãpũ erã acawererã Judeague arĩrã mera peebeoñorã.

² Eropirã Pedro Jerusaléngue ĩgũ dujajacũ ĩarã judio masa Jesu yarã bajamerãgã ĩgure ðpa arĩñorã:

³ —¿Judio masa árībirã pohro duhpigũ ejari mũhũ? ¿Dohpa árĩronore erã mera bahari mũhũ? arĩ turiñorã erã Pedore.

⁴ Erã eroparĩcũ peegũ Pedro ĩgũ iirare werepehopũ erãre.

⁵ Òpa arĩ werepũ:

—Yuhũ Jopegue árĩgu Goãmure serẽgu iibu. Eropigu yure õpa dehyoabu. Yuhũ ãacũ wũari gasiro wapicũrisubu pepãri dirira gasiro umarogue yũ pohroque دچارicũ ãabu.

⁶ Eropigu iri gasirore õaro ãabu “¿Ñeheno iri gasiroguere ãhriri?” arĩbu. Eropigu ãabu iri gasiroguere arĩrãre. Waimurã nugũ majarãre, yebague paha curirãre, mirimagũ porã majarãre ãabu.

⁷ Eropigu Goãmũ ãgu yure wereniguirire peebu. “Pedro, wahgãnũgaque. Wejẽ baque oãre,” arĩgu carimi yure.

⁸ ãgu eroparĩcũ peegu õpa arĩbu yuhũ. “Opũ, ne erãre babeaa yuhũ. Ñerãre Goãmũ badorebirinirãre ne babirimurabu yuhũ,” arĩbu yurũ.

⁹ Eropigu umarogue yure dipaturi wereniguigu carimi daja. “Goãmũ ãgu ‘Õarã ãhrima,’ ãgu arĩrãre ‘Ñerã ãhrima,’ arĩbircãque mũhũ,” arĩgu carimi yure.

¹⁰ Eropigu uhresubu ãgu eropa arĩ wereniguirã pũhrũ iri gasiro dipaturi mũria wabu daja.

¹¹ Yũ eropa ãarisubu ta urerã uma gũa arĩri wihigue ejanirã arĩma. Erã Cesarea majagu ãgu obeonirã arĩnirã arĩma.

¹² Eropigu Espĩritu Santopũ yure erã mera wadoregu “‘Erã ñerã ãhrima,’ arĩbircãque erãre,” arĩ weremi ãgu yure. Eropirã oã seis mera yũ acawererã mera Cesarea majagu ya wihigue ñajajabu gũa.

¹³ Eropigu ãgu gũare õpa arĩ weremi. “Anyu yaha wihi dehyoacũ ãabu yuhũ. Õpa weremi yure. ‘Jopegue Simo waĩcũgure aĩgãridoreque.

¹⁴ ãgu mũre mũ acawererã mera mũare arĩpehrerãre peamegue wabonirãre mũa tariborore weregũcumĩ,’ arĩmi anyu yure,” arĩ weremi yure Cesarea majagu.

¹⁵ Eropii yuhũ erãre wereniguirisubu Espĩritu Santopũ erã mera arĩnũgami marire ãgu iimũhtadiro dopa ta.

¹⁶ Eropigu Jesu ãgu wererare guñabu yuhũ. Õpa arĩ weremi ãgu: “Ñũ mũare waĩyegu deco mera waĩyemi. Yurũ iri tauro iigũra mũare. Pũhrũ Espĩritu Santore mũa mera arĩniguicũ iigũra,” arĩ weremi.

¹⁷ Eropigu Jesucristo mari Opũre mari umupeocũ ãagu Goãmũ ãgu Espĩritu Santore ohãmi marire. Eropigu Goãmũ marire ãgu Espĩritu Santore ãgu odiro dopa ta judio masa arĩbirã sãre ãgu ohãmi. Goãmũ ãgu eropa iicũ ãagu ãgure tarinũgamasibea yuhũ, arĩpũ Pedro erãre judio masare Jesu yarãre.

¹⁸ ãgu eroparĩcũ peerã, erã ãgure ne arĩnemobiriñorã. ãgure erã turimasibiriñorã. Eropirã erã Goãmure mucubirirã,

—Goãmũ õagu, turagu ãhrimi, arĩñorã.

Õpa arĩnemoñorã erã:

—Judio masa arĩbirã sã erã ñerire bujawererã arĩrã Goãmũ ãgu taunirã arĩrãcoma. Eropa ãgu taunirã arĩrã erã sã umũri nũcũ ãgu mera arĩniguirãcoma, arĩnemoñorã erã.

Antioquía gajirã Jesu yarã arĩñorã

¹⁹ Eropii Estebanre erã wejẽra pũhrũ masa Jesu yarãre ñero iĩñorã. Erã eropa iicũ ãarã Jesu yarã duhrisirigã wañorã. Eropirã erã Feniciague, Chipregue, Antioquíague waha, judio masa dihtare Goãmũ yare wereriñorã erã.

²⁰ Gajirãpũ Jesu yarã mera majarã Chipre majarã, Cirene majarã Antioquíague eja, judio masa arĩbirãre Jesu yare buheñorã Goãmũ erãre ãgu tauboro dopa.

²¹ Eropigu mari Opũ erãre itamurũ. Eropirã masa bajarã Jesure umupeo, õaripũre gohrotoñorã.

²² Eropii “Antioquía majarãgue Jesure gamecoma,” arĩ peebeoñorã Jerusalén majarã Jesu yarã. Erã eropa peebeora pũhrũ Jerusalén majarã Bernabé waĩcũgũre Antioquíague obeoñorã.

²³ Eropigũ ĩgũ Antioquíague ejagũ, Goãmũ itamuri mera judio masa árĩbirã ĩgũ yarã erã wacũ ĩagũ, bũrigã mucubiripũ. Eropigũ ĩgũ ero majarãre õpa arĩ werepũ:

—Jesure eropa umupeoniguicãque. ĩgũ yare ne duhubiricãque, arĩ werepũ ĩgũ árĩpehrerãre erãre.

²⁴ Bernabé õagũ árĩgũ, Espĩritu Santore wũaro opagũ árĩgũ, Jesu dorediro dopa ĩgũ árĩgũ Jesure õaro umupeodigũ árĩpũ. Eropirã ĩgũ buhera pũhrũ bajarã masa Jesure umupeoñorã.

²⁵ Pũhrũ ĩgũ Tarso waĩcũri macague Saulore amagũ wapũ.

²⁶ Eroque ĩgũre bocajapũ. ĩgũ bocajara pũhrũ Antioquíague aĩgãpũ Saulore. Eroque erã ejara pũhrũ yuju bojori gohra erã Goãmũ yarã mera gamenere, bajarã masare buhemũriñorã erã. Eropirã Antioquíague Cristo yarã Cristiano waĩcũnũgañorã.

²⁷ Irisubure Goãmũ ya weremũhtarã Jerusalén árĩnirã waha, Antioquíague ejañorã.

²⁸ Eropigũ erã mera majagũ Agabo waĩcũgũ Jesu yarã watope niguigũ, Espĩritu Santo ĩgũ turari mera werepũ erãre. “Árĩpehreri yebaguere bũrigã oanũ waroca,” arĩ wereyupũ ĩgũ. Irisubure bari maririsubu árĩcũ árĩpehrerã weca opũ Claudio árĩpũ.

²⁹ Eropirã Jesu yarã árĩpehrerã erã oparopẽ erã acawererãre odiarã erã basi game wereniguiñorã. “Judea yeba majarãre Jesu yarãre niyerure obeorã,” arĩñorã erã basi.

³⁰ Erã eropa arĩra pũhrũ Bernabé Saulo mera erã iri niyerure aĩgãbasañorã. Eroque ejarã Judea majarãre Jesu yarãre wiañorã iri niyerure.

12

Pedrore peresu iĩñorã

¹ Irisubu opũ Herode yujurãyerire Jesu yarãre ñero iinũgapũ.

² Eropigũ ĩgũ Ñũ tũgũre Santiagopũre matamiji mera ĩgũ wejẽdorecũ gajigupũ ĩgũre wejẽpũ. Santiagore ĩgũ wejẽcũ judio masa mucubiriñorã.

³ Erã mucubiririre Herode masigũ, “Eropa dihta iicũ gahmema erã,” arĩgũ Pedro sãre peresu iipũ. Irinũrĩre bũgabiriri pan erã bari bosenu Pascua árĩyoro.

⁴ Eropigũ Herode Pedrore ñeha, peresu iipũ. Eropigũ diez y seis surarare ĩhadibudorepũ ĩgũre. Wapicũrã surara ĩgũre ĩhadibuñorã. Pũhrũ wapicũrã erã gohrotonirã ĩgũre ĩhadibumũriñorã. Eropa ta iĩñorã erã diez y seis surara. Herodepũ Pascua pũhrũ Pedrore peresugue árĩgũre masa core duhudobodiaripũ ĩgũre wejẽdorebu.

⁵ Eropigũ Pedro peresugue árĩpũ. ĩgũ erogue árĩcũ ta Jesu yarãpũ Goãmũre bũrigã serẽbasañorã ĩgũre.

Goãmũ peresugue árĩgũre Pedrore wiupũ

⁶ Iri ñamire ta Pedro comedari peda mera erã diridigũ perã surara watope carĩgũ iipũ. Eropirã perã surara disiporo coreniguiñorã ĩgũre. Eropigũ iri ñami boyoro Herode Pedrore judio masa core duhudobodiaripũ ĩgũre wejẽdorebu.

⁷ Eropigũ Goãmũ anyupũ Pedro carĩgũ pohro ĩgũ niguicũ ĩgũ peresu árĩri taribu boyopehrea wayoro. Eropigũ anyu Pedro pohro niguigũ ĩgũ patorere puucarepũ ĩgũre.

—Duru wahgãque, arĩpũ ãgu Pedrore. Ñgu eroparĩcũ ta ãgu mojtore erã dirira comedari pãrisiri dija wayoro.

⁸ Eropigũ anyu ãgũ werepũ:

—Mũ ya suhrire sañaque. Mũ zapatu sãre sañaque, arĩpũ ãgu.

Ñgu eroparĩcũ Pedropũ ãgu arĩro dopa ta iipũ.

—Mũ weca majañe suhriore saña, yũ mera arique, arĩpũ anyu.

⁹ Ñgu eroparĩcũ iri taribugue árdigũ wiria anyu pũhrũ waha wapũ ãgu. Eropa waqueregũ ta õpa arĩ pepirĩpũ ãgu. “¿I diaye árbiricuri? ¿O quẽgũ iicuri yũhũ?” arĩ pepirĩpũ ãgu.

¹⁰ Eropirã erã ãgu árrĩ taribu pohro niguirã surarare tarigã, gajirã yoañariro niguirã sãre tarigã, wũari disiporogue ejañorã. Iri disiporo macague wari mare cãhmotayoro. Iri biharise irise basi pãricũ erã wiriañorã. Wiria wa erã mague waha wañorã. Anyupũ waha wapũ. Eropigũ Pedro yujugũ ta dujapũ.

¹¹ Eropa ãgu anyu ãgu wara pũhrũ ãgu iirare Pedro masipũ pare. Õpa arĩ pepirũ ãgu. “Anyu Goãmũ ãgu obeodigũ peresugue árdigũ yũre wiugũ erami. Dohpague irire masia ãgu eropa iirare. Judio masapũ yũre erã ñero iidiarare Goãmũpũ erãre iidorebirami. Eropigũ yũre Herode ãgu peresu iidigũre wiuami,” arĩ pepirũ Pedro.

¹² Ñgu eropa arĩ pepira pũhrũ María Ñu pago ya wihigue ejarũ Pedro. Ñupũ Marco waĩcũgũ árrĩpũ. Iri wihigue masa bajarã gamenere, Goãmũre serẽrã iñorã.

¹³ Eropigũ Pedro disiporore eraa dotepũ. Rode waĩcũgo pohro majago ãgu dotecũ peego, ãago ejapo igo.

¹⁴ Eropigo Pedro igore piyucũ peego ãgu wereniguirire pee masi, bũrigã mucubiri disiporore pãgũbiripo. Eropa mucubirigo ãgũre pãgũbodio cãdija wapo. Pedro ero niguicũ ta igo majinũgaja oma ñaja wapo.

—Pedro disiporogue erami, arĩ werego ñajapo.

¹⁵ Eropirã iri wihi árrĩrã igo eroparĩcũ peerã,

—Eropa arĩmaacãgo iiaa mũhũ, arĩñorã erã igore.

—Diaye ta ãhraa. Diaye ta arĩgo iiaa, arĩpo igo. Igo eroparĩcũ peerã,

—Ñgu árbiricumi. Ñgu sĩporã mũraro eraro iica, arĩñorã erãpũ.

¹⁶ Erã eropa arĩrisubu Pedro disiporore eropa ta doteniguicãpũ. Ñgu eropiicũ peerã, erã disiporore pãgũ, ãgũre ãha, ỹca wañorã.

¹⁷ Eropigũ Pedro ãgu mojtore mera “Ejarimaricãque,” arĩgũ, Goãmũ peresugue ãgũre ãgu wiurare werepũ erãre.

—Ire wereque Santiagore gajirã Jesu yarã sãre, arĩpũ Pedro.

Eropa arĩ weretuhaja, ãgu gajipũgue tarigã waha wapũ.

¹⁸ Eropii boyodijiricũ surara Pedrore ãhadibunirã ãgu dohpa ii wiriarare ne masibiriñorã. Eropa masibirã ỹca wañorã.

¹⁹ Eropigũ Herode Pedrore amatoreripũ. Eropigũ ãgu surarare peresu corerãre ãgu serẽpira pũhrũ erãre wejẽdorepũ Herodepũ. Eropii Herode Judeague árdigũ waha Cesareague árdigũ waha wapũ.

Herode sãria wapũ

²⁰ Ero pũhrũ Tiro waĩcũri maca majarã mera Sidón waĩcũri maca majarã mera sãre Herode guarũ. Ñgu eropa guacũ ãarã iri macari majarãpũ Herode mera amurã wañorã. Ñgu erã mera ãgu guarare wereniguirã wañorã. Ejaa Herodere ãaboro core Herode itamugũ Blasto waĩcũgũ mera weretamuñorã. Eropirã erã ãgu Blasto ãgu itamuri mera Herode pohro ejañorã. Ñgu pohro ejarã õpa arĩñorã:

—Mari õaro árrĩrã. Mari basi ãhaturibiricãrã, arĩ serẽñorã erã Herodere.

Erã ya yeba majarã Herode ya yeba barire bocamũriñorã. Eropirã Herode erãre ãhaturicũ gamebiriñorã erã.

²¹ Eropigu Herode erã ïgure ïarinu ïgu queoranu árĩcũ, opu ïgu sañari suhri ðari suhrire sañamuripu ïgu. Eropigu ïgu ïgu doaro doanijagu, masare werenigui ïhmumuripu.

²² ïgu eropa werenigui ïhmucũ peerã masapu gaguiniguiñorã:

—Ihĩ wereniguigu masu árĩbeami. Goãmu àhrimi, arĩ gaguiniguimuririñorã erã Herodere.

²³ Erã eropa arĩra pũhrũ Goãmu ïgu anyu Herodere dore ópu. “Goãmu árĩbeaa yũhũ,” ne arĩbiripu Herode. ïgu eropa arĩbirira dipuwaja anyu ïgu dorecũcũ iipu. ïgu eropa dorecũcũ ïgure beca ba wejẽcãñorã.

²⁴ Eropii Jesu yarã masa bajarãre Jesu ya buherire buheñorã.

²⁵ Eropirã Bernabé, Saulo mera Jesu yarãre itamupehotuhaja Jerusaléngue árĩnirã Antioquíague dujaa wañorã. Eropirã Ñure Marco waĩcũgure erã aĩgãñorã erã mera.

13

Jesu yarã Bernabére Saulo mera Goãmu yare buhedore oboeñorã

¹ Irisubure Antioquíague Jesu yarã gamenererã mera majarã, Goãmu yare weremũhtarã árĩñorã. Masare buherã ta árĩñorã erã sã. Bernabé, Simo Negro waĩcũgu, Lucio Cirene majagu, Manaén, Saulo mera erã árĩñorã. Manaénpu opu Herode murũ mera erã perã yujuro mera ta masanirã árĩñorã.

² Eropirã erã Goãmu yare erã buherisubu, erã ba duhurisubu, Espiritu Santopũ werepũ erãre:

—Bernabére, Saulo mera apique yũ gamero dopa iimorãre. Irire iimorãre beye apigu iiaa erãre, arĩpu Espiritu Santo.

³ ïgu eroparĩcũ erãpu ba duhu Goãmure serẽ, Bernabé weca Saulo weca erã mojotorire duhpeoñorã. Eropa duhpeorã erãre buhedorerã oboeñorã.

Chipregue Jesu ïgu apinirã buheñorã

⁴ Eropirã erã Espiritu Santo ïgu oboenirã árĩrã, Seleuciague eja, iri macare tarigã, Chipre waĩcũri nũgũrogue ejañorã erã.

⁵ Eropirã Salamina waĩcũri peramague ejañorã. Iri maca judio masa buheri wirigue Goãmu yare werenũgañorã erã. Eropigu Ñu Marco sã erã mera waha, erãre itamupu.

⁶ Eropirã erã iri nũgũro ojogoro maja. Pafu waĩcũri macague ejarã, yeere bocañañorã erã. ïgu judio masu Barjesu waĩcũgu árĩpu. Barjesu griego ya mera Elima erã arĩ piyugu árĩpu. “Goãmu yare weremũhtagũ àhraa yũhũ,” arĩ masare gũyaniguicãgu árĩpu ïgu.

⁷ Eropigu ïgu Sergio Paulo waĩcũgu mera majagu árĩpu. Sergio Paulopũ iri nũgũro majarã opu masipehogu árĩpu. Eropigu Goãmu yare peediagu erãre Bernabé, Pablo mera bocatĩripũ ïgu.

⁸ Eropigu Elima yeepũ erãre buhedorebiriripu. ïgu Sergio Paulo Jesu yare ïgu umupeocũ gamesãbiripu yeepũ. Sergio Paulore Goãmu yare ïgu peecũ cãhmotadiaripu.

⁹⁻¹⁰ ïgu eropa buhedorebiriquerecã ta Saulo, Pablo waĩcũgu Espiritu Santore ðaro opagu árĩgu yeere ðaro ïadihupi ïgure werepũ:

—Mũhũ gũyaricũgu, ñegũ, watĩ ïgu dorerire iigu, ðarire ïhaturigu àhraa mũhũ. ¿Duhpigũ mari Opu yare “Ñeri àhraa. Gũyari àhraa,” eropa arĩniguicãri mũhũ?

¹¹ Mũhũ eroparĩra waja Jesu mari Opu mũre ïgu pẽhrecũ cuiri ïhajabigu árĩgũca mũhũ. Eropigu bajamenurigã mũhũ inũrire ïarissime, arĩpu Pablo.

ïgu eroparĩcũ ta ïgu yeepũ imica iro dopa árĩrĩre ïamũhtagũ, naitĩaro dihtare ïapu ïgu. Eropigu ïgure tuã curibure amapu ïgu.

¹² Īḡu eropa wacũ ĩaḡu, Sergio Paulopu Jesu yare “Diaye ta āhraa,” arĩ masipũ. Mari Opũ yare ĩḡu pee, uca wa, Jesure umupeonagapũ.

Pablo Bernabé mera Antioquía Pisidia yebague árĩri macague árĩñorã

¹³ Eropi Pablo sã Pafogue árĩnirã dohodiru mera waha, Pergegue ejañorã. Perge Panfilia yebague āhraa. Erogue eja, Ñu Marcopũ erãre cohã wahgã, Jerusaléngue waha wapũ.

¹⁴ Erãpũ Pergegue árĩnirã waha, Antioquíague ejañorã. Antioquía Pisidia yebague āhraa. Erogue ejarã, Sabadonũ árĩcũ erã judio masa buheri wihigue ñajaja, erogue doañorã.

¹⁵ Eropirã iri wihi majarã oparã Goãmũ dorerire, Moisegue marire ĩḡu apirare, Goãmũ yare weremũhtanirã erã gojarare erã buhera pũhrũ erã sihubeoñorã Pablo sãre.

—Acawererã, ¿masare mũa werediarã iiri? Irire werediarã wereque dohparagã, arĩñorã iri wihi majarã oparã.

¹⁶ Erã eroparĩcũ peegũ, Pablo wahgãnugaja, “Wereniguibiricãque,” arĩḡu ĩḡu mojoto mera paatupũ. Erã ejarimaricũ ĩha, ĩḡu õpa arĩpũ:

—Israe masa, mũa mari Pagure umupeorã, peeque.

¹⁷ Mari ñecũ sumarã mũa Goãmũre umupeomũriñuma. Erã mũrare Goãmũ beyemũriñumi. Eropirã erã mari ñecũ sumarã yoari boje Egiptogue árĩmũriñuma gajirã árĩquererã. Erogue erã árĩcũ Goãmũ õaro iimũriñumi erãre. Eropirã bajarã masa pore árĩñuma erã. Õpa iĩñumi erãre. Erãre Egiptogue árĩrãre ĩḡu turari mera aĩ wiuñumi Goãmũ.

¹⁸ ĩḡu eropa wiura pũhrũ erã cuarenta bojori gohra masa marirogue curimũriñuma. Erogue ĩḡure erã tarinugacũ Goãmũ eropa ta pepicãñumi.

¹⁹ Eropigũ Canaa waĩcũri yebaguere siete cururi majarãre cóãtuhaja, Goãmũ iri yebare oñumi Israe masapũre.

²⁰ Iri yebare otuhaja cuatrocientos cincuenta bojori gohra masare doremorãre apimũriñumi Goãmũ Israe masare.

—“Goãmũ ĩḡu apinirã Samue ĩḡu árĩcũgue árĩtumũriñuma. Samuepũ Goãmũ yare weremũhtagũ árĩmũriñumi.

²¹ Samue árĩrisubu Israe masapũ erã opũ árĩbure amamũriñuma. Eropirã Goãmũre serẽmũriñuma. Erã eropa serẽcũ ĩaḡu Goãmũ Saulore apimũriñumi. Saulo Cis magũ árĩñumi. Benjami ya curu majagũ árĩñumi. Eropigũ cuarenta bojori gohra erã opũ árĩbure apiñumi Goãmũ ĩḡure.

²² Eropigũ Goãmũ Saulore ĩḡu cóãra pũhrũ Davire apimũriñumi ĩḡu. Õpa arĩñumi Goãmũ Davire. “Davi Isaĩ magure bocabũ yũhũ. ĩḡure mucubiria yũhũ. ĩḡu yũ gamerire iipehogũcumi,” arĩñumi Goãmũ.

²³ Ihĩ Davi ĩḡu pãrami árĩturiagũ āhrimi Jesu. Goãmũ Jesure apidigũ árĩmi Israe masare itamubure. “Masare õaro iigũca,” arĩñumi Goãmũ. ĩḡu arĩdiro dopa ta iidi árĩmi ĩḡu Jesu.

²⁴ ĩḡu eropa iiboro core Jesu ĩḡu ariboro core Ñu waĩyegũ õpa arĩ buhepũ: “Mũa ñerire bujawereque. Õaripũre gohrotoque. Eropirã waĩyesũnirã árĩque,” arĩ buhepũ Ñu árĩpehrerã Israe masare.

²⁵ Eropigũ Ñu ĩḡu buhetuboro core, ĩḡu sĩriboro core õpa arĩ weremũripũ. “¿Nihino āhriri yũhũ mũa pepicũ? Iribojegue majagũ Goãmũ yare weremũhtadigũ árĩbeaa yũhũ. Cristo árĩbeaa yũhũ. Gajigũ āhraa. Cristo yũhũ árĩbiriqerrecũ yũ pũhrũ yũ tauro turagupũ arigũcumi. ĩḡupũ õatariagũ āhrimi. ĩḡu iro dopa árĩbeaa yũhũ,” arĩ werepũ Ñu masare, arĩpũ Pablo.

²⁶ “Acawererã, Abrahã pãramerã, árĩpehrerã mari Pagure guhyadiaro ïarã, marire i ïgu tauborore wereri buherire obeodĩ árĩmi mari Pagu.

²⁷ Jerusalén majarã erã oparã mera Jesu erãre taugu ïgu árĩcũ masibirinirã árĩma. Sabadonuri árĩcũ Goãmũ yare weremũhtanirã erã gojarare buhequererã ta Jesure masibirinirã árĩma. Eropa masibirã Jesure wejẽdoreñorã. Eropa iirã Goãmũ yare weremũhtanirã erã gojadiro dopa ta iirã iĩñorã.

²⁸ ïgure erã wejẽboro core erã Jesure weresãriñorã. ïgu ñerire iibiriquerecũ ta erã Pilatore Jesure wejẽdoremorã serẽñorã.

²⁹ Eropirã iribojegue majarã erã gojadiro dopa ta Jesure iituhaja, ïgure crusague árĩgure aĩdiju, masa gobegue utãyegue erã seara gobegue apiñorã erã ïgure.

³⁰ Eropa erã ïgure wejẽquerecũ ta Goãmũ masudi árĩmi ïgure.

³¹ Eropirã Galileague arinirã Jerusaléngue ïgu mera ejanirã bayanuri ïgure sĩri masa deyodigure ïañorã. Eropirã dohpaguere ïgure erã ïarare masare werema erã.

³²⁻³³ Eropa masare wereniguigu òpa arĩ werenemopu daja Pablo:

—Eropirã òari buherire werea guã mũare. Goãmũ mari ñecu sũmarãre “Masare òaro iigũca,” iribojegue ïgu arĩdiro dopa ta dohpaguere marire erã acawererãre iiami. Irire ïgu wererare òpa iiami ïgu. Goãmũ Jesure masudi árĩmi. Eropirã Jesure ïgu masurare werea guã mũare. Salmopũgue iribojegue ïgu òpa arĩ gojadiro dopa eropa wayoro Jesure: “ ‘Mũhu yũ magũ ãhraa. Dohpagãre mũre dehyoacũ iabũ,’ arĩmi Goãmũ ïgu magure,” arĩ gojañumi iribojegue.

³⁴ Eropigu Goãmũ Jesure ïgu masuburire dipaturi ïgu sĩribiriborore weregu òpa arĩ were gojadoreñumi Salmopũgue: “Davire yũhu mojomoro ïadiro dopa ta diaye ta òaro iigũra mũa sãre,” arĩ gojadoreñumi.

³⁵ Eropigu gaji Salmo sãre òpa ta arĩ wereñumi: “Goãmũ mũ òagu ïgu dũpũre boadorebirabũ mũhu,” arĩ gojañumi.

³⁶ Eropigu Davi Goãmũ ïgu gamediro dopa ta ïgu árĩrasubu majarãre ita-mumuriñumi. Pũhrũ ïgu sĩria wañumi. ïgu sĩrira pũhrũ ïgu pagũ sũmarãre erã iidiro dopa ta yaañuma ïgu sãre. Eropigu ïgu boa wañumi.

³⁷ Eropigu ihĩ Jesu Goãmũ ïgu masudigũpu ne boabiridi árĩmi.

³⁸ Eropirã mũa, yũ acawererã, ire masique: Goãmũ mũa ñerire ïgu cóãborore mũare ire werea guã. Jesupu mũa ñerire cóãbu ãhrimi.

³⁹ Eropigu ïgure umupeorãre erã ñero iirare cãdijicãgũcumĩ ïgu. Moiserẽ ïgu apira dorerire mũa iira mera Goãmũ pohrogue wasome mũa. Eropigu iri dorerire iiri mera taridiarãre erã ñerire cóãsome Goãmũ.

⁴⁰ Eropirã òaro iique. Mũa òaro iibiricũ Goãmũ ya weremũhtanirã erã gojadiro dopa ta mũare waroca. Òpa arĩ gojañuma:

⁴¹ Peeque mũa queoricurã. Yũre ïhaturirã ãhraa mũa. Yũ òpa iicũ gũique mũa. Eropirã peamegue waque. Mũa árĩrinũre mũare ii ïhmugũra. Yũ eropa ii ïhmucũ ïaquererã “Diaye ta ãhraa,” arĩsome mũa. Gajigu irire mũare ïgu òaro werequerecũ ta “Diaye ta ãhraa,” arĩsome mũa, arĩ gojañumi Goãmũ yare weremũhtadigu, arĩ werepu Pablo erãre.

⁴² ïgu eropa arĩ werera pũhrũ judio masa buheri wihigue erã wiriara pũhrũ judio masa árĩbirãpu erãre serẽñorã.

—Gaji semanague Sabado árĩcũ ire buheba daja guare, arĩ serẽñorã erã Pablõre.

⁴³ Eropirã iri wihigue árĩnirã wiria, judio masa bajarã, judio masa árĩbirã sã Pablo, Bernabé sã mera wañorã. Judio masa árĩbirã judio masa yare buherã árĩñorã. Erã erã mera wacũ Pablo Bernabé mera òaro wereñorã erãre. “Goãmũ mũare mahimi. Eropirã ïgure umupeorã árĩniguicãque,” arĩ buheñorã erã.

⁴⁴ Eropirã gaji semanare Sabado árĩcũ árĩpehrerã Jesu yare peediarã gamenereñorã.

⁴⁵ Eropirã judio masapũ bajarã masa Jesu yare peediarã gamenerecũ ïarã guañorã. Eropa guarã, erã gajiropa arĩ werenigui, Pablöre ñero quere goroweoñorã. “Mũare ïgũ buheri diaye árĩbeaa,” arĩñorã erã.

⁴⁶ Erã eroparĩcũ peerã, Pablo, Bernabé mera erãre quere goroweonirãre güiro mariro wereñorã.

—Goãmũ ïgũ dorediro dopa ta mũare judio masare buhemũhtarabũ gua. Mũapũ irire gamebirituhabũ. Ûmuri nũcũ Goãmũ mera árĩniguicũ sãre gamebirituhabũ mũa. Eropirã guapũ judio masa árĩbirãpũre buhenũgarãca.

⁴⁷ Õpa ta doreñumi mari Opũ guare:

Mũa judio masa árĩbirãre buherã erãre Goãmũ yare õaro masicũ iirãca mũa. Eropigũ mũa yoarogue árĩrãre mũa buhecã peerãre erãpũre peamegue wabonirãre taugũca yũhũ, arĩ wereñumi Goãmũ guare ïgũ yare gojarapũgue, arĩ werepũ Pablo, Bernabé mera.

⁴⁸ Erã eroparĩcũ peerã judio masa árĩbirãpũ mucubiriñorã. “Mari Opũ yapũ õari ãhraa,” arĩñorã erã. Eropirã Goãmũ ïgũ gamenirã, ãmuri nũcũ ïgũ mera erã árĩniguiBORORE ïgũ odianirã Jesure umupeonũgañorã.

⁴⁹ Eropirã mari Opũ Cristo yare iri yebague werepehoñorã.

⁵⁰ Erã eropa iicũ ïarã judio masa suabiria wañorã. Erogue mari Pagũre umupeorã nome, õarã nome árĩñorã. Eropirã judio masa Pablo sãre ñero wereniguiñorã. Erã eropa wereniguicũ peerã erã nome Pablo mera Bernabé mera guañorã. Eropirã iri maca majarã oparã sã erã mera guañorã. Eropa quarã ero majarã ñero iĩñorã Pablo sãre. Erã eropiira, pũhrũ Pablo sãre erã ya yebague árĩrãre cohã wiucãñorã.

⁵¹ Erã eropa iicũ ïarã, Pablo Bernabé mera erã guburi maja nicure pasiripiñorã iri maca majarã erã ñeri wajare ïhmurã. Eropa iituhaja erã Iconiogue waha wañorã.

⁵² Eropirã erã Jesu yarã wũaro mucubiri, Espĩritu Santo wũaro ïgũ dorediro dopa iirã iĩñorã.

14

Pablo Bernabé mera Iconiogue árĩñorã

¹ Eropirã Iconiogue árĩrã Pablo Bernabé mera judio masa buheri wihigue ñaja, Jesu yare wereñorã. Eropirã judio masa bajarã Jesure umupeonũgañorã. Eropirã judio masa árĩbirã sã Jesure umupeoñorã.

² Judio masa Jesu yare peediabirãpũ judio masa árĩbirãre Jesu yarã mera erã guacũ iĩñorã daja. Erã eropa iicũ judio masa árĩbirã ñero pepiñorã Jesu yarãre.

³ Erã eropa pepicũ ïarã Jesu yarãpũ Pablo sã erogue yoari boje árĩrã, güiro mariro mari Opũ yare õari buherire buheñorã. Goãmũ masare ïgũ mahirire buheñorã. Erã eropa buherisubũ Goãmũ turari mera deyoro moarire ii ïhmuñorã, “I buheri diaye ta ãhraa,” arĩ ïhmurã.

⁴ Eropirã iri maca majarã deco mera judio masa yare gamerã dujañorã. Deco mera ta Jesu yare gamerã sã dujañorã. Erã pe curu dũca wariñorã.

⁵ Eropirã Jesu yare gamebirãpũ judio masa sã árĩbirã, judio masa sã erã oparã mera gamenere Jesu ïgũ apinirãre ñero iidiariñorã. Ûtã mera dea wejẽdiariñorã erãre.

⁶ Erã eropa iidiarire masirã, Pablo, Bernabé mera Licaonia yebague duhrigã waha wañorã. Iri yeba árĩri macari tari wahgã Lистра waĩcũri macare Derbe waĩcũri maca sãre ejañorã.

⁷ Erogue ejarã, õari buherire buheñorã daja erã.

Listrague Pablöre ãtã mera deañorã

⁸ Eropii Listrague curimasibigũ doapũ. ïgũ ne masa dehyoagũgue ta curimasi-biridigũ árĩpũ.

9-10 Eropigu ĩgu Pablo ĩgu buhecũ peepu. ĩgu peerisubu Pablopũ ĩgu dihtare ĩaru. ĩgure ĩanuru opa arĩ pepipu: “Ihĩ Jesure umupeomi. Eropigu ‘Jesu yare dũru õacũ iimasimi,’ arĩ pepigu iicumi,” arĩ pepipu Pablo curimasibigure. Eropa pepigu turaro mera opa arĩpu Pablo ĩgure:

—Wahgãnugajaque, arĩpu Pablo ĩgure.

ĩgu eroparĩcũ peegu ta curimasibigupu buhrimanugaja, wapu.

11 Pablo ĩgu eropa iicũ ĩarã masa gaguiniguiñorã. Erã Licaonia ya mera opa arĩ gaguiniguiñorã:

—Goãmarã masa dopa bejarã umarogue árĩrã mari pohrogue dijarama, arĩ gaguiniñorã erã.

12 Eropirã erã Bernabére “Mari goãmu Zeus àhrimi,” arĩ piyuñorã. Eropirã Pablo buhemũtadigu opu iro dopa ĩgu árĩcũ ĩarã “Mari goãmu Hermes àhrimi,” arĩ piyuñorã erã ĩgure.

13 Eropirã Zeure umupeorã ya wihi iri maca tũro pohro árĩyoro. Eropigu Zeus yarã erã pahipu iri wihigue árĩgu macague ñajariri disiporo pohrogue wecũare, gori amurare aĩgãripu. Iri mera Pablore Bernabére “Mari goãmarã àhrima,” arĩ umupeodiariñorã. Eropirã erã wecũare soemuju Pablore, Bernabére umupeodiariñorã.

14 Erã eropa iidiacũ ĩarã Pablo, Bernabé mera erã basi erã ya suhrire yehguenugañorã erã bujawererire masare ĩhmurã. Erã yehguenugara puhru masa watope omagã, gaguiniguiñorã erã.

15 —Mua opa iibiricãque. Gua sã mua iro dopa ta masa àhraa. Mua opa iiri ne duhpiburi árĩbeaa. Eropirã mũare õarire buherã ahrabu. Opa iirire duhudorerã arirã iibabu. Oã mua goãmarãre mua wéanirãre ñerãre cóacãque. Eropirã Goãmure ojocarigũpũre umupeoque. Goãmũpu umarore, yebare, wũariyare, árĩpehrerire, árĩpehrero majarãre iigu àhrimi.

16 Eropigu ĩgu iribojegue árĩpehreri macari majarã erã gamero iirare eropa ĩacãñumi.

17 ĩgu eropa ĩacãqueregu ĩgu árĩricũre ĩhmumi marire. ĩgu masare õarire ii, deco aricũ ii, dũcare oo, masare barire oniguimi. ĩgu eropa ocũ masa mucubirima. Eropa ta ĩgu árĩricũre ĩhmumi masare, arĩpu Pablo, Bernabé mera.

18 Eropirã erã eroparĩcũ peequererã ta masa wecũare wejẽ soemuju erãre umupeodiariñorã. Eropa erã umupeodiacũ ĩarã erãre eropa iidorebiriñorã Pablo sã. Erã eropa iirire duhudiabiriquererã duhuñorã.

19 Eropii gajirã judio masa Antioquía majarã, Iconio majarã sã Listrague ejañorã. Erogue ejarã, Pablore ñero wereniguiñorã ero majarãre. Erã eropa wereniguiçũ peerã masa ĩgu mera guanugañorã. Eropa guarã masapu utã mera deañorã Pablore. Utã mera ĩgure deatuhaja, “Ihĩ sĩria wahãmi,” arĩrã, iri maca tũro pohrogue ĩgure taragã mehpicã, waha wañorã.

20 Erã eropiiquerecũ Jesu yarã Pablo pohro erã gamenerenugajacũ gohra Pablo masa wahgãnugaja, erã mera macague waha wapu. Eropirã gajinu ĩgu Bernabé mera Derbegue wapu.

21 Eropirã erã erogue erã õari buherire bajarã masare erã werera puhru, erã Listrare eja daja iri macare tarigã, Iconiore eja daja iri macare tarigã, Antioquía Pisidia yebague árĩri macare ejañorã daja.

22 Iri macarigue ejarã, ero majarã Jesu yarãre õari buherire wereñorã daja. Erãre õaro sĩporãcũcũ iĩñorã. Eropirã Jesure umupeodoreniguiçãrã opa arĩ wereñorã erãre.

—Goãmũ árĩroguere mari wadiarã, burigã marire ñero tariro gahmea, arĩ wereñorã erã.

²³ Eropirã macari nũcũ majarãre Jesu yarãre erã oparã árĩmorãre apiñorã Pablo Bernabé mera. Eropirã erã ba duhura pũhrũ Goãmũre serẽñorã.

—Opũ, oã mũ yarãre ìhadibuque, arĩ serẽbasañorã erã Goãmũre erã umupeogure.

Pablo Bernabé mera Antioquíague erã árĩmũhtara macague dujaa wañorã

²⁴ Erã eropa iira pũhrũ erã Pisidia yebague tariara pũhrũ waha wañorã Panfilia yebague.

²⁵ Eropirã Pergeguere erã buhetuhaja Atalia waĩcũri macague buha wañorã.

²⁶ Eropirã iri macague eja, Antioquíague dujaarã, dohodiru mera waha wañorã. Iri maca coregue erã árĩnicũ Jesu yarã Goãmũ yare buhedorerã Pablo sãre obeoñorã. Eropa obeorã Goãmũre õpa serẽñorã:

—Goãmũ, mũ mahiri mera oãre ìhadibuque, arĩ serẽ, obeoñorã erã.

Eropirã erã buhedorerare buhepehonirã árĩrã Pablo Bernabé mera dujaniñorã iri macare.

²⁷ Eropirã erã Antioquíague erã dujajara pũhrũ Goãmũ yarã mera gamenere, Goãmũ ìgũ turari mera erã iirare werepehoñorã erã. Judio masa árĩbirã sã Goãmũ yarã erã warare wereñorã erã.

²⁸ Eropirã Pablo sã eroguerẽ Jesu yarã mera yoari boje árĩcãmũriñorã.

15

Jerusaléngue Jesu yarã gamenereñorã

¹ Eropi Judea yeba majarã bajamerãgã Antioquíague ejarã, Jesu yarãre õpa arĩ buhenũgañorã erã.

—Goãmũ ìgũ dorerire Moiserẽ apigũ õpa arĩ apimũriñumi. Árĩpehrerã erã dũpũre miri gasirogã erã wiri aĩborore were apimũriñumi Moiserẽ. Mũa ìrĩre iibiricũ Goãmũ mũare tausome, arĩ buheñorã erã ero majarãre.

² Erã eropa arĩ buhecũ peerã Pablo Bernabé mera gamebiriñorã. Iri buherire bũrigã game dũyasoñorã Judea yeba majarã mera. Erã eropa game dũyasora pũhrũ Jesu yarãpũ Pablõre, Bernabére, gajirã ero majarã sãre Jerusaléngue obeoñorã. Judea yeba majarã erã buherire Jesu ìgũ apinirãre Jesu yarã oparã sãre serẽpi ìadorerã obeoñorã Pablo sãre.

³ Eropirã Jesu yarã erãre erã obeocũ waha, Fenicia yebare eja tarigã, Samaria yebague ejañorã. Iri macarigue ejarã, judio masa árĩbirã Goãmũ yare erã gemenũgarare wereñorã erã ero majarãre. Erã eropa werecũ peerã ero majarã Jesu yarã bũrigã mucubiriñorã.

⁴ Eropirã erã Jerusaléngue ejacũ ìarã ero majarã Jesu yarã Jesu ìgũ apinirã, ìgũ yarã oparã mera mucubiriri mera õaro bocatĩriñorã erãre. Eropirã Pablo, Bernabé gajirã mera Goãmũ ìgũ turari mera erã iirare wereñorã Jerusalén majarãre. Judio masa árĩbirã Jesu yarã erã wara sãre wereñorã erã.

⁵ Erã eropa werequerecũ eroguerẽ fariseo masa Jesu yarã bajamerãgã árĩñorã. Eropirã erã eroguerẽ wahgãnũgaja, õpa wereñorã.

—Erãre judio masa árĩbirãre erã dũpũre miri gasirogãre wiriro gahmea. “Goãmũ Moiserẽ ìgũ dorerare ìique mũa sã,” arĩro gahmea erãre, arĩñorã erã fariseo masa.

⁶ Erã eroparĩcũ pee, Jesu ìgũ apinirã, Jesu yarã oparã mera ìrĩre amudiarã, gamenereñorã.

⁷ Eropirã erã yoari boje erã wereniguira pũhrũ Pedro wahgãnũgaja, werepũ erãre.

—Acawererã, iribojegue yũhũ mũa mera árĩgũre Goãmũ õpa ìidoregũ yũre apimi. ìgũ yũre õari buherire judio masa árĩbirãre weredoregũ apimi. Erãre Jesure umupeodoregũ yũre erãre buhedoremi.

⁸ Eropigu Goãmũ masa erã pepirire masimi. Eropigu ïgu judio masa árĩbirãre ïgu yarãre ïgu iirare ïhmubu ïgu Espĩritu Santore ohãmi erãre marire ïgu iidiro dopa ta.

⁹ Eropa ogũ ïgu marire erã sãre yujuropa ta õaro iimi. Erã ïgure umupeocũ erã ñerire cadijimi ïgu.

¹⁰ Maripũ Moise dorerire yujuro bojebeaa. Mari ñecũ samarã mũra sã irire yujuro bojebirimũriũma. ¿Eropa mari yujuro bojebiriquererã duhpirã Jesu yarãre judio masa árĩbirãre irire Moise dorerire iidorediari mũa? ¿Duhpirã Goãmũ judio masa árĩbirãre ïgu yarã wacũ ïgu iirare “Ero wabeaa,” arĩri mũa?

¹¹ Eropa arĩbirã mari õpa pepia. Dohpaguere judio masa árĩbirã iro dopa ta mari sãre mari Opũ Jesu mahiri mera Goãmũ taugũcumi, arĩpũ Pedro erãre.

¹² ïgu eroparĩcũ peerã árĩpehrerã ejarimaria wañorã. Eropirã Pablo Bernabé mera judio masa árĩbirã watope Goãmũ turari mera erã ii ïhmurare wereñorã erãre.

¹³ Eropa erã weretuhajara pũhrũ Santiago sã werepũ.

—Acawererã, peeque yũre.

¹⁴ Goãmũ judio masa árĩbirãre ïgu yarã árĩmorãre ïgu ne iirare weretuhajami Pedropũ.

¹⁵ Iribojegue Goãmũ ya weremũhtanirã erã werediro dopa ta eropa wahabũ judio masa árĩbirãre. Õpa arĩ Goãmũ wereniguirire gojaũma erã iribojeguere:

¹⁶ Iribojeque Davi mũrũ ya curu majarã erã oparã árĩra pehrea wabũ. Pũhrũ dujarigũca yũhũ. Eropigu dipaturi ïgu ya curu majagũre opũ acugũca.

¹⁷ Yũ eropa acura pũhrũ árĩpehrerã judio masa árĩbirã yũre erã opũre gamerãcoma erã. “Yaharã árĩque,” yũ arĩ sihubeorãpũ yũre gamerãcoma.

¹⁸ Eropa ta arĩmi mari Opũ. Iribojegue ïgu ire masare weremũripũ, arĩ gojaũma Goãmũ ya weremũhtanirã.

¹⁹ “Eropigu õpa pepia yũhũ, arĩpũ daja Santiago. Judio masa árĩbirãre Goãmũ yare ne gamenũgarãre baja iidorebircãrã mari.

²⁰ Eropirã erãre goja, obeorã mari. Õpa arĩ gojabeorã. “Goãmarã wéanirãre erã umupeora barire babiricãque. Eropirã nome mera ñero iibiricãque. Nome sã ũa mera ñero iibiricãque. Eropirã wũnũgũ mohwejẽnirãre waimũrãre babiricãque. Dire ihribiricãque,” iripẽta arĩ were gojabeorã. Iri doreri Moise apira doreri sã ãhraa.

²¹ Yoari boje judio masa buheri wirigue Sabado árĩcũ Goãmũ Moiserẽ ïgu apira dorerire buhemũrima masa. Eropii árĩpehreri macarigue Moise dorerire buhemũrima masa. Eropirã yũ arĩdiro dopa ta judio masa árĩbirãre Jesu yarãre were gojabeocũ, judio masapũ pee, “Gũa iiguari ta ãhraa,” arĩrãcoma, arĩpũ Santiago.

Judio masa árĩbirãre erã gojarapũ obeoñorã

²² Eropirã Jesu ïgu apinirã, Jesu yarã oparã árĩpehrerã Jesu yarã mera Santiago arĩrãre peerã, “Eropa ta iirã,” arĩñorã. Tuhajanugu erã mera majarãre beyeñorã erã obeomorã. Antioquíague Pablo, Bernabé mera erã wamorãre erã beyeñorã. Eropirã erã Judare, Sila mera beyeñorã erã obeomorã. Judapũ Barsabá peñe waĩcupũ. Erã beyerã acawererã Jesu yarã erã umupeonirã árĩñorã.

²³ Erãre erã beyera pũhrũ Jesu yarã gojabeorapũre obeoñorã erã mera. Õpa arĩ gojañorã erã:

—Jesu ïgu apinirã, Jesu yarã oparã, mũa acawererã Jesu yarã mera gũa õadorea mũare. Árĩpehrerã judio masa árĩbirã Antioquíague, Siriague, Ciliciague arĩrãre mũare Jesu yarãre õadorea gũa.

²⁴ Gũa mera majarã mũa pohroque ejarã, mũare baja dorerire iidoreañorã. Eropirã mũare gariboañorã. Erã Goãmũ dorerire Moiserẽ ïgu apiraguere, mũa dupũ merogã gasirogãre wiriri sãre iidoreañorã. Gũapũ erãre irire buhedorerã obeobirabũ.

²⁵⁻²⁶ Eropirã gwa árĩpehrerã mua pohrogue obeomorãre gwa beyeabu. Mari mera majarãre, mari mahirãre, Pablo, Bernabé mera Cristo Jesu mari Opu yare güiro mariro erã buhecũ bajasuburi gajirã erãre wejêbocuriñorã. Erã eropa wejêbocuricũ merogã mera tarimuriñorã erã. Erã Pablo, Bernabé mera gwa beyenirãre dohpaguere obeoa.

²⁷ Eropirã Juda, Sila mera mua pohrogue obeoa. Gwa gojabeorare erãpu muare wererãcoma.

²⁸ Espíritu Santo ñgu guñaro dopa ta gwa sã pepia. Ōpa añraa iri: Gaji doreriguere apibea muare. I doreri dihtare apirãca muare.

²⁹ Goãmarã wéanirãre erã umupeora barire babiricãque. Dire ihribiricãque. Wunugũ mohwejênirãre waimurãre babiricãque. Eropirã nome mera ñero iibiricãque. Nome sã uma mera ñero iibiricãque. I gwa eropa dorera iibirã òarire iirã iica mua. Iripêta añraa muare gwa werediari, arĩ gojabeoñorã Jesu yarã Jerusaléngue arĩrã.

³⁰ Iripũre gojatuhaja, wiañorã Antioquíague warãre. Erã wiara puhru waha, Antioquíague ejañorã. Erã erogue ejara puhru bajarã masare gameneredore, erã gojarapũre wiañorã erãre.

³¹ Iripũre erã buhera puhru, iri òarire erã werebeorare peerã, òaro mucubiriñorã.

³² Juda, Sila mera Goãmu yare weremuhtarã arĩñorã. Eropirã yoari boje Jesu yarãre Goãmu erãre ñgu weredorerare wereñorã. Erã eropa werecũ peerã, Jesu yarãpu mucubiri òaro siporãcuñorã.

³³ Eropirã Juda, Sila mera erogue bajamenurigã erã arĩra puhru erã dujaricũ, ero majarã erã goeriserecũ, “Ōaro waque mua,” arĩñorã Antioquía majarã. Eropirã Juda sãre obeonirãre òadorebeoñorã. Erã eropa arĩra puhru Juda waha wapũ.

³⁴ Silapu dujapu Antioquíague.

³⁵ Eropirã Pablo Bernabé sã bajamenuri dujañorã iri maca ta daja. Eropirã erã gajirã bajarã mera Jesu yare buhe wereñorã.

Dipaturi Pablo òari buherire buhecurigũ wapũ daja

³⁶ Eropii bajamenuri puhru Pablo werepu Bernabére.

—Ina, árĩpehrerãre mari buhenuganirãre ñhacurirã warã daja, arĩpu Pablo.

³⁷ Eropigũ Bernabépu Ñure erã mera aĩgãdiaripu. Ñu Marco peñe waĩcũpu.

³⁸ Pablopu ñgure aĩgãdiabiripu. Ero core ñgu erã mera Panfiliague ejagu erãre cohã dujaa wapũ. Eropigũ ñgu erã iirire yujuro bojebiri dujaa wapũ. Ñgu eropa yujuro bojebiricũ ñagu Pablo dipaturi ñgure aĩgãdiabiripu.

³⁹ Ñgu aĩgãdiabiricũ ñagu Bernabé Pablo mera erã basi perã burigã arĩ game erã basi purumujucãñorã. Erã eropa arĩra puhru Bernabépu Chipre waĩcũri nugurogue Marcure aĩtaribuja wapũ.

⁴⁰ Pablopu Sila mera waha wapũ. Eropirã erã buherã waboro core Jesu yarã erãre obeorã, “Goãmu muare òaro ñhadibuporo,” arĩñorã. Erã eropa arĩra puhru, Pablo Sila mera waha wapũ.

⁴¹ Eropa warã, Siria yeba, Cilicia yeba sãre eja, erogue Jesu yarãre òaro siporãcu iri erã mucubiricũ iñorã erã.

16

Timoteo Pablo Sila mera wapicũgãpu

¹ Erã eropa iira puhru Pablo sã Derbegue, Listrague ejañorã. Erogue ejagu Timoteore bocajapu. Timoteo Jesu yagu arĩgu, judio maso magu arĩpu ñgu. Ñgu pago sã Jesu yago ta arĩpo. Ñgu pagupu Griego masu arĩpu.

² Eropirã Listra majarã, Iconio majarã, Jesu yarã Timoteore masa “Õagũ àhrimi,” arĩ weremuriñorã.

³ Eropigũ Pablo Timoteore aĩgãdiapũ. Eropirã iri yeba majarã judio masapũ Timoteo pagũ griego masũ ìgũ árĩcũ masiñorã. Eropigũ Pablo judio masare guari arĩgũ, Timoteo dũpũre miri gasirogã wiri aĩpũ. Judio masa doreri iri arĩro dopa ta iipũ ìgũre.

⁴ Ìgũ eropa iira pũhrũ waha erã ejari macari majarãre erã gojabeorapũ majare wereñorã. Iripũ Jesu ìgũ apinirã, Jesu yarã oparã mera Jerusaléngue árĩrã erã gojabeorapũ arĩyoro. Eropirã erã iri dorerire òaro wereñorã ero majarã Jesu yarãre.

⁵ Erã eropa werecũ peerã, Jesu yarãpũ Jesure umupeonemoñorã. Eropirã Jesu yarã umuri nũcũ bajarã waniguicãñorã.

Pablo quẽroque Macedonia majagũre ìapũ

⁶⁻⁷ Eropigũ Asia yebaguepũre òari buherire buherã wadorebiripũ Espĩritu Santo erãre. Eropirã erã Frigia yebare taria, Galacia yebare taria, Misia yeba tũro pohro ejañorã. Bitinia yebapũ wadiariñorã erã. Eropigũ Espĩritu Santopũ erãre erogũere wadorebiripũ.

⁸ Ìgũ eropa dorera pũhrũ erãpũ Misia yebare tarigã, Troague erañorã.

⁹ Eroque ìgũ erara pũhrũ iri ñamire òpa quẽpũ Pablo. Macedonia yeba majagũ ìgũ pohro niguicũ ìapũ ìgũ. “Guare Macedonia yeba majarãre itamugũ arique,” arĩ, sihupũ ìgũ Pablore.

¹⁰ Ìgũ eropa quẽra pũhrũ wahgã, gũa yare amutuhaja, Macedoniague waha wabũ gũa. “Goãmũ iri yebare òari buherire buhedoregũ iimi marire,” arĩ pepibũ gũa.

Pablo, Sila mera Filipogue árĩpũ

¹¹ Eropirã gũa Troague árĩrã dohodiru mera Samotracia waĩcũri nũgũroque taribujabũ gũa. Eropirã gajinũ Neápoligue wabũ gũa.

¹² Iri macare taria, Filipogue Roma majarã ya macague ejabũ gũa. Iri maca Macedonia yeba árĩri maca árĩbũ. Gũhyadiari maca árĩro iibũ. Eroque bajamenũrigã gũa árĩbũ.

¹³ Eropirã Sabado árĩcũ gũa iri maca tũro pohroque, dia weca pohroque ejabũ. Ero Goãmũ mera erã werenigũiro árĩbũ. Ero doarã ero gamenererã nome mera weretamubũ gũa.

¹⁴ Yujugo guare peego Tiatira majago Lidia waĩcũgo árĩmo. Eropigo igo òari suhri wajacũri suhrire duago árĩmo. Mari Pagũ Goãmũ sãre umupeogo árĩmo. Eropigũ Pablo ìgũ wererire òaro peecũ iimi Goãmũ igore.

¹⁵ Eropii igore igo ya wihi majarã mera waĩyemi Pablo. Ìgũ eropa waĩyera pũhrũ òpa arĩmo igo:

—“Jesu yago àhraa,” arãa mũa sã yũre. Eropirã yaha wihi ñajarinique mũa. Yũ mera dujanique, arĩmo igo guare.

Igo eroparĩcũ peerã igo ya wihi dujanibũ gũa.

¹⁶ Gajinũ Goãmũ mera erã werenigũiroque gũa wacũ watĩ ñajasũdigo bocatĩrimo guare. Igo gajirã pohro majago árĩmo. Eropigo igo masare “Õpa waroca mũare,” arĩ wereyugo árĩmo. Irire masare werego wũaro wajatabasamo igo oparãre.

¹⁷ Eropigo Pablo mera gũa wacũ, guare nũrusia, gaguiniguimo igo.

—Oã Goãmũ turatarigũ ìgũ itumurã àhrima. Mari sĩrira pũhrũ Goãmũ marire ìgũ òaro tauborore werema erã, arĩ gaguiniguimo igo.

¹⁸ Bajanũri eropa arĩ garibomo Pablore. Igo eropa arĩ gaguiniguicũ daja Pablo gamebigũ maji ìha, òpa arĩmi watĩre:

—Jesucristo turari mera dorea mũre. Igore duhuque. Wanisa mũhũ, arĩmi Pablo.

Ìgũ eroparĩcũ ta watĩpũ waha wapũ.

19 Watĩ igore eropa wara pũhrũ igo òago dujago masa erã waburire werego árĩbirimo pare. Eropirã igo oparãpũ niyerure igo wajatabigo igo wacũ ãarã, erã Pablo Sila mera ñeama. Ñehatuhaja, erãre taragãma iri maca decogue oparã pohrogue.

20 Eropa aĩgãrã, dipuwaja moadorerã pohrogue erãre apima erã òpa arĩrã:

—Oã judio masa mari ya macare gariborã iima.

21 Erã mari dorerire cóadorerã, gaji buherire buherã iima. Mari ya dorerire tarinũgacũ iidiarã iima. Mari Roma majarã árĩrã oã erã wereripũre iimasibea mari. Eropirã erã buherire mari gamebeaa, arĩma igo oparã dipuwaja moadorerãre.

22 Erã eroparĩcũ peerã masa bajarã Pablo sã mera guatariacãma. Eropirã dipuwaja moadorerãpũ Pablo Sila sã ya suhrire erã yehgue cóara pũhrũ mũta yucũgã mera tãradorema erãre.

23 Bũrigã erã tãrara pũhrũ peresu iima erãre. Erã eropa peresu iira pũhrũ peresure coregure òaro ãhadibudoreñorã erã.

24 Erã eropa dorera pũhrũ erãre coregũpũ iri wihi poheca maja taribugue erãre api, taboamĩji goberigüe sĩhacu erã guburire bihacãpũ.

25 Ñami deco Pablo, Sila mera Goãmũre serẽ ãgũre bayapeoñorã. Erã eropa bayacũ peeñorã gajirã peresugue árĩrã.

26 Erã eropa bayacũ ta iri wihi bũrigã ñohmeyoro. Ero eropa ñohmecũ yujuro mera árĩpehreri disiporori pãrimaapehrea wayoro. Peresugue árĩrãre erã diriradari sã pãrisiri dija wayoro.

27 Eropa wacũ ãagũ, iri wihire coregũpũ wahgã, ãgũ ñoserimijire aĩbeo, ãgũ basi ñosediaripũ.

28 ãgũ eropa iicũ ãagũ Pablo ãgũre bũrigã gaguinigui òpa arĩpũ.

—Mũ basi ñero iibiricãque. Árĩpehrerã òre ãhraa gua, arĩpũ ãgũ erãre coregure.

29 ãgũ eroparĩcũ peegũ erãre coregũpũ sihãgodore, erã pohrogue omagã Pablo, Sila guburi pohrogue naragã merejapũ ãgũ.

30 Eropigũ ãgũ erãre iri taribugue árĩrãre aĩ wiria, serẽpipũ erãre.

—¿Dohpa iigũcuri yũhũ Goãmũ ãgũ yũre taucũ gamegũ? arĩ serẽpipũ ãgũ.

31 —Jesucristore umupeoque mũhũ. Mũ acawererã sã ãgũre umupeoporo. Mũa eropa iicũ Goãmũ mũare taugũcumĩ ãgũ pohro mũa waboro dopa, arĩ wereñorã erã.

32-33 Erã eropa arĩrisubu ñami deco pũhrũgã árĩyoro. Erã eropa arĩra pũhrũ erãre coredigũ ãgũ ya wihigüe aĩgãpũ erãre. ãgũ ya wihigüe aĩja, erã camire coerpũ ãgũ. ãgũ eropa coetuhajara pũhrũ ãgũ acawererã mera Goãmũ yare buhepũ Pablo sã. Erãre ãgũ buhera pũhrũ waĩyepũ.

34 Erãre waĩyetuhajara pũhrũ erãre coredigũ Pablo sãre bari peopũ. Eropirã ãgũ ãgũ acawererã mera òari buherire erã peera pũhrũ bũrigã mucubiriñorã. Goãmũre masinũgañorã.

35 Boyodiji merecũ ãarã oparãpũ erã surarare peresugue obeoñorã Pablo sãre wiudorerã.

36 Erã eropa wiudorera pũhrũ iri wihire coregũpũ Pablo sãre werepũ.

—Oparã mũare wiudoreañorã. Eropirã güiro mariro wirique, arĩpũ ãgũ Pablo sãre.

37 Eropa erã wiudiaquerecũ ta Pablo werepũ surarare:

—Gua ñero iibirabũ. Eropirã gua ne dipuwaja mara. Bu gohra ta erã oparãpũ masa bajarã erã ãhurore yucũ mera tãrama gũare. Gua Roma majarã gua árĩquerecũ ta gũare tãrama. Tãratuhaja peresu iiaama gũare. Eropirã dohpaguere masa erã ãabiro wiudiana gũare, gũare erã ñero iirare gũhyasiũro tariri, arĩrã. Oparã erã basi ta ahri aĩ wiurã ariporo gũare, arĩpũ Pablo surarare.

38 ãgũ eropa arĩ werecũ peerã dujaa wereñorã oparãre surarapũ. Erã eropa arĩ werera pũhrũ Pablo Sila mera Roma majarã erã árĩcũ masirã oparãpũ güi árĩñorã.

³⁹ Eropirã erã Pablo sã pohro ejarã, õpa arĩñorã:

—Ñero iiabu gua mware. Ne eropa dipaturi iisome, arĩñorã oparã Pablo sãre.

Eropa arĩtuhaja oparã erãre peresugue aĩ wiu, erã ya macare wiridoreñorã.

⁴⁰ Eropirã Pablo Sila mera peresugue árĩnirã wiri, Lidia waĩcugo ya wihigue eja, Jesu yarãre bocatĩriñorã. Eropirã erã Jesu yarãre õaro wereñorã. Õaro sĩporãcucũ iĩñorã erãre. Erã eropa iira pũhrũ Pablo Sila mera waha wañorã.

17

Tesalónica majarã guañorã Jesu yarã mera

¹ Eropirã erã Anfípoligue eja taria, Apoloniague eja taria, Tesalónicague ejañorã erã. Ero judio masa buheri wihi árĩyoro.

² Eropigũ Pablo iri buheri wihigue wapũ ãgũ iiguaro dopa ta gaji macarigue árĩgũ. Erogu eja, uħre semana gohra erã soorinũre Sabadonũre Goãmũ yare iribojegue erã gojarare masare buhe, irire erã mera werenigupũ Pablo.

³ Eropigũ ãgũ Goãmũ yare werepũ õpa arĩgũ:

—Judio masa, mwa Opũ mwa coregũ Cristo árĩpũ masa ya árĩburire ñero taribu. Eropigũ ãgũ sĩa waha masa mũriapũ. Eropigũ ihĩ Jesu yũhũ arĩ weregũ, ãgũ Cristo gohra ta aħrimi marire taubu. ãgũ ta aħrimi mwa coregũ. Eropa ta werea Goãmũ yare erã gojarapũ, arĩ werepũ Pablo.

⁴ ãgũ eroparĩcũ peerã bajamerãgã ero árĩrã “Diaye ta aħraa,” arĩñorã. Eropirã erã Pablo sã mera wañorã. Eropirã gajirã sã griego masa bajarã Goãmũre umupeorãpũ, Pablore peerã erã mera majarã nome sã, bajarã oparã nome sã, ãgũre peerã Jesu yarã dujañorã. Eropirã Pablo sã mera wañorã.

⁵ Judio masapũ erã eropa iicũ ãarã erãre ãhaturiñorã. Eropirã erã ñerãre mohmebirãre bajarãre sihu gameneo, õpa arĩdoreñorã: “Pablo ãgũ mera majarã mera ñero iirã iima,” arĩ gaguiniguideñorã erãre iri maca majarãre. Eropa gaguiniguirã árĩpehrerã iri maca majarãre guacũ iĩñorã Pablo sã mera. Eropirã erã judio masa Jasõ ya wihigue ñaja Pablo sãre amariñorã erãre masaguere omorã.

⁶ Eropa amarã erãre bocabiriñorã. Eropirã Jasõre, gajirã Jesu yarã sãre ñeha tarawiriañorã erãre. Oparã pohrogu aĩ eja, õpa arĩ weresãñorã erã.

—Pablo sã masare árĩpehreroguerẽ garibotariañorã. Eropirã dohpaguere mari ya macaguere eratuħajama.

⁷ Eropigũ ihĩ Jasõ erãre ãgũ ya wihigue ñajaridoreami. Erã árĩpehrerã mari weca opũ Roma majagũ ãgũ dorerire tarinũgama. “Gajigũ mwa opũ aħrimi. Jesu ãgũ ta aħrimi,” erã erĩcũ mari opũ César dorerire tarinũgama erã, arĩ weresãñorã judio masa erã oparãre.

⁸ Erã eropa arĩ weresãcũ peerã, árĩpehrerã masa, oparã sã gua “¿Dohpa wahari?” arĩ pepiñorã.

⁹ Eropirã oparã Jasõre, ãgũ mera majarã sãre niyerure wajayedore, wiucãñorã.

Pablo Sila mera Bereague ejañorã

¹⁰ Iri eropa wacũ iri ñami ta mata Jesu yarã Pablo sãre dihbu obeocãñorã Bereague. Erogu eja judio masa buheri wihigue ñaja wañorã.

¹¹ Judio masa Berea majarãpũ Tesalónica majarã tauro Goãmũ yare õaro peerã árĩñorã. Eropirã erã Jesu yare erã peera pũhrũ “¿Diaye ta aħriri?” arĩ masidiarã, umuri nũcũ Goãmũ yare erã gojarapũre eropa buheniguicãñorã erã.

¹² Eropirã erã bajarã Jesure umupeoñorã. Griego masa sã, uħma, oparã nome mera Jesure umupeoñorã.

13 Eropirã Pablo Bereague Goãmũ yare ïgũ buhecũ sãre peebeo Tesalónica majarã judio masa Bereague ejañorã. Erogue ejarã, Berea majarãre quere goroweoñorã. Pablo sã mera guacũ iñorã erã.

14 Erã eropa iicũ ïarã Jesu yarã Pablöre yojaro mera wuariya turogue obeoñorã. Eropigũ Sila, Timoteo mera Bereague ta dujañorã.

15 Eropirã gajirã Pablöre Atenague aĩgã soñorã. Ìgũre sotuhaja maji dujaa wañorã. Erogue ejarã,

—Yojaro mera waha, wapicũrã waque Pablöre, arĩ wereñorã Silare, Timoteo sãre. Eropa arĩ weredorepũ Pablo erãre.

Pablo Atenague árĩpũ

16 Eropigũ Pablo Atenague coregũ iipũ Sila, Timoteo sãre. Eropigũ Atena majarã erã goãmarã wéanirãre bajarã erã opacũ ïagũ Pablo burigã bujawerepũ erã mera.

17 Eropa bujaweregũ judio masa buheri wihigue judio masa mera dũyaso wereniguiipũ ïgũ. Eropigũ daja judio masa árĩbirã mera sãre wereniguiipũ ïgũ. Erã yujurãyeri Goãmũre umupeorã árĩñorã. Eropigũ Pablo iri maca deco Ʃmũri nũcũ ïgũ pohrogue eropa curimaji ñajarã mera wereniguiipũ.

18 Gajirã epicúreo yare buherã, estoico yare buherã sã Pablo mera wereniguiñorã.

—¿Ihĩ wereniguiiri pehregũ dohpa arĩ wereniguiipũ iiri ïgũ? arĩñorã erã.

Pablo Jesu yare, ïgũ masa mũriarare ïgũ werecũ peerã õpa arĩ pepiriñorã erã masa. “Ìgũ gajirã goãmarãre weregũ iicumi,” arĩ pepiriñorã erã.

19 Erã peera pũhrũ erã wereniguirogue Areópago waĩcũrogue Pablöre aĩgãñorã.

—I buheri, mama buherire mũhũ dohpague wererare masidiaa gũa.

20 Mũ buheri gajiropa ãhraa. Eropirã gũa irire masidiaa, arĩñorã erã Pablöre.

21 Árĩpehrerã Atena majarã Ʃmũri nũcũ mama buherire wereniguidiañorã. Eropirã irire peediañorã. Gaji yeba majarã sã Atenague erarã eropa dihta iidiañorã. Eropirã Pablo ïgũ wererire peediañorã erã.

22 Eropigũ Pablo Areópago waĩcũro wahgãñugaja õpa arĩ werepũ:

—Atena majarã, bajarã goãmarã wéanirãre mũa burigã umupeocũ masia yũhũ.

23 I maca mũa ya macare goãmarã wéanirãre mũa umupeori gororire ïhacuriabũ yũhũ. Eropa ïhacurigũ yũ sã yuju gorogue mũa goja apirare buheabũ. “Goãmũ, mari masibigũ yare umupeori goro ãhraa,” arĩ gojarare buheabũ mũa irire apiroguere. Mũa ïgũre masibiriquererã ïgũre umupeoabũ mũa. Ìgũre ta mũa masibigũre weregũ ïiaa yũhũ mũare.

24 “Goãmũ árĩpehreri yebare, yeba maja sãre deyoro moañumi. Ìgũ Ʃmarore, yebare opũ árĩgũ ïgũ masa erã iira wiri árĩbeami.

25 Eropigũ ïgũ mari árĩricũrere ogũ mari itamurire gamebeami. Ìgũ mojomorocũgũ árĩbeami.

26 “Ìgũ yujugũ Ʃmũ mera árĩpehreri yeba majarãre masare iĩñumi. Eropigũ árĩpehreri yebaguere marire apiñumi ïgũ. “Ipẽ yoari boje õguere árĩrãcoma,” arĩgũ queo apiñumi marire.

27 “Erã amarã yũre bocarãcoma,” arĩ pepiñumi Goãmũ. Eropigũ Goãmũ yoarogue árĩbeami. Mari mera ta ãhrimi. Òpa arĩ gojañumi gajigũ.

28 “Marire árĩcũ iimi ïgũ. Ìgũ maricũ mariboya mari sã. Eropigũ masa nũcũre eropa árĩniguicãmi ïgũ,” arĩ gojañumi. Mũa mera majarã iribojegue majarã bayarire õaro gojarã erã gojara ãhraa iri. “Mari sã Goãmũ porã ãhraa,” arĩ gojañorã erã.

29 Eropirã mari ïgũ porã árĩrã, goãmarã wéanirãre, oro, plata, Ʃtã mera mũa gamero mũa iinirãre “Goãmũ ãhrimi,” arĩ pepibiricãque mũa.

³⁰ Iribojegue masa masibirã erã árĩnicũ erã ñero iiquerecũ ta Goãmũ eropa ñacãniñumi. Eropa iiqueregũ dohpaguepũre árĩpehreri yeba majarãre erã ñerire bũjaweredoremi Goãmũ.

³¹ Pũhrũ ìgũ queorinũ árĩpehreri yeba majarãre diaye ta beyegũcumi Goãmũ õarãre, ñerãre. Ìgũ beyedore ìgũ apidiro dopa Jesupũ beyegũcumi. Jesure sĩridigũguere masupũ ìgũ. Eropa masugũ “Ìhĩ yũ apidigũ ãhrimi,” arĩ, ìhmugũ iipũ Goãmũ masare, arĩ werepũ Pablo Atena majarãre.

³² Ìgũ eroparĩcũ sĩrinirã masa mũriarare ìgũ wereniguicũ peerã gajirã ìgũre wereyañorã.

Gajirãpũ õpa arĩñorã:

—Dipaturi ire mũ werecũ gũa peediaa daja, arĩñorã erã Pablore.

³³ Erã eropa arĩra pũhrũ Pablo waha wapũ.

³⁴ Eropirã bajamerãgã ìgũ mera árĩrã Jesure umupeonũgañorã. Dionisio Areópago majagũ oparã mera majagũ Jesure umupeonũgapũ. Dámari waĩcũgo sã, gajirã mera Jesure umupeonũgapo.

18

Pablo Corintogue árĩpũ

¹ Eropigũ Pablo Atenague árĩdigũ waha Corinto waĩcũri macague ejapũ.

² Erogue ejagũ judio masũ Aquila waĩcũgũre bocajarũ ìgũ. Arĩpehrerã weca opũ Claudio waĩcũgũ judio masare Romague árĩrãre ìgũ cóãcũ Aquilapũ ìgũ marapo Priscila mera waha, Corintogue ejapũ. Aquilapũ Ponto waĩcũri yeba masa dehyoadigũ árĩpũ. Eropirã erã Corintogue árĩcũ Pablo erã pohrogue ejapũ.

³ Aquila sã suhri wirire iirã arĩñorã. Pablo sã suhri wirire iigũ ta árĩpũ. Eropigũ ìgũ erã mera mohme ero dujarũ.

⁴ Eropigũ Pablo Sabado árĩcũ semanari nũcũ judio masa erã buheri wihigue judio masare, judio masa árĩbirã sãre Goãmũ yare werepũ.

—Ìhĩ ìgũ wereniguiiri diaye ta ãhraa, arĩñorã masapũ erã peera pũhrũ.

⁵ Eropigũ Sila, Timoteo mera Macedoniague árĩnirã Pablo pohrogue ejañorã. Erogue erã ejara pũhrũ, Pablo suhri wiri mohmerire duhucã mũmũri nũcũ judio masare buhemũripũ.

—Jesucristo marire taubu mari coredigũ ta ãhrimi, arĩ werepũ erãre.

⁶ Ìgũ eropa arĩ buhequerecũ ta judio masapũ ìgũre peediabiriñorã. Eropirã erã ñero quere goroweoñorã ìgũre. Erã eropa iicũ Pablo erãre ìgũ turibodiro dopa ta, ìgũ suhri maja mera pasiri mehpiũ.

—Mũa ya dipuwaja peamegue warãca. Goãmũ ìgũ dorediro dopa ta mũare buherabũ yũhũ. Mũapũ yũre peediabirabũ. Dohpague yũpũ judio masa árĩbirãre buhegũ wagũra, arĩpũ Pablo judio masare.

⁷ Ìgũ eropa arĩra pũhrũ ìgũ erogue árĩdigũ waha, Tito Justo waĩcũgũ ya wihigue ejapũ. Justo Goãmũre umupeogũ árĩpũ. Ìgũ ya wihipũ judio masa buheri wihi pohro árĩyoro.

⁸ Eropirã Crispo waĩcũgũ iri buheri wihi opũ, ìgũ marapo, erã porã mera mari Opũ Jesure umupeoñorã. Eropirã gajirã Corinto majarã bajarã Goãmũ yare peerã, Jesure umupeoñorã. Erã eropa umupeorã árĩcũ erãre waĩyerũ.

⁹⁻¹⁰ Yũju ñami Goãmũ quẽrogue werepũ Pablore. Ìgũre õpa arĩpũ:

—Mũ mera ãhraa. I macare yaharã bajarã ãhrima. Eropirã gajirã masa mũre ñero iimasibeama. Eropigũ gũibita mũhũ. Eropigũ yahare bũrigã wereque. Eropa pepibiricãque, arĩ werepũ Goãmũ Pablore.

11 Eropigũ yuju bojori ðaro gaji bojori deco gohra ero majarãre Goãmũ yare buhe, árĩmarĩpũ Pablo.

12 Ĩgũ eropa árĩrisubu Galiõ waĩcũgũ Acaya yeba majarã opũ ĩgũ árĩcũ, judio masa árĩpehrerã yujuropa ta Pablöre ñero weresãrã erañorã. Ĩgũre ñeha dipuwaja moadorerã pohrogue aĩgãñorã erã Galiõ pohrogue.

13 Aĩgã õpa arĩ weresãñorã ĩgũre:

—Ihĩ masare Goãmũre umupeodoregũ i yeba maja doreripũre cóãdoremi, arĩ weresãñorã judio masa dipuwaja moadorerãre.

14 Erã eropa arĩ weresãcũ peegũ Pablopũ erãre werediaripũ. Eropigũ Galiõ opũpũ judio masare werepũ.

—Ihĩ ñerire iidigũ árĩcũ gũa Romano majarã ya dorerire tarinũgagũ árĩcũ, mũare yũhriboaya yũhũ.

15 Mũa ya doreripũre ihĩ tarinũgagũ ĩgũ árĩcũ mũa basi ire amuque. Ire masibea yũhũ mũa mera, arĩ werepũ ĩgũ judio masare.

16 Eropa arĩgũ ta erãre Pablöre weresãñirãre ĩgũ ya taribugue árĩrãre cohã wiucãpũ ĩgũ.

17 Ĩgũ eropa cohã wiura pũhrũ árĩpehrerã iri wihi árĩrã Sóstenere judio masa buheri wihi opũre Jesu yagũre ñeha, dipuwaja moadorerã pohrogue pañorã ĩgũre. Erã eropa pacũ ĩagũ Galiõ eropa ĩacãpũ.

Pablo Antioquíague dujaa warũ daja

18 Eropigũ Pablo Corintogue yoari boje árĩdigũ “Wagũ iiaa,” arĩ goeriserepũ ĩgũ Jesu yarãre.

Ĩgũ eropa arĩra pũhrũ ĩgũ Priscila, Aquila mera Siria yebague árĩri macague taribuja warũ. Cencrea waĩcũri macague erã taribujara pũhrũ Pablo Goãmũre “Õpa mũre iibasagũra,” ĩgũ arĩrare iituhajagũ árĩpũ. Eropigũ eropa iigũ judio masa erã iiro dopa ta ĩgũ poarire wũapehocãdorepũ.

19 Eropirã erã Efeso waĩcũri macague eja, Priscilare, Aquila sãre apipũ Pablopũ. Erãre ero api, ĩgũpũ judio masa erã buheri wihigue warũ. Iri wihigue eja, Goãmũ yare werepũ. Eropa weregũ judio masa mera dũyaso werenigũpũ.

20 Ĩgũ eropa werera pũhrũ ĩgũre erã mera dujadoreriñorã erã. Erã eroparĩquerecũ,
—Dujabeaa mũa mera, arĩpũ Pablo erãre.

21 Eropa arĩgũ ta,

—Jerusaléngue yũre waro gahmea. Bosenũre ĩagũ wabu iiaa. Eropigũ wagũ iiaa. Goãmũ gamecũ dipaturi dujariboca, arĩpũ erãre.

Ĩgũ eropa arĩtuhaja Efesogue árĩdigũ taribuja warũ.

22 Eropigũ Cesareague taribujaja tarigã, Jerusaléngue ejarũ. Erogue eja, ero majarã Jesu yarãre “¿Ne ãhriri mũa?” arĩ, erãre ĩha taria Antioquíague ejarũ daja.

23 Ero bajamenũri árĩpũ. Ero árĩdigũ tariapũ. Galacia yeba árĩri macarigue, Frigia yeba árĩri macarigue dipaturi eja, iri macari majarãre Jesu yarãre buhe ðaro mucubiricũ iipũ.

Apolo waĩcũgũ Efesogue buherũ

24 Irisubure, judio masũ Apolo waĩcũgũ, Alejandría maca majagũ Efesogue ejarũ. Ĩgũ ðaro weremehregũ árĩpũ. Eropigũ ĩgũ Goãmũ ĩgũ gojarare ðaro masipũ.

25 Gajigũ ĩgũre Goãmũ yare weretuhamũripũ. Eropigũ ĩgũ Ñu waĩyegũ ĩgũ buheri dihtare masipũ. Eropa árĩqueregũ ĩgũ bũrigã mucubiriri mera Jesu yare ðaro buherũ.

²⁶ Eropigu judio masa erã buheri wihigue ïgu güiro mariro erãre buhenugapũ. ïgu eropa buhecũ erã peera pũhrũ Priscila Aquila mera ïgure erã mera aïgãñorã. Goãmũ yare ðaro diaye ðaro ïgu werepehobicũ ïarã diaye werepehocãñorã erã ïgure.

²⁷⁻²⁸ Eropigu ïgu Apolopũ Acaya yebague ïgu wadiacũ Jesu yarã ïgure “Ôaro waque,” arĩ, erã gojarapũrire oñorã ïgure. Iripũri Acayague árĩrã Jesu yarãre Apolore ðaro bocatĩridoreripũri árĩyoro. Eropigu Apolo erogue ejagũ ero majarãre Jesure umupeorãre Goãmũ mahiri mera ðaro itamupũ. Judio masare iri maca árĩrãre ðpa arĩ werepũ:

—Goãmũ ïgu obeodigu mũa coredigu ãhrimi Jesu. Cristo gohra ãhrimi, arĩ werepũ judio masare gajirã masa erã ïaro.

Ïgu eroparĩcũ, Goãmũ wereniguri gojarapũre ðaro queroro werecũ erã pee “Diaye árĩbeaa,” arĩmasibiriñorã erã. Eropigu Jesu mahiri mera Jesure umupeorãre ïgu ðaro itamupũ erãre Apolo.

19

Pablo Efesogue wapũ

¹ Corintogue Apolo ïgu árĩrisubu, Pablopũ utã yucugue mũri taria, Efesogue ejapũ. Eroque eja, yujurãyeri Jesu yarãre bocajapũ.

² Erãre ïgu bocajara pũhrũ ïgu erãre serẽpi ïapũ.

—¿Mũa Jesure umupeora pũhrũ mũapũ Espĩritu Santore opanugari? arĩ serẽpi ïapũ Pablo.

Ïgu eroparĩcũ peerã ïgure ðpa arĩ wereñorã erã:

—“Espĩritu Santo ãhrimi,” arĩ ne werebirama guare, arĩ wereñorã erã.

³ Erã eropa arĩ werera pũhrũ Pablo erãre serẽpi ïapũ daja:

—¿Noa ya buherire mũa peera pũhrũ waĩyearchi mũare? arĩpũ ïgu daja.

—Ñu ya buherire gũa peera pũhrũ waĩyeama guare, arĩ wereñorã erã.

⁴ Erã eroparĩcũ peegũ ðpa arĩpũ Pablo:

—Masa erã ñeri iirare erã duhucũ ïagũ waĩyepũ Ñu. Eropiro ïgu waĩyeripũ erã ñeri iirare erã duhurare masare ïhmuburi árĩyoro. Eropigu gajino sãre werenemopũ Ñu. “Yũ pũhrũ aribure ïgure umupeoque mũa,” arĩpũ Ñu masare. Eropa arĩgũ Jesure ta umupeodoregũ iipũ, arĩ werepũ Pablo erãre.

⁵ Ïgu eroparĩcũ erã peera pũhrũ, Jesu waĩ mera waĩyepũ erãre.

⁶ Eropigu Pablo erã yujurãyeri weca ïgu mojotorire ïgu duhpeocũ, Espĩritu Santopũ erapũ erãguere. Ïgu eropa erara pũhrũ erãpũ peeyamariri yare werenigui, Goãmũ yare wereñorã.

⁷ Erã árĩpehrerã doce mũa erã árĩñorã.

⁸ Pũhrũ Pablo judio masa erã buheri wihigue ñaja, urcherã abe gohra güiro mariro Goãmũ ïgu opũ árĩrãre were, wereniguiũ erã mera. ïgure erã eropa peera pũhrũ “I diaye ta ãhraa,” arĩñorã erã.

⁹ Gajirãpũ peediabiriñorã. Eropirã erã masa erã peeuro iri ðare buherire ñero arĩ werenigui ïhmuñorã. Erã eroparĩcũ peegũ Pablopũ Jesu yarãre sihu wiria, gajipugue waha wapũ. Waha, Tirano waĩcũgũ ya buheri wihigue mũmuri nũcũ masare Goãmũ yare werepũ ïgu.

¹⁰ Pe bojori gohra buhepũ erãre. Ïgu eropa buhecũ árĩpehrerã Asia yeba majarã judio masa, judio masa árĩbirã mera mari Opũ Jesu yare peeñorã.

¹¹ Eropigu Goãmũ turari mera Pablo bajasuburi deyoro moarire ii ïhmupũ.

¹² Pablo ïgu suhri gasirore, ïgu suhriore ïgu dũpũ pẽhrera gasirore dorecurãre aïgãñorã gajirãpũ. Masa dorecurã iri suhriore pẽhrerã ðarã wañorã. Eropirã watẽa ñajasũnirã iri suhriore erã pẽhrera pũhrũ watẽa wiria wañorã erãre.

13-14 Gajirã judio masa eropa curiniguirã watëare cóarã judio masa yeea árñorã. Esceva waĩcugu siete ïgu porã árñorã. Escevapũ judio masũ pahia opu árĩpũ. Eropirã erã Pablo ïgu iidiro dopa ta Jesu turari mera watëare cóadiariñorã. Eropirã watëa ñajasũdigure boca watëare doreriñorã erã.

—Jesu Pablo ïgu weregu ïgu turari mera dorea mũare. Duhuque ïre, arĩriñorã erã.

15 Watëare erã wadorera pũhrũ, watëapũ masugure õpa arñorã erãre.

—Jesure masia. Pablo sãre masia. Mũapũre masibea, arñorã watëa erãre.

16 Erã eroparĩcũ ta watëa ñajasũdigupũ burigã erãre ñehamaa wapũ. Eropigu erãre ñetariaro iipũ. ïgu eropa iira pũhrũ suhri marirã, camicũrã oma wiriañorã erã iri wihire watëa cóadiarãpũ.

17 Erã eropa iira pũhrũ árĩpehrerã Efeso majarã, judio masa, judio masa árĩbirã mera irire pee, gũitariacãñorã erã. Eropirã mari Opu Jesu yare wereyaro mariro wereniguñorã masapũ.

18 Eropirã masa bajarã Jesure umupeorã erã ñero iirare wererã arñorã.

19 Erã mera majarã bajarã yeea árñorã. Eropirã erã erã gojarapũrire purisiriri wereripũrire erogue aĩgãri, masa erã ïaro iripũrire soe cóacãñorã erã. Iripũri wajacũrãre erã queocũ, árĩpehreripũri cincuenta mil plata árĩripũri wajacũriyoro iripũri.

20 Eropirã Goãmũ yare gamerã bajarã wañorã. Goãmũ turari mera ïgu yarã wañorã.

21 Erã eropa wara pũhrũ Pablo õpa arĩ pepipũ: “Macedonia yeba ejamũhta, iri yebare taria Acaya yebagure ejagũra. Iri yebare yũ ejara pũhrũ Jerusalengue wagũra. Iri macare yũ ejara pũhrũ Romague ïagũ wagũra,” arĩ pepipũ Pablo.

22 Eropigu perãre ïgũre itamurãre ïgu core obeomũhtapũ Macedonia yebague. Timoteo Erasto sã arñorã erã. Eropigu Pablopũ yujugũ ta dujapũ Asia yebague.

Efesogue masa gua gaguiniguñorã

23 Irisubure Efesogue Jesu yare gajirã gamebirã Pablo sãre ïhaturiñorã.

24 Yujugũ platare mohmegũ Demetrio waĩcugu árĩpũ. ïgu plata mera erã goãmo Artemisa waĩcugo umupeori wihi wẽara wirire mũta wirigãre iigu árĩpũ. Eropigu ïgu gajirã plata mohmerã mera erã wẽanirãre wũaro dua wajatamũriñorã erã.

25 Eropigu Demetrio gajirã plata mohmerãre sihu gameneo, werepũ erãre.

—Peeque mũa. I mohmeri mera mari wẽanirã mera wũaro mari wajatarare masia mũa.

26 Ihĩ Pablo ïgu iirare ïgu buhera sãre masia mũa. Õpa arĩ buhemi ïgu: “Goãmarã wẽanirã masa erã iinirã ojocarirã árĩbeama,” arĩ weremũrami ïgu. ïgu eroparĩcũ peerã, Efeso majarã, árĩpehrero Asia yeba majarã sã ïgu buherare “Diaye ta ãhraa,” arãñorã irire.

27 Eropa arĩrã mari mohmerire mari wẽarare masa gamesome. Eropirã mari goãmo wũago Artemisa ya wihire cóãbocoma. Eropirã árĩpehrerã Asia yeba majarã, árĩpehreri yeba majarã igore umupeosome pare. Eropirã masa igore masibirã mari wẽarare asũsome, arĩpũ Demetrio erãre.

28 ïgu eroparĩcũ peerã burigã gua, gaguiniguñorã:

—Artemisa Efeso majarã yago goãmo turago ãhrimo, arĩ gaguiniguñorã erãpũ.

29 Erã eropa gaguiniguicũ Efeso majarã árĩpehrerã sã gaguiniguitaria wa pee masiri pehrea wañorã. Eropa warã Gayore, Aristarco sãre ñeha, masa erã gamenererogue erãre taragãñorã. Gayo, Aristarco mera Macedonia majarã árñorã. Pablo mera curirã árñorã.

30 Erãre ñeacũ ïha Pablopũ masa pohro weregu wadiaripũ. Jesu yarãpũ ïgũre wadorebiriñorã.

³¹ Eropirã gajirã sã iri yeba majarã oparã, Pablo mera majarã árĩrã erã pohro majarãre weredoreñorã Pablöre:

—Masa erã gamenererogue wabiricãque, arĩ weredoreñorã oparã Pablöre.

³² Eropirã ero gamenererã mera majarãpũ bajarã “¿Duhpimorã mari gamenererã iiri?” arĩ masibiriñorã. Eropirã erã gaguiniginemoñorã. Ipũgue árĩrã gajiropa arĩ gaguinigui, gajirã sã gajiropa arĩ gaguiniguiñorã.

³³ Eropirã judio masapũ Alejandro waĩcũgũre masare weredoreriñorã. Eropigũ Alejandro “Ejarimaricãque,” arĩgũ ìgũ mojoto mera paatupũ. “Oã gũare judio masare turirã iima,” arĩ pepigũ judio masare cãhmotadiagũ wereniguiripũ.

³⁴ Ìgũ eropa wereniguidiaquerecũ judio masũ ìgũ árĩcũ ìarã masa árĩpehrerã yujuro mera pe hora gaguiniguiñorã.

—Artemisa, Efeso majarã yago mari goãmo turago ãhrimo, arĩ, gaguiniguiñorã erã.

³⁵ Erã eropa arĩ gaguiniguiçũ ìagũ Efeso majarã oparãre itamugũ masare “Ejarimaricãque,” arĩ, werepũ erãre.

—Mũa Efeso majarã peeque. Mari Efeso majarã turago Artemisa ya wihi corerã mari árĩcũ árĩpehreri yeba majarã masima. Eropirã igo wéarare umarogue dijaridigore diburã mari árĩcũ sãre masima masa.

³⁶ Eropirã “I diaye árĩbeaa,” arĩmasibeama. Eropirã guabiricãque mũa. Õaro pepique mũa.

³⁷ Oã mũa ñeagãrirã mari goãmore ñero arĩ wereniguibirama. Eropirã erã goãmarã ya wiriguere ñaja, yajabirama. Eropirã õaro iique mũa.

³⁸ Demetrio, plata mohmerã mera oãre mũa ñearãre weresãdiarã, dipuwaja moaropũre wereporo erã. Erã oparãre oãre weresãmasima.

³⁹ Mũa gajino iidiarã, õaro mera irire gamenere iique. Mũa iiro dopa iinemobiricãque.

⁴⁰ Dohpagãre mũa gua, gaguinirare mari oparã peerã, erã marire weresãbocoma. “Marire cóarã iicoma,” arĩ pepirãcoma oparã marire. Eropirã mari arĩ gaguiniguirare erãre õaro diaye weremasibeaa mari, arĩpũ oparãre itamugũpũ masare.

⁴¹ Eropa arĩ weretuhaja, “Iripêta ãhraa. Waque,” arĩpũ ìgũ masare.

20

Macedonia yebague sãre, Grecia yebague sãre Pablo ejapũ

¹ Erã eropa wara pũhrũ, Pablopũ Jesu yarãre sihu gameneo werepũ. Weretuhaja, mojoto ñeha, goeriserepũ. Goeriseretuhaja, Macedoniague waha wapũ.

² Eroque eja were, ero majarã Jesu yarãre mucubiricũ iipũ ìgũ. Erãre weretuhaja, Greciague ejapũ ìgũ.

³ Erore ìgũ urerã abe gohra arĩpũ. Ero árĩgũ Siria yebague taribuja wadiaripũ. Eropirã judio masa duhri, ìgũre ñeadiariñorã. Irire pee Pablo gajĩ mague Macedonia wari mague waha wapũ.

⁴ Eropa wagũ Asiague ta ejapũ. Ero Berea majagũ Sópater waĩcũgũ Pablöre wapicũgãpũ. Eropirã Tesalónica majarã Aristarco, Segundo sã ìgũre wapicũgãñorã. Eropirã Asia majarã Tíquico, Trófimo sã Asiague ìgũre wapicũgãñorã. Derbe majagũ Gayo waĩcũgũ Timoteo sã ìgũ mera wañorã.

⁵ Ìgũ mera majarã ìgũ core waha, Troa waĩcũri macague ìgũre coreñorã.

⁶ Erã eropa corecũ bugabiriri panre bari bosenu pũhrũ gũapũ Filipogue árĩnirã dohodiru mera waha, cinco nãri taribujarã Troague gũa ejabũ. Siete nãri gohra árĩbũ gũa eroguerẽ.

Troague Pablo curigũ wapũ

⁷ Soorinũ árĩcũ Jesu yarã gamenere panre duhpeoñorã Goãmũ yare bocatĩrimorã. Erã eropa iiboro core Pablo erãre buhepũ. Eropigũ Pablo gajinũpũre wabu árĩgũ yoari boje ĩgũ buhepũ. Ñami deco mera buhe duhubu iiripũ.

⁸ Eropirã erã umaro maja taribugue baja dipu sihãgori dipu árĩri taribugue gamenereñorã.

⁹ Pablöre erã peerisubu mamũ Eutico waĩcũgũ ventana weca mũribejaja doapũ. Eropigũ Pablo erãre yoari boje buhenemocũ ĩgũ mamũre wũja ariyoro. Eropigũ ĩgũ carĩa wa uhre caya wecague doadigũ majimadija wapũ. ĩgũ eropa yuhridijara pũhrũ erã ĩgũre sĩriadigũguere aĩwahgũ doboñorã.

¹⁰ Erã eropa iicũ ĩagũ Pablo dijari, mamũre papeopũ. ĩgũ eropa iira pũhrũ Jesu yarãre werepũ ĩgũ:

—Sĩporã ñebiricãque. Sĩribeamĩ ihĩ. Ojocarimi, arĩpũ Pablopũ.

¹¹⁻¹² ĩgũ eroparĩcũ mamũpũ sĩridigũpũ masa wapũ. ĩgũ masacũ ĩha erã mucubiritaria wañorã. Eropa mucubirĩrã umaro maja taribugue mũria, panre duhpeoñorã bocatĩrimorã. Erã eropa iira pũhrũ yoari boje Pablo erãre buhepũ daja. Boyoboro coregã erãre buheduhupũ. Buhetuhajacã waha wapũ Pablo.

Pablo Troague árĩdigũ waha, Miletogue ejapũ

¹³ Pablo core dohodiru mera Asogue gũapũ ejamũhtabũ. Pablopũ mague wadiami. Pablo ĩgũ arĩdiro dopa ta Asogue ĩgũre gũa bocatĩribũ.

¹⁴ ĩgũre gũa bocatĩricũ, gũa mera ñajami dohodirugue. Iirũ mera waha, Mitilenegue gũa ejabũ.

¹⁵ Eroguere eja taria gajinũ Quĩore tariabũ gũa. Gajinũ Samogue ejabũ gũa. Gũa carĩa pũhrũ gajinũpũre Miletogue ejabũ pare gũa.

¹⁶ Pablo Pentecostenũ gohra Jerusaléngue erejadiami. Eropigũ Asia yebague yoari boje árĩdiabirimi. Eropigũ Efesore diaye taria, Miletogue ejatuhajabũ gũa.

Pablo Efeso majarã Jesu yarã oparãre werepũ

¹⁷ Eropigũ Pablo Miletogue árĩgũ, Goãmũ yarã Efeso majarã Jesu yarã oparãre sihubeomi ĩgũ.

¹⁸ Eropa ĩgũ sihubeora pũhrũ erã Pablo pohrogue erama. Erã eracũ ĩagũ erãre Pablo weremi.

—Asiague ne eragũ mũa mera yũ iirare masia mũa.

¹⁹ Mũa mera árĩgũ ne gajiropa arĩro mariro Jesu mari Opũ yare iimũribũ yũhũ. Eropigũ mũare mojomoro ĩabũ. “Mũare tarinũgaa,” arĩbirimũribũ yũhũ. Judio masa erã yũre ñero iiquerecũ ta Goãmũ yare iimũribũ yũhũ.

²⁰ Eropigũ mũa õaro waburi dihtare mũare buhepehocãbũ yũhũ. Masa erã ĩaro mũa wirigue sãre buhebũ yũhũ.

²¹ Eropigũ judio masare, judio masa arĩbirã sãre yujuropa ta buhebũ yũhũ. “Mũa ñerire bũjawereque. Goãmũ yare gohrotoque. Eropirã Jesu mari Opũre umupeoque,” arĩ weremũribũ yũhũ.

²² Eropigũ Espĩritu Santo ĩgũ dorediro dopa ta dohpaguere Jerusaléngue wagũ iiaa. Yũ erogue wagũ yũ gajiropa waborore masibea yũhũ.

²³ Õpa arãmi Espĩritu Santo yũre: “Jerusaléngue mũhũ ñero tarigũca. Eropirã mũre peresu iirãcoma,” arãmi Espĩritu Santo yũre. Dohpaguere yũ ejara macari nũcũgue eropa arĩ wereama yũre. Jerusaléngue wagũ Espĩritu Santo ĩgũ werera dihtare masia.

²⁴ Eropigũ õari buherire, Goãmũ ĩgũ mahiri buherire werebu ãhraa yũhũ. Jesu mari Opũ ĩgũ ya arĩburire iipehodiaa yũhũ. Ire iigũ árĩgũ, yũ sĩriborore gũibeaa yũhũ.

²⁵ “Eropigu mũa mera árĩgu Goãmũ ïgu opu árĩrare weremuribu yũhũ mũare. Mũa yũ eropa arĩ buhenirãre ne dipaturi mũare ïasome yũhũ. Ire masia yũhũ.

²⁶⁻²⁷ Eropa masigu dohpagãre ire werea mũare. Árĩpehreri Goãmũ yare werebu yũhũ mũare. Eropirã árĩpehrerã mũa mera majarã Goãmũ yare gamebirã erã árĩcũ yaha dipuwaja árĩbeaa.

²⁸⁻²⁹ Mũa basi ðaro iiq̄ue. Eropirã mũa Jesu yarãre Espĩritu Santo mũare ïgu ïhadibudorerare ïhadibuq̄ue. Ovejare ïhadiburã ovejare erã ïhadiburo dopa ta Goãmũ yarã sãre ïhadibuq̄ue mũa. Goãmũ magũ ïgu sĩrigũ ïgu di cóãro mera Goãmũ erãre ïgu yarã árĩmorã iidi árĩmi. Yũhũ ðre wara pũhrũ gajirã ñerãpũ mũa pohro ahri erã buheri mera mũare goroweo dũca waricũ iirãcoma. Eropirã Jesu yarãre ðaro ïhadibuq̄ue.

³⁰ Pũhrũguere gajirã mũa mera majarã ta Jesu yarãre gũya, gaji buherire peedorerãcoma. Erã eropa peedorecũ erã peerãcoma.

³¹ Eropirã ðaro iiq̄ue mũa. Æmuri nũcũ, ñamiri nũcũ mojomoro ïari mera buhemuribu yũhũ mũare. Æhre bojori gohra ðaro buhebũ mũa árĩpehrerãre. Irire yũ buhera ðaro guñaniguicãque mũa.

³² “Dohpague yũ wara pũhrũ Goãmũ mũare ïhadibugũcumi. ïgu mahiri buherire mũa buherã ðaro árĩrãca mũa. Goãmũ ïgu buheri mera mũare ïgu yarãre ðaro itamumasimi. Eropigu ïgu yarã dihtare ïgu iidiadiro dopa ta mũa tamerare ðaro iigũcumi.

³³ Mũa niyeru oparire, mũa suhri opari sãre “Yũre oq̄ue,” arĩbirimuribu.

³⁴ Yũ basi mohme wajatabũ yaha árĩburire. Eropigu yũ gamerire, yũ mera majarã erã gameri sãre yũ mohme wajatara mera aĩmuribu. Yũhũ eropa iirare masia mũa.

³⁵ Mari ðpa bũrigã mohmerã gajino moorãre itamuro gahmea marire. Ire mũare ii ïhmumuribu yũhũ. Jesu mari Opu ïgu arĩrare guñaque mũa. “Ïgu ocũ ñeadigu tauro odigũpũ mucubirimi,” arĩpũ Jesu ïgu basi, arĩ weremi Pablo Jesu yarãre.

³⁶ Eropa arĩtuhaja Pablo erã mera mereja, Goãmũre serẽma.

³⁷ ïgu eropa serẽtuhajacũ erã árĩpehrerã Pablöre pabua wayuporã mimi ore goeriserema.

³⁸ “Mũare dipaturi ïasome yũhũ,” ïgu arĩcũ peerã bũrigã bũjawerema erã. Eropirã erã ïgãre tuunũrsia buhama peramague. Eroque ïgãre ïhanũrsiama gũa wacũ.

21

Pablo dipaturi Jerusalẽngue wapũ

¹ Jesu yarãre “Wagũ iiaa,” arĩ, dohodiru mera, Cos waĩcũri nũgũroque diaye waha taribujabũ gũa. Gajinũ Roda waĩcũri nũgũroque taribujaja, taria, Pátara waĩcũri macague ejabũ gũa.

² Pátara árĩrã, Feniciague waburidirure dohodirure bocajabũ gũa. Eropirã iriru mera wabũ gũa.

³ Eropa warã Chipre waĩcũri nũgũrore diaye ta ïha tariabũ gũa. Copũ dujabũ iri nũgũro. Iri nũgũrore taria, Siria waĩcũri yebague ejabũ gũa. Eropirã dohodiru maja doberire dohodiru majagũ Tiro waĩcũri maca ïgu durimujucũ, ero payanibu.

⁴ Ero Jesu yarãre ïarã, siete nũri gohra dujanibu gũa iri maca ta. Eropirã ero majarã Jesu yarã Espĩritu Santo ïgu werediro dopa ta erã Pablöre Jerusalẽngue wadobiririma.

⁵ Erã eropa arĩquerecũ iri macare siete nũri gũa árĩra pũhrũ, waha wabũ daja. Gũa waboro coregã árĩpehrerã Jesu yarã, erã marasã nome mera, erã porã mera, maca tũro pohro gũare ïhadujarã wama. Eropirã árĩpehrerã gũa imiporogue eja, mereja Goãmũre serẽbũ.

⁶ Gũa eropa serẽra pũhrũ, “Warã iiaa,” arĩ, erãre pabuatuhaja goeriseretuhaja waha wabũ gũa. Gũa wacũ ìhanũrusia, erãpũ majaa wama erã ya wirigue.

⁷ Tiro waĩcũri macare maja tariabu gũa. Eropirã Tolemaidague tuhajabu gũa. Ero ta wũariyare watubũ. Iri macare eja, Jesu yarãre “Acawererã, ¿ãhriri mũa?” arĩ, yujunũ erã mera árĩribũ.

⁸ Eropirã iri maca ma buharo árĩcũ gajinũ daja Pablo mera mague wabũ gũa Cesarea waĩcũri macague warã. Eroguẽ eja, õari buherire weregũ Felipe waĩcũgũ ya wihigue ejabu. Eropirã ìgũ mera dujabũ gũa. Felipe Jesu yarã erã siete beyenirã mera majagu árĩmi.

⁹ Eropigũ ìgũ wapicũrã nome pagũ árĩmi. Erã nomepũ Goãmũ yare wererã nome árĩma.

¹⁰⁻¹¹ Eroguẽ gũa bajamenũri gũa árĩra pũhrũ, Agabo waĩcũgũ Goamũ yare weremũtagũ Judeague árĩgũ gũare ìagũ erami. Eropigũ ìgũ Pablo yadare tũãdiuridare aĩ, ìgũ basi ìgũ guburire, ìgũ mojotorire diri ìhmu wereyũmi.

—Õpa arĩmi Espĩritu Santo. “Idare opagu Jerusalẽngue ìgũ ejacũ, judio masa eropa ta dirirãcoma ìgũre. Dirituhaja, judio masa árĩbirãre orãcoma erã ìgũre,” arĩmi Espĩritu Santo, arĩ wereyũmi Agabo.

¹² Ìgũ eroparĩcũ peerã, gũa Cesarea majarã mera Pablore bũrigã mahibũ. Ìgũre “Jerusalẽngue wabiricãque,” arĩribũ.

¹³ Gũa eroparĩcũ Pablopũ yũhrimi:

—¿Dohpa arĩ orerã iiri mũa? Yũpũre bũjawerercũ iiaa mũa. Erã yũre peresu iicũ õaroca. Yũhũ Jerusalẽngue Jesu mari Opũ yare yũ iira waja yũ sĩricũ õaroca, arĩmi Pablo gũare.

¹⁴ “Wabeaa,” ìgũ arĩcũ peediarã iiribũ gũa. Ìgũ “Wagũra,” ìgũ arĩcũ, eropa pepicãbũ gũa. Õpa arĩbũ:

—Mari Opũ ìgũ gamero dopa ta iiporo, arĩbũ gũa.

¹⁵ Irire weretamutu, gũa yare ahmu, waha wabũ daja Jerusalẽngue warã.

¹⁶ Eroguẽ gũa wacũ bajamerãgã Cesarea majarã Jesu yarãpũ gũa mera wama. Eropirã Jerusalẽngue eja erã mera majagu Mnasón waĩcũgũ ya wihigue ejabu gũa. Mnasón Chipre majagu ìgũ yoari boje Jesu buhegũ árĩmi. Eropirã ìgũ ya wihi gũa árĩguri wihi árĩbũ. Eropirã Jerusalẽngue ejabu gũa.

Pablo Santiagore ìagũ wapũ

¹⁷ Jerusalẽngue gũa ejacũ, ero majarã Jesu yarãpũ “¿Erarari?” arĩ, mucubiriri mera bocatĩrima gũare.

¹⁸ Gajinũ Pablo gũa mera Santiagore ìagũ ejami. Gũa erogue ejacũ ero árĩpehrerã Jesu yarã oparã árĩma.

¹⁹ Eropigũ Pablo erãre ìgũ mojoto ñeara pũhrũ judio masa árĩbirãre ìgũ buherare werepehomi. Goãmũ ìgũ itamuri mera ìgũ iirare werepehomi Pablo Jesu yarãre.

²⁰ Ìgũ eropa arĩ werercũ peerã,

—Goãmũ õagũ, turagu ãhrimi, arĩ umupeoma erãpũ. Eropa arĩtuhaja erã Pablore õpa arĩ werema.

—Acaweregũ, dohpaguere bajarã judio masa Jesure umupeorã ãhrima. Mũhũ irire masia. Eropirã erã õpa arĩ pepima: “Goãmũ ìgũ dorerire, Moisegue marire ìgũ apirare marire iipehoro gahmea,” arĩrã iima.

²¹ Õpa arĩnemoma erã. “Gajipũgue árĩrãre judio masa árĩbirã watope árĩrãre judio masare Goãmũ Moiserẽ ìgũ apirare ‘Iibiricãque,’ arĩ doremi Pablo,” arãma õ majarã judio masa mũre. “Pablo judio masa porãre mari dorero dopa miri gasirogãre wiri aĩdorebeami,” arãma erã mũre. “Judio masa erã iidorerire Pablo duhudoremi,” arĩ i sãre werewũama mũre.

²² Eropirã mũhũ òre eracũ peerã erã gamenererãcoma mũre turimorã. Eropigu òpa iiro gahmea mũre.

²³ Mũre gũa dorero dopa ta iique. Dohpague òre wapicũrã ũama Goãmũre umupeorã “Òpa iirãra,” arĩrã àhřima.

²⁴ Erã mera waque. Eropirã Goãmũ Moiserẽ ìgũ dorediro dopa ta erã basi Goãmũ yare iiburire iimorã erã ñeri iirire coerã iima. Mũ sã eropa ta iique. Eropa ìgũ erã eropa iira wajare wajayeque mũpũ. Mũhũ eropa wajayera pũhrũ erã poarire wũadoremasima erã. Mũ eropa iicũ ìarã masa mũre erã arĩra iri gũyara árĩcũ masirãcoma erã árĩpehrerã. Goãmũ Moiserẽ ìgũ apira dorerire ìgũ mũ árĩcũ masirãcoma erã.

²⁵ Judio masa árĩbirã Jesu yarãpũre gũa gojarapũre obeotuhajabũ. Òpa arĩ gojabũ gũa. “Goãmarã wéanirãre umupeora barire, dire, wũũnũgũ mohwejẽnirã waimũrãre babiricãque mũa. Eropirã nome mera ñero iibiricãque. Nome sã ũama mera ñero iibiricãque,” arĩ were gojabũ gũa gojarapũre, arĩma erã Pablõre.

Goãmũ wihigue judio masa Pablõre ñeañorã

²⁶ Erã eropa arĩ werenigũira pũhrũ gajinũ Pablopũ wapicũrã ũama mera erã basi Goãmũ yare iimorã erã ñeri iirire coemorã, Goãmũ wihigue ñaja wañorã. Iri wihigue ñajajagũ, erãre werepũ Pablo: “I nũcũ nũri dũhyaa mũa coeboro,” arĩ werepũ ìgũ wapicũrãre. Eropirã erã coeturinũ erã nũcũ Goãmũre waimũrãre erã oburinũ árĩbũ.

²⁷ Eropii erã coepehodiro merogã dũhyacũ gohra Goãmũ wihigue Pablo ìgũ árĩcũ Asia yeba majarã judio masapũ ìañorã ìgũre. Eropa ìarã gajirãre iri wihi árĩrãre Pablo mera guacũ iinorã erã. Eropa guarã judio masa Pablõre ñeha òpa arĩ gaguinigũñorã:

²⁸ —Mũa gũa acawererã Israe masa gũare itamurã ariique. Ihĩ àhřimi. Moise dorerire i wihi sãre cóãdore buhemi árĩpehrerãre. Eropigũ ìgũ Goãmũ wihiguere judio masa árĩbirã sãre añajadi àhřami. Eropigũ i wihire ñeri mariri wihire ìgũ goroweadĩ àhřami, arĩ gaguinigũñorã judio masa Asia yeba majarã ero majarãre.

²⁹ Ero core Jerusalén Pablo Trófimo mera ìgũ árĩcũ judio masa ìañorã. Trófimo Efeso majagũ judio masũ árĩbiridigũ arĩmi. ìgũ eropa árĩcũ masirã òpa arĩ pepiñorã erã: “Pablo Trófimõre Goãmũ wihire añajagũ iicumĩ,” arĩ pepiñorã judio masa.

³⁰ Masare erã eropa arĩ were erã gaguinigũira pũhrũ iri maca majarã árĩpehrerã bũrigã gũañorã. Bajarã omagãri, Goãmũ wihi árĩgũre Pablõre ñeha tarawiria wañorã. Tuhajanugu iri wihi disiporore bihañorã erã ìgũgue ñajariri arĩrã.

³¹ Eropirã erã ìgũre wejẽmorã iiriñorã. Erã eropa iicũ ìarã gajirãpũ wererã wañorã surara opũre. “Árĩpehrerã Jerusalén majarã gamenere gũa, gaguinigũirã iiamã,” arĩ wererã wañorã surara opũre.

³² Erã eroparĩcũ peegũ opũpũ ìgũ surarare, erã dorerã sãre gameneo, erã mera Pablõre wejẽdiarã pohrogue omagã ejañorã. Surara erã ejacũ ìarã Pablõre panirã pa duhũñorã.

³³ Eropigũ surara opũ Pablo pohrogue eja, ìgũre ñeha, peda comeda mera diridorepũ. Erã dirituhajacũ ìha, opũ Pablõre serẽpipũ masare:

—¿Nihino àhřiri ihĩ? ¿Ñeheno dipuwaja ìgũre eropa iiri mũa? arĩ serẽpipũ ìgũ erãre.

³⁴ ìgũ eropa serẽpicũ peerã masapũ “Òpa iiami ìgũ,” arĩ, gajirã sã gajiropa arĩ, gaguinigũ wereñorã surara opũre. Erã eropa gaguinigũicũ surara opũ òaro peebiripũ. Eropigũ ìgũ surara ya wihigue Pablõre aĩgãdorepũ.

³⁵ Iri wihigue eja, Pablo mũariarĩñere ìgũ mũariacũ masapũ ìgũre padiarã cãhmotañorã. Erã eropa iicũ surarapũ ìgũre aĩcoã mũaria wañorã.

³⁶ Masa bajarã erãre nũrusia, gaguinigũ nũrusiañorã.

—Īgure wejêcãque, arĩ gaguiniguĩnorã erã Pablöre.

Pablo “Ne masare ñero iibea yũhũ,” arĩ wererũ

³⁷ Eropii Pablöre iri wihigue erã peresu iiboro core, Pablörũ opũre serẽpirũ.

—Yũhũ mũ mera weretamudiaca, arĩ serẽpirũ Pablo.

—¿Mũhũ griego masa yare wereniguiri?

³⁸ ¿Sohõ árĩdigũ, Egipto majagũ árĩbeari mũhũ? Īgũ masare ĩgũ oparãre cóãdoregũ, cuatro mil masa gamewejẽrãpũre masa marirogue aĩgãarũ. ¿Īgũ árĩbeari mũhũ? arĩpũ opũ Pablöre.

³⁹ Īgũ eroparĩcũ peegũ Pablo yũhrĩpũ.

—Īgũ árĩbeaa yũhũ. Judio masũ ãhraa. Tarso Cilicia yeba árĩri maca masa dehyoabũ yũhũ. Bu árĩri maca majagũ árĩbeaa yũhũ. Yũhũ oã masa mera wereniguidiaa, arĩpũ Pablo ĩgũre.

⁴⁰ Īgũ eroparĩcũ peegũ opũpũ wereniguidorepũ masa mera. Eropigũ Pablo mũriariñegue nigui, ĩgũ mojotori mera “Ejarimaricãque,” arĩpũ masare. Īgũ eropa iicũ ĩarã, ejarimaripehrea wañorã. Erã ejarimaripehrecũ ĩha, Pablo judio masa ya mera wererũ erãre.

22

¹ Yũ acawererã, yũ iirare wererũ mũare. Yũhũ wererũ peeque mũa, arĩpũ Pablo.

² Īgũ eroparĩcũ Pablo judio masa ya mera ĩgũ wereniguicũ peerã masa ejarimariro dujañorã. Eropigũ Pablo erãre wererũ:

³ —Yũhũ judio masũ ta ãhraa. Tarso waĩcũri maca, Cilicia yeba árĩri maca masa dehyoabũ yũhũ. Eropigũ i maca ta Jerusalén ta masabũ yũhũ. Eropigũ yũre Gamalie waĩcũgũ buhemũrimi yũre. Eropigũ yũhũ mari ñecũ samarã mũra dorerire ðaro buhebũ. Dohpague Goãmũre mũa umupeoro dopa ta yũ sã umupeoniguia.

⁴ Eropigũ Jesure umupeorãre ñero iimũricarabũ yũhũ. Yũjurãyeri erãre wejêcãmũricarabũ yũhũ. ðmare, nome sãre ñeha, peresu iimũribũ yũhũ.

⁵ Pahia opũ, mũrã mera yũ eropa arĩri “Diaye ta ãhraa,” arĩ weremasima mũre. Erã gojaripũrire Jesu yarãre ñeadoreburipũrire yũre gojabasama. Mari acawererãre Damasco majarãre iripũre ĩhmubu iiribũ Jesu yarãre ñeabu. Erãre ñeha, aĩgãri peresu iibu iiribũ. Jerusalengue erãre aĩgãdiaribũ erãre dipuwaja moabu, arĩpũ Pablo.

Pablo Jesu yagũ ĩgũ warare wererũ

⁶ Eropa arĩtuhaja ðpa werenemopũ:

—Jesu yarãre ñeari masũ wadigũ árĩqueregũ goeri boje árĩcũ, Damascogue yũ ejaboro pohro gohra árĩcũ ãmarogue goesiri medijubũ yũre.

⁷ Ero eropa wacũ yebague mehmerejacarabũ yũhũ. Yũ mehmerejara pũhrũ wereniguigũ carimi yũre. “Saulo, ¿duhpigũ yũre ñero iiri mũhũ?” arĩgũ carimi yũre.

⁸ “Opũ, ¿nihino ãhriri mũhũ?” arĩ serẽpibũ yũhũ. “Yũhũ Jesu Nazare majagũ, mũ ñero iigũ ta ãhraa yũhũ,” arĩ yũhrimi ĩgũ yũre.

⁹ Yũ eropa wacũ yũ mera majarã boyorore ĩama. Eropirã yũ mera ĩgũ wereniguicũ peehirima erã.

¹⁰ “Opũ, ¿dohpa iigũcũri yũhũ?” arĩ serẽpibũ Jesure. “Wahgãnũgajaque. Damascogue waque. Ero mũhũ wacũ, mũre árĩpehreri yũ iidoreburire gajĩgũ wererũcumĩ mũre,” arĩmi ĩgũ yũre.

¹¹ Bũrigã ero cuimijuro wacũ yũ cuiri boboa wacarabũ yũhũ. Eropirã yũ mera majarã yũ mojotore ñeha, Damascogue tuã wahgãma yũre.

12 “Ero Ananía waĩcugũ, Goãmũre umupeogu, marire Goãmũ dorerire iipehogu árĩmi. Ero majarã judio masa árĩpehrerã erã umupeogu árĩmi.

13 Eropigu ĩgu yũ pohro eranũgara yũre weremi. “Acaweregu Saulo, ĩaque dipaturi daja,” arĩmi ĩgu. ĩgu eropa arĩra pũhrũ dipaturi ĩabu yũhu daja. Eropigu ĩgũre ĩabu yũhu.

14 Yũ eropa ĩacũ ĩgu Ananía yũre weremi. “Mari Pagũ ĩgu gamerire õaro masibure iribojegue beyetuhapũ mũre. Eropigu ‘Yũ magũ õagũre ĩha peegũcumi,’ arĩ weremũhtarũ mũre mari Pagũ iribojegue mũ árĩboro core. ĩgu añhrimi mari ñecũ sumarã mũra erã umupeodi.

15 Eropigu mũ ĩarare mũ peerare weregũca árĩpehrerãre.

16 Eropirã dohpaguere yoari boje árĩbiricãrã. Wahgãnũgajaque. Eropigu waĩyedigu árĩque. Jesure mũ serẽcũ mũ ñerire cóãgũcumi,” arĩmi ĩgu yũre, arĩpũ Pablo.

Pablo judio masa árĩbirãre ĩgu buherare werepũ

17 ĩgu eropa arĩtuhaja Pablo masare werenemopũ:

—Eropa iituhaja yũhu Jerusalẽngue dujari, Goãmũ wihigue Goãmũre serẽgu ejabũ.

18 Yũhu ero árĩcũ yũ Opũ Jesu yũre dehyoami. Eropa dehyoagu yũre weremi. “Jerusalén majarã yahare mũ werecũ peediabeama. Eropigu duru gajipũgue waque,” arĩmi yũ Opũ Jesu yũre.

19 ĩgu eroparĩcũ peegu werebũ ĩgũre: “Opũ, mũ yarãre judio masa buheri wiri árĩrãre yũ ñeha para sãre, peresugue erãre iimũrirare masima Jerusalén majarã.

20 Eropigu mũ yare weregũre Estebanpũre erã wejẽcũ ĩagu õaro iirã wejẽma, arĩribũ. ĩgũre erã wejẽcũ erã ya suhrire opabasabũ yũhu. Iri sãre masima i maca majarã,” arĩ werebũ yũhu Jesure.

21 Yũ eroparĩcũ peegu yũ Opũ yũre weremi: “Yoarogue judio masa árĩbirãre buhebure obeogũra mũre. Eropigu waque mũhu,” arĩmi yũre yũ Opũ, arĩpũ Pablo masare.

Surara opũ Pablo mera weretamupũ

22 ĩgu weremũhtara dihtare õaro peeriñorã masa. Eropa peequererã judio masa árĩbirã pohro Jesu Pablõre ĩgu obeoburire ĩgu werecũ peerã erã gua gaguiniguinũgañorã daja.

—Ihĩ dohpague tamerare sĩricuraporo, arĩ gaguiniguinũrã erã.

23 Eropirã erã gaguiniguinemo, guarĩ mera erã suhrire wejẽsiribeo, nicu mera deañorã.

24 Erã eropa iicũ ĩha surara opũ surara ya wihigue Pablõre aññajadorepũ ĩgu surarare. Eropigu surara opũ “¿Duhpirã Pablo mera gua eropa siari gaguiniguirã iiri masa?” arĩ serẽpidiaripũ. Pablõre irire serẽpibu, yuradari mera tãradoreripũ ĩgũre.

25 ĩgu tãradorequerecũ ĩgũre erã dirira pũhrũ, ĩgu pohro árĩgũre surarare werepũ Pablo.

—Yũhu Roma majagu añhraa. Eropirã “Ñero iigu añhrimi,” yũre arĩmasibeaã mũa. Eropirã yuradari mera tãramasibeaã mũa, arĩpũ Pablo ĩgũre.

26 ĩgu eroparĩcũ surara ĩgu opũre weregu warũ.

—Ihĩ Roma majagu añhrimi. Eropigu õaro iique ĩre, arĩ werepũ ĩgu ĩgu opũre.

27 ĩgu eropa arĩra pũhrũ surara opũpũ Pablõre serẽpigũ warũ.

—¿Diaye ta mũhu Roma majagu añhriri? Wereque yũre irire, arĩpũ ĩgu.

—Ĩgu ta añhraa yũhu, arĩ yũhrĩpũ Pablo.

28 ĩgu eroparĩcũ peegu opũpũ ĩgũre werepũ.

—Yũhu Roma majagu árĩdiagu niyeru wũaro wajayebũ, arĩpũ ĩgu.

—Yuhũ Roma maja macague masa dehyoabũ. Eropigu Roma majagu ãhraa, arĩpu Pablo.

²⁹ Īgu eroparĩcũ peerã ĩgũre tãraborĩã waha wañorã. Eropigu Pablo Roma majagu ĩgu áricũ masigu, ĩgũre comedari mera erã dirirare guñagu, gũi arĩpu surara opu.

Pablo judio masa opũre werepu

³⁰ Eropigu surara opu judio masa Pablora erã weresãrare ðaro masidiapu. Eropa masidiagu gajinũgue comedarire ĩgũre ĩgu pãdorera pũhrũ pahia oparãre, judio masa erã murã mera gameneredorepu surara opu. Īgu eropa gameneredorepa pũhrũ ĩgu erogue Pablora aĩgã, erã core duhudobopũ ĩgũre.

23

¹ Eropigu Pablo judio masa murã oparãre ĩabocatĩunũgaja werepu:

—Acawererã, Goãmu ĩgu ĩaro umuri nucũ ðaro iiniguicãbũ yuhũ, arĩpu Pablo.

² Īgu eroparĩcũ peegu arĩpehrerã pahia weca arĩgu opu Ananiãpu Pablo disirore padorepu.

³ Īgu pohro niguirãre padorepu. ĩgũre erã para pũhrũ Pablo Ananiãre turipu.

—Masa erã ĩaro dihtare ðaro iigu ãhraa mũhu. “Goãmu dorerire tarinũgagu iiaa,” yũre arĩqueregu ta yũre padorea mũhu. Eropa padoregu mũpu dorerire tarinũgagu iica, arĩpu Pablo ĩgũre.

⁴ Īgu eroparĩcũ peerã Pablo pohro niguirã ðpa arĩñorã ĩgũre:

—Goãmu ĩgu beyedigũ pahia opũre ñero wereniguibiricãque mũhu, arĩñorã erã Pablora.

⁵ Erã eroparĩcũ peegu Pablo arĩnemopũ:

—Acawererã, ĩgu, ĩgu pahia weca opu ĩgu arĩrĩre masibirabũ yuhũ. Eropigu eroparĩmaacãbũ yuhũ. Goãmu ya erã gojarapũ ðpa arĩ werea ĩgũre: “Mũa maca majarã opũre ñero arĩ wereniguibiricãque,” arĩ gojara ãhraa, arĩpu Pablo erãre.

⁶ Eropirã ero pe curu majarã arĩñorã. Yuju curu saduceo masa arĩñorã. Gaji curupu fariseo masa arĩñorã. Pe curu erã arĩcũ masigu, Pablo erãre busũro mera werepu:

—Acawererã, yuhũ fariseo masũ ãhraa. Fariseo masũ magũ ta ãhraa yũ sã. “Sĩrinirã masa mũriarãcoma,” yũ arĩ wereri dipuwaja yũre ñero iidiaa mũa, arĩpu Pablo.

⁷ Īgu eroparĩcũ peerã fariseo masa, saduceo masa erã basi gameturiñorã. Eropirã erã basi pe curu dũca wariñorã.

⁸ Saduceo masa ðpa arĩrã arĩñorã: “Sĩrinirã masa mũriasome. Espĩritua anyua sã ne marima,” arĩrã arĩñorã. Eropirã fariseo masapu erã arĩro dopa arĩbiriñorã. Eropirã Pablo “Sĩrinirã masa mũriarãcoma,” ĩgu arĩcũ erã erã basi gameturiñorã.

⁹ Eropa gameturirã, bũrigã gaguiniguĩñorã. Eropirã fariseo masa mera majarã judio masa buherã wahgãnũgaja, tuhri, wereñorã:

—Ihĩ Pablo ñero iibirami. Eropigu Espĩritu, o anyu diaye ĩgu mera wereniguigu arĩbocumi. Eropirã ĩgũre dipuwaja moarã Goãmũre ĩhaturirã arĩboca mari. Eropiibiricãque, arĩñorã erã.

¹⁰ Erã eropa arĩra pũhrũ erã arĩpehrerã gameturi, bũrigã guañorã. Erã eropa bũrigã guacũ ĩha gũisãpu Pablora surara opu. “Pablora patasiricãrãcoma,” arĩgu ĩgu ya wihigue aĩgãridoregu ĩgu masa watope ĩgu surarare obeopũ.

¹¹ Gaji ñami Jesu mari Opu Pablo pohro dehyoa, werepu ĩgũre:

—Gũibiricãque. Dohpague ðre Jerusalẽngue yaha buherire wereabũ mũhu. Eropigu Romague sãre ðpa ta iigu waque, arĩpu mari Opu Pablora.

Judio masa Pablora wejẽdiariñorã

¹² Gajinu ñamiñarigã arĩcũ judio masa bajamerã gamenereñorã.

—Ōpa iirā, arīñorā. Pablore wejēcārā. Eropirā ĩgure mari wejēboro core ihribicārā. Babiricārā. ĩgure wejēbirā oa mera sīrirā. ĩgure mari wejēbiricū Goāmū marire wejēporo, arīñorā erā.

¹³ Erā eropa arīrā cuarenta weca ñari judio masa árīñorā.

¹⁴ Erā eropa arī wereniguira pūhrū erā pahia oparāre, mūrā sāre wererā wañorā:
—Pablore gua wejēboro core barire babeaa gua.

¹⁵ Eropirā mūa, mari mūrā mera ōpa arī sihubeoque. “Pablore dipaturi serēpidiaca,” arībeoque surara opure. Mūa eropa arīra pūhrū surara opure aīgāridoreque Pablore. Eropirā Pablo ĩgu ōre ĩgu eraboro pohro gohra árīcū ĩgure wejērāca gua, arīñorā erā pahia oparāre.

¹⁶ Eropigū Pablo tīgo magū erā eropa arī wereniguicū peepū. Erā eroparīcū peegū waha, surara ya wihigue Pablore weregū ñajapū.

¹⁷ ĩgu eropa werera pūhrū Pablopū yujugū surarare sihubeo, werepū ĩgure.

—Ihī mamūre mū opū pohrogue aīgāque. Ihī mū opure werediagū iimi, arīpū Pablo.

¹⁸ ĩgu eroparīcū peegū surarapū Pablo tīgo magūre ĩgu opū pohrogue aī eja, werepū.

—Peresugue árīgu Pablopū yure sihubeo, ĩre mamūre mū pohrogue aīgāridoreami. Ihī mūre weregū arīgu iiami, arīpū surara ĩgu opure.

¹⁹ ĩgu eroparīcū peegū opupū mamūre ĩgu mojtore ñeha tuāgā, masa marirogue ĩgure serēpī ĩapū.

—¿Dohra arību iiari mūhū yure? arīpū ĩgu Pablo tīgo magūre.

²⁰ ĩgu eropa serēpicū peegū ōpa arī werepū.

—Judio masa yujuro mera, “Ōpa iirā,” arī, wereniguiama. Ñamigāre judio masa oparā pohrogue mūre Pablore aīgādorerācoma. “Mūrā dipaturi Pablore serēpidiama,” arī gūyarācoma.

²¹ Eropirā cuarenta weca ñari masa ĩgure wejēdiarā mague duhrinijarā corerācoma. Erā ĩgure wejēboro core barire basome. Eropirā ihrisome. “ĩgure mari wejēbiricū, Goāmū marire wejēporo,” arāma erā erā basi. Eropirā dohpaguere mūre Pablore aīgādorerā erāpū duhri coretujajama Pablore wejēmorā. Eropigū erā wererā eracū erāre yūhribita mūhū, arī werepū mamū surara opure.

²² ĩgu eroparīcū peegū surara opū ōpa arīpū:

—Yure mū wererare gajirāre werebiricāque, arī werepū mamūre. Eropa arītujajama mamūre “Wahanisa,” arīpū.

Pablore opū Feli waīcūgu pohrogue obeopū

²³ Eropigū surara opū perā ĩgu surarare sihugā, erāre dorepū:

—Doscientos surarare, setenta cabayu peyarāre, doscientos ñoseri mijiri oparāre Cesareague wamorāre erā yare amudorerā waque. Eropirā dohpagā ñami nueve árīcū mūa waborore coreque.

²⁴ Eropirā Pablore cabayuare ĩgu peyamorāre amubasaque. Opū Feli pohrogue, Cesareague ōaro sorā waque ĩgure, arīpū surara opū.

²⁵ Eropa arītujajama papera gojapū. Ōpa arī gojapū ĩgu:

²⁶ “Yūhū Claudio Lisia mūre turagu opū Felire ōadorea.

²⁷ Judio masa ĩre ñeha, wejērama. Eropigū ĩgu Roma majagu ĩgu árīcū masigu, yū surara mera ĩgure itamugu ejabū.

²⁸ Eropigū ĩgure erā weresārare masidiagu judio masa oparā pohro aīgābū ĩgure.

²⁹ Eropigū ĩgu judio masa ya doreri dihtare ĩgu tarinugacū, mari ya dorerire ĩgu tarinugabiricū ĩagu, ĩgure peresugue apidiabirabū. Ñeha dipuwaja sīriro mara ĩgure.

³⁰ Eropigu judio masa ĩgure wejĕdiarĕ, erĕ duhri corecĕ ĩagu gajigu wereami yure. ĩgu eropa werera pŭhrŭ Pablora dohpaguere mŭ pohro obeogu iiaa. Eropigu ĩgure weresĕnirĕre ĩgu ñero iirare mŭre weredoretuhajabu yŭhŭ,” arĭ gojapu surara opu.

³¹ Eropirĕ surara erĕ opu ĩgu dorediro dopa ta iĩnorĕ. Iri ñamire Antĭpatri waĩcŭri macague Pablora aĩ ejañorĕ.

³² Gajinu gajirĕ surara cabayua weca peyabirĕ iri maca ta dujariñorĕ erĕ ya macague. Gajirĕ surara cabayua peyarĕ dihta ĩgure aĩ tarigãñorĕ.

³³ Pŭ Cesareague aĩ ejañorĕ Pablora. Eropirĕ surara opu ĩgu obeorapŭre opu Felire wiañorĕ. Eropirĕ Pablora aĩ ejañorĕ opu pohroque.

³⁴ Erĕ eropa wiara pŭhrŭ iripŭre ĩgu ĩara pŭhrŭ ĩgu gajirĕre serĕpi ĩapu:

—¿Di yeba majagu ĕhriri ihĭ Pablo? arĭ serĕpi ĩapu.

—Cilicia yeba majagu ĕhrimi, arĭ wereñorĕ ĩgure.

³⁵ Erĕre serĕpituhaia, Feli Pablora werepŭ:

—Mŭre weresĕnirĕ ōre erĕ eracĕ mŭ wererire peegura, arĭpŭ Feli Pablora.

ĩgu eropa arĭra pŭhrŭ Herode ya wihigue ĩgure apipu. Eropigu ĩgu ũmare ĩgure coredorepŭ ĩgu opu.

24

Pablo “Ñero iibirabu,” arĭ werepŭ Felire gajirĕ weresĕra pŭhrŭ

¹ Cinco nŭri pŭhrŭ Ananĭa pahia opu, judio masa erĕ mŭrĕ, dorerire weremehregŭ Tĕrtulo waĩcŭgu mera Cesareague ejañorĕ. Eropirĕ erĕ Pablora weresĕdiarĕ, opu Feli pohroque ejañorĕ.

² Eropigu Pablora erĕ gamenererogue erĕ aĩ ejara pŭhrŭ Tĕrtulo ĩgure weresĕnugapu. Eropa weresĕnugagu ōpa arĭpŭ Felire:

—Mŭhŭ ōaro masigu, gua opu mŭhŭ ōaro dorecĕ gua i yeba majarĕ ōaro ĕrĭcĕa gua gamequeĕro mariro. Mŭ doreri mera ōaripŭre gohrotoro iiaa i yeba.

³ Eropirĕ gua ōaro ĕrĭcĕrĕ mucubiria. Eropirĕ mŭ mera ōaro mucubiria.

⁴ Dohpague merogĕ mŭre garibogura yŭhŭ. Merogĕ mŭ mera weretamudiaca. Guare peenique dohpa.

⁵ Ihĭ guare garibotariami. ĕrĭpehreri yebari majarĕgue judio masare erĕ gua gaguiniguicĕ iimi ihĭ. Eropigu masa erĕ basi gameturicĕ iimi ihĭ. “Oparĕre cŕarĕ,” arĭrĕ mera majagu ĕhrimi ihĭ. Eropigu nazareno waĩcŭri curu opu ĕhrimi.

⁶ Eropigu Goĕmŭ wihire ñero ĩgu iidiacĕ ĩarĕ gua ñeabu ĩre. Gua ñeara pŭhrŭ gua ya dorerire ĩgu tarinugagu ĕrĭcĕ ĩgure dipuwaja moadiarabu gua.

⁷ Eropa moadiaquerecĕ surara opu Lisia waĩcŭgu ĩgure guare turaro mera emacĕmi.

⁸ Pŭhrŭ ĩgure weresĕnirĕre mŭ pohroque wadoreami Lisia. ĩgu eroparĭcĕ peerĕ ahrabu gua. Mŭ tamera ĩre serĕpigŭ, ĕrĭpehrerire ĩgu ya dipuwajare masigŭca mŭhŭ, arĭpŭ Tĕrtulo Felire.

⁹ ĩgu eropa arĭra pŭhrŭ gajirĕ judio masa Tĕrtulo ĩgu arĭdiro dopa ta “Diaye ta ĕhraa,” arĭñorĕ erĕ sĕ.

¹⁰ Erĕ eropa arĭ weresĕra pŭhrŭ opu Feli Pablora weredorepŭ. Ōpa arĭ werepŭ Pablo:

—Baja bojori i yeba majarĕre mŭ dorerare masia yŭhŭ. Eropigu yŭ iirare mŭre weregu mucubiria.

¹¹ Doce nŭri ta wahaa Jerusalĕngue Goĕmŭre yŭ umupeora pŭhrŭ. Mŭhŭ i diaye ĕrĭcĕ masidiagu gajirĕre serĕpi ĩaque.

¹² Judio masa yure Goãmũ wihiguere boca erã ñeacũ masare arĩ gaguiniguũ iibirabũ. Eropigũ “Oparãre cóãque,” arĩgũ iibirabũ. Eropigũ judio masa buheri wirire, erã ya maca sãre ne ñero iibirimurabũ.

¹³ Eropirã yure weresãnrãpũ erã weresãrare “Õpa iiami ihĩ,” arĩ weremasibeama mure.

¹⁴ Dohpague yũ iirare weregura mure. Matague ta gũa ñecũ sumarã erã umupeodiro dopa ta Goãmũre umupeoa yũ sã. Eropigũ Goãmũ yare iiaa Jesu ya õari buheri iri arĩro dopa ta. Oã “Jesu ya gũyabirari ãhraa,” arĩ wereniguima oã judio masa. Eropigũ Goãmũ doreri, Moiseguere ãgũ apirare iri sãre umupeoa yũhũ. Eropigũ Goãmũ ya weremũhtanirã erã gojara sãre umupeoa yũhũ.

¹⁵ Oã gajirã judio masa mera ta “Goãmũ arĩpehrerã masare sĩrinirãre õarã, ñerã mera erã masa mũriacũ iigũcumi,” erã arĩ pepiro dopa ta yũ sã eropa ta arĩ pepia.

¹⁶ Eropigũ dipuwaja mara yũhũ. Goãmũ irire masimi. Eropirã masa sã irire masima. Eropigũ diaye ta werea yũhũ mure.

¹⁷ “Gaji bojorire gajipũgue yũhũ curigũ arĩgũ dujarabũ Jerusalengue. Yũ acawererã Jerusalén majarã mojomorocũrãre niyeru ogũ arigũ iibabũ.

¹⁸ Dujara, Goãmũre umupeobu ãgũ ya wihigue ejarabũ. Eropigũ Goãmũ ãgũ coedorero dopa yũ basi iira pũhrũ waibũgũre odjarabũ Goãmũre umupeobu. Erogue yũ arĩcũ oã judio masa yure bocama. Erã bocacũ gajirã yũ mera majarã marama. Gua gaguiniguirã marama.

¹⁹ Eropirã gajirã judio masa Asia yeba majarã ero ãhrama. Erã yũ ñero iicũ ãanirã arĩrã weresãrã ariporo õguere.

²⁰ Oã õgue arĩrãpũ judio masa oparã gamenererogue yũ arĩcũ ãanirã yũ erogue ñero iirare masirã, erã sã weresãporo.

²¹ Gaji tamerare yure erã weresãmasima: Erã mera arĩgũ õpa arĩ bũrigã gaguiniguibũ yũhũ: “‘Sĩrinirã masa mũriarãcoma,’ yũ arĩra waja dipuwaja moaa maa,” arĩbũ erãre, arĩ werepũ Pablo Felire “Ñero iibiribũ,” arĩgũ.

²² ãgũ eropa arĩ werera pũhrũ Feli õpa arĩ werepũ Pablöre:

—Dohpaguere iripẽta ãhraa. Surara opũ Lisia ãgũ erara pũhrũ mure yũ iiborore masigũca yũhũ, arĩpũ Feli Pablöre. Filipũ Jesu yarã erã iirare õaro masipehogũ arĩpũ.

²³ Eropa arĩtuhaja, Pablöre coregũre surarare Feli õaro ãhadibudorepũ peresugue arĩgũ duhriri arĩgũ. Eropa ãhadibudorequeregũ õaro iidorepũ ãgũre. Eropigũ merogã õpũ ãgũ curiborore. Pablo mera majarãre ãgũre peresugue arĩgũre itamudoregũ eropa dorepũ Feli.

²⁴ Bajamenũri pũhrũ Feli ãgũ marapo Drusila waĩcũgo mera ahri, Pablöre sihuñorã daja. Feli marapopũ judio maso arĩpo. Pablöre erã sihura pũhrũ, Jesucristore ãgũ umupeorire Pablopũ werepũ erãre.

²⁵ Eropa weregũ, õarire, õaro guñamasirire, ñerire gamebiririre, pehrerinũ arĩcũ masare Goãmũ dipuwaja moaborore werepũ Pablo. ãgũ eropa arĩ werecũ peegũ Feli gũigũ, Pablöre werepũ:

—Dohpaguere waque. Pũhrũ yure mohmeri maricũ sihugũra daja, arĩpũ Pablöre.

²⁶ Eropa arĩgũ, Pablo ãgũre niyeru ocũ gameripũ Feli. Eropigũ ãgũ niyerure gamegũ, bajasuburi Pablöre sihu, ãgũ mera wereniguimũripũ Feli. Niyerure ãgũ wajayecũ ta Pablöre wiubofũmi gajisubu arĩgũ.

²⁷ Pe bojori pũhrũ Porcio Festo waĩcũgũ Felire gohrotogũ arĩpũ. Eropigũ Filipũ opũ arĩgũ judio masare mucubiricũ iidiapũ. Eropigũ ãgũ Palöre peresu arĩdorepũ dohpa.

¹ Eropii Festo iri yebague ɯhrenu ĩgu opu ñajara pũhrũ, Cesareague árĩdigũ waha, Jerusaléngue ejaɾũ.

² Ero ĩgu ejacũ ĩha pahia oparã, judio masa oparã mera Pablöre erã weresãrare wereñorã Festore.

³ Pablo ĩgu mague wacũ iri mague ĩgure cohre, wejẽdiariñorã ĩgure erã. Jerusalén mague aricũ gameriñorã ĩgure wejẽmorã. Eropirã erã õpa Festore ɯɯtũ serẽriñorã: —Pablöre õguere Jerusaléngue obeoque, arĩ serẽriñorã erã Festore Pablöre wejẽdiarã.

⁴ Erã eroparĩcũ peegu, Festo werepũ erãre:

—Dohpaguere Pablo Cesareague peresu ãhrimi. Dohpaguere yũhũ erogue wabu iiaa.

⁵ Pablo ĩgu ñero iigu árĩcũ, mua oparã Cesareague yũ mera waha, ĩgure weresãque, arĩpũ Festo.

⁶ Eropigu Festo ocho o diez nũri erã mera ĩgu árĩra pũhrũ Cesareague dujaa wapũ. Gajinũ ĩgu dipuwaja moadoreri wihi doagu, Pablöre aĩgãridorepũ.

⁷ Eropirã Pablo Festo pohrogue ĩgu eracũ, judio masa Jerusaléngue arinirãpũ Pablo pohro nigui, ĩgure bũrigã weresãnũgañorã. Eropa weresãquererã “Ihĩ ĩgu ñero iicũ ĩabũ,” arĩ weresãmasibiriñorã.

⁸ Erã eropa arĩ weresãra pũhrũ Pablo ĩgu iirare werepũ:

—Judio masa erã dorerire, Goãmu wihi maja dorerire, Roma opu ĩgu dorerire ne tarinũgabirabũ, arĩpũ Pablo.

⁹ Festopũ judio masare mucubiricũ iidiagu, Pablöre serẽpipũ.

—¿Jerusaléngue wadiari mũhũ? Mũ iirare yũre erogue weregũca mũhũ, arĩpũ Festo Pablöre.

¹⁰ ĩgu eroparĩcũ Pablo yũhripũ:

—Arĩpehrerã weca opu ĩgu ya wihi dipuwaja moadoreri wihi ãhraa dohpaguere. I wihino ta ohõ sã ãhraa. Eropigu yũ iirare ohõ ta amu purumujuque. Judio masare yũ ñero iibirirare õaro masia mũhũ.

¹¹ Ñerire iigu dorerire tarinũgagu árĩgu “Yũre wejẽbiricãque,” arĩbiriboaya. Eropigu oã weresãripũ gũyari iri árĩcũ yũre weresãnirãre yũre omasibea mũhũ. Yũ iirare arĩpehrerã weca opũre Césare weregũ wadiaca yũhũ, arĩpũ Pablo.

¹² ĩgu eroparĩcũ peegu Festopũ õaro masi wererãre serẽpituhaja, werepũ Pablöre.

—Mũhũ arĩpehrerã weca opũre mũ iirare mũ werediacũ, ĩgu pohrogue Romague obeerãra mũre, arĩpũ Festo Pablöre.

Pablo opu Agripare ĩgu iirare werepũ

¹³ Festo opu ñajara pũhrũgue opu Agripa, Berenice waĩcũgo mera Cesareague Festore ĩarã ejañorã.

—¿Ne, erarari mũ sã? arĩñorã erã Festore bocatĩri serẽrã.

¹⁴ Ero bajamenũrigã erã árĩra pũhrũ Festo werepũ Agripare Pablöre erã iirare.

—Õre Feli ĩgu peresu iidiagu ãhrimi.

¹⁵ Eropirã Jerusaléngue yũ wacũ judio masa erã pahia oparã, erã mũrã mera ĩre weresãma. “Ĩgu ya dipuwajare wejẽque ĩgure,” arĩ serẽama erã yũre.

¹⁶ Erã eroparĩcũ peegu yũ õpa wereabũ: “Gua Roma majarãpũ peresu erã iinirãre masare eropa ta ocãbirimũribũ. Eropigu ĩgure osome mũare. Gua ñeadigure ĩgure weresãnirã gũare wereniguiboro core ĩgure dipuwaja moamasibea gua. ĩgu basi sã ĩgu iirare ĩgu werenibiricũ ĩgure dipuwaja moamasibea gua,” arãbũ erãre.

¹⁷ Eropigu õre erã weresãrã eracũ ĩagu yoari boje iibirabũ yũhũ. Eropigu gajinũre masa dipuwaja moadoreri wihi yũ doagu, erã weresãdigure sihubeabũ.

¹⁸ Eropirã iri wihi ïgu eracũ ïarã ïgure ïhaturirã wahgãnuğajama. Erã eropa wahgãnuğajacũ ïagu ñetariaro arĩ weresãrãcoma arĩ pepirabu yũhu erãre. ïgure weresãdiaquererã weresãmasibirama erã.

¹⁹ Eropirã ïre Goãmũ yare ïgu werera dipuwaja judio masa ïgure ïhaturiama. “Jesu waĩcũgu ïgu sĩridigu masa mũriadi árĩmi,” arĩ ïgu werera waja weresãma ïre. I dihtare weresãma.

²⁰ ïre masibigu ïgure ðaro serẽpi ïabu. “¿Jerusalẽngue wadiacuri yũ mera? Eroque wereque mũ iirare yũre,” arĩrabu ïgure.

²¹ Yũ eroparĩcũ peegu ïgũpũ wadiabirami. “Yũ iirare árĩpehrerã weca opũre werediaca,” arãmi ïgu yũre. ïgu eropa arĩra pũhrũ ohõ ta ïgure coreadoreabu árĩpehrerã weca opũ pohro ïgure yũ obeoboro core, arĩpũ Festo Agripare.

²² —Yũ basi peediaca ïgure, arĩpũ Agripa Festore.

—Ñamigã ta ïgure peegũca mũhũ, arĩ yũhrĩpũ Festo.

²³ Eropirã gajinu árĩcũ Agripa, Berenice mera masa dipuwaja moadoreri wihigue eja, “Oparã ãhraa gũa,” arĩrã gũhyadiaro ii ïhmuñorã erã, surara oparã, iri maca majarã oparã mera. Eropa ii ñajarã iri wihiguere ñajañorã. Erã ñajajara pũhrũ Pablõre sihubeopũ Festo.

²⁴ Eropigu Festo ðpa werepũ:

—Opũ Agripa, mũa árĩpehrerã i wihire gamenererã peeque. Õre ihĩ bajarã judio masa erã weresãgu ãhrimi. Jerusalẽngue Cesareague sãre erã ïgure weresãma. “ïgure wejẽque,” eropa arĩniguicãrã iima erã.

²⁵ Erã eropa arĩquerecũ ta ðpa arĩ pepia yũhu. Ihĩ ne ñero iidigu árĩbeami. ¿Ñehe dipuwaja mari wejẽbocuri ïgure? Eropigu árĩpehrerã weca opũre César Augustore ïgu iirare ïgu werediaca árĩpehrerã opũ pohroque obeogũra ïre.

²⁶⁻²⁷ Eropigu ihĩ ïgu iirare masibirinica yũhu dohpa. Eropa masibirinigu mari opũre were gojamasibirica. Eropigu mũare ïgu werecũ peedoregu iiaa dohpaguere. Opũ Agripa, dohpague tamerare ihĩ ãhrimi mũ serẽpi ïabu. Mũ serẽpi ïatuhaja mari masira pũhrũ ïre erã weresãrãre ðaro were gojagũra. Ihĩ ïgu ñero iirare yũ masibiriqueregu ta opũ pohroque ïgure yũ obeocũ ðabeaa. Eropigu dohpaguere erã weresãrãre ðaro masidiagu iiaa, arĩpũ Festo erãre.

26

Pablo Agripare ïgu iirare werepũ

¹ ïgu eropa arĩra pũhrũ Agripa Pablõre arĩpũ:

—Mũ basi ta wereque, arĩpũ ïgu Pablõre. ïgu eropa arĩra pũhrũ Pablõpũ, “Ejarimaricãque,” arĩgu ïgu mojotorire aĩ wahgũbeo, ïgu iirare werenũgapũ:

² —Opũ Agripa, yũre judio masa erã weresãrãre, yũ iirare mũre weregu, dohpaguere ðaro sĩporãcũa.

³ Gũa judio masa gũa iiricũre, gũa buheri sãre mũhũ ðaro masicũ tamerare mucubiria yũhu. Eropigu mũhũ yũre ðaro peeque, arĩnũgapũ Pablo.

Pablo Jesu yagu ïgu árĩboro core ïgu árĩricũrãre werepũ

⁴ Eropa arĩtuhajagu ðpa arĩnemopũ ïgu:

—Mãmũ árĩgu yũ árĩricũrãre árĩpehrerã judio masa masima. Õmũri nũcũ yũ masa dehyoara pũhrũ yaha yebaguere, Jerusalẽngue sãre yũ árĩrãre masima erã.

⁵ Negohraguere fariseo masũ árĩribũ. Eropigu fariseo masa erã dorerire, erã iirinore yũhu ipehodigu árĩcũ erã masima. Erã mũre werediarã, irire weremasima erã.

⁶ I dipuwaja ta yũre weresãmũrima. Gũa ñecũ sumarãre “Sĩrinirãre masugũra,” Goãmũ ïgu arĩ apirare “Diaye ta ãhraa,” yũ arĩri waja oã yũre weresãmũrima.

⁷ Yũ acawererã judio masa, árĩpehrerã doce cururi majarã Goãmũ masare ïgu masuborore mucubiri cohrema. Eropirã Goãmũre umupeoniguicãma. Eropa corerã árĩrã yũ iiro dopa ta iima erã sã. Opũ Agripa, eropa yujuropa gũa iirã árĩquerecũ ta erãpũ yũhũ ïgu masuborore ii coreri waja yũre weresãmũrima judio masa.

⁸ ¿Duhpirã sĩrinirãre Goãmũ ïgu masuborore peediabeari mũa judio masa? arĩ wererũ Pablo.

Pablo Jesu yarãre ïgu ñero iirare wererũ

⁹ Eroparĩtuhaja õpa werenemopũ:

—Jesu Nazare majagũre ïanibigũ dohpa ñeri dihtare iidiaribũ yũhũ ïgu yarãre.

¹⁰ Eropigũ Jerusalengue eropa iimũribũ yũhũ. Pahia oparã yũre erã dorera pũhrũ bajarã Jesu yarãre peresu iimũribũ yũhũ. Eropigũ oparã erãre erã wejẽdorecũ, wejẽmũribũ yũ sã.

¹¹ Bajasuburi árĩpehreri judio masa erã buheri wirigue Jesu yarãre ñero iidoremũricarabũ. Eropigũ Jesu yarã Jesure erã cóacũ iidiaribũ yũhũ. Erã mera bũrigã guabũ yũhũ. Eropigũ gaji macarigue sãre erãre ñero iigu ejamũricarabũ yũhũ, arĩ wererũ Pablo.

Pablo Jesu yagũ ïgu warare wererũ

¹² Eropa arĩtuhaja õpa werenemopũ:

—Eropigũ Damascogue Jesu yarãre ñero iidiagu ejaribũ. Erãre yũhũ ñero iidiacũ ïarã pahia oparã yũre wadorema.

¹³ Õpa árĩbũ, opũ Agripa: Goeri boje árĩcũ gohra mague yũ wacũ umaro maja gosesiriri, abe umũ majagũ tauro yũre yũ mera warã sãre gosesiribũ.

¹⁴ Gũa árĩpehrerã yebague mehmerejabũ. Judio masa ya mera yũre ïgu wereniguicũ peebũ. “Saulo, Saulo, ¿duhpigũ mũhũ yũre ñero iiri? Mũhũ yũ mera guagu yũre yũhribigũ, mũ basi ñero taria,” arĩmi yũre.

¹⁵ “Opũ, ¿nihino ãhriri mũhũ?” arĩ serẽpibũ yũpũ. “Yũhũ Jesu ta ãhraa mũ ñero iigu.

¹⁶ Wahgãnũgajaque mũhũ. Yũ pohro majagũ mũre iibu dohpague dehyoa yũhũ. Dohpagãre mũhũ yũre ïarare, pũhrũ mũre yũ ïhmuburi sãre gajirãre weredorebu apigũca mũre.

¹⁷ Judio masare, judio masa árĩbirã sãre mũre buhedoregũ obeogũra. Erã pohro mũ árĩcũ, mũre erã ïhaturicũ mũre itamugũra.

¹⁸ Yahare erãre masicũ iique mũhũ. Eropigũ erã ñerire duhucũ iique mũhũ. Õaripũre gohrotocũ iique erãre. Watĩre erãre gamebircũ iique mũhũ. Eropigũ Goãmũ yapũre iicũ iique mũhũ erãre. Mũhũ eropa iicũ erã yũre umupeorãcoma. Erã eropa umupeocũ ïagũ erã ñeri iirare cãdijigũca. Eropirã erã Goãmũ ïgu beyenirã mera majarã mera árĩrãcoma. ïgu oburire opamorã árĩrãcoma erã,” arĩmi Jesu yũre, arĩ wererũ Pablo.

Pablo ïgu iirare ïgu mohmerire wererũ

¹⁹ Eroparĩtuhaja õpa werenemopũ:

—Opũ Agripa, umaro maja yũ peerire tarinũgabiribũ.

²⁰ Damascogue buhemũhtabũ. Pũhrũ Jerusalén buhebũ daja. Pũhrũ Judea yeba, judio masa árĩbirã pohrogue sãre masare erã ñero iirare bũjaweredore, Goãmũ yare gamedorebũ. “Õarire mũa iicũ ïarã mũa ñeri iirare mũa bũjawererare gajirã masirãcoma,” arĩgũ, erãre õarire iidoregũ buhebũ.

²¹ Goãmũ ya wihi yũ árĩcũ yũ eropa arĩ wereri waja judio masa yũre ñeha wejẽdiarima.

²² Eropigu umuri nucu Goamu igu itamuro mera eropa buheniguicãa. Eropigu dohpaguere mua arıpehrerãre oparãre bu arırã sãre igu yare weregu iiaa. Iribojegue majarã Goamu yare weremãhtanirã Moise mera erã wereyudiro dopa ta werea yu sã. Opa arı wereyuñorã erã:

²³ “Cristo Goamu igu obeodigupu ñero tarigucumi. Eropigu sırigu masa mariamãhtagu arıgucumi igu. Eropigu masare igu itamuborore judio masare judio masa arıbirã sãre masicũ iigucumi,” arı wereyu gojamuriñuma iribojegue majarã. Yu sã erã werediro dopa ta werea, arı werepu Pablo Agripare.

Pablo Agripare Jesu yagu iidiaripu

²⁴ Igu eropa arı werera puhru Festo igure burigã gaguinigu wreniguipu:

—Pablo, muhu goroweregu ahraa. Muhu baja buhegu goroweregu wahaa, arı gaguiniguipu Pablöre.

²⁵ Igu eroparicũ peegu opa yuhripu Pablo Festore:

—Opu, goroweregu arıbeaa yuhu. Yu wereri diaye ta ahraa. Eropigu yuhu ire guhyadiaro mera arãa.

²⁶ Opu Agripapu i yu wererire ñaro masimi. Eropigu yuhu igure güiro mariro werea. I wererire arıpehrerã masa masima. Eropigu arıpehreri ire yu arırare opu Agripa igu masicũ masia yuhu, arıpu Pablo Festore.

—Igu eropa arıtuhaja opa arıpu Agripare:

²⁷ —Opu Agripa, Goamu ya weremãhtanirã erã wererare peea muhu. Erã wererire mu peecũ masia yuhu, arıpu Pablo Agripare.

²⁸ —¿Ire yure weregu merogã mu wereri Jesu yagu yu wacũ iidiagu iiri muhu? arıpu Agripa Pablöre.

²⁹ Igu eroparicũ Pablo yuhripu.

—Merogã wreniguigu o yoari boje wreniguigu mua arıpehrerãre yuhu arıro dopa ta Jesu yarã aricũ gahmea. Irire serëbasaa Goãmure. Eropigu yu iro dopa ta peresugue mua aricũ tamerare gamebeaa yuhu, arıpu Pablo.

³⁰⁻³¹ Igu eropa arıra puhru Agripa, Festo, Berenice arıpehrerã gajirã mera wahgãnuga wiria, erã basi wreniguñorã:

—Ihı igu iira waja ne peresu iimasibea mari. ¿Eropirã mari ñeheno dipuwaja igure wejëbocuri? arı wreniguñorã erã erã basi.

³² —Ihı “Arıpehrerã weca opure yu iirare werediaca,” igu arıbiricũ mari wiuboaya igure peresugue arıgure, arıpu Agripa Festore.

27

Pablo igure weresãrare Romague weregu wapu

¹ Pablöre Italiague arıpehrerã weca opu pohrogue dohodiru mera obeerã, igu mera gajirã peresu arırã sãre obeerã. Eropirã Julio waıcugure erãre ihadibudorerã obeerã erã. Julio cien surara opu arıpu. Igu ya curu Augusto yarã surara waıcũñorã.

² Yu sã Pablöre wapicugãbu. Eropirã Adramitio waıcuro majaru dohodiru mera ñajabu gua. Iriru Asiague waburiduru arıbu. Ñajatuhaja, iriru mera wabu. Aristarco Tesalónica waıcuri maca majagu gua mera wami. Tesalónica Macedonia yeba arıbu.

³ Gajinu gua Sidongue ejabu. Erogue jagu Julio Pablöre ñaro iimi. Eropigu Pablöre igu mera majarã pohrogue igu wadoremı. Eropigu Pablo mera majarã igure igu gamerire erã ocũ “Oaroca,” arımi Julio.

⁴ Dohodirugue ñajarã daja gua taribujacũ burigã miruñe guare gajipugue weataribujabu. Eropirã Chipre waıcuri nũguro cãhmotarogue diayepu wabu gua.

⁵ Pɛ Ciliciare taria, Panfilia sãre taria, Mira waĩcɛri macague Licia yebague árii macague tuhajabɛ ɣɛa.

⁶ Eroque ejarã, Alejandriague aridirure, Italiague wadirure dohodirure bocabɛ. Eropigɛ surara opɛ ɣɛare irirugue wadoremi.

⁷ Bajanɛri dabeto waro waha, “Ñe yeboca,” arĩ, waha, Gnido waĩcɛri maca diaye ejabɛ ɣɛa. Eroque eja taria, miruñe buriɣã weã, ɣɛa wadiadire ɣɛare weãbeobiribɛ. Eropirã ɣɛa copɛgue majipa wabɛ. Eropirã Creta waĩcɛri nɣɛro iri nɣɛro cãhmotari masepɛ ɣɛa taribuja waha, Salmón waĩcɛri ñore tariabɛ ɣɛa.

⁸ Eroque tari, iri nɣɛro pohro waha, “Ñe yeboca,” arĩ waha, “Ōari peramaha” waĩcɛroque tuhajabɛ. Peramaha Lasea waĩcɛri maca pohroque áriɛɛ.

⁹ Eroque ɣɛa yoari boje árii pɛhrɛ, ɣɛa waboropɛ ɣɛhyataribɛ. Eropiro erã ba duhurinɛ bosenu tarira pɛhrɛ, Pablo dohodiru majarãre weremi.

¹⁰ —Peeque mɛa. Ba duhurinɛ bosenu pɛhrɛ mari wacɛ marire mirimaja ɣɛhyataria. Iru dohodiru, dohodiru maja, mɛa doberi sã mari mera majarã sã mari dedereboca warã, arĩimi Pablo.

¹¹ Īɣɛ eropariquerẽcɛ surara opɛ dohodiru opɛpɛre peegɛ, autugɛ sãre peegɛ, Pablo ĩɣɛ wereripɛre peediabirimi wadiagɛ.

¹² Erã payari peramaha puhiró áriɛɛ ōari payari peramaha áribiribɛ. Ero eropa árii peramaha áriɛɛ dohodiru majarã bajarã wadiarã, Fenicegue mɛriadiarima puhiró waboro core. Fenice Creta waĩcɛri nɣɛro maja peramaha árii, miruñe ero aridiroque abe mɛririroguerpɛ copɛgue diayepɛgue sãre ĩhabeo miruñe aricɛ ōaro cãhmotari maca áriɛɛ. Ero eropa árii peramaha áriɛɛ masirã erã erogue yuju puhibugɛ áriisubɛ áriidiarima.

Wɛariyague miruñe, deco wɛaro ariyoro

¹³ Eropii docapɛ surgue daberogã miruñe arinɣabɛ. “Dohpagãre ōarinɛ mari waburinɛ ãhraa,” arĩ pepiriñorã erã. Miruñe ero aricɛ erã comeyere tarawahgũ, Creta nɣɛro pohrogã mɛriabɛ ɣɛa.

¹⁴ Eropii pɛhrɛñari miruñe gohroto noreste waĩcɛri miruñe buriɣã weãbɛ.

¹⁵ Eropiro dohodirure miruñe buriɣã weã erabɛ. Miruñe ero weãbeoro wamasibiri, majipa, miruñe mera wabɛ ɣɛa.

¹⁶ Clauda waĩcɛri nɣɛrogã pohroque docapɛgue waha, iri nɣɛrogã ɣɛare merogã cãhmotabɛ. “Marire yebo ãhraa,” arĩrã erore dohodiru majaru miridirugã gasirure ōaro tarapeo diribɛ ɣɛa.

¹⁷ Irirure dohodirugue ɣɛa tarasã diripehora pɛhrɛ wɛarida mera erã waĩñea peoma. Libia yeba tɛro pohro árii imiporore “Iriru gasiru dohodiru iri mehtuhajari,” arĩrã gũi árii erã. Eropirã erã miru ñeari suhire erã aĩdjura pɛhrɛ dohodiru dihtare miruñe weãbeobɛ.

¹⁸ Miruñe, deco mera buriɣã aribɛ. Gajinɛ sãre miruñe mɛraro ta daja aricɛ ĩarã erã erã doberire diague duhrimeyura pɛhrɛ taribujabɛ ɣɛa.

¹⁹ Gajinɛ dohodiru majare diague cóãma erã erã basi.

²⁰ Bajanɛri ñipirinɛri áriɛɛ, abe ɛmɛ majagɛ necã sã ne deyobirima. Eropiro buriɣã miruñe aribɛ. Eropirã “Miria waha mari. Eropirã s̄ria warãca,” arĩ pepiribɛ ɣɛa.

²¹ Eropigɛ Pablo yoari boje erã ba duhura pɛhrɛ ĩɣɛ erã core nɣgaja, weremi erãre.

—Mɛare yɛ werẽcɛ peebirabɛ mɛa. “Cretague árii mari wacɛ ɣɛhya árii,” yɛhɛ aricɛ peebirabɛ mɛa. Yɛre peerã, iru maja árii pɛhrerire dedeobiriboaya mɛa.

²² Eropigɛ dohpague mɛare werea. Guñaturaque. Eropirã gũibiricãque. Árii pɛhrerã mari tarirãca. Iru dohodiru dihta marire wahribasaroca.

²³ Dohpagã ñamire Goãmũ anyu yũre dehyoami. Goãmũ yagũ ãhraa yũhũ. Eropigu ãgũre umupeoa yũhũ. Anyurũ yũ pohro arĩgũ wereami.

²⁴ “Pablo, gũibita. Árípehrerã weca opũre mũ iirare mũre werero gahmea. Goãmũ õagũ ãhrimi. Eropigu ãgũre mũ serẽro dopa ta dohpague mũa mera majarã sãre itamugũcumi,” arãmi yũre anyu. Eropirã gũibirãta mũa.

²⁵ Anyu yũre ãgũ arĩdiro dopa ta eropa waroca. Goãmũre umupeoa yũhũ. Eropigu ãgũ werediro dopa ta “Diaye ta ãhraa,” arĩ pepia yũhũ.

²⁶ Marire nũgũrogue miruñe weãbeo cóãroca, arĩ weremi Pablo erãre.

²⁷ Yuju ñami pe semana pũhrũ wũariya Adria waĩcũriya miruñe gũare bũrigã weãbũ. Irisubure ñami deco dohodiru majarã mũmapũ “Tũrogue ãhraa mari,” arĩ pepima erã.

²⁸ Erã eropa arĩ pepirã yurada nũcũdiru comerure dihri, duhmiumediju queoñama. Treinta y seis metro gohra ãhcãbũ. Mero ta waha, queoma daja. Irisubure veintisiete metro gohra ãhcãbũ.

²⁹ Eropirã mũtare mehtuhajari arĩrã dohodiru auturogue wapicũriye comeyerire dirimiu dijuma erã diague daberu wacũ gamerã. Eropirã “Yojaro boyoporo,” arĩrã, bũrigã serẽma erã.

³⁰ Dohodiru majarã mũmapũ erã dihta duhririma. Erã miridirugãre dohodiru majarure diague taradijupo dohodiru ãgũiru come dipure erã dijudiro dopa ta iirima erã miridirugã marire ãhari arĩrã.

³¹ Erã eropa duhridiaquerecũ Pablo erã eropa iicũ masigũ surara opũre, ãgũ surara mera weremi:

—Oã, mũa miridirugã mera erã wacũ mũa árípehrerã sĩrirãca, arĩmi Pablo.

³² ãgũ eroparĩcũ peerã surarapũ miridirugãre diriridarire wirita, irirure cóãcãma.

³³ Boyoboro coregã Pablo erãre badoremi.

—Pe semana gohra mũa ne babeaa.

³⁴ Eropirã dohpaguere barã arique. Eropigu mũare badorea. Mũa ojocaridiarã baque. Árípehrerã mũa tarirãca, arĩmi Pablo erãre.

³⁵ ãgũ eropa arĩra pũhrũ Pablo panre aĩ, árípehrerã erã pohro Goãmũre “Õhaa,” arĩ, duhpeo, irire bami ãgũ.

³⁶ ãgũ eropa bacũ ãha erã sĩporã turarã waha, árípehrerã erã sã bama.

³⁷ Gũa árípehrerã doscientos setenta y seis masa dohodirugue áribũ gũa.

³⁸ Eropirã erã árípehrerã yapia waha “Iru dohodiru nũcũ árĩca,” arĩ, baja trigo barire diague cóãma daja.

Dohodiru imiporogue mehbejayoro

³⁹ Boyocũ dohodiru majarã mũa nũgũrore ãarã, “Õpa waĩcũri nũgũro ãhraa i nũgũro,” arĩ ãha masibirima. Eropirã erã dipatũgure imiporo árĩcũ ãarã, “Mari iritũgugue warã, erogue mehmejaboca imiporogue,” arĩma erã.

⁴⁰ Eropa arĩrã, come dipure diriridarire wirita medijucãma erã. Erã eropa iira pũhrũ dohodiru ãgũiru maja suhriro aĩ wahgũ nuguma diaye miruñe weãbeocũ gamerã.

⁴¹ Eropiro dohodirupũ ãgũirupũ imiporogue sĩmaja merejamasibiribũ. Eropiro auturore bũrigã pãgũri pamehtucũ iriru auturo wahria wabũ.

⁴² Eropa wacũ ãarã õpa arĩma surara.

—Iru miricũ mari peresu iinirã tũrogue baatuhaja duhricãrãcoma. Eropirã erãre wejẽpehocãrã, arĩrima surara.

⁴³ Eropigu surara opũpũ Pablure wejẽdiabigu árípehrerã peresu arĩrãre wejẽdorebirimi. Eropigu árípehrerã baamasirãre surara opũ mata tũrogue baatujadoremi.

⁴⁴ Eropirā gajirā dohodiru maja wahrira mijiri mera yuuriñaja, iri mijiri weca peya baa majama. Gaa eropa iirā gaa árīpehrerā turogue tuhajabu ōaro.

28

Pablo Malta waĩcũri nuũuro árĩpu

¹ Eropii iri nuũurogue gaa árīpehrerā majajanuũajara puhrũ iri nuũuro waĩre masibu. Malta waĩcũri nuũuro árĩbu.

² Iri nuũuro majarā masa ōarā árĩrā, ōaro iima guare. Eropirā deco gaa weera puhrũ yusatariabu guare. Eropirā ero majarāpu peame dihutuhaja, guare sōhmadorema.

³ Pablo peare aĩgāri aĩtĩami. Īgu aĩtĩara puhrũ iri pea pohecague árĩdigũ aña coũorpore wirigu, Pablo mojoto curĩtuhajami yahawearo mariro.

⁴ Īgu curĩtuhajacũ ĩarā, iri nuũuro majarā erā basi wereniguima:

—Ihĩ masa wejēdigũ árĩbocumi. Eropigo mari turago dipuwaja moago umaro majago ĩguare dipuwaja moago, ojocaridorebeamu. Īgu wuariyague mirigu tarituhajadigũ árĩrami. Dohpaguere igopũ ĩguare ojocaridorebeamu, arĩrima erā basi.

⁵ Eropigu Pablo añare peamegue wejēsiri mehpeomi. Īgu aña pũribirimi.

⁶ “Bijiroca,” arĩrā, corerima erā. Ne bijibiribu ĩguare. “Īgu sĩria wagucumi,” arĩrā erā ĩha corerima. ĩguare pũribirimi. Yoari boje ero bijibiricũ ĩarā, ĩguare pũribiricũ ĩarā, gajiropa pepirima erā. “Ihĩ goāmarā mera majagu árĩbocumi,” arĩrima erā.

⁷ Erā baa tuhajadiro pohro Publio waĩcũgu ya poeri árĩbu. Īgu iri nuũuro majagu opu árĩmi. Eropirā ĩgu guare ōaro iicũ uhrenũ gohra ĩgu ya wihigue árĩbu gaa.

⁸ Publio pagũ yojorocũ, nimacuricũgu árĩmi. Eropigu ĩgu camague oyami. Eropigu Pablo dorecũgu ya taribugue ñaja, Goāmure serē, ĩgu mojotorire ĩgu weca duhpeo, ōagu wacũ iimi ĩguare.

⁹ Īgu ōagu wacũ ĩarā árīpehrerā gajirā iri nuũuro majarā dorecurāre Pablo pohrogue aĩgārima. Erā eropa aĩ eracũ ĩagu Pablo erāre ōarā wacũ iimi erā sāre.

¹⁰ Puhrũ erā baja sāre waja mariro oma. Gaa waboro coregā árīpehreri gaa gamerire, gaa warā gaa baburire dohodirugue durisābasama erā.

Pablo Romague ejarũ

¹¹ Ūrerā abe iri nuũurogue gaa árĩra puhrũ dohodiru mera wabu gaa daja. Iri dohodiru ĩguiru perā goāmarā Cástro, Pólux waĩcũrā erā wéanirā niguima. Alejandriague ariduru árĩbu iriru. Puhirópē iri nuũurogue iriru dohodiru payabu.

¹² Waha, Siracusa waĩcũri macague ejarā, uhrenũ gohra iri macare árĩbu gaa.

¹³ Iri macare wiri waha, Regio waĩcũri macague ejabũ gaa. Gajinũ surgue miruñe ahri guare weābeobũ. Penũ puhrũ Puteoli waĩcũri macague ejabũ.

¹⁴ Erogue Jesu yarā bajamerāgā guare bocatĩrima.

—Yuju semana gohra gaa mera dujaque, arĩma erā guare.

Erā eroparĩcũ peerā yuju semana gohra erā mera dujanibu. Puhrũ mague majaa, Romague ejabũ gaa pare.

¹⁵ Ero majarā Jesu yarāpu gaa ejarare peerā, Apio waĩcũrogue doberi duarogue guare bocatĩrima. Gajirā Jesu yarā “Ūhre wihi” waĩcũrogue guare bocatĩrima erā sã. Erā eropa bocatĩricũ ĩagu Pablo mucubiriri mera Goāmure “Ōhaa,” arĩ, ōaro siñaja wami.

¹⁶ Romague gaa ejara puhrũ erā peresu erā iinirāre ero majagu peresu corerā opure weremi. Eropirā Pablopure yujugu ta apima ero majarā oparā. Eropigu ĩguare yujugu surara coremi.

Pablo Romague buhepu

17 Ûhrenũ pũhrũ Pablo judio masa buherã mera gamenerebu, erãre sihumi. Erã gamenerera pũhrũ ïgu erãre weremi:

—Acawererã, mari acawererãre, mari ñecũ sũmarã erã iimũrirare, marire erã buhera sãre tarinũgabirimũrabũ yũhũ. Yũ eropa tarinũgabiriquerecũ ta Jerusalén yũre ñehama Asia majarã judio masa. Erã eropa iira pũhrũ Roma majarãre yũre peresu iidorema erã.

18 Erã eropa iicũ Roma majarã yũre serẽpi, yũhũ ñero iibigu yũ árĩcũ yũre “Dipuwajacũgũ ãhrimi,” arĩmasibirama. “¿Ñehe dipuwaja dipuwaja wejẽbocuri mari ïgure?” arãma erã yũre. Eropirã yũre serẽpirãpũ yũre wiudiarama.

19 Judio masapũ yũre wiudorebirama. Eropigu yũ acawererãre judio masare weresãdiabiriqueregũ ta, “Árĩpehrerã weca opũre yũ iirare diaye werediaca yũhũ,” arĩ serẽabũ. Judio masa yũre erã wiudorebiricũ ïagu “Roma majagũ opũre weregũ waro gahmea yũre,” arãbũ.

20 Eropii mũare ire werediagu sihuabũ. Cristo marire taubu judio masa erã coredigu ïgu yare yũ wereri waja yũhũ peresugue ãhraa. Eropigu irire mũare werebu sihuabũ, arĩmi Pablo judio masa oparãre.

21 ïgu eroparĩcũ peerã erãpũ ïgure werema.

—Judio masa mũare quere wereripũrĩre gũare ne obeobirama. Eropirã erogue arinirã sã gũa acawererã gũare mũ eropa warare werebirimũrama. Erã “ïgu ñero ïgu ãhrimi,” arĩ mũare werebirimũrama.

22 Mũa ya curure árĩpehrerogue masa erã ñero wereniguicũ gũa masia. Eropa masirã mũ buherire mũ werecũ peediaa gũa, arĩma erã ïgure.

23 Eropa arĩtuhaja, “Gajinũ árĩrã,” arĩma erã. Gajinũgue Pablo mera gameneremũhtanirã tauro masa bajarã ïgu árĩroguere erama. Ñamiñarigã Goãmũ ïgu opũ árĩrãre ðari buherire ïgu buhenũga, pũ ñamigue buhe duhũmi. Goãmũ dorerire Moisegue ïgu apirare, Goãmũ ya weremũhtanirã erã gojarare buhemi. Eropa buhegũ, erãre Jesure masicũ iidiagu iirimi Pablo.

24 Yujurãyeri ïgu buherire gamema. Eropirã gajirãpũ peediabirama.

25 Eropirã erã basi pe curu game dũca wari wama. Erã wiriaboro core Pablo Isaia ïgu wereniguirare weremi. Õpa arĩmi erãre:

—Isaia Goãmũ yare weremũhtadigu ïgu werera diaye ta ãhraa. Mari ñecũ sũmarãre weregũ árĩgu Espĩritu Santo Isaiare õpa arĩ were gojadoreñumi:

26-27 Ire oãre weregũ waque: “Dipu bũrirã ãhraa mũa. Eropirã yahare peediabeaa mũa. Gamiri toyobirã dopa ta peediabeaa mũa. Eropirã yahare peequererã peesome mũa. Mũa eropa árĩbirã ðaro peeboaya mũa. Eropirã ðaripũre gohrotoboaya mũa. Eropigu mũare peame wabonirãre tauboaya yũhũ,” arĩmi Goãmũ, arĩ gojañumi Isaia, arĩmi Pablo erãre.

28 ïgu eropa arĩra pũhrũ Pablo werenemomi:

—Ire masique mũa. Goãmũ buherire masare ïgu ðaro taurire judio masa árĩbirãre buherãca gũa. Erãpũ peerãcoma, arĩmi Pablo judio masare.

29 ïgu eroparĩcũ peerã judio masa irire erã basi bũrigã game dũyaso wiriama.

30 Pe bojori gohra Pablo ïgu eropa wajayeniguiri wihigue árĩpũ. Ero árĩgu, árĩpehrerã ïgu ya wihigue warãre mucubiriri mera bocatĩrimũripũ ïgu.

31 Eropigu ïgu gũiro mariro Goãmũ ïgu opũ árĩrãre, mari Opũ Jesucristo ya sãre buhemũripũ. ïgu eropa buhequerecũ ta ne gajirã ïgure “Buhebircãque,” arĩbiriñorã.

Romanos

Pablo Roma majaräre Jesu yaräre gojabeoñumi

¹ Yũhũ Pablo mũare Roma majaräre gojabeoa. Yũhũ Jesucristo pohro majagu āhraa. Eropigu ðari buherire buhedoregũ apimi ĩgu yũre.

² Iri ðari buherire iribojegue Goãmũ “Ōpa masare ðaro iigũra,” arĩ wereyuñumi ĩgu yare weremuhtanirã merague. Erã irire gojañuma.

³ Iri buheri ta ĩgu magũre wereri āhraa. ĩgu Jesucristo masa dehyoagũ árĩgu Davi mũrũ pãrami árĩturiagũ árĩdigũ árĩmi.

⁴ ĩgu ta Goãmũ magũ ĩgu árĩrire ĩhmudigũ árĩmi Goãmũ ĩgu Espĩritu Santo mera. Eropigu ĩgu Jesu sĩrira pũhrũ Goãmũ ĩgu turari mera ĩgũre masa mũriacũ iidigu árĩmi. Eropigu Jesucristo diaye ta Goãmũ magũ ĩgu árĩrire ĩhmudigũ árĩmi masare. ĩgu Goãmũ magũ ta mari Opũ Jesucristo āhrimi.

⁵ ĩgu ta gũare mojomoro ĩagũ gũaũ magũre wereri āhraa. ĩgu Jesucristo masa dehyoagũ árĩre ĩgu yare buhedoregũ obeomi árĩpehrero majaräre ĩgu yare pee masi, Jesucristore erã umupeocũ iimoräre.

⁶ Eropirã mũa sã Jesucristo yarã árĩmorã ĩgu beyenirã āhraa.

⁷ Mũare Goãmũ ĩgu mahiräre, ĩgu yarã árĩmoräre iidi árĩmi ĩgu mũare. Eropigu mũare Romague árĩräre ipũre gojabeoa. Eropigu Goãmũ mari Pagũ mari Opũ Jesucristo mera mũare ðadorea. ĩgu itamuri mera ðaro árĩque mũa.

Pablo Romaguere ĩagũ wadiarica, arĩ gojañumi

⁸ Ire weremuhtagũra mũare. Árĩpehrerogũre Jesucristore mũa umupeora querere werema. Erã eropa arĩ werecũ peerã “Ōhaa,” arĩ serẽa yũhũ Goãmũre. Jesucristo ĩgu itamuro mera eropa arĩ serẽbasaa.

⁹ Goãmũre serẽgũ mũa ya árĩburire árĩpehrerĩnũri serẽbasaniguicãa. Mũa ya árĩburire eropa yũ serẽbasaniguicũ Goãmũ masimi. ĩgu dorerire turaro mohmea ĩgu magũ ya buherire buhegu.

¹⁰ Eropa serẽgũ Goẽrã judio masa árĩbirã Jesure umupeoama. Erã umupeodiro dopa ta mũa mera majarã sã erã umupeoborore mũa pohrogue wadiarabũ yũhũ. Eropa bajasuburi wadiaqueregũ ta wamasibirimũrabũ yũhũ.

¹¹ Goãmũ yare mũare buhediacaa Jesure mũa umupeonemoburire. Eropigu mũare bũrigã ĩadiaca yũhũ.

¹² Jesucristore umupeorã āhraa mari. Eropigu mũare ĩadiaca Jesucristore mari umupeori mera pepũri majarã mari game mucubiricũ iiborore.

¹³ Yũ acawererã, ire mũa masicũ gahmea. Gajipũgue ðari buherire yũ buhera pũhrũ gajirã mũa acawererã judio masa árĩbirã Jesure umupeoama. Erã umupeodiro dopa ta mũa mera majarã sã erã umupeoborore mũa pohrogue wadiarabũ yũhũ. Eropa bajasuburi wadiaqueregũ ta wamasibirimũrabũ yũhũ.

¹⁴ Árĩpehreräre ðari buherire buhero gahmea yũre. Wũari maca majaräre, noho gamero árĩräre, masiräre, masibirã sãre buhebu árĩgu iiaa yũhũ.

¹⁵ Eropa arĩgu, árĩgu mũa sãre Roma majaräre ðari buherire bũrigã buhediaa.

Ōari buherire masa peerã Jesure umupeonũgama, arĩ gojañumi Pablo

¹⁶ Ōari buherire peerã masa Jesure umupeonũgama. Eropigu árĩpehreräre Jesure umupeoräre Goãmũ ĩgu turari mera erã peamegue waboniräre tuami. ĩgũre umupeorã ðaro waborore masigu iri buherire ðari buherire buhegu gũhyasiuro

taribeaa. Iri buherire judio masapure buhemuhtanirã árĩma. Pũhrũ judio masa árĩbirã sãre gũa buheabũ.

¹⁷ Iri buheri õpa werea: Jesucristore umupeiorãre “Ñeri marirã õarã àhrima,” arĩ ìhami Goãmũ. Jesucristore umupeorã dihtare eropa arĩ ìhami Goãmũ. Ìgũ eropa arĩ ìarire iribojegue erã arĩ gojadiro dopa ta arãa: “ ‘Õarã àhrima,’ arĩ Ìgũ ìarã Goãmũre ‘Diaye ta iigũ àhrimi,’ arĩ umupeorã àhrima. Eropa umupeorã árĩpehrerinũri Goãmũ mera árĩrãcoma,” arĩ gojañuma.

Masa erã ñero iiri mera dipuwajacurã àhrima, arĩ were gojañumi Pablo

¹⁸⁻¹⁹ Ìgũ árĩricũre masare õaro masicũ iipũ Goãmũ. Eropirã Ìgũre Ìgũ árĩrĩre masicũ diasabeaa masare. Ìgũ árĩrĩre masare masicũ iiquerecũ masapũ erã ñerire iirã Goãmũre masidiabeama. Erã iri ñeri iiri mera gajirãre Goãmũ yare peebiricũ iima erãpũ. Eropigũ Goãmũ umarogue árĩgũ masa árĩpehrerã erã Ìgũre tarinũgarire, eerã ñero iiri sãre ìagũ eerã eropa iiri dipuwaja guami. Eropa Ìgũ guarire masicũ iimi erãre.

²⁰ Goãmũ umaro majagũ Ìgũ árĩrĩre turagũ Ìgũ árĩrĩre mari ìabiriquerecũ ta, Ìgũ basi Ìgũ árĩrĩre masicũ iimi Ìgũ marire. I yebare Ìgũ iira pũhrũ árĩpehrerire Ìgũ ìhacũnugurare ìarã, “Goãmũ Ìgũ iira ta àhraa. Ìgũ turagũ ta àhrimi,” arĩ guñama masa. Eropirã “Goãmũ àhrimi,” arĩ masima masa árĩpehrerã. Eropirã masa “Goãmũ àhrimi,” arĩ masiquererã eropa ñerire iiniguicãrã, dipuwajacũma. “Mũre masibirabũ. Eropigũ ñerire iiabũ,” masa arĩmasisome Goãmũre.

²¹ Goãmũ Ìgũ árĩricũre masiquererã ta erã Ìgũre umupeobeama. “Mũhũ Goãmũ, turagũ ta àhraa,” arĩbeama. Eropirã Ìgũ erãre õaro iiquerecũ ta “Õhaa,” arĩbeama Ìgũre. Eropirã pee masibirã árĩrã, ñeri dihtare pepima erã.

²² “Pee masirã àhraa,” arĩquererã ta pee masibirã wahama erã.

²³ Eropa warã Goãmũre eropa árĩniguigũre õagũre umupeobeama. Eropa umupeobirã “Goãmũ àhrimi,” erã arĩrãpũre erã wéanirãpũre umupeonũgama erã. Eropirã masare, mirimagũ porãre, pĩruare, waimũrãre wéanugu umupeoma erã, “Mari Goãmũ àhrimi,” arĩrã.

²⁴ Erã eropiicũ ìagũ “Erã gamero dopa ta ii curaporo,” arĩgũ Goãmũ erãre cohãmi. Ìgũ eropa cóãra pũhrũ, erã ñeri dihtare ùaribejarã erã basi ñeri dihtare iiniguicãma.

²⁵ Eropirã Goãmũ yare peebiri, gũyaripũre õaro peema. Goãmũ yapũre gũyari iro dopa ta wacũ iima erã. “Diaye ta Goãmũre árĩpehrerãre iidigũre umupeoro gahmea,” mari arĩquerecũ erãpũ Ìgũre umupeobeama. Eropa Goãmũ gohrare umupeobirã Ìgũ iirãpũre umupeoma erã.

²⁶ Erã eropiiniguicãcũ ìagũ “Erã gamero ñerire ii curaporo,” arĩgũ Goãmũ cohãmi erãre. Eropirã erã mera majarã nome marapũcurã nome iro dopa árĩbeama. Eropirã erã nome seyaro ñero iima erã basi.

²⁷ Erã iro dopa ta árĩrã ùma sã nomere gamebirã erã basi ta erã dũpũre ùaribejarã àhrima. Eropirã erã basi ta erã ñero iira dipuwaja erã dũpũre ñero goroweoma.

²⁸ Eropa Goãmũre masidiabirã Ìgũre gamebirira dipuwaja Goãmũ “Erã gamero ii curaporo,” arĩgũ erãre cohãmi. Ìgũ eropa cóãcũ erãpũ ñerire guñanigui, ñerire ùaribejarire iiniguicãma.

²⁹ Eropirã erã bũrigã ñero iiniguima. Nome mera ñero iiniguirã, erã ñerire ùaribejaniguirã, gajirã yare gametarirã, gajirãre ñero iiniguirã, gajirã gajinore opacũ ìhaturirã, masare wejẽrã, game dũyasorã, gũyaricũrã, masare ìhaturirã, ñeri quere iirã àhrima erã.

³⁰ Gajirã erã iibiriquerecũ ta ñero arĩ werewuarã, Goãmũre ìhaturirã, gajirãre papũro yũhrirã, “Gũa tamera gajirãre tarinũgarã õarã àhraa,” arĩ pepirã, gajirãre eropa arĩ weremaacãrã, gajĩ ñerire iinũgarã, erã pagũ sumarãre tarinũgarã àhrima.

³¹ Pee masibirã āhrima. Erã werediro dopa ta iibirã, masare ne umupeobirã, erãre ñero iirare ne cãdijibirã, ne gajirãre mojomoro ïabirã āhrima.

³² Eropa árĩrãre Goãmũ erãre dipuwaja moa peamegue cóãgũcumi ïgũ erãre. Eropa ïgũ cóãburire masiquererã erã ñerire iiniguicãma. Eropirã gajirã erãre ïhacũcã, erã iiro dopa ta ñero iicũ ïarã “Gua iiro dopa ta iima,” arĩ mucubirima.

2

Masare erã ñero iira dipuwaja moadoregũ irire diaye ta iigũcumi Goãmũ, arĩ were gojañumi Pablo

¹ Erã eropa ñerire iicũ ïarã gajirã õpa arĩbocoma: “Erã ñetariarã āhrima. Goãmũ erãre dipuwaja moaporo,” arĩbocoma. Eropa arĩrãre õpa arĩ werediaca. Mũa sã erã iiro dopa ta iiaa. Eropirã “Erã ñetariarã āhrima,” gajirãre arĩ werewuabiricãro gahmea mũare. Eropa arĩ wererã mũa basi ta erã ñerire iiro dopa ta iirã dipuwajacurãca. Iri ñerire masiquererã iirã mũa ñero dipuwajacurãca.

² “Goãmũ diaye ta dipuwaja moagũ āhrimi,” arĩ masia mari. Árĩpehrerãre ñerire iirãre dipuwaja moagũcumi.

³ Eropigũ mũa ñero iira dipuwaja árĩcũ mũa sãre dipuwaja moagũcumi. “Gajirã dipuwajacurãcoma,” arĩ werewuarã, “Gũapũre dipuwaja moasome,” arĩ pepiboca mũa. Árĩbeaa. Mũa sãre mũa ñero iira pũhrũ dipuwaja moagũcumi.

⁴ Goãmũ mũare mojomoro ïagũ mata dipuwaja moabeami. Eropirã “Goãmũ yũ mera guabeami,” arĩ pepiboca mũa ñerire iira pũhrũ. Árĩbeaa. Goãmũ mũare mojomoro ïagũ mata mũa ñero iira pũhrũre dipuwaja moabeami. Mũa ñero iirire bũjawerecũ ïadiagũ, ïgũre mũa yũhrĩcũ gamegũ mata dipuwaja moabeami.

⁵ Eropa mata dipuwaja moabiriqueregũ. mũa Goãmũre peebiriniguicãcũ, mũa ñero iirire bũjawerebiricũ ïagũ dipuwaja moagũcumi. Mũa eropa ñero iiniguirãre ïgũ dipuwaja moarinũ árĩcũ bũrigã dipuwaja moagũcumi mũare Goãmũ. Irinũre Goãmũ masare dipuwaja moacũ árĩpehrerã ïarã “Diaye ta erã ya dipuwaja āhraa,” arĩ masirãcoma.

⁶ Eropigũ árĩpehrerã nũcũ erã ñero iira dipuwajare dipuwaja moagũcumi Goãmũ. Eropigũ erã õarire iirã sãre õarire erãre ogũcumi.

⁷ Yujurãyeri õarire iima. Erã õarã árĩdiarã, Goãmũ ïgũ gamero dopa iidiarã mũmũri nũcũ Goãmũ mera árĩdiarã āhrima. Erã tamerare mũmũri nũcũ ïgũ mera erã árĩborore iigũcumi Goãmũ.

⁸ Gajirãpũ erã iro dopa árĩbeama. Erã erã gamero iirã árĩcãma. Diaye majare gamebirã ñerire iiniguirã āhrima. Goãmũ erã mera turaro guagũcumi.

⁹ Árĩpehrerã ñerire iirã ñero tarirãcoma. Judio masare eropa wamũhtaroca. Eropirã judio masa árĩbirã sãre eropa ta waroca.

¹⁰ Árĩpehrerã õarire iirãpũre “Õaro mũa iiaa,” arĩ ïagũcumi Goãmũ. Eropirã erãpũ Goãmũ mera õaro mera árĩrãcoma. Judio masare eropa ta wamũhtaroca. Eropiro judio masa árĩbirã sãre eropa ta waroca.

¹¹ Goãmũ mari iirare ïagũ queoro beyemi árĩpehrerãre. Judio masare, judio masa árĩbirãre Goãmũ yujuropa ïhami marire.

¹² Gajirã Moise dorerire erã mooquerecũ erã ñerire iicũ erãre dipuwaja moagũcumi Goãmũ. Iri doreri oparãpũ ñerire erã iicũ erã dorerire erã tarinũgari waja dipuwaja moagũcumi Goãmũ erã sãre.

¹³ Moise dorerire peequererã ta yũhribirãre “Õarã āhrima,” arĩbeami Goãmũ. ïgũ dorerire iirãpũre “Õarã āhrima,” arĩ ïhami Goãmũ.

¹⁴ Judio masa árĭbirã Moise dorerire mooquererã erã pepiro mera ðarire iirã Goãmũ dorerire iirã iima. Eropirã Moise dorerire gojarapũre mooquererã erã, erã pepirigue iri dorerire opama.

¹⁵ Eropirã Goãmũ dorerire erã pepirigue diaye opama. Eropa oparã ñerire ii mata erã ñero iirare masima erã basi. Eropigũ ñerire iidigu, “¿Duhpigũ ñerire iiayuri yũhũ?” arĭ pepimi ĩgu. Eropigũ ðari sãre ĩgu iirare masimi ĩgu.

¹⁶ Eropigũ Goãmũ Jesucristore ĩgu obeocũ masa erã iirare ĩagũcumi. Masa erã iiricũre gajirãre werebirirare erã duhrare Jesucristo masipehogũ ĩgu erã iiricũrare ĩagũcumi. Eropa ta ĩha beyegũcumi, arĭ buhea yũhũ ĩgu ya ðari buherire buhegu.

Goãmũ Moisere ĩgu apira dorerire were gojañumi Pablo

¹⁷ Mũapũ judio masa árĭrã, Goãmũ Moisere ĩgu apira dorerire umupeorã árĭrã, “Goãmũ yarã ãhraa guã,” arĭ pepiraa mũa.

¹⁸ Eropirã Goãmũ dorerire masirã árĭrã, ĩgu gamerire masia mũa. Eropa masirã árĭrã “ðarire guã iiborore beyemasia,” arĭ pepiraa mũa.

¹⁹ Eropa arĭ pepirã ðpa arĭ pepinemoa mũa judio masa: “Gajirã ne masibirãre ðaro masicũ iiaa guã. Erãre guã buhebiricũ ne Goãmũre masibiriboñuma. Eropirã ñerire ne duhubiriboñuma,” arĭ pepiraa mũa.

²⁰ Eropirã “Pee masibirãre ðarire buhea guã judio masa. Majirãgã sãre buherã ãhraa guã,” arĭ pepiraa mũa. Eropirã “Goãmũ dorerire oparã diaye árĭrere masipehoa guã,” arĭ pepiraa mũa.

²¹ ¿Mũa eropa arĭ pepirã árĭquererã ta duhpirã mũapũ mũa buhediro dopa ta iibeari? ¿Gajirãre yajadorebiriquererã duhpirã mũapũ yajari?

²² ¿Gajigũ marapo mera ñero iidorebiriquererã duhpirã mũapũ gajigũ marapo mera ñero iiri? “Goãmũ ãhrimi,” erã arĭ wéanirãre umupeorire doorã árĭquererã ¿duhpirã Goãmũ gohrapũre ðaro umupeobeari mũapũ?

²³ “Goãmũ Moisere ĩgu apira dorerire opaa guapũ,” arĭrã árĭquererã ta ĩgu dorerire tarinũgaa mũa. Eropa tarinũgarã Goãmũre erã umupeobiricũ iirã iica mũa gajirãre.

²⁴ Eropa ta werea Goãmũ yare erã gojarapũgue: “Judio masa árĭbirãpũre ñero Goãmũre wereniguicũ iiaa mũa judio masapũ,” arĭ gojañuma Goãmũ yare erã gojarapũgue.

²⁵ Mũa judio masa Goãmũ dorerire iiniguirã árĭrã gasiro merogã wiri aĩsũnirã circuncisión iinirã árĭcũ ðapũrica. ĩgu dorerire iibiricũ mũa judio masa árĭricũri duhpiburi árĭbeaa.

²⁶ Eropiro judio masa árĭbirã merogã gasirogãre wiri aĩsũbirinirã erã árĭquerecũ ta Goãmũ dorerire erã iirã árĭcũ ĩagũ, “Yaharã masa ta ãhrima,” arĭ ĩabocumi Goãmũ erãre. Judio masapũre ĩgu eropa arĭ ĩadiro dopa ta judio masa árĭbirã sãre eropa ta arĭ ĩabocumi.

²⁷ Bajarã judio masa Goãmũ yare gojarapũre Moise dorerire opaquererã irire iibeama erã. Eropirã gajirã judio masa árĭbirãpũ Moise dorerire opabiriquererã gasiro merogã wiri aĩsũbirinirã árĭquerera Goãmũ dorero dopa ta iima. Eropa iirã árĭrã judio masare erã ñero iirire masicũ iirã iima.

²⁸ “Guã judio masa Goãmũ yarã ãhraa,” arĭ pepiraa mũa. Eropigũ Goãmũ yagũ gohra árĭgũre weregũra mũare. ĩgu dupũpũre merogã gasirogãre wiri aĩsũdigũ árĭqueregũ ta Goãmũre umupeobigũ árĭgũ diaye ta Goãmũ yagũ árĭbeami. Judio masũ gohra árĭbeami.

²⁹ Espĩritu Santore opagũpũ, ĩgũre yũhrigũ ĩgu ta judio masũ gohra Goãmũ yagũ gohra ãhrimi. Eropirã Goãmũ yarã gasiro merogã wiri aĩsũnirã dihta árĭbeama. Erã Espĩritu Santo mera erã pepirigue ðari mera gohrotorã ãhrima Goãmũ yarã. Eropa

árĩrãre “Ōarã àhřima,” arĩ ĩhami Goãmũ. Masa erãre eropa arĩ ĩabiriquerecũ ta eropa arĩ ĩhami Goãmũpũ erãre.

3

¹ Yũ eropa arĩquerecũ judio masa erã árĩricũri, gasiro merogã wiri aĩsũnirã erã árĩri ðapũricãa.

² Judio masa erã árĩri yuju diaye gohra árĩbeaa. Goãmũ ĩgũ wereniguiri judio masare were apimũhtatuhañumi. Erã ĩgũ yare erã gojarapũre opamũhtañuma. Eropirã judio masa erã árĩcũ ðapũricãa erãre.

³ Eropirã bajarã judio masa Goãmũre erã peebiriquerecũ ta ĩgũ werera diaye ta àhraa. Eropigũ ĩgũ arĩ werediro dopa ta iigũcumĩ ĩgũ.

⁴ Eropa ta àhraa. Árĩpehrerã masa erã gũyaricũrã erã árĩquerecũ ta Goãmũpũ ne gũyabeami. ĩgũ yare gojarapũgue eropa ta arĩ gojara àhraa: Diaye ta eropa ta arĩ wereniguigũ àhraa mũhũ Goãmũ. Eropirã masa mũre ne weresãmasibeama, arĩ gojañuma iribojeguerẽ.

⁵ Masa erã pepiri mera ðpa arĩ pepimaacãbocoma: “Mari ñeri iiri árĩcũ, Goãmũ ĩgũ ðari iiripũ deserea. Eropiro mari ñeri iiri mera Goãmũ ĩgũ ðaro iiri deserecũ ĩgũ marire mari ñeri iiri dipuwaja moagũ queoro iibeami,” arĩ pepimaacãbocoma.

⁶ Eropa árĩbeaa. Mari ñeri iirapũ ðari árĩcũ Goãmũ mari ñeri iira waja dipuwaja moamasibiriboañumi.

⁷ Masapũ gũyaricũrã àhřima. Goãmũpũ ne gũyari marigũ àhřimi. Gũyari marigũ ĩgũ árĩcũ ðaro masia mari. Eropirã masa yujurãyeri ðpa arĩ pepirima: “Gũa gũyari mera Goãmũ ĩgũ diaye árĩripũ deserea. Eropiro gũa gũyaripũ ðha àhraa. ¿Eropiro gũa gũyari ðacũ duhpigũ gũa gũyari waja dipuwaja moabocuri gũare Goãmũ?” arĩ pepimaacãma yujurãyeri erã basi.

⁸ Eropirã ðpa arĩ gũyama yujurãyeri gũare: “Mari ñerire iiri mera Goãmũ ĩgũ ðagũ árĩripũ deserea. Eropirã ñerire iiro gahmea,” arĩma. “Pablo sã eropa ta arĩ buhemi,” arĩ gũya weresãma erã gũare. Erã eropa arĩ gũyari dipuwaja Goãmũ erãre dipuwaja moagũcumĩ. Eropa ta iiporo erãre.

Árĩpehrerã ñeri iira dipuwajacũrã àhraa mari, arĩ gojañumi Pablo

⁹ ¿Eropirã dohpa pepiri mũa? ¿Mari judio masa gajirã tauro ðarã árĩcuri? Árĩbeaa mari. Judio masa, judio masa árĩbirã sã árĩpehrerã dipuwajacũrã àhraa mari. Eropa ta àhraa yũ árĩpehrerãre arĩ buhediro dopa ta.

¹⁰ Eropa ta arĩ gojara àhraa Goãmũ yare erã gojarapũgue sã. Ōpa arĩ gojañuma: Ne yujugũ masũ ðagũ marimi.

¹¹ Mari árĩpehrerã masa peediabirã dihta àhraa. Eropirã árĩpehrerã mari masa Goãmũre ne guñabeaa.

¹² Eropirã mari Goãmũ yare gamebirã árĩpehrerã ñerire iirã àhraa. Ne yujugũ ðarire iigũ marimi.

¹³ Mari wereniguiri, ñeri dihta wiria mari disirore. Bũrigã gũyaricũa. Eropa wereniguirã aña gũcũrĩre ĩgũ pũriri wiuro dopa ta pũriro mera wereniguiwiua mari.

¹⁴ Eropirã mari gajirãre ñero wereniguirã, papũro wereniguirã àhraa.

¹⁵ Eropirã mata guarã masare mata wejãa mari.

¹⁶ Eropirã noho mari waro, masare ñero ii, ñero taricũ iiaa mari gajirãre.

¹⁷ Eropirã gajirã masa mera ðaro árĩbeaa mari.

¹⁸ Eropirã Goãmũre ne umupeobeaa, arĩ gojamũriñuma iribojeguerẽ mari masare.

¹⁹⁻²⁰ Eropirã ðpa masia mari: “Mari masa ñerã àhraa,” eropa arĩ gojarã judio masa sãre Moise doreri iirã sãre arĩ wereniguimũriñuma. Eropirã árĩpehrerã mari judio masa sã “Gũa tamera ñeri dipuwaja mara gũare,” arĩmasibeaa. Goãmũ doreripũre

mari masa ne iibea. Eropirã iri dorerire iibirã Goãmũ mera õamasibea mari. Īgũ dipuwaja moamorã ãhraa. Eropiro mari ñerã árĩrĩre ĩgũ doreripũ masicũ iiaa marire. Iri dorerire masirã “Gũa iiricũri ñeri ãhraa,” arĩ masia.

Jesucristore õaro umupeocũ Goãmũ marire “Õarã ãhrima,” arĩ ĩhami, arĩ gojañumi Pablo

²¹ Dohpaguere Jesucristore umupeorãre “Dipuwaja moorã, õarã ãhrima,” arĩ ĩhami Goãmũ pare. Īgũ eropa arĩ ĩaborore Goãmũ yare weremũhtanirã Moise sã weremũhtañuma. Eropigũ masare erã ñero iira wajare ĩgũ taurare weremi marire Goãmũ. Moise dorerire mari iira mera mari ñerire taubeami. Õpa ãhraa:

²² Árĩpehrerã Jesucristore umupeorãre, ĩgũ yare peerãre, “Õarã ãhrima,” arĩ ĩhami Goãmũ. Erã ñero iira dipuwajare taumi. Eropa iigũ árĩpehrerãre yujuropa õaro iimi.

²³ Mari masa árĩpehrerã ñerire iirã ãhraa. Eropirã Goãmũ ĩgũ gamero dopa ne iibea mari.

²⁴ Mari eropa iiquerecũ Goãmũ árĩpehrerã masare ĩgũmojomoro ĩadigũ árĩmi. Eropigũ Jesucristo mari masa ñeri iirare wajayebasadi árĩmi. Īgũ eropa iira pũhrũ “Dipuwaja moorã ãhrima,” arĩ ĩhami Goãmũ Jesure umupeorãre. Waja gamero mariro mari ñerire cohãmi.

²⁵ Iribojegue majarã erã ñero iirare ĩagũ Goãmũ mata dipuwaja moabiriñumi erãre. Īgũ eropa dipuwaja moabigũ erã ñero iirare bu gohra pepicãgũ iibiriñumi. Eropigũ erã ñerire cãdijibu ĩgũ Jesucristore obeodigũ árĩmi árĩpehrerã masa erã ñeri dipuwajare sĩribasabure ĩgũ di cóãbure. Eropigũ mari masa Jesucristore umupeocũ Goãmũ mari ñeri iirare cãdijigũcumi. Eropa iigũ “Īgũ diaye iigũ ãhrimi,” marire arĩ masicũ iidi árĩmi.

²⁶ Īgũ magũre obeodigũ árĩmi dohpague majarã sã erã ñeri iira dipuwajare wajayebasabure. Eropiidigũ árĩmi “Īgũ õaro diaye iigũ ãhrimi,” mari masa arĩ masiborore. Jesure umupeorãre “Õarã ãhrima,” ĩgũ arĩ ĩaborore eropiidi árĩmi.

²⁷ Eropirã dohpaguere mari ejatuharo “Õarã ãhraa mari,” ne arĩmasibea mari. “Moise dorerire iirã õarã ãhraa,” iri sãre arĩmasibea mari. Õpa arĩmasia mari: “‘Diaye ta yũ ñerire ĩgũ cohãmi,’ mari Jesucristore arĩ umupeocũ, ‘Õarã ãhrima,’ arĩ ĩagũcumi marire Goãmũpũ,” arĩmasia mari.

²⁸ Õpa masia mari: Moise dorerire mari iiquerecũ, iri mera “Õarã ãhrima,” Goãmũ arĩ ĩabeami marire. Jesucristore mari umupeocũ ĩagũ marire “Õarã ãhrima,” arĩ ĩhami ĩgũ.

²⁹ Goãmũ judio masa opũ dihta árĩbeami. Judio masa árĩbirã opũ sã ãhrimi.

³⁰ Eropa árĩgũ Goãmũ yujugũ ta árĩgũ, árĩpehrerã wecague opũ ãhrimi. Eropa árĩgũ judio masa Jesure erã umupeocũ, “Erã dipuwaja moorã ãhrima,” arĩ ĩagũcumi. Eropigũ judio masa árĩbirã sãre Jesure erã umupeocũ, erã sãre “Dipuwaja moorã ãhrima,” arĩ ĩagũcumi Goãmũ.

³¹ ¿Eropirã Jesucristore umupeoturã Goãmũ Moiserẽ ĩgũ dorerire cóãrã iibocuri mari? Irire cóãbea mari. Jesure umupeorã tamera Goãmũ dorerire diaye ta iirã iiaa mari.

4

Abrahã Goãmũre ĩgũ umupeorare were gojañumi Pablo

¹ Mari ñecũ árĩmũhtadigũ Abrahã Goãmũre “Diaye iigũ ãhrimi,” arĩ umupeomũriñumi ĩgũ sã. Īgũ eropa umupeori mera õañumi Goãmũ mera.

² Abrahã ðaro ĩgu iiquerecũ “Õagu ãhrimi,” arĩ ĩanibirimãriñumi Goãmũ ĩgure. ĩgu Goãmũre umupeocũ tamerare “Õagu ãhrimi,” arĩ ĩamãriñumi ĩgure. Eropigu ĩgu ejatuharo ðarire iiqueregu ta ñegu árĩnigu “Yũ tamera ðagu ãhraa,” arĩmasibiriñumi Abrahã Goãmũ ĩgu ĩacũ.

³ Goãmũ yare gojarapũ ðpa ãhraa: “Abrahã Goãmũ ĩgure arĩrare ðaro ĩgu peecũ, ĩgure ĩgu umupeocũ ĩha Goãmũ ĩgure ‘Õagu ñeri iira dipuwaja moogu ãhrimi ĩgu,’ arĩ ĩañumi ĩgure,” arĩ gojara ãhraa.

⁴ Õpa ãhraa: Mari masare yuju diaye wajayebeama. Mari ðaro mohmera waja marire wajayema. Goãmũpũ eropa iibeami.

⁵ Mari gamero ðarire iiro mariro mari Jesucristore umupeocũ ĩha marire yuju diaye ĩgu ðarire ocãmi. Eropigu marire “Õarã ãhrima,” arĩ ĩhami marire Jesucristore umupeorãre. Ñerire iinirãre erã ñeri iira dipuwaja maricũ iigu ãhrimi. Eropirã masa Jesucristore umupeocũ ĩagu “Dipuwaja moorã ãhrima,” arĩ ĩhami Goãmũ erãre.

⁶ Masa erã gamero mera ðaro iirare Goãmũ ĩabeami. Erã ĩgure umupeocũ tamerare ĩhami. ĩgure umupeorãre “Õarã ãhrima,” arĩ ĩhami. ĩgu eropa arĩ ĩadigũpũ ĩgu mucubiririre ðpa arĩ gojañumi Davi mũrũ iribojegue majagu:

⁷ Erã ñerire ĩgu cãdijinirã tauro mucubirima.

⁸ “Õarã ãhrima. Erã ñero iirare guñasome yũhũ,” arĩmi Goãmũ erãre. Eropirã bũrigã mucubirima, arĩ gojañumi Davi.

⁹ Judio masare merogã gasirogãre wiri aĩsũnirã dihtare erã ñero iirare cãdijibeami Goãmũ. Judio masa árĩbirã sãre erã ñero iirare cãdijimi ĩgu. Dipaturi Abrahãre guñaque mũa. ĩgu Goãmũre umupeocũ ĩagu ĩgu ñero iirare cãdiji, “Õagu ãhrimi,” arĩñumi Goãmũ.

¹⁰ ¿Dohpãricũ eropa arĩyuri Goãmũ Abrahãre mũa pepicũ? ĩgu merogã gasirogãre ĩgu wiri aĩboro coregue ta ĩgure “Õagu ãhrimi,” arĩ ĩañumi Goãmũ. Eropigu gasirogãre wiri aĩgu ĩgu ñerire cóatuhadigũgue wiri aĩñumi.

¹¹ Eropigu gasiro merogã wiri aĩboro coregue Goãmũre umupeonũgatuhãñumi Abrahã. ĩgu eropa umupeocũ “Õagu ãhrimi,” arĩ ĩañumi Goãmũ ĩgure. Eropa ĩgu umupeorire, ĩgu yagu ĩgu árĩrere ĩhmudoregu Goãmũ ĩgu dũpũre merogã gasirore wiri aĩdoreñumi. Eropigu Abrahã ĩgu gasirogã wiri aĩboro core Goãmũpũ “Õagu ãhrimi,” arĩ ĩatuhãñumi ĩgure. Eropigu Abrahã Goãmũre “Diaye ta iigu ãhrimi,” ĩgu arĩ umupeodiro dopa ta árĩpehrerã Goãmũre eropa arĩ umupeorãre “Õarã ãhrima,” arĩ ĩhami Goãmũ. Eropigu judio masa árĩbirãre gasirogã wiri aĩsũya marirã sãre “Õarã ãhrima,” arĩ ĩhami Goãmũ. Eropirã erã Abrahã pãramerã iro dopa ta dujama.

¹² Erã iro dopa ta judio masa sã gasirogã wiri aĩsũnirã sã, Goãmũre erã umupeorã árĩrã Abrahã pãramerã diaye ta ãhrima. ĩgu gasirogã wiri aĩboro coregue, Goãmũre umupeo ĩgu mera ðañumi. Eropirã ĩgu umupeodiro dopa Goãmũre umupeorã ðaro ãhrima Goãmũ mera.

Goãmũ Abrahãre ĩgu werepira diaye ta árĩcũ masiñume Abrahã, arĩ gojañumi Pablo

¹³ Iribojegue ðpa arĩñumi Goãmũ Abrahãre: “I yebare mũre, mũa pãramerã árĩturiarã sãre ogũca,” arĩ werepiñumi Goãmũ Abrahãre. Moise dorerire Abrahã ðaro iira waja eropa arĩbiriñumi Goãmũ ĩgure. Abrahãpũ Goãmũre “Diaye ta iigu ãhrimi,” arĩ umupeora pũhrũ eropa arĩ werepiñumi. ĩgu eropa arĩ umupeocũ ĩagu Goãmũ ĩgure “Õagu ãhrimi,” arĩ ĩañumi.

14 Goãm̃ oburire Moise dorerire iirã dihta aĩbeama. Erã dihta aĩcũ mari Goãm̃re umupeori ñehe árĩburi árĩbiriboya maripure. Eropiro Goãm̃ ĩgure umupeorãre “Mũare ogũra,” ĩgũ arĩ werepira duhpiburi árĩbiriboya.

15 Goãm̃ Moiserẽ ĩgũ apira dorerire iirã bocatĩubeaa mari. ĩgũ dorerire mari pee tarinũgara waja, dipuwaja moasũmorã áhrraa mari. Iri doreri maricũ tamera ĩgũ dorerire tarinũgaro mariboya.

16 Eropirã Goãm̃re umupeorã dihta ĩgũ oburire aĩrãcoma. Abrahã Goãm̃re “Diaye ta iigũ áhrimi,” arĩ umupeomũriĩnumi. Eropirã árĩpehrerã Abrahã Goãm̃re umupeodiro dopa ta umupeorã ĩgũ pãramerã iro dopa dujama. Eropigũ “Ire mũre mũ pãramerã sãre ogũca,” Goãm̃ Abrahãre arĩgũ árĩpehrerãre ĩgure umupeorãre arĩgũ iĩnumi. Eropirã Moise dorerire iirã dihta Goãm̃ ĩgũ oburire aĩsome. Árĩpehrerã Abrahã iidiro dopa Goãm̃re umupeorã erã ĩgũ oburire waja mariro aĩrãcoma.

17 Irire Abrahãre ĩgũ arĩdiro dopa ta arĩ gojañuma iribojegure: “ ‘Baja yebari majarã ñecũ árĩbu apibũ mũre,’ arĩ, apipũ Goãm̃ Abrahãre,” arĩ gojañuma iribojegue ta. Eropigũ ĩgũ Goãm̃re “Diaye ta iigũ áhrimi,” arĩ umupeomũriĩnumi. ĩgũ eropa umupeocũ Goãm̃re umupeorã ñecũ iĩnumi Goãm̃ ĩgure. Goãm̃pũ sĩrinirãre masugũ, árĩpehrerire ĩhacũnugudigũ áhrimi.

18 “Baja macari majarã mũ pãramerã árĩturiarã árĩrãcoma,” arĩmũriĩnumi Goãm̃ Abrahãre. Goãm̃ ĩgũ eroparĩcũ Abrahãpũ porã marigũ árĩqueregũ, “Diaye ta áhrraa,” arĩ pepimũriĩnumi.

19 Eropigũ cien bojori opagũ árĩqueregũ, ĩgũ marapo sã bũro ne porã marigo árĩquerecũ, “Porãcũsome gũa,” arĩ ne pepibiriĩnumi Abrahã. Eropigũ Goãm̃ ĩgure arĩ werepira “Diaye ta áhrraa,” arĩ pepiĩnumi Abrahã.

20 “Goãm̃ ĩgũ arĩdiro dopa ta ne iisome,” arĩ ne pepibiriĩnumi Abrahã. Eropigũ ĩgũ Goãm̃ ĩgure werepirare õaro peeĩnumi. ĩgũ eropa arĩrãre peenijagũ, “Goãm̃ turagũ áhrimi,” arĩ umupeogũ iĩnumi. Eropigũ Goãm̃re “Diaye ta iigũ áhrimi,” arĩ umupeonemoĩnumi ĩgũ.

21 “Goãm̃ ĩgũ arĩdiro dopa ta õaro iigũcumĩ,” arĩ pepi õaro masiĩnumi Abrahã.

22 ĩgũ eropa masicũ, Goãm̃re ĩgũ umupeocũ ĩha Goãm̃pũ “Dipuwaja moogũ áhrimi,” arĩ ĩaĩnumi Abrahãre. Eropa ta arĩ gojañuma Goãm̃ yare erã gojarapũgue.

23 Abrahã Goãm̃re ĩgũ umupeora pũhrũ Goãm̃ õaro ĩaĩnumi ĩgure, arĩ gojañuma. Eropa gojarã “Mũa sãre Goãm̃re umupeorãre õaro ĩagũcumĩ,” arĩ mari sãre gojajuĩnuma.

24 Irire mari masiburire gojañuma. Eropigũ Goãm̃re “Diaye ta iigũ áhrimi,” mari arĩ umupeocũ “Dipuwaja moorã áhrima,” arĩ ĩagũcumĩ Goãm̃ mari sãre. ĩgũ tamera mari Opũ Jesu ĩgũ sĩricũ masudigũ áhrimi.

25 Jesupũ mari ñeri iira dipuwaja sĩridigũ árĩmi. ĩgũ sĩrira pũhrũ masa mũriadigũ árĩmi ĩgũ Goãm̃ marire “Dipuwaja moorã, õarã áhrima,” arĩ ĩgũ marire ĩaburire.

5

“Dipuwaja moorã áhrima,” Goãm̃ ĩgũ arĩ ĩacũ õpa waroca marire, arĩ gojaĩnumi Pablo

1 Jesucristore mari umupeoturacũ ĩagũ “Dipuwaja moorã, õarã áhrima,” arĩ ĩhami Goãm̃ marire. ĩgũ eropa arĩ ĩacũ Goãm̃ mera mari õaro árĩcũ iimi marire mari Opũ Jesucristo.

2 Eropirã mari ĩgure umupeocũ ĩagũ Goãm̃ marire mahigũ, marire aĩmi ĩgũ mera mari õaro árĩboro dopa. Goãm̃ tamera õatariagũ áhrimi. Eropigũ ĩgũ iro dopa

ta ðarã árĩcũ iigucumi ĩgu marire. ĩgu eropiiburire ðaro masia mari. Eropirã mucubiria.

³ Eropirã ñero tariquererã mucubiria mari. Ñero tarirã irire yujuro bojemasia mari. Eropa yujuro bojerã ñero tariquererã ðaro Goãmure guñaturarã wahaa mari. Eropirã Goãmũ yare duhubea mari.

⁴ Mari eropa árĩcũ ĩagu, “Õaro iiabũ mua,” arĩgucumi Goãmũ marire. ĩgu marire eroparĩcũ, marire ĩgu tauborore ðaro masia mari. Eropirã ñero tarirã sã mucubirimasia mari.

⁵ Eropigũ Goãmũ marire Espĩritu Santore obeomi mari mera árĩdoregũ. Eropigũ Espĩritu Santopũ mari mera árĩgũ Goãmũ marire eropa mahiniguicãrire masicũ iimi. Eropirã “Goãmũ ðaro taugucumi marire,” arĩ “ĩgu mera árĩniguicãrãca,” arĩ masia mari.

⁶ Eropigũ ero core mari ñeri iirare mari basi mari cóãmasibiricũ ĩagu, ĩgu queodiro sihajacũ mari ñerã árĩra dipuwaja Cristo sĩripũ.

⁷ Mari masa gajigũ ya árĩburire sĩribasadiabeaa. Õagu árĩgure yujugũ sĩribasabocumi gajisubu arĩgu.

⁸ Maripũ ñerã mari árĩquerecũ Jesucristo sĩribasadi árĩmi mari ya árĩburire. ĩgu eropiicũ Goãmũ turaro marire ĩgu mahirare masia mari.

⁹ Mari ya árĩburire ĩgu sĩricũ, ĩgu di cóãcũ, Goãmupũ marire “Dipuwaja moorã àhrima,” arĩ ĩhami. ĩgu eropa arĩ ĩara pũhrũ dohpaguepũre marire peamegue wabonirãre taumi Jesucristo. Eropigũ ĩgu yarã marire ĩgu iira pũhrũ marire dipuwaja moasome Goãmũ.

¹⁰ Eropirã Goãmure gamebirã mari árĩquerecũ ta ĩgu magũ sĩrigũ mari ñeri iira dipuwaja wajayebasadigũ árĩmi. Eropa wajayebasagu ĩgu Pagure Goãmure guabiricũ iimi ĩgu mari mera. Eropirã ĩgu yarã wahaa mari. Dohpague tamerare tauro ðaro iigucumi marire. ĩgu yarã mari árĩcũ, Jesu ĩgu masa mũriara mera marire peamegue wabonirãre ðaro taugucumi ĩgu.

¹¹ Pũhrugue mari tariborore mucubiria mari. Goãmupũre guña mucubiria. Mari Opũ Jesucristo mari ñeri dipuwaja ĩgu sĩrira pũhrũ Goãmũ yarã àhraa mari. Eropirã mucubiria.

Adánre Cristo sãre wereñumi Pablo Roma majarãre

¹² Jesucristo taunirã árĩrã ðpa masia mari: Adán ĩgu ñerire iinugarasubugue i yebare ñeri árĩnugayoro. Ñeri árĩnugacũ masa sĩrinugañuma. Mari árĩpehrerã ñerire iiaa. Eropirã árĩpehrerã mari ñerã árĩri waja sĩrirãca.

¹³ Goãmũ ĩgu dorerire Moisere apiboro core diaye ta i yeba majarã ñerire iimuriñuma. Eropa ñerire iiquerecũ iri doreri maricũ ĩgu doreri tarinugari waja dipuwaja moamasibiriñumi dohpa.

¹⁴ ĩgu eropa dipuwaja moamasibiriquerecũ ta Adánpũ ĩgu pũhrũ árĩrã iri doreri mariquerecũ ta sĩrimuriñuma. Moise ĩgu árĩboro core iri doreri mariquerecũ ta masa sĩrimuriñuma. Gajirã ñerire iirã Adán ĩgu ñero iimuridiro dopa gohra iibirimuriñuma. Eropiibiriquererã erã sã sĩrimuriñuma. Eropigũ Adán ñerire iinugadigũ árĩñumi i yebare. Yoara pũhrugue i yeba arigũ Jesucristopũ ðarire iinugadigũ árĩmi.

¹⁵ Adán ĩgu iira Jesucristo iira dopa árĩbeaa. Adán yujugũ ta ĩgu ñeri iira dipuwaja bajarã masa sĩrinugañuma. Goãmupũ marire mahigũ Jesucristore obeodigũ árĩmi. Eropigũ Jesucristopũ ĩgu yujugũ ta mari ya árĩburire sĩribasagũ mari bajarã ĩgu yarã Goãmũ mera mũuri nũcũ árĩniguiborore iidi árĩmi.

¹⁶ Eropigũ Goãmũ masare ĩgumojomoro ĩadiro Adán ĩgu Goãmure tarinugadiro dopa árĩbeaa. Adánpũ ĩgu yujugũ ta ñerire ĩgu iira dipuwaja árĩpehrerã masa

dipuwaja opama. Erã eropa dipuwaja opaquerecũ, masa wũaro erã ñerire iiquerecũ dohpaguere masare mojomoro ïagũ Goãmũ erã ñerire cohãmi. Eropa cóãgũ “Dipuwaja moorã, õarã àhrama,” arĩ ìhami ïgũ Jesucristo s̄irira mera.

¹⁷ Adán yujugũ ta ïgũ dipuwaja mera ta árĩpehrerã masa s̄irimorã dihta wañuma. Goãmũ ïgũ iirañepũ õataria. Dohpaguere masare mojomoro ïagũ Jesucristo ïgũ yujugũ s̄irira mera iri ñeri dipuwaja cóãgũ marire “Õarã àhrama,” arĩ ìhami. Eropirã árĩpehrerã ïgũ eropa arĩ ìanirã ïgũ mera õaro árĩniguicãrãcoma.

¹⁸ Yujugũ Adán ïgũ ñerire iinũgacũ árĩpehrerã ñerire iinũgañuma. Erã eropiicũ ïagũ Goãmũ erãre “Dipuwajacurã àhrama,” arĩ ìañumi. Gajigũ Jesupũ ïgũ õarire ïgũ iicũ masa erã ñeri iira dipuwaja s̄iribasacũ, árĩpehrerã mari ñeri dipuwaja cóãdigũ árĩmi Goãmũ. Mari ñerire ïgũ cóãnirã árĩcũ “Õarã àhrama,” arĩ ïagũcumi Goãmũ marire. Eropirã árĩpehrerĩnũri ïgũ mera árĩniguicãrãca mari.

¹⁹ Yujugũ Adán Goãmũre tarinũga nũgañumi. ïgũ eropiicũ bajarã masa ñerire iiricurã wañuma. Jesucristopũ Goãmũ ïgũ dorediro dopa iipũ. ïgũ eropiicũ bajarã masa ïgũ ñerire cóãnirã warãcoma. Erã eropa wacũ “Õarã àhrama,” arĩ ïagũcumi Goãmũ erãre.

²⁰ Goãmũ ïgũ dorerire Moiserẽ apiñumi árĩpehrerã masa erã ñero iirare erã masiburire. Mari masa bũrigã ñerire mari iiquerecũ Goãmũpũ marire bũrigã mahimi. Eropa mahigũ Jesucristo s̄irira mera mari ñerire cóãdigũ árĩmi.

²¹ Ero core mari árĩpehrerã mari ñeri iira dipuwaja s̄irimorã árĩmũrĩribũ. Goãmũ marire turaro mahigũ mari Opũ Jesucristore ïgũ obeocũ ïgũ marire ñeri dipuwaja marirã wacũ iimi dohpaguere. Eropirã erã “Dipuwaja moorã àhrama,” Goãmũ ïgũ marire arĩ ìacũ mari árĩpehrerĩnũri ïgũ mera eropa árĩniguicãrãca.

6

Cristo yarã ñerire iiniguibeama, arĩ gojañumi Pablo

¹ ¿Goãmũ eropa marire mahicũ ìarã dohpa iirãcuri mari mũa pepicũ? ¿Goãmũre marire mahicũ iinemodiarã ñerire iinemorãcuri mari?

² Árĩbeaa. Ñerire iibiricãrã mari. Jesucristo marire s̄iribasadi árĩmi mari ñerire cóãgũ. Eropirã Cristo yarã árĩrã marire ñerire iibiricãro gahmea.

³ Eropa ta Jesucristo yarã mari árĩrĩre masa erã ìha masiborore deco mera waĩyesũbũ. Jesu mari ñeri iira dipuwaja s̄iridigũ árĩmi. Eropirã ïgũ yarã árĩrã, waĩyesũnirã árĩrã mari ñeri iirare duhucãbũ.

⁴ Mari waĩyeri õpa ìhmua: Jesucristo s̄irira mera mari ñerã árĩdiro pehrea. Eropa wacũ mari Pagũ ïgũ turari mera Jesucristo s̄iridire masudiro dopa iri turari mera marire õaripũre gohrotomi. Eropirã õarire iirã waha.

⁵ Eropirã Cristo yarã árĩrã Cristo s̄irira mera mari ñerã árĩdiro pehrea. Eropirã mari ñeri iirare duhua mari. Eropirã Cristo yarã árĩrã ïgũ masa mũriara mera õaripũre gohrotorã àhraa mari. Iri diaye ta àhraa.

⁶ Jesucristo crusague s̄irigũ mari ñerã árĩrãre pehrecũ iidi árĩmi. Mari ñeri ùaribejarire duhumasicũ iidi árĩmi dipaturi mari ñerire iibiriboro dopa.

⁷ Mari ñeri ùaribejarare cóãnirã árĩrã ñerire iiniguirã árĩsome pare mari. Irire mari masia.

⁸ Eropirã mari gohrotonirã árĩrã mari Jesucristo mera õarire iinũgarã árĩrãca. “Iri diaye ta àhraa,” arĩ pepia mari.

⁹ Ire mari masia: Cristo ïgũ s̄iri, masa mũriara pũhrũ dipaturi s̄irisome. ïgũ s̄iribodirore tarituhadigũ árĩmi.

¹⁰ Eropigũ Cristo yujusubu s̄irigũ, masa ñerire cóãgũ s̄irimi. ïgũ masa mũriadigũ dohpaguere Goãmũ gamerire ïgũ àhrimi.

11 “Ígũ iidiro dopa ta yũ sã áhraa,” arĩ pepique mua: “Jesucristo mari ñerire cóãdiro dopa ta mari sã mari ñerire cohãa. Ñerire iibirã Jesu yarã árĩrã Goãmũ gamerire iimorã árĩrã tiiaa mari,” arĩ pepique mua sã.

12 Eropirã ñeri iiniguirã árĩbiricãque. Eropirã ñerire ɯaribejabiricãque.

13 Ñerire iirã árĩbiricãque. Mua peamegue wabonirãre Jesucristo ígũ taunirã áhraa. Ígũ eropa iinirã árĩrã õpa arĩque Goãmũre: “Mũhũ, yũ Opũ áhraa. Eropigu yũhũ mũ gamero dopa iigũ, mũ dorerire iiniguicãgũca ɯmũri nũcũ pare,” arĩque Goãmũre. Eropirã õarire iirã Goãmũ ígũ gameri dihtare iirã árĩque mua.

14 Dohpaguere Goãmũ mera õaro árĩborore Moise doreri mũare dorebeaa. Jesucristo mua ya árĩburire sĩribasara mera Goãmũ mera õarã áhraa. Eropiro mua ñeripũ mũare dorebeaa pare. Eropirã ñerire iiniguisome pare mua.

Mua ñerire iiniguicã iri ñeri mua opũ iro dopa áhraa, arĩ gojañumi Pablo

15 ¿Yũ eroparĩcũ dohpa arĩ pepiri mua? ¿Jesucristo yarã árĩrã, Moise dorerire umupeobirimorã árĩrã, ñerire iiniguibocuri mari? Ñerire iiniguibiricãrã.

16 Mũare doregũ mua opũ áhrimi. Eropirã ígũ pohro majarã áhraa mua. Eropa ta ñerire iiniguirã mua árĩcũ iri ñeri mua opũ iro dopa áhraa. Eropirã ñerire duhumasiya mara mũare. Eropirã peamegue wamorã áhraa mua eropa iirã. Goãmũre õaro yũhrirã árĩrã tamera ígũ pohro majarã áhraa. Eropirã ígũ yarã õarire iirã áhraa mua. Irire masia.

17 Iribojegue ñerire iiniguirã mua árĩcũ, iri ñeri mũare doremũriyoro. Dohpaguepũre õari buherire peerã, Jesure umupeorã, Goãmũ dorerire õaro iirã wahabũ mua. Eropa árĩrã Goãmũre “Õhaa,” arĩro gahmea.

18 Eropa warã dohpaguere ñerire doresũrã árĩbeaa mua. Eropirã Goãmũ doresũrã árĩrã õarire iiaa.

19 Irire mũare õpa arĩ gojaa mua õaro peeboro dopa. Iribojegue ñerire iipehorã, ñerire iiniguicãrã mua árĩdiro dopa ta dohpaguepũre õarire iiniguicãrã árĩque mua. Eropirã Goãmũ gameri dihtare iirãca mua.

20 Iribojegue ñeri dihtare iirã árĩrã, õaripũre iibirimũriyoro mua.

21 Irisubure ñerire iira waja õarire bocabiriyoro mua. Iri mua ñeri iirare guñarã dohpaguere gũhyasĩrica mua. Iri ñerire mua iira dipuwaja peamegue wabonirã árĩribũ.

22 Dohpaguepũre Jesucristo mũare ñeri doresũnirãre wiucãmi pare. Eropirã Goãmũ dorerire iirã wahabũ mua. Eropirã Goãmũ gameri dihtare iirã árĩrãca. Eropirã árĩpehrerinũri Goãmũ mera árĩrãca.

23 Ñerire mari iira dipuwaja peamegue wabonirã áhraa mari masa árĩpehrerã. Mari eropa árĩquerecũ Goãmũpũ mari Opũ Jesucristore mari umupeocũ íagũ, árĩpehrerinũri ígũ mera árĩcũ iigũcumĩ. Waja mariro marire eropa iigũcumĩ.

7

Moise dorerire were gojanemoñumi Pablo

1 Yũ acawererã, Goãmũ Moiserẽ ígũ dorerare õaro masia mua. Masũre iri doreri ígũ ojocaribusu dorea. Ígũ sĩrira pũhrũ ígũre dorebeaa iri. Iri sãre masia mua.

2 Õpa áhraa: Nomeore igo marapũ mera dihta árĩdorea Moise ígũ doreripũ. Iri eropa dorequerecũ ta igo marapũ sĩrira pũhrũ igopũ gajigũ mera marapũcũmasimo. Eropa ta arĩ werea iri doreri.

3 Eropigo igo marapũ árĩquerecũ ta gajigũre marapũcũgo, ñero iigo iimo igoa. Igo marapũ ígũ sĩrira pũhrũgue ta gajigũre marapũcũgo, Moise dorerire tarinũgabeamo igo. Eropigo ñero iigo iibeamo igo.

⁴ Eropā ta mūa sã yū acawererã, Jesucristo sīrira mera Jesu yarã warã, iri doreri iiri mera Goãmū yarã wabeaa mūa. Eropirã sīrinirã mūrare iri doreri mera dorebiro dopa ta mūa sãre iri doreri dorebeaa. Mūa Cristo ya curu majarã āhraa. Eropirã dohpaguere ĩgū yarã āhraa mūa. ĩgūpū ĩgū sīrira pūhrū masa mūriadigū árīmi Goãmū gamerire mari iiboro dopa.

⁵ Jesucristo yarã árībirirasubuguere ñerire mari űaribejarire iimūribū. Eropirã Moise dorerire mari masira pūhrū iri dorerire tarinūgadiaribū. Eropā tarinūgã ñerire iirã, mari peamegue wamorã ta árīmūribū.

⁶ Dohpaguere Cristo yarã árīrã iri doreri docague árībeaa pare mari. Goãmū ĩgū mera ōaro mari árīborore iri dorerire iidorebeami pare. Espírītu Santo mari mera árīgū marire ōarire gohrotocū iimi. Eropirã Goãmū gamerire iirã mari iribojegue maja doreri gojara mera árīmasibeaa pare.

Mari ñeri iidiarire were gojañumi Pablo

⁷ ¿Eropirã Goãmū Moise ĩgū dorerare dohpa arī pepibocuri mari? ¿Iri doreri ñeri árīcuri mūa pepicū? Árībirica. Iri ĩgū doreri ta ñerire yūre masicū iibū. Eropirã ĩgū doreri maricū ñerire mari iirare masibiriboya mari. ĩgū doreri ōpa arãa: “Gajirã yaguere turaro űaribejabiricãque,” arãa Moise doreri. Iri eroparībiricū, gajirã yare űaribejariñe iri ñeri árīcū masibiriboya mari.

⁸ Eropigū iri dorerire yū masira pūhrū gajirã yare būrigã űaribejamūribū. Iri dorerire masibirinigū gajirã yare būrigã yū űaribejara iri ñeri árīcū masibiriboya yūhū.

⁹ ĩgū dorerire yū masiboro core eropa pepicānibū dohpa. Dipuwajacūborore guñabiriribū. Eropigū ĩgū dorerire yū masira pūhrū yū űaribejari ñeri árīcū masibū yūhū. Eropigū yū dipuwajacūborore masibū.

¹⁰ Iri doreri mera mari Goãmū mera ōaro árībonirã árīquerēcū mari iri doreri mera dipuwajacūrã dederebonirã árīribū.

¹¹ ĩgū Goãmū Moise dorerare masira pūhrū tarinūgadiaribū. Ñerire űaribejagu árīcū iri ñeri yūre goroweobū. Ñerire iirã iri dorerire tarinūgara waja dipuwajacūmorã árīribū mari. Eropirã iri doreri tarinūgari mera peamegue dederebonirã árīribū.

¹² Eropiro Moise doreri Goãmū ya ōari āhraa. Eropiro queoro árīro iiaa.

¹³ ¿Eropa árīquerero iri ōari doreripū peamegue marire wacū iiri mūa pepicū? Wadorebeaa. Mari ñeri iiri dipuwaja marire peamegue ñero wacū iiaa. ĩgū dorerire mari masira pūhrū iri dorerire tarinūgarã, “Ñerire iiaa mari,” arī masia. Eropirã mari ñerã árīrre masirã mari peamegue waboro sãre masia mari. Eropirã ĩgū dorerire masirã, mari tarinūgara iri ñeri árīcū masia mari.

¹⁴ Moise doreri Goãmū ĩgū apira iri árīcū masia mari. Irire masiquererã maripū ñeri űaribeja iirã i ōaripūre iibeaa. Eropirã ñerire iiniguirã āhraa.

¹⁵ Mari ōarire iidiaquererã iibeaa mari. Eropirã mari ñerire iidiabiriquererã ta iiniguicãa. Eropirã mari iirire pee masibeaa mari.

¹⁶ Eropirã ñerire iidiabiriquererã ñerire iiaa mari. Iri ñerire iidiabirã Moise ĩgū dorerire “Ōari doreri āhraa,” arīdiarã iiaa.

¹⁷ Eropirã “Yū basi ñerire dipaturi iisome pare,” arīquererã ta ñerire iiniguia. Mari pepirigue árīripū ñerire marire iicū iiaa.

¹⁸ Ōarire turaro iidiaquererã ta, ne bocafūbirica. Eropirã ōpa masia. Ñeripū marire goroweomūraa. Mari pepirigue ñeri dihta āhraa. Ne ōari mara.

¹⁹ Ōari mari iidiaripūre ne iibeaa. Ñerire mari iidiabiriripūre iiaa.

²⁰ Eropirã “Yũ basi ñerire dipaturi iisome pare,” arĩquererã ta ñerire iiaa daja. Mari pepirigue árĩripũ marire ñerire iicũ iiaa.

²¹ Eropiro õpa wahaa marire. Õarire mari iidiaquerecũ ta mari Ƴaribejari mari pepiri ñeri ãhraa. Eropirã õaripũre iibeaa mari.

²² Goãmũ dorerire mari turaro yũhridiarica.

²³ Eropirã mari ire masia: Goãmũ dorerire gamequererã mari ñeri pepiri mari Ƴaribejari ãhraa marire. Mari ñeri pepiri tarinũgaa mari õari iidiaripũre. Eropirã mari ñerire duhumasibeaa.

²⁴ Eropa ñerire duhumasibirã ñero dujaa mari. ¿Mari ñeri Ƴaribejarire duhuboro dopa, mari ñeri pepiri marire dorebiriboro dopa noa marire taugũcuri?

²⁵ Jesucristore mari guñaturacũ ĩgũpũ mari ñerire iibiriboro dopa taugũcumi. ĩgũ mari Opũ mari ñeri Ƴaribejarire tautuhajadi árĩmi. ĩgũ eropiicũ Goãmũre “Õhaa,” arãa mari. Eropirã dohpaguere mari Goãmũ dorerire yũhridiarã ãhraa. Eropa yũhridiaquererã ta mari pepirigue ñero pepiri ãhraa dohpa. Mari eropa árĩrãre Jesucristo marire taumi.

8

Espíritu Santore opará erã árĩricũre were gojañumi Pablo

¹ Dohpaguere Jesucristo yarãre erã dipuwajacũboro mara. Erã ñerire erã Ƴaribejarire iiniguibeama. Eropirã Espíritu Santo ĩgũ dorero dopa ta iiniguicãma erã.

² Eropigũ Jesucristo yarã mari árĩcũ Espíritu Santo ñero iirire duhucũ iimi marire. Eropigũ Espíritu Santo árĩpehrerinũri Goãmũ mera árĩcũ iimi marire. Ñerire marire duhucũ ĩgũ, marire peamegue wabonirãre taumi.

³ Moise dorerire mari gamero iirã ne bocatĩusome. Eropirã iri doreri mera mari Goãmũ mera õaro árĩmasibiribũ. Mari eropa árĩrã árĩquerecũ ta õpa Goãmũ marire õarã árĩcũ iidigũ árĩmi. Irire mari ñeri dipuwajare wajayebasabure ĩgũ magũre obeodigũ árĩmi. ĩgũ magũ mari iro dopa ta dupũcudigũ árĩmi. Eropigũ wajayebasagũ mari pepirigue ñeri árĩrãre cóãdigũ árĩmi.

⁴ Marire eropa ta iidigũ árĩmi Goãmũ ĩgũ dorerire õarire ĩgũ turari mera mari iiboro dopa. ĩgũ dorerire iirã árĩrã mari Ƴaribejarire iibeaa mari. Eropirã Espíritu Santo ĩgũ itamuri mera ĩgũ dorero dopa ta iiaa mari.

⁵ Erã gamero ñerire iidiarã, ñeri dihtare Ƴaribejama. Espíritu Santo ĩgũ dorero dopa ta iiniguirãpũ õari dihtare iidiana erã.

⁶ Erã gamero ñeri dihtare iidiarã, iri dihtare Ƴaribejarã peamegue warãcoma. Espíritu Santo ĩgũ gamerire turaro iidiarãpũ árĩpehrerinũri Goãmũ mera árĩrãcoma. Eropirã erã õaro árĩcãrãcoma.

⁷ Erã gamero iirã Goãmũre gamesũribirã ãhrima. Erã Goãmũ dorerire ne yũhribeama. ĩgũ dorerire ne yũhrimasosome erã.

⁸ Eropirã erã gamero iirã Goãmũre ĩhasũacũ iimasibeama.

⁹ Mũapũ mũa gamero iibeaa. Espíritu Santo mũa mera árĩcũ ĩgũ gamerire iiaa. Eropirã Espíritu Santore moorãpũ Cristo yarã árĩbeama.

¹⁰ I mũare masa ñerire iira dipuwaja mari árĩpehrerã sĩrimorã dihta ãhraa. Mũa sĩrimorã árĩquererã ta Cristo yarã mũa árĩrã ĩgũ mera eropa árĩniguirãca mũa. Goãmũ mũare “Õarã ãhrima,” ĩgũ arĩ ĩacũ ĩgũ mera eropa árĩniguirãca mũa.

¹¹ Goãmũ Jesure masudigũ árĩmi. Eropa masudigũ árĩgũ, Espíritu Santo mũa mera ĩgũ árĩniguicũ mũa sĩrira pũhrũ Goãmũ mũa sãre masugũcumi. Eropa masugũ õaro árĩcũ iigũcumi mũare. Jesure ĩgũ masudiro dopa ta eropa masugũcumi mũare.

¹² Yũ acawererã, “Ĩgũ eropa ta iigũcumi,” arĩrã mari gamero iibiricãrã.

13 Mari gamero ñerire iirã, peamegue wamorã árĩcãrã tiaa mari. Espíritu Santo ïgu itamuri mera mari ñeri iiricũre duhurã, árĩpehrerĩnũri Goãmũ mera árĩrãca.

14 Árĩpehrerã Espíritu Santore yũhrirã Goãmũ porã ta ãhrima.

15 Espíritu Santo mari mera ïgu árĩnũgacũ Goãmũ porã árĩnũgabũ mari. Eropigu ïgu porã árĩcũ marire dipuwaja moasome. Peamegue wadosome. Eropirã güibeaa mari iribojeguere mari güidiro dopa. ïgu porã árĩrã, Espíritu Santo ïgu itamuri mera dohpaguere “Ahũ,” arãa mari Goãmũre mari Pagure

16 Eropigu Espíritu Santo mari pepirigue õpa masicũ iimi: “Diaye ta Goãmũ porã ãhraa mari,” marire arĩ masicũ iimi ïgu.

17 Eropirã ïgu porã árĩrã, Goãmũ árĩpehrerire ïgu porãre “Ogũra,” ïgu arĩrare maripũ oparãca. Jesucristo mera irire oparãca mari. Cristo yare mari iira waja gajirã mera ñero tarinirã árĩrã, mari ïgu mera ãmarogue õaro árĩcãrãca. Eropirã Goãmũ ïgu porãre “Ogũra,” ïgu arĩrare oparãca mari.

18 Dohpaguere i yebare ñero taria mari. Pũhrũguere ãmaroguere õaro árĩcãrãca. Eropirã dohpaguere ñero tarirã wũaro bũjawere pepibiricãque. Mari ñero tarirapũ pehrea waroca. Pũhrũ õaro árĩcãrãca Goãmũ pohroque. Eropirã mucubirirãca mari. Iri mucubiriripũ ne pehresome marire.

19 Eropirã Goãmũ porã Goãmũ pohroguere õaro árĩrãcoma. Mari eropa wacũ, árĩpehreri Goãmũ ïgu ïhacũnugura sã mama dihta gohroto pehrea waroca.

20 Dohpaguere ïgu ïhacũnugura árĩpehreri ñero taria. Iri gamero eropa wabiriyoro. Adãn ñeri iinũgara pũhrũ Goãmũ ïgu ïhacũnugurare ñero wacũ iinũmi. Eropigu Goãmũ ïgu ïhacũnugurare eropa ta ñero árĩdoreniĩnũmi dohpa. Pũhrũ ïgu ïhacũnugurare õaripũre gohrotogũcumĩ daja ïgu.

21 Eropigu Goãmũ ïgu ïhacũnugura boapehreaborare õaripũre gohrotogũcumĩ. Goãmũ porãre õarã erã gohroto dopa ta, i ãmũ maja ïgu ïhacũnugura sãre árĩpehrerire õari dihta gohrotogũcumĩ.

22 Ire mari masia: Ñerire masa iinũgara pũhrũ árĩpehreri Goãmũ ïgu ïhacũnugura ñeri wayoro. Eropiro Goãmũ õarire ïgu gohrotoborore corero iiaa.

23 Maripũ Espíritu Santore oparã ãhraa. ïgu yarã mari wacũ Goãmũ Espíritu Santore mata omĩ marire. ïgu ïhacũnugura iro dopa ta mari sã ñero taria. Eropirã õaripũre gohrotoborore bũrigã gamerã cohrea. Eropirã ïgu porã mari ïgu pohro waboro sãre bũrigã gamerã cohrea mari. Mama dũpũre ïgu marire ïgu oboro sãre bũrigã gamerã cohrea.

24 Mari eropa corerã árĩcũ, ïgu ta marire peamegue wabonirãre taugũcumĩ. ïgu pohroque árĩnirã árĩrã ïgu pohroque mari waborore corebiriboya mari. Marire ïgu tautuhara pũhrũ árĩcũ irire corenemobiriboya.

25 Eropirã ïabiriquererã ta dohpa, Goãmũ marire ïgu tauborore corerã eropa corenigũia õaro yojaro mariro.

26 Eropirã mari Goãmũre õaro guñaturabirã ïgu gamerire õaro masibirã árĩcũ ïha Espíritu Santo marire itamumi. Eropirã Goãmũre queoro serẽmasibiriquererã Espíritu Santopũ mari ya árĩburire Goãmũre serẽbasami. Marire mojomoro ïagu mari ya árĩburire Goãmũre serẽbasami.

27 Goãmũ ïgu gamero dopa ta, mari Jesu yarã árĩborore serẽbasami ïgu Espíritu Santo. ïgu eropa arĩ serẽbasacũ Goãmũ mari pepirire masipehogũ árĩgu Espíritu Santo ïgu serẽrare masimi.

Cristo ya turari mera ñeri iirire tarinũgarãca mari, arĩ gojañumi Pablo

28 Ire masia: Árĩpehrerã Jesure mahirã mari árĩcũ ïgu gamerire iimorãre beyepũ ïgu marire. Eropa beyegũ Goãmũ eropa ïhadibuniguicãmi marire. Eropigu mari ñero taricũ ïagu Goãmũpũ marire õaro wacũ iigũcumĩ.

²⁹ Goãmũ marire ïgũ yarã árĩmorãre matague ta mari ne masa dehyoaboro coregue ta guñatuhapũ. Eropa guñagũ ïgũ magũ ïgũ ðagũ árĩro dopa ta marire ðarã árĩrare guñapũ. ïgũ magũ iro dopa marire árĩdorepũ bajarã masa ïgũ magũre mari tĩgũcũborore. Eropigũ árĩpehrero marire eropa wara mera marire ðarã gohrotocũ iimi.

³⁰ Matague ta ïgũ yarã ïgũ árĩdorenirã mari árĩcũ, ïgũ porã mari árĩmorã sãre beyepũ marire. Eropigũ marire ïgũ beyenirãre “Dipuwaja moorã, ðarã ãhrima,” arĩ ïhami. Marire ïgũ eropa “Õarã ãhrima,” arĩ ïagũ ïgũ mera ƣmaroguere ðaro árĩcũ iigũcumi.

³¹ Irire masirã ðpa pepia mari: Goãmũ marire ïgũ mahinirãre, ne gajirã ïhaturirã bocatĩubeama.

³² Goãmũ mari ya dipuwaja sĩribure ïgũ magũre obeodigũ árĩmi. “Yũ magũre mahia. Eropigũ ïgũre obeobeaa,” arĩbiridi árĩmi. Eropigũ mari ya árĩburire ïgũ magũre obeodigũ árĩgũ Jesucristo mera árĩpehrerire ðari dihtare ogũcumi ïgũ marire.

³³ Goãmũ beyenirã mari árĩcũ, ïgũ marire “Dipuwaja moorã, ðarã ãhrima,” arĩ ïhami. Mari ïgũ eropa arĩnirã árĩcũ, gajirã marire “Ñerã ãhrima,” ne arĩ weresãmasibeama.

³⁴ Cristo mari ya dipuwajare sĩrira pũhrũ masa mũriadi árĩmi. Eropigũ Goãmũ diayepũ dohpaguere ïgũ ãhrimi dorebu. Eropigũ ïgũ mari ya árĩburire diaye ta ƣmũri nũcũ serẽbasagũ iimi Goãmũre. Eropirã gajirãpũ ne marire “Erã ñeri iira dipuwaja moaque,” arĩmasibeama.

³⁵ Cristo marire ïgũ bũrigã mahicũ gajirãpũ “Erãre ne mahibiricãque,” arĩmasisome ïgũre. Eropigũ mari ñero tariquerecũ ta, mari gũiquerecũ ta, gajirã marire erã ñero iiquerecũ ta, mari oaboaquerecũ ta, suhri marirã mari árĩquerecũ ta, gũhyaro marire árĩquerecũ ta, marire erã wejẽquerecũ ta, Cristo marire eropa mahiniguicãgũcumi.

³⁶ Goãmũ yare erã gojarapũ marire eropa waburire werero ðpa arĩ werea:

Goãmũ, mũ yarã gũa árĩri waja erã wejẽsũmorã ta árĩniguirã tiiaa gũa. Oveja erã wejẽmorã erã árĩro dopa ta, gũa sãre eropa ta wahaa, arĩ gojañuma Goãmũ yare erã gojarapũgue.

³⁷ Eropirã mari ñero tariquererã ta, Cristo marire mahigũ ïgũ itamuri mera, turaro mera ñerire tarinũgarãca mari.

³⁸⁻³⁹ Goãmũ marire ïgũ mahirare ïhmudi árĩmi mari Opũ Jesucristo mari ya árĩburire sĩricũ. Eropigũ ïgũ marire bũrigã mahigũ ne duhusome. Mari sĩricũ sãre, mari ojocaricũ sãre mahi duhusome. Dohpaguere, pũhrũgue sãre, marire ïgũ ne mahi duhusome. Eropirã anyua, watẽa oparã ƣmaro majarã, i yeba majarã oparã, ñerã deyobirã sã marire Goãmũre “Mũ yarãre mahibiricãque,” arĩrã, bocatĩusome. Eropiro ne yujugũ ne yujuñe ïgũ ïhacũnugura marire ïgũpũre mahi duhudoreri ne mara. Marire ïgũ ne mahi duhusome.

9

Judio masa Goãmũ ïgũ beyenirã ãhrima, arĩ gojañumi Pablo

¹⁻² Yũ acawererã Israe masare guñagũ bũrigã bũjawerea. Cristore gamebeama erã. Eropigũ ñero sĩporãcũ pepia yũhũ. Iri yũ eropa arĩri diaye ta ãhraa. Yũhũ Cristo yagũ ãhraa. Eropigũ mũare diaye arĩgũ iiaa. Espĩritu Santo yũ mera árĩcũ dohpaguere yũ acawererãre yũ arĩri iri diaye árĩcũ ðaro masia yũhũ. ïgũ yũre irire ðaro masicũ iimi.

³ Israe masa yũ acawererã, yaha curu majarã Jesucristore gamebirã peamegue warãcoma, arĩ guñaricũa. Eropigũ yũhũ erãre peamegue wamorãre taumasigu

õpa arĩboya Goãmure. “Erã ya dipuwajare yũpũre peamegue wadoreque,” arĩboya. Eropigu “Erã ya dipuwajare yũpũre cóãporo Cristo,” arĩboya. Yũ eropa arĩborañe wajaye masiya mara erã ya dipuwajare.

⁴ Erã yũ acawererã Goãmũ yare õarire mata opamũhtanirã árĩma. Israe mũrũ pãramerã árĩturiarã àhřima. Eropigu Goãmũ ãgu porã erã árĩburire mata apiñumi Goãmũ erãre. Eropigu Goãmũ ãgu gosesiriri mera erã watope árĩñumi. Eropiro árĩpehrerire ãgu masare õaro iiburire weremũriñumi erãre. Eropigu Moiserẽ ãgu dorerare mata apimũhtañumi Israe masare. Eropirã Goãmure umupeoburi wihire iimũhtañuma erã. Eropigu erãre ãgu õaro itamuborore weremũriñumi Goãmũ.

⁵ Gũa ya cururi gohra doce cururi àhřaa. Eropirã gũa ñecũ sũmarã Abrahã sã mũrague, erã pãramerã árĩturiarãgue àhřaa gũa Israe masa. Eropigu Cristo masa dehyoanijagu gũa acaweregũ Israe masũ gohra árĩmi Cristo. ãgu Goãmũ ta àhřimi. Eropigu ãgu árĩpehrerã weca opu àhřimi. Árĩpehrerinũri ãgure õaro umupeorã mari. Eropa ta iirã.

⁶ Israe mũrũ ãgu pãramerã árĩturiarã árĩquererã árĩpehrerã Goãmũ yarã gohra árĩbeama. Eropirã árĩpehrerã Goãmũ õaro oburire opamorã árĩbeama. Eropirã Israe masare “Õaro iigũra,” arĩdigũ árĩqueregũ Goãmũ erãre árĩpehrerãre õaro iibiricũ ãarã “Goãmũ ãgu arĩdiro dopa ta iibeami,” arĩ pepibiricãro gahmea.

⁷ Õpa àhřaa: Gajirã Israe masa Abrahã pãramerã árĩturiarã erã árĩquerecũ ta, “Abrahã pãramerã gohra yaharã gohra àhřima,” arĩ ãabeami Goãmũ erãre. Eropigu õpa arĩñumi Goãmũ Abrahãre. “Mũ magũ Isaa pãramerã árĩturiarã erã tamera ãiaye ta mũ pãramerã árĩturiarã árĩrãcoma,” arĩmũriñumi Goãmũ Abrahãre.

⁸ ãgu eropa arĩ werecũ ire masirãca mari: Árĩpehrerã Abrahã pãramerã erã masa dehyoara pũhrũ, mata Goãmũ porã wasome erã. Goãmũ ãgu arĩ werepirare õaro peerã ãgure umupeorãpũ erã dihta árĩrãcoma Goãmũ porã. Eropirã erã ta àhřima Abrahã pãramerã árĩturiarã gohra.

⁹ Õpa arĩñumi Goãmũ Abrahãre: “Gaji bojori inosubu ta yũ dujaricũ mũ marapo Sara majigũgãre opagocumo mũ magũre,” arĩñumi Goãmũ Abrahãre. Eropa ta arĩ werepiñumi ãgure Abrahã magũ Isaa masa dehyoaborore. Eropigu ãgu magũ Isaa masa dehyoañumi.

¹⁰ Pũhrũ Isaa Rebeca mera marapocũcũ igo mũma perã sũhrũanirã porãcũñumo. Erã pagũ Isaa gũa ñecũ mũrũ arĩñumi.

¹¹⁻¹² Eropirã erã porã erã masa dehyoaboro core, õarire, ñeri sãre erã iibiricũ ta Goãmũ erã pago árĩbore õpa arĩmũriñumi: “ãgu pagũ magũpũ ãgu ãgure doregũcumi. Eropigu ãgu opu árĩgũcumi,” arĩmũriñumi igore igo porãcũboro core. Goãmũ ãgu gamero dopa ta beyemi ãgu. Eropa árĩgũ, árĩgũ ãgu dehyoaboro core Jacobore Esaú pagũ magũ árĩgũre opu árĩbure beyemũriñumi. Eropigu masa erã iirire ãaboro core ãgu gamero dopa ta ãgu yarã árĩmorãre beyemi.

¹³ Eropa ta arĩ gojañuma ãgu yare erã gojarapũgue: “Jacobopũre mahimũribũ. Eropigu Esaúpũre mahibirimũribũ,” arĩmi Goãmũ, arĩ gojañuma iribojegure.

¹⁴ ¿Iirire peerã dohpa arĩ pepibocuri mari? “¿Erã iiricũrĩre ãaboro core yujugũre eropa beyegũ Goãmũ queoro iibeami,” ¿arĩ pepibocuri?” Árĩbeaa. Queoro iigu ta àhřimi.

¹⁵ Õpa arĩñumi Goãmũ Moise sãre: “Yũ gamegũ dihtare mojomoro ãagũra,” arĩmũriñumi ãgu Moiserẽ. Eropigu yujugũre ãgu gamero beyegũ queoro iigu iimi Goãmũ.

¹⁶ Eropirã mari gamero Goãmure marire mojomoro ãadoremasibea mari. Eropirã mari õarire iira waja sãre ne mojomoro ãabeami ãgu. ãgu gamero dopa ta mojomoro ãhami.

¹⁷ Eropigu eropa ta ĩgu gamero dopa iĩnumi Egipto majarã opu sãre. Őpa arĩnumi Goãmu ĩgure faraõre: “Egipto majarã opu árĩbure apigu iibu mre yu turarire árĩpehrerãre ĩhmubure. Eropigu árĩpehreri yeba majarãre, yure erã masiborore opu acugũ iibu yũhu mre,” arĩnumi Goãmu ĩgure, arĩ gojara ãhraa Goãmu yare erã gojarapũgue.

¹⁸ Eropigu ĩgu gamerãre mojomoro ĩhami ĩgu mari masare. Eropigu ĩgure erã gamebircũ ĩagu ĩgu gamero erãre yũhribircũ iimi ĩgu. Eropigu Goãmu ĩgu gamero dopa ta iimi.

¹⁹ ĩgu eropiigu árĩcũ ĩarã õpa arĩboca mua: “¿Goãmu erãre ĩgure yũhribircũ iidigu duhpigu ero pũhrũ erã ĩgure yũhribirira dipuwaja moayuri erãre?” arĩ papũri serẽpiboca mua.

²⁰ Eropã arĩbircãque. Mari masa bu árĩrã ãhraa. Goãmu mera papũrimasibea. Mátasoro wéagore “¿Duhpigo yure eropa iiri mũhu?” iri soro arĩ serẽpimasibea. Eropã ta mua sã Goãmure ĩgu gamero iigure “¿Duhpigu eropa iiri mũhu?” arĩ serẽpimasibea.

²¹ Mátasoro wéago máta mera igo gamero dopa iimo. Eropigo õarire dibuburi sorore iimasimo igo. Iri máta mera ta bu árĩri dibuburi soro sãre iimasimo igo. Igo iiro dopa ta Goãmu sã ĩgu iidiaro dopa ta iimi.

²² Eropigu Goãmu peamegue ĩgu cóãmorãre erã ñero iirare ĩha guagu, erãre dipuwaja moadiaqueregu ta yoari boje erã ñeri iirire eropa ĩacãnimi. Árĩpehrerãre ĩgu turarire ĩhmubu, mata erãre dipuwaja moanibirimi.

²³ Eropã ta iimi marire ĩgu mojomoro ĩarãre, ĩgu õatariagu ĩgu árĩrre, ĩgu turari sãre marire masidorebu. Matague ta marire, “Erãre mojomoro ĩagura yũhu. Yu õarire ogura erãre,” arĩ apiĩnumi Goãmu marire.

²⁴ Eropirã maripu ĩgu beyenirã árĩrã iia. Eropirã ĩgu beyenirã judio masa dihta árĩbeama. Judio masa árĩbirã sã ãhrima ĩgu beyenirã.

²⁵ Eropã ta ãhraa judio masa árĩbirãre Goãmu yare Osea waĩcũgu ĩgu õpa arĩ gojadiro dopa ta:

Ero coregue yaharã árĩbirinirãre pũhrũ erãre “Yaharã ãhrima,” arĩgura. Eropigu ero coregue yu mahibirinirãre pũhrũgue erãre “Yu mahirã ãhraa mua,” arĩgura, arĩpu Goãmu.

²⁶ “Yaharã árĩbea mua,” Goãmu ĩgu arĩra yeba majarã Goãmu ojocarinigucãgu porã ta árĩrãcoma, arĩ gojamũhtamũriĩnumi Osea iribojegure.

²⁷⁻²⁸ Eropigu iribojegure majagu Isaia Israe masare õpa wereĩnumi: “Mari Opũ i yeba majarãre bajarã masare yojaro mera diaye ta dipuwaja moa purumujugucumi. Eropirã wũariya maja imipayeri iro dopa Israe masa bajarã gohra erã árĩquerecũ ta bajamerãgã tarirãcoma erã,” arĩmũriĩnumi Isaia.

²⁹ Eropigu dipaturi ta wereyugu õpa arĩ gojaĩnumi Isaia:

Mari Opũ árĩpehrerã weca opu bajamerãgã mari mera majarãre taubigu, marire judio masare árĩpehrerãre dederecũ iiboĩnumi ĩgu. Sodoma majarãre, Gomorra majarã sãre ĩgu dedeopehocũ iidiro dopa ta mari sãre dederecũ iiboĩnumi ĩgu, arĩ gojamũriĩnumi Isaia.

Judio masa õari buherire gamebirima, arĩ gojaĩnumi Pablo

³⁰ Eropã ta ãhraa. Eropirã ire masique mua: Judio masa árĩbirãpu Goãmure amabiriquerã ĩgure bocama. Jesucristore erã umupeocũ, “Õarã ãhrima,” arĩ ĩhami Goãmu erãre.

³¹ “Goãmu dorerire Moiserẽ ĩgu apirare mari iicũ ĩgu marire õarã ĩagucumi,” arĩriĩnorã judio masapu. Eropã ĩgu dorerire erã iiquerecũ ta Goãmu ĩha suabirimũripũ erãre. Eropirã õarã árĩdiaquerã bocatũbirimũriĩnorã.

³² Erã Jesucristore umupeoro mariro erã gamero Moise dorerire iidiarima Goãmũ mera õaro árĩdiarã. Eropirã Cristore erã ñeri iirare cóãbure gamebirã Goãmũ pohrogue ne ejasome.

³³ Eropa ta arĩ gojamũhtañuma Goãmũ ïgu magure wereyurire:

Utãye iro dopa árĩgure, yũ beyedigure dohpague Jerusaléngue apigu iiaa. ïgure umupeobirã, ïgure tarinũgarã yũ pohrogue ne ejasome. Eropirã ïgure umupeorãpũ ïgu mera õaro mucubiriniguirãcoma. Yũ pohro warãcoma, arĩmi Goãmũ, arĩ gojañuma Goãmũ yare erã gojarapũgure.

10

¹ Yũ acawererã, Israe masare Goãmũ ïgu tauborore burigã gahmea yũhũ yũ sĩporã mera. Eropigu Goãmũ erãre ïgu tauburire serẽbasaa yũhũ.

² Diaye ta erã Goãmũ gamerire iidiarima. Eropa iidiaquererã ta ïgu gamerire masibeama.

³ Eropirã Goãmũ erãre õacũ iiburire masibeama. Eropa masibirã erã gamero õarire iiquererã bocatĩubirima. Erã eropiicũ, erã Goãmũ Jesucristore umupeoreldiro dopa erã iibiricũ, ïgũpũ erãre “Õarã áhřima,” arĩ ïabirimi.

⁴ Cristore umupeorãre “Dĩpuwaja moorã, õarã áhřima,” arĩ ïhami Goãmũ. Eropirã “Mari ñeri iira dĩpuwaja Goãmũ tauboro dopa Moise dorerire iiro gahmea daja,” arĩ pepibiricãro gahmea. Cristore umupeorã ïgu mera taria.

⁵ Moise iribojegue majagũ õpa arĩ gojañumi: “Goãmũ dorerire mari duhyaro mariro iipehocũ Goãmũ marire ‘Dĩpuwaja moorã, õarã áhřima,’ arĩ ïagũcumĩ,” arĩ gojañumi ïgu.

⁶ ïgu eropa arĩ gojaquerecũ ta dohpaguere masa Cristore erã umupeocũ Goãmũ erãre “Õarã áhřima,” arĩ ïhami. Iri buheri “Cristore umupeoque,” i arĩ buheri õpa arĩ werea: “Õpa arĩ pepibiricãque mũa: ‘¿Noa Cristore umaroguere árĩgure aĩdijugũcuri marire ïgu buhecũ daja?’ arĩ pepibiricãque mũa. Cristo eratudhĩgu arĩmi marire taugũ eragũ i yebaguere.

⁷ Eropirã daja ‘¿Noa sĩrinirã pohroguere Cristore masu aĩgãribocuri?’ arĩ pepibiricãque mũa. ïgu sĩridigũ masa mũriadigũ arĩmi,” arĩ werea i buheri.

⁸ Eropiro õpa arĩ werea Goãmũ yare erã gojarapũgue: “Goãmũ ya buherire mari amacũ ïgu buheri ohõ áhřaa. ïgu buherire masituhaa mũa. Eropirã ïgu buherire werenigũmũrabũ,” arĩ gojañuma. Iri buherire “Cristore umupeoque,” arĩ buherire masare werea gũa.

⁹ Iri buheri õpa arĩ werea: “Jesu yũ opu áhřimi,” arĩ mari disiro mera werecũ, “Goãmũ Jesure sĩridigũre diaye ta masuñumi,” arĩ mari pepicũ ïha Goãmũ marire peamegue wabonirãre taugũcumĩ.

¹⁰ Jesure mari umupeocũ ïha Goãmũpũ marire “Õarã áhřima,” arĩ ïagũcumĩ. Eropigu gajirãre “Yũhũ Jesucristore umupeoa,” mari arĩ werecũ ïha ïgu marire peamegue wabonirãre taugũcumĩ.

¹¹ Õpa arãa Goãmũ yare erã gojarapũ: “ïgure umupeorã, ïgure erã umupeorare ne bujaweresome. ‘ïgure umupeobiricũ õaboya yũre,’ ne arĩsome,” arĩyoro Goãmũ yare erã gojarapũgue.

¹² Judio masare, judio masa árĩbirã sãre Goãmũ yujuro mera ta itamumi. Mari Opu árĩpehrerã tauro opu áhřimi ïgu. Eropigu árĩpehrerãre ïgure serẽrãre itamugũcumĩ ïgu.

¹³ Eropa ta arĩ gojañuma Goãmũ yare gojarapũgue õpa arĩ gojarã: “ ‘Yũ ñerire cóãque. Eropigu yũre tauque,’ masa erã serẽcũ erãre peamegue wabonirãre mari Opu taugũcumĩ,” arĩ gojañuma.

¹⁴ Eropirã masa Cristore “Diaye ta marire taugũ ãhrimi,” arĩ umupeobirã ãgũre eropa serẽmasibeama erã. Eropirã ãgũ buherire Jesucristo erãre tauburi buherire peebirã ãgũre umupeomasibeama. Eropirã ãgũ buherire erãre werẽgũ maricũ Goãmũre erã masisome.

¹⁵ Eropirã ãgũ buherire weremorãre erã obeobiricũ ãgũ buherire weremasibeama. Õpa arĩ gojañuma Goãmũ yare erã gojarapũgue: “Õari buherire marire õarã wacũ iiburi buherire weremorã erã eracũ ãarã õaro mucubiria mari,” arĩ gojañuma iribojegũre.

¹⁶ Eropã arĩquerecũ ta masa bajarã Jesucristo yare õari buherire peediabeama. Eropã ta arĩ gojamũriñumi Isaia: “Opũ, erãre mari wererare ne peediabeama,” arĩ weremũriñumi Isaia Goãmũre.

¹⁷ Eropirã masa Jesucristo yare õari buherire peerã peeñarã Cristore umupeoma.

¹⁸ Eropigũ ire serẽpidiaca mũare: ¿Israe masa Jesucristo yare peebiriyuri mũa pepicũ? Yuju diaye ta erã peemũririñuma. Eropã ta ãhraa Goãmũ yare erã gojarapũ sãre:

Goãmũ yare wererã árĩpehrerogũre weresirirã wama. Eropirã árĩpehrero majarãgue ãgũ yare peema, arĩ gojañuma iribojegũ.

¹⁹ Dipaturi mũare serẽpidiaca daja: ¿Israe masa peequererã õaro masibiriyuri mũa pepicũ? Masiriñuma. Masiquererã Jesucristore umupeodiabiriñuma. Erã eropa peediabiricũ gajĩ yeba majarã Goãmũ yarã wahama. Irire werenemogũ Moise ãgũ arĩrãre weremũhtagũra: Õpa arĩ gojañumi ãgũ:

Õpa arĩ weremi Goãmũ Israe masare: “ ‘Bu árĩrã ãhrima,’ mũa arĩ ãanirãre yaharã árĩmorã iigũra. Yũ eropiicũ mũapũ erãre ãhaturirãca. Eropigũ mũare erã mera guacũ iigũca yũhũ, arĩ weremi Goãmũ,” arĩ gojañumi Moise.

²⁰ Isaia sã doyarõ mariro õpa arĩmũriñumi:

Õpa arĩmi Goãmũ: “Yũre amabirãpũ yũre bocama. Eropigũ yũre masibirãre erãre yũre masicũ iibũ yũhũ,” arĩmi Goãmũ, arĩ gojañumi Isaia. Judio masa árĩbirã Goãmũ yarã erã waburire werẽgu eropa ari gojañumi.

²¹ Israe masa pũre õpa ari gojañumi Isaia: “Õpa arimi Goãmũ: ‘Mũa ñeri iirare bũjawereque yaharã wamorã, arimũrribũ erãre. Erãpũ yũre tarinũgarã yũre yũhribirimũrima,’ arimi Goãmũ,” arĩ gojañumi Isaia.

11

Yujurãyerire Israw masare taugũcumĩ Goãmũ, ari gojañumi Pablo

¹ ¿Eropigũ Israe masare Goãmũ igũ beyenirãre erã tarinũgacũ erãre cóãpehocãyuri igũ mũa pepicũ? Áribeaa. Erãre cóãbirimi ãgũ. Yũ sã Israe masũ, Abrahã pãrami árĩturiagũ ãhraa. Eropigũ Benjami ya curu majagũ ãhraa.

² Iribojegũ Goãmũ Israe masare beyemũriñumi. ãgũ eropa beyenirãre cóãbeami. Goãmũ yare erã gojarapũ Elia ãgũ iirare werea. Iripũ Israe masare Elia Goãmũre ãgũ arĩ weresãrãre masica mũa. Õpa arĩ weresãñumi ãgũ:

³ “Opũ, erã Israe masa mũ yare weremũhtanirãre wejẽpehocãma. Eropirã mũre umupeori mesarire cóãpehocãma. Eropigũ erã watope yũ dihta mũ yagũ dujaa dohpagũre. Yũ eropa árĩcũ ãarã yũ sãre wejẽdiama dohpagũre,” arĩñumi Elia Goãmũre.

⁴ ãgũ eroparĩcũ peegũ õpa arĩ yũhriñumi Goãmũ Eliare: “Mũhũ yahagũ yujugũ ta árĩbeaa. Siete mil mũa yaharã ãhrima dohpagũre. Erãre dihbuabũ yũhũ. Erã sã yũre õaro umupeoma. Baal waicũgũ wẽadigũre ne umupeobirimũrama erã sã. Eropigũ gũibita mũhũ,” arĩñumi Goãmũ Eliare iribojegũre.

⁵ Irisubure Elia ïḡu árĩrisubure ïḡu yarã árĩmorãre Goãmũ ïḡu dibudiro dopa ta dohpague sãre bajamerãgã Israe masare ïḡu yarã árĩmorãre dihbumi. Goãmũ erãre mojomoro ïagũ dihbumi.

⁶ Őarire erã iicũ ïagũ dibubirimi. Erãre mojomoro ïagũ dibugũ beyemi. “Őarire mũa iira pũhrũ mũare beyegũra,” arĩḡũ, ïḡu diaye ta erãre mojomoro ïagũ iibiriboñumi. Őarire erã iira pũhrũ erãre ïḡu beyecũ erãre wajatari árĩboya. Őarire erã iibiriquerecũ ta erãre diaye ta mojomoro ïagũ Goãmũ beyemi erãre.

⁷ Eropa iri õpa ãhraa: Israe masare Goãmũ erãre, “Őarã ãhrima,” ïḡu arĩ ïacũ gamequererã ta erã yujuro bojebeama. Goãmũ ïḡu basi ïḡu beyenirãpũ õarã wahama ïḡu mera. ïḡure yujuro bojebirãpũ ïḡu yare peediabeama.

⁸ Eropa ta arĩyoro Goãmũ yare erã gojarapũ: “Goãmũ ïḡure gamebirãre ïḡu yare peebiricũ iimi. Eropigũ diaye árĩrire erã peequerecũ erãre õaro peebiricũ iimi Goãmũ. Eropa ta árĩniguicãma dohpague sãre,” arĩ gojañuma iribojegure.

⁹ Eropigũ õpa arĩñumi Davi mũrũ iribojegue majagũ Goãmũre:

Erã Israe masa erã bosenũri mucubiririnũri iirã ñero iima erã. Erã eropa iicũ ïagũ dipuwaja moaque mũhũ erãre.

¹⁰ Erãre õaro peebiricũ iique mũhũ. Eropirã eropa dipuwajacũrã árĩniguicãporo erã. Eropirã eropa bujawereniguicãrãcoma, arĩñumi Davi Goãmũre.

Judio masa árĩbirãre peamegue wabonirãre taugũcumĩ Goãmũ, arĩ gojañumi Pablo

¹¹ ¿Judio masa Cristore erã gamebiricũ ïagũ Goãmũ erãre cóacãyuri mũa pepicũ? Cóãgohracãbiriñumi. Eropa erã Cristore erã gamebiricũ dohpaguere judio masa árĩbirãpũ Goãmũ ïḡu taumorã wahama. Dohpaguere ïḡu yarã iimi Goãmũ erãre. ïḡu eropiicũ ïarã yujurãyeri judio masapũ erãre ïhacũ erã sã Jesucristore umupeodiama.

¹² Judio masa erã Goãmũre tarinũgacũ judio masa árĩbirãpũ Goãmũ ïḡu õari buherire peema. Eropirã árĩpehrero majarã judio masa árĩbirã Goãmũ taumorã wañorã õaro warã. Pũhrũ judio masapũ Cristore erã umupeonũgara pũhrũ tamerare i yeba majarãre õatariaro waroca.

¹³ Dohpaguere mũare judio masa árĩbirãre werebu iiaa. Cristo apimi yũre mũare judio masa árĩbirãre buhebure. Eropa buheḡũ bu gohra iigũ iibea.

¹⁴ Yũre eropa buhedoredigũ arĩḡũ masare weremũra. Yũ acawererãre judio masare mũa Jesucristo umupeorare ïhacũcũ iidiagũ werea. Goãmũ taunirã mũa árĩcũ ïarã erã sã Cristore gahme ïḡu taumorã wabocoma, arĩḡũ werea.

¹⁵ Dohpaguere judio masare Goãmũ boje apigũ, gajirãguere õari buherire Goãmũ weredoremĩ ïḡu mera erã õaro árĩmorãre. Eropiro judio masare ïḡu boje apicũ õaro wahabũ i yeba majarãre judio masa árĩbirãre. ïḡu eropiidiro tauro judio masa sãre ïḡu yarã árĩmorãre ïḡu iicũ tamerare õatariaro waroca i yeba majarãre. Goãmũ mera erã õaro árĩcũ bajarã masa Jesure umupeorãre peamegue wabonirãre taugũcumĩ.

¹⁶ Őpa ãhraa: Abrahã gua ñecũ mũrũ Goãmũ mera õaro ïḡu árĩdiro dopa ta ïḡu pãramerã árĩturiarãgue sã Goãmũ mera õaro árĩrãcoma Cristore umupeorã árĩrã.

¹⁷ Yujurãyeri erã eropa árĩrã árĩquerecũ ta gajirã erã acawererãpũre judio masare Goãmũ boje apinimi dõhpa. Judio masa Goãmũ ïḡu beyemũhtanirã olivo waĩcũdigũ otedigũ dũpũri iro dopa ãhrima. Mũa judio masa árĩbirã ïḡu beyemũhtanirã árĩbirã nũḡũ majagũ dũpũri iro dopa ãhraa. Olivo otedigũ dũpũrire yujuyeri dũpũri ïḡu tabe cóãdiro dopa ta gajirã judio masapũre Goãmũ cóãmi. Eropa cóãḡũ ïḡu yarã árĩbirã wacũ iimi erãre. ïḡu cóãra dũpũrire gajĩ dũpũrire nũḡũ majagũ dũpũrire gohroto tuhboro dopa, Goãmũ judio masare judio masa árĩbirã mera gohrotomi. Eropa gohrotogũ mũare judio masa árĩbirãre ïḡu yarã wacũ iimi.

18 Mũare ĩḡũ eropa gohrotocũ, “Judio masa tauro ðarã ähraa pare ḡua,” arĩ pepibiricãque. Ire ḡuñaque: Judio masapũre beyemũhtarũ Goãmũ. Mũapũ erã pũhrũ Goãmũ yarã árĩrã mũa sã Goãmũ ðari oburire opaa. Eropirã “Judio masa tauro ðarã ähraa,” arĩ pepibiricãque.

19 Mũa judio masa árĩbirãpũ ðpa arĩboca: “Yujurãyeri dũpũrire ĩḡũ cóãdiro dopa ta Goãmũ judio masare cóãmi yujurãyerire. Eropa cóãḡũ ĩḡũ gajĩ dũpũrire gohroto ĩḡũ tuhdiro dopa ta ĩḡũ yarã mari wamorãre apimi,” arĩboca mũa judio masare tarinũgadiarã.

20 Òpa ähraa. Erã Jesure umupeobirira dipuwaja cóãpũ Goãmũ erãre. Eropigũ mũa sãre Jesure mũa umupeobiricũ ĩḡũ yarã árĩmorãre mũare apibiriboañumi. Eropirã “judio masa tauro ðarã ähraa ḡua,” arĩ pepibiricãque mũa. Eropa arĩbirã ta Goãmũre ðaro umupeoque.

21 Mũhtari dũpũri iro dopa judio masa Goãmũ yarã árĩmũhtañuma. Iri gohroto tuhra dũpũri iro dopa ta erã pũhrũ mũa Goãmũ yarã wabũ. Eropigũ Goãmũ ĩḡũ yarã árĩmũhtanirã ĩḡũre umupeobiricũ ĩaḡũ cóãpũ erãre. ĩḡũ erãre eropiidiro dopa ta mũa sãre cóãḡũcumĩ mũa ĩḡũre umupeobiricũ. Eropirã Goãmũre ðaro umupeoque mũa.

22 Goãmũ mũare ðaro iigũ ĩḡũ árĩcũ masique mũa. Eropirã ḡũhyadiaro mera, ĩḡũ dipuwaja moaḡũ ĩḡũ árĩcũ sãre masique mũa. ĩḡũre umupeobirãre ĩḡũ dipuwaja moaḡũcumĩ. Eropa árĩquereḡũ ta mũa ĩḡũre umupeoniguicũ mũare ðaro iigũcumĩ ĩḡũ. ĩḡũre umupeobiricũ ñeri dũpũrire ĩḡũ tabe cóãdiro dopa ta mũa sãre cóãḡũcumĩ Goãmũ.

23 Masapũ erã tabe cóãra dũpũrire tuhumasibeamã daja. Goãmũpũ árĩpehrero iimasigũ ährimi. Eropigũ judio masa ĩḡũ cóãnirã Cristore erã umupeodiacũ Goãmũ ĩḡũ yarã árĩcũ iigũcumĩ daja erãre.

24 Mũa judio masa árĩbirã Goãmũ yarã árĩbirimũriyoro. Eropa árĩbirã mũa árĩquerecũ ta Goãmũ mũare ĩḡũ yarã árĩcũ iigũcumĩ. Eropigũ ĩḡũ beyemũhtanirã mũa árĩbiriquerecũ ta ĩḡũ yarã árĩcũ mũare iidiami ĩḡũ. Eropigũ judio masare ĩḡũ beyemũhtanirãpũre ĩḡũ yarã árĩcũ ĩḡũ tauro iidiaḡũcumĩ.

Pũhrũ Israe masare taugũcumĩ Goãmũ, arĩ gojañumi Pablo

25 Yũ acawererã, ire masa erã masibirirare mũare wereḡũra. Mũa ðpa arĩboca: “Dohpaguere ḡua dihtare beyemi Goãmũ. ḡũapũ masipehocãa,” mũa arĩ pepiboca. Mũa irire arĩ pepibiriboro dopa ire wereḡũra mũare. Òpa ähraa masa erã masibirira: Dohpaguere bajarã judio masa Goãmũre peediabirã ährima. Eropirã bajarã judio masa árĩbirãre Goãmũ ĩḡũ queodiropẽ ĩḡũ yarã wacũ iigũcumĩ. Ero pũhrũ judio masapũ ĩḡũre gamerãcoma daja.

26 Erã eropa gamecũ árĩpehrerã Israe masare Goãmũ taugũcumĩ erã peamegue wabonirãre. Goãmũ yare erã gojarpũgue eropa ta arĩ gojañuma:

Jerusalén waĩcũri macague judio masa ya macague erãre taubu arigũcumĩ. Eropigũ Jacobo mũrũ pãramerã árĩturiarãre erã ñerire ĩḡũ cóãḡũcumĩ.

27 Eropigũ erãre taugũ iribojegue yũ arĩ erãre werepirare iigũcumĩ, arĩmi Goãmũ, arĩ gojamũhtañuma Goãmũ yare erã gojarapũgue.

28-29 Dohpaguere erã judio masa Cristo yare umupeobirã Goãmũre gamebeama. Erã eropiicũ dohpaguere mũapũ judio masa árĩbirãpũ Cristore umupeonũgabũ. Judio masapũre Goãmũ beyemũhtañumi. Goãmũ ĩḡũ arĩ werepidiro dopa ta masare ĩḡũ beyediro dopa ta diaye iimi ĩḡũ. Eropigũ judio masa ñecũ sũmarã mũra ĩḡũ beyenirã erã árĩcũ dohpague erã árĩturiarã sãre ĩḡũ mahimi.

30 Iribojegue mũa sã Goãmũre tarinũganirã árĩriyoro. Dohpaguere judio masa Goãmũre erã tarinũgacũ ĩaḡũ ĩḡũ mũapũre mojomoro ĩaḡũ taumi.

³¹ Dohpaguere judio masa ïgure tarinugarã àhrama. Erã eropa árïquerecũ ta Goãmũ dohpamasapũre Goãmũ beyemũhtañumi. Goãmũ ïgũ arï werepidiro dopa ta masare ïgũ beyediro dopa ta diaye iimi ïgũ. Eropigũ judio masa ñecũ sũmarã guere mũare mojomoro ïadiro dopa ta erã sãre pũhrũ mojomoro ïagũcumĩ.

³² Õpa àhraa: Árïpehrerã masare Goãmũ ïgure erã tarinugara waja yujuro mera dipuwajacũdoremi. Eropigũ árïpehrerã erã dipuwajacũrã erã árïcũ ïha árïpehrerãre yujuro mera mojomoro ïagũcumĩ ïgũ.

³³ Õatariagũ àhrimi mari Goãmũ. Turatariagũ àhrimi. Õaro masipehogũ àhrimi ïgũ. Eropiro ïgũ guñarire, ïgũ iiburire marire òaro masiya mara.

³⁴ Õpa arï gojañuma Goãmũ yare erã gojarapũgue: “Goãmũ mari Opũ ïgũ guñarire ne masa òaro masibeama. Eropirã masa ïgure ‘Õpa iique,’ arï weremasibeama.

³⁵ Eropirã masa Goãmũre erã gajino ora pũhrũ ‘Ïgũ marire wajamomi,’ arï masiya mara masa,” arï gojañuma iribojeguere.

³⁶ Goãmũ árïpehrerire iidi árïmi. Eropigũ ïgũ turari mera árïpehrerire árïcũ iidoredi árïmi ïgũ. Eropiro árïpehreri ïgũ iiburi àhraa. Eropirã árïpehrerinũri ïgure umupeorã mari. Eropa ta iirã mari.

12

Goãmũ gamerire marire iiniguicãdoreñumi Pablo

¹ Goãmũ marire turaro mojomoro ïhami. Ïgũ eropa mojomoro ïagũ árïcũ ïarã, yũ acawererã, mũa basi ta Goãmũ gamerire iiniguicãrã árïque. “Mũhũ yũ opũ àhraa,” arïque ïgure. Eropirã òaripũre gohrotonirã, ñeri marirã árïque. Eropa ta iiro gahmea marire Goãmũre umupeorãre. Mũa eropa árïrã árïcũ ïgũ mucubirigũcumĩ. Eropigũ mũare irire bũrigã iidorea.

² I yeba majarã erã gamero dopa ta pepibiricãque mũa. Eropirã mũa pepiriguere Goãmũ gamerire gohrotoque mũa. Eropirã òaripũre gohrotonirã árïrãca mũa. Eropa gohrotorã Goãmũ mũare ïgũ iidorerire masirãca mũa.

³ Goãmũ yũre mojomoro ïagũ mũare buhedoregũ beyemi yũre. Eropigũ árïpehrerãre mũare òpa dorea yũhũ. “Õatariagũ àhraa yũhũ,” arï pepibiricãque. Eropa pepicãque. Jesucristore mũa umupeorã “Goãmũ yũre ïgũ itamuro mera iimasia yũhũ ïgũ yare,” arï pepique.

⁴ Õpa arï werenemogũra yũhũ: Mari mojotori, guburi, cuiiri, árïpehreri mari dũpũ árïri baja àhraa. Mari dũpũ árïri sã yuju dũpũ árïquerero gajiropa árïri mohmeri opaa. Mari dũpũ mari Jesu yarã iro dopa àhraa. Cristo dũpũ iro dopa árïrã yuju curu ta àhraa mari.

⁵ Mari eropa árïcũ ïagũ gajiropa árïri dihta mohmerire apimi Goãmũ marire. Eropirã bajarã masa árïquererã ta Cristore umupeorã árïrã ïgũ dũpũ iro dopa yuju curu àhraa mari.

⁶ Eropigũ marire mari nũcũre gajiropa árïri mohmerire mari iimasiburire ïgũ turari mera apidigũ árïmi. Ïgũ eropiicũ maripũ ïgũ apirare òaro iiro gahmea. Eropirã Jesu yarã òpa game itamuporo: Yujurãyerire Goãmũ ïgũ yare weretaumasimorãre apidi árïmi. Eropirã erã Cristore erã masiopẽ ïgũ yare òaro weretauporo gajirãre.

⁷ Gajirãre Goãmũ yarãre erã itamumasimorãre apidi árïmi. Eropirã erãpũ masare òaro mera itamuporo. Gajirãpũre Goãmũ yare buhemorãre apidi árïmi. Eropirã erã masare òaro buheporo.

⁸ Gajirãre masare mucubiricũ iimorãre apidi árïmi. Eropirã irire òaro iiporo. Gajirãre erã ya erã gamerire omorãre apidi árïmi. Eropirã gajinore orã, òaro mera mucubiriri mera oporo. Eropirã gajirãre doremassimorãre apimi. Erã dorerã òaro

mera doreporo. Eropigu daja mojomorocuräre itamumasimoräre apidi árîmi. Eräre itamurã mucubiriri mera itamuporo, arî werea mûare.

Jesu yarã árîrã õpa iirã àhrima, arî gojañumi Pablo

⁹ Gajirãre mahi umupeorã, diaye ta mahi umupeoque. Eropirã ñero iirire doorã árîque mûa. Eropirã õaripure gameniguicãque.

¹⁰ Mûa pagu porãre mûa umupeoro dopa ta Jesu yarã mûa mera majarã sãre umupeoque. Eropirã mûa mera majarã erã gameripure itamumãhtaque. Pûhrû mû yare iique.

¹¹ Goãmû gamerire iirã ne tebircãque. Eropirã mari Opû ïgu dorediro dopa ta õaro mucubiriri mera iique.

¹² Goãmû mûare peamegue wabonirãre ïgu taunirã àhraa mûa. Iirire masirã mucubirique mûa. Eropirã ñero tarirã Cristo yare duhuro mariro yujuro bojeque mûa. Eropirã Goãmure eropa serënguicãque.

¹³ Gajino Jesu yarãre duhyacû ïarã oque erãre. Eropirã mûa ya wirigue masa erã ejacû õaro sîporãcû erãre bocatîrique.

¹⁴ Mûare ñero iirãpûre erã õaro árîburire serëque Goãmure. Eropa õadorerã erãre ujapeobircãque.

¹⁵ Gajirã mucubiricû ïha erã mera mûa sã mucubirique. Gajirã orecû ïha erã mera oreque.

¹⁶ Mûa mera majarã mera õaro árîque mûa. Eropirã “Gajirã tauro õagu àhraa,” arî pepibircãque. Bu árîrã mera sãre õaro árîque. Eropirã “Masitarinugarã àhraa gûa,” arî pepibircãque.

¹⁷ Gajirã mûare ñero iiquerecû ta, erãre ñero ii gamebircãque. Eropirã õarire iique. Eropirã õarã mûa árîrãre árîpehrerã masa ïha masirãcoma.

¹⁸ Mûa masiopë turaro mera õarire iique árîpehrerã mera mûa õaro árîcãboro dopa.

¹⁹ Mûa yû mahirã, yû acawererã, gajirã mûare erã ñero iiquerecû ta erã iro dopa ñero ii gamebircãque. “Erã ñero iira dipuwaja Goãmupû dipuwaja moagûcumî,” arî guñarã ñero ii gamebircãque erãre. Goãmû yare erã gojarapûgue eropa ta arî gojañuma: “Yûpû masa erã ñero iira dipuwaja moagu àhraa. Eropigu diaye ta dipuwaja moagûra, arîmi mari Opû,” arî gojara àhraa.

²⁰ Eropirã õpa iique mûa: Mûare ïhaturidigu ïgu oaboacû ïarã ejoque ïgure. ïgu ñemesibucû deco tîaque ïgure. Eropa iirã mûare ïhaturidigu ïgu ñero iirare guhyasîricû iirãca.

²¹ Eropirã gajirã mûare erã ñero iiquerecû mûapû erãre ñero ii gamebircãque. Eropirã erãre õaro iique. Eropa iirã ñeripure tarinugarã iirãca mûa.

13

¹ Árîpehrerã oparãre Goãmû dihta apimi. Eropigu mûa tauro oparã sãre Goãmû ta beye apidigu árîmi. ïgu eropa apinirã erã árîcû ïarã árîpehrerã mûa erãre yûhrique.

² Mari tauro oparã árîrãre tarinugarã Goãmû ïgu apinirãre tarinugarã iirãca mari. Eropa tarinuganirãre Goãmupû dipuwaja moagûcumî.

³ Óarire iirãre güicû iimorã árîbeama oparã. Ñerire iirãpûre güicû iirã àhrima oparã. Eropirã õarire iique mûa oparãre mûa güibiriburire. Eropa iirã güisome mûa. Óarire mûa iicû, opupû “Óarire iiabû,” arîgûcumî mûare.

⁴ Oparã Goãmure itamurã ta àhrima mûa õaro árîcãborore. Erã eropa árîquererã ta erã dorerire tarinugarãpûre dipuwaja moamorã ta àhrima. Árîpehrerã ñerire iinirãre dipuwaja moadoregû Goãmû erãre apidi árîmi.

⁵ Eropirã mari oparãre yuhrique. Goãmũ ïgũ dipuwaja moaborore güiro mera yuhrique. Eropirã umupeori mera “Õaro iiro gameca yure,” arĩ pepiri mera õaro yuhrique erãre.

⁶ Mũa oparãre iri mohmerire apidi árĩmi Goãmũ. Eropirã iri mohmerire erã iicũ ïarã mũa oparã ya árĩburire wajaseabasaa mũa erãre.

⁷ Árĩpehrerãre mũa oparãre õaro yuhrique. Eropirã oparã erã wajaseadorerare wajayeque mũa. Eropirã oparã gajire wajayedorecũ sãre wajayeque. Eropirã árĩpehrerã oparãre umupeoque, arãa yuhũ mũare.

⁸ Gajirãre wajamobiricãque. Erãre mahi umupeoro gahmea. ïgũ pohro árĩgure mahigũ Goãmũ dorerire iipehocãgũ ãhrimi. Eropirã mũa pohro árĩrã sãre mahiro gahmea.

⁹ Õpa arãa Goãmũ doreri: “Gajigũ marapo mera ñero iirã árĩbiricãque. Masare wejëbiricãque. Yajabiricãque. Gajirãre gũya ñeri quere iibiricãque. Gajirã yare turaro ùaribejabiricãque,” arĩ werea ïgũ doreri. Gaji ïgũ doreri sã ãhraa. Iri eropa árĩquerecũ ta yujuñe doreriñere mũare werebu iiaa. Õpa ãhraa: “Mũa basi mahiro dopa ta mũa pohro árĩrãre mahique,” arĩ werea ïgũ doreri. Mũa pohro árĩrãre mahirã Goãmũ dorerire árĩpehrerire yuhrirã tiiaa.

¹⁰ Gajirãre mahirã erãre ñero iisome. Eropirã erãre mahi umupeorã Goãmũ dorerire yuhripehorã ãhraa mũa.

¹¹ Eropa gajirãre mahique õpa masirã: Jesu marire ïgũ dujariboro merogã dũhyanijaa. ïgure mari ne masinugarã õpa arĩ pepiribũ: “Yoara pũhrugue marire taugũ arigucumi Jesu,” arĩ pepiribũ. Mari eropa arĩ pepiquerecũ ta merogã dũhyaa Jesu marire ïgũ taugũ ariboro. Eropirã carĩrã iro dopa árĩbiricãque. ïgũ yare õaro guñanũrũque. Jesu ariboro corere õaro pee masi yuque.

¹² Dohpaguere ñerã erã iirinũri árĩro iiaa. Cristo ïgũ aririnũ iri ñeri pehreroca. ïgũ ariboro merogã dũhyaa. ïgũ ariboro merogã dũhyacũ ïarã ñerire iibiricãrã mari. Eropirã Goãmũ gameripũre iirã mari. Eropa Goãmũ yare iirã ñeripũre duhucãrãca mari.

¹³ Eropirã õaripũre iirã. Eropa iirã bosenũri árĩcũ mari ùaribejarire ñeri iibirabiricãrã. Eropirã merebiricãrã. Eropirã nome mera ñero iibiricãrã. Gajirã mera game ïhaturirã árĩbiricãrã. Nome sã ùma mera ñero iibiricãporo.

¹⁴ Eropirã mari Opũ Jesucristo ïgũ itamuri mera ïgũ gamero dopa ta õaro árĩcãque. Eropirã mũa ùaribejarire ñerire ne iibiricãque.

14

Mũa acawererãre Jesu yarãre “Ñero iirã iima,” arĩ werewũabiricãque, arĩ gojañumi Pablo

¹ Jesure umupeogũre, Jesu gamerire ïgũ õaro masinibiricũ dohpa, ïgure õaro bocatĩrique. Eropa bocatĩrirã Jesu gamerire ïgũ masinibiricũ ïarã ïgũ masibiririre dũyasobiricãque ïgure.

²⁻³ Gajirã “Goãmũ árĩpehrerire badoremi marire,” arĩ pepima. Eropirã gajirãpũ õaro masinibirã “Waibũgũ dihipũre bacũ Goãmũ gamebeamĩ,” arĩ pepima. Eropirã oteri dihtare bahama. “Dihire bamasia,” arĩrã, “Dihire bamasibea,” arĩrã sã erã Jesucristore umupeorã árĩcũ ïha Goãmũ õarã ïhami erãre. Eropirã “Árĩpehrerire Goãmũ badoremi,” arĩrãpũ “Iri dihire bamasibea,” arĩrãre ïhaturibiricãporo. Eropirã dihire babirãpũ dihire barãre “Ñero iirã iima,” arĩ werewũabiricãporo.

⁴ Mũa Jesure umupeorã yujugũ dorero doca ãhraa mũa. Mũa eropa árĩcũ ïarã mũa basi game werewũamasibea. Jesucristo mũa Opũ ïgũ gamerire mũa iibiricũ

ĭagu ĭgu dihta irire weresãmasimi. Mũa ðaro iicũ sãre irire ĭgu weremasimi mũare. Eropigũ ĭgu dorerire iirãre ðarire bocatiucũ ĭgũcumi mari Opũ.

⁵ Yujurãyeri yujunũre “Irinũ dihta soorinũ gamenere Goãmũre umupeorinũ ãhraa,” arĩ pepima. Gajirãpũ “Ƴmũri nũcũ gamenere Goãmũre umupeoro gahmea,” arĩ pepima. Eropigũ ðpa werea mũare yũhũ: Mũa nũcũ mũa pepirire “¿Dinũ ãhriri mari gamenere umupeorinũ? ¿Dinũ árĩbeari?” arĩ pepi masique mũa.

⁶ Gajigũ yujunũ iimi ĭgu Goãmũre umupeoburinũre. Eropigũ Ƴmũri nũcũ gamenere umupeobiriqueregũ, Goãmũre ðaro umupeomi ĭgu sã. Eropigũ árĩpehrerire bagũ sã “Õhaa,” arĩ serẽmi Goãmũre. Eropigũ ĭgu sã Goãmũre umupeogu ta ãhrimi. Eropigũ gajinore babi sã ĭgu sã umupeomi Goãmũre. Eropigũ ĭgu sã Goãmũre “Õhaa,” arĩ serẽmi.

⁷ Mari gameri dihtare iirã árĩmasibeaa mari. Cristo ãhrimi mari Opũ. Eropigũ mari ojocaricũ, mari sĩricũ mari Opũ ãhrimi ĭgu.

⁸ Dohpaguere mari ojocaripopẽ Cristo yare iimorã dihta ãhraa mari. ĭgu yarã ãhraa. Mari sĩrira pũhrũgue sãre ĭgu yarã árĩniguicãrãca. Eropigũ mari ojocaricũ mari sĩricũ sãre Cristo mari Opũ ta ãhrimi.

⁹ Eropa ta ãhraa. Cristo sĩri, masa mũria, ojocarimi sĩrinirã sãre erã opu árĩbu.

¹⁰ ¿Duhpirã mũa acaweregũre Jesu yagũre “Ñero iigu iimi,” arĩ werewũadiari mũa? ¿Duhpimorã mũa acaweregũre cũradiupidiari mũa? Mari árĩpehrerã Cristo core mari niguicũ ĭgũpũ mari iirare masipehogũ, mari iirare ĭagũcumi. ĭgu eropa ĭabu ĭgu árĩcũ mũa acaweregũre “Ñerire iigu ãhrimi,” arĩ werewũabiricãque.

¹¹ Goãmũ yare erã gojarapũgue ðpa arĩ gojañuma:

Opũ arĩmi mari Opũ: “Yũhũ ojocarigu ãhraa. Iri diaye ta ãhraa. Eropirã árĩpehrerã yũre gamerã, gamebirã sã yũ core merejarãcoma. Eropirã árĩpehrerã ‘Mũhũ turagu gũa Goãmũ ta ãhraa,’ arĩ, yũre umupeorãcoma,” arĩmi mari Opũ, arĩ gojañuma.

¹² Eropigũ mari árĩpehreri mari iirare Goãmũ serẽpigũcumi. ¿Duhpirã eropa iiarĩ? arĩ serẽpigũcumi. ĭgu eropa serẽpicũ yũhrirãca mari.

Mũa acaweregũ ñero dujacũ iibiricãque mũa, arĩ gojañumi Pablo

¹³ Eropirã mari mera majarã sãre “Ñerã ãhrima,” arĩ werewũabiricãrã. Eropirã mari acaweregũre Jesu yagũre ñero dujacũ iibiricãrã. ĭgu Goãmũ yare duhucũ iibiricãrã.

¹⁴ Yũhũ Jesucristo yagu ãhraa. Eropigũ ðpa ðaro masia yũhũ: “Árĩpehreri Goãmũ ĭgu badorera ãhraa,” arĩ masia. Gajigũpũ eropa arĩmasibeami. ĭgũpũ gajinore bagũ “Ñero iigu iiaa,” arĩ pepimi. Eropiro ĭgu irire arĩ pepiqueregũ bagũ diaye ta dipuwajacũgũ dujami.

¹⁵ Iri diaye ta ãhraa. Mũa dihire mũa bacũ mũa acaweregũ “Iri Goãmũ badorebirira ãhraa,” arĩgũpũ ĭhacũbocumi mũare. Eropigũ irire bagũ, “Ñero iigu iica yũhũ,” arĩ wũaro guñaricũbocumi ĭgu. Eropirã mũa bari mera ĭgu ñero pepicũ ĭha irire dipaturi babiricãro gahmea mũare. Mũhũ mũraro ta bagũ mũ acaweregũre umupeosome. Mũa acaweregũ yañe árĩborañe sãre sĩridi arĩmi Jesucristo. Eropirã mũa irire badiaquererã mũa acaweregũre Goãmũ yare duhucũ iibiricãque. Eropirã irire babiricãque.

¹⁶ “Ire gũa eropa iicũ ðapũricãca,” mũa arĩ pepiquerecũ gajirã mũare ĭha werewũabocoma. Erã eropa werewũacũ ĭarã dipaturi irire iinemobiricãque gũare werewũari arĩrã.

¹⁷ Goãmũpũ mari opu ãhrimi. ĭgu eropa árĩcũ, mari badiari mari ihridiari sã eropa árĩcãro iiaa. Bu gohra ãhraa. Eropiro mari Opũ ĭgu dorerire ðarire mari iicũ

iri ðari gohra árïro tiiaa. Eropiro gajirã mera mari ðaro árïcãcũ ðari gohra árïro iiaa. Eropiro Espiritu Santo ïgu itamuri mera mari mucubiricũ ðari gohra árïro iiaa.

¹⁸ Eropa ta Cristo yare ðarire iicũ ïarã Goãmũ sã, masa sã “Ôaro iiabũ mũhũ,” arĩrãcoma.

¹⁹ Eropa ta iirã mari tamera mari ðaro árïcãborore, mari basi mari game itamuburire. Eropa iiricũrã Jesure umupeonemorãca.

²⁰ Eropirã mũa bari mera Jesu yarãre Goãmũ yare duhucũ iibiricãque. Gajigũ Jesu yagũ “Goãmũ badorebirira bari ãhraa,” ïgu arĩra barire mũa bacũ ïagũ ïgũpũ Goãmũ yare duhubocumi. Eropirã irire babiricãque. Diaye ta árĩpehreri bari Goãmũ ïgu badorera bari ãhraa. Iri eropa árĩquerecũ gajigũ “Iri barire Goãmũ badorebeamĩ,” arĩ pepimi. Eropigũ mũa iri barire bacũ ïagũ ïgũpũ ïhacũ babocumi ïgu sã. Eropa bagũ “Ñero iigũ iiaa,” arĩ pepi Goãmũ yare duhubocumi. Eropirã marire ïgu ïhacũ bacũ iirã mari sã ñero iirã tiiaa. Eropirã iri barire babiricãro gahmea marire.

²¹ Waimũrã dihire mũa bacũ vinore mũa ihricũ ïagũ, gajigũ Jesu yagũ ïabocumi. Eropa ïagũ ïhacũ babocumi daja. “Irire bagũ ñero iigũ iica yũhũ,” arĩ pepibocumi. Eropa arĩ pepigũ tamera bagũ ñero iigũ iimi. Eropirã ïgu ñero ïgu iibiriborore waimũrã dihire, vino sãre mũapũ ba duhucũ ðacãroca. Jesure ïgu umupeo duhubiriborore iibiricãro gahmea marire.

²² Eropirã mũa baburire, ihiburire game dũyasobiricãque. “Árĩpehreri barire Goãmũ marire badoredigũ árĩmi,” arĩ pepirã irire Goãmũ dihtare wereque. “Ñerire iibigũ, ðaro iigũ iica,” ïgu pepirigue arĩ masigũ mucubirigũ ãhrimi.

²³ Gajigũpũ iri barire bagũ, “Ñero iigũ iiboca yũhũ,” arĩ pepigũ árĩqueregũ iri barire bagũ, dipuwajacũgũ ãhrimi ïgu. ïgu ta “Ire bagũ diaye ta ðarire iigũ iiaa,” ïgu pepirigue arĩmasibeamĩ. Eropa arĩmasibigũ irire bagũ, ïgu bara waja dipuwajacũmi ïgu. “Ôarire iigũ iiaa,” arĩmasibirinijagũ irire iigũ dipuwajacũgũ ãhrimi.

15

Mari pohro árĩrãre ðaro umupeorã, arĩ gojañumi Pablo

¹ Eropirã Jesucristore ðaro mari umupeorãpũ, ðaro umupeoturabirãre itamuro gahmea. Eropirã mari ya árĩburi dihtare iibiricãro gahmea.

² Mari pohro árĩrãre erã gamero dopa ta iiro gahmea erã ðaro árïcãborore. Goãmũre erã ðaro guñaturanemoburire iiro gahmea.

³ Jesucristo sã ïgu ya dihtare iibiridi árĩmi. Eropa ta arãa Goãmũ yare erã gojarapũ. Ôpa arĩ gojañuma: “Cristo ôpa arĩmi Goãmũre: ‘Mũpũre ñero wereniguibonirã yũpũre ñero wereniguima,’ arĩmi Cristo Goãmũre,” arĩ gojañuma iribojegure.

⁴ Iribojegue erã Goãmũ yare gojañuma mari ðaro buheborore. Eropirã iri erã gojarapũre buherã sĩporã turarã wahaa mari. Eropa buherã ñero tarirã yujuro bojerãca.

⁵ Goãmũ mũare turacũ iigũ sĩporã turacũ iigũ mũare game ðaro árïcãcũ iiporo Jesucristo ïgu gamediro dopa ta.

⁶ Eropa ta iiporo ïgu mũa árĩpehrerã yujuro mera Goãmũre umupeoborore, mari Opũ Jesu Pagũre “Ôagũ ãhrimi. Turagũ ãhrimi,” mũa arĩborore.

Judio masa árĩbirãre ðari buherire werenũgama, arĩ gojañumi Pablo

⁷ Cristo ïgu mũare iidiro dopa ta mũa mera majarãre ðaro game bocatĩrique. Mũa eropiicũ ïarã “Diaye ta Goãmũre ðagũ masa yujuro mera ðaro árïcãcũ itamugũ ãhrimi,” arĩ ïarãcoma masa.

⁸ Mũare ire arĩgu iiaa: Īgu Pagu ĩgu arĩ werediro dopa diaye ta iigu ĩgu árĩcũ ĩhmugũ, judio masare itamubu aridigu árĩmi Cristo i yebaguere. Eropigu Goãmu Abrahã sãre arĩ werepidiro dopa ta iigu aridigu árĩmi.

⁹ Masare Cristo ĩgu itamucũ ĩgu Pagu Goãmu mojomoro ĩagu iidigu árĩmi erãre. Īgu eropa mojomoro ĩacũ ĩarã judio masa árĩbirã sã Goãmure “Ōagu ãhrimi. Turagu ãhrimi,” arĩ umupeoma dohpaguere. Erã sãre ĩgu yarã árĩcũ iigu aridigu árĩmi Cristo. Goãmu yare erã gojarapũgue eropa ta arĩ gojañuma:

Cristo õpa arĩmi ĩgu Pagure: Judio masa árĩbirã watope mũre umupeogũra. “Goãmu õagu ãhrimi,” arĩgũra. Eropigu erã watope bayagu mũ ya árĩburire bayagũra, arĩmi Cristo ĩgu Pagure, arĩ gojañuma iribojeguere.

¹⁰ Eropirã õpa arĩ gojañuma daja:

Goãmu ĩgu beyenirã mera judio masa mera game mucubirique mũa sã judio masa árĩbirã, arĩ gojañuma iribojeguere.

¹¹ Eropirã õpa arĩ gojañuma daja:

Judio masa árĩbirã árĩpehrerã Goãmure umupeoporo. Eropirã árĩpehrero majarã ĩgũre “Ōagu ãhrimi. Turagu ãhrimi,” arĩ umupeoporo, arĩ gojañuma.

¹² Eropigu Isaia mũru sã õpa arĩ gojañumi:

Davi pagu Isaí mũru pãrami árĩturiagu arigũcumi. Eropa arigu judio masa árĩbirã tauro opu árĩgũcumi ĩgu. Eropirã erãpu ĩgũre umupeorã erãre peamegue wabonirãre ĩgu tauborore masirãcoma, arĩ gojajuñumi iribojeguere.

¹³ Goãmu marire taugu árĩbu õaro mũare mucubiricũ iiporo. Eropigu Jesure mũa guñaturacũ mũare õaro árĩcãcũ iiporo ĩgu. Mũare ĩgu eropiicũ “Īgu pohro mari warãca,” arĩ mucubiri masinemorãca mũa Espĩritu Santo ĩgu turari mera, arãa yũhũ mũare.

¹⁴ Yũ acawererã, õaro mera mũare guña. Mũa õarã ãhraa. Eropirã Jesu yare õaro masia. Eropa masirã mũa mera majarãre game õaro were, buhemasia.

¹⁵ Mũa eropa masirã mũa árĩquerecũ ta ipũguere mũare gũiro mariro irire õaro werepehobũ yũhũ erãgue cãdijiri arĩgu. Goãmu yũre mahigu mũare buhedoregu apimi yũre. Eropigu ĩgu apidiro dopa ta mũare guñacũ iigu iiaa.

¹⁶ Yũre ĩgu apicũ Jesucristo yare õari buherire judio masa árĩbirãre buhea yũhũ. Eropa buhecũ peerã judio masa árĩbirã Jesure umupeorãcoma. Erã eropa umupeocũ ĩagu Goãmu erãre “Ōarã ãhrima,” arĩ ĩagũcumi. Eropigu erãre gamegũcumi. Eropigu Espĩritu Santopũ Goãmu yarã wacũ iigũcumi erãre.

¹⁷ Eropigu Jesucristore umupeogu árĩgu Goãmu yũre buhedore apirare mucubiriri mera werea masare.

¹⁸⁻¹⁹ Judio masa árĩbirãre Cristo itamuri mera erãre yũ buhecũ peerã, Cristore umupeoma. Eropirã masa árĩbirãre buhea yũhũ. Eropa buhecũ peerã judio masa árĩbirã Jesure umupeorãco yũ õaro iiricũrĩre ĩarã, Goãmu turari mera yũ deyoro moarare ĩarã, Espĩritu Santo ĩgu turari mera erã Cristore umupeoma. I árĩpehrerire mũare diaye werediaca. Gajirã erã iirare werebeaa. Jerusalengue ne yũ buhenũgara pũhrũ árĩpehreri macarigue buhe curibũ. Yoarogue, Iliria yebague sãre Jesucristo ya buherire õari buherire buhegu ejabũ.

²⁰ Eropigu Cristo yare masibirã dihtare õari buherire turaro buhediabũ. Yũ mera majarã erã buhenirãguere buhediabiribũ.

²¹ Eropa arĩ gojañuma Goãmu yare erã gojarapũguere. Ōpa arĩ gojañuma: Iribojegue ĩgũre ne masibirinirã ĩgũre masirãcoma. Eropirã ĩgũre ne peebirinirã ĩgu yare õaro peerãcoma, arĩ gojañuma Goãmu yare erã gojarapũgue.

Pablo Romague ĩgu waborore wereñumi

²² Eropigu árĩpehrero majarãre buhegu árĩgu bajasuburi mũa pohro wadiaque-regũ ta wamasibirimũrabũ.

²³ Dohpaguere i yebaguere a árĩbirã Jesure umupeorãcoyũ mohmeri pehrea wahaa. Eropa pehrecũ ïagũ baja bojori mũa pohro wadianiguigũ árĩgũ, mũa pohroge wagũra.

²⁴ Eropigũ Españague wagũ mũare ero ïhatari wahgãgũra. Eropigũ mũa mera mucubirigũra. Eropigũ mũa mera árĩdigũ wagũ mũa yũre itamuri mera wagũra daja.

²⁵ Dohpaguere Jerusalengue wanibu iiaa. Ero majarãre yũ acawererãre Jesu yarãre niyeru sonigũ wagũ iiaa.

²⁶ Macedonia majarã, Acaya majarã, ðaro mera Jesu yarã Jerusalengue árĩrãre mojomorocũrãre niyerure obeoama erãre itamurã. Eropigũ erãre obeorare sogũ wagũ iiaa.

²⁷ Iri niyerure orã ðaro mera ohãma. Erã eropiicũ ðapũrica yũ pepicũ. Erãre judio masa árĩbirãre, gũa judio masapũ Goãmũ yare buhemũhtabũ. Eropirã erãre ïgũ tauboro sãre buhemũhtabũ gũa judio masa erãre. Gũa eropa buhecũ ïagũ, Macedonia majarã, Acaya majarã mera judio masapũre Jerusalén majarãre itamucũ ðapũrica yũre. Erãre erã buhera waja ãhraa iri niyeru yũ pepicũ.

²⁸ Eropigũ Jerusalén majarãre iri niyerure yũ ora pũhrũ Españague wagũca. Erogue wagũ mũare ïhatari wahgãgũra.

²⁹ Eropigũ mũa pohroge yũ wacũ Cristo yare yũ mũare buhecũ Cristo marire ðaro sĩporãcũcũ iigũcumĩ.

³⁰ Mũa, yũ acawererã, mari Opũre Jesucristore umupeoa. Eropirã Espĩritu Santo ïgũ turari mera gajirãre umupeoca mũa. Mũa eropiirã árĩrã yũ sãre turaro serẽbasaque Goãmũre.

³¹ Õpa arĩ serẽbasaque: Judea yeba majarã Jesure umupeobirã yũre erã ñero iidiacũ Goãmũ yũre itamuboro dopa serẽque. Eropirã Jerusalén majarãre iri niyerure yũ ocũ erã irire mucubiriri mera erã ñeaboro dopa serẽque.

³² Mũa eropa serẽcũ Goãmũ gamecũ mucubiriri mera mũa pohroge wagũca. Eropigũ mũa mera árĩgũ mucubiriri mera soogũra.

³³ Goãmũ marire ðaro árĩcãgũ ïgũ mũa mera árĩporo. Eropa ta iiporo.

16

Pablo ðadoreñumi

¹ Mari acawerego Febe waĩcũgo mũa pohroge wabo iimo. Igo Cencrea waĩcũri macague Jesu yarãre itamugo ãhrimo.

² Eropigo bajarãre yũ sãre itamugo ãhrimo igo. Eropirã mũa igo mera yujuro mera mari Opũre umupeorã ãhraa. Eropirã igore ðaro mera bocatĩrique. Eropa ta iiro gahmea marire Jesu yarãre. Eropirã igore igo gamerire gajino dũhyacũ igore oque mũa.

³ Aquila, ïgũ marapo sã Priscila sã ðaporo. Jesucristo yare yũ buhecũ erã sã yũ mera mohmeama.

⁴ Erãre mero wejẽbocurima gajirã erã yũre wejẽdiacũ itamuri waja. Eropigũ erã mera mucubiria yũhũ. Eropirã judio masa árĩbirã Jesu yarã árĩpehrerã erã sã erã mera mucubirima.

⁵ Eropirã Aquila ya wihi gamenererã sã Jesu yarã ðaporo. Yũ mahigũ Epenéta sã ðaporo. ïgũ Asia majagũ ero árĩgũ Cristore umupeomũhtadigũ árĩmi.

⁶ María sã ðaporo. Igo mũa mera turaro mohmeapo.

⁷ Yũ acawererã Andrónico, Junia sã ðaporo. Peresu yũ árĩcũ erã ta yũre wapicũnirã ãhrama. Eropirã yũ core Cristore umupeonũgañorã erãpũ. Gajirã Jesu ïgũ apinirãpũ erãre “Diaye ta ðarã ãhrima,” arĩ wereniguima.

⁸ Amplia sã yũ mahigũ Jesu yagũ ãhrimi. ïgũ ðaporo.

⁹ Eropigu Urbano sã ðaporo. Īgu sã mari mera Cristo ya árĩburire mohmeami. Eropigu yu mahigu mera majagu Estaqui ðaporo.

¹⁰ Eropigu Apele sã ðaporo. Īgu diaye ta ðaro Jesucristore umupeomi. Īgu iiricũre ĩarã irire masia mari. Eropirã Aristóbulo ya wihi majarã árĩpehrerã ĩgu marapo ĩgu porã sã ðaporo.

¹¹ Yu acaweregu Herodión ðaporo. Eropirã Narciso ya wihi majarã Jesu yarã ðapehrecãporo.

¹² Eropirã Trifena, Trifosa sã ðaporo. Erã nome mari Opu Jesu mohmerire iiamã. Mari mahigo Pérsida sã ðaporo. Igo mari Opu Jesucristo yare turaro mohmemo.

¹³ Eropigu Rufo mari Opu Jesure ðaro umupeogu, ĩgu yare ðaro iigu ðaporo. Īgu pago sã ðaporo. Igo yu pago iro dopa ta árĩgo ãhrimo.

¹⁴ Asíncrito, Flegonte, Herma, Patroba, Herme, gajirã Jesu yarã erã mera majarã sã ðaporo.

¹⁵ Eropirã Filólogo, Julia, Nereo, ĩgu pagu mago sã Olimpa, gajirã erã mera majarã sã Jesu yarã ðaporo.

¹⁶ Eropirã mua mera majarãre bocatĩrirã mucubiriri mera mojoto ñeaque. Árĩpehrerã Jesu yarã árĩpehrero majarã mũare ðadorema.

¹⁷ Yu acawererã, mua mera yujurãyeri mũare game ĩhaturicũ iirã game dũca waricũ iirã árĩcoma. Eropirã mũare Jesu ya buherire goroweoma. Eropirã eropa iirãre ðaro iique goroweorĩ arĩrã. Eropa árĩrãre wapicũbiricãque.

¹⁸ Eropa iirã mari Opu Jesucristo yare iibeama. Ñerire erã haribejari dihtare iima. Eropirã ðaro wereniguirã iro dopa guyama masibirãre erã. Erã eropa guyacũ erãre ðaro peenũrũma. Eropirã erãre wapicũbiricãque mua.

¹⁹ Mũaru Jesure ðaro yũhrirã ãhraa. Irire árĩpehrerã masima. Eropa ðaro mua yũhrirã mua árĩcũ pee mucubiria yũhũ. Eropigu ðaro mua iiborore masicũ gahmea yũhũ. Eropigu ne ñeri sãre mua iibiricũ gahmea yũhũ.

²⁰ Eropigu Goãmũ marire ðaro árĩcãcũ iigu merogã pũhrũ watĩre tarinũgagu iibasagũcumĩ mũare. Mari Opu Jesucristo ðaro mũare itamuniguicãporo.

²¹ Timoteo yu mera majagu mũare ðadoremi. Yu acawererã Lucio, Jasõ, Sosípate mũare ðadorema.

²² Yũhũ Tercio ipũre gojabasagu ãhraa Pablõre. Yũhũ Jesu yagu árĩgu mua Jesu yarãre ðadorema.

²³ Gayo ya wihi árĩcãgu iiaa yũhũ Pablo. Īgu ya wihigue Jesu yarã gamenerema Goãmũre umupeomorã. Īgu sã mũare ðadoremi. Eropigu Erasto i maca majarã oparãre niyeru dibubasagu mũare ðadoremi. Mari acaweregu Jesu yagu Cuarto sã mũare ðadoremi.

²⁴ Mari Opu Jesucristopũ mũare árĩpehrerãre ðaro iiporo. Eropa ta iiporo.

Pablo Goãmũre umupeori mera gojatuñumi

²⁵⁻²⁷ Mari Opu Jesucristo ya buheri mera ðari buheri mera Goãmũ mũare ĩgũre guñaturanemocũ iimasimi. Iribojegue iri ðari buheri ne masa masibiriri buheri árĩriyoro. Dohpaguere Goãmũ yare weremũhtanirã erã gojara mera iri buherire masidoregu iimi. Yu sã irire buhea. Iri buherire árĩpehrero majarã dohpaguere masima. Goãmũ eropa árĩniguicãgu dorero dopa ta erã masima. Iri buherire ĩgu ta weredorepu masa ĩgũre erã yũhriborore, ĩgũre erã umupeoboro sãre. Eropirã ĩgũre “Diaye ta ðagu, turagu ãhrimi,” arĩ umupeorã. Īgu yujugu ta Goãmũ ðaro masipehogũ ãhrimi. Jesucristo ĩgu itamuri mera Goãmũre eropa umupeoniguicãrã mari. Eropa ta iirã. Iripẽta ãhraa.

1 Corintios

Pablo Goãmũ yarãre Corinto majarãre gojabeoñumi

¹⁻² Yũhũ Pablo, Jesucristo yare ïgũ buhedore apidigũ ãhraa. Goãmũ ïgũ gamero dopa ta Jesu ïgũ apibure yãre beyepũ ïgũ. Sostene Jesu yagũ mari acaweregũ mera mũare Goãmũ yarãre Corinto majarãre gojabeoa gũa. Jesucristo mera majarã mũa árĩcũ Goãmũ yarã árĩmorãre beye aĩdi árĩmi Jesucristo mũare. Eropirã árĩpehrero majarã gajirã mari Opũ Jesucristore serẽrã árĩrã, erã sã Goãmũ yarã ta ãhrima. Jesucristopũ erã opũ mari Opũ sã ãhrimi.

³ Eropirã Goãmũ mari Pagũ, mari Opũ Jesucristo mera mũare õadoreã. ïgũ itamuri mera õaro árĩque mũa.

Jesucristopũ mũare õaro iibasadigũ árĩmi Goãmũre, arĩ gojañumi Pablo

⁴ Jesucristo mũare õaro iibasadigũ árĩmi Goãmũre. ïgũ eropa iicũ ïagũ, Goãmũre yũ mahigũre, Õhaa,” arãa yũhũ mũmuri nũcũ.

⁵ Cristo yarã mũa árĩcũ ïagũ Goãmũpũ mũare õaro árĩcũ iimi. Eropigũ ïgũpũ ïgũ yare mũare gajirãre weremorãre iimi ïgũ. Eropigũ ïgũ, ïgũ yare õaro masicũ iimi mũare.

⁶ “Cristo mũare õaro iigũcumĩ,” mũare gũa arĩ werediro ta wahabũ mũare Cristo yarã mũa wacũ.

⁷ Eropigũ árĩpehreri ïgũ ya árĩburire mũa iimasicũ iimi Goãmũ mũare. Eropiro ne dũhyabeãa mũare. Mari Opũ Jesucristo i yebague ïgũ dujariborore mũa corerisubũ Goãmũpũ mũare eropa itamuniguicãgũcumĩ.

⁸ Eropigũ Jesucristopũ mũa ïgũre umupeoniguicũ iigũ ãhrimi. ïgũ eropa árĩgũ árĩcũ mũapũ i mũmũ pehrecũ mũa ñeri iira dipuwaja moorã árĩcũ iigũcumĩ.

⁹ Goãmũ “Õpa iigũra,” ïgũ arĩdiro dopa ta ïgũ iimi. Eropigũ ïgũ, ïgũ magũ mari Opũ Jesucristo mera yujuro mera árĩmorãre marire beyedi árĩmi.

Jesu yarã Corinto majarã erã game dũca warirare Pablo arĩ gojañumi

¹⁰ Yũ acawererã, mari Opũ Jesucristo ïgũ dorero mera mũare bũrigã serẽbu iiaa: Mũa basi game dũyasobiricãque. Eropirã mũa basi game dũca waribiricãro gahmeã. Yuju curu ta árĩque mũa. Eropirã yujuropa ta õaro árĩniguicãque. Eropa iirã mũa iiburire pepirã, yujuropa iique mũa.

¹¹ Yũ acawererã, mũa basi game dũyasorã iayoro mũa. Eropa arĩ wereama Cloé ya wihi majarã yũre.

¹² Gajirã mũa mera majarã õpa arãñorã: “Pablo ya curu majarã ãhraa gũa,” arĩ wereniguiaayoro gajirã mũa. Eropirã gajirã “Apolo ya curu majarã ãhraa gũa,” arãyoro gajirã. Eropirã gajirãpũ daja, “Pedro ya curu majarã ãhraa gũa,” arãyoro mũa. Eropirã gajirãpũ daja, “Gũa tamera Cristo ya curu majarã ãhraa gũa,” arãyoro mũa.

¹³ Mũa eropa arĩquerecũ ta yũhũ õpa wereã mũare: Cristo ya curu majarã yuju curu ta ãhraa mari. Eropirã mari basi yujurãyeri dũca warimasibeãa mari. Yuju curu ta árĩrã iiaa mari. Yũhũ Cristo árĩbeãa. ïgũ iidiro dopa mũa ya dipuwajare crusague sĩridigũ árĩbeãa. Eropigũ mũare gajigũ waĩyegũ yaha waĩ mera waĩyebemi. Cristo ya waĩ mera waĩyecumĩ mũare.

¹⁴ Mũare mũa mera majarã sãre waĩyebiribũ yũpũ. Crispore, Gayo sãre erã dihtare waĩyebũ yũhũ. “Pablo waĩyenirã dihta ãhraa,” arĩmasibeãa mũa. Eropigũ gajirãre waĩyebiridigũ yũ árĩgũ “Õhaa,” arĩ pepia Goãmũre.

¹⁵ Bajarã masare waĩyedigũ yũ árĩcũ “Pablo ya waĩ mera ĩgũ waĩyemi guare,” arĩboaya mũa. Eropa arĩrã Jesucristore umupeobirã mũa yũpũre umupeoboaya. Eropigũ irire gamebirabũ.

¹⁶ Estéfana ya wihi majarã sãre waĩyebũ yũhũ. Erã nũcũ ta waĩyebũ yũhũ. Gajirã yũ waĩyenirãre guñabirica.

¹⁷ Cristo yũre obeogũ, gajirãre waĩyebure apibirimi ĩgũ yũre. Ōari buherire werebupũre apimi ĩgũ yũre. Iri ōari buheri “Cristo ĩgũ crusague sĩriñumi,” arĩ buheri masare gohrotori buheri āhraa Goãmũ yare erã iiburire. Eropigũ yũhũ irire buhegũ gajigũ ōaro masitarigũ iro dopa buhebeaa. Masa erã masiri mera buhebeaa. Yũhũ eropa yũ ejatuharo mera buhecũ mũa ōari buheripũre umupeobiriboaya.

Goãmũ ĩgũ turarire ĩgũ masiri sãre opagũ āhrimi Cristo, arĩ gojañumi Pablo

¹⁸ Peamegue dederemorãpũ iri buheri “Cristo crusague ĩgũ sĩridi árĩmi,” arĩ buherire peerã ōpa arĩma: “Pee masibirã ya buheri āhraa,” arĩmaacãma. Maripũ Cristo ĩgũ taumorã arĩrã ōpa arãa: “ ‘Crusague ĩgũ marire sĩridi árĩmi,’ arĩ buheri tura āhraa. Iri buheri mera Goãmũ marire gohrotomi,” arãa mari.

¹⁹ Eropa ta arĩñumi Goãmũpũ ĩgũ yare erã gojarapũgue: Eropirã i yeba majarã masare “Ōaro masirã āhraa,” erã basi arĩrãre erã masiripũ duhpiburi arĩbeaa, arĩ ĩhmugũca yũhũ, arĩñumi Goãmũ.

²⁰ Eropirã i yeba majarã ōaro masirã duhpimorã arĩbeama. Erã pepiro dopa buherã sã duhpimorã arĩbeama. Dohpaguere wereniguimehrerã sã duhpimorã arĩbeama. I yeba majarã “Ōaro masirã āhrima,” arĩnirã erã árĩquerecũ ta “Pee masibirã erã āhrima,” arĩ ĩhmumi Goãmũ erãre.

²¹ Goãmũ tamera ōaro masigũ āhrimi. ĩgũ eropa árĩcũ i yeba majarã erã ya masiri mera Goãmũ yare ne masisũya mariroca erãre. Goãmũ “Erã masiri mera yũre masisome,” ĩgũ arĩdiro dopa ta eropa wahabũ erãre. Ōpa arĩñumi: “Yaha ōari buherire wrecũ masa yũre masirãcoma,” arĩñumi. Eropigũ “Iri buheri pee masibirã ya buheri āhraa,” gajirã arĩquerecũ, gajirãpũre erã ōari buherire peerãpũre Goãmũ taumi. Cristore erã umupeocũ ĩagũ “Erãre peamegue wabonirãre taugũra,” arĩmũhtapũ.

²² Judio masa deyoro moarire ii ĩhmudorema erã iri buherire umupeoboro core. Eropirã griego masa judio masa arĩbirã arĩrãpũ erã pepiro dopa buhecũ gahmema.

²³ Maripũ “Jesucristo mari ñeri iira dipuwaja crusague sĩridi árĩmi,” arĩ buherire buhea mari. Iri buherire peerã judio masapũ gamebeama. Eropirã iri buherire judio masa arĩbirãpũ “Pee masibirã ya buheri āhraa,” arĩma.

²⁴ Goãmũ ĩgũ yarã arĩmorã ĩgũ beye añirãpũ iri buherire pee ōpa arĩ masima: “Goãmũ masipehogũ turagũ āhrimi. Cristo marire sĩribasara mera marire peamegue wabonirãre Goãmũ taumi,” arĩ masima. Erã judio masa, judio masa arĩbirã sã eropa arĩ masima Jesu yarã arĩrã.

²⁵ Goãmũ ōaro masipehogũ āhrimi. “Goãmũ pee masibigũ āhrimi,” masa arĩ pepiquerecũ ta i yeba majarã tauro ōaro masipehogũ āhrimi. Eropigũ “Turabigũ āhrimi,” masa arĩ pepiquerecũ ta erã wecague turatarinũgagũ āhrimi ĩgũ.

²⁶ Yũ acawererã, Goãmũ mũare ĩgũ beyeboro core mũa arĩmũhtarare guñaque. I yeba majarã “Ōaro masirã āhrima,” erã arĩnirã watopegue Goãmũ mũare bajamerãgã dihtare beye aĩdi árĩmi. Eropirã masa tĩrã oparã sã arĩnirã bajamerãgã āhraa mũa Jesu yarã.

²⁷ I yeba majarã “Pee masibirã āhrima,” erã arĩnirã watopepũre mũare Goãmũ beye aĩdi árĩmi. Eropa beyedi árĩmi “Ōaro masirã āhrima,” erã arĩnirã erã masibirã dujaboro dopa. Eropigũ i yeba majarã “Turabirã, doyarã āhrima,” erã arĩnirãre Goãmũ aĩdigũ árĩmi doyarãpũ erã doyarã dujaro dopa.

²⁸ Masa erã ãadiabirãre “Duhpimorã árĩbeama,” arĩma. Erã eropa arĩnirãre bu árĩrãre Goãmũ ãgu yarã árĩmorãre aĩdigũ árĩmi mũare. Eropa aĩgu i yeba majarã oparãre, guhyadiarãre, “Gũarũ bu árĩrã ãhraa,” erã arĩcũ iigu iimi Goãmũ erãre.

²⁹ ãgu eropa iicũ i yeba majarã ne yujugũ ãgu gamero mera “Yũ tamera turagu, õaro masigu ãhraa,” arĩ tarinũgamasibeami Goãmũ ãgu ãacũ.

³⁰ Goãmũrũ marire Jesucristo yarã árĩcũ iimi. ãgu yarã árĩrã mũuri nũcũ Goãmũ mera árĩrãca mari. Jesucristorũ Goãmũre õaro masicũ iimi marire. Eropigu mari ñerire cóãgu marire õarire gohrotocũ iigu ãhrimi. Eropigu marire peamegue wabonirãre taubu ãhrimi.

³¹ ãgu eropa iicũ Goãmũ yare erã gojarapũ ãgu arĩ gojadiro dopa ta eropa wahaa. Õpa arĩ gojañuma: “Yũ gamero masipehogũ ãhraa,” arĩgu irire arĩbiricãporo. Õpa arĩporo: ‘Mari Opũrũ masipehogũ ta ãhrimi,’ arĩporo ãgu,” arĩ gojañuma Goãmũ yare erã gojarapũgue.

2

Cristo crusague ãgu sĩrira buheri ãhraa i, arĩ gojañumi Pablo

¹⁻² Yũ acawererã, mũa pohro wabu õpa arĩ pepibũ yũrũ: “Erã mera árĩgu Jesucristo crusague sĩridigu waĩpeo ãgure erã masiburi dihtare buhegura erãre,” arĩ pepibũ mũare. Eropigu mũa pohro árĩgu Goãmũ yare mũare buhebũ. Goãmũ yare mũare buhegu, weretarinũgagu iro dopa “Masitarigu ãhraa,” arĩ buhegu iibiribũ.

³ Eropigu mũa mera árĩgu bu árĩgu iro dopa árĩbũ yũhũ. Eropigu yare umupeori arĩgu doyañariro dopa buhebũ yũhũ.

⁴ Eropigu Goãmũ yare buhegu “Masipehoa yũhũ,” arĩgu weretarinũgagu iro dopa buhebiribũ. ãgu yare buhecũ Espĩritu Santo ãgu turari mera mũare iri buherire umupeocũ iimi.

⁵ Eropa ta arĩ buhebũ yũhũ mũare masa erã gamero erã ya masiripũre mũa gamebiriboro dopa. Goãmũrũre mũa umupeoburire eropa arĩ buhebũ yũhũ “Goãmũ turagu ãhrimi,” mũa arĩboro dopa.

Espĩritu Santorũ Goãmũ ãgu árĩricũrũre buhemi marire, arĩ gojañumi Pablo

⁶ Eropirã Goãmũ ya buherire Jesure õaro umupeorãguere werea guã. Iri buheri masiri ta ãhraa. I mũmũ maja masa erã gamero erã masiri iro dopa árĩbeaa i mũare guã buheri. I yebare dorerã ya masiri sã árĩbeaa. Erã masiri i mũmũ mera pehrero iiaa.

⁷ Goãmũ ya masiripũre werea. Iribojegue i buherire ne masisũya mariyoro. Negohraguere mari õaro arĩborore Goãmũ arĩ pepituhajamũripũ. Marire peamegue wabonirãre ãgu tauborore, ãgu mera mari arĩboro sãre “Masare eropa ta iigura,” arĩ pepiyurũ.

⁸ ãgu masare õaro arĩ pepirare i mũmũre dorerã masibiriñuma. Irire õaro masirã, mari Opũre Goãmũ magũ gohrare crusague pabia wejebiriboañuma erã.

⁹ Erã eropa masibirirare Goãmũ yare erã gojarapũgue õpa ãhraa:

Arĩpehrerã Goãmũre mahirã ya árĩburire Goãmũ õaro amubasayutuhapũ. Iri ãgu amubasarapũre masare masima masiya mara. Ne gajino iro dopa ãaya mara irire, arãa Goãmũ yare erã gojarapũgue.

¹⁰ Iri eropa arĩquerecũ ta Espĩritu Santorũ Goãmũ yare, masisũya marirare masicũ iimi marire. Arĩpehreri Goãmũ yare ãgu pepira sãre Espĩritu Santo masipehomi. Eropa masigu ãgu marire irire masicũ iimi.

¹¹ Ne gajirãrũ masũ ãgu pepirire masibeama. Masũrũ ãgu seyaro ãgu guñarigue ãgu pepirire masimi. Eropa ta masa Goãmũ ãgu pepirire ne masibeama. Espĩritu Santo dihta ãgu pepirire masimi.

¹² Eropirã mari Jesu yarã árĩrã erã i umu majarã Jesu yarã árĩbirã erã pepiro dopa pepibeaa. Goãmũ ãgu Espĩriture ohomi maripũre ãgu pepiro dopa mari pepiburire. ãgu marire õaro ãgu orare masicũ iimi Espĩritu Santopũ.

¹³ Eropirã Goãmũ yare mũare buherã, masa ya masiri mera gũa gamero buhebeaa gũa. Espĩritu Santo ãgu gamero dopa ãgu gũare werenigidoreripũre mũare buhea. Eropa buherã Espĩritu Santo gamero dopa Goãmũ yare õaro buhea gũa ãgu yarãre.

¹⁴ Espĩritu Santore opabirãpũ irire Espĩritu Santo yare erãre buhecũ, “Pee masibirã werenĩguiri ãhraa,” arĩma erã. Eropirã gamebeama. Espĩritu Santo ãgu itamuro mariro ãgu yare masima masiya mara masare. Eropirã erã ãgu yare ne masibeama.

¹⁵ Espĩritu Santore oparãpũ Goãmũ yare õaro masima. Gajirãpũ erãre “Pee masibirã ãhrima,” arĩmasibeama Espĩritu Santore oparãre.

¹⁶ Õpa arãa Goãmũ yare erã gojarapũgue: “Ne yujugũ ãgu gamero mera mari Opũ ãgu guñarire masigũ ne marimi. Eropirã ãgũre masa ne buhemasibeama,” arãa ãgu yare erã gojarapũgue. Maripũ Cristo yarã árĩrã, Cristo iro dopa masia.

3

Jesu yarã yujuro mera Goãmũ mohme corerã ãhrima, arĩ gojañumi Pablo

¹⁻² Yũ acawererã, mũare buhegu Espĩritu Santore õaro yũhrirãre yũ buhediro dopa buhemasibiribũ mũapũre. Mũa pepiri Espĩritu Santo opabirã pepiro dopa árĩbũ. Cristo yarã mũa árĩquererã ta ãgũre õaro yũhrirã árĩbirã majirãgã erã pee masibiro dopa ta Goãmũ yare õaro pee masibiribũ mũapũ dohpa. Eropa mũa pee masibiricũ ãagu Goãmũ yare õarire buhenemomasibiribũ mũare. Eropigũ majirãgãre apĩco dihtare mari oro dopa ta diasabiriri buheri dihtare buhebũ daja mũare. Dohpague sãre mũraro ta masinibeaa dohpa mũa.

³ Õpa iirã iiaa mũa Espĩritu Santore yũhribirã. Mũapũ mũa mera majarãre ãdiabirã, erã gajinore opacũ ãhaturirã, mũa basi yujurãyeri cururi Yũ acawererã, mũare buhegu Edũca warirã iiaa. Eropirã Espĩritu Santore opabirã Cristore gamebirã iro dopa iirã iiaa mũa. Eropirã Goãmũ yare õaro peebeaa mũa.

⁴ Õpa ãhrayoro mũa. “Pablo ya curu majarã ãhraa gũa,” arãyoro mũa yujurãyeri. Eropirã gajirã mũa mera majarãpũ “Apolo ya curu majarã ãhraa gũa tamera,” arãyoro mũa. Eropa arĩ dũyatorã Espĩritu Santore opabirã iro dopa arĩ wereniguia mũa.

⁵ ¿Yũhũ Pablo, Apolo mera duhpimorã ãhriri gũa mũa pepicũ? Árĩbeaa. Goãmũre mohme corerã ãhraa gũa. Gũare ãgu iidorero dopa iimorã ãhraa. Eropirã gũa mũare buhecũ peerã Jesucristore umupeonũgabũ mũa.

⁶ Õari buherire buherã pohegue mohme corerã iro dopa ãhrima mari werenigui queori mera buhecũ. Pohegue ãgu otemũhtadiro dopa ta yũhũ mũare Goãmũ yare buhemũhtabũ. Eropigũ gajigũ ãgu pohere ãhadiburo dopa ta Apolopũ yũ pũhrũ mũare buhenũrusiami. Gũa eropa buhequerecũ ta pohe maja yucũre iri bũgacũ ãgu iidiro dopa ta Goãmũpũ mũare ãgu yare masinemocũ iimi.

⁷ Eropigũ yũ buhemũhtadi árĩqueregu ta bu árĩgu ãhraa. Eropigũ Apolo yũ pũhrũ buhenemodi sã bu árĩgu ta ãhrimi. Goãmũ tamera õagu ãhrimi. ãgũpũ mũare ãgu yarã árĩcũ ãgũre masinemocũ iimi. Eropirã Goãmũpũre umupeoro gahmea mũare.

⁸ Otemũhtagu pũhrũ pohere ãhadibugũ yujuro mera mohme corerã ãhrima erã. Eropirã erã nũcũ erã mohmediropẽ ta wajatama erã. Eropa ta ãhraa gũa Apolo mera.

⁹ Eropirã gũa Goãmũ yare mohme corerã ãhraa. Eropa gũa mohme corerã Apolo yũ mera majagu ãhrimi. Mũapũ Goãmũ ya pohe iro dopa ta ãhraa. Mũa eropa árĩcũ Goãmũ ya pohe iri maja yucũre ãgu bũganemocũ iidiro dopa ta mũare ãgu yare masinemocũ iimi ãgu.

Eropigu Goãmũ muare ãgu yarãre ðarã árĩcũ iigu iimi. Eropirã mua Goãmũ mohmeri wihi iro dopa ãhraa mua gaji werenigui queori mera werediãcũ.

10 Yũre Goãmũ ãgu itamuro mera yũpũ wihi iimehregũ borari ãgu nugumũhtaro dopa ta Jesucristo yare muare buhemũhtabũ. Eropigu iri weca gajigu ãgu peoturia mũriaro dopa ta gajigu yũ pũhrũ buhenemogu iimi. Eropa buhenemogu ðaro gũhyadiaro mera Goãmũ yare buhero gahmea ãgũre. Queoro buhero gahmea.

11 Wihire iirã borarire nugumũhtabiricũ wihi iima masiya mara. Eropa ta Cristore buhebiricũ ãgu yarã wacũ iima masiya mara. Cristo mari ya dipuwajare sĩribasarare muare buhetuhajabũ. Eropirã mua Jesucristore umupeorã Goãmũ yarã watuhajabũ. Mua eropa árĩrãguere gaji buherire buhema masiya mara mua Goãmũ yarã wamorãre.

12-15 Goãmũ yarãre buhenemorã ãhrima. Erã watope gajirã queoro buhema. Gajirã queoro buhebeama. Queoro buheri oro, plata, waja pagari utãyeri iro dopa ãhraa. Queoro árĩbiriri buheripũ yucũ, taa, ñaira pũri iro dopa ãhraa. I mũmũ pehrerinũri árĩcũ Jesucristo dujarigu mari buhera queoro árĩcũ ãhmugũcumĩ. Mari buherare soeñagũ iro dopa ta queoro árĩcũ ãhmugũcumĩ. Eropiro oro, plata, waja pagari utãyeri soecũ ãjũbiro dopa ta mari buhera queoro ta árĩro dujaroca ãgu ãacũ. Eropa mari queoro buhenirã mari árĩcũ ðaro mari buhera waja wajayegũcumĩ. Eropa ta yucũ, taa, ñaira pũri soecũ ãjũpehrero dopa ta mari buhera queoro árĩbiro pehreroca ãgu ãacũ. Eropigu queoro buhebirinirã mari árĩcũ ãagũ marire wajayesome. Erã eropa árĩrã erã wajatabiriquerecũ Goãmũ erãpũre taugũcumĩ. Eropirã eropa queoro ðaro buhebirinirã merogã mera tarirãcoma. Eropirã wihi ãjũrisubu tariro dopa tarirãcoma.

16 Mua Jesu yarã mera Espĩritu Santopũ mua mera ãhrimi. Eropirã mua Goãmũ ya wihi iro dopa ãhraa. ¿Irire masibeari mua?

17 Eropirã mua Goãmũ ya wihi árĩro dopa árĩrã ãgu yarã gohra ãhraa. Eropigu ãgu yarãre yujugũ ãgu goroweocũ Goãmũ peamegue dedeogũcumĩ ãgũpũre.

18 Irire ðaro masique mua. Mua basi pee wisibiricãque. I mũmũ maja buherire opagu “Masitarinũgagũ ãhraa,” arĩ pepibocumi. Eropa arĩ pepigu mua mera majagu árĩgu, “Yũhũ Goãmũ masiri mariro pee masibigu ãhraa,” arĩ pepiporo ãgu. ãgu eropa arĩ pepigu diaye ta ðaro masigu wagũcumĩ.

19 I mũmũ maja masa erã gamero erã basi masiri “Bu gohra ta ãhraa,” arĩ pepimi Goãmũ. Eropa ta werenemoa Goãmũ yare erã gojarapũ. Õpa arĩ gojara ãhraa: “Erã gamero masirã erã pepiri mera ‘Õpa iirãra,’ erã arĩrare gajiropa wacũ Goãmũ iimi,” arãa Goãmũ yare erã gojarapũ.

20 Eropi gajipũgue ðpa arãa daja: “Masa erã gamero ‘Masipehorã ãhraa,’ erã arĩ pepiri duhpiburi árĩbiricũ masimi mari Opũ Goãmũpũ,” arãa Goãmũ yare erã gojarapũgue.

21-22 Eropirã “Pablo ya curu majarã ãhraa gũa,” arĩrã, “Apolo ya curu majarã ãhraa gũa,” arĩrã, “Pedro ya curu majarã ãhraa gũa,” arĩrã arĩbiricãque mua pare. Gũa árĩpehrerã mua ya árĩburire iirã dihta ãhraa. Goãmũ árĩpehreri mua ya árĩburire otuhajadigu árĩmi. ãgu ãhacũnugurare mua ya árĩburire odigu árĩmi muare. Muare ojocaricũ iimi mua ya árĩburire. Eropigu sĩricũ sãre iigũcumĩ mua ya árĩburire. Dohpague mua árĩrire, pũhrũgue mua árĩburi sãre ogũcumĩ. Eropirã árĩpehreri mera ãhraa.

23 Eropirã mũapũ Cristo yarã ãhraa ãgu ya árĩburire iimorã. Eropigu Cristopũ Goãmũ yagu ãhrimi ãgu ya árĩburire iibu. Eropirã “Gũa tamera Pablo ya curu majarã ãhraa,” arĩbiricãque mua pare.

4

Cristo ĩgu yare ĩgu buhedoregu ĩgu apinirã erã mohmerire werepu Pablo

¹ Őpa arĩ pepique mua yure, Apolo sãre: Eropa ta erã Cristore mohme corerã ãhrima. Eropirã “Masa erã masibirirare Goãmu yare buhedore ĩgu apinirã ãhrima,” arĩ pepique mua.

² Yujugu ĩgu ya árĩburire iidore apinirãre ĩgu gamero dopa ta ii corero gahmea erãre. Yu sãre eropa ta ii corero gahmea Cristo ĩgu gamerire.

³ Mua yure werewuquerecũ eropa pepicãa yũhu. Gajirã masa erã yure werewuacũ sãre eropa pepicãa yũhu. Yu iirire ĩarã “I õari ãhraa. I ñeri ãhraa,” arĩ beyemasibea mua yure. Yu basi árĩqueregu yu iirire õaro beyemasipehobea yu sã.

⁴ Őpa arĩ pepia yũhu. “Mari Opu yure ĩgu apidiro dopa ĩgu gamerire ipehorabu yũhu,” arĩ pepia yũhu. Yu õpa arĩ pepiquerecũ ta yu arĩ pepiri diaye árĩbiriboca. Mari Opu Cristo dihta yu iiricũre ĩagu õaro masimi yu ĩgu yare õaro iicũ.

⁵ Eropirã mari Opu ĩgu dujariboro core masare erã iirare arĩ werewuabiricãque. ĩgu dujarigu masa erã iirare iribojegue gajirã erã masibirirare Cristo deoro moagucumi. Eropirã mari iidiarare ĩgu masicũ iigucumi gajirã masare. Irisubu ta mari nũcũre ĩgu yare mari iidiro dopa ta “Irire õaro iibabu,” arĩgucumi Goãmu marire.

⁶ Yu acawererã, yũhu Apolo mera gũa árĩricũre werebu yũhu mũare buhebu. Eropa werebu Goãmu ĩgu yare ĩgu gojarapũ ĩgu arĩdirore mua tarinũgabiriboro dopa. Eropa tarinũgabitã árĩrã mua yujurãyerire umupeobiricãque. Mua eropa iibirã árĩtarinũgadiarã iiaa.

⁷ Mua eropa iibiriboro dopa gũa iirare werebu mũare. Mua eropa tarinũgadiaquererã mũapu gajirã tauro õarã árĩbeaa mua. Goãmu mũare ĩgu ora dihtare opaa mua. Eropirã ĩgu mũare masicũ iira dihtare masia mua. ¿Mua gamero oparã, mua bocatũuro masirã árĩbiriquererã ta, duhpirã “Masipehorã ãhraa,” arĩri mua? Eropa arĩrã “Goãmu gũare obirimi. Eropigu gũare masicũ iibirimi,” arĩdiarã dopa ta iiaa mua.

⁸ Mũapu “Árĩpehrerire opaa gũa. Gũare ñehe duhyabeaa,” arĩraa mua. Eropirã gũa mua pohro árĩbiricũ õpa arĩ pepiraa: “Oparã iro dopa masirã ãhraa gũa,” arĩ pepiraa mua. Diaye ta oparã iro dopa mua masipehorã árĩcũ mũare õatariaboya. Mua eropa árĩcũ mua mera gũa sã oparã iro dopa masipehorã árĩboya. “Masirã ãhraa gũa,” arĩ pepirã, ¿õaro arĩ pepiri mua? Őaro pepibea yu ĩacũ.

⁹ Őpa arĩ pepia yu tamera: Goãmu gũare Jesu ĩgu yare buhedore apinirã doca maja curu apimi gũare. I yeba majarã masa, anyua sã gũa ñero taricũ gũare ĩamũrima eropa wacũ.

¹⁰ Cristo yare gũa buhecũ ĩarã, “Pee masibirã ãhrima,” arĩma masa gũare. ¿Mũapu Cristo yare õaro pee masirã ãhriri mua? “Turabirã, bu árĩrã ãhrima,” arĩma masa gũare. ¿Mũapu õaro turarã ãhriri mua? Mua basire umupeoa. Gũapũre masa ne umupeobea.

¹¹ Gũapu dohpaguere ñero tarirã, oaboarã, ñemesiburã, ñeri suhricũrã, wiri moorã ãhraa. Eropirã gũare gajirã umupeobirã, gũare pabiramũrima.

¹² Eropirã gũa buheniguiquererã teboricũrã árĩrã gũa árĩburi majare gũa baburi sãre mohmea. Eropirã gajirã gũare erã ñero wereniguiquerecũ ta gũapu Goãmũre õaro erã árĩburire serẽbasaa. Eropa iirã gajirã gũare ñero iimorã erã nũquerecũ ta eropa pepicãa gũa.

¹³ Eropirã “Ñero iirã ãhrima,” gũare erã werewuquerecũ ta gũapu erãre õaro wereniguia erã õaro árĩburire. Eropirã erã burigã dohoma gũare. Iribojegue eropa iinũgama. Dohpague sãre mũraro ta iima gũare.

14-15 Mũare ðari buherire buhemũhtabu. Eropa buhecũ mũa peecũ Jesucristo mũare ïgu yarã wacũ iidi árĩmi. Eropa mũare buhedigu mũa pagu iro dopa ta wahabu yũhu. Bajarã mũare Cristo yare buherã erã árĩquerecũ ta mũare buhemũhtagu yũhu yujugu ta áhraa. Eropigu yũhu yujugu ta mũa pagu iro dopa áhraa. Eropigu mũare guhyasĩricũ iibu ire gojagu iibea. Yu porã yu mahirãre mũare werebu ire gojaa yũhu.

16 Eropigu ire turaro mũare werebu iiaa yũhu. Yũre ïhacũque mũa sã.

17 Mũa eropa iicũ gamegu mũa pohro Timoteore obeogu iiaa. ïgu yu magu iro dopa yu mahigu mari Opũ Jesucristo yagu áhrimi. Eropigu Cristo gamero dopa iiniguigu áhrimi ïgu. Timoteo mũa pohro ejagu Jesucristo yare yu iidiro dopa mũare guñacũ iigucumi mũa sã eropa iiboro dopa. Jesu yarã pohrogue noho wagu Jesucristo yare erã iiburire buheniguicãa.

18 Yujurãyeri mũa mera majarã oparã árĩdiarã ðpa arãñorã: “Pablo mari pohroguere arisome,” arĩ pepirañorã erã.

19 Goãmũ gamecũ mũa pohrogue dohparagã ta ejagũca. Eropa ejagu erã oparã árĩdiarã mũa mera majarã erã eropa arĩrare ïagũra. Eropigu erã Goãmũ turari opacũ ïagũra yũhu.

20 Goãmũ mari Opũ áhrimi. Mari arĩ weretarinũgaquerecũ ta ïgu yare mari iibiricũ mari wereniguiri duhpiburi árĩbeaa. ïgu turari mera ïgu gamero dopa iicũ gahmemi.

21 ¿Mũa pohrogue mũa ya dipuwaja dipuwaja moagu yu wacũ gahmeri mũa yũre? ¿O mũa ðaro iira waja mucubiriri mera waro gahmeri mũa yũre?

5

Corinto majarã erã ñeri iirare werepu Pablo

1 Gajirã ðpa arĩ querecũma guare: Yujugu mũa mera majagu ïgu buamore ta marapocũ waĩcumĩ. Eropa ta arĩ werema masa guare. Erã eroparĩcũ peemaria wahabu. Gajirãpu Goãmũre masibirã árĩquererã erãpu eropa iirã árĩbeama.

2 Mũa mera majagu ïgu eropa iiquerecũ ta mũapu “Õatararã áhraa guã,” arĩ pepiraa. ¿Duhpirã ïgu eropa ñeri iirare masiquererã ta guhyasĩrisãbeari mũa ïgũre? Eropa ñero iigũre mũa Jesu yarã mera majagũre cóãcãque mũa.

3-4 Yũhu mũa mera árĩbiriqũregũ ta yu guñari mera mũa mera árĩgu iro dopa áhraa yũhu. Eropigu mũa mera árĩgu yu árĩbodiropo dopa ta ñero iigũre ïgu eropa ñero iira dipuwaja, dipuwaja moadoretuhaa yũhu. Jesucristo ïgu dorero mera ta eropa iidorea. Eropa mũa Jesu yarã gamenererã yu guñabeori merague yũhu mũa mera árĩcũ, mari Opũ Jesu ïgu turari mera

5 ïgũre ñero iigũre cóãque. Watĩ mera ïgu ñero tariborore apique. Eropa ta cóãque ïgũre ïgu ñero tariri mera ñerire ïgu uaribejarire ïgu gohrotoboro dopa. Mari Opũ Jesucristo ïgu dujaririnũ ñero iidigu mũru Jesu mera ïgu ðaro tariboro dopa dohpagũre ïgũre eropa apinique, arãa yũhu.

6 “Õaro áhraa guã,” mũa arĩquererã ta ñero iirã iica mũa. Ñero iigu ïgu ñerire mũa eropa ïacãrã, árĩpehreri ñeri mũare ii ïhmucũ árĩpehrerã ñero iirãca. Eropiro árĩpehreri ñeri sehya wa mũa árĩrogue. Panre buagacũ iiri pohga ðaro seyanũgajaro dopa ta iri ñeri ðaro seyaroca mũaguere. ¿Irire masibeari mũa?

7 Yu acawererã judio masa Pascua árĩcũ ovejare wejẽmũrima erã ñeri iira dipuwajare Goãmũre cãdijidorerã. Oveja sĩridiro dopa ta Cristo mari ñeri dipuwajare sĩribasadi árĩmi. ïgu eropa sĩribasarañe mera mũa ñerire cóãñirã áhraa. Irire guñarã mũapu ñero iigũre mũa mera majagũre cóãque ñeri mũa watope mariboro dopa.

⁸ Iribojegue ñerire ñhacũ iinirã árĩribũ mari. Eropirã dohpaguere mari ñerire cóãñirã árĩrã mari ñerire ñaribejaro mariro, ñero iiro mariro árĩrã. Iribojegue mari ñerire iimũridiro dopa ta iibiricãrã. Eropirã diaye maja õaro wereniguri mera, õaro iiricuri mera árĩrã pare.

⁹ Mũare yũ gojabeorapũre nome mera ñero iirã, ñerire iimajiñajarã mera ne wapicũdorebiriribũ.

¹⁰ Eropa arĩgũ “Jesu yarã árĩbirã mera árĩbiricãque,” arĩbiribũ. Eropigũ “Nome mera ñero iirã mera, gajinore turaro gamenemocãrã mera, yajaricũrã mera, goãmarã wéanirãre umupeorã mera árĩbita,” arĩbeaa. I yebare eropa árĩrã mariro Jesure gamebirã mariro mari dihta árĩmasibeeaa. Árĩpehrerogue ãhrima erãpũ ta.

¹¹ Eropigũ mũare gojabeogũ õpa arĩ doreribũ: “Mũa mera majarã Jesu yarãpũ erãpũ ñerire iicũ ñha erãpũre wapicũbiricãque,” arĩ goja doreribũ. Eropirã mũa mera majagũ “Jesu yagũ ãhraa,” ñgũ arĩgũ árĩqueregũ ta nome mera ñero ñigũ, gajinore turaro gamenemogũ, goãmarã wéanirãre umupeogũ, ñero quere moa coregũ, merericũgũ, yajaricũgũ ñgũ árĩcũ ñgũpũre wapicũbiricãque. Eropirã eropa ñigũ mera ne babiricãque.

¹²⁻¹³ Jesu yarã árĩbirãpũre Goãmũpũ dipuwaja moagũcumĩ. Eropigũ Jesu yarã árĩbirãre erã ñero iiri dipuwaja moadoregũ árĩbeaa yũhũ. Eropa iibiricãro gahmea yũre. Eropa arĩquerecũ ta mari Jesu yarã watope mari ñero iira dipuwajare moaro gahmea mari basire. Eropirã mũa Jesu yarãpũ mũa mera gamenererã mũa basi mũa iirare ñha masiro gahmea mũare. Eropirã yujugũ mũa mera majagũ ñgũ ñero iicũ ñarã ñgũre dipuwaja moadorero gahmea mũare. Eropirã Goãmũ yare gojarapũgue arĩdiro dopa mũapũ mũa mera majagũre ñero ñigũre dipuwaja moaro dopa iirã ñgũre cóãque.

6

Jesu yarãre weresãrare werepũ Pablo

¹ ¿Mũa basi game dũyatorire duhpĩrã Jesu yarã árĩbirã pohroque amudorerã wahari mũa? Jesu yarãre mũa mera majarãre weresãdiarã gajirã Jesu yarãre irire werero gahmea mũare. Eropirã Jesu yarãpũ amubasaporo.

² Pehrerinũ árĩcũ mari Jesu yarãpũ mari árĩpehrerã masa erã iirare beyerãca. ¿Irire masibeari mũa? Eropirã pehrerinũ árĩcũ masa árĩpehrerãre beyemorã árĩrã, dohpague sãre amumasia mari. Eropirã dohpague gajiropa wacũ sãre amumasia mari.

³ Anyua erã iira sãre beyerãca mari. ¿Irire masibeari mũa? Mari eropa anyuare beyemorã árĩrã diaye ta dohpague sãre Jesu yarã erã iirare ñarã beyemasica mari.

⁴ ¿Eropirã duhpĩrã mũa mera majarãre weresãdiarã Jesure gamebirã, “Bu árĩrã” mũa arĩrã pohroque amudorerã wahari mũa?

⁵ Ire arĩgũ iiaa mũa guhyasiuro mũa tariborore. Mũa dũyatorire werebu õaro masigũ árĩcumĩ mũa watopere, yũ arãa.

⁶ ñgũ eropa arĩquerecũ ta mũa mera majagũ Jesu yagũ gajigũ ñgũ acaweregũre weresãdiagũ Jesu yarã árĩbirãre beyedoregũ wahami.

⁷ Masare beyegũ pohroque mũa acawererãre weresãrã Goãmũ gameripũre tarinũgarã iiaa mũa. Gajigũ mũa mera majagũ mũare ñero ñgũ iicũ eropa ñacãboaya mũa. Jesu yarã árĩbirãre mũa weresãbiriborore mũa acaweregũre mũare ñgũ ñero iirare mũa eropa ñacãcũ õatariaboaya. Jesu yagũ mũare ñgũ yajacũ ñgũre mũa weresãboro core ñgũ mũare yajarare mũa eropa ñacãcũ õaboaya.

⁸ Mũa eropiibeaa. Gajirãre ñero iirã ãhraa mũa sã. Yajarã ta ãhraa mũa sã. Jesu yarã mũa acawererã erã arĩquerecũ ta erãre ñero iirã, yajarã iiaa mũa.

⁹ Eropā iirā Goāmū ĩġu opu árĩroguere wamasibeama. ¿Irire masibeari mũa? Pee wisibiricāque mũa. Őpa iirā Goāmū pohroguere wasome: Gajirā nome mera ñero iirā, goāmarā wéanirāre umupeorā, gajigū marapore marapocurā, gajigū marapū mera ñero iirā nome, ũa seyaro erā dũpũri mera ñero iirā, nome sã eropa ta iirā,

¹⁰ yajarā, gajinore turaro gamenemorā, merericurā, gajirā masare ñero quere moa corerā, ġũyari mera yajarā ne Goāmū ĩġu opu árĩroguere wamasibeama.

¹¹ Iribojeguere mũa yujurāyeri eropa iirā árĩyoro. Eropā iinirā mũa árĩquerecũ ta dohpaguere mũa ñero iirare cóātuhami Jesucristopũ. Eropā ĩġu taunirā mũa árĩcũ ĩġu yarā árĩmorā iimi Goāmū mũare. Eropā iigũ “Őarā āhrima,” arĩ ĩhami ĩġu mũare. Eropā ta iimi mũare mari Opũ Jesucristo mera, Espĩritu Santo mera.

Mari dũpũ ðarire iiburi dũpũ árĩro iiaa, arĩ gojañumi Pablo

¹² “ ‘Goāmū iidorebirira árĩpehleri iimasiri āhraa yũre,’ arĩmi Pablo,” arāa mũa yũre. Yũ iimasipehoquereġũ ta, yũ iiri yũre gajirā sãre itamubiricũ ĩha irire iibeaa. Eropā ta árĩpehleri iimasiri āhraa yũre. Eropā iimasiquereġũ ta yujuyerisuburi irire eropa iipogũ duhumasibiriboca, arĩġũ irire iisome yũhũ.

¹³ Mari bari mari paru maja árĩburi ta āhraa. Eropiro “Mari paru bari dicũburiduru paru āhraa,” arāa mũa yujurāyeri. Mũa eropa árĩquerecũ ta pũhrũ Goāmũpũ mari barire mari paru sãre iri pehrea wacũ iigũcumi. Eropirā mũa yujurāyeri “Mari dũpũpũ mari ũaribejari iiburi dũpũ āhraa,” arĩraa mũa. Eropā árĩbeaa. Mari dũpũ ũaribejari iiburi dũpũ árĩbeaa. Mari dũpũpũ mari Opũ ya árĩburire iiburi dũpũ āhraa. Eropigũ mari Opũpũ mari mera āhrimi mari ĩġu yare ðaro iiboro dopa.

¹⁴ Eropigũ Goāmū ĩġu turari mera mari Opũ Cristo dũpũ mũrarore masupũ. Eropā ĩġũre masudiro dopa ta mari dũpũ sãre masugũcumi ĩġũ.

¹⁵ ¿Mũa ya dũpũ Cristo ya dũpũ árĩri iro dopa árĩcũ masibeari mũa? ¿Cristo ya dũpũ árĩri iro dopa árĩrā nomeo ñero iiricũgo mera mari árĩcũ ðhari mũa pepicũ? Őabirigohracāca.

¹⁶ Ñego mera yujugũ igo mera árĩcũ ĩġu dũpũpũ igo ya dũpũ mera árĩro yuju dũpũ iro dopa ta āhraa. ¿Irire masibeari mũa? Eropā arĩ gojara āhraa Goāmū yare erā gojarapũġue. Őpa arāa: “Nomeo ũamũ mera árĩrā perā árĩquererā yuju dũpũ iro dopa wahama,” arĩ gojamũriñumi.

¹⁷ Mari Opũ ĩġu yarā mera āhrimi. Eropigũ yujugũ ĩġu mari Opũ mera perā árĩquererā yujugũ iro dopa āhrima erā ġũhari mera.

¹⁸ Eropirā nome mera ñero iirire, ũa mera ñero iirire ũaribejabiricāque. Irire mũa ũaribejabiriboro dopa ta irire duhrigā waque. Gaji ñerire mari iira mari dũpũrere mari goroweobeaa. Nomeo mera ñero iigũpũ ĩġu dũpũre ñetariaro goroweomi.

¹⁹ Espĩritu Santore marire ohomi Goāmū. Eropigũ mari dũpũ mera wihicũmi Espĩritu Santo. ¿Irire masibeari mũa? Eropirā mũa dũpũ mũa ya dũpũ gohra árĩbeaa. Goāmū ya dũpũ āhraa.

²⁰ Mũa ĩġu yarā árĩmorāre mũa ñeri dipuwajare wajayedigũ árĩmi Cristo. Eropirā ĩġu yarā árĩrā mũa dũpũ mera Goāmū ĩġu gamero dopa ta iique. Eropā iirā Goāmũre umupeorā iiaa mũa. Eropirā gajirā sãre ĩġũre umupeocũ iirā iiaa.

7

Mojoto diririre werepũ Pablo

¹ Dohpaguere mũa yũre serẽpi gojarare yũ sã mũare yũhrigũra. Masũ marapo maricũ sãre ðhaa yũ ĩacũ.

² Iri eropa áríquerecũ ta ero mua árĩro baja ɯaribejari āhraa. Eropirã ɯma erã nɯcɯ nome marapocɯporo gajirã nome mera erã ñero iibiriboro dopa. Eropirã nome sã erã nɯcɯ marapocɯporo gajirã ɯma mera erã ñero iibiriboro dopa.

³ Eropigũ marapocugure ĩgu marapore ðaro iiro gahmea. Igo marapũ sãre eropa ta iiro gahmea.

⁴ Marapocũgo igo dũpũ igo ya dihta árĩbeaa. Igo marapũ ya sã āhraa ĩgu ĩhadiburo dopa. Igo marapũ sãre ĩgu dũpũ ĩgu ya dihta árĩbeaa. ĩgu marapo ya sã āhraa igo ĩhadiburo dopa ta.

⁵ Mua perã árĩburire “iibiricãrã,” arĩbita. Gajisubu mua perã Goãmũ mera mua wereniguidiarã “I nɯcɯ nũri duhunirã dohpa, Goãmũ mera wereniguirã dohpa,” yujuro mera eropa arĩrã duhumasia mua. Mua eropa duhura pũhrugã mua dipaturi mua eropa árĩniguidiro dopa ta árĩque daja watĩ ñero mũare iidorebiriboro dopa. “Gajirã mera ñero iiboca,” arĩrã mua basi duhubita. Mua árĩmũhtadiro dopa ta árĩniguicãque daja.

⁶ Ire mũare dohpague yũ arĩrare arĩgu mũare dore gohrari mera dorebeaa. Eropa weregu iiaa mua iiburire mua masima ðaro.

⁷ “Ũma marapocɯporo,” aríquerecũ, árĩpehrerã mua yũ iro dopa ta marapo marirã mua árĩcũ ðaboaya yũre. Mua eropa árĩcũ gamequerecũ ta Goãmũ mari árĩpehrerãre yujuropa iimasiburire apibeami. Yujurãyerire marapocũmasiburire marapocũmasiburire apimi Goãmũ. Eropigũ ĩgu gajirãpũre marapocũmasibiriburire marapocũmasibiriburire apimi.

⁸ Eropigũ marapo marirãre, marapũ marirãre, wapeweyarãre ðpa arãa: Marapo marirã, marapũ marirã mua árĩmasirã, yũ árĩro dopa árĩcũ ðhaa.

⁹ Eropa árĩmasibirã turaro nomere gahmema. Irire turaro ɯaribejarã diaye ta marapocũcãporo. Nome sã marapocɯporo. Mua eropa ɯaribejarã mua marapocũcũ ðapũricãa. Eropiro marapocũcũ sãre ðapũricãa.

¹⁰ Mua marapocũrãre, marapocũrã nomere ðpa dorea: Yaha doreri gohra árĩbeaa i. Mari Opũ Cristo ire doredi árĩmi. Mua nomerũ mua marapũ sũmarãre cóãbircãque.

¹¹ Mua marapũ sũmarãre cóãrã, marapũ marirã dujaque. Dipaturi mua marapũ árĩdigũ mera ahmu ðaro árĩbircũ daja marapũ marirã dujaque. Eropirã mua ɯma sã mua marasã nomere cóãbircãque.

¹² Eropigũ mua sãre gajirã sãre ðpa arãa yũhũ. Mari Opũ ĩgu dorediro árĩbeaa i. Yũhũ ĩgu apidigũpũ ðpa arãa mũare: Yujurãyeri mua mera majarã Jesu yarãpũ Jesure umupeobirã nomere marapocũrã āhraa. Eropigũ ðpa arĩ werea mũare: Mua marasã nome mua mera erã dujadiacũ erã nomere cóãbircãque mũapũ.

¹³ Eropirã yujurãyeri mua mera majarã nome Jesu yarã nome Jesure umupeobirã mera marapocũrã nome āhraa. Mua marapũ sũmarã mua mera erã dujadiacũ erãre cóãbircãque.

¹⁴ Mua marapũ sũmarã Jesure umupeobirã erã áríquerecũ ta Jesu yarã nomere erã marapocũcũ, Goãmũ ðarã ɯma iro dopa ĩhami erãre. Eropirã mua ɯmapũ Jesu yarã mua árĩcũ mua marasã nome Jesure umupeobirã nome árĩbocoma. Erã eropa áríquerecũ ta mua mera erã nome marapocũcũ Goãmũ ðarã nome iro dopa ĩhami erãre. ĩgu eropa ĩabircũ mua porã Jesure umupeobirã porã iro dopa árĩboñuma. Eropigũ mua porã sãre ðarã iro dopa ĩhami Goãmũ.

¹⁵ Eropirã mua ɯmapũre mua marasã nome Jesure umupeobirã nome erãpũ mũare cóãcũ ðaroca. Mua nome sãre mua marapũ sũmarã Jesure umupeobirã erãpũ mũare cóãcũ ðaroca. Mari ðaro dujacũ gahmemi Goãmũ. Eropirã erã eropa cóãdiacũ “Yũ mera dujaque,” erãre arĩdorebeami Goãmũ. Eropirã mua erã marasã nome erã marapũ sũmarã árĩbeaa pare.

16 Mũa ũama mũa marasã nome mũa mera dujaquerecũ erã peamegue wabiriborore Jesure umupeocũ iimasibiriboca. Mũa nome sã eropa ta Jesucristore umupeocũ iimasibiriboca mũa marapũ sũmarãre. Eropirã erã mũare cóadiacũ òaroca.

17 Òpa ta iiro gahmea mũare: Árípehrerã mũa mari Opũ Cristo mũare ìgu áridorero dopa ta áríque. Goãmũ mũare ìgu apirare iique mũa. Irire árípehrero Jesu yarã gamenererãre eropa doreniguica yũhũ.

18 Jesu yarã mũa áriboro core circuncisión iinirã gasiro mero wiri aĩnirã árirã eropa ta dujaque. Eropirã Jesu yarã mũa áriboro core gasiro merogã wiri aĩbirinirã árirã mũa áriro dopa ta dujaque.

19 Dohpaguere gasiro mero wiri aĩnirã mũa áricũ duhpburi áribeaa. Irire iibirinirã mũa áricũ sãre gajiropa wasome. Goãmũ dorerire mari iicũpũre iri tamera òhaa.

20 Eropirã Goãmũ Jesu yarã mũare ìgu aĩcũ irisubu mũa árimũhtadiro dopa ta dujaque.

21 Goãmũ mũare Jesu yarã aĩboro core gajirã pohro majarã mũa áricũ òaroca. Eropa ta dujanique. Mũa Opũ ìgu mũare wiudiacũ wirique mũa. Mũa wiricũ sãre òaroca mũare.

22 Òpa arĩ pepique mũa: “Yũhũ masũ pohro majagũ wiribiriqueregũ ta dohpaguere Jesu yagũ arĩgu, ìgu wiudigu iro dopa ãhraa ìgu yare iiboro dopa,” arĩ pepique. Eropa ta gajirã Goãmũ Jesu yarãre aĩcũ masa pohro majarã mũa áribiriquererã òpa arĩ pepique: “Dohpaguere Jesu pohro majagũ ãhraa yũhũ,” arĩ pepique.

23 Mari ñeri dipuwajare mari ìgu yarã árimorãre wajayetuhadi árimi Cristo. Eropirã ìgu dorero dopa iique. Mũa iiburire masa dorebircãporo.

24 Eropirã yũ acawererã, Jesu yarã árimorã Goãmũ mũare ìgu aĩcũ irisubu mũa árimũhtadiro dopa ta dujaque. Eropa dujarã Goãmũ mera òaro áríque.

25 Dohpaguere marapo marirãre, marapũ marirã sãre werediaa mũare. Yũ wereburi mari Opũ weredorediro gohra áribeaa. Eropa áribiriquerecũ yũhũ ìgu mojomoro ìadigu, ìgu itamudigu áricũ mũa yũ wererire òaro mera peerãca. Òpa werea mũare.

26 Dohpaguere mari ñero tarirã iica. Eropirã mũa áriro dopa mũa dujacũ òhaa yũre.

27 Eropirã mũapũ marapocũrã, marapũcũrã sã eropa ta dujaque. Erãre cóabiricãque. Marapo marirã, marapũ marirã sã mũa árirã eropa ta dujaque. Marapore o marapũre amabita.

28 Eropa yũhũ mũare aríquerecũ “Marapocũgũra,” arĩcũ gajiropa áribeaa ũare. Eropirã mũa nome sãre marapũcũdiacũ òaroca. Òpa ãhraa. Irisubu ñero taririsubu marapocũrã, marapũcũrã mũare teboricũburi dujaroca. Eropigu mũare eropa teboricũri arĩgu, marapo marirã, marapũ marirã dujaque, arãa yũhũ.

29 Yũ acawererã, eropa arĩgu òpa arĩdiagu iiaa. Mari ñero tariboro merogã dũhyaa. Eropirã dohpaguere marapo marirã Goãmũ yare erã òaro mohmemasiro dopa ta, òaro mohmero gahmea marapocũrã sãre. Eropirã marapũcũrã nome sãre eropa ta Goãmũ yare òaro mohmero gahmea.

30 Eropirã mari ñehamere orequererã Goãmũ yare mohmeboropũre guñaro gahmea. Bosenũ árirã mucubiriquererã Goãmũ yare mohmeboropũre guñaro gahmea. Mari asũrare opaquererã irire guñabiricãro gahmea. Goãmũ yare mohmero gahmea.

31 I yeba dohpague áriro dopa pehrero iiaa. Eropirã i yeba majare iiburire wũaro guñabiricãro gahmea.

32 Mũa gajinore wũaro mũa guñaricũcũ gamebeaa yũhũ. Marapo marigu Jesu yagũ arĩgu mari Opũ Jesu yare ìgu gamerire guñaniguimi.

33 Marapocũgũpũ Jesu yagũ i yeba maja sãre ìgu marapo gamerire guñami.

³⁴ Eropigu peñe guñami. Marapũ marigo mari Opũ Jesu yare iiburire guñaniguimo. Eropa guñago igo igo dũpũ, igo pepiri mera ta mari Opũ yago ðaro árĩdiamo. Marapũcũgorũ i yeba majare igo marapũ gameripũre bũrigã iidiamo.

³⁵ Ire mũare arĩgu iiaa mũare itamubu. Teboricũri dorerire mũare cãhmotadiabeaa. Eropa cãhmotadiabiriqueregu ta ðaro mũa iicũ gahmea. Eropigu baja guñaricũro mariro Jesu mari Opũ ĩgu gameri dihtare mũa turaro iidiacũ gahmea yũhũ.

³⁶ Mũa mera majagu ĩgu mago igo bũro wacũ ĩagu marapũcũdoreporo ĩgu igore. “Igre ðaro iibeaa. Marapũcũro gahmea igore,” arĩ pepigu ĩgu arĩdiro dopa ta nomesororo. Eropigo igo marapũcũmasimo. Eropa igore marapũcũdoregu ñero iibeami.

³⁷ Gajigũpũ ĩgu magore “Marapũcũbiricãporo,” arĩbocumi. Yujugu mũare wereyudiro mariro, yujuñe ta pepigu arĩgu, “Igo marapũcũbiricãporo,” arĩgu ðaro iimi.

³⁸ Eropigo ĩgu mago marapũcũdoredigo ðaro wagocumo. ĩgu mago marapũcũdorebiridigopũ gajigo tauro ðaro wagocumo dohpaguere ñero taririsubu arĩcũ.

³⁹ Marapũcũgore igo marapũ mera árĩniguicãdoremi Goãmũ. Igo marapũ sĩrira pũhrũ igo gajigu mera igo gamegu mera marapũcũmasimo daja. Jesure umupeogũre marapũcũro gahmea igore.

⁴⁰ Igo marapũ marigo dujago tauro ðaro mucubirigo arĩgocumo igo. Eropa ta arĩ pepia yũpũ. Eropa arĩgu Espĩritu Santo ĩgu gamero dopa ta arĩgu iiaa.

8

Goãmarã wéanirãre erã umupeomorã waimãrã wejẽ erã apira barire Jesu yarã asũ baburire werepũ Pablo

¹⁻⁴ “Gũa tamera ðaro masia,” arĩ pepiraa mũa. Eropa arĩ pepirã mũa masiri mera gajirãre masitarinũgadiarã iiaa mũa. Eropa iirã gajirãre itamubeaa mũa. Gajirãre umupeori mera mahirãpũ erãre itamua erã Jesucristore umupeonemoboro dopa. “Masipehocãa yũhũ,” arĩbiricãro gahmea marire. Eropa arĩrã ðaro masibea mari. Eropirã “Õaro masinibirica dohpa,” arĩ pepiro gahmea marire. Mari Goãmũre mahirãpũre marire masicũ iimi.

Eropigu goãmarã wéanirãre umupeorã erã pohro apira barire “¿Mari bamasicuri?” arĩ weregũra mũare: Goãmarã wéanirã ne duhpimorã arĩbeama. Diaye ta erã wéanirãre ne sĩporãri mara. Eropigu Goãmũ yujugu ta ãhrimi. Gajirã goãmarã marima. Ire mari masia.

⁵ Gajirã masa õpa arĩma. “Mari goãmarã bajarã ãhrima. Erã mari oparã ãhrima,” arĩ pepirima. “Õmũsiquere, i yeba sãre goãmarã ãhrima,” erã arĩquerecũ ta maripũre yujugu ta Goãmũ gohra ãhrimi.

⁶ ĩgu mari Pagũ arĩpehrerãre, arĩpehrerire árĩdoredigu ãhrimi. Eropirã ĩgu ya arĩburire iimorã ãhraa mari. Eropigu mari Opũ Jesucristo yujugu ta ãhrimi. ĩgu arĩpehrerire mari Pagũre ĩhacũnugubasadigu ãhrimi. ĩgu yarã arĩmorãre ĩpũ ĩgu marire. Eropirã ĩgu mera eropa árĩniguirãca mari.

⁷ Yũ arĩdiro dopa ta eropa arĩquerecũ gajirã Jesu yarã irire masibeama. Iribojegue erã goãmarã wéanirãre umupeorã “Oã goãmarã ojocarirã ãhrima,” arĩ pepimũriñorã. Irisubuguere eropa arĩponirã arĩrã dohpague sãre erã wéanirãre erã apira barire barã “Goãmarãre umupeorã iiaa,” arĩ pepirima. Eropirã iri barire barã, “Mari ñero iirã iiaa,” arĩ pepirima ðaro masibirã. Eropirã “Ñerire iirã iiaa,” arĩ pepiquererã erã irire iicũ erã pepiri gajiropa waca.

⁸ Eropigu òpa arĩ werea mware: Iri barire mari bacũ mari babiricũ sãre Goãmu mera òaro árĩcũ iibea marire. Iri mari babirã ñero iibea. Mari irire barã sã gajirã tauro òarã árĩbea mari, arĩ werea yũhũ.

⁹⁻¹⁰ Eropa mware werequerecũ òaro iique mua. Iri barire barã mua árĩcũ gajirã Jesu yarã mware ìabocoma. Mware ìarãpũ òaro masinibirã “Iri barire barã Goãmure umupeobeama,” arĩ pepirã árĩrãcoma. Eropa arĩ pepiquererã mware ìhacũ erã sã babocoma. Iri barire eropa barã “Ñero iirã iiaa mari,” arĩ pepirãcoma erã. Erã eropa arĩ pepicũ erãpũre ñero iicũ iiboca mua. Eropirã òaro iique.

¹¹ Mwarũ masirã árĩrã, “Gua iri barire gua bacũ òaroca,” mua arĩ pepirã árĩrã gajirã òaro masibirinirãre ñero iicũ iiboca mua mware erã ìhacũcũ. Erã ya árĩburi sãre sãrĩdi árĩmi Cristo. Eropirã mua bari mera mua Cristo yarãre mua acawererãre ñero iicũ iirã erãre goroweoboca mua.

¹² Òaro masibirãre mua acawererãre erã arĩ pepiro dopa iibiricũ erã pepiri gajiropa wacũ iiboca mua. Eropa iirã Cristo sãre ñero iirã iiaa mua.

¹³ Eropigu wéanirãre erã ora barire yũ bagu yũ acaweregure ñero iicũ iiboca yũhũ. Jesu yarã erã ñero iicũ gamebea. Eropigu yũhũ “¿Erãre ñero iicũ iiri?” arĩgu, iri barire ne dipaturi basome yũhũ.

9

Pablo Jesu ìgu apidigu ìgu árĩrare werepũ

¹ Jesu ìgu yare buhedore ìgu apidigu àhraa. Eropigu gajirã ìgu apinirã erã iiro dopa ta iimasia yũ sã. Jesu ìgu apidigu ta àhraa yũ sã. Mari Opũ Jesure ìadigu ta àhraa yũ sã. Eropirã Jesu yare yũ buhecũ mwarũ irire òaro peenirã árĩrã ìgu yarã wahabu mua. Mua eropa ìgu yarã wara pũhrũ Jesu ìgu apidigu yũ árĩrare masituhabu mua.

² Gajirã yũre werewuarã “Ìgu Jesu ìgu apidigu árĩbeamĩ,” arĩbocoma. Erã eropa arĩquerecũ ta mwarũ eropa arĩmasibea. Mware yũ buhera pũhrũ Jesu yarã warã, “Jesu ìgu apidigu àhrĩmi,” arĩ yũre masituhaa mua. Eropirã gajirã erã werewuquerecũ ta mwarũ ìgu apidigu yũ árĩricũre mua masia.

³ Yũre werewuarãre òpa ta arĩ yũhrigura.

⁴ Mware yũ buheri waja yũ baburire, yũ ihriburire yũre oro gahmea mware.

⁵ ¿Eropigu marapocũgu árĩgu yũ marapo Jesu yago igo árĩcũ igo mera aĩ curimasibiribocuri yũhũ mua pepicũ? Gajirã Jesu ìgu apinirã, Jesu pagu porã, Pedro sã erã marasã nome mera erã curiro dopa ta yũ sã curimasiboaya. Yũ eropa curicũ yũ marapocũgu árĩcũ, igo sãre barire oboaya mua.

⁶ Yũhũ Bernabé mera mware òari buherire gua buhequerecũ ta guare ne gajinore obea mua. Eropirã gua basi ta gua baburire mohme wajatabu gua. Gajirã Jesu apinirãpũre erã buheri waja oayoro mua. ¿Gua dihta eropa buherã, waja mariro buhero gahmeri mua pepicũ?

⁷ Yujugu surara ìgu mohmecũ ìgu oparã ìgu árĩburire wajayemũrima. Ìgu basi wajayebeamĩ. Barire otegu sã ìgu otera dũcacũcũ irire ta tea aĩ bamasimi. Eropigu ovejare ìhadibugũ ìgu ejorã apĩcore aĩmasimi ihribu ìgu sã.

⁸ Eropa arĩgu masa erã doreri dihtare mware werebea. Goãmũ ìgu dorerigue ìgu arĩra sãre mware weregu iiaa.

⁹ Ìgu dorerire erã gojarapũgue òpa arĩ werea: “Wecu trigo yerire ìgu guburi mera ìgu suhri wearisubũ ìgu badiacũ ìgu disirore cãhmotabiricãque,” arĩyoro Moise dorerigue. Goãmũ eropa doregu wecare ìhadiburire arĩgu iibiriñumi.

¹⁰ Eropa doregu guare Goãmũ yare buherãre itamudorerore weregu iĩnumi marire buhebu. Pohere séanirã sã iri dũcare aĩnirã sã erã mohmera pũhrũ, dũcacũrisubũ iri dũca wajatabore cohrema. Eropa mohmerãre barire oro gahmea marire.

11 Mũare Goãmũ ya buherire õari buherire buhebu gua. ¿Gua eropa buheri waja mũapũre guare barire obiro gahmeri mũa pepicũ? Oro gahmea mũare. Mũa ocũ õaboaya guare. Eropa árĩquerecũ mũa obirimuribu guare.

12 Eropa guare obirã árĩquererã ta gajirã buherã mũare irire odorecũ mũa erãpũre ohayoro. Erã mũare odorecũ guapũ erã tauro odoremasiboaya mũare turaro gua buheri waja.

Eropa dorebonirã árĩquererã ta guapũ “Guare oque,” ne arĩbiribu. “Cristo ya buherire gamebiribocoma gua dorecũ,” arĩrã guare dũhyaquerecũ ta mũare ne odorebiribu.

13 Masa Goãmũre umupeorã Goãmũ wihigue bari aĩ apima. I wihi mohmerã iri barire aĩ bahama. Eropirã Goãmũre erã umupeori mesa pohro mohmerã waibũgũre erã soedigure masa erã aĩ apidigure merogã aĩ bahama erã sã. ¿Irire masibeari mũa?

14 Eropa erã iidiro dopa ta õari buherire buherãre erã buhera waja oro gahmea erã baburire. Eropa ta iidorepũ mari Opũ Jesu.

15 Eropigũ mũare serẽbodi árĩqueregũ ta yũhũ gajinore ne serẽbiribu mũare. Eropigũ ire dohpaguere gojagũ gajinore waja gamebu gojagũ iibea. Mũare ne waja seadiabeaa. Sĩribu árĩqueregũ ne waja gamesome yũhũ mũare. Waja mariro buhegũ sũaa. Eropigũ mũare iri buhera waja ne wajata basome.

16 Õari buherire buhedoregũ apimi yũre Goãmũ. Irire buheri masũ árĩgũ tiiaa yũhũ. Õari buherire buhebigũ ñero waboaya yũhũ. Eropigũ iri buherire buhegũ “Gajirã masitarinũgagũ ãhraa,” arĩbodigũ ne arĩbeaa yũhũ.

17 Õari buherire yũ gamero buhegũ yũ buheri waja wajaseaboaya yũhũ. Yũ gamero buhebeaa. Goãmũ ĩgũ yare buhedoregũ apimi yũre.

18 Õari buherire buhegũ mũare yũ buhera waja serẽmasiboaya yũhũ. Eropa serẽmasiqueregũ ne gajinore serẽbigũ waja mariro iri buherire buhea mũare. Yũhũ eropa ĩgũ árĩgũ “Õaro wajatagũca Goãmũ mera,” arãa. Iri ta ãhraa yũ wajatari.

19 Eropigũ yũhũ masare buhegũ erã yũ buherire peediacũ õpa ĩgũ iiaa Jesu yarã erã waboro dopa. Ne masa pohro majagũ árĩbiriquiregũ ta árĩpehrerãre pohro majagu iro dopa iiaa yũhũ erã yũ buherire peediacũ ĩgũ.

20 Eropigũ yũ acawererã judio masa mera árĩgũ, judio masa iiro dopa ta iiaa yũhũ yũ buherire erã peediacũ ĩgũ. Goãmũ ĩgũ dorera Moiserẽ ĩgũ apira yũre iri dorebiriquirecũ ta, iri doreri dihtare umupeorã mera árĩgũ erã dorerire umupeogũ iro dopa ta ãhraa yũ sã. Eropa ta iiaa yũhũ erã yũ buherire erã peediacũ ĩgũ Jesu yarã erã waboro dopa.

21 Moise dorerire umupeobirã mera árĩgũ iri dorerire umupeobigũ iro dopa ta iiaa. Yũ buherire erã peediacũ eropa ta ĩgũ iiaa yũhũ erã Jesu yarã erã waboro dopa. Eropa ĩqueregũ Goãmũ dorerire umupeoniguia. Cristo dorerire iiaa.

22 Eropigũ õaro masibirã mera árĩgũ erã iro dopa ta ãhraa. “Masipehogũ ãhraa,” ne arĩbeaa yũhũ erãre. Eropa ta iiaa yũhũ erã sã Jesu yarã erã waboro dopa. Eropigũ árĩpehrerã masa erã árĩricũro dopa ta iiaa yũhũ erãre yũ buherire peediacũ ĩgũ. Yujurãyeri Jesu taurã erã waboro dopa iiaa.

23 Eropa iiaa õari buherire árĩpehrerã erã õaro peeburire. Erã eropa peera pũhrũ Jesucristo erãre peamegue wabonirãre taumi. Eropigũ yũhũ erã mera õaro mucubiriborore eropa iiaa.

24 Mũare werenigui queori mera õpa werea. Omabirarã erã omarã árĩpehrerã omama. Erã eropa omapehrequerecũ ta bũrigã omaturagũpũ omajamũhtami. Eropa ejamũhtagũ wajatami. Eropirã erã bũrigã omadiro dopa ta mũa sã Goãmũ gamerire bũrigã ĩique mũa wajataboro dopa.

²⁵ Árīpehrerā omamorāpū yū dūpūre gajiropa iiri arīrā gajinore duhucāma erā omaboro core. Eropā ta iima erā pūri berore erā wajataboro dopa. Iri pūri bero erā dipuru peyama masa erā wajatarare ĩaboro dopa. Eropiro erā eropa ii erā wajatara bero mata pehrea wahaa. Mari sā Goāmū yare ōaro buhemorā gajinore duhucārā mari wajataboro dopa. Iri mari wajatari tamera ne pehrebeaa.

²⁶ Eropigū omabiragū ĩgū noho gamero omaro dopa iibeaa yūpū. Yū gamero iimaacābeaa. Goāmū gamerire masigū iiaa gajirāre itamuboro dopa.

²⁷ Eropigū yū gamero dopa iibeaa. Yū ũaribejari yūre dorebeaa. Masa erā Goāmū mera taricū itamuburi dihtare iiaa. Eropā iibigū gajirāre Goāmū yare buhedigū yū arīquerecū ta Goāmū yūre “Ōaro iibū,” arībiribocumi.

10

“Goāmū āhrimi,” erā arī goāmarā wéanirāre umupeodorebiripū Pablo

¹ Eropirā yū acawererā, ire masique mūa. Mari ñecū sūmarā mūra iribojegue majarā árīpehrerā mūrague mera Goāmū árīmūriñumi. ĩgū imica curu mera erāre wamūhtañumi. Erā ĩgūre eropa nūrusia wahgārā wūariya deco diariya waĩcūriya eja ōaro taribuja wañuma.

² Erā árīpehrerā imica curu doca árīnirā wūariya taribujanirā Moise yarā wañuma.

³ Eropirā erā árīpehrerā ũmaro maja dijuri barire bamūriñuma. Goāmū ĩgū orire bamūriñuma.

⁴ Eropā barā erā árīpehrerā Goāmū ĩgū ori deco sāre ihrimūriñuma. Irisubugue erā ihriburi decore Goāmū ĩgū apira ũtāyegue iri decore wiridoreñumi. Erā iri deco ihridiro dopa Cristo iri ũtāye iro dopa ĩgū ta erāre ojocariro odi árīñumi. ĩgū erā mera árīmūriñumi.

⁵ Erā eropa wanirā erā arīquerecū ta erā mera majarā bajarā ñero erā iicū ĩagū Goāmū erāre ĩhasūabiriñumi. Eropigū erāre masa marirogue boacū iññumi Goāmū.

⁶ Erāre eropa wara marire gūisāburi āhraa erā iidiro dopa ta mari ñerire ũaribejabiriborore.

⁷ Eropirā goāmarā wéanirāre erā umupeodiro dopa iibita mūa. Wecūre erā wéadigūre erā umupeodirore Goāmū yare erā gojarapū werero ōpa arāa: “Masa erā ba doaja ihrituha, wahgānūgaja, bosenu iññuma,” arī gojamūriñumi iribojegue.

⁸ Pūhrū gajirā erā mera majarā nome mera ñero iññuma. Erā iidiro dopa iibiricāro gahmea marire. Erā eropa ñero iira dipuwaja yujunū ta erā veintitrés mil gohra masa sīria wañuma.

⁹ Gajisubugue gajirā erā yujurāyeri Goāmū erā gamero dopa iicū gamerā ōpa ĩgūre arī turiñuma. “Mari Opū itamumasibeami marire,” arīñuma Goāmūre turirā. Eropā arī turirā ĩgūre guacū iññuma. Erā iidiro dopa iibiricāro gahmea marire. Erā eropa iira dipuwaja Goāmū erāre añaa mera cūri wejēdoreñumi.

¹⁰ Gajisubū daja erā mera majarā gajirā ñerā erā basi Goāmū iirare dūyasocū anyu masare wejēgūpū erāre wejēñumi. Eropirā erā iidiro dopa iibiricāro gahmea.

¹¹ Eropā iññumi Goāmū marire buhebu. Maripū pehrerīnū coregā árīrā āhraa. Mari eropa árīrā árīcū iribojegue majarā erā eropa warare Goāmū gojadoreñumi marire gūisāgū.

¹² Eropirā mūapū “Yū tamera ōaro iiaa yūhū,” arī pepirā árīrā ōaro iique ñerire iiri arīrā.

¹³ Mari árīpehrerā yujugū dūhyaro mariro yujuyerisuburi ñerire guñaa. Eropā guñarā iri ñerire iidiaa. Mari eropa iidiaquerecū ta Goāmūpū marire itamunigūicāgū iimi. ĩgū arīdiro dopa iigū āhrimi. Eropigū marire iri ñerire iidiarare tarinūgacū itamūmi. Marire guñaturacū iimi. Eropā guñaturarā warā iri ñerire iidiasome. Eropirā árīpehreri ñeri iidiaquererā iri ñerire tarinūgarāca.

14 Eropirã mũa yu mahirã yure peeque. Ne merogã goãmarã wéanirãre ne umupeobiricãque.

15 Mũa ôaro pee masirã mũa árĩcũ mũare werea. Eropirã yu arĩri diaye árĩcũ masique mũa.

16 Mari gamenere bocatĩrirã Goãmure “Ôhaa,” arĩra pũhrũ iri vino deco dicuripare ihria mari. Eropa ihrirã “Cristo mari ya ñero iira dipuwajare ãgu di cóãra mera ãgu mera arĩrã ãhraa mari,” arĩ masia. Eropirã panrure mari Cristo yarã nuha barã iiaa mari. Eropa barã “Mari ya árĩburire ãgu dũpũ crusague sĩrira mera mari ãgu mera arĩrã yuju dũpũ iro dopa ãhraa mari,” arĩ masia.

17 Eropirã mari yujuru panrure nuha baro dopa árĩpehrerã mari Cristo yarã yuju dũpũ iro dopa ãhraa. Eropirã yuju curu ta ãhraa.

18 Moise dorerire iirã erã iirire guñaque mũa. Goãmũ wihigue erã waibũgure wejẽ soema Goãmure umupeomorã. Erã eropa wejẽ soera pũhrũ erã soedigũre bahama. Eropa barã yuju curu ta Goãmũ yarã arĩrã ta iima.

19 Ôpa ta arĩgu goãmarã wéanirã diaye ãhrima, arĩbeaa. Goãmarã marima, arãa. Eropirã goãmarã wéanirã eropárĩcãrã iima. Eropiro goãmarã wéanirã pohrogue erã apira baripũ bu gohra ta ãhraa. Iri bari bacũ marire gajiroa iibeaa, arãa yũhũ.

20 Yũhũ eropa arĩqueregu ta iri barire mũa bacũ gamebirica. Ôpa ãhraa iri: Jesu yarã árĩbirã goãmarã wéanirã pohrogue waibũgure wejẽburire apirã Goãmure umupeobeama. “Gũa goãmarãre umupeorã iiaa,” arĩrã watẽapũre umupeorã iima erã. Erã eropa umupeocũ erã umupeori wihigue erã mera mũa batamurã watẽa mera arĩrã iro dopa iirã iica mũa. Mũa eropa iicũ tamerare ne gamebeaa.

21 Bocatĩrirã vino deco dicuripare ihrirã panrure nuha barã “Cristo mera ãhraa,” arãa mari. Mari eropa iirã arĩrã, watẽa yapũre ihri, bamasibeaa mari. Eropirã goãmarã wéanirã pohro apira barire erãre umupeorã mera iri barire batamumasibeaa mari.

22 Mari Opũ ãgu yarãre mahimi. Eropirã eropa barã watẽa yarã iro dopa iirã ãgure guacũ iirãca. ãgu guacũ mũa turabeaa ãgu dipuwaja cãhmotaboro dopa.

Goãmũ ãgu gameri dihtare iique, arĩ gojañumi Pablo

23 “Goãmũ iidorebirira árĩpehreri iimasiri ãhraa yure,” arĩboca mũa. Mũa iiri ñeri iri árĩbiriquerecũ ta irire iirã gajirãre itamubiriboca mũa. Eropirã Jesure umupeonemocũ iibiriboca mũa gajirãre.

24 Mari ya ôaro árĩburi dihtare iibiricãro gahmea. Gajirã ya árĩburi sãre ôaro itamuque mũa.

25-26 Eropirã gajirãre itamuburire ôpa iique: Bari duaroguere barire asũrã warã “¿I bari goãmarã wéanirã pohrogue erã apira bari ãhriri?” arĩ, serẽpiñabiricãque. “¿Ñerire iiri?” arĩrã, serẽpiñaboca mũa. Goãmũ yare gojarapũgue ôpa ãhraa: “I yeba arĩri árĩpehreri Goãmũ ya ãhraa,” arĩ gojañuma. Eropirã iri barire “Goãmũ badorebirira bari ãhraa,” arĩbiricãque.

27 Jesure umupeobigu mũare badoregu ãgu sihucũ wadiarã waque. Eropa warã mũare ãgu ejorire baque. “¿I bari goãmarã wéanirã pohro erã apira bari ãhriri?” arĩ serẽpiñabita.

28 Gajigu ero arĩgu ôpa arĩbocumi mũare: “I bari goãmarã wéanirãre erã wejẽ apira dihi ãhraa,” arĩbocumi ãgu. ãgu eropa arĩ werecũ iri bari tamerare babita. Mũare eropa arĩ weredigũ “Iri barire barã ñerire iirã iica,” arĩ pepibocumi. ãgu eropa arĩ pepibiriboro dopa “Babita,” arãa yũhũ mũare.

29 Eropa arĩgu mũa ya árĩburire weregu iibeaa. Mũare iri barire weredigũ ya árĩburipũre arĩgu iiaa mũare. Irire mũa bacũ ãha mũare ãhacũ ãgu sã babocumi.

Īguru eropa bagu “Ēero iigu iiaa,” arī pepibocumi. Eropirā “¿Eropa iibocuri ģgu?” arī iri barire babita.

“Babita,” yu arīcū ōpa arī yuhriboca m̄a yure: “¿Dohpa árirono gajigu gajiropa pepiri arīrā ḡa gamero iimasibiribocuri ḡa?”

³⁰ Goāmure ḡa ‘Ōhaa,’ ḡa arīra p̄hr̄u ḡa bacū gajigu irire ḡa barare ḡare weresāmasibeami,” arīboca m̄a yure. Yuru ōpa yuhria.

³¹ I árīpehrerire m̄are yu wererare wereḡu ōpa arīgu iiaa m̄are: Ūm̄ari n̄c̄u m̄a mohmerā, barā, ihrirā, árīpehrerire iirā irire Goām̄u ya árīburi dihta iique. Eropirā árīpehrerā masa Goāmure “Ōagu, turagu āhrimi,” erā arī umupeoboro dopa iique.

³² Ne m̄a iiri mera judio masare, judio masa árībire, Goām̄u yarā sāre goroweobiricāque.

³³ Ōpa iiaa yuru. Masa árīpehrerā erā suaboro dopa iiaa árīpehreri mera. Eropigu yu gamero dopa iiniguicābeaa yu. Gajirā masa ya árīburi ōaro iiaa. Erāre Jesucristore umupeoborore eropa iiaa. Erā ģgure umupeora p̄hr̄u erāre peamegue wabonirāre tauḡcumi.

11

¹ Cristo gajirā ya árībure árīpehrerire iimi. Eropirā Cristore yu ģhacūdiro dopa ta m̄a s̄a yu iidiro dopa ta yure ģhacūque.

Corinto majarā erā gamenererogue nome erā iiborore werepu

² M̄are yu árīpehrerire buherare, buhe turiarare guñapeo waīcuabu. Eropa guñarā m̄are yu arīrare yu iidorediro dopa ta ii waīcuabu m̄a. Eropa iirā ōaro iiaa m̄a.

³ Dohpaguere i sāre m̄a masicū gahmea: Árīpehrerā ūma opu Cristo āhrimi. Eropigu nomeo opu ūm̄u āhrimi. Eropigu Cristo opu, ģgu Pagu Goām̄u āhrimi.

⁴ M̄a Goāmure umupeo gamenerecū yujugu Goāmure serēgu dipuru bua serēgu ōaro ģgu opu umupeogu iibeami. Goām̄u yare weretaugu s̄a dipuru buagu ģgu opu umupeobeami ģgu s̄a. Eropirā ūmapu Goāmure serērā dipu buabiricāporo.

⁵ Eropigo nomeopu dipuru buabigo Goāmure serēgo igo marap̄re umupeogo iibeamo. Goām̄u yare werego s̄a dipuru buabigo eropa ta igo s̄a umupeobeamo. Eropirā nomepu Goāmure serērā dipu buaporo. Dipuru buabigo igo poarire erā ōaro w̄ap̄hodigo iro dopa ta āhrimo igo.

⁶ Dipuru buadiabigore igo poarire seap̄horo. “Yu poarire sea w̄ap̄hodiabeaa. Ḡhyasīriboca,” arīgo igo dipurure buaporo.

⁷ M̄a ūmapu Goām̄u iro dopa oparā āhraa. Eropirā Goām̄u ōagu, turagu, ģgu árīric̄ure ģhmuma erāpu. Eropirā erā dipu buabiricāporo. Nomepu “Ḡa oparā ūma āhrima,” arī ģhmuma. Eropirā erāpu dipure buaporo.

⁸ Goām̄u ūm̄ure iigu, nomeo ya d̄pu mera ūm̄ure iibiriñumi. Nomeop̄re iigu, ūm̄u ya d̄pu mera igore iin̄umi.

⁹ Eropigu ūm̄ure iigu s̄a nomeo yagu árībure iibiriñumi. Nomeop̄re iigu ūm̄u yago árībore iin̄umi Goām̄u igore.

¹⁰ Eropirā m̄a Goāmure umupeorā gamenerecū nome dipure buaporo anyua s̄a erā ģhasuaboro dopa. Eropa buarā “Ūma ḡa oparā āhrima,” arī ģhmurā iima.

¹¹⁻¹² Goām̄u nomeore iigu, ūm̄u d̄pu maja mera iin̄umi. Dohpaguere ūma masa dehyoarā nome d̄p̄gue masa dehyoama. Eropiro ūm̄u ģgu árīm̄utabiricū nome mariboñuma. Eropi nome maricū ūma s̄a mariboñuma. Eropirā erā Jesu yarā árīrā, ūma seyaro nome seyaro árīmasibeami. Goām̄upu árīpehrerire apidi árīmi. I yeba árīr̄ire i yeba iibure apidi árīmi.

13 ¿Múa basi dohpa pepiri? ¿Nomeo igo dipuru buabigo, Goãmure igo serẽcũ õhari mua pepicũ? Õabeaa.

14 Eropirã umu ïgu poa ñapo ïgu ómacũ ïha masa werewuama. Árïpehrerã masa irire masima.

15 Nomeopu poa ñapo ómago árïcũ õapũrica. Igo poari igo dipuru buari iro dopa ta ãhraa. Iri sãre árïpehrerã masima.

16 Múa mera majagu ire yu wererare duyasodiagu õpa masiporo ïgu: Irire yu arïdiro dopa ta eropa dihta iiniguicãa mari. Gajirã Jesu yarã sã erã gamenererogue eropa dihta iiniguicãa.

Bocatïrirã erã barisubu goroweõnorã Corinto majarã

17 Dohpaguere muare gajinore werebu, “Õaro iirã ãhraa,” arïbeaa yuhu muare. Múa gamenererã õaro iirã iibeaa. Eropirã mua gamenererore goroweorã iiaa.

18 Õpa arï weremũhtagura muare: Múa gamenererogue eropa game duyasorã mua basi yujurayeri cururi dũca wariayoro mua. Gajirã yure irire erã eropa arï werecũ “Diaye ta árïca,” arï pepia yuhu.

19 Eropa dũca warirã õpa arïca mua: “Dũca wari wiriaro gameca marire Jesu yarã gohra árïrãpũre ïhmuborore,” arïca mua basi.

20 Múa basi gamenere barã mua yujuro árïbirã mari Opu Jesucristo dorediro dopa diaye ta bocatïrirã iibeaa.

21 Múa gamenere barã yujurãyeri mua seyaro bamũhta, ihrimũhta gajirãre corero mariro. Múa eropiicũ gajirã oaboa wahama. Gajirãpũ merea wahama.

22 ¿Múa seyaro badiarã duhpirã mua ya wirigue babeari? ¿Eropirã duhpirã dohpaguere Goãmũ yarã gamenererore “Duhpiburi árïbeaa,” arïdiari? ¿Eropirã duhpirã Jesu yarãre mojomorocũrãre bari moorãpũre mua guhyasiuro taricũ iiri? ¿Dohpa arï weregũcuri yuhu muare? Õaro iirã iiaa mua, arïbeaa yuhu.

Goãmũ yare bocatïrirã diaye erã iiburire werepu Pablo

23 Goãmũ yare bocatïriburire mari Opu Jesu weremi yure. Eropa ïgu wererare yupu muare irire werebu. Iri õpa ãhraa: ïgure ïhaturirãre Juda ïgu sihurisubu iri ñami ta mari Opu Jesucristo panrure aĩ,

24 Goãmure “Õhaa,” arïpu. ïgu eropa arïra pũhrũ iriru panrure nuha, ïgu buherãre guerepu. Eropa gueregu õpa arïpu: “I yu dũpu ãhraa. Múa ya árïburire sïrigũca. Yure mua guñaburire yuhu dohpaguere muare ïhmuro dopa aĩ baque,” arïpu Jesu mari Opu.

25 Erã bara pũhrũ ïgu panrure aĩdiro dopa ta ihriripare aĩgu õpa arïpu: “Múa ñeri iirare cóãbu sïrigũca. Eropa iigu yu dire cóãgũca. Yu di cóãra mera Goãmũ masare ‘Múa mera amugũra,’ ïgu arïdiro ojogorocũroca. Ipa dicũre ihrirã yu di cóãrãre guñarãca. Ire ihrirã mua yure guñaburire yuhu muare ïhmudiro dopa iique,” arïpu Jesu.

26 Yu werediro dopa ta iru panrure mua barã, ihririre ihrirã, Jesu mari Opu mari ya árïburire ïgu sïrirare ïhmurã iiaa mua. Eropa ïhmuniguirãca mũapu ne ïgu i yebague ïgu dujaracũgue.

Goãmũ yare bocatïrimorã õpa iique, arï gojañumi Pablo

27 Múa Goãmũ yare bocatïrimorã gamenere baha, ihrirã, umupeoro mariro guhyadiaro mariro iirã dipuwajacũrãca. Eropa iirã mari ya árïburire Jesucristo ïgu dũpũre ïgu di cóãra sãre wereyaro dopa iirã iiaa mua.

28-29 Õpa arï guñaro gahmea: “Mari Jesu yarã gamenererã yuju curu yuju dũpu iro dopa ãhraa. Mari Jesucristo yarã ãhraa,” arï guñaro gahmea. Irire queoro guñabirã, mari iri panrure baha, ihriripare ihrirã queoro iibirã mari dipuwajacũmorã árïrãca.

Eropirã mari bocatĩriboro core mari árĩricũre guñamũhtaro gahmea ñero iiri arĩrã. Eropa iira pũhrũ bocatĩri ihri bamasia mari.

³⁰ Eropa guña amubirira waja bajarã mũa mera majarã dorecũrã árĩcoma. Erã yujurãyeri turabirã árĩcoma. Eropirã gajirã erã eropa iira dipuwaja sĩria wañuma.

³¹ Erã baha, ihriboro core erã árĩricũre òaro guña, erã ñeri iire duhunirã, erã ñeri dipuwajare dipuwajacũbiriboñuma.

³² Mari Opũpũ marire ĩgũ yarãre dipuwaja moagũ mari ñeri iire duhucũ iigũ iimi. Jesure gamebirãre ĩgũ dipuwaja moaboro dopa marire dipuwaja moabiriborore eropa iimi. Mari peamegue wabiriborore dohpaguere marire dipuwaja dabero moami mari Opũ.

³³ Eropirã yũ acawererã, bocatĩrimorã gamenererã, mũa basi corenique.

³⁴ Eropirã mũa mera majarã oaboarã, erã ya wihigue bamũhtaporo. Eropirã bocatĩrimorã òaro gamenere baque mũa ñero dipuwajacũrã wabiriborore. Gajinore werediarabũ mũare. Pũhrũ yũ basi ejagũ mũare weregũra iire.

12

Goãmũ ya árĩburire mari mohmeburire apigũ marire iire iimasicũ iimi Espĩritu Santo, arĩ gojañumi Pablo

¹ Yũ acawererã, òpa mũare weregũ ire mũare masicũ gahmea. Goãmũ ya árĩburire mari mohmeburire apigũ marire árĩpehrerãre iire iimasicũ iimi Espĩritu Santo.

² Mũa Jesu yarã árĩnibirã gajiropa árĩri buherire pee nũrũrã árĩrã, muapũ goãmarã wéanirãre umupeoyoro. Noho mũa bocarãre wereniguibirãre umupeoyoro. Iire masia mũa.

³ Eropa árĩnirã mũa árĩcũ dohpaguere òpa arĩ werediacã mũare. Espĩritu Santo itamuri mera wereniguirã “Jesu ñero waporu,” ne arĩmasibeama. Eropirã Espĩritu Santo itamuri mariro wereniguirãpũ “Jesu árĩpehrerã wecague opũ mari Opũ àhrimi,” arĩmasibeama.

⁴ Goãmũ ya árĩburire mohmemasiburi baja àhraa. Iire marire iimasicũ iigũpũ yujugũ ta àhrimi. ĩgũ Espĩritu Santo àhrimi.

⁵ Eropiro Goãmũ ya árĩburire iimasiri mera mari mohmeburi baja àhraa. Iire mari iiburire doregũ yujugũ ta mari Opũ Jesu àhrimi.

⁶ Mari ĩgũ yarã ĩgũ ya árĩburire iimasiri mera mari mohmeri yujuropa ta árĩbeaa. Iri mohmeri òaro wacũ iigũ yujugũ ta Goãmũ àhrimi.

⁷ Espĩritu Santo marire Jesu yarã nũcũre mari iimasiburire apigũ Goãmũ turarire ĩhmugũ iimi. Òpa ta iimi ĩgũ Jesu yarãre árĩpehrerã mari òaro mohmeboru dopa.

⁸ Yujurãyerire òaro masiri mera werecũ iimi Espĩritu Santo ta. Eropigũ gajirãre Goãmũ yare òaro buhecũ iimi ĩgũ Espĩritu Santo.

⁹ Eropigũ gajirãre “Mari Goãmũ mera òaro iimasia,” arĩ Goãmũre guñaturacũ iimi Espĩritu Santo ta. Eropa iigũ gajirãre turarire Espĩritu Santo ta ohomi ĩgũ. Iri turarire ĩgũ ocũ erãpũ dorecũrãre òarã wacũ iima. Espĩritu Santo yujugũ ta árĩgũ iri turarire ohomi.

¹⁰ Eropigũ ĩgũ gajirãre deyoro moarire iimasicũ iimi ĩgũ. Eropa iigũ Goãmũ yare òaro weretaumasicũ iimi ĩgũ gajirãre. Eropa iigũ gajirã Jesu yarãre buherire òaro beyemasicũ iimi ĩgũ. Eropa masirã watĩ ya buheri árĩcũ masima erã. Espĩritu Santo gohra ya iri buheri árĩcũ sãre masima erã. Eropigũ gajirãre erã peeyamarirã yare wereniguimasicũ iimi ĩgũ. Eropigũ peeyamarirã yare erã wereniguicũ gajirãre weretaumasicũ iimi.

¹¹ Iri árĩpehrerire iimasirire apigũ ta Espĩritu Santo ta yujugũ ta àhrimi. ĩgũ gamero dopa ta marire yujurãyerire mari mohmeburire apimi.

Cristo yarã árĩrã yuju curu ta ãhraa mari, arĩ gojañumi Pablo

¹² Werenigui queori mera mware weregura: Mari dũpũ yuju dũpũ árĩquerecũ ta, mojotori, cuiri, guburi, gamiri, iri tamera baja ãhraa mari dũpũre árĩri. Eropa ãhraa mari Cristo yarã. Bajarã árĩquererã ta yuju dũpũ iro dopa ta yuju curu ta ãhraa ãgu mera.

¹³ Eropirã Cristo yarã árĩrã ãgu dũpũ iro dopa yuju curu ta ãhraa mari. Judio masa, judio masa árĩbirã, pohro majarã, pohro majarã árĩbirã, baja cururi árĩquererã ta yujugũ árĩgu ãgu dũpũ iro dopa yuju curu ta ãhraa mari. Espĩritu Santo yujugũ ta árĩgu ãgu turari mera waĩyesũnirã marire yuju curu Cristo yarã árĩcũ iimi. Eropirã mari árĩpehrerã yujugũ Espĩritu Santore opaa Cristo ya curu majarã árĩrã.

Eropirã mari Cristo yarã yuju dũpũ iro dopa ãhraa.

¹⁴ Mari dũpũ yuju dũpũ árĩquerecũ ta mojotori, cuiri, guburi, gamiri iri mari dũpũ árĩri baja ãhraa.

¹⁵ Mũ guburo werenigui guburo árĩro õpa arĩboya mware gajiro pa arĩro: “Mũ mojoto árĩbeaa yũhũ. Eropiro mũ dũpũ maja árĩbeaa yũhũ,” arĩboya. Mũ guburo eropa arĩquero ta mũ dũpũ maja árĩro ta iiaa.

¹⁶ Mũ gamiro werenigui gamiro árĩro õpa arĩboya mware: “Mũ cuiru árĩbeaa yũhũ. Eropiro mũ dũpũ majaru árĩbeaa yũhũ,” arĩboya. Mũ gamiro eropa arĩquero ta mũ dũpũ maja gamiro árĩro ta iiaa.

¹⁷ ¿Mari dũpũ cuiru dihta árĩcũ dohpa peebocuri mari? Masiya mara. ¿Eropirã mari dũpũ gamiro dihta árĩcũ dohpa ii wĩji pepibocuri mari? Masiya mara.

¹⁸ Eropa árĩbeaa mari dũpũ. Õpa ãhraa. Mari dũpũ árĩrinore árĩpehrerire Goãmũ ãgu gamero dopa ta apidi árĩmi mari dũpũre.

¹⁹ ¿Mari dũpũ árĩri maricũ dohpa waboyuri mari dũpũ? Mariboya.

²⁰ Mari dũpũ õpa ãhraa: Yuju dũpũ árĩquerecũ ta mari dũpũ árĩri baja ãhraa. Eropa ta mari Jesu yarã yuju dũpũ iro dopa árĩquererã bajarã ãhraa mari basi game itamumorã.

²¹ Eropiro mũ cuirupũ mũ mojotore “Mũ itamucũ gamebeaa,” arĩmasibea. Eropiro mũ dipuru mũ guburire “Mũ itamucũ gamebeaa,” arĩmasibea.

²² Gaji mari dũpũ árĩrĩre “Bu árĩñariri ãhraa,” mari arĩripũre upũtũ gahmea mari.

²³ Eropirã gaji mari dũpũ árĩrĩre “Bu árĩñariri ãhraa,” arĩ pepia. Eropirã irire õaro deyoporo arĩrã õaro ahmua. Eropirã gaji mari dũpũ árĩrĩre mari gũhyasĩrisãrĩre õaro ahmua õaro árĩboro dopa.

²⁴ Gaji mari dũpũ árĩrĩre mata õari deyoripũre eropa amubeaa mari. Goãmũ mari dũpũ árĩri yujuñe gajiñere gamebircũ iibiridi árĩmi. ãgu mari dũpũ árĩrĩre árĩpehrerire õaro amudĩgu árĩmi yuju dũpũ õaro dũpũcũburire. Eropa ãgu “Bu árĩñariri ãhraa,” mari arĩripũre mari õaro gamecũ iimi. Eropa ta ne yujugũre Jesu yagũre “Bu árĩgu ãhrimi,” arĩmasibea mari.

²⁵ Eropa ta árĩdoredi árĩmi Goãmũ mari dũpũ árĩri yujuro mera iri basi game itamuboro dopa.

²⁶ Mari dũpũ árĩri yujuñe ñero taricũ gaji mari dũpũ árĩri sã ñero taria. Eropiro mari dũpũ árĩri yujuñe õaro árĩcũ mari dũpũ árĩpehrero õaro pepia.

²⁷ Eropa arĩgu õpa arĩdiagũ iiaa mware: Mũapũ Cristo ãgu dũpũ iro dopa árĩrã yuju curu ta ãhraa. Eropirã árĩpehrerã mwa ãgu dũpũ árĩri iro dopa ãhraa ãgu yarã árĩrã.

²⁸ Eropigu Jesu yarã gamenererã watope mari game itamuburire apidigu árĩmi Goãmũ marire. Õpa apipũ ãgu marire: Yujurãyeri gũare buhedoregu Cristo apimũhtadigu árĩmi. Ero pũhrũ gajirãre ãgu yare weretaumorãre apidi árĩmi. Ero pũhrũ gajirãre Jesu yarãre buhemorãre apidi árĩmi. Eropigu gajirãre deyoro moarire iimorãre, gajirãre dorecũrãre erã taricũ iimorãre, erã pũhrũ gajirãre masare

itamumorãre, gajirãre oparã árĩmorãre apidi árĩmi. Ero ojogoro peeyamarirã yare wereniguimorãre apidigu árĩmi marire.

²⁹ Eropa ĩgu apicũ árĩpehrerã yujuropa iimorã árĩbeaa mari. Mari árĩpehrerã Jesucristo yare buhedore ĩgu apinirã árĩbeaa mari. Eropirã Goãmũ ĩgu yare weretaurã mari árĩpehrerã árĩbeaa. Eropirã árĩpehrerã masare buherã árĩbeaa. Eropirã mari árĩpehrerã deyoro moarire iimasirã árĩbeaa mari.

³⁰ Eropirã mari árĩpehrerã dorecurãre taumasirã árĩbeaa mari. Eropirã mari árĩpehrerã peeyamarirã yare wereniguimasimorã árĩbeaa. Eropirã gajirã erã wereniguirire weretaumasimorã mari árĩpehrerã árĩbeaa.

³¹ Eropirã Goãmũ ya árĩburire mohmemasiburiñere gamerã õaripũre turaro gameque mũa. Eropigu árĩpehreri yũ arĩra tauro õaro mũa iiburire dohpaguere weregũra yũhũ.

13

Gajirãre erã õaro mahiburire, umupeoburire wereñumi Pablo

¹ Peeyamarirã yare masa ya wereniguirire, anyua ya sãre wereniguimasiquererã ta gajirãre mahibirã, duhpimorã árĩbiriboya mari. Eropiro mari wereniguiri sã eropa busũmaacãboaya mari gajirãre mahibirã árĩrã.

² Goãmũ yare õaro weremũhtamasiquererã ta gajirãre mahibirã bu árĩmaacãrã árĩboya mari. Eropirã masa erã masibirirare Goãmũ yare árĩpehreri masiri masipehoquererã ta gajirãre mahibirã, bu árĩmaacãrã árĩboya mari. Goãmũre õaro umupeotariri mera utãgu “Gajipũgue waporo,” arĩrã wadoremasicquererã, mari gajirãre mari mahibirã bu árĩrã árĩboya.

³ Mari yare árĩpehrerire mojomorocurãre oquerecũ ta erãre mahibiricũ iri mari ora duhpiburi árĩbiriboya. Eropirã Goãmũ ya árĩburire mari iira dipuwaja mari dupũre gajirãpũ soequerecũ ta, gajirãre mari mahibiricũ iri duhpiburi árĩbiriboya.

⁴ Gajirãre mahirã mata guabeaa erã mera. Erãre mahirã õaro iiaa. Eropirã gajirãre mahirã erã marire opanemocũ ĩhaturibea. Eropirã mari mahigu mera árĩrã “Mũ tauro árĩgu ãhraa yũhũ,” arĩrã iibea mari. Gajirãre mahirã, “Erãre masitarinũgaa,” arĩ pepibea.

⁵ Eropirã gajirãre mahirã erãre umupeori mera queoro iiaa mari. Gajirãre mahirã mari ya árĩburi dihtare guñabeaa. Erã ya õaro árĩburi sãre guñaa. Eropirã erãre mahirã disitĩri wereniguibeaa mari. Eropirã marire erã ñero iicũ sãre erã mera guawajabeaa mari.

⁶ Gajirãre mahirã erã ñero iirire mucubiribea mari. Diaye majapũre erã iicũ ĩarã burigã mucubiria erã mera.

⁷ Gajirãre mahirã erã ñeri iicũ gajirãre ne quere moabeaa. Eropirã gajirãpũ erãre erã werewũacũ peequererã ta irire peediabeaa mari. Õari dihtare peediaa mari. Gajirãre mahirã “Õarire iirãcoma,” arĩ cohrea mari erãre. Gajirãre mahirã erã iira mera mari ñero tariquererã ta erãre mahi duhosome mari.

⁸ Gajirãre game mahiri ne pehresome. Goãmũ yare weretauripũ pũhrũ duhpiburi árĩsome. Peeyamarirã ya wereniguiri sã pehrea waroca. Goãmũ yare masitariri wajamariroca pũhrũgue. Mari masipehora pũhrũgue duhpiburi gohra árĩsome iri.

⁹ Dohpaguere Goãmũ yare mari merogã masia. Eropirã mari ĩgu yare wererã mari merogã weremasia.

¹⁰ Pũhrũgue ta mari masipehorãca. Eropiro mari merogã masira duhpiburi árĩsome. Irisubugue masipehorãca.

¹¹ Iri òpa àhraa: Majigu árigu majigu dopa wereniguiribu yuhu. Eropigu majigugã dopa pepiribu. Eropigu bugu wagu majigu iro dopa árĩrare duhucãbu. Eropa ta pũhrũguere mari dohpaguere merogã masirare duhura pũhrũ masipehorãca.

¹² Diuru òaro masũre deyocũ iibiro dopa ta dohpaguere òaro masipehonibea dohpa mari. Pũhrũ Goãmũre mari òaro ìhamasirãgue mari masipehorãca. Dohpaguere mari merogã dihta masia dohpa. Goãmũ marire ìgu masipehodirop dopa ta pũhrũ mari sã òaro masipehorãca.

¹³ Eropirã dohpaguere mari iimasiburi ùhreñe dujaroca. Goãmũre “Diaye ta árigu àhrimi,” arĩ umupeoniguirãca. Eropirã marire ìgu mera òaro árĩniguirire mucubiri coreniguirãca. Eropirã gajirãre game mahiniguirãca. Goãmũre umupeori, ìgu mera árĩborore mucubiri coreri tauro àhraa game mahiripũ.

14

Peeyamarirã yare wereniguirire wereñumi Pablo

¹ Eropirã gajirãre game mahirã árĩque mũa. Eropirã Goãmũ ya árĩburire mũa mohmmasiburire Espĩritu Santo ìgu apirare turaro gameque. Goãmũ yare mũa weremasiburi tamerare bũrigã gameque mũa.

² Peeyamarirã yare wereniguigu Goãmũ dihta peeborore wereniguimi. Eropa arĩ wereniguigu masa peeborore wereniguigu iibeami ìgu. Ìgu eropa arĩ wereniguicũ peerã masapũ ne peebeama ìgure. Masa erã masibiririre Espĩritu Santo ìgu turari mera wereniguigu iimi ìgu.

³ Goãmũ yare weretaugũpũ masapũ peeburire weremi. Eropa weregu ìgu masare itamugũ iimi ìgu. Eropigu erãre Jesucristore umupeonemocũ iimi. Eropigu ìgu erã ñero taricũ ìgu erãre òaro sĩporãcũcũ iimi.

⁴ Peeyamarirã yare wereniguigu ìgu basi dihtare Jesucristore umupeonemocũ iimi. Gajirãre Jesucristore umupeonemocũ iibeami. Goãmũ yare weretaugũpũ gajirãre Jesu yarã gamenererãre Jesucristore umupeonemocũ itamumi ìgu.

⁵ Peeyamarirã yare árĩpehrerã mũa wereniguicũ òaboya yũ pepicũ. Eropa árĩquerecũ ta Goãmũ yare mũa weretaucũ tamerare turaro gahmea. Goãmũ yare weretaugũpũ peeyamarirã yare wereniguigu tauro òagu àhrimi. Eropa árĩquerecũ ta peeyamarirã yare wereniguigu ìgu wereniguirire gajigu ìgu weretaucũ ìgu sã òagu dujami. Ìgu wereniguirire weretaugũ Jesu yarã gamenererãre Jesucristore umupeonemocũ iimi.

⁶ Eropigu, yũ acawererã, yuhu mũa pohrogue peeyamarirã yare wereniguigu wagu mũare itamumasibiriboya yuhu. Goãmũ ìgu yũre wererare weregu itamua. Ìgu yare Espĩritu Santo yũre masicũ iirare buhegu mũare itamugũ iiaa.

⁷ Peeyamarirã ya wereniguigu ìgu wereniguirire mari peeiro òpa iro dopa àhraa. Tarusure purirã, mari bũamutẽriñere irire mari queoro iibiricũ, iri bayarire gajirãre masima masiya mara.

⁸ Eropigu cornetare purigu surara árigu erã gamewejẽboro corere queoro ìgu puribiricũ gajirã surarapũ masisome erã gamewejẽboro gamenererore. Eropirã erã gamewejẽboro core erã wejẽburi mojore amuyubirã àhrima erã.

⁹ Eropa ta mũa sã peeyamarirã yare wereniguicũ peerã gajirã irire peebeama. Eropa peebiricũ mũa wereniguirire duhpiburi árĩbeaa erãre.

¹⁰ I yebare baja wereniguirire árĩca. Eropirã irire wereniguirã erã basi erã eropa wereniguirire òaro peema.

¹¹ Ìgu ya wereniguirire yũ peebiricũ ìagu irire wereniguigupũ “Gajirã yare wereniguimi,” arĩ pepicumi yũre. Eropigu yũ sã eropa ta arĩ pepica ìgure.

12 Eropirã mũa peeyamarirã yare wereniguirã, Espíritu Santo ïgũ yare mohmemasi apira mera turaro mohmediaraa mũa. Irire eropa iidiarã Jesu yarã gamenererãre ðaro itamuburipũre bũrigã mohmediaque mũa.

13 Eropigũ peeyamarirã yare wereniguigũ “Yũ wereniguirire gajirãre ðaro were-taumasiburire itamuque yũre,” Goãmũre arĩ serẽporo ïgũ.

14 Peeyamarirã ya mera Goãmũre serẽgũ yũ pepiri mera serẽgũ iiaa. Eropa serẽgũ yũ pepirire masibigũ yũ wereniguirire masibea. Eropa iigũ gajirãre itamubeaa yũhũ.

15 Ire masirã, ðpa iirãca mari: Espíritu Santo ïgũ turari mera peeyamarirã ya mera Goãmũre serẽrãca. Eropirã gajisubu ðaro masi pepirã gajirã erã ðaro peeboro dopa erã ya mera Goãmũre serẽrã iri sãre serẽrãca mari. Espíritu Santo ïgũ turari mera peeyamarirã ya mera Goãmũ yare bayarãca. Eropirã gajisubu ðaro masi pepi gajirã erã ðaro peeboro dopa erã ya mera Goãmũre bayarãca.

16 Mari eropa iibiricũ peeyamarirã ya mera wereniguirã Espíritu Santo ïgũ turari mera Goãmũre, “Õagũ turagũ ãhrimi,” mari arĩquerecũ ta gajirã ne peebeama. Erã eropa peebirã “Diaye ta ãhraa,” arĩmasibeama.

17 Peeyamarirã ya mera Goãmũre “Õhaa,” arĩmasia mari. Mari eropa arĩri ðaro árĩquerecũ ta gajirã peebeama. Eropirã erãre Jesucristore umupeonemocũ itamubeaa mari.

18 Árĩpehrerã mũa tauro yũpũ peeyamarirã yare wereniguia. Eropigũ Goãmũ yare eropa wereniguimasigũ ïgũ iicũ ïgũre “Õhaa,” arãa yũhũ.

19 Eropa wereniguigũpũ yũ árĩquerecũ Jesu yarã gamenererã watope peeyamar-ropa peebirã “Diaye ta ãirã ya mera yoari boje yũ wereniguiquerecũ duhpihuri árĩbeaa erãre. Yũhũ masa erã ðaro peemasiboro dopa buhegũ merogã yũ buhequerecũ ta iri tamera ðapũrica erãre.

20 Yũ acawererã, majirãgã pee masibirãgã iro dopa árĩbircãque mũa. Mũrã erã pee masirã árĩro dopa árĩque mũa. Eropirã ne masa dehyoarã erã ñeri iirire erã masibiro dopa ta árĩque mũa.

21 Goãmũ yare erã gojarapũ ðpa ãhraa Goãmũ wereniguirire: “Gajirã ya queo wererãre oã masare yahare weredoregũra. Eropigũ gaji yeba majarã masare ðarire yahare weredoregũra oã masare. Yũ eropa weredorequerecũ ta erã yũre peesome yũ wererire,” arĩmi Goãmũ mari Opũ, ãhraa Goãmũ yare erã gojarapũgue.

22 Peeyamarirã yare wereniguiri Goãmũre umupeobirãre erãre ïhmuri ãhraa. Eropiro peeyamarirã yare wereniguiri Jesu yarãpũre Goãmũ turarire ïhmuri árĩbeaa. Eropiro Goãmũ yare wereripũ Jesure gamebirãre Goãmũ turarire ïhmuri árĩbeaa. Goãmũ yare wereripũ Jesu yarãpũre Goãmũ turarire ïhmuri ãhraa.

23 Eropirã mũa Jesu yarã gamenerecũ, peeyamarirã yare mũa árĩpehrerã wereniguicũ, Goãmũ yare masibirã gajirã Jesure umupeobirã sã ñajari peebocoma. Mũa eropa wereniguicũ peerã, erã mũare “Cue, goroweorã wahama,” arĩbocoma erã.

24 Árĩpehrerã mũa Goãmũ yare mũa werecũ tamera Goãmũ yare masibigũ, Jesure umupeobigũ sã ñajari peegũ, ïgũ ñero iirare masigũcumi ïgũ. Eropigũ ïgũ ñeri iirare bũjawerebocumi ïgũ.

25 Eropigũ ïgũ árĩricũrere ïgũ pepiri sãre guñagũcumi ïgũ. Eropigũ mereja Goãmũre “Yũ opũ ãhrimi,” arĩgũ umupeogũcumi. Eropigũ “Goãmũ diaye ta mũa mera ãhrimi,” arĩgũcumi ïgũ mũare Goãmũ yare werecũ peegũ.

Mũa gamenererã ðaro iique goroweoro mariro, arĩ gojañumi Pablo

26 Eropigũ, yũ acawererã, mũare ire arĩgũ iiaa: Mũa gamenerecũ yujurãyeri mũa mera majarã Goãmũ yare bayadama. Eropirã mũa gajirã buhedaa. Eropirã

gajirã Goãmũ mũare ãgũ wererare werediaa. Eropirã mũa gajirã peeyamarirã yare wereniguiddiaa. Eropirã mũa gajirã iri wereniguirire weretaudiaa. Mũa eropa iirã gajirãre erã Jesucristore umupeonemoboro dopa irire iique.

²⁷ Eropirã peeyamarirã yare mũa wereniguirã mũa perã o ƿrerã, erã nũcu ta wereniguique mũa gamenererisubu. Eropirã yujurãyeri wereniguique. Mũa eropa wereniguicũ, yujugũ mũa mera majagũ mũa wereniguirire gajirãre weretauporo.

²⁸ Mũa wereniguirire weretaubu maricũ mũa gamenererogue peeyamarirã yare wereniguibiricãque. Eropirã mũa seyaro peeyamarirã yare Goãmũ mera wereniguique.

²⁹ Eropirã Goãmũ yare werediarã perã o ƿrerã iripẽta wereque mũa. Mũa eropa werẽcũ gajirã mũare peerã mũa wererire Goãmũ ya áricũ õaro masiporo. Eropirã Goãmũ ya áribiricũ sãre õaro masiporo.

³⁰ Eropigũ Espiritu Santo Goãmũ yare gajigũre ero doagũre ãgũre wereri ocũ, ãgũ sã Jesu yarãre werediami. ãgũ werediacũ ãha Goãmũ yare weremũhtagũpũ werenigui duhuporo.

³¹ Eropirã mũa áripehrerã Goãmũ yare wererã, yujurãyeri wereque mũa áripehrerã gajirã erã õaro peeboro dopa, erã õaro mucubiriboro dopaa.

³² Eropirã Goãmũ yare wererã árirã, õaro pee masirã, õaro peeñanugu wereniguirã áriique.

³³ Goãmũ ãgũ yarã erã gamenererogue erã game wisicũ gamebeami ãgũ. Goroweoro mariro erã õaro áricũ gahmemi ãgũ. Eropirã õaro iique mũa áripehrerogue Jesu yarã gamenererã.

³⁴ Áripehrero Jesu yarã gamenererore nomere wereniguibiricãro gahmea. Erã nomere maripũ wereniguiddorebeaa. Goãmũ yare erã gojarapũ sã arĩro dopa ta nomere mũare õaro yũhrirã nome arĩro gahmea. Eropirã mũa gamenererore nome masare werebiricãporo.

³⁵ Jesu yarã erã gamenererore nome erã wereniguicũ õabeaa. Eropigo gajinore masidiago nomeo igo ya wihigue ta igo marapũre serẽpiporo.

³⁶ Ire yũ wereburi õaro masique mũa. Goãmũ yare weremũhtarã áribeaa mũa. Eropirã ãgũ yare peenirã mũa dihta áribeaa. Gajirã sã ãgũ ya buherire opama.

³⁷ Mũa mera majagũ “Yũ tamera Goãmũ yare weregũ ãhraa,” arĩ pepibocumi. Eropa arĩ pepigũ i yũ mũare gojarare “Goãmũ doreri ta ãhraa,” arĩ masiporo ãgũ. Eropigũ gajigũ, “Espiritu Santo iimasiburire ãgũ apirare õaro opaa yũhũ,” arĩ pepibocumi. Eropa arĩ pepigũ ãgũ sã i yũ mũare gojarare “Goãmũ ya doreri ta ãhraa,” arĩ masiporo.

³⁸ Irire ãgũ masidiabiricũ yũ gojarare “Diaye áribeaa,” ãgũ arĩcũ ãgũre duhucãque. Peebiricãque ãgũre.

³⁹ Eropirã yũ acawererã, Goãmũ yare weremasiburire bũrigã gameque mũa. Eropirã mũa mera majarã mũa gamenererogue peeyamarirã ya erã wereniguiddiacũ, “Wereniguibiricãque,” arĩbiricãque erãre.

⁴⁰ Eropa iirã õaro iique. Eropirã gamenererã õaro game, goroweoro mariro iique mũa.

15

Cristo ãgũ masa mũriarare werepũ Pablo

¹ Dohpagũre yũ acawererã, õari buherire yũhũ mũare wererare mũare guñacũ iidiaa. Iri buherire õaro peebũ mũa. Eropa peerã iri buherire umupeonijarã õaro ãhraa mũa.

² Mũa eropa umupeocũ irire mũa cóãbiricũ Cristo mũaare peamegue wabonirãre taugucumi. Mũa eropa peera pũhrũ Cristo yare mũa duhucãcũ iri mũa peera duhpiburi árĩbiriboya.

³ Ōpa arĩ weremãhtagura mũaare. Bu gohra árĩbeaa. Mũaare buhegu yũre Cristo ĩgu wererare ōpa arĩ werebũ: Goãmũ yare erã arĩ gojayudiro dopa ta mari ñeri wajare Cristo sĩripũ.

⁴ Eropigu Goãmũ yare erã arĩ gojayudiro dopa ta Cristo ĩgu sĩrira pũhrũ gajirã ĩgũre erã yaara pũhrũ ÷hrenũ waboro ĩgu masa mũriarũ.

⁵ ĩgu eropa masa mũriara pũhrũ Pedrore dehyoapũ. ĩgu eropa dehyoara pũhrũ ĩgu buherãre doce mera majarãre dehyoapũ daja.

⁶ Erãre dehyoara pũhrũre yujusubu ta quinientos weca árĩrãre ĩgu yarãre dehyoapũ daja. Gajirã ĩgũre ĩanirã sĩrituhañorã. Gajirã ĩgu ĩanirã bajarã erã mera majarã árĩnirã dohpaguere árĩnima.

⁷ Pũhrũ Cristo Santiagore dehyoapũ daja. Eropa ĩgu dehyoara pũhrũ árĩpehrerã ĩgu buhedore apinirãre dehyoapũ daja.

⁸ Árĩpehrerã gajirãre ĩgu dehyoara pũhrũ yũ sãre dehyoami daja. Majigugã queoro masa deyobigugã ĩgu masa dehyoanũrusiadiro dopa ta yũ sã Jesure umupeo nũrusiagu ãhraa. Yũ eropa árĩcũ erã pũhrũre dehyoami Jesu yũ sãre. Yũre ta ĩgu dehyoatumi pare.

⁹ Ero coregue Jesu yarãre ñero iiribũ. Eropa iidigu árĩgu gajirã Jesu ĩgu apinirã árĩpehrerã erã docague gohra ãhraa yũhũ. Eropigu dohpague sãre Jesu ĩgu buhedore ĩgu apibodigu árĩbiriribũ yũhũ.

¹⁰ Eropa árĩqueregũ ta Goãmũ ĩgu yũre mahicũ dohpaguere Jesu ĩgu apidigu ãhraa yũ sã. Eropigu ĩgu yũre mahicũ dohpaguere ĩgu gamerire ipehoa. Eropigu ĩgu yũre mahicũ ĩgu yagu eropa árĩcãgu iibeaa. Árĩpehrerã gajirã ĩgu apinirã tauro yũpũ turaro mohmeabũ. Eropa mohmegũ yũ gamero iri mohmerire iibirabũ. Goãmũ yũre mahigu yũre itamuami.

¹¹ Yũhũ mũaare ōari buherire buhegu yũ árĩcũ erã mũaare buherã árĩcũ sãre yujuropa ãhraa. Gũapũ ire buherã árĩquererã ta bu gohra árĩrã iiaa. Gũa buheripũ bu árĩri árĩbeaa. Eropirã mũapũ i buherire ōaro peeabũ.

Sĩrinirã mũra erã masa mũriaborore wererũ Pablo

¹² Cristo ĩgu sĩrira pũhrũ ĩgu masa mũriarare gũa buhequerecũ “Sĩrinirã mũra ne masa mũriabeama,” arĩma mũa mera majarã yujurãyeri. ¿Dohpa arĩrono eropa arĩri erã irire?

¹³ Ōpa masiporo erã. Sĩrinirã mũrare Goãmũ masa mũriacũ iibigu Cristo sãre ne masa mũriacũ iibiriboñumi.

¹⁴ Eropigu Cristo ĩgu masa mũriabiricũ ōari buherire gũa werera ne waja mariboya. Mũa ĩgũre umupeori sã waja mariboya.

¹⁵ Masa mũriari maricũ gũapũ Goãmũ yare wererã gũyarã iiboya. Sĩrinirã mũra erã masa mũriabiricũ Goãmũpũ Cristore masa mũriacũ iibiriboñumi. ĩgu eropa iibiricũ gũa “Goãmũ Cristore masa mũriacũ iipũ,” arĩrã gũyarã iiboya.

¹⁶ Sĩrinirã mũrare Goãmũ masubigu, Cristo sãre ĩgu masubiriboñumi.

¹⁷ Eropiro Cristo ĩgu masa mũriabiricũ ĩgũre mũa umupeori waja mariboya. Eropiro mũa ñeri dipuwajacũrã árĩboya dohpa peamegue wamorã.

¹⁸ Masa mũriariñe maricũ Cristo yarã mũra sĩrimãhtanirã mũra peamegue wamorã árĩboñuma.

¹⁹ Cristore mari umupeora pũhrũ mari sĩrirãgue mari masa mũriamasibirimorã árĩrã árĩpehrerã masa tauromojomorocũrã árĩboya maripũ. Eropirã ĩgũre umupeorã bu gohra árĩrire umupeorã iiboya mari.

²⁰ Eropā áribeaa. Diaye ta Goãmũ Cristore ðaro masa mũriacũ iicãdi áriĩmi. Cristo ĩgũ masa mũriara pũhrũ mari sã sĳirãgũe masa mũriamorã ta ãhraa. ĩgũ eropa masa mũriagũ, Cristo masa mũria gubuyecũĩumi marire.

²¹ Őpa ta ãhraa i: Adán masũ áriĩmũhtadigũ ĩgũ ñerire iinũgara pũhrũ masa sĳirinũgañuma. Eropigũ gajigũ masũ Jesucristo ðarire ĩgũ iira pũhrũ sĳirinĩã mũra masa mũriamasima.

²² Adán yarã áriĩnũrusiarãgũe mari áriĩpehrerã sĳirĩãca. Eropa ta Cristo yarã mari áriĩcũ mari sĳirĩra pũhrũ marire masa mũriacũ iigũcumĩ Goãmũ.

²³ Yujurãyeri cururi marire Goãmũ sihurisubũ masa mũriarãca. Cristo marire áriĩmũhtadigũ masa mũriamũhtapũ. Pũhrũ ĩgũ i yebagũe dujaricũ ĩgũ yarã sã masa mũriarãcoma.

²⁴ Irisubũ ta i umũ pehrerinũ áriĩroca. Eropigũ áriĩpehrerã ñerã oparãre, dorerãre, turarãre Cristo cóãgũcumĩ. ĩgũ eropa iira pũhrũ áriĩpehrerã weca opũ ĩgũ áriĩrere wiagũcumĩ Goãmũre mari Pagũre.

²⁵ ĩgũ wiaboro core mari Pagũ Cristore ĩhaturĩrãre ĩgũ tarinũgapehoboro core Cristo tamera áriĩpehrerã weca opũ áriĩgũcumĩ. Eropa iĩbu ta áriĩro gahmea ĩgũre.

²⁶ ĩgũre ĩhaturĩrãre ĩgũ cóãra pũhrũ sĳirĩriĩe sãre pehrecũ iigũcumĩ ĩgũ.

²⁷ Goãmũ yare gojarapũgũe ðpa ãhraa: “Áriĩpehrerã weca dorebure apipũ Goãmũ Cristore. Áriĩpehreri sãre apipũ ĩgũre.” Eropa ta arãa Goãmũ yare erã gojarapũgũe. “Áriĩpehrerã weca dorebure apipũ Goãmũ Cristore,” arĩ gojagũ, “Goãmũ weca doregũ Cristo ãhrimi ĩgũ,” arĩdiabiriĩumi. Goãmũpũ Cristore eropa apĩũumi.

²⁸ Áriĩpehrero Goãmũre ĩhaturĩrãre ĩgũ cóãra pũhrũ áriĩpehrerã weca doregũ Cristo Goãmũ magũ ĩgũ áriĩtuhagũ ĩgũ opũ áriĩrere Goãmũre ĩgũre apidigũpũre wiagũcumĩ. Eropiĩgũcumĩ “Goãmũpũ áriĩpehrerã weca opũ áriĩpehreri opũ gohra ãhrimi,” áriĩpehrero áriĩpehrerã arĩmasiboro dopa.

²⁹ “Sĳirinĩã masa mũriasome,” arĩma gajirã. ¿Erã arĩri diaye áriĩcũ duhpimorã gajirã masa sĳirinĩã mũra ya áriĩburire erã waĩyebasanĩã ãhriri mũa pepicũ? Sĳirinĩã mũra masa mũriabiricũ erã ya áriĩburire gajirã waĩyebasara duhpiburi áriĩbiriboya.

³⁰ Gũapũ gũa buheri dipuwaja umũri nũcũ gajirã gũare erã ñero iidiacũ gũhya ãhraa gũa sãre. Gũare eropa gũhyaquerecũ ta masa mũriari áriĩcũ masirã eropa buhenĩguicãa gũa.

³¹ Mari Opũ Jesucristo yarã mũa áriĩcũ ĩgũre umupeonemorã mũa wacũ yũpũ turaro mucubiri pepia yũhũ mũare. Iri diaye ta ãhraa. Eropigũ “Yũre noho erã gamerinũ wejẽmaja gũhya ãhrima,” yũ arĩcũ iri sã diaye ta ãhraa.

³² Efeso majarã guarã ðari buherire yũ buhera waja yũre pama. Masa mũriariĩe maricũ Jesu yagũ yũ áriĩbiricũ, yũ ñero tarira waja duhpiburi áriĩbiriboya. Sĳirinĩã mũra erã masa mũriabiricũ ðpa arĩboya mari: “Pũhrũñari sĳirĩãca. Dohpa wasome mari. Eropirã bania, ihrirã, mari gamero dopa iirã,” arĩboya mari.

³³ Eropa arĩ gũyarire pepibiricãque mũa. “Ñerãre wapicũrã, ðarire mũa iirare cãdĩjirãca mũa,” arĩma masa. Iri diaye ta ãhraa.

³⁴ Őarire pepirã áriĩque mũa. Eropirã ðarire iirã áriĩque daja. Eropirã ñerire iinemobiricãque daja. Gajirã mũa mera majarã ne Goãmũre masibeama. Mũa gũhyasĳiriburire mũare eropa arãa.

Sĳirinĩã mũra erã masa mũriaborore werenemopũ Pablo

³⁵ Eropi mũa mera majagũ ðpa arĩ serẽpibocumi yũre: “¿Dohpa ii sĳirinĩã mũra masa mũriarãcuri? ¿Dohpa bejari dũpũcũrã masa mũriarãcuri? arĩ serẽpibocumi yũre.

³⁶ Eropa arĩ serēpigũ pee masibigu āhrimi. Oteriyere mari oterã iriye boacũ gohra puhri wiria. Boabiricũ ne puhri wirimasibea. Irire masia m̃aa.

³⁷ Puhritaridigu yucuguguerere otebeaa mari. Dipayeri dihtare otea mari. Iriyeri trigo yeri árĩro āhri, o gajiyeri árĩro árĩca.

³⁸ Iriyerire mari otera puhru Goãmũpũ ĩgu gamediro dopa ta iriyerire buga m̃riacũ iimi. Eropigu ojoducayerire ojoducañu wacũ iimi ĩgu. Trigo yerire trigo sari wacũ iimi. Eropa ta puhridoremi Goãmũ.

³⁹ Árĩpehrerã dũpũcũri yujuropa deyobeaa. Masa dũpũpũ yujuropa ta āhraa. Waimurã dũpũ sã gajiropa ta dehyoa. Mirimagũ porã dũpũ sã gajiropa ta dehyoa. Eropirã wai sã gajiropa ta dũpũcũma.

⁴⁰ Eropirã umaro majarã sã āhrima. Eropirã i yeba majarã sã āhrima. Eropirã umaro majarã dũpũ gajiropa dehyoma. Eropiro i yeba majarã umaro majarã iro dopa árĩbeama.

⁴¹ Ōpa ta āhraa. Abe umũ majagu gosemi. Eropi ñami majagu sã boje āhrimi ĩgu sã. Yuju diaye ta boyomi. Eropirã necã sã gajiropa bejari gosesirima. Necã majarã sãre mari ĩacũ gaji dipu daberogã gosesiriri dipu dehyoa. Eropiro gaji dipu turaro gosesiriri dipu dehyoa.

⁴² Eropa ta āhrima s̃rinirã m̃ra erã masa m̃riacũ. Masũ ĩgu dũpũre mari yaara puhru ĩgu dũpũ boa waroca. Eropiro gaji dũpũ gajiropa árĩri dũpũ umari nũcũ ojocariburi dũpũ masa m̃riaroca.

⁴³ ĩgu dũpũre mari yaacũ s̃rididigu dũpũ ñeri dũpũ āhraa. Goãmũ ĩgure masucũ ĩgu dũpũ ōatariari dũpũ árĩroca. Eropiro ĩgu dũpũ mari yaara dũpũ turari mariri dũpũ āhraa. Eropiro Goãmũ ĩgure ĩgu masucũ dũpũ turatariari dũpũ árĩroca.

⁴⁴ I yeba maja dũpũre mari yaarãca. ĩgu s̃rididigu m̃ru ĩgu masa m̃riacũ ĩgu dũpũ umaro maja dũpũ ta árĩroca. I yeba maja dũpũre mari opaa dohpaguere. Puhru umaro maja dũpũ sãre oparãca.

⁴⁵ Eropa ta arĩ werea Goãmũ yare erã gojarapũgue: “I yeba árĩmũhtadigu Adán waĩcũgu Goãmũ ĩgure iicũ ojocarigu wañumi,” arĩ gojañuma. Adán iro dopa árĩgũpũ ẽjutũyagũpũ Cristopũ ojocaririre ogũ āhrimi.

⁴⁶ I yeba maja dũpũ árĩmũhtara dũpũ āhraa. Puhrugũ umaro maja dũpũ árĩroca.

⁴⁷ Ōpa ta āhraa: Árĩmũhtadigu Adánpũ i yeba maja nicu mera Goãmũ ĩgu iira dũpũre dũpũcũñumi. ĩgu puhru aridigũpũ Cristopũ umaro majagu árĩpũ.

⁴⁸ Nicu mera dũpũcũmũhtadigu Adán árĩdiro dopa ta mari árĩpehrerã nicu mera iira dũpũcũrã āhraa mari. Eropirã umarogue aridigu Jesucristo ĩgu árĩdiro dopa ta ĩgu yarã árĩpehrerã ĩgu iro dopa dũpũcũrãca mari.

⁴⁹ Mari Adán iro dopa ta dũpũcũrã árĩrã puhru Cristo iro dopa dũpũcũrãca.

⁵⁰ Yũ acawererã, m̃are ire werediaa: I yeba maja dũpũ di mera diro mera árĩri dũpũ Goãmũ ĩgu opu árĩroguere umaroguere ne wasome. Mari dũpũ boaburi dũpũ āhraa. Eropiro umarogue umari nũcũ mari árĩboroguere i dũpũ wasome.

⁵¹⁻⁵² Iribojeguere masa erã masibirirare dohpaguere m̃are werediaa: Mari mera majarã yujurãyeri s̃risome. Eropirã mata erã dũpũre gohrotorã árĩrãcoma. Corneta ĩgu puriturinũ eropa ta waroca marire. Ōpa waroca: Corneta bũsũra puhru s̃rinirã m̃rũre Goãmũ masugũcumi umari nũcũ erã árĩmorãre. Eropirã dũpũre gohrotonirã árĩrãca mari sã.

⁵³ Dohpaguere mari dũpũ boaburi dũpũ āhraa. Eropigu mari Goãmũ mera árĩniguicãburire mari dũpũre gohrotogũcumi Goãmũ. Eropigu mari s̃riburi dũpũre gohrotogũcumi mari ne s̃ribiriburi dũpũpũre.

⁵⁴ Mari dũpũre ne boabiriburi dũpũre gohrotogũcumi. Eropigu marire s̃ribiriburi dũpũre eropa árĩniguiburi dũpũre gohrotogũcumi. Iri eropa marire gohrotocũ

iribojegue Goãmu yare gojarapũgue arĩ gojadiro dopa ta eropa waroca: Goãmu s̄iririñere cóãcãmi.

⁵⁵ Dohpaguere ne dipaturi s̄irisome. Eropiro s̄iririñe mera dipaturi mari ñero tarisome.

⁵⁶ Mari ñeri iira waja árĩcũ tamera s̄iririñe mera ñero tarirãca. Eropiro Goãmu doreri mari iimasibirira waja dipuwajacua mari. Eropa dipuwajacurã peamegue mari masa wamorã ãhraa.

⁵⁷ Mari eropa árĩquerecũ ta mari Opũ Jesucristopũ marire peamegue wabiricũ iimi. Īgu eropa iigu árĩcũ masirã Goãmu mera mucubiri "Õhaa," arãa mari.

⁵⁸ Eropirã yũ acawererã, yũ mahirã, Cristore mua umupeorire duhubiricãque. Eropirã gajirã mũare ðari buherire erã cóãdorecũ ne cóãbiricãque irire. Eropirã mũari nũcũ mari Opũ Jesucristo ĩgu iidorerare ðaro iiniguicãque mua. Mari Opũ Jesucristo yare mari iicũ bu gohra ta ne árĩbeaa. Ire masirã ĩgu iidorerire ðaro iiniguicãque mua.

16

Gajirãre Jesu yarãre Corinto majarã niyeru erã oburire werepũ Pablo

¹ Dohpaguere gajirãre Jesu yarãre mua niyeru oburire weregũra mũare. Galacia yeba majarãre Jesu yarãre yũ dorediro dopa ta mua sã iique.

² Semanari nũcũ soorinũ árĩcũ árĩpehrerã mua Jesu yarãre gajirãre mua oburi niyerure merogã gameneoque. Merogã oparã merogã oque. Eropirã wũañariro oparã wũañariro oque. Semanari nũcũ mua eropa iique mua pohrogue yũ ejacũ mua obeoburi niyeru opayutuhaboro dopa. Eropigu erogue ejagu iripẽ niyeru wahasõ arĩripũre gojabasagũra.

³ Eropigu iripũre iri niyeru aĩgãmorãre mua beyenirãre ogũra. Eropa otuhagu Jesu yarãre mua obeoburi niyerure aĩgãmorãre erãre obeogũra Jerusalẽngue.

⁴ Iri macaguere yũ iiburi árĩcũ yũ sã wagũca. Yũ eropa wacũ yũ mera ta erã sã warãcoma iri niyeru orã warã.

Īgu erogue curiborore werepũ Pablo

⁵ Macedonia yeba majarãre ĩhatari wahgãgũca yũhũ erãre. Tariagu mua pohro Corintogue ejagũca.

⁶ Erogue ejagu mua mera bajamenũri árĩboca yũhũ gajisubu iigu. Yoañariri boje puhirõ dihta mua mera árĩboca yũhũ. Eropirã gajipũgue yũ wacũ mua sã yũre itamubeomasia.

⁷ Mũare bajamenũrigã ĩadiabirica yũhũ. Eropigu Goãmu gamecũ yoañariri boje mua mera árĩgũca yũhũ.

⁸ Eropa árĩdiaqueregu ta pentecoste bosenu árĩcũgue Efeso árĩnigũca dohpa.

⁹ Ohõ Efesogue dohpaguere mari Opũ Jesu yare peediarã bajarã ãhrima. Erã eropa árĩrã árĩcũ erãre werea. Yũhũ erãre eropa werecũ yũre ĩadiabirã bajarã ãhrima. Eropigu Efesogue árĩnigũca dohpa.

¹⁰ Timoteo yũ iro dopa ta mari Opũ yare iimi. Īgu eropa iigu árĩcũ mua pohrogue ĩgu ejacũ ðaro mera ĩgũre bocatĩri, ĩgu mera ðaro mucubiriri mera árĩque mua.

¹¹ Eropirã ĩgũre tarinũgabiricãque mua. Eropirã ĩgu mũare goeriserecũ ðaro mera ĩgũre itamuque ĩgu yũ pohrogue dujaricũ. Gajirã Jesu yarã mera gũa ĩgũre corerã ĩiaa. Eropirã ðaro mera itamubeoque ĩgũre.

¹² Apolo mari acaweregu Jesu yagu mũare ĩgu ĩagu wacũ turaro gamerabu. Eropigu ĩgũre wadorerabu gajirã Jesu yarã mera ĩgu waborore. Yũ eropa wadorequerecũ ta ĩgu dohpaguere wadiabeami. Eropigu pũhrũ ĩgũre iiri maricũ mua pohrogue wagũcumĩ ĩgu daja.

Pablo ðadoretupũ

¹³ Õaro pee masiyurã árĩque mũa. Cristore umupeorã duhubiricãque. Õaro guñaturarã árĩque. Eropirã Goãmũ ya turari mera turarã árĩque mũa.

¹⁴ Árĩpehrerore iirã gajirãre mahiri mera irire iique.

¹⁵ ¿Estéfana ĩgũ ya wihi majarã mera guñari mũa? Erã Acaya yeba majarã ðari buherire peemũhtarã, iri yebare Cristore umupeomũhtanirã árĩma erãpũ. Eropirã gajirãre mari acawererãre Jesu yarãre erã ðaro itamuniguicãma.

¹⁶ Eropigũ erã iro dopa árĩrãre, gajirãre Cristo yare itamurãre mũa ðaro yũhricũ gahmea yũhũ.

¹⁷ ĩgũ Estéfana, Fortunato, Acaico sã yũ pohrogue eratumama. Ohõ erã árĩcũ wũaro mucubiria yũhũ. Mũa maricũ mũa mera mucubirimasibiribũ yũhũ. Eropigũ erã eracũ mucubiria yũhũ.

¹⁸ Erã mera árĩgũ ðaro sĩporãcũgũ wahabũ yũhũ. Mũa sãre eropa ta mucubiricũ iiañuma yũ pepicũ. Mũa pohrogue erã dipaturi wacũ daja erãre ðaro umupeoque mũa. Eropirã gajirãre erã iro dopa árĩrã sãre umupeoro gahmea mũare.

¹⁹ Asia majarã Jesu yarã mũare ðadorema. Eropirã Aquila, Priscila, erã ya wihi gamenererã mera Cristo ĩgũ mahiri mera mũare wũaro ðadorema.

²⁰ Õ majarã Jesu yarã árĩpehrerã mũare ðadorema. Mũa mera majarãre bocatĩrirã ðaro mera mojoto ñeaque.

²¹ Yũhũ Pablo, yũ basi i dihtare gojaa. Mũare ðadorea.

²² Mari Opũ Jesucristore gajigũ ĩgũ mahibiricũ, Goãmũ ĩgũre dipuwaja moaporo. Mari Opũ duru dujariporo.

²³ Mari Opũ ĩgũ mahiri mera mũare ðadorea.

²⁴ Mũare árĩpehrerãre bũrigã mahia Jesucristo mera. Eropa ta árĩporo. Iripẽta ãhraa.

2 Corintios

Õpa gojabeoñumi Pablo Corinto majarãre

¹ Yũhũ Pablo Jesucristo yare ïgũ buhedore ïgũ apidigu añraa. Mari Pagũ ïgũ gamero dopa ta apimi yũre Jesu. Yũhũ, mari acaweregũ Timoteo mera mũare Goãmũre umupeorãre Corinto majarãre gojabeoa. Árípehrerã Jesucristo yarãre Acaya majarãre mũa sãre gojabeoa.

² Eropirã Goãmũ mari Pagũ, mari Opũ Jesucristo mera mũare òadoreaa. ïgũ itamuro mera òaro árĩque mũa.

Pablo ïgũ ñero tarirare òpa arĩ wereñumi

³ Mari Opũ Jesucristo Pagũ Goãmũ marire mojomoro ïhami. Eropigu ïgũ dihta marire árĩpehrerinũri òaro sĩporãcũcũ iimi. “Òatariagu añhrimi ïgũ,” arãa mari.

⁴ Mari ñero taricũ ïagu marire ïgũ yarãre itamumi ïgũ gajirãre mari itamuboro dopa. Eropirã gajirã erã ñero taricũ erãpũre itamuro gahmea marire. Goãmũ marire ïgũ itamuro dopa ta mari sã erãre itamurã.

⁵ Cristo yarã mari árĩrã ïgũ ñero taridiro dopa ta mari sã bũrigã ñero taria. Mari ñero taridiro dopa ta ïgũ itamurire wũaro opaa.

⁶ Gũapũ mũare itamurã ñero taria. Eropirã Cristo mera mũa òaro árĩboro dopa gũa mũare werera dipuwaja gajirã ñero iima gũare. Gũa ñero tariquerecũ Cristo gũare itamumi. Eropirã Cristo gũare itamucũ gũapũ mũa sãre itamumasia. Eropirã gũa ñero taridiro dopa ta mũa sã ñero tarirã òaro mera yujuro bojerãca.

⁷ Òaro mera mũa yujuro bojerã árĩborore gũa masia. Gũa ñero taridiro dopa ta ñero taria mũa sã. Eropirã Goãmũ ïgũ itamuri mera gũa yujuro bojediro dopa ta mũa sã yujuro bojerãca.

⁸ Gũa acawererã, dohpaguere ire mũa òaro masicũ gũa gahmea. Asia yebaguere ñetariaro taribũ gũa. Gũa gamero iirã ne bocatĩubiriboya. Òpa arĩ pepiribũ gũa: “Ne bocatĩusome mari. Eropirã mari sĩrirãca,” arĩ pepiribũ gũa.

⁹ Eropirã “Marire wejẽcãrãcoma,” arĩ pepiribũ gũa. Gũa eropa ñero taribũ Goãmũ dihtare gũa guñaturaboro dopa. ïgũpũ sĩrinirãre masugũ añhrimi. Eropa ïgũre guñaturarã gũa gamero gũa bocatĩubirirare masia. “Goãmũ ta marire itamumi,” arãa pare.

¹⁰⁻¹¹ Gũare guhyaquerecũ ta ïgũ itamuro mera taribũ. Pũhrũgue sãre dipaturi gũare taugũcumi. Mũa sã gũare itamumorã mũa Goãmũre serẽbasacũ sãre ïagu ïgũ gũare taugũcumi. “ïgũ ta gũare taugũcumi,” arĩ masia mari. Eropirã ïgũ gũare taucũ ïarã, ïgũre “Õhaa” arĩrãca mũapũ. Mũa bajarã serẽrare ïgũ yũhricũ ïarã “Õhaa, diaye ta añraa,” arĩrãca mũa bajarã Goãmũre.

Pablo Corintogue ïgũ wadiarare wereñumi

¹² Eropirã gũa iirare guñarã mucubiriri mera òpa arĩ pepia gũa: I yebare Goãmũ ïgũ itamuro mera ñeri mariro òari mera masare wapicũ buhebũ. Mũa sãre òaro wapicũ buhebũ. Òpa iirã gũa masiri mera iibiribũ. Goãmũ gũare ïgũ mahicũ ïgũ turari mera eropa iibũ gũa.

¹³⁻¹⁴ Eropirã òaro were mũare gojabeorã diaye ta werebũ mũare òaro mũa masiburire. Dohpague gũare òaro masinibea mũa. Gũa árĩricũre mũa turaro masicũ gahmea gũa. Eropirã mari Opũ Jesucristo dujaricũ gũa mera mucubirirãca mũa. Mũa mera gũa mucubiridiro dopa ta mũa sã gũa mera mucubirirãca.

15-16 Eropa arĩ pepigu Macedonia yebague wagu mua pohroge wamuhadiarabu. Eropigu muare ihatariwahgãboya. Eropigu erogue ejadigu dujarigu dipaturi mua mera bajamenurigã arĩboya yuhu. Eropirã pesubu mua mera yu arĩcũ ĩarã turaro mucubiriboya mua. Mua pohroge yu arĩcũ ĩanirã Judea yebague yu wacũ ĩarã yure itamuboya mua.

17 “Wagura,” yu arĩcũ peenirã arĩrã, yu wabiricũ ĩarã “Pablo Jesure umupeobirã iro dopa guyagu iĩnumi,” ĩarĩ pepiri mua? “ ‘Wagura,’ arĩqueregu ĩgu gamero mari pohro aridiabirĩnumi ĩgu,” ĩarĩ pepiri mua yure? “Īgu arĩdiro dopa iibeami,” ĩarĩ pepiri mua?

18 Eropa arĩ guyagu iibeaa yuhu. Eropigu “Īgura,” arĩgu yu arĩdiro dopa ta diaye ta ĩaa yuhu. Irire masimi Goãmũ.

19 Yuhu, Sila, Timoteo mera Jesucristo Goãmũ magu yare muare werebu. Īgu Jesucristo “Īgura,” arĩgu, diaye ta iigu aħrimi. Goãmũ ĩgu arĩdiro dopa ta Cristo iimi.

20 Ārĩpehleri ĩgu Pagu ĩgu masare “Ōpa ðaro iigura,” arĩ wererare Cristo iipehocãdi arĩmi. Īgu eropa iigu arĩcũ gua ĩgu yare gajirãre werea Goãmũre erã umupeoboro dopa.

21 Cristo yarã marire arĩniguicũ iigu Goãmũ ta aħrimi. Eropigu ĩgu yare weremorãre marire apimi ĩgu.

22 Eropigu ĩgu yarã mari arĩcũ ĩagu irire marire masicũ iimi ĩgu. Eropigu ĩgu Espĩritu Santore mari mera arĩdoremi ĩgu. Mari mera arĩcũ ĩha Goãmũ ĩgu marire ðaro iiburire masia mari.

23 Dohpaguere yuhu mua pohro wabirirare diaye ta weregura muare. Yu wereri diaye arĩcũ Goãmũ masimi. Īgu ta yu pepirire masimi. Mua ñero iira dipuwaja turidiabigu mua pohroguere wadiabiribu. Erãre bujawerecũ iiri, arĩgu mua pohroguere Corintoguere wabiribu.

24 Eropirã “Muare dorerã aħraa gua,” arĩrã iibeaa. Eropirã “Ōpa Cristore umupeoro gahmea muare,” arĩrã iibeaa gua. Mua Cristore ðaro umupeotuhabu. Muare umupeonemocũ iirã mua ðaro mucubirirã arĩcũ iidiaca gua.

2

1 Wabigu ðpa arĩ pepibu: “Dipaturi erãre bujawerecũ iidiabeaa. Eropigu dohpaguere wabeaa,” arĩ pepibu.

2 Muare bujawerecũ iidiabeaa. Mua bujawerecũ ĩagu yurũ mucubiribiriboya. Eropirã yure mucubiricũ iimorã arĩbiriboya mua sã.

3 Eropigu mua pohroge wabiribu. Wabigu mua arĩricũre amuboro dopa muare gojabeobu. Mua yure mucubiricũ iibonirã arĩquererã ta yure bujawerecũ iiboya mua mua pohroge yu wacũ. Mua mera yu mucubiricũ mua sã yu mera mucubirirãca. Irire masia yuhu. Eropigu mua mera bujawerediabigu “Wabeaa,” arĩ, carta gojabeobu.

4 Eropigu muare gojagu wũaro pepigu ñero siporãcũgu, turaro co deco wiriri mera muare gojabeobu. Eropa gojagu muare bujawerecũ iidiabiribu. Muare yu burigã mahirare muare masicũ iidiagu muare eropa gojabeobu.

Erã mera majagu ĩgu ñero ĩirare cãdijidoreñumi Pablo Jesu yarãre

5 Mua mera majagu ĩgu ñero iira mera yure bujawerecũ iimi ĩgu. Muare ĩgu turaro bujawerecũ iidiro dopa ta yu sãre wũaro bujawerecũ iimi ĩgu. Īgu marire eropa burigã bujawerequerecũ ta wũatariaro dipuwaja moadorebeaa dohpaguere.

6 Bajarã mua mera majarã ĩgu ñero iira dipuwaja moatuhãnorã. Iripẽta dipuwaja moa duhuro gahmea ĩgure.

⁷ Īgure m̄a dipuwaja moaniguicũ b̄urigã bujawerebocumi ĩgũ. Eropigũ Cristo yare duhubocumi. Eropirã ĩgũ ñero iirare cãdijique m̄a. Īgure itamuque ĩgũ õaro s̄iporãcũboro dopa.

⁸ Eropirã ĩgure õaro iique m̄a ĩgure m̄a mahirare ĩgũ masiboro dopa. M̄a eropa iicũ b̄urigã gahmea yũhũ.

⁹ Ero core m̄are gojabeogũ “¿Diaye ta yure yũhrirãcuri?” arĩ pepigũ gojabeobũ m̄are. Yure m̄a yũhricũ ĩadiagũ gojabeobũ.

¹⁰⁻¹¹ Dohpaguere ĩgũ ñero iirare m̄a cãdijicũ ĩagũ yũ sã ĩgũ ñerire cãdijigũra. Yure ñero iibirimi ĩgũ. M̄apũre ñero iidi árĩmi. ĩgũ eropa iidigũ árĩquerecũ ta ĩgũ ñero iirare cãdijia yũ sã. M̄are õaro itamudiagũ Cristo ĩgũ ĩhabeoro ĩgũ ñero iirare cãdijia. Irire cãdijia Satana marire ĩgũ tarinũgabiriboro dopa. ĩgũ mari ñerire iicũ gahmemi. Irire õaro masia. Eropirã Jesu yarã erã ñeri iirare guñaniguibeaa mari Satana yapũre iiri arĩrã.

Troa waĩcũri maca árĩgũ Titore bocabigũ wũaro bujawere pepiñumi Pablo

¹² Eropigũ Troa waĩcũri macague Cristo yare buhegũ ejaribũ. Eroque yũ ejaçã bajarã masa õari buherire peediarã árĩma. Mari Opũ ĩgũ itamuri mera ĩgũ yare yũ buherire peerã bajarã masa árĩma.

¹³ Eropã árĩquerecũ ta mari acaweregũ Titore bocatĩribirinijagũ wũaro bujawere pepigũ erore árĩmasibiribũ, Eropigũ ero majarãre goeriseretuhagũ Macedonia yebague waha wabũ ĩgure amagũ.

Goãmũ marire tarinũgacũ iimi, arĩ gojañumi Pablo

¹⁴ Goãmũre mucubiriri mera “Õhaa,” arãa. Goãmũ ñerire árĩpehrerire tarinũgagũ ãhrimi. Cristo yarã mari árĩcũ ĩagũ marire tarinũgacũ iimi. Poresudiro poresu sehyaboro dopa ta ãhraa mari. Poresu sehyaro dopa ta Goãmũ dorero mera árĩpehrerogũere Cristore masicũ iiaa mari. Eropã ĩgure masirã erã õaro pepima.

¹⁵ Cristo yarã árĩrã masare Cristore guñacũ iiaa mari. Mari eropiicũ ĩha Goãmũ mucubirimi. Masare Cristore guñacũ iicũ erã ĩgũ árĩrere masima. Goãmũ ĩgũ taumorã Cristo árĩrere masima. Gajirã erã peamegue wamorã sã Cristo árĩrere masima mari mera.

¹⁶ Cristo árĩrere masirã erã peamegue wamorãpũ peamegue erã waborore masima erã. Goãmũ ĩgũ taumorãpũ árĩpehrerinũri ĩgũ mera erã árĩburire masima. Eropirã ire Cristo yare mari mari gamero mera buhe ojogorocũmasibea. Goãmũ ĩgũ itamuri mera ta mari ĩgũ yare buhe ojogorocũmasia.

¹⁷ Bajarã gajirã Goãmũ yare buhemaacãma niyerure wajatadiarã. Gũapũ erã iro dopa ta iibea. Gũyaro mariro Cristo ĩgũ turari mera ĩgũ yare buhea gũa. Goãmũ gũare ĩgũ obeerã árĩrã ĩgũ ĩhurore õaro buhea gũa.

3

“Õpa iigũra,” Goãmũ ĩgũ arĩ werepirare mama buherire wereñumi Pablo

¹ ¿Dipaturi gũa árĩricũrere m̄are wererã iiri gũa m̄a pepicũ? Gajirã m̄are erã buheboro core erã buheri queoro árĩrere masidiarã erã gojarapũre serẽmũhtabũ m̄a erãre. ¿Gũare masituhaquererã ta iripũnore serẽri m̄a gũare? ¿O gajirã pohrogue gũa buherã warã iripũnore gũare aĩgãro gahmeri m̄a pepicũre?

² Iripũnore gamebeaa gũa. M̄apũre õari gohrotonirãre árĩpehrerã gajirã ĩarã m̄are gũa õaro buherare masirãcoma. M̄are gũa buhecũ Cristore umupeorã ĩgũ yarã árĩnũgabũ m̄a.

³ Cristo yarã m̄a árĩcũ ĩarã masa m̄are Goãmũ ya buheri gohrare gũa queoro buherare masituhama. M̄are buherã Goãmũ yagũ Espĩritu Santo ĩgũ itamuri mera

buheabũ. Īgũ Goãmũ ojocarigũ gohra āhrimi. Gũa eropa buhecũ peerã Cristore ðaro gahmeabũ mũa. Eropa gamerã mũa árĩcũ gajirã mũare ĩarã Cristo yarã mũa árĩrire ðaro masima. Eropa masirã mũare Goãmũ ya buheri gohrare gũa queoro buherare masima masa.

⁴ Eropa wacũ masia gũa Goãmũre guñaturari mera. Cristo ĩgũ itamuri mera eropa guñaturaniguia mari.

⁵⁻⁶ “Gũa gamero i mohmerire iiaa gũa,” arĩmasibea. Goãmũ ĩgũ itamuri mera ire iiaa gũa.

Eropigũ dohpaguere ĩgũ wererire ðari buherire Goãmũrũ ðaro gũare buhemasicũ iimi. Eropa buherã iribojegue ĩgũ doreri Moisere ĩgũ apira dorerire buhebea. Espĩritu Santo mera mari Goãmũ mera ðaro árĩburipũre buhea gũa. Īgũ dorerare mari gamero mera ne bocatĩubea. Eropa mari bocatĩubirira dipuwaja peamegue waboya mari. Espĩritu Santorũ mari Goãmũ mera árĩpehrerinũri ðaro árĩniguicũ iimi. Ōari buheri buhecũ peeñanirãre ðaro árĩniguicũ iimi.

⁷ Goãmũ ĩgũ dorerire utãmijirigue gojanijagũ Moisere apiñumi. Īgũ eropa apira pũhrũ ĩgũ árĩro gosesiriri dehyoamũriyoro Moisere “Goãmũ ĩgũ apira ðari āhraa,” arĩro dopa. Eropiro Moise diapo bũrigã gosesiriyoro. Cuimiju árĩyoro. Pũhrũ ĩgũ gosesiriri pehrerisubu ĩgũ árĩquerecũ ta masa ĩgũre ne ĩamehtumasibiriñuma. Iri dorerire ĩgũ apira pũhrũ iri dorerire iibirã masa dipuwajacũrã peamegue wamorã wañuma. Eropiro iri doreri masare peamegue wadorequerero ta, Goãmũ ĩgũ árĩro gosesiriri mera árĩnũgayoro.

⁸ Iri doreri tauro ðari buheripũ “Jesucristo masare taumi,” arĩ buheri ðataria. Iri buherire gajirãre mari buhecũ erã ðaro peecũ Goãmũ ta erã mera árĩgũcumĩ ĩgũ Espĩritu Santo mera. Eropiro iribojegue maja doreri tauro Cristo ya buheripũ ðataria.

⁹ Goãmũ Moisere apira doreri iribojegue maja masare peamegue wadoreyoro. Eropa dorequerero Goãmũ ĩgũ gosesiriri mera árĩnũgayoro. Iri tauro ðari buheripũ Goãmũ ĩgũ turari mera āhraa. Iri buheri mera ðarã wahama masa Goãmũ ĩgũ ĩacũ.

¹⁰ Iribojegue Goãmũ ĩgũ doreripũ turari árĩquerero dohpaguere bu gohra ta āhraa. Ōari buheripũ iri tauro turatariari āhraa. Iri buheri mera umaroguere mari wamasia.

¹¹ Iribojegue Goãmũ ĩgũ doreri Moisere ĩgũ apira doreri Goãmũ gosesiriri mera árĩnũgaquerero ta pehreburi árĩyoro. Ōari buheripũ “Jesu marire taugũcumĩ,” arĩ buheripũ árĩniguicãroca. Eropiro “Iri doreri tauro ðari buheripũ ðataria,” arĩ masia mari.

¹² Irire eropa masirã, gũiro mariro ðari buherire ðaro werepehocãa gũa.

¹³ Moise gũa iro dopa árĩbiriñumi. Īgũre Goãmũ ĩgũ gosesiriri pehrerore yũ acawererã masiri arĩgũ dopa ĩgũ diapore suhri gasiro mera cãhmotacãñumi Moise.

¹⁴ Moise ĩgũ diapore ĩgũ cãhmotacũ Goãmũ gosesiririre ĩgũ ðarire erã ñecũ sumarã ĩhamasibiridiro dopa ta erã dohpaguere ðari buherire ðaro masibeama. Goãmũ wererire iribojegue erã gojarapũrĩre erã buherã ne masibeama erã Israe masapũ. Cristore gamebirã masisome erã. Īgũre umupeorã tamera ĩgũ yare masirãcoma.

¹⁵ Dohpague sãre Israe masa Goãmũ dorerire Moisere ĩgũ apirare buhequererã, erãre cãhmotaro dopa ta ne masibeama erã.

¹⁶ Erã mari Opũre Jesucristore erã gamecũ ĩgũ ta erãre masicũ iimi. Iri cãhmotariñere aĩro dopa ta mari Opũ marire ĩgũ yare ðaro masicũ iimi.

¹⁷ “Mari Opũ,” arĩrã Espĩritu Santore arĩrã iiaa. Mari Opũ ĩgũ Espĩritu Santo mari mera ĩgũ árĩcũ ĩgũ yarã āhraa. Eropa arĩrã “Iribojegue maja dorerire iiro gahmea Goãmũ yarã árĩmorã,” arĩbea mari.

¹⁸ Eropirã Jesu yarã árĩrã, Jesucristo ïgu ðarire ïhmurã iiaa mari. Eropigu mari Opũ Espĩritu Santo marire gohrotocũ iimi. ïgu eropa iicũ Cristo ðagũ árĩdiro dopa ta ðarã warã iiaa mari sã.

4

¹ Goãmu guare mojomoro ïagũ, ðari buherire weremorãre apimi guare. ïgu eropa apicũ masirã ïgu yare buherã duhudiabeaa.

² Masa ïabiro ñerire iicoreri guhyasĩuri ãhraa. Irire guapũ ne iibeaa. ïgu yare buherã guyarire buhebiribũ. Eropirã gua Goãmu yare ne gohrotobeaa. Eropa iibirã ðari buherire ðaro diaye buhea gua Goãmu ïgu ïhuro árĩrã. Gua eropa árĩricurire árĩpehrerã ðaro masima guare ïarã gohra.

³ Gua iri buherire ðari buherire werea. Gua irire buhequerecũ ta gajirã masibeama. Eropa masibirãpũ peamegue wamorã ãhrima.

⁴ Satana ñegũ i yeba majarã opũ erãre Goãmu yare masibiricũ iimi. Cuirĩ ïhajabirã erã ïhajabiro dopa ta masibirã wacũ iimi erãre. ðari buherire Cristo ïgu turarire erã masibirã wacũ iimi ïgu erãre. Cristo Goãmu ïgu árĩricurire opami. ïgu Cristo Goãmu gohra ta ãhrimi.

⁵ Gua buherã “Guapũre umupeoque,” arĩ buhebeaa. ðpa arĩ buhea gua: “Jesucristopũ ãhrimi mari Opũ,” arĩ buhea gua. Guapũ Jesure yũhrirã ãhraa. Eropirã mũare itamurã ãhraa gua.

⁶ Negohraguere ðpa arĩ dorepũ Goãmu i umũ naitĩaro árĩcũ: “Boyoro árĩque,” ïgu arĩcũ boyoa wayoro. Eropigu dohpaguere ïgu ta iri turari mera marire masicũ iimi boyoro árĩro dopa. Eropa marire masicũ ïgu ïgu ðaro árĩricurire marire masicũ iimi. Jesucristore masirã ïgu Pagũ ïgu ðaro árĩricurire masia mari.

Cristo turari mera mari ãhraa, arĩ gojañumi Pablo

⁷ Eropa masirã árĩrã, Goãmu ïgu turarire gajirãre masicũ iiaa. Eropa iirã árĩquererã ta turabirã ãhraa guapũ. Mátasoro mata wahrirasoro iro dopa ta gua sã turabirã ãhraa. Gua eropa turabirã árĩquererã ta gua masare Goãmu yare werecũ ïarã, gua gamero mera iimasibirirare ïarã ðpa arĩ masirãcoma erã. “Goãmu turari mera eropa arĩ wereniguima marire,” arĩrãcoma masa. Eropirã Goãmũpũre umupeorãcoma.

⁸ Árĩpehrerã gajirã guare ñero iiquererã ta Goãmu guare taucũ erã guare tarinũgabeama. Eropirã gua gariborequererã ta ne Goãmu yare buhe duhudiabeaa.

⁹ Guare erã ñero iiniguiquererã ta Goãmu guare eropa itamuniguicãmi. Guare erã pamehpiquererã ta ïgu itamuri mera sĩribeaa gua.

¹⁰ Erã wejẽsũmorã árĩcãrã tiiaa gua Cristo i yebaguere ñero ïgu taridiro dopa ta. Erã wejẽsũmorã árĩquererã eropa árĩniguirã tiiaa gua sã Cristo ïgu ojocaririre ïhmumorã.

¹¹ Eropirã umũri nũcũ gajirã guare wejẽmaja guhya ãhrima Cristo yarã gua árĩri dipuwaja. ðpa ta ñero tariquererã árĩniguia gua Cristo ïgu ojocaririre ïhmumorã.

¹² Eropirã mũare gua buheri dipuwaja guare gajirã wejẽmaja guhya ãhrima. Gua buherire mũa peenirãpũ umũri nũcũ Goãmu mera árĩmorã ãhraa.

¹³ Goãmu yare erã gojarapũ ðpa ãhraa: “Goãmũre umupeobũ. Eropigu ïgu yare werebũ,” arĩ gojañumi iribojegue majagũ. Gua sã yujuropa ta ãhraa. Goãmũre umupeorã ïgu yare werea.

¹⁴ I sãre ðaro masirã ïgu yare werea gua. Cristo ïgu sĩrira pũhrũ Goãmu ïgũre masudĩ árĩmi. Eropigu Cristo yarã mari árĩcũ ïagũ ïgu mari sãre masugũcumĩ. ïgu eropa masura pũhrũ ïgu pohroque aĩgãgũcumĩ marire.

¹⁵ Eropirã mware itamudiarã ñero taria gua. Eropirã Cristo yarã mua bajarã warã, bajarã mua Goãmure mucubiriri mera umupeorãca. Igure “Õhaa,” arĩrãca.

¹⁶ Mua eropa umupeocũ ãarã, gua ñero tariquererã ta bujawerebeaa. Eropirã Cristo yare were duhubeaa. Gua dũpũ mũmuri nũcũ turabiri wahgãro iiaa. Eropa turabiri wahgãquererã ta õaro sĩporãcũa Jesucristore guñaturari mera.

¹⁷ Dohpaguere ñero tariquererã ta pũhrũ ñero tarisome. Eropirã Cristo yare were duhubeaa. Iri ñero mari tariri pehrea waroca. Eropirã marire merogã ñero tariro gahmea. Eropa mari ñero tarinirã árĩrã, pũhrũguere wũaro mucubiriri mera árĩniguirãca Goãmũ mera. Eropirã mari ñero taridiro tauro bũrigã mucubiriri mera eropa árĩniguicãrãca.

¹⁸ Eropirã mari ãarire dohpaguere mari warore guñanũrũbeaa. Mari ãabiriripũre pũhrũ mari Goãmũ mera árĩniguiburire guñanũrũa. Mari dohpaguere ãari pehrea waroca. Mari ãabiriripũ árĩniguicãroca.

5

¹ I sãre masia mari: Wihire mari cóãdiro dopa ta mari dũpũre cóãrãca. Eropigu mama wihi iibodiro dopa ta Goãmũ mama dũpũre iigũcumĩ. Eropigu iri dũpũre marire ogũcumĩ. Eropirã mũmaroguere eropa árĩniguirãca iri dũpũ mera. Irire masirã ñero tariquererã Goãmũ yare duhubeaa.

² Eropirã iri dũpũre mũmaro maja dũpũre turaro gamerã, mari eropa coreniguirã iiaa.

³ Suhrirore turaro mari sañadiaro dopa ta iri dũpũre turaro gahmea mari. Eropa ta cohrea mari iri dũpũ marirã árĩdiabirã.

⁴ Dohpague maja dũpũre cóãdiabiriquererã mũmuri nũcũ Goãmũ mera mari árĩburi dũpũre bũrigã gahmea mari. Eropirã i mari dũpũ sĩriburi dũpũ iri árĩcũ masirã, mama dũpũ mera Goãmũ mera eropa árĩniguidiaa mari.

⁵ Mari igũ mera árĩniguiborore amuyudi árĩmi Goãmũpũ. Eropa amuyugũ igũ Espĩritu Santore omũhtami marire. Eropigu igũ Espĩritu Santo mari mera árĩcũ ãha marire Goãmũ igũ iiborore, “Diaye ta ãhraa,” arĩ masia mari.

⁶ Eropirã Goãmũ mera sĩporã turarã ãhraa. Gũiro mariro ãhraa mari. I sãre mari masia. I dũpũ mari árĩmũhtara dũpũ mera árĩrã, mari Opũ pohro árĩnibeaa.

⁷ Mũmaro majare Goãmũ sãre mari ãabiriquererã ta “Igũ diaye ta ãhrimi,” arĩ masia mari. Eropirã igũre umupeoa.

⁸ Eropirã mari Goãmũ pohro waborore masia. Mari dũpũre i yeba maja dũpũre cóãrã mari Opũ mera mũmarogue mari árĩdiaa.

⁹ Eropirã Cristore mucubiricũ iidiaa mari. I yeba maja dũpũ mera árĩrã igũre mucubiricũ iidiaa mari. Mũmarogue árĩrã sã igũre mucubiricũ iidiaa.

¹⁰ Árĩpehrerã Cristo pohrogue mari wacũ ãagu igũ mari iirare beyegũcumĩ. Eropiro mari iira masisũroca. Eropigu marire õarire mari iira wajare ogũcumĩ. Ñerire mari iira waja sãre ogũcumĩ. Igũ eropa beyegũ árĩcũ masirã igũre mucubiricũ iidiaa mari.

Goãmure mari mera õaro árĩcũ iimi Cristo, arĩ gojañumi Pablo

¹¹ Eropirã guhyadiaro mera mari Opũre umupeoro gahmea marire. Igũ marire eropa beyeburire masirã, Cristo yare masicũ iiaa gua masare. Erãre gũisãrã, igũre umupeocũ iidiaa gua. Gua õarã árĩrĩre Goãmũ õaro masimi. Gua eropa iirire mua sãre õaro masicũ gahmea yũhũ.

¹² Dipaturi gua õarã árĩrĩre mware wererã iibeaa. “Gajirãre tarinũgaa,” arĩmaacãnirãre mua wereburire eropa wererã iiaa gua mware. Erã basi eropa arĩ pepirãpũ erã pepiriguere ñerã, guyaricũrã árĩquererã ta masa erã ãhuro dihtare õarã

iro dopa iirima. Eropirã mũa guare mucubiriboro dopa, “Ôaro iirã iima,” gajirãre mũa guare arĩ câhmotaburire i árĩpehrerire mũare were gojarã iiaa.

¹³ ¿Gũa õpa arĩ wererã pee masibirã àhriri gũa mũa ãacũ? Masa guare ãarã pee masibirã iro dopa ãhama guare. Goãmũ yare gũa werecũ ãarã eropa ãabocoma guare. Erã eropa arĩ ãabonirã árĩquererã ta pee masirã ta àhraa gũa mũare eropa itamumorã.

¹⁴ Cristo ãgũ guare mahicũ ãarã masare eropa itamua. ãgũ eropa mahicũ ãarã ãgũ yare eropa buheniguia gũa. Marire mahigũ yujugũ ta Cristo mari árĩpehrerã ya ñeri dipuwajare sãrìdi árĩmi. Eropigũ árĩpehrerã mari ñeri dipuwajare sãrimorã árĩnirãre sãribasadi árĩmi. Irire guãarã ãgũ yare iiniguia gũa.

¹⁵ Árĩpehrerã mari ñeri dipuwajare sãrìdi árĩmi ãgũ mari gamero dopa mari iibiriboro dopa. Eropigũ ãgũ gameripũre iidoregũ sãridigũ árĩmi ãgũ. Maripũre Goãmũ pohrogue mari ejaborore eropa sãrìdi árĩmi. ãgũpũ mari ya árĩburire sãrira pũhrũ masa mũriadi árĩmi. Eropirã mari gamero dopa mari ãaribejarire iibirã ãgũ yare iiro gahmea pare marire.

¹⁶ Eropirã dohpaguere Jesure gamebirã gajirã erã árĩricũre ãha werewũaro dopa ne arĩ ãabeaa gũa. Iribojegure gũa Cristore eropa ãaquererã dohpaguere ãgũre õaro masia.

¹⁷ Eropirã árĩpehrerã Cristo yarã warã õaripũre gohrotoa mari. Iribojegue mari gamero mari árĩrãre duhcãa mari. Dohpaguepũre õaripũre corerã iiaa mari.

¹⁸ Goãmũpũ marire õarire gohrotocũ iimi. Iribojegue mari Goãmũ mera õaro árĩbirimuriribũ. Eropigũ Jesucristo mari ñeri iira dipuwaja sãribasara mera Goãmũ marire ãgũ mera õaro árĩcũ iidi árĩmi. Eropa iigũ guare ãgũ yare buhedoregũ apimi. Eropa buherã, gajirãre Goãmũ mera erã õaro árĩcũ iiaa gũa sã.

¹⁹ Õpa arĩ masare weredoremi Goãmũ guare: “Mari masa ãgũ mera õaro árĩbirinirã árĩquerecũ Goãmũ Cristo sãrira mera marire ãgũ mera õaro árĩcũ iimi. Eropigũ Cristore mari umupeocũ ãagũ mari ñeri dipuwajare dipuwaja moabeami Goãmũ marire,” arĩ weredoremi Goãmũ guare.

²⁰ Eropirã Cristo yare weremorã ãgũ obeonirã àhraa gũa. Goãmũ ãgũ basi mũare ãgũ werebodiropã ta guapũ mũare õpa arĩ werea: Cristore werebasarã iiaa. Eropirã mũare werea. Goãmũre mũa ãhaturirare iripẽta duhuque.

²¹ Cristo ãgũ ñerire iibiriquerecũ ta Goãmũ ãgũre mari ñeri dipuwajare sãridoredi árĩmi. Eropa iigũ mari ñeri dipuwajare dipuwaja moadi árĩmi Goãmũ ñeri dipuwajare dipuwaja moabeami Goãmũ marire,” arĩ Jesucristore. ãgũ eropa iidi árĩmi Cristo yarã mari wacũ, Goãmũ iro dopa õarã mari árĩboro dopa.

6

¹ Goãmũ eropa iigũ ãgũ mũare ãgũ õaro mojomoro ãarare ãhmumi. Eropirã Goãmũ yare mohmebasarã árĩrã ire turaro mũare iidorea gũa. Goãmũ õaro iirare õari buherire mũa peediropã ta iique mũa. Mũa peediropã ta mũa iibiricũ mũa peera duhpiburi árĩbeaa.

² Õpa arĩmi Goãmũ ãgũ yare erã gojarapũgue: beami Goãmũ marire,” arĩ Mũare yũ õaro iiburinũri árĩcũ mũa serẽre pee yũhrigũra. Eropigũ mũare peamegue wabonirãre yũ tauburinũri árĩcũ itamugũra, arĩmi ãgũ.

Peeque mũa. Dohpaguere Goãmũ masare ãgũ õaro iiburinũri àhraa. Dohpaguere masa Jesucristore umupeoburinũri àhraa Goãmũ erãre tauboro dopa. Eropirã dohpaguere ãgũre umupeoro gahmea, arĩ werea gũa.

³ “¿Õari buheripũre gamebiribocuri?” arĩrã, ne merogã gajirãre ñero iibeaa gũa. Gajirãre ne ñero arĩ wereniguibeaa.

⁴ Irire iibirã Goãmũ pohro majarã gũa árĩire mũare masicũ iidiaa. Eropirã ĩgu yare buherã õpa ãhraa gũa: Ñero tarirã gajino moorã bocatĩua. Gũare erã ñero iiquerecũ ta guaro mariro ãhraa.

⁵ Õpa ñero taribũ gũa: Masa gũare pacũ, peresu erã iicũ, masa bajarã gũare wejẽdiarã erã gaguiniguicũ peerã ñero taribũ gũa. Gũa turaro mohme oẽarã sã, wũa pũriquerẽcũ ta carĩbirã sã, oaboarã sã ñero taribũ.

⁶ Eropirã õaro árĩricũri mera diaye buhebũ. Eropirã Goãmũ yare buherã õaro masiri mera buhebũ mũare. Eropirã ne guabiribũ gũa. Eropirã õaro mera buhebũ gũa mũare. Eropa iirã Goãmũ pohro majarã gũa árĩire ĩhmurã iibũ gũa mũare. Espĩritu Santo ĩgu itamuri mera eropa ta Goãmũ pohro majarã gũa árĩire ĩhmurã iibũ gũa mũare. Eropirã diaye mũare gũa mahicũ ĩarã ĩgu pohro majarã gũa árĩire masia mũa.

⁷ Eropirã õari buherire diaye mũare werecũ ĩarã, Goãmũ turari mera gũa iicũ ĩarã, ĩgu pohro majarã gũa árĩire masia mũa. Õaripũ árĩpehreri gũa iira gũa mojo iro dopa ãhraa gũa õaro cãhmotaboro dopa. Iri õarire iirã gũa watĩre cãhmotarã iiaa. Eropirã iri õari gũa iira mera gũa ĩgũre tarinũgaa.

⁸ Eropa iirã gajirã gũare umupeoma. Gajirãpũ gũare umupeobeama. Gajirã õaro wereniguima gũare. Gajirãpũ ñero arĩ wereniguima gũare. Diaye gũa werequerecũ ta “Gũyarã ãhrima,” arĩ weresãma gajirã gũare.

⁹ Gajinũire gũare masirã dopa iima. Gajinũire gũare masibirã dopa iima. Gũare erã wejẽdiaquerecũ ta ojocarĩnia gũa. Erã bũrigã panirã árĩquererã ta ojocaria gũa.

¹⁰ Gũa yujuyerinũri bũjawererã árĩquererã ta, eropa mucubiriniguia. Mojomorocũrã árĩquererã ta erãre õari buherire buherã erãre wũaro doberire gũa obodiro dopa ta iirã iiaa erãre. Gajino moorã árĩquererã ta, diaye ta Goãmũ yare opapehocãa gũa.

¹¹ Corinto majarã, yũ acawererã, mũare õaro mera werepeho gojabũ gũa mũare. Mũare turaro mahirã eropa werebũ.

¹² Gũapũ mũare mahi duhubirabũ. Mũapũ gũare mahibiriñaria.

¹³ Eropigũ yũ porãre yũ werebodiro dopa ta mũare weregũra: Mũare gũa pepidiro dopa ta mũa sã eropa ta õaro pepique gũare. Eropirã gũare mahique mũa.

Cristore umupeobirãre wapicũdorebiriñumi Pablo

¹⁴ Eropirã Cristore umupeobirã mera eropa wapicũniguibiricãque. Erã mera majagũ árĩbita. Yujuro mera árĩbeaa mũa. Õarire iigũ, ñerire iigũ mera õaro árĩmasibeami. Boyoro iro dopa árĩrã Goãmũre gamerã ãhrima. Naitĩaro iro dopa árĩrã Goãmũre gamebirã ãhrima. Eropirã erã perã game wapicũmasibeama.

¹⁵ Eropigũ Cristo watĩ mera yujuro pepibeami. Eropigũ Cristo yagũ, Cristore umupeobigũ mera õaro game wapicũmasibeami.

¹⁶ Goãmũre umupeori wihigue goãmarã wéanirãre mari apicũ queoro wabeaa. Eropa ta Cristo yarã Cristore gamebirã mera wapicũniguicũ queoro wabeaa. Erã pe curu majarã yujuro mera erã árĩmasibeama. Goãmũ wihi iro dopa ãhraa mari. ĩgu wihi árĩro dopa ta mari mera ãhrimi ĩgu. Õpa arĩñumi Goãmũ ĩgu yare erã gojarapũgue:

Erã mera ta árĩgũra yũhũ. Eropigũ erã watope ta eropa árĩniguigũra. Yũhũ Goãmũ erã opũ árĩgũra. Eropirã erãpũ yaharã masa árĩrãcoma, arĩñumi ĩgu.

¹⁷ Eropigũ õpa arĩnemoñumi ĩgu mari Opũ:

Erã ñerã mera ne dujabita. Eropirã erãre wapicũbita. Yũre gamebirã yare ñerire ne iibiricãque. Eropigũ yũpũ mũare wapicũgũra.

¹⁸ Eropigũ mũa pagũ árĩgũra. Mũapũ yũ porã árĩrãca, arĩñumi mari Opũ turatariagũ.

7

¹ Yũ acawererã, yũ mahirã, mũare ire weregũra: I árĩpehrerire Goãmũ marire ãgũ eropa arĩ werecũ ãarã árĩpehrerire mari dũpũre goroweorire duhurã. Eropirã mari pepiri sãre goroweorire duhurã. Eropirã Goãmũre õaro umupeori mera ñero iiro mariro árĩrã mari.

Pablo mucubiriri mera wereñumi Corinto majarãre

² Õaro gũare mahique. Ne merogã mera ñero iibiribũ gũa mũare. Eropirã gũa buheri mera mũare ñero iicũ ne iibiribũ gũa. Ne yujugare mũa mera majagũre gũyari mera waja gamebiribũ.

³ Eropa arĩgũ “Dĩpuwajacũrã ãhraa mũa,” arĩgũ iibeaa mũare. Mũare mahia gũa. Irire mũare weretuhabũ. Ojocarirã yuju curu ta ãhraa mari. Mari sĩrira pũhrũgue sãre yuju curu ta árĩrãca mari.

⁴ Õaro mũa iirare masia yũhũ. Eropigũ mũare guñabeogũ mucubiria. Eropirã gũa ñero taririsubure mũa õaro iira querere pee bũrigã mucubiribũ yũhũ.

⁵ Eropi Macedonia yebague gũa ejara pũhrũ, erogue ejarã ne soobiribũ gũa. Eroguere ñero taribũ gũa. Gajirã gũa mera game dũyasoma. Eropirã “Cristo yare duhubocoma,” arĩrã Cristo yarãpũre wũaro guñaricũbũ gũa.

⁶ Gũa eropa ñero taricũ Goãmũpũ gũare õaro sĩporãcũcũ iimi. ãgũ marire bũjawererãre mucubiricũ iigũ ãhrimi. Eropigũ Tito gũa pohrogue ãgũ dujariro mera gũare mucubiricũ iimi Goãmũ.

⁷ Tito ãgũ eracũ ãarã mucubiribũ. Iri dihtare mucubiribiribũ. Mũare ãgũ õari quere werecũ sãre turaro mucubiribũ. Yũre mũa ãadiarare weremi gũare. Yũre mũa bũjawerera sãre weremi ãgũ. Yũre “Goãmũ yare iigũ iimi Pablo,” mũa gajirãre arĩ werera sãre weremi ãgũ. ãgũ eropa arĩcũ peegũ turaro mucubiribũ yũhũ.

⁸ Ero core yũhũ mũa ñero iirare were gojabeorapũ mera mũare merogã bũjawerecũ iiribũ. Eropa iidigũ árĩqueregũ ta “Iri carta mera ñero iibũ,” arĩbeaa. Iripũre mũa buhera pũhrũ bũjawereyoro mũa. Eropigũ ne gojabeora pũhrũ ta “¿Ñero iiri yũhũ?” arĩ pepiribũ. Eropa arĩqueregũ ta “Ñero iibũ,” arĩbeaa dohpaguere.

⁹ Dohpague tamerare mucubiria yũhũ. Mũa bũjawererare peegũ mucubiribeaa. Mũa bũjawererã õaripũre gohrotorapũre peegũ mucubiria yũhũ. Mũa ñero iirare bũjawerecũ ãagũ Goãmũpũ mũare õarire gohrotocũ iidi árĩmi. Eropirã mũare bũjawerecũ iirã ñero ii goroweorã iibiribũ gũa mũare.

¹⁰ Eropirã Goãmũ ãgũ gamero dopa ta bũjawererã, mari ñerire bũjawere õaripũre gohrotorãca. Eropa ta mari bũjawerecũ ãagũ mari peamegue wabonirãre taumi Goãmũ. Eropiro mari eropa bũjawerecũ õha ãhraa marire. Cristore gamebirãpũ erã bũjawerequererã erã ñerire duhubirã peamegue wamorã árĩnima.

¹¹ Mũapũ Goãmũ ãgũ gamero dopa ta bũjawereayoro. Mũa eropa bũjawererã õpa iirã waĩcũabũ mũa: Dohpague ñerire iirãre eropa ãacãbirã waĩcũabũ mũa. Ne iri ñerire gamebirigohracãyoro mũa. Erã ñeri iira mera guayoro. Erãre ñerire iirire duhudorerã waĩcũabũ mũa. Eropirã erã ñerire gũirã waĩcũabũ mũa erã iro dopa iiri arĩrã. Eropirã yũre mahirã yũre ãadiayoro mũa. Eropirã ñeri iigũre dipuwaja moayoro. Iri árĩpehrerire mũa iira mera iri ñeri dipuwaja marirã mũa árĩrĩre ãhmuabũ mũa gũare.

¹² Iribojegue ñero iigũre mũare were gojabeoqueregũ ta ãgũre itamubu eropa arĩ gojabeobiribũ yũhũ. ãgũ ñero iidigũ sãre itamubu eropa arĩ gojabeobiribũ. Mũapũre itamubu iripũre gojabeobũ. Goãmũ ãgũ ãhurore gũare õaro umupeoa mũa. Irire mũa umupeorare mũa õaro gunãboro dopa iripũre gojabeobũ mũare.

¹³ Eropirã Tito mũa iira quere gũare werecũ peerã bũrigã mucubiria gũa.

Tito sã mũa mera turaro mucubiricũ ãha gũa sã mucubiribũ. Ìgũre mũa ðaro mera bocatĩricũ peerã, mũa mera ãgũ mucubirirare peerã, gũa sã ðaro mucubiribũ.

¹⁴ Negohraguere mũa pohro ãgũ waboro corere mũa mera yũ mucubirirare, ðarã mũa árĩrare werebũ ãgũre. Eropirã yũ arĩdiro dopa ta ðaro iiayoro mũa ãgũre. Eropigũ ãgũre yũ arĩrare gũhyasĩribirabũ. Titore mũare gũa werera diaye ta árĩbũ dohpaguere ãgũ ãadiro dopa ta.

¹⁵ Mũa pohrogue ãgũ ejacũ umupeori mera bocatĩriayoro mũa. Eropirã gũhyadiaro mera ãarã tarinũgaro mariro mũa yũhrirã árĩcũ ãapũ ãgũ. Eropigũ mũare mahinemogũ iimi ãgũ.

¹⁶ Dohpaguere ðaro yũhrirã Goãmũ ãgũ gamero dopa ta mũa ðaro mũa iipehorã árĩcũ ðaro masia yũhũ. Eropa masigũ bũrigã mucubiria.

8

Cristo yarã árĩrã gajirãre eropa ocãro gahmea marire, arĩ gojañumi Pablo

¹ Gũa acawererã, ire mũare masicũ gahmea gũa. Cristo yarã Macedonia yeba majarã Goãmũ mahiri mera ãgũ mojomoro ãari mera erã iirare mũare weregũra.

² Erã ñero tariquererã ta, niyeru moorã árĩquererã ta mahiro mariro eropa ocãma gajirãre. Cristo mera turaro mucubirirã árĩrã, erã gajirãre ðaro mera erã oparire eropa ocãma.

³ Mũare arĩgũ iiaa. Erã erã oparopẽ orã, tauñariro oma. Erã gamero oma erã.

⁴ Goãmũ yarãre mojomorocũrãre turaro itamudiarã, erãre erã obeerire aĩdorema gũare.

⁵ “Ipẽ orãcoma erã,” arĩ gũa pepidiro tauro oma erã. Õpa iima erã: Negohraguere niyerure erã oboro core mari Opũ ãgũ gamerire iidiarã árĩtuhama. Eropirã Goãmũ ãgũ gamero dopa ta gũa sãre umupeori mera yũhrinirã árĩma. Eropa iirã árĩrã erã niyeru sãre oma.

⁶ Erã eropa ocũ ãarã Titore gũapũ ðpa arĩbũ: “Erãre mũ buhenũgadiro dopa ta Corinto majarã sãre erã mojomorocũrãre oburire wereque,” arĩbũ gũa ãgũre. Mũa sã gajirãre mojomoro ãarã mũa itamuboro dopa eropa arĩbũ ãgũre.

⁷ Eropirã mũapũ árĩpehrerire ðaro iirã árĩtuhaa. Cristore diaye ta ðaro umupeoa mũa. Eropirã ãgũ yare ðaro werea. Eropirã Goãmũ yare ðaro masia mũa. Eropirã Goãmũ ãgũ gamero dopa ta turaro iidiaa. Eropirã gũare mahia mũa. Eropa ta ðaro iirã árĩtuhaa mũa. Mũa eropa ðaro iirã árĩquerecũ ta merogã dũhyania mũa iipehoburi. Mojomorocũrã tamerare mũa mojomoro ãacũ gahmea gũa. Eropirã erãre mũa ðaro mera wũaro ocũ gahmea gũa.

⁸ Eropa arĩgũ mũare doregohragũ iibeaa yũhũ. Eropa arĩ weregũ iiaa mũare. Gajirã mojomorocũrãre erã turaro itamurare mũare weregũ iiaa. ¿Mũa diaye ta gajirãre mojomoro ãhari? arĩ masidiagũ iiaa.

⁹ Mari Opũ Jesucristopũ marire ãgũ mojomoro ãarare masia mũa. Iri diaye ta ãhraa. ãgũ amaroguere wũaro opagũ árĩqueregũ ta i yebaguere arigũ mojomorocũro wapũ. Eropigũ mũa ya árĩburire sĩrigũ sã mojomorocũro wapũ. Õpa ta wapũ mũapũ mũa wũaro opaboro dopa, ãgũ mera mũa ðaro árĩniguicãborore.

¹⁰ Mũare weregũ iiaa. Õpa pepia yũpũ: Yuju bojori wahaa mũa mojomorocũrãre odiara pũhrũ. Mũapũ mojomorocũrãre odiamũhtaribũ. Eropirã erãre omũhtabonirã árĩbũ mũa.

¹¹ Eropirã mũa odiarare dohpaguere oho ojogorocũque. Mũa odiamũhtadiro dopa ta dohpaguere ðaro opehoque. Eropirã pagari oparã árĩrã wũaro oque. Merogã oparã árĩrã merogã oque.

¹² Bʋrigã mʋa odiari mera irire mʋa orare Goãmʋ mucubirigʋcumi. Eropirã ðaro mʋa omasiropẽ oque. Mʋa oropẽ ta mucubirigʋcumi. Mʋa opabirirare mʋa ocũ gamebeami ïgʋ.

¹³ “Mojomorocʋrãre oque,” arïgʋ erãre wʋaro opadoregʋ iibea. Eropigʋ mʋapʋre mojomorocʋrã dujacũ iidiabea.

¹⁴ Mʋare yujuro mera opadoregʋ eropa arïgʋ iia. Dohpaguere mʋapʋ wʋaro opaa. Eropa oparã gajinore moorãre omasia mʋa. Pʋhrʋ mʋare gajino moocũ erã sã mʋare omasia. Mʋa eropa game orã yujuro oparãca árïpehrerã Cristo yarã.

¹⁵ Eropa ta àhraa Goãmʋ yare erã gojarapũ: “Wʋaro aïgʋ sã gajigʋ tauro opabeami. Merogã aïgʋ sãre ne merogã dʋhyabea,” arãa Goãmʋ yare erã gojarapũ.

Tito ïgʋ mera majarã mera Corintogue wañumi

¹⁶ Eropi mʋare yʋ itamudiro dopa ta Tito sã mʋare itamudiami. Goãmʋpʋ ïgʋ itamudiacũ iimi ïgʋre. ïgʋ eropa iicũ ïagʋ “Õhaa,” arãa Goãmʋre.

¹⁷ Titore gʋa mʋa pohrogue wadorecũ ïgʋ ðaro mera yʋhriami. Eropigʋ ïgʋre mʋa pohrogue gʋa wadoreboro coregue ta mʋa pohroguere “Wagʋra,” arï guñatuhadi àhrami ïgʋ.

¹⁸ ïgʋ gajigʋ Jesu yagʋ mera wapimoa obeobʋ gʋa. Tito mera majagʋ árïpehrerã gajirã Jesu yarã erã umupeogʋ àhrimi. Õari buherire ðaro ïgʋ mohmegʋ árïcũ ïarã ïgʋre ðaro umupeoma.

¹⁹ Eropirã Jesu yarã ïgʋre ta gahmeama gʋa mera curibure. Iri niyerure mojomorocʋrã pohrogue gʋa aïcũ gʋa mera curibure gahmeama ïgʋre. Iri niyerure mʋa gameneorare gʋa mojomorocʋrãre orã wacũ ïarã mojomorocʋrãpʋ “Marire mari Opʋ itamugʋ iimi,” arïrãcoma. Gʋa eropa ocũ, erãre bʋrigã mari itamudiarare masirãcoma.

²⁰ Eropirã i niyerure wʋaro Jesu yarã erã odorere gʋa aïrã ðaro ïhadiburãca erã orare gʋare weresãri arïrã.

²¹ Mari Opʋ ïgʋ ïhabeoro diaye ðaro iidiaa gʋa. Eropirã masa erã ïhuro sãre ðaro iidiaa.

²² Eropa iimorã gajigʋre mari acaweregʋre obeorãca Tito sã mera. Gʋa ïgʋ mera obeogʋre bajasuburi gajirãre ïgʋ ðaro itamucũ ïabʋ gʋa. Eropigʋ dohpaguere mʋapʋ gajirãre mʋa itamudiacũ ïagʋ ero core ïgʋ iidiro tauro ðaro mʋare itamudiami.

²³ Tito sãre mʋare weregʋra. ïgʋ yʋ mera majagʋ àhrimi. Mʋare yʋ itamucũ ïgʋ yʋ mera mohmegʋ àhrimi. Gajirã ïgʋ mera wamorã Jesu yarã erã beyenirã erã obeorã àhrima. Erã Cristo yare iima gajirã Cristore erã umupeoboro dopa.

²⁴ Erã eropa árïrãre mahiri mera ðaro erãre bocatïrique mʋa. Mʋa eropa iicũ ïarã gajirã Jesu yarãpʋ ðarã mʋa árïricʋrre masirãcoma. Mari obeonirãre “Õaro mera bocatïrirãcoma Corinto majarã,” arï weretuhabʋ gʋa mera majarãre. Mʋa eropa ðaro bocatïricũ ïarã gʋa werera diaye árïcũ ïha masirãcoma gajirã Jesu yarã.

9

Jesu yarãre mojomorocʋrãre erã oburire wereñumi Pablo

¹ Eropirã Goãmʋ yarãre mʋa itamuborore mʋa oburire masituhaa mʋa.

² Gajirãre mʋa itamudiarire masia yʋ sã. Eropa masigʋ Macedonia majarãre ðpa arï werebʋ: “Corinto majarã Jesu yarãpʋ gajirãre itamudiatuhama. Yuju bojori taria erã itamudiadiro,” arï weretuhabʋ erãre mʋare. Mʋa eropa itamudiacũ peerã bajarã erã sã mojomorocʋrãre itamudiam.

³ Mʋa mojomorocʋrãre oborare gajirãre werequeregʋ “Iri niyerure gameneo-biribocoma yʋ ejaboro core,” arï pepia mʋare. Eropigʋ dohpaguere oãre mari

acawererãre mua pohrogue obeomũhtagu iiaa. Mojomorocurãre mua oburire gameneo mua opayuboro dopa oãre obeomũhtagu iiaa.

⁴ Erãre obeobigu Macedonia yeba majarã mera mua pohrogue yu ejagu, mua oburire mua opabiricũ ãagu guhyasĩrisãboya yũhu mũare. “Mojomorocurãre orãcoma,” yũhu mũare arĩra pũhrũ mua obiricũ ãagu guhyasĩrisãboya yũhu mũare. Mua sã guhyasĩriboya.

⁵ Eropigu mua pohrogue yu ejaboro core erãre mari acawererãre obeomũhtagu iiaa. “Mojomorocurãre wũaro orãca,” mua arĩrare mua opayuboro dopa erãre obeomũhtagu iiaa. Mua oburire mua gameneocũ erãpu mũare weresererãcoma. Eropigu yũpu eja mua oburire mua opayutuhacũ ãha mucubiriri mera mua odiarare masigũra. Mũare guã odorera arĩsome iri.

⁶ Eropirã ire guñaque mua: Bajameyerigã otedigu bajamegã dũcare aĩgũcumi. Bajayeri otedigu baja dũca Eropigu mua pohrogue yu ejaboro core erãre mari acawererãre obeomũhtagu iiaa. “Mojomorocurãre wũaro orre aĩgũcumi. Eropa ta ãhraa mojomorocurãre mari ocũ. Merogã mari ocũ, Goãmũ merogã ogũcumi marire. Wũaro mari ocũ wũaro marire ogũcumi.

⁷ Eropirã yujurãyeri mua “Ipẽ ogũra,” arĩ oque. Mahiñari obiricãque. “Marire odoreama,” arĩro mariro oque. Mucubiriri mera orãre gahmemi Goãmũ.

⁸ Īgũpu mua gameri tauro mũare ogũcumi. Eropirã arĩpehrerire mua gameri dũhyarire opapehorãca. Eropirã gajirãre mua oburi sã õaro sihajaroca mua opari.

⁹ Eropa ta ãhraa Goãmũ yare erã gojarapũ:

Mojomorocurãre wũaro ohomi ĩgu. Õaro mera masare itamuniguimi ĩgu, ãhraa ĩgu yare erã gojarapũ.

¹⁰ Eropiro oteri dũcacũra pũhrũ oteri masũ ĩgu oteburi coyere ohomi Goãmũ. Pũhrũ ĩgu oterare dũcacũcũ iimi ĩgu baburire. Mojomorocurãre mua wũaro ocũ oteri masure ĩgu coyere oro dopa ta mua sãre wũaro ogũcumi Goãmũ. Eropa ta mũare ogũcumi mojomorocurãre mua onemoboro dopa.

¹¹ Eropa ta ãhraa. Wũaro ogũcumi gajirãre wũaro mua eropa oniguicãboro dopa. Eropirã mua iri niyerure odorerare guã ocũ erã ñearãpu mucubiriri mera Goãmũre “Õhaa,” arĩrãcoma.

¹² Eropirã mojomorocurãre Goãmũ yarãre orã, erãre itamurã iiaa mua. I dihtare iibea mua. I sãre iirã iiaa mua. Mua eropa orã bajarã masa Goãmũre mucubiriri mera “Õhaa,” arĩcũ iirãca mua.

¹³ Eropa mua gajirãre itamucũ ãarã, Goãmũre umupeori mera wereniguirãcoma masa. Eropirã erãre gajirã sãre wũaro mua ocũ ãarã Goãmũre “Õatariagu ãhrimi,” arĩrãcoma masa. Eropa arĩrãcoma Cristo ya buherire õari buherire mua õaro yũhricũ ãarã.

¹⁴ Eropirã Goãmũ ĩgu mojomoro ãadiro dopa ta mua sã erãre mojomoro ãacũ erãpu mũare gamerãcoma. Eropa gamerã mũare serẽbasarãcoma Goãmũre.

¹⁵ Goãmũ marire õatariaro iigũcumi. Īgu eropa iiborore masirã “Õataria,” arãa mari ĩgure.

10

Jesu ĩgu apidigu ĩgu arĩrĩre wereñumi Pablo

¹ Dohpaguere yũhu Pablo mũare weregũra. Cristopũ ne guabigu, masare õaro iigu arĩñumi. Īgu iidiro dopa ta yu sã mũare werediaa õari mera. Yujurãyeri mua mera majarã õpa arãyoro yũre. “Mari mera arĩgu eropa pepicãgu bu arĩgu iro dopa arĩmi Pablo. Eropa arĩqueregu ta gajipũgue arĩgu marire doyarõ mariro turibeomĩ,” arãyoro mua yujurãyeri yũre.

² Eropigu mũare ire burigã dorea: Mũa pohrogue yũ ejacũ ðaro iique mũa, “¿Pablo guare turiri?” arĩrã. Yujurãyeri yũre ðpa arãyoro: “Ìgu, ìgu gamero, Goãmũ dorebiriqerrecũ iimi,” arãyoro mũa yũre yujurãyeri. Eropa arĩrã tamerare turiboca yũhũ.

³ Gũa sã i yeba majarã ta árĩrã iiaa. Eropa árĩqererã ta i yeba majarã erã gamero iiro dopa ta iibeaa gũa.

⁴ Surara erã tarinũgaro dopa ta guapũ ñerire tarinũgadiaa. Surara erã mojo oparo dopa ta gũa sã mojo opaa. Gũa mojo i yeba majarã erã masiri, erã wereniguitarinũgari, erã turari árĩbeaa. Gũa mojo Goãmũ ya turaripũ ãhraa. Iri turari mera masa Goãmũre erã umupeodorebirirare duhucũ iiaa gũa. Eropirã erã gamero erã masirire iri duhpiburi árĩbiricũ masicũ iiaa gũa iri turari mera.

⁵ Eropirã árĩpehrerã erã gamero pepirare Goãmũre erã masidorebirirare duhucũ iiaa gũa. Eropirã iri turari mera Goãmũre gamebirãre Cristore ðaro yũhrirã erã árĩcũ iiaa gũa. Cristo ìgu gamero dopa ta erãre pepicũ iiaa gũa.

⁶ Eropirã gajirã mũa mera majarã Cristore tarinũgacũ ãarã erãre dipuwaja moamorã árĩrãca gũa. Mũa ðaro yũhrira pũhrũ Cristore tarinũgarãpũre eropa dipuwaja moamorã árĩrãca gũa.

⁷ Yũ árĩricuri dihtare masia mũa. Yũ pepiripũre ne masibea mũa. “Cristo yarã ãhraa,” arĩrã árĩrã ðpa masique mũa: Gũa sã mũa iro dopa ta Cristo yarã ta ãhraa.

⁸ “Mari Opũ ya buherire ðari buherire buhedoregũ apimi guare,” arĩgu bajasuburi mũare iri dihtare eropa arĩ werequeregũ ta guhyasĩrabeaa yũhũ. Guare eropa buhedoregũ mũare itamumorãre apimi guare. Mũare goroweomorãre apigu iibirimi guare.

⁹ I yũ gojabeoripũre mũa ãha ucacũ gamebeaa yũhũ.

¹⁰ Yujurãyeri mũa mera majarã ðpa arãyoro: “Pablo gojabeogu pũriro dihta gojabeomi marire. Eropa árĩqueregũ ta mari mera árĩgu eropa árĩcãgu ãhrimi. Bu árĩgu iro dopa ãhrimi. Eropiro ìgu marire wereniguiro duhpiburi árĩbeaa,” arãyoro mũa yujurãyeri.

¹¹ Eropa arĩrãre ðpa arĩ weregũra: Mũa arĩdiro dopa ta iibeaa gũa. Mũare gũa arĩ gojabeodiro dopa ta eropa ta arĩ wererãca mũa pohro árĩrã. Eropirã “Òpa iirãca,” gũa arĩ gojabeodiro dopa ta eropa ta iirãca mũa pohro árĩrã sã.

¹² Yujurãyeri mũa mera majarã “Òaro masipehorã ãhraa gũa,” arĩ werenigu-imaacãma erã basi. Erã game ãha bocatĩrirã “Maripũ ðatariarã ãhraa,” arĩma erã. Eropa arĩmaacãrã “¿Gajirã ðarã iro dopa ãhriri mari?” arĩbeamã erã basi. Guapũ erã iro dopa iisome.

¹³ Goãmũ guare ìgu buhedore ìgu apira dihtare werea guapũ mũare. Gajirã erã mohmerare “Ìbũ guapũ,” arĩrã iibeaa. Goãmũ mũa sãre buhedoregũ guare apimi.

¹⁴ Eroparĩrã guyarã iibeaa gũa. Òari buherire Cristo yare mũare buhemũtarã ta ejabũ gũa. Eropirã Goãmũ guare buhedore ìgu apira dihtare wererã iiaa mũare.

¹⁵ Eropirã gajirã mũare itamucũ ãha “Guapũ irire iibũ,” ne arĩbeaa gũa. Cristore mũa umupeonemocũ iiburipũre gahmea gũa. Eropa gamerã mũare buhenemodiaa gũa. Eropa gũa buherã Goãmũ ìgu apirañe pẽta buhediaa gũa mũare.

¹⁶ Eropa buhediaa mũa ya yeba core majarãre ðari buherire peebirãre ðari buherire wererã waboro dopa. Eropa warã gajirã erã buhera pũhrũ ejarã, “Guapũ erãre buhemũtabũ,” arĩsome gũa.

¹⁷ Goãmũ yare gojarapũgue ðpa ãhraa: “Mari iirire ãarã mucubiribircãro gahmea. Mari Opũ ìgu iiripũre ãarã mucubiro gahmea. Iripũre gajirãre werero gahmea,” arĩ gojara ãhraa.

¹⁸ Masa erã basi “Guapũ iibũ,” erã arĩcũ ãha mucubiribeami Goãmũ. Mari Opũ Cristo Goãmũre “Oã ðaro iima,” ìgu arĩrãpũre sũami Goãmũ.

11

“Jesu ĩḡu apinirã ãhraa ḡua,” arĩ ḡuyarãre wereñumi Pablo

¹ Yũ basi yũ árĩricũrire wereḡu pee masibigũ iro dopa wereḡu iiaa, arĩ pepia. Yũ árĩricũrire mũare wereḡu ḡuhyasĩriñaria. Yũ eropa arĩ werecũ peenique mũa yũre dohpaguere.

² Goãmu mũare ĩḡu mahiro dopa ta turaro mahia yũ sã mũare. Nómeo ḡajigũ umũ mera igo ñero iibigo igo yujungũre ta gamedigo iro dopa mũa Cristo dihtare gamecũ gamerabu yũhu mũare.

³ Eropa gamequereḡu “Erã Cristo yare cóãbocoma,” arĩ ḡuñaricũa mũare. ḡajirã ñerã mũare ḡuyarã, ḡajiropa arĩri buherire gamecũ iibocoma mũare. Pĩru ĩḡu masiri mera Evare ḡuyacũ igo Goãmũre tarinũḡaũumo iribojuere. ĩḡu eropa iidiro dopa ta dohpaguere ñerã mũare ḡuyarã, Cristore mũa õaro umupeorire goroweobocoma. Eropigũ mũare ḡũisãa.

⁴ Erã ḡua mũare buhediro dopa ta buhebiriqũrecũ mũa peeraa. Eropirã erã “Õpa árĩdi árĩmi Jesu,” erã gamero ḡajiropa arĩ werequerecũ ta peea mũa. Watĩ ĩḡu pepiro dopa arĩ erã werequerecũ ta peea mũa. Mũare ḡua wereḡu Espĩritu Santo gohra ãhrimi. ĩḡupũre erã werebiriqũrecũ ta mũare ḡuya buherãre peea mũa. Erã ḡajiropa arĩri buherire erã buhecũ õari buherire erã buhebiriqũrecũ ta irire peea mũa.

⁵ Erã “Jesu ĩḡu apinirã ãhraa,” arĩnirã yũre masitarinũḡabeama. “Erãre doca merebeaa,” arĩ pepia yũhu.

⁶ Õaro weretarinũḡagũ árĩbiriboca yũhu. Õaro weretarinũḡabiriqũreḡu Goãmũ yare õaro masia. Yũ eropa masirire bajasuburi mũare masicũ iibũ.

⁷ Õari buherire Goãmũ yare mũare buheḡu ne waja gamebiribũ. Mũare itamudiagũ waja gamebiribũ. Bu árĩḡu iro dopa árĩbũ yũhu. ¿Yũ eropa waja gamebiricũ õabeari mũa pepicũ?

⁸ Mũare yũ buhecũ ḡaji macari majarã Jesu yarã yũre itamura. Erã eropa orare ñeabu mũare itamubu. Mũa yũre oborare erãpũ yũre oma.

⁹ Mũa mera árĩḡu ḡajino yũre dũhyaquerecũ ta mũare niyerure ne serẽbiribũ. Mari acawererã Macedonia yeba majarã Jesu yarã árĩpehrerã yũ gamerare aĩ erama yũre. Iribojuere mũare ne garibobiribũ yũhu. Pũhrũḡue sãre mũare ne garibosome.

¹⁰ Cristo diaye ĩḡu werediro dopa ta yũ sã mũare dohpaguere diaye wereḡu iiaa. Árĩpehrero Acaya yeba árĩrãre i mũare yũ serẽbirirare eropa wereniguigũra.

¹¹ ¿Mũare yũ serẽbirirare ḡajirãre yũ eropa wereniguicũ peerã dohpa pepiri mũa? “Pablo ḡuare eropa arĩ wereḡu ḡuare umupeobigũ iimi,” ¿arĩ pepiri mũa? Árĩbeaa. Mũare umupeoa. Goãmũ irire masimi.

¹² Waja mariro yũ mũare buhenũḡadiro dopa ta buhe ojogorocũḡura. “Jesu ĩḡu apinirã ãhraa,” arĩ ḡuyanirãre yũre tarinũḡacũ iibiriboro dopa waja mariro buheniguigũra. Erãpũ “ḡua sã Pablo iro dopa Jesu yare buherã ãhraa,” arĩma. Eropa árĩbeama. Yũpũ waja mariro buhea. Erãpũ waja gamerã buhema.

¹³ Erã diaye ta Jesu ĩḡu apinirã gohra árĩbeama. Erãre ne apibiriñumi ĩḡu. “Jesu ĩḡu apinirã ãhraa,” arĩ ḡuyarã ḡua iro dopa árĩrima erã.

¹⁴ Erã eropa iicũ ĩagũ ĩhamariabeaa yũhu. Satana sã anyu Goãmũ yagũ õagũ iro dopa dehyoacumi masare.

¹⁵ Eropigũ erã Satanare itamurã õarã Goãmũre itamurã iro dopa erã iicũ ĩagũ, ĩhamaria wabeaa yũhu. Dohpaguere erã eropa iiquerecũ ta pehrerinũ árĩcũ árĩpehreri erã ñero iira dipuwaja dipuwaja moagũcumĩ Goãmũ erãre.

Ĩḡu ñero tarirare wereñumi Pablo

16 Dipaturi mware ire weregura. Ne “Pee masibigu ahrimi,” yure arbiricque. Yu eropa aridorebriquerecu ta yure mua eropa ar pepicu oaroca yure. “Pee masibigu ahrimi,” ar yure pepiquerera ta peenique mua yure. Meroga yu ariricure yu basi werecu peenique mua.

17 Mware eropa weregu guhyasirina yuhu. Pee masibigu iro dopa iigu iiaa, ar pepia. Mari Opu Jesu yure irire “Eropa wereque,” arbirimi.

18 Igu eropa arbiriquerecu ta ire weregura mware. Era gamero “Oara ahraa,” arimaacara era aricu iagu yu sa yu ariricure mware weregura.

19 Mwaru eropa arimaacare peera mucubiriri mera ihaa mua erare. Oaro masira ahri mwaru eropa peera?

20 Mware era pohro majara moacu, mua yare era emacu eropa iacaa mua. Eopira mware era docapicu mua wayupore era pacu eropa pepicaa mua.

21 Oapuricari mware era eropicu? Cue, turatarara ahri era? Garu era iro dopa turara aribeaa. Eopira era iro dopa nerire iibea.

Era iro dopa arbiriqueregu ta era “Opa arira ahraa,” era aricu peegu yu sa eropa ar wereboca. Dipaturi guhyasiriqueregu ta opa arigura mware.

22 Era “Hebreo masa ahraa,” arima gajira tarinugadiara. Hebreo masu ta ahraa yu sa. “Israe masa mari Pagu igu beyenira ahraa,” arima daja era. Era iro dopa ta igu beyedigu ta ahraa yu sa. “Abraha paramera ahraa,” arima daja era gajira tarinugadiara. Era iro dopa ta Abraha parami ta ahraa yu sa.

23 “Cristo yare itamura ahraa,” arima daja era. Yu sa Cristo yare itamugu ta ahraa. Era tauro Cristo yare oaro iiaa yuhu. Eropa yu basi ar werenigu guhyasirina yuhu. Pee masibigu iro dopa werenigu iiaa, ar pepia yu basi. Era tauro mohmebu yuhu Cristo yare iigu. Bajasuburi era tauro Cristo yagu yu ariri dipuwaja peresu iima yure gajira. Era tauro bajasuburi tarama masa yure. Era tauro Cristo yare yu iira dipuwaja masa yure wejedarima. Eopigu meroga mera taribu yu siribodirore.

24 Cinco suburi judio masa yure neama. Yure era neari nucu suburi treinta y nueve suburi yure tarama.

25 Uhresubu gajira yure neama. Eropa neara era tamera yure nero yucugu mera pama. Gajisubu yure gajira uta mera deama. Uhresubu dohodiru mera utayegue mehtuhaja miribu. Eopigu yujunu, yuju nami taboamiji wecague wariya decoguere baa payabu.

26 Bajasuburi macariguere buhe curigu ejabu. Yu eropa buhe curicu guhyatariacabu yure. Yure mirimaja guhya aribu. Yure yajamaja guhya arima. Yaha yeba majara judio masa, judio masa arbirira sa yure nero iimaja guhya arima. Macarigue, masa marirogue, wariyague sare yure sirimaja guhya aribu. “Mu mera majara ahraa,” ar gulara sa yure nero iimaja guhya arima.

27 Cristo yare iibu buriga mohmebu. Eropa mohmegu nero wabu. Bajasuburi waja yure nero puriquerecu ta eropa mohmeniguicamribu. Nero oabamribu. Eopiro yure nemesibumribu. Bajasuburi barire bocabirimribu. Yuhu yasaro sare pepimribu. Suhri sanaburi sa ne marimribu yure.

28 Eropa nero tarigu ta umari nucu gajira Cristo yarare, mua sare buriga guaa.

29 Eopigu Cristo yagu igu turabiricu iagu bujawerea yuhu. Gajira Cristo yagure nero iidorebocoma. Era eropa icu iagu Cristo yagure guhyasirisagu, era nero iidorerera mera guaa yuhu.

30 Weredibiriqueregu ta yu ariricure weregu, yuhu turabigu yu aririre mua masiboro dopa mware weregura.

31 Goamu mari Opu Jesu Pagu umari nucu mari umupeobu igu ta mware yu guyabiricu masimi. Ire mware diaye weregura.

³² Damasco waĩcũri macague yũhũ Jesucristo yare buhecũ ãagu áripehrerã masa tauro opũ Areta waĩcũgu ãgu doca áriũgu opũ yũre ñeadiaripũ. Eropa ñeadiagu iri maca maja sãriro disiporori nũcũ surarare coredereripũ.

³³ Erã eropa corero watope ta yũ mera majarã wũari puibugue yũre duhusã iri sãriro pũrũpũgue yuju gobegue yũre duhu dijuma. Erã eropa duhu dijura pũhrũ duhrigã wabũ.

12

Cristo ãgũre ãhmurare wereñumi Pablo

¹ Yũ áriĩcũrire mucubiriri mera yũ werecũ duhpiburi áriĩbeaa. Duhpiburi áriĩbiriquerecũ ta werenemogũra mũare. Mari Opũ Jesu ãgu yũre ãhmurare ãgu yũre masicũ iirare weregũra mũare.

² Őpa ãhmunũgami ãgu yũre: Catorce bojori gohra wahaa yũre Cristo yagũre umarogue ãgu aĩ mũriara pũhrũ. Őmarogue necã wecague yũre aĩ mũriami. Yũ sĩporã dihtare ãgu aĩgãcũ masibeaa yũhũ. O yũ dũpũ sãre ãgu aĩgãcũ sãre ne masibeaa yũhũ. Goãmũ dihta irire masimi.

³⁻⁴ Eropigũ paraíso waĩcũrogue yũre aĩ mũrijami. Irire masia yũhũ. Yũ sĩporã dihtare ãgu aĩgãcũ masibeaa yũhũ. O yũ dũpũ sãre ãgu aĩgãcũ masibirica. Goãmũ dihta irire masimi. ãgu eropa aĩ mũriacũ ejagu eroguerẽ ãgu wererire peebũ. Iri yũ peerare masa ne masibeama. Iri wererire gajirãre weredorebirimi yũre.

⁵ Eroguere ãgu yũre eropa wererare mũare weregũ, “Yũhũ yujugũ ta gajirãre tarinũgagũ ãhraa,” arĩboya yũhũ. Eropigũ irire werebeaa yũhũ. Yũ masibirira dihtare yũ turabirira dihtare mucubirigũ mũare weregũra.

⁶ “Gajirãre tarinũgaa yũhũ,” mũare arĩ werediacũ yũ arĩra diaye áriĩboca. Eropigũ eropa arĩ weregũ eropa arĩmaacãbiriboya yũhũ. Eropa áriĩbiriqueregũ ta “Őpa gajirãre tarinũgaa,” arĩ weresome yũhũ mũare, gũhyadiaro yũre ãhari arĩgu. Yũ áriĩro tauro mũa yũre umupeocũ gamebeaa.

⁷ Cristo õatariarire umaroguere ãgu yũre ãhmucũ ãadigũ arĩgu, “Gajirãre tarinũgaa yũhũ,” arĩboca yũpũ. Eropa yũ arĩbiriboro dopa Satana ãgu yũre dore moacũ ãagu “Őaroca,” arĩ apidi arĩmi Goãmũ. Eropigũ yũ ñero tariboro dopa yũre dore moadi arĩmi Satana. Iri dore poraru ñajaro dopa ta yũre pũribũ.

⁸ Iri dore yũre taridoregũ serẽmũribũ mari Opũre. Őhresubu serẽribũ.

⁹ Yũ eropa serẽquerecũ ta i dore tamerare yũre taricũ iibirimi ãgu. Őpa arĩ yũre yũhrimũrimi ãgu: “Mũre mahia. Yũ mahiri mera õaro arĩgũca mũhũ. Pũriniguicãũgũ, turabigũ arĩgu yũ turarire õaro ãhmugũca mũhũ. Turarã tauro mũhũ yũ turarire masare masicũ iigũca,” arĩ yũhrimũrimi Goãmũ yũre. ãgu eroparĩcũ peegu turabigũ yũ arĩrãre masigũ mucubiria. Eropigũ yũ turabirirare masare mucubiriri mera weregũra. Eropa arĩ weregũca Cristo ãgu turaripũre yũhũ gajirãre õaro masicũ iiboro dopa.

¹⁰ Eropigũ Cristo yagu yũ arĩri dipuwaja yũre pũriro arĩquerecũ ta, gajirã ñero yũre wereniguquerecũ ta, ñetariaro tariqueregũ ta, yũre erã ñero erã iiniguiquerecũ ta, yũre bujawerecũ erã iiquerecũ ta mucubiria yũhũ. Eropa ñero tariqueregũ ta, eropa turabigũ arĩqueregũ ta Cristo turari mera bocatũua ãgũre guñaturagũ. Eropigũ mucubiria.

Corinto majarãre Cristo yarãre wũaro guñaricũñumi Pablo

¹¹ Yũ áriĩcũrire yũ basi weregũ gũhyasĩriñaria yũhũ. Pee masibigũ iro dopa weregũ iiaa, arĩ pepia yũhũ. Yũ eropa werequerecũ ta iri mũa ya dipuwaja ãhraa. Mũapũ yũ áriĩcũrire gajirãre õaro werecũ yũ basi werebiriboaya. Yũhũ bu arĩgu arĩqueregũ ta “Jesu ãgu apinirã ãhraa,” arĩ gũyarãre doca merebeaa yũhũ.

¹² Diaye ta ñero tarigu áríqueregu muare Goãmu turari mera deyoro moarire ii ñhmuribu. Eropa ii ñhmugú Cristo ñgu apidigu yu árĩre ñhmugú iiribu muare.

¹³ Gaji macari majarãre Jesu yarãre mua sãre yujuro mera ñhmuribu yũhũ. Muapũre gajiropa ñari iiribu. Mua dihtare garibobiriribu. Mua dihtare gajinore yaha árĩburire serẽbiriribu. ¿Yũhũ muare itamurire serẽbiricũ ñehe árĩri muare? Iri ñeri árĩcũ irire cãdijique mua yũre.

¹⁴ Ire peeque mua. Pesubu mua pohrogue yu ejara pũhrũ dipaturi wadiaa daja. Eroque ejagu muare garibosome yũhũ. Gajinore serẽsome yũhũ muare. Mua yare gamebeaa yũhũ. Cristo yapũre mua yũhrirã árĩcũ gahmea yũhũ. Masa porãpũ erã pagu sumarãre erã gamerire obeama. Erã pagu sumarãpũ erã porã gamerire ohoma. Eropa ta mua yu porã iro dopa árĩrã yu gameripũre osome mua.

¹⁵ Eropigu yu tamera yu oparipũre odiaa muare itamubu. Mua pohro majagu iro dopa árĩdiaa muare itamubu. Muare yu turaro mahiquerecũ ta muapũ yũre daberogã mahia yu pepicũ.

¹⁶ Eropigu mua mera árĩgu muare garibobiribu. ¿Eropa ta iiari yũhũ mua pepicũ? Eropa iiquerecũ ta yujurãyeri mua mera majarã õpa arĩrãcoma: “Pablo gajinore marire aĩdiagu gũyami,” arĩrãcoma.

¹⁷ ¿Erã arĩro dopa ta iigu árĩgu dohpa irire iiboyuri yũhũ? ¿Mua pohrogue yu obeonirã ñehenore yũre gũyabasayuri erã muare mua ñacũ?

¹⁸ Sohõ arĩrasubugue Titore mua pohrogue wadoretuhabu ñgure. Eropigu gajigũre Jesu yagũre ñgu mera obeobũ. ¿Tito muare gajinore gũya aĩri mua ñacũ? ñgu yu iro dopa ta Goãmu ñgu gameri dihtare iigu ãhrimi. ¿Eropigu yu iro dopa ta iibiriri ñgu mua ñacũ?

¹⁹ ¿Ipũ mera gũa basi arĩ cãhmotarã iiri gũa mua pepicũ? Árĩbeaa. Cristo yarã ãhraa. Eropirã Goãmu ñgu ñhuro muare wererã iiaa. Yu acawererã, yu mahirã, muapũre eropa arĩ werea muare itamudiarã.

²⁰ Yu erogue ejacũ yu gamero dopa iirã árĩbiriboca mua. Eropigu muare turaro guñaricua. Eropigu mua gamero dopa iigu árĩbiriboca yu sã erogue ejagu. Gajiropa mua iicũ ñagu weregũca muare. Eroque yu ejacũ muapũ mua basi game dũyasorã, gajino erã opacũ ñarã ñhaturirã, mata guarã, mua gamero gajirãre tarinũgadiarã, gajirãre ñero wereniguirã, ñeri quere moarã, “Gũa tamera gajirãre tarinũgaa,” arĩrã, mua gamenererore goroweorã árĩboca mua. Mua eropa iicũ bocaboca arĩgu, guñaricua yũhũ muare.

²¹ Eroque yu ejacũ muare yũre gũhyasĩrisãcũ iibocumi Goãmu yũre. Eropigu arĩpehrerã iribojegue ñero iinirãre erã ñerire bũjawerebiricũ ñagu turaro bũjaweregũca yũhũ. Nome mera ñero iirãre, ñerire uaribejarãre ñagu bũjaweregũca yũhũ.

13

Pablo weretuñumi

¹ Dohpaguere mua pohrogue wagu uñresubu ejagũca eroguerẽ. Pesubu ero coreguere ejatuhabu. Eropigu muare ire weregũra. Õpa ãhraa Goãmu yare erã gojarapũ: “Yujugũre mari dipuwaja moaboro core perã, uñrerã ñgure weresãro gahmea. Erã eropa weresãra pũhrũ dipuwaja moamasia mari,” ãhraa Goãmu yare erã gojarapũ.

² Iribojeguerẽ ñero iirã mua árĩcũ muare arĩpehrerã gajirã ñero iirã sãre dipaturi gũhyadiaro mera weregũra. Yujusubu ejadi mua pohro dipaturi ejagu muare ire werebũ. Dohpaguere mua mera árĩbigu dipaturi muare ire werebeogu iiaa daja: Dohpaguere mua pohroguerẽ ejagu, ñero iirãre diaye ta dipuwaja moagura yũhũ.

³ Yũ eropa iicũ ãarã, Cristo ãgu apidigu ãgu turari mera yũ buhecũ masirãca masidiarã. Cristopũ mũare doregu turatariagu ãhrimi. Eropigu ãgu turarire ãhmumi mũare.

⁴ Mari iro dopa dũpũcũgu, ãgu turabigu arĩgu, crusague sĩripũ. Eropa sĩriqueregu ta Goãmũ ãgu turari mera ojocarimi ãgu dohpaguere. Gũa sã ãgu iidiro dopa ta turabirã ãhraa. Eropa turabirã arĩquererã Cristo mera ojocarirã Goãmũ ya turari mera arĩrãca mũare itamumorã.

⁵ Eropi mũapũ mũa basi õpa arĩ pepique. “¿Diaye ta Cristore umupeogu ãhriri yũhũ?” arĩ pepique mũa. Diaye ta Cristo mũa mera majagu ãgu arĩbiricũ ãgu yarã gohra arĩbeaa mũa.

⁶ ¿Mũa guapũre “Jesu yarã ãgu apinirã arĩbeama,” arĩ pepiri? ãgu yarã gohra ãhraa gũa. Irire mũa masicũ gahmea yũhũ.

⁷ Eropigu mũa ñero iibiriboro dopa Goãmũre serẽbasaa mũare. Eropa serẽbasaa gũa mũa õarire mũa iiboro dopa. Mũa Goãmũ itamuri mera eropa õarire iicũ ãarã õpa arĩboca: “Gũapũ erãre õarã wacũ iibũ,” arĩboca gũa gajirãre guare umupeocũ iimorã. Eropa arĩ umupeodorebeaa gũa. Iri duhpiburi arĩbeaa. Eropirã mũare eropa Goãmũre serẽbasarã mũa ya arĩburire serẽbasarã iiaa. Õarire mũa iicũ tamerare gahmea gũa.

⁸ Eropa dihta gahmea gũa. Goãmũ ya diaye arĩrĩre goroweomasibea gũa.

⁹ Eropirã mũa õarire iicũ gamerã turabirã iro dopa arĩquererã gũa mucubiria. Õarire iirãpũ mũapũ turarã arĩcũ õhaa. Eropirã mũa õarã waborore Goãmũre serẽbasaniguicãrãca gũa mũare.

¹⁰ Eropigu mũa mera arĩbigũ mũare ipũre gojabeoyugu iiaa. Mũa pohroque ejagu mũa ñero iirã arĩcũ ãagu mũare dipuwaja moagũca. Cristo yũre ãgu dorediro dopa ta mũare dipuwaja moagũca. Yũ eropa dipuwaja moabiriboro dopa ipũre mũare gojabeoyugu iiaa. Mũa õarire gohrotocũ ãadiagu gojabeoyugu iiaa. Cristo ãgu dorediro dopa mũare itamudiaca. Mũare dipuwaja moadiabeaa.

¹¹ Dohpaguere yũ acawererã, mũare õadoreã. Cristore guñaturanemoque. Eropa iirã õarã arĩque. Mũare yũ wererare õaro peenũrũque. Mũa mera majarã mera yujuro mera pepique. Mũa basi õaro mera arĩque. Mũa eropa arĩcũ ãagu mũa mera Goãmũ arĩgũcumĩ. ãgu marire game mahicũ iigu, marire õaro mera arĩcũ iigu ãhrimi.

¹² Eropirã mũa mera majarãre bocatĩrirã erãre õaro mera mojoto ñeaque mũa.

¹³ Arĩpehrerã õ majarã Goãmũ yarã mũare õadorema.

¹⁴ Mari Opũ Jesucristo mera mũare arĩpehrerãre õadoreã. Eropigu Goãmũ ãgu mahiri mera arĩpehrerã mũare õadoreã. Eropigu Espĩritu Santo arĩpehrerã mũa mera õaro ãhrimi. Eropa ta arĩporo. Iripẽta ãhraa.

Gálatas

Pablo Galacia majarãre Jesu yarãre gojabeopu

¹⁻² Yuhu Pablo mua Galacia majarãre ipũre gojabeogu iiaa. Yuhu Goãmu yare buhedore Jesucristo igu apidi ahraa. Masa ne yure buhedore apibirima. Jesucristopu igu Pagu Goãmu mera yure apimi. Goãmu ahrimi Jesucristo siridire masudigu. Eropigu yuhu yu mera majarã mera Jesucristo yarã mera muare õadoreaa.

³ Goãmu mari Pagu mari Opu Jesucristo mera muare õadoreaa. Igu muare itamuri mera õaro arĩque mua.

⁴ Jesucristo, igu Pagu Goãmu gamediro dopa ta iigu, igu basi mari ñeri iira dipuwaja siribasadigu arĩmi. Eropiidi arĩmi i umu majarã ñero arĩricũre mari iibiriboro dopa.

⁵ Igu eropiicũ iha mari Goãmure “Muhu õagu õaro iiaa,” umuri nucu arĩro gahmea. Eropa ta iirã.

Jesucristo masare igu tauburi yujuñe ta buheriñe ahraa, arĩ werepu Pablo

⁶ Mua mata Goãmu yare duhurã iica. Goãmu muare igu yarã arĩmorãre aĩdigu arĩmi Jesucristo igu marire siribasara mera. Igu muare eropa aĩquerecũ muapu igure duhu gajirã ya buherire peenugarã iica. “Gaji ahraa marire tauburi buheri,” erã arĩ werecũ peerã iica mua gajirãre. Mua eropiira querere peegu pee uca wahaa yuhu.

⁷ Opa waro iica mua arĩrore. Gajirã mua pohro eja muare were goroweorã iicoma. “Jesucristo marire taumi,” arĩ buherire gohrotodiarã, “Gaji ahraa marire tauburi buheri,” arĩ buherã iicoma muare. Eropigu muare ire werediaca. Gaji buheri marire tauburi buheri marica.

⁸ “Gaji buheri ahraa mari tauburi buheri,” muare arĩ were goroweorãre Goãmu burigã dipuwaja moagu peamegue wadoreporo. Yu basi ta were gorowecũre Goãmu yu sãre dipuwaja moaporo. Anyu umaro majagu igu eropa buhecũ igu sãre dipuwaja moaporo.

⁹ Gua gajisubu arĩrare dipaturi yuhu werea daja muare. Yujugu muare õari buherire gajiropa buhecũ, gua muare buhediro dopa werebigure igure Goãmu burigã dipuwaja moaporo. Peamegue wadoreporo.

¹⁰ Yuhu masare buhegu Goãmu gamero dopa ta diaye majare buhea. Masa peesucã, peesubicũ sãre buhea. Eropigu dohpaguere yuhu masa peediari dihtare wereniguibeaa. Cristo gamero dopa ta buhediacaa. Igu pohro majagu õagu arĩdiagu eropa buhea yuhu.

Pablo igu Jesucristo yare buhebure apirare werepu

¹¹ Opa weregura muare: Yuhu muare õari buheri eropa arĩ buhera masa ya pepiri arĩbeaa.

¹² Ne yujugu masu iri buherire yure weredorebirimi. Ne yujugu masu yure buhebirimi iri buherire. Jesucristo igu basi yure irire masicũ iimi.

¹³ Iribojegue yu arĩricũrare yuhu judio masa buherire peenururasubu yu iirare mua peetuhabu. Yuhu Jesucristo yarãre burigã ihaturigũ nurusiamuribu erãre ñero iibu. Eropigu Jesu yarãre burigã ñero iigu erãre wejẽpehocãdiaribu.

¹⁴ Eropigu gua judio masa ya buherire yu mera masanirã tauro umupeomuricaribu. Gua ñecu sumarã arĩricũre burigã iimuricaribu.

¹⁵ Yu eropa iirisubu opa wabu yure. Goãmu igu õaro mahiri mera yure sihumi pare. Igu yu dehyoaboro coregue beyetuhapu yure.

¹⁶ Eropigu ïgu magure Jesucristore yure masicũ iimi. ïgure masicũ iigu yure judio masa árĩbirãre buhebure apimi. “Jesucristo marire taumi,” arĩ buherire werebure apimi yure. Eropa Goãmũ yure masicũ iira pũhrũ gajirãre serẽpigũ wabiribũ.

¹⁷ Jerusalẽngue árĩrãre yũ core Jesu ïgu apinirã sãre serẽpigũ wabiribũ. Erore eropa wabigu Arabia yebaguepũre diaye wabũ. Pũhrũguere Damascogue dujaa wabũ.

¹⁸ Ëhre bojori pũhrũ Jerusalẽngue wabũ. Pedrore ïagu wabũ. Pe semana ta árĩbũ ïgu mera.

¹⁹ Gajirã Jesu ïgu apinirãre ne ïabiribũ irisubure. Mari Opũ Jesucristo pagũ magũ Santiago dihtare ïabũ.

²⁰ Yũhũ mũare eropa arĩgu diaye weregu iiaa. Yũ õpa arĩrire Goãmũ masimi. Eropa arĩgu õpa arĩdiaca mũare. Jesucristo dihta yure masicũ iimi ïgu buherire.

²¹ Jerusalẽngue árĩra pũhrũ Siria yebague Cilicia yebague ejabũ.

²² Irisubu Judea yeba majarã Jesucristo yarãpũ yure ïha masibirima dohpa.

²³ Yũhũ Jesucristo yagu árĩri querere peenirã árĩma. “Ïgu Pablo marire Jesu yarãre ñero iidianũrũ curidigu dohpaguere Jesucristo yare buhegu ãhrimi. Mari Jesucristore umupeorire dedeodiadigu dohpaguere irire Jesucristore umupeoburire buhegu wahami,” gajirã erãre eropa arĩ werecũ peenirã árĩma Judea yeba majarã.

²⁴ Eropa peerã Goãmũ mera mucubiriñorã.

2

Gajirã Jesucristo ïgu apinirã gameñorã Pablo buherire

¹ Catorce bojori pũhrũ Jerusalẽngue wabũ daja. Bernabé wami yũ mera. Tito sãre aĩgãbũ. Goãmũ yure wadoremĩ Jerusalẽngue. Eropigu erogue wabũ.

² Eropigu erore eja Jesure umupeorã gamenererogue yũhũ erã oparãre boje sihuu werebũ erãre. Judio masa árĩbirãre Jesucristo marire tauburi buherire yũ buherare werebũ oparãre. Eropa weregu erã yũ buherire õaro masicũ erãre “Õapũrica,” arĩcũ iidibũ erãre. Erã yũ buherire gamebirã yũ buheri sãre “Waja mariri ãhraa,” arĩbocoma, arĩ pepirabũ yũhũ. Erã gamema.

³ Eropirã erã Titore ïgu judio masũ árĩbiriqereregu ïgu Jesure umupeogu arĩcũ ïha erã judio masa dorero dopa iidorebirima ïgure. Eropirã ïgure gasiro merogã wiri aĩdorebirima ïgure.

⁴ Gajirãpũ Jesure umupeorã gamenererogue ñajajanirãpũ ïgure circuncisiõn gasiro merogã wiri aĩcũ gamerima. Erã Jesure umupeorã gohra árĩbirima. Erã gũa sihubiriqererecũ gũa pohrogue peedurirã ñajajanirã árĩma. Gũare weresãdiana. “Erã Jesu yarã Moise dorerire iibirã ãhrima,” arĩdiama gũare. “Goãmũ pohro wadiarã gũa dorerire iiro gahmea marire,” arĩ dorediarima daja. Gũa Jesucristo yarãpũre Jesucristo tautuhajami gũa Goãmũ mera õaro árĩborore.

⁵ Eropirã erã eropa gũare dorecũ ïarã erãre ne yãhriribũ. Erãre yãhrirã iri Jesucristo marire tauburi buherire queoro buhemasibiriboaya mũare. Eropirã erã dorediarire cãhmotacãbũ.

⁶ Eropirã Jesu yarã oparã yũ buherire erãre weretuhajara pũhrũ “Mũ buheri õhaa,” arĩrã, yũ buherire yure gohrotodiabirima. Gũa judio masa dorerire iiburi sãre buhedorebirima. Erore erã oparãre masa umupeoquererecũ erã iiro dopa iibiribũ. Goãmũ arĩpehrerãre oparã árĩrã sãre bu árĩrã sãre yujuropa ta ïhami. “Erãre beyediro dopa ta yũ sãre Goãmũ beyemi,” arĩ pepibũ.

⁷ Eropirã oparã yũ buherire gohrotodiabirã judio masare árĩbirãre yũ buhe curirare peema. Eropirã yũhũ Jesucristo ïgu yare buhebure apidigu arĩcũ ïha masima yure. Eropirã õpa arĩma yure: “Ïgu Goãmũ judio masare iri õari buherire buhebure

Īgu Pedrore apidiro dopa ta m̄ s̄are apiñumi. Judio masa árĭbirāp̄ure iri buherire buhebure m̄are apiñumi,” arĭma ȳare.

⁸ Eropiḡu Īgu Goām̄u Pedrore judio masare buhebure obeodiḡu ta ȳu s̄are obeomi judio masa árĭbirāre buhebure.

⁹ Eropirā erā oparā ģrerā Santiago, Pedro, Ņu mera ȳure ĩha masima. Goām̄u Īgu mahiri mera Īgu ȳure beyediḡu ȳu árĭc̄u masima. Eropirā ȳure Bernabé s̄are ōaro bocatĭrima. “Eropa ta iirā mari. Mari yujuro mera buherā. M̄ap̄u judio masa árĭbirā pohrogue buherā warāca. Ḡap̄u judio masare buherā warāca,” arĭma ȳure Bernabé s̄are.

¹⁰ “Iri dihta iiro gahmea,” arĭma ḡuare. “Mojomoroc̄rāre itamuniguicāro gahmea,” arĭma. “Eropa ta iiaa,” arĭb̄u ḡua erāre. Eropiḡu eropa ta ȳu buhe curirogue Jesu yarā mera niyerure gameneo erā mojomoroc̄rāre ohaa dohpa.

Antioquague Pablo Pedrore werep̄u ĩgu ōaro iibirare

¹¹ Ero p̄hr̄u ḡua Antioquía macague árĭc̄u Pedro curiḡu erami ḡua árĭrore Jesure umupeorā gamenererogue. Erogue erara p̄hr̄u Pedro queoro iibiric̄u ĩha ĩgu eropa iira dipuwaja b̄urigā wereb̄u ĩḡure Jesure umupeorā peeuro.

¹² Eropiḡu Pedro Antioquague ne eraḡu gamenere bam̄arimi judio masa árĭbirā Jesure umupeorā mera. Irisubu gajirā judio masa Santiago obeonirā erama. Erā eranirā ōpa arĭ pepirā arĭma. “Árĭpehrerā Jesure umupeorā judio masa árĭbirā s̄a ḡua dorerire iiro gahmea Goām̄u erāre ōaro ĩaborore. Eropirā árĭpehrerā judio masa iiro dopa gasiro merogā wiri aĭro gahmea. Eropa árĭbirā mera babiricāro gahmea,” arĭrā arĭma eranirāp̄u. Eropiḡu Pedro erā erac̄u ĩha judio masa árĭbirāre d̄uca wami. Erā gasiro merogā wiris̄ubirinirā árĭc̄u erāre d̄uca wami erā eranirā weres̄arire ḡuiḡu. Erā mera babirimi pare.

¹³ Īgu eropiic̄u ĩha ero majarā gajirā judio masa erā s̄a d̄uca wama judio masa árĭbirāre. Bernabé s̄a erā iiri queoro árĭbiric̄u masiquereḡu erāre ĩhac̄u ĩgu s̄a d̄uca wami erāre.

¹⁴ Erā eropiic̄u ĩha gamebirigohracāb̄u ȳuh̄u. Erā judio masa árĭbirāre d̄uca warā “Jesu dihta marire taumi,” arĭ ĩhmubirima. “Moise doreri s̄are umupeoro gahmea,” arĭ ĩhmurima erā judio masa árĭbirāre. Eropiḡu ȳuh̄u árĭpehrerā Jesure umupeorā peeuro b̄urigā arĭb̄u Pedrore. “M̄uh̄u judio mas̄u árĭquereḡu ōguere ne eraḡu judio masa árĭbirā mera yujuro mera baḡu ḡua judio masa árĭric̄urire guñabirab̄u. ¿Duhpiḡu m̄uh̄u dohpaguere gohrotodiari? ¿Eropiḡu duhpiḡu dohpaguere erā judio masa árĭbirāp̄ure ḡua árĭric̄urire iidorediari?” arĭ wereb̄u ĩḡure ĩgu queoro iibirira waja.

Árĭpehrerā Jesure umupeoc̄u Goām̄u taumi erāre, arĭ werep̄u Pablo

¹⁵ Ḡua judio masa porā āhraa. Eropa árĭrā gajirā Moise dorerire tarin̄ugarā iiro dopa árĭbeaa.

¹⁶ Eropa árĭbiriq̄urerā ḡua Jesure umupeorā dohpaguere ōpa masirā āhraa. Yujuḡu Moise dorerire iic̄u Goām̄u pohro waburi árĭbeaa. Īgu Jesucristore umupeonijaḡu ĩgu ñeri iira dipuwajare c̄adĭjis̄udiḡu wahami. Iri mera dihta ōhami Goām̄u mera. Eropirā ḡua judio masa árĭq̄urerā Goām̄u mera ōaro árĭmorā Jesucristore umupeob̄u. Goām̄u mera ōaro árĭmorā Moise dorerire iibirib̄u. Īgu mera ōaro árĭmorā ḡua dorerire umupeorā Goām̄u mera ōaro árĭbiriboaya. Eropirā Jesucristore umupeob̄u ḡua ñeri iira dipuwaja pehrebro dopa.

¹⁷ Eropirā ḡua Jesucristore umupeori mera ḡua Goām̄u mera ōaro árĭrāca. Eropa Jesucristore umupeorā Moise dorerire iibiriq̄urerā Goām̄u dorerire tarin̄ugarā iibeaa. Jesucristo s̄a Goām̄u dorerire tarin̄ugadoreḡu ne árĭbeami.

¹⁸ Eropigu masare òpa arĩ buhea yũhũ. Goãmũ mũare “Òarã àhřima,” ìgu arĩ ìaboro dopa Jesucristopũre umupeoro gahmea. Eropigu “Mũa Goãmũ mera òaro árĩdiarã Moise doreri sãre umupeoro gahmea,” arĩbeaa. Yũhũ Moise dorerire doregũ Goãmũ dorerire tarinũgagũ árĩboya.

¹⁹ Ero corere Moise dorerire iimũrribũ Goãmũ mera òaro árĩdiagũ. Eropã iiqueregũ dipuwajacũgũ árĩmũrribũ. Dohpague Jesucristo mera dipuwajacũbeaa. Eropigu “Iri Moise dorerire iiro gahmea,” arĩbeaa pare. Eropigu yũhũ Goãmũ ìgu dorero dopa ta iigũ iiaa.

²⁰ Jesucristo crusague sĩrigũ yũ ñegũ árĩrare gohrotodigũ árĩmi. Eropigu yũ ero coregue árĩdiro dopa arĩbeaa pare. Cristo yũ mera árĩgu yũre ìgu dorerire òaro iimasicũ iimi. Eropigu yũ árĩricũrũre iibeaa. Jesucristo yapũre iiaa. Ìgu Jesucristo yũre mahitarigũ yũre yũ ñero iira dipuwaja sĩribasadi árĩmi. Eropigu ìgũre guñaturagũ ìgu dorerire iiaa.

²¹ Goãmũ mera òaro árĩmorã mari ñecũ sũmarã árĩricũrũre, Moise dorerire iicũ Jesucristo mari ñero iira dipuwaja sĩribasara wajamariboya. Eropigu ne umupeogũ duhusome “Jesucristo marire taumi,” arĩ buherire.

3

Jesucristore umupeori mera Goãmũ marire “Òarã àhřima,” arĩ ìhami, arĩ werepũ Pablo

¹ Mũa pee masibirã àhřaa dohpague. Mũare Jesucristo ìgu basi mari ñeri iira dipuwajare sĩribasarare mũare werecũ mũa òaro ìha masiribũ. ¿Mũa eropa òaro masicũ noa mũare goroweoari dohpague iri diaye maja mũa umupeoborañere?

² Eropigu òpa serèpidiaca mũare. ¿Mũa Moise dorerire umupeori mera Espĩritu Santo mũare eranũgari? Erabirimi. Mũa “Jesucristo marire taumi,” arĩ buherire peecũ Jesucristore umupeocũ ìgu Espĩritu Santo mũare erami. Ìgu yarã mũa árĩmorã árĩcũ erami.

³ ¿Mũa duhpĩrã pee masibirã iiro dopa wahari dohpague? Mũa ne Jesucristore umupeorã Espĩritu Santo itamuri mera ìgu yare iimũribũ. ¿Eropĩrã duhpĩrã dohpague mũa turari mera iidiari?

⁴ ¿Mũa Jesucristo yarã árĩnũgarã mũa Jesucristore umupeora waja mũa ñero tarirare guñabeari? ¿Mũa eropa umupeora “Bu gohra àhřaa,” arĩ pepiri mũa dohpague?

⁵ Òpa òaro guñaro gahmea. Goãmũ mũare ìgu Espĩritu Santore odigũ árĩmi. Espĩritu Santo mũa mera árĩgu mũa watope deoro moarire mũare òarire iimi. Ìgu eropiũgũ Moise dorerire mũa umupeori mera eropa iibeami. Mũa “Jesucristo marire taumi,” arĩ buherire òaro pee ìgũre umupeocũ eropa iimi.

⁶ Gũa judio masa ñecũ Abrahãpũ Goãmũre “Diaye ta árĩgu àhřimi,” arĩ òaro umupeoñumi. Ìgu eropa umupeocũ ìha Goãmũ ìgũre “Ñeri dipuwaja marigũ òagũ àhřimi,” arĩ ìañumi.

⁷ Eropĩrã òpa masique mũa. Goãmũ òpa arĩmi: “Árĩpehrerã masa judio masa árĩbirã sã Abrahã umupeodiro dopa ta yũre umupeorã Abrahã pãramerã àhřima. Eropĩrã yaharã àhřima,” arĩmi Goãmũ.

⁸ Iribojegue irire Goãmũ arĩ wereyutuhañumi. Ìgu werepira òpa àhřaa ìgu yare gojarapũgue: “Árĩpehrerã masa judio masa árĩbirã sã yũre umupeorãre ‘Òarã àhřima,’ arĩ ìagũca. Ñero iira dipuwaja marirã ìagũca erãre,” arĩñumi. Eropigu iri òari buherire Abrahãre arĩ wereyuñumi. “Árĩpehrerã masa mũhũ yũre umupeoro dopa ta yũre umupeocũ ‘Òarã àhřima,’ arĩ ìagũca yũhũ erãre. Erãre òaro iigũca,” arĩñumi Goãmũ Abrahãre.

⁹ Abrahã Goãmure ïgu umupeocũ Goãmũ ðaro iĩñumi ïgure. Eropigu áripehrerã masa mari sã ïgure umupeocũ Goãmũ ðaro iigucumi mari sãre.

¹⁰ Gajirã ðpa arĩrã àhrima. “Moise dorerire ðaro iicũ Goãmũ ‘Òarã àhrima,’ arĩ ïagucumi marire,” arĩrima. Eropa arĩrã dipuwajacurã àhrima dohpa. Goãmũ yare gojarapũgue ðpa arĩ werea. “Moise dorerire iirã erã iri dorerire áripehrerire queoro iipehobirã dipuwajacurã àhrima,” arĩ gojara àhraa. Eropirã iri dorerire ipehomasibirira waja dipuwaja moasũmorã àhrima áripehrerã.

¹¹ Ne yujugure iri dorerire ipeho masiya mara. Eropirã Moise dorerire iiri mera Goãmũ mera ðamasibeama. Òpa arĩ gojañuma Goãmũ yare gojarapũgue. “Ïgure umupeorãre Goãmũ ‘Òarã àhrima,’ arĩ ïhami. Ñero iira dipuwaja marirã ïhami. Eropirã erã ðaro áriniguicãrãcoma Goãmũ mera,” arĩ gojañuma. Eropirã mari masia. Ne yujugure iri dorerire ïgu iiri mera Goãmũ ïgure “Òagũ àhrimi,” arĩ ïabeami. Goãmure umupeogu dihta ðaro árigucumi ïgu mera.

¹² Goãmure umupeogurũ, “Goãmũ yare yũ ñero iira dipuwaja maricũ iigucumi,” arĩmi. Moise dorerire iigurũ “Yũ basi iri dorerire iigũ ñero iira dipuwaja mariro ðaro áriguca,” arĩrimi. Eropigu ïgu iri dorerire ipehomasibigu árigũ ñero iira dipuwajacugũ dujami.

¹³ Eropirã mari áripehrerã iri doreri mera ñero iira dipuwajacurã dujamuriribũ. Mari eropa áricũ ïha, Jesucristo mari ñero iira dipuwaja ïgu basi wajayemi ïgu crusague sãrigũ. Goãmũ yare gojarapũgue ðpa werea: “Ïgu yucugugue dirisiudigu Goãmũ ïgu ñero iira dipuwaja moadigu àhrimi,” arĩ gojañuma iribojegue. Eropigu Jesucristore crusague dirisiudigure mari ñero iira dipuwajapure Goãmũ ïgure dipuwaja moadigu árimi. Eropirã maripũ ñero iira dipuwaja marirã dujaa pare.

¹⁴ Jesucristo eropiicũ Goãmũ Abrahãre ðaro ïadiro dopa ta judio masa áribirã sãre ðaro ïanugami. Eropigu ïgu arĩdiro dopa ta ïgu obeodigu Espiritu Santopũ erami marire Jesucristore umupeorãre.

Ïgu buherare werenemopũ Pablo

¹⁵ Mari masa mari iiro dopa ta weremũhtagura mũare. Perã “Òpa iirãca,” erã arĩ weretamura pũhrũ gajigu gohrotomasibeami.

¹⁶ Eropigu Goãmũ Abrahã mera weretamura pũhrũ Abrahãre ïgu arĩrare gohroto masiya mara. Òpa arĩ werepiñumi ïgure: “Mũ pãrami árituriagu mera áripehrerã masare ðaro iigũra,” arĩ wereñumi. Eropa arĩgu ïgu pãramerã árituriarãgue mera arĩgu iibiriñumi. Yujugũ ta ïgu pãrami árituriagu dihtare arĩgu iĩñumi. Eropa arĩgu ïgu pãrami árituriagu Jesucristo ariburire arĩ wereyugũ iĩñumi.

¹⁷ Eropigu ðpa arĩ werea mũare: Iribojegue Goãmũ Abrahã mera weretamugũ masare ïgu ðaro iiburire wereñumi. Ïgu eropa weretamura pũhrũ yoari boje pũhrũ cuatrocientos treinta bojori árituriagu mera áripehrerã masare ðaro iigũra,” arĩ wereñumi. Eropa arĩgu ïgu pãramerã árituriarãgue mera arĩgu iibiriñumi. Yujugi pũhrũ Moisere ïgu doreri apiñumi. Moise doreri árinũgaquerecũ Goãmũ Abrahãre werepira pehrecũ iibiriyo.

¹⁸ Goãmũ Abrahãre mahigu ðpa ïgure arĩ weretuhãñumi. “Áripehrerã masare mũ yure umupeoro dopa ta yure umupeorãre ðaro iigũca,” arĩ weretuhãñumi. Eropiro Moise doreri árinũgaquerecũ Goãmũpũ iri dorerire iiri mera masare taubeami. Moise doreri iiri mera mari taricũ Goãmũ mũare “Waja mariro ðaro iig mera arĩgu iibiriñumi. Yujugũca,” ïgu arĩrapũ duhpiburi áribiriboaya.

¹⁹ ¿Eropigu duhpiburire iri dorerire Moisere apiyuri Goãmũ? Masa erã ñerire masiborore apiñumi iri dorerire erã ñero iira dipuwaja masiborore. Abrahã pãrami árituriagu Jesucristo ïgu eracũgue árituya iri doreri. Eropigu Jesucristo ïgu eracũ

Goām̄ Abrahāre īḡu werediro dopa ta masare ōaro iīñumi. Goām̄ iri dorerire apiḡu anyuare werem̄htañumi. Erā anyua wereñuma Moisere. Īḡu Moisep̄u masare wereñumi.

²⁰ Īḡu masare ōaro iiburire Goām̄ Īḡu basi ta werepiñumi Abrahāre. Gajirā mera werebeobiriñumi īḡu iri dorerire apidiro dopa ta. Eropiḡu īḡu Abrahāre werepirap̄u Moise doreri tauro ōhaa.

Moise dorerire werep̄u Pablo

²¹ Goām̄ Moisere īḡu dorerire apiḡu, ero coregue Abrahāre īḡu arīrare “Ȳu arīdiro dopa iisome pare ȳh̄u,” arīḡu iibirip̄u īḡu. Abrahāre īḡu arīm̄htadiro dopa iibu iip̄u. “Masare ōaro iiḡuca,” īḡu arīrare iibu iip̄u dohpa. Moise dorerire iiri mera mari Goām̄ mera ōaro árīmasirā mari iri dorerire ōaro iirā ñero iira dipuwaja opabiriboya.

²² Eropa árīquerēcū Goām̄ yare gojarapūgue ōpa āhraa: “Masa árīpehrerā erā ñero iira dipuwaja opama, arī gojara āhraa. Eropa dipuwajacurāre erā Jesucristore umupeocū Goām̄ ōaro iiḡucumi erāre. Īḡu Abrahāre werediro dopa ta iiḡu erāre ñero iira dipuwaja marirā īaḡucumi.

²³ Jesucristore umupeori mera masare tauburi árīboro core ḡua Moise doreri doca árīm̄urib̄u. Eropa Moise dorerire iirā peresugue árīro dopa árīm̄urib̄u. Jesucristo guare tauboro core eropa árīm̄urib̄u.

²⁴ Ōpa s̄a árīburi árīb̄u Moise doreri: Moise doreri mera Jesucristore mari masiburi erab̄u. Mari porāre erā buherogue soro dopa ta Moise doreri marire Jesucristore masicū iib̄u. Eropirā mari Jesucristore umupeocū īḡu marire taumi. Mari ñero iira dipuwaja maricū iimi.

²⁵ Eropirā dohpaguere mari Jesucristore umupeorāre Goām̄ “Ōarā āhrima,” arī īhami. Ḡua Jesucristore masirā īḡure umupeorā árīrā dohpaguere Moise doreri doca árībeaa pare.

²⁶ M̄ua s̄a árīpehrerā Jesucristore umupeorā īḡu yarā árīrā Goām̄ porā āhraa.

²⁷ Eropirā m̄ua árīpehrerā Jesucristore umupeorā īḡu waī mera waīyesūnirā árīrā Jesucristo īḡu iro dopa ta āhraa. Jesucristo Goām̄ maḡu árīro dopa ta m̄ua s̄a Goām̄ porā āhraa.

²⁸ Eropirā árīpehrerā Jesucristo yarā yujuro mera āhraa. Yujuḡu porā iro dopa āhraa. Eropiḡu ḡua judio masare m̄ua judio masa árībirā s̄are Goām̄ yujuropa ta īhami. Masa pohro majarāre erā oparā s̄are yujuropa ta īhami. Ūmare nome s̄are yujuropa ta īhami.

²⁹ Eropirā m̄ua Jesucristo yarā árīrā Abrahā p̄amerā s̄a āhraa. Eropiḡu Goām̄ Abrahāre “M̄ure ōaro iiḡura,” arīrare m̄ua s̄are iimi. Cristo yarā m̄ua árīcū īaḡu m̄uare ōaro iiḡucumi.

4

¹ Mari iri doreri doca árībiriborore mari Jesu yarā árīborore wereḡura daja. Yujuḡu majiḡu īḡu paḡu yare w̄uaro opapehobu árīquereḡu majiḡu arīḡu pohro majaḡu iro dopa āhrimi. Gajirā dorero doca āhrimi dohpa.

² Gajirā īḡu paḡu apinirā īḡu ya árīburire īhadibuma dohpa. Īḡu paḡu gameran̄u árīcūgue īḡu basi īḡu yare doremi pare.

³ Īḡu majiḡu gajirā dorero doca īḡu árīro dopa ta mari masa mari ñec̄u samarā árīric̄uri doreri doca árīm̄uririb̄u. Pohro majarā iro dopa ta árīm̄uririb̄u.

⁴ Mari eropa árīnirāre mari Paḡu Goām̄ Īḡu gameran̄u ejacū īḡu maḡure īḡu pohro árīdiḡure obeodiḡu árīmi. Īḡure obeocū īḡu nomeoguere dehyoadiḡu árīmi. Eropa

dehyoagu judio masu árīdigu árīmi Moise dorerire iigu. Eropigu Goāmū obeodigu árīmi īgu magure.

⁵ Gūa iri doreri doca árīrāre taubure obeodigu árīmi īgu magure. Īgu marire taugu mari pohro majarā iro dopa árīnirāre wiugu īgu porā árīcū iimi.

⁶ Eropiituhaja mūa sā īgu porā árīcū īgu Jesucristo mera Espírītu Santore obeomi mūare. Eropirā Espírītu Santo marire īgu itamuri mera Goāmūre mari Pagure “Ahū,” arāa mari pare.

⁷ Eropirā mūa Goāmū porā ta āhraa. Īgu porā árīrā mūa ñecu sūmarā doreri doca, pohro majarā iro dopa árībeaa pare. Goāmū magu Jesucristo wiunirā āhraa. Mūa eropárīrā īgu porā árīrā Goāmū oburire oparāca mūa árīpehrerire.

Pablo Galacia majarā Jesu yarāre guñaricūru

⁸ Mūa ero core Goāmūre masibirā árīrā gajirā goāmarāre umupeomūriribū. Eropirā erā pohro majarā iro dopa árīmūrirabū. Goāmū gohrare umupeobirimūriribū.

⁹ Eropa árīquererā ta dohpaguere Goāmūre masia. Goāmūru mūare īha masimi. ¿Īgu eropa masiquerecū ta duhpirā i yeba majarā erā pepirire gahmeri daja? ¿Duhpirā iribojegue mūa ñecu sūmarā doreri mūa iidiro dopa ta mūraro ta Cristo mariro dopa ta iidiari daja? ¿Eropirā duhpirā dohpaguere Moise dorerire mūa iinugarā, pohro majarā iro dopa árīdiari daja mūa?

¹⁰ Judio masa erā bosenūri iro dopa mūa sā iica Goāmū mera ōadiarā. Soorinūri nūcu, aberi nūcu, bosenūrire eropiica. Bojori nūcu bosenūrire ōaro iica. Mūa eropiiri queoro árībeaa.

¹¹ Mūa eropiicū pee ñero sīporācūca yūru. Mūare yū turaro buhequerecū ta “Iri waja mariboca,” arī pepia.

¹² Eropigu yūhu mūare burigā ōpa arī werea. Mari Jesucristore umupeoturadiro dopa ta umupeoque daja. Yū Jesucristore umupeogu gūa judio masa doreri yūre taubiricū īha irire umupeobiribū pare. Eropirā mūa sā Jesucristore umupeorā iri dorerire umupeobiricāro gahmea Goāmū mera ōaro árīmorā. Yūhu mūa pohro ne árīcū mūa ne ñero iibiribū yūre.

¹³ Mūa masia yūhu mūa pohro ne árīdirore. Yūhu Jesucristo marire tauburire ne mūare buhegu ejagu dorecūgu árībū.

¹⁴ Yū dorecūgu ñero taribū. Yū eropa dorecūgu árīquerecū mūa yūre doobiribū. Yūre ōaro umupeo ōaro bocatīribū. Goāmū obeodigu anyu árīro dopa yūre īabū. Yūre Jesucristore iiro dopa ōaro iibū.

¹⁵ Yūre burigā gamebū. Yūre burigā gamerā yū serēropē ta árīpehrerire omorā árībū yūre. ¿Mūa eropa árīcū dohpa wahari dohpaguere? Mūa negohraguere yūre mucubiridiro dopa ta dohpaguere mucubiribeaa.

¹⁶ ¿Mūare diaye majare yū werera waja mūa īhaturigu wahari dohpaguere?

¹⁷ Mūa pohrore gaji buherire buherā mūare ōaro umupeocoma. Erā eropa umupeoquererā mūare sīporā mera mahibiricoma. Mūa yūre yū buheri sāre gamebiricū gahmema erā. Mūa erāpūre umupeocū gahmema. Eropirā mūare umupeocoma.

¹⁸ Masare umupeocū ōapūrica. Erā weca dihta umupeocū ōabeaa. Yū árīcū dihtare umupeocū ōabeaa. Árīpehrerāre yujuropa ta ōari mera umupeoniguicāro gahmea.

¹⁹ Mūa yū porā iro dopa āhraa. Eropigu mūare guñaricūa. Mūare burigā guña teboricūa. Yujugo porācūbo teboricūro dopa ta yū sā teboricūa mūare guñagu. Igo magu ōaro dehyoacū gamego teboricūmo. Mūa Goāmū porā ōaro árīcū gamegu teboricūa yū sā. Mūa Jesucristo árīricūrire ōaro opacū gahmea.

²⁰ Mũa pohro burigã wadiarica. Yũ mũa mera árĩgũ yũ basi mũare ðaro weremasiboya gojaripũ gojaro mariro. Eropigũ mũare dohpaguere ãbigũ mũa Jesucristore ðaro umupeoturanemoborore masibirica.

Agar Sara mera erã árĩrare werequeogu mari Goãmũ porã árĩrare werepũ Pablo

²¹ ¿Mũa Goãmũ mera ðaro árĩmorã Moise dorerire iiniguicãdiarã mũa Moise arĩ gojarare masibeari?

²² Õpa arĩ gojañumi Moise: Abrahã porã ũa perã árĩñuma. Ĩgũ marapo pohro majago Agar waĩcũgo yujugũ porãcũño. Pũhrũ Abrahã marapopũ Sara waĩcũgo gajigũ porãcũño.

²³ Ĩgũ pohro majago magũ mari masa iro dopa ta masa dehyoañumi ĩgũ. Abrahã igore porã moara pũhrũ mata nijipo ãhri porãcũño. Ĩgũ marapopũ mata porã bocamasibiriño. Eropigũ Goãmũ ĩgũ arĩdiro dopa ta igore porã bocacũ iĩnumi.

²⁴⁻²⁵ Erã perã nome iribojegue eropa warare ðpa buhegũra mũare. Goãmũ Abrahãre wererare iirã Sara árĩro dopa ãhrima. Gajirã Moise dorerire iirã Agar iiro dopa ãhrima. Agar igo porã sã gajirã dorero doca árĩmũriño. Pohro majarã árĩmũriño. Erã arĩdiro dopa ãhrima Moise dorerire iirãpũ. Eropirã Moise doreri doca árĩmũrirã ãhrima pohro majarã iro dopa árĩrã. Iri dorerire iirã “Goãmũ mera ðaro árĩrãca,” arĩmũririma. Iri dorerire Goãmũ Moiserẽ apiñumi Sinaĩ waĩcũdigũ utãgũgue Arabia yebague. Dohpaguere iri dorerire Jerusalẽgue judio masa umupeoma. Eropirã iri doreri doca ãhrima.

²⁶ Õpa ãhrima Goãmũ Abrahãre wererare iirãpũ. Erã Jesucristore umupeorã ãhrima. Sara arĩdiro dopa ãhrima. Sarapũ pohro majago arĩbirimũriño. Mari Jesucristore umupeorã “Moise doreri mera taribea,” arãa. Jesucristo marire taucũ Goãmũ porã árĩrã mama Jerusalẽn maca majarã ãhraa.

²⁷ Eropirã Jesucristore umupeorã Goãmũ porãpũ bajarã árĩrãcoma. Moise dorerire iirãpũ bajamerã árĩrãcoma. Eropa ta arĩ werea Goãmũ yare gojarapũgue:

Mũhũ ne porã opabigo, porãcũri pũririñe pepibigo ðaro mucubirique. Gajigo igo marapũ mera árĩgo igo porã árĩquerecũ igo pãramerã árĩturiarã bajamerã árĩrãcoma. Mũpũre dohparagã mũ porã mariquerecũ mũ pãramerã árĩturiarã tauro bajarã árĩrãcoma. Eropigo mucubirique, arĩñumi Goãmũ.

²⁸ Isaa Abrahã magũ arĩdiro dopa mari Goãmũ porã ãhraa. Isaa Abrahã magũ dehyoagũ Goãmũ ĩgũ werediro dopa ta dehyoañumi. Mari Goãmũ porã árĩrã Goãmũ ĩgũ werediro dopa ta ĩgũ porã ãhraa.

²⁹ Eropirã Abrahã porã perã árĩñuma. Pohro majago magũ Ismael arĩpehrerã masa iro dopa dehyoañumi. Isaapũ ĩgũ pago igo porã bocamasibiricũ Espĩritu Santo itamuri mera porãcũño. Erã dehyoara pũhrũ Ismaepũ pohro majago magupũ Isaare Abrahã marapo magũre ĩgũ ñero taricũ iimũriñumi. Ĩgũ iidiro dopa dohpaguere eropa wahaa. Erã Moise dorerire iidorerãpũ marire ñero taricũ iima. Mari Espĩritu Santo itamuri mera Goãmũ porã ãhraa. Mari eropa árĩrãre marire ñero taricũ iima.

³⁰ Eropa wacũ Goãmũ yare gojarapũgue irire dohpa arĩrire buherãca. Õpa Goãmũ arĩñumi Abrahãre. “Mũ pohro majago magũ mũ oparire ne opasome, arĩñumi. Mũ marapo magũ dihta opapehogucumi. Eropigũ mũ pohro majago igo magũ mera cóãque mũ pohrore,” arĩ wereñumi Goãmũ Abrahãre.

³¹ Eropirã, yũ acawererã, mari Goãmũ porã árĩrã pohro majago magũ iro dopa arĩbeaa. Ĩgũ pagũ oburire opamasibiriñumi. Maripũ mari Pagũ Goãmũ ĩgũ oburire opamasirãca. Marire ĩgũ mera ðacũ iimi.

5

Cristo marire ĩġu taura pħrħ turarā árĳro għmea marire, arĳ gojapħ Pablo

¹ Eropiġu marire mari ñecu sħmarā árĳricuri dorero doca árĳnirāre Jesucristo tautuhajami. Mari ñero iira dipuwajare Jesucristo ĩġu basi wajayebasami mari Goāmħ mera õaro árĳboro dopa. Eropirā mari Goāmħ porā árĳrā Jesucristore ġuñaturaniguicāro għmea. Eropirā peebiricāro għmea erā Moise dorerire iidorerāre.

² Óaro peeque yħre. Yħħ Jesucristo ĩġu apidiġu āħraa. Eropiġu mħare õpa werea. Mħa Goāmħ mera õaro árĳmorā mħa gasiro merogā wiri aĩcħ Jesucristo mħare ĩġu sĳribasara waja mariboya.

³ Eropiġu ġuhyadiaro mera werea daja. Goāmħ mera õaro árĳborore erā gasiro merogā wiri aĩrā Moise dorerire árĳpeħrerire iiro għmea erāre.

⁴ Eropirā mħa “Goāmħ marire taugħcumi Moise dorerire iicħ,” mħa arĳdiarā, mħa Jesucristore cóārā iiboca. Mħa eropiirā Goāmħ ĩġu mera õaro árĳburire mħare õaro ĩġu iiburire cóārā iiboca.

⁵ “Maripħ Goāmħ mera õħaa,” arĳmasia Jesucristore umupeori mera, Espĳritu Santo ĩġu itamuri mera. “Goāmħ ġħare ‘Ñero iira dipuwaja mariro õarā āħrima,’ arĳ ĩagħcumi,” arĳmasia.

⁶ Eropiro gasiro merogā wiri aĩnirā árĳcħ sħre, wiri aĩbirinirā árĳcħ sħre ĩabeami. Mari Jesucristore umupeorā árĳcħ ġajirāre mari mahi umupeocħ ĩħami Goāmħ.

⁷ Mħa ne Jesucristore umupeorā ĩġu yare õaro diaye iimħribħ. Eropirā dohpaguere mħa Jesucristo yare diaye majare õaro iibiricħ ġajirā mħare cħmotañorā.

⁸ Goāmħpħ eropa iibirimi. ĩġu mħare Jesucristo yarā árĳmorāre beyegħ āħrimi.

⁹ Eropiġu õpa werea mħare. Yujugħ masħ ĩġu ġuyarire buhenħgacħ peerā masa árĳpeħrerā ĩġure peerā ġuyarire umupeorā wahama õaripħre peediabirā.

¹⁰ ĩġu mħare eropa ġuyarire buhenħgaquerecħ õpa arĳ pepia. “Erā Jesucristore umupeorire oparā erā iri ġuya buherire umupeosome,” arĳ pepia yħħ mħare. Mħare goroweocoreġure noho árĳġure ĩġu eropa iira dipuwajare Goāmħ dipuwaja moagħcumi ĩġure.

¹¹ Ópa arĳ werewħañorā ġajirā yħpħre: “ ‘Mari Goāmħ mera õaro árĳmorā mari gasiro merogā wiri aĩro għmea,’ arĳ buħemi Pablo,” arāñorā yħre. Yħħ eropa arĳ ne buhebeaa. Yħħ dohpaguere “Gasirogā wiri aĩro għmea,” yħ arĳ buhecħ ĩrire iidorerāpħ yħre ñero taricħ iibiriboañuma. Yħ õpa arĳ buhea: “Mari ñero iira dipuwajare Jesucristo wajayebasadi árĳmi crusague sĳriġħ. Eropirā mari Goāmħ mera õaro árĳmorā Jesucristore umupeoro għmea,” arĳ buhea yħħ. Yħ eropa arĳ buhecħ judio masa pee ġuama. Yħre ñero taricħ iima.

¹² Erāpħ mħare goroweorāpħ gasiro merogā wiri aĩdorerāpħ erā basi wiri aĩpehocāporo.

¹³ Mħapħre Goāmħ mħa ĩġu porā árĳmorāre aĩġu mħa Moise dorerire iimorāre beyebiripħ. Mħare iri dorerire iidorebiquerecħ mħa mħa ħaribejarire iibiricāro għmea. Ópa iiro għmea. Mħa árĳpeħrerāre õaro mahi umupeorā erāre itamuniguicāro għmea. Mħa ġajirāre umupeorā Moise dorerire árĳpeħrerire iirāca.

¹⁴ Eropa ta arĳ gojara āħraa: “Mħ basi mahiro dopa ta mħ pohro árĳrāre mahique,” arĳ gojara āħraa.

¹⁵ Eropirā mħa ġame ĩhaturicħ, papħri, mħa disitĳri wereniguicħ mħa basi õaro mħa ġame umupeoro peħreboca. Eropirā mħa basi õaro árĳro għmea.

Masa erā ġamerire ĩirire Espĳritu Santo ĩġu ġameri sħre werepħ Pablo

¹⁶⁻¹⁷ Ópa arĳ werediaca mħare. Mari Jesucristo yarā árĳcħ mari pepirigħe õpa āħraa. Mari ñeri ħaribejari āħraa. Espĳritu Santo ĩġu ġameri sħ āħraa. Mari

uaribejari Espíritu Santo ïgu gameri mera yujuro mera árĩbeaa. Eropiro marire masiya mariro wahaa. Eropirã mũa Espíritu Santopũre yũhrirã mũa uaribejaripũre iisome. Eropirã Espíritu Santo ïgu gamerire iiniguicãque.

¹⁸ Eropirã Espíritu Santo gamerire iirã árĩrã “Moise doreri mera mari tarirãca,” arĩ pepibeaa mũa.

¹⁹ Masa erã ñeri uaribejarire erã iicũ õaro ïhamasica mari. Õpa iima erã uaribejarire iirã: Uma gajirã nome mera ñero iima. Nome sã gajirã uma mera ñero iima. Diayea iiro dopa iiricũma. Ñerire pepima. Ñerire wereniguima.

²⁰ Eropirã goãmarã wéanirãre umupeorã “Mari goãmũ ahrimi,” arĩ umupeoma. Gajirãre dojama. Eropirã masare doho ahrima. ïhaturima. Disitĩri wereniguima. Gajirãre doéma. Mata guama. Gajirãre tarinũgadiama. Yujuro mera árĩdiabeama. Yuju curu majarã gaji curu majarãre ïhaturima.

²¹ Eropirã gajirãre gajinore erã opacũ ïhaturima. Gajirãre wejẽdiarã wejẽma. Merericũrã ahrima. Mererã ñerire uaribejama. Eropa iirã gajino ñeri sãre iima. Eropigũ yũhũ mũare werediro dopa ta werea daja gũhyadiaro mera. Iri ñerire iiniguigũ Goãmũ ïgu opũ árĩroguere ejamasisome.

²² Espíritu Santo yapũ õpa ahraa. Erãre õpa iirã árĩcũ iimi. Árĩpehrerãre mahi umupeoma. Mucubirima. Gũiro mariro ahrima. Gajirã erãre ñero iiquerecũ erã mera guabeama. Mojomoro ïhama. Duhuro mariro Goãmũ ïgu gamerire õaro iima. Erã mohmediarire erã mohmediabiriri sãre õaro iima.

²³ Eropirã nijiyajaro mera iima. Erã ñero iidiaquererã iibeama. Eropa ta iima Espíritu Santore yũhrirã. Eropa iirãre “Eropa iibiricãque,” ne arĩbeamĩ gajigũ.

²⁴ Eropirã mari Jesucristo yarã árĩrã mari ñero árĩdirore duhucã mari gamerire mari uaribejarire iiniguicãbeaa.

²⁵ Eropirã mari Espíritu Santo itamuri mera iirã árĩrã ïgũre yũhriniguicãro gahmea.

²⁶ Eropirã mari “Yũhũ gajirãre tarinũgaa,” arĩ pepibiricãrã. Eropirã gajirãre game ïhaturicũ iibiricãrã. Gajirã erã õari oparire obobiricãrã.

6

Mũa mera majarãre itamuque, arĩ werepũ Pablo

¹ Acawererã, mũa mera majagũ Jesu yagũ ïgu ñerire iicũ ïha ïgũre itamuro gahmea mũa Espíritu Santo dorerire iirãpũre. ïgu iri ñerire duhucũ õaro mera werero gahmea. Eropa itamurã mũa õaro pee masique mũa sã ñerire iiri arĩrã.

² Eropirã mũa basi game itamuque árĩpehrero. Mũa eropa itamurã Jesucristo dorediro dopa ta iirãca.

³ Yujugũ “Yũpũ õarire iigu ahraa,” arĩ pepigũ, ïgu õarire iibiriqueregũ õpa arĩgu ïgu basi gũyagũ iimi.

⁴ Eropirã marire õpa iiro gahmea. Mari basi mari iiricũrĩre õaro queoñanũrusiario gahmea. Eropa ïara pũhrũ mari árĩricũri õari árĩcũ ïha “Yũhũ õarire iiaa,” arĩmasia. Eropirã mari õari árĩricũri mera mucubirimasia gajirã árĩricũrĩre ïaro mariro.

⁵ Eropigũ mari árĩricũrĩre Goãmũ beyegũcumi. Eropirã mari gajirã erã iiricũrĩre ïhanũrũbiricãro gahmea. Eropirã mari yujurãyeri iiripũre ïaro gahmea.

⁶ Eropirã Jesucristo yare õari buherire peerãpũ erãre buherãpũre erã gamerire itamuporo árĩpehrerire õarire.

⁷ Eropirã “Goãmũ yũ ñerire iira dipuwaja dipuwaja moasome yũre,” arĩ pepi masiya mara. Õpa arĩ pepirã mũa diaye arĩ pepibirica. Eropiro Goãmũre gũya masiya mara. Eropirã mari dohpagueere iira waja pũhrũgue bocarãca.

⁸ Eropirã mari ùaribejarire iiniguirã iri ñeri iira waja dipuwajacurãca. Eropirã peamegue warãca. Mari Espíritu Santo gameripãre iirã õaro wajatarãca. Eropirã Goãmũ mera ùmũri nũcũ õaro árĩniguirãca.

⁹ Eropirã mari Espíritu Santo gamerire iinigucãrã. Gariborebircãrã. Goãmũ gamerinũ mari wajatarãca õarire duhubirã. Eropirã õarire iinigucãro gahmea.

¹⁰ Eropirã árĩpehrerisubure õaro umupeoro gahmea árĩpehrerãre. Eropirã Jesucristore umupeorãre bũrigã mahi umupeoro gahmea yujugũ porã iro dopa.

Pablo ĩgu weretura

¹¹ Īata. Yũ basi mũare gojagũ pagari deyori mera gojagũ iiaa.

¹² Eropigũ õpa werea mũare. Erã mũare gasiro merogã wiri aĩdorerãpũ õpa gahmema. Erã dorerire mũa iicũ ĩha gajirã judio masa erã mera õaro árĩbocoma. Eropirã erãre ñero taricũ iibiribocoma daja erã Jesucristo yare umupeoquerẽcũ.

¹³ Erã basi gasiro merogã wiri aĩquererã Moise dorerire gajire iibeama. Erã eropa iibiriquererã, mũapũre erã dorerire iidorerã mũa gasiro merogã wiri aĩcũ gahmema erã. Eropa gahmema gajirã judio masare õpa erã arĩboro dopa mucubiriri mera. “Gũa dorero mera Galacia majarã judio masa árĩbirã mari árĩricũre iiaa,” erã arĩboro dopa mũare erã dorerire iicũ gahmema.

¹⁴ Yũ tamera erã eropa mucubiridiaro dopa ta ne mucubirissime. Mari Opũ Jesucristo iira mera dihta mucubiria. ĩgu mari ñero iira dipuwajare wajayebasadigũ árĩmi crusague sĩrigũ. Iri dihtare mucubiria. Jesucristo eropa iira mera yũhũ ĩgu taudigũ árĩgu masa erã ùaribejarire guñabeaa pare. I ùmũ maja masa erã ùaribejari sã doremasibeaa yũre.

¹⁵ Eropiro gasiro merogã wiri aĩcũ, wiri aĩbircũ sãre Goãmũ ĩabeami. Masa Jesucristo mera õari mera gohrotorã árĩcũ ĩhami.

¹⁶ Erã eropa gohrotonirã árĩpehrerã iri buherire Jesucristo yare yũhrirãre “Erã õaro árĩporo,” arĩ serẽa Goãmũre. “Erãre mũ ya curu majarã gohra árĩrãre mojomoro ĩaque,” arĩ serẽbasaa yũhũ Goãmũre.

¹⁷ Yũhũ Jesucristo dorediro dopa ta iigũ ĩgu yare buhera dipuwaja gajirã yũre ñero taricũ iima. Erã eropa iira camĩ mũra ãhraa yũre yũ dũpũre. Eropigũ õpa gahmea: Iripẽta yũre bũjawerẽcũ iiporo Jesucristo yarãre goroweorã.

¹⁸ Mũare árĩpehrerãre õaro árĩcũ gahmea. Mari Opũ Jesucristo mũare árĩpehrerãre õaro iiporo. Eropa ta iiporo. Iripẽta ãhraa.

Efesios

Efeso majaräre gojabeoñumi Pablo

¹ Yũhũ Pablo Goãmu ïgu gamero dopa ta Jesucristo yure ïgu yare buhedore apidigu ãhraa. Eropigu mũare Efeso majaräre gojabeoa. Mũare Jesucristore ðaro umupeoräre gojabeoa yũhũ.

² Goãmu mari Pagũ mera Jesucristo mari Opũ mera mũare ðadorea. ïgu mũare itamuri mera ðaro árĩque mũa.

Cristo yarã mari árĩcũ ïagu Goãmu ðaro iimi marire, arĩ gojañumi Pablo

³ Goãmu mari Opũ Jesucristo Pagũ marire ðaro iiniguicãmi. Árĩpehreri ïgu ya ðari mera ïgu mari pepirire ðarire ohomi mari ïgu pohro árĩro dopa. Marire siporã turacũ iimi. Cristo yarã mari árĩcũ ïagu eropa marire ðaro iimi. Gũa ïgu eropiicũ ïha ðaro umupeoa. ïgũre ðaro wereniguia.

⁴ Õpa iipũ ïgu marire ïgu yaräre: I yeba árĩboro coregue ïgu yarã árĩmoräre beyemũhtapũ ïgu marire. Eropa beyegũ ïgu marire ïgu ïarore ñeri iiro marirã mari árĩmoräre iipũ. Eropigu ïgu marire “Ñerã ãhrima, arĩsome.

⁵ Marire mahigũ mojomoro ïagu iribojegue ðpa arĩmũhtapũ ïgu marire: “Yũ magũ Cristo ïgu itamuro mera erã yũ porã ðaro árĩrãcoma,” arĩ apipũ marire iribojegue ta. ïgu gamediro dopa ta eropa iipũ ïgu marire.

⁶ Marire ïgu eropa ðaro iicũ ïarã umupeoa. ïgũre ðaro wereniguia. ïgu magũ ïgu mahigũ Jesucristo yarã mari árĩcũ ïagu, ðaro iimi ïgu marire.

⁷⁻⁸ Eropigu ïgu magũ Jesucristo ïgu di cóãgu sĩrigũ mari ñeri iira dipuwajare wajayebasadi árĩmi. ïgu eropa wajayebasacũ mari ñeri iirare cãdijidi árĩmi Goãmu. Eropigu marire turaro mahigũ, marire mojomoro ïagu eropa iipũ Goãmu. Eropigu marire peamegue waboniräre taudi árĩmi. ïgu ðaro masipehori mera eropiipũ ïgu. Eropirã ïgũre ðaro wereniguia.

⁹⁻¹⁰ Eropigu ïgu marire ïgu iiborore marire masicũ iimi. Iribojegue majaräre irire masicũ iibirimuripũ ïgu. Õpa ãhraa marire ïgu iiboro. ïgu gamediro dopa ta ïgu pepidiro dopa ta árĩpehreräre Cristo dorero doca árĩcũ iigũcumi. Eropigu árĩpehrerire ïgu ya árĩcũ iigũcumi. ïgu queorasubu árĩcũ umaro majaräre, i yeba majarã sãre ïgu dorero doca árĩcũ iigũcumi ïgu. Eropigu umaro maja sãre i yeba maja árĩcũ sãre ïgu ya dihta árĩcũ iigũcumi. Eropigu Jesucristopũ árĩpehrerã weca opũ árĩgũcumi. Eropiro árĩpehreri ïgu ya dihta árĩroca. Eropa árĩbure árĩdorepũ Goãmu ïgũre.

¹¹ Eropi Cristo yarã mari árĩborore masiyugũ Goãmu marire beyetuhapũ ïgu yarã árĩmoräre. I árĩpehrerire apipũ ïgu, ïgu pepidiro dopa ta ïgu gamediro dopa ta iibu.

¹² ïgu eropiipũ ïgu yare gũa iiborore. ïgu yare gũa ðaro iicũ ïarã gajirã sã ïgũre umupeorã “Turagũ ãhrimi,” arĩrãcoma. Gũapũ judio masa Cristore gamenũganirã árĩrã ïgũre umupeomũhtanirã árĩbũ.

¹³ Mũa sã diaye wereniguirire, ðari buherire peeabũ. Iri buheri mera ta Goãmu pohrogue warãca mũa. Irire peerã ïgũre umupeoa. Eropirã ïgu yarã wahabũ mũa. Õpa arĩpũ Cristo: “Yũre umupeoräre Espĩritu Santore obeogũra,” arĩ werepipũ. Eropigu ïgũre mũa ũa iiborore. ïgu yare gũa ðaro iicũ ïarã gajirã sã umupeocũ ïagu ïgu Espĩritu Santore odigu árĩmi mũare. Eropigu ïgũre mũa opacũ, “Jesucristo yarã ãhraa,” arĩ masicũ iimi ïgu mũare.

¹⁴ Goãmũ marire taricũ iiami. Eropigũ pũhrũ ãgũ pohrogue añagũcumĩ marire ãgũ oburire marire obu. Marire añaboro core Espĩritu Santopũ mari mera ãhrimi. ãgũ mari mera árĩcũ Goãmũ mera mari árĩborore õaro masia. Goãmũ marire ãgũ eropiicũ ãarã ãgũre umupeori mera, “Õagũ ãhrimi,” arãa mari.

Pablo Goãmũre serẽbasañumi Jesu yarãre

¹⁵⁻¹⁶ Eropigũ Jesucristore umupeorã mũa árĩcũ peebeo, árĩpehrerã ãgũ yarãre mũa umupeo mahirire peebeogũ Goãmũre “Õhaa,” arãa. Eropigũ mũmũri mũcũ serẽbasaa mũare Goãmũre.

¹⁷ Mari Pagũ mũmaro majagũ ãgũ yare mũare õaro masicũ iidoregũ serẽbasaa. Eropigũ ãgũre mũa õaro masinemoboro dopa serẽbasaa. ãgũ Goãmũ Jesucristo mari Opũ Pagũ ãhrimi.

¹⁸ Eropigũ mũa õaro masiboro dopa mũare serẽbasaa Goãmũre. ãgũ mũare taugũ, ãgũ yarã árĩmorãre iimi ãgũ mũare. Eropigũ mũare ãgũ yarãre ãgũ pohro õaro wacũ iigũcumĩ. Irire mũa õaro masiboro dopa serẽbasaa yũhũ Goãmũre. Eropigũ ãgũ marire oburi sãre “Õataria ãhraa,” iri mũa arĩ mũa masiboro dopa serẽbasaa. Õpa mũa masiboro dopa serẽbasaa mũare Goãmũre.

¹⁹ Mari Jesucristore umupeorãre ãgũ itamugũ, ãgũ turari mera ãgũ iimi. ãgũ gajirã tauro turagũ ãhrimi. Mũare iri sãre õaro masiboro dopa serẽbasaa mari Pagũ Goãmũre.

²⁰ ãgũ turari mera Cristo sĩridigũre masudigũ árĩmi. Eropigũ ãgũ turari mera mũmarogue ãgũ diayerũ Cristo ãgũ doacũ iidi árĩmi Goãmũ árĩpehrerãre ãgũ doreboro dopa.

²¹ Ero doagũ árĩpehrerã mũmaro majarã oparã weca, árĩpehrerã dorerã weca ãhrimi Cristo. Eropigũ i mũmũ majarã weca opũ, gajipũ majarã sã weca opũ, árĩpehrerã dohpague majarã, gajisubũ majarã sã, pũhrũgue majarã sã erã weca opũ árĩbũ ta ãhrimi ãgũ.

²² Eropigũ árĩpehrerã weca, árĩpehreri weca apipũ Goãmũ Cristore. Eropigũ árĩpehrerire opũcũcũ iipũ ãgũre. Eropiro Cristo yarã yuju curu árĩrã erã opũ árĩbũre acupũ ãgũre. Erã dipuru iro dopa árĩgũ ãhrimi ãgũ.

²³ Cristo yarã yuju curu árĩrã ãgũ dũpũ iro dopa árĩrã ãhraa mari. Cristo árĩpehrerogue árĩniguimi. Eropigũ mari ãgũ yarã mera árĩniguigũ marire itamũniguicãmi.

2

Goãmũ marire mahigũ, mojomoro ãagũ taupũ marire, arĩ gojañumi Pablo

¹ Ñeri dipuwajacũbonirã peamegue dederebonirã árĩquerecũ ta Goãmũ mũare taumi.

² Iribojeguere i yeba majarã Goãmũ tarinũgarã iro dopa iimũrinirã árĩribũ mũa. Eropirã watĩ ãgũ gamero dopa ta iimũrinirã árĩbũ mũa. ãgũ watĩ i yeba doregũ Goãmũre tarinũgarã opũ ãhrimi.

³ Iribojegue árĩpehrerã mari õpa dihta iinirã árĩribũ. Mari ñeri dihtare mũaribejaribũ. Mari ejatuharo mari pepiro dopa iimũriribũ. Eropa árĩrã gajirã árĩpehrerã iro dopa ta mari sã ñerã árĩmũriribũ. Mari árĩpehrerã masa mera eropa árĩrã árĩcũ ãagũ Goãmũ mari mera guagũ dipuwaja moadiaripũ.

⁴ Eropa iidiaqueregũ ta marire turaro mahigũ mojomoro ãapũ.

⁵ Eropa mahitarigũ mari ñeri iira waja peamegue dederebonirã mari árĩquerecũ ta marire ãgũ mera árĩniguimorã árĩcũ iimi. Jesucristo ãgũ sĩribasara mera mari ãgũ yarã árĩcũ marire iimi. Marire mojomoro ãagũ taumi ãgũ marire.

⁶ Goãmũ Jesucristo s̄iridire masugũ ãgũ pohro apidigũ árĩmi árĩpehrerãre dorebu. Eropigũ ãgũ mari sãre ãgũ yarãre Cristo dorerire opacũ iimi. Eropirã ãgũ pohro ãgũ mera árĩrãca mari.

⁷ Eropiimi ãgũ pũhrũgue majarã marire ãgũ mojomoro ãarare erã masiboro dopa. Jesucristo marire ãgũ õaro itamura mera ãgũ masare turaro ãgũ mahirire ãhmumi.

⁸ Cristore mari umupeocũ Goãmũpũ marire taricũ iimi. Marire mahigũ ãgũ pohro ejacũ iigũcumi. Mari gamero õaro iiricũri mera Goãmũ pohro ejadiarã ejamasisome. Mari iibiriquerecũ apimi mari ãgũ pohro ejaburire. Eropiro waja mariro umũri nucũ ãgũ mera mari árĩburire ohomi marire.

⁹ Mari basi tarimasibirica. Mari iiri mera mari gamero mera tarirã mari “Gũa basi taria,” arĩboca. Goãmũpũ marire taumi ãgũ pohro mari wamorãre.

¹⁰ Jesucristo yarã árĩcũ iimi marire Goãmũpũ. Eropigũ Jesucristo yarã mari árĩcũ ãagũ õarire iirã dihta wacũ iimi marire. Iribojegue ãañumi marire õarire iimorãre.

Cristore oparã õaro ãhraa, arĩ gojañumi Pablo

¹¹ Eropirã mũa ero coregue árĩricũrare dohpague sãre guñaque. Mũare judio masa árĩbirãre gũa judio masapũ ãhaturimũribũ. Gũa circuncisiõn iinirã gasiro merogã wiri añirãpũ mũare gasiro merogã wiri aĩbirãre “Goãmũ yarã árĩbeaa mũapũ,” arĩmũribũ mũare.

¹² Irisubure mũa Cristo yarã árĩbirã boje majarã árĩmũribũ. Goãmũ beyenirã judio masa iro dopa árĩbirimũribũ mũapũ. Mũa eropa árĩnirã ãgũ beyenirã mera pepũri majarã ãhaturirã árĩmũribũ. Goãmũ mũare “Masare õaro iigũra,” ãgũ arĩ apinirã árĩbirinirã árĩribũ mũa. Mũa ñeri dipuwaja peamegue wabonirã árĩrã árĩribũ mũa. Goãmũ moorã árĩnirã peamegue dederebonirã árĩnirã árĩribũ.

¹³ Dohpaguepũre Jesucristo yarã ãhraa pare mũa. Iribojegue boje majarã árĩnirã árĩquererã, dohpaguere ãgũ yarã ãhraa pare mũa. Cristo mũa ñeri dipuwaja crusague ãgũ di cóãra pũhrũ Goãmũ yarã árĩcũ iimi mũare.

¹⁴ Eropigũ judio masare mũa ãhaturirã árĩcũ Cristo marire bosadigũ árĩmi. Masare bosagũ ãhrimi ãgũ. Judio masa, judio masa árĩbirã mera pe curu mari árĩcũ ãagũ ãgũ marire yuju curu ta árĩcũ iidi árĩmi. Mari ãhaturiri duhucũ õaro mera árĩcũ iimi ãgũ marire.

¹⁵⁻¹⁶ Õpa iimi ãgũ marire. Mari ñeri dipuwaja crusague s̄irigũ, marire peamegue wabonirãre taugũ iimi. Eropa taugũ ãgũ yarã ãgũ iimi marire. Eropigũ mari ãgũ yarã wacũ pe curu mari árĩquerecũ ta yuju curu ta mama curu iimi marire. Eropigũ iribojegue mari game ãhaturinirã árĩquerecũ ta marire crusague s̄iribasagũ bosadigũ árĩmi. Eropigũ judio masa doreri pehrecũ iimi ãgũ. Erã doreri marire dũca wayoro pe curu majarã wacũ. Eropigũ yuju curu ta árĩcũ iimi pare. Eropigũ Cristo Goãmũ yarã árĩcũ iimi marire.

¹⁷ Eropigũ marire bosagũ arigũ õari buherire Goãmũ mera õaro árĩburire weregũ aridi árĩmi. Mũa judio masa árĩbirã Goãmũre opabirã boje majarã árĩnirã árĩribũ. Mũa eropa árĩcũ ãagũ mũare õari buherire weregũ aridi árĩmi. Gũa judio masa sãre Goãmũ yare oparã sãre weregũ aridi árĩmi. Eropigũ árĩpehrerãre marire bosagũ aridi árĩmi ãgũ.

¹⁸ Dohpaguere árĩpehrerã gũa judio masa, mũa judio masa árĩbirã sã mari Pagũ mera õaro árĩmasia mari. Espĩritu Santo ãgũ itamuri mera Cristopũ marire eropa árĩcũ iimi.

¹⁹ Eropirã dohpaguere mũa boje majarã árĩbeaa. ãgũ ya curu majarã ta ãhraa. Goãmũ yarãre ãhaturirã árĩbeaa. Goãmũ yarã mera majarã ãhraa pare.

²⁰ Goãmũ yare weremũhtanirã iribojegue majarã ãgũ ya werenigũirire goja, masare weremũriñuma. Gũa sã ãgũ yare buhedore apinirã Jesucristo ya õari buherire werea masare. Gũa árĩpehrerã eropa werecũ peerã Cristore umupeonũgabũ mũa. Cristopũ

ãhrimi mari árĩpehrerãre ïgu yarã árĩcũ iigu. Ïgu eropa iibiricũ mari ïgu yarã árĩmasibiriboya.

²¹ Eropigũ ïgu turari mera marire ïgu yarãre yuju curu ta árĩcũ iimi ïgu marire. Eropirã ïgu turari mera õarã wahaa mari. Mari eropa árĩcũ ïagu ïgu mari Opũ ta mari mera ãhrimi.

²² Eropirã Cristo yarã árĩrã árĩpehrerã gajirã mera ïgu yarã mera yuju curu wahabũ mũa sã. Mũa eropa wacũ Goãmũ ïgu Espĩritu Santo mũa mera ãhrimi.

3

Judio masa árĩbirãre õari buherire wereñumi Pablo

¹ Mũa judio masa árĩbirã eropa ïgu ya curu majarã árĩburire yũ werera dipuwaja peresugue ãhraa yũhũ.

² Mũare judio masa árĩbirãre Jesucristo yare buhebure Goãmũ yũre apimi. Yũre mojomoro ïagu, yũre mahigu õari buherire yũre weredoregũ, yũre apimi. Irire peetuhabũ mũa.

³ Iribojegue masa erã masibirirare Goãmũ dohpaguere yũre masicũ iimi. Ire merogã were mũare gojabeotuhabũ.

⁴ Yũ eropa gojabeorare buherã Cristo ïgu yare yũ masirare masirãca mũa sã.

⁵ Iri ïgu wererare iri bojegue majarãre ïgu erã masipehocũ iibiripũ. Dohpaguepũre gũare Jesu ïgu apinirãre Goãmũ yare weremũhtarã sãre irire masipehocũ iimi Goãmũ. Ïgu Espĩritu Santopũ gũare masicũ iibasami.

⁶ Õpa ãhraa ïgu werera gajirã masibirira: Judio masa dihtare Goãmũ itamubeami. Judio masa árĩbirã sãre ïgu itamumi. Õari buherire erã õaro peecũ itamugũcumĩ ïgu erãre. Eropirã gũa judio masa, mũa judio masa árĩbirã mera yuju dũpũ iro dopa yuju curu ta ãhraa mari. Eropirã mari árĩpehrerã Jesucristo yarã árĩrã yujuro mera Goãmũ ïgu masare “Õaro iigũra,” ïgu arĩ wererare oparãca mari.

⁷ Goãmũ mojomoro ïagu yũre mahigu ire õari buherire werebure yũre apimi. Ïgu masiri mera apimi ïgu yũre.

⁸ Árĩpehrerã gajirã Jesucristo yarã erã doca árĩrã erã docague majagũ gohra ãhraa yũhũ. Yũ eropa árĩquerecũ ta judio masa árĩbirãre õari buherire werebure apimi Goãmũ yũre. Iri buheri Cristo õatariagu ïgu árĩrĩre, õatariari ïgu oparire, õaro ïgu oburire werebure apimi yũre.

⁹ Yũre eropa apigũ Goãmũ “Õpa masare taugũca,” arĩgu, árĩpehrerã masare dohpa ïgu itamuborore õaro werepehobure apimi yũre ïgu. Goãmũ árĩpehrerire ïhacũnugudigu ãhrimi. Iribojegue majarãre irire masare ïgu tauborore masare werepehobiriniũ Goãmũ. Dohpaguere yũre iri õari buherire weredoregũ apimi masare ïgu õaro tauborore masicũ iibu.

¹⁰ Eropirã iri buheri mera masa ïgu yarã wahama. Erã eropa wacũ ïha umaro majarã oparã anyua Goãmũ masipehogũ ïgu árĩricũrĩre masima. Erã eropa masicũ gamepũ Goãmũ.

¹¹ Eropigũ i yeba árĩboro coregue ta “Masare peamegue wabonirãre taugũra,” arĩtuhapũ Goãmũ. Eropa arĩdigũ arĩgu dohpague mari Opũ Jesucristo ïgu sĩriro mera ïgu arĩdiro dopa ta marire taudi arĩmi.

¹² Ïgu eropa taucũ dohpaguere Cristore umupeorã ïgu yarã wahaa mari. Ïgu yarã árĩrã gũiro mariro Goãmũ mera wereniguimasia mari. Eropirã gũibiricãque mũa.

¹³ Eropirã õari buherire yũ wereri waja dohpaguere peresugue arĩgu yũ ñero taricũ ïarã bũjawerenijarã Goãmũ yare duhubiricãque. Õari buherire yũ werecũ peerã Goãmũ yarã wahabũ mũa. Yũhũ eropiira dipuwaja peresugue ãhraa. Eropa arĩgu mũa ïgu yarã árĩburire ñero tarigu iiaa. Eropigũ turaro mucubiridorea mũare.

Cristo masare turaro mahimi, arĩ gojañumi Pablo

¹⁴ Eropigũ i árĩpehrerire mari Opũ Jesucristo Pagũ ĩgu iirare guñagũ mereja ĩgũre serēbasaa mũare.

¹⁵ Árĩpehrerã ĩgu yarã Pagũ àhrimi. ĩgu árĩpehreri cururi majarã ĩgu yarã ĩgu pohrogue árĩrã i yeba árĩrã sã erã Pagũ àhrimi.

¹⁶ ĩgu masipehogũ àhrimi. Turatarigũ àhrimi. Eropigũ ĩgũre õpa serēbasaa mũare. Mũare sĩporã ĩgu masiri mera õaro turacũ iiboro dopa serēbasaa mũare. Eropigũ Espĩritu Santo ĩgu itamuri mera eropa iigũcumi.

¹⁷ Eropigũ Cristore “Diaye iigũ àhrimi,” mũa arĩ umupeonemoboro dopa ĩgu mũa mera õaro árĩboro dopa serēbasaa mũare. Eropigũ gajirãre õaro mahirã mũa árĩboro dopa, Cristo ĩgu turaro mahirire mũa masiboro dopa serēbasaa mũare.

¹⁸⁻¹⁹ Mũa árĩpehrerã gajirã Goãmũ yarã mera “Cristo ĩgu marire turaro mahimi,” mũa arĩmasiborore serēbasaa mũare. ĩgu mari masare turaro mahigũ àhrimi. ĩgu mahiri eropa õatariari árĩcũ mũa õaro masiboro dopa serēbasaa mũare. Eropigũ ĩgu mahirire mũa masicũ gahmea Goãmũ mũa mera ĩgu õaro árĩboro dopa. Eropigũ irire serēbasaa mũare Goãmũre.

²⁰ Eropirã Goãmũre wũaro umupeori mera “ĩgu turagũ àhrimi,” arĩrãca. ĩgu turari mera õaripũre gohrotomasimi ĩgu marire. Marire õarã árĩcũ iimasimi. Mari serẽra tauro iimasimi ĩgu. Mari gamerire, mari pepira tauro iimasimi ĩgu.

²¹ Jesucristo yarã mari árĩcũ ĩha Cristo ĩgu árĩricũri sãre ĩha árĩpehrerinre. Eropigũ ĩgu mahirire mũa masicũ gahmea Goãmũ mũa mera ĩgu õaro árĩboro dopa. Eropigũ irire serēbasaa mũarũri árĩpehrerã Goãmũre umupeoporo. Eropã ta iiporo.

4

Cristo yarã árĩrã yuju curu ta àhraa mari, arĩ gojañumi Pablo

¹ Mari Opũre yũ itamuri waja peresugue árĩgũ mũare turaro werea yũhũ. Goãmũ ĩgu yarã árĩmorãre mũare beyepũ. Eropirã ĩgu beyenirã árĩrã ĩgu árĩdoreldiro dopa ta õarã árĩque mũa. Irire mũare werea yũhũ.

² Õpa iirã õarã árĩque mũa: “Gajirãre masitarinũgaa yũhũ,” arĩ pepibiricãque. Gajirãre õaro mera iique. Eropirã guabiricãque. Mũa mera majarã mũare gariboquerecũ ta erãre umupeori mera yuju diaye ĩacãque.

³ Eropirã Espĩritu Santo ĩgu itamuri mera õaro mera yujuro mera árĩniguique mũa. Eropirã gamequeãro mariro árĩcãque mũa.

⁴ Yuju dupũ iro dopa yuju curu ta àhraa mari. Eropigũ Espĩritu Santo yujugũ ta àhrimi marire. Eropigũ Goãmũ ĩgu yarã árĩmorãre marire beyemũripũ marire itamubu. Eropirã ĩgu itamuborore masia mari. Iri mari masirañe yujuñe ta àhraa.

⁵ Mari Opũ Cristo mari umupeogũ yujugũ ta àhrimi. ĩgu buheri sã yujuñe ta àhraa. ĩgu yarãre waĩyeriñe sã yujuñe ta àhraa.

⁶ Eropigũ Goãmũ yujugũ ta àhrimi. ĩgu árĩpehrerã Pagũ àhrimi. Eropigũ árĩpehrerã weca mari Opũ àhrimi. Eropigũ árĩpehrerãre marire itamumi ĩgu. Árĩpehrerã mari mera àhrimi ĩgu. Eropigũ árĩpehrerogue àhrimi ĩgu.

⁷ Yuju curu mari árĩquerecũ ta árĩpehrerã marire yujurãyerire mari mohmemasi-burire apidi árĩmi marire Cristo. ĩgu eropa apidiro dopa ta mohmemasia mari. ĩgu marire eropa apigũ gajinore ĩgu eropa ocãbodiropo dopa ta apidi árĩmi ĩgu marire.

⁸ Eropã ta àhraa Goãmũ yare erã gojarapũgue sã: Goãmũre ĩhaturirãre ĩgu tarinũgara pũhrũ ĩgu dipaturi mũria wagũcumi. Eropigũ masare baja eropa ocãgũcumi, arĩ gojañuma iribojegue Jesucristo ĩgu eraboro coreguere.

⁹ Erã eropa arĩ gojarã õpa werediarã iiriñuma: Jesucristo umusigue muria wadigu árĩgu ãgu ero coreguere dijarimãhtadigu árĩmi. I yebaguere dijaridigu árĩmi.

¹⁰ Eropigu ãgu dijaridi muria wadi ta árĩmi Goãmũ pohroque. Árĩpehrero weca muria wadi árĩmi ãgu árĩpehrerogue árĩbu.

¹¹ Eropigu ãgu yarãre baja eropa ocãgu erã Goãmũ ya árĩburire mohmemasiburire apidigu árĩmi. Erã mohmemasiburire õpa apidigu árĩmi ãgu yarãre. Yujurãyerire Cristo ãgu buherare buhemorãre apidi árĩmi. Gajirãre Goãmũ yare weretaumorãre apidigu árĩmi. Õari buherire buhe curimorãre gajirãre apidi árĩmi. Cristo yarã gamenererã oparã árĩmorãre erãre õaro buhemorãre apidi árĩmi gajirãre.

¹² Eropa dihta apidigu árĩmi marire gajirã ãgu yarãre mari game itamuboro dopa. Eropa apidigu árĩmi marire ãgu yarãre, ãgure mari umupeonemoboro dopa, sãporã turarã mari waboro dopa.

¹³ Eropirã mari árĩpehrerã õaro mera, yujuro mera árĩrãca. Eropa ta árĩro gahmea marire Cristore umupeorã árĩrãre. Eropirã mari árĩpehrerã Goãmũ magure Jesucristore õaro masirãca. Eropirã Cristo turagu, pee masigu ãgu árĩro dopa ta, mari sã pee masia warãca.

¹⁴ Mari eropa warã majirãgã iro dopa árĩsome mari. Majirãgã iro dopa ta árĩrã õaro pee masinibeamã dohpa. Eropirã gajirã gũyarã erãre buherã eracũ “I diaye ãhraa,” erã arĩcũ erã peema. Pũhrũ gajirã gajiropa árĩri buherire buherã eracũ erã sãre peema. Erã iro dopa árĩsome mari.

¹⁵ Eropa árĩbirã mari mera majarã mera game mahirã diaye ta wererire game wererãca mari. Eropirã majirãgã erã bũga erã pee masirã erã waro dopa ta mari sã Goãmũ yare pee sãporã turarã Goãmũ yare õaro masirã warãca. Cristo ãgu árĩro dopa ta warãca. ãgu ãhrimi mari dipuru.

¹⁶ ãgu yarã árĩrã ãgu dũpũ iro dopa yuju curu ta ãhraa mari. Mari bajarã árĩquererã ta yujuro mera õaro árĩrã iiaa. Mari eropa árĩborore Cristo itamumi. Eropirã mari yuju dũpũ iro dopa õaro gamesurirã mari õaro itamua gajirãre Cristo yarãre. Eropirã mari mera majarãre Cristo yarãre õaro mahirã, erãre õaro itamurã, turarã, Cristore umupeonemorã árĩrãca mari.

Cristo yarã warã mari ñerire duhu, õaripũre gohrotoa mari, arĩ gojañumi Pablo

¹⁷ Eropi mari Opũ Cristo ãgu dorero mera õpa werea mũare. Goãmũre gamebirã gohra iiro dopa iibiricãque mũa. Erã, erã pepiripũ ñeri dihta ãhraa. Eropiro erã pepiri duhpiburi árĩbeaa.

¹⁸ Eropigu watĩpũ Goãmũ yare erãre peebiricũ iimi. Eropirã Goãmũ yapũre peebirigohracãma. Peediabeama erã. Eropirã Goãmũ ãgu õaro árĩdoreldiro dopa ta árĩbeama erã.

¹⁹ Eropirã erã ñerire iirã ne gũhyasĩribirigohracãma. Eropirã ne bũjawerebeama. Ñerire erã ãaribejari dihtare iiniguicãma. Árĩpehreri ñerire erã iirire ne duhudia-birã iinemoniguicãma.

²⁰⁻²¹ Mũapũ diaye ta ãgu yare peerã mũa arĩcũ, Jesucristo yare õaro masirã mũa arĩcũ mũapũre erã ñero iiro dopa iidorebeamã Goãmũ.

²² Iribojegue ñerire iiniguicãrã mũa arĩcũ iri ñeripũ mũare goroweoro iidiro árĩbũ. Iri ñeri iiri mera mucubiridiaquererã ta ne mucubirimasibirimũribũ mũa. Eropirã “Iribojegue mũa árĩrãre duhcãque,” yũ mũare arĩ buhecũ peebũ mũa.

²³ Eropirã mũa pepiripũre õaripũre gohrotooro gahmea mũare.

²⁴ Ero core mũa ñero iirare duhcãque. Eropirã õaripũre gohrotonirã árĩque mũa. Goãmũ ãgu õagũ árĩldiro dopa mũare õarã arĩcũ iimi. ãgu eropa iinirã árĩrã õarire iiniguicãrãca. Eropirã ñerire gamebirãca.

²⁵ Mari yuju dɔpɔ iro dopa yuju curu majarã ta árĩrã iiaa. Eropirã mɔa basi ɔuyabita. Mɔa mera majarãre diaye wereque ɔuyaro mariro.

²⁶ Gajirã mera guarã, erãre ñero iibiricãque. Mata irinɔ ta amucãque gua wajaro mariro.

²⁷ Yoari boje guarã watĩ ãɔu gamero dopa iirã iiaa. Eropa iibiricãque.

²⁸ Gajirã mɔa mera majarã Jesu yarã erã árĩboro core yajari masa árĩnirã árĩñorã. Dipaturi yajabiricãporo. Eropirã dohpaguere òaro mohmeporo. Mojomorocurãre oburire mohmeporo.

²⁹ Ne ñero wereniguibiricãque. Òarire wereniguirã gajirãre itamua mɔa. Erã ɔujawererã erã árĩcũ ãarã eropa ta mucubiricũ iicãque erãre. Eropirã òari dihtare wereniguique.

³⁰ Ñerire iirã Espíritu Santore ɔujawerercũ iirã iiaa mɔa. Eropa iibiricãque. Dohpaguere ne i umɔ pehrerinɔ core, Cristo marire ãɔu aĩgãboro core, Espíritu Santo marire ãhadibumi. Ñerire mari iibiriboro dopa ãhadibumi. Eropigɔ Cristo yarã mari árĩrire masicũ iimi ãɔu marire. Eropirã ãɔure ɔujawerercũ iibiricãque mɔa.

³¹ Eropirã ne papũriniguibiricãque. Guanemobiricãque. Game dɔyasonemobiricãque. Erãre ñero arĩ gaguiniguibiricãque. Gajirãre quere moanemobiricãque. Gajirãre ãhaturinemobiricãque.

³² Eropi mɔa mera majarãre òaro mera òaro ãque. Cristo yarã mɔa árĩcũ ãagɔ mɔa ñerare cãdijicãmi Goãmɔ. Eropa ta mɔa sã gajirã mɔare erã ñero iicũ ãarã erã ñerire cãdijicãque.

5

Goãmɔ porãre òpa árĩro gahmea, arĩ wereñumi Pablo

¹ Eropirã Goãmɔ porã ãɔu mahirã árĩrã ãɔure ãhacũque mɔa.

² Eropirã gajirãre mahi umupeoniguicãque. Cristo marire mahigɔ, mari ñeri iira waja sĩripɔ. Eropa sĩrigɔ Goãmure mucubiricũ iipɔ ãɔu. Eropirã marire ãɔu mahidiro dopa ta mɔa sã gajirãre game mahique.

³ Eropirã Goãmɔ yarã árĩrã ne nome mera ñero iibiricãque. Nome sã umɔa mera ñero iibiricãque. Gaji ñerire eropa árĩrire ne iibiricãque. Gajinore gametaribiricãque. Ne eropa iibiricãro gahmea Goãmɔ yarã árĩrãre.

⁴ Eropirã ɔuhyasĩuro wereniguibiricãro gahmea mɔare. Pee masibirã iro dopa wereniguibiricãro gahmea mɔare. Eropirã ñero arĩ wereyabiricãro gahmea. Ipure ãiro gahmea mɔare: Goãmure serẽro gahmea mɔare. Eropa serẽrã ãɔure, “Òaro ãiabɔ mɔhɔ ɔuare,” arĩro gahmea.

⁵ Gajinore gametarirã goãmarã wéanirãre erã umupeoro dopa iirã iiaa mari irire. Eropirã nome mera ñero iirã, ñeri dihtare pepirã, gajinore gametarinɔgarã Goãmɔ Cristo mera ãɔu opɔ árĩroguere ne wasome erã. Irire òaro masia mari.

⁶ Òpa iirãre erã iira dipuwaja, turaro dipuwaja moagucumi ãɔure tarinɔganirãre. Eropirã gajirã mɔare gajiropa arĩmaacãcũ erã ɔuyarire peebiricãque.

⁷ Eropirã eropa ñerire ãiniguicãrãre wapicubiricãque.

⁸ Cristo yarã mɔa árĩboro core mɔa sã eropa ta ãinirã árĩribɔ. Dohpaguerepɔre ãɔu yarã árĩrã, Goãmure òaro masia mɔa. Goãmɔ yarã òarire ãima. Eropirã eropa ta ãiro gahmea mɔare.

⁹ Eropirã Cristo yarã árĩrã òarire, Goãmɔ gamerire, diaye maja árĩrire iirãca mɔa.

¹⁰ Òarire mari iicũ ãagɔ mari Opɔ Cristo mucubirimi. Eropa òarire ãiburire òaro masique mɔa. Eropa masirã irire ãique.

11 Cristore gamebirã ñeri erã iimaacãri ñeri gohra ãhraa. Eropa erã iiro dopa ta m̄ap̄a iibiricãque. Ôari buherire Cristo yare wereque erãre. Eropirã erã ñeri iirare erãre masicũ iique.

12 Masa erã ãabiro erã ñero iicorema. Erã eropa iirare mari wereniguirã ḡhyas̄iriboca. Eropirã ñetariaro iirã iima erã.

13 Eropirã erãre ôari buherire mari wererã, ñetariarã erã ár̄iric̄urire erãre masicũ iirã iiaa mari. Erã ñeri iirire erãre masicũ mari iicũ erã ñeri iirire b̄jawerebocoma. Eropirã ôarip̄ure gohrotobocoma.

14 Iri diaye ta ãhraa. Eropirã ôpa wereñorã Goãm̄u yare wererã: Ne, ȳare peediabirã, ȳare peeque. M̄aa ñero iirare b̄jawereque. Iirire ñero iirire duhuque. Eropiḡu Cristo m̄aa ñeri iirire masicũ iiḡu, m̄are ôarire masicũ iiḡucumi, ar̄ñorã.

15 Eropirã um̄uri n̄uc̄u ôaro iique m̄aa. Pee masibirã iro dopa ár̄ibiricãque. Pee masirã ar̄ique.

16 Dohpague majarã masa ñetariaro iiniguima. Eropirã m̄ap̄a ôarire, Cristo yare m̄aa iiniguirã mata erã Cristo yarã ár̄icũ itamuque.

17 Eropirã pee masibirã ár̄ibiricãque. Goãm̄u ãḡu gamerore ôaro masique. Eropirã iirire iique.

18 Eropirã ne merebiricãque. Mererã erã basi ñero goroweoma. Eropirã merediabirã, Esp̄iritu Santop̄ure burigã gameque. ãḡure ôaro ȳahrirã ar̄ique.

19 Eropirã m̄aa basi Goãm̄ure umupeori bayarire game bayaque. Eropirã Salmo gojarip̄ure, Goãm̄u yare bayarire, gaji ãḡure umupeori bayari sãre ãḡure bayapeoque. Ôaro guña umupeori mera bayapeoque. Eropirã mari Op̄ure “Ôaḡu ãhrimi,” ar̄i ôaro umupeoque.

20 Goãm̄u mari Paḡu ar̄ipehrerire m̄are ãḡu ôaro iirire guñaniguicãque mucubiriri mera. Mari Op̄u Jesu yarã ar̄irã ãḡure “Ôhaa,” ar̄iniguicãque m̄aa.

M̄aa yuju wih̄i majarã Jesu yarã ar̄irã, ôpa iique, ar̄i wereñumi Pablo

21 M̄aa mera majarãre game umupeo ȳhrique. M̄aa eropa game umupeo ȳhrirã Cristo sãre umupeo ȳhrirãca.

22 M̄aa marasã nomere wereḡura dohpaguere. Mari Op̄ure Cristore mari ȳhriro dopa ta m̄aa marap̄u s̄umarãre ôaro ȳhrique.

23 Jesucristo marire taudiḡu ar̄imi ãḡu ya curu majarã mari ár̄iboro dopa. Eropirã mari ãḡu ya curu majarã ár̄icũ mari Op̄u ãḡu ar̄iro dopa ta m̄aa marap̄u s̄umarã m̄aa marasã nomere weca oparã ãhrima.

24 Eropirã Cristo yarã ar̄irã ãḡure ȳhria. Eropirã mari Cristore ȳhriro dopa ta m̄aa marap̄uc̄urã nome m̄aa marap̄u s̄umarãre ôaro ȳhrirã nome ar̄ique.

25 M̄aa marap̄u s̄umarã sãre wereḡura dohpaguere. Cristo marire ãḡu yarãre mahiḡu mari ya ár̄iburire s̄iridiḡu ar̄imi. Eropirã marire ãḡu mahidiro dopa m̄aa sã m̄aa marasã nomere eropa mahiniguicãque.

26 Cristo marire ãḡu yarã ár̄icũ iibu s̄irip̄u mari ñeri marirã ár̄icũ iibu. Eropiḡu mari ñerire coewead̄i ar̄imi ãḡu wereniguir̄i mera deco mera ãḡu wāȳeri mera.

27 Eropa coewead̄i ar̄imi ãḡu marire ãḡu yarã ôarã ar̄imorãre iiḡu. ãḡu eropiicũ ñeri dipuwaja marirã ar̄irãca ãḡu ãacũ. Ne merogã eropa ar̄iri ñeri ar̄isome marire. Eropirã ôarã Cristo iro dopa ar̄irãca.

28 Eropirã m̄aa marasã nomere mahi umupeorã, m̄u basi m̄u d̄up̄ure m̄u umupeoro dopa ta m̄aa m̄u marap̄ore umupeoque. ãḡu marap̄ore umupeoḡu ãḡu basi umupeoḡu iimi.

29-30 Ne mari d̄up̄ure ñero wacũ gamebeaa mari. Mari basi mari ya d̄up̄ure ãhadibua. Cristo yarã ar̄irã ãḡu d̄up̄u iro dopa ãhraa. Eropiḡu marire ãḡu ôaro

ĩhadibumi. Eropirã Cristo marire ĩgu ðaro iidiro dopa ta mari sã mari dũpũre ðaro iiaa. Mari marasã nome sãre eropa ta ðaro iiro gahmea marire.

³¹ Eropa ta ãhraa Goãmũ yare erã gojarapũgue: Õpa gojara ãhraa: “Eropi umũ ĩgu pagũ sũmarãre wirigũ, ĩgu marapo mera áricãgũcumi. Eropirã erã perã áriquererã ta yuju dũpũ iro dopa áriãcoma,” arĩ gojañumi iribojegue.

³² I gojarare ðaro peebirinirã árĩma. Eropigũ irire ðaro weregũra mũare. Õpa werero iica: Cristo ĩgu yarã mera yuju dũpũ iro dopa ta yuju curu ta ãhrima.

³³ Eropigũ mũare ðpa arĩ werenemogũra daja: Mũ basi mũ mahiro dopa ta mũ marapo sãre mahi umupeoque. Eropirã nomerũ mũa marapũ sũmarãre ðaro gũhyadiaro mera umupeoque mũa.

6

¹ Dohpaguere majirãre weregũra: Mari Opũ Cristo yarã árĩrã mũa pagũ sũmarãre ðaro yũhrirã árĩque. Mũa eropĩrã ðaro iirã iiaa.

²⁻³ Õpa arĩñumi Goãmũ doregũ: “Mũa pagũ sũmarãre ðaro umupeoque,” arĩ doreñumi ĩgu. I doreriñe mera Goãmũ werenemoñumi. Õpa arĩñumi: “Mũa pagũ sũmarãre umupeorã i yebaguere yoari boje mucubiriri mera áriãca mũa,” arĩ wereñumi. Eropa arĩgũ ĩñe doreriñe mera, “Mũa eropa iirã ðaro áriãca,” arĩ weremũhtañumi Goãmũ. Eropirã ĩgu arĩdiro dopa mũa pagũ sũmarãre umupeoque mũa.

⁴ Dohpaguere erã pagũ sũmarãre weregũra. Mũa porãre eropa turiniguibiricãque guacũ iiri arĩrã. Mari Opũ Cristo ĩgu mahiri mera ĩgu itamuri mera erãre ðaro mera masuque. Eropirã erãre masurã ðaro wereque.

⁵ Dohpaguere pohro majarãre weregũra. Gũhyadiaro mera umupeori mera i yeba majarãre mũa oparãre ðaro yũhrirã árĩque. Gũyaro mariro ðaro yũhrirã árĩque. Cristore mũa yũhribodiro dopa ta yũhriquerã erãre mũa.

⁶ Erã ĩhuro dihtare yũhrirã árĩbiricãque yũre ĩhasũaporo arĩrã. Erã ĩhurore mũa yũhriro dopa ta erã ĩabiro sãre ðaro iirã árĩque. Cristo ĩgu pohro majarã mũa árĩbodiro dopa ta mũa oparã sãre eropa yũhriniguicãque. Eropirã Goãmũ ĩgu gamero dopa ta ðaro mucubiriri mera mũa oparãre ðaro yũhrirã árĩque.

⁷ Eropirã “Cristopũre yũhrirã iiaa,” arĩ pepirã mucubiriri mera yũhriquerã mũa oparãre.

⁸ Eropirã ire guñaque: Árĩpehrerã mari árĩpehreri ðarire mari iicũ ĩagũ Goãmũ ðaro iigũcumi marire. Pohro majarãre, pohro majarã árĩbirã sãre ðaro iigũcumi ĩgu.

⁹ Eropigũ oparã sãre weregũra: Mũa pohro majarãre ðaro iique. Erãre ðaro yũ iidoreldiro dopa ta iique erãre ðaro. Õpa masique. Æmũsi majagũ Goãmũ diaye ta erã opũ ãhrimi. Mũa yagũ opũ ãhrimi ĩgu. Eropirã mũa árĩpehrerã ĩgu pohro majarã dihta ãhraa. Eropigũ ĩgu yujuropa ĩhami mũare árĩpehrerãre. Eropirã turibiricãque mũa pohro majarãre.

Cristo yarã watĩre erã cãhmotarire wereñumi Pablo

¹⁰ Õpa weretugũra mũare. Õaro guñaturarã árĩque mũa. Mari Opũ Cristo mũa mera ãhrimi. Eropirã ĩgu ya turari mera guñaturarã árĩque.

¹¹ Watĩ marire ĩgu pepiri mera gũyagũ ñero iidoremi marire. Mari Jesucristore umupeorire goroweodiami. Goãmũpũ marire cãhmotami ñerire mari iibiriboro dopa. Marire ĩgu cãhmotaro surara ĩgu cãhmotari suhriro come suhriro iro dopa ãhraa. Eropirã iri suhri mera erã cãhmotaro dopa ta Goãmũ ĩgu yare iirã cãhmotaque watĩ ĩgu ñero iidorerire.

¹² Jesu yarã mari áricũ marire goroweodiarã masa gohra árĩbeama. Erã bajarã umaro majarã, ñerã, turarã, oparã erãpũ ãhrima. Watĩ ĩgu mera majarã mera i

um̄u majarãre Jesucristo yarã árĩbirãre dorema erã. Eropirã erã mari Jesucristo yarã árĩcũ marire goroweodiama.

¹³ Eropirã erã marire goroweobiricũ dohpaguere Goãm̄u yare opapehoque m̄ua cãhmotaborore. Eropirã watĩ m̄uare ñero goroweodiacũ, m̄uare ïgu ñero iidorecũ ïgure cãhmotarãca. Eropirã tarinugarãca. Eropa ïgure tarinugarã, turarã dujarãca m̄ua.

¹⁴⁻¹⁷ Eropirã turarã árĩque Goãm̄u ya mera. Surara gamewejẽrã warã erã come suhri sañarã erã dũpũre õaro cãhmotama. Erã coretihbi cãhmotama erã come suhriro sañarã. Come zapatu sañama. Erã diapore cãhmotama comese mera. Come sãpea peyama. Ñoserimijire opama erã cãhmotaboro dopa. Erã surara cãhmotaro dopa ta m̄ua watĩre õaro cãhmotapehoborore õpa Goãm̄u yare iique. Diaye majare Goãm̄u yare õaro peeque. Eropirã Goãm̄u gamero dopa õarire iiniguicãque m̄ua watĩre cãhmotamorã. Jesucristo ya õari buherire peerã õaro ãhraa. Eropirã iri õari buherire õaro wererã waque gajirãre. Watĩ m̄uare ñero iidorediarimi. Eropirã ïgure cãhmotamorã Jesucristore “Diaye iigu ãhrimi,” arĩ umupeoniguicãque. Cristop̄u marire peamegue wabonirãre taumi. M̄ua ïgu taunirã árĩrã watĩ ñero iidorerire yũhribiricãque. Eropirã watĩre tarinugamorã Goãm̄u yare õaro masique m̄ua Espĩritu Santo ïgu itamuri mera.

¹⁸ Eropirã m̄ua watĩre cãhmotarã Goãm̄ure eropa um̄uri nucũ serẽniguicãque. Espĩritu Santo ïgu itamuri mera serẽniguicãque. Eropirã õaro guña masique. Eropa serẽrã gariborebiricãque. Árĩpehrerã Goãm̄u yarãre eropa serẽbasaniguicãque.

¹⁹ Eropirã yũ sãre serẽbasaque Goãm̄ure. Õpa arĩ serẽbasaque: Õari buherire iribojegue masa erã õaro masibirirare õaro erãre masicũ yũ iiborore serẽbasaque. Eropirã güiro mariro yũ wereborro dopa serẽbasaque yũre.

²⁰ Cristo ïgu yare weredoregũ yũre obeomi. Yũ eropa werera waja peresugue ãhraa dohpaguere. Yũhũ ohõ árĩqueregũ ta güiro mariro ïgu yare yũ wereborro dopa serẽbasaque yũre. ïgu yare werebu árĩgu tiiaa.

Pablo õadoretuñumi

²¹ Tĩquico yũ mera majagũ m̄ua pohrogue ejagũ yũ árĩricũrre m̄uare werepehogucumi. ïgu mari acaweregũ mari mahigũ ãhrimi. Eropigũ mari Op̄u yare õaro itamugũ eropa árĩniguicãmi.

²² Gũa árĩricũrre m̄uare weredoregũ ïgure obeogu iiaa m̄ua pohrogue m̄ua õaro mucubiriboro dopa.

²³ Goãm̄u mari Pagũ mari Op̄u Jesucristo mera m̄uare árĩpehrerãre gũa acawererãre õadorea. Cristore m̄ua õaro umupeori mera m̄ua game mahiboro dopa Goãm̄ure serẽbasaa m̄uare.

²⁴ Árĩpehrerã mari Op̄u Jesucristore eropa mahiniguicãrãre Goãm̄u mera õadorea. Eropa ta árĩniguicãporo. Iripẽta ãhraa.

Filipenses

Peresugue árĩgu ipũre gojabeopu Pablo

¹ Gũa Pablo Timoteo mera Jesucristo pohro majarã áhraa. Eropirã árĩpehrerãre mũare ðarãre Jesucristo yarãre Filipo majarãre gojabeoa gũa. Mũa oparã sãre mũare itamurã sãre gojaa.

² Eropirã Goãmũ mari Pagu mari Opu Jesucristo mera mũare ðadorea. Ĩgu itamuri mera ðaro árĩque mũa.

Pablo Jesu yarãre Goãmũre serẽbasapu

³⁻⁶ Goãmũ mũare ðaripũre gohrotocũ iigu iimi. Eropigu mũare ĩgu iinũgadiro dopa ta ii ojogorocũgũcumĩ. Eropirã Jesucristo i yebaguere ĩgu eracũguere ñeri marirã árĩrãca mũa. Negohraguere Jesu yarã mũa wara pũhrũ, dohpague sãre itamua mũa yũre ðari buherire yũ buhecũ. Mũa eropa iirã árĩcũ Goãmũre “Õhaa,” arãa yũhũ. Mũare guñagu ðpa dihta arãa yũhũ. Mũare Goãmũre serẽbasagu mucubiriri mera serẽbasaa.

⁷ Eropigu mũare yũ ðaro mera eropa pepicũ ðapũrica. Õari buherire “Diaye ta áhraa,” oparãre yũ arĩtarinũgacũ mũa yũre itamubũ. Iri buherire diaye ta iri árĩrĩre masare yũ werecũ itamubũ mũa. Peresu yũ árĩcũ sãre itamubũ. Eropa mũa itamucũ mari yujuro mera Goãmũ itamurire opaa. Eropigu yũ sĩporã mera turaro mahia yũhũ mũare.

⁸ Jesucristo ĩgu mahiri mera burigã mũare guñaa yũhũ. Yũ eropa guñacũ Goãmũ irire masimi.

⁹ Mũare ðpa arĩ serẽbasaa yũhũ Goãmũre. Goãmũ yare ðaro masiri mera ðaro pee masipehori mera Goãmũre masa sãre mũa mahinemoburire serẽbasaa yũhũ Goãmũre.

¹⁰ Õarire mũa masiburi sãre serẽbasaa mũare. Mũa eropa masirã Cristo i yebague ĩgu dujaricũ ðarire iinirã árĩrã, dipuwaja marirãca mũa.

¹¹ Eropa ðarire iirã Goãmũ gamerire iirãca mũa. Eropa iimorã wacũ iigũcumĩ Jesucristopũ mũare. “Goãmũ ðagu, turagu áhrimi,” árĩpehrerã ĩgũre erã arĩ umupeoburire ĩgu gamerire mũa iicũ iigũcumĩ mũare.

Pablo Jesucristo yagu ĩgu warare werepu

¹² Yũ acawererã, ire mũa masicũ gahmea. Yũ dohpaguere peresu yũ árĩquerecũ ta ðari buheripũ eropa mũhtaniguicãa.

¹³ Eropigu Cristo yagu yũ árĩri waja peresu yũ warare masipehrema opu ya wihi majarã surara. Árĩpehrerã gajirã sã ðre irire masima.

¹⁴ Eropirã peresu yũ árĩcũ ĩarã, bajarã mari acawererã Jesu yarã mari Opũre Jesure umupeonemoma. Eropa umupeorã gũiro mariro ðari buherire gajirãre buhema erã.

¹⁵ Yujurãyeri Cristo yare buhebonirã árĩquererã yũre ĩhaturima. Cristo yare buherã erãpũre masa ĩhasuacũ gahmema. Gajirãpũ ðaro mera Cristo yare buhema.

¹⁶⁻¹⁷ Õari buherire yũ werenigui turaburire Goãmũ yũre ĩgu apirare ðaro masima. Oãpu eropa masirã yũre umupeorã Cristo yare buhema. Gajirãpũ yũre ĩhaturirã masare erãpũre ĩhasuacũ gamerã Cristo yare buheama. Eropirã yũ peresu árĩcũ erã yũre bujawerrecũ iidiamã.

¹⁸ Õaroca. Cristo yare ta buherã iima. Erã yũre umupeobiriquererã Cristo yare buhema. Gajirãpũ ðari mera buhema. Árĩpehrerã erã ĩgu yare buhecũ mucubiria.

19 Eropigu mucubiriniguicãgũca yũhũ. Goãmũre mũa yũre serẽbasara mera, Jesucristo igũ Espiritu Santo itamuri mera Goãmũ yũre ðaro taricũ itamugũcumĩ. Irire masia.

20 Õpa ta bũrigã iidiaca yũhũ dohpa. Ne yũ iirare ñero pepidiabeaa. Ñero pepibigu árigũ doyarõ mariro árigũpũ masare Cristore ðaro umupeocũ bũrigã iidiaa. Ñmuri nũcũ yũ iidiro dopa ta dohpague sãre erã Cristore “Õagũ, turagũ ãhrimi,” erãre arĩ umupeocũ iidiaa. Ojocarigu gohra eropa ta iidiaa. Erã yũre wejẽdiaquerecũ ta eropa ta iidiaca.

21 Ojocariniguigũ gohra Cristo yare iiniguica dohpa. Siringũgue tamera ojocarirã tauro ðaro dujagũca yũhũ.

22 Ojocariniguigũ Cristo yare yũ iinemoboro dopa ojocariniguicãdiaca. Eropa iidiaqueregũ ta siringũ sãre gahmea. ¿Dipũre yũ gamebocuri? Masibirica yũhũ.

23 Yũ õpa arĩ wereniguicũ masisũya mara yũre. Cristo mera bũrigã árdiaa. Eropigu dohpaguere igũ pohrogue wadiaca. Ojocariri tauro siringũpũ ðatarinũgacãroca.

24 Eropa áriquerẽcũ ta mũare yũ itamuboro dopa ojocarinemoro gahmea yũre.

25 Irire masigu ohõ mũa mera yũ áriborore masia yũhũ. Eropa áriniguicãgũca yũhũ mũa Cristore umupeonemoboro dopa, iri umupeoturari mera mũa mucubiriborore.

26 I yebague árinigu mũa pohrogue dipaturi yũ wacũ mũa mucubirirãca. Eropa yũhũ mũa pohro ejacũ Cristo Jesu yũre igũ itamurire masirã, “Turagũ ãhrimi igũ,” arĩ umupeorãca mũa igũre.

27 Dohpaguere i dihtare iique. Cristo ya buheri iri arĩro dopa ta áricũque mũa. Guñaturarã árique. Eropirã game dũca wariro mariro ðari buherire yujuro mera bũrigã buheque. Eropa ta yũ mũa pohro wabiricũ sãre yũ wacũ sãre mũa eropa iicũ gahmea. Eropa mũa yujuro mera árirã áricũ peebeodiaa yũhũ.

28 Mũare ñaturirãre gũbiricãque. Mũa eropa gũbiricũ ñarã Goãmũ yarã mũa áricũ masirãcoma erã. Eropa masirã erã peamegue waboro sãre masirãcoma. Eropirã Goãmũ igũ tauboro sãre masirãcoma. Õpa ta masicũ iimi Goãmũ masare.

29 Cristore mũa umupeobure Goãmũ apidi árimi. I sãre apidi árimi. “Cristo yare mũa werera waja ñero tarirãca,” arĩ apidi árimi Goãmũ mũare.

30 Eropirã Cristo yarã mũa ári waja gajirã mũare ñero iima. Mũare erã iidiro dopa ta yũ sãre ñero iima erã. Mũa mera yũ áricũ yũre erã eropiicũ ñabũ. Dohpague sãre erã yũre eropiicũ pee waicũca mũa. Eropirã mari yujuropa ta ñero taria.

2

Cristo bu árigũ iro dopa eradigu áripehrerã weca opũ áribũ warũ, arĩ gojañumi Pablo

1-2 Cristo mũare ðaro siporãcũcũ iinirã, Cristo igũ mahiri mera mũa mucubirirã, yũpũre ðaro mucubiricũ iique. Eropirã Espiritu Santo áripehrerã mũa mera igũ áricũ gajirãre mahirã, mojomoro ñarã árirã, yũre ðaro mucubiricũ iique mũa. Ire mũa iicũ mucubirigũca. Yujuropa ta ðaro siporãcũque mũa. Eropirã mũa basi game mahique. Õari mera áricũque. Eropirã áripehrerã yuju diaye ðaro árique.

3 Gajirãre tarinũgadiarã áribiricãque. Eropirã eropa ta pepi áricãque. Eropirã gajirãre ðaro umupeo õpa arĩ pepique: “Erãpũ yũ tauro ðarã ãhrima,” arĩ pepique.

4 Gajigu gajirãre itamudiabiribocumi. Igũ iro dopa iibiricãque. Gajirã sãre itamuque.

5 Jesucristo igũ eropa pepicãdiro dopa ta mũa sã eropa ta pepicãque.

6 Igũpũ Goãmũ gohra áriquerẽgũ ta “Goãmũ yũ áringũre ne duhusome yũhũ,” arĩbiripũ igũ.

⁷ Eropigu ĩgu Goãmu ĩgu árĩrare duhu, masu ta masa dehyoadigu pohro majagu iro dopa árĩnugapu i yebaguere.

⁸ Eropigu ĩgu masu dũpũcũgu bu árĩgu gohra árĩnugapu. Eropa árĩnugagu “Crusague wejẽque ĩgure,” erã arĩcũ ĩgu Goãmure yũhriku tarinũgabiripu. Crusague ta guhyasiuro mera sĩribu árĩqueregu ta ĩgu tarinũgabiripu ĩgu Pagure.

⁹ Eropigu ĩgu eropiicũ ĩha mari Pagu árĩpehrerã masa erã umupeobure apipu Jesure. Eropigu árĩpehrerã gajirã weca opu acupu Goãmũ ĩgure.

¹⁰ Eropirã árĩpehrerã umaro majarã, i yeba majarã, sĩrinirã mura sã Jesu waĩre peerã erã mereja muju ĩgure umupeorãcoma pare.

¹¹ Eropa ĩgure opu acugũcumi mari Pagu árĩpehrerã Jesucristore “Mari Opu aħrimi,” erã arĩbure. Eropa arĩrã mari Pagu Goãmure umupeorãcoma.

Cristo yarã ðarire wererã masare masicũ iima

¹² Eropirã, yu mahirã, mua mera yu arĩcũ mua yũhridiro dopa ta, dohpaguere yu yoarogue arĩcũ sãre ðaro yũhriku yure. Eropirã peamegue wabonirã mua Goãmũ taunirã árĩrã Cristo ĩgu itamuro mera ĩgu gamero dopa ii purumujuque. Eropirã umupeori mera biraro mariro Goãmũ yare iique.

¹³ Goãmũ ðaripure mure gamecũ iigu iimi. ĩgu eropa gamero dopa ta mua iiborore iimi. Eropigu irire mua ĩgu yare ðaro iiborore itamuniguicãmi Goãmũ. ĩgu eropa iicũ irire yu arĩdiro dopa ta iique mua.

¹⁴ Árĩpehrerire iirã turiro mariro, mua basi gajinore werericuro mariro iique.

¹⁵ Eropiique mua ñeri dipuwaja marirã, ñerire iibirã Goãmũ porã ðaro mua árĩmorã. Eropiique mua masa guyarã, ñerã watopere goroweoro mariro mua árĩmorã. Erã ñerã watope mua árĩrã ðari buherire buherã masicũ iiaa mua i yeba majarãre.

¹⁶ Iri buherire mua peeñanirã Goãmũ mera eropa árĩniguimorã wabu mua. Iri buherire i yeba majarãpũre mua eropa buhecũ ĩagu mua mera mucubirigũca yũhũ. Eropigu yu mure buherare guñagu, “Bu gohra ta mure buhebiriya yũhũ,” arĩgũca yũhũ. Eropigu Cristo ĩgu i yeba ĩgu dujaricũ mua mera mucubirigũca yũhũ. Eropigu guhyasiuro tarisome yũhũ.

¹⁷ Cristore mua umupeoturacũ Goãmũ mure ĩhasuagũcumi. ĩgu eropa ĩhasuacũ ĩagu mure Cristo yare yu buheri waja yure erã wejẽdiaquerecũ ta mucubirigũra. Eropirã mari árĩpehrerã yujuropa ta mucubirirãca.

¹⁸ Eropa ta mua sãre yu mera mucubiriro gahmea pũhrũ yu sĩricũ ĩarã.

Timoteore, Epafrodito sãre werepu Pablo

¹⁹ Mari Opu Jesu ĩgu gamecũ yojaro mera Timoteore mua pohrogue obeodaa yũhũ mua árĩricũre masibu. Eropa masigũgue ta mucubirigũca.

²⁰ ĩgu Timoteo mua ðaro árĩborore diaye ta bũrigã guñami mure. Gajigu ĩgu iro dopa ta árĩgu marimi yure.

²¹ Gajirãpu árĩpehrerã erã gameri dihtare iidia, Jesucristo ĩgu gameripũre iidiabeama.

²² Timoteopũ ĩgu ðaro iirire masia mua. Yu magũ iro dopa ta árĩgu ĩgu yu mera ðari buherire weremũrimi. Eropirã gũca yujuropa ta Cristo yare buhemũrabũ.

²³ Eropigu ð majarã oparã yure erã duhpiburire masira pũhrũ, Timoteore mua pohrogue obeodiarãa.

²⁴ Eropigu mari Opu Jesu ĩgu itamuri mera yojaro mera yu sã mua pohrogue wagũca.

²⁵⁻²⁶ Yure itamudorerã mua Epafroditorẽ obeoabu yu pohrogue. ĩgu yu acaweregu, yu mera mohmegũ, yu wapi, Goãmũ yare buheturagu aħrimi. ĩgu mure turaro

guñabeomi. Eropigu ïgu dorecurare mua peecũ masigu ïguru “Erã yure guña bñjawerecoma,” arĩ guñaricũmi. Eropa ïgu wñaro guñaricũcũ ïagu ïgure mua pohogue omedujuro gahmea yure, arĩ pepia yũhũ dohpaguere.

²⁷ Árĩro ta ïgu turaro dorecũami. Mero sñribocuri tariami ïgu. ïgu eropa dorecũquerecũ ta, Goãmũ ïgure mojomoro ïagu taricũ iiami. ïgu sñricũ yũrũ burigã bñjawereboaya. Eropigu yũ sãre Goãmũ mojomoro ïami ïgure taricũ iigu.

²⁸ Eropigu dohpague tamerare yojaro mera ïgure mua pohogue obeodiaa dipaturi mua ïgure ïha sññajaboro dopa. Mua eropa mucubiricũ peegu yũ sã mucubirigũra.

²⁹ Eropirã ïgure Epafrodore mari Opũ yagure ðaro mucubiriri mera bocatĩrique. Eropirã gajirãre ïgu iro dopa árĩrãre umupeoque.

³⁰ ïgu Cristo yare itamudiagu sñirami. Mũaru yure itamumasibiricũ ïguru yure itamubasamũrami. Eropigu dorecũ sñirami ïgu.

3

Õaro árĩri gohrare wereñumi Pablo

¹ Dohpague tamerare ire weregũra. Mari Opũ mera mucubirique. I buherire ero coregue yũ wererare dipaturi õpa arĩ gojabeogu mucubiria yũhũ. Eropigu ire werenemogu itamugu iiaa mũare.

² Gorowerebirã ta árĩque mua. Ñerire iiniguicãrã, diayea iro dopa ta árĩrã, ñerã, gasiro merogã wiri aĩdorerã mua ya dũpũre wiridiana. Eropa iĩdorerã árĩcũ ïha “Queoro buheri árĩbeaa,” arĩrã ðaro iique mua.

³ Erã circuncisión gasiro merogã aĩdoreciarã “Deyoro maja mera Goãmũre umupeocũ õhaa,” arĩrima. Maripũ eropa arĩbeaa. Espĩritu Santo ïgu itamuri mera diaye ta Goãmũre umupeoa mari. Mari deyoro maja iiri mera mucubiribea. Jesu yarã mari árĩri mera mucubiria mari.

⁴ Eropa mucubiriqueregu ta, yũ iirare erã iro dopa arĩdiagũ, erãre docapicãboya yũ sã. Gajigu õpa ta arĩ tarinũgacãdiami. Yũrũ ïgu tauro eropa árĩboaya.

⁵ Õpa iigu árĩribũ yũhũ: Ocho nũri yũ masa dehyoara pũhrũ gasiro merogã wiri aĩnirã árĩma yure. Israe masũ árĩgu Benjami ya curu majagu ãhraa yũhũ. Yũ pagũ sũmarã hebreo masa erã árĩcũ diaye ta hebreo masũ gohra ta masa dehyoabũ. Moise dorerire diaye ta iipehodiagu fariseo curu mera ñajaribũ yũhũ.

⁶ “Goãmũ ya árĩsaca,” arĩgu ðaro iiribũ yũhũ. Eropigu Jesu yarãpũre ñero iimũricarabũ yũhũ. Diaye ta Moise dorerire iigu irire tarinũgaro mariro ipehomũriribũ yũhũ.

⁷ Iribojeguere “Iri ðari árĩsaca,” arĩ pepimũriribũ. “Iri yũ eropa arĩ pepira iribojegue yũ eropa árĩra duhpiburi árĩbirigohracãdiro árĩbũ,” arĩ pepia dohpaguere. Õpa ta arĩ pepinũgabũ yũhũ Cristore umupeonũgagu.

⁸ Jesucristo yũ Opũre yũ masicũ tamerare õataria. Eropigu gaji doreripũre duhpiburi árĩbeaa, arĩ pepia yũhũ. Iri árĩpehrerire cóãcãbũ Cristo yapũre iibu. Eropigu iribojegue yũ iirare cóãgu “Ñeri gohra ãhraya,” arĩ pepia. Cristo yare ðaro masibu ïgu mera majagu árĩbu eropa pepia.

⁹ Eropigu yũ ejatuharo ðaro yũ iira waja “Õagu ãhrimi,” arĩ ïabeami Goãmũ. Eropiro Goãmũ dorerire Moisere ïgu apirare yũ iira waja sãre “Õagu ãhrimi,” arĩ ïabirami. Cristore yũ umupeora pũhrũ “Õagu ãhrimi,” arĩ ïami pare ïgu yure. Goãmũrũ marire dipuwaja marirã árĩcũ iimi ïgure mari umupeocũ.

¹⁰ Eropigu ero coregue yũ árĩmũhtarare duhcãbũ Cristore ðaro masigu wabu. Goãmũ ïgu turari mera Cristo masa mũriaru. Iri turari mera árĩdiaca yũhũ. Eropigu

iri turari mera ðarire iidiaca. Cristo crusague sîripu mari ñeri iirare cóãbu. Eropigu ïgu yare iigu ïgu iidiro dopa ta ñero taridiaa yu sã.

¹¹ Eropigu Cristo ïgu masa mûriadiro dopa ta, yu sã masa mûriadiaca.

¹² I árîpehreri eropa arïgu “Cristo iro dopa ñeri marigu árîtuhajaa,” arï pepibea. Yu eropa arï pepibiriquerecû ta Cristo ïgu yagu árîbure ðagu árîbure iiami yure. Eropigu ïgu yare ïgu sãre ðaro masinemodiagu turaro mera ïgu yare iidiaa yuhu.

¹³ Yu acawererã, yuhu mûare eropa arïgu, “Jesucristore ðaro masipehotuhajaa yuhu,” arïgu iibeaa. Eropa arîbiriqueregu ta i tamerare iiaa. Yu iribojegue iirare cãdijigu dohpaguere “¿Goãmu dohpa iicû gahmeri yure?” arïgu burigã irire iidiaa.

¹⁴ Omabiragu pohbegu ejamũtadi ïgu wajatadiaro dopa ta burigã iiaa yuhu yu wajataborore yu ñeaboro dopa ta. Cristo ïgu yagu yu árîcû ïagu yuhu wajataborore obu umarogue sihubeomi yure.

¹⁵ Òpa yu arïro dopa ta pepique mua sã Cristore ðaro masirã árîrã. Eropirã mûare yu wererare mua peediabiricû gajiropa mua pepicû Goãmu mûare ðaro masicû iigucumi.

¹⁶ Eropirã ïgu yare mari masirare ðaro ii ojogorocurã.

¹⁷ Yu acawererã, mua árîpehrerã yure ñhacûque. Eropirã gajirã gua iiro dopa iirãre ñhanuruque mua erã sãre mua ñhacûboro dopa.

¹⁸ Bajasuburi gajirãre ñerãre wereabu yuhu mûare. Dohpague sãre burigã bujaweregu erãre ta werea mûare daja. Erã ñero iiri mera “Cristo crusague ïgu sîridi árîmi,” arï buherire ñhaturirã ãhrima.

¹⁹ Erã peamegue wamorã ta ãhrima. Erã ñaribejaripure burigã gahmema. Eropirã iri mûare guhyasîrisãborare erãpu “Mari iiri ðari ãhraa,” arïma erã. I umu maja dihtare pepima erã.

²⁰ Maripure mari ejaburi maca umarogue ta ãhraa. Eropigu erogue ta marire taubu mari Opu Jesucristo dujarigucumi. Eropirã ïgu dujariborore corerã iiaa mari.

²¹ ïgu dujarigu mari dupure bu árîri dupure gajiropa árîri dupure gohrotogucumi ïgu. Eropigu ïgu ya dupu iro dopa ta ðari turari dupure gohrotogucumi marire ïgu turari mera. Árîpehrerã opu ñajami ïgu iri turari mera. Eropigu árîpehreri Opu ãhrimi ïgu iri turari mera.

4

Umuri nucu mari Opu mera mucubirique, arï gojañumi Pablo

¹ Eropirã yu acawererã, yu mahinirã, burigã yu guñarã, yure mucubiricû iirã, mua guñaturadiro dopa ta mari Opure burigã guñaturaniguique mua.

² Ire weregura mûare Evodiare, Síntique sãre: Jesu yarã nome ãhraa mua. Eropirã mua game duyasorire duhu ðaro mera árîricû árîque mua basi.

³ Mupu diaye ta yu wapi gohra ãhraa. Mu sãre weregura: Erã nome yu mera, Clemente mera, gajirã yu wapicurã mera mohmeama ðari buherire gua buhecû. Goãmu erã waï sãre gojatutuhãnumi ïgu yapûgue. Umuri nucu ojocariburire ïgu onirã waïre ïgu gojaturipûgue gojatutuhãnumi erã waï sãre. Eropigu erã nomere bosaque muhu.

⁴ Mua árîpehrerã umuri nucu mari Opu mera mucubirique. Dipaturi ta weregura daja: Mucubirique.

⁵ Òaro iiniguicãque mua ðaro iinirã árîrãre árîpehrerã masa ñhamasiborore. Mari Opu Cristo ïgu ariboro merogã duhyaa.

⁶ Mua árîricurire ne bujawere guñaricubiricãque. Mua guñaricû bujawererire Goãmure ðaro werepehocãque. Eropirã ïgure ðaro serêque. Eropirã mua sererã ïgure “Õhaa,” arïque ïgure.

⁷ Mũa eropiicũ, ðaro árĩcũ guñaricũro mariro iigũcumĩ Goãmũ mũare. Ĩgũ eropa iiri ðataria. I mari ðaro árĩri ðataria. Eropiro Jesucristo yarã mari árĩcũ marire ðaro árĩcũ iigũcumĩ Goãmũ. Marire ðaro sĩporãcũcũ iigũcumĩ. Eropigũ bujawererire guñaniguicãcũ iisome ĩgũ marire mari ĩgũre serẽra pũhrũ.

Õarire pepique, arĩ gojañumi Pablo

⁸ Acawererã, ire weretubu iiaa mũare. Queoro árĩrĩre, masa erã umupeorire, ðaro iirire, ñero marirore, sũarire, masa “Õari ãhraa,” erã arĩrĩre pepique mũa. Õatariari iri árĩcũ iripũre pepique. Masa ðarire ĩarã erã mucubirĩrĩre mũa sã mucubiri pepique. Iri árĩpehrerire guñaque irire mũa iiboro dopa.

⁹ Mũaare yũ buhediro dopa ta eropa ta iiniguicãque mũa. Eropirã yũre ĩhacũque mũa. Mũa eropa iicũ Goãmũ mũare ðaro árĩcũ iigũ mũa mera árĩgũcumĩ.

Filipo majarã Pablore erã orare wereñumi ĩgũ

¹⁰ Dohpague tamerare yoara pũhrũgue mũa dipaturi yũre guñarã mũa itamurare mucubiria. Eropa mucubirigũ mari Opũ Cristore “Õhaa,” arãa. “Yũre cãdijia wabũ mũa,” arĩbeaa yũhũ. Iribojeguere yũre itamudiaquererã itamumasibirinirã árĩbũ mũa.

¹¹ Yũre mũa itamurare weregũ “Yũre dũhyaa dohpa,” arĩ werebu iibeaa yũhũ. Mũaare gajinore gamegũ eropa arĩgũ iibeaa. Yũ opari mera árĩmasia yũhũ.

¹² Gajinore moogũ sã ðaro árĩmasia yũhũ. Eropigũ baja opagũ sã ðaro árĩmasia yũhũ. Æmũri nũcũ oaboagũ sã oare nũgapoa waca. Yapigũ árĩgũ sã ðaro árĩpoa waca. Dabero opagũ sã árĩpoa waca. Yũre gajino maricũ sãre ðaro árĩpoa waca.

¹³ Cristo yũre turacũ iigũ mera árĩpehrerire yũ eropa warire ii bocatĩumasia yũhũ.

¹⁴ Yũ eropa árĩpoadigũ árĩquerecũ ta yũ ñero taricũ mũa itamurã yũre ðaro iiabũ mũa.

¹⁵ Õari buherire yũ buhediãcũ Macedonia yeba mũa ya yeba árĩdigũ yũ wacũ gaji maca majarã Jesu yarã yũre itamubirama. Mũa dihta yũre itamuabũ. Irire masia mũa. Mũaare yũ buhecũ yũpũre mũa itamucũ mari yujuropa ta Cristo yare iirã iiabũ.

¹⁶ Eropirã Tesalõnicague yũ árĩnicũ ĩarã yũre itamubeobũ. Yujuyerisuburi yũre dũhyacũ ĩha yũ gamerire obeoabũ mũa.

¹⁷ Gajinore serẽgũ eropa arĩgũ arĩbeaa. Gajirãre mũa itamucũ Goãmũ mũare ðaro itamugũcumĩ. ĩgũre mũa itamuri waja Goãmũ mũare ĩgũ ðaro iicũ gahmea yũhũ. Mũa eropa itamurã guñaturarã wacũ sãre gahmea yũhũ. Eropigũ yũre mũa itamurare guñacũ iiaa mũare.

¹⁸ Dohpaguere yũre ðaro opehoabũ mũa. Yũ gamera tauro ohabũ mũa yũre. Yũre Epafrodito mera mũa obeora pũhrũ gajino ne dũhyabeaa yũre. Mũa yũre ora Goãmũre ora iro dopa ãhraa. Yũre mũa ora Goãmũre ðaro sũacũ iiaa.

¹⁹ Jesucristo marire ðaro iidi árĩmi. Eropigũ árĩpehrerire mũare dũhyarare ogũcumĩ mari Pagũ mũare. Õatariari ĩgũ oparire ogũcumĩ.

²⁰ Æmũri nũcũ mari Pagũre Goãmũre umupeorã. Eropa ta iiporo.

Pablo ðadorepũ

²¹ Árĩpehrerã Goãmũ mera árĩrã Jesucristo yarã ðaporo. Mari acawererã Jesu yarã yũ mera majarã sã mũare ðadorema.

²² Árĩpehrerã ð majarã ðarã Jesu yarã ðadorema. Roma majarã weca opũ ya wihi majarã tamera bũrigã ðadorema.

²³ Mari Opũ Jesucristo mera mũare ðadorea. Eropa ta árĩniguicãporo. Iripẽta ãhraa.

Colosenses

Colosa majarãre gojabeoñorã Pablo sã

1-2 Yũhũ Pablo Jesu yagũ mari acaweregũ Timoteo mera mũare Colosa majarãre gojabeoa gũa. Jesucristo ãgũ yare buhedoregũ ãgũ apidigũ ta ãhraa yũhũ. Goãmũ ãgũ gamero dopa ta Jesucristo yũre ãgũ yare buhebure apimi. Eropirã mũare gũa acawererãre Cristore umupeorãre gojabeoa. Eropirã mari Pagũ Goãmũ mera mũare ðadoreã. Eropirã ãgũ mera ðaro árĩque mũa.

Jesu yarãre Pablo serẽbasapũ Goãmũre

3-8 Mũa ya árĩburire Goãmũre serẽrã mucubiriri mera eropa serẽbasaniguicãa gũa. ãgũ mari Opũ Jesucristo Pagũ ãhrimi. Árĩpehrerinũri mũa mũũsigue ðaro árĩcũ iigũcumĩ Cristopũ. ãgũ eropa iibu árĩcũ mũa mucubirimũhtarã waĩcũa. “Jesucristo ðiaye iigũ ãhrimi,” arĩ ãgũre umupeorã waĩcũa mũa. Eropirã ãgũ yarãre mahi waĩcũa mũa. Mũa eropa árĩrã árĩcũ Goãmũre “Õhaa,” arĩ mucubiriri mera serẽbasaa gũa. Árĩpehrerogũere Jesu yarã ðiaye árĩri buherire ðari buherire erã werecũ peerã masa ðaripũre gohrotoma. Goãmũ yare masinemorã wahama. Õpa ta mũa sãre Epafra ðari buherire weredi árĩmi. ãgũ gũa mera Cristore mohme coregũ ãhrimi. Iri mohmerire duhubeami ãgũ. Mũare ãgũ eropa werecũ peerã, mata Goãmũ yare ðaro iiniguicãmũrayoro mũa. Eropirã Goãmũ mũare mahirire ðiaye ta masirã mata ðaro iiaýoro mũa. Mũa eropa iirare ãagũ Epafra weremi gũare. Espĩritu Santo itamuri mera Jesu yarãre mũa mahirare weremi ãgũ gũare. ãgũ eropa arĩ werecũ peerã “Õhaa,” arãa gũa Goãmũre.

9 Eropirã mũare guñarã eropa Goãmũre serẽbasaniguicãa. Goãmũ ãgũ gamerire mũa masipehoboro dopa serẽbasaa gũa. ãgũ yare ðaro masirã mũa árĩboro sãre serẽbasaa gũa.

10 Õpa ta serẽbasaa gũa mari Opũ Cristo ãgũ gamero dopa ta ðaro mũa iiburire. Mũa eropa iicũ ãagũ ãgũ mũare sũagũcumĩ. Eropa ta mũa árĩpehrerire ðarire mũa iiburire serẽbasaa. Goãmũre mũa masinemoboro dopa serẽbasaa.

11 I sãre serẽbasaa gũa. Goãmũ ãgũ ðaro turari mera mũa ðaro sĩporã turarã árĩboro sãre serẽa. Eropa ta serẽa ñero tariquererã mũa Goãmũ mera yujuro bojeboro dopa. Ñero tariquererã mũa eropa pepicãburire mũa mucubiriri mera eropa árĩniguiboro sãre serẽbasaa daja gũa.

12 Goãmũ ãgũ yarã árĩcũ marire iimi. Eropa iigũ ãgũ orire mari opamorã mari árĩcũ sãre iimi ãgũ. ãgũ árĩroque ðarogue mari árĩborore amutuhajami ãgũ. ãgũ eropa iicũ ãarã mucubiriri mera mari Pagũre “Õhaa,” mũa arĩborore serẽbasaa gũa mũare.

13 ãgũ ta marire peamegue wabonirãre taricũ iidi árĩmi. Iribojegue ñerire duhumasibiriribũ mari. Ñegũpũ marire doredi árĩnirimi. Eropigũ Goãmũpũ marire taudi árĩmi. ãgũ magũ ãgũ mahigũre opũ acugũ ãgũ dorero dopa marire árĩcũ iimi.

14 ãgũ magũ mera marire peamegue wabonirãre taudi árĩmi Goãmũ. ãgũ magũ ãgũ sĩrirañe mera mari ñeri iirare cãdijidi árĩmi Goãmũ.

Masa Goãmũre gamebiricũ ãha Cristo amupũ, arĩ gojañumi Pablo

15 Goãmũre mari Pagũre ãaya mara. Cristo ãgũ magũ ãgũ Pagũ ãgũ árĩricũre ãhmudigũ árĩmi masare. ãgũ ãgũ magũ árĩpehrerã core, árĩpehreri core árĩtuhadigũ árĩmi. Eropigũ tauro opũ ãhrimi ãgũ.

16 Goãmũ ïgũ dorecũ ïgũpũ ïgũ Pagũ mera árïpehrerire ïhacũnuguñumi. Ùmũsigue árïrïre i yebague árïri sãre ïhacũnuguñumi. Mari ïarire mari ïabiriri sãre ïhacũnuguñumi. I yeba majarãre, ùmũsi majarã oparãre, árïpehrero dorerãre, mari ïarãre, mari ïabirã sãre, árïpehrerãre ïhacũnuguñumi. ïgũ árïpehrerire, árïpehrerãre ïhacũnuguñumi. Eropirã árïpehrerã ïgũ iinirã ãhrama. Árïpehrerigue ta ïgũ iira ãhraa.

17 Árïpehrerã core árïpehreri core Cristo árïmũhtañumi. Eropiro ïgũ turari mera árïpehrerã dohpaguere árïrã iima. Árïpehreri sã árïro iiaa.

18 Mari ïgũ yarã árïpehrerã ïgũ ya curu majarã árïrã ïgũ dũpũ waïcũa. Eropigũ ïgũpũ mari dipuru ãhrimi. ïgũ sïrigũ masa mũriamũhtadigũ árïmi árïpehreri weca árïpehrerã weca árïbu.

19 Cristo mari Pagũ Goãmũ mera yuju dũpũ ta árïro dopa ta ãhrimi. ïgũ eropa árïcũ ta gamepũ mari Pagũpũ.

20 Árïpehrerã masa erã ïgũre gamebirimũricũ ïagũ erã ïgũ mera amubure Cristore obeopũ. ïgũre eropa obeogu ïgũ Cristo crusague sïri ïgũ di cóãra mera amupũ. Eropigũ ùmũsi majarãre, i yeba majarã sãre ïgũ mera ðaro árïcũ iipũ. Ùmũsi maja i yeba árïri sã ðaro árïcũ iipũ. Eropigũ ïgũ guñadiro dopa iipũ.

21 Mũa sãre eropa ta ïgũ mera ðaro árïcũ iidi árïmi. Mũa sã ñerire iiniguinirã Goãmũre boje majarã árïrã mũa pepiri mera ïgũre gamebirinirã árïmũriribũ.

22 Mũa eropa árïnirãre Cristo sïriro mera ïgũ Pagũre mũa ïgũ mera ðaro wacũ iipũ ïgũ. Eropa iipũ ïgũ mũa ïgũ yarã ðarã ñeri marirã, dipuwaja marirã mũa árïboro dopa. Mũa eropa árïcũ ïgũ árïroguere mũa árïborore eropa iipũ.

23 Eropa ta iigũcumi ïgũ mũa ïgũre duhuro mariro umupeoturaniguicãcũ. Mũa ðari buherire mũa Goãmũ mera árïniguiborore mũa cãdijibiricũ, ïgũ mera mũa árïcũ iigũcumi mũare. Iri mũa peera buherire ðari buherire árïpehrerã i yeba majarã peenirã árïma. Eropigũ yũhũ Pablo sã iri ðari buherire weregũ ta ãhraa.

Jesu yarãre itamubure apipũ Goãmũ Pablöre

24 Cristo mari ïgũ yarã árïborore crusague sïrigũ ñero taripũ. Eropigũ yũ sã mũa ïgũ yarã árïburire ñero tarigũ mucubiria. Eropa ñero tarigũ Cristo marire ïgũ apirare ii ojogorocũgũ iiaa. Eropigũ mucubiria. Cristo yare mari iira dipuwaja mari ñero tarinemoboro dũhyania dohpa. Eropigũ ïgũre mũa guñaturaborore ñero tari mucubiria yũhũ. ïgũ dũpũ iro dopa árïrã ïgũ ya curu majarã ãhraa mũa.

25 Jesu yarãre itamubure apimi Goãmũ yũre. Mũa ya árïburire iibure yũre apimi ïgũ. ïgũ yare mũare werepehobure apimi ïgũ yũre.

26 Iri ïgũ yare iribojeguere baja cururi majarãre erã masipehocũ iibirimũriñumi mari Pagũ. Dohpaguere dohpague majarãre ïgũ yarãre irire ðaro masipehocũ iimi pare.

27 Eropigũ “Judio masa árïbirã sãre yaha buheri ðataria,” arï ïgũ yarãre irire weremi. Iribojegue erã masibirirare weremi Goãmũ. Õpa ãhraa dohpaguere ïgũ werera: Cristo ïgũ yarã mera ãhrimi. ïgũ eropa árïcũ ïgũ yarã ùmũsiguere ðatariaroguere árïrãcoma. Iri ãhraa iribojegue erã masibirira mari Pagũ ya.

28 Cristore ta werea. Árïpehrerãre gũisãgũ erãre werea yũhũ. Õaro masiri mera buhea yũhũ ðaro Cristore masare masicũ iibu. Eropa buhea yũhũ erã ïgũ yare ðaro iirã erã árïcũ iibu.

29 Iri ta ãhraa yũ mohmeri. Jesucristo ïgũ ya turari mera yũre ïgũ ora turari mera turaro mohmea yũhũ ïgũ yare buhegũ.

2

¹ Ire m̄a masicũ gahmea. M̄a ya árĩburire, Laodicea majarã ya árĩburire, árĩpehrerã ya árĩburire turaro mohmea yũhũ. Árĩpehrerã masa yũre ĩabirã ya árĩburi sãre turaro mohmea yũhũ.

² Ōpa ta mohmea yũhũ m̄a árĩpehrerã ðaro sĩporãcũborore. M̄a mera majarãre m̄a yujuro mera game umupeoburi sãre eropa mohmea yũhũ. Iribojegue majarãre Goãmũ werebirira Cristore masicũ iiri ãhraa. Īgu yare masirã Cristore umupeoa m̄a. M̄a ĩgũre ðaro masiborore m̄a ĩgu mera ðaro árĩborore bũrigã itamua yũhũ m̄are.

³ Cristo dihta masipehocãmi gajirã masibirirare. Īgu árĩpehrerire ðaro masigu ãhrimi. Īgu masiri ðatariaro ãhraa.

⁴ Irire werea m̄are gajirã m̄are peesuari wereniguiri mera gũyari arĩgu.

⁵ Yũhũ m̄a watope árĩbiriqweregũ yũ guñari mera m̄a watope arĩgu dopa ãhraa. Eroque árĩbiriqweregũ Cristore m̄a ðaro umupeoniguirare m̄a ðaro iirare peegu mucubiria yũhũ.

⁶ Eopirã mari Opũ Jesucristore opamorã ĩgũre m̄a umupeonũgadiro dopa ta umupeoniguicãque. “Eropa ta yũre itamugũcumĩ,” arĩrã umũri nũcũ ĩgu mera ðaro arĩniguicãque.

⁷ Īgũre ðaro masirã arĩque m̄a. Eopirã umũri nũcũ ĩgũre masinemoque gajirã erã ero core m̄are erã buhediro dopa ta. Eopirã Cristore mucubirirã “Ōhaa,” arĩniguicãrã arĩque m̄a.

Cristo yarã arĩrã ðaripũre gohrotoa mari, arĩ gojañumi Pablo

⁸⁻¹⁰ Ōaro pee masique m̄a. Masa erã gamero erã buherire erã gũyarire peebiricãque. Erã iribojegue majarã arĩricũrare buhema. Masa erã pepiro dopa pepirã arĩrã i doreri dihta buhema. Cristo yapũre buhebeama. Cristo mari Pagũ arĩro dopa ta arĩgu Goãmũ gohra ta ãhrimi. Eopigũ Jesucristo Goãmũ arĩgu i yebague masa dehyoadigũ Goãmũ ta arĩmi. Eopirã ĩgu yarã arĩrã Goãmũ mera ðaro arĩniguia mari. Īgu ta árĩpehrerã deyobirã oparã tauro opũ arĩgu ãhrimi. Umũsi majarãre i yeba majarãre árĩpehrero majarãre doremi. Eopirã gũyari buherãre peebiricãque.

¹¹ Eopirã Cristo yarã arĩrã circunciõnre iinirã gasiro merogã wiri añirã iro dopa arĩrã ãhraa m̄a. Masa erã dũpũre merogã gasirogãre erã wiri cóaro árĩbiriya. M̄a pepiripũre Cristopũ m̄a ñeri uaribejarire cóãmi.

¹² Īgu yarã arĩra pũhrũ waĩyesũnirã arĩnirã árĩbũ m̄a. Eropa waĩyesũnirã arĩrã ðpa ĩhmurã iinirã árĩbũ m̄a: Iribojegue m̄a ñero iirare duhurare ĩhmurã iibũ m̄a. Jesucristo sĩridigũ mera m̄a uaribejarare cóãnirã árĩbũ m̄a. Eopirã Jesucristo sĩridigũ masa mũriara mera ðaripũre gohrotonirã árĩbũ m̄a. Īgu Goãmũpũ Cristore masudigũ arĩmi. “Īgu turagu ãhrimi,” arĩrã ĩgũre umupeorã arĩrã ðaripũre gohrotonirã árĩbũ m̄a.

¹³ Iribojegue m̄a ñerã arĩra dipuwaja peamegue wabonirã arĩriyoro m̄a. Eropa wabonirã arĩriyoro m̄a Goãmũ yarã árĩbirã. Īgu dorerire opabirã arĩriyoro m̄a. Dohpaguere mari Pagũ marire ĩgu mera eropa ðaro arĩniguimorã iimi. Cristo ĩgu sĩridiro mera eropa iimi ĩgu marire. Eropa iigu mari árĩpehreri ñeri iirare cãdijicãdi arĩmi ĩgu.

¹⁴ Goãmũ ĩgu dorerire gojarare mari tarinũganirã mari arĩquerecũ ta ĩgu marire dipuwajacũdorebeami. Cristo crusague ĩgu sĩridiro mera Goãmũpũ mari ñeri dipuwajare cãdijipehocãdi arĩmi.

¹⁵ Īgu Cristo crusague sĩricũ watẽa ya dorerapũre Goãmũpũ tarinũgacãpũ. Eopirã bu arĩrã dujacãñorã erã watẽapũ. Eropa iigu erãre gũhyasiuro wacũ iipũ erã ĩhuro.

Umusi majare Goãmu yare gameque, arĩ gojañumi Pablo

¹⁶ Eropirã gajirã erã dorerire dorediaricoma mũare. “Mũare irire barã, irire ihrirã ñerire iirã iiaa mũa,” arĩ werewũaama mũare. Erã eropa arĩ werewũaacũ eropa ñacãque erãre. Bojori nũcu árĩrinuri, aberi nũcu árĩrinuri, semanari nũcu árĩrinuri, bosenuri mũa iidiabiricũ werewũaama. Erã eropa werewũaacũ eropa pepicãque erãre.

¹⁷ Erã mũare doreri iribojegue Goãmu apira doreri Jesucristo mari ñeri iira dipuwaja s̄iriburire ñhmumãhtarañe árĩyoro. Dohpaguere Cristo arĩmi marire. Eropirã ñgũre umupeorã iri doreripũre umupeobeaa pare.

¹⁸ Erã dorerire iidorerã mũare dipuwajacũrã dujacũ iidiama erã. Erã eropiicũ eropa ñacãque erãre. “Gajiropa dehyoarire ñabũ gũa,” arĩmaacãrã erã anyuare umupeorima Goãmũre umupeoboro dopa. Erã eropa pepicãrã iro dopa iirima. Gajirã masa iro dopa erã ñeri ñaribejarire pepirima erã. Eropa pepirã árĩrã “Masipehocãa gũa,” arĩ pepirima erã.

¹⁹ Eropa iirã árĩrã Cristopũre umupeobeama. Cristo dihta ñgũ yarãre doregũ ãhrimi. Cristopũ mari ñgũ yarã dipuru ãhrimi. ñgũ yarãpũ ñgũ ya curu majarã árĩrã ñgũ dũpũ waĩcũa. Mari dipuru mari dũpũre gamesuriro dopa ta ãhrimi Jesucristo ñgũ yarãre. ñgũ yarãre itamugũ marire ñgũre umupeonemocũ iimi. Goãmũ gamero dopa ta ñgũ yarãre ñgũre masinemocũ iimi.

²⁰ Marire ñero iira dipuwajacũnirãre Cristo taudigũ árĩmi crusague s̄irigũ. Eropirã Cristore umupeorã ñgũ yarã ãhraa. Mũa eropa árĩrã i yeba maja buherire anyuare umupeori buherire gamebiro gahmea mũare. ¿Duhpirã gajino buherã erã dorerire iidiari mũa?

²¹ Ōpa arĩ dorema erã basi erã gamero: “Irinore babiricãque. Irinore pẽhrebiricãque,” arĩma. ¿Erã eropa arĩdorecũ duhpirã yãhriri mũa?

²² Erã doreriñe bari iro dopa ta pehrea waroca. Erã doreriñe i mũmũ maja dihta ãhraa. Masa erã sũaro erã buheri dihta ãhraa i buheri. Eropiro duhpihuri árĩbeaa.

²³ Erã dorerire iirã Goãmũre umupeorã iro dopa árĩrima. Eropirã eropa pepicãrã iro dopa ii ñhmuma. Erã dũpũre ñero taricũ iirã “Goãmũre umupeorã iiaa,” arĩrima. Erã eropa iirã erã doreripũ masipehorã ya doreri iro dopa iirima. Eropa árĩbeaa. Erã dorerire iiquererã erã ñeri ñaribejarire duhubeama. Eropiro erã doreripũ duhpihuri árĩbeaa.

3

¹ Eropirã Cristo yarã ãhraa mũa. Eropirã mũa ero core mũa ñeri iirare duhunijarã õaripũre gohrotonirã ãhraa mũa. Eropa gohrotorã árĩrã mũmũsi majare Cristo yare gameque mũa. Eroque Cristo ñgũ Pagũ diayepũ doagũ árĩpehrerore doregũ ãhrimi.

²⁻³ Mũa ñaribejari cóãnirã árĩrã Cristo gamerire opaa. ñgũ Cristo mũa õaro iiborore õaro ñhadibumi. Eropirã iri ñerire guñabeaa mũa. Eropirã mũmũsi majare Goãmũ yare guñamũhtaque. I yeba majare guñaniguibiricãque.

⁴ Eropirã mũmũsigue Cristo marire eropa árĩniguimorãre aĩgũ ñgũ aricũ ñgũ mera warãca. Eropa warã ñgũ mera mũmũsigue Goãmũ yare oparãca.

Cristo yarã árĩbirã ñerire iiribũ mari, arĩ gojañumi Pablo

⁵ Eropi i yeba maja ñerire duhucãque. Ne yujugũ mojoto diribiriqueregũ nomeo mera árĩbiricãque. Ne yujugo mojoto diribiriquerego mũmũ mera árĩbiricãque. Eropa ñeri mũa iirire iripẽta duhucãque. Ñeri ñaribejarire iibiricãque. Mũa opaburire gajinore gametaribiricãque. Mari gajinore bũrigã gamerã goãmarã wéanirãre erã umupeoro dopa iirã iiaa mari irire.

⁶ Iri ñerire iirã Goãmũre tarinũgarã ãhrima. Erã eropa árĩcũ ñagũ ñgũpũ erãre gamebeami. Eropigũ erãre bũrigã dipuwaja moagũcumĩ.

⁷ Iribojeguere mũapũ iri ñerire iinirã mera majarã árĩriya mũa.

⁸ Dohpaguere i ñerire duhupehrecãque mũa. Guarire, disitĩri wiarire, gajirãre ñero arĩ pepirire, gajirãre ñero quere wereniguirire, ñero wereniguirire iri árĩpehrerire duhucãque.

⁹⁻¹⁰ Mũaꝛꝛ Jesu yarã warã ñerã mũa árĩdiro dopa ta iri ñeri ùaribejarire duhutuhajanirã árĩbũ. Eropirã òaripũre gohrotonirã ãhraa mũa. Mũare òaripũre gamecũ iigũ iimi Goãmũ. Ĩgũ árĩro dopa mũa árĩboro dopa eropa iimi. Eropa ta iimi ĩgũ mũa ĩgũre òaro masiboro dopa. Eropirã ĩgũ eropiicũ mũa mera majarãre gũyabiricãque.

¹¹ Cristo yarã mũa árĩrã judio masa, judio masa árĩbirã sã yujuropa dihta ãhraa mũa Goãmũ ĩgũ ĩacũ. Gasiro merogã wiri añirã, irire aĩbirinirã sã Cristo yarã árĩrã yujuropa ãhraa Goãmũ ĩgũ ĩacũ. Gaji yeba majarã sã, masibirã sã, mũa ya yeba majarã sã Cristo yarã árĩrã yujuropa ãhraa Goãmũ ĩgũ ĩacũ. Pohro majarã, erã pohro majarã árĩbirã sã, Cristo yarã árĩrã yujuropa ta ãhrima Goãmũ ĩgũ ĩacũ. Jesucristo tamera árĩpehrerã ĩgũ yarã mera ãhrimi. Ĩgũ yarã erã ĩacũ bu árĩgũ árĩbeamĩ ĩgũ.

¹²⁻¹³ Eropi Goãmũ ĩgũ beyenirã, òarã, ĩgũ mahirã árĩrã òpa árĩque mũa: Gajirãre mojomoro ĩarã, gajirãre òaro iirã árĩro gahmea. Mũare ñero iiquerecũ ta eropa pepicãrã árĩro gahmea mũare. Mũa mera majarã mera guarã, erãre quere iirã árĩbiricãro gahmea mũare. Eropirã “Yũhũ bu árĩgũ ãhraa,” arĩ pepique. Mari Opũ mũa ñeri iirare cãdijimi. Ĩgũ eropa cãdijidiro dopa ta mũa sã mũa mera majarã erã ñero iirare cãdijique.

¹⁴ I doreri tauro òpa arĩ dorea mũare: Gajirãre mahi umupeoque. Mũa eropa iirã árĩpehrerã gajirã mera yujuro mera árĩrãca.

¹⁵ Cristo marire òaro árĩcũ iimi gajinore mari wereniguibiriboro dopa. Ĩgũ eropa iicũ òaro árĩque mũa. Mari ĩgũ yarã yuju curu ta ãhraa. Mari eropa árĩrãre mari Pagũ marire òaro árĩmorãre ta apimi. Ĩgũ eropa iicũ òaro árĩque mũa mũa basi. Eropirã Goãmũre “Õhaa,” arĩ mucubirãrã árĩque mũa Goãmũ mera.

¹⁶ Cristo ya buherire òaro guñaniguicãque mũa. Õaro pee masiri mera ĩgũ yare gajirãre buheque. Gũhyadiaro irire wereque. Eropirã Salmo gojaripũre, Goãmũ yare bayarire, gaji ĩgũre umupeori bayarire ĩgũre bayapeoque. Õaro guña umupeori mera bayapeoque. Eropa bayarã ĩgũ yare òaro guñaque mũa. Eropirã Goãmũre “Õhaa,” arĩ mucubirãrã árĩque mũa Goãmũ mera.

¹⁷ Árĩpehreri mũa iirire òaro sĩporãcũ iique mari Opũ Jesu ĩgũ mucubiriboro dopa. Mũa wereniguirã ĩgũ ya árĩburi dihtare wereniguique. Eropirã Cristo ĩgũ itamuri mera Goãmũ mari Pagũre serẽrã “Õhaa,” arĩ mucubirique ĩgũre.

Jesu yarãre yujuro mera árĩburi doreri òpa ãhraa, arĩ gojañumi Pablo

¹⁸ Mũa marapũcũrã nome, mũa marapũ sũmarãre òaro yũhrique. Eropa ta iiro gahmea mari Opũ yarã Cristo yarã nome árĩrã.

¹⁹ Mũa marapocũrã, mũa marasã nomere mahi umupeoque. Igore turibiricãque.

²⁰ Mũa erã porã sã mũa pagũ sũmarãre tarinũgabirã dihta árĩque. Mũa eropa iicũ ĩagũ mari Opũ òaro sũagũ árĩgũcumĩ.

²¹ Mũa erã pagũ sũmarã sã mũa porãre eropa turiniguibiricãque bũjawerecũ iiri arĩrã.

²² Mũa pohro majarã, mũa oparãre i yeba árĩrãre eropa yũhrirã árĩque. Erã ĩhurore erã dorero dopa ta mohmeque. Erã maricũ sãre mohmeque. Mari Opũre Cristore gũhyadiaro mũa ĩadiro dopa ta òaro mera yũhrique mũa oparã sãre.

²³ Diaye ta Cristo yarã árĩrã òaro yũhrirã ãhraa mũa ĩgũre. Eropirã mũa oparãre ò majarã sãre yũhrirã, Cristore mũa yũhriro dopa ta yũhrique mũa. Eropirã mũa oparã erã dorero dopa ta turaro mera mohmeque “Cristo ya doreri ãhraa,” arĩrã.

²⁴ Mũa eropa iicũ Cristo mũare wajayegũcumi. Mũaare ãgũ oburire mũare ogũcumi mari Opũ. Irĩre masia mũa. Mari Opũ Cristo ãgũ pohro majarã ãhraa mũa. Eropigũ ãgũpũ mũa Opũ gohra ãhrimi.

²⁵ ãgũre tarinũgarãre dipuwaja moagũcumi mari Opũpũ. Árĩpehrerã tarinũgarãre ne yujugũ duhyaro mariro yujuro mera dipuwaja moagũcumi ãgũ. Eropa yũre iiri arĩrã õaro yãhrique mũa.

4

¹ Mũa oparãpũ, mũa pohro majarãre diaye ta õaro iique erãre. Mũa sã opũ opaa. Mũa opũpũ umũsi majagũ Goãmũ ãhrimi.

² Mũa árĩpehrerã umũri nũcũ Goãmũre serẽniguique. Õaro guña pee masi serẽniguique. Eropirã mari Pagũ õaro iirare guñaque.

³⁻⁴ Gũa ya árĩburipũre serẽque daja. Cristo yare iribojegue majarã erã masibirirare buherã iiaa gũa. Masare gũa õaro buheboro dopa serẽbasaque mari Pagũre. Yũhũ Goãmũ yare wereniguiiri waja dohpaguere peresugue ãhraa. Eropigũ mũa eropa serẽcũ gahmea ãgũ yare yũ õaro iiboro dopa. Cristo ãgũ dorediro dopa ta yũ wereburire serẽque.

⁵ Jesu yarã árĩbirã mera árĩrã õaro iique mũa. Cristo yare wereque erãre. Erã mera mũa árĩropẽ ta eropa ta õaro iique erã Jesu yarã árĩboro dopa.

⁶ Gajirã mera weretamurã õaro sũaro mera weretamuque. Õari dihtare wereniguique. Mũa eropiirã gajirã erã Jesucristo yare mũare serẽpicũ õaro masiri mera yũhrirãca erãre.

Õadoretpũ Pablo

⁷ Tĩquico mari acaweregũ Jesu yagũ ãhrimi. ãgũ yũ árĩricũrĩre mũare weregũcumi. ãgũ mari mahigũ ãhrimi. Cristo yare buhegũ, gũa mera mohmegũ ãhrimi. Ne iri mohmerire duhubeami ãgũ.

⁸ Mũa pohrogue ãgũre obeogũ iiaa yũhũ gũa árĩricũrĩre mũa masiboro dopa. ãgũre obeogũ iiaa yũhũ mũare mucubiricũ iibure.

⁹ Onésimo mari acaweregũ mera wapimoa obeogũ iiaa. ãgũ sã Cristo yare ne duhubeami. Mũa mera majagũ ãhrimi. Erã perã yũ dohpa tarirare wererãcoma mũare.

¹⁰ Aristarco peresugue árĩgũ yũ mera majagũ mũare õadoremi. Marco sã õadoremi. ãgũ Bernabé pagũ magũ ãhrimi. Mũa pohrogue ãgũ ejacũ õaro mera ãgũre bocatĩrique yũ mũare werebeodiro dopa ta.

¹¹ Jesu waĩcũgũ “Justo,” erã arĩ piyugũ õadoremi ãgũ sã. Oã ta yũ mera mohmerã judio masa gohra ãhrima. Judio masa gohra erã dihta Goãmũ yare yũ mera buhema. Õpa buhea gũa Goãmũ yarã masa waboro dopa. “Jesucristo yũ Opũ ãhrimi,” erã arĩboro dopa buhea gũa. Erã yũre õaro itamunirã ãhrima.

¹² Epafra mũa mera árĩdigũ mũare õadoremi. ãgũ Jesucristo dorerire õaro iigũ ãhrimi. Goãmũre serẽgũ, turaro mũa ya árĩburire serẽbasaniguicãmi ãgũ. Goãmũre õaro guñaturaniguimorãre, ãgũ gamero dopa iimorã mũa árĩboro dopa eropa Goãmũre serẽbasaniguicãmi ãgũ.

¹³ ãgũ mũa ya árĩburire turaro serẽbasami. Laodicea majarã ya árĩburire, Hierapoli majarã ya árĩburi sãre ãgũ turaro serẽbasami. ãgũ eropa iigũ árĩcũ ãgũ mũare weregũ iiaa.

¹⁴ Duhturu Luca waĩcũgũ mari mahigũ mũare õadoremi. Dema sã õadoremi.

¹⁵ Õaporo mari acawererã Laodicea majarã. Ninfa sã õaporo. Jesu yarã igo pohro gamenererã sã õaporo.

¹⁶ Ipũre yu gojabeorapũre buhetuha Laodicea majarã sãre obeoque. Eropirã erãre Laodicea majarãre yu gojabeorapũre mua sã buheque.

¹⁷ Eropirã õpa arĩque Arquipore: “Mari Opu Jesu yagu mu arĩcũ ãgu mohmerire apidi arĩmi mre. ãgu eropa apicũ iri mohmerire õaro mohme ojogorocũque mũhũ,” arĩque ãgure.

¹⁸ Yũhũ Pablo, yu mojoto mera ire gojaa. Mũare õadoreã yũhũ. Peresugue yu arĩrire guña serẽbasaque Goãmũre. Óaro arĩque mua. Goãmũ ãgu mahiri mera mũare õadoreã. Iripẽta ãhraa.

1 Tesalonicenses

Pablo gojañumi Jesu yarãre Tesalónica majarãre

¹ Yꝰ Pablo, Silvano, Timoteo mera ipũre mũare gojabeoa. Mũapꝰ Tesalónica majarã mari Pagꝰ Goãmꝰ yarã árĩrã mari Opꝰ Jesucristo yarã sã ãhraa mũa. Eropigꝰ Goãmꝰ mari Pagꝰ, Jesucristo mari Opꝰ mera mũare ðadorea. Ĩꝰ itamuri mera ðaro árĩque.

Jesu yarã Tesalónica majarãpꝰ Jesure erã ðaro umupeorare wereñumi Pablo

² Goãmꝰre serẽrã mũa árĩpehrerãre guña mucubiriri mera. Mũa Jesure umupeorire guñarã “Õatariari ãhraa,” arĩ serẽniguicãa gꝰa Goãmꝰre.

³ Mũa Jesucristore “Diaye iigꝰ ãhrimi,” arĩ umupeoniguicã waĩcꝰa. Eropa umupeoniguicãrã Jesucristo ya árĩburire ðaro iirã waĩcꝰa. Jesucristore, gajirã sãre mũa ðaro mahi umupeorã waĩcꝰa. Eropa mahirã Jesucristo ya árĩburire bũrigã iirã waĩcꝰa mũa. Eropirã Jesucristo ĩꝰ itamurire corerã waĩcꝰa mũa. Ĩꝰre eropa corerã ĩꝰ yare iirã duhubirã waĩcꝰa. Eropa iirã mũa Goãmꝰ mari Pagꝰ ĩacũ ðaro iiaa. Goãmꝰre gꝰa serẽrã irire mũa eropa ðaro ii waĩcꝰare guñaniguicãa.

⁴ Gꝰa acawererã, ðpa peeque. Mũare Goãmꝰ mahimi. Eropigꝰ mũare ĩꝰ yarã árĩmorãre beyepꝰ. Irire masia gꝰa.

⁵ Gꝰa sohõ árĩrasubu mũa mera árĩrã ðari buherire mũare gꝰa wererã gꝰa pepiri mera werebirabꝰ. Espĩritu Santo ĩꝰ doreri mera ĩꝰ yare wereabꝰ gꝰa mũare. Eropa werecũ iri buheri diaye ta árĩrãre ðaro masiabꝰ mũa.

⁶ Eropa masirã mũa iri ðari buherire ðaro pee ñeabꝰ mũa mucubiriri mera. Eropirã mũa eropa peecũ ĩha gajirã gamebirã mũare ñero iima. Erã mũare ñero iiquerecũ ta mũa Espĩritu Santo itamuri mera ðaro mucubiriabꝰ. Eropirã gꝰa mũa watope árĩrã gꝰa ðaro árĩricũre masiabꝰ mũa. Eropirã mũa gꝰa diaye maja iirare ĩarã gꝰare ĩhacũbꝰ. Eropirã Jesu mari Opꝰ ĩꝰ iidiro dopa ta iiabꝰ mũa.

⁷ Mũa eropiicũ pee Jesu yarã Macedonia yeba majarã, Acaya yeba majarã sã mũa eropa ðaro iirare peeañorã. Eropa peerã erãpꝰ mũa iidiro dopa ta iiañorã erã sã.

⁸ Eropirã mũaguere Jesucristo mari Opꝰ yare peesũyoro. Goãmꝰre mũa umupeorare Macedonia majarã Acaya majarã sã peeañorã. Erã dihta peebirañorã. Árĩpehroero majarã mũa umupeorare peeañorã. Eropirã gꝰa mũa umupeorare gajirã masituhajacũ ĩha werebirica erãre gꝰapꝰ. Erãpꝰ gꝰare werema.

⁹ Õpa arĩma gꝰare mũa iirare wererã. “Tesalónica majarã mũare ðaro bocatĩriñorã mũa erogue ejacũ. Erã Jesucristo yare pee erã goãmarã wéanirãre umupeonirã árĩrã gohrotoañorã. Gohrotorã Goãmꝰ gohra ojocarigũre diaye iigũre umupeonũgañorã. Eropirã dohpague Goãmꝰ yare iirã iiañorã.

¹⁰ Eropirã Goãmꝰ magꝰ Jesucristo ĩꝰ umũsigue ariburiñe ðaro corerã ãhrañorã,” arĩ werema gꝰare. Jesure sĩridigũre Goãmꝰ masupꝰ. Eropigꝰ Jesupꝰ marire ñetariaro dipuwajacũbonirãre taudigꝰ ãhrimi.

2

Pablo Tesalónicaque ĩꝰ buherare wereñumi

¹ Mũa pohro gꝰa árĩrã eropa árĩcãrã iibirabꝰ. Mũare ðaro itamurã árĩmũrabꝰ gꝰa. Irire ðaro masia mũa, gꝰa acawererã.

² Ero core Filipino maca gꝰa árĩrã ñero taribꝰ. Gꝰare ñero erã iirare masia mũa. Gꝰare erã eropa ñero iiquerecũ ta Goãmꝰ itamuri mera gũiro mariro Goãmꝰ yare

ōari buherire wereniguirā gua ejabu mua pohroguere. Mua árīro sāre guare masa bajarā erā īhaturiquerēcū ōari buherire buheabu gua mware.

³ Eropirā mua pohro árīrā mware gua werera ōaro diaye majare buheabu gua mware. Eropa wererā mware ñero iidiarā árībirimurabu gua. Mware guyadiarā buhebirimurabu gua mware.

⁴ Goāmū gamero dopa ta buhea gua. Ōari buherire buhemorāre Goāmū beyemi guare. Eropa beyegu īgu ya buherire guare weredoremi. Eropirā masa guare erā īhasuaburire buherā iibea gua. Goāmū guare īgu īhasuaburire īgu yare buhea gua. Goāmū mari pepirire dohpa mari iidiarire ōaro masimi.

⁵ Eropirā gua mware ōari buherire wererā gajinore amarā ejabirimurabu. Eropirā werenigui guyarā iibirimurabu gua mware. Eropirā gua buherā mware niyerure aīmorā iibirimurabu. Irire gua mua pohro eropa ōaro iirare mua masia. Goāmū sã irire masimi.

⁶ Gua eropa buherā mua guare umupeoburire dorebirimurabu. Gajirā sāre eropa ne dorebirimurabu.

⁷ Gua Cristo īgu apinirā árīrā mware doremasiboaya. Ne eropa dorebirabu gua. Gua dorebirā majirāre nijisoro dopa ta mware ōaro iimurabu mahiri mera.

⁸ Eropirā mware ōaro gamerā Goāmū yare ōari buherire weremurabu gua mware. Gua basi ta árīpehrero gua iimasiburire mware itamumurabu. Gua mahirā mua árīcū eropa itamuabu mware.

⁹ Eropirā mware mahirā buringā itamumurabu. Irire guñaa mua, gua acawererā. Goāmū yare ōari buherire wererā árīrā, mua oparire serē garibobirimurabu mware. Eropirā gua basi mohmemurabu gua baburire wajatamorā. Eropirā umure, ñamigue sāre mohmemurabu gua.

¹⁰ Eropirā ōaro Goāmū gamero iirā ñeri dipuwaja mariro diaye ta iimurabu mware Jesu yarāre. Eropirā gua mua mera eropa queoro árīrare masia mua. Goāmū sã irire masimi.

¹¹ Eropirā erā pagu īgu porāre īgu ōaro were īgu mucubiricū iidiro dopa ta gua mua sāre árīpehrerāre wererā mucubiricū iiaabu mware. Irire masia mua.

¹² Goāmū mware īgu opu árīroguē īgu ōatariaro árīroguē mua árīmorāre beyedigu árīmi. Eropirā mua īgu yarā árīrā īgu árīro dopa ta ōaro iiniguicāro gahmea, arīmurabu.

¹³ Eropirā Goāmū yare mware gua wererare mua peerā ōpa pepibu mua: “Masa erā pepiri mera iri buheri árībeaa. Goāmū ya buheri ta āhraa,” arī pepibu mua. Irire mua eropa pepicū masirā mucubiria gua. Eropirā Goāmūre serērā, “Ōhaa,” arāa gua īgure. Eropa ta āhraa. Mware gua buheri, Goāmū wereniguri diaye ta árīri āhraa. Eropigu mua Goāmū yare ta peecū īgu ya buheri mera ōaripure gohrotocū iimi mware.

¹⁴ Eropirā Jesucristo yarā mua árīcū ĩarā i yeba majarā Jesure gamebirāpu ñero iiañorā mware. Mua eropa wadiro dopa ta Judea yeba majarā sāre wayoro. Eroguē sāre Jesucristore umupeorāre erā ya yeba majarā sã ñero iiañorā. Judio masa Jesure gamebirā erāre ñero taricū iiañorā.

¹⁵⁻¹⁶ Mata judio masapu iribojegue majarā Goāmū ya weremuhtanirāre wejēmūrinirā árīma. Eropirā mari Opu Jesucristo sāre wejēñorā erā. Eropirā erā Jesucristo yare gamebirā gua sāre ñero ii cohāma guare erā ya yebare. Eropirā erā judio masa árībirāre erā dederebiriborore gua erāre Goāmū yare werēcū guare judio masa cāhmotamūrima. Goāmū yare weredorebirima guare. Erā Jesu yarāre īhaturī árīmūrima. Erā eropiirare Goāmū gamebirigohracāmi. Eropiro erā judio masa ñero iira dipuwaja wwaro árītuhaya. Erāre Goāmū buringā dipuwaja moagucumi.

Pablo Tesalónica majarā pohroguē dipaturi curigu wadiaripu

¹⁷ Gũa acawererã, mũa mera dohpaguere árĩbiriquererã ta mũare guñarã iiaa. Eropirã mũare buringã ãdiarã mũa pohroque wadiarabũ gũa.

¹⁸⁻¹⁹ Bajasuburi yũhũ mũare ãagũ wadiarabũ. Watĩpũ gũa wabodirore goroweoami. Eropirã gũa wabiricarabũ. Gũare mucubiricũ iirã mũa árĩcũ mũare ãdiarabũ. Mari Opũ Jesucristo i yebague dujaricũ turaro mucubirirãca mũa mera. Eropirã mucubirirã mũa mera Jesu core niguirãca.

²⁰ Eropa ta ãhraa. Mũare ãagũ Jesupũ “Õaro buhenirã ãhraa mũa,” arĩgũcumĩ gũare. Eropirã õaro mucubirirãca gũa.

3

¹⁻² Eropii mũare yoari boje gũa ãabirã mũare buringã peediarã irire guñarã Timoteore mũa pohroque obeoabũ. Ñgũ mari acaweregũ Jesu yagũ Goãmũ pohro majagũ gũa mera õari buherire buhegũ ãhrimi. Eropirã ãgũre obeoabũ Jesucristore mũa õaro umupeoburire mũa mucubiriburi sãre. Ñgũre obeorã gũa seyaro Atena maca dujabũ.

³ Mũa Jesucristore umupeora waja gajirã mũare ñero iiañorã. Eropirã mũa Jesu yare mũa cóãbiriboro dopa itamubure obeoabũ Timoteore mũa pohroque. Mari Jesu yarã árĩrãre eropa ta gajirã marire ñero taricũ iirãcoma. Irire masia mũa.

⁴ Mũa mera ero coreguere árĩrã õpa arĩ weretuhajabũ mũare: “Mari Jesucristore umupeora waja gajirã marire ñero iirãcoma,” arĩ weretuhajabũ mũare. Eropirã gũa werediro dopa ta erã ñero iima mũare. Irire mũa õaro masia.

⁵ Eropigũ mũare mahitariagũ mũare yoari boje ãabigũ mũare buringã peediabũ yũhũ. Eropigũ Timoteore obeoabũ yũhũ mũa Jesure umupeorire masibu. “Watĩ mũare ñero iidoreri,” arĩgũ, “Mũare gũa buherare mũague duhuri,” arĩgũ ãgũre obeoabũ yũhũ.

⁶ Eropigũ dohpaguere Timoteo mũa pohroque árĩdi gũa pohroque dujarami. Eropa dujaragũ õari querere gũare wereami ãgũ. Jesure mũa õaro umupeorare mũa gajirã mera õaro mahira sãre ãgũ wereami gũare. Eroparĩgũ gũare mũa õaro guñara sãre wereami. “Erã sã mũare buringã ãdiamã,” arĩ wereami ãgũ gũare. Ñgũ eropa arĩ werecũ peerã mucubiria.

⁷ Eropirã gũa dohpaguere ñero tarirã árĩquererã mũa Jesure õaro umupeocũ peerã gũa mucubiria.

⁸ Jesure mũa õaro umupeorare pee ãgũ yare mũa cóãbirirare peerã õaro pepia gũa.

⁹ Eropa pepirã Goãmũ ãaro gũa buringã mucubiria. Eropa mucubirirã Goãmũre serẽa, “Õhaa,” arĩrã.

¹⁰ Eropirã gũa basi mũare ãaburire Goãmũre serẽniguia. Õmũri ñamiri sãre serẽniguicãa. Mũare ãdiarã Jesucristo yare mũa õaro masipehocũ itamudiaca ãgũre mũa õaro umupeonemoboro dopa.

¹¹ Goãmũ mari Pagũ ãgũ basi mari Opũ Jesu mera gũare itamuporo mũa pohroque gũa waburire.

¹² Eropigũ mari Opũ Jesu árĩpehrerã mũa mera majarãre árĩpehrerã gajirã sãre mahinemoburire iiporo mũare. Gũa mũare mahi umupeodiro dopa ta mũa sã buringã mahinemocũ iiporo mũare.

¹³ Mũare ãgũ õaro itamuri mera mũa dipuwaja marirã ñeri marirã árĩrãca Goãmũ mari Pagũ ãacũ. Eropa ta árĩrãca mũa mari Opũ Jesu dujaricũ árĩpehrerã ãgũ yarã õarã mera i yebague.

4

Goãmũre mucubiricũ iidiarã õpa iique, arĩ were gojañumi Pablo

1-2 Dohpaguere Jesu mari Opu igu dorero mera muare opa werea: “Goamure mucubiricũ iidiarã opa iique,” arĩ buheabu gua muare. Gua eropa buhera puhru gua buhediro dopa ta iayoro mua. Iri buherire oaro masia mua. Eropirã mua Goãmũ yare oaro iirã ahraa. Eropirã mua eropa iidiro dopa ta duhubirã ta. Muraro ta iinemoque daja. Irire burigã werea muare.

3 Irire muare werenemogura. Mua opa arĩcũ gahmemi Goãmũ. Ñerire iibirã Goãmũ yare iirã arĩque. Eropirã nome mera ñero iiro mariro arĩque mua uma. Mua nome sã uma mera ñero iiro mariro arĩque.

4 Ñero iibiraro mariro umupeori mera mua marasã nomere opaque. Mua irire masicũ gahmemi Goãmũ.

5 Goãmure gamebirã Goãmure masibirã ñerire uaribejarã nomere erã gamero dopa ta iibiricãque mua.

6 Opa ta mua iibiricũ gahmemi Goãmũ: Ne yujugu mua acaweregu marapore yajabiricãporo. Eropa yajagu igu acaweregure umupeobigu iimi igu. Eropigu eropa iigure mari Opu iri ñerire igu ya dipuwaja moabu arĩgu tiimi. Eropirã muare gũisãrã irire wereabu muare.

7 Ñerire pepimorãre, ñerire iimorãre beyebirimi marire Goãmũ. Ñerire iibiri-morãre oarire iimorãre beyemi Goãmũ marire.

8 Eropigu oarire mari iimorã arĩcũ Igu Espiritu Santo odigu arĩmi marire. Eropirã iri ñerire iibiricãro gahmea. Eropigu yujugu i gua wererare yuhribigu Goãmũ yapu sãre yuhribigu ahrimi.

9-10 Mua acawererãre, Jesu yarãre mua game mahiburire Goãmũ muare buhetuhajami. Igu eropa buhecũ mua diaye ta Jesu yarãre Macedonia majarã sãre arĩpehrerãre oaro mahi umupeo waĩcua. Mua eropa mahicũ peegu “Mua acawererãre mahique,” arĩ buhebeaa daja muare. Eropigu opa dorea daja yuhu. Mua gajirãre mahiro dopa ta erãre mahinemoque.

11 Eropirã mua basi game ihaturo mariro arĩque. Gajirãre gajiropa arĩ wereniguibiricãque. Eropa iacãque erãre. Eropirã mua ya mohmeripure oaro mohmeque. Ero coregue ta muare eropa iidoreabu.

12 Mua eropa mohmerã gajirãre barire amasome. Eropirã erã muare oaro wereniguirãcoma.

I yebaguere Jesucristo igu dujariborore werepu Pablo

13 Jesure gamebirã Jesu pohroguere wasome. Eropirã erã mera majarã erã sĩricũ iarã burigã bujawerema. Sĩrinirã mura erã waborore diaye ta oaro mua masicũ gahmea gua. Gajirã erã bujawerediro dopa mua bujawerebiriboro dopa muare masicũ iidiaa.

14 Jesu igu sĩrira puhru masa muriadigu arĩmi. “Iri diaye ta ahraa,” arãa mari. Eropa arĩrã arĩrã i sãre “Diaye ta ahraa,” arãa mari. Goãmupu igu yarã sĩrinirã murare erã masa muriacũ Jesu mera aricũ iigucumi. Iri sãre “Diaye ta ahraa,” arãa mari.

15 Mari Opu igu buhediro dopa ta ire werea. Jesucristo igu dujaricũ igu yarã ojocarirã sĩrinirã core masa muriamuhtasome. Sĩrinirã murapu ojocarirã core masa muriamuhtarãcoma.

16 Opa arĩroca Jesu igu dujaricũ: Mari Opu igu basi dijarigucumi umusigue arĩdigu. Dijarigu busuro mera werenigui, doregucumi. Igu dorecũ igu anyua opu burigã piyugucumi. Eropa igu piyucũ Goãmũ ya corneta busumuroca. Erã eropiicũ Cristore umupeonirã sĩrinirã mura masamura muhtarãcoma.

17 Erã puhru mari ojocarirãre sĩrinirã masanirã mera Goãmũ aĩ muriagucumi. Igu eropa iicũ mari Opu Jesure bocatĩrirãca mari. Eropirã mari Opu Jesu mera arĩniguicãrãca.

¹⁸ Eropirã i yu wererare mua mera majarãre wereque. Eropa arĩ wererã mucubirĩca mua árĩpehrerã. Mari Opu Goãmũ ĩgu wereri ta ahraa i.

5

¹ Jesu ĩgu dujariburinũre “Inuri árĩcũ ĩgu dujarigũcumi,” arĩ mũare were gojabeosome.

² ĩgu dujaririnũre marire masima masiya mara. Yajari masu ñamigue guñaña mariro ĩgu yajagu ariro dopa ta i yebaguere mari Opu guñaña mariro dujarigũcumi. Iri sãre masia mua.

³ Eropirã masapu “Dohpaguere mari oaro árĩcãa. Gũhyari mara marire,” erã eropa arĩ pepirisubu mata ñero waroca erãre. Ero eropa wacũ ne nohogue gohra duhri wiria masisome. Dederea warãcoma. Niji wahũgo guñaña mariro igo pũriro pepiro dopa guñaña mariro eropa waroca masare Jesu ĩgu dujaricũ.

⁴ Yu acawererã, mũapũre eropa wasome. Yajari masu wihi opũre ĩgu ucudiro dopa ta mũapũre eropa wasome. Jesu arigu mũare ucusome. Naitĩarore erã ĩha masibiro dopa gajirã Jesure ne masibeamã. Mũapu erã iro dopa árĩbeaa.

⁵ Mua árĩpehrerã Jesu yarã ahraa. Eropirã boyorore erã ĩha masiro dopa ta Jesu ĩgu ariborore masia mua. Gajirã ĩgũre masibirã iro dopa árĩbeaa mua. Eropirã ucasome ĩgu dujaricũ.

⁶ Eropirã carĩrã iro dopa árĩbircãro gahmea. Oaro pee masirã aħri Goãmũ yare oaro pepiro gahmea. Eropirã Jesucristo dujariborore oaro corero gahmea.

⁷ Ñamire carĩrã dopa árĩbircãro gahmea. Ñamire mererã dopa árĩbircãro gahmea.

⁸ Ũmũre árĩro dopa oaro pee masi árĩro gahmea. Eropirã marire watĩ ñero iidoreburire iibircãro gahmea. Surara gamewejẽgu wagu come suħriro saña, come sãpea peya ĩgu cãhmotaboro dopa mari sãre watĩ ñero goroweoborore cãhmotaro gahmea. Opa iiro gahmea watĩre cãhmotabure: Jesucristore “Diaye iigu aħrimi,” arĩ umupeoniguicãro gahmea. Goãmũre masa sãre mahiniguicãro gahmea. Eropirã Jesu mera mari Goãmũ pohro mari árĩburire masi corero gahmea. Mari eropiirã ñero iibiriburire cãhmotarã árĩrãca.

⁹ ĩgu dipuwaja moamorãre marire beyebiripu Goãmũ. Jesucristo mari Opu marire dipuwaja marimorãre, peamegue wabonirãre ĩgu taumorãre beyepũ marire.

¹⁰ ĩgu Jesu mari ya árĩburire ta sĩribasadiqu árĩmi ĩgu mera mari árĩburire. Eropirã ĩgu dujaricũ ojocarirã árĩrã sĩrinirã sã yujuropa ta ĩgu mera árĩrãca mari ĩgu yarã árĩrã.

¹¹ Eropirã mua mera majarãre dohpague mua mucubiricũ iidiro dopa ta mua basi mua mucubiricũ iique daja. Eropirã mua basi ta Goãmũre umupeonemocũ iique mua mera majarãre Goãmũ yare wererã.

Jesu yarãre Pablo weretuũmi

¹² Jesucristo yare buherã mua oaro iiburire wererã aħrimã mua pohro. Erãre mari Opu Jesucristo buhedoregu beyeũmi. Erã ĩgu beyenirã árĩcũ oaro umupeoque erãre. Mua erãre eropa umupeocũ gamegu bũrigã dorea mũare.

¹³ Erã mohmerire erã iicũ erãre mahiri mera oaro umupeoque. Eropirã gamequeãro mariro árĩrã gahmea.

¹⁴ Gũa acawererãre, mũare, opa bũrigã werea daja. Mohmediabirãre mohmedoreque mua. Duhudiarãre “Goãmũ itamuri mera duhubiricãque,” arĩque erãre. Jesure merogã umupeorã sãre itamuque. Erã mata pee masibiricũ ĩha guabiricãque erã mera.

¹⁵ Yujugu mũare ĩgu ñero iiquerecũ mũapu dipaturi ĩgũre ñero ii gamebiricãque. Mua mera majarãre árĩpehrerã gajirã sãre oaro mera umupeoque.

¹⁶ Eropirã umuri nucu Goãmũ mera eropa mucubiriniguicãro gahmea mũare.

¹⁷ Eropirã Goãmũre eropa serẽniguicãro gahmea.

¹⁸ Mũa õaro tarirã, mũa ñero tariquererã Goãmũre “Õhaa,” arĩro gahmea. Goãmũre “Õhaa,” arĩrã, Goãmũ ãgu gamediro dopa ta iirãca mũa Jesucristo yarã arĩrã.

¹⁹ Eropirã Espĩritu Santo mũare ãgu wererire yãhribirã arĩbiricãque.

²⁰ Espĩritu Santo ãgu masiri mera gajirã mũare buheama. Erã eropa buhecũ erã buherire gamebirã arĩbiricãque.

²¹ Eropirã gajirã mũare gajiropa erã arĩ buhecũ iri Goãmũ ya arĩbiricũ masique mũa. Eropirã Goãmũ ya buheri iri arĩcũ sãre masique mũa. Eropirã õari dihtare gameque.

²² Eropirã iri ñerire arĩpehreri ñerire gamebircãro gahmea.

²³ Eropigũ Goãmũ marire õaro iirã arĩcũ iigu ãhrimi. ãgu ãgu basi mũare ãgu yarãre mũa õarã ñeri marirã arĩcũ iinemoporo mũare. Mũa ðupu sãre mũa siporã sãre õaro ãhadibuporo mũare. Mari Opũ Jesucristo i yebaguere ãgu dujariboro core Goãmũ mũare õaro ãhadibuporo mũa ñerire iibiriboro dopa. ãgu eropa iicũ Jesucristo dujaricũ ñeri marirã arĩrãca mũa.

²⁴ Eropa ta iigucumi Goãmũ. ãgu mũare beyedigũ ãgu arĩdiro dopa ta iimi.

Pablo erãre õadorebeõnumi

²⁵ Gũa ya õaro arĩburire Goãmũre serẽbasaque mũa sã, gũa acawererã.

²⁶ Jesu yarãre bocatĩrirã arĩpehrerãre mahiri mera mojoto ñeaque mũa.

²⁷ Jesu mari Opũ ãgu doreri mera mũare werea yũhũ. Arĩpehrerã Jesu yarã gamenererãre ipũre buheque mũa.

²⁸ Jesucristo mari Opũ ãgu mahiri mera mũare burigã õadorea. Eropa ta arĩniguicãporo. Iripẽta ãhraa.

2 Tesalonicenses

Pablo ïgu mera majarã mera gojabeoñumi daja Jesu yarã Tesalónica majarãre

¹ Yũhũ Pablo, Silvano mera, Timoteo mera ipũre mũare gojabeogu iiaa. Mũa Tesalónica majarã mari Pagũ yarã ãhraa. Mari Opũ Jesucristo yarã ãhraa mũa.

² Eropigũ mari Pagũ Goãmũ, Jesucristo mari Opũ mera mũare ðadore. ïgu itamuri mera ðaro árĩque mũa.

I yebaguere Jesucristo dujarigũ dipuwaja moagũcumĩ, arĩ gojañumi Pablo

³ Mũa Jesucristore “Diaye ta iigu ãhrimi,” arĩ umupeorã umupeonemorã árĩ waĩcũabũ. Eropirã mũa gajirãre mahi umupeorã turaro mahi waĩcũabũ. Mũa eropa árĩcũ pee Goãmũre ðaro mera serẽro gahmea guare. “Mũhũ erã mera ðaro iiaa,” arĩro gahmea Goãmũre.

⁴ Mũa Jesure umupeora waja gajirã mũare erã ñero iiquerecũ mũa ñero tariquererã Jesure umupeonigui waĩcũabũ. ïgũre umupeorã duhubirã waĩcũabũ. Mũa eropa iicũ pee mucubiriri mera werea guã gajirãre Goãmũ yarãre.

⁵ Eropirã mũa Jesure umupeora waja gajirã mera ñero tariquererã Goãmũre umupeoniguicã waĩcũabũ. Goãmũrũ diaye iigu ãhrimi. Eropigũ ïgu mũa ïgũre eropa umupeocũ ïha ïgu Opũ árĩroguere wadoregũcumĩ mũare.

⁶ ïgu Goãmũ diaye iigu árĩgu gajirãrũre mũare ñero iinirãrũre erãrũre ñero taricũ iigũcumĩ Goãmũ.

⁷ Eropigũ mari ñero tarinirãre marire soocũ iigũcumĩ mari Opũ Jesu dujarigũ. ïgu dujarigũ anyua turarã mera peame ãjũro iro dopa dehyoagu arigũcumĩ ãmarogue.

⁸ Eropa arigũ Goãmũre masibirãre erã ya dipuwaja moagũcumĩ. Mari Opũ Jesucristo ïgu ðari buherire tarinũganirãre dipuwaja moagũcumĩ erãre.

⁹ Eropirã erã erã ya dipuwaja dedererãcoma. Peamegue ñero tariniguirãcoma. Eropirã erã mari Opũ Jesu ïgu dorerogue ïgu ðari árĩroguere ne wamasisome. Eropa ta waroca irinũre Jesucristo ïgu dujaricũ.

¹⁰ Irinũ ta ïgu aricũ ïgu yarã ïhamariarã “Diaye ta turagu, ðagu ãhrimi,” arĩ wereniguirãcoma. Eropirã ïgũre ðaro peenirã ïgũre ïarã umupeorãcoma ðaro ïgũre. Mũarũ Jesu yare guã buherare ðaro peeabũ. Eropirã mũa sã ïgu mera árĩrãca.

¹¹ Eropirã Goãmũre serẽniguica guã mũa ya árĩburire. Õpa arĩ Goãmũre serẽbasaa ïgũre mũare itamudorerã. “Erã mũ beyenirã mũ árĩro dopa ta erã árĩcũ iique,” arĩ serẽbasaa. “Goãmũ, mũ doreri mera erã ðaro iidiarire erã iicũ itamuque. Erã mũre umupeorã mũ gamerire erã iicũ iique,” guã arĩ serẽbasaa Goãmũre.

¹² Mũa eropa Goãmũ gamerire iicũ ïha gajirã sã umupeorãcoma mari Opũ Jesucristore. Eropigũ Jesucristorũ mũare ðaro ïagũcumĩ. Eropigũ Goãmũ marire mahigu guã arĩ serẽbasaro dopa ta iigũcumĩ mari Opũ Jesucristo mera.

2

Ñeri mera masare weresãgu dehyoagũcumĩ, arĩ gojañumi Pablo

¹ Dohpague mari Opũ Jesucristo i yebaguere ïgu dujariborore werenemodiaca yũhũ mũare. ïgũre mari gamenere bocatĩburire werediaca. Eropigũ ðpa arĩ bũrigã werea mũare, guã acawererãre.

² Gajirã mũare ðpa arĩbocoma: “Mari Opũ ïgu dujariburinũ, pehrerinũ árĩroguere iiaa,” arĩbocoma mũare. Erã eroparĩcũ peerã pee ãcabiricãque. Eropirã peerã peewisibiricãque. “Goãmũ yũre eropa ta arĩdi árĩmi,” arĩbocumi mũare gajigu.

Gajigu sã muare buhegu eropa ta arĩbocumi. Gajigu sã eropa ta arĩ gojabeobocumi, “Yuhũ Pablo ta aħraa,” arĩ guya gojabeogu. Irire muare weregure masibea yuhũ.

³ Eropirã gajirã muare guyacũ ne peebiricãque. Irinũ Jesucristo dujariburinũ arĩboro core õpa waroca. Bajarã masa Goãmure cóarãcoma. Eropigu ñeri mera masare weresãgu dehyoamũhtagucumi. Īgu dederebu arĩgu aħrimi.

⁴ Īgu Goãmure umupeorire, goãmarã sãre umupeorire gamebigucumi. Īgu dihtare umupeodoregu “Arĩpehreri weca opu aħraa yuhũ,” arĩgucumi ĩgu. Eropigu ĩgu Goãmũ ya wihi doagu, “Yuhũ ta Goãmũ aħraa,” arĩgucumi ĩgu masare ĩgure umupeodoregu.

⁵ Yuhũ mua mera arĩrasubure irire ta werebũ. ¿Irire guñari mua?

⁶ Dohpaguere ĩgure ñeri mera masare weresãgure arĩdorebeamĩ dohpa. ĩgure arĩdorebigure masica mua. Queorinũ arĩcũ ĩgu ñeri mera masare weresãgu dehyoagucumi.

⁷ Dohpaguere ĩaro mariro ĩgu ñerire mohmenugatuhajacumi. ĩgu ñeri iidiarire arĩpehrerire iimasibeamĩ dohpa. ĩgure arĩdorebigũ ĩgu wara pũhrũ arĩpehrerire ñerire iigu ĩgu ñeri mera masare weresãgu dehyoagucumi.

⁸ Eropiira pũhrũ mari Opu Jesucristo ĩgu wereniguiiri mera ĩgure wejẽcãgucumi. Eropigu Jesupu dujarigu ĩgu dehyoari mera ĩgure wejẽ dedeocãgucumi ĩgure.

⁹ ĩgu ñeri mera masare weresãgũpũ watĩ dorero mera arigu baja deyoro moaro dopa arĩrĩre ii guyagucumi masare.

¹⁰ ĩgu eropa arĩpehrerire ii guyacũ peamegue wamorãpũ ĩgure peerãcoma. Erã diaye arĩrĩre gamebirã aħrima. Erã eropa gamebiricũ Goãmũ erãre dederemorãre tausome.

¹¹ Eropigu diaye arĩrĩre gamebirãre Goãmũ erãre guyaripũre peecũ iigucumi.

¹² Goãmũ arĩpehreri diaye arĩrĩre peediabirinirãre, ñerire iidianirãre erã ya dipuwaja moagucumi.

Goãmũ mũapũre beyeñumi ĩgu taumorãre, arĩ gojañumi Pablo

¹³ Acawererã, mari Opu mahirã, matague ta Goãmũ mũapũre dederebonirãre ĩgu taumorãre beyepũ muare. Mua Espĩritu Santo itamuri mera ñeri mariro mua arĩmorã sãre beyepũ. Mua ĩgu yare peemorã arĩmorãre beyepũ. Eropirã ĩgu muare beyerare guñarã Goãmure serẽrã “Õhaa,” arĩniguicãro gahmea guare.

¹⁴ Eropigu iri õari buherire gũa buhera mera Goãmũ muare ĩgu yarã arĩcũ iimi mari Opu Jesucristo ĩgu õari oparire mua sã opaboro dopa.

¹⁵ Eropirã õaro guñaturarã arĩque mua. Eropirã gũa wereniguiiri mera gũa gojabeo-rapũri mera iri buherire õaro guñaque mua. Eropirã iri buherire tarinũgabiricãque.

¹⁶ Mari Opu Jesucristo ĩgu basi Goãmũ mari Pagũ mera marire mahigu, mũuri mũcu marire mucubiricũ iimi. Marire mahigu peamegue wabonirãre taugucumi marire. Eropirã Goãmũ ĩgu tauborore õaro masi mucubiria mari.

¹⁷ Eropigu Jesucristo mari Pagũ mera muare sĩporã turaniguicũ iiporo. Eropigu mua ĩgu yare duhubiricũ iiporo. Arĩpehreri õari iirire õari wereniguiiri sãre muare iicũ iiporo.

3

Gũa ya arĩburire Goãmure serẽbasaque, arĩ gojañumi Pablo

¹ Acawererã, dohpague gũa ya arĩburire Goãmure serẽbasaque. Mari Opu buheri cãhmotaro mariro bajarã masare buheburire serẽbasaque. Eropirã ĩgu buherire mua õaro gamediro dopa ta gajirã bajarãpũ iri buherire umupeori mera erã gameboro dopa serẽbasaque mua Goãmure.

² Gajirã Jesure umupeobeama. Eropirã erã Jesure umupeobirã ñerã masa guare erã ñero iidiarire Goãmure serêbasaque guare ïgu itamuboro dopa.

³ Mari Opu ðagũ ïgu werediro dopa ta iimurimi ïgu. Eropigu mũare ïgure umupeocũ iigucumi. Eropigu mua ñero iibiriburire ïgu mũare cãhmotağucumi.

⁴ ïgu mũare ïgu eropa cãhmotarare masia gũa. Eropirã mũare gũa dorediro dopa ta iiaa mua. Eropirã irire iirãca daja mũraro ta. Iri sãre masia gũa.

⁵ Eropigu mari Opu Goãmũ ïgu mũare mahirire mũare masicũ iiporo. Eropigu Cristo ñero taririsubu ïgu sïporã turadiro dopa ta mua sãre sïporã turaniguicũ iiporo mari Opu.

Marire turaro mohmero gahmea, arĩ gojañumi Pablo

⁶ Jesucristo mari Opu ïgu dorero mera ðpa dorea mũare: Mũa Jesu yarã mera majarã mohmediabirãre gũa dorerire iibirãre wapicubiricãro gahmea. Eropa ïacãque erãre.

⁷ Sohõ árĩrasubu mua mera gũa árĩrasubure gũa turaro mohmecũ ïabu mua. Eropirã gũa iidiro dopa ta mua sãre mohmero gahmea. Mũa basi irire ðaro masia.

⁸ Eropirã mua barire waja mariro ne babirabu. Eropirã umuri nũcu, ñamiri sãre buriğã mohmemurabu gũa mũare barire serẽri arĩrã.

⁹ Gũa mũare buhera waja mũare wajayedoreboaya gũa. Wajayedorebirã gũa basi buriğã mohmeabu mua guare ïhacũburire.

¹⁰ Mũa mera árĩrasubu ðpa arĩ buheabu mũare: “Mohmebigũ babiricãporo,” arĩ buhemurabu gũa mũare.

¹¹ Yujurãyeri mua mera majarã ne mohmebirañorã. Eropirã gajirãre serẽrã garibotariañorã erã.

¹² Eropirã mohmediabirãre mari Opu Jesucristo dorero mera ðpa arãa: “Erã yare ïha erã basi mohmeporo erã baburire,” arãa yũhũ.

¹³ Gũa acawererã, mũapũ ðarire iiniguirã gariborebircãque.

¹⁴ Eropirã ero majarã yujugũ ire gũa gojabeo dorerare tarinugacũ ïha masi ïgure wapicubiricãque. ïgu ñero iira mera ïgu gũhyasiũro pepiboro dopa ïgure wapicubiricãque.

¹⁵ ïgure wapicubiriquererã ïgure ïhaturibiricãro gahmea. ïgu mua acaweregũ Jesu yagũ ta ãhrimi. Eropirã ïgu tarinugagũre ðaro wereque ïgure ïgu dipaturi irire iibirimaja ðaro dopa.

Pablo gojatuñumi

¹⁶ Mari Opu marire ðaro árĩcũ iigu mera umuri nũcu ðaro árĩque mua. Eropigu “Mari Opu mua árĩpehrerã mera árĩporo,” arĩgu mũare ðadorea.

¹⁷ Dohpaguere yũ basi ta gojatugũ iiaa. Eropigu mũare ðadorea. Árĩpehreri pũrire yũ gojabeori pũrire ðpa ta arĩ gojatuhãa yũhũ. Eropa gojatura pũhrũ yũ basi iripũre arĩ gojagũ árĩcũ masirãca mua.

¹⁸ Mari Opu Jesucristo ïgu mahiri mera buriğã ðadorea mũare árĩpehrerãre. Eropa ta árĩniguicãporo. Iripẽta ãhraa.

1 Timoteo

Pablo Timoteore gojabeopu

¹ Yuhũ Pablo mũre Timoteore ire gojabeogu iiaa. Goãmu marire peamegue wabonirãre taudigu añhimi. Jesucristo yare buhedoregu igu apidigu añhrea yuhũ. Mari Pagu Jesu mera igu dorediro dopa igu apidigu añhrea. Jesu ta marire itamumi. Eropirã marire igu tauborore masirã irire mucubiri cohrea mari.

² Yuhũ mũre Jesucristo yare buhecũ peegu Jesure umupeonugabu. Eropigu mũhu diaye ta yu magu iro dopa arĩgu ta añhrea. Eropigu Goãmu mari Pagu mera, mari Opu Jesucristo mera òadoreã mũre. Eropigu igu itamuri mera òaro arĩque mũhu.

Pablo gũya buherire buhedorebiripu

³ Sohõ arĩrasubure Macedonia yebague wagu mũre Efeso macague api tari wahgãbu. Ero yujurãyeri gaji buherire gũya buherã arĩma. Iri buherire buhedorebiribure apibu yuhũ mũre.

⁴ Erã gũyarã erã gamero buhemaacãma. Erã acawererã iribojegue majarã erã arĩ bocarare eropa buheniguicãma. Iri buheri mera gajirãre dũyasocũ iima. Eropirã Goãmu igu dorerare gajirãre iicũ iibeama erã eropa buherã. “Goãmu yure itamugucumi,” arĩ umupeorã igu dorerare iima. Eropigu erã gamero buhedorebiribure apibu yuhũ mũre.

⁵ Goãmu òpa gahmemi. Ñeri dipuwaja mariri mera, òari guñari mera, diaye Jesucristore umupeori mera, gajirãre mari mahi umupeoburire gahmemi. Irire erã iiboro dopa apibu mũre.

⁶ Erã yujurãyeri i òari buheripure cóãtuha gaji buheripure gahmema daja. Eropirã iri buheripure dũyaso gorowerema. Iri erã buheri erã game dũyasori duhpiburi arĩbeaa.

⁷ Erã Moise dorerire masare buherã arĩdiaquererã ta erã basi ne òaro masibeama. Eropirã gũhyadiaro mera buhequererã erã buherire ne masibeama erã.

⁸ Moise dorerire diaye ta mari buhecũ òari doreri añhrea. Irire mari òaro masia.

⁹ Iri dorerire buherã ire masiro gahmea: Iri doreri òaro iirãre erãre buheburi arĩbeaa. Ñero iirãpũre erãre buheburi añhrea. Òpa ta iirãre buheburi añhrea: Dorerire tarinũgarãre, Goãmũre tarinũgarãre, ñeri dihtare iirãre, Goãmũre gamebirãre, ñero werenigui corerãre, erã pagu sũmarãre wejẽrãre, erã pago sã nomere wejẽrãre, gajirã masare wejẽrãre,

¹⁰ nome mera ñero iirãre, ɯma mera ñero iirã nomere, ɯma seyaro ñero iirãre, nome seyaro arĩquererã ñero iirãre, masa porãre yaja duarãre, gũyaricũrãre, Moise dorerire erãre buheburi añhrea ii. Eropiro gajirã arĩpehrerãre òari buherire tarinũgarãre buheburi añhrea Goãmu igu doreri.

¹¹ Goãmu òagu igu òari buheri mera iri ñeri iirare cóãdoremi. Iri buheripure yure Goãmu buhedoremi.

Goãmu igu marire mojomoro ïarire wereru Pablo

¹² Eropa yu buhecũ, Jesucristo mari Opu turarire igu ogu itamumi. “Pablo òaro buhegucumi yahare,” arĩ pepiñumi Jesu yure. Eropigu yure beyegugue ta igure itamubure apimi yure. Igu eropa iicũ “Õhaa,” arãa yuhũ igure.

¹³ Iribojegue yu Jesucristore ñero wereniguiquerecũ ta, igu yarãre ñero iiquerecũ ta igu yure beyemi. Eropigu igure masinibigu igu yarãre ñero iigu “Ñero iigu iica,” arĩ pepibirimũricarabu. Yu eropa masibiricũ ïagu igu mojomoro ïami yure.

14 Eropigu Goāmũ mari Opũ yũre burigã mahigu ðaro iimi yũre. Eropigu Jesucristore umupeocũ iimi ĩgu yũre. Eropigu ĩgũre masa sãre mahicũ iimi yũre.

15 Yũ gajirã tauro ñetariagu árĩribũ. Ñerã mari árĩquerecũ ta Jesucristo mari ñerire cóãbu i yebaguere erami. Marire peamegue wabonirãre taubu erami. Iri diaye ta ãhraa. ĩgu eropa árĩgu árĩcũ árĩpehrerã irire masiporo.

16 Ñetariagu yũ árĩquerecũ ta ĩgu yũre mojomoro ĩami. Eropa mojomoro ĩagu Jesucristo guaro mariro, ĩgu yũre ðaro iirare masicũ iigu iimi. Pũhrũ ĩgũre umupeomorã erã sã ĩgu ðaro mojomoro ĩaburire erã masiboro dopa ðaro iimi yũre. ĩgũre eropa umupeorã árĩpehrerĩnũri umaroguere eropa ðaro árĩniguicãrãcoma.

17 Goãmũ árĩpehrerĩnũri masa tauro opũ ãhrimi. ĩgu ne sĩribeamĩ. Mari mera ĩgu árĩquerecũ ta ĩgũre ĩabeaa mari. Eropigu ĩgu dihta Goãmũ gohra ãhrimi. Eropirã “Diaye ta ðagu, turagu ãhrimi ĩgu,” arĩrã ĩgũre. Umũri nũcũ ĩgũre umupeorã. Eropa ta iirã.

18 Timoteo yũ magũ iro dopa ta ãhraa mũhũ. Eropigu dohpaguere ire mũre dorea. Jesu yarã Goãmũ ya weremũhtarã erã mũre werediropa ta mũre dorea. Cristo yare ðaro wereniguique. Eropigu ñero tariqueregu ta ĩgũre umupeo duhubiricãque mũhũ.

19 Jesure eropa umupeoniguicãque. Ñeri dipuwaja mariro árĩque. Eropigu ðari dihtare iique. Yujurãyeri irire iibirã Jesu yare erã cohãma. Eropa cóãrã ĩgũre umupeo duhucãma.

20 Eropa ta iama Himeneo, Alejandro mera. Eropigu “Watĩ ĩgu gamero erãre iiporo,” arĩgu eropa apicãbu erãre Goãmũre erã ñero wereniguinemobiriboro dopa.

2

Goãmũre serẽbasarire werepũ Pablo

1 Dohpaguere õpa arĩ doremũhtaa mũare: Árĩpehrerã ya árĩburire Goãmũre serẽbasaque. Eropa serẽrã “Õhaa,” arĩque Goãmũre.

2 Oparã, gajirã masa tauro dorerã sãre, erã ðaro doreburire Goãmũre serẽbasaque erãre mari ðaro árĩricũ árĩboro dopa. Eropirã gamequeãro mariro ñeri marirã Goãmũre umupeorã mari ðaro árĩboro dopa erãre serẽbasaque.

3-4 Eropa ta gajirã ya árĩburi sãre mari Goãmũre serẽbasacũ ðapũricãa. Irire mari iicũ ĩagu Goãmũ marire taubupũ marire ðaro ĩhasuami. Árĩpehrerã masa peamegue wabonirãre ĩgu taumorã dihta árĩcũ gahmemi Goãmũ. Eropigu ðari buherire diaye majare erã masicũ gahmemi ĩgu. Eropigu gajirã ya árĩburire mari ĩgũre serẽbasacũ mucubirimi Goãmũ.

5 Yujugũ ta ãhrimi Goãmũ. Eropigu Goãmũ mera mari ðaro árĩcũ amubasagu yujugũ ta ãhrimi. ĩgu ãhrimi Jesucristo. Jesucristo sã masũ ta ãhrimi.

6 Eropigu árĩpehrerã erã ñeri iira dipuwajare wajayebasadigu árĩmi ĩgu crusague sĩridigu. Eropigu Goãmũ ĩgu queorasubu masare ire masicũ iimi.

7 Masa masicũ iibure ĩgu yare werebure irire Goãmũ yũre apimi. Eropigu judio masa árĩbirãre Jesure umupeoburire ðari buherire buhebure beyemi yũre. Diaye ta mũre weregu iiaa yũhũ. Gũyabeaa.

8 Árĩpehrero majarãpũ Goãmũ yare ðaro iirã Goãmũre erã serẽcũ gahmea. Eropa Goãmũre serẽrã erã guaro mariro, game dũyasoro mariro erã árĩcũ gahmea.

9-10 Nomezũre Jesu yarã erã ðaro árĩricũrĩre iicũ gahmea. Eropirã queoro erã ejatuharo suhri sañarã árĩporo. Eropirã gajiropa bejari poaricũ “Yũhũ ðago ãhraa,” arĩ ĩhmubiricãporo. Eropirã ðari dari oro dari waja pagari bũyarire, ðari suhri waja pagari suhri sañarire guñabiricãporo. Eropirã ðaro erã iira mera, erã ðarã nome Jesu yarã nome erã árĩrĩre ii ĩmuporo.

¹¹ Ejarimariro umupeori mera peerã ðari buherire peeporo erã nome.

¹²⁻¹⁴ Eropirã nome mũa gamenererogue ùmare buhebircãporo. Eropirã ùmare dorebircãporo. Erã nomepũ ejarimarirã nome árĩporo. Goãmũ Adánre ìhacũnugu-mũhtaũumi. Ìgũ pũhrũ Evare ìhacũnuguũumi. Eropigũ watĩ ìgũ gũyacũ peedigũ Adán árĩbiriũumi. Ìgũ gũyacũ peedigopũ Eva árĩũumo. Eropa ìgũ gũyacũ peego Goãmũre tarinũgago waũumo igo. Eropirã nomepũ ùmare dorebircãporo.

¹⁵ Nomeo árĩmũhtadigo igo tarinũgaquerecũ ta nome erã porãre ðaro opacũ ìagũ erãre Goãmũ peamegue wabonirãre taugũcumi. Eropirã nomepũ Goãmũre erã umupeoniguicãcũ, Goãmũ erãre itamugũcumi. Eropigũ masare Goãmũ sãre erã mahiniguicũ pee masirã nome erã árĩniguicũ Goãmũ itamugũcumi erãre.

3

Jesu yarã tauro oparã erã iiburire werepũ Pablo

¹ Jesu yarã doregũ árĩdiagũ ðarire iidiagũ àhrimi ìgũ. Iri diaye ta àhraa. Eropigũ Jesu yarã doregũre apigũ òpa árĩgũpũre beyeque.

² Dipuwaja marigũre beyeque. Eropirã gajirã ìgũre weresã masiya mara. Eropigũ yujugore ta marapocũgũ árĩgũre beyeque. Eropigũ ðaro pee masigũre, gũhyadiagũre, masare ðaro mera ìgũ wihire ñajaridoregũre, gajirãre ðaro buhemehregũre beyeque mũa.

³ Eropa beyegũ ne merebigũre, gamequeãbigũre, masare ðaro iigũre, game dũyasobigũre, niyerure gamebigũre beyeque.

⁴ Ìgũ porãre ìgũ marapo sãre ìgũre umupeori mera erã yũhrirã árĩcũ iigũre beyeque Jesu yarãre dorebure.

⁵ Ìgũ porãre ìgũ marapo sãre ðaro yũhricũ iimasibigũ árĩgũ Goãmũ yarã sãre ðaro yũhricũ iimasibiribocumi.

⁶ Jesu yarã opũ árĩbure beyegũ ne Jesu yagũ ñajagũre beyebita. Ne ñajagũre beyecũ ìgũ “Jesu yarãre tauro àhraa yũhũ,” arĩ pepibocumi. Ìgũ eropa arĩ pepicũ Goãmũ ìgũre dipuwaja moadorebocumi watĩre ìgũ iidiro dopa ta. Watĩ Goãmũ tauro árĩdiari waja Goãmũ ìgũre dipuwaja moapũ. Eropigũ ne Jesure umupeogũ árĩgũre beyebita.

⁷ Jesu yarã doregũre beyegũ Jesu yarã árĩbirã “Òagũ àhrimi,” erã arĩgũ dihtare beyeque erã ìgũre werewũabiriborore. Òaro iigũ ìgũ árĩbircũ ìarã gajirã ìgũre werewũabocoma. Eropigũ ìgũ watĩ gamero dopa ta iigũ árĩbocumi.

Jesu yarãre itamurã diáconoare erã iiburire werepũ Pablo

⁸ Eropirã Jesu yarãre itamurãpũre beyerã ðarã árĩrã sãre beyeque. Erã gũhyadiaro árĩrãre, ðaro diaye ta wereniguirãre, merebirãre, niyerure gamebirãre beyeque mũhũ.

⁹ Eropa ta Jesucristore ðaro umupeorã “Goãmũ yare ðaro diaye ta àhraa,” arĩrã árĩrãre beyeque.

¹⁰ Eropirã Jesu yarãre itamurã árĩdiarãre erã iirare ìamũhtaque mũa. Mũa eropa ìara pũhrũ erãpũ dipuwaja marirã árĩrã Jesu yarãre itamurã ñajaporo erã.

¹¹ Eropirã erã marasã nomepũ òpa árĩporo: Pee masirã nome, ñeri quere iibirã nome, gũhyadiarã nome árĩporo erã nome sã. Eropirã árĩpehreri ðarire iiniguirã nome árĩporo erã nome.

¹² Eropirã Jesu yarãre itamurãre beyerã yujurãyeri nome ta marapocũrã árĩrãre beyeque. Erã porãre gajirã erã ya wihi majarã sãre ðaro ìhadiburã árĩrãre beyeque.

¹³ Mũa eropa beyenirã Jesu yarãre ðaro erã itamucũ gajirã erãre ðaro ìhasuarãcoma. Eropirã ðari buherire, Jesucristore erã umupeoburi sãre gũiro mariro buherãcoma erã.

Goãmũ ya buherire werepũ Pablo

¹⁴⁻¹⁵ Dohpaguere mũ pohrogue wadiagu iiraa. Eropã wadiaqueregũ dohpaguere wanibigũ ipũ mera mũre were gojabeogũ iiaa. Jesu yarã gamenererã watope mũa dohpa iiborore mũre were gojabeogũ iiaa, “Dohparagãre wabiriboca,” arĩgũ. Jesu yarã Goãmũ ojocarigũ yarã ãhrima. Īgũ yarã diaye árĩri buherire Goãmũ ya buherire õaro opama. Eropã oparã irire buheniguima.

¹⁶ I diaye ãhrraa. Marire Goãmũ ĩgũ buhera mari õaro iiburi buheri ãhrraa. Goãmũ iri buherire marire masicũ iimi. Iribojegue mari masibirira mũra õatariari buheri ãhrraa. I buheri õpa ãhrraa:

Īgũ Cristo mari dũpũ iro dopa ta dũpũcũgũ masa dehyoadigũ árĩmi. Ōagũ ñeri marigũ ĩgũ árĩcũ ĩhmudi árĩmi Espĩritu Santopũ. Anyua sã ĩgũre ĩanirã árĩma. Eropirã gũa ĩgũ buhedore apinirã gajĩ yeba majarãre ĩgũ yare buhebũ. Eropirã i yebare masa bajarã ĩgũre umupeoama. Pũhrũ mũmarogue Goãmũ aĩadi árĩmi ĩgũre. Iri ta ãhrraa õari buheri.

4

Õari buherire cóãrãcoma arĩ werepũ Pablo Timoteore

¹ Espĩritu Santo ire õaro weremi: Pehrerinũ coregã yujurãyeri masa Jesu ya buherire cóãrãcoma. Eropirã gũyari buheripũre watĩ yare buherãpũre peenũrũrãcoma erã.

² Iri buherire buherã gũyaniguirã wererãcoma masare. Erã gũyaniguirãpũ “Gũa tamerare dipuwaja mara,” arĩ pepirã árĩrãcoma. Erã ñero iirapũre ne guñasome.

³ Ōpa arĩ buherãcoma erã: “Marapocũbiricãque. I barire babiricãque,” arĩ buherãcoma erã. Erã eropa badorebiriquerecũ ta Goãmũ barire ĩhacũnugudi árĩmi mari baburire apigũ. Mari Cristore umupeorã árĩcũ õari buherire mari masirã árĩcũ, mari ya árĩburire õarire iri barire apipũ ĩgũ. Iri barire oparã ĩgũre “Ōhaa,” mari arĩcũ gahmemi ĩgũ.

⁴ Árĩpehrreri Goãmũ ĩgũ ĩhacũnugura õari ãhrraa. Eropirã ĩgũ ĩhacũnugurare barire aĩrã. Goãmũre “Ōhaa,” arĩrã, “Irire basome,” arĩbiricãro gahmea. Iri barire basũaro gahmea marire. Eropirã “Irire babiricãque,” gajirã erã arĩcũ peebiricãque erãre.

⁵ ĩgũ ĩhacũnugura iri õari árĩcũ weretuhapũ Goãmũ. Eropirã ĩgũre “Ōhaa,” mari arĩra pũhrũ “Iri bari õari bari ãhrraa,” arĩ baro gahmea marire.

Jesu pohro majagũ õagũre werepũ Pablo Timoteore

⁶ I yũ wererare diaye majare Jesu yarãre buhegũ Jesucristo pohro majagũ õagũ ãhrraa mũhũ. Eropã buhegũ õari buherire peenũrugũ árĩgũca. Ōaro mũ peerare peenũrũ masipehogũ árĩgũca mũhũ.

⁷ Eropigũ eropa erã arĩ bocarare, Goãmũ ya maja árĩbirirare peebiricãque. Eropigũ Goãmũ gameri dihtare iiniguicãgũ árĩque mũhũ.

⁸ Mũ mohmepocũ õañaria. Mũ mohmepodiro tauro Goãmũ gamerire mũ ipocũ õataria mũre. Goãmũ gamerire ipogũ dohpaguere õaro ãhrraa mũhũ. Eropigũ mũ sĩrira pũhrũgũ sãre masa mũriagũ õaro árĩgũca mũhũ. Eropigũ Goãmũ gamerire iiniguicãque.

⁹ Iri diaye ta ãhrraa. Árĩpehrrerã irire yũ arĩrãre masirã, “Diaye ta ãhrraa,” arĩro gahmea erãre.

¹⁰ Eropigũ árĩpehrrerã yũ arĩrãre masirã “Diaye ta ãhrraa,” erã arĩburire Goãmũ gahmemi. Eropirã erã eropa iiburire mari turaro mohmea. Eropirã ñero taria mari gajirã marire ñero erã iicũ. Goãmũ ojocarigũ árĩpehrrerãre peamegue wabonirãre

taugu āhrimi. Īgure umupeorā tamerare ĭgu taumi. Goām̄ marire ōaro iiburire masirā ĭgure mucubirirā iiaa. Eropa mucubirirā Goām̄ gamerip̄are masa iiburire b̄rigā buhe mohmea mari.

¹¹ Iri árīpehreri yu arīrare doreque Jesu yarāre. Eropigu irire buheque m̄h̄u.

¹² Mam̄ m̄ árīcū ĩarā gajirā Jesu yarā m̄re peediabiribocoma. Erā m̄re peeboro dopa ōpa ii ĩhmuque erāre: Masare mahique. Eropigu Jesure umupeoturanigu-icāque. Eropa árīgu dipuwaja marigu árīque. Mam̄ árīquereḡu ta m̄ irire iicū ĩarā m̄re peerācoma erā. Eropirā m̄ wereniguirire peerā, m̄ iirare ĩarā m̄re ĩhacūrācoma.

¹³ Eropigu m̄ pohrogue yu ejaboro core ōpa ii ōaro mohmeyuque. Jesu yarā gamenererāre Goām̄ yare gojarap̄ure buhe ĩhmuque erāre. Eropigu erāre irire buhetuha werenemoque daja. Eropigu erāre ōaro masinemocū iique.

¹⁴ Ero core Jesu yarā oparā Goām̄ dorecū erāp̄u m̄ weca erā mojotorire duhpeoma. Erā m̄re eropa duhpeocū Goām̄ ĭgu turarire odi árīmi m̄re. Eropigu Goām̄ ya árīburire m̄ mohmemasiburire apidigu árīmi m̄re Goām̄. Īgu m̄re eropa mohmemasiburire apirare cādijibita.

¹⁵ Yu eropa wererare guña eropa iiniguicāque m̄h̄u. M̄ eropiira p̄hr̄u ōarire m̄ inemocū árīpehrerā ĩarācoma.

¹⁶ M̄p̄u ōaro iique. Eropigu ōaro buheque m̄h̄u gajiroa buheri arīgu. M̄h̄u eropiigu ĭgu taudigu árīgu Goām̄ mera árīniguicāḡuca. Eropirā m̄re peenirā s̄a ĭgu taunirā árīrā Goām̄ pohro árīrācoma.

5

“Jesu yarāre ōpa iique m̄h̄u,” arīp̄u Pablo Timoteore

¹ Ne b̄gure turibiricāque. M̄ pagure m̄ ōaro iidiro dopa ta, b̄gu s̄are ōaro mera wereque. Eropigu m̄ pagu porāre m̄ ōaro iidiro dopa ta, mamarā s̄are ōaro umupeori mera erāre wereque.

² Eropigu m̄ pagore m̄ ōaro iidiro dopa ta m̄rā nome s̄are ōaro umupeori mera wereque. Eropigu m̄ pagu porā nomere m̄ ōaro iidiro dopa ta, nóme s̄are ñero uaribejaro mariro ōaro umupeori mera wereque erāre.

³ Eropigu wapeweyarā nomere diaye ta mojomoroc̄rā nomere umupeori mera itamuque erā nome s̄are.

⁴ Wapeweyo porāc̄go igo árīcū p̄amerāc̄go igo árīcū s̄are, erāp̄u igore itamuporo erā masura waja. Eropa itamurā Goām̄ masare erā acawererāre ĭgu itamudoreldiro dopa ta iirā iima erā. Erā eropiicū ĩaḡu ōaro Goām̄ mucubirimi.

⁵ Mojomoroc̄go wapeweyo acawererā moogo árīgo, Goām̄ igore itamuburire cohremo igoa. Eropigo ñamiri n̄c̄u, ūm̄ri n̄c̄u igo Goām̄re eropa serēniguicāmo.

⁶ Gajigop̄u wapeweyo árīgo eropa iimaacāgo árīgo ojocarigo árīquerego igo s̄iporā dederebo s̄iridigo iro dopa ta iimo.

⁷ Eropigu i árīpehreri yu werera wapeweyo itamuburire Jesu yarāre iidoreque m̄h̄u. Ōpa wereque erāre ōari dihtare erā iiburire gajirā erāre werew̄abiriburire.

⁸ Eropigu yujuḡu ĭgu acawererāre ĩhadibubiḡu, ĭgu porā erā pago s̄are ōaro ĩhadibubiḡu “Jesu yaḡu āhraa,” arīmasibeami. Goām̄ doreldiro dopa iibeami. Eropigu Goām̄ ya buherire yuhribiḡu āhrimi. Jesure gamebirā tauro ñetariaḡu āhrimi ĭḡup̄u.

⁹ Wapeweyarā nome m̄a itamumorā árīcū erā waīre gojaturāca. M̄a eropa gojaturā ōpa árīrāre erā waīre gojatuque. Sesenta bojori ejabigo igo waīre gojatubiricāque. Eropirā wapeweyo yujuḡu ta marap̄c̄digore gojatuque.

¹⁰ “Īgo ōarire iigo āhrimo,” masa erā arīgore gojatuque. Eropirā igo porāre ōaro masugo árīdigore gojatuque. Eropirā igo ya wihire gajirāre ōaro mera

ñajaridoregore gojatuque. Eropirã pohro majago iro dopa Jesu yarãre itamugore ñero tarirãre itamugore, árĩpehrerãre mojomoro ïagore, õari dihtare iidiagore gojatuque. Eropa árĩrãre ïagũ iripũ ta erã waĩre gojatuque mũa erã mũa itamumorã árĩborore.

¹¹ Wapeweyarã nóme, nómeñari erã árĩcũ erã waĩre gojatubiricãque erã Jesu yarãre itamumorãre. Pũhrũ erã waĩre mũa gojatura pũhrũ erã gamero iidiarã Cristo yare duhu, dipaturi mojoto diribocoma.

¹² Eropirã erã mojoto dirirã Cristore “Mũa yarãre itamugora,” erã arĩdirore iibiribocoma. Erã eropa iibirira dipuwaja dipuwajacũrãcoma.

¹³ Erã nómeñari eropa itamurã árĩrã tericũrã nome wahama. Eropirã wirigue ñajacurirã ñeri querere werenigui curima. Erã weredorebirirare werema erã nome.

¹⁴ Eropirã erã Jesu yarãre itamumorã ñajabiricãporo. Eropigũ erã õpa iicũ gahmea yũhũ: Wapeweyarã nome, nómeñari árĩrã mojoto diriporo daja. Eropirã erã porãcũporo. Eropirã erã ya wihi majare õaro ïhadibuporo. Erã nome wapeweyarã nome eropa ta iicũ marire Jesu yarãre ïhaturirã “Ñerire iirã iima,” arĩmasibeama marire.

¹⁵ Dohpague tamerare yujurãyeri nome wapeweyarã nome Cristo yare duhu watĩ gameripũre iinũgatuhama. Eropigũ õpa werea mũre.

¹⁶ Jesu yarã erã acawerego wapeweyo igo árĩcũ erã igo acawererãpũ igore itamuporo. Gajirã Jesu yarãpũre igore itamudorebiricãporo. Eropirã erã Jesu yarã igore acawererã opagore itamubirã, gajirã nome wapeweyarã nomepũre itamumasima.

¹⁷ Jesu yarã oparãre erã mohmerire erã õaro iicũ ïarã umupeoque erãre. Eropirã õaro wajayeque. Yujurãyeri mũa mera majarã Goãmũ yare wererã mũare buherã sã ãhrima. Erã tamerare tauro umupeo wajayeque.

¹⁸ Goãmũ yare erã gojarapũgue mohmegũre mũa wajayeborore õpa werea: “Wecũ trigo yerire cũhratĩacũ ïgũ disirore cãhmotabiricãque. ïgũ gamero baporo,” arĩ gojañorã. Eropiro gajipũ õpa arãa: “Mohmegũre ïgũ mohmeri wajare oro gahmea,” arãa Goãmũ yare erã gojarapũgue. Goãmũ ya gojarapũ eropa arĩcũ peerã oparãre õaro umupeoque mũa. Eropirã õaro wajayeque erãre.

¹⁹ Jesu yarã mera majagũ opũre yujugũ ta ïgũre weresãcũ peebiricãque. “Opũ ïgũ õpa ñeri iirare ïabũ,” perã o ƿrerã arĩ weresãra pũhrũ peeque.

²⁰ Eropa peerã ïgũ ñero iira árĩcũ ïatuhaja Jesu yarã gamenererogue turique ïgũre, gajirã ïgũre ïha masi gũiporo arĩrã.

²¹ Eropigũ Goãmũ Jesucristo ïgũ beyerã anyua erã ïhabeoro ire dorea mũre. Dohpague yũ mũre dorerare iipehoque. Eropa iigũ gajigũre gajiropa, gajigũ sãre gajiropa iibiricãque. Yujuropa ta iique árĩpehrerãre Jesu yarãre.

²² Gajirãre Goãmũ mohmerire mũa beyemorãre erã weca mũa mojotorire duhpeoboro core õaro ïaque mũhũ ïha masiri mera yojaro mariro. Ñerire iirã árĩbocoma. Eropigũ mũa erãre beyera pũhrũ erã ñerire iicũ erã ñeri iira dipuwaja opagũca mũa sã. Eropigũ erãre beyeboro core erã árĩricũre õaro masique. Eropigũ árĩpehreri ñeri mariro arĩque mũhũ.

²³ Bajasuburi paru pũrisũgũ ãhraa mũhũ. Eropigũ dohpaguere deco dihtare ihrigũ arĩgũ, merogã vino sãre ihrique mũhũ ococũgũ.

²⁴ Yujurãyeri erã ñerire iicũ mari ïhaa. Eropirã Goãmũ erãre dipuwaja moaborore masia mari. Gajirãpũre erã ñeri iirare mari ïha masibea. Pũhrũ erã ñeri iirare masirãca Goãmũ dipuwaja moarinũ arĩcũ.

²⁵ Eropa ta yujurãyeri õarire erã iirare masia mari. Gajirã erã õarire erã iirare dohpaguere masibiriquererã ta pũhrũ masirãca mari. Mari ïabirirare árĩpehrerã erã iirare pũhrũ iri dehyoacũ ïarãca.

6

¹ Pohro majarã Jesu yarãpũ erã oparãre õaro umupeoporo. Erã eropa umupeocũ ãarã gajirã Goãmure mari arĩ buheri sãre ñero werewuamasibeama.

² Erã oparã Jesu yarã árĩcũ ãarã erã pohro majarãpũ gua oparã sã Jesu yarã ta ãhrima. Eropirã “Erãre umupeobiricũ õaroca,” arĩbocoma. Eropa iibiricãro gahmea. Erã oparã Jesu yarã árĩrã erã mahirã yujugũ porã iro dopa ãhrima. Eropirã erã tamerare turaro itamuporo.

Goãmure umupeori sãre, õaro árĩri sãre werepũ Pablo

³ I yũ wererare buheque. Eropigũ ire doreque. Gajiropa árĩrire gũyarire buherã mari Opũ Jesucristo ya buherire umupeobeama. Erã Goãmure umupeori buherire gamebirã õpa iirã ãhrima.

⁴ “Masipehogũ ãhraa,” arĩquererã ta diaye majare ne masibeama. Eropirã pee masibirã iro dopa ta turaro game dũyasodiama erã. Eropirã Goãmũ yare arĩmaacãa dũyasorã ãhrima. Eropa dũyasorã, game ãhaturirã wahama. Eropirã gajirãre ñero quere moamasibiriquererã masare ñero arĩ pepima erã.

⁵ Eropirã erã ñeri dihtare pepinigrã, diaye árĩrire ne masibirã eropa dũyasoniguicãma. Eropirã “Goãmũ yare buherã niyerure wajatarãca,” arĩ pepirima. Erã eropa árĩrãre wapicubiricãro gahmea.

⁶ Mari ya mari opari mera mucubirã Goãmure umupeorã diaye ta wajatarã ta iiaa.

⁷ I yebaguere masa dehyoarã ne gajinore aĩgãribiribũ mari. Eropirã mari sãrirã warã ne gajinore aĩgãmasibeaa mari daja. Eropirã mũa opari mera dihta mucubirique.

⁸ Eropirã mari barire, mari suhri sãre oparã, gajire gamenemobiricãrã. Iri nũcũ mera ta mucubiricãrã mari.

⁹ Niyerure gamerã doberi wũaro oparã árĩdiarã watĩ ñerire ãgũ iidorerire árĩpehreri ñerire iirã árĩbocoma. Eropirã erã bajasuburi pee masibirã iro dopa ta gajinore gametarirã, ñeri ãaribejari duhubirã, erã basi ta ñero tarima. Eropa dedererã wacãrã iima.

¹⁰ Niyerure gametarirã árĩpehreri ñerire iinũgama masa. Yujurãyeri niyerure gametarirã, Jesure umupeo duhura pũhrũ bajasuburi erã ñero iira waja turaro bũjowerema erã. Eropirã mari opariñepẽ ta mucubiriro gahmea marire.

Goãmũ ya árĩburire iiboro dopa ñerire tarinũgaque, arĩ gojañumi Pablo

¹¹ Mũ tamera Goãmũ yagũ ta ãhraa. Eropigũ i ñerire iibiricãro gahmea. Eropigũ õaripure gameque. Goãmũ yare iique. Eropa iigũ Jesure “Diaye iigũ ãhrimi,” arĩ umupeoque. Eropigũ gajirãre mahique. Ñero tariqueregũ ta bocatũque. Nijiyajagũ árĩque masa mera. Eropigũ gajirãre tarinũgadiagũ árĩbiricãque.

¹² ãgũ mera árĩpehrerinũri mũ õaro árĩniguicãburire Goãmũ beyemi mũre. Eropigũ Jesucristore mũ umupeorire bajarã masare õaro werebũ mũhũ. Eropigũ ñero tariqueregũ ta ãgũre umupeo ãgũ yare duhubita ãmarogue ãgũ mera eropa mũ árĩniguicãboro dopa.

¹³ Goãmũ árĩpehrerãre árĩpehrerire árĩcũ iigũ ãhrimi. Jesucristopũ Poncio Pilatore Goãmũ yare õaro werepũ. Eropigũ Goãmũ Jesucristo sã erã ãhabeoro ire mũre iidoregura:

¹⁴ Mũre Goãmũ ãgũ dorerare iipehocãque. Jesucristo ãgũ dujariboro core ñeri mariro, dipuwaja mariro ãgũ dorero dopa ta iiniguicãque.

¹⁵ ãgũ queoranũ árĩcũ Goãmũ Cristore dujaricũ iigũcumĩ. Goãmũpũ õagũ ãgũ dihta masare doregũ ãhrimi. Eropigũ árĩpehrerã gajirã oparã erã tauro opũ árĩgũ ãhrimi.

¹⁶ Eropigu ĩgu dihta ne sĭribigu āhrimi. ĩgu gosesiriri mera árĭgu āhrimi. Eropirā masa ĩgu gosesirogue ejamasibeama. Eropigu masa erā ne ĩabigu āhrimi. Eropirā dohpague sāre ĩgure ĩabeama. ĩgu eropa árĭgure umupeorā. Eropirā árĭpehrerinuri “Turagu āhrimi ĩgu,” arĭrā ĩgure. Eropa ta iirā.

¹⁷ Eropigu i yeba majarāre doberi oparāre ōpa arĭ doreque mūhu: “Gajirāre tarināga yūhu,” ne arĭ pepibircāporo. Erā doberi erā opari pehrea waroca. Eropirā “Yūhu wūaro opari mera ōaro árĭgūca,” arĭ pepibircāporo. “Goāmū yarū mera ōaro árĭgūca,” arĭ pepiporo. Árĭpehreri diaye ta mari gameripure ogu āhrimi ĩgu Goāmū. ĩgūpure umupeoturaporo erā doberi oparā.

¹⁸ Eropirā erā ōaripure iiporo ōarire erā iirā árĭboro dopa. Eropirā erā oparire mojomorocurāre orā árĭporo.

¹⁹ Erā eropiicū ũmūsigue Goāmū pohrogue erā ya árĭroca. Erogue árĭcū iri ne pehresome. Eropirā erogue ōaro árĭniguicārācoma erā.

Pablo Timoteore doretupū

²⁰ Mahgu, mure Goāmū ĩgu apirare ĩgu buhedorerare duhubita. Yujurāyeri masa Goāmure gamebirā iro dopa ta gūyarire, pee masibirā ya buherire wereniguima. Eropa wereniguirā “Ōaro masirā buheri āhraa,” arĭrima erā. Eropa erā wereniguirire peenūrūbiricāque.

²¹ Gajirā yujurāyeri erā wereniguirire peenūrūrā Cristo ya buheripure cóācāma.

Goāmū ĩgu mahiri mera mure turaro ōadorea. Eropa ta árĭniguicāporo. Iripēta āhraa.

2 Timoteo

Pablo Timoteore dipaturi gojabeopu

¹⁻² Mũhũ Timoteo yũ magũ iro dopa ta yũ mahigũ āhraa. Yũhũ Pablo mũre ire gojabeoa. “Árĩpehrerã Jesucristore umupeorã Ʃmũsigue ðaro árĩniguicārãcoma,” arĩ apimi marire Goãmũ. Ĩgũ eropa arĩ apirare werebure yũre beye apimi Jesucristo Goãmũ ĩgũ gamero dopa ta. Eropigũ Goãmũ mari Pagũ Jesucristo mari Opũ mera mũre ðadorea. Eropigũ ĩgũ itamuri mera ðaro árĩque mũhũ.

Masare Cristo yare erã wererare werepu Pablo

³ Goãmũ mera wereniguigũ mũ ya árĩburire serēniguicãa Ʃmũri nũcũ. Eropa serēgũ Goãmũre “Ōhaa,” arãa yũhũ. Iribojegue majarã yũ acawererã ñeri dipuwaja mariro ĩgũ Goãmũre ta umupeoñuma. Erã umupeodiro dopa ta dohpaguere yũ sã ĩgũ Goãmũre ta umupeoa. Ĩgũ Goãmũ gohra ta āhrimi yũ mũre serēbasagũ.

⁴ Sohõ árĩrasubure yũ wacũ mũ orenũrusiarare guñagũ mũre turaro ĩadiaca daja mũ mera ðaro mucubiridiagũ.

⁵ Eropigũ Jesure diaye ta mũ umupeorire guñaa yũhũ. Mũ ñeco bũro Loida, mũ pago Eunice sã Jesure umupeomũhtama mũ core. Eropigũ dohpaguere ĩgũre mũ umupeocũ ðaro masia yũhũ.

⁶ Eropigũ ire mũre guñacũ iidiaa. Mũ dipuru weca yũ duhpeocũ Goãmũ ĩgũ ya turarire omi mũre. Ĩgũ ya árĩburire mũ mohmemasiburire mũre omi. Iri mohmemasiburi mera mohmeque mũhũ.

⁷ Goãmũ marire ĩgũ Espĩritu Santore omi. Mari mera árĩgũ masare marire güicũ iibeami Espĩritu Santo. Eropigũ turarã, masare mahirã, pee masirã mari árĩcũ iimi ĩgũ.

⁸ Eropigũ mari Opũ ya árĩburire gajirãre weregũ guhyasĩribita mũhũ. Yũhũ ĩgũ yare iicũ ĩha gajirã gamebirã yũre peresugue doboma. Peresu yũ árĩcũ sãre ĩagũ yũre guhyasĩrisãbiricãque. Mũhũ sĩporãguere ñero bujawerebiricãque. Ōari buherire mũ buheri dipuwaja mũ sã eropa wagũ “Ōaroca,” arĩ pepique mũ sã. Mũ eropa ñero taricũ ĩagũ Goãmũ mũre itamugũcumĩ.

⁹ Eropigũ Goãmũru marire peamegue wabonirãre taumi. Eropigũ ðarã ĩgũ yarã árĩmorãre beyepũ ĩgũ. “Ōarã āhrima erã. Eropigũ erãre beyegũra,” arĩbiripũ marire beyegũ. Ĩgũ marire mahigũ ta negohraguere marire beyepũ ĩgũ gamero dopa ta iigũ. “Eropigũ Jesucristore erãre taubure obeogũra,” arĩ beyepũ marire.

¹⁰ Eropigũ dohpaguere Jesucristore marire taubure obeodigũ árĩmi marire diaye ta ĩgũ mahirire ĩhmuğũ. Eropigũ Jesucristo marire taugũ marire ĩgũ yarãre dederebiricũ iimi. Eropa iigũ “Yũre umupeorã Goãmũ mera ðaro árĩniguicārãcoma,” arĩgũ ðari buherire marire weregũ aripũ ĩgũ.

¹¹ Eropigũ i ðari buherire werebure ĩgũ apimi yũre.

¹² Eropa ĩgũ yare buhegũ árĩgũ dohpaguere ñero taria yũhũ. Eropa ñero tariquerẽgũ ta sĩporã mucubirigũ āhraa. Yũ guñaturagũre Jesure masia yũhũ. Turagũ āhrimi ĩgũ. Eropigũ ĩgũ yare buhedore apigũ ðaro itamugũcumĩ. Eropigũ ĩgũ yũre apirare yũre buhe ojogorocũcũ ĩhadibugũcumĩ yũre. “Yũre itamugũcumĩ,” arĩ irire ðaro masigũ sĩporã mucubirigũ āhraa.

¹³ Mũre yũ wererare iipehocãque. Jesucristo mũre ĩgũre ðaro umupeocũ iimi. Eropigũ ĩgũre gajirã sãre ðaro mahicũ iimi mũre. Eropigũ “Diaye āhraa,” arĩ irire guñaniguicãque mũhũ.

14 Eropigu Espíritu Santo mari mera árĩgu ĩgu itamuri mera õari buherire õaro buheque. Queoro buheque gajiropa arĩro mariro.

15 Yũ peresugue árĩcũ ĩarã yũre cóãgãpehrea wama. Árĩpehrerã Asia yeba majarã Jesu yarã yũre itamudiabirã cóãgãpehrea wama. Erã mera majarã perã Figelo, Hermógene eropa ta iima erã sã. Erã eropa cóãgãrãre masituhaca mũhũ.

16-17 Erã eropa cóãquerecũ ta Onesíforopũ bajasuburi yũre itamugũ õaro siñajacũ iimi. Eropigu ĩgu yũ peresu árĩcũ ĩgu yũre gũhyasĩrisãbeami. Eropigu Romague eragũ yũre amaniguicãdi árĩmi. Eropa amaniguigũ yũre bocami. Efesogue sãre ĩgu marire itamurare õaro masia mũhũ. ĩgu eropiira waja ĩgu porãre, erã pago sãre mojomoro ĩagũcumĩ mari Opũ Jesucristo. Goãmũ eropa iiboro dopa ĩgũre serẽbasaa.

18 Eropigu i yebague Jesu mari Opũ dujaririnũ arĩgu ĩgũre mojomoro ĩagũcumĩ. ĩgũre eropa iiboro dopa ta serẽbasaa Goãmũre.

2

Ñero tariqueregũ ta Jesu yagũre bocatĩuro gahmea

1 Mũpũ yũ magũ iro dopa ta Jesucristo ĩgu itamuri mera turagũ árĩque.

2 Eropigu bajarã masare yũ buherare mũ peerare gajirã sãre wereturiaque mũhũ. Erã mũ buherã Goãmũ gamerire iiniguicãrã árĩporo. Eropirã gajirãre buheturiarã árĩporo erã sã.

3 Surara ñero tarigũ ĩgu yujuro bojero dopa ta Jesu yagũ árĩgu ñero tariqueregũ yujuro bojeque. Eropa iigũ gajirã Jesu yarã iiro dopa iigũ iiaa mũhũ.

4 Surara ĩgu opũ ĩgu doreripũre iimi. Eropigu ĩgu surara árĩbirã erã iiripũre iibeami ĩgu. Mũ sã eropa ta mari Opũ ĩgu dorera dihtare iique.

5 Omabiragũ erã doreldiro dopa queoro iibigũ ĩgu omatariara waja wajatabeami. Eropa ta mũ sã Goãmũ doreldiro dopa ta iibigũ Goãmũ mera wajatasome.

6 Eropigu pohere õaro mohmedigũpũ ĩgu mohmera waja iri pohe majare aĩmũhtami. Eropa ta mũ sã Goãmũ yare õaro mohmera waja Goãmũ oburire aĩmũhtagũca.

7 Irire õaro masicũ iigũcumĩ Jesu mari Opũ mũre. Eropigu dohpaguere yũ mũre arĩldirore õaro guñaque.

8 Jesucristore guñaque. ĩgu opũ Davi mũrũ pãrami ĩgu árĩpũ. Eropigu sĩridigũ masa mũriapũ ĩgu. ĩgu eropa sĩri masa mũriara marire tauburi buheri ta ãhraa. I õari buherire buhegu iiaa.

9 Iri buherire buhegu ñero taria yũhũ. Eropirã irire yũ buhecũ ĩha gajirã gamebirã ñegũ iro dopa ta yũre dipuwaja moa yũre peresugue doboama. Masa yũre cãhmotaquererã Goãmũ ya õari buherire cãhmota masiya mara.

10 Eropigu Goãmũ ĩgu beyenirãre buhegu bajasuburi ñero taria yũhũ erã Jesucristo yarã erã árĩburire. ĩgu yarã árĩborore erã peamegue wabonirãpũ tauborore ñero tarigũ yujuro bojea. Eropigu erã Goãmũ mera õaro árĩniguicãborore ñero taria ĩgu yare buhegu.

11 I diaye ta ãhraa:

Cristo ya árĩburire mari iira dipuwaja gajirã marire wejẽquerecũ ĩgu mera umũsigue õaro árĩniguicãrãca.

12 Eropirã ĩgu yare mari iira dipuwaja ñero tariquererã ta ĩgu yare duhubirã árĩrã ĩgu opũ árĩroguere ĩgu mera dorerã árĩrãca mari sã. "Cristore yũ masibea," mari gajirãre arĩcũ ĩgu sã marire eropa ta arĩgũcumĩ.

13 ĩgũre mari tarinũgacũ ĩagũ ĩgu arĩldiro dopa ta marire dipuwaja moagũcumĩ. ĩgu arĩro dopa ta iigũ ãhrimi ĩgu. Ne gũyabeami ĩgu. I árĩpehreri ĩgu werera diaye ta ãhraa.

Goãmũ ïgũ ïhasuarãre, ïgũ yare buherãre werepũ Pablo Timoteore

¹⁴ Ire yũ wererare mũ mera majarãre masicũ iique. Erã ejatuharo game dũyaso wereniguri duhpiburi áribeaa. Eropirã erãre peerãre ñero wacũ iima. Eropigũ mari Opũ ïgũ ïhuro õpa arĩ wereque erãre. “Mũa eropa wereniguiro dopa wereniguibiricãque,” arĩque erãre.

¹⁵ Mũpũ Goãmũ yare õaro buheque. Eropigũ Goãmũ ya áriburire turaro iique. Mũ eropa iicũ ïagũ “Õaro iibũ mũhũ,” arĩgũcumi Goãmũ mũre. Eropigũ mũ buherare ïgũ ïacũ gũhyasĩrisome mũhũ. ïgũ buheri diaye ãhraa. Eropigũ ïgũ buherire õaro masique. Eropigũ ire queoro buheque.

¹⁶ Erã ejatuharo bu áriire wereniguirã ñerire eropa iiniguicãma. Eropigũ erã eropa arĩ wereniguirire ïha gamebiricãque mũhũ.

¹⁷ Erã wereniguri camiro boagãro iro dopa ta ãhraa. Erã wereniguri gajirã Jesu yarãre ñerã wacũ iiaa. Eropã wereniguirã mera majarã Himeneo, Fileto sã ãhrima.

¹⁸ Eropirã erã õari buherire cóãrã, “Jesu yarã sírinirã erã ya dũpũ mũra masa mũriatuhaniã ãhrima,” arĩ buhemaacãma. Eropã gajiropa buherã bajamerãgã Jesu yarãre goroweorã iima.

¹⁹ Erã eropa ñero buhequerecũ ta, Goãmũ ya buheripũ ne gohrotobea. ïgũ ya diaye maja áriro pehrebeaa. Õpa arĩ gojara ãhraa: “Mari Opũ ïgũ yarãre masimi. Eropirã áripehrerã ‘Jesu yarã ãhraa,’ arĩrã ñerire duhucãporo,” arĩ gojañuma.

²⁰ Jesu yarã watope ãhrima Goãmũ yare õaro iirã. Gajiropa iirã sã ãhrima ñeri buherire wereniguirã.

²¹ Eropigũ yujugũ Goãmũ ya áriburire õaro itamudiagũ iri ñeri buherire peebiricãporo. Áripehreri ñerire duhucãporo. ïgũ eropiigũ õagũ arĩgũ arĩpehreri Goãmũ yare õaro iimasimi. Goãmũ gamegũ õaro arĩgũcumi.

²² Eropigũ mũ mamũ arĩgũ mamarã erã ñeri ñaribejari iro dopa iibiricãque. Eropigũ õarire iique. Jesure umupeoturaniguicãque. Eropigũ ïgũre masa sãre mahi umupeoque. Eropigũ gamequeãro mariro gajirã mera õaro arĩque mũhũ. Eropã ta iique gajirã ñeri dipuwaja marirã mera Goãmũre game serëneguirã mera arĩgũ.

²³ Eropigũ pee masibirã erã arĩ dũyatorire mũ sã peenurũbita. Eropigũ mũ sã dũyasobita. Eropã arĩ dũyatorã masa game gameturinũgama.

²⁴ Mari Opũ pohro majagũre dũyasobiricãro gahmea. Eropigũ arĩpehrerãre õaro ïgũ buhemehregũ, mata guabigũ ïgũre áriro gahmea.

²⁵ Eropigũ gajirã ïgũ mera dũyasocũ ïgũ erãre weregũ õaro mera yojaro mariro mera yũhriro gahmea ïgũre. ïgũ õaro yũhricũ ïarã erãpũ Goãmũ ïgũ itamuri mera erã ñeri iirire bũjawerebocoma. Eropirã õari buherire diaye majare masinũgabocoma.

²⁶ Erãre watĩ oparimi ïgũ gamerire iimorãre. Eropirã erã ñero iirare bũjowerera pũhrũ õari buheripũre masirã, watĩre cóãrãcoma.

3

Pehreburinũ majare werepũ Pablo Timoteore

¹ I mũmũ pehreburinũ coregã ñero tarirãcoma masa. Irire õaro masique mũhũ.

² Irisubure masa gajirãre guñabirã, erã ya áriburi dihtare guñarã, niyerure gamerã, “Gajirãre tarinũgaa gũa,” arĩ erã basi pepirã, masare ñero turirã, erã pagũ sũmarãre tarinũgarã, erãre oquerecũ ta “Õhaa,” arĩbirã, Goãmũre umupeobirã áriãcoma.

³ Eropirã masare mahibirã, mojomoro ïabirã, ñeri quere iirã, ñeri ñaribejarire duhumasibirã, masare eropa paniguirã, õarire gamebirã áriãcoma.

⁴ Erã mera majarãre ñero iirã, pepiri moorã, “Masipehorã ãhraa,” arĩ pepirã árĩrãcoma masa. Eropirã erã, erã ùaribejarire iisuarã árĩrã Goãmure umupeo suabeama.

⁵ Eropirã erã masa erã ìhabeoro Goãmure umupeoquererã ta “Goãmũ duhpibu árĩbeami,” arĩ pepirima erã.

Eropa árĩrãre wapicubiricãque mũhũ.

⁶ Erã mera majarã pee masibirã nome pohro ñaja, erã nomere gũyarire buhema. Erã nomepũ turaro ñerire iiniguirã árĩrã, turaro ñerire iidiarã ãhrima.

⁷ Erã nome eropa peeniguirã nome árĩquererã ta, diaye majapũre ne masibeama.

⁸ Iribojegue Jane, Jambre sã yeea árĩnirã Moise wererare gamebiridiro dopa ta erã sã õari wereniguirire diaye majare gamebeama. Erã ñeri dihtare pepirã ãhrima. Eropirã Jesure umupeorã gohra árĩbeama.

⁹ Eropa iirã gũyari mera erã iidiarire yujuro bojesome. Pũhrũ erã gũyarire, erã pee masibiriri sãre árĩpehrerã ìha masirãcoma. Jane, Jambre mera erã gũyarire iribojegue masa erã ìha masidiro dopa ta eropa ta masirãcoma masa pehreburiũ coregã árĩrã erã gũyarire.

Pablo Timoteore doretupũ

¹⁰ Mũpũ yũ buherare, yũ árĩricũrare, yũ iidiarare, Jesure yũ umupeorare õaro ìhabũ. Eropigũ guaro mariro yũ iirare, masare yũ mahi umupeorare, ñero tariquerẽgũ yũ yujuro bojerare masia mũhũ.

¹¹ Eropigũ Jesucristo yare yũ iira waja yũre erã ñero iirare, yũ ñero tarirare masia mũhũ. Eropigũ Antioquíague, Iconiogũ, Listrague yũre ñetariaro erã iira sãre masia mũhũ. Eropa yũ wacũ ìha mari Opũ Jesucristopũ yũre itamumũrimi.

¹² Árĩpehrerã Jesucristo yarã árĩdiacũ Goãmũ gamerire iiniguidiacũ gajirã erãre ñero iirãcoma. Iri diaye ta ãhraa.

¹³ Eropirã ñerãpũ, gũyarã sã, ñetariarã árĩniguicãrãcoma erã. Gajirãre gũyarã, erã basi sã gũyarire peerã eropa ta ñetariarã árĩniguicãrãcoma.

¹⁴ Mũpũ yũhũ mũre buherare õaro mũ peerare eropa iiniguicãque. Mũre buhenirãre masia mũhũ.

¹⁵ Mũ majigũ árĩgũgue ta, Goãmũ yare erã gojarapũre masinũgayoro. Ìgũ yare erã gojarapũ mũ buhegũ masia Jesucristo marire tauburire. Eropa buhegũ “Jesucristore umupeorã dihtare peamegue wabonirãre taumi Goãmũ,” arĩ masia.

¹⁶ Goãmũ yare erã gojarapũre árĩpehrerire Goãmũpũ gojadorepũ erãre. Eropirã iripũre buherã mari masinemoa. Iripũre buherã mari õaro iiburire masia. Eropirã mari ñeri iirire masia iripũre buherã. Eropiro iripũ marire õaripũre gohrotodorea. Eropiro umũri nũcũ mari õarire mari iiniguiburire werea iripũ.

¹⁷ Eropigũ Goãmũ yagũ ìgũ yapũre buhegũ, masipehocãgũcumi. Eropa masigũ árĩpehrerire õarire iimasigũcumi ìgũ.

4

¹ Jesucristo árĩpehrerãre doregũ arigũ dujarigũcumi. Eropa dujarigũ ojocarirãre, sĩrinirã sãre dipuwaja moagũcumi. Eropigũ ìgũ ìhabeoro ire mũre dorea yũhũ: Goãmũ sã ìgũ ìhabeoro ire dorea mũre.

² Umũri nũcũ masa erã peediacũ, erã peediabiricũ sãre Goãmũ yare wereque. Eropa weregũ masare erã ñeri dipuwajare masicũ iique erãre. Eropigũ “Mũa ñeri iirire iinemobiricãque,” arĩ wereque erãre. Õaripũre iidoreque. Eropa weregũ ne guabigũ gariborebigũ árĩque mũhũ. Eropigũ gajirãre buhe duhubita.

³⁻⁴ Pũhrũ, gajisubugũre masa õari buherire peediasome. Eropa peediabirã erã gamero dopa ta iirã, erã peediari dihtare buhemorãre amarãcoma erã. Eropirã

guyari buherire buherã bajarã oparãcoma erã. Erã eropa iirã õari buheri diaye majapure cohã, erã eropa arĩ bocara buheripure peenurãcoma.

⁵ Eropigu mupũ diaye majare buhe duhubita. Eropa igũ umuri nũcũ õaro pee masigũ arĩque. Eropigu ñero tariqueregũ ta yujuro bojeque. Eropigu õari buherire eropa buheniguique masa Jesu yarã waboro dopa. Goãmũ mure igũ iidorerare iipehocãque mũhũ.

⁶ Yũhũ Goãmũ yare yũ iira dipuwaja yũ sĩriboro merogã dũhyaa. Eropigu bajamenurigã arĩnigũca. Eropigu dohpaguere mure dorea.

⁷ Yũ sĩriboro coregã ire weregũra: Jesucristo yure õari buherire buhedoregũ igũ apirare õaro buhe ojogorocũabũ. Igũ dorerire õaro iipehocãbũ. Eropigu ñero tariqueregũ ta igũre ne umupeo duhubiribũ.

⁸ Yũ eropa õarire iira wajare umũsigue dibugũcumi yure. Eropigu mari Opũ arĩpehrerãre masipehogũ, diaye ta dipuwaja moabu arĩgũ, queoro weregũ igũ dujaririnũ yũ wajatarare ogũcumi yure. Gajirã sãre igũ dujariborore corerãre, igũre mahirãre erã wajatarare ogũcumi Jesu.

Pablo werenemopũ Timoteore

⁹ Yũ pohrogue yojaro iagũ arique mũhũ.

¹⁰ Dema waĩcũgũ i yeba majare arĩpehrerire gamegũ yure cóãgã waha wami Tesalónicague. Crescentepũ yure cóãbiriqueregũ Galacia yebague wahãmi Goãmũ yare buhegũ. Tito sã eropa ta Dalmaciague wahãmi.

¹¹ Luca dihta yũ mera ãhrimi. Marco yure õaro itamubu ãhrimi. Eropigu igũre aĩgãrique mũhũ.

¹² Tĩquicore Efeso macague obeoabũ.

¹³ Eropigu mũhũ õgue arigũ, yũ weca sañari suhrirore, Troa maca Carpo ya wihi yũ apirañere aĩgãrique. Eropi sohõ arĩra gojara turirire aĩgãrique. Sohõ arĩra gojara gasiri tamerare turaro gahmea yũhũ. Eropigu iri gasiri sãre aĩgãrique.

¹⁴ Alejandro comere mohmegũ yure ñetariaro iimi. Eropigu igũ eropa iira dipuwaja Goãmũ dipuwaja moagũcumi.

¹⁵ Igũ Alejandro mari buherire ne gamebirimi. Eropigu mure ñero iiri arĩgũ õaro igũre guña masique.

¹⁶ Peresu iidoregũre yũ iirare igũre yũ ne werecũ ne yujugũ Jesu yagũ yure itamudiabirimi. Arĩpehrerã yure itamubirã cóãgãpehrea wama. Erã eropa cóãquerecũ ta yure erã cóãra dipuwaja Goãmũre “Erãre dipuwaja moabita,” arĩbũ.

¹⁷ Yũ yujugũ ta arĩquerecũ ta Goãmũ õaro ãhrimi yũ mera. Eropigu igũ buherire yũ õaro wereburire weremasicũ igũ turari mera itamumi yure. Arĩpehrerã Judio masa arĩbirã iri buherire erã peeburire werecũ itamumi. Eropigu masa erã yure ñero iidiaquerecũ ta yure erã ñero iibodigũre itamumi mari Opũ.

¹⁸ Arĩpehrerire erã yure ñero iirire yure taugũcumi mari Opũ. Eropigu umũsigue igũ Opũ arĩrogue yũ arĩborore itamugũcumi igũ. Eropirã “Mari Opũ õatariagũ, turatariagũ ãhrimi,” arĩpehrerinũri arĩrã mari. Eropa ta arĩrã.

Pablo õadorepũ Timoteo pohro arĩrãre

¹⁹ Priscila, igo marapũ Aquila, Onesíforo ya wihi majarã sã õaporo.

²⁰ Erasto Corintogue dujami. Trófimo dorecũa wahãmi. Eropigu Miletogue apiabũ igũre.

²¹ Puhiró core yojaro arique mũhũ. Eubulo, Pudente, Lino, Claudia sã, arĩpehrerã Jesu yarã mure õadorema.

²² Mari Opũ Jesucristo mũ mera arĩporo. Eropigu mure Goãmũ mera turaro õadorea. Eropa ta arĩnigũicãporo. Iripẽta ãhraa.

Tito

Pablo Titore gojabeorũ

¹ Yũhũ Pablo mũre Titore gojaa. Goãmũ pohro majagu, Jesucristo yare ãgu buhedore ãgu apidigu ãhraa. Goãmũ ãgu beyenirã Jesure erã umupeoburire, ðari buherire erã masiburire Jesu buhedoregu yũre apimi. Iri buheri Goãmũ ãgu dorediro dopa ta mari iiburire werea.

² Eropigu árĩpehrerinũri Goãmũ yarã umarogue erã ðaro árĩniguiboro sãre buhea erãre. Goãmũ ne gũyari marigu i yebare ãgu ãhacũnuguboro core “Yũ pohrogue eropa ðaro árĩniguicãrãcoma,” arĩ apipũ marire.

³ Eropigu ãgu queoranũ árĩcũ ãgu eropa arĩ apirare masidoredigu árĩmi masare. Eropa ta masidoregu yũre erãre weredoremi ãgu marire taugũ.

⁴ Mũre Jesu yare buhebũ. Yũ eropa buhecũ peegu, Jesure umupeonũgabũ mũhũ yũ umupeoro dopa. Eropigu mũhũ yũ buhedigu árĩgu diaye ta yũ magũ iro dopa árĩgu ta iiaa. Mũre ãre gojabeogu iiaa. Eropigu Goãmũ mari Pagũ, Jesucristo marire taugũ itamuri mera mũre ðadoreã. ãgu itamuri mera ðaro árĩque mũhũ.

Creta waĩcũri nũgũro majarãre Tito ãgu wereburire werepũ Pablo

⁵ Creta waĩcũri nũgũro yũ mũre apicũ Jesu yarã erã buheboro duhyanibũ irisubure. Eropigu erã iiburire werebure apibũ yũhũ mũre. Eropigu macari nũcũ majarã Jesu yarã oparã árĩmorãre beyedoregu apibũ mũre.

⁶⁻⁸ Erã oparã Goãmũ pohro majarã ãhrima. Eropigu erãre beyegu ðarãre beyeque gajiropa iibirãre. Eropigu yujugo ta marapocurã árĩrãre beyeque. Eropigu “Bu árĩgu ãhraa yũhũ,” arĩ pepirãre beyeque. Eropigu mata guabirãre, merebirãre, masa mera gamequeãbirãre, niyerure gamebirãre beyeque. Eropa beyegu erã ya wihire ñajarãre ðaro ãhadiburãre, ðaripũre sũarãre, pee masirãre, ðaripũre iiniguirãre, ñeri marirãre, erã uaribejarire iibirãre, teboru mariro mohmerãre, ðarire iiniguirãre beyeque. Eropirã mũã beyerã porãre ðpa árĩro gahmeã. Jesure umupeorã, ðarire iiniguirã, árĩpehrerãre ðaro yũhrirã árĩro gahmeã oparã porãre.

⁹⁻¹⁰ Eropirã ðari buherire queoro mari buhediro dopa ta ne duhubirã árĩporo oparã mũ beyenirã. Eropirã ðari buherire wererã árĩrãcoma. Eropa iirã ðari buherire gamebirãre buherã erã ya gũyari árĩcũ masicũ iirãcoma erã. Eropigu ðaro beyeque Jesu yarã weca oparã árĩpehrerãre.

Bajarã erã oparãre tarinũgarã, ðaro pepi wereniguibirã, gũyarã ãhrima dohpa-guere. Eropa iirã yujurãyeri Moise dorerire iidorerã tamera ñetariaro iirã iima. Erã buheri iri diaye árĩbiricũ erãre masicũ iiro gahmeã.

¹¹ Erã Moise dorerire iidorerãpũ gũyarire buherã niyerure wajatadiarã buhema. Eropa buherã yujuyeri wiri majarãre árĩpehrerãre Goãmũ yapũre cóãcũ iirã iicoma erã. Erã eropa iicũ erãre iidorebiricãro gahmeã.

¹² Iribojegue weredigu Creta majagu árĩqueregu ta ðpa arĩ werepũ: “Creta nũgũro majarã eropa gũyaniguirã waĩcũma. Ñerire iirã diayea iro dopa iirã ãhrima. Eropirã pagari barã árĩrã ne mohmediabeama,” arĩpũ ãgu ãgu ya nũgũro majarãre.

¹³ ãgu eropa arĩra diaye ta ãhraa. Erã eropa árĩcũ ãagu erãre turaro wereque Jesu ya buheripũre erã ðaro pee masiboro dopa.

¹⁴ Eropigu “Judio masa iribojegue majarã erã arĩ bocarare peebiricãque,” arĩ wereque erãre. Jesu yare gamebirã erã doreri sãre Creta majarã erã peenũrubiriborore wereque erãre.

¹⁵ Õpa ähraa. Dipuwaja marirã õari dihtare pepima. Ñerire iiniguirãpũ ñeri dihtare pepima. Erã pepiripũ ñetaria. Eropirã õaripũre beyemasibeama.

¹⁶ Erã “Goãmũre masia gũa,” arĩquererã ta ñerire iima. Eropa iinirã erã árĩcũ ñarã Goãmũre masibirã erã árĩcũ masia mari. Eropirã erã ñetariarã, Goãmũ yare tarinũgarã ährima. Eropirã õarire iimasibeama.

2

Õari buherire weredorepũ Pablo Titore

¹ Mũpũ buhegũ õari buheri arĩdiro dopa ta õaro buheque.

² Mũrãpũre õpa wereque: “Mũa gũhyadiarã, masa erã umupeorã, pee masirã, ‘Goãmũ diaye iigũ ährimi,’ arĩ umupeorã, õari buherire õaro iirã, Jesure masa sãre mahirã, ñero tariquererã ta yujuro bojerã árĩque,” arĩ wereque erãre.

³ Mũrã nome sãre eropa ta arĩ wereque: “Gũhyadiarã nome, ñeri quere werewũabirã nome, merebirã nome árĩque,” arĩ wereque erã nome sãre. Eropirã erã nome õarire gajirãre buheporo.

⁴ Eropa iirã õpa arĩ buheporo mũrã nome nómeñaripũre: “Mũa marapũ sũmarãre mũa porã sãre mahique,” arĩ buheporo.

⁵ “Eropirã mũa pee masirã nome, gajirã mũa mera ñero iibirã nome, mũa ya wihi majare õaro ñhadiburã nome, õaro iirã nome, mũa marapũ sũmarãre õaro yũhrirã nome árĩque,” arĩ buheporo mũrã nome nómeñaripũre. Erã eropiicũ ñarã gajirãpũ “Goãmũ yare umupeorã ñero iirã ährima,” arĩmasibeama mũare.

⁶ Eropigũ mamarã sãre õpa wereque: Pee masirã árĩporo erã.

⁷ Eropigũ mũpũ õari dihtare iiniguicãque mũre erã ñhacũburire. Buhegũ ne gũyaro mariro buheque. Eropa buhegũ gũhyadiaro mera buheque mũhũ.

⁸ Eropa buhegũ õaro pee masiri mera buheque ne gajirã mũre erã weresãmasibiriburire. Mũ eropa buhecũ ñarã marire ñhaturirã árĩquererã ta marire bu gohra ta werewũamasibeama. Marire eropa werewũamaacãrã gũhyasũuro warãcoma erã.

⁹ Eropigũ pohro majarãre õpa doreque: Erã oparãre õaro yũhrirã árĩporo. Eropirã erã oparãre õaro mucubiricũ iiporo. Eropa dihta iiporo. Eropirã erã oparãre pũriro mera yũhribiricãporo.

¹⁰ Eropirã erã oparã yare yajabiricãporo. Eropirã õarã erã oparã dorerire õaro iiniguicãrã árĩporo. Erã eropa õaro yũhrirã árĩcũ ñarã Goãmũ marire taugũ ñgũ buherire pee sũarãcoma gajirã.

¹¹ Masare ñgũ mahirire Goãmũ mari masare masicũ iituhajami. Mari masare eropa mahigũ árĩpehrerã peamegue wabonirãre Goãmũ turaro taudiami.

¹²⁻¹³ Masare eropa mahigũ Goãmũ marire õpa doremi: Ñeri iirire, ñerire uaribejarire duhucãdoremi marire. Goãmũ turagũ, Jesucristo marire taugũ ñgũ õarire mari ñaburinũre, ñgũ õaro mera dujariburinũre mari corerã iiaa. Eropigũ mari corerinũ mari corerisubu, mari pee masirã, õarire iiniguirã, Goãmũre umupeoniguirã marire árĩdoremi Goãmũ.

¹⁴ ñgũ Jesucristo mari ya árĩburire ta sĩridi árĩmi. Árĩpehrerã mari ñeri iirire duhucũ iibu, marire ñgũ yarã wacũ iibu sĩridi árĩmi. Mari ñerire ñgũ eropa cóãcũ mari ñerire iira dipuwaja marirã árĩrãca. Eropirã turaro õarire iidiarã árĩrãca.

¹⁵ Ire árĩpehrerire iri nũgũro majarãre Jesu yarãre buheque mũhũ. Erã opu árĩgũ ta iiaa mũhũ. Eropigũ erãre wereque. Eropigũ erã ñerire iicũ ñagũ wereque erãre. Eropirã árĩpehrerã gajirã mũre cóãdiabiricãporo.

3

Jesu yarã erã iiburire werenemopu Pablo

¹ Õpa guñacũ iique ero majarã Jesu yarãre: Erã oparãre ðaro yuhrirã árĩporo. Eropirã árĩpehrerire ðari dihtare iirã árĩporo.

² Eropirã gajirãre ne quere goroweobiricãporo. Game dũyasobiricãporo. Eropirã masa ðarã, árĩpehrerãre umupeorã árĩporo.

³ Iribojegue mari sã pee masibirã, tarinũgarã, gũyarire peenũrũrã, ñerire iisuarã, ñerire ɯaribeja duhumasibirã, ɯmuri nũcũ ñerire iiniguirã, gajirãre erã gajinore opacũ ìhaturirã árĩmũriribu mari sã. Eropirã marire gajirã ìhaturimũrima. Eropirã mari sã erãre ìhaturimũriribu.

⁴⁻⁵ Eropa árĩnirã árĩquerecũ ta Goãmu marire peamegue wabonirãre taumi. Eropa taugu ìgu ìgu ðagu árĩrire, masare ìgu mahirire marire ìhmudi árĩmi. Õaro mari iira mera taubirimi marire. Marire mojomoro ìagu mari ñeri iirare coegu Espĩritu Santo mera marire taumi. Eropa iigu marire ìgu porã wacũ iimi. Eropigu Espĩritu Santopu mari ðarã árĩburire marire gohrotomi.

⁶ Jesucristo mari ñeri iira dipuwaja ìgu sĩri, masa mũriara mera Goãmu ìgu Espĩritu Santore omi marire wũaro ìgu turarire mari opaboro dopa.

⁷ Marire mahigu, marire ðaro iidiami. Eropigu ìgu, ìgu Espĩritu Santore omi, ñeri iira dipuwaja marirã mari árĩborore, ɯmarogue mari eropa ðaro árĩniguicãborore. Mari eropa árĩniguiburire masirã irire mucubiri corerã iiaa mari.

⁸ Iri yu werera diaye ta àhraa. Eropigu irire yu werediro dopa ta masare buhegu iri dorerire iipehodoreque mũhu. Eropigu Goãmure umupeorãre irire buheque ðarire erã ðaro iiboro dopa. I yu arĩ buhera ðari buheri àhraa. Eropirã masa i buherire erã peenũrucũ ðaro itamuri árĩroca erãre.

⁹ Gajirã wereniguiripu duhpiburi árĩbeaa. Erã masibiriquererã ta erã arĩ dũyasoma. Erã ñecũ sũmarã arĩ bocarare game dũyasoma. Moise dorerire arĩ dũyasoma. Erã eropa arĩ dũyasori iri árĩpehreri duhpiburi árĩbeaa. Eropigu irire peenũrubiricãque. Mu sã dũyasobiricãque.

¹⁰ Mũa mera majagu eropa game dũyasogu mũa basi game dũca wacũ ìgu iicũ ìagu "Ìbiricãque," arĩque ìgure. Yujusubu, pesubu irire ìgure mũ iidorebirira pũhu ìgu yuhribiricũ ìagu ìgure wapicũ duhucãque.

¹¹ Eropa dũyasogu ñeri dihtare ɯaribejaniguigu àhrimi. Eropa ìgu iicũ ìarã ìgu ñegu árĩcũ masi, ìgure wapicũbiricãro gahmea.

Pablo doretupu

¹² Nicopoligue puhirópẽ árĩbu iiaa. Eropigu Artemare o Tĩquicore mũ pohroque yu obeomũhtacũ eroguerere yure bocatĩrigu arĩque mũhu.

¹³ Eropigu dorerire ðaro mehregure Zena waĩcugure, Apolo sãre ðaro itamuque erã waborore. Eropigu erã gamerire árĩpehrerire oque erãre dũhyaro mariro.

¹⁴ Eropirã Jesu yarã mari mera majarã ðarire iipoporo. Gajinore opapehobirãre erã itamuboro dopa, ðarire iiniguirã erã árĩboro dopa eropa iiporo.

Pablo ðadorebeopu Jesu yarãre

¹⁵ Árĩpehrerã yu mera majarã mũre ðadorema. Ero árĩrã Jesu yarã guare mahirã ðaporo. Árĩpehrerãre mũare Goãmu ìgu mahiri mera turaro ðadorea. Eropa ta árĩniguicãporo. Iripẽta àhraa.

Filemón

Pablo Filemo waĩcũgũre gojanũgarũ

¹ Yũhũ Pablo Jesucristo yagũ yũ árĩri dipuwaja peresugue árĩgũ iiaa. Yũhũ, mari acaweregũ Jesu yagũ Timoteo mera mũre Filemore gojabeoa gũa. Mũhũ gũa mahigũ Cristo yare gũare mohmetamugũ āhraa mũhũ.

² Eropirã Jesu yarã mũ ya wi gamenererã sãre gojabeoa gũa. Mari mahigo mari acawerego Jesu yago Apia sãre gojabeoa gũa. Arquipo sãre gojabeoa gũa. Arquipopũ gũa iro dopa Cristo yare weregũ āhrimi.

³ Eropirã Goãmũ mari Pagũ, mari Opũ Jesucristo mera mũare òadore. Īgũ itamuri mera òaro árĩque mũa.

Filemo gajirãre ĩgũ mahirire, Cristore ĩgũ umupeorire werepũ Pablo

⁴⁻⁵ Yũ acaweregũ, Filemo, mũre guña Goãmũre mũre serēbasamũraa. Eropa serēbasagũ “Ōhaa,” arãa yũhũ ĩgũre. Cristore mũ mahicũ ĩgũre mũ umupeocũ gajirã Jesu yarãre mũ mahicũ peeabũ yũhũ. Eropigũ Goãmũre “Ōhaa,” arĩ mucubiria.

⁶ Cristore mari umupeorire gajirãre weregũ āhraa mũhũ. Mũ eropa árĩgũ árĩcũ ĩ sãre serēbasaa Goãmũre. Jesucristo yarã árĩrã wũaro òarire oparãca mari. Irire mũ opaburire òaro mũre masĩpehodoregũ serēbasaa Goãmũre.

⁷ Acaweregũ, gajirãre mũ mahicũ peegũ mucubiria yũhũ. Árĩpehrerã Goãmũ yarãre òaro sĩporã turacũ iigũ waĩcũa mũhũ. Mũ eropa iicũ peegũ mucubiria yũhũ.

Pablo Onésimo ya árĩburire serēpũ Filemore

⁸⁻¹⁰ Eropigũ dohpaguere Onésimore mũ pohro majagũ árĩdigũre mũre serēbasadiaa. Peresugue gũa árĩrã Cristo yare werebũ yũhũ ĩgũre. Irire peegũ Cristore gahmeami ĩgũ. Eropigũ ĩgũ Goãmũ yagũ wahámi. Eropa wagũ yũ magũ iro dopa āhrimi. Eropigũ yũ bugũ árĩgũ Cristo yare yũ buhera dipuwaja peresu árĩgũ mũre Onésimo mera werebeogũra ĩgũre mũ iiburire. Cristo ĩgũ buhedore ĩgũ apidigũ āhraa yũhũ. Eropa árĩgũ, árĩgũ ĩgũre mũ iiburire mũre dorebu āhraa yũhũ. Eropa árĩgũ árĩqueregũ ta mũre doresome yũhũ. Mahiri mera mũre werebeogũra iripēta.

¹¹ Cristo yagũ ĩgũ árĩboro core Onésimo mũ pohro majagũ árĩgũ duhpibu árĩbiridigũ árĩmi. Mũre òaro itamubiridigũ árĩmi. Dohpague tamerare yũre òaro itamugũ āhrimi. Mũ sãre òaro itamugũ árĩgũcumi. Dohpaguere bu árĩgũ gohra árĩbeamĩ.

¹² Eropigũ dohpaguere ĩgũre mũre wiagũ iiaa. Īgũre turaro mahia. Īgũ yũ turaro mahigũre mũre wiagũ iiaa.

¹³ Īgũre mũre wiabiricũ ĩgũ yũ pohro dujaboñumi. Ōari buherire yũ buherĩ dipuwaja peresu yũ árĩrisubu ĩgũre yũre itamudoreboya yũhũ. Eropigũ yũ mera dujadoreboya yũhũ. Mũpũ yũre itamumasibiricũ ĩgũpũ mũre gohrotogũ árĩboñumi.

¹⁴ Eropa árĩquerecũ mũre wiagũ iiaa ĩgũre. Mũhũ ĩgũre “Dujaque,” mũ arĩbeocũ, ĩgũre dujadoreboya. Yũpũ mũre “Yũ pohro ĩgũre apique,” arĩdiabirica. Eropigũ ĩgũre mũre wiagũ iiaa.

¹⁵ Īgũ Onésimo mũre bajamenũrigã ĩgũ mũre duhrigãra pũhrũ dipaturi mũ mera árĩgũcumi daja. Īgũ mũre duhricũ Goãmũ gamero dopa ta wahabũ, arĩ pepia yũhũ, ĩgũ Jesu yagũ ĩgũ árĩborore. Eropigũ mũ pohro árĩgũ daja òaro árĩniguigũcumi.

¹⁶ Eropigũ ĩgũ dohpaguere mũ pohro majagũ gohra árĩbeamĩ. Pohro majarã tauñariro árĩgũ āhrimi ĩgũ yũ pepicãre. Dohpaguere ĩgũ mũ acaweregũ Jesu yagũ

ãhrimi. Eropigu ãgure turaro mahia. Mupũ yũ tauro ãgure mahique. Mũ eropa mahigu mũ pohro majagu ãgu árĩqueregu ta mũ pohro majagu gohra árĩbeamĩ ãgu. ãgu mũ acaweregu Jesucristo yagu ãhrimi.

¹⁷ Eropigu yũre mũ bocatĩridiro dopa ta ãgu sãre õaro bocatĩrique. Mũ mera majagu yũ árĩcũ ãgu sãre õaro bocatĩrique.

¹⁸ Eropigu gajiropa mũre ãgu iicũ, mũre ãgu wajamogu árĩcũ yũpũ irire wajayegũra.

¹⁹ Yũhũ Pablo yũ basi ire were gojagũra: Yũpũ wajayegũra mũre. Mũre yũ buhera pũhrũ Cristo yagu mũ wacũ árĩpehrerinũri Goãmũ mera árĩbu ãhraa mũhũ. Mũre yũ eropa buhera waja mũ sã yũre wũaro wajamogu árĩboca. Mũ eropa árĩquerecũ ta mũre wajayegũra ãgu mũre wajamorire.

²⁰ Eropigu yũ acaweregu, yũ mahigu, mari Opũ Cristo yagu ãhraa mũhũ. Mũ eropa árĩgu Onésimore õaro bocatĩrique. Cristo yagu árĩgu yũ acaweregu ãhraa mũhũ. Eropã árĩgu, árĩgu yũre õaro mucubiricũ iique.

²¹ I yũ wererare õaro iigũca mũhũ. Eropigu yũ werera tauro iigũca mũhũ. Irire masigu mũre gojabeogu iiaa.

²² I sãre weregũra mũre: Mũa pohrogue yũ waborore Goãmũre mũa serẽbasarare ãgu yũhribocumi. “Áũ,” ãgu árĩcũ gahmea yũhũ. Eropigu mũa pohrogue yũ ejaburi toẽre amuyũque mũhũ.

Pablo õadoretupũ Filemore

²³ Epafrã mũre õadoremi. ãgũpũ Cristo yare ãgu iira dipuwaja yũ mera peresu árĩgu ãhrimi.

²⁴ Eropirã Marco, Aristarco, Demã, Luca yũ mera mũre õadorema. Cristo yare yũ buhecũ erãpũ yũre itamurã ãhrima.

²⁵ Mari Opũ Cristo mera õadorea mũare. ãgu mũare õaro iigũcumi. Eropã ta iiporo. Iripẽta ãhraa.

Hebreos

Goãmũ magũ Goãmũ yare wererũ marire

¹ Iribojegue Goãmũ masare werenũgapũ. Īgũ bajasuburi mari ñecũ sũmarãre iribojegue majarãre Īgũ gamerire weremũripũ. Īgũ yare weremũhtanirã mera erãre weremũripũ Īgũ. Gajirãre Īgũ dehyoa weremũripũ. Gajirãre Īgũ bocatĩriro weremũripũ. Gajirãre quẽroque weremũripũ. Eropã weremũripũ Īgũ mari acawererãre.

² Dohpaguere pehreburi coregã árĩrinũrire Īgũ magũre Īgũ yare Īgũ weredore obeocũ Īgũpũ marire wereami. Jesucristo Īgũ Pagũ iidorero mera i yebare umaro sãre iidigu árĩmi. Īgũ Pagũpũ pehrerĩnũ árĩcũ árĩpehrerire opabure apĩpũ Īgũre.

³ Eropĩgũ Īgũ magũpũ Īgũ Pagũ õarire opagũ árĩgũ, Īgũ turari mera marire ii ĩhmudi árĩmi. Eropĩgũ yujuro mera Īgũ Pagũ mera árĩgũ, Īgũ Pagũ árĩricũrire marire ĩhmudi árĩmi. Eropĩgũ Īgũ turari mera Īgũ dorecũ i yeba, umaro sã eropa árĩniguia. Eropĩro dederebeaa Īgũ doreri mera. Eropĩgũ mari ñero iirare Īgũ coera pũhrũ Īgũ Pagũ turatarĩgũ diayerũ doapũ Īgũ opũ Īgũ árĩrire ĩhmubu.

Goãmũ magũ anyua tauro ãhrimi

⁴ Īgũ Goãmũ magũ waĩcũmi. Eropã waĩcũgũ gajirã tauro opũ ãhrimi. Eropĩgũ Īgũ anyua weca tauro opũ ãhrimi.

⁵ Īgũ anyuare Goãmũ ne õpa arĩ werebirimũripũ Īgũ magũre werediro dopa ta: Yũ magũ ãhraa mũhũ. Dohpagãre mũre dehyoacũ iiabũ, arĩpũ Goãmũ Īgũ magũre. Anyuapũre ne eropa arĩ werebirimũripũ. Eropĩgũ erãre i sãre ne werebirimũripũ: Īgũ pagũ ãhraa yũhũ. Eropĩgũ Īgũ yũ magũ árĩgũcumĩ, arĩpũ Goãmũ Īgũ magũre. Anyuapũre ne eropa arĩ werebirimũripũ. Eropĩgũ Īgũ magũ anyua tauro árĩpũ.

⁶ Eropĩgũ gajisubũ Īgũ magũre masa dehyoagũre i yeba apõpa aĩgũ õpa arĩpũ Goãmũ Īgũre:

Árĩpehrerã yaharã anyua yũ magũre mereja, Īgũre umupeorãcoma erã, arĩpũ Īgũ.

⁷ Eropĩgũ Īgũ anyuapũre werebu õpa arĩpũ Īgũ:

Yaharã anyuare miruñe iro dopa dũpũcũrãre iiaa yũhũ. Erã yũ pohro majarã ãhrima.

Eropĩgũ erãre peame iro dopa árĩcũ iiaa yũhũ, arĩ werepũ Goãmũ mari Pagũ.

⁸ Erãre Īgũ eropa arĩqueregũ ta Īgũ magũpũre õpa arĩpũ:

Mũhũ Goãmũ árĩpehrerã tauro opũ eropa árĩniguicãgũca. Diaye ta doregũca mũhũ mũ yarãre.

⁹ Diaye árĩrire, õaro iirire turaro gahmea mũhũ. Eropĩgũ ñero iirire gamebeaa mũhũ. Mũhũ eropa árĩgũ árĩcũ ĩagũ, yũhũ mũ Pagũ árĩpehrerã gajirã tauro mũre mucubiricũ iiabũ, arĩpũ Goãmũ.

¹⁰ I sãre arĩpũ Īgũ Īgũ magũre "Opũ," arĩ piyugũ:

Opũ, negohraguere i yebare, umaro sãre ĩhacũnugubũ mũhũ.

¹¹ Iri árĩpehreri pehrea waroca. Mũpũ eropa árĩniguigũca. I yeba árĩpehreri suhriro iriñe boaro dopa ta pehrea waroca.

¹² Iri árĩpehreri i yebare umaro sãre gohrotocũ iigũca mũhũ. Mũrañe suhrirore mũ cohã gajĩne mera gohrotoro dopa ta árĩpehrerire gohrotocũ iigũca mũhũ. Mũpũ mũ árĩdiro dopa árĩniguicãgũca. Eropĩgũ ne gohrotosome. Eropã árĩniguigũca mũhũ, arĩpũ Goãmũ Īgũ magũre.

¹³ Gajisubũ õpa Īgũ magũre arĩgũ iri sãre anyuapũre ne werebirimũripũ Goãmũ:

Yũ diayerũ doaque mũhũ. Eropĩgũ mũre ĩhaturĩrãre tarĩnũgabasadoregũra. Eropĩgũ erã weca opũ árĩque mũhũ, arĩpũ Goãmũ Īgũ magũre.

14 Árīpehrerã anyuapũ Goãmũ pohro majarã dihta ãhrima. Eropiro Cristo ĩgu taumorãre itamudoregu Goãmũ obeomũrimi erãre.

2

Goãmũ yare ðari buherire marire eropa pepibircãro gahmea

1 Eropigu Goãmũ magũ gohra marire weregu ĩgu árĩcũ masirã ĩgu wererare mari peerare ðaro guñaro gahmea marire irire cãdijiri arĩrã.

2-3 Anyua masare erã wererare masapũ erã tarinũgacũ ĩagu Goãmũ masare dipuwaja moapũ. Eropigu erã anyua werera iri diaye árĩcũ ĩhmugũ iipũ. Eropiro anyua erã werera iri diaye árĩcũ marire irire peero gahmea. Erã tauro Cristopũre peero gahmea marire. ĩgu mari Opũ ĩgu marire tauborore weremũhtapũ. Eropirã ĩgũre peenirãpũ ĩgu wererare marire wereturiañorã marire ðaro masicũ iirã. Eropigu iri buherire “Jesucristo marire ĩgu taugũcumĩ,” arĩ buherire mari eropa pepicãcũ Goãmũ marire dipuwaja moagũcumĩ. ĩgu dipuwaja moaborore duhrimasibeaa mari.

4 Irire peemũhtanirã erã buhe weca peero watope Goãmũpũ iri buherire diaye ta árĩcũ ĩhmudi árĩmĩ. Eropigu erã irire buherã ĩgu turari mera baja deyoro moari erã ii ĩhmucũ iri buherire diaye ta árĩcũ ĩhmudi árĩmĩ masare. Eropigu ĩgu Espĩritu Santo mera iri buheri diaye ta árĩcũ ĩhmudi árĩmĩ. Espĩritu Santo Jesu yarãre yujurãyerire Goãmũ yare erã mohmemasiburire apidi árĩmĩ erã game itamuboro dopa. ĩgu gamediro dopa ta apidi árĩmĩ erã mohmemasiburire erãre.

Jesucristo mari iro dopa ta dũpũcũgu masa dehyoapũ, arĩ gojañumi

5 I mũpũ pehrerinũ árĩcũ Goãmũ pohro árĩrã tauro oparã árĩsome anyuapũ. Erãre oparã acusome Goãmũ.

6 Anyuare oparã acubiriqerrecũ Goãmũ yare weremũhtadigu ðpa arĩ gojañumi iribojegure Goãmũ ĩgu oparã acumorãre:

Gũa masa bu gohra gũa árĩrã árĩqerrecũ ta gũare guña mũhũ. Gũa masare ðaro árĩcũ iiaa mũhũ.

7 Bajamenũrigã anyua doca masare apiyoro mũhũ. Eropa apiqerregũ ta gũare turari ogũ oparã acuyoro mũhũ.

8 Mũhũ eropa acucũ i yeba maja weca árĩpehreri weca ãhraa gũa masa, arĩ gojañumi iribojegue majagu mari Pagũre.

Goãmũ masare apigu i yebagure árĩpehrerã waimũrã sãre masa dorero doca árĩmorãre apiñumi. Masare ĩgu eropa oparã acuqerrecũ ta erã waimũrãre árĩpehrerãre doremásibeama dohpa.

9 Jesupũ árĩpehrerã weca opũ ãhrimi. Bajamenũrigã anyua doca mari Pagũ ĩgu sãre apipũ. Mari yañe árĩborañere sĩribasabure ĩgũre eropa apidi árĩmĩ. Mari Pagũ marire mahigu Jesure mari ya árĩburire ĩgu sĩricũ gamepũ. Eropigu ĩgu eropa sĩricũ ĩagu ĩgũre turarire ogũ, opũ acupũ ĩgũre pare árĩpehrerã ĩgũre umupeoborore.

10 Goãmũ árĩpehrerire ĩhacũnuguñumi. Eropiro árĩpehreri ĩgu ya dihta ãhraa. Eropigu Jesure sĩridoregu masa erã ñerire cãdijicũ iipũ ĩgũre. ĩgu masa bajarã ĩgu porã árĩmorãre mũmarogue ðarogue aĩgãbu eropa iipũ. ĩgu eropiicũ tamera ðapũrica. Eropigu Jesupũ marire taugũ mari opũ ta ãhrimi.

11 Árĩpehrerã masa erã ñerire cóãdi árĩmĩ Jesucristopũ. Eropigu ĩgu ñerire cóãnirã mera Pagũcumĩ Goãmũre. Eropigu mari Pagũ yujugũ ta ãhrimi. Mari Pagũ ĩgu árĩcũ Jesu marire ĩgu ñerire cóãnirãre “Yũ acawererã ãhrima,” arĩ piyugũ ne gũhyasĩribeami.

12 Òpa arĩgu iipũ ĩgu Pagũre:

Mu árīricurire weregura yu acawererãguere. Árīpehrerã yaharã gamenererã pohro mure umupeogu “Turagu ahrimi,” arī weregura yuhu erare, arīpu īgu īgu Pagure, arī gojara ahraa.

¹³ Eropigu opa arīpu daja:

Yu Pagure guñaturaguca yuhu, arīpu, arī gojara ahraa.

I sare arīpu īgu Jesucristo:

Ohō ahraa yuhu. Goāmū porã īgu yure apinirã yu acawererã mera ohō ahraa, arīpu īgu. Īgu yarare “Yu acawererã,” arī piyugu eropa arīpu.

¹⁴ “Yu acawererã,” īgu arī piyurã dupucurã mari árīcũ īagu, Jesupu mari ya dupu mari iro dopa árīgu aripu. Eropa árīgu arigu īgu crusague sīrigu aripu watire dederecũ iibu. Īgu watīpu sīridoregu ahrimi marire.

¹⁵ Eropa ii ĩgure dederecũ iidi árīmi marire tauboro dopa. Maripu umari nucu mari sīriborore güiribu. Eropa güirã güiro doca árīrã, ñero sīporãcurã árīribu mari. Eropa árīrã mari árīcũ īagu īgu marire taumi.

¹⁶ Eropa taugu anyuapure itamugu aribiripu īgu. Abrahã pãramerãre maripure itamugu aripu.

¹⁷ Eropigu īgu mari acaweregu iro dopa aripu. Yujuropa ta mari iro dopa ta dupucugu aripu. Eropa arigu mari masa ya árīburire sīribasagu mari ñeri iirare Goãmure cóãdoregu aripu. Eropigu pahia oparã erã Goãmū ya árīburire serēbasaro dopa ta ñaro itamuboro dopa mari iro dopa dupucugu arigu iipu. Erã tauro marire īgu mojomoro ĩhami. Eropigu marire ñaro itamuniguicãmi.

¹⁸ Īgu ñero taripu. Eropigu watī ĩgure ñero iidoreripu. Iibiripu īgu. Eropa ñerire tarinugadigu árīgu, īgu mari sare ñerire tarinugacũ iimasimi. Watī īgu ñerire iidorecũ ĩagu marire ñerire iibiricũ iimasimi.

3

Jesu Moise tauro árīgu ahrimi

¹ Jesu īgu eropa árīgu árīcũ ĩarã ĩgure burigã guñaque m̃a. Yu acawererã, Jesu yarã, Goãmū īgu yarã árīmorãre mure beyedigu árīmi īgu. Īgu Jesupu Goãmū īgu apidigu árīgu mari pahia opu ahrimi. I yeba majarã pahia oparã tauro ĩgupu mari ya árīburire Goãmure serēbasagu ahrimi marire. Eropirã ĩgure ñaro guñaque m̃a umupeodigure.

² Goãmū ĩgure marire īgu tauborore īgu apicũ ĩgupu īgu apidiro dopa ta iipu. Ne tarinugabiripu. Moise sã iribojegue majagu Goãmū yarã Israe masare itamugu ne tarinugabiripu. Eropa ta iipu Jesu sã.

³ Eropiro Moisere erã umupeodiro tauro Jesupure umupeoro gahmea marire. Opa ahraa iri. Wihire mari “Ōari wihi ahraa,” arīro tauro wihire iidigupure “Ōapūricãmi,” arīro gahmea marire. Eropigu Jesupu wihi iidigu iro dopa ahrimi. Īgu eropa árīgu árīcũ ĩgupure Moise tauro umupeoro gahmea marire.

⁴ Masapu wirire iirã ahrima. Goãmupu árīpehrerire iigu ahrimi.

⁵ Moisepu Goãmū mohme coregu árīgu Goãmū ya curu majarãre itamuniguigu árīmaripu. Puhrugue Goãmū īgu masare wereborore weremuripu masare.

⁶ Cristopu Goãmū magu árīgu ta, Goãmū yare iiniguicãgu árīgu Goãmū ya curu majarã tauro opu ahrimi. Eropirã Moise tauro Cristopure umupeoro gahmea marire. Eropirã maripu Cristore guñatura duhubirã árīrã marire īgu tauborore eropa mucubiri coreniguicãrã īgu ya curu majarã ahraa mari.

Goãmū īgu yarare īgu mera ñaro soocũ gameñumi

⁷ Eropirã Jesucristore mari umupeo duhubiriborore òpa iro gahmea marire. Irire weremi Espiritu Santo Goãmũ yare gojarapũguere.

Dohpagãre yũhũ Goãmũ mũare yũ werecũ yũhridibirã áribiricãque mũa.

⁸ Eropirã òaro yũhrique yũre mũa. Iribojegue Israe masa masa marirogue árirã yũ werequerecũ ta umupeodiabirã yũre yũhribirimũrima. Eropã iirã yũre ihasuabiricũ iima. Eropirã erã iidiro dopa iibiricãque mũapũ yũre.

⁹ Eroguere cuarenta bojori gohra erãre deyoro moarire ii iĩmuribũ erãre itamugũ. Yũ eropa ii iĩmuquerecũ ta erãpũ òpa arĩ pepimũrima yũre duyatorã. “Goãmũ marire itamumasisome,” arĩ pepimũrima. Eropã arĩ pepirã ñero iimũrima.

¹⁰ Erã eropiicũ iagũ erã mera guabũ. Eropã guagũ òpa arĩbũ: “Erã yahare peediabirã gajiropa árirĩ buherire eropa guĩamaacãrã áhřima,” arĩbũ. “Yahapũre ne buhediabeama,” arĩbũ erãre.

¹¹ Eropigũ erã mera guagũ òpa arĩ werebũ: “Erã yũ mera majarã ne árisome. Eropirã yũ mera òaro soosome erã,” arĩ werepũ Goãmũ.

¹² Eropirã, yũ acawererã, òaro iique mũa Goãmũre cohmore arĩrã. Mũa ñerire pepirã, Goãmũ ojocarigũre “Diaye iimi iĩgũ,” arĩ umupeobirã, iĩgũre cóãboca mũa. Ne yujugũ mũa mera majagũ eropa iibiricãporo.

¹³ Eropirã ipũre iiro gahmea: Mũa mera majarã mũmuri nũcũ Goãmũ yare mũa basi game wereniguque ñerire iiri arĩrã. Ñerire iirã “Iri mera mucubiria,” arĩrã, gũyarire pepirã iiaa mari. Eropã pepibiricãque. Ñeripũre iiniguirã Goãmũ yapũre suabeaa mari. Eropã iirã ñerire duhudiabirã wahaa. Eropã iiri arĩrã mũa mera majarãre Goãmũ yare mũa basi game wereniguque. Jesucristo iĩgũ dujariboro core eropa game wereniguque.

¹⁴ Eropirã negohrare Cristore mari umupeonũgadiro dopa ta eropa ta mari umupeoniguicãrã, mari ojocarioropẽ iĩgũ yare duhubirã iĩgũ mera majarã áhřaa.

¹⁵ Goãmũ yare erã gojarapũ yũ dohparagã werediro dopa werea daja mũare Goãmũ wereniguirire:

Dohpagãre yũhũ Goãmũ mũare werecũ òaro yũhrique mũa yũre. Iribojegue majarã Israe masa erãre yũ werequerecũ ta umupeodiabirã yũre yũhridibirima. Eropirã erã iidiro dopa iibiricãque mũa, arĩmi Goãmũ, arĩ gojañuma iribojegũ.

¹⁶ Eropirã Goãmũ iĩgũ wererare peenirã áriquererã erã iĩgũre yũhribirimũriñorã. Erã áripehrerã Egiptogue ñero tarinirãre Goãmũ Moise mera iĩgũ wiunirã áriñorã. Erã eropa áriquererã iĩgũre ne yũhribiriñorã.

¹⁷ Eropigũ erã ñero iicũ iagũ cuarenta bojori gohra Goãmũ erã mera guapũ. Erã ñero iira dipuwaja erogũre masa marirogũre erãre dujadorepũ. Eropirã erore sĩria wamũriñorã erã.

¹⁸ Iĩgũre erã eropa yũhridibiricũ iagũ òpa gũhyadiaro mera arĩpũ iĩgũ: “Erã yũ mera majarã ne árisome. Eropirã yũ mera ne òaro soosome erã,” arĩpũ iĩgũ.

¹⁹ Iĩgũ eropa arĩcũ peerã ire masia mari: Erã Goãmũre erã umupeobiriri waja, iĩgũ mera majarã áriřmasibiriñorã. Eropirã iĩgũ mera òaro soomasibiriñorã.

4

¹ Eropigũ iribojegũ majarãre iĩgũ mera òaro erã sooborore gamegũ erãre “Yũ mera soorãca,” arĩ apipũ Goãmũ. Mari sãre eropa ta arĩ apipũ iĩgũ. Eropirã gũhyadiaro mera Goãmũre òaro yũhřirã mari wieri marigũre arĩrã. Eropã wierã iĩgũ mera òaro soosome mari.

² Iribojegũ majarã Goãmũ yare erã peediro dopa ta mari sã òari buherire peebũ. Erãpũ peerã “Goãmũ diaye iĩgũ áhřimi,” arĩ pepibirimũriñorã. Goãmũre

umupeobirimuriñorã. Eropiro Goãmũ yare peequererã yuhribiricũ erã peera ñehe árĩburi árĩbiriyoero erãre.

³ Maripũ ìgũre umupearã dihta Goãmũ mera majarã árĩrãca. Eropirã ìgũ mera òaro soorãca. Goãmũ òpa arĩpũ:

Erã mera guagũ guhyadiaro mera òpa arĩ werebũ: “Yũ mera ne soosome erã,” arĩ werebũ, arĩyoero Goãmũ yare erã gojarapũgue.

Eropa arĩpũ ìgũ. I yebare ìgũ ìhacũnugura pũhrũ soorpũ ìgũ. Eropigũ masa sã ìgũ mera sooborore amuyupũ. Amuqueregũ erãpũre “Yũ mera ne soosome erã,” arĩpũ Goãmũ.

⁴ Seis nũri ìgũ ìhacũnugura pũhrũ ìgũ soorare òpa arĩ gojañuma Goãmũ yare erã gojarapũgue:

Seis nũri pũhrũ árĩpeherrerire ìgũ iirare pehogũ, Goãmũ mohmeduhu soorpũ, arĩ gojañuma ìgũ yare erã gojarapũgue.

⁵ Eropiro Goãmũ yare erã gojarapũ òpa arĩ werea daja ìgũ mera òaro árĩbirinirãre: Yũ mera majarã ne árĩsome erã. Eropirã ne yũ mera soosome, arĩpũ Goãmũ.

⁶ Eropirã òari buherire peemũhtanirã, ìgũre erã tarinũgara dipuwaja ìgũ mera majarã árĩbirã ìgũ mera soobiriñorã erã. Gajirãpũ ìgũ mera majarã árĩrãcoma. Ìgũ mera soorã árĩrãcoma.

⁷ Eropigũ masa ìgũ mera òaro árĩburire erã ìgũ mera sooburire apigũ daja, “Dohpaguere ãhraa,” arĩ apipũ Goãmũ. Israe masa Goãmũre erã tarinũgara pũhrũ baja bojori pũhrũ irire weredorepũ Davire. Davi were gojarare mũare weretuhajaqueregũ weregũra daja yũhũ. Eropigũ òpa arĩ gojañumi Davi Goãmũ wereniguirire:

Dohpagãnũre yũhũ Goãmũ mũare yũ werecũ, tarinũgaro mariro òaro yũhrique mũa yũre, arĩ gojañumi iribojegũre.

⁸ Ero coregue Josué Israe masare Goãmũ ìgũ ora yebague aĩ ejarũ. “Yũ mera soorã árĩrãcoma,” arĩgũ iri yebague erã sooborore arĩgũ iibiripũ Goãmũ. Iri yeba soodoregũ gajinũ erã sooburire apibiriboñumi ìgũ.

⁹ Seis nũri pũhrũ i yebare ìgũ iira pũhrũ Goãmũ ìgũ mohmeduhu soodiro dopa ta mari ìgũ yarã sã ìgũ mera mari sooburiñe ãhraa. Ìgũ mera mari òaro árĩburiñe ãhraa.

¹⁰ Eropigũ Goãmũ soogũ, ìgũ mohmerare duhucãnipũ. Eropa ta ìgũ mera soorã mari gamero mera iirire duhucãrãca.

¹¹ Eropirã mari ìgũ yarã òaro iirã. Goãmũ yare òaro yũhrirã ìgũ mera mari sooboro dopa. Iribojegũ majarã mari acawererã erã tarinũgara pũhrũ Goãmũ mera majarã ne árĩmasibirimuriñorã erã. Erã iidiro dopa iibiricãrã mari.

¹² Goãmũ ya wereniguirire marire Goãmũ mera òaro árĩniguicũ iiaa. Òaripũre marire gohrotocũ iiaa. Eropiro ìgũ ya wereniguirire bu árĩri árĩbeaa. Eropiro matamiji pepãripũ usirimiji mera ðirore erã wiri ìha erã masiro dopa ta, ìgũ ya wereniguirire mari árĩricũrere mari pepirire òaro masicũ iiaa marire. Eropa masirã mari iiricũri òaro árĩcũ, òaro árĩbiricũ sãre masia ìgũ wereniguirire peerã. Iri mari buhecũ mari árĩricũrere òaro masipehocũ iiaa marire.

¹³ Ne Goãmũre mari árĩricũrere mari iirare duhmasibeeaa mari. Árĩpeherrerire ìgũ ìhacũnugurare ìgũ ìhacũnugunirã sãre ìhami ìgũ. Ìgũ tamerare mari iirare mari pepirire werepehorãca mari.

Jesu turagũ mari pahia opũ ãhrimi

¹⁴ Jesu Goãmũ magũ ìgũ sĩrira pũhrũ ìgũ Pagũ pohrogue dujadigũ árĩmi. Ìgũ turagũ mari pahia opũ ãhrimi. Eropigũ mari ya árĩburire Goãmũre serẽbasami. Ìgũ eropa árĩgũ árĩcũ ìarã maripũ ìgũ yare òaro yũhrirã árĩrã ìgũre òaro umupeoniguicãrã.

¹⁵ Īḡu Jesucristo mari pahi árīḡu mari ñero taricũ õaro mojomoro ĩaḡu āhrimi. Mari ñerire ɯaribejarire masimi ĩḡu. Watĩ árīpehreri ñerire ĩḡu marire iidorero dopa ta Jesu sãre ñerire iidoreripũ. Īḡu eropa iidorequerecũ ĩḡu ñerire iibiripũ. Īḡu eropa ñerire iidorerire iidorediḡu árīḡu marire mojomoro ĩaḡu marire itamumasimi.

¹⁶ Eropirã “Yũre yũhrigũcumĩ,” arĩrã Goãmũre serẽrã. Īḡu marire mahimi. Eropiḡu mari ĩḡure serẽcũ marire mojomoro ĩaḡu marire itamugũcumĩ. Eropiḡu mari ñero iidiacũ sãre ĩḡu marire itamugũcumĩ.

5

¹ Árīpehrerã pahia oparã, masa mera majarã āhrima. Beyenirã āhrima erã mera majarã yare Goãmũre serẽbasamorã. Eropirã masa ñerire erã iira dipuwajare Goãmũre serẽbasama erã mera majarãre. Eropa serẽbasarã waibuḡure wejẽ soe mujuma Goãmũre.

² Pahia oparã gajirã masa iro dopa õaro masipehobirã āhrima. Gajisubu õarire iibirã āhrima erã sã. Eropa masibirã arĩrã gajirã masibirãre itamumasima nijiyajaro mera. Eropirã õarire iibirã sãre õaro mera itamumasima.

³ Eropirã õaro masipehobirã ñeri iira dipuwajacurã āhrima erã sã. Eropirã erã basi erã ñerire erã iira dipuwaja waibuḡure wejẽ soe mujuma Goãmũre. Gajirã masa ya árĩburire erã ñeri iira dipuwaja erã serẽbasadiro dopa ta, erã basi erã ya árĩburi sãre serẽma Goãmũre.

⁴ Eropiḡu ĩḡu ĩḡu gamero pahia opũ ñajabeami. Goãmũpũ ĩḡure beyegũ, pahia opũ acumi. Iribojegue majagũ Aarõ mũrũre ĩḡu apidiro dopa ta gajirã pahia oparã sãre apimi ĩḡu.

⁵ Eropa ta Cristo sã ĩḡu basi ĩḡu gamero pahia opũ ñajabiripũ. Goãmũpũ ĩḡure opũ acugũ õpa arĩpũ:

Yũ magũ āhraa mũhũ. Dohpagãre mũre dehyoacũ iiabũ yũhũ, arĩpũ Goãmũ.

⁶ Gajisubu õpa arĩpũ Goãmũ Cristore:

Árīpehrerĩnũre pahi árĩniguicãḡũca mũhũ. Melquisede ĩḡu árĩdiro dopa ta pahi árĩniguicãḡũca mũhũ, arĩpũ ĩḡu magũre.

⁷ Cristo i yeba árīḡu bũrigã gaguĩnigui, co deco mera Goãmũre turaro serẽpũ ĩḡu, “Yũre masuque,” arīḡu. Mari Pagũpũ Goãmũpũ ĩḡure sĩridiḡure masumasigũ arĩpũ. Īḡu eropa serẽcũ Goãmũ peepũ ĩḡure. Goãmũ gameri dihtare ĩḡu iidiacũ ĩaḡu Goãmũpũ ĩḡu serẽrare peegũ yũhrĩpũ.

⁸ Eropiḡu Cristo Goãmũ magũ árĩquereḡũ ñero taripũ ĩḡu. Eropa ñero tarigũ yũhrĩpũ Goãmũre. Eropa yũhrĩḡu õaro yũhrĩre masituhapũ.

⁹ Eropa yũhrĩdiḡu crusague sĩrigũ masa erã ñerire cãdijigũ árīpehrerã ĩḡure yũhrĩrãre taubu warũ.

¹⁰ Eropiḡu Goãmũpũ ĩḡure pahia opũ masa yare serẽbasabure apipũ. Eropiḡu Melquisede pahia opũ ĩḡu árĩdiro dopa ta āhrimi Cristo.

Cristo yarã ĩḡure umuḡe duhucũ ḡũhya āhraa

¹¹ Baja õpa arĩrĩre mũare werenemodiaa ḡũa. ḡũa eropa werenemodiaquerecũ ta mũapũ peediabirã āhraa. Eropirã mũare ḡũa werecũ mmasumasigũ arĩpũ. ĩḡu eroasiya mara.

¹² Yoari boje Cristo yarã arĩraa mũa. Eropa arĩrã dohpaguere gajirãre buherãḡue árĩboca mũa. Mũa eropa arĩbonirã árĩquerecũ ta gajirã mũapũre buherãcoma. Goãmũ yare mũare buhemũhtarare mũare buhero ḡahmea daja. Ne buhenũgarã iro dopa ta āhraa mũa.

¹³ Apĩco mihrĩrã majirãḡã árĩnima. Erã iro dopa ta mũa sã āhraa õaro masibirã arĩrã. “I ñeri āhraa. ĩpũ õari āhraa,” arĩ ĩha masibea mũa.

14 Barire barãpũ mũrã ãhřima. Erã iro dopa árĩrã õaro buhenirã õaro pepi masirã mũa árĩcũ õaboaya. “I ñeri ãhřaa. I õari ãhřaa,” mũa arĩ ĩha masirã árĩcũ õaboaya.

6

1-2 Eropirã Goãmũ yare õaro masirã, õaro yãhrirã árĩrã. Cristo yare negohraguere buhenũgarã õpa masinũgabũ mari: Mari gamero mera mari iiri duhpiburi árĩbeaa. Mari iiri mera tarisome mari. Tarimorã Goãmũre umupeoro gahmea marire. Ire negohraguere buhenũgama marire. Eropirã marire waĩyema. Mojotorire marire erã duhpeorire buhe, sĩrinirã erã masa mũriborore buhe, i umũ pehrera pũhrũ Goãmũ ĩgũ dipuwaja moaborore buhe, ĩgũ dipuwaja moamorã erã ñero tariniguiboro sãre buhe, i sãre marire negohraguere buhenũgama. Eropa árĩri buherire mari masituhajarare buhenemobirã gaji buherire õaro buhenemorã.

3 Eropirã Goãmũre, ĩgũ ya sãre masinemorã. Goãmũ ĩgũ gamecũ eropa ta iirãca mari.

4 Goãmũ yare masinirã irire duhurãre ne dipaturi erãre erã ñeri iirare erãre bujawerecũ iimasiya mara daja. Eropa árĩrã, Cristo ĩgũ taunirã árĩrã Espĩritu Santore oparima.

5 Eropirã Goãmũ ya wereniguirire peerã õari wereniguiri iri árĩcũ masirima. Eropirã pehrerinũ pũhrũgue Goãmũ ĩgũ turari mera mari eropa árĩniguiborore, masare ĩgũ dipuwaja moaboro sãre erã masirima.

6 Eropa árĩrã Cristo yare erã duhurã Goãmũ magũre dipaturi crusague erã pabiadiro dopa ta ĩgũre iirã iima. Erã eropiicũ ĩarã gajirã masa Cristore wereyama. Eropirã dipaturi erãre, erã ñeri iirare erã bujawere õarire gohrotocũ iimasiya mara.

7 Õpa ãhřaa iri mari werenigui queori mera buhecũ: Õari yebare wũaro deco aricũ erã oteri õaro puhri dũcacũa. Eropigũ iri pohe opũ dũcare opami ĩgũ baburire. Iri yeba õari yeba árĩcũ ĩha mucubirimi. Eropa ta Goãmũ iimi ĩgũ yare peenirã sãre. Erã ĩgũ yare õaro iicũ ĩha mucubirimi erã mera.

8 Gaji yebapũ aũapora mera, taa mera iri yeba tiaro duhpiburi yeba árĩbeaa. Eropa árĩri pohere cóãcãro gahmea. Eropa ta Goãmũ iimi ĩgũ ĩgũ yare peequererã iibirãre. Erãre dipuwaja moa peamegue cóãgũcumĩ.

Cristore eropa umupeoniguirãre taumi Goãmũ

9 Yũ mahirã, mũare eropa arĩ werequeregũ ta mũapũre “Cristore duhuristo yare erã duhurã Goãmũ mã ãhřaa,” arĩgũ iibeaa. Mũapũ Cristo ĩgũ taurã ãhřaa. Eropirã õarire iirã iica mũa. Irire masia yũhũ.

10 Mari õaro iira waja Goãmũ queoro marire õaro iigũ ãhřimi. Eropigũ ĩgũ ya árĩburire mũa turaro mohmerare cãdijisome ĩgũ. Mũa ĩgũre mahirã ĩgũ yarãre itamuabũ mũa. Dohpague sãre erãre itamuniguia mũa. ĩgũre mũa eropa mahirare cãdijisome ĩgũ.

11 Mũa ojocariniguiãropẽ gajirãre mũa umupeocũ, mũa itaisto yare erã duhurã Goãmũ mmuniguicũ sãre gahmea gũa. Mũa eropiicũ ĩagũ õaro iigũcumĩ mari Pagũ mũare.

12 Eropirã mũa tericũrã árĩcũ gamebeaa gũa. Gajirã Cristo yarã ñero tariquererã Goãmũre “ĩgũ diaye ta árĩgũ ãhřimi,” arĩ umupeoniguicãma. Erã eropiicũ ĩagũ Goãmũ “Masare õarire ogũra,” ĩgũ arĩdiro dopa ta erãre opehogũcumĩ. Eropirã mũa sã erãre ĩhacũrã erã iro dopa ta iiniguicãque.

13-14 Iribojegue Goãmũ Abrahãre õpa arĩ apipũ: “Yũ waĩ mera diaye ta ire arĩgũ iiaa mũre. Mũre õaro iigũra. Eropigũ mũ pãramerã árĩturiarãre bajarã masa árĩcũ iigũra,” arĩ werepipũ Goãmũ. Eropa arĩ werepigũ ĩgũ ya waĩ mera waĩpeorũ. Gajigũ ĩgũ tauro árĩgũ ne maricũ ĩgũ ya waĩ mera eropa waĩpeorũ.

15 “Mure ðaro iigura,” Goãmu ïgu arĩ apirare Abrahãpu ðaro ïgu umupeoyura pũhrũ Goãmu ïgu arĩdiro dopa ta ïgure ðaro iipu.

16 “Goãmu mera diaye arĩgu iiaa,” masapu arĩrã, erã erã tauro árĩgu waĩ mera waĩpeorã iima. “Goãmu mera diaye arĩgu iiaa yũhu,” yujugu ïgu arĩcũ gajigu peegu “Diaye ãhraa,” arĩgucumi. Dũyasomasibeami.

17 Eropigu Goãmu Abrahãre “Mure ðaro iigura,” arĩ apigu “Yũ waĩ mera diaye ta arĩgu iiaa,” arĩ waĩpeopũ. ïgu eropa waĩpeo wererare peerã “Diaye ta ãhraa iri,” arĩ masia. Eropirã “ïgu arĩrare ne gohrotosome,” arĩ masia mari. Irire mari masiboro dopa ïgu arĩ apira mera ïgu waĩpeogu eropa wereripu.

18 Eropigu ïgu arĩ apira mera, ïgu waĩpeora mera diaye ïgu arĩrare masicũ iipu Goãmu marire. Eropiro ïgu waĩpeocũ ïgu arĩ apira ne gohrotosome. Eropigu Goãmu ne gũyabeami. ïgu eropa árĩgu árĩcũ masirã, mari marire ïgu tauborore mucubiri corerãca, “Eropa ta iigucumi,” arĩrã.

19-20 Eropa ïgu tauborore corerã guñaturarã ãhraa mari. Eropa árĩrã “Mari sĩrirã Goãmu pohro warãca,” arĩ masirã güibeaa. Pahia opu Goãmu ïgu árĩri taribu gohrague ñajagu, cãhmotariñe suhriro pohecague tariñajami. Eropa ñajagu masa ya árĩburire serẽbasami Goãmure. ïgu eropiidiro dopa ta Jesu sã umarogue Goãmu árĩrogue ñajamũhtadi árĩmi. Eropa ñajamũhtagu mari sãre erogue ñajaburire ahmu serẽbasami. Eropigu árĩpehrerinũri nucũ serẽbasagu iimi pahia opu árĩgu. Melquisede pahi ïgu arĩdiro dopa ta pahia opu ãhrimi ïgu Jesu.

7

Melquisede pahi ïgu arĩdiro dopa ta Jesu pahia opu ãhrimi, arĩ gojañumi

1 Melquisede iribojegue majagu Salem waĩcũri maca majagu opu árĩmũripũ. Eropigu pahi árĩgu Goãmu turagure umaro majagure masare serẽbasagu árĩmũripũ. Eropigu gajirã oparãre Abrahã gamewejẽtuha, ïgu dujaricũ gohra, Melquisede ïgu ya maca árĩdigu waha, Abrahãre bocatĩripũ. Eropa bocatĩrigu ïgure serẽbasapu Goãmure: “Õaro iique ïre,” arĩ serẽbasapu Abrahãre.

2 Abrahãpu ïgu gamewejẽ tarinũgara pũhrũ gajirã oparã yare aĩ dujapu. ïgu eropa aĩ dujarare merogã dũhapũ ïgu Melquisedere. Diez ïgu aĩ dujara árĩcũ yujuñe ópu Melquisedere. Melquisede ïgu waĩ mari ya mera arĩro “Tauro opu ðaro iigu ãhrimi,” arĩdiro iiaa. Eropigu ïgu Salem waĩcũri maca majarã opu ïgu árĩcũ iri maca maja waĩre waĩcũpu. Salem waĩ õpa arĩdiro iiaa: “Tauro opu masare ðaro game mahicũ iigu ãhrimi,” arĩdiro iiaa.

3 Ne Melquisede pagu sumarãre, ïgu core árĩmũhtanirãre, ïgu acawererãre erã were gojatura mara. ïgu masa dehyoarare, ïgu sĩrira sãre were gojatura ne mara. Eropigu eropa árĩniguigu iro dopa árĩpu ïgu. ïgu eropa árĩgu árĩcũ Goãmu ïgu magu ïgu pahi ïgu arĩrare marire buhemi. Melquisede pahi eropa árĩniguigu iro dopa ta ãhrimi ïgu Jesucristo Goãmu magu. ïgu iro dopa ta Cristo sã pahi árĩgu eropa árĩniguicãgu ãhrimi.

4 Eropigu Melquisede turagu arĩrare guñaque. Abrahã mari ñecũ mũru opu gohra árĩqueregũ ta Melquisedepũre ïgu duja aĩrare dũhapũ. Diez ïgu duja aĩra árĩcũ yujuñe ópu Melquisedere. Eropa ta ïgu duja aĩ ïgu dũharare ópu ïgure.

5 Eropiro Moise ïgu doreri mera árĩpehrerã gajirã Israe masare iripẽta wajayedorepu erã pahiare. Eropa doregu Levĩ pãramerã árĩturiarãre erã acawererã árĩturiarã erã wajayerire ñeadoregu apimũripũ. Levĩ pãramerã ya curu majarã pahia dihta wamũriñorã. Eropirã gajirã ya curu majarã sã Levĩ pãramerã mera Abrahã pãramerã árĩturiarã árĩmũriñorã. Erã acawererã árĩquererã erã Levĩ pãramerãre wajayemũriñorã.

⁶ Melquisedepu Leví pãrami árĩturiagu árĩbiriqweregu ta wajaseapu Abrahãre. Eropigu “Mure ðaro iigura,” ĩgu Goãmu arĩ apidigu árĩqueregu Abrahãpu Melquisedere wajayeru. Eropigu Melquisedepu Goãmure Abrahãre serẽbasagu ðaro árĩdoremuripu.

⁷ Õaro árĩdoregu Melquisedepu ĩgu ðaro árĩdoredigu Abrahã tauro árĩpu. Irire mari ðaro masia.

⁸ Mari mera majarã pahia marire merogã wajasearã mari iro dopa ta masa àhrima. Eropa árĩrã sĩrimorã ta àhrima erã sã. Ihĩ Melquisedepu iribojegue Abrahãre merogã wajaseadigu eropa árĩniguigu iro dopa àhrimi ĩgu. “Īgu sĩa wañumi,” arĩ werera ne mara. Eropa ta àhraa Goãmu yare erã gojarapũgue.

⁹ Dohpague majarã Leví pãramerã árĩturiarã pahia árĩrã masare merogã wajaseamurima. Eropa árĩrã erã árĩquerecũ ta Abrahã erã ñecu árĩgu Melquisedere merogã wajayegu árĩpehrerã Leví pãramerã ya árĩburi sãre wajayebasagu ĩmuripu. Eropirã Leví pãramerã sã Melquisedere wajayenirã iro dopa àhrima.

¹⁰ Melquisedere Abrahã ĩgu wajayerasubure Levĩpu masa dehyoanibiripu dohpa. Eropa masa dehyoabiriqweregu ta ĩgu ñecu Abrahã dupague ĩgu árĩbodiropã dopa ta Levĩpu árĩtuhagu ĩpu. Eropigu Melquisede Abrahãre ĩgu bocatĩricũ Levĩ sã ĩgu ñecu mera ĩgu árĩboro dopa árĩgu ĩpu. Eropa árĩgu Levĩ, ĩgu pãramerã mera Melquisedere merogã wajayenirã iro dopa árĩrã erã ĩgu doca árĩrã ĩĩnorã.

¹¹ ĩgu dorerire apigu Goãmu Aarõ pãramerã árĩturiarã Levĩ ya curu majarãre pahia árĩdoremuripu. Eropirã ĩgu doreri doreiro dopa ta erã pahia waimurãre soe mujurã masa ya árĩburire serẽbasamurĩnorã Goãmure. Erã pahia erã eropiiquerecũ masa Goãmu mera ðaro wamorã árĩbirimurĩnorã dohpa. Erã pahia erã iira mera masa ðarã wacũ Goãmu erãre gohrotobure Cristore obeobiriboñumi. Eropigu ĩgu obeodigu marire Goãmu mera ðaro árĩcũ ĩgu aridi árĩmi Cristopu. ĩgu Levĩ ya curu majagu Aarõ muru iro dopa árĩbiripu. Melquisede iro dopa árĩpu.

¹² Eropigu pahiare gohrotogu, marire doreri sãre gohroto gãmemi ĩgure. Pahia erã itamuri mera mari taribiro dopa ta iri doreri mera mari taribea. Eropiro iri dorerire gohrotopehoro gãmemi.

¹³ Aarõ Levĩ sã, erã ya curu majarã dihtare pahiare acumuripu Goãmu ĩgu dorerire apigu. ĩgu eropa acuquerecũ ta dohpaguere mari Opure Cristore pahire Goãmu ĩgu acudigu gajĩ curu majagu àhrimi.

¹⁴ ĩgu mari Opu Cristo Judã ya curu majagu masa dehyoapu. Moise pahiare acugu, Judã ya curu majarãre ne acubirimuripu. Irire ðaro masia mari.

¹⁵ Ire masirã, õpa mari ðaro masia: Dohpaguere ne ĩgu acudigu pahĩ Cristo Melquisede iro dopa árĩgu àhrimi.

¹⁶ Iribojegue maja doreri doreiro dopa ta Levĩ ya curu majarã dihta pahia ñajamurĩnorã. Jesucristopu Goãmu ne ĩgu acudigu gajirã pahia erã iro dopa pahĩ ñajabiridigu árĩmi. ĩgu Goãmu turari mera árĩpehrerĩnari árĩgu àhrimi. Eropigu iri turari mera pahĩ ñajadi árĩmi ĩgu.

¹⁷ Õpa àhraa Goãmu yare weremũhtanirã erã gojarapũgue:

Árĩpehrerĩnari pahĩ árĩniguigũca mũhu. Melquisede ĩgu pahĩ ĩgu árĩniguĩdiropã dopa pahĩ árĩniguicãgũca mũhu, arĩpu Goãmu ĩgu magure, arĩ gojañuma iribojeguere.

¹⁸ Goãmu ĩgu doreri Moiserẽ ĩgu apimũhtara doreri turari árĩbiribu. Eropigu iri dorerire duhcãdi árĩmi Goãmu.

¹⁹ Moiserẽ ĩgu apira doreri mera ne ðaro tariburire opabirimuribu mari. Eropigu dohpaguepũre Goãmu marire ĩgu tauborore marire apidigu árĩmi. ĩgu eropĩicũ dohpaguere ĩgu pohrogu wamasia mari. Eropirã ĩgu mera wereniguĩmasia.

²⁰ Eropigu Cristore pahi acugu, “Yu waĩ mera mure acugu iiaa,” arĩpu Goãmũ. Gajirã pahia ñajacũ igu iro dopa waĩpeo acubiripu erãre.

²¹ Cristopu Igu Pagu waĩ werepira mera pahi ñajapu. Ōpa arĩ werepiru Igu Pagu Cristore:

Yũhu mũ opu yu waĩ mera mure weregu diaye weregura. Eropigu ire ne gohroto mariro werea mure. Árípehrerĩnũre pahi árĩniguicãgũca mũhu, arĩ werepiru Goãmũ Igu magure.

²² Eropa werepigu mama buherire marire apigu, marire Igu tauborore apigu iipu. Iribojegue maja doreri tauro mari ōaro árĩborore apigu iipu. Eropigu Goãmũ masare “Ōaro iigũra,” Igu arĩdiro dopa ta iibu, Jesure obeodigu árĩmi marire taubure.

²³ Árĩmũhtanirã pahia erã síricũ Iarã gajirã gohroto ñajamũriñorã daja. Eropirã erã bajarã pahia wañorã.

²⁴ Jesupu eropa árĩniguicãmi. Eropirã Iguere gohroto ne marima pahia.

²⁵ Eropigu Igu eropa árĩniguigu, Goãmũre eropa serẽbasaniguicãmi Igu Igu yarã ya árĩburire. Eropigu Goãmũ mera erã eropa árĩniguiboro dopa masare taumasimi Igu. Árípehrerã Iguere umupeorã Goãmũ pohroque warãca. Eropigu Jesu áhrimi upũta marire taubu.

²⁶ Eropigu Jesu áhrimi mari pahia opu. Igu tamerare bũrigã gahmea mari. Ne ñeri dipuwaja marigu áhrimi Igu. Eropigu masa iro dopa ñerire iibiridi árĩmi. Eropigu Goãmũ Iguere ñerã watope árĩdigure aĩgu, umarogue api, árĩpehrerã gajirã tauro árĩgu opu acupu.

²⁷ Gajirã pahia iro dopa árĩbeamĩ Igu. Erãpu umuri nũcu waibũgure wejẽ, soe muju serẽmũrima Goãmũre masa ñeri iira dipuwaja cãdijidorerã. Erã basi erã ñeri dipuwajare serẽmũhtamũrima. Pũhrũ gajirã ñeri dipuwaja sãre serẽbasamũrima erã. Eropirã erã bajasuburi eropa Goãmũre serẽbasamũrima. Jesupu pahi árĩgu, yujusubu ta masa ñeri dipuwajare Goãmũre serẽpu. Igu waibũgure wejẽbiri Igu basi síridigu árĩmi mari masa ñeri iira dipuwajare taubu.

²⁸ Goãmũ doreri Moiserẽ Igu apira mũra pahia oparã ñajadorea. Eropa erã ñajaquererã, ñeri marirã árĩbeamã pahia ñajarã. Iri doreri pũhrũ Goãmũ Igu magure pahire acugu “Diaye ta pahi árĩniguicãgũcumi,” arĩ acupu. Iguupu ñeri mariro eropa árĩniguicãmi.

8

Goãmũ masare “Mũare taugũra,” arĩ apipu daja Igu Moiserẽ arĩ apirare gohrotogu. Igu mama apirare werebasagu áhrimi Jesu

¹ Iri árĩpehrerire arĩ wererã i tamerare mũare arĩrã iiaa: Mũare gũa weredigu pahia opu Igu tamera mari yagu gohra áhrimi. Mari ya árĩburire Goãmũre serẽbasagu ta áhrimi. Umarogue Goãmũ turatarigu Igu opu doaro pohro Igu diayepũ doami Igu Cristo mari pahia opu.

² Eropigu Goãmũ wihi i yeba maja wihi, masa erã iira wihigue mohmebeamĩ. Umarogue árĩri wihire mari Opu Igu iira wihire Goãmũ ya árĩburire mohmebasami. Iri wihi tamera Goãmũ ya wihi gohra áhraa.

³ Eropirã árĩpehrerã i yeba majarã pahia oparã waimũrãre wejẽ soe muju Goãmũre omũrima masa ñero iira dipuwajare cãdijidorerã. Eropa ta iimorãre apidigu árĩmi Goãmũ. Eropigu mari yagu pahi Cristo sãre apigu eropa ta iidorepu. Eropigu mari ñeri iira dipuwajare Jesucristo Igu basi síridi árĩmi.

⁴ Moise doreri dorediro dopa ta i yebague pahia masa erã ñeri dipuwaja cóãburire mohmebasama. Eropirã i yebague pahia árĩtuhama. Erã eropa árĩtuhajacũ Jesupu mari yagu pahi i yeba árĩniguigu, pahi árĩbiriboñumi Igu.

⁵ I yeba majarã pahia erã mohmerire i yeba maja wihi ta Goãmũ wihi mohmerã árituhajama. Goãmũ wihi gohra ɔmarogue áhraa. Eropiro Goãmũ wihi i yeba maja wihi ɔmaro maja wihi íhacũ iira wihi áhraa. Eropigũ Moise iri wihire i yeba maja wihire ígu moaboro coregã Goãmũ òpa arĩpũ ígure. “Utãgugue árigũ mure yũ íhmudiro dopa ta yaha wihire òpa iique. Yũhũ dorediro dopa ta yaha wihire queoro iique,” arĩmũripũ Goãmũ ígure.

⁶ Dohpaguepure Jesu pahi árigũ ígure apira mohmeri i yeba majarã pahia mohmeri tauro òaro áhraa. Bu gohra áribeaa. Goãmũ masare “Cristo mera mure òaro iigũra,” ígu arĩ apira iribojegue maja doreri Moise doreri tauro òari áhraa. Marire ígu arĩ were apira iri doreri tauro marire òaro áricũ iiroca. Eropigũ marire Goãmũ mera amubasagũ árigũ, Cristopũ gajirã tauro pahi áhrimi.

⁷ Negohrague Moise dorera mera mari Goãmũ mera òamasibirimũribũ. Iri doreri mera mari òacũ gaji buherire apibiriboñumi Goãmũ. Iri doreri mera mari òacũ, “Cristo mera mure òaro taugũra,” arĩ werebiriboñumi marire.

⁸ Iri dorerire erã bocatiubirirare weregu òpa arĩpũ ígu yarãre Israe masare: Òpa arãa yũhũ mure Opũ: “Òaro peeque. Pũhrũgue gaji buherire weregũra yaharãre Israe masare, Judá ya curu majarã sãre.

⁹ Iri buheri erã ñecũ sũmarãre erãre werepira iro dopa ne arĩsome. Yũ basi erãre Egipto yebague árinirãre wiugũ erãre werepiribũ. Yũ eropa arĩ werepirare tarinũgama erã. Erã eropiicũ íagũ negohrare erãre yũ wererare duhucãbũ.

¹⁰ Eropigũ pũhrũgue Israe masare òpa arĩ weregũra: Yũ dorerire erãre guñacũ iigũra. Erãre yũ dorerire yũhridiacũ iigũca. Eropigũ yũ Goãmũ erã opũ árigũra. Eropirã erãpũ yaharã masa árirãcoma, arĩ weregũra.

¹¹ Eropirã irisubure erã mera majarãre erã acawererãre ne erã òpa erã basi game arĩsome: ‘Dohpaguere mari Opũre Goãmũre masique mure,’ ne arĩ game buhesome. Erã áripehrerã yũre masituharãcoma. Majirãgã, mure sã yũre masirã dihta árirãcoma.

¹² Eropigũ erã ñeri iirare cãdijigũca yũhũ. Eropigũ erãre dipuwaja moasome yũhũ,” arãa yũhũ mure Opũ, arĩpũ Goãmũ ígu ya werenigũri erã gojarapũgue.

¹³ Eropã arĩgu mama buherire apigũ, iribojegue maja dorerire duhucũ iigũ iimi. Eropiro mure doreri ígu duhucũ iira pũhrũ iri doreri mure gohrotópehrea waro iiaa.

9

I yeba maja taribure ɔmaro maja taribu sãre Goãmũre umupeori taribure werepũ

¹ Negohraguere Goãmũ ígu dorerire Moiserẽ apigũ masa ígure umupeoburi sãre werepũ. Eropigũ Goãmũre erã umupeoburi wihi sãre iidore apipũ.

² Iri wihi waimũrã gasiri wihi áriyoro. Pe taribu opayoro. Wũari taribu erã ñajamũhtari taribu Goãmũ ya taribu waĩcũyoro. Iri taribure erã sihãgori yucũ duhpeodigũ áriyoro. Eropárĩcũ mesa sã áriyoro. Iri mesa weca Goãmũre erã ori pan peyayoro.

³ Gaji taribu suhri mera erã cãhmotara taribu áriyoro. Iri taribu Goãmũ ígu arĩri taribu gohra waĩcũyoro.

⁴ Iri taribugue oro mera erã iira mesa, incienso erã soeri mesa áriyoro. Eropiro oro òari mera erã sũra comoro ero oyayoro. Iri comoro waĩcũyoro Goãmũ arĩ werepira gojara dicũri comoro. Iri comoro pohecague dicũyoro. Yũju coro oro coro dicũyoro. Ígu masare ejorañegã mana waĩcũriñegã dicũri coro áriyoro. Eropiro iri comoro pohecague Aarõ yagũ ígu tuadigũ pũcũdigũ áriyoro. Eropiro pemiji ɔtãmiji Goãmũ ígu doreri ígu gojatura mijiri iri comoro pohecague dicũyoro.

⁵ Iri comoro weca perã anyua wéanirã áriñorã. Erã wéanirã Goãmũ ígu gosesiriri mera, “Iri taribure ígu áhrimi,” arĩ werero iiyoro. Iri comoro bũariñe erã

quēdũpuri mera buasũyoro. Iri comoro buariñe weca masa ñero erã iira dipuwajare cãdijidoregũ waimurã di Goãmure erã orare wejësiripeopũ pahĩ opũ. Iripẽta weregũra i wihi majare dohpaguere.

⁶ Eropirã iri wihire eropa erã õaro erã amura pũhrũ pahia umuri nũcũ erã ñajajamũhtari taribu erã mohmerire iimuriñorã.

⁷ Eropigũ pahia opũpũ dihta gajĩ taribugũere ñajapũ. Bojori nũcũ ĩgũ iri taribure yujusubu ta ñajapũ ĩgũ. Eropa ñajagũ erã wejēdigũ waibũgũ dire aĩ ñajagũ, Goãmure umupeopũ. Iri di mariro ne ñajabiripũ. ĩgũ basi ĩgũ ñeri iira wajare, árĩpehrerã gajirã Israe masa erã ñero iira dipuwaja sãre cãdijidoregũ dire aĩ ñaja apimuripũ ĩgũ Goãmure.

⁸ Árĩpehreri i mera Espĩritu Santo marire õpa arĩ buhebu iimi: Iri wihi Moisere ĩgũ apira wihigue Goãmure umupeoburi árĩrisubu masapũ Goãmure umupeorã iri wihigue ñajamasibiriñorã. Pahia opũ dihta Goãmũ ĩgũ árĩri taribu gohragũere ñajamasimi masare serēbasagũ.

⁹ I árĩpehreri Goãmure umupeori wihi majare masare apira, marire dohpague majarã buheburi dihta árĩyoro. Pahia erã ñeri dipuwajare waimurãre wejẽra mera masa ne Goãmũ mera tarimasibiriñorã. Pahia erã eropa soe mujuquerecũ masa erã ñeri erã pepirigue ne pehresũbiriñorã.

¹⁰ Goãmũ Moisere apira doreri deyoro maja iiri dihta ãhraa. Erã õpa baburi, erã õpa ihriburi, erã õpa coeburi, erã õpa iiri dihta árĩyoro. Eropiro iri doreri marire õarã wacũ iibiriyoro. Goãmũ iri dorerire masa erã iiburire apiñumi Cristo ariboro core.

¹¹ Dohpagũere Cristopũ mari pahĩ opũ árĩgũ arituhadigũ ãhrimi. Eropigũ marire sĩribasara mera marire õarã wacũ iituhadi árĩmi. Eropigũ Goãmure mari ñeri dipuwajare cóãdoregũ Goãmũ árĩrogũ ñajaja i yeba maja taribure ñajabiripũ. Umaro maja wihi ñajapũ. Iri wihi i yeba maja wihi tauro ãhraa. Eropiro masa erã iira wihi árĩbeaa.

¹² Eropigũ Cristo umarogũ Goãmũ ĩgũ árĩro gohragũ yujusubu ta mari ñeri dipuwajare ñajatupũ. Eropa ñajagũ cabritoa dire, wecũa dire Goãmũ árĩri taribugũ erã aĩ ñajaro dopa iibiripũ ĩgũ. ĩgũ basi sĩrigũ ĩgũ di gohrare cóãgũ árĩpehrerinuri Goãmũ mera mari õaro árĩniguicãborore iipũ.

¹³ Ñeri oparãre gũhraricũrãre coewearã erãre wejësiripeomuriñorã cabritoa di mera, wecũa di mera, wecũare erã soera niti mera.

¹⁴ Eropa iĩñorã masa erã dũpũre ñerire coewea cóãrã. Iri tauro Cristopũ ĩgũ di mera mari pepirigue mari ñerire õaro coewea cóãcãdi árĩmi. Iri ñeri dipuwaja oparã peamegũ wabonirã árĩribũ mari. Jesucristopũ ñeri marigũ árĩgũ ta ĩgũ basi crusague sĩrigũ Goãmure ópũ. Espĩritu Santo eropa árĩniguigũ ĩgũ itamuri mera eropa ópũ ĩgũ ĩgũ basi. Eropigũ ĩgũ mari ñerire ĩgũ coeweadĩ árĩmi, Goãmũ ojocarigũ ya árĩburire mari õaro iimasiboro dopa.

¹⁵ Eropigũ “Õpa mũare õaro iigũra,” Goãmũ arĩ ĩgũ mama werepidiro dopa ta Cristopũ iidigũ árĩmi. Eropa iidi árĩmi ĩgũ Goãmũ ĩgũ beyenirãre taubu. ĩgũ eropa taucũ árĩpehrerinuri ĩgũ mera õaro árĩrãca mari ĩgũ yarã. Eropirã Goãmũ ĩgũ yarãre ĩgũ oburire oparãca mari. Moise doreri dihta árĩcũ masa erã ñeri iira dipuwajacũrã árĩmuriñorã dohpa. Eropa ñeri iira dipuwajacũrãre taubu ĩgũ crusague sĩribasadi árĩmi. ĩgũ eropa sĩricũ mari ĩgũ yarãre ĩgũ oburire oparãca.

¹⁶⁻¹⁷ Õpa ãhraa mari masare. Yujugũ ĩgũ sĩriboro core ĩgũ acawererã ĩgũ yare aĩ gueremasibeamã. Eropiro ĩgũ oparire ĩgũ acawererãre ĩgũ oburire ĩgũ gojatuyurapũ ĩgũ sĩriboro core iripũ wajacũbeaa dohpa. ĩgũ sĩricũ ĩarã iripũ ĩgũ arĩ gojadiro dopa ta ĩgũ yare guererãcoma erã.

¹⁸ Eropa ta Goãmũ masare werepimũhtara Moiserẽ ãgũ apira doreri sãriro mariro di cóãro mariro ne duhpiburi árĩbiriyo. Eropigũ waibũgũ dire Moise wejẽsirira pũhrũ ãgũ dorerire diaye ta iigũ iipũ.

¹⁹ Eropigũ õpa iimũhtarũ Moise: Goãmũ ãgũ apira dorerire masare werepehopũ. Pũhrũ cabritoã dire, wecũã dire deco mera morepũ. Eropigũ isopo waĩcũdigũ dũpũ mera oveja poari diari poari mera erã ñimurare turãpũ. Iri dũpũ mera dire yosogũ, Goãmũ dorerire ãgũ gojarapũ weca wejẽsiripũ. Árĩpehrerã masa weca sãre wejẽsiripeopũ.

²⁰ Eropa iigũ õpa arĩpũ ãgũ: “Goãmũ marire ãgũ werepira ãgũ dorera i di mera iri diaye árĩcũ masia mari. I dire ãarã diaye ta ãgũ arĩdiro dopa ta ãgũ marire iiburire masia. Maripũre irire yãhridoremĩ,” arĩpũ Moise.

²¹ Eropigũ masare ãgũ iidiro dopa ta Goãmũ umupeori wihi waimũrã gasiri wihire, árĩpehreri iri wihi árĩri sãre wejẽsiripeopũ.

²² Eropa ta ãhraa. ãgũ doreri iri dorediro dopa ta baja ñerire di mera coeweadoreyo. Eropigũ di cohoro mariro Goãmũ mari ñeri iirare ne cãdijisome.

Cristo ãgũ dire cóãgũ, ãgũ yarã erã ñeri iirare coewearũ

²³ Eropiro i yeba maja wihire, iri wihi árĩri sãre ñerire coewearo dopa ta waimũrã di mera wejẽsiripeomũripũ. Eropiro iri tauro umarogue wamorãre erã ñeri dipuwaja oparare coero gahmea. Eropiro waimũrã di tauro árĩgũ ya di mera erã ñerire coero gahmea. Eropirã Jesucristo ya di mera coenirã wabũ maripũ.

²⁴ Eropigũ Cristo mari ñeri iira dipuwajare Goãmũre cóãdoregũ Goãmũre erã umupeori wihi masa erã iira wihire ñajabiripũ. I yeba maja wihi umaro maja wihi ãhacũ iira wihi ãhraa. Goãmũ ya wihi gohra umaro maja wihi ãhraa. Eropigũ mari ñeri iira dipuwajare cóãdoregũ Goãmũ arĩro gohrague ñajapũ Cristo. Umarogue wapũ ãgũ Goãmũ core mari ya árĩburire serẽbasabu.

²⁵ Pahia opũ bojori nũcũ Goãmũ ãgũ arĩri taribugue erã ñeri iira dipuwajare cóãdoregũ ñajamũripũ waimũrã di mera. Cristopũ sãrigũ ãgũ dire cóãdigũ Goãmũre mari ñeri iira dipuwajare cóãdoregũ erã iiro dopa bajasuburi ñajabiripũ.

²⁶ Bajasuburi ãgũ dire cóãbu árĩgũ, i yeba árĩropẽ bajasuburi ãgũ ñero sãriniguicãboñumi. Yujusubu ta dehyoapũ ãgũ i yebaguere i umũ pehrerinũ coregã. ãgũ dehyoagũ ãgũ yujusubu ta sãribasara mera mari árĩpehrerã ñeri iirare cóãbu dehyoapũ.

²⁷ Árĩpehrerã mari masa sã yujusubu ta sãrirãca. Mari eropa sãrira pũhrũ, õarãre, ñerã sãre beyegũcumi Goãmũ.

²⁸ Yujusubu ta mari sãriro dopa ta Cristo sã yujusubu ta sãripũ bajarã masa erã ñero iirare cóãbu. Pũhrũ dipaturi dujarigũcumi. Mari ñerire cóãdigũgue dujarigũcumi. Eropigũ irire dipaturi cóãgũ arisome. Eropa arigũ mucubiriri mera ãgũre corerãre taugũ arigũcumi. ãgũ pohroque erãre aĩgãbu arigũcumi.

10

¹ Moise doreri pũhrũ Cristo masare ãgũ õaro iiburire ãhmura dihta árĩbũ. Eropiro Cristo masare erã ñeri iirare õaro cóãboro dopa iri doreri erã ñerire cóãmasibiriyo dohpa. Eropiro iri doreri iri iidorero dopa ta pahia bojori nũcũ Goãmũre waimũrãre wejẽ, soe muju, iiniguquerecũ masa erã ñerire cóãmasibiriyo. Goãmũre umupeomorãre õarã árĩcũ iimasibiriyo iri doreri.

² Iri mera masa erã ñerire cóãcũ, yujusubu ta Goãmũre erã waimũrã wejẽ di cóãra pũhrũ erã ñerire cóãpehosũboñuma. Eropirã irisubu majarã, “Dipuwaja mara gũare,” arĩ pepiboñuma masa. Eropirã iripẽta dipaturi Goãmũre waimũrã wejẽburire duhcãboñuma.

³ Ōabirimuriñorã dohpa. Eropirã bojori nũcũ Goãmũre waimurãre wejẽ di cóãcũ masa erã ñeri dipuwajare guñaniguicãñorã.

⁴ Wecũa di mera, cabritoa di mera ne mari ñeri dipuwajare cóãmasiya mariyoro dohpa.

⁵ Iri eropa árĩcũ ïagũ Cristo i yebaguere ïgũ ariboro core õpa arĩpũ Goãmũre ïgũ Pagure:

Waimurãre erã soe muju ocũ, trigo pogare erã ocũ sãre mũ ïagũ ïhasuabeaa mũhũ. Eropigũ masa dehyoacũ iibũ mũhũ yũre. Mũhũ yũre iira dũpũ mũre mucubiricũ yũ iiburi dũpũ árĩroca.

⁶ Ñerire erã cóãborore waimurãre wejẽ erã soe mujucũ ïagũ ïhasuabirabũ mũhũ.

⁷ Mũ eropa ïhasuabiricũ ïagũ õpa arĩbũ mũre: “Mũ gamerire yebague iigũ wagũra. Yũ eropiiburire arĩ gojara ãhraa mũ yare erã gojarapũgue,” arĩbũ yũhũ, arĩmũripũ Cristo ïgũ Pagure.

⁸ Negohraguere Goãmũ ïgũ doreri waimurãre trigo poga sãre erã ori mera erã ïgũre umupeodorequerecũ ta õpa arĩpũ Cristo ïgũre. “Waimurãre soe muju erã ocũ, trigo pogare erã ocũ sãre gamebiribũ mũhũ,” arĩpũ ïgũ.

⁹ Eropa arĩtuhagũ õpa arĩnemopũ: “Mũ gamerire yebague iigũ wagũra,” arĩpũ. ïgũ eroparĩcũ õpa masia mari. Iribojegue Goãmũre erã ñerire cóãdorerã waimurãre wejẽ di cóãrare gohrotogu iipũ Goãmũ. Eropa gohrotogu Cristo ïgũ sĩridiro mera masare erã ñeri dipuwajare taugũcumĩ Goãmũ.

¹⁰ Jesucristo ïgũ dũpũre ogũ sĩrigũ arĩpehrerã mari ñero iirare cóãdigũ árĩmi. Yujusubu ta Goãmũre ïgũ dũpũre ogũ marire dipuwaja maricũ iidi árĩmi. Eropa iigũ Goãmũ ïgũ gamediro dopa ta iidi árĩmi.

¹¹ Árĩpehrerã pahia umũri nũcũ Goãmũre umupeori wihi mohmeniguima. Eropa mohmeniguirã mũraro ta waimurãre wejẽ soe mujuma Goãmũre masa ñerire cãdijidoremorã. Erã eropa iiquerecũ ta erã ñero iirire cãdijibeamĩ ïgũ.

¹² Cristopũ yujusubu ta mari ñeri dipuwajare sĩrigũ, mari ñero iirare õaro cãdijipehocãcũ iidigũ árĩmi. Irire cãdijipehocũ iituha waha wapũ ïgũ Pagũ pohroguẽ ïgũ diayerũ doagũ wagũ. Opũ árĩgũ erogũ doacumi.

¹³ Eroguere doagũ coregũ iimi. ïgũre ïhaturirãre ïgũ Pagũ ïgũ tarinũgabasaborore coregũ iimi.

¹⁴ Yujusubu ta ïgũ sĩridiro mera ïgũ coenirãre õarã ñeri mariro erã árĩniguicũ iidi árĩmi. Eropigũ Goãmũ pohro doamĩ pare.

¹⁵ Jesucristo eropa iiboro core erã arĩ gojamũhtarare arĩ weremĩ Espĩritu Santo marire. Ōpa arĩ weremĩ ïgũ:

¹⁶ Ōpa arĩmi mari Opũ: “Pũhrũguere õpa arĩ weregũra Israe masare. ‘Yũ dorerire erã yũhridiacũ iigũ erã pepirigue apigũra,’ arĩ weregũra,” arĩmi ïgũ.

¹⁷ Ōpa arĩnemomĩ Goãmũ:

“Erã ñero iirare dipaturi guñanemosome yũhũ,” arĩmi ïgũ, arĩ weremĩ marire Espĩritu Santo Goãmũ yare gojarapũgue.

¹⁸ Mari ñeri iirare ïgũ cãdijicũ dipaturi mari ñeri dipuwajare sĩribure gamebeaa mari.

Goãmũ pohro mari ejaro dopa ta ïgũ mera gũiro mariro mari wereniguimasia

¹⁹ Cristo ïgũ sĩriro mera ïgũ di cóãro mera mari sã dohpaguere gũiro mariro Goãmũ mera wereniguimasia. Eropirã ïgũre serẽmasia.

²⁰ Iribojegue Goãmũ ïgũ árĩri taribugũ Goãmũre serẽbu pahia opũ dihta ñajamasimĩ. Iri taribure Goãmũ árĩrore cãhmotara suhrirore ïgũ dihta tari ñaja serẽmasimĩ. Dohpagũ ta mari basĩ Goãmũ árĩro ñajaro dopa ta Goãmũre serẽmasia. Pahia opũ ïgũ iri taribugũ ïgũ dire aĩ ñajaro dopa ta Cristopũ Goãmũ pohroguẽ ejapũ

mari ñeri iirare cãdijidoregũ ejagũ. Eropa iigũ Goãmũ mera mari wereniguibodirore cãhmotadirore cóãdi árĩmi.

²¹ Goãmũ pohrogue serẽbasagũ mari Goãmũ yarã yagũ pahia opũ turatariagũ ãhrimi Jesucristo.

²² Eropirã, yũ acawererã, Cristo mari pahia opũ árĩcũ ìha mari Goãmũ mera wereniguimasirã árĩrã Goãmũre serẽrã. Diaye pepirã árĩrã, “Ìgũ yũhriçucumi,” arĩ umupeorã ìgũre serẽrã. Cristo mari ñerire ìgũ di mera coenirã ãhraa. Eropirã “Dipuwajacurã ãhraa,” arĩ pepirã árĩbeaa mari. Eropirã gũhrari mariri deco mera coeweasũnirã iro dopa ãhraa. Eropa árĩrã Goãmũre serẽrã.

²³ “Mũare taugũra,” ìgũ arĩdiro dopa ta iigũcumi. Eropirã ìgũ marire ìgũ tauborore õaro mucubirimũhtayua mari. Irire mucubirimũhtayurã ne cãdijibiricãrã. Goãmũre eropa guñaturaniguicãrã. Eropa guñaturarã irire gajirãre wererã mari.

²⁴ Mari mera majarãre mahirã itamurã mari árĩpehrerã mari game mahi mari itamuboro dopa.

²⁵ Eropirã õaro gamenererã Goãmũre umupeomorã. Gajirãpũ gamenerebeama Goãmũ yare buhemorã. Erã iiro dopa iibiricãrã. Mari mera majarãre Jesucristore umupeonemocũ iirã. I yebaguere mari Opũ ìgũ dujariboro merogã dũhyaa. Irire masirã turaro itamurã mari mera majarãre, Jesu yarãre erã Jesucristore umupeorire.

²⁶ Diaye árĩri buherire mari masiquererã ta irire cóãrã ñerire mari eropa iiniguicũ, Jesucristo sĩrira mera mari ñerire cóãnemoboro ne mara.

²⁷ Eropiro eropa iirãre gũhyaro dujaa. Árĩpehrerã ìgũre ìhaturirãre dipuwaja moagũ turaro ãjũrogue cóãgũcumi Goãmũ erãre. Eropirã ìgũ dipuwaja moaborore gũirã dihta ãhrima ìgũ yare cóãnirã.

²⁸ Moise dorerire tarinũganirãre dipuwaja moarã erãre wejẽmũriñorã. Ne mojomoro ìaro mariro wejẽmũriñorã erãre. Ærerã erã ñero iirare weresãcũ peerã erã tarinũgarare masima. Ærerã maricũ perã erã ñero iirare weresãcũ peerã erãre wejẽmũriñorã Goãmũ dorero dopa ta.

²⁹ Erã iidiro tauro Goãmũ magũre ìhaturirã dipuwaja moasũmorã árĩrãcoma. Cristo ìgũ di cóãro mera marire mari ñeri iirare cóãdi árĩmi Goãmũ. Ìgũ eropa cóãborore wereyupũ ìgũ. Eropirã ìgũ cóãnirã erã árĩquererã ta, pũhrũ ìgũ di cóãrare “Bu gohra ãhraa,” arĩrã ìgũ dipuwaja moamorã gohra árĩrã ta iirãcoma. Eropa árĩrã Espĩritu Santore ñero arĩ wereniguirã ãhrima. Ìgũ erãre mahigũ ãhrimi. Erã eropa ñero wereniguicũ ìagũ turaro dipuwaja moagũcumi Goãmũ erãre.

³⁰ Goãmũ eropa iigũ árĩgũre masia. Goãmũ ìgũ basi ta õpa arĩpũ: “Yũhũ ãhraa dipuwaja moabu. Erã ñerire iira dipuwaja, dipuwaja moagũra yũhũ,” arĩpũ ìgũ. Õpa arĩnemopũ: “Yaharãre ñero iirãre dipuwaja moagũra,” arĩpũ ìgũ, arĩ gojañuma ìgũ yare gojarapũgue.

³¹ Goãmũ ojocarigũ marire dipuwaja moacũ gũhyataria.

³² Iribojegue mũa árĩrãre guñaque mũa. Irisubure Goãmũ yare ne masinũgarã ñero tariquererã bajasuburi ñero tariquererã ne ìgũ yare cóãbiribũ mũa.

³³ Yujuyerisuburi masa erã ìhuro gajirã mũare ñero arĩ, ñero pabirama mũare. Eropirã gajirã Jesu yarãre erã ñero iicũ ìarã erãre mojomoro ìabũ mũa.

³⁴ Erã Cristo yarã erã árĩra waja erã peresugue árĩrãre mojomoro ìabũ mũa. Eropirã mũa yare erã emaquerecũ ta mucubiriri mera “Õaroca,” arĩmũribũ mũa. I yeba maja tauro õarire ãmaroguere mũa opaburire masimũribũ. Iri õari pehrebiriborore masibũ mũa. Irire masirã mũa oparire erã emacũ bũjawerebiribũ mũa.

³⁵ Eropirã irire guñatura duhubiricãque. Goãmũre eropa umupeoniguicãque. Mũa eropa iira waja mũare õaro iigũcumi.

³⁶ Goãmũ yare ðaro iiniguicãro gahmea ne duhuro mariro. Goãmũ yare iirã bocatũuro gahmea. Eropa iirã árĩrã ïgu gamerire mũa iira pũhrũ ïgu “Mũare ðpa ogũra,” ïgu arĩ apirare oparãca.

³⁷ Õpa ãhraa Goãmũ yare erã gojarapũgue: Merogã duh, ñero pabirama mũare. Eropiryaa Cristo ïgu eraboro. Eropa eragu mata erapurumujugũcumĩ.

³⁸ Yaharã ðarãpũ yũre umupeoniguicãrãcoma. Eropirã yaharã árĩniguicãrãcoma. Yũ mera eropa árĩniguirãcoma. Yahare cóãnrãpũre ïhasũasome yũhũ, arĩmi Goãmũ, arĩ gojañũma.

³⁹ Maripũ Goãmũ yare cóãrã árĩbeaa mari. Eropirã peamegue wamorã árĩbeaa mari. Goãmũre umupeoa mari. Eropirã ïgu taunirã ãhraa ïgu pohro wamorã.

11

Umupeorire werepũ

¹ Õpa ãhraa umupeori: Goãmũre umupeorã, marire ïgu ðaro iiburire ðaro masia. ïgũre ïabiriquererã ïgũre umupeorã “Diaye ta iigu ãhrimi,” arĩ pepia mari.

² Iribojegue majarã Goãmũre “Diaye ta iigu ãhrimi,” erã arĩ umupeocũ ïagu ïhasũapũ Goãmũpũ.

³ Goãmũ ïgu wereniguirĩ mera árĩpehrerire ïhacũnugupũ. Eropigu ïgu mari ïabirirare árĩpehrerire mari dohpague mari ïari sãre ïhacũnugupũ. ïrire mari ðaro masia Goãmũre umupeorã.

⁴ Goãmũre umupeogu Abelpũ cordero wejẽ, soe mujupũ Goãmũre umupeogu. Eropa iigu ïgu tũgu tauro ðaro umupeopũ ïgu Goãmũre. Eropigu Goãmũ ïgu orare mucubiripũ. Eropa mucubirigu “Õagu ãhrimi,” arĩ ïapũ ïgu Abelre Goãmũre umupeogũre. Abel iribojegue sĩridigu mũrũ árĩquerecũ ïgu Goãmũre eropa ii umupeoare guñaã mari sã. Eropa guñarã. Goãmũre umupeoa mari sã.

⁵ Enoco Goãmũre ïgu umupeocũ ïagu mucubirimũripũ Goãmũ. Eropa mucubirigu ïgũre ïgu pohrogue aĩmũriapũ. Eropa ta werea Goãmũ yare wereniguirire erã gojarapũgue. ïgu eropa aĩmũriara pũhrũ masa ïgũre ne bocabiriñorã. ïgu eropa aĩmũriadigu árĩgu ne sĩribiripũ.

⁶ Goãmũre umupeobirã ïgũre mucubiricũ iimasibeaã mari. Goãmũre serẽdiarã ðpa ïgũre arĩ pepiro gahmea marire. “Diaye ta ïgu Goãmũ gohra ãhrimi. Eropigu ïgũre mari umupeocũ marire ðaro iimi ïgu,” arĩ pepiro gahmea. Mari eropa arĩ pepibirã mari ïgũre serẽmasibeaã.

⁷ Noé Goãmũre umupeogu ïgũre ïgu wererare ðaro yũhripũ. Pũhrũ erã ñero waborore Goãmũ ïgũre werecũ peegu ðaro yũhripũ ïgu. Eropa yũhrigu wũadiru dohodiru iipũ ïgu acawererã dia miririñere tarimorã. Noé eropa umupeogu árĩgu i yeba majarã ñerã erã umupeobirirare, erã taribiriboro sãre ïhmugũ iimũripũ. Eropigu ïgu umupeocũ ïagu “Õagu ãhrimi,” arĩ ïamũripũ Goãmũ ïgũre.

⁸ Abrahã sã Goãmũre umupeogu ïgũre yũhripũ. Gaji yebaguere ïgũre ïgu oburi yebaguere Goãmũ ïgũre wadocẽ ïgũre yũhripũ. ïgu ya yebare wirigãgu ïgu masibiriri yebague ejarũ.

⁹ “I yebare mũre ogũra,” Goãmũ ïgu arĩcũ peegu ïgũre umupeogu iri yebague eja árĩmerezapũ ïgu. Ero arĩmerezajueregu ïgu gaji yeba majagu árĩro dopa waimũrã gasiri wiri mera wihicũ curimũripũ mũrano árĩbirinijagu árĩgu. ïgu magũ Isaa sã ïgu pãrami Jacobo sã ïgu iiro dopa ta iimũriñorã. “Mũare i yebare ogũra,” arĩ weremũripũ Goãmũ erã sãre.

¹⁰ Eropigu i yebare curigu macari iibirimũripũ Abrahã. Gaji macague Goãmũ ïgu árĩri macague umarogue ïgu waborore coregu iipũ Abrahã. Iri maca Goãmũ iira

maca. Eropigu ïgu umupeocũ ĩ árĩyoro. Eropigu iri macare ne pehrebiriburi macare coregu ĩpũ.

11 Goãmure umupeogo Sara waĩcugo, buro gohra árĩquerego porã marigo árĩquerego ta porãcũpo. “Goãmũ ïgu arĩdiro dopa ta iigucumi,” arĩgo ïgure umupeogo porãcũpo.

12 Eropigu Abrahã bugũ gohra árĩqueregu ta porãcũpũ. Eropirã ïgu pãramerã árĩturiarãgue bajarã wacãñorã. Necãre, imipa yerire mari queorã yujuro bojeya mariro dopa ta, ïgu pãramerã árĩturiarã sãre queo bocatũya mariñorã.

13 Árĩpehrerã oã yũ werenirã mũrague Goãmure umupeotuhajanirãgue sĩriñorã. Goãmũ “Mũare ogũra,” ïgu arĩrare opanibirãgue sĩriñorã. Eropa opabiriquererã “Goãmũ ïgu arĩdiro dopa ta pũhrũgue ogucumi guare,” arĩ masiñorã. Eropa masirã mucubirimũhtañorã. Eropirã õpa arĩñorã erã: “I yebague curirã ãhraa. Gaji yeba majarã ãhraa,” arĩmũriñorã erã.

14 Eropa arĩrã gaji yebare erã ya yeba árĩborore corerã iĩñorã. Irire õaro masia mari.

15 “Gaji yeba majarã ãhraa,” erã arĩrã iribojegue erã cóara yebare guñarã iibiriñorã. Iri yebague dujaa wadiarã dujaa waboñuma.

16 Õari yebapũre gahme corerã iĩñorã. Iri yeba umarogue ãhraa. Erã eropa gahme corecũ ĩagu Goãmure “Gũa opu ãhrimi,” erã arĩcũ peegu ne guhyasĩribiripũ Goãmũ. ĩgu pohro erã ya maca árĩborore iibasatuhadi árĩmi ïgu. Eropigu guhyasĩribiripũ.

17-18 Goãmũ Abrahãre ïgu magure Isaare wejẽ soe mujudorepũ. ĩgure ĩadiagu eropa dorepũ, “¿Diaye ta yũre umupeori?” arĩgu. Eropigu Goãmure umupeogu ïgu arĩdiro dopa ta iiripũ Abrahã. “Mũ magũ Isaa mera mũ pãramerã árĩturiarãre opagũca mũhũ,” Goãmũ ïgu arĩdiro árĩquerecũ ĩgu magure wejẽbu iiripũ Goãmũ dorero dopa ta.

19 “Yũ magure Isaare yũ wejẽcũ Goãmũ ïgure masugucumi,” arĩ pepigu ïgure wejẽbu iiripũ. Eropigu Goãmũ ïgure cãhmota ïgure wejẽdorebiripũ. ĩgu pagũ ĩgu eropa wejẽbu arĩgu Isaa sĩribudigu arĩpũ. Eropigu sĩridi masadigu iro dopa arĩpũ ĩgu. Eropigu Abrahã ĩgure ojocarigu dipaturi opapũ ĩgure.

20 Isaa Goãmure umupeogu ïgu porãre Jacobore, Esaú sãre “Pũhrũgue Goãmũ mũare õaro iigucumi,” arĩpũ.

21 Goãmure umupeogu Jacobo ïgu sĩriboro coregã wahgãnũgaja ĩgu tuadigu mera tuañanũgaja Goãmure serẽ umupeopũ. Eropa serẽgu José porãre umare “Goãmũ mũare õaro iigucumi,” arĩpũ Jacobo.

22 Goãmure umupeogu José ĩgu sĩriboro coregã Israe masa Egipto arĩrã erã wiriaborore weremũhtarũ. Eropa erã wiriaborore masiyugu ïgu sĩrira dũpũ mũrarore aĩgãdorepũ ĩgu porãre.

23 Goãmure umupeorã urerã abe gohra Moiserẽ dibuñorã ĩgu pagũ sumarã ĩgu masa dehyoara pũhrũ. Õagũgã ĩgu arĩcũ ĩarã ĩgũgãre dibuñorã. Iri yeba majagu tauro arĩgu opu ĩgu majirãre wejẽdorerire tarinũgarã ĩgure dibuñorã erã. Erã erã opũre gũibiriñorã.

24 Moiserẽ masudigo i yeba majarã opu mago arĩpo. Eropa igo masudigu árĩqueregu, Goãmure umupeogu “Opu mago magũ ãhrimi,” erã arĩ piyucũ gamebiripũ ĩgu Moise. Oparã mera majagu arĩdiabigu Goãmũ yarã mera majagu arĩdiapũ.

25 Goãmure tarinũgadiagu arĩgu ĩgure masudigo pohrogu bajamenũrigã õaro arĩboñumi. Eropa õaro arĩbu árĩqueregu ĩgu Goãmũ yarã mera ñero taridiapũ.

26 Eropigu Egipto majarã ya õarire tauro Cristo ya arĩburire ñero tariburire gamepũ. Pũhrũgue Goãmũ ĩgure ĩgu õarire oborore masigu ñero taridiapũ.

²⁷ Goãmure umupeogu Egipto majagu tauro opu, igu mera igu guacũ güibiripu. Eropa güibigu iri yeba árĩdigu iri yebare cóacã waha wapu. Goãmure ñabiriqueregu “Goãmũ árĩcumĩ,” arĩ pepipu igu. Eropigu igu iiborore ne duhubiripu.

²⁸ Goãmure umupeogu Moise Israe masare Goãmũ igu tauborore masipu. Eropa masigu Goãmũ igu doreiro dopa ta Israe masa erã disipororire erã tura mijirire di mera wejēsiri tuhdorepu. Eropa dorepu anyu masare wejēgu erã masa tĩrãre wejēbodigu Israe masa erã masa tĩrãre wejēbiriboro dopa.

²⁹ Goãmure umupeorã Israe masa deco diariya waĩcũriya deco watope árĩri maha deco mariri maha taribujañorã. Erã eropa taribujacũ ñarã Egipto majarãpu erãre nũrsiarã erãre ñhacũ taribujanirã miri sĩria wañorã.

³⁰ Goãmure umupeorã Israe masa Jericó maca sãriro, wũari sãriro pũrupũ majisora curiñorã. Siete nũri gohra iri macare majisora curiñorã erã. Iri nũcu nũri erã majisorara pũhrũ iri sãriropũ dijapehrea wayoro.

³¹ Iri maca majago uma mera ñero iidigo Rahab waĩcũgo Goãmure umupeogo Israe masare itamupo. Iri macare erã cóãboro core bajamerãgã Israe masa erogue erã ñaja duhricũ ñha igo erãre itamupo. Eropirã Israe masa iri maca majarãre Goãmure tarinũganirãre wejēpehoquererã ta igopũre wejēbiriñorã.

³² Gajirãre Goãmure umupeonirãre werenemoboya yũhũ. Eropa werediaqueregu ta bajarãre eropa Goãmure umupeorã sãre were gojapehomasibirica yũhũ. Gedeõ, Baraca, Sansõ, Jefté, Davi, Samue, Goãmũ yare weremũhtanirã sã árĩpehrerã yũ werebonirã àhrima.

³³ Goãmure umupeorã yujurãyeri gaji yebarigue árĩri macari majarãre gamewejē tarinũgañorã. Eropirã gajirã diaye dorenirã árĩñorã. Gajirã Goãmũ erãre “Mũare itamugũra,” igu arĩdiro dopa ta igu itamurire bocañorã. Eropa igũre umupeorã yeea erãre badiacũ erãre erã babiricũ iĩñorã erã.

³⁴ Turaro ñjũri peameri árĩquerecũ ta ñjubiriñorã erã Goãmure umupeonijarã. Gajirã erãre ñose wejēdiacũ duhrigã wañorã erã Goãmure umupeorã. Tura-birã árĩquerecũ Goãmure umupeo, turarã wañorã. “Goãmure umupeorã àhraa. Gamewejē turarã àhraa,” eropa arĩrã árĩcũ gaji yebari majarã surara erã wejērã arirã ne yujuro bojebiriñorã.

³⁵ Goãmure erã umupeocũ ñagu yujurãyeri nome erã acawererã sĩricũ ñagu Goãmũpu erãre masupu.

Gajirãpũre “Goãmure gamebircãque,” erã arĩ peresu iicũ erãpu Goãmure duhudiabiriñorã. “Mũa Goãmure duhucũ mũare taurãca,” arĩñorã erãre. Erãpu duhubiriñorã Goãmũ mera erã õaro masaborore gamerã. Eropirã erãre erã ñero iicũ sĩria wañorã.

³⁶ Gajirãre Goãmure umupeorãre ñero arĩ wereya erãre tãramũriñorã. Eropirã gajirãre guburire, mojotorire diricãa peresu iĩñorã.

³⁷ Goãmure umupeorãre ñerã utã mera dea wejēmũriñorã. Gajirãre erã dũpũre serotĩ mera wiritamũriñorã. Gajirãre ñoserimijiri mera ñose wejēmũriñorã. Erãre Cristore cóãdorerã erã ñero iimũriñorã. Gajirã erãre ñero iicũ oveja gasiri mera, cabra gasiri mera suhricũrã mojomorocũrã árĩmũriñorã.

³⁸ Erã õatariarã erã árĩcũ i yeba majarã ñerã erã mera majarã árĩbonirã árĩbeamã. Wiri marirã arĩrã, masa marirogue utã yucũgue arĩgãri siaricãmũriñorã. Eropa arĩgãri siarirã utã yucũgue arĩri goberigue, yebague arĩri goberi sãre carĩgãri siaricãmũriñorã.

³⁹ Oã árĩpehrerã Goãmure erã umupeocũ ñagu mucubiripu igu. “Õaro iiabũ mũa,” arĩpu. Erã eropa õaro umupeoquerecũ Goãmũ erãre “Mũare taugũra,” igu arĩdiro ejanibiriya dohpa.

40 Õpa arĩ pepipũ Goãmũ: “Oãre yaharãre, pũhrũgue árĩrã yaharã mera yujuro mera taugũra,” arĩ pepipũ. Īgũ eropa arĩ pepidiro dopa ta iigũcumĩ. Īgũ eropiicũ ðatariaro árĩroca ero core ĩgũ iidiro tauro.

12

Jesure eropa umupeoniguicãrã mari

1 Eropirã oãre yũ werenirãre bajarã Goãmũre umupeonirãre, ñerire iibirinirãre masirã árĩpehreri ñero iirire duhucãrã mari sã. Õpa ãhraa mari queoriñe mera werecũ: Nũcũrĩre opagũ omari masũ turaro omamasibeamĩ. Eropa ta mari Goãmũ gamerire iimasibea mari ñerire iicũ. Eropirã irire duhucãrã mari. Eropirã Goãmũ ĩgũ gamero dopa ta ðarire iiniguicãrã.

2 Eropirã Jesure eropa guñaniguirã. Īgũ ta ãhrimi marire umupeo guñaturacũ iigũ. Eropigũ marire umupeonemocũ sãre iimi ĩgũ. Crusague sĩrigũ yujuro bojepũ. Pũhrũ ĩgũ mucubiriborore masigũ crusague sĩripũ. Eropa sĩrigũ gũhyasĩribodĩgũ árĩqueregũ gũhyasĩribiripũ ĩgũ. Eropa iira pũhrũ dohpaguere Goãmũ ĩgũ opũ ĩgũ doaro diayerũ doanijagũ ĩgũ dorebu iimi.

3 Ñerã masa ĩgũre ñero erã iicũ yujuro bojepũ ĩgũ. ĩgũ eropa iidigũre guñaque mũa, mũa sã ñero tarirã “Yujuro bojebiriboca,” arĩrã. Irire guñaque mũa ĩgũre umupeo duhuri arĩrã.

4 Ñerire mũa tarinũgaboro dopa Jesu iro dopa ñetariaro gohra tarinibea mũa. Ñerã mũare wejẽnibeamã.

5 ¿Goãmũ mũare ĩgũ porãre ĩgũ wererare cãdijicãri mũa? Õpa arĩpũ ĩgũ: Yũ magũ, yũhũ mũre werecũ eropa pepicãbita. Yũhũ mũre turicũ peegũ bũjawerebita.

6 Árĩpehrerã yũ mahirãre werea. Eropigũ árĩpehrerã “Yũ porã ãhraa mũa,” yũ arĩ ãrãre tarinũgadorebeaa. Eropigũ erã tarinũgacũ ĩha erãre yũ porãre merogã dipuwaja moaa, arĩpũ Goãmũ.

7 Ñero tarirã yujuro bojeque “Goãmũ yũre weregũ iimi,” arĩrã. Īgũ yare duhubiricãque. Goãmũ mũare ĩgũ porãre merogã dipuwaja moagũ iimi. Erã pagũ sũmarã erã porãre eropa werema. Eropirã erãre dipuwaja moama. Eropa ta iimi Goãmũ sã marire ĩgũ porãre.

8 Goãmũ árĩpehrerãre weremi. Goãmũ mũare ĩgũ werebircũ ĩgũ porã gohra árĩbeaa mũa. Eropirã ĩgũ porã árĩbirã yujugũ majigũ ĩgũ pagũre ĩgũ masibiro dopa ta ĩgũ weresũya marigũ árĩro dopa ta ãhraa mũa. Eropirã Goãmũre “Yũ pagũ gohra ãhrimi,” arĩmasibea mũa ĩgũ mũare werebircũ.

9 Mari pagũ sũmarã marire erã werecũ peerã erãre umupeoa mari. Mari pagũ sũmarãre mari umupeoro tauro umupeoro gahmea mari Pagũ Goãmũ ĩgũ werecũ. Eropirã ĩgũre yũhriro gahmea marire. Eropa yũhrirã árĩpehrerinũri ĩgũ mera árĩrãca.

10 Bajamenũrigã mari pagũ sũmarã erã gamero dopa marire were dipuwaja moama. Goãmũpũ marire ðaro weremi. Eropigũ ĩgũ masiri mera marire dipuwaja moami marire ðarã masadoregũ. Eropa iimi ĩgũ marire ĩgũ iro dopa ðarã mari árĩboro dopa.

11 Marire ĩgũ dipuwaja moacũ mucubiribea mari. Mari bu bũjawerea. Eropa bũjawerequererã ta ĩgũ eropa dipuwaja moara pũhrũ ðarã árĩrãca mari. Eropirã ĩgũ wererire peenirã árĩrã gajiropa iiro mariro ðaro árĩrãca.

Goãmũ marire ĩgũ dorerire mari yũhribircũ gũhya ãhraa marire

¹² Eropirã guñaturabirã árĩquererã ta Goãmure òaro guñaturarã árĩque. Ìgure duhubiricãque.

¹³ Òaro diaye maja mare mua waro dopa ta pee gorowerero mariro òaro diaye ta Goãmure yuhrique. Mua eropiicũ ihacũrã gajirã Jesu yarã gajiropa árĩrire iisome. Eropirã turabirã turarã warãcoma.

¹⁴ Árĩpehrerã masa mera òaro árĩque gamequeãro mariro. Eropirã ñero iibiricãque. Ñeri marirã dihta mari Opũ Cristore ïarãcoma.

¹⁵ Òaro iique mua. Goãmũ mware ìgũ itamucũ òaro yuhrique. Ñeri tiari iri oterire iri goroweoro dopa ta mua sã Cristo yare duhu ñerire guñaniguibiricãque gajirãre goroweori arĩrã.

¹⁶ Ne nome mera ñero iirã árĩbiricãque. Eropirã Goãmũ yare gamebirã árĩbiricãque. Eropa árĩgũ árĩpũ Esaú. Ìgũ masa tĩgũ árĩripũ. Eropigũ ìgũ pagũ yare ìgũ sĩrira pũhrũ opabu árĩripũ. Eropa árĩqueregũ yujunũ barire gametarigũ iri bari mera ìgũ pagũ magure ìgũ tĩgũ opaborore bu gohrotopũ.

¹⁷ Pũhrũ ìgure warare masia mua. Ìgũ eropiira pũhrũ ìgũ pagũ ìgure Esaúre òaro árĩdoreburire Goãmure serẽbasarire turaro gameripũ daja Esaúpũ. Ìgũ eropa gamequerecũ ta ìgũ pagũ magupũre ìgũ tĩgũ opaburire gohrotora dipuwaja ìgjiropa árĩrire iisome. Eropirã pagũ ìgure obiripũ. Eropa gamegũ turaro orequeregũ ìgũ pagure serẽqueregũ irire opamasibiripũ Esaú.

¹⁸ Goãmũ dorerire Moiserẽ ìgũ apicũgue mari acawererã Israe masa mura Goãmũ pohro ejaboro gũhya árĩyoro. Dohpaguere mupũre eropa árĩbeaa. Òpa wayoro erãre. Goãmũ ìgũ dorerire Moiserẽ iri dorerire apigũ erã árĩri yeba majagũ utãgũgue árĩpũ. Irigupũ Sinaí waicũdigũ árĩyoro. Eropiro erã Goãmũ pohro ejamorã irigũgue erã ejacũ turaro peame ãjuyoro. Eropiro naitĩaro, imica curu, turaro miru sã árĩyoro irigũ utãgure.

¹⁹⁻²⁰ Erogue erã ejacũ corneta busuyoro. Eropiro wereniguero cariyoro. Ìgũ eropa wereniguiri ejaricucũ peerã masa yujuro bojebiriñorã. Goãmũ erãre gũhyaro mera òpa arĩ dorepũ erãre: “Árĩpehrerã irigũ utãgure pẽhrerãre utã mera dea wejẽque erãre. Irigũ utãgure pẽhregũ waibugũ gohra ìgũ árĩquerecũ ìgũ sãre utã mera dea wejẽcãque. O ñoserimiji mera ñose wejẽque ìgure,” arĩpũ Goãmũ. Ìgũ eroparĩcũ peerã yujuro bojebiriñorã erã.

²¹ Eropigũ árĩpehrerire utãgũguere gũhyaro árĩrire ïagũ òpa arĩpũ Moise: “Buriã gũigũ naragãgũ iiaa,” arĩpũ ìgũ.

²² Iribojegue Israe masa Goãmũ ìgũ árĩdigũ utãgũgue ejamasibiriñorã sĩriri arĩrã. Dohpaguere mupũ Jesu yarãpũ Goãmũ árĩdigũ utãgũgue, Sión waicũdigũgue, umaro majagũgue muriyaro dopa ta diaye ta Goãmũ mera wereniguimasia. Goãmũ ojocarigũ ìgũ ya macague muriyaro dopa ta diaye ta ìgũ mera wereniguia mua. Iri maca gaji maca mama maca Jerusalén umaro maja maca ãhraa. Ero anyua bajarã gohra ãhrima. Goãmure umupeorã mucubiriri mera gamenererã ãhrima.

²³ Eropirã mupũ ìgũ ya maca majarã árĩrã, erogue Goãmũ porã árĩmũhtarã mera mua gamenere árĩbodiropã dopa ta ãhraa. Ìgũ porã erã waĩre ìgũ gojaturapũgue umarogue erã waĩre gojatunirã ãhrima. Ìgũpũ mari Pagupũ árĩpehrerã beyebu ãhrimi. Ìgũ mera majarã ãhraa mupũ. Eropirã gajirã òarã Goãmũ yarã mera gamenererã dopa ta ãhraa mua sã. Erãre ta ñeri marirã iituhapũ Goãmũ.

²⁴ Eropirã Jesu mera majarã ãhraa mupũ. Negohraguere ìgũ dore apirare gohrotogũ “Mware òaro iigũra yuhũ,” arĩ apipũ Goãmũ marire. Ìgũ eropa arĩ apidiropã dopa ta iidigũ árĩmi Jesu. Ìgũ dire cohã ìgũ sĩrirañe mera marire òaro taricũ iimi ìgũ. Abelre ìgũ di cóarare ïagũ Goãmũ Abelre wejẽdigũre dipuwaja moapũ. Jesucristo

Īġu di cóãrapure ĩagũ marire dipuwaja marirã árĩcũ iipũ. Eropiro Abel ĩġu di cóãra bu gohra árĩya. Cristopũ ĩġu di cóãra pũhrũ ðatariaro iipũ Goãmũ marire. Eropiro Cristo ĩġu di cóãra bu gohra árĩbiriya.

²⁵ Eropirã ðaro iique mũa. Goãmũ yare mũare wereġure ðaro yũhrirã árĩque. Iribojegue i yeba árĩdigũ Moise Goãmũ yare ĩġu werecũ peerã, bajarã irire peediabiriñorã. Erã eropa peediabirira dipuwaja, dipuwaja moapũ Goãmũ erãre. Erã tauro dipuwaja moagũcumĩ Cristore cóãrãre. Cristopũ umarogue árĩġũ Goãmũ yare wereġũ àhrimi.

²⁶ Irisubure Moisere ĩġu dorerire ĩġu apirasubure Goãmũ ĩġu wereniguiro mera yeba ñohmecũ iipũ. Dohpaguerũre ðpa weremi ĩġu: “I yeba ñohmecũ yujusubu ta iinmogũra. I yeba dihta ñohmecũ iisome yũhũ. Umarogue sãre ñohmecũ iigũra,” arĩ werepũ ĩġu.

²⁷ “I yeba ñohmecũ yujusubu iinmogũra,” arĩġũ, “Árĩpehrerire yũ ĩhacũnugurare cóãgũra,” arĩġũ iipũ. Goãmũ ĩġu opũ árĩroguerũre cóãmasiya mara. Eropiro ĩġu ĩhacũnugurare ĩġu cóãcũ ĩġu opũ árĩro dihta dujaroca.

²⁸ ĩġu opũ árĩroque warãca mari. Eropirã ĩġu opũ árĩrore ĩġu cóãbircũ ĩarã, Goãmũre “Õhaa,” arĩã mari. Eropirã umupeori mera, ġũhyadiaro mera ĩġu yare iirã mari ĩġure mucubircũ iimorã.

²⁹ Peame ũjũro ġũhyaro dopa ta Goãmũ ġũhyaro dipuwaja moagũ àhrimi. Eropirã ĩġure ġũhyadiaro mera umupeorã.

13

Õpa Goãmũre mucubircũ iique

¹ Mũa mera majarãre mahi duhubircãque.

² Masa mũa masibirã árĩquerẽcũ erãre ðaro mera mũa ya wirigue ñajaridoreque. Gajirã eropiirã, masibiriquerẽ anyuare erã ya wirigue ñajaridoreñorã. Eropirã mũa sã eropa ta iique.

³ Peresu árĩrãre mojomoro ĩaque. Mũapũ erã mera peresugue árĩrã mũa árĩboro dopa ta erãre mojomoro ĩaque. Gajirã erã ñero tarirã sãre mojomoro ĩaque. Erã iro dopa mũa sã ñero tariro dopa ta erãre mojomoro ĩaque.

⁴ Mũa mojoto dirinirãre árĩpehrerã ðaro game umupeoque mũa. Eropirã mojoto dirinirã gajirã mera ñero iirã árĩbircãque. Árĩpehrerã uma nome mera ñero iinirãre, nome uma mera ñero iinirã sãre dipuwaja moagũcumĩ Goãmũ.

⁵ Niyerure gamerã ne árĩbircãque. Õpa arĩpũ Goãmũ: “Mũare ne cóãsome. Eropa itamuniguũra,” arĩpũ ĩġu. Eropirã mũa opari mera iripẽta mucubirique. Wũaro gamenemobircãque.

⁶ Eropirã ġũiro mariro ðpa arĩ pepirãca marmera mũa ya wirigue ñajaridori: Mari Opũ marire itamugũ àhrimi. Eropirã ne ġũisome mari. Masa marire erã ñero iĩborore ġũisome mari, arĩ pepirãca mari.

⁷ Goãmũ yare mũare werenirãre mũare dorenirãre ġũñaque mũa. Eropirã ðaro erã árĩricũrãre ġũñaque. Eropa ġũñarã, Cristore erã umupeorare ĩhacũque mũa.

⁸ Jesucristo ne gohrotobeami. Iribojegue, dohpague sãre, pũhrũgue sãre ĩġu árĩdiro dopa ta árĩniguicãgũcumĩ ĩġu.

⁹ Baja buheri gajiropa árĩri buherire peebircãque ðari buherire ġuague cohãri arĩrã. “Ire baque. Ire babircãque,” arĩ buhemaacãma gajirã. Eropa arĩrire mari yũhricũ iri marire itamubeaa. Eropiro eropa arĩ buherire mari iicũ bu gohra ta àhraa. Iri marire ġũnaturarã árĩcũ iibeaa. Goãmũ marire ġũnaturacũ iimi.

¹⁰ Cristo mari ñeri dipuwajare sīridi árīmi mari ñerire cóãbu. Pahiapu òpa arīrã àhřima: “Waibugũ yũ Goãmũre wejẽ soe mujucũ, Goãmũ mera tarigũca,” arīrã iirima erã. Eropa arīrã erã ñeri iirare ne cóãnirã árīmasibeama.

¹¹ Pahia opu Goãmũ ĩgu árīri taribu gohrague waibugũ wejẽdigũ dire aĩ ñajagu Goãmũre ópu masa erã ñerire cóãdoregu. Eropigu ĩgu wejẽdigũ waibugũre iri maca turogue soe cóãcãñorã.

¹² Eropa ta Jesu sã maca turogue sīripũ. ĩgu di cóãri mera masa ñeri marirã wacũ iibu sīripũ.

¹³ Maca turogue ĩgu sīricũ ĩarã, erã buherire ĩgu cóãcũ ĩarã judio masa ĩgũre ĩhaturĩñorã. Eropirã mari sã ĩgu mera majarã árīrã. Mari eropa árīcũ ĩarã masa mari sãre ĩhaturĩrãcoma.

¹⁴ Erã marire ĩhaturĩquerecũ àhřaa. I yebague mari árīwajaburi maca árībeaa. Mari pũhrũgue árīburi macare corerã iiaa mari.

¹⁵ Eropirã Jesu ĩgu itamuro mera ĩgu Pagũ mera wereniguia mari. Eropirã ĩgũre òaro serẽniguicãrã. “Mari Pagũ turagu àhřimi,” arĩ umupeoniguirã gajirãre wererã. Mari eropa arĩ werecũ ĩgu mucubirigũcumĩ.

¹⁶ Mũa mera majarãre òaro iique. Mũa oparire gajirã sãre oque. Irire cãdijibiricãque. Mũa eropa òaro iirã Goãmũre umupeorã iica. Eropa iirã ĩgũre mucubiricũ iirãca.

¹⁷ Mũa oparãre òaro yũhrique. Erã dorero dopa ta yũhrique. Goãmũ mũare ĩhadibu buhedoregu apimi erã oparãre. ĩgu eropa apinirã árīrã eropa mũare ĩhadibuniguirã iima Goãmũre tarinũgadiabirã. Eropirã erãre òaro yũhrique mũa erã mucubiriri mera mũare itamuboro dopa ta. Mũa yũhribiricũ ĩarã erã bũjawererãcoma. Eropa yũhribirã òaro árīsome mũa.

¹⁸ Gũare serẽbasaniguique Goãmũre. Æmũri nũcu òari dihtare iidiaa gũa. Eropirã “Ñerire iirã iiaa,” arĩ pepibeaa gũa.

¹⁹ I tamerare turaro serẽbasaque Goãmũre yũre: Yojaro mera yũ mũa pohrogue wamasiborore serẽque Goãmũre.

Ipũ gojabeodigu òadoretupu

²⁰ Goãmũ marire òaro árīcũ iigu àhřimi. ĩgu mari Opu Jesucristo sīridigũre masupu. ĩgu “Mũare òaro iigũra,” marire arĩ apidigu àhřimi. ĩgu eropa arĩrãre iinijagu Jesupu marire taugu àhřimi. Mari ñeri dipuwajare ĩgu di cohã sīripũ ĩgu. Eropigu ĩgu turagu, ovejare ĩhadibugũ iro dopa árīgu, marire ĩgu yarãre òaro ĩhadibumi.

²¹ Eropigu Goãmũ ĩgũre masudigu mũa sãre itamuporo árīpehreri ĩgu gamerire mũa iiboro dopa. Eropigu Jesucristo ĩgu itamuri mera Goãmũ ĩgu gamero dopa ta árīpehrerã marire òarire gohrotocũ iiporo. Eropirã árīpehrerinũri Cristore umupeorã. Eropa ta iirã.

²² Yũ acawererã, ire turaro mũare doregũra: Ipũ mũare yũ wererare òaro mera peeque mũa. I yũ mũare gojabeoripũ wũaripũ árībeaa. Eropirã ire òaro peeque.

²³ I sãre mũare weregũra: Mari acaweregũre Timoteore peresu árīdigũre wiuañorã. Dohpagohragã ĩgu aricũ yũhũ ĩgu mera mũare ĩagu wagũra.

²⁴ Mũa oparãre, árīpehrerã gajirãre Goãmũ yarãre ero árīrãre òadorea. Italia majarã Jesu yarã sã mũare òadorema.

²⁵ Árīpehreri mera Goãmũ mũare òaro iiporo. Eropa ta iiporo. Iripẽta àhřaa.

Santiago

Santiago Israe masare macari wasirininirãre gojabeoñumi

¹ Yũhũ Santiago ipũ mera mũare òadore gojabeogũ iiaa. Goãmũ mari Pagũ pohro majagũ ãhraa. Mari Opũ Jesucristo yare mohmegũ ta ãhraa yũhũ. Eropigũ mũare Israe masare doce cururi majarãre Jesu yarãre macari wasirininirãre yũ acawererãre gojabeogũ iiaa.

Goãmũ òaro pee masirire ohomi marire, arĩ gojañumi Santiago

² Yũ acawererã, baja árĩroca mũa ñero tariburi. Mũa ñero tariquererã òaro mucubiriri mera pepicãque.

³ Eropa ñero tarirã, Jesure mũa umupeorire diaye ta árĩcũ ìhmurã iica. Eropirã ñero tariquererã Jesure mũa òaro umupeoniguicãnirã ìgũre umupeonemorã warãca. Eropa warã mũa ñero taririre bocatĩurãca.

⁴ Eropirã eropa bocatĩurã árĩque mũa duhuro mariro òaro pee masirã mũa árĩboro dopa.

⁵ Goãmũ duhyaro mariro árĩpehrerãre ohomi. Eropa ogũ ìgũre serẽrãre turibeami ìgũ. Ìgũ eropa árĩgũ árĩcũ masirã mũare pee masiri duhyarire ìgũre serẽque. Mũa eropa serẽcũ mũa masiburire onemogucumi ìgũ mũare duhyaro mariro.

⁶ Eropa serẽrã Goãmũre òaro guñaturanijarã serẽque mũa. “Gũa serẽcũ Goãmũ guare obiribocumi,” arĩ pepibiricãque. Eropa arĩ pepirã wũariya maja pãgũri iro dopa ãhrima. Pãgũri iri durũro gohrotoro dopa ta erã sã erã guñarire durũro gohrotoma. Eropirã Goãmũre “Diaye ta iigũ ãhrimi,” arĩ umupeobeama.

⁷ Eropa arĩ pepirãre erã serẽquerecũ ta ne merogã erã serẽrire osome erãre mari Opũ.

⁸ Dohpagãre ire gamedigũ árĩqueregũ daja ñamigãre gajiropa guña wahgãmi daja. Eropa guñagũre ero wabeaa.

⁹ Jesu yarã bu árĩrãre mojomorocũrãre Goãmũpũ oparã iro dopa ìhami erãre. Ìgũ eropa ìarã árĩrã mucubiriri mera árĩporo.

¹⁰ Eropirã Jesu yarã doberi oparã árĩrãpũ erã doberi pehrebore masirã mucubiriporo. Erã doberi bu árĩri ãhraa Goãmũ ìgũ ìacũ. Doberi oparã erã doberi taa gori iro dopa pehrea waroca. Eropirã erã sã mucubiriporo.

¹¹ Abe mũririgũ ìgũ turaro asicũ taapũ ñañia waha. Eropiro goripũ ñañi dija wa, òari gori iri árĩra pehrea waha. Eropa ta waroca doberi oparã erã doberire erã aĩ gameneoro watope. Erã iri doberi mera ta dederea warãcoma.

Ñero iidorerire tarinũgagũ mucubirigũ ãhrimi, arĩ gojañumi Santiago

¹² Ñero tarigũ bocatĩugũ, ñero iidorerire tarinũgagũ mucubirigũ ãhrimi. Ìgũ eropa bocatĩucũ, ìgũ ñerire tarinũgacũ árĩpehrerinũri nũcũ umaro maja ojocaririre ìgũre ogucumi Goãmũ. “Iri ojocaririre ogũca,” arĩ apipũ Goãmũ árĩpehrerã ìgũre mahirãre.

¹³ Mũa ñerire iidiarã “Goãmũ yure ñero iidoregũ iimi,” arĩ pepibita. Ñerire iidorebeamĩ Goãmũ marire. Eropigũ ìgũpũ masare ñero iidoregũ árĩbeami.

¹⁴ Masa erã turaro ñerire erã uaribejari ta iri ta erãre ñero iicũ iiaa.

¹⁵ Eropirã iri ñerire uaribejama masa. Eropirã iripũre pepima. Eropa pepirã iri ñeripũre iiniguicãma erã. Erã eropa iiniguiri dipuwaja Goãmũ erãre peamegue cóãgucumi.

16 Eropirã yu acawererã, yu mahirã, ne yujugu mu basi guyabita. “Goãmu yare dorecũ ñero iiabũ,” arĩ pepibita. Diaye árĩbeaa iri.

17 Mari Pagu umaro majagu marire õari dihtare ohomi. Igu tamera abe umu majagure, ñami majagure, necã sãre ihacũnugudigu árĩgu, iguru ne gohrotobeami. Eropigu igu árĩniguidiro dopa árĩniguicãmi.

18 Igu gamediro dopa ta igu õari buheri mera marire igu porã wacũ iimi mari igu yarã árĩmũhtarã árĩboro dopa.

Diaye maja Goãmure umupeori õpa ãhraa, arĩ gojañumi

19 Yu mahirã, yu acawererã, ire õaro peeque mu. Goãmu yare õaro peeque mu. Eropa peerã, pepiro marii wereniguibiricãque. Eropirã guabiricãque.

20 Yujugu igu guagu árĩcũ sũabeami Goãmu.

21 Eropirã árĩpehreri mu ñeri iirire, mu ñerire uaribejarare duhuque mu. Eropirã Goãmure õaro yũhrirã árĩrã igu buherire peeñaque mu. Igu ya buherire mu peecũ Goãmuru muare peamegue wabonirãre taugucumi.

22 Igu yare peequererã ta yũhribirã ñerire guyarire pepirã iiaa mu. “Yũhribiricã õaroca,” arĩ pepirã guyarire pepirã iica mu. Eropirã Igu yare peerã iripure iique.

23 Goãmu yare peequererã ta yũhribirã, igu diapore diuru mera aĩ ñaro dopa ãhraa mu.

24 Igu igu diapore ñara puru waha, igu ñarare cãdijiro dopa ta mu Goãmu yare peequererã irire cãdija waha.

25 Eropigu gajiguru Igu peerare cãdijibiguru Cristo igu dorere õaro guñagu irire iigu mucubirigu árĩgucumi. Igu tamera Igu peerare iicũ Goãmu õaro iimi igure. Iri doreri “Cristo Igu mahiri mera masare taumi,” arĩ buheri ãhraa. Iri buherire ne cóãbigu mucubirigu árĩgucumi.

26 Yujugu Igu gamero arĩmaacãgu, diaye ta Goãmure umupeobeami. “Goãmure õaro umupeoa,” arĩ pepibodigu árĩqueregu ta igu basi ta guyagu iimi. “Goãmure umupeoa,” arĩgu árĩqueregu igu Goãmu yare yũhribiricã igu umupeori ne duhpiburi árĩbeaa.

27 Diaye ta Goãmuri mari Pagure mari umupeorã, igu gamero dopa ta umupeorã õpa iiaa mari: Pagu sũmarã marirãre, wapewyarã sãre erã ñero taricũ ñarã, erãre itamua mari. Eropirã i yeba majarã ñeri erã iirinore iidiabeaa mari. Eropa iirã diaye ta Goãmure umupeorã iiaa mari.

2

Masare yujuropa õaro iiro gahmea marire, arĩ gojañumi

1 Yu acawererã, õatariagure Jesucristo mari Opure peerã, igure umupeorã ãhraa mu. Eropa umupeorã árĩrã masare yujuropa õaro iiro gahmea muare.

2-3 Eropi doberi opu oro berorire, mojoto sañari berorire opagu, wjacurire suhricugu mu Jesu yarã gamenero pohrogu igu aricũ ñarã igure õaro mera bocatĩriboca. “Ohõ doaro ãhraa,” arĩboca mu igure. Eropa igure arĩquererã ta irisubu ta gajino moogu mojomorocugu sã ñerĩne suhricugu sã mu pohro igu aricũ ñarã iguru õaro bocatĩribiriboca mu. “Ohõ niguique. Ohõ yeba doaque,” arĩboca mu igure.

4 Mu eropa iirã masare yujuropa iibirã iiaa mu. Eropirã ñerire pepirã masare beyerã iro dopa árĩrã iica mu. “Iru niyerucugu õagu ãhrimi. Iru gajino moogu ñegu ãhrimi,” arĩ beyea mu.

5 Yu acawererã, yu mahirã, yure peeque. Bajarã mojomorocurãpuru Goãmure erã õaro umupeomorãre, igu opu árĩroguere arĩmorãre beyeru Goãmu. “Eroguere warãca mu,” arĩ arĩpuru Goãmu igure mahirãre.

⁶ Eräre ĩḡu beyequerecũ ta mũarũ mojomorocũräre ðaro umupeobea. Doberi oparãpũ mũare ñero iimãrima. Eropirã erã opũ pohrogue mũare aĩ taragãma mũare weresãmorã.

⁷ Mũarũ “Cristo ðagũ yarã,” masa erã arĩrã ãhraa. Baja doberi oparãpũ Cristore ñero arĩ wereniguima.

⁸ Goãmũ mari Opũ doreri tauro doreri ðpa arãa: “Mũ basi mahiro dopa ta mũ pohro arĩrã sãre mahique,” arãa. Iñe doreriñere iirã, ðarire iiaa mũa.

⁹ Masare yujuropa umupeobirã ñero iirã iiaa mũa. Eropa iirã Goãmũ dorerire tarinũgarã ãhraa mũa. Eropa ta arãa Goãmũ yare erã gojarapũ.

¹⁰ Goãmũ dorerire iirã arĩquererã ta yujuñe doreriñegãre mũa iibirã ñeri dipuwajacũrã wahaa. Mũa yujuñegãre tarinũgarã arĩpehreri ĩḡu dorerire tarinũgarã wahaa. Eropa iirã ñeri dipuwajacũrã arĩnia mũa dohpa.

¹¹ “Gajigũ marapo mera ñero iibita,” arĩḡu Goãmũ ta ãhrimi. “Masare wejẽbita,” arĩ doreḡũ ĩḡu ta ãhrimi Goãmũ. Gajigũ marapo mera ñero iibiriquereḡũ ta masare wejẽḡũ Goãmũ ĩḡu dorerire tarinũgagũ ãhrimi ĩḡu.

¹² Cristo marire turaro mahigũ, marire doremi taubu. ĩḡu dorerare mari iirare, mari iibirira sãre ĩagũ marire beyegũ arigũcumĩ. ĩḡu eropa beyemorã arĩrã ĩḡu dorerire ðaro iirã. Eropirã ĩḡu gamero dopa ta wereniguirã mari.

¹³ Dohpaguere mari gajirãre mojomoro ĩabiricũ Goãmũ mũare ĩḡu masare beyerinũ arĩcũ mũare mojomoro ĩasome. Eropigũ mari mojomoro ĩacũ ĩagũ Goãmũrũ marire dipuwaja moasome.

Cristore umupeorãpũ ðarire iima, arĩ gojañumi

¹⁴ Yũ acawererã, peeque mũa yũre. “Cristore umupeoa yũhũ,” yujugũ ĩḡu arĩ pepiquerecũ ta gajirãre ĩḡu ðaro itamubiricũ ĩḡu “Cristore umupeoa yũhũ,” ĩḡu arĩrapũ ne duhpiburi arĩbeaa. Eropa arĩ pepimaacãḡũre Goãmũ tausome.

¹⁵⁻¹⁶ ¿Jesu yagũ, Jesu yago ñeri dihta erã suhri opacũ ĩarã erã bari moocũ ĩarã dohpa iiri mũa eräre? “Õaro arĩque mũa. Eropirã ðaro suhricũque. Õaro bari mera yapĩ wahgãque,” arĩquererã erã gamerire mũa obiricũ mũa eropa arĩri ne duhpiburi arĩbeaa.

¹⁷ Eropirã “Cristore umupeoaa yũhũ,” mũa arĩquererã ta ðarire mũa iibiricũ Cristore mũa umupeori ne duhpiburi arĩbeaa.

¹⁸ Gajigũ i yũ wererire ĩḡu peediabiricũ ðpa arĩnemoboya yũhũ ĩḡũre. ðarire iibiriquereḡũ ta “Cristore umupeoa yũhũ,” arĩraa mũhũ. Mũhũ ðarire iibigũ Cristore mũ umupeorire ĩhmupiburi arĩbeaa. Eropa arĩ pemasibea mũhũ. Yũrũ yũ ðari iiri mera Cristore yũ umupeorire ĩhmua, arĩnemoboya yũhũ ĩḡũre.

¹⁹ “Goãmũ yujugũ ta ãhrimi,” arĩ pepima masa. Mũa eropa arĩ pepicũ ðapũricãa. Eropa arĩquerecũ ta iripẽta mũa Goãmũre yũhribiricũ “ĩḡu Goãmũ ãhrimi,” mũa arĩri duhpiburi arĩbeaa. Watẽa sã mũa pepiro dopa ta “Goãmũ ta ãhrimi yujugũ ta,” arĩ pepima. Eropirã Goãmũ ĩḡu arĩricũre masima erã. Eropa masirã gũĩ naragãma.

²⁰ Yujugũ ðarire iibiriquereḡũ ta “Cristore umupeoa,” arĩ pepigũ arĩḡũ pee masibigũ ãhrimi. “Cristore umupeoa,” arĩḡũno gajirãre ðaro iibigũ diaye ta Cristore umupeobeami. Õpa arĩ wereḡũra mũare irire:

²¹ Iribojegue Abrahã mari ñecũ ĩḡũre umupeorire Goãmũ masidiañumi. Eropigũ ĩḡu magũre Isaa waicũḡũre aĩḡã wejẽdoreñumi. “Yũre umupeogũ yũre yũhribocumi,” arĩ ĩḡu arĩricũre masima erã. Eropa masirã gũĩ naragãmagũ wejẽdoreñumi. Eropigũ Abrahã Goãmũ ĩḡu dorediro dopa ta ĩḡu magũre aĩḡã Goãmũre obu ĩḡũre wejẽbu iiriñumi. ĩḡu eropa yũhricũ Goãmũ ĩḡũre “Wejẽbita,” arĩñumi. ĩḡu dorediro dopa ta iibocuricũ ĩagũ “Diaye ta ðagũ ãhrimi,” arĩ ĩañumi Goãmũ ĩḡũre.

²² Īḡu eropa arī ĩacũ ire masia m̄ua: Abrahã Goãmure umupeogu ĩḡu dorerire yũhriñumi. Eropã yũhriḡu Goãmure ĩḡu umupeorire ii ĩhmuñumi.

²³ Eropigũ erã Goãmũ yare erã gojarapũ erã arī gojadiro dopa ta eropa wayoro: “Abrahã Goãmure umupeorũ. Īḡu eropa umupeocũ ĩagũ “Ōagũ ãhrimi ĩḡu,” arī ĩapũ Goãmũ ĩḡure,” arī gojañuma Goãmũ yare erã gojarapũguere. Īḡu eropa arī ĩacũ masirã “Abrahã Goãmũ mera majagũ ãhrimi,” arĩñuma masa ĩḡure.

²⁴ Eropirã ire masia m̄ua: “Goãmure umupeoa,” arĩḡu, ĩḡu ðarire iibiricũ ĩagũ Goãmũpũ ĩḡure “Ōagũ ãhrimi,” arī ĩabeami. Goãmure umupeogũpũ diaye ta ĩḡu ðaro iicũ ĩagũ “Ōagũ ãhrimi,” arī ĩhami Goãmũ ĩḡupũre.

²⁵ Eropã ta arī ĩañumi Goãmũ Rahab waĩcũgore ɸma mera ñero iim̄aridigore. Josué ĩḡu obeonirãre ðaro bocatĩri “Ōaro ñajarique,” arĩñumo igo erãre. Eropã iigo erã dujadiacũ igopũ erãre gajĩ mare ĩhmuñumo erãre ĩhaturirã wejẽri arĩgo. Eropã Goãmũ yarãre itamugo Goãmure igo umupeorire ĩhmuñumo. Igo eropa iicũ ĩagũ “Ōago ãhrimo,” arī ĩañumi Goãmũ igore.

²⁶ Eropã ta ãhraa. Mari dũpũre sĩporã maricũ ojocaribea mari. Eropiro sĩporã mariro mari dũpũ duhpiburi dũpũ árĩbeaa. Eropã ta “Goãmure umupeoa,” arĩquererã ta gajirãre ðaro iibirã mari árĩcũ diaye árĩbeaa mari umupeori. Eropiro mari umupeori duhpiburi árĩbeaa. Sĩporã mariro erãre ĩhaturirã wejẽri arĩgo. Eropã Goãmũ yarãre itami dũpũ iro dopa ta ãhraa.

3

Mari disiro wiririre wereñumi

¹ Goãmũ yare masare buherãre ĩḡu yare erã buhemaacãcũ, erã ðaro iibiricũ ĩagũ erã tamerare gajirã tauro dipuwaja moagũcumĩ Goãmũ. Irire m̄ua masia. Eropirã m̄ua mera majarã masare buherã bajarã árĩbita.

² Árĩpehrerã mari bajasuburi ñerire iiaa. Yujugũ ñerire ne wereniguibigũ Goãmũ gamerire ðaro iigũ ãhrimi ĩḡu. Eropigũ gajĩ ñeri sãre iibeami.

³ Mari werenigui queori mera buhecũ ðpa ãhraa i: Cabayure ĩḡu disiro comemiji ĩḡu nerore ñehadiuburimijire mari apia ĩḡure majinugacũ iimorã. Eropirã irimiji comemiji mera ĩḡure ĩḡu waborore mari taramajinugua. Irimijigã mirimijigã árĩquerecũ ta irimiji mera ĩḡu dũpũre wacũ iiaa. Eropã ta mari disiro mera miri disirogã árĩquerecũ ta wũaro wacũ iiaa mari.

⁴ Dohodiru queoriñere werenemogũra m̄uare: Gasiru wũadiru iriru árĩquerecũ ta irirure miruñe turaro weãquerecũ ta autugũpũ miri mijigã mera iriru waborore autumi.

⁵ Eropã ãhraa mari wereniguiri. Mari disiro miri disirogã árĩquerecũ ta baja wereniguiri wiria. Miri peamegã wũaro ẽjũ wahgũro dopa ta mari disiro mera wũaro ñero wacũ iiaa.

⁶ Eropiro mari wereniguiri peame iro dopa ãhraa. Mari wereniguiri árĩpehrerire ñerire iicũ iiaa marire. Peame ẽjũnũgaro 4 Dohodiru queoriñere werenemogũra m̄uare: Gasiru wũadiru iriru árĩquerecũ ta irirure m dopa ta mari wereniguiri mera mari ðaro árĩbodirore gorowea mari. Mari ñerire wereniguirã watĩ dorero dopa ta eropa iirã iiaa.

⁷ Árĩpehrerãre nũḡũ majarãre waimũrãre, mirimagũ porãḡãre, waimũrã paharãre, waire mari masa seyacũ iimasia. Eropirã mari bajarã erãnore masa seyacũ iituhabũ. Eropirã erã ðaro masa seyacoma.

⁸ Erãre masa seyacũ iiquererã ta mari wereniguiri mera mari basi pee masiri mera wereniguicũ iimasibea. Marriru árĩquerecũ ta irirure mi ejorãre nijiyajaro dopa

ta mari disiroꝑu ne nijiyajabirigohracãa. Mari wereniguiri ñetariari ãhraa. Eropiro aña gajirãre ïgu wejẽro dopa ta marire gajirã sãre ñetariaro wacũ iiaa mari disiro.

⁹ Mari disiro mera mari Pagu mari Opu Goãmure mari õaro arĩ wereniguia. Eropa wereniguiquererã ta masapure ñero arĩ wereniguia. Goãmu iro dopa árĩrã ïgu ïhacũnugunirã árĩquerecũ ta erãre ñero arĩ wereniguia mari.

¹⁰ Yuju disirorriru árĩquerecũ ta irirure me ta ñeri wereniguiri sã, õari wereniguiri sã wiria. Yu acawererã eropa arĩ wereniguibiricãro gahmea.

¹¹ Maugã dipa ohma wiuri gobere yuju gobere õari dihta wiria. Gaji gobere ñeri dihta wiria. Eropirã Goãmu yarã sãre õari dihtare wereniguiri gahmea.

¹² Yu acawererã, iguigu poegu ducare ducacumasibea. Eropiro poegupu iguigu ducare ducacumasibea. Eropi maugã dipa ohma wiuri gobere moayuari deco wiricũ, imisĩri deco sã wirimasibea. Eropa ta mari disirore õari wereniguiri, ñeri wereniguiri mera wiricũ gamebiricãro gahmea.

Diaye maja masiri õpa ãhraa, arĩ gojañumi Santiago

¹³ Yujurãyeri mua mera majarã masirã ãhrima. Eropirã “Gajirã tauro guã masirã ãhraa,” arĩbiricãporo. Eropa arĩbirã ta õarire iique mua. Eropa õarire iirã diaye ta masirã ãhraa mua.

¹⁴ Eropirã gajigu gajinore ïgu opacũ ïhaturirã, mua ya árĩburi dihtare iidiarã árĩrã, “Goãmu yare õaro masia guã,” arĩbiricãque. Mua eropa arĩrã árĩrã guyarã ãhraa mua.

¹⁵ Eropa ñerire pepirã erã ya pepiri Goãmu ya pepiri árĩbeaa. Erã pepiri i yeba majarã erã ñero pepiri ãhraa. Erã pepiripu watĩ ya ãhraa.

¹⁶ Masare ïhaturirã, erã ya árĩburi dihtare iidiarã eropa game dũyasoniguicãma. Árĩpehreri ñerire iima.

¹⁷ Gajirãpu Goãmu yare õaro masiri oparãpu erã tamera eropa iimaacãrã iibeama. Eropirã erã ne game dũyasobeama. Eropa iirã masa õarã, dorerire õaro yuhrirã, mojomoro ïarã, masare itamurã, masare yujuropa iirã ãhrima erã. Irire iirã guyarã mariro iima erã. Eropirã pee masirã gohra ãhrima.

¹⁸ Eropirã gamequeãro mariro árĩrã, gajirãre “Gamequeãbiricãrã mari,” arĩ bosarã õarã wacũ iirã iiaa mari masare.

4

I yeba maja ñerire gamerã, Goãmure gamebirã ãhraa mua, arĩ gojañumi ïgu

¹ ¿Duhpirã mua game dũyasori? ¿Eropirã duhpirã gamequeãri mua? Ñerire uaribejarã gamequeãdiaa mua.

² Gajinore mua gahmea. Eropa gamerã masare wejẽa mua mua erã yare emamorã. Eropirã gajigu gajinore ïgu opacũ ïarã irire mua bũrigã gahmea. Eropa gamerã irire aĩmasibea mua. Eropirã irire game dũyaso gamequeãa mua. Goãmure serẽbirã, mua gamerire bocabeaa.

³ Eropirã serẽrã mua ya árĩburi dihtare serẽa mua mua gamero dopa ta ïniguicãmorã. Eropa mua serẽcũ Goãmu mua serẽre obeami.

⁴ Goãmure cóãrã ãa mua. I yeba maja ñerire gamerã, Goãmure gamebirã ãhraa mua. ¿Irire masibeari mua? Eropigu i yeba majarã ñerire gamegu Goãmure gamebigu árĩtuhami.

⁵ Õpa arĩñumi Goãmu yare erã gojarapũ: “Goãmu ïgu Espiritu Santore mari mera árĩbure apimi. Eropigu Espiritu Santopu marire mahigu ñerire mari uaribejarire gamesãbeami ïgu. Eropigu doero dopa ta marire turaro mahimi erãgue ñerire iiri arĩgu,” arĩ gojañumi iribojegure. ïgu eropa arĩ gojara bu gohra árĩbeaa. Diaye árĩro tiiaa.

⁶ Eropigu Goãmu marire ðaro itamumi mari ñerire iibiriburire. Òpa àhraa Goãmu yare erã gojarapũ: “Yũ tamera gajirãre masi tarinũgaa,’ arĩgũre Goãmu ìhaturimi. Gajigũpũre ‘Ñegũ bu árĩgũ àhraa yũhũ,’ arĩgũpũre Goãmu itamumi ñerire ìgũ iibiriborore,” arãa ìgũ yare erã gojarapũ.

⁷ Eropirã Goãmũre ðaro yũhrirã árĩque mũa. Eropirã watĩre yũhribiricãque. Mũa eropa yũhribiricã ìagũ ìgũpũ mũaare duhcãgũcumi.

⁸ Goãmũre ðaro yũhrique mũa. Mũa eropa iicũ ìgũpũ mũaare mahi itamugũcumi. Ñerã àhraa mũa. Eropirã ñerire iinemobiricãque. Ñeri sãre gahme, ðari sãre gamerã àhraa mũa. Eropirã mũa ñeri iirare bujawereque. Mũa eropa iicũ ìagũ Goãmũ mũa ñeri iirare cãdijigũcumi.

⁹ Mũa ñeri iirare turaro bujawereque. Eropirã mũa ñeri iira dipuwajare oreque. Mucubirirã árĩbiricãque. Eropirã mũa ñeri iirare ñero siporãcũ, irire gũhyasĩriñariro pepique.

¹⁰ “Ñegũ bu árĩgũ àhraa yũhũ,” arĩrã Goãmũre umupeoque. Mũa eropa iicũ ìagũ ìgũpũ mũa ñeri iirare cóãgũ “Òarã àhraa,” arĩ ìagũcumi mũaare.

Erã acawererãre Jesu yarãre erã basi ñeri quere iidorebiriñumi

¹¹ Yũ acawererã, Jesu yarã árĩrã, mũa basi ñeri quere iibiricãque. Mũa acaweregũre ñeri quere iirã ìgũre dipuwaja moadorediarã árĩca mũa. Cristo doreripũ masare dipuwaja moadoreri árĩtuhaa. Eropirã masare ñeri quere iirã Cristo ya dorerire ðpa arĩrã iica: “Marire ðaro dorebeaa Cristo ya. Eropirã mari gamero dipuwaja moadorerã,” arĩrã iica masare ñero werewuarã. Eropã arĩrã Cristo dorerire ñero arĩ wereniguirã dujaa mũa. Eropirã iri dorerire yũhribirã dujaa.

¹² Masare dorerire ogũ, masare beyegũ Goãmũ ta àhrimi. Eropigũ masare peamegue wabonirãre ìgũ ta taumasimi. Eropigũ ìgũ ta masare peamegue cóãmasimi. Eropirã maripũ masare “Ñerã àhrima,” arĩmasibeeaa. Mari acawererãre beyebu Goãmũ dihta àhrimi.

Ñamigãguere dohpa marire waborore masibeeaa mari

¹³ Dohpagũre yũre peeque mũa. Òpa arĩboca mũa Goãmũre guñaro mariro: “Dohpagãre o ñamigãre gajĩ macague árĩrã warãca. Eroguere yuju bojori árĩrã, gajĩnore dua, asũ iirãca. Eropã iirã wajatarãca mari,” arĩboca mũa. Eropã arĩrã árĩrã, yũpũre peeque mũa. Eropã arĩrãre ire werebu iiaa:

¹⁴ Ñamigãguere dohpa marire waborore masibeeaa mari. Imica àhri, mata pehremaaro dopa ta àhraa mari árĩricuri. Imica merogã árĩniguirĩ pehrea wahaa. Eropã mari sã merogã árĩniguirĩ sĩria warãca.

¹⁵ Eropirã ðpa arĩ pepiro gahmea mũaare: “Goãmũ ìgũ gameropẽ árĩrãca mari. Eropirã ìgũ gamero mera iirãca mari,” arĩ pepiro gahmea mũaare.

¹⁶ Mũapũ “Dohpagũre mari gamero ðpa iirãca,” arĩniguiraa mũa Goãmũre guñaro mariro. Eropã arĩ wereniguirã ñerire iirã iiaa mũa.

¹⁷ Eropirã ðarire mari iiburire masiquererã ta irire iibirã ñerire iirã iiaa mari.

5

Doberi oparãre wereñumi Santiago

¹ Doberi oparã mũa dohpagũre peeque yũre. Pũhrũguere mũa ñero tarirãca. Eropirã gaguĩnigui orerãca mũa.

² Mũa doberi boapehrea waroca. Eropiro mũa suhrire sũrirã sã bapehocãrãcoma.

³ Mũa niyerure mũa wũaro dibura ne duhpiburi árĩbeaa. Mũa eropa dibucũ ìagũ mũa niyerure mahicũ masimi Goãmũ. Eropirã niyerure mũa mahira dipuwaja ñero tarirãca. Iri dipuwaja peamegue warãca.

⁴ Mũa ya poerire mohme corerãre wajayebëaa mũa. Eropirã mũa erãre gũyaa. Eropigũ erãre mũa wajayëbirira niyerure ïagũ, mũa gũyarare masimi Goãmũ. Mũare mohme corerã wajaseadiarã, gaguiniguima erã. Erã eropa arĩ gaguiniguicũ mari Opũ turatarigũ peemi erãre.

⁵ I yebaguere baja doberi mera árĩricũa mũa. Árĩpehrerire oparã mũa gameri dihtare mũa ùaribejarire iiaa mũa. Eropirã wũagũ wecũ erã ðaro ejogũ iro dopa árĩricũa mũa. Eropirã wũagũ wecũ ïgũ diserecũ ïarã ïgũre erã wejëburi gorogue aĩ wahgãma. Eropa ta mũa sãre wũaro mũa opara pũhrũ mũare ïgũ dipuwaja moarogue aĩgãgũcumi Goãmũ mũare.

⁶ Õarãre peresu iidore wejëdorebũ mũa erãre. Mũa eropa iicũ erãpũ duhri wiriamasibirama.

Cristo ïgũ dujariborore ðaro corecorepũ marire Santiago

⁷ Eropirã yũ acawererã, mari Opũ Cristo ïgũ i yeba ïgũ dujariborore ðaro coreyuque. Pohe opũ ïgũ oteri dũcacũburisubure ïgũ ðaro corero dopa ta ðaro coreyuque Cristo dujariborore. ïgũ oteriguere “Deco ariporo,” arĩgũ ïgũ pohere ðaro puhriburire ðaro cohremi ïgũ.

⁸ Eropa ta mũa sã ðaro coreyuque. Mari Opũ ïgũ dujariboro merogã dũhyaa. Eropirã Goãmũre eropa guñaturaniguicãque mũa. Eropirã eropa coreniguicãque mũa.

⁹ Yũ acawererã, mũa basi dũyasobiricãque Goãmũ mũare dipuwaja moabiriboro dopa. Eropirã ire guñaque mũa. Dipuwaja moabu ïgũ dujariboro merogã dũhyaa.

¹⁰ Yũ acawererã, ñero tariquererã ta yujuro bojeque Goãmũre cóaro mariro. Goãmũ yare weremũhtanirã mũra erã Goãmũ ya árĩburire iirã ñero tariquererã duhubirimũriñuma. Erã duhubiridiro dopa ta duhubiricãque mũa sã.

¹¹ Eropirã ire guñaque mũa. Ñero tariquererã ta Goãmũre duhubirãre Goãmũ ðaro iigũcumi. Iribojegue majagũ Job waĩcũgũre peebũ mũa. ïgũ ñero tariqueregũ ta Goãmũre duhubiriñumi. Eropigũ ïgũ ñero tarira pũhrũ, Goãmũ ïgũre ðaro iĩñumi. Goãmũ mari Opũ marire ðaro mojomoro ïagũ árĩgũ eropa iĩñumi ïgũre. Iri árĩpehrerire masia mũa.

¹² Yũ acawererã ire masique. Õpa arĩma waĩpeo piyurã: “Ûmaro majagũ mera diaye arĩrã iiaa,” arĩ waĩpeoma masare peedorerã. Erã iro dopa arĩ waĩpeo piyubiricãque. Ire mũare turaro dorea. Mũa gajirãre wererã, ðaro diaye wereque erãre gũyaro mariro. Arĩnemopeobiricãque. Eropa mũa diaye werecũ ïagũ Goãmũ mũa gajiropa arĩra dipuwajare dipuwaja moasome.

¹³ Mũa mera majagũ ñero tarigũ árĩgũ, Goãmũre serëporo ïgũ. Gajigũ mucubirigũ árĩgũ Goãmũre mucubiriri mera bayaporo.

¹⁴ Mũa dorecũrã, Jesu yarã oparãre sihubeoque mũa. Mũa eropa sihubeocũ erãpũ mũare çyũ mera sũrãcoma. Eropa iirã Goãmũre mari Opũre mũa dorecũrãre serëbasarãcoma erã.

¹⁵ Eropa arĩ serëbasarã “Mari serëro dopa ta ïgũ iigũcumi,” erã arĩ pepicũ mũare dorecũrãre Goãmũ itamugũcumi. Eropa iigũ mũare ðarã wacũ iigũcumi mari Opũ. Eropigũ mũa ñeri iira dipuwaja mũa dorecũrã árĩcũ ïarã mũare serëbasarãcoma. Erã eropa serëbasacũ ïagũ mũa ñeri iirare cãdijigũcumi Goãmũ.

¹⁶ Eropirã mũa mera majarãre mũa ñeri iirare game pepũri weretarique. Eropirã mũa basi Goãmũre game serëbasaque. Mũa eropa arĩ serëbasacũ mũa serëbasanirãre Goãmũ taugũcumi. Õarire iirã mũa árĩcũ Goãmũre mũa turaro serëbasadiro dopa ta iigũcumi Goãmũ. Eropiro mũa erãre serëbasari bu árĩri arĩbeaa.

¹⁷ Goãmũ ya weremũhtadigũ murũ Elia murũ mari iro dopa masũ árĩñumi. Eropigũ masa ñero iira dipuwaja “Deco aribiricãporo,” arĩ turaro serẽñumi Goãmũre. Ĩgũ eropa arĩ serẽcũ ùhre bojori gohra gaji bojori deco deco aribiriyoro i yebaguere.

¹⁸ Eropigũ dipaturi Goãmũre deco ĩgũ aridore serẽcũ deco mereyoro daja. Eropiro dipaturi i yebaguere yucũ bugũ dũca dũcacũyoro. Eropiro Goãmũre mari serẽri bu árĩri árĩbeaa.

¹⁹ Yũ acawererã, mũa mera majagũ Goãmũ yare diaye maja árĩrire duhudigũ Goãmũ yare dipaturi ĩgũ gameborore ĩgũre wererã, õaro iirã iiaa mũa.

²⁰ Eropirã ire masique mũa: Goãmũre duhudigũre Goãmũre dipaturi gamecũ iirã, peamegue wabodigũre taricũ iirã iica mũa. Eropigũ baja ĩgũ ñeri iirare Goãmũ cãdijicũ iirãca mũa ĩgũre.

1 San Pedro

Jesu gaji macari wanirãre gojabeoñumi Pedro

¹ Yũhũ Pedro Jesucristo ïgũ buhedore apidigũ ta ãhraa. Eropigũ mũare yoaro maja macarigue wanirãre, Ponto yebague wanirãre, Galacia yebague, Capadocia yebague, Asia yebague, Bitinia yebague wanirã sãre mũare árĩpehrerãre gojabeogũ iiaa yũhũ. Mũare ðadore gojabeoa yũhũ.

² Negohraguere Goãmũ mari Pagũ “Õpa iigũra,” ïgũ arĩdiro dopa ta mũare beyerũ. ïgũ beyera pũhrũ ïgũ Espĩritu Santo mera mũare Goãmũ yarã árĩmorãre acurũ. Õpa ta acurũ ïgũ Jesucristore ðaro yũhrimorã mũa árĩboro dopa. ïgũ di cóãro mera ñerire coenirã mũa árĩboro dopa iipũ. Eropirã Goãmũ ïgũ mahiri mera ðaro árĩque mũa.

Jesu yarã árĩrã marire ãmarogue ïgũ aĩgãborore corerã iiaa mari, arĩ gojañumi Pedro

³⁻⁵ Goãmũ marire turaro mojomoro ïagũ, Jesucristo sĩridigũ ïgũ masa mũriaro mera marire ðarã gohrotocũ iimi. Eropa iigũ ïgũ gohrotori mera Goãmũ porã ta wahaa mari. Eropa warã ïgũ mera eropa mari ðaro árĩniguicãborore ðaro masia mari. Eropigũ mũare ïgũ ðari opaburire odiagũ mũare coregũ iimi. Iri mũare ïgũ oburi ne pehresome. Eropigũ ïgũre mũa umupeorãre Goãmũ ïgũ turari mera mũare ïhadibugũ, taricũ iigũcumĩ. Pehrerinũ árĩcũ mũare ïgũ taurare masicũ iigũcumĩ ïgũ. Eropirã ïgũ marire ðaro mojomoro ïacũ ïarã, ïgũre Goãmũre mari Opũ Jesucristo Pagũre “Õagũ, turagũ ãhrimi,” arĩ umupeoro gahmea marire.

⁶ Eropa ïgũ taumorã árĩrã bũrigã mucubiro gahmea. Mero i yeba mũa árĩropẽ, bajasuburi mũa ñero tariquererã ta bũrigã mucubiro gahmea.

⁷ Eropa ñero tariquererã ta Goãmũre cóãbirã mũa árĩrã “Queoro Jesucristore umupeoa gũ,” arĩmasia mũa ïgũre. Mũa ñero tariquererã Jesucristore umupeoniguicũ mũa umupeoripũ yuju diaye árĩbeaa. Eropigũ mũa ñero taricũ ïagũ “¿Árĩro ta mũa yũre umupeori?” arĩ queoñagũ iimi Goãmũ mũare. Mũa eropa ñero tarirã diaye ta Cristore ðaro umupeoniguicũ “Õaro iiaabũ mũa,” arĩgũcumĩ Cristo mũare. Eropigũ Jesucristo dujarigũ mũa ïgũre ðaro umupeoniguinirãre ðaro ïagũcumĩ mucubiriri mera.

⁸ ïgũre Jesucristore ïabiriquererã mahia mũa. Eropirã dohpaguere ïgũre ïabiriquererã ta ïgũre “Diaye ta iigũ ãhrimi,” arĩ umupeoa. Eropa umupeorã turaro mucubiria mũa. Mũa eropa mucubirirã mũa Goãmũ pohro mucubiriboro dopa ta mucubiria. Mũare eropa mucubiricũ iimi Goãmũ. Eropirã turaro mucubiria.

⁹ Eropigũ Goãmũ mũare peamegue wabonirãre taricũ iigũcumĩ mũa ïgũre ðaro umupeoro mera.

¹⁰ Goãmũ ïgũ masare eropa tauborore iribojegue Goãmũ yare weremũhtanirã irire masidiarã serẽpi ïamũriñuma.

¹¹ Cristo ïgũ ñero tariborore, ïgũ sĩridigũ masa mũriaborore, árĩpehrerã tauro opũ ïgũ árĩborore erã ero coregue ta weremũhtañuma. Jesucristo ïgũ Espĩritu Santo ïgũ itamuri mera eropa wereñuma erã. Erã eropa weremũhtaquererã erã wererare masibiriñuma. Eropirã erã wererare ðaro masidiarã serẽpi ïamũriñuma erã Goãmũre.

¹² Iri erã werera Jesucristo ariburi erã ya árĩburi árĩburiyoro. Mari ðaro árĩburi árĩyoro. Irire erãre masicũ iĩnumĩ Goãmũ. Eropirã dohpaguere ãmarogue obeodigũ Espĩritu Santo ïgũ itamuri mera ðari buherire mũare gũa werea. Iribojegue mũa

ya árĩburire erã weremuhtara iri ta árĩcãro tiaa dohpaguere gua mware wereri. Iri buherire anyua sã buriã masidiariñuma.

Goãmũ marire ñeri marirã árĩdoremi, arĩ gojañumi Pedro

¹³ Eropirã òarire guña masi árĩyũque mwa. Eropirã guhyadiaro árĩque. Cristo ïgu dujaricũ Goãmũ mware ïgu òaro tauborore guñaque. Eropirã irire òaro mucubirimuhtarã coreque.

¹⁴ Iribojegue Goãmũre masinibirãgue ñerire uaribejarã árĩmũrinirã árĩribũ mwa. Dohpaguere irire iibiricãque. Eropirã majirã erã pagũ sumarãre òaro yũhriro dopa ta Goãmũre òaro yũhrique daja.

¹⁵ Eropirã ïgu yarã árĩmorãre mware sihubeodigu ñeri marigu ïgu árĩro dopa ta mwa sã ñeri marirã ta árĩque. Eropirã òari dihtare iirã árĩque.

¹⁶ Eropã ta arĩ gojañuma Goãmũ yare erã gojarapũgue: “Ñeri marigu ãhraa yũhũ. Yũ eropa árĩcũ mwa sã ñeri marirã árĩque,” arĩmi Goãmũ, arĩ gojañuma.

¹⁷ ïgu Goãmũ mari Pagũ yujurãyeri árĩpehrerã erã iirare ïagu yujuro mera beyemi ïgu erãre. ïgu eropiigu árĩcũ ïgure “Ahũ,” arĩdiarã òaro iiquenerire uaribejarã árĩmũrine. I yeba mwa árĩropẽ guhyadiaro mera òaro iique mwa.

¹⁸ Mwa ñecũ sumarã mura erã árĩricuri ne duhpiburi árĩbiriyoero. Mwa sã erã iidiro dopa ta iinirã mwa árĩquerecũ ta Cristo mware ïgu yarã árĩmorãre iimi. Mari wajamorire ïgu wajayebasaboro dopa ta mari ñeri iirare cãdijiborore mari ñeri iira dipuwajare wajayebasami. Irere òaro masia mwa. Eropã wajayebasagu ïgu niyeru mera, oro mera wajayebasabirimi. Niyeru, oro sã dederea waroca.

¹⁹ ïgu di cóãra mera ta wajayebasami mari ñeri iira dipuwajare. Ovejagã erã Goãmũre obodigu òagu ïgu árĩdiro dopa ta Jesucristo òagu ñeri marigu árĩdigu arĩmi.

²⁰ Iribojeguere i yebare ïgu ñhacũnuquboro coregue Jesucristo ïgu eropa waborore masituhapũ mari Pagũ Goãmũ. Dohpaguepũre pehrerinũ coregã árĩcũ, Cristo sãribasami mware mwa ya árĩburire.

²¹ Eropirã Jesucristo ïgu itamuro mera Goãmũre umupeoa mwa. Goãmũpũ Cristore sãridigũre masudigu arĩmi. Eropigu ïgure umarogue apigu, árĩpehrerãre ïgure umupeocũ iipũ mari Pagũ. ïgu eropiicũ ïgure mari Pagũre “Diaye ta iigu ãhrimi,” arĩ umupeoa mwa. Mwa eropa umupeocũ òaro iimi mware. Eropirã mwa ïgu mera òaro árĩniguiborore òaro masia mwa.

²² Òari buherire diaye majare yũhrirã mwa ñerire duhunirã ãhraa mwa. Eropã árĩrã, diaye ta mari acawererã Jesu yarãre mahi umupeomasia mwa. Eropirã mwa mera majarãre mwa sãporãri mera turaro mahi umupeoque.

²³ Mwa dipaturi masa dehyoaro dopa ta Goãmũ porã wahabũ mwa. Mari pagũ sumarã mera masa dehyoanirã árĩrã, pũhrũ sãria warãca. Iri iro dopa árĩbeaa Goãmũ porã mwa wacũ. Goãmũ mera árĩniguicãrãca. Goãmũ ïgu buheri mera ïgu porã wahabũ mwa. Iri buheri pehrebiriburi buheri marire Goãmũ mera eropa árĩniguicũ iiaa.

²⁴ Òpa ãhraa Goãmũ yare erã gojarapũ:

Árĩpehrerã masa taa iro dopa wahama. Eropiro òari erã opari sã gori iro dopa ãhraa.

Taa masa, sãria wahaa. Gori sã masa, sãria wahaa. Iri taa iro dopa ta mari masa sã wahaa.

²⁵ Mari Opũ ya buheripũ ne pehresome. ïgu arĩdiro dopa ta eropa waroca, arĩ gojañuma.

Iri buheri mware erã werera òari buheri ta Jesucristo marire tauburi buheri ta ãhraa.

2

¹ Eropirã árĩpehreri ñeri iirire, erã p̄ur̄ur̄ur̄ur̄ erã ñero ii corerire, gajirã gajinore opacũ ñhaturirire, gajirã ñeri quere moarire, irire duhuque m̄ua.

²⁻³ Mari Op̄u m̄uare õaro ñgu iirire dabero masituhaa m̄ua. Eropirã ne masa dehyoarãgã apĩcore erã gamero dopa ta m̄ua sã õari buherire Goãm̄u yare turaro gameque. Eropã ñgu yare gamerã m̄ua ñgure m̄ua guñaturanemorãca. ñgu yarã õaro pee masirã árĩrãca.

Cristo ojocaricũ iigu utãye iro dopa árĩgu ãhrimi, arĩ gojañumi Pedro

⁴ Cristo ojocaricũ iigu utãye iro dopa árĩgu ãhrimi. Masa Cristore gamebirima. Erã gamebiriq̄uerẽcũ Goãm̄ur̄u ñgu Pagur̄u ñgure beyedigũ árĩmi. Ôatariagu ãhrimi. ñgu eropa árĩgu árĩcũ ñgure gameque.

⁵ Eropirã m̄ua Jesu yarã árĩrã mera Goãm̄u ãhrimi. Eropirã yujuro mera ñgu yare õaro iirã árĩque m̄ua. ñgu ya árĩburire m̄ua iimorãre beyedigũ árĩmi. Eropirã m̄ua Jesucristo itamuri mera ñgu yare õaro iirã ñgu Goãm̄ure mucubiricũ iiaa.

⁶ Ôpa ãhraa Jesucristore Goãm̄u yare erã gojarapũ:

Cristo utãye iro dopa yã beyedigũ ãhrimi. Eropigu õatariagu ãhrimi. ñgu mariro yaharã wamasibeama. Eropigu ñgure Jerusalengue dohpague apigu iiaa. ñgu masare õaro árĩcũ iigucumi. Eropirã ñgure umupeorã mucubiriniguirãcoma, arĩmi Goãm̄u, arĩ gojañuma Goãm̄u yare weremãhtanirãgue.

⁷ ñgure umupeorãp̄u “Ôatariagu ãhrimi,” arĩrãcoma. ñgure umupeobirãp̄u ñero warãcoma. Erãre õpa ãhraa Goãm̄u yare erã gojarapũgue:

Ñhi Cristo utãye iro dopa ta Goãm̄u beyedigũ ãhrimi. ñgu Goãm̄u beyedigũ árĩquerecũ masa ñgure gamesome. ñgure gamebiriq̄uerẽcũ Goãm̄u ñgure op̄u acumi árĩpehrerãre dorebure, arĩ gojañuma.

⁸ Ô sãre arãa Goãm̄u yare erã gojarapũ:

Ñgu utãye iro dopa árĩgure gamebirã dederea warãcoma, arĩ gojañuma iribojeguerẽ. Eropã gojarã Jesucristore masa gamebiriburire õpa arĩ gojamãhtañuma. Erã ñgure gamebirã Goãm̄u ya buherire yãhribirima. Cristore gamebirã, ñgure tarinugarã, Goãm̄u pohroque ejasome erã. Erã eropa waborore apip̄u Goãm̄u erãre.

Ôpa ãhrima Goãm̄u yarã, arĩ gojañumi Pedro

⁹ M̄ur̄u Goãm̄u ñgu beyenirã ãhraa. ñgu mari Op̄u ñgu yarã pahia ñgu yare itamurã ãhraa m̄ua. Eropirã ñgu ya curu majarã ñeri marirã Goãm̄u yarã ta ãhraa m̄ua. Eropigu m̄uare naitiãro árĩbonirãre boyorop̄u árĩmorãre, ñerire iibirimorãre, õarip̄ure iimorãre aĩdigũ árĩmi m̄uare. Eropã ta aĩdigũ árĩmi Goãm̄u m̄ua ñgu õarire ñgu õaro iirare gajirãre weremorãre.

¹⁰ Ero coregue duhpimorã árĩbirimuriribũ m̄ua. Dohpague tamerare Goãm̄u yarã ãhraa m̄ua. Ero core m̄uare mojomoro ñabur̄u marinimi m̄uare dohpa. Dohpaguep̄ure m̄uare Goãm̄u mojomoro ñagu ãhrimi.

Goãm̄u yare iirã árĩque m̄ua, arĩ gojañumi

¹¹ Yã mahirã, m̄ua i um̄ure wari masa iro dopa ãhraa dohpaguerẽ. Goãm̄u pohro wamorã ta ãhraa. M̄ua eropa árĩrã árĩcũ, ire turaro werea m̄uare: M̄ua ñeri ñaribejarire iibiricãque. Iri ñerire ñaribejarã, ñerã warã iica m̄ua.

¹² Goãm̄ure gamebirã watope árĩrã õaro iirã árĩque m̄ua guare werewuarĩ arĩrã. M̄ua eropa iirã árĩcũ m̄uare dohpaguerẽ ñero werewuadiaquererã m̄ua õaro iirire masirãcoma erã. Eropã masirã erã Goãm̄ure “Ôagu, turagu ãhrimi,” arĩrãcoma. Ôpa ta arĩrãcoma Cristo ñgu i yebague ñgu dujaricã.

¹³ Mari Opu yare iirã árĩrã õ majarã oparã sãre yuhrique mua. I yeba majagure mua árĩpehrerã tauro opu árĩgure ĩgu sãre yuhrique.

¹⁴ Goãmu erã oparãre apĩpu tarinugarãre dipuwaja moamorãre. Eropigu õaro iirãre “Õaro iibabu mua,” arĩdoregu apĩpu erãre. ĩgu eropa apicũ erãre yuhrique mua.

¹⁵ Mua õaro iicũ ĩarã, pee masibirã erã sihajaro mũare weresãdiaquererã ta weresãmasibeama. Eropigu mua õaro iicũ gahmemi Goãmu.

¹⁶ Mua ñecu sumarã árĩricuri doca árĩnirãre Goãmu mũare taudigu árĩmi. Eropa taunirã árĩquererã ta, “Guare doreri mara. Eropirã gua ñerire iirãca,” arĩ pepibiricãque ñerire iiri arĩrã. Eropirã “Goãmu pohro majarã ãhraa gua,” arĩ perique mua. Eropa arĩ pepirã ĩgu dorerire iique mua.

¹⁷ Árĩpehrerã masare mahi umupeoque. Mari acawererã Jesu yarãre mahi umupeoque. Goãmure guhyadiaro ĩaque. I yeba majagu opu sãre umupeoque.

Cristo ñero tarigu ĩgu yujuro bojediro dopa ta yujuro bojeque mua sã, arĩ gojañumi Pedro

¹⁸ Mua pohro majarãre weregũ iiaa dohpaguere. Mua õaro umupeori mera mua oparãre yuhrirã árĩque. Õarã, mũare õaro iirã mera dihtare yuhrirã árĩbiricãque. Mua mera guarã sãre yuhrique mua.

¹⁹ Mua ñero iibiriquerecũ, mũare erã dipuwaja moabocoma. Erã eropa dipuwaja moarare Goãmu ĩgu gamero dopa ta irire mua yujuro bojecũ “Õaro iibabu mua,” arĩgucumi Goãmu mũare.

²⁰ Mua ñero iira wajapu erã mũare dipuwaja moasũcũ irire mua yujuro bojequerecũ Goãmu “Õaro iibabu mua,” arĩsome. Mari õaro iiquererã erã dipuwaja moasũcũ irire mari õaro mera guaro mariro árĩcũ yujuro bojecũ Goãmu marire õaro ĩhasuagucumi.

²¹ Eropa iimorãre ĩgu yarã árĩdoremi Goãmu mũare. Cristo sã mua ya árĩburire ñero tarimi mua ĩgure ĩhacũboro dopa.

²² ĩgu ne ñero iibirimi. Eropigu ne guayabirimi.

²³ ĩgure turicũ, ĩgupũ erãre ne turi gamebirimi. ĩgure erã ñero iiquerecũ ta “Mũare ñero ĩgura,” ne arĩbirimi ĩgu. Eropigu “Ahũ queoro dipuwaja moagu ãhrimi. ĩgugue amugucumi,” arĩ pepiñumi ĩgu. Eropirã mari sãre ĩgu iidiro dopa ta iiro gahmea.

²⁴ ĩgu Cristo ĩgu basi crusague mari ñeri dipuwaja sĩrimi. Eropa sĩrimi dipaturi mari ñerire iibiriboro dopa, Goãmu gameripũre mari iiboro dopa. ĩgu ñero camicumi marire peamegue wabonirãre marire taricũ iibu.

²⁵ Oveja erã dedereboro dopa ta mua sã peamegue dederebonirã árĩribũ. Dohpaguepũre Cristore umupeorã ĩgu yarã wahabu pare. Eropigu ovejare ĩhadibugũ iro dopa Cristo mũare ĩhadibumi. Mua sĩporã mera dederebiriborore õaro ĩhadibumi.

3

Mojoto dirirãre õpa iiro gahmea erãre, arĩ gojañumi Pedro

¹ Eropigu pohro majarãre yu doreldiro dopa ta mua marasã nomere doregura. Mua marapu sumarãre õaro yuhrique erã Goãmu buherire erã gameboro dopa. Yujurãyeri mua marapu sumarã Goãmu buherire gamebirã ãhrima. Erãre mua yuhricũ ĩarã Goãmu ya buherire gamebocoma erã. Eropirã iri buherire mua erãre werebiriquerecũ ta ĩgu yare gamebocoma erã.

² Eropa ta gamebocoma mua erãre õaro irire, mua umupeori sãre ĩarã.

³ Mua nome, mua poarire wãpuwea seapatanirã nome, oro dari buyanirã nome, õari suhri sañanirã nome árĩdiarire guñabiricãque mua. Mua ya dupũ masare ĩhasuacũ iibiricãque.

⁴ Eropā iibirā ōpa iique. Mūa pepiri ōaro árīcū guñaque. Eropirā mūa gūhyadiarā nome iro dopa gajirāre nijiyajaro mera iirā nome árīque. Gūhyadiaro mera weretamurā árīrā ip̄are masare ihasuacū iique. Irip̄a pehresome. Iri ōatariari āhraa Goām̄u iacū.

⁵ Ōpa ta iimūriñuma iribojegue majarā nome Goām̄u yarā nome. Erā nome Goām̄ure umupeorā nome árīrā, erā marap̄u sūmarāre ōaro yūhrimūriñuma.

⁶ Eropā Sara igo marap̄ure Abrahāre ōaro mera yūhrimūriñumo. Eropigo iğure “Op̄a,” arī piyumūriñumo. Eropirā mūa ōaro iirā nome árīrā, gūiri marirā nome árīrā, Sara árīdiro dopa āhraa mūa.

⁷ Ōpa ta mūa marap̄u sūmarā sã mūa marapo sãre ōaro iique. Erā nome mari ūma iro dopa turarā árībeama. Eropirā umupeori mera ōaro iique erā nomere. Goām̄u árīpehrerinūri iğ̄u mera mari árīniguiborore iğ̄u mūare odiro dopa ta oḡucumi erā nome sãre. Erā eropa árīmorā árīcū erā nomere ōaro iique. Goām̄ure mūa serērire iğ̄u yūhriboro dopa erā nomere ōaro iique mūa.

Ōaro erā iiquerecū ta gajirā erāre erā ñero iirire werep̄u Pedro

⁸ I mera weretuḡara: Mūa árīpehrerā yujuro mera ōaro árīque. Eropirā mūa mera majarāre ōaro mojomoro iarā árīque. Mūa acawererā Jesu yarāre pep̄ari majarā game umupeoque. Eropirā ōaro iique erāre. Eropirā “Gajirāre masitauḡu āhraa,” arī pepibirā erā gamero dopa ta iique.

⁹ Gajirā mūare erā ñero iicū erāre ñero ii gamebircāque. Mūare erā turicū erāre turi gamebircāque. Mūare erā eropa iiquerecū ta ōaro iique erāre. Eropirā ōaro yūhrique erāre. Irire iimorāre ta ap̄imi Goām̄u mūare ōaro iibu.

¹⁰ Eropā ta āhraa Goām̄u yare erā gojarap̄u:

Mūa ōaro mucubiriri mera árīdiarā ne ñero wereniguibircāque.

¹¹ Árīpehreri ñeri iirire duhcāque. Ōarip̄ure iique. Game mūa basi ihaturo mariro árīque. Irire turaro iique.

¹² Ōarāre mari Op̄a eropa ihadibuniguicāḡu iimi. Eropiḡu iğ̄ure erā serērire eropa peeniguicāḡu iimi. Ñero iirāp̄ure iğ̄u gamebeami, arī gojañuma Goām̄u yare gojarap̄uḡue.

¹³ Ōarire mūa turaro iidiacū gajirāp̄u mūare ñero iidiaquererā ta ne yujuro bojesome.

¹⁴ Ōaro mūa iiquerecū ta mūare erā ñero iicū iaḡu Goām̄up̄u mūare ōaro iiḡucumi. Eropirā mūare ñero iidiarāre, “Mūare wejērāca,” arīrāre gūibircāque. Eropirā bujawerebircāque. Irire pee guñaricūbircāque.

¹⁵ Eropirā mūa Cristore “Ḡua Op̄a āhrimi,” arī pepirā, umupeoque iğ̄ure. Eropirā Cristore mūa umupeorire, Goām̄u mera mūa árīborore, gajirā mūare serēpibocoma: Erā mūare serēpiboro core erāre yūhriburire ōaro guñayuque. Eropā erāre yūhrirā nijiyajaro mera, ōaro umupeori mera wereque erāre.

¹⁶ Ōarā árīque. Eropirā “Ñerire iiaa,” arī pepisome mūa. Eropirā Cristo yare mūa ōaro iirā árīcū gajirā mūare ñeri quere moarā gūhyasiuro warācoma.

¹⁷ Ñerire mari iira dipuwaja mari ñero taricū ōabeaa marire. Eropiro Goām̄u gamecū ōarire mari iira dipuwaja mari gajirā mera ñero taricū ōap̄urica iri tamera.

¹⁸ Eropā ta ñero tarimi Cristo. Yujusubu ta árīpehrerā ñeri dipuwajare s̄irimi iğ̄u. Ōaḡu árīmi. Eropā árīḡu ñerā mari árīcū mari ya árīborare ñero tarimi iğ̄u. Ñero tarimi iğ̄u Goām̄u yarā mari wacū iibu. Iğ̄u s̄iria wami. Eropā s̄riquerecū ta iğ̄u s̄iporā ojocariyoro.

¹⁹ Eropiḡu iğ̄u s̄iporā mera s̄irimirā m̄ura erā dipuwaja moaburire corerā erā pohroque Goām̄u yare werep̄u erā s̄iporārire.

²⁰ Erã m̄rapu iribojegue Goãmure yuhribirimariñuma. Irisubuguere Noé ïgu ár̄rasubuguere, w̄adiru dohodirure dohogu iñumi. Irirure ïgu dohorisubu Goãmure yuhribirinirã m̄ra erã yuhricũ gameriñumi. Eropigu erã yuhriborore yoari boje dipuwaja moabigu coreriñumi Goãmũ. Yuhribirimariñuma. Eropigu erãre dipuwaja moañumi. Eropirã bajamerãgã ocho dihta dia miririñere tariw-ereñuma.

²¹ Miricũ erã taridiro dopa ta marire waĩyecũ peamegue wabonirãre mari tariborore ïhmua. Deco mera marire waĩyecũ mari d̄p̄ure mari guhrraire tu coero dopa ár̄beaa. Marire waĩyecũ ñeri marirã mari ár̄borore Goãmure mari serã. Eropirã Jesucristo ïgu masa m̄riara mera peamegue wabonirã taria mari.

²² ïgu Jesucristo umarogue wadi ár̄imi Goãmũ mera dorebu. Eropigu ïgu anyua tauro, umaro majarã oparã tauro, ár̄ipehrerã dorerã tauro erãre doregu añrimi.

4

Cristo yarã ár̄rã ñarire gohrotonirã ár̄rãca, ar̄i wereñumi

¹⁻² Mari ñero tarirã mari ñero iirire duhcãa mari. Eropa duhcãrã mari dipaturi mari uaribearire iibeaa. I yeba mari ár̄ropẽ Goãmũ gamerire iiniguirãca. Eropirã Cristo ïgu ñero tarigu ïgu gübiridiro dopa ta m̄a sã ñero tariborore gübircãque.

³ Iribojegue Goãmure gamebirã erã ñerire uaribeadiro dopa ta iim̄riyoro m̄a. Guhyasĩriro mariro ñerire iirã, ñeri uaribearire iirã, mereri bosenuri iirã, Goãmũ dorerire tarinugarã, goãmarã wéanirãp̄ure umupeorã iim̄riyoro. Eropirã iripẽta iri ñerire iipurumujucãque pare.

⁴ Eropirã erã m̄raro ta iirãpu m̄a dohpaguere iri ñerire erã mera iibircũ ïarã erãpu ïha uca wahama. Eropirã erã m̄ap̄ure ñero wereniguirã, querere goroweoma.

⁵ Erã eropiicũ ïagu erã ñeri iirare Goãmũp̄u serẽpi ïagu, weretaridoregucumi erãre. ïgu ojocarirãre, s̄rinirã sãre beyebu añrimi.

⁶ ïgu eropa beyebu ár̄igu erã s̄rinirãp̄ure ñari buherire werepu Goãmũ mera erã ñaro ár̄niguiborore. Eropirã i yebare erã ár̄ipehrerã masa iiro dopa s̄rinirã ár̄iquerecũ Goãmũ ïgu mera erã ñaro ár̄niguiborore werepu erãre.

⁷ Pehreburinu merogã duhyaa. Eropirã ñaro pee masirã ár̄ique. Eropirã Goãmure serẽniguicãque.

⁸ Gajirãre mari ñaro mahirã baja gajiropa erã marire ñero iiquerecũ ta eropa ïacãa mari. Eropirã m̄a mera majarãre burigã umupeo mahiniguicãque.

⁹ M̄a mera majarãre mucubiriri mera m̄a ya wirigue ñajaridoreque.

¹⁰ Goãmũ ïgu yarã n̄cure ïgu yare m̄a mohmemasiburi n̄cure apimi. ïgu eropa apicũ m̄a iimasiro dopa ta m̄a mera majarãre irire ñaro itamuque. Goãmũ m̄a n̄cure m̄a ïgu yare mohmemasiburi n̄cure apimi. ïgu apirañe mera gajirãre ñaro itamurã, Goãmũ ïgu apidiro dopa ta ñaro iirã iiaa m̄a.

¹¹ Eropirã m̄a ñaro wererã ár̄rã, Goãmũ ïgu werebodiro dopa ta ñaro wereque m̄a sã. Masare itamurã ár̄rã, Goãmũ ïgu apira turari mera gajirãre itamuque. Ár̄ipehreri m̄a iira n̄cu Goãmure masa erã umupeoboro dopa irire iique. Jesucristop̄u m̄a irire iicũ itamugucumi. ïgure ár̄ipehrerinuri umupeoque. “Õagu, turagu añrimi,” ar̄i ro gahmea ár̄ipehrerãre. Eropa ta ar̄iporo.

Jesu yarã erã ár̄ri dipuwaja erã ñero taririre were gojañumi Pedro

¹² Yu mahirã, dohpaguere ñetariaro tarirã, “Gajiropa ar̄i ro wãca yure,” ar̄i guña iibircãque. Mucubirirã ár̄ique.

¹³ Bujawerebirã ta mucubirirãp̄u ár̄ique. Eropirã “Cristo ïgu ñero taridiro dopa ta guã sã eropa ta wahaa,” ar̄i mucubirique m̄a. Eropa mucubirirã Cristo ïgu ñarire ïgu ïhmugu dujaricũ m̄a turaro mucubirirãca.

¹⁴ Cristo yarã mũa árĩri dipuwaja gajirã mũare erã turicũ Goãmũ ĩgu Espĩritu Santo ĩgu õagũ mũa mera árĩgu iimi. Eropirã õaro mucubirirã ãhraa mũa.

¹⁵ Eropirã masare wejẽra waja dipuwajacurã, yajara waja dipuwajacurã, ñero iira waja dipuwajacurã, gajiroa arĩ goroweora waja dipuwajacurã árĩbiricãque. Iri dipuwaja mũa ñero taricũ ñehe ãhraa.

¹⁶ Cristo yarã mũa árĩra wajapũ ñero taricũ õhaa. Eropirã Cristo yarã mũa árĩcũ ĩha ñero iima mũare. Erã eropiicũ guhyasĩribiricãque. Ñero tariquererã ta Cristo yarã mũa árĩrire mucubirirã, Goãmure “Õhaa,” arĩ umupeoque mũa.

¹⁷ Goãmũ ĩgu yarã erã iirare ĩgu beyerisubu árĩro iiaa dohpaguere. Árĩpehrerã mari ĩgu yarã mari iirare ĩha serẽpimũhtagucumi. ¿Eropa marire serẽpimũhtagũ dohpa iigucuri ĩgu yarã árĩbirãpũre mũa pepicũ? ĩgũre yũhribirirãpũre turaro dipuwaja moagucumi.

¹⁸ Eropirã õarã ĩgu yarã eropa ñero tarira pũhrũ Goãmũ erãre tau erãre ĩgu pohro aĩagucumi. Goãmure gamebirãpũ ñetariaro tarirãcoma. Eropirã dederea wa peamegue warãcoma.

¹⁹ Eropirã Goãmũ ĩgu gamecũ mũa ñero tarirã árĩrã, õarire mũa iirare duhubiricãque. Eropirã mũare ĩhacũnugudigũre mũare ne duhubigũre ĩgũre umupeoro gahmea. “Yũre ĩhadibugucumi,” arĩro gahmea.

5

Jesu yarã erã iiborore were gojañumi Pedro

¹ Dohpaguere mũare Jesu yarã oparãre weregũra: Yũhu Jesu yarã opũ ãhraa. Mũa sã erã oparã ta ãhraa. Mũare yũ iro dopa oparã árĩrãre ire werebu iiaa yũhu: Cristo ĩgu ñero tarirare ĩadigũ árĩgu, mũa mera umarogue Cristo mera õaro árĩniguibu árĩgu ire mũare weregũra:

² Goãmũ yarã oveja iro dopa ãhrima. Mũapũ ovejare ĩhadiburã iro dopa ãhraa. Eropirã Goãmũ mũare ĩgu apinirãre ĩgu yarãre õaro ĩhadibuque mũa. Eropirã Goãmũ ĩgu gamediro dopa ta õaro sĩporãcuri mera erãre ĩhadibuque. Eropirã erãre ĩhadiburã “Niyerure wajatarãca,” arĩ pepibiricãque mũa.

³ Eropa ĩhadiburã erãre pũriro mera dorebirabiricãque. Eropirã õaro iique mũa Jesu yarã mũare erã ĩhacũboro dopa.

⁴ Mũa eropa iirã Cristo marire árĩpehrerãre ĩhadibugũ ĩgu dujaricũ ĩgu mũare õarire oburire oparãca. Iri mũa opaburi ne pehresome.

⁵ Erãre yũ dorero dopa ta mũa mamarã sã erãre mũa oparãre yũhrirã árĩque. Eropirã mũa Jesu yarã árĩpehrerã game yũhri árĩque.

“Õatariagũ ãhraa,” arĩ pepirãre Goãmũ gamebeami. Gajirãre umupeorãpũre “Bu árĩrã ãhraa,” arĩ pepirãpũre õaro mahi itamumi ĩgu, arĩ gojara ãhraa.

⁶ Eropirã Goãmũ turagũpũre mũare dorecũ yũhrique. Eropirã mũa basi “Yũ õagũ ãhraa,” arĩ pepibiricãque. Mũa eropa õarire iicũ ĩagũ Goãmũ ĩgu queoranũ árĩcũ masa ĩhuro mũare “Õarã ãhrima,” arĩ ĩhmugucumi.

⁷ ĩgu mũare wũaro pepi ĩhadibumi. Eropirã ĩgũre guñaturarã, ne wũaro bũjawere guñaricũbiricãque mũaapũ.

⁸ Mũare ĩhaturigũ watĩ yee guagũ ĩgu ehma baro iro dopa ta ãhrimi. Mũare ñero iidoregũ goroweodiami. Eropirã pee masi árĩque.

⁹ Árĩpehrerogue sãre gajirã Jesu yarã eropa dihta teboricũma watĩ goroweodiari mera. Irire masirã ĩgũre yũhribiricãque. Eropirã Cristore umupeorã turaro guñaturaque mũa.

¹⁰ Mũa i yeba árĩrisubu dihta watĩ ñero iidorediario mera teboricũrãca. Merogã ãhraa. Pũhrũ mũa Jesucristo pohro árĩrã, mũare õarã turarã árĩcũ iigucumi. Eropigu

mua sñajarã õaro árĩcũ iigucumi mware. Īgu Jesucristo iira mera árĩpehrerinuri umusigue mua õaro árĩborore mware apigucumi. Īgu Goãmũ ãhrimi árĩpehrerãre mojomoro ĩagu.

¹¹ Eropirã umuri nucu “Īgu turagu ãhrimi,” arĩ umupeorã ĩgure. Eropa ta iirã.

Õadoretuñumi Pedro

¹² Īpũgãre miripũgãre yu mware gojabeocũ Silvanopu yure gojabasami. Silvano Jesu yagu yu acaweregũ Jesure duhubigu ãhrimi yu pepicũ. Mware õaro werediaa. Eropigu “I buheri diaye ta Goãmũ mware ĩgu mahiri buheri ãhraa,” arĩ weregũ mware ipũre gojabeoa. Eropirã i buheri mera sĩporã turarã árĩque mua.

¹³ Mware ĩgu beyediro dopa ta Jesu yarã Babilonia majarã sãre beyedigu árĩmi Goãmũ. Erã mware õadorema. Marco sã yu magũ iro dopa árĩgu sã mware õadoremi.

¹⁴ Mua mera majarãre bocatĩrirã õaro mera mojoto ñeaque.

Árĩpehrerã mware Jesucristo yarãre gũa õadorea. Eropa ta árĩque. Iripẽta ãhraa.

2 San Pedro

Jesu yarãre gojabeoñumi daja Pedro

¹ Yũhu Simo Pedro Jesucristo ïgu buhedore ïgu apidigu ãhraa. Eropigu ïgu pohro majagu ta ãhraa. Eropigu mũare gojabeoa yũhu. Goãmũ marire taudigu Jesucristo mera marire árĩpehrerãre diaye iigu ãhrimi. Eropa iigu árĩgu Cristore umupeocũ, ïgu yarã wacũ iimi mũare. Eropa warã mua sã gua iro dopa ta ïgu yarã ãhraa. Mari yujuro mera ïgu yarã árĩrãre mũare gojabeoa.

² Eropirã Goãmũ sãre mari Opũ Jesucristo sãre masinemorã ïgu mahiri mera ðaro árĩrãca mua. Eropa ðaro mua árĩboro dopa mũare serẽbasaa Goãmũre yũhu. Eropa arĩgu mũare ðadorea.

Õpa ãhrima Cristo yarã, arĩ gojañumi Pedro

³⁻⁴ ïgu yarã árĩmorãre Cristo marire aĩdigu árĩmi. ïgu eropa aĩcũ peerã, ïgũre yũhribũ mari. Eropa yũhrirã Jesucristo ðagu, ðarirepa ta ïgu yarã ãhraa. Mari yujuro mera ïgu yarã árĩrã iimasigu árĩro dopa ta mari sã ïgu iro dopa ta árĩmasia. Eropa Goãmũre mari masinemorã, ïgu turari mera ïgu gamero dopa ta ðarã árĩrãca. ïgu ãhrimi ïgu yarã árĩmorãre marire aĩdigu. ðagu ðarire iimasipehogũ ïgu árĩro dopa ta marire árĩpehrerãre aĩdigu árĩmi. Eropa ta iri ïgu turari mera marire ðatariaro wahabũ. “Õpa ta mũare ðaro iigũra,” ïgu arĩdiro dopa ta marire ðatariaro iimi ïgu. Marire ïgu eropiicũ i yeba maja ñerire mari ñaribejarire mari duhucãa. Iri ñeripũ marire goroweotariaca. Eropirã ïgũre yũhrirã árĩrã Goãmũ ïgu arĩdiro dopa dujarãca mari.

⁵ Eropirã Cristore umupeorã arĩtuhaa mua. Eropirã ïgu turarire oparã ðpa iinemoque daja: ðarã árĩque mua. Eropa ðarã árĩrã ðaro pee masirã árĩque mua.

⁶ Eropa pee masirã árĩrã ñerire iidiaquererã ta Goãmũ ïgu gameripũre iiniguicãrã árĩque. Eropa iirã Cristo yarã mua árĩri dipuwaja gajirã mũare ñero iiquerecũ ta eropa yujuro bojeniguicãque mua. Eropa yujuro bojerã Goãmũre umupeorã, ïgu gamerire iirã árĩque mua.

⁷ Eropa iirã mua mera majarãre mahi umupeoque. Erãre ðaro itamurã árĩque. Eropa iirã árĩpehrerã gajirã sãre mahi umupeoque.

⁸ Mũa eropa iinemocũpũre ðataria. Mũa eropa iinemorã, ðaro iirã árĩrãca. Eropirã mari Opũ Jesucristore ðaro guñaturarã ïgu gamerire ðaro iiniguirã árĩrãca mua. Bu árĩrĩre iisome.

⁹ Mũa eropa iinemobirã Goãmũ yare ne masibirigohraboya mua. Eropirã Cristo mua ñeri iirare ïgu coerare ne guñabiriboya mua. Eropa ta cãdijicãdiaboya mua.

¹⁰ Eropirã yũ acawererã, Goãmũ yarã árĩmorãre mũare ïgu arĩdorecũ yũhrinirã árĩbũ mua. Eropa yũhrirã árĩrã, ïgu yare guña duhudiabirã ïgu gamerire turaro eropa iiniguicãque. Mũa eropa iirã diaye ta Goãmũ mera árĩrãca mua. Eropirã diaye ta ïgu beyenirã árĩrãca mua. Eropirã ñerire iiniguirã arĩsome.

¹¹ Mũa eropa ïgu gamero dopa ta iirã árĩrã mari Opũ marire taudigu Jesucristo ïgu arĩroque ðaro warãca mua. Diaye ta ïgu yarã mua arĩcũ ïagu “Õaro mera yũ mera árĩque mua,” arĩgũcumĩ Jesu mũare.

¹² Eropigu mũare ire eropa guñaniguicũ iigũra. I mũare yũ wererare masituhabũ mua. Eropa masirã Goãmũ yare mua peediro dopa ta ðaro iirã iiaa mua. Eropa iirã mua arĩquerecũ ta i mũare yũ wererare eropa guñanemocũ werenemogũra.

13-14 “Merogã duhyaa mæ sîriboro,” arî weremi yare mari Opæ Jesucristo. Eropigü ojocarinigü ire yu müare wererare eropa guñaniguicãcũ iiniguigüra. Yu eropa iicũ õapûrica.

15 Eropigü i yu were gojara müare gojapipelinehogura yu sîrira pûhru müa õaro masiboro dopa. Eropirã i yu wererare eropa guñaniguirãca müa.

Cristo ïgü turagü árîricürire ïabü yuhü, arî gojañumi Pedro

16 Eropirã mari Opæ Jesucristo ïgü turari säre, ïgü dujariboro säre müare wererã, gúa gamero gúa arî bocarire wererã iibiribü. Turagü ïgü árîrîre gúa basi ta ïabü.

17 Cristo ïgü turatariagü ïgü árîrîre guare ïhmumi Goãmü mari Pagü. ïgü eropa ïhmucü Cristo õaro gosesiricü ïabü. ïgü eropa gosesiricü õpa arîro caribü: “Ihî yu magü yu mahigü ährimi. ïgü mera õaro mucubiria,” arîro caribü gúa peecü.

18 ðmarogue eropa arîro caricü peebü gúa. Utãgü wecagü Goãmü yagü utãgü wecagü Cristo mera ejarã eroparicü peebü gúa irire.

19 Irîre ïanirã árîrã, Goãmü yare weremuhtanirã iribojegü majarã erã gojara diaye árîcü õaro masia gúa. Erã gojarare müa õaro buheniguirã õaro iirã iica müa. Iri erã gojara müare sihãgodiru iro dopa ähraa. Naitïaroguere õaro sihãgodiru mera mari ïhamasiro dopa ta erã gojarapü marire Goãmü yare õaro masicü iiaa. Eropirã ïgü yare eropa buhenigüique ne ïgü Jesucristo dujaricügü. Jesucristo dujaricü ïgü yare masipehorãca mari pare.

20-21 Yu werediro tauro ipure õaro masique müa: Iribojegü majarã õarã Goãmü yare erã weremuhtarã erã guñabocarire werenigüibiriñuma. Espîritu Santopü erã Goãmü yare werenigüiburire erãre masicü iinümi. Eropirã mari erã werenigüiri gojarare buherã mari pepiri mera irire buherã “Õpa arîro iica,” arîmasibirica. Espîritu Santo ïgü itamuri mera mari masia.

2

Goãmü yare diaye buhebirãre were gojañumi Pedro

1 Iribojegü mari acawererã judio masa mera majarã gajirã “Goãmü yare weremuhtarã ähraa,” arî güyamüriñuma. Erã iidiro dopa ta dohpague säre müa mera majarãre eropa ta arî güyarã árîrãcoma. Erã diaye Goãmü yare buherã arî buheboru dopa ta güyaripure buherãcoma. Eropu buherã Cristo yapure goroweorãcoma. Eropu iirã Cristo erã ya dipuwajare sîribasadigüre guñabirãcoma. Eropirã ïgüre “Gúa Opæ ährimi,” arî ne pepisome. Iri árîpehrerire erã eropa iira dipuwajare mata Goãmü erãre peamegü wadoregücumi.

2 Eropu erã güya buhecü peerã erã, erã ñerire ñaribejaro dopa ta bajarã masa erãre ïhacü ñero iirãcoma. Erã ñero iicü ïha gajirã Jesucristo yare diaye majare ñero werenigüirãcoma.

3 Eropirã erã güyaricürã niyerure waja gamerã güyari buherire buherãcoma müare. Eropu buhera dipuwaja Goãmü erãre peamegü wadoregücumi. Iribojegü ta eropa iinirãre dipuwaja moadoretuhañumi ïgü.

4 Eropu ta iribojegü dipuwaja moadoreñumi ñerã anyua säre. Erãre peamegü peresu iinümi. Eropu iigü i ñmü pehrerinü árîcü erãre dipuwaja moagücumi.

5 Eropu ta iribojegü majarãre Goãmüre gamebirinirãre dipuwaja moañumi ïgü. Eropigü árîpehrero i yebare miugü, árîpehrerã ñerã masare miu wejêpehocãñumi. Noé dihtare gajirã siete masa mera tauñumi. Noépü irisubu majarãre Goãmü yare õarire buhemüriñumi.

6 Eropu ta Sodoma waïcürî maca majarãre Gomorra waïcürî maca majarã säre Goãmü dipuwaja moañumi. Iri macarire pa iinirãre dipuwaja moadoretupeame mera õaro soepehocãñumi. Eropigü pûhrugü árîmorãre ïgüre gamebirinirãre ïgü

dipuwaja moaborore ïhmugũ iiñumi. Ñerãre ïgu dipuwaja moaborore ïhmugũ iiñumi “Güiporo,” arïgu.

⁷ Eropigu Lote waïcugure tauñumi. Lotepũ ðagũ árïñumi. Eropa árïgu árïgu Sodoma majarã Goãmũ dorerire tarinugarã ñetariaro erã iicũ ïagu gariborea wañumi. Eropigu uma erã basi erã ñero iicũ ïagu gariboretaria wañumi ïgu.

⁸ ïgu ðagũ ñerã watope árïñumi. Eropigu umuri nucũ ñetariaro erã iicũ ïagu ñero erã wereniguicũ peegu ñero siporãcũñumi.

⁹ ïgure Goãmũ taucũ ïarã ire masia mari. Goãmũ mari Opũ marire ïgure gamerãre mari ñerã watope árïcũ marire taugucumi mari ñero iibiriboro dopa. Eropigu ñerãpũre erã ñero iira dipuwajacurã árïcũ apigucumi. Pehrerinũ árïcũguere erãre dipuwaja moagucumi.

¹⁰ Ñerire turaro ñaribejarã Goãmũ dorerire tarinugarã erã tamerare ñero dipuwaja moagucumi ïgu. Oã mua mera majarãre gũya buherã ñeri ñaribejarire iirã ne mari Opũre umupeobeama. “Gajirãre mari tarinugaa,” arï pepirã ãhrima erã. Eropa arïrã erã deyobirãre umaro majarãre, ñerã turarãre ne güibirã ñero arï wereyama erãre. Erãpũre tauro dipuwaja moagucumi Goãmũ.

¹¹ Goãmũ yarã anyuapũ ne erã iiro dopa iibeama. Erã tauro turarã ãhrima. Eropa turarã árïquererã ta erã ne wereyari mera umaro majarãre ñerã turarãre “Peamegue waporo,” arï weresãbeama mari Opũre.

¹² Erã gũya buherãpũ nugũ majarã waimurã iro dopa pee masibirã ãhrima. Erã gamero dopa ta iima erã. Eropirã erã masibirirare wereya ñero arï wereniguicorema. Eropa iirã erã árïcũ waimurãre mari wejẽro dopa ta Goãmũ erãre peamegue cóagucumi.

¹³ Eropigu erã ñero iira dipuwaja dipuwaja moagucumi Goãmũ. Erã ñerire ñaribejataricãma. Eropirã ñerire ñero iiniguicãma. Mua mera bosenu iiquererã iri bosenu iri ñerire iidiana. Erã eropirã gũhyasïricũ iima erã querecurã árïrã.

¹⁴ Eropirã nomere ïarã ñeadiama erã. Eropirã ñerire eropa iiniguidia. Goãmũ yare dabero masinugarãre ñerire iidorerã, eropa árïrãre erã ïhacũcũ iima. Eropirã erã seyaro gajinore, niyeru sãre gũya emamehrerã ãhrima. Eropirã erã Goãmũ ïgu dipuwaja moamorã ãhrima.

¹⁵ Erã diaye majare duhu Balaam ïgu iidiro dopa iirã iima. Balaam mũrũ Beor mũrũ magũ árïñumi. ïgu iribojegue ïgu ñeri iiri mera niyerure wajatadiariñumi.

¹⁶ ïgu eropa iigu wacũ ïgu burropũ ïgure turiñumi. ïgu burro wereniguimasibigu ïgu árïquerecũ ta Goãmũ ïgure wereniguicũ iiñumi. ïgu eropa wereniguicũ peegu Balaam turaro ïgu ñeri iidiarare duhucãñumi.

¹⁷ Erã gũyaricurã mau dipague deco mariro iro dopa ãhrima. Deco mariri mauri dipari iri duhpiburi árïbiriro dopa ta erã gũyaricurã ne duhpimorã árïbeama. Eropirã imica cururi miruñe weãbeori cururi gohroto dopa ta erã gũyaricurã sã erã wereniguirire gohrotoniguima. Eropigu naitïarogue erã warore amutuhapũ Goãmũ erogue erãre dipuwaja moabu.

¹⁸ Erã gũyaricurã erã wereniguiri duhpiburi gohra árïbeaa. Masirã iro dopa masare eropa buhemaacãma. Õpa arï buhema erã: “Mari gamero dopa ta mari iicũ ðapũrica,” arï buherima erã. Erã eropa arï buhecũ masa peerã, erã ñaribejarire iidiarã erã ya buherire gahmema. Gajirã masa Goãmũre ne umupeonugarã erã gũyaricurire peerã ãhrima. Erã ñerire erã duhura pũhrugã erã gũyarire peenugama daja. Eropa peerã Goãmũ yapũre erã peeborapũre peebeama daja. Ñeripũre gohrotoma daja Goãmũ yarã árïbonirã.

¹⁹ Erãre õpa arï buhema gũyarã: “Mari iidiaro dopa ta mari iimasia,” arïrima erã. Erã eropa arï buhequerecũ ta erã arïdiro dopa wabeaa erãre. Õaripũre iidiaquererã

iimasibeama. Ñerire yoari boje duhudiabirã, pũhrũ irire duhudiaquererã duhumasibeama. Iri ñeri erãre dorea. Erã ñeri ùaribejari erãre dorea. Eropiro yujugũre ñeripũ tarinũgacũ ïgũpũre ñerire duhumasiya mara.

²⁰ Mari Opũ Jesucristore marire taugũre ne masinũgarã i yeba maja ñerire duhucãma. Erã eropa duhura pũhrũ dipaturi ñerire gohrotorã daja, ñero gohra dujaboñuma erã. Cristore erã masiboro core erã árĩmũhtadiro tauro ñetariaro dujama pare dipaturi ñerire gohrotorã daja.

²¹ Eropa ñero dujarã õari buheripũre erã ne masinũgabiricũ õatariaboya erãre. Erã Goãmũ dorerire masira pũhrũ irire cóãnirã ñetariaro dujarãcoma.

²² Eropirã dipaturi ñerire gohrotorã, masa nũcũ erã õpa arĩ wereniguidiro dopa ta iirã iima erã. “Diaye etocapi ïgũ etocapirare dipaturi ïgũ basi ta bahami daja. Eropigũ yese ïgũre guhbura pũhrũ dipaturi ïgũ ñeri tarague oyami daja,” arĩ wereniguima masa. Eropa ta iima õarire ne gamenũgarã dipaturi ñerire gohrotorã daja.

3

Cristo ïgũ i yeba ïgũ dujariborore were gojañumi Pedro

¹ Yũ mahirã, mũare yujupũ gojabeotuhabũ. Eropigũ ipũre daja dohpaguere mũare gojabeogũ iiaa. Eropigũ mũare pesubu gojabeogũ i árĩpehrerire guñacũ iidiagũ iiaa õari dihtare mũa iiboro dopa.

² Irire guñaque mũa: Iribojegue majarã õarã Goãmũ yare weremũhtanirã erã were gojarare guñaque. Eropirã mari Opũ marire taugũ Cristo ïgũ doreri sãre guñaque. Iri dorerire gũa ïgũ apinirã mũare buheabũ.

³⁻⁴ Eropirã negohrare ire guñamũhtaque: Pehrerinũ coregãgue Goãmũ yare wereyarã árĩrãcoma. Erã ñerire ùaribejaniguirã árĩrãcoma. Õpa arĩ wereyarãcoma: “‘Cristo dujarigũra,’ ïgũ arĩqueregũ ne dujarisome. ¿Dujaridiaqueregũ duhpigũ ne deyobeari ïgũ? I yeba árĩnũgara pũhrũ mari ñecũ sumarã mũra erã sĩrira pũhrũ árĩpehrero mũraro ta árĩniguia. Eropigũ i yebague dujaribu ne ùmaroguere marimi,” arĩ wereyarã árĩrãcoma.

⁵ Eropa arĩ wereyarã ipũre ne guñadiabeama erã: Iribojeguere Goãmũ ïgũ dorediro mera i yebare ùmũsi sãre ïhacũnuguñumi. Eropa ïhacũnugugũ deco mera i yebare iĩñumi. Eropigũ i yeba deco mera árĩcũ iĩñumi.

⁶ ïgũ eropiira pũhrũ i yebare miuñumi. Miugũ i yeba maja dederepehrecũ iĩñumi.

⁷ Eropigũ ïgũ ta ùmũsire, i yeba sãre dipaturi dederepehrecũ iigũcumĩ ïgũ. Peame mera dederecũ iigũcumĩ. Dohpaguere ïgũ ïgũ dorero mera i yebare ùmũsi sãre árĩniguicũ iimi dohpa. Eropigũ coregũ iimi pũhrũ árĩpehrerore soebu. Eropa coregũ iimi Goãmũ ïgũre gamebirãre dipuwaja moabu. Eropigũ ïgũ beyerinũ árĩcũ soepehocãgũcumĩ. Irisubu erã ñerãre dedeogũcumĩ.

⁸ Yũ mahirã, ipũre guñaque mũa: “Yoatariari boje ãhraa,” mari arĩ pepiquerecũ ta, mil bojori yujunũ iro dopa ta ãhraa Goãmũ ïgũ ïacũpũre.

⁹ “Goãmũ ïgũ arĩdiro dopa ta ne yojaro mera iibeami,” arĩma masa. Eropa árĩbeaa. Masare õaro iidiagũ corenigũ iimi. Ne yujugũ masũre peamegue cóãdiabeami ïgũ. Eropigũ árĩpehrerã erã ñeri iirire bũjawerecũ, ñerire ii duhucũ corenimi ïgũ dohpa.

¹⁰ Ñamigue yajari bũgũ, ïgũ guñaña mariro yajagũ ñajariro dopa ta Cristo i yebaguere guñaña mariro arigũcumĩ. ïgũ aricũ ùmũsi maja pehrea waroca turaro busũro mera. Õjũpehrea waroca. I yeba maja sã ùjũpehrea waroca.

¹¹ “I árĩpehreri pehrea waroca,” Goãmũ ïgũ eroparĩcũ peerã ñerire duhu, Goãmũ gameripũre iirã árĩro gahmea marire.

¹² Mari Opũ i yebague ïgũ dujariborore mũa corerã árĩrã yojaro mera ïgũ aricũ iique mũa. Irinũre ùmũsi maja ùjũpehrea waroca.

¹³ Eropa gũhyaro watope ádopa maripũ Goãmũ ãgũ arĩ apidiro dopa ta árĩpehrerire ãgũ gohrotoburire cohre mucubiriyua mari. Árĩpehreri iri ũjũra pũhrũ òpa árĩroca: Ũmũsi i yeba sã gaji dihta árĩroca. Eropirã irisubuguere òari dihtare iirãcoma árĩpehrerã. Irire ta cohrea mari.

¹⁴ Eropirã yũ mahirã, mari Opũ ãgũ dujariborore corerã Goãmũ ãgũ ãarore ñeri marirã, ñerire iibirã árĩque mũa. Eropirã Goãmũre ãadiabirã árĩbircãque mũa. Eropirã Goãmũ mera òaro árĩque.

¹⁵ Eropirã yoañariri boje ãgũ deyobiricũ ãarã òpa masique mũa. Masa erã ñerire bũjawerecũ corenigũ iimi dohpa Goãmũ erãre tauborore. Eropa ta arĩ mũare gojabeodigũ árĩmi mari mahigũ mari acaweregũ Pablo. Goãmũ masiri mera irire gojabeodigũ árĩmi ãgũ.

¹⁶ Eropa dihta arĩ gojabeodi árĩmi Pablo ãgũ gojabeora nũcũ. Cristo ãgũ dujariborore, ñerire iibirã mari árĩboro sãre weregũ òpa dihta arĩ gojabeodigũ árĩmi ãgũ. Yujuyerisuburi diasarire were gojabeodigũ árĩmi. Gajirã ne masibirã, pee masibirã gũyari mera ãgũ eropa arĩrare gohrotomũrima. Eropirã ãgũ eropa werera árĩquerecũ ta gajiropa arĩ gohroto werecãma erã. Goãmũ yare erã gojarapũgue gaji sãre eropa ta iima erã. Erã eropiicũ ãagũ Goãmũ erãre dipuwaja moagũ peamegue cóãgũcumĩ.

¹⁷ Yũ acawererã, yũ mahirã, i árĩpehrerire i eropa waboro core weretuhabũ mũare. Eropirã ire masirã òaro iique mũa. Ñerã mũare erã gajiropa arĩ buhecũ, peeigũ árĩmi. Gajirã ne masibirã, pee masibirã gũyari mera ãgũ eropa arĩrare gohrotomũrbircãque erãre Cristo yare duhuri arĩrã.

¹⁸ Eropa duhubirã mari Opũre marire taudigũre Cristore òaro umupeonemoque mũarũ. ãgũre òaro masinemoque. Árĩpehrerinũri ãgũre òaro umupeorã mari. “Òagũ turagũ ãhrimi,” arĩrã mari ãgũre. Eropa ta arĩrã. Iripẽta ãhraa.

1 San Juan

Ñu Jesucristore were gojara āhraa

¹ Dohpague ta gua Jesucristo yare were gojarā iiaa mware. Mata negue ta árīdigu āhrimi ĩgu. ĩgu masare mari Pagu mera eropa árīniguicũ iigu āhrimi. ĩgure ĩabu gua. ĩgu wereniguirire pee gua ya cuiri mera ĩabu gua ĩgure. Eropirā ĩgure ĩarā, gua ya mojotori mera mohmepibũ ĩgure.

² ĩgu masare mari Pagu mera árīniguicũ iibu árīgu ĩgu i yebague ĩgu dehyoami. ĩgu masa dehyoacũ gua ĩabu ĩgure. Eropirā ĩgure werea gua mware. ĩgu umuri nucũ mari Pagu mera árīniguicādigũ mari pohro erami. Eropirā ĩgure gua ĩarare werea mware.

³ Mari Pagu mera gua oaro āhraa. ĩgu magu Jesucristo mera sare gua oaro āhraa. Eropirā mua sã gua mera, mari Pagu mera, ĩgu magu mera mua oaro árīburire gua mua sare Jesucristore werea. Gua ĩarare gua peerare werea.

⁴ Irire ta gua gojaa mua oaro mucubiriburire.

Goãmu mera oaro árīburi āhraa

⁵ Dohpague ta Jesucristo wereniguirare werea gua mware. Iri buherire Jesucristo guare buhecũ gua peebũ. Opa āhraa. Goãmu oagu dihta āhrimi. Ñeripu ne mara ĩgure. Irire werea mware.

⁶ Eropirā mari ñeri iirire iiniguirā, “Goãmu mera oaro árīcãa yũhũ,” arīquererā mari guyarā iiaa. Eropirā diaye majare iibea.

⁷ Eropirā mari Goãmu iidiro dopa ta mari oarire iiniguirā tamera, Goãmu mera oaro árīrā iiaa. Mari basi sã oaro árīrā iiaa. Eropigu Jesucristo Goãmu magu mari ñeri iirire árīpehrerire coegu āhrimi. ĩgu crusague sīrigũ ĩgu dire cóami. ĩgu eropiigu mari ñeri iirire coeniguicãmi.

⁸ Yujugu “Yũ tamera ne ñerire iibea,” eropa arīgu ĩgu basi ta guyami. Eropigu diaye majare pepibeami.

⁹ Eropirā mari ñero iirare werero gahmea Goãmure. Eropa wererā mari ñero iira puhru Goãmure mari weretaripehocãcã, ĩgu mari ñero iirare cãdijipehocãgucumi. ĩgu arīdiro dopa ta diaye ta iigu oagu āhrimi. Eropigu daja mari ñeri árīpehreri sare coeweagucumi.

¹⁰ “Árīpehrerā ñerire iirā āhrima,” arītuhajapu Goãmu. Eropirā “Ne ñerire iibea yũpũ,” mari arīrā oaro arībea mari. Mari eropa arīrā “Goãmu guyaricugu āhrimi,” arīdiarā iiaa. Opa arīrā ĩgu ya buherire gamebirā āhraa.

2

Jesucristo marire itamumi, arī wereñumi Ñu

¹⁻² Yũ porā, mua ñerire iibiriboro dopa ire gojagu iiaa. Yujugu ñero iirare iicã Jesucristo itamumi marire mari Pagu iri ñero iirare cãdijiboro dopa. ĩgu Jesucristo oagu Pagu pohro árīgu ĩgu Pagure opa arī serēbasacumi mari ñero iira puhru: “Ihĩ ñero iira dipuwaja moabita ĩgure,” arīrā “Goãmu guyaricugu āhrimi,” arīdiarā iiaa. Opa arīrā ĩgu ya buhe arīcumi mari Pagure. Eropigu Jesucristo mari ñero iira dipuwaja wajayebasadi arīmi. Mari ñero iira dihtare wajayebasabiridigu arīmi. Árīpehrero majarãguere erā ñero iirare wajayebasadi arīmi.

³ Maripu Goãmu dorerire iirā árīrā “Goãmure diaye ta masia yũhũ,” arī masia mari.

4 Yujugũ Goãmũ dorerire iibigu, “Yũ sã Goãmũre diaye ta masia yũhũ,” arĩgu guyagũ ãhrimi. Eropigu Cristo yare masibeami. iiaa. Ōpa arĩrã ĩgu ya buhe

5 Goãmũ dorerire iigũpũ ĩgu Goãmũre ðaro mahigu ãhrimi. Eropã árigũ ta “Yũhũ Goãmũ mera ðaro áricãgu ãhraa,” arĩ masimi ĩgu.

6 Mari “Goãmũ mera ðaro ãhraa,” arĩrã Jesucristo ĩgu ðaro áricãdiro dopa ta iiro gahmea.

Goãmũ doreriñe ãhraa

7 Yũ acawererã, yũhũ mũare dohpaguere werebeoburi mama doreriñe árĩbeaa. I doreriñe mũa negohraguere Jesu buherire peerañe ta ãhraa. Eropirã iriñe doreriñere peetuhajabũ mũa.

8 Iri doreriñe “Gajirãre mahi umupeoque,” arãa. Cristo iri doreriñere iigu masare umupeomi. Eropiro dohpaguere iri doreriñe mũrañe doreriñe árĩquerero ta mama doreriñe sã ãhraa. Dohpaguere mũa pee masibirirañe pehre wahgãro iiaa ðaro. Jesucristo mũare pee masicũ iigu eraturajami. Eropirã mũa sã masare umupeorã iiaa.

9 Eropigu yujugũ gajigũre ĩhaturigu árigũ ñerire iigu ãhrimi. ĩgu ta “Yũhũ ðarire iigu ãhraa,” arĩmasibeami ĩgu gajigũre ĩhaturinijagu.

10 Eropigu yujugũ gajirãre mahi umupeogu tamera ðarire iigu ðaro ãhrimi. Eropigu ñerire iibeami.

11 Gajirãre ĩhaturigũpũ ñerire iigu ãhrimi. Eropigu ĩgu ðaro iiburire pee masibeami ĩgu.

12 Yũ porã, Goãmũ mũa ñeri dipuwajare cãdijipehodi árĩmi Cristo ĩgu sĩrirañe mera. Eropã mũa ñerire cãdijisũrã áricũ mũare wegũ árigũ ñerire iigu ãhrimi. ĩgu ta “Yũhũ ðarire iigu ãhraa,” arĩmasibre gojagu iiaa.

13 Mũa pagũ sũmarã sã, mũa Cristore negohraguere árĩdigũre masirã ãhraa pare. Mũa eropa masicũ mũa sãre were gojagu iiaa. Mũa mamarã, mũa watĩre tarinũgabũ mũa. Mũa eropa tarinũgarã áricũ mũare were gojagu iiaa.

Yũ porã, mũa mari Pagũre masia. Mũa eropa masirã áricũ were gojagu iiaa.

14 Mũa pagũ sũmarã, mũa Cristore negohraguere árĩdigũre masia mũa. Mũa eropa masirã áricũ mũare were gojagu iiaa. Mũa mamarã, mũa Goãmũ yare umupeoturã ãhraa. Eropirã ĩgu yare diaye majare iiaa. Goãmũ wereniguirire masia. Mũa eropiirã watĩre tarinũgabũ. Eropigu mũare were gojagu iiaa.

15 I yebare, i yeba majare gamebircãque. I yeba majare gamerã maripũ mari Pagũre gamebeaa mari.

16 I yeba maja ãhraa: Masa erã ñerire ñaribejari, ñero ĩha iidari ãhraa. Eropárĩcũ masa erã ya dihta guña mucubiriri ãhraa. Iri Goãmũ mari Pagũ ya árĩbeaa. Iri árĩpehreri i yeba maja ãhraa.

17 Eropirã i yeba majare iirã erã ñero iidari mera dederea wahama i yeba mera. Goãmũ yapũ pehresome. Eropirã Goãmũ yare iirãpũ Goãmũ mera árĩniguicãrãcoma.

Diaye maja árĩri, diaye maja árĩbiriri ãhraa, arĩ gojañumi Ñũ

18 Yũ porã, i mũũ pehrebro merogã dũhyaa. “Cristore ĩhaturidigu gohra arigũcumĩ,” arĩ Jesu yarã mũare weretuhajama. Dohpaguere Cristore ĩhaturirã bajarã árĩtuhajama. Eropirã dohpaguere i mũũ pehburinũ merogã ero dũhyacũ mari masia.

19 Oã Cristore ĩhaturirãpũ mari mera árĩquererã mari yarã diaye árĩbeama. Eropirã marire cohã wiriama. Erã mari yarã árĩrã mari mera dujaboãñuma. Eropirã marire cohã wiriama. Erã eropa wiriacũ mari mera majarã erã árĩbirirare masia mari.

²⁰ M̄ap̄ure Cristo Esp̄ritu Santore m̄are otuhajadi ár̄imi. Eropigu Esp̄pehreri i yeba maja āhraa. Íritu Santo m̄a mera āhrimi. Ígu ár̄iro mera m̄a ár̄ipehreri diaye maja ár̄ire masia.

²¹ Eropigu yu m̄are weregu, “Diaye maja ár̄ire masibea m̄a,” ar̄ibea yuh̄. M̄a diaye maja ár̄ire masir̄a guyac̄ũ s̄are masia. Eropigu m̄are werea yuh̄.

²² Ih̄i diaye majare masibigu āhrimi guyagup̄. “Jesucristo Goām̄u magu ár̄ibeami,” ar̄igup̄ guyagu āhrimi. Ígu Cristore íhaturigu āhrimi ígu. Eropigu mari Pagure ígu magu s̄are “Er̄a diaye ta ár̄ibeami,” ar̄igu Cristore íhaturigu ta āhrimi.

²³ Ōpa āhraa: Jesure gamebigup̄ mari Pagu s̄are gamebeami. Jesure umupeogu mari Pagu s̄are umupeomi.

²⁴ Negohraguere m̄a Goām̄u yare peeb̄. Ir̄ire ōaro guñaque. Ir̄ire guñar̄a Jesucristo mera ōaro ár̄ir̄aca. Eropir̄a mari Pagu mera s̄are ōaro ár̄ir̄aca.

²⁵ Jesucristo marire weremi: Ōpa āhraa ígu werera: “M̄a um̄ari nuc̄u Goām̄u mera ár̄ir̄aca,” ar̄i werepimi Jesu marire.

²⁶ Gajir̄a m̄are guyadiarima. Eropigu m̄are were gojaa.

²⁷ M̄ap̄ure Cristo Esp̄ritu Santore otuhajami. Esp̄ritu Santo m̄a mera ár̄iniguimi. Eropigu Esp̄ritu Santo m̄a mera ár̄igu diaye majare m̄are masic̄ũ iimi. Esp̄ritu Santo m̄are buhec̄ũ íha gajigu m̄are buhegure amabeaa m̄a. Ár̄ipehrer̄i diaye maja ár̄ire buhemi m̄are Esp̄ritu Santop̄. Guyar̄ire ne buhebeami ígu. Eropir̄a Esp̄ritu Santo ígu m̄are buhediro dopa ta Jesucristo yare peer̄a ígu mera ōaro ár̄ique.

²⁸ Eropir̄a, yu por̄a, Jesucristo mera majar̄a ár̄ique. M̄a eropiir̄a Cristo ígu dujaririn̄u ár̄ic̄ũ ne guísome ígure. Eropir̄a ígu dujaririn̄u ár̄ic̄ũ m̄a guhyas̄ir̄i mariro ár̄ir̄aca.

²⁹ Cristo Goām̄u magu ígu ōari dihta iidigu ár̄ic̄ũ m̄a masia. Ir̄ire masir̄a iri s̄are masia m̄a. “Ár̄ipehrer̄a diaye maja ōar̄ire iir̄a Goām̄u por̄a ta āhrima,” ar̄i masia m̄a.

3

M̄a ta Goām̄u por̄a āhraa, ar̄i werera āhraa

¹ Goām̄u mahitaric̄ami marire. Eropigu ígu marire “M̄a yu por̄a ta āhraa,” ar̄imi. Eropir̄a ígu por̄a ta āhraa mari. I yeba majar̄a ñer̄a Goām̄ure masibeami. Eropir̄a er̄a mari s̄are masibeami Goām̄u por̄a mari ár̄ic̄ũ.

² Yu mahir̄a, dohpague Goām̄u por̄a āhraa mari. Puh̄rugue mari dohpa ár̄ibur̄ire mari ōaro masibea dohpa. Cristo dehyoac̄ũ daja diaye ta ir̄ire masir̄aca. Ígu ár̄ir̄ic̄ur̄ire íha masir̄aca. Eropir̄a Cristo marire dehyoac̄ũ daja ígu iro dopa ta mari gohroto ár̄ir̄aca. Eropir̄a ígu ōagu iiro dopa ta iir̄aca pare. Ir̄ire masia mari.

³ Eropa masir̄a ñer̄ire duhu Cristo ígu ár̄iro dopa ta ōar̄ire iidiaa dohpague s̄are.

⁴ Ár̄ipehrer̄a ñer̄ire iir̄a Goām̄u dorer̄ire tarin̄ugar̄a āhrima. Ñero iiri Goām̄u dorer̄ire tarin̄ugar̄i āhraa.

⁵ Cristo már̄ibur̄ire mari ōaro masibea dohpa. Cristo dehyoac̄ũ daja diaye ta ir̄ire masir̄aca. Ígu ár̄ir̄ic̄ur̄ire íha masir̄aca. Eropir̄a Cristo marire dehyoac̄ũ daja ígu iro dopa ta mari gohroto ár̄ir̄aca. Eropir̄a ígu ōagu iiro dopa ta iir̄aca pare. Ir̄ire ari masa ñer̄ire cóabu erami. Ígup̄ure ñeri ne mara. M̄a ir̄ire masia.

⁶ Eropir̄a ár̄ipehrer̄a Cristo mera majar̄a ár̄ir̄a er̄a s̄a ñer̄ire eropa iiniguic̄abeami. Ñer̄ire eropa iiniguic̄ar̄a Cristore ne masibeami. Eropa iir̄a Cristo yar̄a ár̄ibeami.

⁷ Yu buher̄a, m̄are guyar̄are peb̄ir̄ic̄aque. Ár̄ipehrer̄a diaye majare iir̄a, Cristo iro dopa ōar̄a āhrima.

8 Ñerire eropa iiniguicãgu watĩ yagu ãhrimi. Watĩ tamera mata ñerire iinugadigu arĩñumi. Eropigu Goãmũ magu Jesucristo watĩ dorerire cóãgu erami.

9 Eropirã Goãmũ porã ĩgu arĩrere opama. Eropirã erã ñerire eropa iiniguicãbeama. Goãmũ erã Pagu arĩcũ erãpũ ñerire iiniguicãmasibeama.

10 Ōpa Goãmũ porã arĩrãre, watĩ porã arĩrã sãre masirãca. Watĩ porã Goãmũ porã iro dopa ta arĩbeama. Diaye maja arĩrere iibirã, gajirãre umupeobirã Goãmũ porã arĩbeama.

Mua mera majarãre mahi umupeoque, arĩ werera ãhrraa

11 “Mari mera majarãre mahi umupeoro gahmea,” ne arĩ buhecũ peeabu mua.

12 Eropirã mari Caĩn iribojegue majagu ĩgu ñero iidiro dopa ta ñerire iibiricãrã. ĩgu Caĩn watĩ yagu arĩdi ĩgu pagu magure wejẽcãñumi. Caĩn ñerire iimuriñumi. ĩgu pagu magupũ ðarire iimuriñumi. ĩgu eropa ðarire iira dipuwaja Caĩnpũ ĩgure ĩhaturĩñumi. Eropigu ĩgure wejẽcãñumi.

13 Eropirã i mũũ majarã ñero iiricũrã mari ðarire iicũ ĩha ĩhaturima marire. Eropirã “¿Duhpirã yare ĩhaturiri erã?” arĩrere masirãca.

14 Negohrare mari Goãmũ yare iibirã arĩnirã mari dederebonirã arĩribũ. Dohpaguere pare Goãmũ yare iirã arĩrã ĩgu mera arĩniguimorã ãhrraa. Eropirã ĩgu itamuri mera Jesu yarãre mahi umupeorã ãhrraa. Eropa umupeorã arĩrã “Goãmũ yarã ãhrraa,” arĩ masia mari. Masare mahibirã peamegue wamorã ãhrima.

15 Eropirã erã erã mera majarãre ĩhaturirãpũ masare wejẽrã iro dopa ta iima Goãmũ ĩgu ĩacũ. Masare wejẽrã umarogue arĩmorã arĩbeama. Irire ðaro masia mua.

16 Cristo ĩgu sĩrirañere guñarã marire ĩgu mahira gohrare masia. Cristo mari masare mahitarigu mari dipuwajare aĩ mari Goãmũ mera arĩniguiborore sĩrimi. Mari sã gajirãre itamugũ sĩribu ta arĩqueregu mari acawererãre mahi itamuro gahmea.

17 Yujugu baja opagu Jesucristo yagure mojomorocũgure ĩaqueregu ta ĩgure mojomoro ĩabigu Goãmũre mahibeami ĩgu.

18 Yũ porã, mari “Yũhũ masare umupeoa,” mari arĩ wererã erãre itamuro gahmea. Erãre itamubirã erãre mahi umupeobirã iiaa.

Gũiro mariro Goãmũ pohro arĩmasia mari

19 Eropa gajirãre mahi umupeorã, “Mari diaye ta Goãmũ yarã ãhrraa,” arĩmasia.

20 Eropirã mari basi “Gajino yũ ñero iira dipuwaja arĩca yũre,” arĩ pepiquererã ta Goãmũ mera ðaro sĩporãcũrã arĩmasia. Goãmũpũ arĩpehrerire masigu ðaro masimi mari sĩporãrere.

21 Eropirã mari “Ñeri dipuwaja marica yũre,” arĩ pepirã ðarire iirã Goãmũ mera mari gũiro mariro arĩmasia.

22 Goãmũ ĩgu dorerire ĩgu gamerire mari iicũ ĩgure mari serẽri nũcure ogucumi marire.

23 Ōpa doremi ĩgu marire: “Goãmũ magu Jesucristore umupeoque. Eropirã mua mera majarãre mahi umupeoque Cristo marire ĩgu doremiro dopa ta,” arĩ doremi marire.

24 Goãmũ dorerire iirã Goãmũ mera ðaro arĩcãa mari. ĩgu Goãmũ sã mari mera ðaro ãhrimi. Goãmũ ĩgu Espĩritu Santore obeomi marire. Mari mera arĩgu “Goãmũ yũ mera ãhrimi,” mari arĩ masiburire Espĩritu Santo marire masicũ iimi.

4

Goãmũ yarã gohrare masiro gahmea marire, arĩ werera ãhrraa

¹ Yũ mera majarã, dohpaguere i ɯmũre bajarã gũyarã ãhrima, “Goãmũ yare wererã ãhraa,” arĩquererã. Eropirã gajirã mũa watopegue Goãmũ yare buherã aricũ ðaro ãaque erãre. “¿Erã buheri noa buheri ãhriri?” arĩ ãaque. “¿Erã Goãmũ yarã ãhriri?” arĩ ãaque.

² Ōpa masique erãre serẽpirã: “¿Jesucristo i yebague aridigu diaye ta masũ gohra árĩyuri?” arĩ serẽpiñaque erãre. Mũa eroparĩcũ pee erã Goãmũ yarã árĩrã “Masũ ta árĩñumi Jesu,” arĩ yũhrirãcoma.

³ Erã Goãmũ yarã árĩbirãpũ “Jesucristo masũ gohra árĩbiriñumi,” arĩ yũhrirãcoma. Erã eropa arĩ yũhricũ “Erã ya pepiri Cristore ãhaturigu ya dorero dopa ta ãhraa,” arĩ masirãca mũa. “Cristore ãhaturigu arigũcumĩ,” peetuhajabũ mũa. Eropigu ãgu ya buheri i yebaguere árĩtuhajaa.

⁴ Yũ porã, Goãmũ yarã ãhraa mũapũ. Eropirã mũa Goãmũ yare were gũyarãre tarinũgatuhajabũ. Mũa mera árĩgu Espĩritu Santopũ watĩ tauro ãhrimi. Watĩ i ɯmũ majarã yagu ãhrimi. Eropirã mũare gũyarãre tarinũga, erãre peebirabũ mũa.

⁵ Gũyarãpũ i ɯmũ majarã ãhrima. Eropirã erã i ɯmũ majare gũyarire buhecũ i ɯmũ majarã dihta erãre peema.

⁶ Maripũ Goãmũ yarã ãhraa. Eropirã Goãmũre masirãpũ marire peema. Gajirãpũ Goãmũ yarã árĩbirãpũ marire peebeama. Eropirã ðpa arĩ masia mari. “Erã Goãmũ yare peerã Goãmũ doreri diaye majare opama. Erã Goãmũ yare peebirãpũ watĩ doreri gũyari majare opama,” arĩ masia mari.

Goãmũ árĩpehrerãre bũrigã mahiniguigu ãhrimi, arĩ werera ãhraa

⁷ Yũ mahirã, mari gajirãre mahicũ Goãmũ iigu ãhrimi. ãgu eroparĩcũ ãarã mari mera majarãre mahirã. Masare ðaro mahirãpũ Goãmũ porã ãhrima. Eropirã erã Goãmũre ðaro masima.

⁸ Masare árĩpehrerãre Goãmũ bũrigã mahiniguigu ãhrimi. ãgu eropa mahiniguigu árĩcũ masare mahibirãpũ Goãmũre masibeama.

⁹ Goãmũ marire ãgu mahirare ãhmudi árĩmi ãgu magũre obeogu. ãgu magũre yujugũ ta árĩgũre marire taubu obeodi árĩmi i yebaguere. Eropa obeogu marire ãgu mahirire masicũ iidi árĩmi.

¹⁰ ãgu magũre obeora mahiri gohra ãhraa. Mari masa Goãmũre mahibiriquerecũ ãgu Goãmũpũ marire bũrigã mahidi árĩmi. Eropigu ãgu magũre obeodi árĩmi mari ñerire cóãbure. ãgu magũre obeora iri ta ãhraa marire ãgu mahiri gohra.

¹¹ Eropirã, yũ mahirã, Goãmũ bũrigã marire mahicũ ãarã mari sã mari mera majarãre mahirã.

¹² Masapũ ne mari Pagũre Goãmũre ãabeama. ãgũre ãabirã mari árĩquerecũ ta mari mera majarãre mari mahicũ Goãmũpũ mari mera ðaro eropa árĩniguicãmi. Eropigu ãgu mari mera árĩgu marire gajirãre ðaro mahinemocũ iimi.

¹³ Goãmũ marire ãgu Espĩriture ohami. Eropirã ãgu Espĩriture mari oparã “Goãmũ mari mera ðaro ãhrimi,” arĩ masia mari.

¹⁴ Mari Pagũ ãgu magũre i yeba majarãre taubure ãgu obeocũ gũa ãabũ. Eropirã irire ãanirã gajirãguere irire werea gũa.

¹⁵ “Jesucristo Goãmũ magũ ta ãhrimi,” arĩgu ãgu ta Goãmũ mera ðaro árĩgu iimi. Eropigu Goãmũ sã ãgu mera ðaro árĩcãgu iimi.

¹⁶ Eropirã Goãmũ marire mahirire masia mari. Eropirã marire diaye ta mahigu ãgu árĩcũ masia mari. Goãmũ masare árĩpehrerãre bũrigã mahiniguicãgu ãhrimi. Eropirã masare mahiniguirãpũ Goãmũ mera ðaro ãhrima. Goãmũ sã erã mera ðaro ãhrimi.

¹⁷ I yeba árĩdigu Cristo Goãmure gajirã sãre ĩgu mahidiro dopa ta mari sã Goãmure gajirã sãre mahia. Eropirã mari eropa mahirã mahinemoa, dipuwaja moarinu árĩcũ mari güibiriboro dopa.

¹⁸ Eropirã mari Goãmure mahirã güibeeaa. “Goãmu marire burigã mahimi,” arĩ õaro masirã güisome pare. “Mata Goãmu yure dipuwaja moagucumi,” arĩ pepirãpu güia mari. Mari eropa pepirã Goãmu marire ĩgu mahirire õaro masibeeaa.

¹⁹ Marire Goãmu mahimũhtami. Eropirã mari sã ĩgure mahia.

²⁰ Yujugu masu gajigure ĩhaturigu árĩqueregu “Yu sã Goãmure mahia,” arĩgu guyagu aħrimi. Gajigure ĩhaturigu Goãmure mahibeami ĩgu. Gajigure ĩgu masigu árĩqueregu ta mahibigu Goãmu sãre ĩgu ne ĩabigure mahimasibeami ĩgu.

²¹ Eropa aħraa marire Cristo ĩgu doreri: Goãmure mahirã árĩrã maa pohro árĩrã sãre mahi umupeoque.

5

Goãmu porã árĩrã Goãmu dorerire iima, arĩ werera aħraa

¹ Árĩpehrerã Jesupure “Cristo aħrimi. Goãmu obeodigu ire burigã mahimi,” arĩaħrimi,” arĩrã Goãmu porã ta aħrima. Gajirã pagure mahirã ĩgu porã sãre mahia mari. Eropa ta mari mari Pagure Goãmure mahirã, ĩgu porã sãre mahia.

² Eropirã Goãmu porãre mari mahirire mari õpa masirãca: Goãmure mahi, ĩgu dorerire õaro ii, ĩgu porã sãre mari mahirã iiaa.

³⁻⁴ ĩgu dorerire õaro iirã Goãmure mahirã iiaa mari. Marire Goãmu ĩgu dorerire iicũ teboricusũya mara. Eropirã mari árĩpehrerã Goãmu porã árĩrã, i umu maja ñerire eropa iiniguicãsome. Goãmure umupeorã ne ñerire gamebeaa. Eropirã ĩgure mari umupeora puhru ñerire iidiabeeaa.

⁵ Ñerire gamebirã õpa arĩrã aħraa mari Jesucristore. “Jesu Goãmu magu ta aħrimi,” arĩ umupeorã ta aħraa. Eropa arĩrã árĩrã ñerire gamebirã aħraa mari.

Goãmu magu árĩricurire werera aħraa

⁶ Jesucristo i yebague erami. I yebaguere árĩgu deco mera waĩyesũmi. Deco dihta árĩbeaa. Puhru sĩrigu ĩgu di cóãmi. Eropirã Jesucristore ĩgu deco mera waĩyecũ ĩha ĩgu ya di cóãcũ ĩha “ĩgu Goãmu magu ta aħrimi,” arĩ masia mari. Jesucristo árĩricurire diaye ta marire árĩpehrerãre masicũ iimi Espĩritu Santo. Espĩritu Santo diaye majare marire masicũ iimi.

⁷⁻⁸ Umarogue sãre irire “Jesucristo Goãmu magu ta aħrimi,” arĩ wererã urerã aħrima. Mari Pagu, ĩgu magu, Espĩritu Santo erã ta aħrima. Erã urerã ta aħrima. Eropirã yujugu iro dopa ta aħrima. I yebague sãre “Jesucristo Goãmu magu aħrimi,” arĩ masisũa. ĩgu magu ĩgu árĩricurire Espĩritu Santo marire masicũ iimi. Eropi Jesure deco mera ĩgu waĩyerare masirã “ĩgu Goãmu magu aħrimi,” arĩ mari masia. Eropirã mari árĩburire Jesu sĩrigu ĩgu di cóãrañere ĩha masirã “Goãmu magu ta aħrimi,” arĩ masia mari. Iri mera marire masiro gahmea.

⁹ Mari masa dihta wereniguicũ mari peea. Eropirã marire Goãmuru ĩgu magu árĩricurire wereniguicũ õaro peero gahmea.

¹⁰ Eropirã Goãmu magure umupeorã ĩgu Jesure were buherire õaro peema. “Diaye ta aħraa,” arĩ pepima erã Jesu yare buherire. Goãmu ĩgu magu yare “Diaye árĩbeaa,” arĩ pepirãpu “Goãmu guyagu aħrimi,” arĩrã aħrima erã. Goãmu ĩgu magure arĩ wererire peebirã aħrima.

¹¹ Goãmu marire umuri nucu ĩgu mera mari árĩniguicũ iigucumi. Goãmu magure gamerã árĩrã mari árĩcũ ĩgu mera eropa árĩniguicũ iigucumi marire. I aħraa Goãmu magure ĩgu wereri.

¹² Eropirã Goãmũ magũre umupeorã Goãmũ mera árĩniguicãrãca. Eropirã gajirã ãgũre gamebirãpũ ãgũ mera árĩsome.

Weretu ãgũ gojara ãhraa

¹³ Mũa Goãmũ magũre umupeorã ãgũre peerã mũa Goãmũ mera eropa árĩniguicãrãca. Mũa Goãmũ mera árĩburire õaro masicũ mũare were gojagũ iiaa.

¹⁴ Mari, mari dohpa árĩrire Goãmũre serẽrã ãgũ gamediro dopa ta mari serẽcũ ãgũ marire õaro peenũrugũcumi. Eropa mari serẽrã, “Diaye ta õaro peemi ãgũ,” arĩ masia mari.

¹⁵ ãgũre mari eropa serẽcũ ãgũ marire peemi. ãgũ pee mari serẽropẽ ta ogũcumi. ãgũ eropa peecũ masirã ãgũre mari serẽropẽ ta ãgũ obu árĩcũ sãre masia mari.

¹⁶ Mari mera majagũ gajigũ Jesucristore umupeogũ ñerire ãgũ iigũ árĩcũ ãha ãgũre Goãmũre serẽbasaro gahmea. Eropa serẽcũ Goãmũ ãgũre taugũcumi ãgũ dedereborãñere. Gaji ñero iiri ãhraa. Iri ñero iirire gajigũ ãgũ iigũ árĩcũ ãha Goãmũ ãgũre dedereburiñere taubeami. Eropigũ mũ acaweregũ iri ñerire iicũ Goãmũ taubiriburire iicũ “ãgũre Goãmũre serẽbasaque,” arĩbeaa yũhũ mũare.

¹⁷ Árĩpehreri ñero iiri ñetariari ãhraa Goãmũ ãgũ ãacũ. Eropa árĩquerecũ gaji ñeri iiri peamegue wacũ iibeaa masare.

¹⁸ Goãmũ magũ Jesucristo Goãmũ porãre õaro cãhmotami. Eropigũ watĩpũ Goãmũ porãre ñero iirire doremasibeami. Eropirã Jesucristo cãhmotari mera Goãmũ porã ne ñero iirire eropa iiniguicãbeama. Iirire mari masia.

¹⁹ Mari Goãmũ porã ãhraa. Watĩ i mũmũ majarã opũ ãhrimi. Iri sãre masia mari.

²⁰ Goãmũ magũ i yebague aridi Goãmũre õaro masicũ iimi ãgũ marire. Eropirã Goãmũre “Diaye ta ãhrimi,” arĩ masia mari. Eropirã Goãmũ magũ Jesucristo yarã ãhraa mari. Eropirã Goãmũ mera mari õaro árĩniguicãrã iiaa. Ihĩ diaye ta Goãmũ gohra ta ãhrimi. Eropirã ãgũ mera árĩniguicãrãca.

²¹ Yũ buherã, goãmarã wéanirãre “Goãmũ ãhrimi,” arĩ umupeobiricãque. Goãmũ dihtare umupeoque. Iripẽta ãhraa.

2 San Juan

Gajirãre were gojañumi Ñu. Jesu yare, diaye mahiri sãre wereñumi

¹⁻² Yũhũ buɣũ mũre Goãmũ beyedigore mũ porã sãre ipũre gojabeoa. Jesucristo yare diaye majare opaa mari. Iri mari mera árĩniguicãroca. Eropigũ diaye ta mahia yũhũ mũare. Yũ dihta mahibea mũare. Gajirã Jesu yare masirã sã diaye ta mũare mahima.

³ Goãmũ mari Pagũ, Jesucristo ãgũ magũ mera diaye ãgũ mahiri mera marire ðaro iigũcumi. Eropigũ marire mojomoro ãagũcumi. Eropigũ marire ðaro árĩcũ iigũcumi ãgũ.

⁴ Mari Pagũ marire ãgũ dorediro dopa ta mũ porã yujurãyeri ãgũ yare ðaro yũhrirã árĩcũ peebũ. Eropã peegũ mucubiriabũ.

⁵ Eropigũ, acawerego, mari mera majarãre mahi umupeodorea marire. Yũ doreri mama doreriñe árĩbeaa. Iri doreriñe marire mata árĩtuhaya.

⁶ Eropirã Goãmũ dorerire iipehorã mari ãgũre mahia. Eropiro iri doreriñe ãhraa mũa negohrare peerañe. Gajirãre eropa mahiniguicãrã árĩque.

Bajarã gũyaricũrã árĩrãcoma, arĩ werera ãhraa

⁷ Bajarã gũyarã i mũmũ majarãre buherã wahama. “Jesucristo i yebaguere aridigũ masũ dũpũ gohra árĩgũ aribiriñumi,” arĩma. Erã gũyarã Cristore ãhaturigũ iro dopa ta iima.

⁸ Eropirã ðaro pee masique mũa. Mũare gũyarãre peebiricãque Goãmũ mũare ãgũ ðaro iiburire cóãri arĩrã. Erãre peebiricũ Goãmũ mũa ðari iira waja obeogũcumi mũare.

⁹ Árĩpehrerã Jesucristo buherire peenirã irire cóãrã Goãmũ yarã árĩbeama pare. Jesucristo buherire ðaro peenũrũrãpũ Goãmũ mari Pagũ yarã ãhrima. Goãmũ magũ Jesucristo yarã sã ãhrima.

¹⁰ Eropirã mũa yujugũ Jesucristo ya buherire gamebigũ gaji buherire buhegũ mũa pohro eracũ ãgũre game bocatĩribiricãque. Mũa ya wirigue ñajadorebiricãque.

¹¹ Gaji buherire buhegũ Jesucristo yare umupeobigũ ñero iigũ ãhrimi. Eropirã mũa ãgũre bocatĩri serẽrã ñero iidigũre itamurã iiaa. Eropirã ãgũre bocatĩri serẽbiricãque.

Were gojatura ãhraa

¹² Baja yũhũ mũare werediaqueregũ ta irire paperapũgue gojabeodiabirica. Yũ basi ta mũare ãagũ wadiaca. Mũare ãagũ weretamugũca mari ðaro mucubiriburire.

¹³ Mũ pagũ mago Goãmũ beyedigo igo porãpũ mũare ðadorema. Iripẽta ãhraa.

3 San Juan

Gaji carta gojañumi daja Ñu. Gayo ïgu ðaro iirare wereñumi

¹ Yũhũ buɣũ mũre Gayore diaye ta yũ mahigũre ipũre gojabeoa.

² Yũ mahigũ, mũhũ Goãmũre ðaro umupeocũ masia yũhũ. Mũhũ Goãmũ mera ðaro árĩro dopa ta mũ dũpũ sã ðaro árĩcũ serẽbasaa yũhũ Goãmũre.

³ Gajirã Jesucristo yarã yũ pohro erarã mũ árĩricũre yũre wereama. Cristo gamerire diaye mũ iirare wereama erã yũre. Erã eropa werecũ peegũ bũrigã mucubiriabũ yũhũ.

⁴ Jesucristo yarã yũ buhenirã Jesucristo yare diaye ta árĩre erã iicũ pee bũrigã mucubiria yũhũ.

⁵ Yũ mahigũ, mũhũ Jesucristo yarãre itamugũ ðaro iiaa mũhũ. Jesucristo yarã mũ ïha masibirã sãre itamugũ ðatariaro iiaa.

⁶ Erãpũ erãre mũ umupeorare wereama guare Jesucristo yarã gamenererogue. Eropigũ Goãmũ yare buhe curirãre mũ pohrogue erarã erã gajipũ wacũ itamuque erãre. Mũ eropa iigũ ðaro iigũ árĩgũca mũhũ. Eropa ta marire itamuro gahmea Goãmũ yare buherãre.

⁷ Erã Jesucristo ya árĩburire buhe curirã warã, Jesucristore umupeobirãpũre erã itamurire ne serẽbeama.

⁸ Eropirã marire Jesucristo yare buhe curirãre itamuro gahmea. Erãre eropa itamurã erã iiro dopa ta mari sã Goãmũ yare buherire itamurã iiaa.

Diotrefe ïgu ñero iira ãhrra

⁹ Eoãmũ yare buhe curirãre mũ pohrogue erarã erã gajipũ wacũ itamuque erãre. Mũ eropa ro majarãre Jesucristo yarãre yũ gojarapũre gojabeorabũ. Diotrefepũ ïgu basi erã opũ árĩdiagũ yũ wererare peediabiripũ.

¹⁰ Eropigũ mũa pohro yũ ejara pũhrũ ïgu iirare werepehogura. Guare ñero wereniguirũ. Eropigũ Jesucristo yare buhe curirãre bocatĩribiripũ. Gajirã ero árĩrã erãre bocatĩridiacũ gamebiripũ. Gajirãpũ erã buhe curirãre bocatĩricũ ïha ïgu Diotrefe erã bocatĩrira waja erãre cohã wiupũ Jesucristo yarã gamenereri wihigue.

¹¹ Yũ mahirã, ñero iirãre ïhacũbiricãque. Õaro iirãre ïhacũque. Õarire iirã Goãmũ yarã ãhrrima. Ñerire iirã Goãmũre masibeama.

Demetrio ïgu ðari iira ãhrra

¹² Árĩpehrerã “Demetrio ðagũ ãhrrimi,” arĩma. Eropirã ïgu iirire ïarã ðaro ïgu iira árĩcũ masima masa. Gũa sã ïgu ðaro iirare eropa ta werea. Gũa wereniguiripũ diaye árĩcũ masia mũa.

Ñu weretura ãhrra

¹³ Mũare baja werediarabũ. Irire gojasome.

¹⁴ Merogã pũhrũ mũare ïagũ wadiaca. Eropirã mari basi weretamurãca.

¹⁵ Õaro árĩque mũhũ. Mari mera majarã Jesucristo yarã mũre ðadorema. Ero majarã mari mera majarã sã ðaporo. Iripẽta ãhrra.

San Judas

Juda Jesu yaräre gojabeoñumi

¹ Yuhũ Juda Santiago pagũ magũ Jesucristo pohro majagũ mũare Jesu yaräre ipũre gojabeoa. Mũare mari Pagũ Goãmũ ĩgũ beyenirã áhraa. Eropirã ĩgũ mahiri mera õaro áhraa mũa. Eropigũ mũare Jesucristo ĩhadibumi mũa ñerire iibiriborore.

² Õadorea mũare. Goãmũ itamuro mera õaro árĩque mũa. Eropigũ Goãmũre mojomoro ĩhadore, mũare mahidoregũ serẽbasaa yuhũ Goãmũre. Mũa gajirã mera õaro áhri eräre mahiborore serẽbasaa Goãmũre.

Gũyarã erã buherire werenũgañumi Juda

³ Goãmũ marire peamegue wabonirãre ĩgũ itamuripũre turaro gojabeodiarabũ mũare, yũ mahirãre. Eropa gojadiaqueregũ ta dohpaguere gũyari buherire gamedorebigũ mũare gojabeoa. Gajirã mũa pohro ejanirã erã gũyari buherire mũa peebiriboro dopa mũare gojabeoa dohpaguere. Eropirã Jesucristo ya buheripũre buhe tarinũgaque. I buheripũre peerã, mari Goãmũre õaro umupeoa. I buheripũ Jesu ĩgũ apinirã ĩgũ yaräre erã buhera eropa árĩniguicãro iiaa gohroto mariro.

⁴ Bajamerãgã masa ñerã ĩha masiya marirã mũa pohro ejanirã árĩma. Mũa mera árĩrã erã buherire buhe gũyama gũare ĩha masiri arĩrã. Õpa arĩ buhema: “Goãmũ yarã mũa árĩcũ, ĩgũ mahimi mũare. Eropigũ nome mera mũa ñero iicũ ĩgũ mũare ne dipuwaja moasome,” arĩ buherima erã. Eropirã mari Opũre yjugũ ta árĩgũre Jesucristore “Goãmũ magũ árĩbeami,” arĩ buherima erã. Eropa arĩ buherãre Goãmũ ĩgũ dipuwaja moaborore wereñumi iribojegũere ĩgũ yare erã gojarapũgue.

⁵ Dohpagũere gajire guñacũ iidiaa mũare. Ire mũa masiquerecũ ta dipaturi mũare ire guñacũ iidiaa. Goãmũ ĩgũ yaräre Egipto árĩnirãre ĩgũ wiura pũhrũ erã mera majarã ĩgũre umupeobirinirãre Goãmũ wejẽñumi.

⁶ Eropirã mũa gajirã sãre guñaque. Gajirã anyuapũ Goãmũ doreri iinirã, pũhrũ iidibiriñuma. Eropirã erã ĩgũ árĩdore apidiro sãre erã árĩdiabiriñuma. Eropirã erã árĩdirore cóãcãñuma erã. Erã eropa cóãcũ ĩagũ Goãmũ eräre naitĩarogue eräre peresu iĩñumi. Eropirã erã pehrerinũ core comedare dirinirã iro dopa árĩniguicãrãcoma. Eropigũ pehrerinũ árĩcũ dipuwaja moagũcumi Goãmũ eräre.

⁷ Eropa ta ñero iĩñuma gajirã sã. Erã sãre guñaque mũa. Erã Sodoma waĩcũri maca majarã, Gomorra waĩcũri maca majarã iri macari pohro árĩri macari majarã sã nome mera ñero iimũriñuma. Eropirã gajiropa árĩri sãre iĩñuma. Erã ɯmapũ erã basi ta erã dũpũ mera ñero iĩñuma. Nome sã eropa ta iĩñuma erã seyaro. Erã eropa iira dipuwaja Goãmũ eräre soepehocãñumi. Eräre soegũ Goãmũ árĩpehrerã ĩgũre tarinũgarãre ĩgũ dipuwaja moaburire ĩhmugũ iĩñumi. Eräre ĩgũ dipuwaja moari peame ne yarisome.

⁸ Erã Goãmũre tarinũganirã iidiro dopa dohpague sã eropa ta iiniguicãma gũyarire buherã. Erã pee masibirã iro dopa ta erã dũpũ mera ñero iima. Eropirã mari Opũ dorere gamebeama erã. Eropirã deyobirãre, ɯmaro oparãre, turarãre erãpũ ñero werenigui corema.

⁹ Õagũ anyua opũpũ Migue waĩcũgũ ĩgũ turagũ árĩqueregũ ta watĩpũre ñero werenigui corebiripũ. ĩgũ Moise dũpũ mũrarore gamegũ, watĩ mera game dũyasopũ. Turagũ árĩqueregũ ta ĩgũ watĩ tauro “Yũ tamera turaa,” arĩ pepibiripũ. Eropigũ ĩgũ gamero watĩre “Peamegue waporũ,” arĩ weresãbiripũ Goãmũre. Eropigũ õpa arĩpũ watĩre. “Goãmũgue mũre turiporo,” arĩpũ Migue watĩre.

10 Oã gɥyarãpɥ erã masibirirare ñero werenigui corema. Eropirã waimurã pee masibirã erã gamero ñero iiro dopa ta erã gɥyari wererãpɥ eropa iimaacãma. Eropa iirã árĩrã peamegue warãcoma.

11 Erã ta ñero tarirãcoma. Caín iribojegue majagɥ iidiro dopa ta ñero iima erã. Eropirã Balam sã ïgɥ iidiro dopa ta erã niyerure mahi, aĩdiarã gɥyarire buhema. Eropirã niyeru aĩri dihtare pepima erã. Eropirã iribojegue majagɥ Coré waĩcɥgɥ ïgɥ opɥre Moiserẽ ïgɥ cóãdorediagɥ ïgɥ iidoreldiro dopa ta erã sã Jesure eropa ta cóãdoreldama. Eropirã ïgɥ iidiro dopa ta erã sã peamegue warãcoma.

12 Erã mɥare gɥya wererãpɥ mɥa game mahi ii ihmuburi bosenuire barã, umupeori mariro erã erã gamero bira, erã seyaro ta barire bapehocãma gajirãre oro mariro. Eropirã ñerire iirã erã mɥa bosenuire ôarinuri waborañere goroweoma. Deco mariri imica cururi iri mari otera itamubiro dopa ta erã gɥyarire buherã ne mɥare itamubeama. Eropiro iri imica cururi miruñe weãcũ eropa gohrotoniguiro dopa ta erã gɥyarã sã erã wereniguirire gohrotoniguicãma. Yucɥ dɥcacɥbiriri yucɥ duhpiburi árĩburo dopa erã duhpimorã árĩbeama. Erã buheri mera gajirãre Goãmure umupeocũ iibeama. Yucɥgɥ dɥca maricũ ïha mari duha peamegue soe cóãcãa irigure. Eropa ta Goãmɥ erãre gɥyarãre peamegue cóãgɥcumĩ.

13 Pãguri pumarare pamujupira iro dopa erã ñerire gɥhyasĩurire wereniguima. Necãmɥ juridija ïgɥ pehrero dopa ta erã sã pehrea warãcoma. Erã eropa ñero iira dipuwaja dederea warãcoma. Goãmɥ erãre dipuwaja moacũ naitĩarogue árĩniguicãrãcoma.

14-15 Enoco iribojegue majagɥ Adán pãhrɥ siete cururi pãhrɥ majagɥ ôpa arĩmuriñumi. “Peeque yãre. Goãmɥ bajarã ïgɥ anyua ôarã mera árĩpehrerã ñerãre erã ñerire iira dipuwaja moagɥ arigɥcumĩ. Eropigɥ árĩpehrerã Goãmure ïhaturirãre erã ñeri iira dipuwajare erãre masicũ iigɥ arigɥcumĩ Goãmɥ. Eropigɥ Goãmure erã ñero wereniguira dipuwaja sãre erãre masicũ iigɥ arigɥcumĩ,” arĩmuriñumi Enoco mɥurɥ.

16 Erã gɥyarã gajirãre dɥyaso ñero werenigui corerã, erã ñero ɥaribejari dihtare iirã àhrima erã. Eropirã “Gajirãre masitarinugaa gɥa,” arĩrima erã. Eropirã erã gamero dopa iidiarã gajinore emadiarã, peemaja ôaro wereniguima masare.

Jesu yarãre werenemoñumi Juda

17 Mari Opɥ Jesucristo buhedore ïgɥ apinirã erã buherare guñaque mɥarɥ, yɥ mahirã.

18 Ôpa arĩma erã mɥare. “I yeba pehrebro coregã Goãmure ñero arĩ wereyarã árĩrãcoma. Eropirã erã Goãmure gamebirã, ñerire erã ɥaribejarire iirãcoma erã,” arĩ werema Jesu ïgɥ apinirã mɥare.

19 Jesu yarãre erã basi erã game ïhaturicũ iima erã gɥya wererãpɥ. Eropirã ñerã erã ñeri ɥaribejarire iirã árĩrã, Espĩritu Santore ne opabeama erã.

20 Mɥarɥ yɥ mahirã, Jesucristo ya buherire ôaro peenemoque guñaturarã mɥa árĩboro dopa. Iri buheripɥ ôataria. Espĩritu Santo itamuri mera Goãmɥ mera wereniguique mɥa.

21 Goãmɥ mɥare bãrigã mahimi. Eropirã ïgɥ mɥare mahiniguiboro dopa ñeri mariro árĩniguicãque Goãmɥ ïgɥ dorero dopa. Eropirã Jesucristo mera mɥa eropa árĩniguiburire coreque. ïgɥ mariremojomoro ïagɥ ɥmaroguere eropa árĩniguicũ iigɥcumĩ.

22 Cristo yare peediabiriñarirãremojomoro ïaque. Eropirã erãre Jesucristo ya diaye árĩre wereque.

23 Erãre peamegue wabonirãre Goãmure itamucũ iique mɥa. Gajirã ñerire iirã wahama. Erã ñerire dooque. Erãpɥremojomoro ïaque mɥa. Erãre itamurã mɥa sã

õaro iique erã ñeri iirire ìhacũri arĩrã. Gũhraricũri suhrirore mũa gamebiro dopa ta, gajirã erã ñeri iirire gamebircãque irire pẽhreri arĩrã.

Juda Goãmũre ìgũ umupearĩ ãhrũ ãmarogue erepa árĩniguicaa

²⁴⁻²⁵ Goãmũ mari Opũ marire ìhadibumasimi ñerire mari iibiriboro dopa. Eropigũ ìgũ marire ñeri dipuwaja marirãre ãmarogue ìgũ pohrogue apimasimi. Eropã marire ìgũ erogue apicũ mari mucubirirãca. Ìgũ Goãmũ yujugũ ta ãhrimi. Eropigũ peamegue wabonirãre taugũ ãhrimi ìgũ. Ìgũpũ iribojegue dohpague sãre õatariagũ, mari tauro opũ árĩgũ, turatariagũ, árĩpehrerãre doregũ ãhrimi. Ìgũ eropa árĩgũ árĩcũ Jesucristo yarã árĩrã ìgũre umupearã. Eropã ta iirã. Iripẽta ãhraa.

Apocalipsis

Puhrugueru I utu dohpa waborore marire masicũ iimi Jesucristo, arĩ gojañumi Ñu

¹ Ipũ mera Jesucristo ïgu yarãre masicũ iirare were gojabeogu iiaa. Mari Pagu Goãmupũ irire weredoregu apipũ Jesucristore. ïgu yarãre ïgu pohro majarãre masicũ iidoregu apipũ. Eropigu puhrũ waburire marire masicũ iidoregu apipũ Jesucristore. Eropigu Jesucristo marire eropa masicũ iibu ïgu anyure obeodigu árĩmi yũre Ñure irire weredoregu.

² Eropigu yũhu Ñu baja ïamũhtabũ Goãmũ ïgu dohpa iiburire. Goãmũ ïgu wereniguirĩ sãre peeabũ. Eropigu árĩpehreri yũ ïarare yũ peerare were gojabeogu iiaa. Jesucristo ïgu basi ta diaye arĩrare were gojabeogu iiaa.

³ Ipũ mera puhrugue dohpa waburire were gojagu iiaa. Merogã dũhyaro iiaa iri árĩpehrero eropa waboro. Eropirã árĩpehrerã ipũre buherã, yũ wererire õaro yũhrirã õaro mucubirirã árĩrãcoma.

Siete iglesia majarãre Jesu yarã gamenerẽre gojabeopũ Ñu

⁴ Yũhu Ñu mũare siete cururi majarãre Jesu yarãre Asia yeba majarãre gojabeoa. Goãmũ ïgu mahiri mera mũare õadorea. Eropirã ïgu itamuri mera õaro árĩque mũa. ïgu negohraguere eropa árĩniguidigu árĩñumi. Dohpague sãre eropa ta árĩniguimi. Puhrugue sãre eropa ta árĩniguigucumi. Goãmũ ïgu opu doaro core Espĩritu Santo ãhrimi. Siete suburi maja turari árĩpehreri opagu ãhrimi. ïgu mera sãre yũ mũare õadorea daja.

⁵ Cristo ïgu mahiri mera mũare õadorea daja. ïgu Cristo Goãmũ yare guyarõ mariro weregu ãhrimi. Eropigu ïgu sĩridigu ïgu masa mũriadigu ne dipaturi sĩrisome ïgu. ïgu yarã waborore masa mũriamũhtadigu ãhrimi. Eropigu i yeba majarã árĩpehrerã oparã tauro opu ãhrimi ïgu. Marire mahigu ïgu di cóãra mera mari ñeri iirare cóãdi árĩmi ïgu.

⁶ Eropa cóãgu marire oparã wamorãre wacũ iidigu árĩmi ïgu. Eropigu marire pahia masare Goãmũre serẽbasarã wamorã sãre wacũ iidigu árĩmi. Eropigu Goãmũ mari Pagu yare iimorãre wacũ iidigu árĩmi ïgu eropa sĩrigu. ïgu eropa iidigũre õaro werenigui umupeoro gahmea árĩpehrerinũri. Árĩpehrerã tauro opu eropa árĩniguimi ïgu. Eropa ta árĩporo.

⁷ Õaro pee masi coreque mũa. Imica cururi weca دچارigucumi Cristo. ïgu eropa aricũ ïarãcoma árĩpehrerã. ïgũre crusague pahia wejẽnirã mũra sã ïarãcoma. Eropirã ïgu aricũ ïarã i yeba majarã árĩpehreri cururi majarã orerãcoma guirã. Eropa ta árĩporo.

⁸ Õpa arĩmi mari Opu Goãmũ: “Yũhu árĩpehrerire ïhacũnugudigu ãhraa. Eropigu árĩpehrerire pehrecũ iibu ãhraa, arĩmi. Iribojegue sãre eropa árĩniguimũribũ. Dohpague sãre eropa ãhraa. Puhrugue sãre árĩgũra,” arĩmi Goãmũ.

Jesucristore gosesirigũre yũ ïhabũ, arĩ werepũ Ñu

⁹ Yũhu Ñu mũa acaweregu Jesu yagu ãhraa. Eropigu mũa iro dopa ta yũ sã Jesu ya árĩburire yũ iira dipuwaja ñero taribũ. Eropigu mũa iro dopa ta yũre erã ñero ïiquerecũ ïgu itamuri mera Jesure cóãbiribũ. Mari yujuro mera ïgu Opu árĩro majarã árĩmorã ãhraa. Yaha yeba majarã erã cóãdigũ árĩgu Patmo waĩcũri nũgũrogue ãhraa. Goãmũ yare Jesucristo ïgu werera sãre gajirãre yũ wereri dipuwaja õgue erã cóãbeodigu ãhraa.

¹⁰ Ohõ yujunã soorinã árĩcũ Espíritu Santo yũre quẽroque ìhmuami. Ìgũ eropa ìhmucũ yũ pũrũpũrũ bũrigã wereniguiri bũsũro dopa carabũ. Corneta turaro bũsũro dopa eropa ta bũsũro carabũ ìgũ wereniguicũ.

¹¹ Òpa arĩgũ carami yũ peecũ:

—Yũhũ árĩpeherrerire ìhacũnugudigũ àhraa. Eropigũ yũhũ árĩpeherrerire pehrecũ iibu àhraa. Dohpague mũ ìaburire gojaripũgue goja aĩque. Mũ eropa goja aĩra pũhrũ siete cururi majarãre Goãmũ yarãre oboeque iripũre. Erã siete cururi majarã Asia yeba árĩri macari majarã àhrima. Eropigũ Efeso majarãre, Esmirna majarãre, Pérgamo majarãre, Tiatira majarãre, Sardis majarãre, Filadelfia majarãre, Laodicea majarãre mũ ìaburire gojabeoque, arĩgũ carami yũre.

¹² Ìgũ eroparĩcũ peegũ majinũgajabũ yũre wereniguigũre ìabu. Eropa majinũgajagũ siete sihãgori yucũre erã duhpeora yucũre oro mera erã iira yucũre ìhabũ.

¹³ Iri yucũ watope masũ iro dopa bejagũre ìhabũ yũhũ. Ìgũ yoari suhriro sañagũ àhrami. Ìgũ guburigue dijimerejabũ ìgũ suhriro. Eropigũ oro mera erã iira gasiro mera ìgũ coretihbire tũadiudigũ àhrami.

¹⁴ Eropiro ìgũ poari yaji poari iro dopa boreabũ. Ìgũ cuiri peame porã iro dopa goseabũ.

¹⁵ Ìgũ guburi bronze waĩcuri come timura come iro dopa goesiriabũ. Eropiro ìgũ wereniguiri baja utã dipabu iro dopa bũsũro carabũ.

¹⁶ Ìgũ mojoto diaye maja mojotopũ siete necã opãmi. Eropiro ìgũ disirore ñoserimiji pepũri usirimiji cuñuami. Eropiro abe mũmũ majagũ ìgũ cuimijuro dopa ìgũ diapo turaro goesiriamĩ.

¹⁷ Eropigũ ìgũre ìagũ uca waha ìgũ guburi pohro mehmerejabũ sĩrigũ iro dopa. Yũ eropa mehmerejacũ ìagũ ìgũ, ìgũ mojoto diayepũ mera yũre duhpeo òpa arãmi: —Ucabitã. Yũ árĩpeherrerire ìhacũnugudigũ àhraa. Eropigũ árĩpeherrerire pehrecũ iibu àhraa.

¹⁸ Ojocaríniguigũ àhraa yũhũ. Sĩridigũ árĩribũ. Dohpaguere ìaque. Árĩpeherrerinũri eropa ojocaríniguicãa yũhũ. Sĩridi dipaturi masagũ dipaturi masare sĩribiricũ iimasia yũhũ. Eropigũ masare peamegue wabiricũ iigũ àhraa yũhũ.

¹⁹ Eropigũ dohpague mũ ìarare gojaque. Pũhrũgue eropa waboro sãre ìagũ gojaque.

²⁰ Oã siete necãre yũ mojoto diayepũ oparãre weregũra mũre. Eropigũ siete sihãgori yucũre erã duhpeora yucũ oro yucũ sãre weregũra. Yũ òpa arĩ wererire iribojegue majarãre ne werebirimũribũ. Òpa àhraa iri: Siete necã siete cururi majarã yaharã oparã árĩrã iro dopa àhrima. Eropiro siete sihãgori yucũre erã duhpeora yucũ siete cururi majarã yaharã iro dopa àhrima, arãmi yũre Jesucristo.

2

Efeso majarãre Jesu yarãre gojanũgadoreñumi Ñure

¹ Eropa arĩtuhaja òpa arĩnemoami yũre gojadoregũ:

—Efeso majarã yaharãre, erã opũ sãre òpa yũ arĩrire arĩ gojabeoque mũhũ. Yũhũ mojoto diayepũ siete necãre opagũ àhraa. Eropigũ siete sihãgori yucũ watope curigũ àhraa. Eropa curigũ arĩgũ mũare òpa arĩ werea:

² Árĩpeherrerĩ mũa iirare masipehoa. Yaha árĩburire turaro mohmeabũ mũa. Yũre mũa umupeo duhubirabũ. Ñerire iirãre mũa ìadiabirabũ. Eropirã “Jesu buhedoregũ ìgũ apinirã àhraa,” arĩmaacãnirãre queoro erã buhebircũ ìarã, gũyarã erã árĩcũ masiabũ mũa.

³ Yahare mũa iira dipuwaja mũa ñero tariquererã erã gũyarãre tarinũgabũ mũa. Eropirã yũre ne duhubirabũ mũa. “Irire gariborea waca pare,” arĩbirabũ mũa.

⁴ Eropa mua ðarã árïquererã ta yujuñere ðaro iibea mua. I áhraa iri: Yure ðaro mua mahimãhtadiro dopa dohpaguere iibea mua.

⁵ Yure mua umupeomãhtarare guñaque murraro ta daja. Dohpaguere mua yure umupeobiriqueyarire guñaque. Eropirã mua irire mua ñeri iirare bujawereque. Irire duhuque. Eropa duhurã yahare mua iimãhtadiro dopa ta iique daja. Mua ñeri iirare mua duhubiricũ ïagu, yujugu mua yagure sihãgodigure aĩ cóãgura. Eropa iigu mua yuju curu majarãre cóãgura. Mua ñeri iirare duhubiricũ mua yaha curu majarã árïñirãre duhupehrecũ iigura.

⁶ Yure umupeobiriqueyarã árïquererã ta ire ðaro iibã mua: Nicolaita yare buherãre ñerãre ïadiabeaa mua. Yũ sã erãre ïadiabeaa.

⁷ Gamiricurã áhraa mua. Eropirã peeque. Mũare yaha curu majarãre Espiritu Santo ïgu wererare peeque mua sã. Őpa arĩmi ïgu: “Árïpehrerã Jesure umupeo duhubirãre Goãmũ ya pohe majagu ðucare paraíso majagu ðucare badoregura. Irigu ðuca ojocaririre odigu áhraa,” arĩmi Espiritu Santo, arĩ were gojabeoque Efeso majarã yaharãre erã opu sãre, arãmi yure Jesucristo.

Esmirna majarãre Jesu yarãre gojabeodoreñumi Ñure

⁸ —Esmirna majarã yaharãre erã opu sãre ōpa yũ arĩrere gojabeoque mũhũ, arãmi yure Jesucristo. Yũhũ árïpehrerire ïhacũnugudigu áhraa. Eropigu árïpehreri pehrecũ iibu áhraa. Sĩa wabũ. Dipaturi ojocaria daja. Eropigu ōpa arĩ werea mũare:

⁹ Mua ñero tarirare masia. Mojomorocurã mua árĩcũ sãre masia. Eropa mojomorocurã árïquererã ta ïgu wereniguirire peerã Goãmũ yare ðarire wũaro opaa mua. Gajirãpũ mũare ïhaturirã mũare erã ñero quere moarare masia. Erã “Gũa judio masa Goãmũ yarã áhraa,” arïquererã gũyarã iima. Erã Satanare umupeorã áhrima.

¹⁰ Dohpaguere mua ñero tariburire güibiricãque. Peeque mua. Watĩ mũare Goãmũre duhudoregu yujurãyeri mua mera majarãre peresu iidoregucumi. Diez nũri gohra ñero tarirãca mua. Erã eropa ñero iicũ mũare erã wejẽdiaquerecũ ta yure yaha sãre ne cóãbiricãque. Mua yure eropa cóãbiricũ ïagu árïpehrerinũri mũare ðaro árĩcũ iigura.

¹¹ Gamiricurã áhraa mua. Eropirã peeque. Mũare yaha curu majarãre Espiritu Santo ïgu wererare peeque mua. Őpa arĩmi ïgu: “Árïpehrerã Jesure umupeo duhubirã peameguere wasome,” arĩmi Espiritu Santo, arĩ gojabeoque Esmirna majarã yaharãre erã opu sãre, arãmi Jesucristo yure.

Pérgamo majarãre Jesu yarãre gojabeodoreñumi Ñure

¹² —Pérgamo majarã yaharã erã opu sãre ōpa yũ arĩrere gojabeoque mũhũ, arãmi yure Jesucristo. Yũhũ ñoserimijire pepũri usirimijire opagu áhraa. Mũare ōpa arĩ weregura:

¹³ Mua árĩrore masia. Eroque mua ya maca majarã opu Satana áhrimi. Erã Satanare umupeoquecũ mũapũ yure umupeoa. Erã mua mera majagu murrare Antipa murrare yahare ðaro weredigu murrare wejẽma. ïgure erã wejẽcũ ïaquererã ta yure ne umupeo duhubirabũ mua.

¹⁴ Mua eropa umupeo duhubiriquererã merogã yure tarinũgabũ mua. Yujurãyeri mua mera majarã Balaam ya buherire gahmema. Iribojegue majagu ïgu Balaam waĩcũgu ōpa arĩmũriñumi Israe masare ïhaturirã erã opũre: “Israe masare tarinũgadiagu ōpa iique. Goãmarã wéanirãre mua orare barire badoreque erãre. Eropigu nome mera ñero iicũ iique erãre,” arĩ weremũriñumi Balaam gajirã opũre Balaco waĩcũgure. Iribojegue ïgu eropa ñero iidorediro dopa ta dohpague sãre ñero iicũ iima yujurãyeri mua mera majarãre.

¹⁵ Eropirã erã iro dopa ta gajirã mũa mera majarã Nicolaita buherire gahmema. Iri buheri sãre ãdiabeaa yũhũ.

¹⁶ Eropirã mũa iri ñeri iirire duhuque mũa. Mũa eropa duhubiricũ ãagũ yojaro mera mũa pohrogue wagũ, eropa ñero iirã mera gamequeãgũca. Yũhũ disirogue cuñurimiji ñoserimiji mera gamequeãgũca erã mera.

¹⁷ Gamiricũrã ãhraa mũa. Eropirã mũa ya curu majarãre yaharãre Espiritu Santo ãgũ wererare peeque mũa. Õpa arĩmi ãgũ: “Árĩpehrerã Jesure umuqueo duhubirãre mana waĩcuri barire umaro maja barire ogũra. Utã boreriyeri sãre ogũra erãre. Iri utãyeri mama waĩre yũ gojaturayeri árĩroca. Gajirã iri waĩre ne masisome. Iri utãyerire aĩrã dihta iri waĩre masirãcoma,” arĩmi Espiritu Santo, arĩ gojabeoque Pérgamo majarãre erã opu sãre, arãmi yũre Jesucristo.

Tiatira majarã sãre Jesu yarãre gojabeodoreñumi Ñure

¹⁸ —Tiatira majarã yaharã erã opu sãre õpa yũ arĩrere gojabeoque mũhũ, arãmi daja yũre Jesucristo. Yũhũ Goãmũ magũ yũ cuiiri peame porã iro dopa gosesirigũ ãhraa. Eropiro yũ guburi bronze waĩcuri come erã timura iro dopa gosesiria. Mũare õpa arĩ werea:

¹⁹ Mũa iirare masia yũhũ. Goãmũre masa sãre mũa umupearare, yũre mũa cóãbirirare, gajirãre mũa itamurare, ñero tariquererã mũa yũre duhubirirare masia. Negohraguere mũa iidiro tauro dohpaguepũre õaro iinemorã iiaa mũa. Iri sãre masia yũhũ.

²⁰ Mũa eropa õaro iirã árĩquererã ta õpa yũre tarinũgabũ mũa: Jezabe waĩcũgo “Goãmũ yare werego ãhraa,” arĩ gũyago mũa watope ta ãhrimo. Mũare igo ñero buhecũ peerã igore turibirabũ mũa. Eropa gũya buhego yaharãre yũ pohro majarãre nome mera ñero iicũ iimo. Eropigo goãmarã wéanirãre erã orare barire badoremo igo yaharãre.

²¹ Igo ñerire igo bũjawereborore coreniribũ. Yũ eropa corequerecũ igo ñero iirire duhudiabiramo.

²² Eropirã yũre peeque mũa. Igore dorecũcũ iigũra. Igo mera ñero iinirã sãre dorecũcũ iigũra. Eropirã erã bũrigã ñero tarirãcoma. Eropa ta iigũca erãre igo mera erã ñero iirare erã bũjawerebircũ, irire erã duhubiricũ.

²³ Eropigũ igo porãre wejẽgũra. Yũ eropa iicũ ãarã árĩpehrerã yaharã yũ õaro masirire masirãcoma. Masa erã pepiri sãre erã uaribejari sãre masia. Yũ eropa masicũ masirãcoma erã igore yũ eropa dipuwaja moacũ. Árĩpehrerã mũa ñerire iira dipuwaja, dipuwaja moagura mũare. Eropigũ mũa õarire iira wajapũre õaro iigũra mũare.

²⁴ Mũa Tiatira majarã gajirã mũa mera majarã igo ya buherire gamebirabũ. Mũapũ Satana ya buherire “Wũaro ãgũ masiri ãhraa,” erã arĩrere gamebirabũ mũa. Eropigũ mũapũre gajino mũa iiburire dorenemosome yũhũ.

²⁵ Dorenemobiriqueregũ iñe dihtare dorea mũare: Mũa pohrogue yũ dujariboro core yũ buherire mũa masirare ne merogã mera cãdijibiricãque.

²⁶⁻²⁷ Árĩpehrerã ñerire tarinũganirãre, yũ gamerire eropa iiniguirãre oparã árĩmorãre acugũra. Yũ Pagũ ãgũ yũre opu acudiro dopa ta mũare oparã acugũra yũ sã. Árĩpehreri yeba majarã tauro árĩrã oparã árĩmorã acugũra mũare. Eropa oparã ñajarã, mũa doca árĩrãre árĩpehreri yeba majarãre turaro dorerãca. Eropa turaro dorerã mũare tarinũganirã mata pehrea wacũ iirãca mũa erãre.

²⁸ Eropigũ mũare yahare ne duhubirirãre boyomũriridirure ogũra. Eropigũ mũa mera árĩgũca yũhũ.

²⁹ Gamiricũrã ãhraa mũa. Eropirã mũa ya curu majarãre yaharãre Espiritu Santo ãgũ wererare peeque mũa, arĩ gojabeoque Tiatira majarãre, arãmi yũre Jesucristo.

3

Sardis majarãre Jesu yarãre gojabeodoreñumi Ñure Jesucristo

¹ —Sardis majarã yaharãre erã oparã sãre õpa yu arĩrire gojabeoque mũhu, arãmi daja yure Jesucristo. Yũhu ïgu Espĩritu Santo siete suburi maja turarĩre opaa. Eropĩgu siete necãre opaa. Mũare õpa arĩ werea: Mũa iirare masia. Õpa arĩ pepirima mũare gajirã: “Erã Goãmũ yare õaro iipehorã àhrima,” arĩ pepirima mũare. Erã eropa arĩ pepiquerecũ, Goãmũ yare õaro iibeaa mũaru.

² Eropirã mũa iirare õaro guñaque mũa. Goãmũ yare mũa masirare õaro guñaque daja cãdijiro mariro. Goãmũ ïgu ïacũ õaro iipehobirabu mũa.

³ Eropirã yahare mũa peemũhtarare mũraro ta õaro guñaque mũa daja. Eropa guñarã yahare iique mũa daja. Mũa ñeri iirare duhuque. Yu arĩro dopa mũa iibiricũ guñaña mariro mũare dipuwaja moagura. Yajari masũ ïgu guñaña mariro ïgu yajagu ñajaro dopa ta mũare guñaña mariro dipuwaja moagu ariguca.

⁴ Yujurãyeri mũa mera majarã Sardis majarã ñero erã iirire ïhacũbeama. Eropa õarã arĩrã, boreri suhriro sañarã yu mera curirãcoma.

⁵ Árĩpehrerã yahare duhubirã eropa ta boreri suhri sañarã árĩniguirãcoma. Eropirã yu mera eropa árĩniguimorã erã waĩre yu gojaturipũgue erã sã erã waĩre gojatunirã árĩrãcoma. Erã erã waĩre yu gojaturare coesome yũhu. Yu Pagũ ïgu ïhabeorogue, anyua sã erã ïhabeorogue, “Yaharã àhrima,” arĩ wereguca erãre.

⁶ Gamiricurã àhraa mũa. Eropirã mũa ya cururi majarãre yaharãre Espĩritu Santo ïgu wererare peeque mũa, arĩ gojabeoque Sardis majarãre yaharãre erã opu sãre, arãmi yure Jesucristo.

Filadelfia majarãre Jesu yarãre gojabeodoreñumi Ñure

⁷ —Filadelfia majarã yaharã erã opu sãre õpa yu arĩrire arĩ gojabeoque mũhu, arãmi daja yure Jesucristo. Yũhu ñeri marĩgu àhraa. Diaye maja weregu àhraa. Davi mũru iribojegue majagu opu masare ïgu dorediro dopa ta turari mera doregura yu sã. Iri turari mera iidorecũ ne gajirã irire cãhmotamasibeama. Yu iidorebircũ ne gajirã irire iimasibeama.

⁸ Árĩpehreri mũa iirire masia yũhu. Guñaturabiriñarirã árĩquererã ta yaha buherire õaro peeabu mũa. Yure waĩpeo duhubirabu mũa erã mũare ñero iidiaquerecũ ta. Eropĩgu yahare iimorã apiabu mũare. Eropirã yu dorerire mũa iicũ gajirã cãhmotamasibeama mũare.

⁹ Gajirã mũa pohro arĩrã “Gua judio masa Goãmũ yarã àhraa,” arĩquererã ta guyarã àhrima. Goãmũ yarã árĩbeama. Satanare umupearã àhrima. Eropĩgu erãpũre mũa core mereja mũare erã umupecũ iigura erãre. Yu eropiicũ ïarã yu mũare mahirire masirãcoma erã.

¹⁰ Mũare yahare yu duhudorebircũ peerã õaro yũhriabu mũa yure. Mũa eropa iicũ ïagu i yeba majarã árĩpehrerã erã ñero tariburisubu árĩcũ mũare ïhadibugura. Irisubu árĩpehrerã erã ñero tariburisubu arĩroca.

¹¹ Merogã duhyaa i yebague yu dujariboro. Yahare mũa masirare cãdijibircãque. Eropirã yure eropa yũhriniguicãque mũa wajataborore dedeori arĩrã.

¹² Eropĩgu yahare duhubirãre yu Pagũ ya wihi majarã apigura erãre. ïgu ya wihi maja borari iro dopa árĩcũ apigura erãre. Eropirã Goãmũ mera majarã eropa árĩniguirãcoma. Eropirã Goãmũ yu Pagũ yarã waĩcurã, ïgu ya maca majarã waĩcurã sã árĩrãcoma. ïgu ya maca mama maca Jerusalén arĩroca. Iri maca umarogue Goãmũ pohrogue dijariri maca arĩroca. Yu waĩ sãre mama waĩ opaguca. Iri waĩ sãre waĩcurãcoma yaharã.

¹³ Gamiricurã áhraa mua. Eropirã mua ya cururi majarãre, yaharãre Espiritu Santo ïgu wererare peeque mua, arĩ gojabeoque Filadelfia majarãre yaharãre erã opu sãre, arãmi yure Jesucristo.

Laodicea majarãre Jesu yarãre gojabeodoreñumi Ñure Jesucristo

¹⁴—Laodicea majarãre yaharã erã opu sãre òpa yu arĩre gojabeoque mũhũ, arãmi daja yure Jesucristo. Yu arĩro dopa ta iigu áhraa yũhũ. Eropigu gũyaro mariro yu ïarare eropa wereniguigu áhraa. Árĩpehrerire mari Pagu ïgu ïhacũnugurare iibasagu áhraa yũhũ.

¹⁵ Árĩpehreri mua iirare masia yũhũ. Mua “Jesu yarã áhraa gũa,” arĩquererã yure merogã umupeoa. Yure mua merogã umupeorã mua árĩcũ yũhũ gamebeaa mũare. Mua “Jesure umupeobea gũa,” arĩbeaa mua. “Jesure umupeorã áhraa gũa,” arĩquererã ta yure òaro umupeobea. Mua yure umupeodiaro dopa ta yure wũaro umupeocũ òaboaya.

¹⁶ Mua eropa yure òaro umupeobiricũ ïagu mũare gamebirigohracãgũra.

¹⁷ Eropirã òpa arĩ pepiraa mua: “Árĩpehrerire opaa. Ne gajino dũhyabeaa gũare,” arĩ pepiraa mua. Eropã arĩquererã mojomorocurã iro dopa ta áhraa mua yu ïacũ. Dũhyataria mũare. Eropirã ne moonijarã, suhri marirã, cuiri ïhajabirã iro dopa áhraa mua yu ïacũ. Mũare dũhyarire masibea mua.

¹⁸ Mua eropa masibirã árĩcũ ïagu òpa arĩ weregũra mũare: Mũare dũhyarire masique. Eropirã yure serẽque. Oro gohrare mua asũro dopa ta òarire yu oparire yũpũre aĩque mua. Mũare yure òaro umupeocũ iigũra. Eropirã diaye ta Goãmũ ya mera wũaro oparãca mua. Eropirã yu sĩrira mera mua ñero iirare cóãnirã árĩque mua. Eropirã suhri sañarã erã gũhyasĩribiro dopa ta mua ñeri iirare cóãnirã òarire iimorã árĩrã gũhyasĩrisome mua. Eropirã mua cuiri ococũra pũhrũ òaro mũare deyoro dopa ta Goãmũ yare òaro peeque mua òaro masiboro dopa.

¹⁹ Árĩpehrerã yu mahirãre erã ñero iirare werea. Eropigu yu mahirãre dipuwaja moaa gajisubu erãre itamubu. Eropirã yũpũre turaro gameque. Eropirã mua ñerire bũjawere duhuque.

²⁰ Peeque yure. Mua wirire bihara wirire yu ejanũgaja ñajadiabodiro dopa ta mua mera árĩdiagũ coregũ iiaa. Yu eropa árĩdiacũ peerã yure mua mera árĩdoreque. Yaharã árĩque. Mua eropa árĩdorecũ mua mera árĩgũra. Eropigu mari sihu baro dopa ta mua mera òaro árĩgũra. Eropirã yu mera òaro árĩrãca mua.

²¹ Ñerire yu tarinũgara pũhrũ yu Pagu opu ïgu doaro pohro doaa yu sã dorebu. Eropã ta mua sã ñerire mua tarinũgara pũhrũ yu opu doaro pohro doarãca doremorã. Mũare yu pohro doacũ iigũra.

²² Gamiricurã áhraa mua. Eropirã mua ya cururi majarãre yaharãre Espiritu Santo ïgu wererare peeque mua, arĩ gojabeoque Laodicea majarãre yaharã erã opu sãre, arãmi Jesucristo yure.

4

Umarogue Goãmũre erã mereja umupeorare ïapũ Ñu

¹ Yure ïgu eropa arĩ werera pũhrũ umũsiguere pãgũra disiporore ïhabũ. Dipaturi corneta turaro busũro watope turaro wereniguiri busũro carabũ yu peecũ. Òpa arĩro carabũ yure:

—Ògue mũririque. I yu wereburi pũhrũguere waroca. Eropã waborore mũre ïhmugũra. Yu arĩdiro dopa ta eropa waroca, arĩro carabũ umarogue.

² ïgu eropa arĩ werecũ ta erogue mũrijagu Espiritu Santo ïgu turari mera ïagu ïiabũ. Eropigu opu doarore umarogue ïhabũ. Ero yujugu doãmi.

³ Eropigu ðaro goesirigu doámi. Jaspe waĩcũri utãye goesiriro dopa ta, cornalina waĩcũri utãye goesiriro dopa ta ðaro goesirigu doámi ĩgu. Eropigu ðaro goesiriri bero esmeralda iro dopa goesiriri bero pohecague doámi ĩgu.

⁴ Eropigu ĩgu doaro tũrore yuju bero ĩhabũ oparã doari berorire. Veinticuatro gohra āhrabũ. Iri oparã doarire veinticuatro gohra Jesu yarã oparã doáma. Boreri suhricũrã āhrama. Eropirã oparã erã peyari berorire oro berorire peyanirã āhrama erã.

⁵ Doariñe yũ ĩamũhtarañegue miamaabũ. Eropiro gajiropa wereniguiri busuro carabũ. Bupu sã busugũ carami. Iri doaro core siete sihãgori yucũ āhrabũ. Iri siete sihãgori yucũ Espĩritu Santo ĩgu siete suburi maja turari opari iro dopa āhrabũ.

⁶ Eropiro ĩgu doaro core wũariya āhrabũ. Vidrio iro dopa árĩriya āhrabũ. Őaro deco suririya āhrabũ.

Ĩgu doaro pohro wapicũrã gajiropa bejarã āhrama. Ojocarirã āhrama. Erã diaporire erã purũpurũre baja cuiricũrã āhrama.

⁷ Yũ ĩamũhtadigu gajiropa bejagũ yee diagũ iro dopa bejagũ āhrami. ĩgu purũrũ árĩgu wecũ iro dopa bejagũ āhrami. Erã purũrũ árĩgu masũ diapo iro dopa diaporũgũ āhrami. Erã urerã purũrũ árĩgu gaa ĩgu quẽ dũpũre sãegũ iro dopa āhrami.

⁸ Erã wapicũrã nũcũ seis quẽ dũpũricũrã āhrama. Eropiro erã quẽ dũpũri perũrigue ta baja cuiricũri quẽ dũpũri āhrabũ. Eropirã umũri nũcũ, ñamiri nũcũ eropa bayaniguirã iiama. Ne baya duhubirama. Őpa arĩ bayáma:

Őagũ, ōagũ, ōagũ Goãmũ mari Opũ turatariagũ āhrimi. ĩgu iribojegue eropa ta árĩniguicãpũ. Dohpague sãre eropa ta árĩniguimi. Purũrũgue sãre eropa árĩniguicãgũcumĩ, arĩ bayaniguirã iiama.

⁹ Eropa bayarã erã wapicũrã gajiropa bejarã ĩgu turarire bayarã iiama. Eropirã ĩgũre árĩpehrerĩnũri árĩniguigũre “Őhaa,” arĩrã umupeorã iiama.

¹⁰ Erã eropa baya umupeocũ ĩarã veinticuatro Jesu yarã oparãpũ opũ doaro core mereja, ĩgũre umupeoama. ĩgu árĩpehrerĩnũri árĩniguigũ āhrimi. Eropa umupeorã erã oparã erã peyari berorire ĩgu doaro core mehpeoama. Eropa mehpeorã ōpa arãma erã:

¹¹ Mũhũ Goãmũ gũa opũ gohra āhraa. Turagũ ōagũ āhraa mũhũ. Mũhũ gũa umupeogũ árĩgu ta iiaa. Mũre eropa umupeoro gahmea gũare. Árĩpehrerire ĩhacũnugudigu āhraa mũhũ. Mũ gamediro dopa ta iri árĩpehrerire ĩhacũnuguyoro mũhũ, arãma erã Goãmũre ero doagũre.

5

Gojarapũ tũrara tũrure cordero sãre werepũ Ñu

¹ Purũrũ ero doadigu ĩgu mojoto diayerũ ĩgu oparipũre gojarapũre ĩhabũ. Iripũ perũri ĩgu gojarapũ ĩgu tũrara tũru āhrabũ. Eropiro siete suburi pihañari mera ĩgu pihañara tũru āhrabũ.

² Eropigu turagũ anyure ĩhabũ. ĩgu turaro wereniguiri mera ōpa arĩ wereami:

—I tũrure pihañarare ōagũ dihta pãñamasimi. ¿Nihipũ āhriri iripũre pãbu? arãmi ĩgu anyu.

³ Eropa arĩqueregũ ta iri tũrure pãñabure bocabirami. Eropa ōagũre bocabirami. Őmarogue i yebague ojocarirã watope, sĩrinirã watope ne iri tũrure pãñabu marami. Eropigu iri tũru majare buhebu marami.

⁴ Eropigu iripũre pãñabodigũre erã bocabiricũ ĩagũ turaro oreabũ yũpũ.

⁵ Yũ eropa orecũ ĩagũ yujugũ erã Jesu yarã oparã mera majagũ ōpa arãmi yũre:

—Orebiricãque. Iri tûrure ñearire yujugu pãñamasimi. Īgu Juda ya curu majagu turagu àhrimi. Īgu opu Davi pãrami árĩturiagu àhrimi. Watĩre tarinugadigu àhrimi Īgu. Eropigu Īgu iri tûrure siete ñearire pãmasigu àhrimi, arãmi Īgu yure.

⁶ Īgu eroparĩcũ peegu opu Īgu doaro core Cordero Īgu niguicũ ĩhabũ. Wapicurã gajiropa bejarã, Jesu yarã oparã sã erã watope niguiami Īgu Cordero. Īgu eropa niguiqueregu Īgu masa erã wejẽdigu muru dopa dehyoami. Siete cusaricugũ, siete cuiricugũ àhrami. Iri siete cuiri Īgu Espĩritu Santo Īgu siete suburi maja turari àhrabu Īgu árĩpehrero ĩhamasiburi. Espĩritu Santo árĩpehrero i yebaguere Goãmu Īgu obeodigu àhrimi.

⁷ Eropigu Corderopu opu doaro pohrogue ejagu, ero doagure ĩgure ĩgu diayeru opara tûrure tũawea aĩami.

⁸ Īgu eropa tũawea aĩcũ ĩarã wapicurã gajiropa bejarã, veinticuatro Jesu yarã oparã sã Cordero core mereja ĩgure umupeoama. Erã Jesu yarã oparã árĩpehrerã arpa waĩcari buamutẽire opãma. Oropari sãre opãma. Iripari incienso ujuturiripari dihta àhrabu. Iri incienso Goãmu yarã ĩgure erã serẽra àhrabu.

⁹⁻¹⁰ Eropa ĩgure umupeorã õpa arĩ mama bayarire bayãma erã Corderore:

Erã wejẽdigu muhu àhraa. Eropigu mu ya di mera masa ñeri iirare coeabu muhu Goãmu yarã erã árĩboro dopa. Eropigu masare árĩpehreri cururi majarãre yujurãyerire, árĩpehrerã yare wereniguirãre, árĩpehreri yeba majarãre erã ñero iirare wajayebasabu. Eropa iigu erãre oparã árĩmorã, pahia masare Goãmure serẽbasarã árĩmorã sã arĩcũ iiabũ. Eropigu i yeba majarã weca oparã árĩmorã acubu muhu guare. Eropa iigu arĩdigu iri tûrure aĩ pãñamasibu àhraa muhu, arĩ bayãma erã Corderore.

¹¹ Yu ĩagu daja bajarãre millones anyua majarãre ĩhabũ. Opu doarore, wapicurã gajiropa bejarãre, veinticuatro Jesu yarã oparãre anyuapu erãre gãhrisianugajãma. Erã anyua majarã turaro mera erã bayacũ ĩhabũ.

¹² Õpa arĩ turaro bayapeoama erã:

Cordero, muhu erã wejẽdigu arĩgu árĩpehrerãre doremasibu, árĩpehrerire opamasibu àhraa. Eropigu masipehogu, turatariagu àhraa muhu. Mu eropa arĩgu àhraa masa erã ñerire erã iira dipuwaja erã wejẽdigu. Eropirã gu mure umupeorãca. “Õatariagu àhrimi,” arĩrãca mure. Mure õaro wereniguirãca, arĩ bayãma anyua majarã.

¹³ Eropigu gajirã erã bayacũ peeabu. Árĩpehrerã i yeba majarã, umaro majarã sã, ojocarirã, sĩrinirã, wuariya majarã sã, árĩpehrerogue arĩrã õpa arĩ bayarã carama: Goãmure ĩgu doarogue doagure, Cordero sãre õaro wereniguirãca. Mure umupeorãca. “Õatariã àhrima. Turatariã àhrima,” arĩrã árĩpehrerinuri eropa arĩniguicãrãca mure, arĩ bayapeorã carama.

¹⁴ Eropirã erã wapicurã gajiropa bejarã erã eropa arĩ bayacũ peerã “Eropa ta arĩ bayaporo,” arãma. Eropirã Jesu yarã oparãpu mereja Goãmure, Cordero sãre umupeoama.

6

Papera tûrure ĩgu aĩra tûrure pihañarare pãmi Cordero, arĩ werepu Ñu

¹ Pũru papera tûrure ĩgu aĩgãra tûrure Cordero pihañamũhtarañere pãmi. Īgu eropa pãcũ ĩhabũ. Īgu eropa pãra pũru yujugu gajiropa bejarã mera majagu “Īagu arique,” arãmi. Eropa arĩgu bupu busuro dopa ta wereniguiami.

² Īgū eropa arīra pūhrū ĩhabū yūhū. Boregū cabayure ĩhabū. Īgū weca peyagu buiri berore opámi. Īgure opu peyari berore ohami gajigupū. Īgū eropa ora pūhrū ĩgupū ĩgure ĩhaturirāre tarinūgagu wahámi.

³ Pūhrū yujuñe pihañarañere pātuhaja Cordero gajiñe pihañarañere pāmi daja. Īgū eropa pāra pūhrū gajigu gajiropa bejarā mera majagu “Īagu arique,” ĩgū arīcū peeabū daja.

⁴ Eropigu gajigu cabayure diagure ĩhabū daja. Īgū weca peyagure turarire ohami gajigupū. I yeba majarāre erā basi gamewejēcū iibure apiami ĩgure. Eropirā árīpehrero majarā gamewejērācoma i yebague. Eropigu wuarimiji ñoserimijire ohami ĩgure.

⁵ Pūhrū peñere pātuhaja Cordero gajiñere pāmi daja. Eropigu gajigu gajiropa bejarā mera majagu ĩgū sā “Īagu arique,” arīcū peeabū daja. Īgū eropa arīra pūhrū cabayu ñigure ĩhabū. Īgū weca peyagu nūcūri queoriñere opámi.

⁶ Īgure yū ĩara pūhrū gajiropa bejarā watope ōpa būsuro carabū:

—Trigo cebada sā pehrea waroca. Eropiro iri waja pagari árīroca. Eropirā yujunū mohmeri waja mera trigore yuju kilo ta asūrācoma. Yujunū mohmeri waja mera cebada yerire ũhre kilo ta asūrācoma. Bari moari ũyupū, vino sā baja árīcāniroca, arīro carabū.

⁷ Pūhrū ũhreñere pātuhaja Cordero gajiñere pāmi daja. Īgū eropa pāra pūhrū gajigu gajiropa bejarā mera majagu árītugu ĩgū sā “Īagu arique,” ĩgū arīcū peeabū daja.

⁸ Īgū eroparīcū peegu borewijigu cabayure ĩhabū. Īgū weca peyagu sīririñe waīcūami. Eropigu ĩgū pūhrū arigu peame waīcūami. Eropigu erāre cabayua weca peyarāre turarire ohami corderopū. Wapicūrā masa árīcū yujugu erā mera majagure wejēdoreami. Eropa ta árīpehrero i yebaguere yujurāyeri masare wejēdoreami. Gamewejēri mera, oaboari mera, dorecūri mera, waimūrā nūgūri majarā guarā mera, yujurāyeri masare erā wejēburire apiami erā perāre.

⁹ Pūhrū wapicūriñere pātuhaja gajiñere pāmi daja Cordero. Īgū eropa pācū Goāmure umupeoburi mesa doca Jesu yarāre erā wejēnirāre erā sīporārire ĩhabū. Goāmū yare erā werera dipuwaja, “Jesu yarā āhraa,” arī erā werera dipuwaja gajirā erā wejēnirā āhrama.

¹⁰ Erā gaguiniguirā ōpa Goāmure erā arīcū peeabū:

—Mūhū gua Opū ñeri marigu, gūyaro mariro mū arīro dopa ta iigu āhraa mūhū. ¿Eropigu i yeba majarāre gūare wejēnirāre dohpárīcū dipuwaja moagūcuri mūhū erāre? arī gaguiniguiama erā.

¹¹ Eropigu erāre boreri suhri yoari suhrire ohami. Erāre eropa ogū ōpa arāmi erāre:

—Soonique dohpa. Gajirā mūa acawererā Jesu yarā mūa iidiro dopa ta dohpague sāre ōari buherire buhenirā iima masare. Mūare wejēdiro dopa ta erā sāre erā wejēpehoboro dūhyaa dohpa. Eropirā erāre árīpehrerāre erā wejēboro core merogā corenique mūa, arāmi erāre.

¹² Pūhrū cinco ñearire pātuhaja Cordero gajiñe ñeariñere pācū ĩhabū daja. Iriñere ĩgū pācū ta, turaro yeba ñohmeabū. Eropigu ũmū majagu abe ñigū gūhyaro wahámi. Ñiriñe suhriro iro dopa ta bejagu ĩgū gūhyaro wahámi. Eropigu abe ñami majagu di iro dopa ta diagū gūhyaro wahámi.

¹³ Eropirā necā yebague yuhridija waháma. Yucūgu dūcare miruñe weāburiboro dopa ta necā yuhridija waháma.

¹⁴ Eropiro ɯmɯsi dederea wahabɯ. Paperapũre mari tũrabeo dedeodiro dopa ta dederea wahabɯ ɯmɯsi. Eropiro árĩpehreri utã yucɯ sã árĩpehreri nɯgɯrori sã gajipɯgue ejanɯgaja waha wahabɯ.

¹⁵ Eropa wacũ ĩarã i yeba majarã tauro oparã, utã yucɯ maja wiri poheca maja goberigue duhrirã waháma. Gajirã oparã, surara oparã, doberi oparã, turarã, árĩpehrerã erã pohro majarã, erã pohro majarã árĩbirã sã yujuro ta duhrirama.

¹⁶ Eropirã duhrirã utã yucɯre utã sãre õpa arĩrama:

—Gɯa weca yuhridijari wejẽcãque. Sihĩre opãre ĩgɯ doaro doagɯre gũitaria. Cordero guare ñero dipuwaja moagɯcumi.

¹⁷ Gɯare árĩpehrerãre turaro dipuwaja moaburinɯ árĩtuhajaa. Eropirã ĩgɯ dipuwaja moaborore ne bocatĩusome gɯa. Eropa dipuwaja moari arĩrã gɯa weca yuhridijari wejẽcãque, arĩrama utã yucɯre árĩpehrerã.

7

Israe masa diaporire Goãmɯ ĩgɯ waĩ tuhuborore werepɯ Ñu

¹ Pɯhrɯ wapicurã anyuare ĩhabɯ. Erã árĩpehrerogue waháma. Yujugɯ nortepɯ wagɯ erogue arirañere miruñere aribiricũ iiami. Gajigɯ surgue, gajigɯ abe mɯririrogue, gajigɯ abe ñajarogue waha ĩgɯ iro dopa ta miruñere aribiricũ iama erã sã. Eropiro i yebague, wɯariyague sãre ne miruñe aribiricũ iama. Ne yujugɯ yucɯgɯre miruñe weã ñohmecũ iibirama.

² Eropigɯ gajigɯ anyure ĩhabɯ daja. Abe mɯririrogue arigɯ iiami ĩgɯ. Goãmɯ ojocaríniguigɯ ĩgɯ waĩ aĩturiñere sello waĩcɯriñere aĩgãrigɯ iiami ĩgɯ. Eropa aĩgãrigɯ gajirã anyua wapicurãre ĩgɯ gaguiniguiami. Erã anyuapɯ i yebare, wɯariya sãre ñero wacũ Goãmɯ ĩgɯ iidorenirã ãhrama erã.

³ Erãre gaguinigɯ õpa arãmi ihĩ anyu:

—Corenique. Goãmɯ pohro majarãre erã diaporire ĩgɯ waĩ aĩturiñere tuhunimorã iiaa gɯa. Gɯa eropa tuhuboro core i yebare, wɯariyare, yucɯ sãre ñero wacũ iibiricãque mɯa dohpa, arãmi ĩgɯ gajirã wapicurã anyuare.

⁴ Eropigɯ Goãmɯ ĩgɯ waĩ mera erã diaporire erã tuhumorã “Oã nɯcɯ ãhrima,” arĩ wereami yãre yujugɯ. Israe masa doce cururi majarã ciento cuarenta y cuatro mil gohra masa erã tuhumorã árĩñorã.

⁵ Oã árĩñorã erã tuhumorã: Doce mil masa Judá pãramerã árĩturiarã erã tuhumorã árĩñorã. Doce mil masa Ruben pãramerã árĩturiarã árĩñorã erã tuhumorã. Gajirã doce mil masa Gad pãramerã árĩturiarã árĩñorã erã tuhumorã.

⁶ Gajirã Aser pãramerã árĩturiarã doce mil gohra, gajirã doce mil gohra Neftalí pãramerã árĩturiarã, gajirã doce mil Manase pãramerã árĩturiarã erã tuhumorã árĩñorã.

⁷ Gajirã doce mil masa Simeo pãramerã árĩturiarã, gajirã doce mil masa Leví pãramerã árĩturiarã, gajirã doce mil masa Isaca pãramerã árĩturiarã árĩñorã erã tuhumorã.

⁸ Gajirã doce mil masa Zabulón pãramerã árĩturiarã, gajirã doce mil masa José pãramerã árĩturiarã, gajirã doce mil masa Benjami pãramerã árĩturiarã, erã tuhumorã árĩñorã. Erã nɯcɯ árĩpehrerã masa ciento cuarenta y cuatro mil gohra árĩñorã erã tuhumorã.

Bajarã boreri suhricurãre werepɯ Ñu

⁹ Pɯhrɯ masa bajarãre ĩhabɯ. Árĩpehreri yeba majarãre, árĩpehreri cururi majarãre, árĩpehrerã yare wereniguirãre, árĩpehreri macari majarãre, yujurãyerire Cristo gamerã dihtare erã niguirãre ĩhabɯ. Opɯ ĩgɯ doaro pohro, Cordero core niguiama erã masa. Bajarã masa ãhrama. Eropirã erãre queorã bocatĩurã mejeta ãhrama. Boreri suhricurã ãhrama erã. Eropirã mijipũrire opáma.

¹⁰ Eropirã erã árĩpehrerã õpa arĩ gaguinigiama:

Goãmũ àhrimi marire taugũ. Īgũ, ĩgũ doaro doagũ àhrimi. Cordero sã marire taugũ àhrimi, arĩ gaguinigiama erã.

¹¹ Eropirã árĩpehrerã anyua, Jesu yarã oparã, gajiropa bejarã mera Opũ ĩgũ doaro tũrore yuju bero niguiama. Eropa niguirã ĩgũ doaro core mereja, Goãmũre umupeqoama.

¹² Õpa arĩ umupeqoama erã:

Eropa ta àhraa. Goãmũ gũa Opũre mũre õaro werenigiua. Õatariagũ àhraa mũhũ. Masipehogũ àhraa mũhũ. Mũre “Õhaa,” arãa. Mũre umupeqo. Turatariagũ àhraa mũhũ. Mũ turari mera iigũ àhraa mũhũ. Mũre eropa arĩrã árĩpehrerĩnũri eropa mũre arĩniguirãca. Eropa ta iirã, arĩ umupeqoama erã Goãmũre.

¹³ Eropigũ yujugũ Jesu yarã oparã mera majagũ yũre wereami:

—¿Oã boreri suhricũrãre masiri mũhũ? ¿Erã aridirore masiri mũhũ? arĩ serẽpiami yũre.

¹⁴ Īgũ eroparĩcũ peegũ,

—Masibea, arĩ yũhriabũ yũrũ.

—¿Noa àhriri erã? arĩ serẽpiabũ ĩgũre.

Yũ eroparĩcũ peegũ õpa arãmi yũre:

—Oã ñetariaro tarĩnũri arĩcũ yujuro bojerã àhrima, arãmi ĩgũ yũre. Erã suhrire coewearo dopa ta Cordero ĩgũ di cóãra mera erã ñerire coenirã àhrima. Eropirã õari boreri suhricũrã àhrima.

¹⁵ Eropa ĩgũ coenirã árĩrã Goãmũ ĩgũ doaro core ĩgũre eropa umupeqoniguiãma. Õmũri ñamiri nũcũ ĩgũre eropa umupeqoniguiãma pahia Goãmũ wihigue erã iiro dopa ta. Eropigũ erã mera eropa arĩniguiũgũ erãre itamugũcumĩ Goãmũ gajiropa wari arĩgũ.

¹⁶ Eropirã ne dipaturi oaboasome erã. Eropirã ne ñemesibusome. Ne abe mũmũ majagũ asiriñere pabusome erã. Turaro asiri erã ñero taricũ iisome.

¹⁷ Opũ doaro core niguiũgũ Cordero erãre ñhadibugũcumĩ. Ovejare ñhadibugũ iro dopa erãre ñhadibugũcumĩ. Eropigũ maũrigã dipague ojocaricũ iiriyarigã dipague erãre maũhta wahgãgũcumĩ oveja ñhadibugũ iiro dopa ta. Eropigũ eropa mucubiricũ iigũcumĩ erãre. Eropirã mũmarogue árĩrã ne dipaturi oresome erã, arãmi Jesu yarã oparã mera majagũ yũre.

8

Seis papera erã pihãnarare pãtuhaja gajĩñere pãpehopũ Cordero

¹ Seis papera erã pihãnarare pãtuhagũ dũhyarãñere pãtuhami Cordero. Īgũ eropa pãtuhacũ yuju hora deco mũmarogue ne ejarimaria wahabũ.

² Eropigũ siete anyuare Goãmũ pohro niguirãre ñhabũ. Eropigũ erãre siete cornetarire ohami gajigũ.

³ Gajigũ anyu oropari incienso dicũburipari opadigũ Goãmũre umupeqori mesa pohrogue eja, niguiami. Ero ĩgũ niguiã baja inciensore ĩgũre ohama. Árĩpehrerã Goãmũ yarã ĩgũre erã serẽra mera moreburi inciensore ohama. Eropigũ oro mera iira mesague, Goãmũ ĩgũ doaro pohro árĩri mesague iri incienso Goãmũre soe mujuburi àhrabũ.

⁴ Eropigũ anyu ĩgũ oparapari maja inciensore mesa weca pohsiri peo soeami. Īgũ eropa soera pũhrũ iri incienso maja imica Goãmũ yarã ĩgũre erã serẽra mera mũria wahabũ Goãmũ pohrogue.

⁵ Eropā wara pūhrū īgū anyu i mesa maja nitire iriparigue aī pohsātuhaja, yebague pohmehdijucāmi. Īgū eropa pohmehdijucā miāmi. Turaro bupu paāmi. Eropiro gajiropa būsūmaa, yeba ñohmemaabū.

Cornetarire werepū Ñu

⁶ Pūhrū siete anyua yujurāyeri erā cornetarire purimorā iama.

⁷ Yujugū anyu īgū yarure purimūhtami. Īgū eropa puricū decoyeri yūsariyeri peame mera, di mera moreriyeri yebague yurimerejabū. Iriyeri yurimerejacū ta yeba ūjua wahabū. Ipē ūjūabū: I yeba deco ejaboro pohro gohra ūjua wahabū. Eropiro iripēta yucū sā taa yahsari sā ūjua wahabū.

⁸ Anyu yujugū īgū eropa purimūhtara pūhrū gajigū anyu īgū yaru cornetare puriami daja. Īgū eropa puricū wūadigū utāgū iro dopa bejadigū ōaro ūjūniguidigū wūariyaguere mihrua dijabū. Eropiro yeba ūjūdiropē ta wūariya diya poya wahabū.

⁹ Eropirā wūariya majarā wai sā deco mera ejarā gohra yujupū majase majarā sīria wahāma. Eropiro iri nūcū gasi ta dohori gasi miria wahabū wūariyaguere.

¹⁰ Perā anyua erā purira pūhrū gajigū anyu sā īgū yaru cornetare puriami daja. Īgū eropa puricū wūadiru necāru, sihādiru dopa ta bejadiru yebaguere yurimereja wahabū. I yeba maja diarire maū diparire yujupū majase majare yurimerejabū necāru.

¹¹ Eropiro iri nūcū maūri ta sūiriyari dujabū. Eropā wacū bajarā masa iri decore sūiri decore ihrinijarā sīria wahāma. Iriro necāru sūidiru waīcūabū.

¹² Ūrerā anyua erā purira pūhrū gajigū anyu sā īgū yaru cornetare puriami daja. Īgū eropa puricū abe ūmū majagū, ñami majagū sā deco erabonirā gohra poya wahāma. Necā majarā sā deco erabonirā dipuru ta poya wahāma. Eropiro ūmūgue wapicūri horari gohra abe ne boyobirami. Ñami sāre wapicūri horari gohra abe ñami majagū, necā sā ne boyobirama.

¹³ Pūhrū ihamemujuabū daja. Ūmarogue gaa wūwahgāgure ihabū. Eropigū īgū gaguiniguicū peeabū. Ōpa arāmi īgū:

—Ñetariaa. Ñetariaa. Ūrerā anyua purinibeama dohpa. Erā purira pūhrū ñetariaro waroca. Eropā wacū i yeba árīrā ñetariaro warācoma, arī dijuami īgū.

9

¹ Pūhrū wapicūrā anyua erā purira pūhrū gajigū anyu īgū yaru cornetare puriami daja. Īgū eropa puricū necāru iro dopa bejagū árīgū anyu ūmarogue árīdigū yebague yuhridijaricū ihabū. Eropigū īgūre peame gobe ūhcāri gobe maja sawire ohami gajigū.

² Eropigū īgū iri gobere pāgūcū peame imica wiriabū. Wūari peame imica iro dopa ta wūaro imica wiriabū iri gobere. Eropiro iri imica mata abe ūmū majagūre, ūmaro sāre dederea wacū iabū.

³ Eropirā iri imica pohecague árīrā poreroa yebague wūdijarama. Eropirā coreba erā būrigā pūriro dopa ta erā būrigā pūriama.

⁴ Eropigū taare, yucūre, gajī taare ñero iidorebirami erāre. Masa dihtare ñero iidoreami erāre. Goāmū īgū waī aīturiñere erā diaporire tuhuya marirā dihtare ñero iidoreami erāre poreroare.

⁵ Eropā ñero iidorequeregū ta erāre wejēdorebirami. Erāre wejēdorebiriqeregū ta cinco aberi gohra masare būrigā pūricū iidoreami. Coreba toarā erā pūriro dopa ta pūricū iirā āhrama poreroa sā.

⁶ Irinūrire erāre erā pūriro iicū masa sīridiarācoma. Erā eropa sīridiaquerecū ta erāre sīridoresome Goāmū.

⁷ Oã poreroapɯ cabayua iro dopa dehyoama. Surara cabayuare erã come suhri cãhmotari suhri sãnirã dopa ta dehyoama erã poreroa. Erã dipu weca oparã erã peyari berori oro berori iro dopa peyãma. Erã diapori masa diapori iro dopa bejãma.

⁸ Erã poari nome poari iro dopa ãhrabɯ. Eropirã erã gɯcɯri yeea gɯcɯri iro dopa ãhrabɯ.

⁹ Sïporã cãhmotari gasiro come gasiro iro dopa cãhmotama erã coretihbire. Eropiro erã wɯucɯ bajarã cabayua omarã erã omaro dopa erã wɯuri dupuri busuabɯ. Cabayua tûruri gasire tararã erã gamewejëroque warã erã busuro dopa ta busuabɯ poreroa wɯuri dupuri.

¹⁰ Eropirã coreba ïgɯ pïgurucɯro dopa ta toadiru ïgɯ oparo dopa ta ãhrabɯ erã poreroa. Eropirã erã pore mera masare cinco aberi gohra pûricɯ toãma.

¹¹ Eropirã erã opɯ ãhrami. Ëhcãri gobe opɯ ãhrami erã opɯ. ïgɯ anyu mɯrɯ ãhrami. Hebreo ya mera Abadón waïcɯami ïgɯ. Griego ya mera Apolión waïcɯami. Apolión, mari ya mera arïrã, “Ñero goroweogɯ” waïcɯu iimi.

¹² Poreroa masare erã ñero pûricɯ toara pɯhrɯ i ñero erã tarimɯhtadiro pehrea wahabɯ. Iri pɯhrɯ pesubu ñero tarinirãcoma daja masa.

¹³ Pɯhrɯ yuju mojtocɯ majarã anyua erã purira pɯhrɯ gajigɯ anyu ïgɯ yaru cornetare puriami daja. ïgɯ eropa puricɯ Goãmɯ core niguiri mesague oro mera iira mesague wereniguiri busuro carabɯ. Iri mesa maja sari wapicuri sarogue wereniguiri busuro carabɯ.

¹⁴ Eropa wereniguiri cornetare purigure anyure òpa wereniguiri mera busuro carabɯ:

—Wɯariyague Eufrate waïcuriyague peresu árïnirãre anyuare wiuque. Erã wapicurã anyua ãhrima, arïro carabɯ.

¹⁵ Eroparicɯ peegɯ anyupɯ erãre wapicurãre wiuami bajarã masare wejëmorãre. I bojorire, inure, i horare queoro corerã iiama erã wiumorã wapicurã anyua. Erã corediro sihajaa. Eropirã wejënɯgagãrirã iiama. Árïpehrerã deco mera erabonirãre masare wejëmorã ãhrama.

¹⁶ Eropigɯ erã anyua yarã surara, “Oã nɯcɯ ãhrima,” erã aricɯ peeabɯ. Erã cabayua weca peyarã ãhrama. Doscientos millones surara ãhrama.

¹⁷ Eropigɯ cabayua erã weca peyarã yɯ ïanirã òpa dehyoama. Erã sïporãrere cãhmotari suhri come suhri diari suhri, yahsari suhri, boreri suhri suhricɯama. Eropirã cabayuapɯ erã dipu yeea diarã iro dopa dehyoama. Erã disirogue peame, imica, azufre ùjuri imica sã wiriabɯ.

¹⁸ Eropiro cabayua disiro wiriri mera masare wejëabɯ. Árïpehrerã masa deco erabonirãre masa bajarãre wejëama. Eropirã peame mera imica mera, azufre ùjuri imica mera bajarã masare wejëama.

¹⁹ Erã cabayua erã disiro wiriri mera wejëama. Eropirã erã pore mera sã wejëama daja. Erã pore ojogorogue añaa dipu dopa bejabɯ. Eropirã iri pore mera camicɯcɯ iiama erã masare.

²⁰ Bajarã masa erã wejë duhanirãpɯ erã mera majarãre wejëcɯ ïaquererã erã ñeri iirare ne duhubirama. Watëare umupeo duhubirama. Erã goãmarã wéanirãre umupeo duhubirama. Erã wéanirãpɯ oro mera, plata mera, bronce mera, utã mera, yucɯ mera erã wéanirã ãhrama. Erã wéanirã ojocaribirama. Peebirama. Ñohmebirama. Erã eropa árïquerecɯ ta erãre masa umupeoama.

²¹ Eropirã erã wejë duhanirã gaji ñeri sãre ne bujawerebirama. Masare erã wejërare, erã nome mera erã ñero iirare, erã yajara sãre ne bujawere duhubirama erã.

10

Miri tūrugāre papera tūrugāre aīgārimi anyu

¹ Pūhrū gajigū turagū anyu ūmarogue dijaricū īhabū. Imica curu watope āhrami. Eropigū buibūgūda īgū dipuru weca peyabū. Īgū diapo ūmū majagū abe iro dopa gosesiriabū. Īgū űigari peame iro dopa goseabū.

² Eropigū miri tūrugāre papera tūrugāre īgū pāra tūrugāre opāmi īgū. Īgū guburu diayerū maja guburu mera wūariyague cūhrapi niguiami. Īgū guburu copū maja guburupū yebague cūhrapi niguiami.

³ Eropa niguigū yeea erā gaguiniguiro dopa ta īgū turaro gaguiniguiami. Īgū eropa gaguiniguiro pūhrū siete bupua wereniguirā carīrama.

⁴ Erā eropa wereniguicū peegū gojanūgarabū yūhū. Yū eropa gojanūgacū ta ūmarogue yūre wereniguiro carabū.

—Siete bupua erā arīrare gajirāre werebita. Eropigū irire goja aībita, arīro carabū yūre.

⁵ Īgū eropa arīra pūhrū wūariyague niguidigū, yeba niguidigū anyu īgū mojoto diayerū mera sīme mujuami ūmarogue.

⁶ Eropa sīme mujugū Goāmū eropa ojocariniguigū waī mera waīpeoami. Īgū Goāmūpū árīpehrerire, ūmūsiire, ūmūsi majarāre, i yebare, i yeba árīrāre, pagayarire, pagayari majarāre iigū āhrimi. Eropigū ōpa arāmi anyu:

—Goāmū mera diaye arīgū iiaa. Iripēta corerāra.

⁷ Seis anyua erā corneta dipurure erā purira pūhrū gajigū anyu īgū puritucū Goāmū iribojegue īgū “Ōpa iigūra,” īgū arīdiro dopa ta iigūcumī. Iribojegue masare irire ōaro werebiripū. Pūhrū īgū pohro majarāre, īgū yare weremūhtarāre ōaro werepehopū īgū. Iri īgū werepirare dohpaguere iigūcumī, arāmi anyu.

⁸ Īgū eropa arīra pūhrū ūmarogue yūre wereniguidiro dopa ta dipaturi wereniguigū carami daja. Ōpa arīgū carami yūre:

—Wūariyague niguigū yebague niguigū sihī anyu pohrogue waque. Eropa wagū papera tūrugāre īgū opari tūrugāre aīque, arīgū carami yūre.

⁹ Īgū eroparīcū peegū anyu pohrogue wahabū. Īgūre papera tūrugāre yū serēcū peegū ōpa arī yūhriami yūre:

—Aīque. Eropigū i papera tūrugāre baque mūhū. Mū ne bacū mome iro dopa ōaro imisīroca. Mū parugue mū acura pūhrū sūia waroca, arāmi yūre.

¹⁰ Īgū eroparīcū peegū iri tūrugāre anyure yū aīra pūhrū bahabū. Yū ne bacū mome iro dopa imisīabū. Yū ba acura pūhrū yū parugue sūiro carabū yūre.

¹¹ Yū eropa bara pūhrū ōpa arāmi yūre:

—Dipaturi bajarā masare, macari majarāre, yebari majarāre, baja disirori wereniguirāre, erā tauro oparā sāre pūhrū erā dohpa waborore wereyumuhtaque, arāmi yūre.

11

Perā Goāmū yare weremorāre were gojapū űū marire

¹ Pūhrū yūre queodigure odoreami Goāmū. Tuadigupē yoadigū āhrabū irigū. Irigūre odoregū ōpa arāmi yūre:

—Yaha wihire queogū waque. Iri wihi majañe yūre umupeori mesa sāre queoque. Eropigū iri wihiguere masare yūre umupeorā sāre queoque.

² Disiporo wirinūgaropūre queobita. Iripū yūre gamebirā erā cūhrapirapū āhraa. Erā cuarenta y dos aberī gohra Goāmū ya macare iri maca majarā sāre űero iirācoma. Eropigū queobita iripūre.

³ Eropigu yahare wererãre perãre obeogura. Mil doscientos sesenta nuri gohra yahare wererãcoma. Co suhri sañanirã árĩrãcoma erã yu weredorenirã, arĩ wereami yure.

⁴ —I yeba majarã tauro opu pohro pegu olivo waĩcari yucu niguia. Pegu sihãgori yucu sã iri yucu pohro niguia. Iri yucu oã perã yahare weremorã iro dopa ãhraa, arĩ wereami daja yure.

⁵ Eropirã erãre ìhaturirã erãre erã ñero iidiacũ erã disirogue pea porã wirimaaro soe wejẽpehocãroca erãre ìhaturirãre. Eropã ta erãre ñero iirãre wejẽrãcoma erã perã.

⁶ Eropiro erã perã erã deco aridorebircũ deco arisome. Eropiro yahare erã wereropẽ deco arisome. Eropirã maurire diyari poyacũ iirãcoma erã. Eropirã i yebare ñero wacũ iirãcoma erã. Árĩpehreri dohpa árĩrore, dohpa árĩrãre, masare ñero wacũ iirãcoma erã. Erã noho gamero iidiaropẽ eropa ñero wacũ iirãcoma i yebare.

⁷ Erã Goãmu yare weretuhajacũ ùhcãri gobegue árĩgu ñegu nugũ majagu wirigucumi. Eropigu Goãmu yare wererã erã perã mera gamequeãgucumi. Eropã gamequeãgu turatarinugagu erãre wejẽcãgucumi.

⁸ Ìgu eropa wejẽra pũru erã ya dũpuri mura wũari maca maja mague oyaroca. Mari Opure Jesucristore erã pabia wejẽra maca ãhraa iri maca. Iri maca majarã ñerã árĩrã, Sodoma majarã mura, Egipto majarã mura iro dopa ãhrama.

⁹ Erã dũpuri mura oyaro ùhrenũ òaro oya, gajinu deco erã ya dũpuri mura iri mare oyaroca. Eropirã árĩpehreri yeba majarã yujurãyeri, árĩpehreri cururi majarã yujurãyeri, árĩpehrerã yare wereniguirã yujurãyeri iri nucu nuri gohra erã ya dũpuri murare ìarãcoma. Eropirã iri nucu nuri gohra erãre yaadoresome.

¹⁰ Erã perã Goãmu yare weremũhtanirã i yeba majarãre erã ñero iira dipuwaja moanirã árĩrãcoma. Eropirã erã eropa sĩrinirã árĩcũ ìarã árĩpehrero majarã mucubirirãcoma. Eropã mucubirirã bosenu ii, erã basi gajinore eropa ocãrãcoma.

¹¹ Erã eropa iiquerecũ ùhrenũ pũru gajinu deco gohra Goãmu erãre masugucumi daja. Ìgu eropa masucũ erã dipaturi wahgãnugajarãcoma. Erã eropa wahgãnugajacũ ìarã árĩpehrerã bũrigã gũirãcoma erãre.

¹² Pũru ùmarogue bũrigã erãre perãre wereniguicũ peerãcoma masa. Òpa arĩri busuroca erãre:

—Ògue mũririque mũa, arĩri busuroca.

Erãre eropa arĩ wereniguirire busucũ peerã imica cururi watope mũria warãcoma. Erãre doonirã mura erã mũriacũ ìarãcoma.

¹³ Erã eropa mũriarisubu yeba turaro ñohmeroca. Eropã ñohmecũ ta iri maca maja wiri baja wiri mihrua dija waroca. Eropirã yeba ñohmero mera siete mil masa sĩa warãcoma. Gajirã dũhyarãpu uca wa, Goãmure ùmaro majagure “Turagu ãhrimi,” arĩ umupearãcoma pare ìgure.

¹⁴ I árĩpehreri eropa wara pũru pesubu masa erã ñero tarituhajanirã árĩrãcoma. Eropã tarira pũrugã ta dipaturi masa mata daja ñero tarirãcoma.

Seis corneta dipurure erã purira pũru gajigu puripu

¹⁵ Pũru seis corneta dipurure erã purira pũru gajigu anyu ìgu yarure puriami. Ìgu eropa puricũ ùmarogue turaro wereniguiro carabu. Òpa arĩro carabu: Dohpague mari Pagu, Cristo mera i yeba majarã tauro opu árĩgucumi. Eropigu eropa opu árĩniguigucumi Goãmu, arĩro carabu.

¹⁶ Eropirã Goãmu core oparã doarigue doarã veinticuatro Jesu yarã oparã Goãmu core mereja, ìgure umupeoama.

¹⁷ Eropã umupearã òpa arãma:

Gua opu Goãmũ, turatariagu āhraa mũhũ. Mũhũ negohraguere eropa árĩmuriyoro. Eropigu dohpague sãre eropa árĩniguiã. Pũhrũgue árĩgũca mũhũ. Mũ turari mera masa erã opu mũ árĩnũgacũ, “Ōhaa,” arãa gũa mũre.

¹⁸ Árĩpehrerã i yeba majarã mũre gamebirã mũ mera guarima. Dohpague erãre mũ dipuwaja moaburisubu āhraa. Sĩrinirã sãre mũ dipuwaja moaburisubu āhraa. Eropiro mũ yarãpũre ōarire erã iira wajare mũ oburinosubu āhraa. Yujurãyeri erã mũ yare weremũhtanirã árĩma. Eropirã erã gajirã mũ yarã mera árĩpehrerã mũre ōaro umupeonirã árĩma. Eropigu oparãre, bu árĩrã sãre mũ yarã erã árĩcũ ĩha ōaro ĩgũca mũhũ erãre. Eropiro i yeba majarãre goroweocorerãre mũ cóãburisubuno árĩro iiaa dohpague, arĩ umupeoama Jesu yarã oparã Goãmũre.

¹⁹ Erã eropa arĩ umupeora pũhrũ umaro maja wihi Goãmũ ya wihi ĩgu pãgũra wihi ĩhabũ. Eropirã iri wihi árĩri comorore ĩhabũ gũa. Iri comoro pohecague Goãmũ “Masare itamugũra,” ĩgu arĩ werepirapũ sañabũ. Gũa eropa ĩacũ ta miamaa, bupu paamaa, gajiropa busũmaa, i yeba ñohmemaa wahabũ. Deco yũsariyeri deco burĩgã umarogue dijaribũ.

12

Nomeore, pĩru sãre werepũ Ñũ

¹ Pũhrũ i yeba dohpa waborore umarogue dehyoabũ yũre. Eropa dehyoari gũhyadiaro maja āhrabũ. Ōpa ĩamũhtabũ: Ūmarogue nomeore ĩhabũ. Igo suhriro abe umũ majagũ iro dopa goesiriabũ. Eropigo abe ñami majagũ weca niguiamo. Opu ĩgu peyarino berore doce necã opari berore peyadigo niguiamo.

² Eropiro igo porãcũboro merogã dũhyabũ. Eropigo igo niji wahgũgo pũriro mera gaguiniguamo.

³ Pũhrũ dipaturi ĩhabũ daja umarogue: Wũagũ pĩrũre diagũre ĩhabũ. Siete dipu dipucũgũ āhrami. Árĩpehreri ĩgu dipu oparã erã peyarino berorire peyara dipu dihta āhrabũ. Eropigu diez cusaricũgũ āhrami ĩgu.

⁴ ĩgu pĩguru mera necã dipũrũre wejẽsiri medijuami. Árĩpehrerã necãre deco gohra wejẽsiri medijuami. Eropigu nomeo porãcũgo pohro niguiami pĩru. Igo magũgã dehyoacũ babu iirami.

⁵ Merogã pũhrũgã ta masa dehyoatuhami majigũgã. Árĩpehreri yeba majarã opu árĩbu āhrami ĩgũgã. ĩgu eropa opu turagũ árĩcũ masa ĩgũre tarinũgarã yujuro bojesome. ĩgu eropa masa dehyoacũ ta Goãmũ ĩgu doaro pohrogue ĩgũgãre aĩbeocãmi.

⁶ ĩgu eropa iicũ nomeopũ masa marirogue pĩrũre duhrigã wahãmo. Goãmũ ĩgu amuyudirogue duhrigã wahãmo igo. Eroguere mil doscientos sesenta nũri gohra Goãmũ igore ĩhadibumi.

⁷ Eropirã umarogue gamewejẽnũgãma. Migue waĩcũgũ anyu ĩgu yarã anyua sã pĩru mera gamequeãma. Erã eropa gamequeãcũ pĩru ĩgu yarã anyua mera Miguere gamequeãmi.

⁸ Eropirã Migue sã pĩrũre tarinũgãma. Eropigu pĩrũre ĩgu yarãre anyuare umarogue arĩnemodorebirami.

⁹ Eropigu wũagũ pĩrũre cóãcãmi Goãmũ. ĩgu pĩru watĩ ta árĩgũ iiami. Satana waĩcũgũ āhrimi. Iribojeguere ĩgu pĩru dũpũ dopa deyogũ árĩñumi. Eropigu árĩpehreri yeba majarãre gũyagũ āhrimi. Goãmũ ĩgũre cóãgũ ĩgu yarã anyua mera yebague cohã dijuami.

¹⁰ Pũhrũ umarogue turaro wereniguicũ peeabũ:

—Dohpague mari Pagũ masare taumi pare. Dohpague tamerare mari Pagũ mari Opu árĩgũ āhrimi ĩgu turarire ĩhmubu. Eropigu ĩgu obeodigu Cristo sã ĩgu opu

árĩrire ĩġu turarire ĩhmumi árĩpehrerãre. Watĩre umarogue árĩdigũre cohã dijuami i yebague. Eropiġu ĩġu turarire ĩhmumi mari Pagu. ĩġu watĩpu umuri nũcu, ñamiri nũcu Jesu yarãre, “Oã ñerã àhřima,” arĩ weresãġu iimi mari Pagure. Eropiġu mari acawererãre Jesu yarãre weresãġu árĩmi.

¹¹ Cristo Cordero waĩcuġu ĩġu di cóãro mera mari acawererã ĩġure umupeorã erã ñeri iirare cóãsũnirã árĩma. Eropa árĩrã watĩre tarinũġama. Eropirã õari buherire wererã, watĩre tarinũġama. ĩġu yare werera dipuwaja gajirã erãre wejẽdiaquerecũ ta, Cristo yare duhubirã árĩrã ĩġure tarinũġama.

¹² Eropirã mũa umaro majarã mucubirique. Watĩre ĩġu yebague cohã dijucũ ĩarã mucubirique. Mũa yeba majarãpu, wũariya majarã sã mojomorocũrã warãca mũa. Mũa pohrogue dijami watĩ. ĩġure dipuwaja moaboro merogã duhyaa. Eropiġu guataricãmi ĩġu. Mũa pohrogue ĩġu ejacũ mojomorocũro dujacũ iigũcumĩ ĩġu mũare, arĩ gaguinigiuro caricũ peeabũ.

¹³ Eropiġu pĩrupũ cohã dijudiġu nomeore, majiġuġã pagore nũrusia wahġami.

¹⁴ Eropiġu Goãmũ gaa wũagũ quẽ dũpũre ohamĩ igore masa marirogue igo wũũ duhri wahġaboro dopa. Erogue igo ejara pũhrũ uħre bojori õaro gajĩ bojori deco gohra õaro ĩhadibuami Goãmũ igore. ĩġu eropa ĩhadibucũ pĩru igore ñero iimasibirami.

¹⁵ Ero igo árĩcũ ĩagũ pĩru igore miudiagũ wũaro decore etocabeocãmi.

¹⁶ ĩġu eropa iiquerecũ yebapũ igore itamuabũ. Pĩru ĩġu disiro wiriri decore yebapũ yehrimaa wa uju aĩbeocãbũ.

¹⁷⁻¹⁸ Eropa wacũ ĩagũ pĩru guatariami. Eropa guagũ yujurãyeri igo pãramerã árĩturiarã mera gamewejẽġu wahãmi. Erãpu Goãmũ dorerire iirã àhřama. Jesu yare õari buherire ne duhubirã àhřama. Erã mera gamewejẽġu wahãmi. Eropiġu pĩru wũariya tũro pohro niguiami.

13

Perã nũġu majarãre werẽpu Ñũ

¹ Wũariya tũro niguiġu, nũġu majagũ iriya árĩġure ĩġu wahġãpacũ ĩhabũ. ĩġu siete dipu, diez gohra cusaricũġu àhřami. ĩġu cusari oparã erã peyarino berori peyãmi. Eropiro ĩġu dipure ĩġu waĩre ĩġu gojatura àhřabũ. ĩġu waĩ iri ñeri waĩ árĩro Goãmũre ĩhaturiri waĩ àhřabũ.

² Eropiġu ĩġu nũġu majagũ yee dorogũ guagũ iro dopa bejãmi. Eropiġu bugu iro dopa guburicũġu àhřami. Eropiġu yee wũagũro iro dopa disirocũġu àhřami. Eropiġu pĩrupũ ĩġu turarire ohamĩ nũġu majagũre. Eropa ogũ ĩġure ĩġu opu doaro apigũ ĩġu iro dopa ta masa bajarãre dorecũ iiami pĩru nũġu majagũre.

³ ĩġu nũġu majagũ dipuru yuju dipuru camirocũri dipuru dopa bejabũ. Iri camiro ĩġure wejẽbocurira camiro árĩquerero yarira camiro àhřabũ. Iri dipuru ojocaricũ ĩarã, uca wahãma i yeba majarã árĩpehrerã. Eropa ĩha ucarã, nũġu majagũre “Turagũ àhřimi,” arĩ umupeoama. Eropirã ĩġu yarã wahãma masa.

⁴ Eropirã nũġu majagũre pĩru ĩġu turarire ocũ ĩarã masapũ ĩġure pĩrure mereja umupeoama. Eropirã nũġu majagũ sãre mereja ĩġure umupeoama. Eropa umupeorã õpa arãma:

—Ne gajigũ mũa iro dopa turagũ marimi. Gajigũ mũare ne tarinũġamasibeamĩ, arĩ umupeoama masa nũġu majagũre.

⁵ Eropiġu ĩġu nũġu majagũ “Turatariagũ àhřimi,” erã ĩġure arĩquerecũ ta, ĩġu Goãmũre ñero wereniguiquerecũ ta eropa pepicãnimi Goãmũpu. Eropiġu cuarenta y dos aberi gohra ĩġu nũġu majagũ masare dorenigũcumĩ. Iripẽta ĩġu opu árĩcũ ġahmemĩ Goãmũ.

⁶ Eropigu Goãmure ñero wereniguiami ïgu. Ïgu waïre, ïgu wihire, ùmarogue ïgu árïro, ïgu pohro majarã sãre ñero wereniguiami nugu majagu.

⁷ Eropigu Goãmũ yarãre gamewejëgu erãre tarinugãmi. Ïgu eropa tarinugaquerecũ ta eropa ïacãniami Goãmũ. Goãmũ ïgu eropa iidorebiricũre iisome ïgu. Eropigu árïpehrerã i yeba majarã tauro opu árïnirami nugu majagu. Árïpehreri cururi majarã, árïpehreri yebari majarã tauro, árïpehreri macari majarã tauro, árïpehrerã yare wereniguirã tauro opu árïnirami ïgu.

⁸ Eropirã árïpehrerã i yeba majarã ïgu nugu majagu pohro mereja ïgure umupeorãcoma Goãmũ yarã árïbirãpu. I yebare Goãmũ ïgu ïhacũnuguboro core ïgu yarã árïmorãre ïgu mera árïniguimorãre erã waïre gojatutuhañumi. Iripũ ïgu eropa gojaturapũ Cordero erã wejëdigu yapũ ãhraa. Iripũ erã waïre gojatubirã dihta Goãmũ yarã árïbirã nugu majagure umupeorãcoma.

⁹ Gamiricurã ãhraa mũa. Eropirã peeque mũa Jesu yarã árïrã.

¹⁰ Árïpehrerã mũare peresu iinirãre erã sãre peresu iigucumi puhru. Árïpehrerã masare ñose wejëñirãre erã sãre ñose wejëgucumi puhru. Irire masirã mari Goãmũ yarã ñero tariquererã ta ïgure cóãbiricãrã. Eropirã yujuro boje ïgure guñaturarã.

¹¹ Puhru gajigu nugu majagure ïhabu daja. Yeba pohecague ïgu árïdigu ïgu wiriricũ ïhabu. Pecusaro oveja cusaro iro dopa bejari cusaro cusarocugu ãhrami. Eropa árïqueregu pïru iro dopa wereniguiami.

¹² Eropigu nugu majagu árïmũhtadigupu puhru árïdigure opu acuami. Ïgu eropa opu acugupu árïpehreri yeba majarãre árïmũhtadire umupeodreami. Árïmũhtadi nugu majagu erã wejëbocuridi camiro yaridigu ãhrami.

¹³ Eropigu puhru árïdigu deyoro moarire ii ïhmuami masa erã ïha ùcaboro dopa. Eropa ïgu masa erã ïaro peame wũari peame ùmarogue dijaricũ iiami.

¹⁴ Eropigu árïmũhtadigu ïgu ïhuro gajigu nugu majagupu deyoro moari mera masare gũyãmi, "Ihĩ mũa umupeobu ãhrimi," arïgu. Eropigu ïgu gajigu nugu majagu árïmũhtadigure wéadreami masare. Ïgu árïmũhtadigu ñoserimiji mera erã ñosedigu árïqueregu ta ojocarigu ãhrami. Ïgu iro dopa bejagure ta wéadreami gajigu nugu majagu masare. Erã eropa iicũ ïagu Goãmũ dooqueregu ta eropa ïacãniami.

¹⁵ Eropigu puhru árïdigu nugu majagupu árïmũhtadire wéadigure ojocaricũ iiami masare ïgu doreboro dopa. Eropigu wéadigupu erã ïgure umupeobirãre wejëdoreami.

¹⁶ Eropigu árïpehrerãre erã mojotori diayepu sãre ïgu waïre gojatudreami nugu majagu puhru árïdigu. Erã mojotorire gojatubirinirãre erã diaporire gojatudreami ïgu waïre. Bu árïrãre, oparãre, doberi oparãre, mojomorocurãre, erã pohro majarãre, erã pohro majarã árïbirãre, árïpehrerãre ïgu waïre gojatudreami.

¹⁷ Ïgu árïmũhtadigu nugu majagu ïgu waïre, ïgu numerore gojatubirãre ne asũdorebirami. Eropigu erãre duadorebirami.

¹⁸ Irire ðaro masique mũa. Pee masirã árïrã nugu majagu ïgu numerore ðaro ïha masique. Iri numero ùma waĩ iro dopa ãhraa. Iri numero seiscientos sesenta y seis gohra ãhraa.

14

Goãmũ ïgu taunirã mama bayariñere bayañorã

¹ Puhru Siõn waĩcudigu utãgu weca niguigure Corderore ïhabu. Ïgu mera ciento cuarenta y cuatro mil masa ãhrama. Erã ïgu ya waïre ïgu Pagu ya waĩ sãre erã diaporire erã gojatunirã ãhrama.

² Eräre yu ñacũ ta ɯmarogue busuro carabu. Wɯari utãmu busuro dopa ta, bupu ïgu wɯaro busuro dopa ta busuro carabu. Eropigu arpa waĩcũrire erã buamutẽro dopa ta busuro carabu.

³ Erã ciento cuarenta y cuatro mil masa bayarã ãhrama. Ero opa ïgu doaro pohro wapicũrã gajiropa bejarã, Jesu yarã oparã sã core bayarã ãhrama erã. Erã bayariñe mama bayariñe ãhrabu. Iri bayarire erã dihta masiama. Cristo ïgu taunirã dihta iri bayarire masiama. Erã i yeba árĩnirã mura ïgu aĩ mujunirã ãhrama.

⁴ “Ne ñerire iisome,” arĩnirã ñerire iibirinirã ãhrama. Ne erã yujusubugã nome mera ñero iibirinirã ãhrama. Eropirã Corderore ñhacũnirã árĩrã, ïgu yare eropa iiniguimurama. Eropigu erãre ñerã watope árĩnirãre ïgu taumorãre aĩami Goãmũpũ. Eropa ïgu taunirã árĩrã, Goãmũ yarã árĩmorã, Cordero yarã sã árĩmũhtanirã ãhrama.

⁵ Eropirã erã mera majarã ne yujugu guyagu marami. Eropirã Goãmũ ïgu pepicã ñeri iira dipuwaja marirã ãhrama erã.

Ƴrerã anyua weremedijuñorã

⁶ Pũhrũ ɯmarogue wũugũre anyure ñhabũ. ïgu i yeba majarãre árĩpehreri cururi majarãre, árĩpehrerã yare wereniguirãre, árĩpehreri yebari majarãre õari buherire werebu ãhrami. Iri buheri ne gohrotobea. Eropa árĩniguicãa.

⁷ Eropigu anyu gaguinigu õpa arĩ medijuami:

—Goãmũre güique. “Turatariagu, õatariagu ãhrimi,” arĩ umupeoque ïgũre. Dohpaguere masare ïgu dipuwaja moaburibusu árĩro iiaa. ïgu ɯmũsire, yebare, pagayarire, mũtayarigã sãre iidigu ãhrimi. Eropirã ïgũre mereja umupeoque, arĩ gaguinigu dijuami anyu.

⁸ ïgu eropa arĩra pũhrũ gajigu anyu ɯmaro wũugũ õpa arĩ medijuami:

—Erãre cóãcãmi. Wɯari maca Babilonia waĩcũri maca majarãre cóãcãmi Goãmũ. Erã ïgu cóãnirãpũ árĩpehrerã gajirãre ñero iicũ iima. Masa erãre ñhacũrã, ñerire ɯaribejarã, goãmarã wéanirãre umupeoma. Merericũrã vinore erã turaro ɯaribejaro dopa ta erã ñerire turaro ɯaribejama Babilonia majarãre ñhacũrã, arĩ were medijuami gajigu anyu.

⁹⁻¹⁰ Erã perã anyua eropa arĩra pũhrũ gajigu anyu erã pũhrũ wũugũ gaguinigu õpa arĩ medijuami ïgu sã:

—Árĩpehrerã nũgu majagũre umupeorãre, ïgũre wéadigũre umupeorãre erã diaporire, erã mojotorire ïgu waĩre gojatunirãre dipuwaja moagũcumi Goãmũ. Erã mera guagu erã tamerare turaro dipuwaja moagũcumi Goãmũ. Eropigu Goãmũ erãre bũrigã dipuwaja moaniguigũcumi cãdijiro mariro. Nũgu majagũre umupeorã árĩpehrerã peamegue warãcoma. Eroque bũrigã pũriroca erãre. Azufre waĩcũri mera erã dihura peame árĩroca. Goãmũ yarã anyua, Cordero sã erã ñhuro ñero tarirãcoma erã.

¹¹ Iri peame eropa imicacũniguicãroca. Ne yarisome. Erãre eropa pũriniguicũ iiroca. Árĩpehrerã nũgu majagũre mereja umupeorãre eropa pũriniguicroca. Ƴmuri sãre, ñamiri sãre eropa pũriniguicãroca sooro mariro erãre. ïgu nũgu majagũre ïgu wéadigũre umupeorã, ïgu waĩre erã gojatunirã sã, eropa ta ñero tarirãcoma, arĩ medijuami anyu.

¹² Eropigu õpa arĩ werea mũare ire: Mũa erã eropa ñero tariborore masirã, Goãmũ yarã ïgu dorerire iirã, Jesure cóãbirã árĩrã, ïgu yare duhubiricãque. Ñero tarirã árĩquererã ta Goãmũ yare duhubiricãque, arãa yũhũ mũare.

¹³ Pũhrũ ɯmarogue yũre wereniguiro caracũ peeabũ daja. Ƴpa arãmi yũre:

—Ire gojaque mũhũ. Goãmũ yarã ïgũre cóãbirã árĩnirã dohpaguere mũa sĩrira pũhrũ sãre õaro mucubirirã árĩrãca mũa, arĩ medijugu carami yũre. ïgu eropa arĩra pũhrũ Espĩritu Santopũ õpa arĩnemoami daja:

—Eropa ta āhraa. Diaye ta āhraa. Erā turaro erā mohmerire duhpiicā soorācoma. Umarogue erā wacū ōaro erā iirare guñagucumi Goām. Eropigū erāre ōaro iigucumi. Eropirā erā mucubirirā árīrācoma, arīnemoami Espiritu Santo.

Pohe maja oteri ducare mari beye airo dopa ta Goām ĩgu yarāre beye aĩgucumi. Ñerāpūre boje beye dobogucumi, arī gojañumi Ñu

¹⁴ Pūhrū imica curu boreri curure ĩhabū. Iri curu weca masū dopa bejagū doámi. ĩgu oro bero opu ĩgu peyarino berore peyámi. Eropigū matamiji usiri mijire opámi ĩgu.

¹⁵ Pūhrū gajigū anyu Goām wihigue árīdigū wirirami. Eropa wiririgū turaro gaguiniami imica curu weca doagūre:

—Mūhū matamiji mera pohe maja ducare i yeba maja ducare tabe aĩpehocāque. Dohpaguere mū queodiro ejaa. Dūca boretuhabū, arāmi anyu.

¹⁶ ĩgu eroparīcū peegū ĩgu matamiji mera i yebare tāranugami ĩgu imica curu weca doagū. Eropa tāranugagū i yeba maja ducare airo dopa iiami.

¹⁷ Pūhrū gajigū anyu sā Goām wihigue árīdigū wirirami. ĩgu sā matamiji usirimijire opámi.

¹⁸ Eropigū gajigū anyu Goāmure umupeori mesa pohrogue árīdigū wirirami. ĩgūpū mesa maja peamere ĩhadibugū āhrami. Eropa wiririgū matamiji usirimiji opagūre gaguiniguiami:

—Mūhū matamiji mera i yeba árīri pohere, igui pohe maja ducare aĩque. Iguipū ñiituhabū, arī gaguiniguiami.

¹⁹ ĩgu eroparīcū peegū anyu ĩgu matamiji mera i yebare tāragū, iguitōrire wírta aĩami. ĩgu eropa iira pūhrū iritōrire iguitōrire ĩgu ñatīarogue cōhámi. ĩgu eropa ñatīaro dopa ta Goām ĩgūre gamebirāre turaro guagū, dipuwaja moagucumi.

²⁰ Iri maca turo pohro erā ñatīaro iri iguitōrire ñatīama. Ero erā ñatīacū igui deco wiriro dopa di wiriabū. Trescientos kilómetros yoariya, yuju metro ōaro gajī metro deco ũhcāriya āhrabū di mera. Irire ĩha masiabū. Yujunū anyu Goāmure gamebirāre ñerire iinirāre gameneo erā ñeri iira dipuwaja moagucumi. ĩgu eropiicū masa bajarā sīrirācoma. Eropa sīrirā di pagari cóārācoma, arī masiabū yūhū.

15

Masa erā ñero tariborore anyua apituñorā masare

¹ Pūhrū umarogue gajiroa árīrore ĩhabū. Gūhyadiaro árīro i yebague dohpa waborore ĩhmuriñe āhrabū. Ōpa ĩhabū: Siete anyua āhrama. Goām guagū siete suburi masare dipuwaja moatubu iiami. Eropirā erā siete anyuapū dipuwaja moadore ĩgu apimorā āhrama.

² Anyuare yū ĩara pūhrū wūariyare ōaro deco suririya dopa árīriyare ĩhabū. Iriya peame mera árīriya āhrabū. Eropigū iriya pohro niguirāre nūgū majagūre ĩgūre wéadigū sāre tarinūganirāre ĩhabū. Erā nūgū majagū numerore ĩgu ya waĩ maja numerore gojatudorebirinirā āhrama. Ero niguirā arpa waĩcūri būamutēire opáma. Iri būamutēri Goām ĩgu ora āhrabū.

³ Eropirā Goām pohro majagū Moise ya bayarire bayarā iinama. Cordero ya bayariñe sāre bayarā iinama. Ōpa arī bayáma:

Gūa opu mūhū Goām turatariagu āhraa. Mū iirare ĩarā ĩha ũca wahaa gūa. Mū iira ōataria. Mūhū árīpehreri yeba majarā tauro opu āhraa. Ōaro gūyaro mariro diaye iiaa mūhū.

⁴ Árīpehrerā mūre gūima. Árīpehrerā mūre “Turagu āhrimi,” arīrācoma. Mū dihta ñeri marigū āhraa. Árīpehrerā i yeba majarā mū pohrogue ejarā mereja mūre

umupeorācoma. Eropa ta iirācoma erā árīpehrerā ðaro m̄ iirare ĩarā, arĭ bayarā ĩama erā.

⁵ P̄hr̄m̄ umarogue ĩhamemujuḡm̄, Goām̄m̄ ya wihire p̄ḡũra wihire ĩhab̄m̄. Iri wihigue Goām̄m̄ ĩḡm̄ doreri ĩḡm̄ gojara mijiri utā mijiri erā dibura mijiri āhrab̄m̄.

⁶ Iri wihire yu ĩacũ ta siete anyua iri wihi pohecague árĭnirā wirirama. Erā Goām̄m̄ ĩḡm̄ dipuwaja moadoreḡm̄ ĩḡm̄ apimorā āhrama. Erā n̄c̄m̄ erā dipuwaja moaburire opáma erā anyua. Ōari suhri, boreri suhricurā āhrama. Eropiro erā coretihbi weca oro gasiro mera tuādiunirā āhrama.

⁷ Iri wihigue árĭnirā erā wiriricũ wapicurā gajiropa bejarā mera majaḡm̄ erāre siete anyuare oroparire ohami. Iripari Goām̄m̄ gua ĩḡm̄ dipuwaja moadoreburi mera ðaro ujuturiab̄m̄ iripari. ĩḡm̄ Goām̄m̄ eropa árĭniguiḡm̄ āhrimi.

⁸ ĩḡm̄ iriparire erāre ocũ ta Goām̄m̄ wihi pohecague ĩḡm̄ goesiriri mera ĩḡm̄ turari mera imicac̄m̄ sehya wahab̄m̄. Iri wihi eropa imicac̄m̄ sehya wacũ iri wihire ne yujuḡm̄ ñaja masiya marab̄m̄. Siete anyua Goām̄m̄ dipuwaja moadoreḡm̄ ĩḡm̄ apidiro dopa ta erā masare dipuwaja moatura p̄hr̄m̄ dipaturi iri wihigue ñajamasirācoma daja. ĩḡm̄ dipuwaja moaboro core ñaja masiya mara. apidiro dopa ta erā masare dipuwaja moatura p̄hr̄m̄ dipaturi iri wihigue ñajamasirācoma daja. ĩḡm̄ dipuwaja moaboro core ñaja masiya mara.

16

Goām̄m̄ masare ĩḡm̄ dipuwaja moaborore werep̄m̄

¹ P̄hr̄m̄ Goām̄m̄ wihigue turaro wereniguero carab̄m̄. Siete anyuare wereḡm̄ iigu carami:

—Goām̄m̄ ĩḡm̄ tarinuganirā mera guami. Eropirā ĩḡm̄ dipuwaja moadorerare iique. Eropirā dohpaguere siete pari dic̄m̄ yebague pisiri medijurā waque i yeba majarāre, arĭ wereniguiḡm̄ carami.

² Eroparĭcũ peeḡm̄ árĭm̄htadiḡm̄ anyu ĩḡm̄ oparipa dic̄m̄ yebague pisiri medijuami. ĩḡm̄ eropa pisiri medijucũ n̄ḡm̄ majaḡm̄ waĭre gojatunirā ĩḡm̄ wéadiḡm̄ umupeonirā ñero camic̄m̄. Iri camĭ turaro p̄riyoro erāre.

³ ĩḡm̄ eropa pisirira p̄hr̄m̄ gajiḡm̄ anyu daja ĩḡm̄ oparipa dic̄m̄ pisiri medijuami daja w̄ariyague. ĩḡm̄ eropa pisiricũ iriya diya wahab̄m̄. Sĭridiḡm̄ di iro dopa āhrab̄m̄ iri di. Eropa wacũ iriya pohecague árĭnirā sĭripehrea waháma.

⁴ Perā eropa pisiri dijura p̄hr̄m̄ gajiḡm̄ anyu ĩḡm̄ oparipa dic̄m̄ pisiri medijuami daja mārigue, iri māri diparigue s̄are. ĩḡm̄ eropa pisiricũ māri diyari dihta wahab̄m̄.

⁵ Eropa wacũ ĩaḡm̄ gajiḡm̄ anyu mārire coreḡm̄ ðpa arĭḡm̄ carami:

—Goām̄m̄, m̄h̄m̄ ñeri mariḡm̄ āhraa. Dohpague s̄are eropa árĭniguicāḡm̄ āhraa m̄h̄m̄. Iribojegue s̄are eropa árĭniguicām̄rib̄m̄ m̄h̄m̄. Eropiḡm̄ dipuwaja moaḡm̄ diyarire iigu diaye ĩab̄m̄ m̄h̄m̄.

⁶ N̄ḡm̄ majaḡm̄ yarāp̄m̄ m̄ yarāre wejērā di cóácũ iima. M̄ yare wererā s̄are wejērā di cóácũ iima erā. Erā eropa wejēra dipuwaja iriyari diyari wahab̄m̄ erā ihriburi. Ōpa ta m̄ ĩcũ gahmeama erā, arĭḡm̄ carami mārire coreḡm̄ anyu.

⁷ ĩḡm̄ eropa arĭra p̄hr̄m̄ Goām̄m̄re umupeori mesague wereniguero carab̄m̄ daja:

—Eropa ta āhraa. Goām̄m̄ gua opu turatariagu āhraa m̄h̄m̄. Ḡyaro mariro, queoro masare beye, dipuwaja moa m̄h̄m̄, arĭ wereniguero carab̄m̄.

⁸ Ūrerā anyua erā pisirira p̄hr̄m̄ gajiḡm̄ anyu ĩḡm̄ oparipa dic̄m̄ pisiri medijuami daja. Abe um̄ majaḡm̄ weca pisiri medijuami. ĩḡm̄ eropa pisiricũ abere masare turaro asicũ ĩami Goām̄m̄.

⁹ Eropigu abe umu majagu masare turaro asiami. Eräre eropa asicũ erã Goãmu eräre igu dipuwaja moadorecũ masirã, igure ñero wereniguiama masa. Eropa ñero tariquererã ta erã ñero iirare ne bujawerebirama. Eropirã duhubirama. Goãmure “Turagu ahrimi,” arĩ umupeodiabirama.

¹⁰ Wapicurã anyua erã pisirira puhru gajigu anyu daja igu oparipa dicurire pisiri medijuami daja. Nugu majagu igu doaro weca pisiri medijuami. Opu doaro ahrabu igu doaro. Igu eropa pisirira puhru igu yarã arĩri yebague naitiãro wahabu. Eropirã igu yarã masa ñero pũricũ gucurire cũridihuama.

¹¹ Eräre ñero pũricũ ta, erã ñero camicurã ta Goãmure umaro majagure ñero wereniguiama. Erã ñero iirapure bujawerebirama. Eropirã irire duhubirama.

¹² Yuju mojotocu majarã anyua erã pisirira puhru gajigu anyu daja igu oparipa dicurire pisiri medijuami daja. Eufrate waicuriya wuariyague pisiri medijuami. Igu eropa pisiricũ iriya bojomerea wahabu. Abe muririro majarã oparã erã gamewejẽrã warã erã iriya taribujariboro dopa eropa iiami.

¹³ Puhru urerã watẽare tarumurã iro dopa bejarãre ihabu. Yujugu tarubugu pĩru pohecague arĩdigu igu disirogue wirirami. Gajigu tarubugu watĩ nugu majagu disirogue wirirami. Gajigu tarubugu watĩ daja “Goãmure yare weregu ahraa,” arĩ guyadigu ya disirogue wirirami.

¹⁴ Eropirã erã urerã watẽa tarumurã iro dopa bejarã deyro moarire ii ihmurã ahrama. Eropirã arĩpehrero majarã oparãre gamenerecũ iama erã basi Goãmure mera gamewejẽdorerã. Erã eropa gamewejẽburinu Goãmure turatariagu arĩpehrerãre igu dipuwaja moaburinu, pehreburinu arĩroca.

¹⁵ Ero coregue opa arĩmi Jesu guare: Īaque mua. Yajari masu igu yajagu ariro dopa ta yu sã guñaña mariro ariguca. Yu ariborore ðaro coredigu mucubirigu arĩgucumi. Igu yaha arĩburire iinigidigu ñeri marigu mucubirigucumi. Yu mera arĩgucumi. Eropa iidigu arĩgu yu dujaricũ guhyasĩrisome igu, arĩmi Jesu guare.

¹⁶ Eropirã urerã watẽa i yeba majarã tauro oparãre gamewejẽcũ iituhãma. Erã gamewejẽro Hebreo ya disiro mera Armagedon waicua.

¹⁷ Seis anyua erã pisirira puhru daja gajigu anyu igu oparipa dicurire imica cururi weca pisiri medijuami daja. Igu eropa pisirira puhru Goãmure wihigue igu opu doarogue turaro wereniguiro carabu:

—Iripẽta arĩroca, arĩro carabu.

¹⁸ Igu eroparicũ ta miamaa, bupu pamaa, gajiropa busumaa, guhyaro yeba ñohmeabu. I yeba masa erã arĩnugara puhru eropa siari ñohmebirabu i yeba. Gajisubu ñohmediro tauro guhyaro yeba ñohmemaabu.

¹⁹ Eropa ñohmecũ wuari macare Babilonia waicuri macare uhrema yehremaa wahabu. Eropiro paga macari i yeba arĩri macari dija wahabu. Eropigu Babilonia waicuri maca majarãre wuari maca majarãre guñãmi Goãmure eräre dipuwaja moabu. Erã ñerire iiri dipuwaja erã mera turaro guãmi. Eropa guagu eräre burigã dipuwaja moãmi.

²⁰ Igu eropa iicũ arĩpehreri nuguri, utã yucu sã pehrea wahabu. Eropiro ne marabu.

²¹ Eropiro decoyeri pagayeri yusariyeri yebague masa weca dijarabu. Arĩpehreri decoyeri cuarenta kilo nucuriyeri ahrabu. Erã weca iri eropa dijaricũ Goãmure eräre igu turaro dipuwaja moacũ masirã ñero wereniguiama masa Goãmure.

17

Ñerire igore dipuwaja moadoregucumi, arĩ werepu Ñu

¹ Puhru siete parire oparã anyua mera majagu yu pohrogu eragu opa arãmi yure:

—Īagū arique. Diari bajayari weca doagore ũma mera ñero iiricudigore Goãmu ĩgu dipuwaja moaborore ĩagū arique mũhu.

² I yeba majarã oparã igo mera ñero iiro dopa ta igo yapũre gamema. Goãmũpũre gamebirama. I yeba majarãre igo sihu merẽcũ iiro dopa ta, erã mera igo ñero iiro dopa ta igo masare ñero iirire ũaribejacũ iimo igo. Eropa iigo árĩpehreri ñerire erã iicũ iimũrimo igo masare, arĩ wereami anyu yũre.

³ Īgu eropa arĩra pũhrũ Espĩritu Santo yũre deyoro moarire ĩacũ iiami. Eropĩgu anyu masa marirogue arĩ wahgãmi yũre. Ero igo nomeore ĩhabũ. Igo nũgu majagũ diagũ weca peyago ãhramo. Nũgu majagũpũ ĩgu dũpũ baja waĩ erã gojatudigu ãhrami. Iri waĩ ñeri waĩ Goãmũre ñeri wereniguiiri waĩ ãhrabũ. Eropĩgu siete dipucũgu, diez gohra cusaricũgu ãhrami nũgu majagũ.

⁴ Eropĩgo nomeopũ õaro yahsari suhri oparã erã sañarino suhrire sañadigo ãhramo. Diari suhri sãre sañadigo ãhramo. Baja orore, wajacũri ũtãre, perlayeri sãre tuhura suhrirore sañadigo ãhramo igo. Eropĩgo oropare opãmo igo. Iripare dicũri ñeri igo iira ãhrabũ. Ñero iigo bũrigã ñero iidigo árĩmo igo. Iri ñeri Goãmũ ĩgu ĩadiabirira ãhrabũ.

⁵ Igo diapo igo waĩ erã gojatudigo ãhramo. Iri waĩre õaro masibea mari. Őpa arĩ gojatura ãhrabũ igo diapogue: “Wũari maca Babilonia ãhrimo. Igo árĩpehreri ñeri iinũgadigo ãhrimo. Árĩpehrero majarã erã ñerire, Goãmũre erã gamebiririre iinũgadigo ãhrimo. Eropirã erã igore ĩhacũrã ñetariaro iirã iima,” arĩ, igo diapore erã gojatudigo ãhramo.

⁶ Eropa igo ĩagũ igo bajarã Goãmũ yarãre igo wejẽdigo árĩcũ masiabũ yũhu. Mererã erã mucubiro dopa ta igo erãre wejẽgo erã di cóãcũ ĩago mucubiridigo ãhramo igo. Jesure erã cóãbiriri dipuwaja erãre wejẽdigo ãhramo igo.

Igore ĩagũ, ĩha ũca wahabũ.

⁷ Eropĩgu ĩgu anyu arãmi yũre:

—¿Duhpĩgu ĩha ũca wahari mũhu? arãmi yũre. —Mũ masibirirare mũre ĩhmũgũra. Igo nomeore mũre weregũra. Igo peyagũ sãre weregũra. Īgu nũgu majagũ ãhrimi. Eropĩgu siete dipucũgu, diez cusaricũgu ãhrimi.

⁸ Īgu mũ ĩadigu iribojegue árĩdigu árĩmi. Dohpague marimi ĩgu. Pũhrũ ĩgu ũhcãri gobegue árĩdigu wiriri dehyoagũcumi daja. Īgu eropa wiririra pũhrũ dederebu peamegue wagũcumi. I yeba majarã ĩgu dehyoacũ ĩha ũca wa, ĩgũre umupeorãcoma. I yeba árĩboro core Goãmũ ĩgu yarã árĩmorãre erã waĩre gojatudigu árĩmi. Īgu gojatubirirã ãhrima nũgu majagũre umupeorã. Īgũpũ iribojegue árĩdi árĩmi. Dohpaguepũre marimi. Pũhrũ dipaturi dehyoagũcumi daja. Eropirã masa ĩgu dehyoacũ ĩarã, ĩha ũca warãcoma.

⁹ “Dohpague yũ wereburire õaro masidiarã, õaro peerãca mũa, arĩnemoami yũre daja. Eropirã pee masirã árĩque mũa. Nũgu majagũ dipu, siete dipu siete ũtã yucũ iro dopa ãhraa. Iri ũtã yucũ weca peyamo igo ñero iiricũgo.

¹⁰ Iri dipu siete oparã sã iro dopa ãhraa. Bajarã masa tauro oparã ãhrima. Cinco oparãre cóãtuhama. Gajĩgu erã pũhrũ árĩgu opũ ãhrimi dohpague. Gajĩgũpũ pũhrũ opũ ñajagũcumi. Eropa ñajagũ merogã opũ árĩgũcumi ĩgu.

¹¹ Eropĩgu nũgu majagũ diagũ core árĩdigu, dohpague marigu erã siete oparã pũhrũ opũ árĩgũcumi. Siete oparã mera majagũ ãhrimi. Pũhrũ peamegue dederea wagũcumi.

¹² “Nũgu majagũ cusari diez cusari diez oparã iro dopa ãhraa. Bajarã masa tauro oparã ãhrima. Erã oparã ñajanibeama dohpa. Pũhrũgue oparã ñajarã merogã oparã árĩrãcoma. Yoari boje oparã árĩdoresome erãre. Eropa oparã árĩrã nũgu majagũ mera oparã árĩrãcoma.

¹³ Erã diez oparã yujuro mera pepirã árĩrãcoma. Eropirã erã nũgu majagure erã ya yebari majarã tauro opu acurãcoma.

¹⁴ Eropirã Cordero mera gamewejẽ warãcoma erã. Erã eropa gamewejẽquerecũ ta Cordero ãgu beyenirã mera ãgure ne cóãbirinirã mera erãre tarinũgarãcoma. ãgu árĩpehrerã gajirã tauro opu ãhrimi. Eropigu erãre tarinũgagucumi,” arãmi anyu yũre.

¹⁵ Ire yũre werenemoami anyu:

—Ñero iiricũgo maũri weca doago iimo. Iri maũri õpa iro dopa ãhraa: Baja yebari majarã, baja cururi majarã, baja disiri wereniguirã iro dopa ãhraa iri maũri. Erã bajarã weca ãhrimo igo.

¹⁶ Nũgu majagu, diez oparã mera ñero iiricũgore ãhaturirãcoma. Erã diez oparã nũgu majagu mera igore goroweopeho igo yare emapehocã, suhri marigo cóãrãcoma igore. Eropa iirã igo dũpũre barãcoma. Erã eropa iira pũhrũ igore soepehocãrãcoma.

¹⁷ Erã diez oparã yujuro mera pepirã nũgu majagure erã ya yeba majarã tauro opu acurãcoma. Erã eropa iicũ apimi Goãmũ ãgu gamediro dopa ta iibure. Eropigu nũgu majaguru opu árĩgucumi. Árĩpehreri Goãmũ ãgu iribojegue ãgu werediro dopa ta ãgu iira pũhrũ nũgu majagure cóãgucumi.

¹⁸ Igo mũ ãadigo mera õpa arĩ buhema: Igo wũari maca Babilonia waĩcũri maca iro dopa ãhrimo. Árĩpehrerã gaji macari majarã tauro ãhrima iri maca majarã, arãmi anyu yũre.

18

Babilonia waĩcũri maca cohoyoro

¹ Pũhrũ gajigu anyure umarogue dijarigure ãhabũ. ãgu opu gohra ãhrami. Eropigu ãgu gosesiriri árĩpehreroguerẽ õaro boyoro wahabũ.

² ãgu eropa dijara pũhrũ turaro gaguinigu wereami:

—Cóãcãmi. Babilonia waĩcũri macare wũari macare iri maca majarã sãre cóãcãmi. Dohpaguere watẽa bajarã ñerã dũpu deyobirã sã iri maca mũraro árĩrã iima. Ñerã mirimagũ porã majarã sã masa erã ãha doorã iri maca mũrarore árĩrã iima.

³ Iri maca majarã mũra árĩpehreri yeba majarãre goroweonirã árĩma. Eropirã baja yebari majarã tauro oparã iri maca majarãre pee Goãmũre cóãnirã árĩma. Erã ñeri uaribejarire iidiarã cóãnirã árĩma Goãmũre. Iri maca majarã baja gajinore wajapagari duarire gamenirã árĩma. Eropirã gaji macari majarã erãre duarã pagari dihta wajatanirã árĩma, arĩ wereami anyu.

⁴ Pũhrũ dipaturi umarogue wereniguicũ peeabũ. Õpa arĩro carabũ iri macare cóãboro core ãgu wereniguirẽ:

—Mũa yaharã, iri maca majarã mera árĩbircãque mũa. Iri maca majarã mera mũa árĩcũ mũa sãre dipuwaja moagucumi. Eropirã iri macague ñero iirire ãhacũbircãque.

⁵ Ero ñero iira baja árĩcãa. Iri maca majarã yoari boje bũrigã ñerire iituhajama. Eropigu yũhũ Goãmũ iripẽta erã ñero iicũ gahmea. Eropigu erãre dipuwaja moagũca.

⁶ Iri maca turaro dipuwajacũporo. Ero majarã masare erã ñero iidiro dopa ta erã sãre ñero taricũ iiporo. Masare erã ñero iidiro dopa ta erã tauro erãre ñero dipuwaja moaporo, arĩro carabũ.

⁷ Iri maca majarã “Õarã ãhraa gũa,” arĩ pepirima. Eropa arĩ pepirã, wajapagarire wũaro opãma erã. Erã wajapagarire wũaro erã oparopẽ ta turaro ñero taricũ iiporo. Eropirã erãre bũjawerecũ iiporo. Erã basi õpa arĩ pepirima erã: “Gũa i yeba majarã oparã árĩrã iiaa. Mojomorocũrã árĩbeaa. Eropirã ne ñero tarisome gũa,” arĩ pepirima erã.

⁸ Eropa arĩ erã pepirã árĩcũ yujunũ erãre guñaña mariro dipuwaja moaburinu árĩroca, arĩro carabũ. Irinũ sĩriri, dorecũri, co oreri, oaboarĩ árĩroca. Eropigu iri macare soepehocãgũcumi, arĩro carabũ. Mũa opũ Goãmũ iri macare dipuwaja moadoregũ turatariagũ àhrimi. Eropigu eropa ta ìgũ arĩdiro dopa ta iri macare dipuwaja moadoregũcumi, arĩro carabũ Ʃmarogue.

⁹ Eropirã Goãmũ iri macare ìgũ dipuwaja moacũ ìha i yeba majarã oparã bũrigã bũjawere orerãcoma. Erã iri maca majarã mera ñerire iirã õaro mucubirirã árĩmũrinirã árĩma. Eropirã iri maca Ʃjũcũ ìarã orerãcoma erã.

¹⁰ Ìgũ iri macare eropa soecũ ìarã oparã gaji yeba majarã yoarogue ìhabeoniguirãcoma gũa sãre dipuwaja moari arĩrã. Ero ìhabeoniguirã õpa arĩrãcoma:

—Ade. Mojomorocũri maca àhraa Babilonia. Si maca wũari maca turari maca arĩrabũ. Mata yojaro mera si macare dipuwaja moami, arĩrãcoma erã.

¹¹ I yeba majarã doberi duarã iri maca Ʃjũcũ ìarã bũrigã bũjawere orerãcoma erã sã. Iri maca pehrecũ ìarã, erã ya doberire asũrã maricũ ìarã bũjawere orerãcoma. Eropirã orerãcoma.

¹² Erã aĩgãrirare, orore, platare, wjacũri Ʃtãre, perla waĩcũri dipu sãre asũrã marirãcoma. Eropi gaji erã aĩgãrirare suhri õarire wajapagarire, yahsari suhrire, oparã erã sañari suhri dopa bejarire, seda waĩcũri suhrire, diari suhrire asũrã marirãcoma. Eropi gaji erã aĩgãrirare yucũ poresuri yucũre asũrã marirãcoma. Eropi gajire erã aĩgãrirare marfil waĩcũri mera erã iirare, wjacũri yucũ mera erã iirare, bronce mera erã iirare, come mera erã iirare, marmol mera erã iirare asũrã marirãcoma.

¹³ Eropi erã aĩgãrirare canela waĩcũrere, gaji bari Ʃsũricũ iirire, inciensore, mirra waĩcũri poresurire, gaji poresurire asũrã marirãcoma. Eropi gaji erã aĩgãrirare vinore, Ʃyũre, trigo pogare, trigore, wecũare, ovejare, cabayuare, tũruri gasire, pohro majarãre asũrã marirãcoma. Eropirã bũjawererãcoma doberi duari masa.

¹⁴ Eropirã õpa arĩrãcoma erã iri maca majarã mũrare:

—Ade. Ñetariaro wahari erã. Árĩpehreri erã mahira mũra pehrea wahaa. Eropiro arĩpehreri erã õarire erã wajapagari opara pehrea wahaa. Eropirã iri dipaturi bocasome mari, arĩrãcoma doberi duari masa.

¹⁵ Erã iri macare doberi duarã wũaro wajatamũrinirã árĩma. Eropirã erã iri macare yoarogue ìhu niguirãcoma gũa sãre dipuwaja moari arĩrã Ʃcarã. Eropa ìhabeorã iri macare bũrigã bũjawere orerãcoma.

¹⁶ Òpa arĩrãcoma iri macare:

—Ade. Ñetariaro wahaa iri maca wũari maca. Si maca majarã õarire opamũririma. Nomeo õari suhrire, wajapagari suhrire, yahsari suhrire, diari suhri sãre sañago dopa õarire opamũririma. Eropirã oro wajapagari Ʃtã, perla dipu waĩcũri tuhura suhriro sañamũrima. Wũaro opamũrima si maca majarã.

¹⁷ Eropiro mata si maca wũaro dobericũri maca dederea wahaa, arĩrãcoma iri macare.

Eropirã arĩpehrerã dohori gasi mera curirã, iri gasi oparã, erã Ʃma, gajirã wũariyague mohme wajatarã sã iri macare yoarogue ìhu niguirãcoma erã sã.

¹⁸ Ero ìhabeorã iri macare Ʃjũcũ ìarã õpa arĩ gaguiniguirãcoma:

—Paga macari si maca iro dopa árĩri macari ne gaji maca mara, arĩ gaguiniguirãcoma erã.

¹⁹ Eropa bũjawererã arĩrã erã dipu weca nicure ñaji peorãcoma. Eropirã co orerã õpa arĩrãcoma:

—Ade. Ñetariaro wahaa si maca mũraro. Òari maca arĩribũ. Árĩpehrerã dohori gasi oparã wũariyague curirã si maca maja doberi mera õaro wajataribũ mari.

Eropiro mata si maca dederepehrea wahaa, arĩrãcoma gasi majarã, arĩ werero carabũ yũre umarogue.

²⁰ —Iri macare ĩgu cóãcũ ĩarã mucubirique mũa, umaro majarãpũ, arĩro carabũ. —Goãmũ yarã, Jesu ĩgu apinirã, ĩgu yare weremuhtanirã árĩpehrerã mũa mucubirique. Iri maca majarã mũare ñero taricũ iima. Erã eropa iira dipuwaja, dipuwaja moami Goãmũ. Eropirã mucubirique mũa, arĩro carabũ.

²¹ Eropa arĩ wereniguirare peera pũhrũ òpa ĩhabũ yũhũ. Turagũ anyu wũariye utãyere aĩ wahgũ, wũariyague mehyuami. Eropa mehyugũ òpa arãmi:

—Iye utãy yuriñajadiro dopa ta wũari maca Babilonia waĩcũri maca turaro yuhridijaro busuroca. Eropa yuhridijara pũhrũ iri macare dipaturi ĩasome mũa.

²² Iri macare dederea wacũ iigucumi. Eropiro ne iri macare bayarire mũa peediro dopa árĩsome. Arpa buamutẽri, flauta dipurure, corneta sãre ne dipaturi peeya mariroca. Eropirã iri maca maricũ ero mohmenirã dipaturi erore mohmesome. Eropiro trigo yeri utã mera erã oera sã ne peeya mariroca.

²³ Iri maca boyo oyadiro dopa ne árĩsome. Eropirã mojoto dirinirã erã mucubiri wereniguidiro dopa ne dipaturi árĩsome. Iri maca majarã doberi duarã asũrã mera gajirã tauro opamũrima erã. Eropirã iri maca majarã yeea erã purisiriri mera árĩpehrero majarãre gũyamũrima. Eropirã ñerire uaribeja, Goãmũpũre gamebirimũrima masa, arãmi yũre turagũ anyu.

²⁴ Iri maca majarã Goãmũ yare weremuhtanirãre gajirã ĩgu yarã sãre árĩpehrero majarãre wejẽmurinirã arĩma. Erã eropa wejẽra dipuwaja, gaji ñero iira dipuwaja sãre dipuwaja moãmi Goãmũ iri macare.

19

¹ Babilonia macare ĩgu cóãrare yũ ĩara pũhrũ umarogue bajarã gaguiniguirã carama yũ peecũ. Òpa arĩ gaguiniguirã carama:

Aleluya. Goãmũre òaro wereniguirã. Goãmũ marire taugũ àhrimi. ĩgũre òaro umupeorã. Turatariagũ àhrimi ĩgu.

² Gũyaro mariro queoro iigu masare dipuwaja moami ĩgu. Ñeri dipuwaja moorãre erãre dipuwaja moabeami. Igo nomeo ñerire iiricũgo Babilonia waĩcũri maca àhrimo. Iri maca majarãre ĩhacũrã i yeba majarã ñero iimũrima. Eropigũ iri maca majarãre dipuwaja moami Goãmũ. Eropigũ ĩgu dorerire iinirãre ĩgu pohro majarãre erã wejẽra dipuwaja dipuwaja moami ĩgu, arĩ gaguiniguirã carama.

³ Dipaturi gaguiniguirã carama daja:

—Aleluya. Goãmũre òaro wereniguirã. Iri maca ñero iira maca ĩgu soera maca eropa imicacũniguicãroca, arĩ gaguiniguirã carama.

⁴ Eropirã veinticuatro Jesu yarã oparã, wapicũrã gajiropa bejarã mera mereja, Goãmũre mari Pagũre ĩgu doaro doagũre umupeoama. Òpa arĩ umupeoama erã:

—Amén. Aleluya. Eropa àhraa. Mari Pagũre òaro wereniguirã, arãma erã.

⁵ Pũhrũ opu doarogue òpa arĩro carabũ:

Mari Opu Goãmũre umupeoque. Mũa ĩgu pohro majarã, ĩgũre umupeorã bu arĩrã, oparã sã árĩpehrerã mũa ĩgũre òaro wereniguirã, arĩro carabũ.

Cordero ĩgu mojoto diriburinũ bosenũre wererũ Ñũ

⁶ Pũhrũ bajarã masa erã wereniguirã caracũ peeabũ. Erã utãmu iro dopa bupu iro dopa busurã carama yũ peecũ. Òpa arĩ gaguiniguirã carama:

Aleluya. Goãmũre òaro wereniguirã. ĩgu mari Opu opu ñajatuhami. Turatariagũ àhrimi ĩgu.

⁷⁻⁸ Cordero ĩgu mojoto diriburi bosenu àhraa dohpaguere. ĩgu mojoto diribo òaro amudigogue àhrimo. Igo òari suhrirore gũhrari mariri suhrirore sañatuhamo. Iri

suhriro Goām̄u yarā ōarire erā iira iro dopa āhraa. Eropirā mucubirirā mari. Goām̄ure “Ōatariagu āhrimi,” arī umupeorā mari ĩgure, arī wereniguirā carama.

⁹ Erā eropa arīra p̄hr̄u anyup̄u arāmi ȳre:

—Ire goja aĩque. “Cordero ĩḡu mojoto diriri bosen̄ure ĩḡu sihubeonirā mucubirirā āhrima,” arī goja aĩque, arāmi ȳre anyu.

Eropa arīḡu ta ōpa arīnemoami:

—Diaye ta āhraa i ȳu werera. Goām̄u ya wereniguirā āhraa, arīnemoami ȳre.

¹⁰ ĩḡu eroparīc̄u peeḡu ĩḡure mereja umupeobu iirab̄u. Ȳu merejac̄u gohra ōpa arāmi ȳre:

—Ȳre mereja umupeobita. M̄u arīro dopa ta Goām̄u pohro majagu ta āhraa ȳu s̄a. M̄u acawererā Jesu yarā arīpehrerā ĩḡu ya buherire werenirā iro dopa ȳu s̄a Goām̄u pohro majagu āhraa. Eropiḡu Goām̄up̄ure mereja ĩḡup̄ure umupeoque, arāmi ȳre anyu.

Goām̄u yare werem̄htanirā iribojegue majarā Espiritu Santo ĩḡu itamuro mera Jesu ya buherire ta wereyuñuma.

Cabayu boreḡu weca peyaḡure werep̄u Ñu

¹¹ P̄hr̄u umaro p̄arimaac̄u ĩhab̄u. Ero cabayu boreḡu āhrami. ĩḡu weca peyagu ōpa waĩc̄uami: ĩḡu arīro dopa ta iiḡu diaye iiḡu waĩc̄uami ĩḡu. Eropiḡu masare dipuwajare moagu ĩḡu ĩhaturirā mera gamewej̄eḡu ōaro ḡuyaro mariro iiami.

¹² ĩḡu cuirī peame porā iro dopa āhrab̄u. Eropiro ĩḡu dipuru weca baja oparā peyari berori āhrab̄u. Eropiḡu ĩḡu d̄up̄ure ĩḡu waĩre gojatudiḡu āhrami. Iri waĩre ĩḡu dihta masiami. Gajirā masibirama.

¹³ ĩḡu sañariñe yoariñe di tuyariñe āhrab̄u. ĩḡu ōpa waĩc̄uami: Goām̄u ya wereniguirire wereḡu waĩc̄uami ĩḡu.

¹⁴ Eropirā ĩḡu yarā surara umarogue majarā ĩḡure n̄ur̄usíama. Borerā cabayua weca peyarā āhrama. Ōari suhrire boreri suhrire, ḡuhrari mariri suhrire sañanirā āhrama.

¹⁵ ĩḡu erā op̄u wam̄htadiḡu ĩḡu disiro ñoserimiji usirimiji cuñuami. Irimiji i yeba majarāre ĩḡu tarin̄ugaburimiji āhrab̄u. Eropiḡu ĩḡu turari mera ĩḡu dorec̄u ne yujuḡu ĩḡure tarin̄ugagu ĩḡure bocat̄iusome. Igui d̄ipurure erā ñat̄iac̄u igui deco wiriro dopa ta i yeba majarā ñerāre di wiriroca ĩḡu erāre dipuwaja moac̄u. Goām̄u erā mera guami. ĩḡu eropa guagu arīc̄u cabayua weca peyagu dipuwaja b̄ur̄iḡa moaḡucumi.

¹⁶ ĩḡu suhriro, ĩḡu ñigagu s̄are iri waĩre gojatudiḡu āhrami: “Arīpehrerā gajirā tauro op̄u waĩc̄uami,” arī gojatudiḡu āhrami.

¹⁷ P̄hr̄u abegue niguigure anyu niguigure ĩhab̄u. Arīpehrerā umarogue w̄ur̄are goro porā majarāre gaguiniguibeoami ĩḡu. Ōpa arī turaro gaguiniguibeoami erāre: —Gamenererā arique. Goām̄u ĩḡu bosenu w̄ur̄ari bosenu barā arique.

¹⁸ Baja yebari majarā tauro oparā m̄urare, surara oparā m̄urare, surara bajarā m̄urare, cabayua m̄urare, erā weca peyarā m̄urare, arīpehrerā gajirā masa m̄urare, pohro majarā m̄urare, pohro majarā arībirā m̄urare, gajirā oparā m̄urare, bu arīrā m̄urare barā arique. Erā arīpehrerā d̄up̄u m̄urare barā arique, arī gaguiniguibeoami anyu goro porā majarāre.

¹⁹ Eropiḡu n̄uḡu majagure, i yeba majarā tauro oparā erā surara bajarā s̄are ĩhab̄u. Erā gamenerenirā āhrama cabayu weca peyagu mera ĩḡu surara bajarā mera gamewej̄emorā.

²⁰ Erā eropa gamewej̄ec̄u cabayu weca peyagu n̄uḡu majagure peresu iiami. Gajigu “Goām̄u yare wereniguirā āhraa,” arī ḡuyadiḡu s̄are peresu iiami. ĩḡu ḡuyadiḡup̄u n̄uḡu majagu ĩḡu ĩhuro deyoro moarire iibasadiḡu āhrami. ĩḡu deyoro moari mera

nugũ majagũ ãgũ waĩre tuyanirãre, ãgũ masũ wéadigũre umupeorãre gũyadigũ ãhrami. “I Goãmũ ya ãhraa,” arĩgũ gũyamuridigũ ãhrami. Erãre perãre ãgũ peresu iira pũhrũ erãre ojocarirãre ta peamegue cõhãmi. Iri peame wũariya iro dopa wũari peame azufre mera ãjũri peame ãhrabũ.

²¹ Eropigũ dũhyarãre erã surara árĩnirãre ñoserimiji mera ãgũ disiro cuñurimiji mera wejẽami cabayua weca peyagũpũ. Eropa ãgũ wejẽra pũhrũ goro porã majarã erã dũpũ mũrare barã yapitaria wahãma.

20

Mil bojori gohra Cristo ãgũ yarã mera masare doregũcumi, arĩ gojañumi Ñũ

¹ Pũhrũ gajigũ anyu ãmarogue ãgũ dijaricã ãhabũ. Æhcãri gobe maja sawire, wũarida comeda sãre opãmi ãgũ.

² Eropa dijarigũ pĩrure ñeãmi ãgũ. ãgũ pĩru iribojegue pĩru dũpũcũgũ árĩgũ, watĩ Satana waĩcũgũ ãhrami. ãgũre ñeagũ dihriami mil bojori gohra peresu iibu.

³ Eropa dirituha ãhcãri gobegue cohã dijuami ãgũ i yeba majarãre mil bojori gohra ãgũ gũyamasibiriborore. Eropa cóãtuhagũ iri gobere biha, sawi biacãmi. Eropigũ mil bojori pũhrũ dipaturi ãgũre bajamenũrigã wiunigũcumi daja.

⁴ Pũhrũ oparã doarire ãhabũ. Iri doarire doarã sãre ãhabũ. Erãre masare erã beyedoboborore apiami Cristo. Gajirã sãre ãhabũ. Erãpũ Jesu yare Goãmũ yare erã werera dipuwaja erãre dipure tabe cóãnirã ãhrama. Nugũ majagũre, ãgũ wéadigũ sãre ne umupeobirininã ãhrama. Eropirã erã diaporire erã mojotori sãre ãgũ waĩre gojatudorebirininã ãhrama erã. Eropirã gajirã erãre wejẽnirã árĩma. Erãre wejẽra pũhrũ masa mũria wanirã árĩma. Masa mũriarã erã mil bojori gohra Cristo mera oparã árĩrãcoma.

⁵ Gajirã Cristo yarã sĩrinirã mũra masa mũrianibirama dohpa. Erã wejenirã erã masa mũriara pũhrũ mil bojori oparã erã árĩra pũhrũ gajirã sã masa mũriarãcoma. Eropirã erã wejẽnirã mũra Cristo pũhrũ masa mũriamũhtarã árĩrãcoma.

⁶ ãgũ masumũhtanirãpũ turaro mucubirirã árĩrãcoma. Ñeri marirã árĩrãcoma erã. Eropirã peamegue wasome erã. Eropirã Goãmũ yare Cristo yare erã sã serẽbasarã pahia árĩrãcoma erã. Eropirã erã masa mũriamũhtarã mil bojori gohra Cristo mera masa tauro oparã árĩrãcoma.

Satana dederea wagũcumi, arĩ gojañumi Ñũ

⁷ Mil bojori pũhrũ Satanare peresu árĩgũre wiugũcumi.

⁸ ãgũ eropa wirira pũhrũ árĩpehrero i yeba majarãre gũyagũ wagũcumi ãgũ, “Ina gamewejẽrã warã,” arĩgũ. Gog waĩcũrãre, Magog waĩcũrã sãre gũyagũ wagũcumi. Eropirã erã ãgũ gũyarire peerã, erã surara majarãre gameneorãcoma gamewejẽmorã. Erã surara majarã bajarã gohra árĩrãcoma. Wũariya maja imipa árĩro ãtãburuyeri nũcũ dopa erã surara bajarã árĩrãcoma

⁹ Eropirã i yebaguere wasirirã, Goãmũ yarã erã árĩri macare Goãmũ ãgũ mahiri macare cãhmotanũgajarãcoma. Erã eropa cãhmotanũgajara pũhrũ Goãmũ erãre ãmaro maja peame mera soe mehdijucãgũcumi.

¹⁰ Eropa wara pũhrũ watĩre erãre gũyagũre peamegue cóãgũcumi. Iri peame wũariya iro dopa árĩri peame azufre mera ãjũri peame ãhrabũ. Erogue nugũ majagũre “Goãmũ yare weregũ ãhraa,” arĩ gũyagũre cóãtuhajami. Ero erã árĩcũ ãmũri nũcũ pũriroca erãre.

Masare Goãmũ dipuwaja moatugũcumi, arĩ gojañumi Ñũ

11 Puhru wuaro opu igu doarore oaro borero ihabu. Iri doaro weca doagu sare ihabu. Eropiro igu arirogue mata i yeba umaro sa dederea wahabu. Ne deyobirabu pare.

12 Eropigu opu pohro sirinira mura era niguicu ihabu. Era bu arira, opara mura sa ahrama. Ero era niguicu igu gojaturapurire pagumi. Iripuri masa era iirare igu gojaturapuri ahrabu. Eropigu igu opu beyegu iripure iatuha era iirare masiami. Irire masigu sirinire beyeami nera, oara. Puhru gajipu sare pagumi. Iripu Goamu mera eropa ariniguimora era waire era gojaturapu ahrabu.

13 Wuariyague miri sirinira mura, diague era coanira mura sa masa muria wahama. Eropira yeba pohecague arinira mura, sirinira era arirogue arinira mura sa masa muria wahama. Era eropa murijacu ero doagu era iirare masigu erare beyeami. Oara, nera beyeami.

14 Puhru sirinihere, sirinira era ariro sare coacami Goamu dipaturi mari siribiroro dopa. Peamegue irire coacami. Iri peame wuriya iro dopa ariri peame ahrabu. Goamure gamebirapu peamegue wara dipaturi sirira dopa wahama.

15 Eropigu igu mera ariniguimora era waire Goamu igu gojaturapu aripehrera gojatusuya marirapure peamegue cohami igu.

21

Umaro, yeba sare mamare gohrotogucumi Goamu, arı gojanumi Nu

1 Puhru umaro, yeba sare mamare igu gohrotorare ihabu. Arimuhara mura umaro, yeba, pagayari sa pehrea wahabu. Marabu.

2 Eropigu yuhu Nu oari macare, mama macare Jerusalen waicari macare ihabu. Iri maca umarogue Goamu pohrogue dijaricu ihabu. Oaro dehyoabu iri maca. Mojoto diribo igo marapure mucubirorore oari suhri sa igore oaro amuro dopa ahrabu iri maca. Opa iro dopa ta iri macare amuyudi arimi Goamu igu yarare mucubiricu iibu.

3 Irire yu iara puhru opu doarogue gaguiniguicu peeabu:

—Iaque. Dohpaguere masa watope arigu iimi Goamu. Era mera arigucumi igu. Eropira igu yara ariracoma era. Eropigu Goamu igu basi era mera majagu arigu, era yagu Goamu arigucumi.

4 Eropigu eropa mucubiriniguicu iigucumi igu erare. Eropira dipaturi bujaweresome era. Eropira ne dipaturi sirisome era. Ne nero siporacari, co oreri, puriri sa mariroca erare. I aripehreri iribojegue maja pehrea waroca erare, arı gaguiniguigu carami.

5 Puhru opu doarogue doagu opa arami:

—Iaque. Aripehrerire mama gohrotocu iiguca, arami.

Igu eropa arira puhru yure opa arami daja:

—Yu aririre goja aique. Yu ariri diaye ta ahraa. Eropiro yu aridiro dopa ta eropa waroca. Eropigu yu aririre goja aique, arami yure.

6 Puhru opa arami daja yure:

—Iripeta arica. Yu aripehrerire ihacunugudigu ahraa. Eropigu aripehrerire pehrecu iibu ahraa daja. Nemesiburā era turaro ihridiario dopa ta yu pohrogue wadiara Jesure gameracoma. Eropira Jesure yuhriracoma. Igu ojocaririre oro deco iro dopa ahrimi. Igure gamerare waja gamero mariro yu mera eropa ariniguiborore ogura erare.

7 Aripehrera nero tariquerera yure umupeoduhirare opa iigura: Era Goamu arigura. Eropira erapu yu pora ariracoma.

⁸ Erã eropa árĩquerecũ masare güi yaharare duhurã, yahare gamebirã, ñetariarire iirã, masare wejërã, nome mera ñero iirã, ɯma mera ñero iirã nome, yeea, goãmarã wéanirãre umupeorã, árĩpehrerã gɯyarã peamegue warãcoma. Ero wɯariya iro dopa árĩri peame azufre mera ɯjuri peame áhraa. Eroque warã dipaturi erã síriro dopa ta warã iirãcoma, arãmi yure.

Mama maca Jerusalénre werepɯ

⁹ Pɯhrɯ yujugɯ anyu yɯ pohrogue erámi. Ígɯ siete pari opanirã mera majagɯ áhrami. Ígɯ dipuwaja moadoregɯ ígɯ apinirã mera majagɯ sã ígɯ anyua mera majagɯ áhrami. Eropa eragɯ òpa arãmi yure:

—Íagɯ arique. Cordero ígɯ mojoto diribore íhmugɯca mure, arãmi anyu yure.

¹⁰ Eropigɯ Espíritu Santo yure Goãmɯ ya macare íacũ iiami. Eropigɯ ɯmadigɯ ɯtãgɯ wecague yure añ mურიámi. Eroque Goãmɯ ya macare Jerusalénre òari macare íhmuami yure. Iri maca ígɯ mojoto diribo iro dopa áhrabɯ. Goãmɯ pohrogue ɯmarogue dijariro iiabɯ iri maca.

¹¹ Goãmɯ ígɯ goesiriri mera goesiriabɯ iri maca. Wajacuri ɯtã iro dopa goesiriabɯ. Jaspe waĩcuri ɯtã goesiriro dopa goesiriabɯ. Eropiro vidrio iro dopa òaro deco suriabɯ iri maca.

¹² Eropiro wɯari sãriro ɯmari sãriro erã sãri sãra maca áhrabɯ. Doce gohra disiporicɯabɯ iri sãriro. Iri disiporore cohreama anyua. Iri maca disiporori bihariserigue Israe masa cururi doce cururi nɯcɯ erã waĩ tuhyabɯ.

¹³ Abe mურიropɯ iri sãriro opabɯ ɯhre disiporo. Surpɯ ɯhre disiporo opabɯ. Nortepure ɯhre disiporo opabɯ. Abe ñajaropɯ sãre ɯhre disiporo opabɯ. Árĩpehrero doce disiporori gohra opabɯ iri sãriro.

¹⁴ Iri sãriro doce ɯtã weca peyabɯ. Iri ɯtã nɯcɯ Cordero ígɯ apinirã doce ígɯ apinirã gɯa yujurãyeri waĩ tuhyabɯ.

¹⁵ Eropigɯ anyu yure weregɯ queodigɯ oro mera erã iidigure opámi. Iri macare, iri maca maja disiporori sãre, iri sãriro sãre queobu iiami.

¹⁶ “Iri maca yoaropẽ ta ehyaa,” arãmi queotuhagɯ. “Umaro sã iripẽta ɯmaa,” arãmi. Eropigɯ anyu ígɯ queodigɯ mera iri macare queoami. Iri maca dos mil doscientos kilómetros yoari maca áhrabɯ. Iripẽta ehyari maca áhrabɯ. Iripẽta ɯmaro áhrabɯ.

¹⁷ Eropigɯ iri maca maja sãrirore queoami anyu. “Sesenta y cuatro metros ɯmaa,” arãmi. Mari masa queoro dopa ta queogɯ iiami ígɯ.

¹⁸ Iri sãriro jaspe waĩcuri ɯtã mera ígɯ iira sãriro áhrabɯ. Eropiro iri macapɯ oro mera ígɯ iira maca áhrabɯ. Iri oro gɯhrari mariri árĩro òaro deco suriabɯ.

¹⁹ Iri sãriro doca árĩri ɯtãre baja gajiropa árĩriyeri tuhyabɯ òaro deyoboro dopa. Iriyeri wajapagariyeri áhrabɯ. Iriyeri tuyara ɯtã sãriro doca oyari ɯtã doce ɯtã áhrabɯ. Árĩmɯhtari yegue jaspe waĩcuri ɯtãyeri tuhyabɯ. Iriye pɯhrɯ maja yeguere safiro waĩcuri ɯtãyeri tuhyabɯ. Peye pɯhrɯ maja yeguere ágata waĩcuri tuhyabɯ. Ʋhreye pɯhrɯ yeguere esmeralda waĩcuri ɯtãyeri tuhyabɯ.

²⁰ Wapicuriye ɯtãye pɯhrɯ maja yeguere ónice waĩcuri ɯtãyeri tuhyabɯ. Yuju mojotocɯ maja pehreri ɯtã pɯhrɯ maja yeguere cornalina waĩcuri ɯtãyeri tuhyabɯ. Seis pɯhrɯ majaye ɯtãyeguere crisólito waĩcuri ɯtãyeri tuhyabɯ. Siete pɯhrɯ árĩriye ɯtãyeguere berilo waĩcuri ɯtãyeri tuhyabɯ. Ocho pɯhrɯ árĩriyeguere topacio waĩcuri ɯtãyeri tuhyabɯ. Nueve pɯhrɯ árĩriyeguere crisoprasa waĩcuri ɯtãyeri tuhyabɯ. Diez pɯhrɯ árĩriyeguere jacinto waĩcuri ɯtãyeri tuhyabɯ. Once pɯhrɯ árĩriyeguere amatista waĩcuri ɯtãyeri ɯjutuyabɯ.

²¹ Eropiro doce disiporori doce perla mera ígɯ iiraseri áhrabɯ. Iriseri nɯcɯ yujuye perlaye mera ígɯ iira dihta áhrabɯ. Eropiro iri maca wari maha oro mera ígɯ iira

maha āhrabū. Iri oro gūhrari mariri oro āhrabū. Eropiro ōaro deco sūriri maha āhrabū iri maha.

²² Iri macare Goāmū wihire ĩabirabū. Marabū. Iri maca árĭpehrerogue mari Opure Goāmū turatariagure, Cordero säre umupeoama masa. Eropiro iri maca árĭpehrero Goāmū ya wihi iro dopa āhrabū.

²³ Eropigū iri maca Goāmū ĩgū goesiriri mera ōaro boyoabū. Cordero sã sihãgodiru iro dopa boyoami. Eropirã abe umū majagū säre ñami majagū säre ero boyocū gamebirama.

²⁴ Eropirã i yeba majarã Goāmū Cordero sã boyori mera árĭrãcoma Goāmū ĩgū taunirã. Eropirã árĭpehreri yeba majarã oparã iri macague ōatariari erã oparire aĩrã erarãcoma.

²⁵ Eropiro umure iri maca maja disiporori pãgūra disiporori árĭroca. Eroguere ne ñami mariroca. Eropirã iri disipororire ne bihasome. Eropiro toyoniguia.

²⁶ Eropirã baja yebari majarã ōarire erã oparire iri macague aĩrã erarãcoma.

²⁷ Ñeripure iri macaguere ne aĩsome. Gūhyasĩricū iirã, ñerire iirã, ne iri macaguere wasome. Gūyarã sã wasome. Cordero ĩgū gojarapū erã waĩ gojatusünirã dihta iri macaguere warãcoma. Iripū ĩgū taurã erã waĩre ĩgū gojaturapū āhraa. Iripūgue erã waĩ gojatusünirã eropa árĭniguicãrãcoma ĩgū mera.

22

¹ Pūhrū ōariyare ojocaricū iiriyare ĩhmuami yure anyu. Iriya deco sūririya Goāmū, Cordero sã erã doarogue aririya āhrabū.

² Eropiro iri maca deco yuriabū iriya. Iriya pepuri masegue ojocaricū iiri yucū niguiabū. Iri yucū aberi nūcū dūcacūa. Yuju bojorire doce suburi dūcacūa. Eropirã iri yucū maja pūri mera ōaro ococurãcoma masa i yeba majarã.

³ Iri macare ne pūriri mariroca. Iri maca Goāmū ĩgū opu árĭro árĭroca. Cordero ĩgū opu árĭro sã árĭroca iri maca. Eropirã ĩgū pohro majarã árĭrã ĩgū pohro mereja ĩgure umupeorãcoma.

⁴ Erã Goāmure ōaro ĩaniguicãrãcoma. Eropirã erã diaporire erã ĩgū waĩre tuyasūrã árĭrãcoma.

⁵ Eroguere ñami ne mariroca. Eropirã sihãgori dipurure gamesome ero árĭrã. Abe ĩgū boyocū säre gamesome. Mari Opū Goāmū ĩgū boyoro árĭroca. Eropirã iri maca árĭrã gajirã tauro oparã eropa árĭniguirãcoma.

Jesucristo i yebague ĩgū dujariboro merogã dūhyaa, arĭ gojañumi Ñu

⁶ Pūhrū anyu yure ōpa arãmi:

—Árĭpehrerire mū ĩha gojara diaye āhraa. Eropiro gūa mure eropa arĭdiro dopa ta eropa waroca. Mari Opū Goāmū ĩgū yare weremūhtarãre masicū ĩgū āhrimi. ĩgūpū dohpaguere yure ĩgū yagū anyure obeomi ĩgū pohro majarãre masicū iibu. Pūhrū maja dohpa waborore masicū iibu, ĩgū yure ĩgū yagū anyure obeomi, arãmi anyu yure.

⁷ Jesupū ōpa arãmi:

—Peeque mūa. Merogã dūhyaa yū dujariboro. Ipū maja weremūhtarire tarinūgabirirã mucubirã árĭrãcoma, arãmi Jesu.

⁸ Yūhū Ñu i árĭpehrerire yū goja aĩrare peeabū. Eropigū irire ĩhabū. Eropigū yū peera pūhrū, yū ĩara pūhrū yure ĩhmudigū anyu pohro merejarabū umupeobu.

⁹ Yū eropa iicū ĩagū ōpa arãmi yure:

—Yure mereja umupeobita. Mū iro dopa ta yū sã Goāmū pohro majagū ta āhraa. Mū acawererã Goāmū yare weremūhtarã, árĭpehrerã ipū maja dorerire iirã sã erã árĭro dopa ta yū sã Goāmū pohro majagū ta āhraa. Eropigū Goāmupure mereja ĩgure umupeoque, arãmi anyu yure.

¹⁰ Eropigu òpa arĩ werenemoami yũre:

—Ipũ m̄a goja aĩrapũ p̄ahr̄a maja dohpa waborore werea. Erop̄a waboro merogã d̄ahyaa. Erop̄a árĩcũ ipũ wererare dibubita m̄uh̄a.

¹¹ Irisubu ȳa wererisubure ñerãp̄a eropa iiniguicoma ñerire. Òarãp̄a òaro iiniguima. Eropirã erãp̄a ñeri marirã árĩrãcoma, arãmi yũre anyu.

¹² Òpa arãmi Jesu:

—Peeque m̄a. Merogã d̄ahyaa ȳa dujariboro. M̄uare yaharãre ȳa wajayeborore aĩgãribu iiaa. Eropigu òarire m̄a iira waja m̄uare òaro iiḡura.

¹³ Ȳuh̄a árĩpehrerire ñhacũnugudigu ãhraa. Eropigu árĩpehrerire pehrecũ iibu ãhraa.

¹⁴ “Árĩpehrerã ḡuhrari mariri suhrire sañanirã árĩro dopa ta erã ñeri iirare coenirã iri macaguere ejarãcoma. Eropirã iri maca maja yuc̄a ojocaricũ iiri yuc̄a d̄ucare barãcoma. Eropirã mucubirirã árĩrãcoma erã.

¹⁵ Iri macague ejabirãp̄a òpa ãhrima: Ñetariarã, yeea sã, nome mera ñero iirã, ̄ma mera ñero iirã nome, masare wejẽrã, goãmarã wéanirãre umupeorã, ḡuyaricũrã sã ãhrima iri macague ejabirã, arãmi Jesu.

¹⁶ Eropigu òpa arĩnemoami Jesu yũre:

—Ȳuh̄a Jesu yahaḡu anyure obeoab̄a m̄uare yaharãre ipũ majare werebure. Op̄u Davi árĩturiaḡu p̄arami ãhraa ȳuh̄a. Ȳuh̄a boyom̄uriridiru iro dopa árĩḡu m̄uare òaro árĩcũ iigu ãhraa, arĩ werenemoami Jesu.

¹⁷ Espĩritu Santo Jesure “Dujarique,” arĩmi. Jesu yarã sã ĩḡu mojoto diribo dopa árĩrã, “Dujarique,” arĩma. Árĩpehrerã erã “Dujarique,” erã arĩcũ peerã sã, “Dujarique,” arĩporo Jesure. Ñemesiburã decore erã turaro gamero dopa ta Goãm̄u pohrogue wadiarã Jesure turaro gameporo. ĩḡu ojocaricũ iiri deco iro dopa ãhrimi. ĩḡu gamerãre waja gamero mariro ̄marogue erã eropa árĩniguicãborore oḡucumi Goãm̄u.

¹⁸ Ȳuh̄a Ñu árĩpehrerã ipũ maja wererire, Goãm̄u yare werem̄htarare peenirãre òpa arĩ m̄uare ḡuhyadiaro mera wereḡura. I buheri mera gaji buheri mera moresũ werenemorã Goãm̄ure tarinũgarã iima. Erã eropa tarinũgacũ ĩaḡu árĩpehreri ipũ ĩḡu dipuwaja moaburire ĩḡu werero dopa ta apiḡucumi erã sãre. Eropigu eropa erã sãre dipuwaja moaḡucumi.

¹⁹ Eropirã ipũ maja wererire i Goãm̄u yare werem̄htarare goroweorã Goãm̄ure tarinũgarã árĩrãcoma. Erã eropa tarinũgacũ ĩaḡu ojocaricũ iiri yuc̄a d̄ucare erãre badoresome. Eropirã Goãm̄u mera árĩniguisome erã. Eropirã ĩḡu ya macague òari macague wasome erã. Iri yuc̄are, iri maca sãre ipũ mera erã wererague ãhraa.

²⁰ Árĩpehreri ipũ majare wereḡu Jesucristo òpa arĩmi.

—Eropa ta ãhraa. Merogã d̄ahyaa ȳa i yebague dujariboro, arĩmi ĩḡu.

Eropigu ȳap̄a òpa arĩtuḡu iiaa.

—Eropa ta iique. Ḡua Op̄u Jesu dujarique, arãa ȳuh̄a.

²¹ Mari Op̄u Jesu ĩḡu itamuro mera árĩpehrerã m̄a Goãm̄u yarã òaro árĩque. Erop̄a ta árĩrã. Iripẽta ãhraa.